HERODOTI

HALICARNASSEI

HISTORIARUM LIBRI IX.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἉΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΙ Θ.

HERODOTI

HALICARNASSEI

HISTORIARUM LIBRI IX.

CODICEM SANCROFTI MANUSCRIPTUM

DENUO CONTULIT

RELIQUAM LECTIONIS VARIETATEM

COMMODIUS DIGESSIT

ANNOTATIONES VARIORUM

ADJECIT

THOMAS GAISFORD, A. M.

GR. LING. PROF. REG.

TOM. IV.

OXONII,

EXCUDEBANT S. ET J. COLLINGWOOD,

IMPENSIS JOSEPHI PARKER;

G. ET W. B. WHITTAKER, ET C. ET J. RIVINGTON, LONDINI;

ET J. DEIGHTON ET FILIORUM, CANTABRIGIÆ.

MDCCCXXIV.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM QUINTUM.

1 4. ΝΥΝ ἡμέτερον τὸ ἔργον] Docte Valckenarius hanc illustravit dictionem ad Tragici Phœniss. 447. Eustathianum παιανίσασι codices aversantur, non malum alioqui, et cum vulgato, scribarum arbitrio, multifariam conmutatum apud Dukerum ad Thucydid. I. 50. et Diodorum XIII. 16. Forte tamen Eustath. παιωνίσασι voluit, in quo et Παίονες liquidior παρήχησις, ab eo notata, quam quidem altero. Statim πολλῶν τε S. non absurdum ob consequens ὀλίγους, nisi in Musis πολλὸν sedem creberrime occuparet. WESS.

5. παιωνίσασι ἐπιχειρέουσι οἱ Παίονες] In his observata παρήχησις Eustathio in Iliad. β'. pag. 272, 22. est illa certe fortuita, qualem alibi dixit οὐ σπουδασθεῖσαν ἴσως, ἀλλ' εἰκῆ καὶ οὐκ ἐκ περιέργου παραπεσοῦσαν, in Od. ι'. p. 366, 18. Studiose quæsitas recentioribus, commodum oblatas alliterationes non prorsus evitarunt veteres: præter ceteros Reiskius apta quædam eam in rem collegit in Miscell. Lips. Nov. VI. p. 113. Quod sequitur, πολλὸν ἐκράτησαν, Herodoteum est, ut πολλὸν ἑσσώθησαν V. 102. Usitatius πολλῷ ἐκράτησαν est et apud Herod. V. 77. forsan et hic olim lectum: πολλῶν exhibet S. In talibus autem πολλῷ sæpe male transiit in πολλῶν. Ingenio Marklandi digna venusta est correctio, [Ev. Matth. X. 31.] πολλῷ στρουθίων διαφέρετε. VALCK.

3 1. Θρηΐκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι etc.] Unius si Thraces imperio concordes regerentur, Herodoto judice, ἄμαχόν τ' ἂν εἴη καὶ πολλῷ κράτιστον πάντων ἐθνέων. Huic sententiæ suam, nisi fallor, opposuit Thucydides II. 97., dum ἡ βασιλεία (in-

quit, de Thracibus loquens:) μεγίστη ἐγένετο χρημάτων προσόδῳ καὶ τῇ ἄλλῃ εὐδαιμονίᾳ· ἰσχύϊ δὲ μάχης καὶ στρατοῦ πλήθει πολὺ δευτέρα μετὰ τὴν Σκυθῶν: nullam addit gentem esse nec in Europa neque in Asia, quæ posset Σκύθαις ὁμογνωμονοῦσι πᾶσιν ἀντιστῆναι. Sunt apud Thucydidem multa, quibus suum ab historiæ patre dissensum æmulus non noluerit significatum: vere Aristides t. III. p. 650., ὅτι δ' ἔνεστι φρόνημα τῷ Θουκυδίδῃ εὕροις ἂν καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς: neque tantum φρόνημα, sed et Hellanici, Hecatæi, similiumque, quin ipsius etiam Herodoti, καταφρόνημα. Nostri locus obversabatur Pausaniæ I. 9. scribenti: Θρακῶν τῶν πάντων οὐδένες πλείους εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅτι μὴ Κελτοὶ, πρὸς ἄλλο ἔθνος ἓν ἀντεξετάζοντι. VALCK.

Ib. εἰ δὲ ὑπ' ἑνὸς ἄρχοιτο] Allubescit Ionicum ἀρχοίατο ex V. et S.; ac pæne, ut ἢ φρονέοιεν fuisse olim opiner, adigit. Præcedens ἔθνος non moratur, ut nec similia. Tale lib. III. 113. τὸ δὲ ἕτερον γένος τῶν ὀΐων—φορέουσι. Inmanem Thracum multitudinem Pausan. I. 9. silentio non pressit. Quam autem caussam, cur inexpugnabiles non sint, Noster in medium ponit, eadem in numerosissima Scytharum gente apud Thucydidem lib. II. 97., cui in cod. Cassel. adscriptum, περὶ Σκυθῶν τοῦτο καὶ Ἡρόδοτος λέγει, vero conveniet, ubi περὶ Θρακῶν corrigetur. WESS.

4. Κρηστωναίων] Stephani Κρηστώνη, Thracum urbs, ex Herodoto, nusquam in Musis. Κρηστωναίους, Κρηστωναίην ex M., Κρηστωνικὴν VII. 124. 127. et VIII. 116. videbimus. Γρηστωνίαν καὶ Βισαλτίαν (eidem enim regi, uti posteriore loco innuitur, parebat) Thucydides II. 99. jungit; ubi Wasse multa, oblitus Attici scriptoris τὸ Βισαλτικὸν καὶ Κρηστωνικὸν IV. 109., quo Γρηστωνία nonnihil debilitatur. WESS. —Conf. I. 57. et ibi notata. Apud Steph. Byz. vero forsitan sic scriptum oportebat: Κρηστώνη, πόλις Θρᾴκης. ἔοικε δὲ εἶναι ἡ Κρήστων παρ' Ἡροδότῳ: quod inde etiam fit probabile, quod pro altera forma Κρηστώνη testimonium invocatur Lycophronis. SCHWEIG.

4 1. κατὰ δὲ τὸν γινόμενόν σφι καὶ ἀπογιν.] Istam consuetudinem, ut hujus vitæ malis congruam, laudaverat Euripides in Cresphonte: *Nam nos decebat cœtus celebrantes domum*

Lugere, ubi esset aliquis in lucem editus, Humanæ vitæ varia reputantes mala: At, qui labores morte finisset graves, Hunc omni amicos laude et lætitia exsequi. Hæc ubi leguntur in Ciceron. Tusc. I. c. 48., Græca dedit accuratius scripta Davis. quam fecerant Grot. in Stob. p. 495., aut Gataker. Advers. M. P. cap. x. Τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακὰ, non τὸν ζῶντα, præbent Æschin. Socr. in Axiocho p. 142. Plut. t. II. p. 36. E. Dion. Chrys. pag. 276. D. et Aristid. t. III. pag. 326. *Lugebant infantem natum Trausi*, secundum Herodotum, ἀνηγεόμενοι τὰ ἀνθρωπήϊα πάντα πάθεα: istam scripturam satis adfirmavit Diss. Herod. p. 84.; altera, ἀνοιγεόμενοι, non Græca, sicut multis mendosis, abusus est Wetsten. in Lucæ Ev. XXIV. 45. Qui Herodotea quoque transscripsit Stobæus, hæc e Nicolao dederat Damasc. p. 603. Καυσιανοὶ τοὺς μὲν γενομένους θρηνοῦσι, τοὺς δὲ τελευτήσαντας μακαρίζουσι. Hujus populi nomen Zenobio Cent. V. Prov. p. 123, 2. restituendum putat Davisius; ex Herodoto *Trausorum* nomen Bouhier. in Ciceron. Tusc. p. 88. VALCK.

5 1. ἔχει γυναῖκας ἕκαστος πολλὰς] Eadem de Pæonibus c. 16. Vere itaque de Thracia, ἵν' ἐν μέρει λέχος Δίδωσι πολλαῖς εἷς ἀνὴρ κοινούμενος Euripides Androm. 215. Vere Strabo ἐξ ἱστορίας in Menandri fabula Getam fari, Γαμεῖ γὰρ ἡμῶν οὐδὲ εἷς εἰ μὴ δέκ', ἢ ἕνδεκα γυναῖκας, δώδεκά τε, πλείους τινές. Lib. VII. pag. 455. C=297. Quod polygamiæ studium, Græcorum plerisque odiosum, in barbaris nunc et olim celebrabatur. WESS.

Ib. ἥ τις αὐτέων ἐφιλέετο μάλιστα] Getarum legem, τὸ ἐπισφάζειν τὴν γυναῖκα τῷ ἀνδρὶ, Stephan. Byz. attigit in Γετία, de certamine silens, quale in Indis receptissimum nostra et superiore ætate in Diodori XIX. 34., ubi vide, et quæ Burmannus Secund. ad Antholog. I. p. 185. WESS.

Ib. ἐφιλέετο] Hoc ex Aldi potuerat ed. revocari: quod in alias irrepserat ἐφίλετο, verbum nobis in Porti lexicon introduxit velut Ionicum φίλημι, et φίλημαι. Auctor idoneus Heraclides docet Dorica fuisse φίλημι, πόθημι: Æolica, φίλεμμι, πόθεμμι. Hunc etiam tangens Herodoti locum Stobæus p. 614., ex Nicolao Damasc. Indorum uxores memorat hoc certamine Threïssis magis nobilitatas. Cicero Tusc.

V. 27. *Cum est cujus earum vir mortuus, in certamen judiciumque veniunt, quam plurimum ille dilexerit :—quæ est victrix, ea læta, prosequentibus suis, una cum viro in rogum imponitur ; victæ mœstæ discedunt.* Ibi plura Davis. p. 402, et ad Æliani Var. Hist. VII. 18. notant Scheffer et Perizon. Tale certamen inter duas Indas mulieres in Eumenis exercitu narrat Diodorus Sic. XIX. c. 33. et 34. Multo magis mirabile, quod de tribus ejusdem familiæ Græcis mulieribus memoriæ tradidit Pausanias IV. 2., quæ πᾶσαι τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτὰς ἐπικατέσφαξαν. VALCK.

6 2. καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι, εὐγενὲς] Artemidorus Onirocr. I. 9. στίζονται παρὰ Θραξὶν οἱ εὐγενεῖς παῖδες, bene quidem, quamquam non soli. Thracum τὰς γυναῖκας τὰς ἐλευθέρας στιγμάτων μεστὰς, καὶ τοσούτῳ πλείονα ἐχούσας στίγματα καὶ ποικιλώτερα, ὅσῳ ἂν βελτίους καὶ ἐκ βελτιόνων δοκοῦσι, ex visu Dio Chrysost. proponit Or. XIV. p. 235. D. Caussam vero et originem eorum stigmatum, sed fabulosam, Phanocles in Stob. Serm. LXII. p. 400. Verum de his locupletissime Jo. Rhodius in Scribonii Largi Conposit. Med. 231. p. 310. Quod his cohæret, ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον, in priscorum etiam Germanorum moribus apud Tacitum de Mor. Germ. c. 14. WESS.

Ib. ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον] Quando γῆς ἐργάτην opponit, ipsisque τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου itidem κάλλιστον habitum scribit, primam Herodotus vocis respiciens significandi dotem, qua notat ἀργὸς *ab opere rustico vacantem*, honestius intelligit *otium*, quodque homines bellicosos non dedeceret. ἀργὸν εἶναι, et πολεμικὸν, in talibus tantundem pæne valent. Talem ἀργίαν ἀδελφὴν τῆς ἐλευθερίας dixerat Socrates, si dicti legitimum nobis patrem tradidit Ælian. Var. Hist. X. 14., ostendere voluit Maximus Tyr. Diss. XXIX. ὅτι λυσιτελέστεροι τῇ πόλει οἱ προπολεμοῦντες ἢ οἱ γεωργοῦντες. Ad perficiendum civitatis corpus optimi rectores utrumque genus æque censuerunt necessarium. Hippodamus sive Thurius seu Milesius in libro de Rep. tres civitatis partes constituit ap. Stobæum p. 248., τὸ βουλευτικὸν, quod velut optimum deberet ἄρχειν: τὸ βάναυσον, quod ut deterius deberet ἄρχεσθαι: τὸ ἐπίκουρον, velut μέσον: hanc partem conficiunt bellatores; secundam, agricolæ,

artifices, et mercatores. Artibus abstinentes sellulariis agroque colendo, atque adeo ἀργοὶ, apud plerasque gentes amantiores libertatis habebantur honoratiores: vide Herod. II. 167. Quod vero Socrati tribuit Ælianus, dixerit-ne suavissimus agriculturæ laudator addubito: certe dixit in Xenoph. Œconom. p. 482, 25., regem Persarum, ἐν τοῖς καλλίστοις τε καὶ ἀναγκαιοτάτοις ἡγούμενον εἶναι ἐπιμελήμασι γεωργίαν τε καὶ τὴν πολεμικὴν τέχνην, τούτων ἀμφοτέρων ἰσχυρῶς ἐπιμελεῖσθαι. De sellulariis opificiis minus ille judicabat honorifice. VALCK.

8 1. θάπτουσι κατακαύσαντες] Igne sepeliunt, θάπτουσι πυρὶ, ut in Æliano de Nat. Anim. X. 22. Diodoro Siculo, atque aliis. Humationem certe ab illa ignium sepultura nitide distinguit. WESS.

9 2. Σιγύννας] Σίγυννοι Apollonio Rhod. IV. 320. Straboni Σίγιννοι, sed in Asia, qui ἱππαρίοις δὲ χρῶνται μικροῖς δασέσιν —τέθριππα δὲ ζευγνύουσι, prorsus ut hi Europæi, bene Casaubono adnotante, XI. p. 790. B=520. B. Quod autem olim hariolabar, Zosimum hac narratione deceptum de Hunnis vulgasse, εἴτε οὓς Ἡρόδοτός φησι παροικεῖν τὸν Ἴστρον, σιμοὺς ἀσθενέας ἀνθρώπους lib. IV. c. 20., necdum abjicio. Audiit de Sigunnis, inque illis Hunnos latere censuit, his erronee tribuens quod Sigunnarum equis conveniebat. Equidem in Musis nihil scrutando inveni, unde Novæ Historiæ scriptor dicta excusare queat. WESS.

5. γένοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ] Sophocles in Ajac. dixerat vs. 655. Ἅπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος Φύει τ' ἄδηλα, καὶ φανέντα κρύπτεται. Κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδέν. Proxima Σιγύνας δ' ὦν καλέουσι—τὰ δόρατα, merito tanquam adulterina Criticis hinc furcillis deturbanda censuit Wesseling. in Diss. Herod. p. 55. Ponitur in his articulus usitato Grammaticis more; qui, jam traditus ab Henr. Stephano App. de Dial. Att. p. 221. ignoratus tamen homines sæpe decepit rerum antiquarum peritissimos; hoc in loco turpissimum in errorem induxerat interpretes Herodoti, quod monuit Auctor *des Essais de Critique sur les Traductions d'Herodote* p. 157. VALCK.

6. Σιγύννας δ' ὦν—τὰ δόρατα] Non videntur Herodotea,

sed justo officiosioris Scholiastæ. Turbant certe orationis seriem, indigna patre historiarum. Qui quæso illi οἱ ἄνω ὑπὲρ Μασσιλίης Λίγυες, aut, ut Valla habuit, Λίβυες, *Pœni?* Somnia grammatici. Σιγύννους δὲ καλοῦσιν οἱ Κύπριοι τὰ ἀκόντια interpretes Apollonii Rh. II. 99. Suidas, Σιγύνη καὶ Σιγύνους, τὰ δόρατα παρὰ Μακεδόσιν. Sic hoc de genere solent, non Herodotus. WESS.—Vetus admodum fuerit oportet adsumentum, quod libri omnes, qui diversis ex familiis ad nos pervenerunt, agnoscunt. Equidem, cur Herodoto indigna ista judicarem, nullam vel vidi vel exputare caussam potui. SCHWEIG.

10 1. καὶ ὑπὸ τουτέων οὐκ εἶναι etc.] Nihil verius. Fabulabantur apum examina trans Istrum agminatim volare, aditumque hominum inpedire. Similis fabella in fusis pennis, visu transituque prohibentibus: οὐκ οἷά τε εἶναι ἔτι προσωτέρω οὔτε ὁρᾶν, οὔτε διεξιέναι ὑπὸ πτερῶν κεχυμένων IV. 7. Quod adnectitur, apes esse ζῶα δύσριγα, a veritate quidem haud deflectit, non aptum tamen ad apes septemtrionis regionibus ejiciendas. Secus habet, nec reticuit Ælianus Hist. Anim. II. 53., Nostro ἀκοὴν ᾄδειν exprobans. WESS.

11 3. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν] Dixit Æschylus Ἠδωνίδα αἶαν in Pers. 495., adprobans quodammodo τὴν Ἠδωνίδα S. et V. At receptum c. 124. redibit. Hoc Tzetzæ vide Chil. III. vs. 508. Ἥ τις Μυρκῖνος Ἠδωνὸς πρότερον ἐκαλεῖτο, ubi res Ἠδωνῶν requireret, nisi eodem modulo iteraretur versus Chil. IX. 221. Et talia tamen ex Herodoto. Ecce tibi aliud. Schol. in Thucydid. II. 99. Ἠδωνοὶ καὶ μεταπλασμῷ Ἠδῶνες καὶ Ἠδῶναι· οὕτως Ἡρόδοτος. Atqui is Ἠδωνοὺς semper. Scripserat Criticus Ἡρωδιανὸς, quemadmodum et Cassel. in schedis, monente Dukero. WESS.

Ib. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν] *Myrcinum Edonidem,* Valla: concinit S.; τὴν Ἠδωνίδα recipiet, opinor, Herodotus. Hinc Berkelii firmatur conjectura in Steph. Byz. Ἠδωνίδ' αἶαν dixerat Æschylus in Pers. 495.; quæque sacris operabantur Bacchi, sunt e Latinis etiam poëtis *Edonides* notissimæ. Μύρκινος, Ἠδωνικὴ πόλις audit Thucydidi, IV. 107. Ἠδωνικὸν πολισμάτιον, Diodoro XII. 68. Darius apud Jo. Tzetzen Chil. III. vs. 503. Τὸν Κώην (non κώμην) μὲν τῆς συμβουλῆς

ἕνεκα τῆς προτέρας Ἐξ ἰδιώτου τύραννον ποιήσας Μιτυλήνης Τῷ Ἱστιαίῳ δίδωσι κτίζειν δὲ τὴν Μυρκῖνον. VALCK.

12 2. Ἦν Πίγρης καὶ Μαντύης ἄνδρες Παίονες] Si vel in optimis libris scriberetur ἦσαν—ἄνδρες Παίονες, ego tamen inusitatius ἦν a novatore veterumque poëtarum imitatore positum censerem. Τοιοῦτον καὶ παρ' Ἡσιόδῳ τὸ, Τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί· καὶ παρ' Ἐπιχάρμῳ, Ἦν δ' ἐρωδιοὶ μακροκαμπυλαύχενες, [καὶ, Ἦν δὲ νάρκαι,—ἦν δὲ ζύγαιναι·] Τέτρακές τε σπερματολόγοι, κἀγλααὶ συκαλλίδες, Eustath. in Iliad. ρ'. p. 1148, 41. Integros Epicharmi duo trochaicos Athenæi præbuit Epitome: vide II. p. 65. E. Interjecta petita sunt ex alio ejusdem comœdiæ loco, quem habet Athen. VII. p. 286. C. conf. p. 278. A. Lacon in Aristoph. Lys. 1263. Ἦν γὰρ τὤνδρες οὐκ ἐλάσσως Τᾶς ψάμμας τοὶ Πέρσαι. In epigrammate apud Æschin. contr. Ctes. vulgatur p. 80. Ἦν ἄρα κἀκεῖνοι ταλακάρδιοι: ubi scribi debuerat Ἦ ἄρα. Non reperietur illud ἦν, pro ἦσαν, apud alios historicos veteres sic adhibitum: neque tamen ignoro Herodoteum usum ab Epicharmeis esse diversum; sed illinc multo magis distant, quæ prima facie forsan alicui videri possent simillima, qualia multa dedit ad Charitonem D'Orvillius. VALCK.

3. ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσαν] Ad ista tria vel de suo quartum adjecit Ælianus, aut, quod verius arbitror, alium in his sequutus est auctorem, de Nat. An. VII. 12. Pæonides enim feminæ secundum Ælian. τῇ μὲν κεφαλῇ φέρουσιν ὑδρίαν,—ἐξαρτήσασαι δὲ τοῦ κόλπου θηλάζουσι τὰ βρέφη, καὶ—ἵππον εἰς ἀρδείαν ἄγουσι, καὶ ταῖς χερσὶ νήθουσι λῖνον. Ubi Herod. dicit κλώθουσαν λῖνον, Med. cod. habebat κλῶσαν: nota sunt ἐρίου κλώσματα, quæ levi pollice deducebant αἱ κατάκτριαι. De sorore Pigretis et Mantyis sic agit Tzetzes Chil. X. 200. etc. ut solum sequi videatur Herodotum; atque eidem alter fratrum dicitur Μαντύης, ut in Med. Herodoteæ vel eamdem vel simillimam narrat historiam, sed quam evenisse scribit sub Alyatte, Nicolaus Damasc. Valesii, p. 497. VALCK.

Ib. κλώθουσαν λῖνον] Euripidis κλωστὴρ λίνου apud Polluc. VII. 31. et alia in re Æschyli Choëph. vs. 505. congruunt. Nic. Damascenus simili in historia νήθουσαν ἐκ τῆς ἠλακάτης

τὸν ἄτρακτον. In M. et K. κλῶσαν aut κλώσασαν: prius ex κλάω, posterius ex κλόω formarunt, natalibus τοῦ κλώθω et κλώσκω indicatis. Quod deinceps Suidas ἐπιμέλεον τῷ Δαρείῳ, in menda cubat, hinc, quod Portum et Kuster. haud fugit, deterenda. WESS.

6. φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς] Nic. Damascenus, quod significavi, eandem de muliere Mysa ex Thracia narrationem in Constantini Porphyrog. proposuit lib. I. de Themat. c. 3. quæ Alyattis, Lydorum regis, ætate contigerit. Gronovii vero ex Marmorib. Oxoniens. p. 127. picturam et interpretationem multo risu Lacrozius, Fabricius, et Wolfius exploserunt in Thesauro Epistol. Lacroziano t. II. p. 97. WESS.

Ib. ἦρσε] Eustathii ἦρδε in ista sede vulgato non est deterius. Ἄρδειν, hîc Æliano εἰς ἀρδείαν ἄγειν, *potum agere*, multo est usitatius quam ἄρσαι. In historia Herodotea scribi debuit a Jo. Tzetze Chiliad. X. vs. 207. Ἡ δὲ ποτοῦ κορέσασα τὸν ἵππον, ὅνπερ εἶπον: non, quod vulgatur, κεράσασα. VALCK.

13 1. οὐκὶ πρόσω σκοπιὴν etc.] Expressit, Porto monitore, Homericum Ἠέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν Odyss. θ'. 302. WESS.

4. ἡ Παιονίη—πεπολισμένη] Omnia ex vero si Appianus scripserit, οὐ πόλεις ᾤκουν οἱ Παίονες, ἀλλ' ἀγροὺς ἢ κώμας κατὰ συγγένειαν, Illyr. cap. 22. Sed illi Panonii Dravum inter Savumque et Danubium: his ad Strymonem Pæonibus suas fuisse urbes, deinceps clare adfirmatur. *Pœonia*, πεπολισμένη, *urbibus instructa et distincta*. Strabonis χώραν πολίζειν huc pertinet, erudite a Casaubono explicitum, VIII. p. 560=364. D. WESS.

14 2. λαβὼν ἡγεμόνας ἐκ τῆς Θρηΐκης] ἡγεμόνα Valla legit vertitque, *sumpto e Thracia duce*. Duces isti Gallos interpretes deceperunt, ignorantes Herodoto quoque *ducem itineris* dictum ἡγεμόνα, VIII. 35. quales plene dixerat ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ, VIII. 31. et forsan V. 100. ubi hoc præbent margo Steph. et Valla. Sic vulgo loquuntur recentiores: Juncus apud Stobæum p. 593, 43. οὐχ ἡγεμόνος ὁδοῦ τυγχάνων,—οὐ στέγης (male vulgatur ὥστε γῆς·) εὐπορῶν, οὐ τροφῆς: est tamen et apud Thucyd. ἡγεμὼν τῶν ὁδῶν, III. 98. Alibi Thu-

cydidi talis simpliciter dicitur ἡγεμὼν, sicut Sophocli Œd. in Col. 1538. Eurip. Phœn. 1610. Aristoph. Πλουτ. 1162. sed nemini frequentius quam Xenophonti. Zonaras in Lex. et Suidas: Ἡγεμὼν, ὁ τῆς ὁδοῦ ἡγούμενος. Ξενοφῶν· (Κυρ. Ἀν. lib. IV. p. 189, 3.) καὶ τὸν ἡγεμόνα δήσαντες παραδιδόασιν αὐτοῖς. VALCK.

15 4. Σιροπαίονες] Sic utcunque bene; melius Σιριοπαίονες ex Steph. Byz. in Σίρις et Holstenii suspicione. Oppidum Σίρις ἡ Παιονίη VIII. 115. consulto ita positum, sicuti et Σίρις ἡ ἐν Ἰταλίῃ ejusdem libri c. 62. WESS.

16 1. Οἱ δὲ περὶ τὸ Πάγγαιον etc.] Fuit qui ad istum modum sequentia, οἱ δὲ περὶ—καὶ Δόβηρες καὶ Ἀγριᾶνες καὶ Ὀδόμαντες, καὶ—Πρασιάδα ἔχοντες, οὐκ etc. corrigebat, omnes extra Pæoniæ fines semovens; nimium, ut censeo, caute. Pæones enim olim cis et uls Strymonem latissime coluerunt, plures nationes conplexi apud Plinium IV. 10. Adhærent arte illis Doberes et Pæoplæ c. 113. Polymniæ, haud aliter atque hic. Δόβηρος quoque Παιονικὴ Thucydidis II. 98. originem et situm testatur. WESS.

5. τὰ δὲ νήπια παιδία δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ] Convenit istud Heliodori Æth. I. p. 11. ἕρπειν δὲ ὀρεγόμενον (τὸ παιδίον) εἰ αἴσθοιτο, ἱμάντα τῶν σφυρῶν ἐξάψας, ὅσον ἐπ' ἄκρῳ τοῦ σκάφους ἢ τῆς καλιᾶς ἐπιβαίνειν ἐπέτρεψε. Cetera non describo, haud dissimile prædonum in Ægypti Bucoliis vitæ institutum, quale Prasiadem paludem habitantium, enarrantia. Ceterum insolens minime jumentis pabulum pisces. Athenæus de Thraciæ quadam parte VIII. p. 345. E. οἶδα καὶ τοὺς περὶ Μόσυνον τῆς Θρᾴκης βοῦς, οἳ ἰχθῦς ἐσθίουσι, παραβαλλομένους αὐτοῖς εἰς τὰς φάτνας: in quibus ego Mosynum Thraciæ non novi, nisi si ligneas Prasiadis paludis domos scriptor indicarit. Μόσυνοι, μόσσυνοι, μόσυνες, Thracum et vicinorum erant sermone ξύλινοι οἶκοι in Schol. Apollon. Rh. II. 379. Ut ut illud ceciderit, pisces jumentis sæpe esui in frigidis et maritimis Europæ tractibus esse, multi inque his Thorm. Torffæus Hist. Norveg. Part. I. lib. II. 24. prodiderunt. Æliani Παιονίδα λίμνην, ejusdemque pisces victui bubus, de An. XVII. 30. recte cum Prasiade lacu contulit Ortelius. WESS.

6. τὴν θύρην τὴν καταπακτὴν] Ex hariolatione Reiskii τὴν

καταῤῥακτὴν, et supra θύρης καταῤῥακτῆς, *januæ demissilis*, sive, *quæ attolli et demitti posset*. Ansam καταπακτὴ dedit, nusquam obvia et in Thes. Stephani sine pari, quæ tamen eadem ac καταπηκτή. Accessit fortasse θύρην ἀνακλίνῃ, in Vallæ Latinis *januam resupinaverit*, at pravis: siquidem ἀνακλίνειν ac ἀνακλίνεσθαι de *foribus*, cum *aperiuntur*, quod alias indicare ex Homero et Procopio memini, reversurum Vitæ Homeri c. 33. Habet præterea καταῤῥάκτης semper sibi sociatam vim et inpetum, uti porta καταῤῥάκταις ὀχυρὰ, quibus subito demissis occludi poterat, apud Plutarch. t. II. p. 705. et pontes (καταῤῥάκται) superne in naves hostium dejecti Appiani Bell. Civil. V. cap. 82. Qua quidem violentia in januis patefaciendis uti vulgo non solent. Sane si schedæ veteres καταπηκτὴν obtulissent, quæ tandem querelæ caussa? Pertinent ad sequentia δισσαὶ σχοινοτενεῖς σπυρίδες inter piscatorum instrumenta Anthol. lib. VI. 3. p. 548. WESS.

17 2. σύντομος κάρτα] Malunt σύντομον, ob συντομώτατον VII. 121. et σύντομα τῆς ὁδοῦ lib. I. 185. Sed consimiliter Aristoteles Gener. IV. 4. μὴ κύκλῳ περιϊέναι παρέντα τὴν σύντομον. Metalla, unde Alexandro Amyntæ F. tam copiosa argenti vis, forte eadem quæ Philippus, Alexandri M. pater, ingenti deinceps lucro exercuit apud Appian. Civil. IV. cap. 106., quamquam et aliæ isthic auri atque argenti fodinæ in Nostri VI. 46. et VII. 112. Fuit sane prisco tempore, fortasse et nunc, modo sollers cura accederet, illa Thracum regio utriusque metalli uberrime ferax. Multa Cl. Blas. Caryophilus, Opusc. de Auri, Argenti, etc. Metall. pag. 76. WESS.

18 3. Illud ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένοντο διαπίνοντες, et lib. IX. 16. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἔσαν, διαπινόντων etc. illustravit P. Leopard. Emend. VII. 1. Tullii vero *invitatio ut more Græco biberetur*, tum, *poscunt majoribus poculis*, ad διαπίνειν egregia; nec minus inpudens Rubrii flagitatio, *Quæso cur ad nos filiam tuam non intro vocari jubes?* Cui Philodamus, homo summa gravitate, *negavit moris esse Græcorum, ut in convivio virorum accumberent mulieres*, lib. I. Verr. c. 26. ubi plura Herodoteis non absimilia. WESS.

Ib. διαπίνοντες] Quando compotores dicuntur διαπίνειν, significatur, poculis sese plusculum invitantes *bibendo certasse;* quod Persas præsertim fecisse vel ex iis constat, quæ prorsus egregia nobis e Dinone forsan solus tradidit Ælianus Var. Hist. XII. c. 1. ubi vid. p. 712. Οἴνῳ χρωμένους ἐπιπλέον καὶ διαπίνοντας dixit Plutarch. in Sympos. p. 715. cujus eruditus interpres ista t. II. p. 58. E. διαθέων πρὸς Ἀλέξανδρον, recte reddiderat, *cursu cum Alexandro certans.* Præter illa quæ dederunt Kuster. in Aristoph. Eq. 1400. Hemsterh. Miscell. Obs. V. 3. p. 53. et Abresch. Dil. Thuc. p. 457. inveniuntur hujus generis verba, διαπαλαίειν, διαπυκτεῦσαι, διαπληκτίζεσθαι, διαξιφίσασθαι, διαριπίζεσθαι, διαφιλοτιμεῖσθαι. In Isocrat. Panathen. p. 266. D. οὐδὲ νῦν αἱ μέγισται τῶν Ἑλληνίδων πόλεων αἰσχύνονται διακολακευόμεναι πρὸς τὸν ἐκείνου πλοῦτον, *adulando certantes.* διαλοιδορέεσθαι habet Herod. II. 121. et διαναυμαχέειν VIII. 63. VALCK.

7. ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν] Comparavit illud Jos. Scaliger ad Propertii II. El. XIX. 76. *Quantum sic cruciat lumina vestra dolor?* VALCK.

Ib. ἀλγηδόνας σφι ὀφθαλμῶν] Fluxit hoc fonte istud Alexandri ὡς εἰσὶν ἀλγηδόνες ὀμμάτων αἱ Περσίδες, in Regis Vita apud Plutarch. p. 676. F. Longini taxantem horum censuram, explosam a Pet. Victorio, Fabro, Tollio, Gronovio, non moror. Herodoti dictionem attigit Olearius, collato Isæi rhetoris verbo, quo rogitanti Ardui, εἰ ἡ δεῖνα αὐτῷ καλὴ φαίνοιτο, modestissime (μάλα σωφρόνως) respondit, πέπαυμαι ὀφθαλμιῶν: h. e., docto viro interprete, *oculorum se morbo laborare desiisse.* Verum simili in negotio ὀφθαλμιᾷν et ἐποφθαλμιᾷν *vehemens desiderium* explicant, sive ἐπιθυμίαν τῶν ὀφθαλμῶν ex S. Joannis Epistola primori. Sic Polybius I. 7. πάλαι—τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πόλεως ὀφθαλμιῶντες, *felicitati oppidi oculos cupiditatis adjecerant,* bene Casaub., nec discordat in Exc. Legat. p. 1319. [Polyb. XXXII. 2.] nedum Ælian. de Anim. I. 12. etc. WESS.

19 5. ἵνα μὴ ἐξεργάσῃ ἡμέας] Talia Euripidis Hippol. 607. Ὦ πρός σε γονάτων, μηδαμῶς μ' ἐξεργάσῃ, *ne me perdas quæso.* Helen. 1104. Κούρη Διώνης Κύπρι, μή μ' ἐξεργάσῃ. WESS.

Ib. ἀνέχευ ὁρέων] Ista solet, ut aliis, (vid. ad Eurip.

Phœn. vs. 550.) Herodoto quoque verbum adhiberi structura: I. 80. οὐκ ἀνέχεται οὔτε τὴν ἰδέην αὐτῆς ὁρέων, οὔτε τὴν ὀδμὴν ὀσφραινόμενος. II. 37. κυάμους οἱ ἱρέες οὐδὲ ὁρέοντες ἀνέχονται: sic et V. 48. VIII. 26. VALCK.

20 6. ὡς γυναῖκα τῷ λόγῳ] *Quos feminas esse aiebat;* Valla. Nemo tam parum Græce doctus est, qui non illud sentiat indignum Herodoto. Alexander imberbes juvenes Macedonas adsidere jussit singulis Persis singulos, *tanquam mulieres videlicet.* Sæpius adhibitum Herodoto τῷ λόγῳ significat id, *quod primo videatur adspectu.* Ὡς γυναῖκα δὴ poni potuerat et hic in eumdem sensum: apud Plutarch. t. II. p. 247. c. muliebrem in modum vestitos viros οἱ φύλακες παρῆκαν ὡς δὴ γυναῖκας. Narrant Herodoteæ simillimas historias antiquiores, Pausan. in Messen. p. 288., Polyæn. I. xx. 2.; recentiorem, quæ Thebis evenit, Xenophon. Ἑλλ. V. p. 331, 28. ubi, qui temulentos amatores contrucidarent, viros Phyllidas ὡς γυναῖκας ἐστολισμένους cum introduceret in conclave, εἰσήγαγεν, inquit Xenoph. τὰς ἑταιρίδας δή, καὶ ἐκάθιζε παρ' ἑκάστῳ. H. Steph. corrigens ἑταιρίδια, *quem enim,* ait, *locum particula* δὴ *habere hic potest?* Suum habet in ironia aptissimum locum: τὰς ἑταιρίδας δή, *meretriculas scilicet!* Apud eumdem pro ἤδη scribendum p. 359, 42. ἢ δὴ γὰρ ἡγήσεσθε κατὰ θάλασσαν: *vos, scilicet! mari duces eritis?* Thucyd. III. 10. ἡμεῖς δὲ αὐτόνομοι δὴ ὄντες, καὶ ἐλεύθεροι τῷ ὀνόματι. Demosth. p. 52, 37. ἵνα δὴ αὐτόνομοι ὦσιν. Ut in re minuta, sæpissime fuit in hac vocula peccatum, velut apud Euseb. c. Hierocl. p. 445. f. qui se Deum dixerat, strenue dicitur Iarchas bibisse, οἷα δὴ θεός, *tanquam Deus videlicet!* Olearius ista contextu censebat ejicienda. Ceterum ad Herodotea Brissonius de R. Pers. II. p. 275., comparavit egregium locum eadem narrantis Justini lib. VII. 3. Laudatur ob illud facinus Alexander in Epist. Socrat. 28. p. 28. sed Xerxi tribuitur, quod fecerat Darius. VALCK.

21 1. πᾶσι] Rediit, quod expulsum citra gravem caussam fuit. Putares Libanium t. II. p. 490. c. Megabazum ipsum fuisse peremtum opinari; sic enim, οὐδὲ γὰρ οἱ τοὺς περὶ Μεγάβαζον ἀποκτείνοντας ἐν Μακεδονίᾳ, μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκφερομένους εἰς Ἀφροδίτην ἄδικον ὑπὸ τῆς μέθης: h. e., Morello vertente,

neque enim qui Megabazum interfecerant in Macedonia etc. Recte, ita si scripserit. Liber ab errore rhetor erit, modo τοὺς παρὰ Μεγαβάζου pingatur, intelliganturque, *missi* ejus *legati.* Περὶ et παρὰ ab amanuensibus misceri, norunt omnes. ὁ παρὰ τῆς Ἀμφιτρύωνος γυναῖκος, *Alcmenes nuncius,* in Luciani Dial. Deor. X. 1. WESS.

2. Γυγαίη] De Gygæa, Alexandri sorore, cf. VIII. 136. WESS.

Ib. τῶν στρατηγῶν] Ut suum Noster recuperet, spero equidem in codicibus inventum iri τῷ στρατηγῷ. Bubares, cui dederit et pecuniam et sororem suam Gygæam Alexander in matrimonium, dux fuit eorum, qui missi fuerant ad inquirendos Persas interfectos, a patre Megabazo illuc missus, VII. 22. Historiæ tamen obscurata veritate Justinus VII. 3., *Interfectis omnibus, ignarus rei Megabazus, cum legati non redirent, mittit eo cum exercitus parte Bubarem, ut in bellum facile et mediocre.—Sed Bubares, amore filiæ Amyntæ captus, omisso bello nuptias facit, depositisque hostilibus animis in adfinitatis jura succedit.* Ceterum suo iterum more turbavit ordinem vocabulorum Herodotus, qui fuisset naturalis, si sic legerentur collocata: κατέλαβε δὲ (*repressit eorum impetum:* vid. Abresch Diluc. Thuc. pag. 509.) Ἀλέξανδρος, δοὺς ταῦτα (pecuniam et sororem) Βουβάρῃ ἀνδρὶ Πέρσῃ, τῷ στρατηγῷ τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους. VALCK.

22 2. ἀγωνιστέων] Macedoniæ principem antagonistæ ἐξεῖργον. Hieronem Themistocles ἥκοντα εἰς Ὀλύμπια quamobrem εἶρξε τῆς ἀγωνίας, tradit Ælianus Var. Hist. IX. 5. sed tanta Themistoclis fuit auctoritas, ut venienti totius Græciæ cœtus in Olympicis ludis adsurrexerit, teste Pausania VIII. p. 701. In Herodoto non significat ἐξεῖργον *arcebant,* sed *arcere nitebantur;* irritum enim fuisse conatum sequentia manifestant, ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλλην, καὶ ἀγωνιζόμενος στάδιον συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ. In his addubito num forte scribi præstet, καὶ, ἀγωνισόμενος στάδιον, συνεξ. *et stadio decertaturi nomen una cum primo nomine sorte excidebat:* hoc mihi significare videtur verbum, alia in re magis usitatum: *primum sorte nomen excidit,* legitur apud Livium XXIII. 3. *ut primam ipsius et antagonistæ sortem exiisse optimus auctor significet;*

quæ verba sunt hæc Herodotea tractantis Fabri Agonist. III. 12. extr. qui tamen aliam etiam ponit interpretandi rationem. Ab Hellanodicis Alexander ἐκρίθη εἶναι Ἕλλην, atque adeo qui ante Ὀλυμπιάσιν ἐκινδύνευσεν ἐκκριθῆναι, ceteris etiam ornatus candidatorum dotibus, ἐνεκρίθη τὸ στάδιον: quæ duo hac in re propria habent in eadem narratione Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 300, 15. et Plutarch. t. I. p. 603. B. vid. Philo Jud. de Nom. Mutat. pag. 1061. c. Casaub. in Athen. VI. c. 12. et Kuhnius in Diog. Laërt. VIII. 47. Habitus autem est Alexander a severissimis judicibus Græcus, non Macedo, ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὡς εἴη Ἀργεῖος, postquam Perdiccam, a quo genus ducebat, originis esse demonstrasset Argivæ et Heraclidem: vid. Herod. VIII. 137. Demosthenes quidem Græcam Macedoniæ regibus denegat originem, Philippum ut barbarum Macedonem traducens, cujus mentionem facit in Philipp. III. p. 69, 36. tanquam οὐ μόνον οὐχ Ἕλληνος ὄντος, οὐδὲ προσήκοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ'—ὀλέθρου Μακεδόνος. Sed concionatoris ista sunt Attici atque osoris Philippi; modestius orator umbraticus Isocrates barbaros quidem Macedonas esse fatetur, Macedoniæ vero reges agnoscit origine Græcos, et reges legitimos, quippe qui non in Græcos at barbaros exercerent imperium, in Suasoria ad Philippum, laudis artificiose dispensatæ plena, pag. 103. et 104. Sibyllæ dicuntur Αὐχοῦντες βασιλεῦσι Μακηδόνες Ἀργεάδῃσιν, apud Pausan. VII. p. 543. Thucydidi regum majores Τημενίδαι, τὸ ἀρχαῖον ὄντες ἐξ Ἄργους, II. 99. et V. 80. vid. Isocrat. p. 88. D. Epist. Socrat. XXVIII. et Maxim. Tyr. XX. 8. Apud Livium XXVII. 30. *Argos venit* (Philippus, Persei pater:) *et curatio Heræorum Nemeorumque suffragiis populi* dicitur *ad eum delata, quia se Macedonum reges ex ea civitate oriundos referunt:* ipsos etiam istius ætatis Argivos *ab se oriundos* credidisse, docet aliunde ad istum locum Dukerus. VALCK. De Hellanodicis vide Larchero citatum Pausaniam V. 19. VI. 3. et 24.

23 2. ἔτυχε μισθὸν δωρεὴν φυλακῆς] Inferius c. 124. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν—παρὰ Δαρείου δωρεὴν λαβὼν Histiæus; quod et hic abunde fuisset. Nunc vocum sede mutata, ἔτυχε δωρεὴν, μισθὸν φυλακῆς, Pavius ac Reiskius præoptant. Convenit non

nihil hoc Metrodori ex Epigram., Diophanti Arithmetic. lib. V. p. 269. addito, Πιστοτάτοις δμώεσσιν ἐλευθερίην καὶ ἄποινα, Μισθὸν ὑπηρεσίης. Plenius, sed copula interposita, Antigoni dictum, Ἀλλ' ἐγὼ, ὦ μειράκιον, ἀνδραγαθίας οὐ πατραγαθίας μισθὸν καὶ δωρεὰς δίδωμι, in Stob. Serm. LXXXV. p. 497. WESS.

3. ἐγκτίσασθαι] Memini ἔγκτησιν, sive *jus possessionum adquirendarum*, sæpe in fœderum tabulis obviam: in Thes. Muratorii p. MXLIX. I. ΥΠΑΡΧΕΙΝ ΔΕ ΑΥΤΟΙΣ ΓΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΣ ΕΓΚΤΗΣΙΝ, sic oportuit: eadem formula in Demosthen. Or. de Coron. p. 151. neque multum diversa apud Xenophont. Rer. Græc. V. p. 555. D. Vulgatum-ne vero, an ἐγκτήσασθαι scribarum peccatum sit, manet in dubio. Receptum simile habet in ἐνστρατοπεδεύεσθαι, ἐμμαχέσασθαι, ἐμβόσκεσθαι, aliisque pluribus. Elegans et hoc Taciti Ann. XI. 19. *ac ne jussa exuerent, præsidium immunivit.* WESS.

Ib. Neque κτίσασθαι alibi memini me legere, neque ἐγκτίσασθαι, hinc in Porti Lex. receptum. Variant in talibus scripti codices, et hic forte dabunt ἐγκτήσασθαι, veram, ut autumo, lectionem. Quam a Dario petierat Mileti tyrannus Histiæus in Edonide regionem, Μύρκινον dictam, impetravit, V. 11., βουλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν κτίσαι: in urbe condenda deprehendit occupatum Megabazus, et, simulatque Sardes venisset, docet ille regem minus fecisse prudenter, qui permiserit hominem Græcum in Thracia ἐγκτήσασθαι πόλιν, *urbem sibi possidendam acquisivisse.* Frequenter occurrit in monumentis etiam lapideis ἔγκτησις: quo sensu docebit Hemsterh. ad Hesych. in voc. Ἐμπάμμῳ, occasione vocis Ἐμπάσεις, ad quam vid. Alberti. *Quidquid agrorum* seu *ædium quis in terra* sibi *patria* comparatum *possidebat*, voce κτήματων significabatur; ἔγκτημα *possessio* dicebatur *in regione peregrina*; ἔγκτησις, *jus istiusmodi sibi possessionis acquirendæ.* Κτήματα sic et Ἐγκτήματα distinguit Demosth. p. 53. §. 49. et Ulpian. Hinc Ammonium, ut in Addendis notatum, emendavit H. Vales. Emend. IV. c. 9. Ἐγκτήματα talia memorantur Numeror. XXXI. 9. vocum collectoribus prætermissa. Scripsisse videtur Andocides de Pace p. 25, 20. Χεῤῥόνησον καὶ τὰς ἀποικίας καὶ τὰ ἐγκτήματα (vulg. ἐγκλημ.) ἵνα ἀπολά-

βωμεν. Talia sunt quæ Xenophon vocat Ἀπομν. II. p. 441, 19., τὰ ἐν τῇ ὑπερορίᾳ κτήματα, opposita τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ, sive τοῖς ἐγγαίοις. Verbum legitur Genes. XXXIV. 10., ubi Emmor ad filios Jacobi, ἡ γῆ, inquit, πλατεῖα, ἐγκτᾶσθε ἐν αὐτῇ. Demosth. c. Polyclem p. 667, 13. meminit τῶν τε δημοτῶν καὶ τῶν ἐγκεκτημένων: hi sunt qui in demis non suis prædia vel agros possidebant. VALCK.

Ib. ἴδη κωπέες] Abietes ad naves fabricandas ἴδη dicuntur ναυπηγήσιμος: succedunt κωπέες, *ligna in remos*. In Aristidis Themistocle t. III. p. 336. τὰ νήϊα, σχοινία Scholiastes mstus[a] interpretatur, Κωπέας δὲ, τὰ ξύλα τὰ πρὸς τὰς κώπας ἐπιτήδεια: *remos* male Canterus. Hesychius: Κωπεῖς, τὰ εἰς κώπας εὔθετα ξύλα. Andocides Or. II. p. 21, 11. εἰσήγαγον εἰς στρατιὰν ὑμῶν οὖσαν ἐν Σάμῳ κωπέας. Aristoph. Acharn. 551., Τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων: πλαγιουμένων forte scripserat: non erat *navale plenum remigibus*, quod absurdum cogitatu, sed *lignis ad remos fabricandos aptis*; ut bene Bergler. sequutus Scholiasten. Frequentius in his quoque fuit erratum. VALCK.

24 1. μετὰ δὲ] Μετὰ δὲ loco μετὰ δὲ ταῦτα, *post, deinde*, Ἰακὸν est, sicuti μετὰ sine additamento, teste Galeno in Hippocr. de Rat. Vict. pag. 84., et sexcenties in Musis. Crebra quoque de nunciis et litteris, πέμψας Δαρεῖος ἱππέα—ἔλεγε τάδε, lib. IV. 126., et Tomyris πέμψασα κήρυκα ἔλεγε τάδε, I. 206. WESS.

25 1. Ἀρταφέρνεα] Mssti Ἀρταφρένεα, ejusdemque filium Ἀρταφρένεα τὸν Ἀρταφρένεος παῖδα nuncupant VI. 94. et VII. 74. Eadem nominis scriptura in Æschyli Pers. 21. et, ceu Græca esset origine, 769. φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν οἰακοστρόφουν. Clarius ibidem Critici, Ἀρταφρένης ἐξ ἐτυμολογίας λέγεται ὁ τὰς φρένας ἔχων ἀρτίας καὶ ἀκεραίας. Male, ut opinor, in Persico hominis titulo; cui similis Ἰνταφρένης in schedis III. 70. At Μεγαφέρνης, Τισσαφέρνης, et Persica plura, eorum scriptionem sollicitandam negant. WESS.

Ib. τῶν παραθαλασσίων ἀνδρῶν] ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε, in judice Sandoce, pecunia corrupto, redibit VII. 194.; nec longe abit ἐπὶ κόσῳ χρήματι III. 38. WESS.

[a] Editus etiam in Photii Biblioth. p. 698. ed. Hoesch. SCHWEIG.

Ib. ἀνθρωπηΐην] Talia Herodoto peculiaria non debuerant a Porto prætermitti. Multa colligens, in quibus δορὰ supprimitur, Eustathius in Iliad. γ'. p. 283, 36., παρ' Ἡροδότῳ, ait, κεῖται καὶ Ἀνθρωπείη ἡ τοῦ ἀνθρώπου δορὰ ἐν τῷ, σφάξας etc. Attigit et in Od. κ'. p. 379, 40. Latet illud apud Athenæum alicubi. Crudele supplicium, quo vivis hominibus cutis detrahebatur, Persis in usu fuisse Brissonius docet de Regn. Pers. II. p. 330. conf. Wesseling. in Diodori XV. 10. Ex Herodoto Valerius Max. VI. c. 3. extr. 3., *Cambyses*, inquit, *mali cujusdam judicis ex corpore pellem detractam sellæ intendi, in eaque filium ejus judicaturum considere jussit.* VALCK.

Ib. σπαδίξας δὲ] Rarissimum vocabulum explanat Scholiastes, Σπαδίξας, ἐκδείρας. Σπάδιξ γὰρ φλοιὸς ῥίζης πρινίνης· οἱ δὲ, φοίνικος ῥάβδον. Male fortasse ἐκδείρας, *pellem detrahens*: cetera ad verbi originem proba. Σπάδιξ, *avulsus e palma termes cum fructu*, apud Gellium Noct. Attic. II. 26., ῥυτῆς σπάδιξ, *diffractus ejus ramus*, πηγάνου κλάδος, in Nicandri Alexiph. 528., neque a vero alienum, quod glossator de cortice radicis ilignæ discerpto. Ea omnia σπαδίζειν, ex σπάω progenitum, *scindendi* potestate instruunt, *lancinatam*que et *dissectam* Sisamnis proponunt *cutem*. Non nescio eruditos aliorum conatus, neque tango; Stephanum, Portum, Salmasiumque ad Solin. p. 291. secutus. Addo obiter Agathiam Schol. IV. p. 93. hujuscemodi supplicii auctorem haud consulto Saporem regem perhibuisse, ac male de eodem addubitasse Ammianum XXIII. 6. Melius Diodorus XV. 10., cujus rationem non neglexit Valesius, uti nec Nostri. WESS.

27 3. Αἰτίη δὲ τούτου ἥδε etc.] Cum vicinis ista, me judice, non satis apte cohærent. Quæ sequuntur, πάντας ἠνδραποδίζετο usque ad στρατηγήσας, illa non Lycaretum, sed spectant Otanen, τὸν τῶν παραθαλασσίων στρατηγὸν, qui Megabazo successerat: forte versus aliquot hic interciderunt. VALCK.

28 1. Ἄνεως κακῶν non videtur Eustathio lectum, Homeream vocem ἄνεω sæpe tractanti, quam poëticam censet λέξιν, καὶ ἀσύμβολον εἰς λόγον πεζόν. Reiskio quod venit in mentem, ἄνεσις κακῶν mihi quidem non displicet. VALCK.

2. πρόσχημα] *Ornamentum*, sive, uti Thomas M. et Triclin. ad Soph. Elect. 683., καλλώπισμα. Tale Strabonis lib. X. p. 691. B.=450. C. τὸ δὲ παλαιὸν πρόσχημα τῆς Ἑλλάδος ἦν ταῦτα τὰ πολίσματα: et XI. p. 786.=516. D. ex Apollodoro Adramytteno, τῆς συμπάσης Ἀριανῆς πρόσχημα εἶναι τὴν Βακτριανήν. Talia Plutarchi, Aristidis, Appiani, atque aliorum, quæ exscribere non vacat. WESS.

29 2. ἀνεστηκυίῃ] Non inprobo ἀνεστηκυίην χώρην de *neglecta* et *desolata* regione, etsi apud Themistium, quem Abreschius subministravit, Or. XXII. p. 280. τόπος ὑψηλός τε καὶ ἀνεστηκώς. Clarum est, χώρην ἀνάστατον hic indicari. *Acclivis regio* debetur Gronovio, neglexerat Valla. WESS. Mihi hoc innuere visus erat Scriptor, in planitie, in vicinia urbis, agrorum culturam fuisse neglectam, in *superiore* vero *regione* diligentes nonnullos prudentesque cultores fuisse repertos. ἀναστήματα γῆς sunt *edita loca*. βουνοειδῆ ἀναστήματα τόπων γεωργήσιμα, de alia quidem regione agens, memorat Diodorus Sic. V. 40. E *superiore* dein regione in urbem rursus κατέβησαν (*descenderunt*) arbitri. SCHWEIG.

3. καὶ τῶν δημοσίων οὕτω etc.] Probabilis ratio, qua et Æschines in Timarch. p. 22. pr. conficit, ὅν τινα τρόπον (ὁ κρινόμενος) διοικεῖ τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, ὡς παραπλησίως αὐτὸν καὶ τὰ τῆς πόλεως διοικήσοντα: et Icti Romani, *tutorem suspectum ex eo, quod in alia male versatus sit*, III. 8. Digest. *de Susp. Tutor.* Non addo in re, usu sæpe cognita, Luciani Epigr. 2. WESS.

30 1. ἄνδρες τῶν παχέων] Sæpe παχεῖς in Musis *ditiores*, quorum ὄλβος ἄγαν παχυνθεὶς, *opulentia valde crassescens*, uti graviter Æschylus VII. contr. Theb. 777. Contra aliorum usu οἱ παχεῖς, quorum mens (sive, ex sacris litteris, καρδία) ἐπαχύνθη, stolidi crassoque sub aëre nati. Culte de his omnibus Schultensius in Salomon. Prov. c. XIV. 24. WESS.

4. δύναμίν τινα] *Aliquantum copiarum*; Valla. Fac tantillum petiisse copiarum, qui noverant, ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα Ναξίοισι εἶναι, unde tandem pendebunt sequentia καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωϋτῶν? an ab ἐδέοντο? Non opinor: voculam τινα mutemus in ἵνα: ut exules Naxii rogarint Aristagoram, εἴ κως αὐτοῖσι παράσχοι δύναμιν, ἵνα κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωϋτῶν, *vellet-ne sibi copias dare, ut in patriam possent restitui*: voce de-

pravata, καὶ necessario debebat interseri. Sæpissime, quando præcedit εἰ, subjectum ἵνα jungitur optativo: necesse non arbitror ut in eam rem exempla congeram. Ut hoc tempore plebis injuria Naxiorum optimates per seditionem e patria fuere fugati, similis seditio quinquaginta circiter annis ante Naxum agitaverat, quam ex Aristotelis Rep. Naxiorum narrat Athen. VIII. p. 348. B. VALCK. Speciosa utique viri doctissimi conjectura; quæ tamen, quum nullum in libris patrocinium inveniat, quumque locum tueri vulgata scriptura possit, in contextum ab editore recipi non debuit. SCHWEIG.

7. τῶν δ' ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ 'Ασίῃ] Ultima prudenter et circumspecte addita. Dederat oræ maritimæ præfectum Otanem cap. 25., ejus præfectura eopse tempore fungentem: verum in Thracia illa, atque ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Hic Artaphernes Asiam, in Ægæum porrectam mare, procuravit. Duo, florentibus Persarum rebus, oræ maritimæ videntur præpositi fuisse, Europææ et Asiaticæ: hanc Hydarnes Xerxe rege sibi injunctam habuit VII. 135., Thucydidi στρατηγὸς τῶν κάτω audire solet, qualis Tissaphernes in ejus VIII. 5. WESS.

31 1. ὡς Νάξος εἴη νῆσος] Laudare non debeo codices e quibus νῆσος exulat. Persæ cum Cycladum insularum nullam tenerent ditione, qui potuit Aristagoras, nisi inprudenter, Naxum, tacita illius positura et indole, Persæ occupandam propinare? De Cycladibus Eustath. in Perieg. 525. et eo prior Strabo lib. X. p. 743. B.=485. WESS.

4. Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος] Fluxit ex Orientis more, quo οἶκον βασιλῆος *regnum regiamque familiam* describebant. Tale Hebræorum בית המלך, οἶκος βασιλέως, et sæpissime iteratum בית יהודה, tum בית ישראל. Sic VI. 9. νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας φανήτω τὸν βασιλῆος οἶκον: et IX. 106. Rex quoque Artaxerxes in litteris, modo genuinæ fuerint, ad Hippocratem, φίλον οἴκῳ βασιλέως τίθεσο, μὴ φειδόμενος ὄλβου. Quo super titulo nonnulla Casaubonus Exercit. ad Baron. XIII. p. 214. WESS.

32 2. εἰ δὴ ἀληθής γε ὁ λόγος] Hinc dilucide patet, Herodoto, hæc cum commentaretur, cognitam non fuisse Pausaniæ, qua

Xerxis filiam sibi procatur, epistolam apud Thucydidem I. 128. quem Diodorus et Cornelius Nepos auctorem habent. Liquet insuper, ἡρμόσατο non ultra desiderium porrigi oportere. WESS. Similiter cap. 47. Philippus quidam memoratur ἁρμοσάμενος quidem Τήλυος θυγατέρα, ψευσθεὶς δὲ τοῦ γάμου. SCHWEIG.

33 2. ἐς Καύκασα] Si Casus Chio foret vicinior, ex ea Καύκασον formatum putares, uti in his Aristidis T. I. p. 546. ed. Jebb: καὶ νῦν Κάρπαθον μὲν καὶ Καύκασον, καὶ ἄλλας νήσους, οἰκουμένας ἐστὶν ἰδεῖν. Rhetor enim καὶ Κάσον dederat. Verum situs et ventus Boreas Casum excludunt. Caucasus an Caucasa portus is, seu navium statio, vero nomine fuerit, non finio. Tacent veteres, Delphinium, Phanas, et Γερόντων λιμένα insulæ tribuentes: posterior est in Hist. An. Æliani XII. 30. WESS.

3. διελόντας] Nonne ad sententiam διελῶντας acconmodatius? Διελῶντας—κατὰ τοῦτο, *ad hunc modum per navis foramen trajicientes, ut caput* etc. Simili confusione ἐξελόντα Πεισιστρατίδας et ἐξελῶντα membranæ V. 63. Vulgatum ex Hesychio διαμερίσαντας, διανείμαντας, indicabit. WESS. —Et recte quidem διελόντας habere videtur; nam, quum caput foras spectaret, corpus vero introrsum, erat adeo homo ille quasi *divisus*, et per foramen illud *medius interceptus;* qua notione simile huic verbum διαλαμβάνω, quum alibi, tum IV. 68. positum vidimus. Jam vero κατὰ τοῦτο non significabit *hoc modo*, sed *eam ob caussam*, ut frequenter alias, V. 3. 37. VI. 1. 44. etc. SCHWEIG.

4. παραιτέετο τὸν Πέρσην] *Persam exorare nitebatur pœnam deprecando.* Huc spectans Schol. in Aristoph. Vesp. vs. 1249. Παρῃτεῖτο, ἀντὶ τοῦ ἐλιπάρει, παρεκάλει, παρ' Ἡροδότῳ: verba tum excitat quæ hic leguntur; eademque dedit Suidas. Plene Xenophon, Ἀπομν. II. 2, 14. τοὺς μὲν θεοὺς παραιτήσῃ συγγνώμονάς σοι εἶναι, εἴ τι παρημέληκας τῆς μητρός. Zonaras in Lex. [p. 1520.] Παραιτοῦμαί σε, καὶ παρῃτήσατο τὸ πρᾶγμα, καὶ παρῃτήσατο αὐτὸν, οὐ δεῖ λέγειν· ἀλλ' οἷον, ὅτι παραιτοῦμαί σε συγγνώμην ἔχειν, καὶ, παραιτοῦμαί σε μὴ χαλεπαίνειν. Ξενοφῶν, τοὺς μὲν θεοὺς παραιτήσῃ συγγνώμονάς σοι εἶναι. VALCK.

5. ἐσπέρχετο] *Succensuit* Aristagoræ. In Apollonio Rh.

III. 516. Τελαμῶνι δὲ θυμὸς ὀρίνθη· Σπερχόμενος δ' ἀνόρουσε θοῶς. Pindarus Nem. Od. I. 59. Ἀλλὰ θεῶν βασίλεια σπερχθεῖσα θυμῷ, ubi præter alia Critici, ὑπερζέουσα τῷ θυμῷ. Quod post pauca ἐμέο πείθεσθαι, tanquam singulare et rarum I. 126. examinavimus. Utrumque auctoritatem codicibus, qui superius c. 29. τούτων ἔταξαν πείθεσθαι, addit; atque in talibus caute procedendum, neque falcem criticam temere sumendam, conmonefacit. WESS.

Ib. Σοὶ δὲ καὶ τούτοισι τοῖσι πρήγμασι τί ἐστι;] Valla: *quid tibi, inquit, est cum istis negotiis?* Noverat vir doctissimus non sic loqui solere Romanos; sed, *quid isthic tibi negotii est;* et, *quid tibi cum istis est negotii.* Non aliter Græci solent. Videor mihi suum Herodoto restituisse corrigendo: Σοὶ δὲ καὶ τούτοισι πρῆγμα τί ἐστι; οὐ σὲ ἀπέστειλε etc. *Quid vero tibi cum his est negotii? an non te misit* etc. Jam primum vide mihi quæso quantilla sit mutatio; ex τούτοισι male repetitum, ut millies evenit, τοῖσι delevi: deinde πρῆγμα in talibus est ex more recepto; sæpius tamen omitti solet ut apud Latinos. Quod apud Terentium, *Quid tibi rei mecum est?* apud Plautum dicitur, *Quid mecum est tibi?* Stichi II. 2, 9. Eadem ellipsi Livius VIII. 25. *Lucani atque Apuli, quibus gentibus nihil ad eam diem cum Romano populo fuerat, in fidem venerunt.* Plene loquitur Herodot. V. 84. οἱ δὲ Αἰγινῆται ἔφασαν σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν πρῆγμα: qui locus vel solus, ut puto, correctionem satis adfirmaret. Demosthenes, qui c. Aphob. p. 517, 48. scripserat, τί τῷ νόμῳ καὶ τῇ βασάνῳ; plene dixit pro Cor. p. 186. διομνύμενος μηδὲν εἶναί σοι καὶ Φιλίππῳ πρᾶγμα. Comicus Nicomachus apud Athen. VII. p. 291. B. Ἔστω· γεωμετρικῇ δὲ καὶ σοὶ πρᾶγμα τί; Variat structuram Plutarch. T. II. p. 52. C. In eundem sensum Comicus apud Stobæum p. 501, 4. Τίς γὰρ κατόπτρῳ καὶ τυφλῷ κοινωνία; Philostr. p. 662. Σοὶ δὲ τί καὶ Πρωτεσίλεῳ κοινόν; hoc in talibus multo frequentius tantundem valet ac in Herod. πρῆγμα. VALCK. Velles in uno saltem vetere libro vel levissimum vestigium emendationis viri doctissimi exstaret. Potuit atque adsuevit scriptor noster variare formas orationis. Sed, verum si quæris, nihil omnino habet vulgata scriptura, cur mutatam malles. τί ἐστι utique idem

valet ac τί πρῆγμα ἐστί; At quidni, ut sexcenties alias, utque in illo Demosthenis τί τῷ νόμῳ καὶ τῇ βασάνῳ; et in notissimo illo τί ἐμοὶ καὶ σοὶ; sic et h. l. omitti vocab. πρῆγμα potuerit, cujus ingrata futura fuisset repetitio. Denique planissima verbis sententia inest: *Hæ res quid ad te pertinent?* SCHWEIG.

34 1. καὶ τεῖχος ἐσάξαντο] Non miror in forma verbi, grammaticis haud animadversa, Vallam, Portum similesque hæsisse literatores; ille *murorum refectionem,* quam ἐπισκευὴν vocant, significari credidit: Portus reddidit *muros muniverant,* retulitque ad Σάττειν. Verum vidissent, si similia comparassent Herodoti: I. 190., Babylonii κατειλήθησαν ἐς τὸ ἄστυ, in urbem autem, obsidione prævisa, προεσάξαντο σιτία ἐτέων κάρτα πολλῶν, *jam ante comportaverant permultorum annorum commeatus:* id ipsum Portus etiam adnotavit, intellexitque VIII. 20. οὔτε ἐξεκομίσαντο οὐδὲν οὔτε προεσάξαντο. Non facile reperietur, qui præter Herodotum adhibuerit ἄξασθαι, ἐσάξασθαι, προεσάξασθαι. Quæ habet ἧκται et ἐσῆκται, illa reperiuntur et apud alios istius etiam ætatis. Jam vero καὶ τεῖχος ab imperito positum suspicor, et ab Herodoto scriptum, *ad oppugnationem autem tolerandam sese paraverant,* καὶ σιτία καὶ ποτὰ τὸ τεῖχος ἐσάξαντο, id est ἐς τὸ τεῖχος ἤξαντο, *et esculenta potulentaque curaverant intra urbem importari.* Primum ἐσενείκαντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ τεῖχος: *ex agris omnia comportaverant in urbem,* quæ quidem essent mobilia; pro more degentium in istiusmodi regionibus, in quibus una præsertim urbs tantum esset muro munita. De Naxiis locupletibus scribit Aristot. in Rep. Naxiorum apud Athen. VIII. p. 348. A. τῶν παρὰ Ναξίοις εὐπόρων οἱ μὲν πολλοὶ τὸ ἄστυ ᾤκουν, οἱ δὲ ἄλλοι διεσπαρμένοι κατὰ κώμας. Eadem ratio fuit in Attica; sæpius itaque leguntur, in historia quoque recentiori, tempore Philippi et Alexandri, (Demosth. p. 140, 68. Diodor. Sic. XVII. 4.) omnia mobilia e pagis in Athenas Attici comportasse; inprimis bello Peloponnesiaco: præter Thucyd. testis est Aristoph. Ἱπ. vs. 789. et 802. Ἀχ. vs. 72. Εἰρ. 631. ubi Schol. διὰ τὰς συνεχεῖς τῶν πολεμίων εἰσβολὰς ἐσκευαγωγήσαντο εἰς τὴν πόλιν οἱ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν. VALCK.

35 1. ἀπαιρήσεσθαι] ἀπαιρεθήσεσθαι instauratum a Gron. laudibus fert D'Orvillius ad Chariton. p. 127. Ego ἀπαιρήσεσθαι

non adspernor: tritum enim olim, cui passivum recentiorum acumen substituit crebro. Dederat Aldus πολλὸν ἐλασσώσεσθαι: maluerunt ἐλασσωθήσεσθαι VI. 11. Talium copiam post Kusterum et Dukerum conduxit Hemsterhusius ad Thomæ Τιμήσεται et Piersonius in Mœrid. p. 367. WESS. Sic c. 34. πολιορκησόμενοι, ubi πολιορκηθησόμενοι exspectasses. SCHWEIG.

2. τὸν ἐστιγμένον τὴν κεφαλὴν] Quæ Gellio vocatur Noct. Att. XVII. c. 9. *inopinabilis latebra barbarico astu excogitata*, sic ipsi denarratur, ut alium sequutus videatur auctorem, qui fraudem magis fecerit verisimilem. Ex Herod. rem enarrat Tzetzes Chil. III. 512. et IX. 228. etc. Sic autem Æneas in Poliorcet. c. 31. ut ipsa retinuerit pleraque omnia Herodoti verba: Ἱστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρᾳ σημῆναι (excidit ἀποστῆναι) ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχεν ἀσφαλῶς δηλῶσαι, ἅτε φυλασσομένων τῶν ὁδῶν, καὶ οὐκ εὔπορον (ὂν addendum:) γράμματα λαθεῖν φέροντα—tandem τὰ δὲ στίγματα, inquit, ἐσήμανεν ἃ δεῖ ποιεῖν: secundum Herod. ἀπόστασιν. Auctore Polyæno I. 24. capiti hæ literarum inerant notæ: Ἱστιαῖος Ἀρισταγόρᾳ. Ἰωνίαν ἀπόστησον. VALCK.

36 3. ὁ λογοποιὸς] Idem Hecatæo titulus II. 143. V. 125.; etiam Æsopo II. 134., sed diversa ratione; hic fabulator, ille historicus, ex justa Vossii de Histor. Gr. IV. 3. opinione. Bene Harpocratio, Λογοποιὸς, ὁ ὑφ' ἡμῶν ἱστορικὸς λεγόμενος, ex Isocrate et Nostro, ubi docte Maussacus et Valesius. Ἑκαταῖος ὁ λογοποιὸς Arriano Ἀναβ. II. 16. Λογοποιοὶ, *historiarum scriptores*, Xenophonti Κυρ. παιδ. VIII. p. 229. D. aliisque. WESS.—Pari ratione ipse etiam Herodotus noster, quum aliis, tum Arriano Ἀναβ. III. 30. λογοποιὸς nominatur. SCHWEIG.

Ib. ναυκράτεες τῆς θαλάσσης] Una voce θαλασσοκράτορες Thucydidi VIII. 83. dicuntur Chii Milesiique; qua forma Herodoto VI. 9. sunt ναυκράτορες: hanc ego vocem Thucydidi libenter restituerem VI. 18., ubi vulgatur in Alcibiadis oratione: καὶ ἀπελθεῖν αἱ νῆες παρέξουσιν· αὐτοκράτορες γὰρ ἐσόμεθα καὶ ξυμπάντων Σικελιωτῶν. Athenarum quidem civitas ratum erat habitura quidquid egissent Alcibiades et collegæ, imperatores αὐτοκράτορες constituti: sed hic vocem non con-

venire sensit et Schol. Corrigo primum παρέξουσι· ναυτοκράτορες γὰρ, *navium enim copia præstabimus omnibus Siciliensibus:* sed scripsisse puto Thucydidem ναυκράτορες: ubi vulgatur alterum, ναυκρατόρων præbent optimi Codd. V. 97. 109. In Herod. si vel codex daret ναυκράτορες, alterum satis adfirmaret nomen usitatissimum Ναυκράτης. VALCK.

5. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν λόγων] Τὰ ἐν Βραγχίδῃσι *Crœsi donaria* I. 92. annumeravit; quæ ex Hecatæi saniore suasu Aristagoras in usum si vertisset, multo fuisset contra Persas instructior, ac Xerxi ea intervertendi atque auferendi præcidisset occasionem. Strabonem vide XIV. p. 941. B.=634. C. WESS.

37 1. Τερμερέα] Steph. Byz. Τέρμερα, πόλις Λυκίας, ἀπὸ Τερμέρου· ὁ πολίτης Τερμερεύς. Fuit in Cariæ Lyciæque finibus. Cariæ Τερμέριον et χωρίον Τέρμερον agnoscit Strabo XIV. p. 971. A.=657. B., cui Cariæ in situ Herodotus VII. 98. congruit. WESS.

2. ἰσονομίην] Ἰσονομίη et τυραννὶς contra se ponuntur; estque illa *juris quædam inter cives æquabilitas*, qualis populari in statu. Mæandrius post Polycratis, tyranni Samii, fata dilucide, ἐγὼ δὲ ἐς μέσον τὴν ἀρχὴν τιθεὶς, ἰσονομίην ὑμῖν προσαγορεύω, III. 142. Vise ibid. c. 80. WESS.

38 2. στρατηγοὺς] Hos στρατηγοὺς non fuisse duces exercituum, sed magistratus, similes Atheniensium archontibus vel cosmis Cretensium, collato Dorvill. ad Char. p. 407=447. statuit Larcherus.

Ib. ἔδεε] Structura orationis in hunc modum fuerit concipienda: ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινὸς μεγάλης (ὥστε) ἐξευρεθῆναί οἱ: *opus enim fuit magna quapiam armorum societate, quæ illi erat exquirenda, invenienda.* Similem structuram habes in Euripidis Med. vs. 1396., ubi vide quæ Porsonus adnotavit. SCHWEIG.

39 2. Ἀναξανδρίδῃ γὰρ ἔχοντι γυναῖκα etc.] De Anaxandride ejusque duabus uxoribus narrata contraxit in pauciora verba Pausan. III. c. 3. Apud hunc Anaxandrides Lacedæmoniorum μόνος γυναῖκάς τε δύο ἅμα ἔσχεν, καὶ οἰκίας δύο ἅμα ᾤκησε. Herodotus [c. 40.] γυναῖκας, ait, ἔχων δύο, διξὰς ἱστίας οἴκεε, ποιέων οὐδαμᾶ Σπαρτιητικά: quinimo nec in universum Ἑλλη-

νικά. Nam, quidquid nonnulli nobis narrent, nusquam in Græcia florente licuit duas simul uxores habere, nisi certas interdum ob rationes, permissu magistratuum vel populi; præsertim διὰ σπάνιν ἀνθρώπων, quod semel Athenis accidisse legitur. VALCK.

3. ἐξίτηλον] Procopius, sollers priscorum æmulus, Bell. Pers. I. 5. ὅτι μὴ ἐξιτήλου παντάπασι γένους τοῦ βασιλείου (*Persarum*) ὄντος: et II. 22. WESS.

4. ἐπεί τε τοι οὐ τίκτει ἐκ σέο, ἄλλην δὲ γῆμον] In ambiguo animus fuit, retinendum-ne Aldi ἄπες, an furcillis ejiciendum: tot tandem conspirans codicum imperium hanc in partem inpulit. Videntur (quæ etiam Gronovii sententia) consulto infaustum vocabulum silentio Ephori pressisse, eaque solum subjecisse, quæ divortium innuebant clarissime. Pausanias, eodem in negotio occupatus, τὴν γάρ οἱ (Anaxandridæ) πρότερον συνοικοῦσαν, ἀρίστην τὰ ἄλλα οὖσαν, συνέβαινεν οὐ τίκτειν, ubi ἀρεστὴν vere Berglerus, quo καταθυμίην doctissimus scriptor et Nostri sectator industrius explicuit, Laconic. c. 3. WESS.

40 2. τῆς ἐξέσιος] Eustath. ἀπόπεμψιν γυναικὸς ἤτοι διαζύγιον verissime exponit, Homericum ξύνεσις τε δύω ποταμῶν illuminans. Quo de genere in Aristotelis Eth. Nicom. II. 7. ὁ μὲν γὰρ ἄσωτος ἐν μὲν προέσει, *abjiciendis opibus*, ὑπερβάλλει: et apud Clement. Alex. Pædag. II. 10. p. 223. εἰς δὲ τὴν πρόεσιν αὐτοῦ (σπέρματος) ἀνδρωσάσῃ. Sequens ποιέων οὐδαμῶς Σπαρτιητικὰ perite Cragius lib. III. Rep. Lacedæmon. p. 234. Clementi objecit Alex., Spartæ ἐπιτίμιον μονογαμίου, *monogamiæ pœnam*, sancitam olim prodenti, Stromat. II. p. 505. Κακογαμίου pœnam isthic Lycurgi statuerant leges, fortasse (quæ doctissimi viri elegans divinatio) Clementi restituendam. WESS.

41 1. ἔφεδρον] Camerarii ac Porti haud repudio *successorem*. Putes Clearchi illud apud Xenophontem Ἀναβ. II. 5, 10. πρὸς βασιλέα τὸν μέγιστον ἔφεδρον ἀγωνιζοίμεθα esse geminum, sed discrepat: *vindex* est, quod Budæum non latuit. Alias vocabuli notiones, a Spanhemio ad Callimachum atque Aristophanem explanatas cum maxime haud moror, nedum ἔχουσαν δὲ αὐτὴν ἀληθέϊ λόγῳ, sive communiore dictione σχοῦσαν ἐν

γαστρὶ Pausaniæ: quod iterum iterumque succedit ἰθέως ἴσχει, lucem præcedenti adspergit. WESS.

42 1. ἀκρομανής τε] *Admodum furens* reddidit Gronov. idque tenuit Wess. Similiter Portus: "ἀκρομανὴς, *summe insanus*, "*supra modum insanus*," suffragante Schneidero in Lexico crit. At profecto in colloquio cum Aristagora (cap. 49—51.) non admodum insanum aut furiosum se præstitit hic Cleomenes. Et progressu quidem temporis *incidisse* eum *in furorem* (ὑπέλαβε αὐτὸν μανίη νοῦσος) ipse Herodotus VI. 75. tradit; antea vero nonnisi ὑπομαργότερον fuisse, id est, *hebetiore ingenio, haud satis compotem mentis*, ibidem ait. Itaque commodius mihi visum est id quod Valla hic posuerat, *mentis inops*; et *fere furiosus* in Latinis nostris posui: poteram *semifuriosus*, aut *subinsanus*. Nempe, quod præeunte Corayo ad Athen. III. p. 119. a. IX. p. 385. b. monui, vocab. ἄκρος aliis nominibus adjectivis præpositum minuit nonnihil et temperat vocabuli significationem, fere ut in Latino sermone particulæ *sub* aut *semi* nominibus præpositæ. Cæterum vile et triviale (εὐτελέστερον) vocabulum ἀκρομανὴς judicavit Pollux VI. 125. SCHWEIG.

2. αἰτήσας ληὸν Σπαρτιήτας ἦγε ἐς ἀποικίην] Pausan. III. 3. Δωριεὺς (οὐ γὰρ ἠνείχετο ὑπακούειν Κλεομένει μένων ἐν Λακεδαίμονι·) ἐς ἀποικίαν στέλλεται. Vulgabatur in Herod. αἰτήσας λαὸν Σπαρτιήτας, ἄγε. ληὸν Σπ. ἦγε dedit Gronovius ex Med., et utramque mutationem vocat *perelegantem*. Vellem parcius ista talia viris egregiis exciderent: cur ἦγε censeretur elegantius Homerico et Herodoteo ἄγε? Ληὸν nusquam alibi præbet Herodotus, neque etiam Portus aut Maittairius invenerunt: hoc tamen facile commendant νηὸς, Hesychius, et Heraclidis auctoritas. Eustath. in Od. β'. p. 1443=93, 32. Ληὸς, ὁ λαὸς, οὗ μέμνηται Ἡρακλείδης, καθ' ὁμοιότητα τοῦ νηὸς, ναὸς, καὶ παὸς, πηὸς, ὁ ἐξ ἀγχιστείας προσγενής· (lege πρὸς γένους·) οὔπω δὲ ἦν ἐπὶ Ὁμήρου ἐν χρήσει τὸ ληός. Apud Hom. πηὸς frequentatur. Ubi παῶν habet Nicand. Ther. 3., ibi Schol. ἐν ἐνίοις, ait, δωρίζει. VALCK.

3. Κάλλιστον] Libyæ *tractum*, χῶρον, quem colonis Dorieus occupavit, ad amnem Cinypem, lib. IV. 175. et 198. offert. Hæc autem continuo nexa et sequentia, *expulsum Dorieum*

esse ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων, procederent inducta copula melius. Omnes *Afri*, Λίβυες: eorum natio, cujus advenæ in agris consederant, *Macæ*. Carthaginienses optime disjunguuntur, quippe originis alîus, nec veri Λίβυες. WESS.

Ib. ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων] Distinguuntur quidem interdum Φοίνικες sive Καρχηδόνιοι, et Λίβυες sive veteres indigenæ: sed Μάκας et Libyas quis alius ista ratione distinxit? Μάκαι, Λιβυκὸν ἔθνος, memorantur Herodoto IV. 175. et aliis. Ex Scylacis p. 112. licet æstimare, cur hi potissimum illinc expulerint Spartiatas. Secundum Herod. Macarum Gindanes fuere vicini, horum Lotophagi: Λωτοφάγων δὲ (IV. 178.,) τὸ παρὰ θάλασσαν ἔχονται Μάχλυες. Fortasse Μαχλύων, aut alterius Africani populi nomen, non Λιβύων scripserat Herodotus. VALCK. Possis καὶ Λιβύων intelligere tamquam esset καὶ ἄλλων Λιβύων. Sed ne opus quidem est ut eo confugiamus. Ad Herodoti morem loquendi attentus lector jam frequenter observaverit, ita solere illum subinde τε καὶ inter duo nomina interserere, ut non distinguatur alterum ab altero, sed ut (quemadmodum fere in *adpositione* quam vocant Grammatici) alterum altero declaretur. Sic jam haud procul a principio operis, I. 2. ἐς Αἶάν τε τὴν Κολχίδα, ait, καὶ ἐπὶ Φᾶσιν ποταμόν. I. 16. Κυαξάρῃ τε—ἐπολέμησε καὶ Μήδοισι. I. 27. ἐς Σάρδις τε καὶ ἐπὶ σέ: et similia alia multa. SCHWEIG.

43 1. Ἐλεώνιος] Ἐλεῶνα Poëta memorat Iliad. β'. 500. et Strabo prope Tanagram IX. p. 622=405. Hinc Ἐλεώνιος apud Ethnicographum in Νεών. *Erycem* quod attinet et *Herculem, sibi posterisque certa lege Erycinam regionem adquirentem*, ad Diodori IV. 23. expositum satis puto. WESS.

Ib. ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν] Quibus veteres innotuerant fatidici, his equidem crediderim hoc in loco Laïum sæpe fuisse suspectum; quo nomine vatem oracula edidisse non alibi, credo, legerant. In Luciani T. III. p. 241, 23. Solanus, *Quis*, ait, *unquam fando audivit Telephum inter vates habitum?* Sed cui non innotuit Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο? hujus nomen illic non dubitanter ponendum pro Τήλεφος. Hîc vellem æque commode τῷ Λαΐου verum nomen a me posset substitui: longum Græcorum χρησμολόγων ca-

talogum erudite contexuit Clemens Alex. Strom. I. p. 398 seq. Nullus inter istos Λάϊος: literas proximum accedit Ἰάμου nomen. Iamus notissimus, a quo genus ducebat πολύκλειτον καθ' Ἕλλανας γένος Ἰαμιδᾶν, Pindaro celebratum Ol. VI. 120., sed neque Iami memorantur oracula. Forsan usitatius hic latet nomen Βάκιδος, ex eodem agri Tanagræi pago nati, unde fuit hic Herodoteus Antichares, ἀνὴρ Ἐλεώνιος dictus, ut certe fuit unus Bacidum ἐξ Ἐλεῶνος τῆς Βοιωτίας, Schol. in Aristoph. Εἰρ. 1071. vid. Scheffer. et Perizon. in Æliani Var. Hist. XII. c. 35. Hoc Spartiatæ consilium dedit Eleonius Antichares, Heracleam conderet in Sicilia, ἐκ τῶν Λαΐου (vel cujuscunque tandem) χρησμῶν φὰς, Ἔρυκος χώρην πᾶσαν εἶναι Ἡρακληϊδέων. Doriea ceterosque in Siciliam colonos profectos scribit Pausan. III. p. 247. τὴν Ἐρυκινὴν χώραν νομίζοντας τῶν ἀπογόνων τῶν Ἡρακλέους εἶναι, καὶ οὐ βαρβάρων τῶν ἐχόντων. VALCK. Quidni vero τοὺς Λαΐου χρησμοὺς intelligeremus *oracula Laio data?* Sic quidem percommode Larcher accepit, ut sit Λαΐου *genitivus objecti* quem grammatici vocant, quemadmodum in illo Sophoclis Oed. Tyr. vs. 907. Λαΐου παλαιὰ θέσφατα: et Electr. 343., ubi τἀμὰ νουθετήματα non sunt *consilia a me data,* sed *mihi data.* Plura ejusdem generis exempla Matthiæ collegit Grammat. Græc. §. 313. SCHWEIG.

44 1. καὶ Τῆλυν] Tyrannidem occupaverat, eadem prius dejectus quam Sybaritas inter et Crotoniatas bellum exardesceret, ni Heraclides Ponticus, quod arbitror, fallat in Athenæi XII. p. 521. Potior Herodoti, illi propioris tempori, auctoritas; cui Diodorus XII. 9. paria facit, δημαγωγὸν adpellans, quippe blanda vulgus oratione ad ditiores exilio multandos, unde belli Pythagoræ ætate gesti origo, concitantem. Consimili δημαγωγοῦ titulo Cypselum, Corinthiorum tyrannum, Aristoteles ornat Polit. lib. V. cap. ult. WESS.

3. τῶν Ἰαμιδέων μάντιν] Vallæ *Amadeorum* vel *Iamideorum vaticinium* castigavit Faber I. Ep. 19., qui de Iamo et Iamidis plura, et Victorius XIII. Var. c. 15. Adsolebat τὸ πολύκλειτον καθ' Ἕλλανας (verba sunt Pindari) γένος Ἰαμιδᾶν inter vaticinandum, Criticis testibus ad Olymp. Od. VI., τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντείᾳ uti, quorum observationi Pausanias adstipu-

latur lib. VI. 2. Atque illa sunt Nostri ἱρὰ τὰ οὐ προεχώρεε χρηστὰ θυομένῳ Calliæ. WESS.

45 1. Equidem Κρᾶθιν et Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραθίῃ scripsisse Herodotum censeo. Sybaris sita erat ἀνὰ μέσον δυοῖν ποταμῶν, τοῦ τε Συβάριος καὶ Κράθιος in Diodori XI. 90. et XII. 9. De *Crasti* silentium. Porro ubi de Ægis Achaiæ Noster I. 145. ἐν τῇ Κρᾶθις ποταμὸς ἀένναός ἐστι, ἀπὸ τοῦ ὁ ἐν Ἰταλίῃ ποταμὸς τὸ οὔνομα ἔσχε, alludente et eadem imitante Pausania VII. 25. Cur illum quæso Achaiæ *perennem amnem*, ἀένναον ποταμὸν, vocat, si idem Italico conveniret? Παρὰ τὸν ξηρὸν Κρᾶθιν ubi hic valuerit, discriminis in aperto caussa. Torrens hieme Crathis fluebat, æstatis tempore sæpe ξηρὸς, *siccus:* par indoles *sicco Tanagro* in Virgilii Georg. III. 151., ubi Servii ex vero adnotatio, *Sicci ad tempus æstatis relatum est: est enim hieme torrens.* Bene in Glossis: Ξηροπόταμος, *torrens.* WESS. Fieri potest ut idem rivus, ille præsertim Italicus, promiscue utrolibet nomine, *Crastis* et *Crathis*, fuerit adpellatus. SCHWEIG.

46 1. Συνέπλεον δὲ Δωριέϊ etc.] Præter populares Spartiatas nullos e veteri saltem Græcia habuit Dorieus συγκτίστας: non certe Atheniensem, qualem nobis interpres præbet Pausaniæ p. 247., ubi Ἀθήναιος, Athenæus, proprium fuit Spartiatæ nomen, uni τῶν ὁμοῦ Δωριεῖ—σταλέντων ἐς Σικελίαν: quale nomen hic apud Herod. inter συγκτίστας est Θέσσαλος. Memorantur in historia Græca Atheniensis Λακεδαιμόνιος, Lacon autem cui nomen fuerit Ἀθήναιος: hoc vero nomine insignes fuerunt plurimi. Talia frequenter sunt ab interpretibus obscurata. De Dorieo, qui perierit in Sicilia ab Egestæis interfectus, iterum Herod. VII. 158. et 205. Una cum illo hîc cap. 48. periisse traditur Philippus Crotoniata, cujus Olympionicæ, ob formæ præstantiam ut herois ab Egestæis culti, meminit ex Herodoto Eustath. in Iliad. γ΄. p. 383=290, 35. VALCK.

2. Oppressos Doriei ab Egestanis comites non præteriit Pausan. III. 16. De Carthaginiensibus et belli in hos colonos ambitioso colore Diodor. IV. 23. Vide infra VII. 205. Jam τυραννίδα ἐπεχείρησε S. non sine exemplo: quale τοὺς ἐπιχειρέειν hujus libri princ. et πάντα ἐπιχειρεῖ Clem. Alex. III.

Pædag. p. 264. Plura Perizonius ad Æliani Var. VII. 13. et Reiskius Animadv. in Dion. Chrysostom. p. 14. WESS. Hisce præeuntibus auctoribus Schæferus structuram verbi paullo rariorem, quam S. offerebat, vulgatæ prætulit scripturæ. Quod uti non improbo factum, sic de exemplo ex Musis petito, ad quod Wesselingius provocavit, monere debeo, admodum illud quidem dubium esse: nam quod V. 1. legitur, τοὺς δὲ ἐπιχειρέειν, aut valde equidem fallor, aut τοὺς non ad Perinthios refertur, sed ad Pæones, qui jubentur illos adgredi, subintelligitur autem dativus αὐτοῖς, nempe Περινθίοις. SCHWEIG.

4. Διὸς ἀγοραίου] De Jove ἀγοραίῳ vide Taylor ad Lys. p. 70. seq. ed. Reisk. SCHWEIG.

49 1. χάλκεον πίνακα] *Æneam laminam, tabulam* vocat *Geographicam*, in qua γῆς ἁπάσης περίοδος ἐνετέτμητο. Ad opulenti juvenis superbiam deprimendam ubi dicitur Alcibiadi monstrasse Socrates, quantillum in orbis tabula spatium occuparet Attica, πινάκιον vocat Ælianus ἔχον γῆς περίοδον, Var. III. 28. Notant ibi Kuhn. et Perizon. Pleraque huc spectantia jam dederat Marsil. Cagnatus Var. Obs. IV. c. 5. Omiserunt ex Theophrasti testamento locum, quo jubet ἀναθεῖναι τοὺς πίνακας, ἐν οἷς αἱ τῆς γῆς περίοδοί εἰσιν, εἰς τὴν κάτω στοὰν, apud Diog. Laërt. V. 51. VALCK.

2. τὰ κατήκοντα] Τὰ κατήκοντα, et τὰ κατήκοντα πρήγματα, *res* sunt *urgentes* et *præsentes*. περὶ τῶν κατηκόντων λέγοντες, *de præsenti rerum statu colloquentes*, I. 97. et ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα εἶναι, lib. VIII. 19. Portus eadem animadvertit. Stoicorum τὸ καθῆκον ex Cicerone Offic. I. 3. et Diogene VII. 108. atque aliis cognitissimum. WESS.

6. τόξα καὶ αἰχμὴ βραχέα] Gronovius ad hæc bene. Valla, Brissonius, Stanleius, breves hinc arcus et breve spiculum sumentes, βραχέα numero multitudinis videntur intellexisse, eaque structura, qua II. 132. τὸν αὐχένα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν φαίνει κεχρυσωμένα. Hic βραχέα, loco βραχέη. Tetigit hanc quoque rem Hutchinson ad Xenoph. Κυρ. Ἀναβ. III. p. 239. Gronovii, eadem docentis, oblitus. WESS.

7. τὰ θυμῷ βουλόμ. etc.] *Quibus vos, si potiri libuerit, poti-*

emini, recte vertit Valla. Quod Reiskio venit in mentem, θυμῷ βαλόμενοι significaret *animo considerantes*. Hic narratis congruit θυμῷ βουλόμενοι, *cupide volentes*, vel *animose desiderantes*, ἐπιθυμητικῶς πρὸς ταῦτα διακείμενοι. Idem fuisset: τὰ, εἰ τῶνδε ὑμῖν ἂν ἦν θυμὸς, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. VALCK.

10. Ἀρμένιοι] Dum scribit Eustath. in Dionys. 694., Ἡρόδοτος τοὺς Ἀρμενίους Φρυγῶν ἀποίκους φησὶ, λέγων καὶ ὅτι πολυπρόβατοί εἰσι, duo respicit Herodoti loca; hic enim tantum *pecoris divites;* Φρυγῶν ἄποικοι, quod nihil huc faciebat, suo loco dicuntur infra VII. 73. Secundum Eudoxum, Armenii τῇ φωνῇ πολλὰ φρυγίζουσι, apud Steph. Byz. voc. Ἀρμενία. VALCK.

11. τόνδε Χοάσπην] De ingentibus Persarum divitiis, et thesauris, Susis adservatis, Strabo XV. p. 1059. A.=728. et Venema ad Danielis Vatic. p. 214. WESS.

12. τῷ Διῒ πλούτου πέρι ἐρίζετε] *Cum Jove divitiis certare poteritis.* Attigit illud Eustathius in Dionys. 1073. De incredibili pecuniæ summa huc in thesauros regios congestæ Brisson. egit de Regn. Pers. I. p. 158., qui p. 60. jam dederat Herodotea. In talibus facile concessa fingendi licentia regalem etiam Jovis in cœlo domum humanæ cupiditatis opplevit irritamentis: hinc venusta Herodoti loquendi forma, poëtis usitata, qua *certandi* verbum ponitur in comparatione de similitudine. Lib. IV. cap. 152. divitiis cum Ægineta Sostrato οὐκ οἷά τέ ἐστι ἐρίσαι ἄλλον: postea temporis cum illo populares certare potuissent Lampis et Charops. Theocritus Eid. IV. vs. ult. τό τοι γένος ἢ σατυρίσκοις Ἐγγύθεν ἢ Πάνεσσι κακοκνάμοισιν ἐρίσδει. Apud Athen. III. p. 75. E. Lynceus Samius: τὰ ἐρινεὰ τοῖς Λακωνικοῖς ὥστε συκάμινα σύκοις δοκεῖν ἐρίζειν: id est nullo posse modo inter se comparari. Eleganter Callistratus p. 894., Indi χαίτην dixit ἐκ τῶν ἄκρων πρὸς κόχλου Τυρίας ἄνθος ἐρίζουσαν. Nativa venustate Horatius Epoda II. 20. *Ut gaudet insitiva decerpens pyra, Certantem et uvam purpuræ!* Plura collegit Lambin. ad II. Carm. VI. 15., ubi *viridi—certat Bacca Venafro.* VALCK.

14. παρέχον] Persimile vulgato est παρεὸν δὲ οἱ ὑποχείρια πάντα ποιήσασθαι VI. 72., sæpiusque alibi. Hic vero vehementer παρέχον δὲ blanditur ob codicum copiam, et verbi fre-

quentem in *licentia* usum: παρεῖχε ἄν σφι, *ipsis licuisset*, lib. IV. 14., ἀλλ' οὐ γάρ οἱ παρέσχε, *non illi licuit*, VIII. 8. Alia se sponte offerent, collecta a Porto. WESS.

Ib. παρεὸν] Παρέχον nisi codex scriptus præberet, nemini suspectum foret παρεόν. Euripidis est in Phœn. 523., Ἄρχειν παρόν μοι, τῷδε δουλεῦσαι ποτέ; Ipse Herod. I. 129. παρεὸν αὐτῷ βασιλέα γενέσθαι. Sed multo rarius παρέχον a librariis expectari non poterat. παρέχει apud alios interdum, inprimis tamen apud Herodotum, notat ἔξεστι, πάρεστι. Legitur in eadem phrasi, III. 142., ἐμοὶ παρέχει νῦν ὑμέων ἄρχειν: ut hoc loco IV. 140. παρεῖχε ἄν σφι—εὐπετέως ἐξευρέειν τοὺς Πέρσας. In oratione Candaulis, παρέξει, per παρέσται interpretatur Dionys. Halicarn., qui nec ipse participium παρασχὸν in eumdem adhibere sensum dubitavit: vid. G. Canteri Nov. Lect. III. 27. Frequentatur Thucydidi præsertim εὖ παρασχὸν, et παρασχὸν καλῶς, *occasione commodum oblata:* I. 120. V. 14. 63. VALCK.

50 2. καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εὖ] Longe eos, qui de excellente sapientia διαβάλλειν capiunt, falli, vera est Eustach. Swartii animadversio Analect. I. 14. et Lamb. Bos Obs. Critic. c. 7. Unum hoc vide: Ἱστιαῖος μὲν λέγων ταῦτα, διέβαλλε, Valla interprete, *hæc Histiæus fallendi gratia dicebat*, cap. 107. hujus Musæ. Erravit præterea Aristagoras in corporis cultu et Ionico luxu, a severis Spartanorum moribus inmaniter discrepante, ἐσθῆτα ἔχων πολυτελῆ καὶ τὴν ἄλλην τρυφὴν τὴν Ἰωνικὴν, uti de eo Zenobius Cent. V. 57., et Suidas in Οἶκοι τὰ Μιλήσια. WESS.

3. Πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος] Ut Attice plerosque Xenophon, Ionice Laconas Herodotus semper facit loquentes: multa Plutarchus Laconum dicta Dorice effert; hoc etiam suavissimum Gorgûs, partim saltem, T. II. p. 240. D. Καταφθαρεῖ σε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον, ἐὰν μὴ τάχιον αὐτὸν τῆς οἰκίας ἐκβάλῃς; Legit-ne apud Herod. ἀποστήσῃς? sed scripserat noster, prout vulgatur, ἢν μὴ ἀποστὰς ἴῃς. Apud Hesych. vulgatissima vox Ἀποστὰς auctoritate legitur Æschyli munita, quæ pertinet ad glossam præcedentem. Dixisse videtur Gorgo καταφθαρεῖ, et ξενύλλιον. Dorice Φθαίρειν dicebatur, ut κταίνειν: Etymol. p. 269, 50. et Eustath. in Od. κ'. p.

1649=382, 29. Non patrio sibi more vestitum Milesium Spartiatæ filiola ξενύλλιον vocabat, more Græcis usitato, hac forma suum illa contemptum indicans: ἐπύλλιον et κρεΰλλιον similiter adhibentur; et ob eamdem rationem ἀνδρίον, ἀνδράριον, et ἀνθρώπιον. Theocrit. Eid. V. 40. φθονερὸν τὺ καὶ ἀπρεπὲς ἀνδρίον. Aristoph. Ἀχαρν. 516. ἀνδράρια μοχθηρὰ, παρακεκομμένα. Φύσει κίναδος ἀνθρώπιον, Demostheni dicitur Æschines p. 180. Venuste Μενέλεων, ἀνθρώπιον λῷστον dicebat Silenus in Eurip. Cycl. 184. Ionem Aristagoram luxuriose vestitum Spartam venisse monstrat proverbium, Οἴκοι τὰ Μιλήσια: prout ejus originem explicant Zenobius V. 57., quique dicitur Plutarchus, et Suidas. VALCK.

52 1. Σταθμοί τε πανταχῇ εἰσι] Hæc, si numeris ratio constaret, forent egregia, docerentque modulum et proportionem inter σταθμοὺς et παρασάγγας. In Xenophontis Ἀναβ. IV. p. 297. ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα: iterum p. 299. ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, διὰ πεδίου, παρασάγγας πεντεκαίδεκα. His gemina ferme Nostri τρεῖς εἰσι σταθμοὶ, παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ. Qui tamen modulus haud perpetuus. Herodoti enim σταθμοὶ plerumque quaternos parasangas aut paullo amplius æquiparant: nec in Xenophonte eadem ubique proportio. Nam p. 240. τρεῖς σταθμοὺς παρασάγγας δέκα, et lib. I. p. 17. σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας εἴκοσιν conparat, ubi Hutchinson nonnulla super ista re; quæ, nisi plurima Attici scriptoris loca dixeris mendosa, non procedent. Possent et auxilio esse hæc Procopii, si quidem eundem viæ modum explicarent, Hist. Arc. c. 30. Ἐς ἡμέρας ὁδὸν εὐζώνῳ ἀνδρὶ σταθμοὺς κατεστήσαντο, πῇ μὲν ὀκτὼ, πῇ δὲ τούτων ἐλάσσους, οὐ μέν τοι ἧσσον ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον ἢ κατὰ πέντε. *In via, quam expeditus viator diurno itinere conficit, octonas ferme mutationes, alicubi pauciores, infra quinque tamen nusquam* Persæ *posuere.* Sed ea discrepant. Procopii cursus est vehicularis: hinc plures *mansiones* et ad jumenta mutanda *mutationes* illa in via: Herodoti pedestre iter, ubi singulos in dies tot mansionibus non opus. WESS. Conf. De la Barre, T. VIII. Act. Acad. Inscript. et Heeren in *Ideen über die Politik etc.* T. I. p. 829. et seqq. SCHWEIG.

3. Ἅλυς ποταμός· ἐπ' ᾧ πύλαι τε ἔπεισι] *Portas*, πύλας, fossis aquæ coërcendæ, et, si usus requirebat, emittendæ caussa adpositas, habemus lib. III. 117. Quo e genere πύλαι ποταμῶν, שערי הנהרות, quibus laxatis urbi Nino ex Tigride inundatio in prophetæ Nahumi cap. 2, 6. Hæ in ponte fluvii Halyos fuerunt, nec Bochartum fugerunt Phal. IV. 19. Μέγα, quod sequitur, φυλακτήριον, *munimentum* ad regionis tutelam, omnes ex Æschine, Aristotele, Josepho norunt, Morello excepto, in Libanii T. II. p. 133. c. enormiter lapso. WESS.

7. ὁ μὲν πρότερος, Wesselingio *Tigris* est; unde in sequentibus turbæ exsistunt, quæ nullæ sunt, si cum Larchero et aliis *priorem* illum et *alterum* intelligamus duos illos cognomines, quorum nomina minus nota silentio præterit Scriptor. Esse autem illos *majorem minoremque Zabatum* vel *Zabatem*, cum Larchero probabiliter statuit Heeren. SCHWEIG.

8. σταθμοί εἰσι τέσσερες] Hîc manifesta se prodit lacuna; desunt parasangarum notæ et numeri, difficulter ex dubia inter mansiones et parasangas proportione restituendi. Si defectus expleretur, quæ Kluitii conjectura, σταθμοί εἰσι τέσσερες καὶ τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ ἑπτὰ καὶ τριήκοντα καὶ ἑκατὸν, stathmorum et parasangarum numerus rotundaretur. WESS. —Eodem modo eisdemque verbis, diu ante Kluitium, explendam videri lacunam docuerat De la Barre, T. VIII. Actor. Acad. Inscr. p. 343. At ea ratione ultra modum promoveri Matienæ fines, et absque meliorum codicum præsidio nihil hîc definiri posse censuit Larcher, Adnot. 108. ad hunc Herodoti librum, p. 230. cui hactenus adsentiuntur Heeren (pag. 988.) et Mannert Geogr. Græc. et Rom. T. V. P. II. p. 206. ut nullam ne conjecturam quidem conati sint proponere. SCHWEIG.

10. οἱ πάντες σταθμοί εἰσι ἕνδεκα καὶ ἑκατὸν] Ratio non constat. *Mansiones* sive σταθμοὶ in præcedentibus duntaxat LXXXI. Neque convenit parasangarum summa: numerantur tantum CCCXIII. Quia tamen *parasangis quadringentis et quinquaginta*, quot se posuisse significat, accurate stadiorum collectio congruit, bene illi habent. Vitia in mansionum et

parasangarum numeris, suis olim locis juste signatis, inflicta hærent, aliorum fortasse msstorum auxilio eluenda; nostri enim in eodem sunt luto. WESS.

53 1. τὰ βασιλήϊα τὰ Μεμνόνια καλεόμενα] Conf. c. 54. Adde Strab. lib. XV. p. 728. et Steph. Byz. voc. Σοῦσα, ejusque Interpretes. SCHWEIG.

2. ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐννενήκοντα] Critici ad Comici Plut. 388. Κέχρηται αὐτῷ (ἀπαρτὶ) Ἡρόδοτος λέγων, ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδια δύο ἀπαρτί: quod scholion Suidas in Ἀπαρτὶ describens, pro στάδια δύο præbet στάδιοι ο′ sive ἑβδομήκοντα. Unde Aristophanis interpres ea acceperit, an memoriæ vitio hæc spectarit, quis certo decreverit? In Herodoto hactenus invenit nemo, et sunt profecto nusquam. Vide Hemsterhusium ad Plutum, et Alberti in Hesychii Ἀπαρτί. WESS. Vide II. 158. SCHWEIG.

55 2. ἐτυραννεύοντο—οὐδὲν ἧσσον] Neque enim Harmodius et Aristogiton, sed, Herodoto judice, verius Alcmæonidæ Athenas ἐλευθέρωσαν, VI. 123.; et fuit Hippias, exacerbatus fraterna cæde, [V. 62.] patre fratreque longe τυραννικώτερος. Aristogiton et sodalis non habebantur tantum, ut erant, tyrannicidæ; sed vulgo laudabantur Athenis, tanquam qui sublata tyrannide suam patriæ reddidissent libertatem. In hanc etiam Atticæ plebis opinionem inveteratam dici poterat Dioni Chrys. p. 190. E. τὸ πιστεύεσθαι πολὺν χρόνον ὑπὸ ἀνθρώπων ἠλιθίων οὐδέν ἐστιν ἰσχυρόν. Sed sapientiores etiam nonnunquam minus loquuntur considerate: præter ceteros Meursio citatos in Pisistrato, et ad Æliani Var. Hist. XI. 8., nobilissimos istos juvenes primum Hieronymus [Rhodius] statuit exemplum, alia quoque commemorans, quibus demonstret, ὅτι τὸ τῶν νέων πρὸς ἀλλήλους ἑταιρικὸν συμφρονῆσαν πολλὰς τυραννίδας καθεῖλε, apud Athen. XIII. p. 602. A.; sequitur Peripateticus Aristotelis, quin et Platonis judicium in Symposio. Culpat Platonem Perizon. ad Ælian. p. 692., velut hac in re dissentientem a se ipso in Hipparcho: sed si suspicionem, quam solus forte movit Ælianus Var. VIII. 2., ad examen vir eruditissimus revocasset, illam forsan agnovisset legitimam, atque in Hipparcho multa reperiri, quæ faciem præbeant ab illa Platonis diversissimam. Neque

magni mihi videtur momenti criminatio Dionis Chrys. Perizonio memorata, culpantis Athenienses, quod Harmodium et Aristogitonem πάντων μάλιστα τιμῶσιν ὡς ἐλευθερώσαντας τὴν πόλιν, καὶ ἀνελόντας τὸν τύραννον, Or. XI. p. 191. Hipparchum certe sustulerunt; quodque recuperandæ libertatis gratia facere sibi proposuerant, imperfecto licet opere, fecisse tamen ab acerrimis tyrannorum osoribus censebantur, ob incœptum illud opus digni habiti qui cumularentur omni honorum genere. Solum etiam occidendi tyranni conatum Athenienses factum existimabant pulcherrimum; quod luculento demonstrari potest documento. Post ejectos XXX. tyrannos psephisma condiderunt, ab auctore sententiæ Demophanti dictum, servatum nobis ab Andocide de Myst. p. 13. Secundum illud jurare cogebantur Athenienses: *tyrannidis auctorem vel fautorem* ἐάν τις κτείνων ἀποθάνῃ, ἢ ἐπιχειρῶν, *si quis aut occidens moriatur, aut immoriatur incœpto* (sive *tantum opus adgressus:* id enim est ἐπιχειρῶν, nempe κτείνειν·) εὖ ποιήσω αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐκείνου, καθάπερ Ἁρμόδιόν τε καὶ Ἀριστογείτονα, καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν. Hoc respicit decretum Demosth. contr. Leptin. p. 312., dum meminit τῆς Δημοφάντου στήλης, cui insculptum jusjurandum: ἄν τις ἀμύνων τι πάθῃ τῇ δημοκρατίᾳ, τὰς αὐτὰς δώσειν δωρεὰς, ἅσπερ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι: vulgato nomini Διοφάντου alterum ex codd. debuerat substitui: vid. Lycurgus pag. 165, 43. Longe recentius et diversissimi generis Διοφάντου fuit ψήφισμα. Oratio c. Leptinen, docte nuper atque eleganter Gallice conversa a Ged. le Cointe, eadem opera potuerat aliquoties expoliri, ut Græca quoque legerentur emendatius. VALCK.

Ib. ἐπ' ἔτεα τέσσερα] Thucydides VI. 59. Hippiæ post fratris necem tyrannidem *tribus annis* terminat, totidem Plato in Hipparcho p. 229. B., nihil admodum Herodoti *quatuor annis* officientes, modo cum Dodwello Annal. Thucyd. p. 42. tres integri et quartus inchoatus Hippiæ tyranno post Hipparchi violentam mortem relinquantur. Quod Criticus autem ad Aristophan. Lysistr. 619. κατέσχε δὲ ἡ τυραννὶς ἐπὶ ἔτη γ'. οἱ δὲ, δ'., Ἡρόδοτος δὲ ϛ'. errore non vacat, et mutata verborum sede tolli potest. Nam *sex* eum *annos* hic reperisse, non credo. WESS.

56 3. ὑπερτιθέμενος ὀνειροπόλοισι] Eadem τοῦ δεισιδαίμονος religio eleganter in Theophrasti Char. c. 16. expicta: ad quam ἀπειπάμενος τὴν ὄψιν etiam pertinere opinor, neque adeo *spretam visionem*, sed ejus expiationem et ἀποτροπιασμὸν innui. Vide Casaubonum ad Theophrast. et Spanhemium in Comici Ran. 1379. WESS.

57 1. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι etc.] *Gephyræos, necis Hipparchi auctores*, Bochartus Canan. lib. I. 21. et Meursius Att. Lect. V. 31. tali diligentia et eruditione illustrarunt, ut aliis otium fecerint. Plutarchum neglexerunt, malignitatis crimine, cujus Herodotum postulat T. II. p. 860. E., haud inmunem. Ea-ne malignitas, gentis veram et peregrinam originem vestigare et declarare? Sed doctus scriptor dum rodit, sui obliviscitur. WESS.

Ib. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι etc.] Ubi in Aristidis Panathen. T. I. p. 190., velut ab Atheniensibus recepti præter ceteros dicuntur Ταναγραίων οἱ μεταστάντες, Δωριέων Πελοποννήσου κρατησάντων, ὑπὸ τῶν εἰξάντων ἀναστάντες: Scholiasta ms. hîc Herodoto narrata respicit: τούτους, ait, τοὺς Ταναγραίους, μὴ βουλομένους αὐτῶν ὑπακοῦσαι, οἱ Θηβαῖοι ἐξέβαλον· οἱ δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐλθόντες ᾤκησαν· μέμνηται δὲ τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος, Γεφυραίους τοὺς Ταναγραίους καλῶν. De his egerunt Gephyræis Meurs. Att. Lect. V. 31., et Bochart. Geogr. Sacr. II. 1. cap. 21. *Gephyræos* istos non *Eretrienses* origine, sed *Phœnices* Herodoto videri, atque illinc ortum Aristogitonem dici, id vero permoleste tulit Plutarch. de Herod. Mal. pag. 830. E. Ἀριστογείτονα—ἄντικρυς διὰ πυλῶν εἰς Φοινίκην ἐξελαύνει, Γεφυραῖον γεγονέναι λέγων ἀνέκαθεν· τοὺς δὲ Γεφυραίους—Φοίνικας εἶναι φησὶν, αὐτὸς οὕτω πεπεισμένος. VALCK.

58 1. διδασκάλια] Ludolfum, διδασκαλίας emendantem Comment. Hist. Æth. p. 208, non sequor. Suidas: Διδασκάλιον, αὐτὸ τὸ μάθημα. Sic Basilius M. Homil. III. in Hexaëm. p. 28. C. κατάδεξον μεθ' ἡμῶν τὸ διδασκάλιον: et Homil. V. pag. 43. E. ἵνα πρῶτον ἐκεῖνο πρόσταγμα διδασκάλιον τῇ φύσει γένηται, subministrante Abreschio. Jam ὡς ἐμοὶ δοκέειν relinquo, Herodoti de litterarum prima inter Græcos origine professionem continens. Non defuisse, qui Pelasgis litterarum primordia

ante Cadmi in Græciam transitum vindicarent, ad Diodori III. 66. disputatum fuit. WESS.

Ib. πρῶτα μὲν, τοῖσι καὶ ἅπαντες etc.] Obscuriorem orationis seriem explanant S. πρῶτα μὲν τούτοισι ἐχρέωντο, κατάπερ καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες: *et primo quidem iisdem utebantur, sicuti omnes utuntur Phœnices.* Gephyræi nempe primis temporibus non alias usurpabant litteras, quam quarum apud Phœnices usus erat. Meræ itaque tum Phœniciæ fuerunt, sicuti et sermo; quo deinceps paullatim inmutato, μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων, itidem *litterarum modum, figuram et scriptionis seriem* novarunt. Quam in rem præclara Salmasii ad Inscript. Herod. p. 34. opera exstat. Esse memini, qui τὸν ῥυσμὸν τῶν γραμμάτων hic præferunt, prorsus oblitos Aristotelis Θαυμασ. p. 578. ed. Erasm., ubi in Apollinis Ismenii apud Thebanos templo ἀναθήματά τινα ὁμοίους ἔχοντα τοὺς ῥυθμοὺς τῶν γραμμάτων ἀρχαῖα, seu ἀρχαίων potius. Quæ philosophi, sive cujusvis alius, ad hanc rem acconmodatissima, etiam propter Ismenium, quod statim consequetur. Pertinet huc docta disputatio Benedictinæ familiæ eruditorum in T. I. Hist. Nov. Diplom. p. 587. WESS.

3. διφθέρας] Certissimus *pellium rasarum*, sive διφθερῶν, variis olim in nationibus ad rerum memoriam prodendam usus. Persarum διφθέρας βασιλικὰς habet Diodorus II. 33. et Agathias Schol. II. pag. 66. A., aliorum alii. Contra ea ab errore inmunis haud est Varronis de papyro, Alexandri demum Magni ætate reperta, opinio apud Plinium Hist. Nat. lib. XIII. XI.; melior Nostri et Cassii Heminæ cap. XIII. ejusdem Pliniani libri. WESS.

Ib. Adpellationis suo quoque tempore, quin et recentiori, satis usitatæ rationem repetit ab antiquissimo more Herodotus, barbaris etiam isthac ætate noto. Vellus aureum fuisse βιβλίον ἐν δέρμασι γεγραμμένον videbatur incerto scriptori περὶ Ἀπίστων, c. 3. conf. ad Palæph. cap. 31. Galeus. Persica sua se Ctesias hausisse scribebat ἐκ τῶν βασιλικῶν διφθερῶν, teste Diodoro Sic. II. 32. ubi vid. Wess., et Hemsterh. ad Poll. X. 57. cujus libro VII. 211. hæc prostant Herodoti. Ὑπομνήματα βασιλικὰ vocat et Diodor. III. 38.; *commentarios*

regios, Livius XXXIII. 11. Philippi Macedonis Μακεδονικὰ τῆς βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήματα, Lucian. Demosth. Encom. §. 26. Arcturus qui Prologum agit in Plauti Rud. vs. 15., (*Malorum*) *referimus nomina exscripta ad Jovem:* vs. 21., *Bonos in aliis tabulis exscriptos habet.* Istas Jovis tabulas διφθέρας dicebant: Diogenian. III. Prov. 2., ἡ διφθέρα, ait, ἐν ᾗ δοκεῖ ὁ Ζεὺς ἀπογράφεσθαι τὰ γινόμενα, παμπάλαιος. Quæ præter Diogenian. IV. 95., Zenobius habet IV. 11., senarium efficiunt, e veteri quodam dramate propter elegantiam custoditum: Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας. Vanissimus Auctor Philopatr. inter Lucianea T. III. p. 603., πολλούς γε γραφέας φῂς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεσθαι. VALCK.

59 2. ὁ μὲν δὴ εἷς τῶν τριπόδων] Sollemne fuit in Ismenii Apollinis fano tripodas dedicare; quorum ἐπιφανὴς δὲ μάλιστα ἐπί τε ἀρχαιότητι καὶ τοῦ ἀναθέντος τῇ δόξῃ τρίπους, ἐστὶν Ἀμφιτρύωνος ἀνάθημα, in Pausaniæ Bœot. cap. 10. p. 730., non alius fortasse atque hic descriptus: congruunt certe ambo, tum antiquitate, tum *Amphitryonis* illustri titulo. De *inscriptis litteris* in Pausania silentium, quas Herodotus magnam partem *Ionicis similes, Cadmeas tamen* fuisse conmemorat. Hinc consequens videtur, ut ἐπὶ τὰ λαιά, uti alibi Pausanias, ἐκ δεξιῶν, *a dextera in sinistram processerint*, quemadmodum Phœniciæ: et ut quinque caruerint litteris, quarum posterius inventum, Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω. Non sum nescius, Scaligerum ad Euseb. et Salmasium in Inscript. Herod. p. 54. in diversiora tendere; sed Herodotea sententiæ a Bouherio (Ep. ad ill. Maffeium Antiq. Gall. pag. 168.) adprobatæ favent. Ejusdem, credo, moduli ac figuræ characteres tabellæ erant, repertæ apud Haliartios in Alcmenes tumulo: γράμματα θαυμαστά, ὡς παμπάλαια Plutarcho de Socrat. Gen. p. 577. E.; namque additum ibidem, ἴδιός τις τύπος καὶ βαρβαρικὸς τῶν χαρακτήρων, ἐμφερέστατος Αἰγυπτίοις, ex docti scriptoris suspicione fluxit, parum utique, ubi Alcmenæ et Amphitryonis ævum scribendique tum temporis mos in consilium venerint, probabili. WESS.

Ib. Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκεν ἐὼν ἀπὸ Τηλεβοάων] Quidquid a Scaligero super literis his Cadmeis dissidet Salmasius ad Inscript. Herodis Att. p. 32. et seqq., consentiunt, opinor, in

Græciam illatas primum duntaxat XVI.; atque illud egregie docuit Salmasius, sedecim istas postea, reliquis jam inter Ionas in usum introductis, dictas Ἀττικὰ γράμματα. De *literis Cadmeis* Plutarchus T. II. p. 738. E. illas, ait, τετράκις ἡ τετρὰς γενομένη παρέσχε: eidem p. 1009. E. οἱ παλαιοὶ dicuntur διὰ τῶν ἑκκαίδεκα στοιχείων φράζοντες ἀποχρώντως καὶ γράφοντες. Mirifice scribuntur hæc epigrammata viro summo ad Euseb. p. 121. In primo versu legi debuit ad mentem Salmasii MANETHEKEN EON. Unica litera adjecta sensum daret diversum, neque absurdum: ἐόντ' ἀπὸ Τηλ. ut se tripus diceret dedicatum de victis Telebois. In istiusmodi rebus dedicatis ἀπὸ hoc sensu frequenter legitur apud Pausaniam; qui nonnunquam prisca quoque commemorat epigrammata, literis antiquis Atticis scripta, veluti VI. 19. ult. ἐπίγραμμα ἀρχαίοις Ἀττικοῖς γράμμασιν: IV. 17. γράμμασι τοῖς ἀρχαίοις γεγραμμένα: V. 22. ἐλεγεῖον γράμμασίν ἐστιν ἀρχαῖον (lege ἀρχαίοις) ὑπὸ Διὸς τοῖς ποσί: et VIII. 25. VALCK. Emendationem ἀνέθηκε νέων Bentleio (ad calcem Antiq. Asiat. Chishulli p. ult.) potius quam Villoisono tribuendum monuit Larcherus.

3. ἡλικίην ἂν εἴη κατὰ Λάϊον sincera sunt. Amphitryonem Laio, Herculem Œdipodi ætatem egisse æqualem, generationum in Apollodori Bibliotheca series dilucide patefacit. WESS.

60 2. τῷ Ἱπποκόωντος] Animadversio Herodoti justa est. Scæus, Hippocoontis si fuerit filius, vixit Œdipodis tempore, quippe una cum patre ab Hercule peremtus. Est autem Scæus iste in Apollodoro lib. II. 10. p. 200. WESS. Conf. Heyne ad Apollod. II. 7, 3. SCHWEIG.

61 2. ἐς τοὺς Ἐγχέλεας] Quos vocat Ἐγχέλεας, eosdem memorat IX. 42., oraculum, quo Persas designari putabat Mardonius, scribens ἐς Ἰλλυριούς τε καὶ τὸν Ἐγχέλεων στρατὸν πεποιημένον. VALCK.—Pausanias IX. 5. Laodamantem, ab Argivis victum, ἐς Ἰλλυριοὺς abiisse scribit; de Cadmo antea, ἐς Ἰλλυριοὺς καὶ Ἰλλυριῶν τοὺς καλουμένους Ἐγχελέας: vere, sicuti ex Apollonio Rh. IV. 519. constat. WESS.

3. ὑπὸ Βοιωτῶν] Intelligendum *præ Bœotis, propter Bœotos secessisse illos*, id est, *metu Bœotorum*, sive *a Bœotis coactos*;

quam in sententiam commode Larcher, *les Bœotiens les obligèrent par la suite à se retirer a Athènes.* Sic φεύγειν ὑπό τινος, *in exsilium mitti ab aliquo, ad fugiendum cogi.* Si quid obscuri verbis inesset, sententiam suam ipse Scriptor cap. 57. perspicue declaraverat, ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναστάντες. Verbum ὑπολειφθέντες vero, nec *derelicti* verti debuit a Gronovio, nec a Larchero his Gallicis verbis reddi, *on les laissa alors tranquilles.* Ὑπολειφθέντες simpliciter sunt *relicti, qui in sedibus suis manserant, nec ab Argivis erant ejecti.* SCHWEIG.

62 2. τὸ ὑπὲρ Παιονίης] Menda his se turpis insinuavit: quid enim cum Atticæ locis conmune Pæoniæ, longissime in Macedoniam remotæ? Eustath. ad Hom. p. 461, 20=351, 13. ὑπὲρ τῆς Σπάρτης Lipsydrion locans, eadem inquinatus est macula, vero tamen propiore. Hesychius et Suidas ὑπὲρ Πάρνηθος, *supra Parnethem,* idque certissimum. Πάρνης Atticæ mons erat, supra quem Lipsydrium Alcmæonidæ exsules munierunt. Proinde τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος jure hoc refinxit loco Kusterus, ad Suidæ Ἐπὶ Λειψυδρίῳ. Ipsum autem illud grammatici testimonio est Alcmæonidis ad Lipsydrium rem pessime cessisse, adfirmatque elegans cantilena in Athenæi XV. p. 695. F.; Meursius in Pisist. c. 16. plura. WESS.

Ib. Παιονίης] Πάρνηθος, si mei res esset arbitrii, recuperaret Herodotus; et vera Kusteri, Wesselingio probata, conjectura Diss. Herod. p. 110., omnibus hic anteponeretur codicibus. Cui eadem erant ad manum quæ Kustero, Meursius in Pisistr. c. 16. Eustathio legitimum quidem restituit Attici montis nomen; in Herodoto aut veram non vidit lectionem, aut illum a veteris librarii per omnes deinceps codices propagato errore corrigendo deterruit quæ multos insidet religio, non illa minus fortasse damnanda quam aliorum est inconsiderata temeritas. Locum Etymologi prout recte corrigit Ruhnken. in Tim. Lex. p. 150=208. codex exhibet ms. Nihil impedit quo minus hic suum Jovi restituatur cognomen, cui in Parnethe monte sacratum altare, Βωμὸς Σημαλέου Διὸς dicitur apud Pausan. I. 32. Hinc *Semaleus* Jupiter Gyraldo, Meursio, aliisque innotuit: auferatur primum litera male repetita: ἡμαλέου facile dabit genuinum, ut arbitror, Ἰκμαλέου *pluvii* Jovis nomen, in Attica

sæpe siticulosa solemni precum formula evocati, quam M. Antoninus nobis servavit V. 7. Idem pæne nomen turpius deformatum latet apud Clement. Alex. Strom. VI. p. 753, 27., ubi sacra fecisse legitur in insula Ceo Aristæus Ἰσθμίῳ Διΐ: sed nullus fuit Jupiter *Isthmius:* hic sine ulla controversia emendandum Ἰκμαίῳ Διΐ. Probus in Virgil. Georg. I. 14. Aristæus, ait, *aram Jovi Iemæo* (*Icmæo*) *constituit,* etc.—*Traditur hæc historia de Aristæo in Corpore* (an *opere?*) *Argonauticorum a Varrone Atacino:* nobis superest, quem Varro interpretabatur, Apollonius Rhod. cujus Aristæus II. 524. βωμὸν ποίησε μέγαν Διὸς ἰκμαίοιο. VALCK. Virorum doctorum emendationem ὑπὲρ Πάρνηθος, a Schæfero in contextum receptam, tenuit etiam Jacobs, hanc Historiarum Herodoti partem Atticis suis inserens, p. 333. ed. sec. At constantem librorum omnium Herodoteorum scripturam, ὑπὲρ Παιονίης, defendens Larcherus, ex Harpocratione voc. Παιανιεῖς καὶ Παιονίδαι coll. cum Pausan. II. 18. eodemque Pausan. I. 2. et 34. et Plutarch. (sive quisquis fuerit auctor Vitæ X. Oratorum) p. 842. E. opportune docuit, fuisse Atticæ pagum, cui Παιονία sive Παιωνία fuerit nomen. Situs fortasse hic pagus erat in radice Parnethis montis, eamque ob caussam auctor ille, e quo grammatici a viris doctis citati sua hauserunt, *Lipsydrium* ὑπὲρ τῆς Πάρνηθος situm dixit; nisi is fortasse scripserat ὑπὲρ Παιονίας ἐπὶ τῆς Πάρνηθος. SCHWEIG.

Ib. τὸν νηὸν—τὸν νῦν ἐόντα] Eadem II. 180., unde et prius templum fortuito casu in cineres abiisse discimus: culpa incendii tamen in Pisistratidas fuit, testibus Criticis ad Pindari Pyth. Od. VII., collata: qui quidem cum Olymp. LXIII. 2. patri successerint, illo ipso anno templum Delphicum deflagrasse, Dodwellus Annal. Thucyd. p. 41. constituit. At officit vehementer illi temporum finitioni mors Amasidis, isti anno conjuncta; quippe dona, dum superesset, Delphis ad ædis instaurationem, uti II. 180. proditur, liberaliter conferentis; validissime vero Pausaniæ doctrina de templo Delphico Olymp. LVIII. 1. exusto, in Phocic. cap. 5. Quæ de Pisistratidis autem Pindari Scholiastæ, modo tamen veritati concinant, familiam indicabunt atque ipsum conplectentur

Pisistratum, quo modo Pisistratidæ deponuntur sæpius. Vide ad Comici Vesp. 500. WESS.

3. πωρίνου λίθου] Isto de lapide Pollucis VII. 123. interpretes, et Taylor Lect. Lysiac. p. 619=254. WESS.

63 1. ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι etc.] Herodotum sequutus Schol. ms. in Aristid. Panathen. Ἱππίας, ait, ὠμῶς ἐκράτει τῶν Ἀθηναίων· μὴ φέροντες τούτου τὴν βίαν οἱ Ἀλκμαιωνίδαι ἐξῆλθον ἐκ τῆς Ἀττικῆς, ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ Κλεισθένης, ὃς τὴν Πυθίαν, τουτέστιν ἀδελφοῖς (in margine codicis Burm. corrigitur ἐν Δελφοῖς: recte; modo scribatur τουτέστι τὴν ἐν Δελφοῖς) ἱέρειαν παρεκάλει ἐπὶ τὸ χρῆσαι τοῖς Λακεδαιμονίοις βοηθῆσαι ταῖς Ἀθήναις. Accepto oraculo, misisse dicuntur Lacedæmonii κατὰ τῶν Πεισιστρατιδῶν Ἀγχιμόλιον μετὰ στρατιᾶς, ὃς ἐτελεύτησεν ἐν τῷ πολέμῳ. Non unam ob rationem Herodotea criminatur Plutarchus, (T. II. p. 860. D.) oraculorum patriæque superstitionis defensor ingeniosissimus; sed idcirco præsertim, quod ille Pythiam vatem pecunia corruptam non dubitavit ut ψευδόμαντιν traducere. Noster fraudem etiam a Lacedæmoniis agnitam fatetur atque adeo publicatam c. 90. Libro VI. 66. Cleomeni conciliatus Delphus Cobon Περίαλλαν τὴν πρόμαντιν ἀναπείθει τὰ Κλεομένης ἐβούλετο λέγεσθαι λέγειν: fraude patefacta Cobon Delphis aufugit mulierque fatidica ἐπαύσθη τῆς τιμῆς. Secundum Pausan. etiam III. 4. Cleomenes τὴν ἐν Δελφοῖς πρόμαντιν ὠνήσατο. Quin jam olim a Lycurgo legislatore pecunia commota Pythia semper ejus leges ut utiles civitati commendabat: ἡ προφῆτις χρήμασι πεπεισμένη ἀεὶ συμφέρειν (τὸν νόμον) ἔχρα, Polyæn. I. 16, 1. Donis corruptæ, nec mirum in hac fraudum opificina, recentior historia Græca plura præbet documenta: vid. Van Dale de Orac. Orig. c. 16. Paulo post apud Herod. jussui divino, ut quidem putabant, postponentes Lacedæmonii humanæ hospitalitatis jura, τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν. Ad judices suos Socrates Platonis in Apolog. p. 29. C. ἐγὼ ὑμᾶς, ait, ὦ ἄνδρες Ἀθ. ἀσπάζομαι μὲν καὶ φιλῶ, πείσομαι δὲ θεῷ μᾶλλον ἢ ὑμῖν: quæ commodum admota sunt Lucæ Act. Ap. V. 29. In hoc cardine Sophoclis versatur Antigones cum Creonte certamen vs. 460. et seqq. VALCK.

Ib. προφέρειν σφι] Sugillantur a Plut. de Malig. p. 860. D.,

ac si καλλίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ liberandarum Athenarum ἔργῳ sceleris atque inpietatis calumniam Noster affricuerit; ultro oblitus, Themistoclem (quem propterea laudibus in Vit. magni viri fert p. 116. F.) consimiliter Pythiam, ut ad animi sui sententiam et circumscribendos Athenienses vaticinaretur, perpulisse, usosque tali fraude, quam quidam *piam* vocant, Græcorum plures. WESS.

4. ἄνδρα Κονιαῖον] Nullam in Thessalia ejusque vicinia urbem recordor tali nomine. Cogitaveram de *Gono* sive *Gonno* in Perræbis, atque adeo Thessaliæ. Sed discrepat scriptura, et gentile urbis vocabulum. Eruant itaque, qui poterunt. WESS. Nec vero necessitas ulla urget, ut patriam hujus regis Thessalorum in Thessalia quæramus: quin potius ipsa formula qua utitur scriptor, ἄνδρα Κονιαῖον dicens, indicare videtur extra Thessaliam fuisse natum. Itaque nihil impedire videtur quo minus cum Larchero Κονιαῖον ἄνδρα intelligamus *Conio* oriundum Phrygiæ oppido, Plinio lib. XXXVI. XXXII. 40. (ubi conf. Harduini Emend. num. XCV.) et Hierocli in Synecd. p. 666. memorato; neque enim incredibile esse, cognationem quandam Thessalis intercessise cum Phrygibus, idem doctissimus Herodoti interpres ostendit. SCHWEIG.

5. ἐς τὰς νέας κατέρξαν] Vallæ *ad naves repulit* desiderat κατήραξαν, quod forte olim hic fuit. Dio Cass. XLVII. p. 396. καὶ ἐκείνους εἰς τὸ τεῖχος κατήραξαν: et XLVIII. p. 416. καὶ τοὺς πεζοὺς εἰς τὸ τεῖχος καταράξαντος. Noster V. 106. καὶ ἐσαράξαντές σφεας ἐς τὰς νέας. Equidem relinquo, quod schedæ magno consensu volunt, etsi pro prælii ratione et devictorum lenius. Pausanias de apibus I. 32. οὐδὲ σφᾶς ἐς σίμβλους κατείρξαντες ἔχουσιν, *nullis eas alvearibus coërcentes.* WESS. Conf. Nostrum VI. 102. ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελ. τείχεϊ habes cap. 64. SCHWEIG.

6. Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ] Unius Anchimolii εἰσὶ ταφαὶ numero plurali? Non opinor; sed illud potius suspicor, Lacedæmoniorum qui ceciderant hic olim etiam factam fuisse mentionem. Fac scribi potuisse: (τῶν δὲ Λακεδαιμονίων, vel τῶν δὲ ἄλλων) καὶ Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι, ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακληΐου τοῦ ἐν Κυνοσάργεϊ. De isto Hercu-

lis fano Meursius egit in Athen. Att. II. 2. Ex hoc Herodoti loco situs Attici pagi poterit constitui, si conferantur initium Axiochi Æschinis Socrat. et orator Æschines contr. Timocr. p. 14, 11. VALCK. *Sepulcrum* Græce proprie τάφος est; ταφὴ, *sepultura*, ut apud Nostrum I. 24. 112. Videndum igitur, ne eidem Nostro αἱ ταφαὶ (plur. num.) idem valeant ac ὁ τάφος in singulari. Id si minus placet, nullo certe incommodo αἱ Ἀγχιμολίου ταφαὶ, nullo etiam alio verbo adjecto, intelligi posse videntur *Anchimolii et eorum qui cum illo ciderunt sepulcra.* SCHWEIG.

64 2. ἡ τῶν Θεσσαλέων ἵππος etc.] Huc pertinere puto quod, Polyæno prætermissum, Frontinus narrat Strateg. II. 2, 9.; nam per equitatum, quo prævalebat Hippias, *Thessali* videntur *equites* intelligendi. VALCK.

Ib. ἰθὺς ἐπὶ Θεσσαλίης] Præferrem ἰθὺ ἐπὶ Θεσσαλίης, sicuti ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης Plutarchum apud Nostrum II. 119. invenisse Valckenarius docuit. Ἰθὺς tamen τῆς ἀρχῆς τῆς Τομύριος ἐλᾷς I. 207., et Poëta Iliad. ν' 601. ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο Ἤϊε, tum Callinus, ἀλλά τις ἰθὺς ἴτω apud Stob. Serm. XLIX. p. 356. Stragem equitatus Thessalici sociorumque Hippiæ explicat in Lysistr. 1154. Comicus. WESS.

65 1. οὐδέν τι πάντως] Superius cap. 34. οὐδὲν πάντως προσεδέκοντο ἐπὶ σφέας τὸν στόλον τοῦτον ὁρμήσεσθαι: et VI. 3. οὐδέν τι πάντως—βουλευσαμένου. Ad sequentium ἡ αὐτὴ αὕτη σύμμαχος sententiam aliena non sunt ex IV. 129. τὸ δὲ τοῖσι Πέρσῃσί τε ἦν σύμμαχον, καὶ τοῖσι Σκύθῃσι ἀντίξοον. Ceterum τεῖχος Πελασγικὸν, quo conclusi tenebantur Pisistratidæ, malo ipsis omini fuit, quippe jam olim diris devotum apud Thucydid. II. 17., situm ejus prope arcem urbis designantem, Nostro VI. 137. nihil dissentiente. WESS.

2. ὑπεκτιθέμενοι—ἥλωσαν] *Capti sunt dum furtim ex Attica emitterentur* alicubi occultandi. More tamen minus usitato ponitur τὸ ὑπεκτιθέμενοι: nam qui liberos vel uxores, obsidionem toleraturi, alio transferunt, veteribus dicuntur παῖδας ὑπεκθέσθαι, Thucyd. I. 89. Lycurg. contr. Leocr. p. 154, 32. τοὺς υἱοὺς καὶ τὴν γυναῖκα ὑπεκθέσθαι. Demosth. de Falsa Legat. p. 242., οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ὑπεξέθεντο τὰς θυγατέρας παιδία οὔσας εἰς Ὄλυνθον. Ubi jubet Æneas Poliorcet. c. 9. ζεύγη ἢ

ἀνδράποδα ὑπεκτίθεσθαι εἰς τοὺς προσοίκους, morem antiquum et verbum illud declaravit Casaubonus. Quæ de Pisistratidis paulo post dicuntur, de patre filiisque intelligenda docuerunt Periz. ad Æliani Var. Hist. III. 21. et Bouhier *Diss. sur l'Hist. d'Herod.* cap. 14. VALCK.

4. ἐς Σίγειον etc.] Vide c. 94. et Thucydid. VI. 59. Annos Pisistratidarum tyrannidis Aristoteles Polit. V. 12. xxxv. numerat, Noster xxxvi., levi discrepantia, fortasse ex annis inchoatis aut diversa Pisistrati conputatione exiliorum nata. Meursii autem, annos istos Hipparcho et Hippiæ, patris ratione non ducta, tribuentis in Pisistr. cap. 5. manifesta aberratio est, reprehensa a Bouherio Diss. Herod. c. 14. et Corsino Fast. Attic. T. III. p. 96., oblitis tamen calcare se viam, dudum sollertissima H. Valesii cura ad Diodori Excerpta T. II. pag. 557. emunitam. WESS.

66 2. ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει] Potuisset ὅνπερ δὴ λόγος ἔχει, quomodo VII. 5. ἵνα λόγος σε ἔχῃ. Euripid. Med. 419. οὐκέτι δυσκέλαδος φάμα γυναῖκας ἕξει. Verum elegans ea linguæ copia et varietas. ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσιοφάνης posuit IX. 83., at τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει VII. 3. Plura Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 247. WESS.

Ib. ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν etc.] Hîc paulo forsan acerbior est jocus, quam decebat historicum; neque injuria hinc saltem κακοηθείας exemplum petens Plutarch. II. p. 860. c. Ὡς εἰώθει, ait, παραμιγνὺς πίστεως ἕνεκα τοῖς ψόγοις ἐπαίνους τινάς· Ἰσαγόρας δὲ, φησὶν, ὁ Τισ. οἰκίης μὲν ἦν δοκίμου, θύουσι δὲ οἱ συγγενέες αὐτοῦ Διῒ Καρίῳ. εὔρυθμός τε καὶ πολιτικὸς ὁ μυκτὴρ τοῦ συγγραφέως, εἰς Κᾶρας, ὥσπερ εἰς κόρακας, ἀποδιοπομπουμένου τὸν Ἰσαγόραν. Cives Attici veluti Deos habebant Penates Apollinem πατρῷον, et Jovem ἑρκεῖον: Herodotei Isagoræ συγγενέες, ut originis vilissimæ homines, atque e comœdia Cariones, ἔθυον Διῒ Καρίῳ. Præter cetera memorat Strabo XIV. p. 974. A.=659. B. ἱερὸν τοῦ Καρίου Διὸς, κοινὸν ἁπάντων Καρῶν, οὗ μέτεστι καὶ Λυδοῖς καὶ Μυσοῖς, ὡς ἀδελφοῖς. Ex his gentibus servi veniebant in Græciam. Vim dicti intelligunt, quibus notum proverbium, ἐν Καρὸς αἴσῃ. Non cepit Flor. Christian. illud in Eurip. Cyclope 650. ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύσομεν. Aristides T. III. p. 256., οὐδ' ἐν Καρῶν σχήματι καὶ μοίρᾳ θρέψεσθαι. Ci-

cero pro Flacco, c. 27. *Si quid cum periculo experiri velis, in Care id potissimum esse faciendum.* Eximia dedit Hemsterh. ad argum. Pluti Aristoph. VALCK. *Jovem Carium* vidimus I. 171. WESS.

4. τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε.] Huc respicit Herodotum citans Pausan. I. 5. Secundum Aristotelem Politic. III. p. 62, 25. Clisthenes ejectis tyrannis πολλοὺς ἐφυλέτευσε ξένους καὶ δούλους μετοίκους: scripsisse potius videtur δούλους, καὶ ξένους μετοίκους. Aristoph. Eq. 346. εἴ που δικίδιον εἶπας εὖ κατὰ ξένου μετοίκου. Cur tribus quatuor in decem distraxerit, veram rationem pandit idem Aristot. Politic. VI. 4. conf. Casaubon. in Æneæ Poliorcet. p. 1734. In Aristid. Panathen. T. I. p. 336. Schol. ineditus: Τεσσάρων οὐσῶν φυλῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις Καλλισθένης ἢ Ἀλκμαιωνίδης (Κλεισθένης ὁ Ἀλκμ.) δεδιὼς μὴ ἔν τινι καιρῷ μία τῶν Δ'. φυλῶν βουληθεῖσα τυραννῆσαι προσποιήσῃ ἑαυτῇ τὴν ἄλλην (τῶν ἄλλων) μίαν, καὶ ἐκ τούτου κρατήσῃ τῶν ἄλλων δύο φυλῶν, λαβὼν Ρ'. ἡρώων ὀνόματα ἦλθεν εἰς Πυθίαν, μαθεῖν βουλόμενος ἐκ ποίων ὀνομάτων καλέσει τὰς φυλὰς ἃς μέλλει κτίζειν. λαβὼν τὸν χρησμὸν, καὶ ἐλθὼν Ἀθήνησι ἐποίησε δέκα φυλὰς, ἵνα καὶ, ἐὰν βούληται μία τῶν δέκα τυραννῆσαι, μὴ δύνηται πεῖσαι τὰς λοιπάς. In his heroum numerus centenarius, Ρ'. in Ι'. mutato, facile posset in denarium converti; sed secundum Schol. Clisthenes Pythiæ facit eligendi de multis potestatem. VALCK.

Ib. Γελέοντος] Stephani Byz. vetera exempla et scripta Γελέοντες in Αἰγικόρεως. In Plutarchi Solon. p. 91. olim Γεδέοντες, quod ob vicinam Λ. et Δ. idem. Euripidis in extrema Ione verba, et Pollucis VIII. 109., in controversiam venerunt. Guil. Canterus utraque ad Nostri præscriptum conformat, Nov. Lect. V. 19., contra venit prohibetque Casaubonus ad Strab. VIII. p. 588=383. Τελέοντας defendens, qua quoque sunt opinione docti Pollucis interpretes; neque plausibili instituti ratione deficiuntur illi. Quod si enim quatuor hæ populi Attici partes, non ab Ionis filiis, ut Euripides et Herodotus censuerunt, sed a vitæ genere, quod unicuique parti fuit assignatum, cognomina inpetrarunt ex Strabonis et Plutarchi doctrina, commodissime Τελέοντες explicabuntur γεωργοὶ, *rustici*, ab opere et collationibus in rem pub-

licam. Verum omnes has opinationes Marmor dissipat Cyzicenum, luci ab ill. comite Caylus expositum in *Recueil d'Antiquit.* T. II. p. 207., ubi clarissime iisdem titulis et serie fere eadem ΓΕΛΕΟΝΤΕΣ, ΑΡΓΑΔΕΙΣ, ΑΙΓΙΚΟΡΕΙΣ, ΟΠΛΗΤΕΣ, tribus Cyzicenæ quatuor; haud dubie ex metropoli Mileto derivatæ, atque ad hanc ab Atheniensibus, Milesiæ coloniæ auctoribus, sicuti præclare generosus Comes conmonstravit. Est quidem Τελέων virile inter Atticos nomen apud Apollon. Rhod. I. 96., quod, ut hîc valeat, necesse non est. Αἰγίκορις et Ἀργάδης in marium propriis nominibus, quantum recordor, non sunt, neque Γελέων. Aptissime, sicuti Ὅπλητες, *milites*, vitæ studia in *capris* alendis et *agris* colendis illustrant; unde Γελέοντες, principe loco Athenis et Cyzici habiti, haud alii ac εὐπατρίδαι sive λαμπροὶ, *illustres, splendidi*que. Γελεῖν, teste Hesychio, idem ac λάμπειν, ἀνθεῖν, aut αἴθειν. Γελᾷν, cujus in *risu* sedes, olim in *splendendo* ac *renidendo*, uti Eustath. ad Hom. p. 159, 26 = 120, 31. significat, terebatur usu. Hinc Γέλων, Syracusanus rex, hinc Γελέοντες Attici non absurde propagantur: cujus ego originationis auctorem et suasorem lætus [a] Hemsterhusium produco. De decem φυλαῖς earumque titulis et justo ordine docte post Meursium Corsin. Fast. Attic. T. I. p. 119. WESS.

67 1. Κλεισθένεα τὸν Σικυῶνος τύραννον] Æqualem hic habuit Solonem, ejus belli dux, quo Amphictyones ulti Cirrhæos sunt, in Apollinem Pythium ingratos et contumeliosos apud Pausan. X. 37, et II. 8., ubi pater illius Aristonymus, avus Pyrrho, cuncti fortasse ex Orthagoræ familia, quæ centum annis Sicyonem tyrannide pressit, Aristotele Polit. V. 12. teste. WESS.

2. τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα] Significatum voluit, quod scribit Chamæleon apud Athen. XIV. p. 620., μελῳδηθῆναι οὐ μόνον τὰ Ὁμήρου, ἀλλὰ καὶ τὰ Ἡσιόδου, καὶ Ἀρχιλόχου, aliorumque poëmata. Rhapsodos autem Homeristas primus Athenis Demetrius Phalereus ibidem dicitur εἰς τὰ θέατρα παραγαγεῖν: ex Athenæo sua hausit Eustath. in Iliad. Ω'.

[a] Conf. Lennepii, ex Hemsterhusii schola progressi, Etymolog. Ling. Græc. P. I. p. 210. SCHWEIG.

pag. 1497. Sed dudum tamen ante rhapsodos istos, odiosum hominum genus, etiam Athenis doctis fuisse molestos æstimari potest ex Ione præsertim Platonis I. p. 530—542. et Socraticis Xenophontis[b] p. 462. et 513. De Homero, Hesiodo, ceterisque poëtis, in Lyceo verba facientes sophistæ dicuntur Isocrati Panathen. p. 236., οὐδὲν μὲν παρ' αὐτῶν λέγοντες, τὰ δ' ἐκείνων ῥαψῳδοῦντες: idem in antiquitatis studiosos jactant οἱ εὑρετικοί. VALCK. Conf. Wolfii Proleg. Homer. p. 98. et p. 140., necnon Heinrichii Append. ad lib. de Epimenide, citante Creuzero Comm. Herod. p. 217. qui plura de Adrasto congessit.

Ib. Ἀργεῖοι] Ob eamdem, quæ hic significatur, caussam divinis honoribus Homerum prosecuti sunt Argivi; quia universam quidem carminibus suis illustravit Græciam, ἔξοχα δ' Ἀργείους, ut est in Epigr. CDXCVII. T. III. Analect. Brunck. p. 256. SCHWEIG.

3. ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα] Dio Chrys. Pythiæ istud responsum alludens Or. III. de Regn. p. 43. B. πολὺ δὲ μᾶλλον τύραννον καὶ λῃστῆρα, ὅ ποτε προσεῖπεν ὁ Ἀπόλλων τὸν Σικυώνιον τύραννον: unde Casaubon. λῃστῆρα *prædonem* hoc reponit loco; quem quidem sequi, etsi cupido adest, haud possum. Λευστὴρ Suidæ in voce, ὁ καταλευσθῆναι ἄξιος, *dignus qui lapidibus obruatur;* qualis profecto Sicyonius iste Clisthenes: paullo diversior, neque alienus tamen, Æschyli λευστὴρ μόρος, VII. c. Theb. 205. At quidni λευστὴρ, *tyrannus*, φονεὺς, *cives lapidibus quasi cooperiens*, uti in Hesychio? Tale certe Æliani apud Suid. ἵνα τὸν τῶν κακῶν αἴτιον καὶ λευστῆρα ἀφανίσωσι. Alibi crudelissimum Apollodorum, τὸν Κασσανδρέων λευστῆρα dabit idem Ælian. Hist. An. V. 15. WESS. Et ipsa nominis forma activum postulare significatum videtur. SCHWEIG.

Ib. Ne de vocis dubitemus sinceritate, faciunt ista Suidæ: Λευστὴρ, ὁ καταλευσθῆναι ἄξιος, τουτέστι λιθοβοληθῆναι. καὶ Αἰλιανὸς, ἵνα τὸν τῶν κακῶν αἴτιον καὶ λευστῆρα ἀφανίσωσι. *Digni qui in barathrum conjicerentur*, βάραθροι dicti sunt Atticis, vocem inprimis ὄλεθρος frequentantibus in istius modi sensum,

[b] Vide Memorab. IV. 2, 10. ibique Ernest. et Zeun. SCHWEIG.

aliasque nonnullas. Rarissima sunt πέδων, pro πεδῶν ἄξιος, et τύμβε, pro ταφῆναι ἄξιε, quorum hoc in Aristoph. est Lys. 372., illud habet Eustath. in Iliad. Θ'. p. 725=616, 43. qui in Od. K'. p. 1654=391, 33. Dorienses scribit τοὺς ἐπονειδίστους vocasse φόνους, quasi dicerent ἄξια φόνου δεδρακότας. Tandem λευστὴρ proprie idem est ac λιθοβόλος: atqui hoc ipsum, sive λαβόλος, in eumdem alicubi sensum fuit a grammaticis inventum; nam ista prostant apud Hesych. Ληβόλε, λιθοβόλε, ἄξιε λιθασθῆναι. Hæc, ni fallor, etiam adversus Casaubonum tueri poterunt vulgatam in Herodoto lectionem; quam solus forsan interpretum Anglus, plerumque tamen Latina Vallæ sequutus, optime hic expressit, minus recte notatus auctori *des Essais de Critique* p. 165. VALCK.

4. Μελάνιππον τὸν Ἀστακοῦ] Quid moverit amanuenses ad τὸν Ὀστακοῦ pingendum, non reminiscor, neque exputo: aliis omnibus Melanippi pater *Astacus*. *Astacides Menalippus*, sive, ex legitima Barthii conjectura, *Melanippus*, apud Statium Theb. VIII. 718. et Ovid. in Ibi 517., ubi Salvagn. et Burmannus; adde Valckenar. ad Tragici Phœniss. p. 784. seq. WESS. In adpellativo nomine, pro ἀστακὸς, quod cancri quoddam genus est, vulgo Atticos vocali α cum ο permutata ὀστακὸς dixisse docet Athenæus III. 105. b. Idem in proprio nomine fecit is qui primus Ὀστακοῦ h. l. pro Ἀστακοῦ scripsit. SCHWEIG.

6. Μηκιστέα—Τυδέα] Herodotum more suo sequitur Pausan. IX. p. 745. *Mecistem* qui scripserunt, nihil erat adeo cur viro docto notarentur; non certe reprehenderet Ἀχιλλέα, Ὀδυσσέα, Περσέα, Latine scribentes *Achillem, Ulyssem, Persen*. Forma nominum fuit Æolica, Πέρσης, Ὀδύσσης, Ἀχίλλης: observante Jos. Scaligero ad Propert. p. 289. Duplici forma dicebatur Μενέσθης et Μενεσθεύς· Ἀντιφάτης et Ἀντιφατεύς. VALCK.

9. τραγικοῖσι χοροῖσι] Vero bene si concinat, Sicyonios *tragœdiam invenisse* primos, Athenienses *consummasse:* (Themistius Or. XXVII. p. 337. B. Τραγῳδίας εὑρεταὶ μὲν Σικυώνιοι, τελεσιουργοὶ δὲ Ἀττικοὶ ποιηταί:) certa, inquam, ea si sint, *choris tragicis* ante Thespim Adrastus Sicyone honorari potuit. Ceteroqui Thespis, tragœdiam Athenis docens Olymp.

LXI. una generatione Clisthene tyranno junior est. Dici posset, ante eam Olympiadem, qua Alcestin fabulam produxit, alias recitasse, ex Plutarcho et Diogene Laërtio: difficile tamen ad credendum, *tragicos choros*, quorum in Adrasti cultu vetus ante tyrannum usus, ex juvenis poëtæ rudi invento Sicyonem migrasse tam cito. Immo vero, si fallit Themistii fides, citra prolepsin quandam salvi non manebunt hi chori; quorsum inclinat Bentleii in Dissert. Phalar. Ep. p. 293. erudita explicatio. WESS. v. Creuzeri Comm. Herod. p. 221.

68 - 2. αὐτὰ τὰ τελευταῖα] Quod αὐτὰ τὰ τελευταῖα intelligere se negat Reisk. atque idcirco miris modis sollicitat, retractatum intellexisset, *ipsam* nominum *terminationem* significari in -άται: ex vocibus enim ὑός τε καὶ ὄνου (καὶ χοίρου) prodierunt Ὑάται, Ὀνεάται et Χοιρεάται. VALCK. Sincera est et durabit oratio, modo αὐτὰ, i. e. μόνα, τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, *solas* et non nisi *terminationes addidit*, explanetur, ut fine vocabulorum, ne audirent ὕες, ὄνοι, χοῖροι, differrent. Sic mecum sentiens Abreschius. WESS.

4. ἐς τοὺς Ὑλλέας καὶ Παμφ. etc.] Nomina Sicyonii, quibus innotuerant ante Clisthenem, vetera revocarunt, Doriensium tribubus imposita. Apud Steph. Byz. voc. Δυμᾶν memorantur Ὑλλεῖς καὶ Πάμφυλοι καὶ Δυμᾶνες: de quibus egerunt Hemsterh. ad Schol. in Arist. Plut. p. 114. et Vales. Emend. I. 32. Ad ista tria quartum nomen adjecerunt secundum Herodotum, ab Adrasti filio ductum, Αἰγιαλέας. Sed ipsam Sicyona dictam olim Αἰγιαλὸν vel Αἰγιαλοὺς testis est Strabo VIII. p. 587. A=382. D. et Pausanias II. 6. Ἀπὸ τούτου—ἡ γῆ Σικυωνία, καὶ Σικυὼν ἀντὶ Αἰγιάλης ἡ πόλις ὠνομάσθη. Altera pars Peloponnesi maritima, ὅσα πρὸς θαλάσσῃ τῆς Ἀργείας, Pausan. II. p. 145., Ἀκτὴ dicebatur: vid. Wess. ad Diodori t. I. p. 507. t. II. p. 226.; incolæ, οἱ τὴν Ἀργολίδα ἀκτὴν οἰκοῦντες. In parte septemtrionali ad maris litus (αἰγιαλὸν) habitantes Achæi præsertim, ut erant, dicebantur Αἰγιαλέες, sive Αἰγιαλῆες. Nonnulla dedit Spanh. ad Callim. hymn. in Del. 73. Accommodum heroico versui nomen apud poëtas latius patuit: Theocrit. Eid. XXV. 174. Ἔλπομαι οὐχ ἕτερον τόδε τλήμεναι Αἰγιαλήων. Ista pro-

stant in Etymolog. M. p. 189, 5. Βασιλεύτωρ·—'Αντίμαχος ἐν πρώτῳ Θηβαΐδος·—οἵ οἱ ἔσαν βασιλεύτορες αἰπαλήων: postremum nomen, omissum in cod. Leid. msto, frustra tentabat Sylburgius. Corrigi debet Αἰγιαλήων. VALCK.

69 2. δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους] δέκα *decem* non sibi τοὺς δήμους *populos*, sed φυλὰς nectit. Clisthenes Athenienses δεκαφύλους fecit, et in *decem has tribus* omnes Atticos *populos* divisit. Vidit loci hanc sententiam Corsinus, Fastor. Att. t. III. p. 128. WESS. Nempe naturalis verborum ordo talis concipiendus: καὶ κατένεμε τοὺς δήμους ἐς τὰς δέκα φυλάς. Studiosum Herodoti lectorem talia non admodum debent morari: quo magis miratus sum, etiam Valckenarium in his hæsisse; cujus vide Adnotationem proxime sequentem. SCHW.

3. ἦν τε, τὸν δῆμον προσθέμενος] Quæ Galeo sincera videbatur, non absurda certe lectio codicis S. ἦν τε, τῷ δήμῳ προσθέμενος, πολλῷ κατύπερθε τῶν ἀντιστασιωτέων, converti poterat: *eratque, cum populi se partibus adjunxisset, multo superior contrariæ factionis fautoribus.* Hoc sensu frequentatur προσθέσθαι τινί: ego tamen et hic vulgatam præfero. Dum favebat optimatibus inprimis Isagoras, adversarius in administranda republica Clisthenes restituit plebis auctoritatem; quam, in imperio populari constitutam a Solone, Pisistratus filiique labefactaverant. Supra c. 66. Clisthenes τὸν δῆμον προσεταιρίζεται: in eamdem sententiam scribi potuit τὸν δῆμον προστίθεται, vel προσάγεται, vel προσποιεῖται: atque adeo hoc loco dici, τὸν δῆμον προσθέμενος, *cum plebem suam fecisset*, adversariis multo fuisse superior. Hoc idcirco genuinum judico quia Herodoteum est; προσθέσθαι autem τινὶ apud Nostrum tantum dicuntur, qui alterius adstipulantur sententiæ. *Amicos sibi conciliare* vel *adjungere* φίλους προστίθεσθαι dicitur I. 53. idem est cap. 56. προσκτήσασθαι φίλους: ista duo permutantur etiam III. 74. In Thucyd. VI. 18. προσεθέμεθα αὐτοὺς recte Schol. explicat. In iis, quæ proxima præcedunt, insunt non sane pervulgata, quale hoc videtur: δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένεμε ἐς τὰς φυλάς: an in singulas tribus decem demos contribuit? sed, qui ex decem hujus temporis tribubus esse censerentur, demi nostris in libris memorantur circiter cxx. Conferenda certe sunt quæ ex Aristotelis Re-

pub. Athen. de Clisthene tradit Schol. in Aristoph. Nub. 37. VALCK.

70 1. ἐπικαλέεται Κλεομένεα] Pausaniæ III. 4. Cleomenes στρατεύσας ἐπ' Ἀθήνας prima quidem expeditione, Herodoto supra narrata, laudem sibi dicitur civibusque suis peperisse; ὕστερον δὲ Ἀθηναίου χάριτι ἀνδρὸς Ἰσαγόρου, τυραννίδα οἱ συγκατεργασάμενος Ἀθηνῶν: ubi præstiterit συγκατεργασόμενος. Hæc vero *tertia*, secundum Herodotum, Cleomenis fuit expeditio, quem εἶχε αἰτίη φοιτᾶν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα: hoc Plutarchus intactum non dimisit tom. II. pag. 860. D. Quod primum fecisse dicitur misso nuncio Cleomenes, ἐξέβαλε Κλεισθένεα, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, respicit Thucyd. I. 126. hinc explicandus. VALCK. — Quam *tertiam Cleomenis expeditionem* adversus Athenas susceptam Valckenarius dicit, eam Herodotus cap. 74. et seq. exponit: sed, ut tertia illa, sic jam et secunda, de qua cap. 72. agitur, in Aristagoræ gratiam suscepta est. SCHWEIG.

2. ἐξέβαλε] *Expellendi conatum* et voluntatem indicat, ut sæpe numero. Vide I. 68. III. 53. Τοὺς ἐναγέας et Κυλώνειον ἄγος, cujus Alcmæonidæ accusabantur, post Herodotum explicuit Thucydides I. 126. accuratissime, ibique Dukerus. WESS.

71 1. ἦν Κύλων etc.] Quæ huc spectant aliunde pleraque sunt notissima. Perpaucis Herodoto narrata Thucydides explicatius exsequitur, eleganter etiam et perspicue; sic ut hac in parte historici principes a suo quisque more secessisse videantur: est enim passim noster ille *dulcis et fusus, densus et brevis Thucydides;* illius σύνθεσις ἡδεῖα καὶ καλὴ, hujus αὐστηρά. Thucydides, judice Hermogene p. 511. εἴπου καὶ γλυκύτητα ἔχει, μάλιστα μὲν ὥσπερ ἀλλότριόν τι τῆς ἰδέας αὐτοῦ ἐκφαίνεται τὸ μέρος ἐκεῖνο. Sophista Theon in Progymn. p. 22. τὸ Κυλώνειον, inquit, ἄγος μᾶλλον τοῦ Ἡροδότου (καὶ Εὔφρονος) ἐξείργασται Θουκυδίδῃ. Si vulgaretur κατ' Εὐφρόνιον, ignotus nos non cruciaret historicus, cujus nomini substituendum adverbium suspicor, quod sensui conveniat. Sed hoc certe non dubitanter statuo, errasse Dukerum, dum ipsi Leo in Scholiis ad Thucyd. esse videbatur *Leo Alabandensis vel alius.*

Ad Thucydideam nempe de Cylone narrationem I. 126. tres diversorum adnotatiunculas Scholia præbent in vs. 56. quarum postrema nugatoris est Græculi, minime digna quæ viros exerceret eruditissimos; secunda, ut est captus grammaticorum, ista non inelegans: Ὅτι τοῦ διηγήματος τοῦ κατὰ τὸν Κύλωνα τὴν σαφήνειαν τινὲς θαυμάσαντες εἶπον, ὅτι Λέων ἐγέλασεν ἐνθαῦτα, λέγοντες περὶ Θουκυδίδου. Postrema virum clar. in his minus attentum revocasse debuerant ab errore: horridus Thucydides ob torvam veluti structuræ faciem magistris istis Leo dicebatur, qui, dum in his facilis videretur et jucundus ὁ λέων, aiebant, ἐγέλασεν ἐνθαῦτα. Judex idoneus Dionysius Halic. in Epist. ad Pomp. p. 210, 3. Καλαὶ μὲν αἱ ποιήσεις ἀμφότεραι·—διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μάλιστα ἀλλήλων, ὅτι τὸ μὲν Ἡροδότου κάλλος ἱλαρόν ἐστι, φοβερὸν δὲ τὸ Θουκυδίδου. VALCK.

3. οἱ πρυτάνις τῶν Ναυκράρων] Ut *Magistratus* antiquitus Ναυκράρους dictos doceat, citat hunc locum Harpocration. Apud Thucyd. I. 126. dicuntur Cylonem et sodales ἀναστῆσαι οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακήν: custodiendos autem commiserant τοῖς ἐννέα Ἄρχουσι· τότε δὲ, addit, τὰ πολλὰ τῶν πολιτικῶν οἱ ἐννέα Ἄρχοντες ἔπρασσον. Hæc non satis perspicio quo modo cum grammaticorum possint observatis conciliari περὶ Ναυκράρων, quæ præ ceteris diligenter collegit Leopard. Em. VII. 19. nisi statuatur, in his etiam ab Herodoto diversum auctorem sequutum Thucydidem. Pausaniæ VII. 25. οἱ ἔχοντες τὰς ἀρχὰς διέφθειραν τῆς Ἀθηνᾶς ἱκέτας τῶν Κύλωνι ὁμοῦ τὴν ἀκρόπολιν κατειληφότων. VALCK. De ναυκλήροις sive ναυκράροις vide Polluc. VIII. 108. ibique notata.

Ib. ὑπεγγύους πλὴν θανάτου] Cylonei dira fame pressi ex arce accepta fide incolumitatis descenderunt, ita tamen ut judicio se sisterent, sive ἐπὶ δίκῃ, quemadmodum Plutarchus in Solone. Pactum illud de incolumitate, πίστιν τῆς σωτηρίας ἐχέγγυον alia in re Dio Cassius, memorat clarissime Thucydides I. 126. ἀναστήσαντες δὲ αὐτοὺς—ἐφ᾽ ᾧ μηδὲν κακὸν ποιήσουσι: *quum induxissent eos, ut descenderent, hac conditione, nullo se eos malo adfecturos:* atque hæc supplicum privilegia olim. Ἀλλ᾽ ὥσπερ ἔλαβες τὸν ἱκέτην ἐχέγγυον Ῥύου με

κἀκφύλασσε, propterea Œdipus Colon. in Sophoclis fabula 275. Verum hæc uberius, Herodoti mentem optime assecutus, Dukerus ad Thucyd. dictum locum. WESS.

72 5. πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν ἀμεῖψαι] *Priusquam intraret*[c]. Æschylus Choëph. 569. Εἰ δ' οὖν ἀμείψω βηλὸν ἑρκείου [ἕρκειον] πυλῶν: *Si limen transiero.* Cultum et Theophylacti Epist. VII. τὸν ἀδελφιδοῦν ὑπερορᾷς θύραν ἐκ θύρας ἀμείβοντα. Hæc tamen convertentur, ubi in ædibus agens facessere et exire jubetur. Sophocl. Philoct. 1256. Ἔξελθ' ἀμείψας τάσδε πετρήρεις στέγας. Euripides Elect. 750. ἄμειψον δώματα, *exi.* Ceterum quæ superius φήμη, ea mox κλεηδὼν, sive, ut IX. 9. κληδών: differunt enim nihil, itaque de *admonitu* non bene Valla. Vid. Odyss. υ'. 100. WESS.

7. ἐξέπιπτε μετὰ τῶν Λακεδ.] Huc spectat Aristophan. Lysistr. 273. οὐδὲ Κλεομένης, ὃς αὐτὴν (τὴν ἀκρόπολιν) κατέσχε πρῶτος, Ἀπῆλθεν ἀψάλακτος· ἀλλ', ὅμως Λακωνικὸν πνέων, Ὤιχετ' ὅπλα παραδοὺς ἐμοί. VALCK.

73 3. ἀπεκορύφου] Suidas προφανῶς ἔλεγεν explicat Hesychius εἰς κορυφὴν (τὸ τέλος) ἦγεν: ubi Kusterus et Alberti. Verius erit, *summatim dixit.* Κορυφούμενος εἰς ἓν ἀριθμὸς, unam qui in summam cogitur, in Epigr. Alcæi, Anthol. III. p. 331. συγκορυφῶσαι τὴν διήγησιν, *summatim absolvere*, Dionys. Halicarn. t. II. p. 140. At in Polybio notione diversa de Arare et Rhodano, insulam suo concursu fastigantibus, ἀποκορυφοῦσι αὐτῆς τὸ σχῆμα κατὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους σύμπτωσιν, III. 49. Habet nonnulla ad Theophrasti Charact. c. 2. Duportus, non mala, sed ex Æm. Porti Lexico. WESS.

74 2. ἐσέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσῖνα] Hoc fecisse secundum alios credebatur Cleomenes, dum ex Athenarum arce, quam ceperat, ejectus, et dimissus ὑπόσπονδος, in Peloponnesum rediret: vid. Pausan. III. p. 212. In Scholio veteri in Aristoph. Lys. 273. qui τὴν ἀκρόπολιν κατέσχε, Cleomenes, πολιορκηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἀφεθεὶς ὑπόσπονδος, ἀπιὼν οἴκαδε πάλιν Ἐλευσῖνα κατέσχε: tum facinoris istius cum Cleomene socii cives Attici dicuntur a libertatis statoribus pœnis subjecti, quibus patriæ solebant affici proditores; æneam co-

[c] Potius, *priusquam intrasset.* SCHWEIG.

lumnam cui illorum inessent nomina, ἔστησαν ἐν πόλει παρὰ τὸν ἀρχαῖον νεών: ubi per πόλιν *arx* est intelligenda: sic Thucydidi VI. 55. memoratur ἡ στήλη περὶ τῆς τῶν τυράννων ἀδικίας ἡ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει σταθεῖσα: alibi apud eumdem legitur στήλας στῆσαι—ἐν πόλει παρ' Ἀθηνᾷ. vid. Hemsterh. in Aristoph. Plut. p. 261. VALCK. Nullam equidem alios inter auctores et Herodotum ea in re, de qua hic agitur, video dissensionem. Superiorem Cleomenis adversus Athenas expeditionem, qua mox arce occupata ejectus domum rediit, l. c. prorsus silentio præteriit Pausanias. (conf. ad c. 70. et ad 76. notata:) Scholiastes vero Thucydidis, non (ut Valck. ait) *dum—in Peloponnesum rediret;* sed, *postquam in Peloponnesum rediisset Cleomenes,* denuo Atticam invasisse eum tradit, cum Herodoto planissime consentiens. SCHWEIG.

Ib. Ὑσιὰς] Harpocrationi, Steph. Byz., Suidæ Ὑσίαι πόλις Βοιωτίας: a quibus non abit Pausanias, Ὑσιῶν καὶ Ἐλευθερῶν, urbium olim Bœotorum, ἐρείπια ad Cithæronem describens IX. 2. Qui quidem quin has Hysias in animo habuerit, dubium nullum: nam Herodoti Hysiæ non longe ab Eleutheris juxta Cithæronem VI. 108. et IX. 15. et 25. etiam in Plutarchi Aristide, ut alias ostendetur. An Hysiæ, Bœotorum finibus proximæ, conditionem mutarunt, et lapsu temporis Atticæ esse desierunt? Ita videtur: Herodoti ætate in Atticis populis censebantur. Vide quoque Wasseum ad Thucydid. III. 24. WESS.

Ib. Οἰνόην αἱρέουσι καὶ Ὑσιὰς] Ὑσιὰς qui demum dixerit Attices, neminem habuit Meursius præter Herodotum: ego ne Herodotum quidem dixisse suspicor. Œnoë pagus Attices, qui hic venit in censum, Eleutheris erat adeoque Bœotiæ conterminus, δῆμος ἔσχατος τῆς Ἀττικῆς. Hujus pagi situm definiverunt Hemst. ad Lucian. p. 438. et Wess. ad Diodor. I. p. 305. Inter Œnoën et Hysias, præter Eleutheras, mons Cithæron interjacebat. Platæis Thebas abeuntibus ad dextram erant Hysiæ et Erythræ, quas omnes Bœotiæ contribuunt, etiam ætate Herodoto proximi: ipse quin etiam Herod. VI. 108. et IX. 15., ubi Mardonius παρῆκε τὸ στρατόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων, (non Ἐρυθραίων,

Erythræis; sed *Erythris;*) κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιΐδα γῆν: et cap. 25. ἤϊσαν διὰ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρῶνος περὶ Ὑσιὰς ἐς τὴν Πλαταιΐδα γῆν. Apud Thucyd. III. 24., Platæenses primum viam ingressi, quæ recta Thebas ducebat, illinc deinde, divertentes ad dextram, iter Cithæronem versus flectebant ἐς Ἐρυθρὰς καὶ Ὑσιὰς, tandem monte superato venerunt in Atticam. Ferri nequit quod legitur in eadem historia apud Polyæn. VI. 19, 3. οἱ Πλαταιεῖς, ἐκ τῆς Θηβαϊκῆς ἐκκλίναντες, ἐπανῆλθον ἐς τὰς Θήβας κἀκεῖθεν Ἀθήναζε διεσώθησαν: corrigendum puto ἐπανῆλθον ἐς Ὑσιάς. Ad Thucyd. plura dedit de Hysiis Wasseus, alterum etiam Herodoti locum; omisit, quem minus forsan emendate scriptum legerat, Eurip. in Bacch. 750. ad Asopum collocantis Ὑσιάς τ' Ἐρυθράς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας Νέρθεν κατῳκήκασιν. Ex Harpocr. constat Bœotiæ Ὑσιῶν Euripidem etiam mentionem fecisse in Antiope, quæ geminos, ut notum, in monte Cithærone pepererat. Hæc si benigno vultu fuerit ab hominibus eruditis excepta dubitatio, conjecturam periclitabor super Attices pago, qui hic commemorari potuerit. VALCK. Suam super eo pago conjecturam, quam hîc silentio pressit vir doctus, an alibi aperuerit, compertum non habeo. Larcherus in Adnot. ad h. l. Φυλὴν se pro Ὑσιὰς maluisse professus est: at ea quidem nimis violenta novatio foret. SCHWEIG.

75 1. Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι—μετεβάλλοντο] Ob unius ego codicis dissensum non sollicitassem olim vulgatum μετέβαλλόν τε καὶ ἀπαλλάσσαντο: id est μεταβαλόντες (vel μεταβουλευσάμενοι) ἀπηλλάσσοντο: præsertim cum veteribus et Herodoto μεταβάλλειν, ut Latinis *mutare*, pro *mutari* et μεταβάλλεσθαι, frequenter adhibeatur: vid. Gataker. in M. Antonini V. 13. Hic Herodoto tradita multis enarrans Schol. mstus in Aristid. οἱ Κορίνθιοι, inquit, ἅτε δὴ εὐσεβεῖς ἤρξαντο ἀναβαλέσθαι τὴν συμμαχίαν, φάσκοντες μηδὲν ἠδικῆσθαι ὑπ' Ἀθηναίων. Lector Herodoti diligens de Corinthiis scribit Dio Chrys. in Corinthiaca p. 459. A. quod Casaub. veretur *ne sit* ἀνιστόρητον, *et e librarii menda, non auctoris mente:* mihi facili nominis Isagoræ transpositione cum historia Dion in concordiam videtur posse redigi, si dicantur Corinthii τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τῶν τυράννων ἐλευθερώσαντες, πρότερον μὲν ἀπὸ Ἱππίου, ὕστερον δὲ ἀπὸ

Κλεομένους καὶ Ἰσαγόρου· καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς αὐτοὶ πρᾶγμα ποιεῖν ἐπεχείρουν Ἱππίου [Λακεδαιμόνιοι· hic nomen Ἱππίου idem valet ac τυράννου·] καὶ τυραννίδα τῆς Ἑλλάδος καθίστασθαι, πρῶτοι μὲν αἰσθόμενοι, μάλιστα δὲ ἀλγήσαντες, ἡγεμόνες τοῖς ἄλλοις τῆς ἐλευθερίας καταστάντες. Ex his tribus postremum spectat non sane tempora recentiora, quibus a Lysandro captas Athenas cum Thebanis Corinthii delendas esse censebant; sed Herodoto narrata c. 91. et 93. Secundum ad hanc pertinet expeditionem. Primum non commemorat Herod. c. 64. in Corinthios interdum magis, quam decebat historicum, injurius: Cleomenis tamen in exigendo Hippia Corinthios etiam adjutores fuisse verisimillimum faciunt in sequentibus narrata. VALCK.

2. Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον] *Tyndaridæ* semper Castores sunt, lib. IX. 73. quos Spartani auxilium flagitantibus non nunquam, ut suppetias ferrent, dederunt. Locri certe Epizephyrii, cum bellum Crotoniatarum horrerent, ἔπεμψαν, verba sunt Zenobii Cent. II. 17., εἰς Λακεδαίμονα συμμαχίας δεόμενοι. Responsum legatis fuit, non se copias daturos, τοὺς δὲ Διοσκούρους sive Castores missuros: quibus consona Eustath. in Hom. p. 278, 6=210, 30. Spartæ itaque Castor et Pollux rei militari auspicia dabant. Jam duo cum essent, sicuti totidem reges civitatis, æquum videbatur, ut regum altero domi manente, alter dumtaxat Tyndaridarum in expeditionem assumeretur: accedebat fortasse forma et habitus signi, quo indigetabantur apud Plutarch. περὶ Φιλαδελ. pr. Τὰ παλαιὰ τῶν Διοσκούρων ἀφιδρύματα οἱ Σπαρτιᾶται ΔΟΚΑΝΑ καλοῦσι: additur, fuisse δύο ξύλα παράλληλα δυσὶ πλαγίοις ἐπεζευγμένα, *duo ligna æqualiter distantia, duobusque transversius juncta.* Quæ quidem in castra si fuerint portata, uno Tyndaridarum cum rege in bellum pergente, disjungi necesse fuit. Atque hæc, ubi probabuntur, obscura dispellent. WESS.

Ib. τῶν Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον] Palmerium miror, *ignorare se prorsus*, fatentem, *qui fuerint isti Tyndarei;* Castores enim Palmerius, sive Therapnæos Tyndaridas, si quis alius, habebat certe notissimos. Fratres isti, eximia Spartæ religione culti, in sermone quoque quotidiano dicti τὼ Σιώ, quia

concordes regnaverant, a regibus ad bellum simul exeuntibus, ut arbitror, boni ominis gratia, et *velut auxiliatores* solenniter *evocati*, binos imperatores comitari credebantur: Σωτῆρες (ὄντες,) κἀγαθοὶ παραστάται, a nescio quo Tragico dicti apud Ælian. Var. Hist. I. 30. Προτοῦ γὰρ δὴ, inquit Herodotus, καὶ οὗτοι ἀμφότεροι ἐπίκλητοί σφι ἐόντες εἵποντο. Regum imperatorum concordia Demarati secessione violata, hanc tulerunt legem Spartiatæ, *ut in posterum alter tantum regum educeret exercitum; alteri* autem *regi, qui domi maneret, Tyndaridarum etiam alter veluti custos relinqueretur et tutelaris.* Alteram legis partem Cragius hinc attigit de Rep. Lac. IV. 4. Tyndaridas Cragius et Meursius suo loco reliquerunt. Ut alibi, sic Spartanis etiam Castores dimicantibus adfuisse credebantur salutares: *adfuturos prœliantibus persuasit* Archidamus, Frontin. I. xi. 9. Polyæn. I. 41, 1. ὡς οἱ Διόσκουροι συμμαχήσοντες ἥκοιεν. Apud eumdem II. 31, 4. Lacedæmonii sibi persuadent, Διοσκούρων ἐπιφάνειαν γεγονέναι: vicina corrigit Hemsterh. in illa luculenta de Castoribus adnotatione ad Lucian. Deor. Dial. XXVI. 1. Apud Herod. V. 80. auxiliares petentibus Thebanis suos heroas Æginetæ ἐπικουρίην τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν, quorum auxilium imbecillum experti Thebani τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδοσαν, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο: ad istum locum, Justini quædam excitat Gronov. ex XXII. 2. quæ huc vel in primis pertinent. VALCK.

76 1. Τέταρτον δὴ τοῦτο etc.] Poterat πέμπτον dici: nam, singula si reputes, *quinta* hæc fuit expeditio. De *prima*, quæ Codro regnante accidit, quam uno solum verbo tangit scriptor noster, videndus præter alios Pausanias I. 39. *Secundam*, duce Anchimolio parum felici successu susceptam, exposuit Noster cap. 63. *Tertiam*, quæ prima fuit Cleomenis in Atticam expeditio, qua ex Attica profugere coacti sunt Pisistratidæ, exposuit idem cap. 64. et seq. Jam *quarta* numerari expeditio poterat ea, quæ secunda Cleomenis fuit; qua arcem Athenarum Cleomenes occupavit: (cap. 72.) sed quoniam exiguam admodum manum (c. 72.) tunc secum Cleomenes habuit, et paucos post dies excedere Attica coactus est; illius nunc expeditionis Herodotus (quemadmo-

dum etiam Pausanias, loco in Adnot. ad c. 70. citato) rationem non habet: et *quartam Doriensium expeditionem in Atticam susceptam,* illam numerat quæ c. 74. et 75. exposita est. SCHWEIG.

77 2. Atticas has contra Bœotos et Chalcidenses expeditiones ad Herodoti exemplum floride ornavit Himerius Eclog. p. 44. ed. Steph. WESS.

3. ἐπὶ τῶν ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ] Optime Plutarch. in Camillo p. 164. F. Χαλκιδέων δὲ τοὺς ἱπποβότας λεγομένους, πλούτῳ καὶ δόξῃ διαφέροντας, ἐξέβαλεν Pericles; cui cum congruat Strabo X. p. 685. C=447. B. et Ælian. Var. VI. 1. laudo instauratum eorum ex msstis titulum. Fuerunt iidem haud dubie et ἱπποβάται, sed plus priore indicatur. Scholiast. ad Eurip. Orest. 1001. Ἀτρέως ἱπποβότα, ἵππους τρέφοντος, καὶ ἵππους ἐπιβαίνοντος: qui mihi tali glossa significat, in aliis Tragici exemplis Ἀτρέως ἱπποβάτα fuisse, sicuti Sophocl. Ajac. 620. οἰοβότας, et Philoct. 217. ἀγροβότας variabatur olim. Dices, disputatis haud parum nocere ἱπποβητέων Chalcidensium conmemorationem VI. 100. sed aliter habet res, ex codicibus promulganda: neque ergo male Abr. Gronov. ad Ælianum. Restat τῶν κληρούχων numerus, longe in Æliano minor. Δισχιλίους ex scriptis Perizonius et Jac. Gronovius Præf. ad t. IV. Thes. Ant. Græc. expulso vetere τεσσαράκοντα, probant et urgent, opinati insuper satis eum amplum videri, Herodotique τετρακισχιλίους (sic Gronovius) partim in Hippobotarum agros, partim aliorsum conmigrasse: quam recte, non indico. Æliani, sedulo ut dicam, τεσσαράκοντα, ubi nota numerali pingantur, ex *quatuor* Nostri *millibus* progigni facili potuerunt partu. WESS.

Ib. οἱ δ' ἱπποβόται ἐκαλέοντο οἱ παχέες] Equidem non opinor sic ab Herodoto potuisse scribi; sed, articulo omisso, ἱπποβόται δὲ ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων: quod supra jam indicavi in lib. I. c. 180. *Quorum* autem *census equis alendis sufficeret,* atque adeo *opulenti,* vocabantur apud Chalcidenses ἱπποβόται. Comparari quodammodo possunt οἰκίαι τεθριπποτρόφοι[d]: Rarius illud Antigoni Carystii de pa-

[d] Herod. VI. 35. et 125. SCHWEIG.

tre Polemonis apud Diogen. Laërt. IV. 17. illum τῶν πρώτων τε εἶναι πολιτῶν καὶ ἁρματοτροφῆσαι: nam sic ista scribenda sunt. Qui Athenis olim opibus eminebant γεωμόροι, qui Syracusis et alibi, γαμόροι dicebantur: non sane *rusticos* ista vox notat aut *aratores*, sed *agrorum possessores;* quales hodiedum in Frisia nostra rempublicam gerunt. In Thessalia T. Quintius Flamininus *potentiorem eam partem civitatum fecit, cui salva tranquillaque omnia magis esse expediebat:* hæc ubi scribit non protrita Livius XXXIV. 51. tacent commentatores. VALCK.

4. ἐς πέδας δήσαντες] Herodoteum ἐμπεδήσαντες monstrat non esse deterius ἐν πέδαις δήσαντες, quod hic habet S. Istas πέδας in arce dedicatas memorat hinc Schol. mstus in Aristid. Panathen.; historiam ex Herod. lib. 5., quem citat, enarrans. Athenienses ibi Bœotos vicisse dicuntur καὶ Χαλκιδέας τῆς αὐτῆς ἡμέρας· ἀνέθεσάν τε τοὺς παῖδας (τὰς πέδας leg.) ἐν ἀκροπόλει, αἷς τοὺς αἰχμαλώτους ἔδησαν, καὶ χαλκεῖς τεθρίππου (leg. χαλκοῦν τέθριππον) ἀπότισιν τῶν λύτρων. Istæ πέδαι ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ, inquit Herod. ἔσαν περιεοῦσαι, κρεμάμεναι ἐκ τειχέων περιπεφλευσμένων. Multa notat ad postremum illud Portus: sincera scriptio videtur περιπεφλοισμένων πυρὶ, a περιφλοίζειν: περιπεφλογισμένων forte legit Valla. In ista forma loquendi alibi habet σῶον: ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν σῶον, II. 181. IV. 124. VIII. 39. Ut hic I. c. 66. αἱ πέδαι, ἐν τῇσιν ἐδεδέατο, ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἔσαν σῶαι ἐν Τεγέῃ, περὶ τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης κρεμάμεναι. VALCK.

Ib. διμνέως] Erant binæ minæ sollemne in singulos captivos redemtionis pretium apud Græcorum multos. vide VI. 79. Porro τειχέων περιπεφλυσμένων malebat Pauwius, ob Comici, suspicor, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει, Nub. 395. Rectius Portus: φλέω, φλύω, φλεύω, quo fonte alia manarunt plura, auxilio advocavit. WESS.

7. ἔσβεσαν ὕβριν] Dicto Heracliti, Ὕβριν χρὴ σβεννύειν μᾶλλον ἢ πυρκαϊὴν, apud Diogen. IX. 2. firmantur; et *currus æreus* ex decimis Chalcidensium et Bœotorum Pausan. I. 28. WESS.

79 1. ἐς πολύφημον] *Concionem* sive *cœtum*, recte Pauw et Reiskius. Poëta Odyss. β'. 150. Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν

πολύφημον ἱκέσθην: ad quæ Hesychius, πολύφημον, πολύφωνον, ἐπιθετικῶς· ἡ ἐκκλησία[e], ἐν ᾗ πολλαὶ φῆμαι καὶ κληδόνες εἰσίν. Pythia more suo ambigue respondet. WESS. Homereum illud consultoribus non fuit obscurum, oraculum usitato more referentibus *ad populum:* oraculum οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελλον ἐς τὸν δῆμον, Herod. VII. 142. Hoc alibi Nostro dicitur ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον: Thucydidi, ἀνενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον. VALCK.

80 1. τὸ μαντήϊον] Critici in Pindari Nem. Od. IV. 30. Θήβη γὰρ καὶ Αἴγινα, Ἀσωπίδες· καὶ φασὶ Θηβαίοις πολεμοῦσιν Ἀθηναίοις ἐκπεσεῖν λόγιον, τοὺς συγγενεῖς ἑλέσθαι συμμάχους· δι' οὗ τοὺς Αἰγινήτας ἑλέσθαι, hac forte ex narratione. WESS.

3. τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν] Philostratus Heroic. lib. XIX. p. 743. ἐπειδὴ ναῦς ἐς Σαλαμῖνα ἐξ Αἰγίνης ἔπλευσεν, ἄγουσα ἐπὶ συμμαχίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ τὸν τῶν Αἰακιδῶν οἶκον. Advexit itaque ea navis suppetias Græcis Æacidas. Atque hoc est quod VIII. 64. perscribitur, missam tum fuisse navem ἐπὶ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας in Æginam, quam reducem dabit c. 84. Hoc amplius; Locri Italiotæ Ajacem, Oilei F., inpetrarunt ab Opuntiis apud Pausaniam III. 19. simili consilio; cui quidem cum in instructa acie χώρην κενὴν, *vacuum locum*, Locri reliquerint, teste Conone Narrat. XVIII., utique probabile accidit, arcessitos hos supplicationibus Heroas fuisse et in speciem abductos, ut omen prælio et spem præsidii præberent. Plutarchus certe pugna Salaminia Æacidas παρακεκλημένους εὐχαῖς πρὸ τῆς μάχης ἐπὶ τὴν βοήθειαν in Themist. p. 119. E. perhibet, propositis auctoritatem concilians. Hinc ἐπεκαλέοντο Αἴαντα τὸν Τελαμῶνος lib. VIII. 64. et ἐπίκλητοι Tyndaridæ supra c. 75. h. e. σύμμαχοι, Hesychio interprete. WESS.

81 2. ἐούσης πρὸς Ἀθηναίους] Ex codicibus enotata lectio, ἔχθρης — ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους Herodotea videtur, ἔχειν ἐς sæpius in aliis locutionibus frequentantis. Hic illa ἔχθρη c. 82. dicitur προφειλομένη ἐς Ἀθηναίους: infra VI. 65. ἔχθρη memoratur Leotychidæ ἡ ἐς τὸν Δαμάρητον. τὴν ἔχθραν ἐς τοὺς Ἀργείους dixit Thucydid. II. 68. quem scripsisse suspicor II. 8. οὕτως ὀργῆς εἶχον οἱ πλείους ἐς τοὺς Ἀθηναίους: ὀργῆς Reiskio venit etiam in mentem: Sophocleum est, ὡς ὀργῆς

[e] Fors. ἤγουν ἐκκλησίαν. SCHWEIG.

ἔχω: dicitur quidem ὀργῇ λέγειν, κελεύειν, κολάζειν: sed vereor ut dicatur ὀργῇ ἔχειν Ἀθηναίους. Quod hic vulgatur, absque codicibus certe nemini suspectum esset. VALCK.

3. ἐσινέοντο] Forma est insolentior, qualis ferme in ἀσινέοντες Eusebii apud Stob. S. XLIV. p. 310. sed obvia in msstis: οἱ δὲ εἶχον οὐδὲν σινέεσθαι IV. 123. S., et ἐσινέοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν IX. 48., σινεόμενος c. 85. ejusdem libri. Quæ libuit coacervare. WESS.

Ib. ἐσινέοντο] Neque Ionice dicitur σινέεσθαι. Nisi forte quis codex daret ἐδηλέοντο, scriberem ἐσινέατο: hoc Ionicum pro ἐσίνοντο: ex utraque forma conflatum ἐσινέοντο. Deterior lectio cod. Med. ἐσικνέοντο: quodque paulo post legebatur, οὐδένα καρπὸν ἀπεδίδου, vel ἀνεδίδου, præstat ejusdem libri scripturæ. VALCK. In ἐσινέοντο consentiunt h. l. libri omnes: nam et codicem Med. hoc debuisse, ipsa ejus aberratio in ἐσικνέοντο demonstrat: quo minus aspernanda editori illa verbi forma fuit. Observavimus autem passim alia verba in εω a scriptore nostro formata, quæ vulgo in nudum ω exeunt: in his συμβαλλεόμενος, I. 68. VI. 63. alibique. Et fuisse olim plura talia, ostendunt futura in ησω exeuntia (veluti μελλήσω, βουλήσομεν) in verbis quorum tempus præsens, quale vulgo in usu est, vocalem ε ante terminationem non agnoscit. SCHWEIG.

82 1. ἔχθρη ἡ προοφειλομένη] Pristina inimicitia, quæ Æginetas et Athenienses collidebat, consideratur ut vetus debitum: προφειλόμενος φόρος, VI. 60. Quæ tamen cum increverit isto tempore, orsique Æginetæ sint πόλεμον ἀκήρυκτον, haud scio, præstet-ne προσοφελλομένη, *adaucta?* Juvat non nihil V. Certum mihi est, τοιῆσδε sollicitari non oportuisse. Vide c. 88. WESS.

2. Δαμίης τε καὶ Αὐξησίης] Utriusque apud Pausan. memoria; et *Auxesiæ*, Αὐξησίης, in Themistii Or. IV. p. 54. c. ubi Petavius Romanorum *Damiam*, sive *bonam Deam*, ex Festo optime contendit, et ejusdem sacra opertanea cum ταῖς ἀῤῥήτοις ἱρουργίαις apud Epidaurios c. 83. WESS.

Ib. Δαμίης τε καὶ Αὐξ.] Mihi quidem sincerum videtur Δαμίης nomen: facile tamen alicui in mentem veniat Θαλλίης, cui notæ fuerint Θαλλὼ et Αὐξώ: de quibus agens ad

Pollucem Kuhnius VIII. 106. τὴν Αὐξῶ apud Herod. dictam scribit Αὐξησίην. Binis in locis Deas ex Herod. commemoravit Pausanias, cujus editum exemplar utrobique Λαμίαν nobis offert et Αὐξησίαν, II. 30. et 32. Cur alteram scriptionem præferendam censeat, tacet ibi Kuhnius. Ταμίαν bis nuncupat, sive Ταμίην, Scholiast. Aristid. ined. in codice Burm. primum in Panathen. t. I. p. 268. ad Αἰγινητῶν. Τὴν μάχην, inquit, αἰνίττεται τὴν περὶ τῶν ἀγαλμάτων. Ἐπιδαυρίοις γὰρ λιμώττουσιν ἔχρησεν ὁ θεὸς ἀγάλματα ποιήσασθαι Ταμίης καὶ Αὐξησίης, δαιμόνων τινῶν ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς τῶν ἐν ἀκροπόλει. In eodem cod. scholion est hanc in rem memorabile in Aristid. Themist. tom. III. pag. 309. τὸν πρὸς Αἰγινήτας] Ἐπιδαύριοι λιμῷ διεφθείροντο· ἔχρησεν αὐτοῖς ἡ Πυθία, ἐκ τῶν ἐλαιῶν τῆς Ἀθηνᾶς τῶν ἱερῶν ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἀγάλματα ἱδρύσασθαι Δήμητρος καὶ Κόρης, Ταμίας καὶ Αὐξησίας. Hinc discimus, sub istis fuisse nominibus *Cererem* et *Proserpinam* cultas, sive *Matrem* et *Liberam*: τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ, est ap. Herod. VIII. 65. cujus hæc ipsa narratio idem facile persuasisset attendenti; nam quum terra fruges non daret Epidauriis, jussi sunt divinitus istarum signa Dearum dedicare, veluti θεῶν καρποφόρων, qua adpellatione Tegeatæ Cererem colebant et Proserpinam, teste Pausan. VIII. p. 707. f. Sed rem plane adfirmat Pausan. II. p. 181., τὰ ἐς Αὐξησίαν καὶ Λαμίαν—εἰπόντος Ἡροδότου—οὔ μοι γράφειν κατὰ γνώμην ἦν εὖ προειρημένα· πλὴν τοσοῦτό γε, ὅτι εἶδόν τε τὰ ἀγάλματα, καὶ ἔθυσά σφισι κατὰ (κατὰ τὰ) αὐτὰ, καθὰ ἤδη καὶ Ἐλευσῖνι θύειν νομίζουσιν. Eodem ritu Deabus istis, veluti θεαῖς μεγάλαις, variis in locis sacra fiebant. Cereri non disconvenit nomen Δαμίης: quæ Epidauriorum populo, τῷ δάμῳ, sive δήμῳ, fruges daret, et Αὐξησίη, *alimentaque mitia terris*. Festi verba e voc. *Damium* valde adposita huc commodum attulit Reiskius. Bona Dea *Damia* dicebatur: apud Macrob. Saturn. I. c. 12. p. 245. *Auctor est Cornelius Labeo, eamdem esse bonam Deam et terram;—bonam, quod omnium nobis ad victum bonorum causa est.* VALCK. Conf. Zenobii Prov. IV. 20. ἡ Ἀμέα τὴν Ἀζησίαν μετῆλθεν.

3. κότερα χαλκοῦ ποιέονται;] Scriberem ποιέωνται, quia ἀεὶ τὰ ἀπορίαν ἐμφαίνοντα ὑποτακτικοῖς συντάσσονται, ut monuit

Schol. in Euripid. Hec. 85. In Thucyd. VI. 77. pro ἢ μένομεν, poni quoque malim, ἢ μένωμεν, ἕως ἂν ἕκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν; Xenoph. Ἀπομν. I. pag. 418, 29., πότερον βίαν φῶμεν ἢ μὴ φῶμεν εἶναι; Ubi mox Atheniensium oleæ habitæ dicuntur sacratissimæ, quæ præterea leguntur: Λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἔσαν (ἦσαν) ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἢ Ἀθήνῃσι, vel ἐν Ἀθήναις: illa, si abessent, a nemine certe requirerentur. VALCK.

Ib. ξύλου ἡμέρης ἐλαίης] Kluitii conjectura, ξύλου ἱρῆς ἐλαίης, ob proxime sequentia et Scholiastæ Aristidis verba, ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς, ingeniosa est; dubito an necessaria. WESS.

4. λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι etc.] Falsa res est, nec fugere potuit Scriptorem. Jactantiam Atheniensium et sæpe inculcatam sibi gloriationem tangit. Ecce ex Sophoclis Œd. Col. 691. Ἔστι δ' οἷον ἐγὼ γᾶς Ἀσίας οὐκ ἐπακούω, Οὐδ' ἐν τᾷ μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ—φύτευμα—Ὁ τᾷδε θάλλει μεγίστᾳ χώρᾳ Γλαυκᾶς παιδοτρόφου φύλλον ἐλαίας. Hoc sufficit. Statim Ἀθήνῃσι, pro quo sæpe ἐν Ἀθήνῃσι VI. 85. VIII. 79., facile se tuebitur. WESS.

5. Ἀθηναίῃ τε τῇ Πολιάδι] Non *urbicam*, neque *urbanam*, sed interpretari debuerant *præsidem arcis:* sic Livio τὴν Πολιοῦχον vocari (XLV. 28.) monuerunt Vales. ad Harpocr. p. 133. et Hemsterh. in Arist. Plut. vs. 772. Præter ceteros, Gyraldo memoratos, Ἀθηνᾶν Πολιάδα coluerunt Megalopolitani, Erythræi Iones; quin et Gortynii Cretenses, qui jurare tenebantur et Ἀθαναίαν Πολιάδα, secundum fœderis formulam, quam ex marmore Cretensi Gruterus exhibet Thes. Inscr. p. 505.; emendatius scriptam Chishull. in Antiq. Asiat. p. 133. Hoc istius est formulæ initium: Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν καὶ τὸν ΑΟΡΑΤΡΙΟΝ καὶ Ζῆνα Δικταῖον. Auctor Indicis in Gruteri Thes. (Jos. Scaliger) *Aoratrium* in Deos retulit; me judice, cum Dea *Epagesima,* cœlo deturbandum: in vacua sede Cretensem poterimus *Jovem* collocare. Suspicor in lapide sculptum fuisse, non Ῥάτριον, sed Πάτριον: atque adeo, Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν καὶ τὸν Πάτριον Ζῆνα Δικταῖον. En aliud e Creta jusjurandum Reinesio vulgatum Inscr.

Class. VII. n. 26. et in Antiq. Asiat. pag. 136. Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν, καὶ τὸν Ζῆνα τὸν Κρηтογενέα. VALCK.

83 1. καὶ δίκας—ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων] Primum duas voculas restituendas censeo, ut legatur: Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον τά τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ δίκας etc. Sic scribere solet Herod. sæpenumero: καὶ vulgatur alicubi, ubi καὶ δὴ καὶ præbent codices. Velut in subditos Æginetas Epidaurii *juris* etiam illis Epidauri *dicendi potestatem* exercebant: καὶ δίκας διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων Αἰγινῆται. Athenienses opibus et maritima præsertim potentia superbi, quos *socios* adpellantes miseros vexabant insulanos, cogebant πλεῖν ἐπὶ δίκας Ἀθήναζε, Xenoph. p. 404, 20. Aristoph. Avib. 1422, 1455. Orationem Antiphontis XIV. dixit Athenis Mitylenæus cædis accusatus. In talibus δίκας δοῦναι καὶ λαβεῖν solemnis erat loquendi formula. Demosth. contr. Aristocr. p. 413, 102. de Halon. p. 59, 16., ἐκ Μακεδονίας πλεῖν Ἀθήναζε δίκας ληψομένους. Attigit Vales. in not. Mauss. p. 333. Xenophon p. 404, 31., τὸν δῆμον κολακεύει τῶν Ἀθηναίων εἷς ἕκαστος τῶν συμμάχων, γιγνώσκων ὅτι δεῖ μὲν ἀφικόμενον Ἀθήναζε δίκην δοῦναι καὶ λαβεῖν. Harpocrat. in voc. Σύμβολα habet διδόναι καὶ λαμβάνειν τὰ δίκαια: et Aristid. t. II. p. 129., δοῦναι καὶ λαβεῖν τὰ δίκαια περὶ τῶν διαφορῶν. Hinc multum distabat, quod fœderum formulis nitebatur, *commercium juris præbendi repetendique.* VALCK.

3. διάφοροι] Διάφοροι *inimici discordes*que. Sic οὐκ ἐὼν διάφορος cap. 75. et VI. 23. ἐὼν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαίοισι. Vide Abreschium Diluc. Thucydid. p. 567. WESS.

4. ἄρρητοι ἱρογίαι] Conf. Wess. ad c. 82. SCHWEIG.

85 1. ἐπειρῶντο] Gronovio jure merito placuit πειρᾶν ex Med. codice. Hoc Vallam legisse monstrat ipsius versio, qualis exstat nondum interpolata, *qui—conatos esse.* Neque tamen illud more suo vir clar. in contextum intulit, sentiens, ut opinor, fulcrum requiri, quo illud inniteretur: hoc commodum mihi reperisse videbar, hanc e duabus efformando lectionem, ἐπεὶ πειρᾶν, *quum tentarent.* Illud Herodoteum esse Porti docebit Diction. in voce Ἀπαρέμφατα ἀντὶ τῶν πα-

ρατατικῶν. Sed, quæ præcedunt, neque illa sic videntur ab auctoris manu profecta: cur enim dixisset missos τῶν ἀστῶν τούτους, οἳ ἀποπεμφθέντες. Parum prodest lectio S. Valla dedit *triremem—cum civibus quibusdam:* postremum ille forsan subaudiendum credidit. Optime, ni fallor, omnia cohærerent, si sic scripta legerentur in veteri codice: ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀστῶν, (nempe τινάς·) τούτους, ἐπεὶ πεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἴγιναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα—πειρᾷν ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾷν. Ut hic ἀποσταλῆναι τῶν ἀστῶν nempe τινὰς, sic alibi sæpius, et apud Thucyd. IV. c. 80., τῶν Εἱλώτων—ἐκπέμψαι. VALCK. Istam viri docti conjecturam præpropere in contextum recepit Borheck. At post τούτους, ἐπεὶ—πειρᾷν, requirebatur aliud verbum ad τούτους relatum, quod nullibi comparet; nam ἀποσπᾷν quidem, quod sequitur, a πειρᾷν pendet. Quod τουτέων præferunt codices nonnulli, id incogitantia librariorum accidit, casum hujus pronominis casui præcedentis nominis τῶν ἀστῶν aptantium. Ad hoc τῶν ἀστῶν, si opus esset, intelligi τινὰς posset: atque ita intellexerunt hi, qui (ut noster cod. F.) post τῶν ἀστῶν comma posuerunt; quasi τούτους ad sequentia pertineret. Et hæc ipsa quidem ratio percommoda foret, si sic legeretur, τούτους ἀποπεμφθέντας—καὶ ἀπικομένους—πειρᾶσθαι etc. Πειρᾶσθαι dico: nam πειρᾷν, activa forma, non memini ea notione, quæ hujus loci est, apud Nostrum aut apud alium probatum legere auctorem. At tenent omnes libri nominativos casus ἀποπεμφθέντες et ἀπικόμενοι: omnesque item (uno b. excepto) οἱ ἀποπεμφθ. tenent. Quibus rebus omnibus perpensis, videtur mihi πειρᾷν h. l. ex παραδιορθώσει natum, et ab homine invectum, qui, quum pronomen τούτους ad sequentia, non ad antecedentia, referret, nec vero infinitivum ad hoc τούτους relatum reperisset, temere atque imperite verbum finitum ἐπειρῶντο in πειρᾷν mutaverit. SCHW.

3. ὑπὸ τουτέων ἀλλοφρονῆσαι] ὑπὸ an ἀπὸ τουτέων scripserit, vix discerni poterit. Mihi posterius placeret, significans *propterea.* ἀπὸ τούτου et ἀπὸ τουτέων habet et Herod. II. 175. IX. 72. sic et ἀπὸ τουτέων Artemisiam μάλιστα εὐδοκιμῆσαι, VIII. 88. Illinc enim diversum μέμηνεν ὑπὸ σοῦ, *opera tua furit;* quæque dantur similia. VALCK.—At ὑπὸ τουτέων

pariter, et quidem proprie, caussam significat. conf. ad c. 61. notata. SCHWEIG.—'Αλλοφρονῆσαι] Eustathius Od. p. 1661, 44=401, 44. μανῆναι ἀλλοιωθέντας τὴν φρόνησιν recte explanat. Homeri Iliad. ψ΄. 698. κὰδ δὲ ἀλλοφρονέοντα, Scholiastes οὐκ ἐν αὐτῷ ὄντα. Infra VII. 205. et Theocriti Idyll. XXII. 129. diversior illi notio. WESS.

86 5. ἐς τὴν Αἰγιναίην] Videlicet νῆσον. Alibi ἐπ' Αἴγιναν, ἐς Αἴγιναν III. 131. Venit inde Αἰγιναῖος, Αἰγιναίη, cui justum formæ habitum Gronovius sæpe reddidit, VII. 179. VIII. 90. Eadem laus Sylburgio debetur ad Pausaniam lib. III. 14. WESS.

87 2. τοῦ δαιμονίου] Adsciscendum ex prægressis διαφθείραντος τὸ 'Αττικὸν στρατόπεδον. WESS.

3. κεντεύσας τῇσι περόνῃσι] Hanc Historiam aliter narraverat Duris in opere[c] de Finibus Samiorum: illinc certe tradit Scholiast. in Eurip. Hecub. 933., Athenienses, ὑπὸ Αἰγινητῶν πειρατευομένους, στρατιὰν adversus Æginetas misisse; hos ἅμα Σπαρτιάταις (Argivos habet Herod.) uno excepto omnes occidisse; quem unum in Atticam redeuntem περιστᾶσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες, καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν. Hoc irritatos facinore fibulas, quibus abusæ fuerant, abstulisse mulieribus Athenienses. Postrema concinunt Herodoteis: τὴν ἐσθῆτα, inquit, μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν 'Ιάδα: et ἐσθῆτα Δωρίδα mutatam voluerunt ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ut ne fibulis uti necesse haberent. Quid diceretur Δωριάζειν, præter alios ibidem tradit Schol. Eurip. Ælius Dionys. apud Eustath. in Iliad. ξ΄. p. 963, 17., αἱ κατὰ Πελοπόννησον, φησὶ, κόραι διημέρευον ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες, ἱμάτιον μόνον ἐπὶ θάτερα ἐπιπεπορπημέναι. Pythænetus apud Athen. XIII. p. 589. F. Periandrum scribit, cum videret Melissam Epidauriam Πελοποννησιακῶς ἠσθημένην, (ἀναμπέχονος γὰρ καὶ μονοχίτων ἦν, καὶ ᾠνοχόει τοῖς ἐργαζομένοις·) ἐρασθέντα γῆμαι. Doricum tale fibulis adstrictum muliebre vestimentum περονατρὶς et καταπτυχὲς ἐμπερόναμα dicitur Theocrito Eid. XV. 21. et 34. vid. Æliani Var. Hist. I. 18. et Spanhem. in Callim. hymn. in Apoll. 32.

[c] Immo, in *Annalibus Samiorum*: conf. Animadverss. nostras ad Athen. t. II. p. 645—648. SCHWEIG.

Mulieres apud Theocritum loquuntur Syracusanæ, Dorica superbientes origine vs. 91. Κορίνθιαι εἰμὲς ἄνωθεν—Πελοποννασιστὶ λαλεῦμες. De civibus suis Hermocrates Thucydidis VI. 77. οὐκ Ἴωνες τάδε εἰσὶν,—ἀλλὰ Δωριεῖς ἐλεύθεροι, ἀπ' αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες. VALCK.

4. τῇ Κορινθίῃ] Quod hîc, idem in Αἰγυπτίῃ, Βαβυλωνίῃ, Λακεδαιμονίῃ, aliisque designarunt librarii. Machon in Athen. XIII. p. 582. D. de scortillo Glycerio, Κορίνθιον παράπηχυ καινὸν λήδιον Ἔδωκεν εἰς γναφεῖον. Athenienses, sublato in muliebri mundo fibularum usu, reliquerunt sexui λίνεον κιθῶνα, *tunicam lineam*, sed χειριδωτὸν, *manicis instructam*, defectamque propterea fibulis. Doricæ matronæ olim erant ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες. Vestem amictui supra humerum fibula, ne plane nudas se darent, nectebant, teste Æliano Var. I. 18. Hoc Δωριάζειν in Schol. Eurip., seu Δωρίζειν. Contra ea Ionicæ et Atticæ tunica manicata amiciebantur, quod tali in negotio Ἰωνίζειν. Ista discimus e scholio, quod Clementi Alex. Pædag. II. 10. p. 238. adpositum a Sylburgio, per hic erit acconmodatum: Ἐλέγοντο αἱ ταύτῃ χρώμεναι τῇ στολῇ ἀχειριδώτῳ, δωρίζειν· ἐπεὶ καὶ Δωρεῖς οἱ Λάκωνες· ὥσπερ ἀπ' ἐναντίου αἱ χειριδωτοῖς χρώμεναι, ἰωνίζειν· ἦσαν δὲ αὗται, αἱ Ἀθηναῖοι· διότι Ἴωνες οἱ Ἀθηναῖοι πρὸ τοῦ Ἰωνίαν ἀποικίσαι, ἐκαλοῦντο. Adsunt ibidem conplura, æque proficua, quæ relinquo. WESS.

88 2. Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο etc.] Ubi recensentur apud Athen. pocula, legebantur olim in sua serie Χυτρίδες, XI. p. 502., quod ex Epitome docuit Casaub. Anim. XI. c. 14. Illuc præter Alexidis locum hæc etiam Athenæus retulit Herodoti: Ἡρόδοτος, ait, ἐν τῇ ε' τῶν ἱστοριῶν νόμον φησὶ θέσθαι Ἀργείους καὶ Αἰγινήτας, Ἀττικὸν μηδὲν προσφέρειν πρὸς τὰς θυσίας, μηδὲ κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωρίων etc. Sequentia hinc supplevit Leopard. Em. VI. 20., emendato quoque Polluce VI. 100.[f] Quintiliano quæ dicitur Inst. Or. II. 17. *E luto vasa ducendi ars*, Atticum illa quoque censebatur in-

[f] Ut nos cum Casaubono verba ab Athenæo lib. XI. p. 502. c. relata t. IV. nostræ ed. pag. 367. edidimus, sic eadem in vetustissimis membranis, quarum ad exemplum omnes alii qui supersunt Athenæi codices descripti sunt, leguntur, neque supplemento ullo fuit opus. SCHW.

ventum. Critias apud Athen. I. p. 28. c. Τὸν δὲ τροχοῦ, γαίης τε, καμίνου τ' ἔκγονον εὗρε, Κλεινότατον κέραμον. Laudat Ἀττικὸν κέραμον Matro parodus apud eumdem IV. p. 136. F., et XI. p. 480. c. fuisse dicuntur ἐπίσημοι Κύλικες (κεράμεα ποτήρια) αἵτε Ἀργεῖαι καὶ αἱ Ἀττικαί. Vel ex hoc quoque liquet Herodoti loco, Diis veteres pro simplicitate prisca vasis libasse fictilibus. Macrobius Saturnal. V. 21., *Eratosthenes*, ait, *in Epistola ad Hagetorem Lacedæmonium*, Κρατῆρα γὰρ ἔστησαν τοῖς θεοῖς, οὐκ ἀργύρεον, οὐδὲ λιθοκόλλητον, ἀλλὰ τῆς Κωλιάδος. Apud Athenæum, unde ista de poculis omnia desumsisse videtur Macrobius, quod vulgatur XI. p. 482. B. τῆς Κωλιάδος γῆς est ex interpretamento: promontorium Atticum, ob templum Veneris terramque figulinam nobilitatum, simpliciter dicebatur Κωλιάς: vide Harpocr. in voc., Demosth. contr. Neær. pag. 751. et Meurs. de Pop. Att. in Ἀνάφλυστος. VALCK.—At *crater*, quem apud Athenæum Eratosthenes dicit, non *ex Coliade promontorio*, sed *ex Coliade terra*, *ex Coliade argilla*, τῆς (i. e. ἐκ τῆς) Κωλιάδος γῆς, erat confectus. De *materia* enim ibi agitur, e qua confectus crater; eaque Κωλιὰς γῆ dicitur, quemadmodum alia γῆ κεραμικὴ vel κεραμῖτις, alia γῆ σμηκτρὶς, alia σιδηρῖτις, σημαντρὶς, etc. Similiter a regionibus apud Medicos nominantur *terra Eretria*, *terra Samia*, etc. Itaque tantum abest ut vocab. γῆς apud Athen. ex interpretamento adjectum putari debeat, ut e contrario aut adjiciendum sit apud Macrobium, aut ibi ἀλλὰ γῆς Κωλιάδος legendum. SCHWEIG.

89 2. ἀδικίου] Oraculi hæc est sententia: *ab eo tempore, quo Æginetæ injusta arma in Atticum agrum inferre cœperant, totis* XXX. *annis a vindicta abstinendum esse.* WESS.

90 4. Χρησμοὶ *in Atticæ arcis sacrario* recte conponuntur cum fatalibus Romanorum libris in cella Capitolii, gemella arte excogitatis. Neque dubito, quin inter ea oracula versus fuerint Musæi, ab Onomacrito Hipparchi Pisistratidæ tempore manifesta fraude aucti, mutilati, corruptique, VII. 6. WESS.

91 1. νόῳ λαβόντες, ὡς ἐλεύθερον μὲν ἐὸν etc.] Veram hic pandit Historicus causam, quæ Lacedæmonios moveret: præcedenti capite narrata nihil erant aliud nisi species, quam suæ

prætexebant dominandi libidini velut causam honestiorem; hanc itaque solam in sociorum conventu commemorant. Non debuerat itaque Plutarchus t. II. p. 860. F. hinc etiam occasionem captasse Herodotum criminandi; qui scilicet dicentes fecisset, ὅτι κιβδήλοισι μαντηΐοισιν ἐπαρθέντες ἄνδρας ξένους ὄντας αὐτοῖσι, καὶ ὑποσχομένους ὑποχειρίας παρέξειν τὰς Ἀθήνας, ἐξήλασαν, (τοὺς τυράννους· has voces e scholio natas atque ejiciendas arbitror:) καὶ δήμῳ ἀχαρίστῳ παρέδωκαν τὴν πόλιν. In his codices forte dabunt Herod. δήμῳ ἀχαρίτῳ: ut habent ἀχαριτώτατον VII. 156. Quales autem hic nobis expingit Herodotus Lacedæmonios, tales certe fuerunt rebus Græcorum florentibus. Græciæ principes, quam oderant domi tyrannidem, in liberis civitatibus ubique conabantur adfirmare; subditis erant superbi domini; vicinis, quos vexabant, ab antiquissimis temporibus graves, Messeniis, Arcasin, Argivis, ceterisque; in bellis et societatibus ineundis utile plerumque honestis anteponebant. Thebanis auxilium ferebant, ut scribit Diodor. Sic. XI. 81., νομίζοντες τὰς Θήβας, ἐὰν αὐξήσωσιν, ἔσεσθαι τῇ τῶν Ἀθηναίων ὥσπερ ἀντίπολίν τινα. Secundum Herod. cogitabant, *populum Atheniensem*, quem sibi certe nolebant ἀντίῤῥοπον, *oppressum a tyranno*, futurum ἀσθενὲς καὶ πειθαρχέεσθαι ἕτοιμον, *imbecillum, ac talem quem sibi facile dicto haberent audientem.* VALCK.

Ib. κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τυραννίδος] Tum illi ἐθελοκάκεον, ὡς δεσπότῃ ἐργαζόμενοι, uti cultissime in c. 78. Hic S. ὑπό του τυραννίδι pergenti manum injicit. Non sunt ignota ὑπό του δαιμόνων βεβλάφθαι Appiani Bel. Civil. IV. p. 1022., νῦν δ' ἐκ θεῶν του Sophoclis Œd. Colon. 384., conpluraque firmandæ lectioni, cui tamen non fido. WESS.

3. δόξαν δὲ φύσας αὐξάνεται] Varie exponunt. Valla, *inflatusque superbe, famam auget.* Stephanus, *atque adeo superbe inflatus, suam potentiam auget.* Post eos Portus, *superbiam spirans, crescit,* non inconcinne. Quibus omnibus φύσας per syncopen vice φυσήσας. Quid si pictum olim φυσας fuerit, deletaque superne ducta linea, vulgatum manserit? Μεγάλα φυσῶντες, *majores spiritus sumentes* in Jo. Chrysostomo t. V. p. 344. A., πολιτικὸν φύσημα φυσῶντες Plato Alcib. II. pag. 145. E., φυσῶν ἑαυτὸν Alciphr. lib. I. Ep. 37., ubi

Berglerus plura. Et illa quidem suam sibi elegantiam præferunt, neque scriptori tamen, poëtas sæpe æmulanti, quidquam præscribunt. Considera Sophocleum ex Electra vs. 1490. [1463. ed. Brunck.] μηδὲ πρὸς βίαν Ἐμοῦ κολαστοῦ προστυχὼν, φύσῃ φρένας, *neque violentum me vindicem nactus, spiritus augeat:* et Œd. Colon. vs. 838. [804. Br.] Ὦ δύσμορ᾽, οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανῇ Φρένας ποτέ. Utrumque appositum et Herodoteo simile. Junge D'Orvillium, cui Sophoclea ista usui esse potuerant, ad Chariton. lib. VIII. pag. 761. WESS.

Ib. δόξαν δὲ φύσας] Hanc nobis dum aliunde syncopen adfirment, qua φύσας pro φυσήσας poneretur secundum Portum in Δόξαν, suspicabor scriptum olim, δόξαν δὲ φυσῶν (vel φυσέων) αὐξάνεται, *crescit* (*Virtutis expers*) *verbis jactans gloriam:* ut hic δόξα *vana* dicatur *gloria*, opposita τῇ εὐκλείᾳ et ἀρετῇ, in opinione tantum superborum sita, et nihil minus quam vera. Ut opponuntur δοκεῖν, *videri*, et εἶναι, *esse;* τὸ δοκοῦν et τὸ ὄν: sic et apud philosophos δόξα et ἀλήθεια. Unum ponam Euripidis ex Androm. vs. 319. locum, paulo quam vulgatur emendatius scriptum: Ὦ δόξα, δόξα, μυρίοισι δὴ βροτῶν Οὐδὲν γεγῶσι βίοτον ὤγκωσας μέγα. Εὔκλεια δ᾽ οἷς μὲν ἔστ᾽ ἀληθείας ἄπο, Εὐδαιμονίζω. *Inanem gloriam spirare,* vel *jactare,* atque adeo *inflatum vana opinione superbire,* hîc diceretur δόξαν φυσᾷν. Ἀνδρῶν πολιτικὸν φύσημα φυσώντων meminit Plato II. Alcib. p. 145. E. Antiphanes apud Athen. XV. p. 681. C. Οὐκ ἐφύσων οἱ Λάκωνες ὡς ἀπόρθητοι ποτέ: Dictum, quo Demadem repressit inflatum Hyperides, Leopardus explicuit IX. Emend. p. 248. VALCK.

Nec φύσας per syncopen ex φυσήσας formatum statuere opus est, nec in φυσῶν mutare. Recte vero cum hoc Herodoti loco conferuntur duo illi Sophoclei a Wesselingio citati; quamquam in his φρένας φύειν non, ut idem vir doctissimus reddidit, *spiritus augere* aut *spiritus sibi sumere* significat. Sed, ut apud Sophoclem φρένας φύειν est *mentem* (i. e. *prudentiam*) *nancisci, sapere;* sic apud Nostrum δόξαν φύσας αὐξάνεται est *famam nactus augescit.* Sive δόξαν hîc malueris cum plerisque interpretibus *inanem gloriam, gloriationem, superbiam* intelligere, prodibit eadem fere dictionis δό-

ξαν φύειν sententia, quam illi voluere, scil. *vanam jactans gloriam, magnos sibi spiritus sumens.* Tum, quod adjicitur verbum αὐξάνεται, id aut in eam poterit sententiam accipi, quam nos in Latinis nostris expressimus, *majores quotidie sibi spiritus sumit;* aut (id si minus placet) cum aliis, quibus lubens accedo, intelligetur, *magnos sibi spiritus sumens augescit, incrementum capit, potentiam suam auget.* SCHWEIG.

4. ἀκεόμενοι] Homerus Iliad. ν'. 115. Ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον, *sed medeamur ocyus huic malo.* Ipse lib. III. 40. τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο: et plenius I. 167. βουλόμενοι ἀκέσασθαι τὴν ἁμαρτάδα. Hemsterhusio idem in opinionem venerat, eleganter in Æschinis Dial. III. 15. μόνοις δὲ ἀκεῖται τοῖς δυναμένοις corrigenti, loco inepti ἀρκεῖται. WESS.

92 1. Σωσικλέης] Σωκλέης in codd. scribitur, et in edito Plutarcho II. p. 860. F. Σωκλέους διελθόντος. Talia solebant etiam a librariis contrahi. Veluti diversa nomina usu distinguebantur *Socrates* et *Sosicrates; Sophanes* et *Sosiphanes;* neque contrahebantur a Græcis nomina Σωσίθεος, Σωσίβιος, Σωσιγένης, et similia. Σωσίπατρος vocatur in Ep. ad Rom. XVI. 21., qui Act. Ap. XX. 4. est Σώπατρος: hic [sc. in Act. Ap.] in aliquot codd. legitur Σωσίπατρος: in uno vellem alterove sic sequentia scriberentur: Θεσσ. δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος καὶ Γάϊος, Δερβαῖος δὲ Τιμόθεος: ut corrigendum viderunt H. V. et Adr. Heringa. VALCK.

2. Ἦ δὴ ὅ τε οὐρανὸς] Recte H. Steph. adscripsit Ovidianum, *Omnia naturæ præpostera legibus ibunt, Parsque suum mundi nulla tenebit iter. Omnia jam fient* etc. WESS.

3. et seqq. Prima Corinthii Sosiclis oratio: Ἦ δὴ ὅ τε οὐρανὸς ἔσται ἔνερθε τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, etc. locutionibus illa constat proverbialibus apud utriusque linguæ scriptores frequentatis. Non Euripidea tantum e Med. 410., sed Ovidius simul respexit ejusdem e Syleo Herculis dictum: πρόσθε γὰρ κάτω Γῆς εἶσιν ἄστρα, γῆ τ' ἄνεισ' ἐς αἰθέρα: servatum a Philone Jud. cum vicinis pag. 537. 869. 880. Theseus in Eurip. Suppl. 520. ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι Τὰ πράγματ', οὕτως εἰ 'πιταξόμεσθα δή. Mox Herodoti Sosicles unius vel paucorum imperio opponit *imperium populare,*

designatum ἰσοκρατίας rariori voce. Τῇ ἀνίσῳ πολιτείᾳ Atticam opponit τὴν ἴσην καὶ ἔννομον, Æschines contr. Tim. p. 1, 25. Demosth. contr. Mid. p. 336, 121. τῶν ἴσων καὶ τῶν δικαίων ἕκαστος ἡγεῖται ἑαυτῷ μετεῖναι ἐν δημοκρατίᾳ. Laudat Isocrates in Areopag. p. 152. A. τὰς ἰσότητας, καὶ τὰς δημοκρατίας, οὐ πάσας, ἀλλὰ τὰς καλῶς καθεστηκυίας. Sæpius ἰσονομίας specioso nomine viri principes sunt abusi. VALCK.

5. καὶ οὗτοι Βακχιάδαι καλεόμενοι] Adi Diodorum t. II. p. 635. et quæ adnotata isti sunt. Quotannis ex Bacchiadis legebatur πρύτανις, ὃς βασιλέως εἶχε τάξιν. Quare mox in Apollinis responso ἄνδρες illi μούναρχοι, quippe civitatem stato tempore soli administrantes. WESS. Articulo potius inserto legendum, οὗτοι οἱ Βακχιάδαι καλεόμενοι ἔνεμον τὴν πόλιν: post τοὺς Ἀλητιάδας, primum regum titulo: postea, velut annui magistratus, πρυτάνεων nomine, Pausan. II. p. 120. conf. Diodor. t. II. p. 635. VALCK. Bene habet οὗτοι Βακχιάδαι non inserto articulo, quem inserturus fortasse Herodotus erat, si Bacchiadarum jam ante facta esset mentio. Nunc verba Βακχιάδαι καλεόμενοι velut in parenthesi posita intelligi debent; et commode sic incidi poterat oratio: καὶ οὗτοι, Βακχιάδαι καλεόμενοι, ἔνεμον τὴν πόλιν: οὗτοι vero, ex præcedentibus verbis ἦν ὀλιγαρχία, intelliguntur οἱ ὀλίγαρχοι. SCHWEIG.

Ib. ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων] In formula connubii tritius est ἐκδιδόναι. Sic II. 47. οὐδέ σφι ἐκδίδοσθαι θυγατέρα οὐδεὶς ἐθέλει, οὐδ' ἄγεσθαι ἐξ αὐτέων. Ita Thucydides, Plato, Aristides, quos antestatus est Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 314. Noster tamen IX. 111. ἀλλά τοι—δίδωμι θυγατέρα τὴν ἐμήν: iterumque οὔτε γὰρ ἄν τοι δῴην θυγατέρα. WESS. In istis ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων, quæ duplex obtinet ellipsis, non est illa pervulgata. De plebe in Samo rerum domina Thucydides eleganter, suo tamen more, VIII. 21. τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν οὔτε ἄλλου οὐδενὸς, οὔτε ἐκδοῦναι οὔτε ἀγαγέσθαι παρ' ἐκείνων, οὐδ' ἐς ἐκείνους οὐδενὶ ἔτι τοῦ δήμου ἐξῆν. Plato de Legib. VI. p. 771. E. *ignorare non oportet*, παρ' ὧν τέ τις ἄγεται, καὶ ἃ καὶ οἷς ἐκδίδωσι. Dicebatur plena locutione, διδόναι τε τέκνα καὶ λαμβάνειν παρ' ἀλλήλων: ut et ἐκδιδόναι καὶ λαμβάνειν γυναῖκας παρ' ἀλλήλων: quarum hæc est

Xenophontis p. 3, 2. illa Dionis Chrys. p. 163. D. VALCK. Conf. Nostrum I. 107. SCHWEIG.

6. γίνεται θυγάτηρ χωλή] Ex Helladio Photius Biblioth. p. 1583. τοῦ βασιλέως Κορινθίου ἡ μήτηρ, γυνὴ δὲ Ἀμφίονος,— Λάβδα ἐκαλεῖτο: ubi, nisi θυγάτηρ fuerit, error certissimus, a Berglero notatus. Ptolemæus vero Hephæst. in catalogo propriorum nominum ex literarum elementis, *Cypseli*, inquit, *mater*, χωλὴ οὖσα, Λάμβδα ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Πυθίου: oraculum, quod sequetur, spectans, ejusdem Biblioth. p. 487., sed temere titulum augens. Λάβδα idem olim ac Λάμβδα ex dicterio Aristophanis, quo uti recuso. WESS.

7. Ἠετίων] Eetion inter majores numeravit Antasi filium Melanem, qui una cum Alete Corinthum occupavit apud Pausan. II. 4. Lapithes et Cænides, ut hic adfirmatur, si fuerit, consequens est, ut Antasus patrem aut avum agnoverit Cæneum, Perithoi in prælio adversus Centauros adjutorem, in Pausan. V. 10. Ætas et tempus non obstant. WESS.

Ib. ἐκ δέ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς] Quod alias usu receptum in Græco sermone est, ut frequenter cumulentur negativæ particulæ ubi nil opus esse videri poterat, ejus hîc contrarium obtinet: pro eo quod apertius dici poterat, ἐκ δέ οἱ οὐδὲ ταύτης τῆς γυναικὸς, οὐδ' ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγίνοντο, omissa est priori loco negans particula. Sic in Euripid. Troad. 481. (quod exemplum in Matthiæ Gramm. Græc. pag. 888. adfertur) habes οὓς Τρῳὰς, οὐδ' Ἑλληνὶς etc. pro οὓς οὐδὲ Τρῳὰς, οὐδ' Ἑλληνίς. Similiter in Aristoph. Avib. 695. γῆ δ', οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν: pro οὐδὲ γῆ, οὐδ' ἀὴρ etc. SCHWEIG.

8. ὀλοίτροχον] Auctor Scholii nondum editi in Hom. Iliad. ν'. 137. Ὀλοοίτροχος, ὁ ἐν τῷ τρέχειν ὀλοὸς, ἐπεὶ καταφερόμενος πᾶν τὸ ἐμπίπτον βλάπτει. Δημήτριος γοῦν [g] ὁ Γονυπεὺς δασύνει, ἵν' ᾖ ὁλοτροχοειδὴς καὶ κατὰ πᾶν μέρος ἀστήρικτος· οὕτω δὲ καὶ [h] Ἑρμασίας, καὶ Νικίας, καὶ Ἀριστέας, καὶ Ἀριστόνικος. Κομανὸς δὲ καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης ψιλοῦσι καὶ παροξύνοντες, [i] τὸ ἐπὶ τὸ (ἐν τῷ) τρέχειν ὀλοὸν καὶ δεινόν. ἐπενθετικὸν δὲ τὸ ι περιττόν· καὶ γὰρ χωρὶς αὐτοῦ σώζεται τὸ μέτρον· καὶ δεῖ αὐτοὺς

[g] ὁ Γονύπεσος ed. Villoison. [h] Ἑρμαππίας Vill. [i] τὸν ἐπὶ τὸ τρέχειν Vill.

ἀναλογίσαι τὸ (ἀναλογίσασθαι τὸ, Od. α'. 52.[k]) Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος. Δημόκριτος δὲ τὸ κυλινδρικὸν σχῆμα ὀλοοίτροχον καλεῖ. Est illud scholion ex ms. cod. Basil., quem a Wetstenio habui utendum, Scholia complectente in Iliada, atque Iliadis Homereæ paraphrasin utilissimam. Pauca quædam ex isto scholio dederunt Etymologus et Eustath. in Iliad. ν'. p. 893., excitans et Herodotea ex VIII. 52., ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν, minus illic emendate scripta, quam vulgantur apud Suidam; ubi quæ sequuntur velut Herodoti in Herodoteis non puto reperiri; quam exhibet in Xenophonteis (Κυρ. 'Αν. IV p. 189, 11.) lectionem confirmat cod. ms. Paris. VALCK.

Ib. δικαιώσει] Oraculi ultima, δικαιώσει δὲ Κόρινθον, in Vallæ Latinis [*emendabitque Corinthum*] justo leniora sunt. *Pœnæ*, quibus Corinthus a Cypselidis mulctanda, præsagiuntur, seu, quod sequens conplectitur responsum, πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει. Vidimus I. 100. κατ' ἀξίην ἑκάστου ἀδικήματος ἐδικαίευ: et geminum III. 29. Plurima ex aliis Leopardus Emend. V. 9. WESS.

10. ὀφρυόεντα] Egregia ad hanc vocem porrigitur Nansii industria in Nonni Paraphr. Joannis cap. XXI. 59. *Acrocorinthus*, ubi fons Pirene, signatur. Strabo tamen ad asperum clivosumque urbis situm refert, ἀφ' οὗ πάντες ὀφρυόεντα Κόρινθον εἰρήκασι, VIII. p. 586=382. B. WESS.

13. τὸ παιδίον προσουδίσαι] Inmane consilium; crudelius facinus, quod Clytemnestra Agamemnoni exprobrat in Tragici Iphig. Aulid. 1151. Βρέφος τε τοὐμὸν σῷ προσουδίσας πάλῳ. Sic eleganter, loco προσουρίσαι, Scaliger. Tale apud Suid. ὁ δὲ ἄρας μετέωρον, προσουδίζει τε καὶ ἀποκτείνει. Qua in crudelitate Hebræi רטש 2 Reg. VIII. 12. et נפץ אל הסלע Psalm. CXXXVII. 9. frequentare consueverunt. WESS. Quod dicitur, τὸ παιδίον προσουδίσαι, dixerat et Eurip., si vera est Scaligeri conjectura, in Iphig. Aul. 1151. ζῶα προσουδίζεται Porphyr. apud Euseb. Præp. Ev. lib. IV. p. 174. c. Doricum ἐποτούδιζεν Hesychius interpretatur κατέβαλεν ἐπὶ γῆν. VALCK.

14. προσεγέλασε] *Dulce rideat ad patrem*, in carmine Ca-

k Καὶ ἴδοι αὐτὸ ἀναλογῆσαι τῷ, Vill.

tulli ad Manlium; ubi Scaliger, Virgilianum Eclog. IV., Lacerda probante, *Incipe parve puer, qui non risere parentes,* idem ait ac *ad parentes,* οὐ προσγελάσαντες τοὺς τοκέας. At propius huc facit Plutarchi in Sap. Sympos. p. 163. F. ὃν οἱ πεμφθέντες ἀνελεῖν νεογνὸν ὄντα, Cypselum, προσομιλήσαντα αὐτοῖς ἀπετράποντο: quod nuper vir doctus ad Nostri narrationem dextre προσγελάσαντα aut προσμειδιάσαντα reformavit. Ego vero haud scio, an προσομιλεῖν blanditias tenelli infantis et *semihiante labello* arridentis excludat. Vide Plutarchi Consol. p. 117. WESS. Viri docti, Reiskii, suspicionem in Plutarchi loco probat Valckenærius, consentiente Wyttenbachio.

16. κυψέλην] *Cista* Corinthiis dicta κυψέλη, in qua mater infantem occultaverat, postea fuisse traditur in Junonis templo Olympiæ dedicata: sed potius crediderim, ut rei memoriam custodirent, Cypselidas, non ad exemplar veteris istius factam, *arcam* artificiosissimam illam dedicasse, in cujus quinque lateribus enarrandis accurata Pausaniæ versatur eruditio V. 17—19. Τῆς μὲν δὴ σωτηρίας εἵνεκα τοῦ Κυψέλου τὸ ἀπ' αὐτοῦ γένος οἱ ὀνομαζόμενοι Κυψελίδαι τὴν Λάρνακα ἐς Ὀλυμπίαν ἀνέθεσαν, ut scribit Pausan. p. 419. VALCK. Arcæ isti insculptas figuras Dio Chrysost. Or. XI. p. 163. B. eleganter expingit. WESS. De hoc loco consulendus Creuzerus Comment. Herodot. p. 62. seqq.

20. Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ] Principio oraculi, Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, Pythia advenientem Hesiodum salutavit, si non fallit auctor *Certaminis Hesiodi et Homeri;* etiam Theseum, in responso, a Gronovio ex schedis Mediceis publicato ad lib. I. c. 65. Χρησμὸς ἐν τοῖς Θησέως βίοις ἀναφερόμενος· Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς νῦν κατὰ λάϊνον οὐδὸν Φοίβου Ἀπόλλωνος χρηστήριον εἰσαναβαίνει. Ἤλυθεν εὐνομίην διζήμενος· αὐτὰρ ἐγώ σοι Δώσω, ἥν οὐκ ἄλλη ἐπιχθονίων πόλις ἕξει. WESS.

Ib. ὃς ἐμὸν δόμον ἐσκαταβαίνει] Non sprernerem si codices agnoscerent Dionis lectionem, Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμὸν δόμον εἰσαφικάνει: quod Delphico templo longe mihi videtur convenientius, quam, quod Herodoti nobis præbent exemplaria, ἐσκαταβαίνει. Trophonius, rarius ille tamen in antro loquutus, dixisse potuit, ὃς ἐμὸν μυχὸν (vel σπέος) ἐσκαταβαίνει: erat enim in templo Jovis Trophonii *os specus, per quod*

oraculo utentes sciscitatum Deos descendunt, ut scribit Livius XLV. 27. et usitata dicebatur loquendi forma ἐς Τροφωνίου καταβῆναι. Deus vero Delphicus dicere debuisse videtur, ὃς ἐμὸν δόμον εἰσαναβαίνει, vel εἰσαφικάνει: nisi tanquam *adyti* forte loquatur *incola Pythius;* (sic in Horatio legebat Hemsterhusius) et Cypselus in intimum Pythiæ descenderit penetrale, (εἰς) πολυστεφῆ μυχὸν, Æschylo dictum Eumen. 39. VALCK.

Ib. Κύψελος Ἠετίδης] Œnomai Αἰακίδης vitium olet. Cypseli pater Eetion; cujus patronymicum Ἠετίδης, uti Deucalionis Δευκαλίδης, egregie ad Plutum Aristoph. p. 206. Hemsterhusio ostendente. WESS.—Κύψελος Αἰακίδης, quod præbet Œnomaus Euseb. p. 233., vitiosum illud, tenue tamen, exhibet antiquæ lectionis vestigium: parum enim dubito, quin fuerit sincera scriptio Κύψελος Αἰετίδης, *Æetides*. Patri nomen fuit ab ἀετὸς dictum Ἠετίων: sicut ab ἄμαθος fluxerunt Ἠμαθία et Ἠμαθίων, *Emathion;* ab ἄνεμος, ἠνεμόεις: etc. Nusquam invenientur ἤνεμος, ἤμαθος, ἠετός. Ionice quoque, et passim poëtis, *aquila* dicitur Αἰετός. Non itaque patronymicum Ἠετίδης, sed ab Αἰετὸς formari debuit Αἰετίδης. Accedit ad hæc, in oraculo primum edito legi, Αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει, τέξει δὲ λέοντα: edito secundo oraculo, non difficulter intellexerunt Bacchiadæ, Αἰετὸν esse τὸν Ἠετίωνα. Ab Αἰετὸς autem Αἰετίδης ortum patronymicum, ut ab altera forma nominis Ἠετίων nasci potuit Ἠετιωνίδης. Docte Eustath. atque ad Alexandrini fortasse Heraclidæ ductum, in Iliad. β′. p. 288=218, 13. Ἔοικε, inquit, διώνυμος εἶναι ὁ Ταλαός·—Ταλαὸς, ἐξ οὗ Ταλαΐδης· καὶ Ταλαΐων, ὅθεν Ταλαϊονίδης. Vidit et Etymologus p. 109, 8. æque ab Ἄνθεμος formatum Ἀνθεμίδης, atque ab Ἀνθεμίων Ἀνθεμιωνίδης. In talibus absurdas plerumque συγκοπὰς grammatici comminiscuntur, quas egregia jam satis refutabant observata τοῦ πάνυ ad Schol. in Aristoph. Plut. p. 207. VALCK.

Ib. παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες] Cypselidarum tyrannis μέχρι τριγονίας, sive in tertium successorem, continuatur a Strabone VIII. p. 580=378. c. ea in re Aristotelem, quod Casaubonum non fugit, secuto Polit. lib. V. c. 12. Cypselum excepit Periander; hunc Psammetichus, Gordii seu Gorgiæ

filius, Cypseli nepos. Quæ si ex vero tradidit philosophus, uti verissima videntur, labat fides Apollinis. Ne tamen mendax haberetur, machinam versui admovit Bouherius Diss. Herodot. p. 169. fingendo παίδων γε μὲν εἰσέτι παῖδες. Quæ mihi quidem violenta videtur: εἰσέτι certe ex præsente tempore trahit aliquid, oraculi haud respondens indoli. Apollinis veracitas stet cadat-ve, nihil ad rem. Quod cecinit, ἀμφιδέξιον est, et pro more *ambiguum;* huc, ut opinor, tendens: "Cypselum regnaturum, filios quoque Perian-"drum et Gorgiam:" (namque hunc in partem dominationis fraternæ venisse, ex Plut. Sap. Conviv. p. 160. recte colligitur. Bene ergo verbis, καὶ παῖδες Dio Chrysost. explicandi caussa, ὧν εἷς οὗτος ὁ Περίανδρος, adposuit:) "tum "Cypselum et Lycophronem, Periandri filios, quippe morte "ante patrem obita in tyrannidis successione haud futuros: "unum tantum modo Psammetichum, Gorgiæ fil. Cypseli "I. Nep. nec ullos præterea, regno sive tyrannide in Co-"rinthiorum civitate usurum." Atque hoc erit παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες. Quæ callide si conjeci, manet versui sua scriptura; sin, fallax Apollo est, nec mea refert. WESS.

22. διαπλέξαντος τὸν βίον] Ionum sermo pro vetere διαπλεύσαντος postulabat διαπλώσαντος, quod utrum hic scriptum primitus fuerit, prorsus in ambiguo fluctuat. Platonis in Phædro p. 85. D. ἐπὶ σχεδίας κινδυνεύοντα διαπλεῦσαι τὸν βίον jucundum quidem est et poëtis rhetoribusque probatum. Πλόον vitæ cursum dixit Pindarus Olymp. Od. VI. extr. ubi Græcus enarrator διανήξασθαι τὸν βίον alia figura. At, quod in tot schedis διαπλέξαντος τὸν βίον, haud minus venustum. Citavit Stobæus ex VII. 46. ὁ θεὸς, γλυκὺν πλέξας τὸν αἰῶνα: quod quoniam in verbis istis varius est Joannes, nunc non premo. Iambum ex Athenæo XI. p. 458. B. hunc habe: Ἐπὶ τοῖς παροῦσι τὸν βίον διάπλεκε: et de Pheretima, οὐδὲ εὖ τὴν ζοὴν κατέπλεξε, in fine Melpomenes; aliaque, ab Abreschio indicata ad Cattieri Method. p. 71. Etsi autem utrumque sua non deficiatur venere, alterutrum haud dubie ex interpretamento emersit. H. Stephanus de Herodoti vocib. διαπλέξαντος audaci criticæ mutationi acceptum fert. Valckenarius ad Euripid. Phœniss. pag. 448.

διαπλεύσαντος, cujus sententiæ calculum cupide adpono. WESS.

Ib. διαπλέξαντος τὸν βίον εὖ] Impius in Deos atque in homines injurius Dionysius *in suo lectulo mortuus—eam potestatem, quam ipse per scelus erat nactus, quasi justam et legitimam hæreditatis loco filio tradidit,* ut auctor est Cicero de N. D. III. c. 35. Istiusmodi dictis sapienter respondet Athenagoras in libello περὶ Ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. Quæ de Cypselo tradit Noster, partim firmantur illa narratis Polyæno V. 31., et Suidæ in Κυψελιδῶν ἀνάθημα: ubi ad Theophrasti verba præceptor illius comparari poterit Aristoteles Polit. V. p. 159, 21. et Œconom. II. p. 246, 3. Fraudum ille suarum fructu facile potitus, per annos imperium exercuit triginta, tandemque ἐν τυραννίδι τὸν βίον ἐτελεύτησε, *placide vitam exspiravit:* hoc Herodotea dicitur phrasi, διέπλεξε τὸν βίον εὖ: neque enim mea sententia dubitari potest, quin genuinum sit atque ex msstis Herodoto restituendum διαπλέξαντος. Non hîc quæritur, recte-ne quis dicatur διαπλεῦσαι τὸν βίον, quod cadere nequit in dubitationem; sed quid scripserit Herodotus. Scripsisse διαπλέξαντος demonstrant quatuor minimum scripti codices: quis enim illud imputaret librariis? firmat usus Herodoti, cujus crudelis Pheretime vermibus erosa lib. IV. cap. ult. οὐκ εὖ τὴν ζόην κατέπλεξε, *male vitam finivit:* eodem hîc sensu capiendum διαπλέκειν: apud alios διαπλέκειν τὸν βίον significat *vitam agere.* VALCK. —Διαπλέκειν τὸν βίον Herodotus dixit, ut Latine dicimus *pertexere vitam,* quasi *vitæ telam.* SCHWEIG.

25. ἀναποδίζων τὸν κήρυκα] Persimile Æschinis in Ctesiph. p. 81. καὶ πολλάκις ἀνεπόδιζον τὸν γραμματέα, optimeque cum hoc conpositum a Budæo Conment. p. 418. belle vertente, *percunctans identidem et revocans caduceatorem.* WESS.

Ib. τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα· κολούων] Ad Epistolam velut a Thrasybulo scriptam ad Periandrum, quam vel ex hac liquet historia ab otioso fuisse confictam, apud Diogen. Laërt. I. 100. multa notarunt viri docti; Menagius etiam attigit Philostrati locum de Vit. Apoll. lib. V. c. 36. ubi Romano dat Imperatori libenter audienti multo prudentius utiliusque consilium impostor Apollonius, quam regibus vete-

res isti dederant sophi. Recte Theseus Euripidis Suppl. vs. 448. *Quomodo tandem,* γένοιτ' ἂν ἰσχυρὰ πόλις, Ὅταν τις, ὡς λειμῶνος ἠρινοῦ στάχυν, Τόλμας ἀφαιρῇ, κἀπολωτίζῃ νέους; Prava poëtæ displicebat philosopho suorum civium, Atticæ certe multitudinis, consuetudo, qua virtutis eminentis æstimatores invidi viros principes ad certum tempus expellebant civitate. In re nota verbum adhibet Aristoteles Herodoti, Politic. III. c. 9. Ὁ γὰρ ὀστρακισμὸς, inquit, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τρόπον τινὰ τῷ κολούειν τοὺς ὑπερέχοντας: quod sequitur καὶ φυγαδεύειν, ab Aristotele non videtur adjectum: conf. Polit. V. 10. Aristides t. III. p. 398. ἦν οὗτος ὁ νόμος· ἐκόλουον τοὺς ὑπερέχοντας, μεθιστάντες ἔτη δέκα. In lege quidem de Ostracismo, cujus ignoramus verba, decennium fuit definitum; sed quam illinc nobis efformavit legem Sam. Petitus p. 456. Ἐξοστρακίζεσθαι τοὺς ὑπερέχοντας τὰ δέκα ἔτη: istis si fuisset verbis concepta, lex meo quidem judicio foret absurdissima; dignique legis fuissent conditores pœna, qua suos cives mulctandos censuit Heraclitus, cum amicum Hermodorum expellentes civitate dixisse viderentur, ἡμέων μηδὲ εἷς ὀνηΐστος ἔστω, [Laërt. IX. 2.] *de nobis nemo unus excellat.* Athenis etiam Homericum illud pueris occentabant, Αἰὲν ἀριστεύειν. Non itaque talem legem promulgassent Athenienses, qualem ne tyranni quidem; apud quos *nobilitas pro crimine, et ob virtutes certissimum exitium;* quique, ut scribit Isocrat. in Epist. VI. p. 422. A. nihil aliud σκοποῦσι, πλὴν ὅπως—τῶν πολιτῶν τοὺς βελτίστους καὶ φρονιμωτάτους λυμανοῦνται καὶ δασμολογήσουσι: verbo, quod vulgatur, ἀμυνοῦνται, substitui[k] λυμανοῦνται, veram, ut arbitror, lectionem: in eam sententiam plura dederunt Spanhem. ad Julian. p. 285, 286. et Wasse ad Sall. Bell. Cat. c. 7. VALCK.

29. ἐς Θεσπρωτοὺς—ἐπὶ τὸ νεκυομαντήϊον] Secundum nonnullos Orpheus, Eurydice mortua, ἐπὶ τὸ Ἄορνον δι' αὐτὴν τὸ ἐν τῇ Θεσπρωτίδι ἀφίκετο· εἶναι γὰρ πάλαι νεκυομαντεῖον αὐτόθι, Pausan. IX. p. 769. Hic animas eliciebant sua sede, rite facto Diis inferis sacrificio, quos Comicus propterea quis *Deos* dixit Μολοττικούς. Hesychius: Θεοὶ Μολοττικοί·—ὅτι ψυχοπομπεῖόν ἐστιν ἐν Μολοσσοῖς. VALCK.

[k] Hanc emendationem confirmat ms. Urbinas.

Ib. ἐπὶ τὸ νεκυομαντήϊον] Ex prisca superstitione, ab Ægypto ad Hebræos, etsi severissima sanctione Deuteron. c. XVIII. 11. prohibita, cum multis aliis propagata, I. Samuel. XXVIII. Eadem, quid enim prava religione fertilius? eadem variis utriusque Græciæ regionibus cupide recepta, et crebro usitata. Eustathium inspice, his usum ad Homer. Od. p. 1667, 61=p. 410, 37. et Plutarch. t. II. p. 1104. D. ubi querelæ rigentis Melissæ. WESS.

30. ὃς νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη] Nefarium et fœdum Periandri facinus ex Nic. Damasceno excerpsit Suid. in Περίανδρος. Neque neglexit, ut opinor, Seneca II. de Ira c. 36. *Omnes denique*, inquiens, *alios affectus* ira *sibi subjicit: amorem ardentissimum vincit. Transfoderunt itaque amata corpora, et in eorum, quos occiderant, jacuere conplexibus:* quibus in verbis, ubi *et in earum quas occiderant*—si fingatur, nihil apertius. Periander certe Melissam suam, inmani abreptus ira, occiderat, in Thaliæ cap. 50. WESS.

Ib. νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ] Ut sensus nasceretur, quem lectioni Med. tribuit Gronov. scribi debuerat νεκρῷ Μελίσσης ἐμίγη: qua ratione scripsit II. 89. λαμφθῆναί τινα (ταριχευτὴν) φασὶ μισγόμενον νεκρῷ προσφάτῳ γυναικός: *deprehensum qui rem haberet cum recente mulieris cadavere.* Fidem non inveniet quod legitur apud Hermogenem p. 95. ἐμίχθη τις τεταριχευμένῳ σώματι: apud Herod. ἐμίχθη τις νεκρῷ ταριχευθησομένῳ. Hunc in locum prior erit lectio revocanda [1] νεκρᾷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη: quibus Periandro non obscurum explicat Herodotus imaginis Melissæ dictum: ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἰπνὸν Περ. τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. Mirifica narrat Athen. XIII. p. 605. F. et 606. A. Quæ his proxima traduntur, Is. Casaub. ad Epistolam contulit Periandri apud Diog. Laërt. I. 100., qua dicitur in honorem Melissæ Periander κατακαύσας καὶ τὰ πασᾶν Κορινθιᾶν εἵματα. Paulo ante se dixerat mortua Melissa ῥιγοῦν τε καὶ εἶναι γυμνή: tractavit ista Des. Heraldus ad Martial. X. Epigr. 50. VALCK.

32. Τοιοῦτο μέν ἐστι ὑμῖν ἡ τυραννὶς etc.] Quod additur, καὶ

[1] Atqui omnium codd. lectionem νεκρῷ fœminini generis esse monet Schweighæuserus, formam νεκρᾷ nusquam reperiri.

τοιοῦτον ἔργον, hic tamdiu hærere non debuerat intactum. Vallæ lectio codicisque S. καὶ τοιούτων ἔργων, neque illa valde placet. Forsan ad τοιοῦτο μέν ἐστι ὑμῖν ἡ τυραννὶς diversam quis adscripserat codicis lectionem (καὶ τοιούτων) ἔργων. Aliis sic ista exprimeretur sententia: τοιαῦτα μέν ἐστιν ὑμῖν τὰ τῆς τυραννίδος, ὦ Λακεδαιμόνιοι. In proximis Herodoti dixisse videtur Sosicles: ἡμέας δὲ αὐτοὺς τότε αὐτίκα θῶϋμα μέγα εἶχε: atque aliquis adscripsisse ad ἡμέας αὐτοὺς] τοὺς Κορινθίους. Istiusmodi primum in margine codicum posita interpretamenta nonnunquam perperam in Thucydidis suspicor irrepsisse contextum, atque illius dixisse Periclem I. 144. non μὴ σφίσι τοῖς Λακεδαιμονίοις, verum μὴ σφίσιν ἐπιτηδείως αὐτονομεῖσθαι: Mecum sentit scriptor Scholii in cod. Basil. p. 32. οἶμαι τὸ, τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἁμάρτημα τοῦ γραφέως, ἐνθέντος τῷ κειμένῳ ὅπερ ἦν ἑρμήνεια τοῦ Σφίσι. Et hujus ipsius vocis tales sæpe præbent interpretationes Thucydidi subjecta Scholia V. 63. Σφίσι] τοῖς Λακεδαιμονίοις: similiter V. 44. Ponam locum ex VIII. c. 46. uncis includens quæ suspicor adjecta: οὐκ εἰκὸς εἶναι Λακεδαιμονίους ἀπὸ μὲν σφῶν (τῶν Ἑλλήνων) ἐλευθεροῦν νῦν τοὺς Ἕλληνας, ἀπὸ δὲ ἐκείνων (τῶν βαρβάρων)—μὴ ἐλευθερῶσαι. VALCK.

94 3. *Achilleum* non longe Sigeo aberat. Stephanus Byz., Ἔστι πόλις ἐν τῷ Σιγείῳ Ἀχίλλειον: quod Berkelio displicere non debuerat. Oppidi situm et nominis caussam, fuisseque olim in Mitylenæorum ditione, Strabo XIII. p. 896. B=600. indicavit. WESS.

Ib. ἐπολέμεον γὰρ, ἔκ τε Ἀχιλληΐου etc.] Quæ deinceps narrat, non evenerunt illa, dum imperaret Hegesistratus Sigeo. More suo, facta Sigei mentione, *bellum* Herodotus in transcursu commemorat *de Sigeo inter Athenienses olim et Mitylenæos gestum;* forsan ut occasionem sibi pararet Alcæi carminibus decantatum facinus narrandi. Duces ille non nominat, neque fraudem, qua Phrynonem circumvenit Atheniensem Pittacus: hanc aliunde notissimam fraudem Mitylenæi ducis, μέγιστον τῶν πεπραγμένων τῷ ἀνδρὶ, καὶ κάλλιστον ἐν ταῖς πράξεσι γενόμενον scribens, dum maligne prætermissam Herodoto calumniatur, magis Pittaci memoriam dehonestare videtur Plutarchus t. II. p. 858. A. Post illud bellum lectus

arbiter Periander Cypselides Atheniensibus Sigeum adjudicavit. Mortuo Periandro Sigeum recuperasse videntur Mitylenæi; quibus illud armis abstulit deditque regendum Hegesistrato Pisistratus. Hæc ista si ratione digerantur, evanescunt pleræque difficultates, quæ viros eruditos exercuerunt et Bouhierium *Diss. sur Herod.* p. 165. Herodoto tribuentem et Straboni, quæ mihi neuter dixisse videtur: nihil de Hegesistrato Strabo; nec sane bellum, quo Hegesistratum agitarunt Mitylenæi, a Periandro compositum scribit Herodotus. Prius illud bellum, ducibus Pittaco et Phrynone gestum, fuisse dicitur plerisque περὶ Σιγείου, etiam Schol. in Æsch. Eumen. 401. περὶ τῆς Ἀχιλλείτιδος χώρας Diogeni Laërt. I. 74. In isto loco vicino castellum exstruxerant Mitylenæi, Ἀχίλλειον dictum, Sigeum tenentibus Atheniensibus oppositum. Demetrius Scepsius τὸ Ἀχίλλειον scribit ἐπιτειχισθῆναι ὑπὸ τῶν Μιτυληναίων τῷ Σιγείῳ, apud Strabon. XIII. p. 896. A=600. B. hoc illis erat ὁρμητήριον: vid. Casaub. in Polyb. p. 168. Hinc Herodotus nostro capite 94. ἐπολέμεον, inquit, ἔκ τε Ἀχιλληΐου πόλιος ὁρμεώμενοι καὶ Σιγείου, χρόνον ἐπὶ συχνὸν, Μιτυληναῖοί τε καὶ Ἀθηναῖοι. Hi Sigeum, Achilleum Mitylenæi, belli sedem habebant et receptaculum. Quæ huc spectant veterum loca dederant Casaub. ad Strabonem, ad Æsch. Stanley, Menagius ad Diogen. Laërt. et Simson in Chron. ad A. M. 3398. VALCK.

95 1. πρὸς τὸ Ἀθήναιον etc.] Psephisma Sigeorum Antiq. Asiat. Chishull. p. 50. ΕΝ ΤΩΙ ΙΕΡΩΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΕΝ ΤΗΙ ΣΙΓΕΙΩΝ ΠΟΛΕΙ. Alcæus apud Strabonem XIII. p. 895. C=600. A. ἐς Γλαυκωπὸν seu Γλαυκωποῦ ἱερόν. En ipsa poëtæ mendosissima verba: Ἀλκαῖος σῶος ἄροι ἔνθα δ' οὐκ αὐτὸν τὸν ἀληκτορὶν ἐς Γλαυκωπὸν ἱερὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. In quis ἀλεκτορὶν, *galeam* intelligens, vir magnus reponit, cetera vix tangens. Equidem illa ipsa puto, quæ Herodotus innuebat, fortasse olim posita: Ἀλκαῖος σῶος, ἄρ οἱ ἔντεα δ' οὐχ. (*Salvus est Alcæus, non item arma ejus:* hæc enim abjecerat fugiens.) αὐτὸν τὸν ἀλεκτῆρα ἐς Γλαυκωποῦ ἱρὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. *Clypeum ipsum in Cæsiæ Minervæ templo Athenienses suspenderunt:* sive, quæ Nostri verba, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι καί σφεα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον.

In Alcæi dicto ἀλκετῆρα ex Pindarico usu, alia quidem ibi notione; quæ ad *clypeum, periculi propulsorem*, transire potuit. Si qui ἀλεκτορὶν Casauboni prætulerint, fruantur arbitrio. Suspensa ego manu et hæsitans in lacero sum fragmento. Certius est, ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτυλήνην, *in Mitylenen reposuit*, perperam a Valla verti. Strabo melius, κελεῦσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ. *Misit Alcæus* carmen Mitylenen amico Melanippo. Damascius apud Suid. καὶ δὴ γραψάμενος ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἐν Καρίᾳ δύο φιλοσόφους ἐπιτίθησιν. Redi ad III. 43. et Reiskium Misc. Lips. t. VIII. p. 307., cujus indicio addi Athen. XI. p. 465. D. et Anna Comnena Alex. p. 39. B. poterunt. WESS.

2. ταῦτα δὲ 'Αλκαῖος ἐν μέλεϊ ποιήσας etc.] *Ista lamentatus ad lyram Alcæus, carmen Mitylenen mittit* (ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτ. vid. dicta in III. 43.) *ad sodalem Melanippum, quo suam ille fugam evulgabat.* Sic interpretor Herodotea. Quo respicit Noster, ex Alcæi carmine verba quædam depravata prostant apud Strabon. XIII. p. 895. C. cui dicitur κελεύσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ, 'Αλκαῖος σῶος ἄροι ἔνθα δ' οὐκ αὐτὸν τὸν ἀληκτορὶν ἐς Γλαυκωπὸν ἱερὸν etc. Sensus his inesset commodus, si sic scripta legerentur: 'Αλκαῖος σῶος ἄρ' εἴη 'νθάδ'. οὐκ αὐτὸν, τὸ δ' ἀλεξητήριον (*corporis munimentum*, τὴν ἀσπίδα:) ἐς Γλαυκωποῦ ἱερὸν ἐκρέμασαν 'Αττικοί. Atque ad hæc accurate respondent Herodotea de Alcæo: αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι 'Αθηναῖοι, καί σφε ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ 'Αθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ. Quod cuivis accidat, sibi *clypeum reliquisse* dedecori non futurum credidit poëta, vir alias strenuus et bellicosus, μᾶλλον τοῦ δέοντος πολεμικὸς γενόμενος, teste Athen. XIV. p. 627. A. Idem bellicæ laudis cupidissimo evenit Archilocho: οὐδὲ ᾔδειμεν ἂν εἰ μὴ παρ' αὐτοῦ μαθόντες,—ὅτι τὴν ἀσπίδα ἀπέβαλεν, Ælian. Var. Hist. X. 13. Archilochi tetrastichon concinnavit Olear. in Philostr. Vit. Apoll. II. 7. VALCK.

3. κατήλλαξε Περίανδρος] Neque hoc Strabo silentio pressit. Mirum autem maxime accidit, nullam hic pugnæ retiariæ, qua Pittacus Phrynonem, Atheniensium eo bello ducem, irretivit et vicit, mentionem fieri, cum optima adesset narrandi caussa. Taciturnitatis rationem non exputo. Plu-

tarchus ex malignitate arcessit, Malign. p. 858. ut scriptorem macula adspergeret. WESS.

97 4. τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων] Civium Atticorum numerus, qui hic ad XXX. millia, magna ab aliis concordia aut circiter XX. millium aut paullo amplior proditur. Sæpe a grammaticis ex Demosthenis Or. I. in Aristogit. advocatur, εἰσὶν ὁμοῦ δισμύριοι πάντες Ἀθηναῖοι: ad quæ Oratoris testimonia Aristophanis, Platonis et aliorum adscripsit Taylor p. 520., non neglecta differentiæ illius caussa, quæ mihi quidem præcipua in florente civitatis ante Persicum et Peloponnesiacum bellum statu videtur. WESS.

Ib. τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθ.] In historicis antiquis sæpe numerum vellemus imminutum, in quo augendo modum nobis humane loquentibus videntur excedere: sed, librariorum si tantum errores corrigendi sunt, non scriptorum velanda peccata, in talibus ego quidem scalpellum criticum non adhibuerim; in nullius scriptis segnius quam Herodoti, in numeris sæpius immoderati. In historia Romana peccantem hac parte Valerium Antiatem frequenter corrigit hominisque refutat intemperantiam Livius. Hîc Herodotus ad viginti millia decem forte millia supra adjecit; nam solos cives Atticos sibi persuadendos habebat Aristagoras quibus jus esset ἐκκλησιάζειν. Cives Attici diversis temporum articulis, ætate Cecropis, Platonis, Demosthenis, Phalerei Demetrii, semper fuisse traduntur circiter XX. millia hominum, ὁμοῦ (id est ἐγγὺς, *prope*, *circiter*) δισμύριοι. Eam in rem quæ dici possent protulerunt Meurs. Att. Lect. I. 1. et de Fort. Att. c. 4. Petit. in Legg. Att. p. 188. et Wesseling. in Diodori t. II. p. 271. Qui Meursio dicitur incertus auctor apud Hesychium, est Demosthenes; cujus adhibent locum grammatici ad istam vim vocis ὁμοῦ firmandam. De numero civium Atticorum agentes hæc Herodoti suo loco reliquerunt intacta, quibus ancilla forsan e comœdia advocabitur patrona: in Aristoph. Ἐκκλ. 1124. ista leguntur: Τίς γὰρ γένοιτ' ἂν μᾶλλον ὀλβιώτερος, Ὅστις, πολιτῶν πλεῖον ἢ τρισμυρίων Ὄντων τὸ πλῆθος, οὐ δεδείπνηκας μόνος. VALCK. Vide Museum Criticum Cantabrigiense t. I. p. 541. t. II. p. 215.

6. ἀρχὴ κακῶν] Robur numero isti singulari ex Eustathio

accedit et acuto Isocratis verbo, τὴν ἀρχὴν τῇ πόλει ἀρχὴν εἶναι τῶν κακῶν in Aristotel. Rhetor. III. p. 137. Si qui tamen liber ἀρχέκακοι ἐγένοντο præferret, quod Plutarchus Malign. p. 861. A. invenit, præcipuum profecto in censum veniret ob Homeri, Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας Ἀρχεκάκους, Iliad. ε΄. 63. Luculenta profecto est imitatio. WESS. Singularis numerus ἀρχὴ quo pacto suspectus cuipiam h. l. esse potuerit, non video. Nec ex eo quod in hac re Homerico vocabulo ἀρχέκακοι usus est Plutarchus, continuo consequitur reperisse illum h. l. id vocab. apud Herodotum, cujus ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο minime quidem cum ἀρχέκακοι permutatum vellem. SCHWEIG.

Ib. Αὗται οἱ νῆες ἀρχὴ κακῶν etc.] Ut Med. legerunt Eustathius et Valla. Eustathius in Il. ε΄. pag. 395, 19. φησὶν Ἡρόδοτος Ἀττικάς τινας νῆας, αἳ, τοῖς Ἴωσι πεμφθεῖσαι εἰς βοήθειαν, ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι. Nemo facile malevolentiam in his deprehendisset præter Plutarchum, quem hic etiam cœcavit obtrectandi cupiditas: malevolus audit Plutarcho Noster p. 861. A. ἃς Ἀθηναῖοι ναῦς ἐξέπεμψαν Ἴωσι τιμωροὺς ἀποστᾶσι βασιλέως ἀρχεκάκους τολμήσας προσειπεῖν, ὅτι τοσαύτας πόλεις καὶ τηλικαύτας Ἑλληνίδας ἐλευθεροῦν ἐπεχείρησαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων. Est ista prorsus indigna philosopho criminatio: non dixit simpliciter ἀρχεκάκους, sed ἀρχεκάκους (vel ἀρχὴν κακῶν) Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι: id est, *Græcis Persisque* ἀρχὴν τῶν πολέμων παρασχούσας. Alexandri quidem naves dixit Homerus Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο: sed et illæ ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ Τρώεσσι, his πᾶσι, illorum πολλοῖς. Dies, quo primum alicui obveniunt commoda, dicitur illi ἀρχὴ πολλῶν κἀγαθῶν: sic qui primus malorum caussa fuit, ἀρχὴ κακῶν. Thucydidea ex II. 12. adhibet Aristid. t. II. p. 322. Hæ naves viginti, nam Athenienses εἴκοσι τριήρεσιν ἔπλευσαν ἐπικουρήσοντες τοῖς Ἴωσιν, ut scribit et Charon Lampsacenus apud Plut., hæ naves Ionibus auxilio missæ Darium exacerbarunt, et speciosum inferendo Græcis bello præbuerunt prætextum causamque proximam: veram tradit Aristides t. I. p. 209. Velut remotæ caussæ considerari quoque possunt superbum Atossæ desiderium et medicus Democedes. Quod uxori

Darii etiam Herod. III. 134., id ipsum Xerxis conjugi tribuit Maxim. Tyr. XXIX. c. 6. ἐπιθυμεῖ ἡ Ξέρξου γυνὴ θεραπαινίδων Λακωνίδων καὶ Ἀτθίδων καὶ Ἀργειάδων· καὶ δι' ἐπιθυμίαν γυναικὸς—ἡ Ἀσία ἐξοικίζεται: mihi scripsisse videtur Λακωνικῶν et Ἀργολίδων. Ἀργολίδας rectius dixisset Ælianus, quam Ἰάδας, de Nat. An. XI. c. 27. VALCK.

99 1. Ἐρετριέων πέντε τριήρεας] Hoc etiám indignatur Plutarchus t. II. p. 861. B. Herodotum in transcursu tantum Eretriensium fecisse mentionem, illorum παρασιωπήσαντα μέγα κατόρθωμα καὶ ἀοίδιμον. His proxima Plutarchi hunc in modum partim ex codd. sananda sunt, ut legatur: ἤδη γὰρ, ὥσπερεὶ τῆς Ἰωνίας συγκεχυμένης, καὶ στόλου βασιλικοῦ προσπλέοντος, ἀπαντήσαντες ἔξω Κυπρίους ἐν τῷ Παμφυλίῳ πελάγει κατεναυμάχησαν. Hinc illi dicuntur, Sardium acropoli incluso Artapherne, τὴν Μιλήτου λῦσαι πολιορκίαν: atque ista præter ceteros narrasse traditur Lysanias Mallotes. Miletum hoc articulo temporis a Persis obsidione cinctam, ab Eretriensibus liberatam quod scribit, fides sit penes auctorem. Secundum Herodotum etiam Eretrienses in Asiam militatum veniebant in gratiam Milesiorum, qui opem ipsis tulerant in bello contra Chalcidenses: hoc Eretrienses inter et Chalcidenses bellum intelligit Thucyd. I. 15. quo, quod ante vix evenerat, καὶ τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν ἐς ξυμμαχίαν ἑκατέρων διέστη: horum sensum Latinus interpres perspexit, non Græcus. Super Lelanto, fertilissimo campo, aquis etiam saluberrimis nobili, sæpius illi bella gesserant atque ab antiquissimis temporibus: vid. Spanhem. ad Callim. Hymn. in Del. 289. Chalcidensis Amphidamas, teste Plut. in Conviv. VII. Sap. p. 153. E. πολλὰ πράγματα παρασχὼν Ἐρετριεῦσιν ἐν ταῖς περὶ Ληλάντου μάχαις ἔπεσεν: errat interpres: πεδίον Ληλάντιον dicebatur, et ὁ Λήλαντος. Nobilius forsan illud bellum respicit Theognis 888. Οἴμοι ἀναλκείης· ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλε, Ληλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον: minus ista vulgantur emendate. VALCK.

Ib. συνδιένεικαν] Herodotus I. 18. Χίοισι τὸν πρὸς Ἐρυθραίους πόλεμον συνδιήνεικαν. Josephus Bell. Jud. I. XIV. 4. στρατείας,—ἃς κατ' Αἴγυπτον αὐτοῦ τῷ πατρὶ συνδιήνεγκε. Philo Jud. de Agricult. p. 209. C. συνδιαφέρεσθαι τὰ τοῦ πολέμου.

Adde supra c. 79. et Procopium Bell. Goth. I. 5. et Suidam in Συνδιαφέρειν. WESS.

100 1. ἐν Κορήσσῳ] Mons Κόρησσος aut Κορησσὸς altissime erigebatur stadiis ab urbe Epheso XL. Illi oppidum naviumque statio accubabat ejusdem nominis. WESS.

2. αἱρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος] Hoc solis tribuit Atheniensibus Charon Lampsacenus in Plutarch. tom. II. pag. 861. D. Ἀθηναῖοι—εἷλον τὰ περὶ Σάρδεις ἅπαντα, χωρὶς τοῦ τείχους τοῦ βασιληΐου: sic *arcem* vocasse monuit Hemsterh. in luculenta de Sardium acropoli nota ad Luciani Contempl. p. 502. Tzetzes Chil. I. 853. Ὁ δὲ Ἡρόδοτός φησιν, ὡς ὑπ' Ἀρισταγόρου Τὰς Σάρδεις ἐξεπόρθησαν πεισθέντες Ἀθηναῖοι. Eretriensibus urbis captæ honorem contribuisse videtur Lysanias. Ad mentem ferme Herodoti Aristides de Atheniensibus t. I. p. 209. ἀναβάντες εἰς Σάρδεις στρατιᾷ κοινῇ (una cum Ionibus atque Eretriensibus:) πορθήσαντες ᾤχοντο: verius tamen ἑλόντες scripsisset quam πορθήσαντες. VALCK.

Ib. ἐῤῥύετο αὐτὸς Ἀρταφέρνης] Tot codicum ἐῤῥύατο progressum moratur. Productio verbi Ionica est in multitudinis numero, qualem ἱδρύατο habet II. 182. At hîc de uno Artapherne. Mox quidem se dabit παρηγορέατο Onesilus c. 104. contra tabulas, in quîs παρηγορέετο. Gronovius expressit ex M. VIII. 113. Themistocles ἐκτέατο, ubi ἐκτέετο aut ἠτέετο alii libri. In ejusdem Uraniæ c. 35. S. et V. πάντα δ' ἐπιστέατο Xerxes, reluctantibus pluribus atque ἠπίστατο offerentibus. Sunt cuncta proinde illa fidei fallacis et auctoritatis. Tamen ὡρμέατο singularem numerum adsereret VII. 215. nisi nexa isthic omnia ad hunc forent modum: ἔπεμπε Ὑδάρνεα καὶ τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης· ὡρμέατο δὲ etc. Hydarnes nempe et illi quibus præerat, profecti sunt. Et hæc propter ἐῤῥύατο, quod Ionica magis specie quam veritate splendet. WESS.

101 1. Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἑλόντάς σφεας τὴν πόλιν ἔσχε τόδε] In his probarem si qui codices darent, τοῦ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἑλ. σφέας τ. π. ἔσχε τόδε: qua structura utitur Aristoph. Λυσ. 380. Xenoph. Ἑλλ. IV. pag. 313, 40., Dercyllidas τούτους τοιαῦτα λέγων ἔσχε τοῦ μὴ ἐκπεπλῆχθαι. Scribi tamen etiam potuit: τόδε δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἑλόντάς σφεας τὴν πόλιν

ἔσχε· τότε ἔσαν ἐν τῇσι Σαρδ. Sic loquitur in re simillima Thucyd. I. 73. ὅπερ ἔσχε μὴ κατὰ πόλεις αὐτὸν ἐπιπλέοντα τὴν Πελοπόννησον πορθεῖν: quin ipse Herod. I. 158., Aristodicus, inquit, ἔσχε μὴ ποιῆσαι ταῦτα Κυμαίους. Dissimilia, ni fallor, erunt, quæ multa poterunt obmoveri: nam non nescio Sophocleum Philoct. 1235. ἔστιν ὅς σε κωλύσει τὸ δρᾷν: quæque hujus sunt classis plura. VALCK. In vulgatam hujus loci scripturam consentiunt libri, quam nec opus erat sollicitare. SCHWEIG.

3. τὰ περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρὸς] Scriptura τὰ ἔσχατα περινεμομένου habet quo conmendetur. Sed περιέσχατα lib. I. 87. sicuti τὰ περὶ τὰ ἔσχατα ejusdem Musæ c. 191. Quod subsequitur autem, οὐκ ἔχοντος ἐξήλυσιν, Valla accepit, ac si παρέχοντος esset; neque inprovide, si quidem ἔχειν ea apud Thucydidem potestate veteres Enarratores semel iterumque explicarunt. Si tamen ex codicibus ἔχοντες erueretur, spernendum cum Pavio et aliis haud censerem. WESS.

3. διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς] Pactolum διὰ μέσων ἀφικνούμενον Σάρδεων ἕτοιμα χρήματα κομίζειν hinc Dio Chrysost. Orat. LXXXIII. p. 659. A. et scriptorum conplures. De amne Hermo juxta Phocæam in mare se mergente I. 80. WESS.

102 1. Κυβήβης] Favet Galeo, Κυβέλης emendanti, verum injuria, Valla. Vulgato patroni veniunt Hesychius, Eustathius, Suidas, et quos plures advocavit Gudius ad Phædri III. 20. Hæc est inclamantis Chori, Ὀρεστέρα παμβῶτι γᾶ, Μᾶτερ αὐτοῦ Διὸς, Ἃ τὸν μέγαν Πακτωλὸν εὔχρυσον νέμεις, Sophoclis Philoct. 390. Eadem in Mæcenatis Epigr. *Ades huc, ades Cybebe, fera montium dea*, h. e. ὀρεστέρα Sophoclis; cujus ego suffragio eam Latini versus apud Diomedem et Fortunatianum scriptionem præoptarem. Multa nuper et docta de Cybebe et Mæcenatis Epigr. Pet. Burmannus Secund. Anthol. Latin. I. p. 30. Porro incendii templorum in Græcia obtentus, quem Persis scriptor tribuit, arcessitus erat: verior caussa, quod deos parietibus includi negarent, templa inprobantes. Conf. Brisson. Reg. Pers. II. 31. etc. WESS.

Ib. ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἕλλησι ἱρά.] Hic insano tantum furori fuit prætextus: neque Persarum res sacras, nedum

Asiatica templa violaverant Ægyptii, quum teste Diodoro I. 46. Cambyses ἐνέπρησε τὰ κατ' Αἴγυπτον ἱερά. De Græciæ templis a Persis vel incensis vel violatis veterum loca collegerat Brisson. de R. Pers. II. p. 218. et seqq. Haud protrita dedit Wesseling. ad Diodori Sic. XI. 29. ubi in eam propendere videtur suspicionem, quam Theopompus certe verisimillimam movit, formulam illam juris jurandi, quam Græcos ad Platæas jurasse perhibent, ab Atheniensibus esse confictam. Theopompi præceptori Isocrati p. 73. B. soli dicuntur Iones illis diras imprecati, qui templa Deorum instaurarent igne Persarum violata, tanquam monumenta posteris relinquenda barbarorum impietatis: τῶν ἐμπρησθέντων ἱερῶν ἐπηράσαντο εἴ τινες (legerim, εἴ τι τινὲς) οἰκοδομήσαιεν. Qui Persis apud Platæas se objecerunt Græciæ populi, plerique fuerunt Peloponnesii, in universum secundum Herod. ferme viginti: præter Atheniensium, ceterorum utique templa non incenderant Persæ, neque videri poterant facturi. Phocensium si qui forte transfugæ pugnæ interfuerunt nobilissimæ, in Phocide unum memorat Herod. VIII. 33. Abis Apollini sacratum templum quod συλήσαντες ἐνέπρησαν. Huc adde templa quædam Attica et τοὺς ἐν τῇ Ἁλιαρτίᾳ ναοὺς ex Pausan. Phocicis p. 887., præterea nullum equidem commemoratum legere me memini templum, quod in veteri Græcia Persæ incenderint. Sed Ionum templa recensens Pausanias, ad quæ cetera Græcorum magnificentia non poterant æquiparari, duo scribit de nobilissimis ὑπὸ Περσῶν κατακαυθῆναι: τόν τε ἐν Σάμῳ τῆς Ἥρας (ναὸν,) καὶ ἐν Φωκαίᾳ τῆς Ἀθηνᾶς· θαῦμα δὲ ὅμως ἦσαν καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς λελυμασμένοι, VII. p. 533. Pro ingenio suo Persarum hanc etiam impietatem amplificarunt Athenienses. VALCK.

103 2. ἐσκευάζοντο] Simplex verbum conpositi vicem obit, ut VI. 100. προδοσίην ἐσκευάζοντο. Mox ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον in structura geminum habebit c. 104. φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ. Alii maluissent, ἐκπλώσαντες ἔξω τοῦ Ἑλλ., aut ἐκπλώσαντες τοῦ Ἑλλησπόντου, qualia in Demosthene, Philostrato, atque aliis obvia. Hoc amplius, καὶ γὰρ τὴν Καῦνον etc. expeditum dedimus ad II. 106. WESS.

104 1. Εὐέλθοντος] Notissimus ex Pheretimæ historia lib. IV.

162., et, temporis ratio si subducatur, conpetet ætas. WESS.

2. στασιώτῃσι] Erunt fortasse, qui de *militibus* (στρατιώτῃσι) cogitabunt; quibus, tametsi prospiciam quid pro illis dici queat, non accedo. Notissima utriusque vocabuli in codd. conmutatio diversitati occasionem, (uti lib. I. 13. III. 144. IX. 2.) dedit, in Strabone etiam XIV. p. 992. B=674. D. ubi Athenodorus ἐπεχείρει λόγῳ μετάγειν κἀκεῖνον, *Boëthum*, καὶ τοὺς συστρατιώτας: atqui illi poëtæ nulli milites, nulli conmilitones veri, sed συστασιῶται, unde mox τῆς στάσεως ibidem mentio. Συστασιῶται non ignoti Herodoto. WESS.

4. ἐπολιόρκεε προσκατήμενος] *Assidebat oppugnabatque oppidum*, Gellius Noct. Att. VII. c. 1. De *obsidione*, ut *adsidere* Livio, Græcis adhibetur πόλει vel πόλιν προσκαθῆσθαι. Attigit Wess. ad Diod. I. p. 502. Herodoteum illud bis terve dedit Pausan. I. p. 30. Συρακούσαις πολιορκοῦντες προσεκάθηντο: scribi debet libro VII. p. 558. Ἡράκλειαν δὲ προσεκάθηντο πολιορκοῦντες: et VIII. p. 681, 2. ἐπολιόρκουν προσκαθεζόμενοι, ubi vulgatur προκαθεζόμενοι. πολιορκίᾳ προσκαθεζόμενοι Thucydidis est, I. 11. VALCK.

105 1. οὐ καταπροΐξονται] Glossator adscripsit ea, quæ Aristophanis offerunt enarratores ad Equit. 433., reddenda loco conmodiore. Redi ad Valcken. observationem III. 37. WESS.

2. Ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι] Digna lectio codicis erat Med. ἐκγενέσθαι, pro ἐκγενέσθω jure recepta, quam uno alterove exemplo communiret Gronovius, ut alibi fecerat vir clar. in alterius usus infinitivo commendando. Legitur incerti Tragici senarius apud Etymol. p. 346, 43. Ὦ Ζεῦ, γενέσθαι τῆσδέ μ' ἐξάντην (l. ἐξάντη ut Suid. habet) νόσου: quem alibi lectum non recordor. Æschyl. Sept. contr. Theb. 259. Θεοὶ πολῖται, μή με δουλείας τυχεῖν. Adde Eurip. Suppl. 3. Aristoph. Ran. 914. Quid in istiusmodi sit votis subaudiendum, docere poterit Xenophontis Abradates Κυρ. Παιδ. VI. p. 100, 42. qui ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεύξατο, ἀλλ' ὦ Ζεῦ μέγιστε, δός μοι φανῆναι ἀξίῳ μὲν Πανθείας ἀνδρί: vel ejusdem Cyrus p. 97, 42. Ἀλλ' ὦ Ζεῦ μέγιστε, λαβεῖν μοι αὐτὸν γένοιτο ὡς βούλομαι. Ho-

rum prius probavit H. Steph. in App. de Dial. Att. p. 49., sequutus Eustathium. Hic nostra quoque proferens Herodotea, Florentinam adfirmat lectionem in Iliad. β'. p. 188., 29., ἔστι καὶ παρὰ Ἡροδότῳ σχῆμά τε ὅμοιον εὐχῆς, καὶ ἱστορία τοιαύτη· Δαρεῖος εὔξατο, ἄνω εἰς οὐρανὸν ἀφεὶς ὀϊστὸν, καὶ τὸν ἀέρα βαλὼν, Ὦ Ζεῦ γενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι. Ut apud Herod. IV. 18., si me non fallit suspicio, ἄνω mutatum erat in ἄνοι, vel ἄνθρωποι: sic in his, pro ἄνω εἰς οὐρανὸν, ed. Rom. dabat ἀνθρώπῳ εἰς οὐρανόν. Absurdam lectionem correxerat et H. Steph. l. c. quam ex ἄνω πρὸς ortam perperam putat Politus, in cujus ed. p. 474. vulgari non debuerat: ἄνω πρὸς εἰς οὐρανὸν ἀφεὶς ὀϊστόν. Scripsisse mihi videtur Herod. ὀϊστὸν ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι. In his ἥλιον legisse videri possent de quibus Diog. Laërt. in Procem. §. 9., καταγινώσκουσιν Ἡροδότου οἱ τὰ περὶ Μάγων γράψαντες· μὴ γὰρ ἂν (ἄνω perperam ed. Meibom.) εἰς τὸν Ἥλιον βέλη Ξέρξην ἀκοντίσαι, μηδ' εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι, θεοὺς ὑπὸ τῶν Μάγων παραδεδομένους: aut certe Solem intellexerunt. Philo Bybl. apud Euseb. Præp. Ev. p. 34. c. τὰς χεῖρας ὀρέγειν εἰς τοὺς οὐρανοὺς πρὸς τὸν ἥλιον. Non ignem tantum et aquam, *Solem* et *Mare* colebant Persæ; sed et *cœlum* adorabant, ut Græci Jovem. Persæ Herodoto dicuntur I. 131. τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες: *hoc sublime candens, quem vocant omnes Jovem.* VALCK.

106 4. τοιοῦτόν τι] Histiæi responso, τί δ' ἂν ἐπιδιζήμενος ποιέοιμι ταῦτα; τεῦ δὲ ἐνδεὴς ἐών; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσαπερ σοί: congruit Magorum ad Astyagen Herodot. I. 120., sed Creontis inprimis ad Œdipum oratio in Soph. Œd. Tyr. 600. et seqq. Νῦν μὲν γὰρ ἐκ σοῦ πάντ' ἄνευ φόβου φέρω. Πῶς δῆτ' ἐμοὶ τυραννὶς ἡδίων ἔχειν Ἀρχῆς ἀλύπου; Πῶς δῆτ' ἐγὼ κεῖν' ἂν λάβοιμ', ἀφεὶς τάδε; et ad iratum Thesea Hippolyti Eurip. 1012. Μάταιος ἆρ' ἦν κοὐδαμοῦ μὲν οὖν φρενῶν. Ἀλλ', ὡς τυραννεῖν ἡδύ; τοῖσι σώφροσιν Ἥκιστά γ'. ut locum eleganter emaculavit Marklandus. VALCK.

Ib. ὅσαπερ σοί] Repetit et gratus agnoscit regis promissa, ἔχε τάπερ ἂν ἐγὼ ἔχω, ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ σύμβουλος, supra c. 24. WESS.

9. Σαρδῶ νῆσον etc.] Similiter scripsit VI. 2. Hic Dario nonnihil aptius fuisset movendo, si Sardiniam *insularum*

maximam vocàsset Histiæus, νήσων τὴν μεγίστην: ut supra I. 170. Ionibus auctor fuisse dicitur Bias πλέειν ἐς Σαρδῶ, νήσων ἁπασέων μεγίστην: quod utilissimum suum consilium, ut ab omnibus intelligeretur, carmine Philosophus explicuisse videtur: vid. Diog. Laërt. I. 85. Ante Biantis ætatem idem illud consilium suis Messeniis, tyrannide Lacedæmoniorum oppressis, dederat Manticlus: Pausan. IV. 23., Μάντικλος ἐκέλευε—πλεύσαντας ἐς Σαρδὼ κτήσασθαι μεγίστην τε νῆσον καὶ εὐδαιμονίᾳ πρώτην. Idem X. p. 836., ἡ Σαρδὼ, inquit, μέγεθος καὶ εὐδαιμονίαν ἔστιν ὅμοια (sic T. Hemsterh.) ταῖς μάλιστα ἐπαινουμέναις: conf. Diodor. Sic. I. p. 341. et 343. Wess. et Cluver. Sard. Ant. p. 479. VALCK.

108 4. ἐς τὴν Κύπρον] Ista verba, more historicorum in medio posita, æque pertinent ad sequentia, καὶ οἱ Πέρσαι, atque ad ea quæ præcedunt. Tantilla res non animadversa deceperat interpretes. *Cum e Cilicia Persæ navibus in oram Cypri Ciliciæ trajecissent oppositam,* ἤϊσαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ, *illinc, relictis navibus, itinere terrestri ibant versus Salamina,* in altera insulæ parte sitam, Syriæ objectam. Seleucia nave profecti Paulus et Barnabas in Cyprum primum venere Salamina Act. Ap. XIII. 5., mox dicuntur διελθόντες τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου. Quando Paphus in ipso fuit Orientali latere Cypri, atque hinc in Pamphyliam trajecerunt Apostoli, quod spectatissimi codices offerunt, διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον, causæ nihil est cur sperneremus. VALCK.

Ib. Κληΐδες] Isto de promontorio et insulis adjacentibus, Κληΐδες πόντου καὶ ἐσχατιαὶ Σαλαμῖνος in vetere Epigr. Anthol. III. p. 366., ubi Brodæus docte, et Meursius Cypri I. 27. WESS.

110 1. Σολίων] Nulla hic S. neque aliorum codd. haberi ratio debuit. Σόλιοι in Cypro, Σολεῖς Ciliciæ. Auctor Vitæ Arati, a Petavio publicatus: εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Σόλοι τῆς Κύπρου· ἀλλ' οἱ μὲν Κύπριοι Σόλιοι καλοῦνται· οἱ δὲ Κιλίκιοι, Σολεῖς. Quibus concinit Diogenis Laërt. I. 32. observatio. Pravum etiam ἀποδέξαντες, hoc certe loco, et levi scriptionis vitio ortum. Dedit III. 14. καὶ ἄλλας παρθένους ἀπολέξας, *aliasque virgines seligens:* et τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος στρατοῦ Mardonius, sibi XXX. illa millia secernens, VIII. 101. Talia in

Thucydide, Xenophonte, et Procopio in primis, conplura. WESS.

111 1. ὑπασπιστὴς γένος μὲν Κὰρ] Apte quadrant Herodotea in famulum e Caria; in cap. seq. forsan et in aliis codd. pro Κὰρ, vera lectione, reperietur ὀπάων, ut legit Valla et S. et erat ille Car Onesili *pedissequus;* ὀπάων vel ὀπέων, id est ὀπηδὸς et ἑπάμων: hoc ipso cap. mox legitur, εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτοῦ. Cares, mercede conducti, militantes καθ' ὅλην ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα, teste Strabone XIV. p. 978. A = 662. D. Singuli quoque passim apud Græcos servitutem serviebant; illinc vulgo *Cariones* dicti. Aristoph. Av. 765., Εἰ δὲ δοῦλός ἐστι καὶ Κὰρ, ὥσπερ Ἐξηκεστίδης. VALCK.

Ib. πολέμια] Πολέμια, sive πολεμήϊα ἔργα, quomodo VII. 9. iterum, Homericum redolent οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα Iliad. β'. 338. et ν'. 727. WESS.

4. μέγα τοι γίνεται] Malebat D'Orvillius, si codices addicerent, μέγα τι, ad Chariton. lib. VII. 2. p. 595. At illi reluctantur; sententia Caris bona est, qui quidem cum mox ait ἡμίσεα συμφορὴ, priscorum opinionem probat, vinci et sterni a viro egregio et forti laudantem. Nobile Virgilianum, *Æneæ magni dextra cadis,* Æn. X. 830. Adi ad Ciofanium in Ovidii Metamorph. V. 191. WESS.

112 2. ἄκροι γενόμενοι ταύτην τὴν ἡμέρην] Benedictus in Notis criticis ad Herodoti Historias, vulgatam olim lib. I. c. 73. scripturam defendens, et ὀργὴν οὐκ ἄκρος haud dubie *iræ non temperans* significare contendens, hac nititur ratione: "quia ἄκρος sæpe, ut Herod. V. 112. indicat *superior, victor.*" Non viderat vir doctus, verbis supra scriptis nullam aliam nisi eam subjectam esse sententiam, quam his Latinis commodissime Valla reddiderat, *eo die strenue* (potuerat perinde *acriter* dicere) *pugnantes.* SCHW. Vide infra Wessel. c. 124.

113 2. πολεμιστήρια ἅρματα] Explicant Critici ad Aristoph. Nub. 28. Πολεμιστήρια καλοῦνται καὶ τὰ πολεμικὰ ἅρματα, ἐφ' ὧν ὁπλίτης ἐπιβέβηκεν ἅμα τῷ παραβάτῃ. Melius et aptiore nomine ἡνίοχος καὶ παραβάτης sive παραιβάτης alii. Mansit itaque Salaminiis priscus ex curribus pugnandi mos, sicuti diutissime Thebanis in Bœotia, de quibus et gemina sectatis ad Diodori XII. 70. WESS.

3. Φιλοκύπρου δὲ τούτου etc.] Plutarchus consentit in Solon. p. 93. A., hoc amplius, Solonem tradens regi auctorem fuisse, ut novam urbem, ob asperum et inconmodum prioris Æpeæ situm, conderet, quæ a Solone deinceps Σόλοι. Non illis dissimilia Auctor Vit. Arati, nisi quod regem Κυπράνορα adpellet. Meursium hæc non fugerunt Cypri lib. I. 7. WESS.

Ib. ἀπικόμενος ἐς Κύπρον] Et aliunde noveramus in Cypro sæpius et satis diu Solonem fuisse commoratum: primo tamen adspectu nihil admodum ista hic ad rem facere videntur; et facile quis in eam veniret suspicionem, post ista voces aliquot intercidisse. Sed tradere voluit, ut opinor, Herodotus, dum moraretur apud Philocyprum, Solonem in ipsa insula Cypro carmina condidisse, quibus amicum istum suum collaudarit: atque id manifestum est ex parte Elegiæ, qua regem istum alloquebatur Solon, Plutarcho conservata in Solone p. 93., Νῦν δὲ σὺ μὲν Σολίοισι πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἀνάσσων Τήν τε πόλιν ναίοις καὶ γένος ὑμέτερον. Αὐτὰρ ἐμὲ ξὺν νηῒ θοῇ κλεινῆς ἀπὸ νήσου Ἀσκηθῆ (Hesych. ἀβλαβῆ) πέμποι Κύπρις ἰοστέφανος: *detque illa mihi* νόστον πατρίδ' ἐς ἡμετέρην. In Solone suo, nec mirum, solito negligentior Meursius carminum Solonis omisit reliquias; senarios etiam, quibus suam ipse πολιτείαν, quam constituit Athenis, descripserat elegantissimos, ex Aristide, Plutarcho, aliisque inter se collatis partim certe concinnandos. VALCK.

114 3. ἐμαντεύθη σφι] Ad eum modum superius cap. 45. τὰ μεμαντευμένα, et Heliodori τὰ ἐκ νεκυίας μεμαντευμένα Æthiop. VII. princ., quibus nunc non adjungo λουτρὰ τοῖς τετρωμένοις μαντευτὰ, et Philocteten μαντευτὸν τοῖς Ἀχαιοῖς ex Philostrati Heroic. II. 18. et V. 1.; hoc tamen, Bochartum mellificantes in Onesili calva apes recte admovisse ad Judic. c. XIV. 9. illuminandum Hieroz. P. II. lib. IV. 10. p. 505. WESS.

117 1. Περκώτην] Puro fonte si manarunt in Ethnicographo Περκώτη, πάλαι Περκώπη, haud spreverim ex schedis Περκώπην. In Strabone [lib. XIII. p. 883=590. B.] nunc quidem, καὶ ὅτι πάλαι Περκώπη μετωνομάσθη ὁ τόπος: unde si Stephanus sua depromserit, uti credibile, Περκώπη ibidem fuit. Poëtæ modo Περκώτη, alibi Περκώπη, Iliad. λ'. 229., ubi

Eustath., ἡ δὲ Περκώπη αὕτη, ἑτέρα ἐστὶ παρὰ τὴν διὰ τοῦ τ, nescio quo jure. Eadem enim urbs ad Hellespontum, cujus in nomine Homeri codices olim æque variarunt ac Herodotei. WESS.—Apud Strab. l. c. Tzschuckius t. V. p. 293. præeuntibus Mss. una voce ἡ Παλαιπερκώτη edens, Politum laudavit ad Eustath. in Homer. t. II. p. 771. De eadem urbe conferri possunt quæ a Casaub. et a nobis ad Athenæum notata sunt, Animadvers. t. I. p. 223. et præsertim p. 499. SCHWEIG.

118 1. Ἰδριάδος] Regionis nomen instauravi, expugnatus Stephani verbis, Ἰδριὰς πόλις τῆς Καρίας: quæ quidem antea Chrysaoris et Hecatesia cum diceretur, ab ipso, ubi posita erat, tractu cognomen duxit. In Πιξοδάρου titulo nihil novatur, numis et Diodoro XVI. 74. ΠΙΞΩΔΑΡΟΣ: nihil quoque in Κινδυέος, cui suo periculo Κνιδιέος, a Cnido Cariæ, Palmerius substituit, oblitus *Cnidum* gentile Κνίδιον formare: Berglerus malebat Ἀλινδέος, ex *Alindis* Cariæ ap. Arrianum Ἀναβ. I. 24. Equidem nihil demuto, siquidem Κινδὺς, Κινδύη, et Diana Κινδυὰς in Cariæ finibus apud Polybium [XVI. 12, 3.] et Strabonem lib. XIV. p. 972=658. B. cum Casauboni observatione. Caricum autem hoc bellum Demon in Schol. ad Plut. Aristoph. 1003., egregia Hemsterhusii opera adjutus, indicaverat. WESS.

119 2. ἐς Λάβρανδα] Superstitiosa membranæ Medic. veneratio (vere Hemsterhusius) Λάβραυνδα Herodoto inculcavit. Urbis nomen amanuensium alii Λάβρανδα, nonnulli pingebant Λάβρυνδα, quam utramque scriptionem Florentiæ atque alibi conbinarunt. Λαβρὺν olim Lydi et Cares securim adpellabant, teste Plut. Quæst. Gr. p. 302. A., hinc Λάβρυνδα. Straboni et numis Λάβρανδα, Jupiterque Λαβρανδηνὸς, qui frequentius Λαβρανδεὺς, XIV. p. 973. Quid de Æliano dicam, cui ex λάβρῳ καὶ πολλῷ ὗσαι Jupiter iste? Errat insuper, Κάριον et Στράτιον confundens Jovem XII. de Anim. c. 30. Cautior Strabo, de quo antea ad Herod. I. 171. WESS.

Ib. κατειλήθησαν ἐς Λάβρανδα] Enarrat Herodotea, et cum Demonis fragmento comparat Hemsterh. ad Schol. in Aristoph. Plut. p. 355. ex cujus eruditissima conjectura scri-

pserit Demon: τῶν Καρῶν περὶ τοῦ πολέμου πρὸς τῷ τοῦ Λαβρανδέως ἄλσει βουλευσαμένων. Herodotus ἱρὸν μέγα τε fuisse scribit καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων: cui et alibi permutantur voces ἱρὸν et ἄλσος, ut VI. 78. et 79. τὸ ἄλσος τοῦ Ἄργου: τὸ ἱρὸν, et τὸ τέμενος: ubi mox ἅτε γὰρ πυκνοῦ ἐόντος τοῦ ἄλσεος. In hoc Labrandensis Jovis luco sacellum probabiliter fuit, in quo staret Jupiter Στράτιος manu gestans *securim*. Exquirit in Quæst. Gr. Plutarch. p. 301. F. cur *manu teneret* τοῦ Λαβρανδέως Διὸς ἐν Καρίᾳ τὸ ἄγαλμα πέλεκυν ἠρμένον? Jupiter Στράτιος ævo recentiori colebatur et alibi terrarum, Herodoti forsan ætate nusquam nisi in Caria, vel saltem a Caribus solis. Istis interjectis de Jove Stratio, vocula sibi usitata redorditur orationem Herodotus: Κατειληθέντες ὦν οὗτοι ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο περὶ σωτηρίης: his ex M. voculam δὲ inseruit Gronov. quam omissam mallem: in eumdem sensum scribi quoque potuerat, κατειληθέντες δὴ οὗτοι, *hi, inquam, huc in unum coacti de rei summa deliberabant*: ut aliis δὴ, sic etiam Nostro frequentatur: vid. Hemsterh. ad Lucian. p. 322. et in Obs. Miscell. III. p. 419. VALCK.

120 2. πεσόντων δὲ πολλῶν] Si confirmaretur aliunde, non esset absurda lectio, quam margo præbet Steph. πεσόντων δὲ τῶν πάντων πολλῶν, Μιλήσιοι μάλιστα ἐπλήγησαν: *quum in universum multi cecidissent in prælio, Milesii tamen maximam præ ceteris cladem acceperunt*. Demon in Schol. ad Arist. Plut. p. 357., οἱ Μιλήσιοι—πανδημεὶ τοῖς Καρσὶ βοηθήσαντες, καὶ τοῖς Πέρσαις μετ' ἐκείνων συμβαλόντες, σχεδὸν πάντες ἀπέθανον. Quod in Herodoteis est πληγέντες, ubi eodem modo ponitur a Thucydide III. 18., recte explicatur a Schol. μεγάλως νικηθέντες. Πληγὴ γὰρ, inquit, κατὰ πόλεμον, καὶ τραῦμα, ἡ ἰσχυρὰ ἧττα. Herodotus aoristos primos pass. adhibet præ secundis; non hic tamen scripsisset πληχθέντες, quod et inusitatum recentioribus: in Schol. ad Aristoph. Av. 1402., πληχθεὶς mutandum videtur in παταχθείς: ne hoc quidem apud veteres Atticos invenietur, neque etiam παταγεὶς, quod viri docti putabant restituendum Lysiæ p. 15., ubi pro ποδηγὴς legendum sine controversia πληγείς. Actor attice dicitur πατάξαι: qui patitur, πληγῆναι. Ad minuta talia homines eruditi sæpe non satis attenderunt. VALCK.

121 1. ἀνεμαχέσαντο] Sic VII. 231. ὁ μὲν (Aristides) ἀνέλαβε πᾶσαν ἐπενεχθεῖσαν οἱ αἰτίην: tum VIII. 109. νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαβεῖν τὴν προτέρην κακότητα. Neque Diodorus aliter XVI. 19. ἀναμαχέσασθαι καὶ ἀναλαβεῖν βουλόμενος τὴν ἧτταν, sæpeque alias ἀναμάχεσθαι τὸ γεγονὸς ἐλάττωμα. Nam τρῶμα Herodoteo sermone tantumdem ac ἧτταν sive ἐλάττωμα valere, in dubio non est. WESS.

2. ἐν Πιδάσῳ] ἐν Πηδάσῳ posuit in marg. Stephanus: illinc fluxit quod ante Gronov. vulgabatur ἐπὶ Δάσῳ. Eodem errore vulgatur in Allegor. Homer. Heracliti p. 420., ἡ ἐπὶ δυάδι μάχη: ubi corrigi debet ἡ ἐν πεδιάδι μάχη, aut, si quis illud malit ut usitatius, ἡ ἐπὶ πεδιάδι μάχη. Pro diversis lectionibus, ἐπὶ Δάσῳ, ἐν Πιδάσῳ, ἐν Πηδάσῳ, duo codices offerunt τὴν ἐπὶ Λασοῖσι ὁδόν. Suspicor ad vocem Πηδάσῳ olim correctionem adscriptam δασεῦσι, quæ facile degenerarit in Λάσοισι. Quid Valla legerit incertum est; nam *Mylassensis* Heraclides in vicinis memoratus menti scribentis offerre potuit Cariæ *Mylassa.* Mihi maxime fit verisimile scriptum ab Herod. τὴν ἐν Πηδασεῦσιν ὁδόν. Urbem ille Πήδασα, quantum recordor, non nominat; sed incolæ istius tractus ipsi dicuntur aliquoties Πηδασέες, I. 175. VIII. 104. et 105. VI. 20., τὰ ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσὶ Πηδασεῦσι ἐκτῆσθαι. Diceretur autem ἡ ἐν Πηδασεῦσιν ὁδὸς, ut *via* dicebatur *in Phocide* ἡ ἐν Φωκεῦσιν ὁδός. Sæpe memorant τὰς ἐν Φωκεῦσι πόλεις: τῶν πόλεων τῶν ἐν Φωκεῦσι, Demosth. p. 210. Philostratus p. 842. dixit τὴν εὐθὺ Φωκέων τε καὶ Δελφῶν ὁδόν. Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 362, 17. ἐν ταῖς συμβολαῖς τῆς τε ἐπ' Εὐτρησίων καὶ τῆς ἐπὶ Μιδέας ὁδοῦ: ad hoc exemplum hic quoque scribi potuit τὴν ἐπὶ Πηδάσων vel Πηδασέων ὁδόν, *viam quæ duceret in regionem Pedasensium*, vel *Pedasa.* VALCK.

122 2. Αἰολέας πάντας ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται] Galei miror judicium, veram lectionem esse scribentis Αἰολίδα. Virum doctissimum deceperat, ut puto, locus lib. VI. c. 8. ubi mentio fit Αἰολέων ὅσοι τὴν Αἰολίδα γῆν νέμονται: ista hinc illuc male translata suspicor, ubi Λέσβον exhibent codices et Valla. Hic autem scripserat, opinor, Herodotus Αἰολέας π. ὅσοι γῆν Ἰλιάδα, vel τὴν Ἰλιάδα γῆν νέμονται: quam hic lectionem vicina satis adfirmant et dux Persarum mortuus ἐν τῇ Τρωάδι.

Supra c. 94. cum ab Atheniensibus occupatam ut suam urbem, Mitylenæi Sigeum repeterent, contendebant Athenienses, *οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης, καὶ τοῖσι ἄλλοισι.* Oram maritimam ab Abydo Cumam usque quia tenebant olim omnem propemodum Æoles, totum istum tractum Αἰολίδα dixerat Ephorus, teste Strabone XIII. p. 896. B=600. C. Quos cepit *Gergithios* sive Γέργιθας, *Teucrorum veterum reliquias,* quo Troadis loco sitam urbem incoluerint discere licet ex Herod. VII. 43. VALCK. Wesselingius præter c. 94. citat I. 151.

124 1. ψυχὴν οὐκ ἄκρος] Valla *mentis non compos,* male de Aristagora; quippe, quod rerum series declarat, mentis nequaquam alienatæ. Animi constantiam metus illi excusserat. Ἄκροι τὰ πολέμια, *acres in bello* VII. 111., νηυσὶ ἄκροι γενόμενοι Iones in prælio navali strenui cap. 112. superius [m]; alibi ἄκρη ἀρετὴν, et ἄκρος ὀργὴν, de quo I. 73. Pindari ἀκρόσοφος Od. Olymp. XI. extrema et ψυχὴν ἄκρος non longe distant, etsi *animi* audacem *constantiam* posterius magis exprimat. WESS.

126 2. πόλιν περικατήμενος] Ἐννέα ὁδοὺς, *Novem vias,* in quarum vicinia deinde Amphipolis ab Atheniensibus condita, et XXXII. quidem annis post Aristagoræ cladem, egregio auctore Thucydide IV. 102. Atticæ coloniæ tempus in Ol. LXXVII. aut sequentis initium incurrit, hinc Aristagoræ et comitum strages in Olymp. LXX. Confer Diodor. XII. 68. et Corsinum Fast. p. 184. t. III. WESS.

[m] Nollem ibi νηυσὶ cum ἄκροι a viro doctissimo junctum: νηυσὶ ibi ad ὑπερεβάλοντο refertur, *classe superarunt.* SCHWEIG.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SEXTUM.

1 4. ΤΟΥΤΟ τὸ ὑπόδημα ἔῤῥαψας μὲν σὺ] Dictum proverbiale, quo scitissime usus Gregorius est Naz., ut culpam tot regionum, in Mesopotamia Persis cessarum, a Joviano Imp. in Julianum verteret, Stelit. II. p. 118. c. καὶ τὸ τοῦ Ἡροδότου περὶ τῆς Σαμίων τυραννίδος καιρὸς εἰπεῖν, ὅτι τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔῤῥαψε μὲν Ἱστιαῖος, ὑπεδύσατο (ὑπεδήσατο) δὲ Ἀρισταγόρας. Hinc hausit Nicephorus, [Hist. Eccl. X. 38.] quem antestatus Gronovius est. WESS. qui in var. lectt. monuit Nonnum in Gregor. Stelit. II. p. 162. exscriptum esse ab Apostolio XIX. 95.

Ib. τοῦτο τὸ ὑπόδημα etc.] Explicat Tzetzes Chil. III. 324. et IX. 240. τὴν ὑπόθεσιν δέδωκεν Ἱστιαῖος, Ἐς τέλος δ' ἐξεπέρανεν αὐτὴν Ἀρισταγόρας: sed ipsi fraudis architecto Histiæo dixit ista satrapa, non Dario. Proverbii vim obtinuisse Herodotea liquet ex Diogeniani VIII. 49. Cleonem τὸν βυρσοδέψην, decebant ista in Aristoph. Eq. 314., Οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοὔθ' ὅθεν πάλαι καττύεται. VALCK.

3 1. τὴν μὲν γενομένην etc.] Videri potest ab absurditate longe abesse priscorum codicum τὴν μέν νυν ἐν αὐτοῖσι etc. *veram apud ipsos caussam non aperuit.* Vicinum admodum III. 65. τοῦτο ἐς ὑμέας ἐκφῆναι. Nec recipio tamen. Ordo, ut sæpiuscule, turbatior consulto; juncta voluit οὐ μάλα ἐξέφαινε αὐτοῖσι. Histiæi autem de Ionum μετοικισμῷ conmentum, ad perterrefaciendos satis erat adpositum, siquidem et Assyriorum et Persarum institutis respondens. Quid enim illi Hierosolymitanis testati fuerint olim, tanquam re minime

dubia, docemur 2 Regum XVIII. 32. Persarum mos superiore tangitur libro c. 14. et post pauca c. 9. De Philippo Macedone Justinus culte, VIII. 5. *Reversus in regnum, ut pecora pastores nunc in hibernos, nunc in æstivos saltus trajiciunt, sic ille populos et urbes, ut illi vel replenda vel derelinquenda quædam loca videbantur, ad libidinem suam transfert.* Mitto Romanos. WESS.

4 1. δι' ἀγγέλου] Reiskio placere δι' ἀγγέλου ποιεύμενος non potuit, propterea que διάγγελον ποιεύμενος, nexis vocibus, instauranti. Erant utique priscorum in castris διάγγελοι ad mandata ultro citroque transferenda; quales *optiones* et *tesserarii* Latinorum, διάγγελοι καὶ διοπτῆρες, ex Plutarchi versione in Galb. p. 1063. F., qui Sympos. p. 678. D. quoque, δεῖ γὰρ οὐχ, ὥσπερ ἐν στρατοπέδῳ, διαγγέλοις—χρῆσθαι. Noster autem, quantum recordor, vocabulo usus nunquam fuit: immo vero sicubi usurpasset, non obtruderem huic loco. Satis videbitur ex VIII. 134. ὁ Ἀμφιάρεως διὰ χρηστηρίων ποιεύμενος, quippe dictionem dubitatione et correctione liberans. Gentile Ἀταρνεΐτης Valckenarius I. 160. illustravit. WESS.

5 4. ἀπωστὸς τῆς] Necessaria non est præpositio. Sophocles Ajac. 1044. Τέλος δ' ἀπωστὸς γῆς ἀποῤῥιφθήσομαι: et Œdip. Tyr. 649. ἢ γῆς ἀπῶσαι πατρίδος ἢ κτεῖναι λαβών. WESS.

7 1. προβούλους] Docuit ex Aristot. Polit. IV. 14. Budæus, προβούλους in Græciæ civitatibus fuisse, *qui ante sedulo consultarent, quam ad populum deliberanda referrentur;* atque inde Athenis προβουλεύειν, προβουλεύματα, apud Oratores, Demosthenem, Æschinem, Lysiam, quibus atque Harpocrationi molestus non sum. Πρόβουλοι hic sunt *legati, ad commune Ionum de gentis salute consultum missi,* uti I. 170. Tales πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, simili caussa ad Isthmum missi VII. 172. indice Porto. WESS.

Ib. ἔπεμπον προβούλους—ἐς Πανιώνιον] De XII. Ioniæ civitatibus fœderatis octo tantum ad illud commune gentis concilium suos hoc tempore misisse videntur legatos, de re summa consultaturos; totidem enim tantum memorantur cap. seq. quæ pro suis quæque viribus naves adversus Persas instruxerint. Præter istas in Πανιώνιον convenire sueverant

Ephesii, Colophonii, Lebedii, et Clazomenii. Recenset istas duodecim civitates Herod. I. 142., quæ de gentis nomine templum Πανιώνιον dictum condiderint, cujus sui generis alios nullos voluerint esse participes: vide Wesseling. ad Diodori XV. 49. Præter ceteros τοῦ Πανιωνίου meminerunt Diogen. Laërt. I. 40. Pausan. VII. 3. et 4. Max. Tyr. XXVII. 2. vid. Append. Vatic. Prov. II. 43. et IV. 11. VALCK.

2. ἐς Λάδην] Insulam Ladam, e regione Mileti jacentem, Gronov. ad Arrian. Ἀναβ. I. 19. docte declaravit. WESS.

9 2. καταλυθέντες τῶν ἀρχέων] Infra c. 13. Æaces ab Aristagora ἀπεστέρητο τὴν ἀρχὴν, κατάπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης τύραννοι: frequenter τυραννίδος et ἀρχῆς κατάλυσις memorantur. Perperam posita distinctio locum obscuravit Xenophontis Ἑλλ. V. p. 331, 7. sic ista vulgari debuerant: τοὺς—βουληθέντας Λακεδαιμονίοις τὴν πόλιν δουλεύειν, ὥστε αὐτοὶ τυραννεῖν, τὴν τούτων ἀρχὴν ἑπτὰ μόνον τῶν φυγόντων ἤρκεσαν καταλῦσαι. Similis accusativus non intellectus VI. p. 347, 17., peperit nobis additamentum, ni fallor, Xenophonteis interjectum ibid. vs. 26—29. quo sine jactura careremus. VALCK.

4. ἐμπρήσεται] Hoc an ἐμπεπρήσεται ex M. præferendum sit, vix poterit constitui, quum utrumque sit ad normam veterum; quos imitatus Pausan. IV. p. 297., scripsit συλήσεσθαι δέ σφισι καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰς πατρίδας ἐμπρήσεσθαι. Alterius generis apud Aristophanem inveniuntur πεπράξεται, ἀποκεκόψονται, κεκλαύσεται, πεπλήξεται, ἐγγεγράψεται, κεκλήσομαι, λελήψεται: postremum restituendum est in Nubib. 1310. et forsan in Eurip. Herc. Fur. 729. pro γενήσεται, nisi præferendum sit δεδήσεται. Hoc ubi Mœris adnotavit, plura dedit Pierson. p. 123. seq. Herodotus τὰ ἱρὰ et τὰ ἴδια similiter opponit c. 13. et VIII. 109. Persa τὰ ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποιέετο, ἐμπιπρὰς etc., *Deorum templa* designans per τὰ ἱρὰ, per τὰ ἴδια non privatorum tantum ædes, sed *quævis*, templis aliisque locis sacris exceptis, *ædificia* civitatum præsertim *publica*, qualia veteribus τοῖς ἱεροῖς opposita ὅσια dicuntur. Plerumque quidem per ἱερὰ et ὅσια, *sacra* et *profana*, intelliguntur apud veteres χρήματα: nonnunquam vero designantur et οἰκοδομήματα. Hæret in Isocratis Areopag.

turpis menda p. 153. B. τὴν δημοκρατίαν οὕτω κοσμήσασαν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ ταῖς θυσίαις: *urbem* vertit Wolf. *exornatam templis et sacrificiis:* emendandum esse καὶ τοῖς ὁσίοις, demonstrant hæc Harpocrationis in Ὅσιον: Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ, Καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις: istum locum H. Steph. ceterique dimiserant intactum. Eosdem quos Isocrates, sæpe laudat Demosthenes, qui Athenarum urbem templis exornaverant aliisque publicis ædificiis, velut in Olynth. III. p. 25., δημόσια μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν et p. 101, 46. contr. Androtion. p. 386, 24. quæ loca Ciceroni obversabantur I. in Verr. c. 21. et Sallustio Bel. Cat. c. XII. ubi notat Wasse. VALCK.

5. ἐπηρεάζοντες] Vid. Raphelius ad Matth. c. V. 44. perspexit, scholiaste Thucydidis advocato, ad quem I. 27. præclara Wasse, tum quoque Heraldus Animadvers. ad Jus Attic. et Rom. lib. II. 15. WESS.

11 2. ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς] Ad Homeri exemplum, quod Stephanus ostendit, Il. κ'. 173. πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς: pro quo Synes. de Regn. p. 21. B. νῦν γὰρ πάντες ἐπὶ ξυροῦ ἵστανται ἀκμῆς. Junge Burmann. in Phædri V. 8, 1. WESS.

Ib. ἐπὶ ξυροῦ γὰρ τῆς ἀκμῆς] Phocæensis ista Dionysii Longinus in exemplum advocat hyperbati, 22, 4. monetque, ὡς μὴ δοκεῖν ἐσκεμμένα λέγειν, ἀλλ' ἠναγκασμένα, Herodotum invertisse dicendorum ordinem, quæ naturali suo situ sic secundum Longinum fuissent collocanda: Ὦ ἄνδρες Ἴωνες, νῦν καιρός ἐστιν ὑμῖν πόνους ἐπιδέχεσθαι· ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ὑμῖν τὰ πράγματα. Homericum illud expresserunt Theognis 557. κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς: et auctor Epigramm. Ἀκμᾶς ἑστακυῖαν ἐπὶ ξυροῦ Ἑλλάδα πᾶσαν, apud Plutarch. et Aristid. t. III. p. 648. Sed hæc Herodoti, quæque sequuntur, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, Aristides imitatur in Themistocle t. III. p. 303. ἀλλ' ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἑστηκότος, (ἢ) εἶναι τὴν Ἑλλάδα ἢ μή: id est σωθῆναι ἢ ἀπολέσθαι, ut recte Schol. explanat. Herodotei quoque Dionysii forte meminerat Livius, dum ista Locrensem legatum Romæ dicentem faciebat, XXIX. 17. *In discrimine est nunc humanum genus, utrum vos, an Carthaginienses, principes orbis terrarum*

videat. Frequentatur in talibus ἀκμή. . Demosth. p. 37, 56. ταῦτα—πρότερον μὲν ἐνῆν ποιεῖν, νῦν δὲ ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν. Eurip. Phœn. vs. 1088. Ἀκμὴν γ' ἐπ' αὐτὴν (ἦλθον.) Ionas suos docere voluit Dionysius, in novacula stantem occasionem esse prehendendam, cujus opportunitatem frustra quærerent amissam; atque adeo, ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν, Ἀλλ' ἔστ' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, Aristoph. Plut. vs. 255. VALCK.

3. ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι] Sententia dicti satis est perspicua: *molestias si velitis subire, labore vobis libertatem parabitis;* ut optima quævis et jucundissima non nisi primum *impensa opera* comparari solent: *labor* enim *voluptasque, dissimillima natura, societate quadam inter se naturali sunt juncta,* ut vere scribit Livius V. 2. Cyrus Xenoph. Κυρ. Παιδ. I. p. 15. πόνον τοῦ ζῆν ἡδέως ἡγεμόνα νομίζετε: sic ista legit Longin. XXVIII. 4. Dionys. Halic. t. II. p. 317, 23. οὐδὲν τῶν μεγάλων μικρῶν ἐστι πόνων ὤνιον. Forte non alibi lectum Musonii dictum nobis egregium servavit Gellius Noct. Att. XVI. 1. Ἄν τι πράξῃς καλὸν μετὰ πόνου, ὁ μὲν πόνος οἴχεται, τὸ δὲ καλὸν μένει: apte quadrant ista Herodoteis. VALCK.

4. θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων] Recurret simili in negotio c. 109. Diversius abit de officiorum justis vicibus hoc Alcibiadis τὰ ἴσα νέμων, τὰ ὅμοια ἀνταξιούτω, Thucyd. VI. 16. WESS.

Ib. ἐλασσωθήσεσθαι] Nisi codices etiam alii concinerent M. revocarem ἐλασσώσεσθαι. Mos veterum, quibus præivit Herodotus, pro passivis interdum adhibentium futura media, et ab aliis fuit adfirmatus, et luculentis exemplis a Piersono ad Mœr. [p. 13. et 367.] VALCK.

12 1. Quod hîc legitur, ἀνάγων ἑκάστοτε ἐπὶ κέρας (ut et cap. 14.) τὰς νέας, id est, ἀλλήλαις ἀκολουθούσας: id Thucydidi semper, ut puto, dicitur et Xenophonti ἐπὶ κέρως. Apud illum πλεῦσαι naves dicuntur ἐπὶ κέρως, VI. c. 32. et 50. VIII. 104. Ἀναχθέντας ἐπὶ κέρως habet Xenoph. Ἑλλ. I. p. 264, 44. et hujus Herodoti simillimo loco VI. p. 343, 34. ubi Dionysii providentiam æmulatus Iphicrates exercendi gratia ἐπὶ κέρως ἦγε. Vid. Grammius ad Schol. in Thucyd. p. 653. et Davis. ad Max. Tyr. XII. 3. VALCK.—De formula ἐπὶ κέρως, quæ Herodoto ἐπὶ κέρας est, conferri possunt quæ ad Athen. XIII. 568. c. notavimus. Quæ autem

continua longa serie, alia *post* aliam, incedunt naves; eædem levi facta conversione eodem longo ordine stant alia *juxta* aliam; ut apud Thucyd. VIII. 104. Atque ita apud Athen. XIII. 568. e. et f. et p. 569. b. *puellæ* ἐφεξῆς ἐπὶ κέρως τεταγμέναι sunt *longa serie alia juxta aliam stantes.* Qui apud Nostrum (mox c. 14, 2.) ἀντανῆγον τὰς νέας ἐπὶ κέρας, eos mox navibus leviter conversis ex adverso navium hostilium stetisse intelligitur. Hoc loco, in quo versamur, Dionysius, ἀνάγων ἐπὶ κέρας τὰς νέας, binis longis ordinibus eduxisse naves videtur; quæ, postquam in altum sunt evectæ, levi facta utrimque conversione frontem fronti oppositam habebant: quo facto remiges in illo decursionis nauticæ genere, qui διέκπλους vocatur, exercebantur; de quo consuli possunt Schol. ad Thucyd. I. 49., et quæ ex Ernesti Indice Græcitatis Polybianæ in nostrum Lexicon Polyb. p. 158. transtulimus. Apud Xenophontem Ἑλλην. I. 6, 22. Athenienses ad Arginusas aciem ita instruxerunt ut plures navium ordines alius post alium starent, (nempe non ἐπὶ κέρως, sed quod idem Xenoph. lib. VI. c. 2, 18. ἐπὶ φάλαγγος dicit,) ne τῷ διέκπλῳ hostium daretur locus. SCHWEIG.

Ib. δι' ἡμέρης] Reddi hoc non debebat *quotidie;* sed *per totum diem,* pro δι' ἡμέρης ὅλης. Herodoto quoque scribitur δι' ἡμέρης, I. 97. II. 173. et VII. 210. Semel tantum recte cepit Valla. Apud Athen. IV. pag. 168. c. Amphis, Πίνουσ' ἑκάστης ἡμέρας δι' ἡμέρας. Apud eumdem X. p. 417. c. Eubulus, ἀνδρῶν ἀρίστων ἐσθίειν δι' ἡμέρας: et XI. p. 463. B. Ion Chius, ἴτω διὰ νυκτὸς ἀοιδή. Similiter adhibentur διὰ βίου, δι' ἐνιαυτοῦ, δι' ἔτους. Hesych. Δι' ἔτους, δι' ὅλου τοῦ ἔτους. Attigit hunc usum Casaubon. in Athen. VII. c. 1. VALCK. —Quod ait καὶ τοὺς ἐπιβάτας ὁπλίσειε, commode Schneiderus in Lexic. crit. ὁπλίζειν h. l. intelligit *exercere in armis.* SCHWEIG.

2. τετρυμένοι] Multum ab hujus efficacia τετριμμένοι S. abest. Vide I. 22. II. 129. Appianus Bell. Civ. II. c. 30. καὶ ἰσχυρίζοντο—τὴν στρατιὰν τοῦ Καίσαρος τετρυμένην τε πόνῳ καὶ χρόνῳ: in quo tamen et Polybio sæpiuscule τετρυμμένος et τετριμμένος, ubi non oportuerat. Jam Τίνα δαιμόνων παραβάντες ex poëta, *Quo numine læso,* recte Portus; convenit-

que Heliodori extr. lib. VII. Æth. ἐμοὶ μελήσει ταῦτα καὶ ὅρκοις καὶ θεοῖς, τοῖς παραβαθεῖσι. WESS.

3. τάδε ἀναπίμπλαμεν] Imitatus Pausan. ἐν ᾅδου, inquit, κακὰ ἀναπίμπλησιν, X. 28. Mox, ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου, supra fuit illustratum ad III. 155. In seqq. ἐπιτρέψαντες ἡμέας ἑωϋτοὺς ἔχομεν, Vallæ non intellectum, ponitur pro ἐπετρέψαμεν ἡμέας: ut I. 28. τοὺς σὺ δουλώσας ἔχεις: I. 37. ἀποκληΐσας ἔχεις: et aliquoties alibi. Similem usum attigi ad III. 87. VALCK.

13 1. παρ' Αἰάκεος τοῦ Συλοσῶντος etc.] Nullum hic desideramus supplementum, ubi aptissime singula ad se invicem respondent: παρ' Αἰάκεος—κείνους—ἐδέκοντο τοὺς λόγους: his ad evitandam obscuritatem more suo quædam interjecit. Quod sequitur κατεφαίνετο, alibi neminem offenderet; sed, si variant codices, scribi commode poterit: ἅμα δὲ καὶ ἐφαίνετό (vel καὶ κατεφαίνετό) σφι εἶναι ἀδύνατα, τὰ βασιλῆος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι: sicuti scripsit de Aristagora V. 124. πρὸς δέ οἱ καὶ ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι. Tum Samii præterea dicuntur εὖ ἐπιστάμενοι, ὡς εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο τὸν Δαρεῖον, ἄλλό σφι παρέσται πενταπλήσιον: in his leniter corrigendum censeo τοῦ Δαρείου: opponuntur τὸ παρεὸν τοῦ Δαρείου ναυτικὸν, et τὸ παρεσόμενον: infelix prostat viri docti tentamen. Intelligebant facile perspicaciores, si forte nunc de Persis victoriam reportarent, *illam non finem, sed causam majoris belli fore,* quod suos postea docuit Themistocles apud Justin. II. 12. VALCK.

3. ἀρνευμένους εἶναι χρηστοὺς] 'Αρνεῖσθαι et οὐ βούλεσθαι sæpe tantundem valere, nemo ignorat: inde glossæ origo. 'Απαρνεύμενον ποιέειν offerent schedæ VI. 69. Euripidesque, καὶ νῦν γε φημὶ, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τέκνον Electr. vs. 1057. Vide Wassei Indic. Thucydid. voce Κέρδος. De Æace et Sylosonte vide III. 139. WESS.

15 3. μετ' ὀλίγων συμμάχων μεμουνωμένοι] Tale Thucydidis μονωθεὶς μετ' ὀλίγων τῶν ξυνδιαβάντων VI. 101. nec Josephi diversum in Histor. Vitæ c. 18., nequaquam ab Abreschio neglectum, quem ad Æschyli Pers. 736. inspice. WESS.

16 2. Θεσμοφορίων] Varias enumerans gentes Meursius, qui-

bus hoc festum fuerit muliebre, Ephesios omisit et Agrigentinos. Vide Polyæn. V. 1, 1. VALCK.

17 2. γαύλους—καταδύσας] Vitiosa codicis est S. lectio καταλύσας: qualis obtinet et apud Diodor. Sic. XI. 27. emendata a Clar. Wesseling. Recte apud eundem legitur XII. 3. πολλὰς μὲν τῶν νεῶν κατέδυσεν: conf. XII. 48., XIII. 10. bis, ubi distinguuntur ista duo, τριήρεις κατέδυσαν, et ἀχρήστους ἐποίησαν: prius eidem dicitur καταβυθίσαι XV. 34. Καταδῦσαι νῆας præter ceteros frequentat Herodotus, γαύλους Φοινικηΐους etiam alibi commemorans; vid. Alberti ad Hesych. in voc. Γαῦλοι. VALCK.

18 1. κατ' ἄκρης] Nota formula, Homero etiam et Thucydidi frequentata. Proprie, *inde a summo vertice, a capite, ab arce;* de urbe penitus omni ex parte capta et expugnata: "cum enim caput et summitas oppidi occupata est, (sic perspecte Sylburg. ad Etymolog. p. 494, 36.) de ceteris parum laboratur." Ista formulæ origo manifeste respicitur apud Nostrum VI. 82. Imperitorum grammaticorum inventum est, κατ' ἄκρης vel κατ' ἄκρας idem ac κατὰ κράτος sonare. Conf. Heynii Observ. ad Iliad. ν'. 772. Mox ὥστε συμπεσέειν τὸ πάθος etc. proprie, *ut, quod accidit urbi, coinciderit, congruerit cum oraculi responso, in illam edito.* SCHWEIG.

19 1. τὴν δὲ παρενθήκην] Phrynichus, Ἐνθήκη· τὸ μὲν παρενθήκη, ὅπως ὑπὸ Ἡροδότου εἴρηται, ὕστερον ὀψόμεθα: cujus promissi in Eclogis nulla nunc, nisi aberravi, vestigia. Est in I. 186. VII. 5. et 171. et Plutarcho ex imitatione, ὁ δὲ παρενθήκην λόγου τὸ βλασφημεῖν—ποιούμενος. Prave παραθήκην editur Malign. p. 855. D. Rectius Aristides t. II. p. 124. ejusque Scholiastes. Oraculum Argivis editum infra refertur c. 77. WESS.

3. κομήταις] De Persis *crinitis* post Brisson. docte Bochartus, Hieroz. I. lib. III. 9. p. 816. WESS.

4. ἱερὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι ὁ νηός τε] Sic aliquoties apud Herod. ἱρὸν et νηὸς distinguuntur. Thucyd. V. 18. τὸ δ' ἱερὸν καὶ τὸν νεὼν τὸν ἐν Δελφοῖς. In talibus veluti pars totius templi, τοῦ ἱεροῦ, consideratur ὁ ναὸς, et *cella* sive *Dei sedes* per τὸν

ναὸν est intelligenda, atque id ipsum, quod vocant σηκόν. Huc pertinet minus intellecta, quam tradit Ammonius, vocum ναὸς et σηκὸς differentia, Poëtis certe non observata. Pollux excitat e tragœdia deperdita, ἁγνὸν εἰς σηκὸν θεοῦ: ubi locus ἔνθα καθιδρύομεν (τοὺς θεοὺς) Σηκὸς dicitur: Eurip. Rhes. 501. εἰς Ἀθάνας σηκὸν ἔννυχος μολὼν Κλέψας ἄγαλμα. Lucian. in Amor. t. II. p. 412. Δόξαν οὖν ὅλην τὴν θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν τοῦ σηκοῦ περιήλθομεν: ante dixerat, εἴσω τοῦ νεὼ παρήειμεν. In Excerptis ex Diodoro t. II. p. 568. τὸ περὶ Δωδώνην μαντεῖον συλήσας, ἐνέπρησε τὸ ἱερὸν πλὴν τοῦ σηκοῦ: dici quoque potuisset πλὴν τοῦ ναοῦ. Idem dixit t. I. p. 18. ἱδρύσασθαι ἱερὸν —καὶ ναοὺς χρυσοῦς δύο: aureas istas ædiculas templum, ni fallor, complectebatur. Lesbonax in Protrept. p. 170, 37. ἱερὰ—κοσμήσαντες ναοῖς καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι. Similiter apud Herod. IV. 108. ἱρὰ memorantur κατεσκευασμένα ἀγάλμασί τε καὶ βωμοῖσι καὶ νηοῖσι: et legitur II. 170. ἐν τῷ ἱρῷ τῆς Ἀθηναίης, ὄπισθε τοῦ νηοῦ. Nonnulla dedit Duker. ad Thucyd. IV. 90. Miror adeo quod legitur apud Philostr. Vit. Apoll. II. 20. νεὼν πρὸ τοῦ τείχους ἰδεῖν φασιν,—καὶ κατεσκευάσθαι τι ἱερὸν ἐν αὐτῷ. VALCK.—Ἱερὸν, latiore sensu, (sicut τέμενος) *tota* intelligitur *area deo consecrata simul cum ædibus sacris* in illa exstructis. Ναὸς est *ædes deo sacrata:* a qua quum h. l. distinguatur *oraculum*, (exserte enim dicit ὁ νηός τε καὶ τὸ χρηστήριον,) intelligendum χρηστήριον fuerit *interior ædis pars, cella et dei sedes*, ubi responsa deus edebat. SCHWEIG.

Ib. συληθέντα ἐνεπίμπρατο] Variis locis Strabo a Xerxe incensum spoliatumque, Branchidis adjutoribus, oraculum perhibet; Callisthenem, opinor, in Gestis Alexandri rebus secutus, XVII. p. 1168=814. et XIV. p. 941=634. Curtii eodem tendit narratio VII. 5. et Æliani apud Suid. in Βραγχίδαι. Quid illis fiet, verax si auctor Herodotus? WESS.

5. πολλάκις μνήμην—ἐποιησάμην] Lib. I. 92. II. 159. Ceterum causam excidii Milesiorum Histiæo soli Pausanias imputat X. p. 882. ἐς τελέαν ἀπώλειαν ὤλισθον—Μιλήσιοι, διὰ τὸ ἐς τὰς ἐπιθυμίας Ἑστιαίου πρόχειρον, καὶ ἔρωτα ἄλλοτε μὲν τῆς ἐν Ἠδωνοῖς πόλεως, τότε δὲ εἶναι Δαρείου σύμβουλον, ἄλλοτε δὲ ἐπανήκειν ἐς Ἰωνίαν: quæ, sic distinguenda, non bene cepit

interpres. Rectius dixisset Pausanias διὰ τὴν Ἑστιαίου ἀπόστασιν, sive, ut Tzetzes Chil. VII. 992. Δι' Ἱστιαῖον Μίλητον ἐπόρθησαν οἱ Πέρσαι. VALCK.

20 1. Ἄμπη] Conspirant prorsus egregie codd. in urbis nomine: Apostolius tamen XV. 59. περί τινα πόλιν Ἄμβην. Quam autem comparandam Gronovius ex I. 189. monet Ὦπιν, ea in maculæ suspicione nulla: sedem illa habuit ad Tigrim, in Persicum sinum semet mersurum, apud Strabon. XVI. p. 1074=739. Arrian. Exp. Alex. VII. 8. Audiatur Noster, ὁ δὲ *Tigris* παρὰ Ὦπιν πόλιν ῥέων ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν ἐκδιδοῖ: quibus eadem ferme, quæ hic de *Ampe*, nec omnino tamen. *Ampe* locatur ad sinum ejusque primordia, *Opis* nusquam. Tigris, si hæc in dextra ejus ripa, illa in sinistra fuerit, aut contra, potuit utramque præterlabi atque ita in mare se Rubrum infundere. *Ampen* memini ab aliis silentio premi, quod tantæ Msstorum consensioni non officit. Berkelio vero lapsum ad Stephani Ἄμπη condono. WESS.

2. τὰ δὲ Ὑπεράκρια] Attigit Eustath. in Od. ι'. p. 365, 50. Ἡρόδοτος τὰς ἄκριας Ἄκρια οὐδετέρως φησὶν ἐν τῷ, οἱ μὲν εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ πεδίον, τὰ δ' ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσί. Attici Herodoto quoque Ὑπεράκριοι I. c. 59. qui plerisque dicuntur Διάκριοι, oppositi τοῖς Πεδιαίοις et τοῖς Παραλίοις. Errorem Diog. Laërt. I. 58. (ubi scribi quoque debebat Πεδιαίων) Marshamus jam correxit. Vid. Meursii Pisistr. c. 3. VALCK.

21 1. οἳ Λάον τε καὶ Σκίδρον οἴκεον] *Laum* Lucaniæ, Sybaritarum coloniam, signavit Strabo VI. p. 388.; cui *Scidrus* vicina fortasse fuit, Stephano Byz. nota, ignota aliis: utramque Mazochius Collectaneo I. ad Tab. Heracleenses p. 503. examinavit. Ἀπεστερημένοι Sybaritas, urbis possessione privatos, spectat, ut quisque animadvertit: ἀπεστερημένοις non indigemus. Ἡβηδὸν quod deinceps, optime Faber, Hemsterhusius, Bos, declaraverunt ad Luciani Timon. c. 37. WESS.

2. ἀλλήλησι ἐξεινώθησαν] Amicitiæ et mutui hospitii originem Athenæus XII. p. 519. c. hanc ex Timæo descripsit: Ἐφόρουν δ' οἱ Συβαρῖται καὶ ἱμάτια Μιλησίων ἐρίων πεποιημένα·

ἀφ᾽ ὧν δὴ καὶ φιλίαι ταῖς πόλεσιν ἐγένοντο, ὡς ὁ Τιμαῖος ἱστορεῖ. Ex lanæ itaque Milesiæ usu et ejus conmercio illa hospitalis familiaritas Sybaritis Milesiisque; quæ quidem Timæi significatio memoriam refricat legis Zaleuci, ἱμάτιον ἰσομιλήσιον maribus honestis prohibentis, et animadversionis Bentleianæ, vocabulum istud proscribentis, inque sophistas fraudatores ablegantis, Diss. de Epist. Phalar. p. 350., me pæne in partes abducto ad Diodori XII. 21., ubi ea lex. Verum Herodoto et Timæo si sua fides, pars ejus observationis corruet. Potuit profecto Zaleucus, sive ætate Pythagoram brevi anteverterit, quo superstite Sybaris a Crotoniatis pessum data fuit, luxu dudum perdita, seu ejus fuerit discipulus, potuit, inquam, de Sybaritarum mollitie vestibusque ex lana Milesia inaudire, et Locrensibus, non longe remotis, ἱμάτια ἰσομιλήσια, quippe hominum effeminatorum, prohibere. Alia in Bentleium nuper Warburton Legat. Mosaicæ lib. II. sect. 3. WESS.

3. ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον] Longini codices tametsi diversissimam hinc lectionem exhibeant, mihi quoque Herodotea scripsisse videtur Longinus prout vulgavit ex M. Gronovius. Satis istam adfirmat lectionem exemplum vicinum ex Demosthene (p. 136, 29.) petitum, ἡ Πελοπόννησος ἅπασα διειστήκει. Quid Athenis evenerit Phrynicho, qui præter Herod. tradiderint, advocantur ad Æliani Var. XIII. 17. VALCK. Addit Wesseling. Bentleium Ep. Phalarid. p. 256.

22 1. τοῖσί τι ἔχουσι] Hoc saltem opinor liquere, quales *plebi* passim opponuntur, Samiorum *ditiores* designari. *Divites* sæpe quidem, Tragicis præsertim, dicuntur ἔχοντες: aliis plene τὰ χρήματα, vel τὰς οὐσίας ἔχοντες, vel τὰ κτήματα. Diodorus Sinop. apud Athen. VI. p. 239. E. τοὺς ἐκ δυναστῶν γεγονότας Ἔχοντας οὐσίας: quibus mendose scriptis abusi sunt Petit. et Spanhem. Mantinensium οἱ ἔχοντες τὰς οὐσίας memorantur Xenophonti Ἑλλ. V. p. 323, 27. Apud Pausan. III. p. 223. Xenias Eleus ἐπανέστη τῷ δήμῳ σὺν τοῖς τὰ χρήματα ἔχουσι. Tales ἐχεκτέανοι sunt Rhiano Stobæi p. 54, 11., κτηματικοὶ Polybio, Diodoro, aliisque. Sed hoc sensu nusquam alibi legere me memini τὶ ἔχοντας: nusquam etiam,

quantum recordor, Herodoto *divites* vocantur ἔχοντες. Suspicor itaque vocem hic latere Herodoteam, et, pro τοῖσί τι ἔχουσι, scribendum τοῖσι παχέεσι. Samiorum adeoque dicerentur οἱ παχέες, ut V. 30. ἐξ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου: V. 77. οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων: VI. 91. Αἰγινητέων οἱ παχέες: et VII. 56. Attigerunt usum Herodoti Pollux III. 109. Portus, Heraldus ad Martial. IX. 33., Kuster. ad Aristoph. Eq. 1136., et Raphel. in Psalm. XXII. 30. Per *Atticos* si plebem Atticam significari voluit Suidas [voc. Παχεῖς,], hos equidem crediderim τοὺς πλουσίους dixisse παχεῖς, non elegantiores Atticos; nam præterquam in comœdia vix invenietur apud Atticos hoc sensu παχύς. Aristoph. et alibi et in Pace 638. Τῶν δὲ συμμάχων ἔσειον τοὺς παχεῖς καὶ πλουσίους. Samiorum autem οἱ παχέες propria velut adpellatione dicebantur Γαμόροι, sive Γεωμόροι, *divites et agrorum possessores*. Plutarch. in Quæst. Gr. p. 303. E. de Samiis agens, τῶν γεωμόρων, inquit, ἐχόντων τὴν πολιτείαν: ap. Thucyd. VIII. 21. Samiorum ὁ δῆμος *remp. gerebat*, καὶ τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν—οὐδενός. conf. c. 73. et Xenoph. Ἑλλ. II. p. 269, 10. Notiores Syracusanorum sunt Γαμόροι ex ipso quoque Herod. VII. 155. Hesychio interprete, οἱ ἀπὸ τῶν ἐγγείων τιμημάτων τὰ κοινὰ διέποντες, *ab agrorum censu rempublicam administrantes.* De his Syracusanorum optimatibus erudite notavit H. Vales. in Excerpta ex Diod. Sic. p. 549. VALCK.—Quod si τοισὶ τὶ ἔχουσι minus placebat, conjectare licuerat nude τοῖσι ἔχουσι scripsisse auctorem, (collatis quæ ad Matth. XIII. 12. quum ab aliis, tum a Wetstenio congesta sunt;) voculam τι autem e scholio accessisse. SCHWEIG.

4. πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης] Quod paulo ante dixerat, ἔστι μὲν Σικελῶν, id ambiguum erat: potuit enim Siculorum esse ea ora, nec tamen *in* ipsa *Sicilia* esse: itaque, postquam dixit, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένην (ἀκτὴ), adjicit τῆς Σικελίης, quo declaretur esse *ipsius Siciliæ* oram. SCHWEIG. Vide Cluverii Siciliam p. 291. seqq.

23 1. Σκύθης] *Scythæ*, Zanclæorum monarchi, memorabile nomen in Æliano Var. VIII. 17., ubi Perizonius non alium arbitratur ac Scythen, Coorum tyrannum; cujus filius Cad-

mus, posita hereditaria tyrannide, socium se Samiis addidit, Zanclam occupantibus; quæ mihi quidem observatio videtur speciosior, quam verior. Obstat enim rei et temporis ordo. Conf. VII. 163. etc. WESS.

2. τότε ἐὼν διάφορος] Iram Anaxilai in Zanclæos etiam Pausanias memoravit IV. 23. in tyranni Rhegini ætate insignite aberrans, sicuti post Cluverium Sicil. Ant. I. p. 85. copiosius Spanhemius Diss. VIII. de Num. Præst. p. 554. commonstravit. WESS.

24 1. ἐκ τῆς Ἴνυκος] Aut in suo codice mendose legit Ælianus Ἰνυκῖνος, aut erravit, quod suspicatur Perizonius, præcedentium immemor, Var. Hist. VIII. 17. quo de Scythe hîc tradita denarravit verbis etiam Herodoti plerisque servatis. In Herod. legisse videtur Steph. Byz. [c. 23.] ἐς Ἴνυκα πόλιν et [h. l.] ἐκ τῆς Ἴνυκος, ἀπὸ του Ἴνυξ. Ἴνυκον dixerunt alii: Cluverio Sic. Antiq. I. p. 230. omissa miror Platonis ex Hippia Maj. loca: p. 282. E. gloriatur Hippias, quantum brevi tempore confecerit pecuniæ ἐξ ἑνός γε χωρίου πάνυ σμικροῦ Ἰνυκοῦ. ἐν Ἰνυκῷ legitur ibid. p. 284. B. Ridens sophistæ stultitiam Socrates p. 283. C. τοὺς μὲν Ἰνυκινῶν, inquit, υἱεῖς οἷός τε ἦσθα ἀμείνους ποιῆσαι. Philostrat. in Hippia p. 495. παρῆλθε καὶ εἰς τὴν Ἴνυκον ὑπὲρ χρημάτων, τὸ δὲ πολίχνιον τοῦτο Σικελικόν: proxime sequentibus vitium inest, quod ex Hippia forte tolli poterit Platonis. VALCK. Eadem fere loca citans Wesselingius in Philostrato corrigit Σικελοί εἰσιν, οὓς—provocans ad Ep. p. 627. ubi ἡ δὲ Ῥάβεννα Ἰταλοί.

4. ἀπονητὶ] Samii Zanclam Siciliæ, sive Messenen, *sine gravi labore* sibi occuparunt, in breve tamen tempus. Anaxilaus enim eosdem οὐ πολλῷ ὕστερον urbis possessione evertit, Thucydide VI. 5. teste. WESS.

25 3. τὰς μὲν ἐθελοντὴν] Requiri vocula videtur, quæ connectat ista cum præcedentibus, a syllaba forte præcedenti absorpta: καὶ τὰς μὲν ἐθελοντὴν τῶν πολίων ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ προσηγάγοντο. In his optime Gronovius vocem restituit Herodoteam ἐθελοντὴν, quam, si per librarios licuisset, sæpius forsan legeremus, et V. 104. ubi variant codd. Errat Galeus ad I. 3.; neque enim Græcis ἐθελοντὸς magis fuit in

usu quam ἀκοντός. Apud Suidam in Ἐθελοντὴν, tertio Polybii loco, ἐπέλεξε τοῦ στρατεύματος ἐθελοντὴν τοὺς ἀρίστους, accuratissimo Thucydidis more scribi quoque potuisset ἐθελοντηδόν. VALCK.

26 4. ἐκ πολίχνης τῆς Χίων] Arbitror Πολίχνης oppidi proprium esse titulum in Chiorum insula. Tales Πολίχναι Troadis et Cretæ apud Ethnicographum, et Πολίχνα Siciliæ in Diodori XIII. 7. WESS.

27 1. Φιλέει δὲ προσημαίνειν] Potest impersonaliter positum intelligi verbum προσήμαινειν: possis vero etiam ὁ θεὸς subintelligere. In bello σημαίνει, scil. ἡ σάλπιγξ, *signum datur tuba.* SCHWEIG.

2. ὑπολαβὼν] Belle Gronov. non dissentiente D'Orvillio ad Charit. p. 269=363. Infra tamen lib. VIII. c. 115. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν—ἔφθειρε, modo bene illud habeat. WESS.

3. ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε] Non discrepat Appiani de Masinissa, τὴν Καρχηδονίων δύναμιν ἐς γόνυ βαλὼν, Punic. c. 94. deque Cæsare ἄγρια ἔθνη—ἐς γόνυ βαλὼν, Bell. Civ. II. 146. pro quo ἐς γόνυ ἔῤῥιψε III. 20. extr., et κλίνας ἐς γόνυ c. 30. Neque sine cultu Basilius Seleuc. Miracul. S. Theclæ II. 12. p. 168. καὶ εἰς γόνυ κεκλίκασι μὲν αἱ ἐκκλησίαι, κεκλίκασι δὲ πόλεις καὶ ἀγροὶ καὶ κῶμαι καὶ οἶκοι. Possem adstruere Basilium M. Epist. 301. p. 437. c., et præter ceteros Æschylum Pers. 933., sed exitus non foret. WESS.

Ib. ἐς γόνυ etc.] Auctor Etymol. M. in voc. Πρηνὴς p. 687, 30. Ἡρόδοτος, ait, μεταφορικῶς χρησάμενος, εἶπε τὴν πόλιν εἰς γόνυ πεσεῖν, τοῦτο δηλῶν, ὡς εἰς δουλείαν αὐτὴν ἐπήγαγεν. Monstrat interpretatio, hîc quoque primum scriptum ἔβαλε: alterum πεσεῖν fluxit ex vicinis; in eumdem enim sensum urbs dicitur ἐς γόνυ πεσεῖν. Nihil erat cur a grammatico reprehenderetur Euphorion, qui de Baccho dixerit, ἐπρήνιξε τὴν Εὐρυμέδοντος πόλιν: id est κατέβαλε, vel ἐπὶ στόμα ἔβαλε. Utrumque fuit in usu, et ἐπὶ στόμα πεσεῖν, et ἐς γόνυ. Venuste Ælian. Var. III. 17. Aristoteles, inquit, *urbem patriam,* οὐ, τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, εἰς γόνυ πεσοῦσαν, ἀλλ' ἐπὶ στόμα, ἀνέστησεν αὖθις: ubi notat Kuhnius, memor etiam loci Herodoti. S. Johann. Chrys. in Epist. ad Innocentium

t. III. p. 522. A. ὁ παρὼν ὑμῖν ἀγὼν πρόκειται ὑπὲρ ἐκκλησιῶν εἰς γόνυ κατενεχθεισῶν. VALCK.

30 1. ἄχθη ἀγόμενος] Cum ἰόντες ἤϊσαν c. 34., φεύγων ἐκφεύγει lib. V. 95., οἴχεσθαι οἰχομένους VII. 220. etc. confert WESS.

Ib. οὔτ' ἂν ἔπαθε κακὸν οὐδὲν] Ista nititur Historici suspicio ingenio clementi Darii regis, beneficiorum semper memoris, et lege Persarum humanissima, cujus ille fuisse videtur observantissimus. Grave censeri poterat Histiæi delictum, sed hoc facile redemisset ingenti benefacto, quo regem olim et Persas e Scythia profugos mactaverat: more suo gratus Darius V. 11. beneficii meminerat in se collati: tandemque mortui honorificam quoque fecit mentionem, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἑωϋτῷ τε καὶ Πέρσῃσι εὐεργέτεω. Egregiam Persarum legem merito collaudat Herod. I. 137. τὸ μὴ μιῆς αἰτίης ἕνεκα μήτε αὐτὸν τὸν βασιλέα μηδένα φονεύειν etc. *sed tum demum*, λογισάμενος ἢν εὑρίσκῃ πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων. Secundum hanc, ut puto, legem Teribazum absolverunt Persæ judices apud Diod. Sic. XV. 11., atque ob eamdem rationem, ejusdem Diodori, sive Ctesiæ potius, Arbaces τῶν κινδύνων ἀπέλυσε τὸν Βέλεσυν,—φήσας μείζονας εἶναι τὰς ἐξ αὐτοῦ προγεγενημένας εὐεργεσίας τῶν ὕστερον ἀδικημάτων, II. 28. Patriæ plus malorum attulisse quam commodi Lysandrum statuit Pausanias IX. p. 776, Πέρσαις τε ἑπόμενος, καὶ δικάζων νόμῳ γε τῷ ἐκείνων: id est, utrorumque instituta justa comparatione. Copiose Persicam legem explanat Aristides in Apolog. pro IV. viris, t. III. p. 419. Solitum autem Darium animo grato Græcorum etiam in se collata beneficia recordari documento sunt Democedes, Syloson, Coës, Histiæus, aliique. In Asiam traductos, quibus valde fuerat iratus, Eretrienses clementissime tractavit et Milesios: Herod. VI. 119. et 20. Sed magni animi documentum præbet egregium, undecunque tandem petitum, Ælianus Var. Hist. VI. 14. VALCK.

3. λούσαντάς τε καὶ περιστείλαντας εὖ] Hoc si plures exhibebunt codices, mihi quoque placeret præ altero, forsan interpretamento: neque εὖ nec εὐπρεπῶς legisse videtur Valla: εὖ περιστεῖλαι et καλῶς in talibus adhibentur. Hippias judicabat Platonis t. III. pag. 291. D. κάλλιστον εἶναι ἀνδρὶ πλου-

τοῦντι, *parentes suos vita functos* καλῶς περιστείλαντι, ὑπὸ τῶν αὑτοῦ ἐκγόνων καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ταφῆναι. Erit forsan qui hîc utrumque putet Herodoteum, περιστείλαντας εὖ, εὐπρεπῶς ἐνετείλατο θάψαι, atque a Tzetze hoc quoque lectum; qui hîc narrata sequutus, ad illa sua quædam adjecit additamenta, Chil. III. 535—543. Τέλος, δακρύσας περισσὰ τὴν κεφαλὴν ἐκείνην, Τοῖς Πέρσαις λέγει λούσαντας ἐντίμως καταθάψαι, Ὡς εὐεργέτου τῶν Περσῶν μεγάλως ὑπηργμένου· Ὁ Ξύλου παῖς Ἡρόδοτος γράφει τὴν ἱστορίαν. Male interpres ibi dedit *Oxyli:* Ὁ Ξύλου scribendum, vel Ὁ Λύξου. VALCK.

31 3. σαγηνεύουσι] Vide Valckenarium ad III. 149. Nostri et Platonis studio frequens verbi ejus apud oratores Libanium, Polemonem, Himerium, atque alios est usus: amavit et Philo Jud. III. Vit. Mos. p. 690.; et in re Christiana, captisque Evangelii doctrina gentibus, Gregorius Naz., Jo. Chrysost., Proclus, ad cujus Orat. xx. p. 550. pauca Riccardus. WESS.

32 2. ἀντὶ εἶναι] Vocula debebat interponi, quam constans requirit Græcorum usus, ut legatur ἐποίευν ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους: hoc vel unicus docere poterat Herodoti locus VII. 170., ἀντὶ τοῦ εἶναι νησιώτας, ἠπειρώτας (γενέσθαι.) Ut nostro loco vulgabatur ἀντὶ ἐνόρχων, illic scribi quoque potuerat ἀντὶ νησιωτῶν: qua forma loquendi Euripides Androm. 457., σὲ—Ναύτην ἔθηκεν ἀντὶ χερσαίου: et Theocrit. V. 150. γενοίμαν—Μελάνθιος ἀντὶ Κομάτα. Verum alterum illud rarius requirit articulum, ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχιας, εὐνούχους. Sic Thucyd. VII. 28., τῶν τε πάντων ὁμοίως ἐπακτῶν ἐδεῖτο ἡ πόλις, καὶ ἀντὶ τοῦ πόλις εἶναι φρούριον κατέστη. Supra dederat eodem sensu Herod. c. 9. τοὺς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν: hæret et illic articulus in sua sede. Æschyl. Suppl. 305., Βοῦν τὴν γυναῖκ' ἔθηκεν Ἀργεία θεός. Aristoph. Θεσμ. 740., Ἀσκὸς ἐγένεθ' ἡ κόρη. Herod. I. 103., νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετο. Ab Herodoto scribi non potuit, quod legit in suo cod. Theon Soph. vid. p. 49. Progymn. VALCK.

33 1. ἐπ' ἀριστερὰ] Male S. ἐπαριστερὰ junctim, sicuti ἐπιδέξια pleræque. Non nescio in talibus variari, monueruntque Duker. ad Thucyd. I. 24. et Hemsterh. in Epistola Dukeri Præfationi inserta. Noster (Homerico Iliad. μ'. 229. et ν'.

675. more) I. 51. ὁ μὲν—ἐκέετο ἐπὶ δεξιὰ ἐσιόντι, ὁ δὲ—ἐπ' ἀριστερά: et III. 90. ἀπὸ δὲ Ἑλλησποντίων τῶν ἐπὶ δεξιὰ ἐσπλέοντι: tum VII. 39. Apte ergo K., modo tonus vertatur; nam quæ ad II. 39., alius sunt formæ. WESS.—Conf. quæ ad Appiani Præfat. cap. 2. lin. 37. olim notavimus. SCHW.

34 2. τὴν Χερσόνησον ταύτην] Miltiaden Cypseli fil., Chersonesi conditorem, erudita disputatione Rutgersius illuminavit Var. Lect. I. 9. Marcellinus vero in Thucydidis vita, Θρᾷκες καὶ Δόλοπες ἐπολέμουν πρὸς Ἀψινθίους, hac eadem in re, errans aut corruptus. Dolopes Thessalis fuere adfines; Dolonci Thraces, ut vere viri docti. WESS.

2. Δόλογκοι] Quæ de Doloncis sequuntur, Apsinthiis tribuit Scholiastes in Aristidis Miltiadem t. III. p. 278. Historiam veterem qui tradiderit, quando præter Herod. et Marcellinum in vita Thucyd. forte neminem habemus, ineditum Scholion ex cod. Ms. Petri Burmanni Sec. non pigebit descripsisse: Δόλογκοι καὶ Ἀψίνθιοι ἔθνη ὅμορα περὶ τὸν Ἑλλήσποντον· οἱ δὲ Δόλογκοι κατεπολέμουν τοὺς Ἀψινθίους. ἐρωτῶσιν οὖν Ἀψινθίοις τὸν θεὸν, πῶς ἂν ἀπαλλαγῶσι τῶν κακῶν, ἔχρησεν αὐτοῖς, ὅτι τὸν πρῶτον ὑποδεχόμενον ὑμᾶς Ἀθήνῃσιν αὐτὸν ἐκεῖνον στήσατε τύραννον. ἀκούσαντες τοῦτο οἱ Ἀψίνθιοι ἤρξαντο περινοστεῖν τὰς πόλεις, καὶ τέλος ἐλθόντας αὐτοὺς εἰς Ἀθήνας ὑπεδέξατο ὁ Μιλτιάδης· ἐκ τούτου οὖν ἔγνωσαν ὅτι ὁ χρησμὸς τοῦτον δηλοῖ. εἶτα διελέχθησαν αὐτῷ περὶ τούτου· ὁ δ' οὐκ ἐβουλήθη, ἀλλὰ λέγει Ἀψινθίοις, ὅτι (ἔτι) πέμψαντες εἰς Πυθίαν μάθετε ἀκριβέστερον, εἰ περὶ ἐμοῦ λέγει ὁ χρησμός. πεμψάντων οὖν αὐτῶν λέγει, ὅτι ναὶ περὶ αὐτοῦ λέγει· ἀκούσας τοῦ χρησμοῦ πάλιν Ἀψινθίοις λέγει ὁ Μιλτιάδης, ὅτι ἐὰν κελεύσῃ ἡ πόλις γίνομαι· κελευσάσης οὖν τῆς πόλεως, ἐγένετο τύραννος. VALCK.

4. τὴν ἱρὴν ὁδὸν] Celeberrima *sacra via*, quæ Athenis Eleusinem ducebat, in Pausan. I. 36. et Athen. XIII. p. 594. F. Hæc ea fortasse, qua Athenienses sacra et Pythicam pompam Delphos mittebant, memorata a Strabone IX. p. 646. C. =422. C. WESS.

35 1. Φιλαίου τοῦ Αἴαντος] Marcellino Φιλαίας ὁ Αἴαντος prave. Sine mendo in Plutarchi Solon. p. 83. D. Φίλαιος καὶ Εὐρυσάκης, Aiantis filii, Attica civitate donati. Non equidem

nescio, Φίλαιον τὸν Εὐρυσάκους atque adeo Aiantis nepotem perhiberi a Pausania I. 35., et Kuhnium Φύλαιον malle: at illi obviam eunt, quos appellavi omnes; huic ΦΙΛΑΙΔΑΙ ex marmoribus, Plutarcho, Stephanoque inter Atticæ demos. WESS.

2. κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι] Apud Marcellin. in vita Thucyd. p. 2, 18. Dolonci Delphis ἐπανιόντες περιέτυχον τῷ Μιλτιάδῃ πρὸ τῶν ὅρων καθεζομένῳ τῆς Ἀττικῆς: ex Herod. corrigendum censuit Rutgers. Var. Lect. I. 9. p. 32. πρὸ τῶν θυρῶν καθεζομένῳ τῆς αὐτοῦ οἰκίας. Sed ab Herodoto diversum Marcellinus iste sequutus est in his narrandis auctorem; neque adeo videtur absurda lectio vulgata; quum a finibus Attices non longe Miltiadis abfuerit villa, ἐν Λακιάδαις sita. VALCK.

36 1. πάντα τὸν βουλόμενον μετέχειν] Non defuit Pisistrati consensus, cupide potentem et gratiosum virum amolientis, prætereaque copias et necessaria suppeditantis; quod narrantibus apud Marcellinum accredo. WESS.

2. ἀπετείχισε] Nonnunquam ἐπιτειχίζειν eadem est potestate ac τειχίζειν, sæpe diversiore; quam admirabiliter luci Hemsterhusius exposuit ad Luciani Nigrin. c. 23. Hic inculcatum ferri nequit. Miltiades, *ducto* a Cardia ad Pactyam *muro, Apsinthios Chersonesi introitu prohibuit.* Id ἀποτειχίζειν, sive ut Diodorus διατειχίζειν, h. e. οἰκοδομέειν διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τεῖχος, Nostri dictione VIII. 71. Opportune Xenophon ex ore Chersonitarum, εἰ δ' ἀποτειχισθείη ἐκ θαλάττης ἐς θάλατταν, de hoc isthmi jugo, Hist. Gr. lib. III. p. 487. D. ed. Steph. Addit elegantissimus scriptor, ἀποτειχισμὸν sive murum a Dercyllida Spartano fuisse absolutum et Thraces aditu ad Chersonesum exclusos, sequente Diodoro XIV. 38. Consimiliter ἀποτειχίζειν in isthmo Pallenes muro intersepto Thucydides I. 64., ab Harpocratione advocatus. WESS. Mox c. 37. in ἀποτειχίσας consentiunt libri omnes. SCHWEIG.

Ib. ἐπετείχισε τὸν ἰσθμὸν] Paulo ante positis hæc proxima subdit Scholiastes Aristid. ms.: καὶ ποταμοῦ ὄντος τοῦ διορίζοντος τοὺς Δολόγκους καὶ τοὺς Ἀψινθίους ἐτείχισεν αὐτὸν, ὅπως ἂν μὴ βλάπτοιντο οἱ Ἀψίνθιοι παρὰ τῶν Δολόγκων: imo contra, secun-

dum Herod. ἵνα μὴ ἔχοιεν σφέας (Doloncos) οἱ Ἀψίνθιοι δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες ἐς τὴν χώρην. VALCK.

3. στάδιοι ἓξ τε καὶ τριήκοντα] Jugi ejus latitudo in Xenophonte stadiorum XXXVII., in Scylace et Strabone Epit. lib. VII. fin. stadiorum XL. Longitudo vero a Cardia in Elæuntem, ubi longissima, stadiorum CD Scylaci: quæ in mensuris differentia utique non ampla. WESS.

37 2. Quid sibi velit, ἦν δὲ ὁ Μιλτ. Κροίσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγονὼς, mihi minus liquet. VALCK. Quidni vero ἐν γνώμῃ γεγονὼς idem fuerit ac γνώριμος, *notus et familiaris?* SCHW. *Crœso dilectus* vertit Coraius, idemque valere putat atque κατὰ νόον ἐοῦσα IX. 111.

Ib. πίτυος τρόπον] Diogenianus, Suidas, atque alii, πεύκης τρόπον, parili sententia. Docte disputatur, eadem-ne πίτυς et πεύκη? hanc *pinum*, illam *piceam* Latinorum esse, Bod. a Stapel ad Theophrastum lib. III. 10. vehementer urget. Verior Salmasii sententia, πίτυν et *pinum* non discrepare: nonnunquam quoque arborum eas voces, sicuti in Homeri Vita, quæ Herodoto tribuitur, c. 20. clarissime, et in dicto, quod præ manibus est, conmutari, Homonym. Hyl. Iatr. c. 65. Quæstio alia, an sola arborum pinus, sicubi excisa fuerit, non regerminet? A. Gellius et Eustath. eam negari, viderunt ægrius. Theophrastus de sua *pinu*, πεύκῃ, adustis eam radicibus οὐκ ἀναβλαστάνειν, τὴν πίτυν δέ φασί τινες ἀναβλαστάνειν. Quomodocunque hoc Crœsi verbum et Herodoti professio accipiantur, de intentata minis occidione constat. Videndi Kuhnius et Perizonius ad Ælian. Var. VI. 13. WESS. Vid. Bentleii Diss. Phalarid. V. p. 169. seqq.

3. ὅτι πίτυς μούνη δενδρέων] *Unam solamque pinum arborum omnium cæsam nunquam denuo ex iisdem radicibus pullulare*, parum vere dictum Herodoto Gellius docuerat Noct. Att. VIII. 4. Cum Herodoteis ista jam comparavit Kuhn ad Æliani Var. VI. 13. Hinc verba quædam excitat miraturque Eustath. in Iliad. α'. p. 43, 38=32, 16. VALCK.

38 2. θύουσι, ὡς νόμος οἰκιστῇ, nempe θύειν. Idem esset, ὡς νόμος ἥρωϊ θύειν: *vita functo sacra faciebant, ut mos est facere heroï.* Scribi quoque potuit unico verbo, in talibus proprio: καὶ οἱ τελευτήσαντι ἐναγίζουσι, vel ἐντέμνουσι. Eodem Brasi-

dam honore dignitati Amphipolitani apud Thucyd. V. 11. ὡς ἥρωΐ τε ἐντέμνουσι, καὶ τιμὰς δεδώκασιν ἀγῶνας καὶ ἐτησίους θυσίας. Conf. ibi citatus Spanhem. et Wesseling. ad Diodori t. I. p. 148. Pausanias II. p. 137. τῷ μὲν ὡς ἥρωϊ μετὰ ἥλιον δύσαντα ἐναγίζουσιν, Εὐαμερίωνι δὲ ὡς θεῷ θύουσιν. VALCK.

3. ὑποθερμοτέρου] θερμουργοῦ, vocabulo Æschyli Eum. 563., quo de critici ad Theb. 609. Alibi in Musis ὑπομαργότερος, III. 29. 145. Propius adpropinquat Prisci, Excerpt. Legat. Hœschelii p. 36., de Hunnis in iram accensis, καὶ κατὰ μικρὸν ὑποθερμαινόμενοι ἐχαλέπαινον. WESS.

39 1. ἐν ἄλλῳ λόγῳ] Hoc ipso libro c. 103. Firmantur ergo disputata de λόγοισι Λιβυκοῖσι II. 161. Nefariam autem Cimonis cædem non multum ab obitu patris architectati fuerunt Pisistratidæ: unde minime mirum, Athenienses, multimodis tyrannos gravantes ac exosos, Miltiadæ abituro favisse. WESS.

2. τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἐπιτιμέων,] Interpretatur Valla, *in honorem videlicet Stesagoræ fratris*. Sententia satis esset commoda, si verbo constaret ista significandi dos: mihi non violenta fore videretur correctio, si pro ἐπιτιμέων scriberetur ἔτι πενθέων: *domi se continebat velut adhuc lugens fratrem Stesagoram;* more scilicet antiquitus etiam recepto, quo *in luctu recenti publico abstinebant.* Ἔχειν, interdum idem ac μένειν, sæpius adhibetur pro εἶναι. Κατὰ πόλιν notat *in urbe:* κατ' οἶκον, *domi,* apud Sophoclem Aj. 1040. Trach. 540. Philoct. 470. In ejusdem dramatis 22. σήμαιν', εἴτ' ἔχει χῶρον πρὸς αὐτὸν τόνδε γ', εἴτ' ἄλλῃ κυρεῖ. Plene Herod. III. 79. κατ' οἴκους ἑωϋτοὺς οἱ μάγοι ἔχουσι τὴν ἡμέρην ταύτην. VALCK.

Ib. δηλαδὴ ἐπιτιμέων] In Vallæ olim Latinis *in honorem videlicet fratris*, sive ἐπὶ τιμέων disjunctim legentis, sive ἐπιτιμέων, ex conmuni ἐπιτιμᾷν, Ionum more: illi sane vocabulo *amplioris honoris* potestas adest apud Demosthen. in Leptin. p. 292., certe in msstis et Scholiis. Sophoclis ἐπιτίμια Elect. 917. Suidas τὰ ἐπὶ τιμῇ τινος γινόμενα explicavit. Paria etiam Reiskius. Quæ quidem si probamus, concinna reliqua. Miltiades mortuum fratrem honoris, sed simulati, caussa servabat domi; quo audito Chersonesitæ frequentes convolant in consortione luctus novo principi gratificaturi. Placere ta-

men talia H. Stephano haud potuerunt, opinato, si ἐπιτιμέων extra labis culpam maneat, tantundem valere atque *ulciscens*, sive ultionem moliens. A Gronovio venit *puniens*. Neutrum admittit ὡς συλλυπηθησόμενοι, manifesto quidpiam *honori aut luctui* conveniens in prægressis desiderans. Memini δηλαδὴ ἐπιτύμβιον, *videlicet jam jam contumulandum* reponere, cui ὡς συλλυπηθησόμενοι recte aptatur. At sit in conjectura. WESS. — Tum IDEM, in Addendis: " Elegans " Koenii conjectatio sic verba ordinat et refingit, εἶχε κατ' " οἴκους, τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἔτι τιμέων: *domi se* " *continuit, quasi fratrem Stesagoram adhuc honorans.* Jun- " git ex IX. 24. οἱ μέν νυν βάρβαροι—ἀποθανόντα ἐτίμων Μασί- " στιον: quod tamen geminum planeque adsimile non est."

3. ἀπικόμενοι ὡς συλλυπηθησόμενοι] Nempe πενθέοντι, lugenti, luctum certe simulanti, *suum quoque verbis mœrorem testificaturi*, sive πενθέοντα παραμυθησόμενοι. Olim etiam ad reges, viros principes, vel civitates, eum in finem publicitus legati mittebantur. Æschines c. Ctes. p. 88, 22. ὑπέμεινας πρεσβευτὴς ὡς Κλεοπάτραν τὴν Φιλίππου θυγατέρα χειροτονεῖσθαι, συναχθεσθησόμενος ἐπὶ τῇ τοῦ Μολοττῶν βασιλέως Ἀλεξάνδρου τελευτῇ. Funebris conf. Alexandri laudatio in Aristid. t. I. p. 142. Dion Chrys. Or. XII. p. 198. B. οὐδὲ πρεσβείαν ἐπρέσβευον συμμαχικὴν, ἤ τινα εὔφημον (εὔσχημον legerim:) τῶν ἀπὸ γλώττης μόνον συναχθομένων, *speciosam legationem ægritudinem non veram verbis saltem significantium:* non cepit ista Morellus. Vid. Livius XXIII. 5. Idem in talibus significabant verba συνάχθεσθαι, συναλγεῖν, συμπενθῆσαι, συμπάσχειν, et συλλυπεῖσθαι. Contra, vel ob victoriam reportatam, vel in alia re læta, legationes mittebantur quæ civitatum gaudium, sive verum seu fictum, nunciarent, συνησθησόμενοι vel συγχαρησόμενοι τῇ νίκῃ, apud Diodor. Sic. XVII. c. 48. et 113. aliosque. VALCK.

40 1. ἄλλα τῶν κατεχόντων πρηγμάτων χαλεπώτερα] H. Stephani καταλαβόντων nusquam reperi, neque vulgato præstat. Τὰ κατέχοντα πρήγματα, *quæ instant et præsentia urgent:* qualia in Miltiadeæ tyrannidis principio rerum ordinatio, captura Chersonesitarum, auxiliatorum dilectus, tum expeditio una cum Dario contra Scythas. Additum τρίτῳ μὲν

γὰρ ἔτεϊ τουτέων protectum verbis erit c. 46. δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τουτέων, modo cetera, quod valde dubito, defendi queant. Calculis hic et consideratione nexus rerum utendum est. Miltiades, interfecto a Pisistrati filiis patre Cimone, in Chersonesum Athenis demigravit, c. 103. Itaque sub annum Per. Jul. 4196., aut paullo citius, siquidem Hipparchus Olymp. LXVI., Per. Jul. 4198. interemtus occubuit. Hippias tyrannidem reliquit invitus Olymp. LXVII., Per. Jul. 4202., Dario Babylonem eopse tempore obsidente; qua post XX. menses expugnata rex sequente Olympiade in Scythas movet comite Miltiade, reversusque Sardibus agit Per. Jul. anno 4206., in lib. V. 24. Scythæ Nomades post illam Darii expeditionem irritati in Chersonesum excurrunt, coguntque Miltiaden aliorsum fugere. Hæc si vero non dissident, quid illis fiet νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε, cum ante hos decem annos in Chersoneso tyrannum Miltiades egerit? quid τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ τουτέων? Vide quæ consequuntur statim, ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον. Ea si signant tres notatos annos, exitum non habent: si Miltiadæ reditum Doloncorum auxilio, exilium tyranni producunt longissime, neque congruunt bene cum præfectura maritima Otanis lib. V. 25. Quomodo demum cunque intelligantur τὰ τότε μιν κατέχοντα, alia esse nequeunt, quam quæ continuo succedunt. At hoc tum vide: Miletus a Persis funditus pessumdata est Olymp. LXXI., Per. Jul. 4218.; altero post urbis eam calamitatem anno Persica classis insulas Chium, Lesbum et Tenedum occupavit, c. 30. hujus Musæ: apud Tenedum Phœnices (horum autem classis Persica) agere ut accepit Miltiades, convasatis quæ in promtu erant, et in naves inpositis, aufugit. Hæccine τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον τῶν τότε μιν κατεχόντων dici recte possunt evenisse? Animadverto in omni illa temporum notatione maculas, quas equidem detergere sine membranarum adjumento neque audeo, neque volo. WESS.

Fortasse vero haud ita magno molimine tolli hujus loci difficultates, omniaque ad liquidum poterunt deduci. Nempe τὰ κατέχοντα πρήγματα, ἃ τότε μιν κατελάμβανε, *res præsentes quæ tunc eum occupabant*, (aut *ei acciderunt*) haud dubie eæ res intelliguntur, de quibus Scriptor noster c. 33.,

priusquam hanc digressionem de superiore Miltiade, primo Chersonesi tyranno, instituit, loqui cœperat, quas mox deinde cap. 41. exponere pergit. Quod §. 2. ait, τρίτῳ ἔτεϊ τουτέων, id quidem, per se positum, poterat *tertio post anno* significare, sicut δευτέρῳ ἔτεϊ τουτέων cap. 46.; sed ex adjunctis h. l. facile adparet, *tertio ante anno* intelligi: quod ipsum quoque mox in fine hujus cap. diserte declaratur, τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον τῶν τότε μιν κατεχόντων. Quæ ei tertio ante anno acciderunt, ea χαλεπώτερα fuerant, *graviora, duriora*, quam quæ nunc. Nunc enim (ut cap. seq. narratur) Athenas cum omnibus suis opibus, per otium quinque triremibus impositis, ultro Athenas repetens, unam quidem navem amisit a Phœnicibus cum filio suo captam; sed nihil mali accidit filio, quem admodum etiam liberaliter rex Persarum excepit: tertio vero ante anno, Scythis Chersonesum invadentibus, fuga se proripere coactus erat, et in exsilio vitam agere. Σκύθας ἐκφεύγει vulgo editur; quæ si vera scriptura, verbum ἐκφεύγειν non consueta alioqui notione, ut cap. 38. accipi debebit; (nec enim hoc *admodum grave* erat, quod *Scythas effugit*:) sed ἐκφεύγει h. l. idem atque simplex φεύγει sonabit, *ad Scytharum adventum e Chersoneso profugit, fuga salutem petere coactus est.* Sed hac notione rectius, ut mihi videtur, ἔφευγε scribunt S. et V. quod etiam Valla suo in cod. reperisse videtur: atque eodem modo mox libri omnes, Herodoteo more, id verbum repetunt, τούτους ἐπιόντας—ἔφευγε. Supersunt primora hujus cap. verba consideranda, Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτ. νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε ἐς τὴν Χερσ. quæ partim ad proxime præcedentem referuntur narrationem, partim ad sequentia transitum parant. Ibi δὲ particula, ut sæpe apud Nostrum, idem fere ac δὴ aut οὖν valet, et hoc dicit Scriptor: *Hic igitur Miltiades, Cimonis filius, novissimus* vel *postremus* (ex Miltiadis τοῦ Κτιστοῦ familia) *in Chersonesum venerat;* estque adeo hic illo posterior, nec cum superiore confundendus. SCHWEIG.

2. συνεστράφησαν καὶ ἤλασαν] *Quum se in unum conglobassent* Scythæ Nomades, *ad hanc usque Chersonesum processerunt.* Pro κατεστράφησαν I. 130. ex codd. merito receptum κατεστράφθησαν: hic forte solemnem sibi posuerat formam

συνεστράφθησαν, et II. 121. ἐπιτραφθέντων: quod placuit Abresch. Dil. Thuc. p. 209. Ubi vulgatur τραφθέντες, IV. 12. hujus generis prostant nonnulla; qualia habet et Thucyd. semper tamen scribens ξυστραφῆναι et καταστραφῆναι. VALCK.

41 2. κατεῖλον] Si genuinum est κατεῖλον, pro simplici novator illud posuerit εἷλον, *ceperunt*. Fortasse tamen scripserat τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖχον διώκοντες οἱ Φοίνικες: sive potius κατῆγον: eo nempe sensu, quem tradit Harpocrat. in Κατάγων τὰ πλοῖα, quemque H. Vales. explicuit p. 104. et 105. Sic Miltiadis istam navem insequuti Phœnices, non quidem mercibus sed onustam pecunia, in suum quendam portum averterint; quacum captum Miltiadis filium Metiochum ἀνήγαγον παρὰ Βασιλέα, δοκέοντες χάριτα μεγάλην καταθήσεσθαι: postremum hoc, exemplis undique conductis, tractavit Wetsten. in Lucæ Act. Apost. XXIV. 27. conf. D'Orvill. in Charit. p. 409. VALCK. Verbum καταιρεῖν *capiendi, corripiendi* notione supra positum vidimus c. 29. Possis etiam *auferendi*, et *abstrahendi* notione accipere, ut V. 36. SCHWEIG.

5. ἐποίησε κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίοχον] Ea tribuit Herodoto Marcellinus in vita Thucyd. quæ nusquam ille tradidit; nam primum navem captam scribit, in qua liberi fuerint Miltiadis; deinde, ἀφίενται δὲ, inquit, ὑπὸ βασιλέως, εἴ γε μὴ Ἡρόδοτος ψεύδεται. De uno tantum loquitur Herod. liberorum Miltiadis natu maximo Metiocho; hunc tradit variis commodis ornatum in Perside remansisse, atque ibi, uxore ducta, liberos procreasse: τέκνα, inquit, τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέαται: *liberos*, Valla, *qui inter Persas censentur:* scribi quoque potuisset, τὰ ἐς Πέρσας τετάχαται. Κοσμεῖν apud veteres significabat etiam τάσσειν, et ἡ τάξις Κόσμος dicebatur: quibus curæ juventutis erat εὐταξία, non Σωφρονισταὶ tantum, sed et Κοσμηταὶ vocabantur. Meursium in Att. Lect. II. 5. sequitur, ut sæpe, non nominatum Petitus in Leg. Att. p. 385. Eadem qua hic structura Herod. III. 91. ἐς τὸν Αἰγύπτιον νομὸν αὗται (Cyrene et Barce) ἐκεκοσμέατο: id est τεταγμέναι ἦσαν. VALCK.

42 1. ἐς νεῖκος φέρον] ἐς νῖκος φέρον Sladus, διαφθορὰν ex Hesychio interpretatus, maluit: frustra. Homerus sæpe: etiam

de *bello* infra, VII. 158. WESS. ἐς νεῖκος φέρον, *ad inimicitias pertinens, ad bellum spectans.* Opponuntur τὰ εἰρηναῖα, in fine cap. SCHWEIG.

43 1. ναυτικόν] Casaubonus στρατὸν hunc ναυτικὸν recte interpretatur *aptum ad conscendendas naves,* ad Strabon. I. p. 82 =47. sequente Stanleio in Æschyli Pers. 54. Neque enim naves una cum nautis Mardonius ex Perside in Ciliciam ducere valuit. Refer huc cap. 95. prodita. Genus Mardonii ac inter Persas auctoritatem non præteriit Diodorus XI. 1. WESS.

3. παραπλέων τὴν 'Ασίην] Fuit, cui hoc valde ineptum: esse enim Ioniam Asiæ partem, nec posse illum, qui ad Ioniam adpellit, dici παραπεπλευκέναι τὴν 'Ασίην, uti scriptum hic: præstare propterea τὴν Καρίην, quippe Ioniæ vicinam et ex Cilicia naviganti obeundam. At hoc nimis est sapere. Ex Cilicia in Ioniam tramittenti præternavigatur Pamphylia Lyciaque, quæ utraque cur conjectanti negligitur. Verbo, Herodotus τὰ κάτω τῆς 'Ασίης, in quibus Cares et Lycii lib. I. 177., spectavit. WESS.

Ib. καταπαύσας] τῆς τυραννίδος nempe, vel τῆς ἀρχῆς. Sed, si forte variant codices, illud, an καταλύσας, posuerit, vix constitui poterit: prius plerumque plene dicitur Herodoto, καταπαῦσαι τῆς ἀρχῆς Μήδους· καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς βασιληΐης· ἀρχῆς Κῦρον καταπαύειν. Dum Persa Mardonius in Ionia δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλιας, videri debuit Græcis ea res secundum Herodotum vix credibilis; quia reges atque imperio regali adsueti popularem regiminis formam in civitatibus libertate usis sic plerumque voluerunt mutatam, ut saltem penes paucos esset imperium, quos dicto facilius haberent obedientes. VALCK.

44 3. πρὸς τὸν Ἄθων] Iterum πρὸς τὸν Ἄθων VII. 21., quamquam τὸν Ἄθω quidam ibi codd. ut paullo superius V. Non profecto nescio, Diodorum aliosque sic maluisse, quibus suum non invideo. Τὸν Ἄθων Servius Atticis tribuens, ad Æn. XII. 701., *Quod autem Herodotus,* scribit, *hunc Athon, hunc Apollon dicit, Atticæ declinationis est.* De monte recte; τὸν 'Απόλλων non novi. Ceterum Boreas μέγας τε καὶ ἄπορος, idem qui Strymonias μέγας τε καὶ κυματίης VIII. 118.

Hîc *ἄπορος, arcens transitu*, de Gronovii sententia; forte verius, πρὸς ὃν οὐδένα πόρον εὑρεῖν ἐστι, sicuti 'Απορώτατον Isæi explicuit Harpocratio. Immo vero haud scio, respexerit-ne Grammaticus et Nostri ἄπορον. Nam, quæ sequenti 'Αποσάξαντα subjiciuntur, 'Ηρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, optime accedent prioribus, loco suo mota; siquidem ἀποσάττειν in hac Musa nusquam, et Suidas, exscribens Harpocrationis ἀποσάξαντα, Dinarcho vindicat, Herodoti mentione neglecta. Atque hæc nunc blandiuntur. Vide tamen c. 125. WESS.

45 1. Βρύγοι] Quando VII. 73. Φρύγες secundum Macedonas olim dicti traduntur Βρύγες vel Βρίγες, (vid. Holsten. ad Steph. in Βρίγες) pendet ista scribendi diversitas a dialecto. Macedones οὐδέποτε κατ' ἀρχὰς λέξεων τῷ Φ χρῶται, ἀλλὰ τῷ Β, teste Heraclide ap. Eust. Od. κ'. p. 391, 16. Habet Etymolog. p. 179, 17. ut Macedonica, Βίλιππον, Βρύγας, et Βαλακρόν. Βάλακρον τὸν Νικάνορος, (Vales. in Excerpta pag. 76.) Diodor. XVIII. 22. qui Κεβαλῖνον forte dederat XIX. 44. sicut XVII. 79. Βαλλήνην et Βαλληνικὸν Eustath. in Od. ι'. p. 340, 21. In vicinis more suo scripserat forsan Herod. οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοί γε δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων: qua forma loquendi III. 19. Καρχηδόνιοι, inquit, οὕτω δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων: VII. 154. *nulla istarum civitatum* πέφευγε δουλοσύνην πρὸς 'Ιπποκράτεος: I. 159. φεύγων θάνατον βίαιον πρὸς Περσέων. Passivorum loco sæpe verba neutra, nonnunquam etiam nomina adhibita, sequuntur illorum structuram; in istis, *violenta morte affici*, atque *in servitutem abduci*, vocibus θανάτου βιαίου et δουλοσύνης significantur. Huc pertinent Thucydidea, ὧν ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν 'Ελλήνων, et ὑπὸ τῶν ἀστῶν, I. 130. VI. 15. Euripid. Phœn. 365. μή τις δόλος με πρὸς κασιγνήτου κτάνῃ, *ne a fratre dolose occidar;* quæque pauca dantur similia. VALCK.

46 1. Δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τουτέων] Rerum earum, quas descripsit. Est autem annus Olymp. LXXII. secundus, quo et Thasii in ordinem coacti et legati aquam et terram petitum missi abierunt: namque μετὰ δὲ τοῦτο c. 48. huc referendum. Insequens annus pugna celeberrimus est Marathonia, decimus ante Salaminiam victoriam apud Thucydid. I. 18. WESS.

2. ἔκ τε τῆς ἠπείρου] Certum est, Thasios in Thraciæ ad-

versa ora metalli fodinas exercuisse, agrosque arasse, ex Thucyd. I. 100. Liquet insuper, insulam fuisse εὔκαρπον, Dionysii 523. indicio. Mox ἐν Σκαπτησύλῃ S. accuratissime observationi Steph. Byz. congruit, et Lambino opitulatur, *Scaptesylam* restituenti Lucretio, rejecta *Scaptensula*, cujus post Festum vindex Gifanius. At Σκαπτὴν ὕλην priscorum plerique disjunctim maluerunt, quorum exempla ad Stephan. stipavit Holstenius, inmemor occupata fuisse a Leopardo, Emend. VIII. 20. WESS. Ceterum aliorum mss. scripturam ἐκ σκαπτῆς ὕλης tuetur Matthiæ Gr. gr. 270. et 596. a.

3. ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι] An καρπῶν ἀτελέσι, *quod ad fructuum proventus attinet, a tributo inmunibus?* Quod et Abreschio placuisse animadverto. WESS.

Ib. ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι] Valla: *si Thasii forent immunes tributorum:* in tributi vicem terræ proventum, fruges, sed vinum in primis generosissimum Persæ videntur a Thasiis accepisse; qui propterea, ut ἀτελεῖς φόρων alii, sic dici potuerunt καρπῶν ἀτελέες. Thasiorum aurifodinas ex Herod. memorat Eustath. ad Dionys. 517. Meminerunt earumdem Thucyd. I. 100. Marcellin. in vita Thuc. p. 3. et Zenob. Cent. IV. Prov. 34. Neque agrorum fertilitate motus, neque insulæ divitiis, Archilochus Thasum in suis sæpe carminibus habuit despicatui, quod e diversis liquet illorum fragmentis apud Athen. XII. p. 523. D. Eustath. in Iliad. β'. p. 616, 46. Plutarch. de Exil. p. 604. B. qui, Ἀρχίλοχος, inquit, τῆς Θάσου τὰ καρποφόρα καὶ οἰνόπεδα παρορῶν, διὰ τὸ τραχὺ καὶ ἀνώμαλον διέβαλε τὴν νῆσον. VALCK. Et frumenti copia abundabat Thasus, et vinum quoque in primis celebre Thasium erat. Sed videntur et fertiles Thasiorum agri et vineta in opposita *continente* (ἐν ἠπείρῳ) maxime fuisse; nempe in Thraciæ ora, quæ Thasiorum fuit: qui quum fructuum nomine ex ea regione perceptorum nec Thracum regibus nec Persis *vectigal* ullum aut *tributum* penderent, ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι, ad reditus, quos ex metallis percipiebant, insignis quotannis cumulus ex agrorum istorum vinetorumque proventu illis accedebat. SCHWEIG.

48 3. νέας τε μακρὰς, καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα] Hîc quidem ad

Ammonii mentem distinguit νέας, *longas naves*, et τὰ στρογγύλα πλοῖα. Sunt enim hic νέες sive νῆες, στρατιώτιδες et ὁπλιταγωγοί: πλοῖα vero, *quæ equos veherent*. VII. 1. jussi sunt parare νέας τε, καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα: hæc scilicet εἰς ἵππους καὶ σῖτον: atque adeo νέας τε, καὶ πλοῖα ἱππαγωγὰ καὶ σιτηγά. Neque sane bellicas et longas naves πλοῖα dixit; sed *hippagogas*, etiam ἱππαγωγοὺς νέας, et onerarias cum commeatu ἐς σῖτα νέας, VII. c. 21. Hæc firmant Dukeri sententiam ad Thucyd. VI. 43. Apud Ammon. in Aristotelis loco Alexander Molossus (*accitus ab Tarentinis in Italiam*, Livio VIII. 24.) ἐξέπλευσε ναυσὶ μὲν πεντεκαίδεκα, πλοίοις δὲ συχνοῖς ἱππαγωγοῖς καὶ στρατηγικοῖς: postremum, procul dubio mendosum, tentavit D'Orvill. in Charit. p. 674. sed a vulgata nimium abit vox σιταγωγοῖς: mihi restituendum videtur, ἱππαγωγοῖς καὶ φορτηγικοῖς: *naves onerarias*, φορτηγικὰ πλοῖα dixerunt Thucyd. VI. 88. Xenoph. V. Ἑλλ. p. 320, 37. aliique. VALCK.

49 3. ἐπὶ σφισι ἐπέχοντας] Æginetæ maris hoc tempore erant domini, ἐθαλασσοκράτουν, Eusebio et Syncello testibus. Id præter alia ussit Athenienses, ansamque dedit augendæ, quæ toti deinceps præsidio fuit Græciæ, classi, consentientibus Herodoto VII. 144. et Thucydide I. 14. WESS.

Ib. Dedisse videtur Herodotus, ἐπὶ σφίσι ἔχοντας, lectum Eustathio in Od. τ'. p. 683, 21. ubi Homericum Τί μοι ἐπέχεις; interpretatus, τί κατ' ἐμοῦ ἔχεις, Ἡρόδοτος δὲ, inquit, διαλελυμένως φησὶν, ἐπὶ σφίσιν ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας: alia dedit in Iliad. χ'. p. 1355, 46. Eustathium sequitur H. Steph. in Prolegom. p. 736. [de Herod. voc. et loq. form.] Sunt et Herodoteæ tmeses, μετὰ δὴ βουλεύσαι, VII. 12. ἀπὸ πάντα τὰ χρήματα ἄγων, VII. 164. etc. VALCK. Equidem ἐπέχοντας ex scholio irrepsisse suspicatus, adeoque ἔχοντας revocans, nullam hîc tmesin vidi, sed simplex verbum suo nomine legitime positum judicavi ea notione, ut, quemadmodum ἔχειν ἐς τὶ vel ἐς τινὰ *ad aliquid* vel *ad aliquem spectare, pertinere, tendere*, frequenter apud Nostrum significat, sic ἔχειν ἐπὶ τινὶ, *adversus aliquem tendere* intelligatur. SCHW.

50 1. Κλεομένης etc.] Quæ de Spartanorum rege, Æginetas adgresso, eadem Pausanias III. 4. WESS.

3. ἐπιστολῆς] Vide supra IV. 10. WESS.

Ib. εἴρετο τὸν Κριὸν, ὅ τι οἱ εἴη τὸ οὔνομα] Suspicor Æginetam istum Crium luctatorem fuisse, quem Simonides carmine memoraverit. Ad Aristoph. Nub. 1359. ᾆσαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη, ista leguntur in Schol.: τοῦτο τὸ μέλος Σιμωνίδου καὶ Ἐπινίκου, Ἐπέξαθ' ὁ κριὸς—ἦν δὲ παλαιστὴς Αἰγινήτης: forte scribendum, Σιμωνίδου ἐξ ἐπινικίου: ut verba, Ἐπέξαθ' ὁ Κριὸς οὐκ ἀεικέως, ἐλθὼν εἰς δένδρον ἀγλαὸν (f. ἐς ἀγλαόδενδρον) Διὸς τέμενος, ut ista verba fuerint in Crium Æginetam Simonidis, alludentis ad arietem πεκτούμενον. Acerbo joco Herodoti Cleomenes, cum Ægineta sibi nomen esse dixisset Κριοῦ, ἤδη νῦν, aiebat, καταχάλκου, ὦ κριὲ, τὰ κέρεα, ὡς συνοισόμενος μεγάλῳ κακῷ. *Jam nunc tu*, velut *vir gregis, ærata tua fac cornua, quibus possis luctari adversus magnum malum, quod tibi imminet.* Paulo inconsideratius negaverat Æginėta, Cleomenem οὐδένα ἄξειν χαίροντα Αἰγινητέων: dictum indignatus, ex Κριοῦ nomine captat hominis irridendi rex Spartanus occasionem; atque ea dicit, quæ in veri nominis arietem petulantiorem, κριὸν ἀσελγόκερων, dici poterant, cujus protervia brevi refutaretur. Ne Cicero quidem abstinere se potuit, quin C. Verri, homini sane pessimo, ex ipso nomine *verris* crearet interdum invidiam, II. in Verr. c. 78. *Videtis Verrutium? videtis primas literas integras? videtis extremam partem nominis, caudam illam Verris tanquam in luto demersam esse in litura?* Sic IV. in Verr. c. 25. *ut hic nomen suum* (verris) *comprobavit, sic ille cognomen* (frugi.) Siculos dicentes facit c. 43., *in labores Herculis non minus hunc immanissimum verrem, quam illum aprum Erymanthium referri oportere.* Multo minus patienter legi poterunt frigidi Plautini joci, Bacchid. II. 3. 50. Menæchm. II. 2. 38. Trucul. I. 1. 58. quem rejicit versum tanquam spurium G. Canter. Nov. Lect. VII. 10. nisi sit in scena prolatus, quid sibi vellet Comicus, a plebe non potuit intelligi. Cicero Philipp. XI. c. 6. *C. Annium Cimbrum, Lysidici filium, Lysidicum ipsum Græco verbo, quoniam omnia jura dissolvit.* Unicum licet de hoc genere, mirabar tamen in Livio, quod Scipionem facit dicentem, *Atrium Umbrium semilixam nominis etiam abominandi ducem*, XXVIII. 28.

Apud recentiores inprimis Græculos hujus generis reperiuntur plurima. VALCK.

52 1. ὁμολογέοντες οὐδενὶ ποιητῇ] Quem innuat, Tyrtæum-ne an alium, haud memini. Cum poëta isto plerique Græcorum faciunt: Xenophon tamen in Agesil. p. 72. ed. Hutch. eumque secutus Plutarchus, domum, quam Aristodemus Spartæ erexerit, habent. WESS. At non *unum* aliquem *ex poëtis* hîc innuit Herodotus: sed *nullum ex poëtis* ea in re, de qua hîc agitur, *adsentiri* ait *Lacedæmoniis;* adeoque famæ apud Spartanos vulgatæ opponit veterum poëtarum auctoritatem, quorum nempe carminibus alioqui memoria rerum superioribus temporibus gestarum certissima ratione ad posteros propagari existimatur. SCHWEIG.

Ib. τοῦ Κλεοδαίου] τοῦ Κλεοδήμου dum hic scribendum putabat Meurs. de Regno Lac. c. 6. non recordabatur, apud ipsum Herod. constanter scribi Κλεοδαίου, VII. 204. VIII. 131. Sequi potius debuerat Sylburgii judicium, Æliano quoque nomen restituentis Κλεοδαίου, ad Pausan. Lacon. p. 246. Illinc facile fluxerunt formæ minus sinceræ Κλεοδάμου, et Κλεοδάτου. Spartani Μενεδαίου nomen male in Μενεδάτου transierat apud Thucyd. III. 100. alterum satis commendat notissimum μενεδήϊος: eamdem habent vim nomina Laconica Κλεινόμαχος et Κλεοδαῖος. Non *filios* tantum, sed *patrem* quoque Aristodemum Spartam tenuisse statuit et qui dicitur Xenophon in Encom. Agesil. p. 72. θεάσθω τὶς τὰς θύρας αὐτοῦ· εἰκάσειε γὰρ ἄν τις ἔτι ταύτας ἐκείνας εἶναι, ἅσπερ Ἀριστόδημος ὁ Ἡρακλέους ὅτε κατῆλθε λαβὼν ἐπεστήσατο: ubi notat Hutchins. VALCK.

2. Ἀργείην] Fuerunt, qui Pindaro Ἀργεῖδας inculcabant Isth. Od. VII. 21. μητρόθεν appellatos, διὰ τὸ Ἀργείαν ὀνομάζεσθαι τὴν Ἀριστοδήμου γυναῖκα, quamquam frustra illi. Addita hic majorum series sororem ostendit Theræ, quem πρόδικον, ut Spartæ dicebant, sive tutorem pupillorum Eurysthenis et Proclis vidimus IV. 147. WESS.

3. ἢ καὶ πρὸ τούτου] Præcedentia verba satis indicant, missos fuisse probatos nonnullos viros, qui inspicerent pueros, viderentque uter illorum natu esset major. Hi igitur, postquam illos inspexerunt, nec per se dignoscere natu majorem

potuerunt, quum ambo inter se similes et æquales (eadem corporis specie, robore et statura) reperissent; tum vero, *aut jam antea etiam*, matrem interrogarunt. Ista, εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα, in Latina quidem versione eamdem in sententiam reddidi, quam Gronovius his verbis expresserat, *etsi optime nosset illa aperire*, quasi infinitivus λέγειν ab εἰδυῖαν penderet. Rectius vero λέγειν ταῦτα ad superiora, οὐδὲ αὐτὴν φάναι διαγινώσκειν, referetur: *hoc illam* (nempe, *nec se internoscere natu majorem*) *dixisse, quum quidem vel maxime nosset, sed cuperet* etc. τὸ κάρτα, abundante τὸ articulo, *vel maxime, quam maxime*, ut I. 71. III. 104. VII. 16. SCHWEIG.

9. διαφόρους] Pausanias, δίδυμοι δὲ ὄντες, διάφοροι τὰ μάλιστα ἦσαν, Lacon. c. 1. WESS.

Ib. τοὺς ἀπὸ τούτων γενομένους ὡσαύτως] Non repugnat quod scribit Livius XL. 8. *sociabilem consortionem inter binos Lacedæmoniorum reges salutarem per multa secula ipsis fuisse patriæque.* Nam, privatim sæpius adversarii duo reges Lacedæmoniorum, unanimes conspirabant in publicæ rei commodis juvandis; aut etiam inter se laudabiliter certabant περὶ τοῦ ὁκότερος πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται, ut Aristides loquitur Herodoti VIII. 79. Neque noluit Lycurgus concordem talem discordiam in civitate sua locum habere. Plutarch. t. I. p. 598. c. Ἔοικεν ὁ Λακωνικὸς νομοθέτης ὑπέκκαυμα τῆς ἀρετῆς ἐμβαλεῖν εἰς τὴν πολιτείαν τὸ φιλότιμον καὶ φιλόνεικον. Conf. t. II. p. 232. c. 813. B. et Melanthii dictum de civitate Attica p. 20. c. VALCK.

53 1. θεοῦ ἀπεόντος a Valla versum *a Deo genitum* non laudo. Patrem mortalem Perseo Scriptor negat; μέχρι Περσέος, *usque ad Perseum*, non altius, adscendens, ut ait. Vere ergo τοῦ θεοῦ ἀπεόντος, *Deo in seriem non relato*. WESS.

3. Persei origo Ægyptia tangitur lib. II. 91., a qua suggillanda cavere sibi noluit Plutarchus. At unde Danaus et Lynceus, si non ex Ægypto? Ceteros consulto tacitos habuit. WESS.

Ib. ἀπὸ δὲ Δανάης τῆς Ἀκρισίου] Hæc et sequentia quædam, alio quam invenerat ordine collocata, Plutarch. exhibet, de Herod. Malign. p. 857. E. Οἱ δὲ Δωριέων, φησὶν, ἡγε-

μόνες φαίνοιντ' ἂν Αἰγύπτιοι ἰθαγενέες ἐόντες καταλέγοντες (leg. καταλέγοντι) τοὺς ἄνω Δανάης καὶ 'Ακρισίου πατέρας: quæ prorsus obscuravit interpres. Ad Herodotea Plutarchus, τὸν Ἔπαφον, inquit, καὶ τὴν 'Ιὼ, καὶ τὸν Ἴασον, καὶ τὸν Ἄργον ὅλως ἀφῆκεν. Epaphum in Ægypto natum omittere potuerat; Ionem, Iasum, et Argum Herodoteæ narrationi merito opposuit; neque enim hos Ægyptios origine dixerunt Græci, qui posteros Epaphi, atque adeo majores Acrisii, fatentur Ægyptios esse ἰθαγενέας, Libyen, Belum, Danaum et Ægyptum, Lyncea. Sed vituperare potius debuit Plutarch. quos habuit Herodotus auctores, non quid ipse sentiat, sed tradens quid Græci de his fabulari sueverint: hoc non in fine tantum capitis, sed et initio, significavit; ubi, Τάδε δὲ, inquit, κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ' 'Ελλήνων ἐγὼ γράφω, vel γράψω: ut I. c. 95. κατὰ ταῦτα γράψω. Quid sibi velit τοῦ θεοῦ ἀπεόντος mihi quidem non liquet. VALCK.

54 1. Περσέϊ οὐδὲν] De Persarum sententia si venerint quæ VII. 61. scribit, Perseum videlicet Danaës et Jovis fuisse filium, creasseque ex Andromeda Persen, unde Persicæ genti nomen; in matre patreque Græcos inter et Persas fuerit concordia, de avo lis et progenitoribus; quos una cum Acrisio a consanguinitate Persei si secluserint Persæ, Danaë Assyriæ aut Persicæ erit stirpis. WESS.

55 1. ἀποδεξάμενοι] In regni successione διαδέχεσθαι et ἐκδέχεσθαι sedem habent: ἀποδέχεσθαι, in rerum *actu*. Οἱ μέν νυν Κᾶρες οὐδὲν λαμπρὸν ἔργον ἀποδεξάμενοι I. 174. sæpissimeque alias. WESS.

56 1. Διός τε Λακεδαίμονος] Sæpe quidem *Lacedæmonis*, Jovis filii, sed hujus *Jovis*, Λακεδαίμονος dicti, nusquam alibi factam invenit Meursius mentionem; et sane mirum est, si *Jovem* coluerint Λακεδαίμονα, hunc non ut Deum ἀρχαγέταν habitum sæpiusque commemoratum. Coluisse Lacedæmonios 'Αγαμέμνονα Δία variorum contra constat testimoniis docuitque Meurs. Misc. Lacon. I. 4. Suspicabatur Casaub. in Athen. III. c. 21. dictum Jovem 'Αγαμέμνονα Spartanis, ut ἀρίσταρχον a Simonide; Agamemnone certe nomen antiquius ἐπιθετικῶς de Deorum rege potuit usurpari, et vera adpellationis ratio Lycophronem ceterosque latere. Athen. III.

p. 99. B. Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς ἀρίσταρχον εἶπε τὸν Δία, καὶ Αἰσχύλος τὸν ᾅδην ἀγησίλαον. Dedit ibi plura Casaubonus. Ἀγεσίλαν, *inferum Jovem*, attigit Bentleius ad Callim. in Lav. Pall. 130. Ubi vulgatur in Hesych. Ἀρίστ' ἀρχὰ μία, Simonideum forte dederat Ἀρίσταρχον, Δία. Asopii vocabant Æsculapium Φιλόλαον, teste Pausan. III. 22. Ἄλεξιν, τὸν Ἡρακλέα, Coi, Aristid. I. p. 62. Τηλέμαχος, ἡ Ἄρτεμις dicitur in Luciani Lexiph. II. pag. 335. Habet istius generis nonnulla Aristoph. Ἱπ. 164. Θεσμ. 811. Λυσ. 554. VALCK.

Ib. ἐν τῷ ἄγεϊ ἐνέχεσθαι] Omissa sæpius, additur in legibus interdum Atticis præpositio; velut apud Demosth. contr. Aristocr. p. 408, 54. apud Andocid. p. 12, 36. τὸν βουλεύσαντα ἐν τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον. Unde corrigendus Antiphon p. 143, 19. ut, pro μήτε χειρὶ ἀράμενον, scribatur μήτε χειρὶ ἐργασάμενον. conf. Lysias p. 18. et Markland. VALCK.

2. ἑκατὸν] Trecentos alii regi stipatores custodesque circumponunt: Agidem sane οἱ τριακόσιοι ἱππῆς καλούμενοι stipabant in prælio apud Thucyd. V. 72., suntque iidem τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οἵπερ ἱππέες καλέονται, Themistoclem honoris caussa deducentes infr. VIII. 124. An ex trecentis *centeni* regum præcipui in castris satellites, in acie cuncti? Conf. Cragium, Reip. Spart. IV. 4. Jam ἐπὶ στρατηΐης, *in expeditione*, fingebat Reiskius, non utique præter consuetudinem, siquidem ea in voce creberrime peccatum. Tuetur vulgatum Xenoph. Laced. Reip. p. 685. E. πάντων τούτων καὶ ἐπὶ στρατιᾶς οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐποροῦσι, *eorum omnium copiam Lacedæmonii etiam in castris*, sive *in exercitu, habent*. Similiter p. 688. A. etc. WESS.

3. ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι] Κοιναὶ ἔξοδοι *expeditiones* conmuniter susceptæ IX. 26., etiam in Comici Nub. 579., cujus loco ἐξόδιον Ionibus Portus asseruit, vetere motus lectione. Gronovio adsentior. Ἐξοδείας ποιούμενοι Samnites apud Strabon. V. p. 382. A=249. B. WESS. Vocabulo ἐξοδία de *bellica expeditione* sæpius utitur Polybius: vide Lexic. Polyb. p. 230. SCHWEIG.

57 1. δημοτελῆ] Τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ Demosth. in Neær. p. 739.

esse ait τὰ ἱερὰ τὰ τῆς πόλεως. Philoni Leg. ad Cai. p. 1031. D. ἑορταὶ δημοτελεῖς, festi nationis Judaicæ dies. Junge elegans matronæ Pythagoreæ dictum in Stobæi Serm. LXXII. p. 445. et Hesych. Δημοτελῆ cum Alberti adnotatione. WESS. Cum ista vero notione θυσίας δημοτελοῦς minus convenire videri poterat quod ait ἣν θυσίην τις δημ. ποιέηται, *si quis* etc. quod ad privatum hominem referri videtur: fortasse igitur intelligi debebit magistratus ille, ad cujus munus curamque id pertinebat. Sed poterit etiam θυσίη δημοτελὴς intelligi sacrificium a privato homine ita institutum, ut populares ille suos vel curiales ad convivium vocet. SCHWEIG.

Ib. διπλήσια νέμοντας] Vetus mos, Homero descriptus doceteque abs Eustath. explanatus pag. 72, 20=54, 32. et p. 682, 50=557, 22. Super eo prudentissime Xenophon extr. Rep. Laced. καὶ διμοιρίᾳ γε ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐτίμησεν Lycurgus, οὐχ ἵνα διπλάσια καταφάγοιεν, ἀλλ' ἵνα καὶ ἀπὸ τοῦδε τιμῆσαι ἔχοιεν εἴ τινα βούλοιντο. WESS.

2. προξείνους] *Proxenos* memorat Spartanos Xenophon, Clearchum, πρόξενον ὄντα Βυζαντίων, ab Agide illuc missum, Ἑλλ. I. p. 253, 40., et IV. p. 308, 31. Pharacem Bœotorum πρόξενον. Fuerunt isti vel quales Herod. designari voluit, vel quales fuisse dubitabat Cragius de Rep. Lac. II. 10. Sed sicut Athenienses aliique, suos etiam habuerunt Lacedæmonii, in aliis civitatibus a se publicitus constitutos προξένους. Apud Pausan. III. p. 223., Eleus Xenias fuisse dicitur Agidi ἰδίᾳ ξένος, καὶ Λακεδαιμονίων τοῦ κοινοῦ πρόξενος: ut Chius Hermesilaus privatim Sophocli ξένος, et πρόξενος Atheniensium, teste Ione Chio apud Athenæum XIII. p. 603. F. Publicitus etiam Alciphron Argivus, secundum Thucyd. V. 59., fuit πρόξενος Λακεδαιμονίων, et Platæënsis Λάκων ὁ Ἀειμνήστου, III. 52. Distinguuntur a talibus ἰδίᾳ πρόξενοι et ἐθελοπρόξενοι dicti; quales fuerint fortasse Lacedæmoniorum Athenis Cimon, et Callias. VALCK.

Ib. Πυθίους hinc Timæus in Lexicon intulit, ad quem bene Ruhnkenius. De iisdem Eustath. ad Iliad. α'. p. 55, 44=42, 7. ἦν δὲ καὶ τάγμα τι θεῖον ἐν Δελφοῖς, οἱ θεοπρόποι· οἳ καθ' Ἡρόδοτον ἐσιτοῦντο μετὰ τῶν βασιλέων τὰ δημόσια, labantis memoriæ vitio aberrans. Cicero vero præter *Pythios* dedisse

regibus suis augurem adsessorem Lacedæmonios, memorat lib. I. de Divinat. c. 43. WESS.

4. ἢν μή περ ὁ πατὴρ etc.] Vallam fefellit litera, μήπερ in μήτηρ convertentem: neque Etonensis codicis aberratio discrepat. Matris olim sane ad filiarum sponsalia nulla auctoritas. Vere Hermione Spartana, Νυμφευμάτων γὰρ τῶν ἐμῶν πατὴρ ἐμὸς Μέριμναν ἕξει, in Euripidis Androm. vs. 987. Πατρούχου παρθένου πέρι hoc ex loco Timæus Lex. p. 151., ubi docta Ruhnkenii observatio. WESS.

Ib. ἢν μή περ ὁ πατὴρ αὐτὴν] Qualem Valla sequutus est, codicis Eton. lectio, ἢν ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ, correctoris illa videtur indocti: non mater filiam dicitur ἐγγυῆσαι, sed pater; aut, si illuc abiisset, puellam frater, vel avus paternus. *Orbæ* nuptias, necdum a patre desponsatæ, si plures sibi vindicarent, fieretque ἡ ἐπίκληρος, ut Athenis loquebantur, ἐπίδικος, Spartæ lis ista dirimebatur a regibus solis; quos Herod. scribit δικάζειν μούνους πατρούχου παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν, ἢν μήπερ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ. Herodoteam vocem πατροῦχος Hesychio restituit Hemsterh. voc. Ἐμπάμονι, πατρούχῳ. conf. Timæi Lex. Platon. in Πατρούχου παρθένου, et Ruhnken. Ut ἐμπάμων, sic ἡ ἐπίκληρος dicitur ἔγκληρος in Euripid. Iphig. Taur. vs. 682. VALCK.

5. δύο ψήφους τιθεμένους] Denegat hanc Lacedæmoniorum regibus prærogativam Thucyd. I. 20., quem Herodotea sibi sumsisse refutanda vere monuit ante Palmer. Meurs. de Regn. Lac. c. 23. de senatorum agens et numero et dignitate, Misc. Lac. II. 4. Plura dederat Cragius II. 3. Civitatem memorat Indicam Diodor. XVII. 104., cujus forma regiminis Spartanæ fuerit similis quod ad Senatus auctoritatem binosque reges e duabus semper familiis, τῶν κατὰ πόλεμον πραττομένων ἡγουμένους. Ne regum potestas in tyrannidem degeneraret, Lycurgus, secundum Platonem Epist. VIII. p. 354. B., φάρμακον ἐπήνεγκε τὴν τῶν γερόντων ἀρχὴν, καὶ τὸν τῶν Ἐφόρων δασμὸν τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς σωτήριον. Insignis ejusdem locus est t. II. pag. 692. A. Curia τῶν γερόντων ceterorumque annuorum magistratuum tribunalia ubi fuerint Spartæ tradit Pausan. III. p. 231., τῆς τε Γερουσίας βουλευτήριον, καὶ τῶν Ἐφόρων καὶ Νομοφυλάκων καὶ καλουμένων Βιδιαίων

ἀρχεῖά ἐστιν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς: in quibus corrigendum arbitror, καὶ Νομοφυλάκων καλουμένων Βιδιαίων. Hi annui magistratus, Ephori et Bidiæi, sive Νομοφύλακες, erant πέντε ἀριθμὸν ἑκάτεροι secundum Pausaniam: contra οἱ Γέροντες, numero XXVIII, διὰ βίου ταύτην ἔχουσι τὴν τιμὴν, Plutarch. t. I. p. 597. E. Hinc intelligi poterit Xenoph. Ἑλλ. III. p. 289, 20., ubi numerare jussus ὁπόσοι εἶεν Σπαρτιάται ἐν τῇ ἀγορᾷ, dicitur ἀριθμήσας βασιλέα τε καὶ Ἐφόρους καὶ Γέροντας καὶ ἄλλους ὡς τεσσαράκοντα. VALCK.

6. δύο ψήφους τιθεμένους] Equidem duo singulis regibus suffragia non largior, valdeque vereor, ut verba δύο ψήφους τιθεμένους illis contribuant. Regum absentium vicem maxime propinquos obiisse et duo posuisse calculos scribitur, tertiumque suum: totidem ergo ferebant suffragia, quot usi ambo reges fuissent, modo ne consessu abstinuissent seniorum; tulissent autem præsentes duo, singuli suum. Haud itaque bina singulis suffragia hac in descriptione. Sed rem non urgeo: falli possum. WESS. Rem videtur acu tetigisse vir doctissimus. In regum absentia eorum vices gerebat e senatoribus is, qui maxime eos sanguine attingebat. Is itaque trina ferebat suffragia, h. e., suum, necnon unum pro singulis regibus.

58 1. λέβητα κροτέουσι] Necesse non videtur, ut unum omnes lebetem pulsarint; neque requirunt opportune scripta Scholiastæ Theocriti Idyl. II. 36. καὶ παρὰ Λάκωσι βασιλέως ἀποθανόντος εἰώθασι κρούειν λέβητα, ubi Meursius λέβητας, quemadmodum in Herodoti schedis pluribus. Magnas autem turbas movit καταμιαίνεσθαι, variisque conjecturis, quibus non utor, ansam dedit. Possunt utique μιαίνεσθαι dici, quorum caput aut corpus luto alia-ve re turpatur, ut χρῶτα μιαινόμενος Nicand. Alexiph. 253., et quidni καταμιαίνεσθαι, præsertim cum talia in luctu frequentarentur? WESS.—Nota Romanorum formula, *luctu squalere, in luctu et squalore esse.* Nescio an eodem pertineant οἱ μιασμοὶ, quibus in privatorum hominum obitu abstinere Spartani, ex Lycurgi legibus, debuerunt, referente Plutarch. in Institut. Lacon. p. 238. D. SCHWEIG.

6. τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς,] Sic ista capienda judico:

necesse est ut, præter Spartiatas, funus vel inviti comitentur ceterarum urbium Laconicarum incolæ certo numero. De περιοίκοις forsan [a] alibi dicetur. Voces χωρὶς Σπαρτιητέων recte ceperunt Cragius de Rep. Lac. II. p. 107. et *L'Auteur des Essais de Critique* p. 179. Ἀριθμῷ significat *certo numero,* vel *definito.* Lucian. t. III. p. 302., τὸ μὲν ἀργύριον μηδὲ ἀριθμῷ ἄγειν αὐτὸν, ἀλλὰ μεδίμνῳ. t. I. pag. 750, 57. Thucyd. II. 72. VALCK. Ubi ait Herod. ἐκ πάσης Λακεδαίμονος, *Lacedæmonem* patet hîc τὴν Λακωνικὴν, *Laconicam terram,* intelligi, quemadmodum VII. 234. SCHWEIG.

Ib. τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς] Ex vulgata ὀνομαστοὺς formavit Pauw, *honoratiores* ac *nobiliores* explanans; quales fortasse inter Spartanorum περιοίκους exiguo numero, homines quippe contemtissimæ et pæne servilis conditionis, meritoque ab Isocrate deploratæ, Paneg. p. 67. E. et uberius Panath. p. 270. C. ed. Steph. Quod autem schedæ offerunt, id longe melius, stabilitumque Æliani auctoritate, Var. VI. 1., ubi de Spartanorum in Messenios, itidem περιοίκους, acerbitate, τὰς ἐλευθέρας [γυναῖκας] εἰς τὰ πένθη βαδίζειν ἠνάγκαζον, καὶ τοὺς ἀλλοτρίους καὶ μηδέν σφισι προσήκοντας νεκροὺς κλαίειν. Nihil certe acconmodatius. At gravis tria ista καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων urget suspicio, tum quoniam ex duobus, illisque bonæ notæ, exsulant codicibus, tum maxime, quod turbæ plangentium Spartanos eximant præcedentia χωρὶς Σπαρτιητέων: quippe genuinos cives ac Spartanæ urbis incolas VII. 234., quibus Lycurgi decretum τὰ πένθη καὶ ὀδυρμοὺς vetabat, Instit. Lacon. Plutarchi p. 238. D. Atque hæc efficere possunt, pro alienis ut putentur. WESS. Verba ista, καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων, nisi temere prorsus et casu omissa sunt in codicibus nonnullis, consulto abjecta primum fuere ab homine, qui ista, χωρὶς Σπαρτιητέων, in eamdem partem acceperat, quæ Wesselingio et Gronovio placuit. Quod vero de Lycurgo, τὰ πένθη καὶ ὀδυρμοὺς vetante, ex Plutarcho refert vir doctissimus, id ad privatorum hominum, non ad regum, obitum spectare, recte Larcherus monuit. Nam, regum quidem obitum ipsos quoque in urbe

[a] Vid. ad IX. 11.

Spartanos ingenti luctu prosequi debuisse, et superiora, et quæ his mox subjiciuntur, abunde declarant. SCHWEIG.

6. Regis in prœlio mortui effigiem ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένῃ dicuntur ἐκφέρειν, si nempe cadaver commode Spartam non posset deportari. Peregre mortuus Agesipolis ἐν μέλιτι τεθεὶς καὶ κομισθεὶς οἴκαδε ἔτυχε τῆς βασιλικῆς ταφῆς. Xenoph. Ἑλλ. V. p. 330, 3. VALCK.

7. ἐπεὰν δὲ θάψωσι] Justitium, functo Persarum rege, quot fuerit dierum Brissonii quæsivit exemplo Fabric. ad Sextum Philosoph. lib. II. adv. Gramm. p. 296. WESS.

59 ὁ ἐσιὼν,] ἐς τὴν ἀρχὴν videlicet, vel τὴν βασιληΐην, eodem sensu ponitur, quo sæpe dicuntur εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσιόντες, *qui magistratum ineunt.* VALCK.

60 1. ἐκδέκονται τὰς πατρῴας τέχνας] Ex lege Sesostridis, qua sancitum μηδένα καταλιπεῖν τὴν πατρῴαν τέχνην, Dicæarcho teste in Schol. ad Apollon. Rh. IV. 273. Confer Diodorum I. 74. WESS.

61 1. φθόνῳ καὶ ἄτῃ χρεώμενος] Dudum indicatum (Diss. de Schol. Homer. ined. p. 120) ἄγῃ recuperabit Herodotus, hîc forsan etiam Vallæ lectum, vertenti, *invidia et odio.* Non de *nimio* tantum *admirationis adfectu*, sed et illinc orta *invidia*, Homerum aliosque poëtas verbum frequentasse Ἀγάασθαι vel Ἀγάζεσθαι, in Hesychio servata monstrant præter Ἀγᾶσθαι, et Ἀγάσσατο· Ἀγάσασθαι· Ἀγάσησθε· Ἀγασσάμενοι· Ἀγαιόμενον· Ἠγάσατο. Illuc referenda sunt ex eodem Ἄγασις, φθόνος: Ἀγαστὴς, βάσκανος: et forsan, quod habet ex Æschyli Thressis, Ἀγαῖς, ζηλώσεσιν. Secundum Eustath. in Od. ε΄. p. 212, 51., τὸ Ἀγάασθαι φασὶν οἱ πάλαιοὶ τρία σημαίνειν· τὸ θαυμάζειν, τὸ φθονεῖν, τὸ μισεῖν. Idem in Iliad. ω΄. p. 1501, 1. scripsit ἀγαιομένους, καὶ ὡς ἂν Ἡρόδοτος εἴποι φθονοῦντας: Herodoti respiciens locum VIII. 69., quo dicuntur Persæ ἀγαιόμενοί τε καὶ φθονέοντες τῇ Ἀρτεμισίῃ. Nostro loco genuinam legerunt vocem ἄγῃ Suidas et Etymologus, [p. 9. lin. 1.] sed hujus in edd. Herodoteo nomen Herodiani male fuerat substitutum. In his permutandis sæpissime fuisse peccatum docuit Wesseling. in Diss. Herod. In Scholiis ineditis ad Iliada Homeri, quæ ex Codice descripsi Wetstenii, ubi scribi debuerat Ἡρωδιανὸς, sæpe scribebatur Ἡρό-

δοτος: velut ad Iliad. β'. vs. 8., Ἡρόδοτος μὲν τὸ Ἴθι ἐνεστῶτος φησὶν εἶναι: ad Il. δ'. 66., ἐν τοῖς ἐπιμερισμοῖς λέγει Ἡρόδοτος ὅτι μετοχή ἐστι (τὸ Ὑπερκύδαντας:) similiter ad κ'. 67. et ο'. 10. VALCK. Vide Creuzer. Comm. Herodot. p. 225.

4. καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γενομένη] De eadem Pausan. III. 7., παρθένων μὲν τῶν ἐν Λακεδαίμονι εἶναι φασὶν αἰσχίστην, γυναικῶν δὲ τὸ εἶδος καλλίστην ὑπὸ Ἑλένης γενέσθαι. More suo multis fabulam enarrat Herodotus; cujus τὸ Φοιβήϊον ἱρὸν quale fuerit, docet Meurs. Misc. Lacon. I. c. 5. VALCK.

6. ὕπερθε τοῦ Φοιβηΐου ἱροῦ] Pausanias Φοιβαῖον non procul a Therapna, inque eo Castorum fanum locat lib. III. 20. Hinc Meursius "Verba, inquit, illustro, et, ὕπερθε τοῦ Φοιβηΐου ἱροῦ, sic expono, *supra Phœbi fanum:* ut Dioscurorum id intelligatur, quod dedicatum in Phœbæo, ex Pausania cognoscimus." Misc. Lacon. I. 5. Quod demiror; siquidem *Helenæ templum* scriptor limpide indicavit. Voluit-ne vir doctus, Helenam fratribus fuisse contubernalem, πάρεδρον, eodemque in fano cultam? Id vero ostensum oportuerat. WESS.

62 1. ἔκνιζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύτης ὁ ἔρως] Simili figura Pindarus Pyth. X. fin. καὶ γὰρ ἑτέροισιν ἑτέρων ἔκνιξε φρένας: et Isth. VI. 74. ἀδεῖα δ' ἔνδον μιν ἔκνιξε χάρις. Nec alia Euripidis Med. 567. εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος. Paullo diversior infra VII. 10, 5. WESS.

Ib. τὸν δὲ Ἀρίστωνα ἔκνιζε] *Istius mulieris amor Aristonem pungebat.* In Glossar. et Suida Ἔκνιζεν redditur ἔδακεν, adhibitum etiam VII. 12. Sed, ut hîc, sæpe designat Sophocli dictum ἔρωτος δῆγμα: Xenoph. p. 516, 13. κνῆσμα. vid. Schol. in Aristoph. Plut. 975. In amore γλυκὺς ὀδοὺς ὁ τοῦ πόθου δάκνει, Lucian. II. p. 400. Plutarch. t. I. p. 602. ἔκνιζεν αὐτὸν οὐ μετρίως ὁ—ἔρως. Aptissima dedit ὁ πάνυ in Miscell. Obs. VI. p. 303. VALCK. Plura Creuzerus Comm. Herod. p. 226.

63 1. ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων] Interpretatur Pausanias ἐν βουλῇ, III. 7. idque optime. Herodotus exemplo Homeri Odyss. ε'. 3. Οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, id est, εἰς συνέδριον, sicuti Eustathius, Hesychius, aliique docent. WESS.

Ib. ἐν θώκῳ κατημένῳ] Filii nativitas Aristoni nunciata di-

citur apud Pausan. p. 221. μετὰ τῶν Ἐφόρων καθημένῳ τηνικαῦτα ἐν βουλῇ: *in senatu sedenti*, Berglero ad Alciphr. p. 108. Nostro non dicitur sedisse tum in curia μετὰ τῶν Γερόντων, sed *in consessu cum Ephoris*. Τὸ συνέδριον, ut Homerus, θῶκον vocat. Œnomaus Eusebii, Præp. Ev. V. p. 225. c. δοκεῖ μοι ὁ Λυκοῦργος οὗτος οὐκ ἐσχηκέναι τιτθὴν, οὐδὲ σὺν θώκῳ πρεσβυτέρων οὐδέποτε κεκαθικέναι: ubi legendum videtur σύνθωκος, *consessor*. Ephororum autem ἀρχεῖον proprio nomine vocant Ἐφορεῖον. Ælian. Nat. An. XI. 19. Pantelidas Lacedæmonius καθήμενος ἐν τῷ Ἐφορείῳ ὑπὸ κυνῶν διεσπάσθη. Laudator Agesilaum in Asia non minus Ephoris paruisse scribit p. 26. ἢ εἰ ἐν τῷ Ἐφορείῳ ἔτυχεν ἑστηκὼς μόνος παρὰ τοὺς πέντε. VALCK. Apollonii Lexic. p. 354. ed. Toll. laudat Creuzerus.

2. οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη] Eleganter Pausan. p. 221. Ἀρίστων, ait, ἐπῶν τῶν ἐν Ἰλιάδι ἐς τὴν Εὐρυσθέως γένεσιν πεποιημένος λήθην, ἢ μηδὲ τὴν ἀρχὴν συνεὶς αὐτῶν, οὐκ ἔφη τῶν μηνῶν εἶναι καὶ αὐτοῦ τὸν παῖδα. Duas ponit ibi conjecturas Kuhnius, quarum altera dubio vacat, dummodo paululum adjuvetur: Pausaniæ scribi solet εἵνεκα: hoc facile transiit in εἶναι καὶ, ut apud Stobæum p. 524, 6. vox μαινίδων in μὲν εἰδῶν, in loco Teletis, et p. 415, 39. verba Hieroclis, οἷα δὲ κηδεμὼν, depravata sunt in οἷα δοκεῖ δαίμων: hoc præcepit Bentleius. In Pausaniæ verbis, τῶν μηνῶν εἵνεκα significat, *menses quod attinet*, vel *mensium habita ratione:* sic loquitur Pausan. IV. p. 368. τύχης μὲν χρηστῆς εἵνεκα καὶ διὰ λαμπρότητα ἔργων ἔνεμεν Ἀλεξάνδρῳ—πλέον. Dion Chrysost. XXXVII. p. 463. B. διαβολῆς μὲν ἕνεκα καὶ Σωκράτης εἴη τῶν νέων διαφθορεύς. VALCK.

64 1. διὰ τὰ Κλεομένεϊ διεβλήθη] *Offensus erat Cleomeni* ob illa, quæ recensentur. Id hic διεβλήθη, et V. 35. καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος. Euripides Hec. 863. Ἀχαιοῖς εἰ διαβληθήσομαι: et Iphig. Aulid. 1372. μὴ διαβληθῇς στρατῷ. Qua in dictione, ut antea significatum, lapsus vertentium est creberrimus. Vide Duker. in Thucyd. VIII. 82. WESS. διὰ τὰ Ionum idiomate idem ac διότι, *eo quod*. SCHWEIG.

65 1. τῷ Μενάρεος τοῦ Ἄγιος] Vitiosum τοῦ Ἄγιος nomen est. In familiæ Leutychidis serie VIII. 131. Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος, τοῦ Ἡγησίλεω. Avus ergo sermone Spartano Ἀγεσί-

λαος: quem eundem agnovit Demaratus, quippe filius Aristonis, nepos Agesilai. Video equidem Aristonem τὸν Ἀγασικλέους scribi in Pausania III. 3. male, nisi fallor. Hinc consequens, ut fratres fuerint patrueles Leutychides et Demaratus. Potest tamen hoc in conjectura manere; nam, quæ Gronovius ad Agidem hunc protegendum VII. 204. adscripsit, non bene, qui meus est stupor, adsequor. WESS. Nempe ibi Agidem, Eurysthenis filium, cum eo qui hîc Agis nominatur ex Proclidarum familia, confudisse Gronovius videtur. SCHWEIG.

2. ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημ. μάλιστα etc.] Aut jungenda sunt μάλιστα γεγονὼς διὰ πρῆγμα τοιόνδε, id est, διὰ πρῆγμα μάλιστα τοιόνδε, prout ceperat Valla; aut hic quoque more suo scripserat, ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ τὰ μάλιστα (vel ἐς τὰ μάλιστα) γεγονὼς, id est ὁμοίως τοῖς μάλιστα. εἶναι φίλους τὰ μάλιστα legitur II. 147. φίλοι ἐς τὰ μάλιστα, VI. 89. ξεῖνον ἐς τὰ μάλιστα, I. 20. Similiter adhibentur ἐς τὰ μέγιστα· ἐς τὰ πρῶτα· εἰς τὰ ἔσχατα. VALCK.—Sed hæc quidem non admodum hujus erant loci. SCHWEIG.

3. οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύειν] In Glossario redditur et in libello de Dialectis, οὐ προσηκόντως. *Rex legitimus* est, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν (τὴν βασιληΐην) VI. 57. Quinam ἱκνεομένως censerentur Spartæ βασιλεύειν, Cragius ostendit de Rep. Lac. II. 2. Herodoteum ἱκνεομένως tractavit H. Steph. in Vocum Herod. Recens. p. 728. Conf. Fœsii Œcon. Hippocr. in Ἱκνεύμενος χρόνος. In oraculo apud Demosth. p. 609, 103. pro ἐνιχνούμενα ἀμεραιτελεῖν τοὺς ποθ. κατὰ τὰ ἀγημένα, corrigendum censeo: (τὰ πάτρια τοῖς ἀποφθιμένοις) ἐν ἱκνουμένᾳ ἀμέρᾳ τελεῖν τοὺς ποθήκοντας καττὰ τεταγμένα. VALCK. Consuli jubet Creuzerus Schæferum ad Gregor. p. 548. Wyttenbach. ad Plutarch. p. 6. c. Multa lectu digna habet Creuzerus de ἀντωμοσία, κατωμοσία, et διωμοσία, Comment. p. 228.

66 2. ἀνωΐστου δὲ γενομένου] Vallæ Latina, *quum ergo nihil suspicionis exstaret de Cleomenis providentia ad conciliandam Pythiam*, quadam tenus laudavit Portus; cujus a judicio non abhorret Kusterus ad Suidæ Ἀνώϊστος. Fateor ἀνώϊστον tantundem ac ἀνυπονόητον sæpe valere, ponique de *improviso*

et *insperato*. Ἀγγελίης ἤκουσεν ἀνωΐστου Μελίτιννα, Epigr. Anth. I. 80. pag. 162. Μῦθος ἀνώϊστος, πότμος ἀνώϊστος, in Apoll. Rh. III. 670. et 799. Quæ, tametsi plura aggerantur, Vallæ non proderunt; siquidem simile nihil in hac narratione: ne adjungam, Latina ista ad intelligendum esse inplicatissima. Agnovit pro sua prudentia H. Stephanus: at quod refingit ipse, nulla lectionis addita caussa, ἀνωστοῦ δὲ γενομένου, potuerat in tenebris latere. Voluit fortasse, *repulsum* indicari Demaratum. Quid vero tum fiet sequentibus? Optime locum expedivit Valckenarius ad I. 157. ἀνοιστοῦ reponens; quæ et Pavii sententia: ex ἀνοίω VII. 149. περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας. Quare ἀνωΐστου sive ἀνοιστοῦ δὲ γενομένου, *re vero relata*. WESS.

Ib. προσποιέεται] Reddendum est, *sibi conciliat*, vel *in partes suas pertrahit*. Thucyd. I. 57. τοὺς Κορινθίους προσεποιεῖτο. Aristoph. Eq. 215. τὸν δῆμον αἰεὶ προσποιοῦ: docte Bergler. *semper fac plebem tuam*. Propria significandi dote Hegesistratus dicitur προσποιησάμενος ξύλινον πόδα, Herod. IX. 36. VALCK.

67 2. θεωμένου] Dederat forsan, ἡγεομένου: id est, quum esset τῶν χορῶν ἡγεμὼν, sive χοροποιός. Fuisse ἄρχοντα monstrant vicina, ἦρχε αἱρεθεὶς ἀρχὴν, et, ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν. Hujus Laconici festi *moderatorem* χοροποιὸν vocat Plutarch. t. II. p. 208. c. vid. Hemsterh. in Aristoph. Plut. p. 331, 332. De eodem festo loquens Sosibius apud Athen. XV. p. 678. B. τοὺς προστάτας memorat τῶν ἀγομένων χορῶν ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ. Non puerorum tantum, sed et virorum, chorum in hoc fuisse festo liquet ex Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 349, 14. vid. Meursii Orchestra in Γυμνοπαιδία, et Ruhnken. ad Timæi Lex. p. 54=73. VALCK. Adhibe præterea Ernestum ad Xenoph. Memor. I. 2, 61. Wyttenbach. ad Plutarch. p. 238. A. Welker. ad Alcman. p. 13. Sturz. ad Hellanic. p. 84. CREUZER.

Ib. ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ] Philænidis nomine Æschrion Samius apud Athen. VIII. 3. p. 335. c. Μή μ' ὦ μάταιε ναῦτα,—χλεύην τε ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην: pro quo Anthol. III. 10. p. 323. καὶ γέλωτα καὶ λέσχην, non quidem insuaviter, tamen ex scholio. Casaubonus λάσθην hinc et ex Suida

declaravit, pariterque Spanhemius Diss. de Num. Us. XIII. p. 522. WESS.

Ib. ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασ.] Eustathius in Iliad. β'. p. 178, 13. differentiam esse inter ἄρχειν et βασιλεύειν δηλοῖ, inquit, Λευτυχίδης, ὃς Δημάρατον ἐκπεσόντα τῆς βασιλείας, εἶτα εἰς ἀρχὴν (cur non εἶτα ἄρχειν?) αἱρεθέντα, ἠρώτα, φασὶ, γελῶν, ὁποῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν. Apte Leutychidis illud comparavit Wess. ad Herod. I. 129. ubi Harpagus Astyagen εἴρετο,—ὅ τι εἴη ἡ ἐκείνου δουλοσύνη ἀντὶ τῆς βασιληΐης. Reputantem facit Jugurtham Sallustius Bel. Jug. c. 66. *quam gravis casus in servitium ex regno foret:* ubi vid. Wasse. Ut ista Harpagus, sic hæc Leutychides rogabat ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ. Glossar. Herod. Λάσθη, αἰσχύνη. VALCK.

3. ἢ μυρίης κακότητος, ἢ μυρίης εὐδαιμονίης] Homericum est. Vide Il. Λ. 382. unde sumserunt Orphici, ut Hymn. LXIV. (63.) 11. LXXXVIII. 12. (vulgo inter Hymnos Homericos). Confer etiam Proclum in Platonis Timæum p. 330. Nec minus Homericum atque Orphicum est illud in exitu cap. 66: ἀνάπυστα ἐγένετο ταῦτα. Vid. Gesner. et Hermann. ad Orphei Argon. (1159.) 1166. Eustath. ad Od. Α. p. 434. ed. Bas. Apollon. Lex. Hom. p. 135. ed. Toll. CREUZ.

68 1. ἐσθεὶς ἐς τὰς χεῖράς οἱ τῶν σπλάγχνων] Notissimus in adjurationibus supplicationibusque aras tangendi et victimarum prosicia mos docte explicatur ad Appianum Iber. p. 431. ab Henr. Stephano, nisi si tamen Tollius omnia ista descripserit ex Heraldi Digress. XVI. libri primi ad Tertull. Apologet. Sunt enim ita gemina germana, ut nihil mage. Atque hoc opinor. Stephano accepta ea docti ferunt interpretes Thucyd. V. 47. Mox θεῶν τε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος, *alios deos Jovemque antestatus,* confirmatur VIII. 65. et Eustathii interpretamento ad Hom. pag. 155, 28=117, 34. WESS.

Ib. Ἑρκείου Διός] De Jove Ἑρκείῳ utiliter exposuit Larcherus ad h. l. Primarios autem veterum scriptores ipse indicavi in Meletemm. Part. I. p. 17. Adde Cratini fragmentum ap. Athenæum XI. p. 460, quod Porsonus tractavit in Adversariis p. 107. ed. Lips. Nunc ad Herodoteæ

narrationis argumentum applicanda hæc a nobis quæstio est: *Cur in tali caussa potissimum Herceum Jovem testatus sit Demaratus.* Qua in re bina occurrunt nobis. Nam primum, qui Juppiter Romanis *Cortalis* et *Septitius*, Græcis Ἑρκεῖος dictus est, idem etiam πατρῷος appellatus. Igitur proprie ejus tutelæ commissa erant gentilitia jura ac sacra privata. Hinc ap. Demosthenem adversus Eubulid. pag. 1319. Reisk. εἶτ' Ἀπόλλωνος πατρῴου, καὶ Διὸς ἑρκείου γεννῆται. et ap. Platonem in Euthyd. 72. p. 404. Ζεὺς δ' ἡμῖν πατρῷος μὲν οὐ καλεῖται, ἑρκεῖος δὲ καὶ φράτριος, καὶ Ἀθηνᾶ φρατρία. (Lege κ. Ἀθηναίη φρατρία. Antiquam enim formam hujus ipsius loci exemplo firmat Eustathius ad Odyss. III. 51. p. 112. Basil.) Athenis Minervæ Poliadis mentio jungitur religionibus Διὸς ἑρκείου, cujus ara in Pandrosio fuisse videtur Philochor. ap. Dionys. Hal. vol. V. p. 636. Reisk. cf. Philochori Fragmm. p. 2. Atque cum Romanorum quoque *Penatibus* a Græcis comparatos esse deos Ἑρκείους diserte prodit Dionysius Halicarnass. A. R. I. 67. p. 169. Reisk. Propterea quidquid ad heri patrisque familias potestatem, ad sanctitatem domus atque intemeratam illibatamque propaginem pertineret, id omne ejus ipsius Jovis Hercei judicio permittebatur. Proinde apud ejus dei aram Acrisius filiam suam Danaën una cum filiolo Perseo, quem ipso inscio pepererat, ad Jovis Hercei aram adduxerat et in nepotis ortum inquisierat (Scholiast. Apollon. IV, 1091. cf. Pherecyd. Fragg. I. 2. p. 77—80. ibiq. Sturzium. Qui vir doctus si Herodotei loci meminisset, haudquaquam eo in loco conjecturus fuisset: Ὁρκίου—Sed de hoc loco proxime videbimus. Hinc in excidio Ilii paterfamilias idemque rex Priamus ad ejus dei aram confugerat; sed, quo facinore atrocius nullum ex Græcorum religionibus cogitari poterat, ad eam ipsam fuerat a Neoptolemo occisus; ipsiusque Jovis Hercei signum in præda abductum. Rem tradiderat ἐν Ἰλίου πέρσει Arctinus vid. Heynii Excurs. VI. ad Virgil. Æneid. II. 512. seq. et Tzetz. ad Lycophron. 338. p. 544. ed. Mueller. E quibus exemplis jam satis intelligitur, cur Demaratus, quum de ortu suo dubitaret, et certo scire cuperet, utrum ipse ad Proclidarum nobile genus pertine-

ret, an pro alieno adeoque spurio habendus esset, cur ille inquam potissimum *Jovem Herceum* rei testem faceret. CREUZER.

2. σε ἐλθεῖν παρὰ] Hoc genuinum arbitror; forsan olim etiam positum II. 112. [II. 115.] eodem sensu, quo dixit Æschylus ἆσσον ἰέναι, in Ὅπλων κρίσει, non intellectum Stanleio, Ἀλλ' Ἀντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος, apud Schol. ad Soph. Aj. 191. *Anticliam propius accessit*, vel *tetigit Sisyphus;* ex isthoc contactu natum ferebat Ulyssen Ajax. Quæ *vectorem nondum tulerat* triremis, *virgo* illinc venuste dicitur Aristoph. Eq. 1303. ἥτις ἀνδρῶν ἆσσον οὐκ ἐληλύθει. VALCK.

3. Ἐγὼ δέ σε ὦν μετέρχομαι] Idem significat Sophocleum, σὲ πρὸς θεῶν ἱκνοῦμαι, *te per Deos obsecro*, in Aj. 589. Ex similibusque liquet, quomodo venerit in istam significandi vim μετέρχεσθαι. σὲ ἱκέτης ἱκνοῦμαι, in Soph. Phil. 471. idem est ac σὲ λιτῇσι μετέρχομαι. [cap. 69.] In hoc autem familiari Demarati cum matre colloquio suavissima Herodoti elucet ἀφέλεια: quale illud est proximum, οὔτε γὰρ, εἰ πεποίηκάς τι—, μούνη πεποίηκας, μετὰ πολλέων δέ. Cicero Tusc. III. 33. *Consolatio—usitata est, et sæpe prodest: "Non tibi hoc "soli:"* quæ de tragœdia petita sunt. Hoc argumento Merope se solabatur Euripidis apud Plutarch. t. II. p. 110. D. Paulo post elegans obtinet in istis contracta locutio, τεκεῖν γὰρ ἄν οἱ καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας: plene fuisset dicendum, εἰ γὰρ ἐνῆν, (nempe σπέρμα παιδοποιὸν,) τεκεῖν ἄν οἱ καὶ τὰς etc. Sic in familiari præsertim sermone loquebantur. Aristophanes exemplo sit: Plut. 427., οὐ γὰρ ἂν τοσουτονὶ ἐνέκραγες ἡμῖν: *non enim alioquin tantum clamoris edidisses:* nec hîc vim vocularum istarum expressit Bergler. neque in Eq. 1335. Vesp. 1135. Lys. 25. VALCK.

69 2. φάσμα εἰδόμενον Ἀρίστωνι.] Hoc φάσμα continuo ἥρως dicitur, ac δαίμονα etiam dici infra docebimur. Hoc φάσματος nomen in mentione pugnæ Salaminiæ, in qua ipsius Demarati partes fuerunt, frequentat Aristides sophista. Cujus locos exhibuit Valckenærius ad Herodoti VIII. 65. hæc: Ἔφη δὲ Δικαῖος—ἰδεῖν δὲ κονιορτὸν χωρέοντα ἀπὸ Ἐλευσῖνος, ὡς ἀνδρῶν μάλιστά κη τρισμυρίων.—καί οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον. εἶναι δ' ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν τῶν ἐν Ἐλευσῖνι

τὸν Δημάρητον κ. τ. λ. Ubi quod pro εἶναι reponi jussit Villoisonus ad Sanctocrucii librum, *Recherches sur la relig. secr. des Anc.* (p. 199.) p. 327. ed. alter. ἰέναι, vix necessarium post ea quæ Valckenærius ibidem monuit. Et improbata est hæc conjectura a Larchero et Silvestre de Sacy ad ll. ll. — Hæc Herodotea respiciens Aristides loquitur de τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσμασι. Ad quem locum ibidem ex Scholiasta mscr. Leidensi locum commode apposuit Valckenærius. Ego ejusdem Scholii mscr. extremam partem, utpote discrepantem a Leidensi Scholio, adscribam ex cod. Monac. fol. 44, cujus Apographum Werferus mecum communicavit (ad orat. Panath. vol. I. p. 143. Jebb.). Atque in ejus initio recte scriptum legitur: Δίκαιος καὶ Δημάρατος: clausula ita habet: ἐν δὲ τῇ τοῦ κονιορτοῦ ἄρσει, καὶ ὅσοι τῶν Ἀθηναίων ἦσαν μεμυημένοι, ἤκουσαν φωνῆς τινὸς ἐκ δαίμονος τινος ἀφανοῦς, λεχθείσης ὡς παρέσονται τῇ ναυμαχίᾳ Περσεφόνη καὶ Δημήτηρ. Mich. Psellus de operat. dæmonum p. 105. ed. Kilon. ἡ δὲ δαιμόνιον ἔφη φάσμα σκιοειδὲς κ. τ. λ. Etiam Aristidis Scholiasta mscr. ad vol. I. p. 102. ed. Jebb. jungit Λαμίας et φάσματα; quem locum infra apponam. Scholiasta Platon. ad Theæt. p. 19. Ruhnk. φάσματα ex mente philosophi illustrat. Plato in Sympos. p. 179. p. 383. ed. Bekker. de Orpheo et Eurydice: φάσμα δείξαντες τῆς γυναικός, ubi cod. Darmstad. φάντασμα. Male Origen. contr. Cels. VI. 8. de ipso Platone: οὐκ Ἀρίστωνος υἱός, ἀλλὰ φάσματος ἐν Ἀπόλλωνος εἴδει προσελθόντος τῇ Ἀμφικτιόνῃ. Grammaticus nuper editus ad calcem Etymologici Gud. vol. II. p. 638. ed. Lips.: φάσματα τὰ ἐν ὕπνῳ φαινόμενα καὶ ὅσα φαντάζουσι τὰ δαιμόνια νύκτωρ ἢ μεθημέραν ἐν ταῖς ἐρήμαις ἀπὸ τοῦ ἀέρος λαμβάνοντα τὰς μορφὰς οἵας ἂν ἐθέλωσι.—De simulacris dæmonum, præsertim Venereorum φάσματα κακίας sive φ. κακιῶν usurpat Eusebius Pamphili, docente Henr. Valesio ad illius Orat. de laudib. Constantini cap. 8. p. 672. ed. Taurin. Jamblichus Syrus in Babylonicis ap. Phot. cod. 94. p. 131. ed. Hoeschel. 1601. de dæmone pulchram feminam depereunte: καὶ τράγου τι φάσμα ἐρᾷ Σινώνιδος. Locum respexit Suidas in φάσμα· (tom. III. p. 584. Kust. cf. Chardon. de La Rochette in *Mélanges d. Literat.* vol. I. p. 76.) καὶ ἔδοξε

τράγος εἶναι, μὴ ταῦρος ἐκεῖνο τὸ φάσμα. Hi extremi loci quam similes sint huic ipsi Herodoteo, in quo versamur, magis etiam sequentia docebunt. CREUZER.

5. *θύρῃσι τῇσι αὐλείῃσι*] Eodem etiam numero *αὐλείους θύρας*, sed sæpius alii *τὴν αὔλειον* memorant. Multa dederunt [b] Vales. [c] Wesseling. [d] D'Orvill. [e] Pierson. *Janua* sic *vestibuli* dicebatur; quod quale fuerit optime tradidit A. Gellius Noct. Att. XVI. 5. hinc Macrob. Saturn. VI. 8. et Perizon. ad Æliani Var. Hist. III. 4. Quam vulgo vocant *αὔλειον*, Æschylus cur dixerit *ἑρκείους πύλας* in Choëph. 559. 569. 651. facile intelliget qui *vestibulum* (sive *τὴν αὐλὴν*) *locum ante fores ædium vacuum*, a via *septo* fuisse noverit separatum. Eustath. in Il. *ι'*. p. 669, 44. [p. 764. ed. Rom.] *κατὰ τοὺς ἀκριβεστέρους ἡ τάξις οὕτως· ἕρκος, περὶ ὃ πύλαι· μετὰ δὲ τὸ ἕρκιον, αὐλή· μεθ' ἣν αἴθουσα· εἶτα πρόδομος.* VALCK. Inter alia lectu dignissima hæc habet Creuzerus Comment. Herod. p. 238. "Illud a nobis est explorandum, *quomodo locorum vicinitate juncti fuerint in Demarati ædium impluvio Juppiter Herceus atque Astrabacus heros.* In domus "Homericæ delineatione J. H. Voss ad suam interpretationem Odyss. vernac. ponit Jovis Hercei aram *media in aula.* Qua de re nunc non attinet dicere. Ad *historicam veterum* rationem, quam nunc expedire studeo, maxime "facit Pherecydis locus ap. Schol. Apollon. IV. 1091. ita "legendus e cod. Paris. *Δανάην δὲ μετὰ τοῦ παιδὸς καταγαγὼν εἰς τὸν ὑπὸ τὸ ἕρκιον τοῦ Διὸς βωμόν*, h. e. ad Jovis aram, "quæ est *sub maceriam.* Quæ si nostro loco adhibeas, dicas in Demarati corte vel impluvio, i. e. aula subdiali, et "ipso Hercei Jovis aram maceriæ (*τῷ ἑρκίῳ*) tantum non "contiguam fuisse. Jam cum ibidem Astrabaci herois sacellum locatum dicatur *παρὰ τῇσι αὐλείῃσι θύρῃσι*, i. e. ad "*ἑρκείους πύλας*, consentaneum est credere, Jovis Hercei "aram locatam fuisse in aula, et quidem ab altera parte "ejus portæ, quæ per maceriam aulæ in viam patebat: heroum autem Astrabaci situm fuisse et ipsum in aula, "itemque ab ejusdem portæ parte altera, i. e. opposita, ita,

[b] Ad Euagrii H. E. IV. 1. [c] Diodor. XIX. p. 323.
[d] Charit. p. 31=217. [e] Mœr. p. 88.

"ut introrsus et Juppiter et Heros utrinque aditum tene-"rent et quasi tutarentur. Ac pertinebant hæ religiones "cum ad securitatem ædium privatarum tum ad sanctita-"tem. Et quando Herceus Juppiter Italorum *Penatibus* "poterat accenseri, gentilitius heros Astrabacus *Laris* lo-"cum sustinet."

6. Ἀστραβάκου] De Astrabaco multa Creuzerus Comment. p. 242. seqq.

9. ἐννεάμηνα καὶ ἑπτάμηνα] Rationem quare octavum mensem premat Herodotus prodit Creuzerus p. 240. "Nimi-"rum Herodotus ejusque æqualis Hippocrates applicuerant "se ad vulgarem sententiam, *quæ partum octavo mense aut* "*edi posse negaret, aut certe vitalem fore.*"

10. ἐκβάλλοι] Cum Reiskio scriberem ἐκβάλοι: præterea vulgatæ voci præferrem ἀγνοίῃ: tandem dubito, legendumne sit αὐτὸς ὁ Ἀρίστων, an hic rectius sit ὁ αὐτὸς Ἀρ. ut sit, *idem Ariston*, velut ἕτερος ἤδη, καὶ οὐχ ὁ αὐτὸς ἔτι ὢν τῇ προτέρᾳ γνώμῃ. Æschylus in eundem sensum dixit ἐκβαλεῖν ἔπη in Agam. 1672. Quid usu distent ἄνοια et ἄγνοια, ex iis satis liquet, quibus libello de Sacrificiis finem imponit Lucianus: ταῦτα—δεῖσθαί μοι δοκεῖ—Ἡρακλείτου τινὸς ἢ Δημοκρίτου, τοῦ μὲν γελασομένου τὴν ἄνοιαν αὐτῶν, τοῦ δὲ τὴν ἄγνοιαν ὀδυρομένου. Aristoni dictum imprudenter exciderat ἀγνοίῃ vel ἀϊδρείῃ, *ignoranti*, quod vel ex Homero discere potuisset, Eurysthea Sthenelo natum canente ἠλιτόμηνον ἐόντα, cum matri ὁ ἕβδομος εἱστήκει μείς. Postea Agidi, cujus uxore Timæa paulo familiarius Alcibiades fuerat usus, simile quid filio nato dicenti, ἄνοια potius imputari potuit. VALCK.

8. ἐξήκειν] II. 111. ὡς ἐξήκει τέ οἱ ὁ χρόνος. Sophocles Phil. 200. πρὶν ὅδ᾽ ἐξήκοι χρόνος. Inprudens profecto Ariston, aut oblitus natalium Eurysthei apud Poëtam, negavit Demaratum septimestrem suum esse filium, quæ et Pausaniæ observatio III. 7. WESS.

70 4. Ὀλυμπιάδα] Neminem Ὀλύμπια morabuntur; Miltiades Ὀλύμπια ἀνῃρηκὼς—τεθρίππῳ descriptus fuit c. 36. Νικᾷν Ὀλύμπια in marmoribus priscorumque scriptis frequentatur. At optimæ hîc notæ codices Ὀλυμπιάδα ἀνελόμενος, et IX. 32. νικᾷν Ὀλυμπιάδα Aldus aliique, tum VI. 125. Ὀλυμπιάδα

ἀναιρέεται. Quæ quidem mendosa et syllaba justo auctiora profiteri vereor, præsertim quia c. 103. equæ τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. Hercules præterea, Olympici certaminis auctor, Ὀλυμπιάδα δ' ἔστασεν Ἡρακλέης Pindaro Olymp. II. 5., cujus μία δ' ἐκπρεπὴς Διὸς Ὀλυμπιὰς, videlicet νίκη Python. VII. 14. rem in vado locaret, nisi gignendi casu Ὀλυμπίας editum spectaretur. Herodoti animo νίκη Ὀλυμπιὰς obversata videtur. WESS.

Ib. Ὀλύμπιά σφι ἀνελόμενος] Dum Valla scribebat *Olympiadem palmam* reportasse, legisse videtur, quod margo præbet Steph. Ὀλυμπιάδα. Alterum quidem sæpius apud alios, et supra legitur VI. 36. Sed Herodoteum est Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεσθαι, vel ἀνελέσθαι, sive νικᾷν, nempe νίκην, VI. 125. IX. 32. lib. VI. c. 103. Cimoni Ὀλυμπιάδα ἀνελέσθαι τεθρίππῳ συνέβη: atque iisdem equabus secundam tertiamque dicitur ἀνελόμενος Ὀλυμπιάδα: prope Cimonem autem sepultæ narrantur equæ, αἳ τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. Illinc Æliano de Nat. An. XII. 40. restituit Perizonius τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελομένας, pro τὰς τρεῖς Ὀλύμπια: ubi scribi quoque potuit τὰς τρὶς Ὀλύμπια ἀνελομένας. Ipse etiam Herod. habet Πύθια ἀνελόμενος, VI. 122. Pythicis ludis victores eximie dicebantur τὴν δάφνην ἀνελέσθαι: Olympicis, ἀνελέσθαι τὸν κότινον, prout loquitur aliquoties Pausanias; apud quem VI. 7. sub fin. pro Ὀλυμπιάδι scribendum est Ὀλυμπιάσι: dicebatur enim νικᾷν Ὀλυμπιάσι (vel ἐν Ὀλυμπίᾳ) vel Ὀλύμπια. Attigerunt Hemsterh. ad Lucian. p. 107. et Bentlei. in Aristoph. Plut. 583. Quando *solus* ad id usque tempus *Spartanorum regum Demaratus quadrigis Olympiacam* dicitur *reportasse victoriam;* priores fortasse de hoc certaminis genere idem senserunt, quod postea Agesilaus: vid. Plutarch. t. I. p. 606. E. II. p. 212. B. VALCK.

71 3. Λαμπιτώ] Laconico titulo ad amicam Lysistrata, Ὦ φιλτάτη Λάκαινα, χαῖρε Λαμπιτοῖ, in Comici ista Fab. 77. Platoni tamen Alcib. I. p. 123. E. Λαμπιδώ: unde Dacerius et Solanus, Λαμπιδοῦς refingunt in Plutarchi Pr. Vit. Agesil. WESS.

72 2. χειρὶ διπλῇ ἀργυρίου] Non sane dubitandum, quin χεὶρ διπλῇ necti possit, sicuti alia in re jungitur a Sophocl. An-

tig. 14. Sed quid tandem χεὶρ ἀργυρίου, et διπλῆ quidem? Fac utramque numis oppletam argenteis, ostendunt-ne id Græca? et quantula hæc pecuniæ portio ad regem corrumpendum? tum ἐπικατήμενος χειρὶ quî conveniet? Pinge vero ΧΕΙΡΙΔΙΠΔΕΗι, et vitiosæ lectionis patescet origo. Finxerunt boni homines χειρὶ διπλῇ, cum potuissent ad Scriptoris mentem ἐπικατήμενος χειρίδι πλέῃ ἀργυρίου, *insidens manicæ pecunia plenæ.* Sic procedit sermo, monstratque veritatem inesse ἐδωροδόκησε ἀργύριον πολύ. Non postulabitur, credo, ut χειρίδα πλέην exemplis firmem, siquidem utrique usus constat. Pausanias corruptelæ auctores Aleuadas, Thessalorum nobilissimos, indicavit: III. 7. p. 221. WESS. De usu τῶν χειρίδων apud veteres videndus Eustath. ad Od. ω'. 229. ex quo nonnulla excerpsit H. Steph. Thes. t. IV. p. 458. *Scortea* in *manica,* crumenæ loco, absconderat Spartanus pecunias furtim acceptas. SCHWEIG.

73 1. εὐωδώθη] Servo integrum, supra χρηστῶς ὁδοῦται IV. 139. tuitus. Ὠδώθη non mihi satis sententiæ videtur facere. Recordor bene Sophoclei Œd. Col. 487. ἐμοὶ μὲν οὐκ ὁδωτὰ, in negotiis, quæ absolvi non queunt, οὐκ ἀνυστὰ, οὐ βαδιστέα. De rei vero *successu fausto* ibid. 1500. σφῷν δ' εὐοδοίη Ζεύς. Philo Jud. in Joseph. p. 548. A. ἕως μὲν γὰρ τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν εὐοδοῦται πράγματα αὐτῷ, verbis huic loco acconmodatis. Idem p. 557. A. ἀλλ' οὐκ εἰσάπαν εὐοδοῦται κακία. Plura non coacervo. WESS.

3. παραθήκην παρατίθενται] Ex M. mutatum restituerem κατατίθενται. Depositum, τὴν παρακαταθήκην, alibi quoque παραθήκην dixit, IX. 44. VI. 86. Hîc vox ista potuerat etiam omitti. Κατατίθεσθαι eadem structura Thucydidi præsertim frequentatur: III. c. 28. supplices Taches κατατίθεται ἐς Τένεδον, *in Tenedum mittit custodiendos:* c. 72. *illos* κατέθεντο ἐς Αἴγιναν: similiter c. 102. IV. 57. V. 61. et 84. VIII. 3. Apud Xenoph. Ἑλλ. I. p. 255, 23. Chalcedonii τὴν λείαν ἅπασαν κατέθεντο ἐς τοὺς Βιθυνοὺς Θρᾷκας, ad vicinos *omnem prædam mittunt custodiendam velut depositum.* VALCK.

74 1. δεῖμα ἔλαβε etc.] Excerpsit Suidas in Ὑπεξέσχε: ubi Dionis illud, πρὸ τῆς δίκης ὑπεξέσχεν idem est, quod Athenis dicebatur οὐκ ὑπέμεινε τὴν κρίσιν, vel τὸν ἀγῶνα. Cleomenes

ὑπεξέσχε ἐς Θεσσαλίην, *furtim se subduxit abiitque in Thessaliam.* Supra [V. 72.] Clisthenes Athenis ὑπεξέσχεν id est ὑπεξῆλθεν et ὑπεξέστη: plene loquitur VIII. 132. [ubi ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου.] VALCK.

2. ἐνθεῦτεν δὲ ἀπικόμενος] Hinc sequentia quædam ob Stygis aquæ factam mentionem descripsit Porphyrius, sive potius Apollodorus in opere de Diis, apud Stobæum Eclog. Cant. p. 130. Herodoti verbis illic subjecta Callimachea et Heracleotæ Philonis, de mirabili hujus aquæ virtute, comparari poterant ad Ælian. de Nat. An. X. 40. et Antigon. Caryst. c. 174. ubi nonnulla notat Meurs. Plura dederant Leopard. Em. IV. 8. et Loënsis Misc. Epiphyll. III. c. 10. VALCK.

Ib. πρόθυμος ἦν—ἀγινέων, ἐξορκῶν] Ex Apollodoro sive Porphyrio Stobæi meliorem eruit vulgata lectionem Wesseling. in Diss. Herod. p. 115. Mihi visus fuerat Herodotus scripsisse: ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστεῶτας ἀγινέων ἐξορκοῦν τὸ Στυγὸς ὕδωρ: atque ita legisse Valla. Ista certe πρόθυμος ἦν infinitivum poscunt, æque ac προθύμως ἔχω: quod in Plutarchi Gryllo p. 986. E. restituendum censeo, ἀλλὰ μὴν ἔχω προθύμως ἀκροᾶσθαι. Egregia reddi poterit Alcinoo sententia Isagog. in Platon. c. 27., si sic scribatur: οὐ δὴ ὑπὸ θεῶν ποτε ἀμελεῖται, ὃς ἂν προθύμως ἐθέλῃ δίκαιος γενέσθαι, pro vulgatis ὡσὰν προθυμεῖσθαι θέλει. VALCK.

3. τῶν Ἀρκάδων] ὑπ' Ἀρκάδων legit etiam Valla: ego neutrum requirerem, si abessent ista codicibus. Neutrum forte legit Eustath. qui in Il. β'. p. 301=228, 2. Ἡρόδοτος, ait, φησὶν, ὅτι Νώνακρις πόλις Ἀρκαδίας, ἔνθα λέγεται εἶναι τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ, ὀλίγον φαινόμενον, στάζον ἐκ πέτρας εἰς ἄγκος. Pausan. VIII. 19. extr. ὕδωρ κατὰ τοῦ κρημνοῦ στάζει, καλοῦσι δ' Ἕλληνες αὐτὸ (non itaque soli Arcades, quod optime Gronov. animadvertit:) Στυγὸς ὕδωρ. Rursus p. 635., τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ παρὰ τὴν Νώνακριν στάζον. Quia urbes erant in Arcadia vicinæ Νώνακρις et Φενεὸς, eidem dicitur p. 637. τὸ πρὸς Φενεῷ ὕδωρ, ὃ Στύγα ὀνομάζουσιν. VALCK.

75 2. ἐνέχραυε etc.] Quod prostat apud Suidam velut Herodoti, ἐνέχραυε τὸ πρόσωπον τῷ σκήπτρῳ, non diversam lectio-

nem, sed partem præbet interpretationis: patebit erroris origo sic intermedia scribenti, quæ videntur excidisse: ἐνέχραυε (ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον· ἤγουν ἔπληξε) τὸ πρόσωπον τῷ σκήπτρῳ: quo modo verba Herodoti interpretatur Eustath. in Od. β'. p. 1434=79, 42. exhibens velut Herodoteum non isto tantum loco, sed bis terve etiam alibi ἐνέχραεν, velut ad Il. ε'. p. 579=440, 12. et ad π'. p. 1063=1082, 23. Utrumque reperitur apud Homer. χράω et χραύω: hoc quidem propria *stringendi* virtute in Il. ε'. 138., ubi χραύσῃ recte redditur in Schol. ἀμύξῃ ἐπ' ὀλίγον, τὸν χρῶτα ἐπιξύσῃ: alterum apud Apollon. Rhod. II. 283. τάων ἀκροτάτῃσιν ἐπέχραον ἤλιθα χερσίν: ubi Schol. ἐθελήσαντες αὐτὰς πλῆξαι, μάτην ἐπήνεγκαν τὰς χεῖρας. Homerea spectant glossæ Hesychii, apud quem pro Ἐπεχράοντο scribendum, Ἐπέχραον· τὸ ἐπεβάρησαν· Illuc recte referuntur ab Eustathio aliisque Ζαχρηεῖς ἄνεμοι, *stringentes venti.* VALCK.

4. καταχορδεύων] Incerti scriptoris verba apud Suidam in Κατεχόρδησε huc refero, opinatus Theopompi ex Herodoti esse Epitome, Εἶτα τῶν φρενῶν ἐξέπλευσε, καὶ μανεὶς ἑαυτὸν μαχαίρᾳ κατεχόρδευσε. In Cleomenem enim dicta aptissime quadrant, et Theopompi cognitum istud conpendium. Culte Valesius in Dione Chrysost. Or. XXXVII. p. 467. B. ἡμεῖς δ' οὐ παρέχομεν τὸν ἀνδριάντα χορεύειν ἂν αἰσθάνηται, correxit χορδεύειν, sive, quod malim καταχορδεύειν, clarissime ad hæc alludente: negant enim se statuas, si sentirent, præbituros, ut ita lancinarentur. Contra peccatum in Libanii Or. VI., nuper Venetiis publicata, p. 100. οὐ τοῦ μὲν ὁ πατὴρ ἐχόρδευε; h. e. Bongiovanni interprete, *nonne pater illius chordas efficiebat?* Immo *saltabat*, ἐχόρευε. Longinus sententiam consideravit duntaxat, et Plut. t. II. p. 223. B. Post pauca μοῦνοι manere possunt. Conferendus Pausanias est III. 4. p. 213. WESS.—Athenæus X. p. 436. de Cleomenis furore, simul hunc locum, simul inferiorem cap. 84. respiciens, Ὅτι δὲ, ait, διὰ μέθην ἑαυτὸν καὶ μαχαίρᾳ κατέτεμε, Ἡρόδοτος ἱστόρησε. Bellum Atticæ inlatum, quo lucum Eleusinum Cleomenes vastavit, tetigit Herod. lib. V. c. 74. SCHWEIG.

Ib. καὶ ταύτην καταχορδεύων] Modum, quo maniacus cor-

pus conciderit, tradiderunt quidem alii; verbum vix alibi repertum καταχορδεύειν retinuit Aristides II. p. 393. Cleomenes, inquit, τὸ αὑτοῦ σῶμα κατεχόρδευσεν ἐκ ποδῶν ἀρξάμενος: *se ipsum minutatim dissecuit*, Canterus. Ex usu plebeio petitum velut hic aptissimum laudat Longin. π. Ὕψ. p. 170., qui vicinorum tantum sententiam expressit. In Glossis Herod. simplex Χορδεύων redditur τέμνων: in iisdem pro Κατασώχουσι simplex ponitur Σώχουσι: pro Herodoteo Καταψῶσαν Suidas habet Ψῶσαν. Sic sæpe solent Grammatici. Quæ in Schol. ad Aristoph. Eq. 765., ad Διαπρισθείην adscripta sunt, εἰς μέρη λωροτμηθείην, pertinent ad vicina: Διατμηθείην τε λέπαδνα: Εἰς μέρη λωροτμηθείην. Idem illud dici potuit χορδευθείην, id est, εἰς χορδὰς sive λέπαδνα διατμηθείην. Καταχορδεύειν significat εἰς χορδὰς τέμνοντα διαφθείρειν. Vim præpositionis non intellexerunt in κατατετρωματίσθαι apud Herod. VII. 212. VALCK.

5. Fraus, qua supplices luco deducti, traditur c. 79. Vere Eustath. ἄλσος et τέμενος sæpe non discrepare docet, hoc tamen ἐν Ἐλευσῖνι inconsiderate ponens. WESS.

76 2. Στυμφηλίης] Urbs Homero Iliad. β'. 608. Στύμφηλος, more Ionum, ad quem Pausaniæ ἀνὴρ ἐκ Στυμφήλου VI. 8. et ἐπὶ Στυμφήλῳ V. 10. Hinc Στυμφήλιοι, Criticis ad Poëtam monentibus, qui Æliano Var. II. 33. aliisque Στυμφάλιοι. In *Erasino* Herodotus accuratior Strabone VIII. p. 567.[f] WESS.

77 1. Σίπεια] Præstet-ne hæc loci scriptura, an Σήπεια, cum taceant veteres, non audeo asseverare. Est Arcadiæ mons Σηπία in Pausan. VIII. 16., a serpentibus nomen sortitus: a *sepiis* in littus ejectis Italiæ *Sipus*, olim Σηπιοῦς, ἀπὸ τῶν ἐκκυματιζομένων σηπιῶν, ni fallit Strabo VI. p. 435=284. B. Nobilis præterea Σηπιὰς ἀκτὴ inf. lib. VII. 183. Quid si ob *sepias* e mari fluctibus littorali loco adpulsas hic Σηπίας aut Σηπείας titulus? WESS.

3. Ἀλλ' ὅταν etc.] Partem oraculi hinc exhibet Pausan. II. 20. extr. ubi, pro πρότερον δὲ ἐπὶ, corrigi debet πρότερον δὲ ἔτι τὸν ἀγῶνα τοῦτον προεσήμηνεν ἡ Πυθία. Sic sæpissime loqui solet; cujus moris immemor Casaub. ad Polyb. p. 118. sana

[f] Consentit tamen cum Herodoto idem Strabo, p. 371. A. ed. Cas. SCHW.

docte tentabat. VALCK. Alteram ejusdem oraculi partem, ad Milesios spectantem, supra vidimus cap. 19. SCHW.

Ib. τριέλικτος] Eunapio apud Suidam talis serpens μυριέλικτος ὄφις, quem glossa, historici verbis inprudenter innexa, πολυέλικτον explicat. Τριέλικτον ὕδωρ dat idem Grammaticus in Μαίανδρος ex Epigrammate. Quid multis? Nonnus Dionys. IX. 256. Αὐχμηραῖς τριέλικτον ὄφιν σπειρηδὸν ἐθείραις Ἥρπασε. Ceterum Pythiæ hoc responsum ex Herodoti narratione planum non est. Quorsum enim ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενα νικήσασα Ἐξελάσῃ? Præterita sunt Telesillæ documenta virtutis et prudentiæ, quibus matronas Argivorum, ut sumtis armis urbem protegerent, Cleomenemque et invadentes Spartanos repellerent, animavit, petenda ex Pausaniæ II. 20. WESS.

4. ἐποιεῦν καὶ οἱ Ἀργεῖοι τὠϋτὸ τοῦτο] Copiosior in eo strategemate Polyænus I. 14., sed paucis nunc verbis mancus: ὁπλιζομένων, ἀνθωπλίζοντο· ἐξιόντων, ἀντεπεξῄεσαν· ἀναπαυομένων, ἀντανεπαύοντο: nihil de prandio, cujus abesse mentio non debebat. Recte scriptus codex, quo se usum Fermat in Epist. post Diophantum profitetur, ἀριστώντων, ἠρίστων· ἀναπαυομένων, ἀντανεπ. Vide et Plutarch. t. II. p. 223. WESS.

79 2. ἄποινα—δύο μνέαι. Similiter vero apud Athenienses: vide V. 77. SCHWEIG.

2. ἐπὶ δένδρος] Inmanem Cleomenis in supplices Argivos crudelitatem intactam haud reliquit Pausan. III. 4. WESS.

3. δένδρος] Ante vulgatum ἐπὶ δένδρου vix se tueri poterat: poscebat usus ἐπὶ δένδρον, ut ἀναβῆναι ἐπὶ ναῦν· ἐφ' ἵππον· ἐπὶ δῶμα. Commodum δένδρος hîc subministravit M. Δένδρεσι hic illic reperiri Pierson. docuit ad Mœrin p. 132. In exemplaribus suis Xenophonteis δένδρος et δένδρει et δένδρη reperisse videtur Ælius Dionys. Eustath. in Il. γ'. p. 300, 21. cujus observato non nominati H. Stephanus utitur, Anim. in Corinth. de Dialect. p. 25. VALCK.

80 3. ἐξήκειν] De temporis certi spatio, quod expletum est, verba frequentantur ἐξήκειν et ἐξελθεῖν. Verum sicut Græcienses Judæi non in istum tantum sensum verba πλησθῆναι et πληρωθῆναι, sed et hoc de divinis adhibent oraculis, quæ suum jam habuisse censerentur eventum; sic Herodoto *ora-*

culum et *somnium* dicitur ἐξήκειν et ἐξελθεῖν. I. 120. ἐξήκειν τὸν ὄνειρον: VI. 108. τὴν ὄψιν συνεβάλλετο ἐξεληλυθέναι: hic paulo inferius, de eodem oraculo, cap. 82. δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ. *Oraculum impletum* vulgo dicebatur τέλος ἔχειν: ἐπιτελέεσθαι Herod. VI. 140. ἐκπεραίνεσθαι Eurip. Cycl. 692. Duo loca præbet Suidas in Ἐξήκει et in Ἐξῆλθεν, in quibus ista *de oraculis* ponuntur, *quæ suum habuerant eventum:* eorum alter prostat et in Zonaræ Lexic. msto, velut Xenophontis, in cujus libris vulgatis ista non opinor reperiri. VALCK.

81 1. Ἡραῖον] Erat in Argivorum et Mycenæorum confinio, Mycenis x. stadiis, ab Argis xl. sejunctum, teste Strabone VIII. p. 566=368. D. et Pausania Corinth. c. 17. Ubi si femina, qualis famosa Chrysis ex Thucydide, sacris sola fuerit operata, sequentia labem habebunt. Verum super ea re dubito. WESS.

82 4. ἀπέφυγε.] Sequitur in hoc verbo usum Herod. receptum. VI. 104. similiter Miltiades dicitur ἀποφυγὼν τοὺς διώκοντας. Adde II. 174. Andocidi restituendum p. 16, 17. εἰ δὲ ἐγὼ αὐτὸν ἀποφεύξομαι, pro ἀποφθέγξομαι. Antiphon pag. 115, 24. πολλὰς γραφὰς διώξας οὐδεμίαν εἶχεν· (corrigendum est εἷλεν·) ἔτι δὲ—πλείους διωχθεὶς, οὐδεπώποτ' ἀποφυγών. Demosth. p. 154, 183., γραφεὶς παρανόμων ἀπέφυγον. Aristoph. Vesp. 577. Thucyd. III. 70. VALCK.

83 1. Ἄργος δὲ ἀνδρῶν ἐχειρώθη] Suum recuperabit Herod. ἐχηρώθη, firmatum (a Wesselingio) in Diss. Herod. p. 86. Hæret eadem menda in Solonis senario apud Aristid. t. III. p. 398., uno de quinque et viginti ab illo servatis ex poëmate, quod condidit Solon εἰς ἑαυτὸν καὶ τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν, quorum ista leguntur ibid. ultima: εἰ γὰρ ἤθελον, Ἃ τοῖς ἐναντίοισιν ἥνδανεν τότε, Αὖθις δ' ἃ τοῖσιν ἀτέροις, δρᾶσαι, διὰ Πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχειρώθη πόλις. Canter. *Jam capta multis urbs fuisset a viris.* Sed nec *a multis capta urbs* Græcis dicitur διὰ πολλῶν χειρωθῆναι, neque is sensus illic congruit. Nisi σεισάχθειαν suam Solon introduxisset, *civitas multis fuisset civibus viduata:* hanc postulant quæ præcessere sententiam. Pro δρᾶσαι, διὰ, corrigerem δρᾶσαι κακά: sed præterea minime dubitanter: Πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχηρώθη πόλις. Hoc

alibi dicitur ἠρημώθη ἡ πόλις ἀνδρῶν, velut in Æneæ Poliorcet. c. 14. VALCK. In Solonis iambis Brunckius (Gnomic. Græc. p. 83.) utramque Valckenarii emendationem adoptavit: alteram quidem, ἐχηρώθη, haud dubie verissimam; alteram vero, κακὰ pro διὰ, tam violentam arbitrariamque, quam parum necessariam. Quanto fuerat simplicius certiusque δι' ἃ legere, quod ipsum in ΔΙΑ perspicue inerat! SCHW. Dum præ manibus est Aristidis Solon, alii ejusdem loco opitulemur. Vulgatur t. III. p. 680=II. 397. ἅμα μὲν ἄελπτα σὺν θεοῖσιν ἥνυσα ἅμα δι' οὐ μάτην ἔρδον—et paulo post, καὶ ταῦτα μέν ἐστιν ἐν τοῖς τριμέτροις. Sed cum habeat Junt. ἃ μὲν ἄελπτα, et mox ἐν τοῖς τετραμέτροις, consentiente ms. vetusto Canoniciano, quis dubitet bonum trochaicum cum initio alterius reponere, Ἃ μὲν ἄελπτα σὺν θεοῖσιν ἥνυσ', ἄλλα δ' οὐ μάτην Ἔρδον?

Ib. ἐχηρώθη] Correxit e Vallæ Latinis præfectus edit. Genev. MDCXVIII., adprobavitque D'Orvillio ad Charit. p. 102. Reiskioque. Nihil ea profecto scriptura melius certiusque, tametsi Ἄργος χειρωθὲν ἀνδρῶν apud Eustathium ad Perieg. 364. pag. 176.; eodem enim (quod Tan. Faber docuit) in luto. Suidas: Ἐχηρώθησαν ἀνδρῶν, ἐστερήθησαν. Eunapius Exc. Hoesc. p. 13. πάντα ἀνδρῶν ἐχήρωσαν, sed in Ædesii Vit. p. 38. τὰς ἄλλας χειρώσας πόλεις ἀνθρώπων, consimili vitio: χηρώσας dederat, Homerum Iliad. ε'. 642. æmulatus, sicut et Virgilius Æn. VIII. 571. *tam multis viduasset civibus urbem.* Mitto nunc Strabonem, Poëtæ versum illustrantem XIII. p. 891=596. WESS.

2. ἔπειτά σφεας οὗτοι] Plutarchus De Virtut. Mulieb. pag. 245. E. ab hac Herodoti recensione abit, nec servis Argivas mulieres, sed vicinorum optimis, in civitatem receptis, conjungit, Argivorum gloriæ studiosus. WESS.

Ib. Φιγασεὺς] Incognitam hinc Arcadiæ gentem finxit Ortelius. Φιγαλεὺς, vera scriptio, a Galeo saltem restitui debuerat; cui venit in mentem instructo codicum lectione Φιλαγεύς. Arcadiæ urbis incolæ plerumque semper Φιγαλεῖς dicuntur Pausaniæ: semel apud illum vulgatur Φυγαλεῖς, V. p. 385., ut apud Dionys. Halicarn. II. p. 224, 46. et alibi: mendose Φιγάλιοι, VIII. p. 624., pro Φιγαλεῖς: ubi

pro Φιλλοῖ forte scribendum Φιαλοῖ. Φιαλεῖς dicuntur Diodoro Sic. XV. 40. ubi vid. Wess. Ναρυκίδαν ἐκ Φιγαλίας habet Pausan. VI. p. 465., ut Πυθέας ὁ Ἀρκὰς ἐκ Φιγαλίας est apud Athen. XI. p. 465. D. ubi Lepreates citatur Harmodius ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ Φιγαλίαν νομίμων. Urbem poëtæ dixerunt Φιγάλειαν, velut in oraculo: Ἀρκάδες Ἀζᾶνες βαλανηφάγοι, οἳ Φιγάλειαν Νάσσασθ'. Excitat Steph. Byz. ex V. Messeniacorum Rhiani: Τὴν μὲν ἀνήγετ' ἄκοιτιν ἐπὶ κραναὴν Φιγάλειαν, Tharyx nempe sororem Aristomenis: ut Achillem Homerus, sic Aristomenem isthoc carmine sibi sumserat laudandum Rhianus. Herodoteus autem Cleander, genere Phigalensis Arcas, fuisse dicitur ἀνὴρ μάντις, nempe τὴν ἐπιστήμην: ut ποιητὴν ἄνδρα dixit Aristoph. Θεσμ. 156. et Amphilytum Herod. [I. 62.] χρησμολόγον ἄνδρα. Haud verisimilis videbitur nonneminis conjectura, suspicati Mantinensem fuisse Cleandrum, patrem vero et majores Phigalenses; scripsisse adeo Herodotum ἀνὴρ Μαντινεὺς Κλέανδρος, γένος ἐὼν Φιγαλεύς. Pausaniæ pag. 698. memoratus ἀνὴρ Μαντινεὺς Κλέανδρος illo longe fuit recentior, tutor quippe Philopœmenis. VALCK.

84 2. μεμονέναι] Homero probatissimum verbum librariis latuit: hinc æstus et mutationes. *Inpetum desideriumque* exprimere non est in obscuro. Hesychius Etymologusque possunt mitti in consilium. Gestæ rei tempus et alia expendit Bayerus, Conment. Acad. Petrop. t. III. p. 380. WESS.

4. ἔκ τε τοῦ—Ἐπισκύθισον λέγουσι] ἐκ τε τοῦδε significaret *atque ex isto tempore.* ἐκ τοῦδε Sophoclis est in Electr. 516. et Antig. 584. Margo Steph. præbet ἔκ τε τόσου. Prout vulgatur, legisse videntur Chamæleon et Eustathius; ille apud Athen. X. p. 427. B. ὅθεν, ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, Ἐπισκύθισον λέγουσιν: Eustath. in Od. α'. p. 1398=29, 33. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου Σκυθικοῦ κακοῦ τὸ ἀκρατέστερον πίνειν Ἐπισκυθίζειν φασὶν οἱ Λάκωνες. Excitans Herodoti verba Athenæus legisse videtur Ἐπισκυθίσαι, quod dudum monuit Heraldus ad Martial. IX. 37. Eustathii verba contulit ad Herodotea Meurs. Misc. Lacon. III. 7. Sua quidem Lacones Dialecto pro ἐπισκύθισον dixerunt Ἐπισκύθιδδον: ut Ὁ-

μηρίδδεν, Μουσίδδεν, Αἰτίδδεν, et similia. VALCK. Ἔκ τε τοῦ, quod inde ab Aldo ubique editum est, ex Ionica dialecto idem atque ἐκ τούτου vel ἐκ τοῦδε valet: idque tam *ex hac caussa*, quam *ab hoc tempore* significare potest. Ego vero h. l. formulam paullo quidem rariorem, sed Nostro familiarem, ἔκ τε τόσου, quam probati servarunt codices, haud ambigue *ab illo tempore* significantem, restituendam auctori arbitror. conf. V. 88. VII. 215. Communi sermone ἔκ τε τοσούτου diceres: sed et alibi τόσος et τόσον pro τοσοῦτος et τοσοῦτο idem Noster usurpat. SCHWEIG.

85 4. ὅκως ἐξ ὑστέρης μή τι ὑμῖν] Plene Thucyd. in hujus simillimo dicto III. 57., εἰ δὲ περὶ ἡμῶν γνώσεσθε μὴ τὰ εἰκότα, —ὁρᾶτε ὅπως μὴ οὐκ ἀποδέξωνται. Apud Diogen. Laërt. II. 102., βλέπε ὅπως μὴ παρέσῃ πρὸς ἡμᾶς ἔτι. Qua Noster ellipsi, eadem Æschyl. Prom. 68., ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς ποτέ. Eustath. interpretatur δέδιθι μὴ πάθῃς οἴκτου ἄξια, in Od. ε'. p. 231, 37. Aristophanea collegit Dawes, Miscell. Crit. p. 229. VALCK.

86 1. παραθήκην] Eusebii, Democriti, pluriumque aliorum apud Wasse ad Thucydid. II. 72. testimoniis παρακαταθήκη adfirmatur. Herodoto παραθήκην contribuunt Thom. Magist. et Phrynichus, cujus hæc: Παραθήκην Ἱππίαν καὶ Ἴωνά τινα συγγραφέα φασὶν εἰρηκέναι, Nostrum *Ionis scriptoris* titulo signantis. Supra certe cap. 73. παραθήκην παρατίθενται libri omnes. Hic boni codices, et in progressu constanter; tum Stobæus. Παρακαταθήκην tamen bis deposuit V. 92. (7.) Relinquo ergo. Sequens προφάσιας εἷλκον in Comici Lysistr. 727. occurrit. WESS.

2. καὶ γὰρ ἀποδιδόντες etc.] Leutychides ex vero. Depositum reddere, per se res est expetenda: qui reddunt, funguntur officio, laudem stricto jure haud reportantes. Hæc Democrito mens apud Stob. Serm. XLIV. p. 310. ὥσπερ τὰς παρακαταθήκας ἀποδιδόντα οὐ χρὴ ἐπαινεῖσθαι· τὸν δὲ μὴ ἀποδιδόντα κακῶς ἀκούειν καὶ πάσχειν. Ut res nunc habent et seculum est, quis laudem recusabit depositum non abneganti? WESS.

3. Γλαῦκον, Ἐπικύδεος] Pausanias hominem nimium extulit et cohonestavit, Γλαύκου τοῦ Ἐπικύδους, scribens, Σπαρ-

τιάταις βασιλεύοντος ἐπίορκα ὀμόσαντος, II. 18. nisi si duo illa [Σπαρτ. βασιλ.] glossatori debeantur. Nihil hic de regia viri dignitate, neque alibi, quantum memini. Τοῦτον—πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα Abreschius Dil. Thucyd. p. 374. ex VII. 16, 1. (ubi Ms. πέρι ἥκοντα) et ἐν χρόνῳ ἱκνευμένῳ ex Hippocrate illustravit Fœsius. Consimile Abydeni in Præp. Eusebii IX. 41. τῷ χρόνῳ δὲ ἱκνευμένῳ ἀφανισθῆναι. WESS.

6. καὶ διότι χρήματα etc.] Puto Milesium hospitem Ionas Caresque in animo habuisse, Persis obnoxios et expositos, proptereaque rei pecuniæque suæ possessores minime securos. WESS.

7. ἐξαργυρώσαντα] Sic Thucydides VIII. 81. et docti ejus interpretes. De recentiorum ἐξαργυρίζειν multa Miscell. vol. V. tom. III. p. 54. WESS.

Ib. ἐξαργυρώσαντα, θέσθαι παρὰ σοὶ] Deterior est lectio, quam habet Stobæus Gesneri p. 195, 39. θέσθαι παρὰ σέ. Probari posset quod ibid. sequitur χρόνου δὲ διελθόντος, si vox πολλοῦ omitteretur in codicibus. Παρὰ σοὶ, ut in Isæi verbis ex oratione perdita apud Dionys. Halic. t. II. p. 167, 49., οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμάθει τούτῳ. Herodotum sequutus ἐξαργυρῶσαι quoque scripsit Thucyd. quod plerumque dicitur ἐξαργυρίσαι et ἐξαργυρίσασθαι. Attigit Dounæus in Demosth. p. 88. Veterum locis adfirmarunt Duker. Hemsterh. et Wesseling.: hic ad Diodor. II. p. 562. VALCK.

10. περιφέρει] Plato Lachete p. 246. E. περιφέρει δέ τις με καὶ μνήμη ἄρτι τῶνδε λεγόντων. WESS.

12. εἰ ὅρκῳ τὰ χρήματα λῄσεται] *Quærebat* Spartanus, *quæ Numinis esset Mens; et an hoc illi facinus suaderet Apollo?* secundum Juvenal. Sat. XIII. vs. 202. ubi historiam enarrat Schol. ex Herod. Eximium quod sequitur oraculum attigerunt etiam Clem. Alex. Strom. VI. p. 749. et Pausan. II. 18. (emendatus a Palmerio Exercit. p. 372.) et VIII. 7. versum hinc excitans ultimum, Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀρείων: qui est in Hesiodi Ἐργ. κ. Ἡμ. versus 285. VALCK.

14. Ἀλλ' Ὅρκου πάϊς etc.] Cultius expressit Grotius Latine Jur. B. et Pac. II. 13, 1., ubi optime Gronovius *Hor-*

con instar numinis considerat, quem poëtæ fingunt *jurandi* veluti *exactorem et præsidem.* Ὅρκου proinde παῖς aliquid posterum et consequens est, nimirum animadversio divina, quæ nec opinatis perjuris superveniens fractæ fidei pœnas infligit. Loquendi genus in Epicharmi fragmento, Grotii medela curato, apud Clem. Alex. Strom. VI. pag. 749. Ἐγγύα θυγάτηρ μὲν ἄτας, ἐγγύας δὲ ζαμία. Et Eustath. Amor. Ismen. p. 426. Αἰδὼς γὰρ, παῖς ἐλέγχων ἐστί: excipit enim et sequitur reprehensionem pudor. WESS.

16. πρόρριζος] Superius I. 32. προῤῥίζους ἀνέτρεψε: et III. 40. κακῶς ἐτελεύτησε πρόῤῥιζος. Sophocles Elect. 765. τὸ πᾶν δὴ δεσπόταισι τοῖς πάλαι πρόῤῥιζον—ἔφθαρται γένος. Alia ejusdem, Euripidis, et Abydeni missa facio; minime mihi temperans in his Lycurgi Or. in Leocr. p. 157. fin. exscribendis, τοὺς δὲ θεοὺς οὔτ' ἂν ἐπιορκήσας τις λάθοι, οὔτ' ἂν ἐκφύγοι τὴν ἀπ' αὐτῶν τιμωρίαν· ἀλλ' εἰ μὴ αὐτὸς, οἱ παῖδές γε καὶ τὸ γένος ἅπαν τὸ τοῦ ἐπιορκήσαντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει. WESS.

Ib. οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι οὐδὲν οὔτε ἱστίη] Ubi Juvenali dicitur *Extinctus tota pariter cum prole domoque,* Herodotea non omisit Grangæus. Judæis secundum Celsum Origenis VIII. p. 424. ἀντὶ τοῦ γῆς ἁπάσης εἶναι δεσπόταις οὐδ' ὁποῖά τις βῶλος οὐδ' ἑστία καταλείπεται: quando βώλῳ minus commode subjicitur ἑστίας mentio, scripserat fortasse Celsus οὐδὲ στία, qua voce, *lapillum* significante, designata quoque fuit ἡ στενοχωρία. Quod sequitur, hinc enotavit Eustath. in Il. γ'. p. 314. Γλαῦκος — βουληθεὶς ἐπιορκῆσαι πρόῤῥιζος ἐξετρίβη ἐκ Σπάρτης. Multos Deus προῤῥίζους ἀνέτρεψε, Herod. I. 32. Eurip. Hippol. 682. Ὦ παγκακίστη, καὶ φίλων διαφθορεῦ, (sic Mssti Paris. et Flor.)—Ζεύς σ' ὁ γεννήτωρ ἐμὸς Πρόῤῥιζον ἐκτρίψειεν. Hesychius Πρόῤῥιζον interpretatur σὺν ταῖς ῥίζαις ἀνασπώμενον. *A radicibus eversum,* et *ab stirpe sublatum* dixerunt Latini. VALCK.

87 1. seq. τῶν προτ. ἀδικημάτων etc.] Vide lib. V. c. 80. et 81. SCHWEIG.

2. πεντήρης ἐπὶ Σουνίῳ] Primum διήρης, sed et alia hic in suo cod. legisse Valla videtur, quæ fortasse sunt ex Herodoteis Latina facta, hæc scilicet: *Erat enim Atheniensium in*

Sunio biremis quædam, quam Delum jam inde a Theseo quotannis mittebant. A tempore Thesei, cui debetur institutum, quotannis in Delum missam navem, quam Θεωρίδα vocabant, luculentus testis est in Phædone Plato p. 58. B., cujus eam in rem verba Meursius jam dedit in Theseo c. 16., plura Spanhem. in Callim. Hymn. in Del. 313. In Delo sacra curaturi, et qui publicitus Athenis ad ludos mittebantur solennes, cives semper erant honoratissimi; quales ex sua quoque civitate mitti voluit Plato τοὺς ἄρχοντας τῆς θεωρίας ἑκάστης, de Legib. XII. p. 947. A. Unus erat plerumque Ἀρχιθέωρος: τῶν ἀρχιθεωρῶν tamen meminit et Andocid. p. 32, 44. Herodotus τὴν θεωρίδα νῆα fuisse scribit πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων. Stabat Attica Theoris in Delum trajectura ἐπὶ Σουνίῳ. Hinc in Delum olim trajecit etiam Latona: Hyperides in Deliaca, ἀπ' ἄκρας τῆς Ἀττικῆς ἡ Λητὼ ἐπέβη τῆς νήσου: excitat ista Schol. in Aristid. Panathen. ms. Burmanni. VALCK.

88 2. ἐξέλασιν] Tale V. 76. ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ἐξέλασιν ὁρμηθέντες—ἀπίκοντο. Non nescio Gronovio aliud placuisse: sed suum cuique pulcrum. Retulit ad Nicodromum Philosophi locum Polit. V. 6. ἐν Αἰγίνῃ ὁ τὴν πρᾶξιν πρὸς Χάρητα πράξας ἐνεχείρησε μεταβαλεῖν τὴν πολιτείαν: *in Ægina urbe mutare reipublicæ formam aggressus est is qui oppidum Chareti prodiderat,* Casaubonus ad Polyb. p. 185. ed. Gron., dubius nonnihil ob Charetem. WESS.

89 1. χρῆσαί] Supra III. 58. ἐδέοντο τῶν Σιφνίων δέκα τάλαντά σφι χρῆσαι, *rogarunt Siphnios ut sibi decem talenta darent mutua:* et οὐ φασκόντων δὲ χρήσειν τῶν Σιφνίων. Quod deinceps διδοῦσι δὲ πενταδράχμους, sani coloris est, sicuti ἔλυσάν σφεας διμνέως, binis in singula capita minis, V. 77. Theocritus Idyl. XV. 19. ἑπταδράχμως κυνάδας, quemadmodum ex Aldina principe eximie reparavit Bentleius Diss. de Epist. Phalar. p. 443. Justum præterea δωτίνην—δοῦναι, neque latuit Galeum. Superius c. 62. ὑπεδέκετο δωτίνην δώσειν τῶν ἑωϋτοῦ πάντων, Homeri præscripto Od. ί. 267. ἠὲ καὶ ἄλλοις Δώῃς δωτίνην: ubi Schol. δωρεὰν, quod ejus hic sedem invaserat violenter. De præpositione non rixabor, cujus alioqui absentia nocet nihil. Prudenter vero Corinthii, apud Athe-

nienses caussam perorantes, harum xx. navium, istis olim publice concessarum, mentionem interserunt apud Thucydid. I. 41. WESS.

90 2. ἔφερόν τε καὶ ἦγον] Optime vertit Galeus in notis, *deprædabantur*; ex agris popularium *rapiebant agebantque quæ ferri agique poterant.* Semper apud veteres in isthac usitatissima formula observatur a Grammaticis tradita significandi differentia. Quam *portabant* prædam, φέρειν: quam *præ se agebant*, jumenta nempe, dicuntur ἄγειν: sive φέρεσθαι τὰ βασταζόμενα, ἄγεσθαι τὰ βαδιστικά. Quia jumenta potissimum prædam efficiebant, frequenter legitur τὴν λείαν ἄγειν et ἐλαύνειν. VALCK.

2. ἐκθύσασθαι] Suidas hinc Ἐκθύσασθαι· ἐξιλεώσασθαι καὶ ἐκμειλίξασθαι. Obvium quoque in procurandis ominibus et prodigiis. Dio Cass. XLI. 14. extr. οὐδὲν ἐξεθύσαντο, *nullum prodigiorum piaculis procuraverunt.* Synesius Encom. Calvit. p. 74. B. οὓς οἱ τερατοσκόποι καὶ οἱ μάντεις ἐκθύονται. Junge Eustath. ad Homer. p. 1223, 51 = 1306, 19. WESS.

Ib. ἐκθύσασθαι] Impium scelus *expiare* non potuerunt. In eamdem sententiam dicitur φόνου ἄγος ἐκνίψασθαι: sed ex sanguine supplicis concepta macula nullo modo potuit elui. Qui lustravit Athenas Epimenides, τὴν πόλιν dicitur ἐκθυσάμενος Maximo Tyr. XXXVIII. 3. Significavit et Ἐκθύσασθαι iram Deorum *piaculis*, sive *victimis placare piacularibus:* ἐξιλεώσασθαι, ἐκμειλίξασθαι Suidas interpretatur. Hoc sensu positum Euripidi latet apud Clem. Alex. Strom. V. p. 688, 27. in ἐκθησαμένοις: cujus loco quod Grotius minus considerate scripserat εὖ θυσαμένοις, ne Græcum quidem in tali structura, Barnesius nobis repræsentat ut Euripideum t. II. p. 510. vs. 243. Euripidis anapæsti sic scribi poterunt emendate: Πέμψον μὲν φῶς ψυχᾶς ἀνέρων Τοῖς βουλομένοις ἄθλους προμαθεῖν, Πόθεν ἔβλαστον· τίς ῥίζα κακῶν· Τίνα δεῖ μακάρων ἐκθυσαμένους Εὑρεῖν μόχθων ἀνάπαυλαν. VALCK.

91 3. ἐξῆγον ὡς ἀπολέοντες] In prægressis, ἐξῆγον ἀπολέοντες: sequunturque duo codd. ὡς contemtim habentes. Sed enim voculæ sæpe, ubi sine detrimento reticeretur, sua vis suusque lepor est. Superius c. 28. διαβαίνει—ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον.

Plato Menex. p. 240. D. ἠγγέλλετο βασιλεὺς διανοεῖσθαι ὡς ἐπιχειρήσων πάλιν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. Pausan. Bœot. cap. 13. p. 737. Λακεδαιμόνιοι—τοὺς τεθνεῶτας διενοοῦντο ὡς θάψοντες. WESS.

3. ἐπισπαστήρων] Ἐπισπαστὴρ monente Hemsterh. ad Poll. X. 23. id proprie fuisse dicitur, *quo januam clausuri attrahebant;* hoc Odysseæ Paraphrastes dixit ἐπισπάσασθαι τὴν θύραν καὶ ἐπικλεῖσαι. Qui Thracis ista Demosthenis Eustathius in Od. α΄. pag. 72. varias nobis enotavit adpellationes, quibus designaretur *januæ marculus;* inter illas est etiam ex Herod. ἐπισπαστὴρ, ὃς καὶ ῥόπτρον ἐλέγετο. Ut apud Herodotum, sic Irene dicitur ἐχομένη τῶν ῥόπτρων τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ, Phylarcho apud Athen. XIII. p. 593. B. cum Ephesi confugisset in templum Dianæ Ptolemæus. Ubi vulgatur apud Xenoph. Ἑλλ. VI. 351, 29. ἐπισπάσασα τὴν θύραν εἴχετο τοῦ ῥοπάλου, antiquitus lectum fuisse εἴχετο τοῦ ῥόπτρου monstrant hæc Harpocrationis: Ῥόπτρον—Ξενοφῶν Ἑλληνικῶν ἕκτῳ: ad Lysiam, qui testis ibid. citatur, vid. Taylor p. 103. Sed si Herodotea sunt, quæ Suidas exhibet, nostris in exemplaribus voces aliquot videri deberent omissæ: apud Suidam in voce Ἐπισπαστήρων ista leguntur absque scriptoris nomine: εὑρὼν προσκειμένας τὰς θύρας, καὶ λαβόμενος τῶν ἐπισπαστήρων ἀπρὶξ εἴχετο. Herodotea videbantur H. Stephano Thes. t. III. p. 920. Neque negari potest huic illa loco satis esse accommoda, si εὑρὼν δὲ poneretur cum viro Summo ad Pollucem cui nunc illa forsan incerti potius videbuntur imitatoris, ex hoc loco expressa. VALCK.

92 2. ἀνάγκῃ λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένεος etc.] Scilicet in ea expeditione, de qua c. 76. seqq. SCHWEIG.

5. στρατηγὸς ἀνὴρ] Specimen abundantiæ est Herodoteæ, quale c. 83. ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος. Dedi alias plura. WESS. Series forsan verborum talis concipienda, στρατηγὸς ᾧ (sive τῷ) οὔνομα Εὐρυβάτης, ἀνὴρ πεντάεθλον ἐπασκήσας. Sic quidem de eodem homine, IX. 75. Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα πεντάεθλον. SCHWEIG.

94 1. ἀναμιμνήσκοντός τε ἀεὶ τοῦ θεράποντος etc.] Redi ad lib. V. c. 105. SCHWEIG.

2. Ἀρταφέρνεα τὸν Ἀρταφέρνεος] Tentavit ducis nomen Palmerius Exercit. p. 28. ob Arundelianum marmor, APIENTEA ex Seldeni scriptione ostentans. Ibi vero fractum et exesum illud erat, ductusque litterarum agnitu difficiles: unde Prideaux ad illud Chron. Marm. p. 217. ΑΡΤΑΦΕΡΝΕΑ fuisse, merito conjicit. Nostro sæpe, Pausaniæ I. 32. Cornelio Nep. in Miltiade c. 4. atque omnibus potiori Æschyl. Pers. 21. *Artaphernes* audit. Quid Datidi rex, nisi mandata absolveret, minatus fuerit, Plato Menex. p. 240. B. indicavit. WESS.

95 1. Ἀλήϊον πεδίον] Meminit Homerus, Iliad. ζ΄. 200. cf. Leopardi Emend. VII. 20. WESS.

2. ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας] Veterum de navium Persicarum hac expeditione numero discordiam attigit Bosius ad Nepotis Miltiad. c. 4. Quod deinceps autem παρὰ τὴν ἤπειρον ἔχον τὰς νέας, Ἔχειν Homero idem nonnunquam ac ἐλαύνειν. Νῶϊν δ᾽ ὧδ᾽ ἐπ᾽ ἀριστέρ᾽ ἔχε στρατοῦ, Iliad. ν΄. 326. ubi Eustathius. Itidem Herodotus. WESS.

96 1. ἐπεῖχον] Vide ad I. 80. Explicuit Eustathius σκοπὸν εἶχον κατὰ τῆς Νάξου στρατεύεσθαι. Geminum I. 153. ἐπ᾽ οὓς ἐπεῖχε τε στρατηλατέειν αὐτός. Mox μεμνημένοι τῶν πρότερον non repudio, quantumvis τῶν προτέρων in absurdis haud sit. Miscentur talia et variantur; veluti in Diodori XVII. 69. et Maximi Tyr. Diss. IV. 4. ubi Davisius. Τὰ πρότερον, quorum Naxii in memoriam redibant, V. 34. WESS.

97 2. Ῥηναίῃ] Verius fortasse et Ἰωνικώτερον ex codicibus τῇ Ῥηνέῃ. Thucydidi quidem certe, Dionysio Halic. pluribusque aliis, Holstenio ad Ethnicographi Ῥήνη advocatis, Ῥήνεια. Pausaniæ itidem IV. 34. et Diodoro XII. 58. In Harpocratione ex Or. Deliaca Hyperidis Ῥήναια, in Excerptis vero Orationis apud Sopatrum ad Hermogenem p. 184. Ῥήνεια sæpius. Vide Casauboni Animadv. in Athen. X. 6. et D'Orvillii Exercit. de Inscript. Deliac. in Miscell. vol. VII. p. 109. WESS.

3. ἐν ᾗ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο] In Æschinis Socr. Axiocho p. 160. Gobryes Magus κατὰ τὴν τοῦ Ξέρξου διάβασιν missus dicitur in Delum, ὅπως τηρήσειε τὴν νῆσον, ἐν ᾗ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο. Conf. Spanhem. ad Callim. H. in Del. 255. et Bris-

son. de Regn. Pers. II. p. 218. Secundum *Valerium* Max. I. 1. ext. 6. *Persæ mille navium numero Delum compulsi templo Apollinis religiosas potius quam rapaces manus adhibuerunt.* Pietatem suam demonstrasse Datis dicitur Pausaniæ X. 28. λόγοις τε οὓς εἶπε πρὸς Δηλίους, factisque, cum inventum in nave Phœnicia signum Apollinis Delum detulit, ut Tanagræis, quibus fuerat subreptum, restitueretur: coll. Herod. VI. 118. Quæ sequuntur Herodotea, Tzetzes adhibuit Chil. I. 863. Δᾶτις δὲ τῷ Ἀπόλλωνι ἐνθυμιᾷ τῇ Δήλῳ Τάλαντα τριακόσια λιβανωτοῦ πρωτίστου: et Eustath. in Dionys. 525. Unus plerumque Datis commemoratur, rarius facta ducis alterius Artaphernis mentione. Ubi in Aristidis Miltiade t. III. p. 269. Datis audit ὁ τοῦ στρατοπέδου κύριος καὶ ἡγεμὼν, Schol. Ms. ἐπειδὴ, ait, τὸν Δᾶτιν οἶδε κύριον πάντων τῶν πραγμάτων, διὰ τοῦτο αὐτὸν μόνον ὀνομάζει. Illic et sæpius in isto præstantissimo P. Burmanni Sec. Codice alter ducum vocatur Ἰνταφέρνης, prout aliis etiam dicitur. VALCK. Addit Wesselingius Ciceron. Verr. I. 18.

98 1. Δῆλος ἐκινήθη—πρῶτα καὶ ὕστατα] Thucydidis II. 8. Ἔτι δὲ Δῆλος ἐκινήθη ὀλίγῳ πρὸ τούτων, πρότερον οὔπω σεισθεῖσα, ἀφ᾽ οὗ Ἕλληνες μέμνηται: memorabilis adprime. Nam si insulam tremor *circa bellum Peloponnesiacum*, quo modo Attici scriptoris verba accepit Seneca Q. Nat. IV. 26., agitavit, oblitus Thucydides hujus fuit motus; neque inportune propterea ejus Scholiastes, καὶ μὴν Ἡρόδοτος λέγει, ὅτι ἐκινήθη ἐν τοῖς Μηδικοῖς. At, non recordatum fuisse, habet oblivionis et oscitantiæ non laudabile crimen, a quo tum inmunis Herodotus non erit ipsemet. Asseverat *ad suam usque ætatem Delum* πρῶτα καὶ ὕστατα tremuisse: quæ si paullo ante Peloponnesiacum quassata motu fuit, utique secunda vice ipso vivo et superstite contremuit: prorogavit enim ævum in illud usque Græcorum bellum, memoratis etiam nonnullis VII. 137. 133. atque alibi, quæ ejus tempora testantur. Quo tandem ergo pacto πρῶτα καὶ ὕστατα *ad ipsius ætatem usque?* Equidem utrumque auctorem in concordiam vocare, quam supinitatis convictos relinquere, malim, Thucydidisque ὀλίγῳ πρότερον laxius sumere atque ad hunc Deli tremorem adplicare, tantoque cupidius, quod et ille Nostri ex-

emplo in rerum futurarum prodigiis insulæ motum censitum fuisse prodidit. Qui alia optant, Wasse ad Thucydid. consulent. WESS.

Ib. Δῆλος ἐκινήθη etc.] Quod additur, ὡς λέγουσι Δήλιοι, monstrat, ut puto, motum istum, quem tum sensisse videbantur Delii, rem Græcis passim ignotam fuisse, vel dubitanter receptam. Huic certe Deliorum narrationi fidem non adhibuit Thucydides; qui, paulo ante bellum Peloponnesiacum, atque adeo septuaginta circiter annis post, quam hæc evenerunt Herodoto narrata, inmotam ante Delum scribit prima vice κινηθῆναι II. 8. Historici utriusque loca compararunt Wasse, Spanhem. [ad Callim. H. in Del. 11.] et Gronov., et Herodoti meminit Schol. Thucyd. Quo tempore terram movisse secundum Thucydid. senserunt Delii, vixit quidem Herodotus, sed hæc jam olim scripto consignata dudum ante videtur in vulgus emisisse; ut adeo Delus ipsi dici potuerit, si vera narrabant Delii, tum temporis πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα: sic legit etiam ista Valla. VALCK.

3. καὶ Ἀρτοξέρξεω] S. Ἀρταξέρξεω auctoritatem a Thucydide, Diodoro, Cornelio Nepote, Stephano Byz. in Ἀρταῖα aliisque aufert. Enimvero Herodotus vulgatum probavit VII. 106. et 151. et una cum eo Ctesias et Plutarchus. Sunt in Persicis nominibus plurima, quorum initium APTA, sunt quoque *Artobazanes, Artochines* etc. WESS.

4. καὶ ἐν χρησμῷ ἦν etc.] A Gronovii judicio non dissiderem, si aliis etiam in codicibus omitterentur oraculi versus, quæque versum antecedunt proxima: sed quod addit vir egregius, *non magis Herodoto fuisse caussam adscribendi oraculi, quam fuit Thucydidi*, id vero miraturos scio, qui utrumque bene noverint. Oracula, portenta, somnia, et similia credulorum ludibria, Thucydides historiæ gravitate censuit indigna; Herodotus ista talia non libenter tantum commemorat, sed ita, ut vix notam effugere possit hominis superstitiosi. Quantum hac etiam in parte distent isti duo, vel hic locus esse queat documento: terræ motus Herodoto prodigium esse videbatur, quo mala ventura Deus portenderet; secundum Thucyd. talis persuasio vulgi animos oc-

cupaverat, ἐλέγετο καὶ ἐδόκει ἐπὶ τοῖς μέλλουσι γενήσεσθαι σημῆναι. Sed legat quis Herodot. VII. 57. VIII. 37. 65. 77. IX. 64. et 99. tum Thucyd. II. 17. VI. 70. VII. 79. et in his ingeniorum animadvertet differentiam. Semel tamen Thucydides, II. 54., prædictionem memorat Athenis celebratam: Ἥξει Δωριακὸς πόλεμος, καὶ λοιμὸς ἅμ' αὐτῷ: et evaluisse tandem scribit, ut λοιμὸς non λιμὸς antiqua vocis scriptura crederetur, ἢν δέ γε, οἶμαι, inquit, ποτὲ ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ Δωρικὸς τοῦδε ὕστερον, καὶ ξυμβῇ γενέσθαι λιμὸν, κατὰ τὸ εἰκὸς οὕτως ᾄσονται. Hinc etiam constare poterit, quid de talibus senserit Thucydides, et quantum hujus cauta perspicacitas Herodoti præstet superstitiosæ credulitati. VALCK.

5. Δαρεῖος, ἐρξείης] Occupantur eruditissimi viri in his examinandis Bochartus, Hyde, Burtonus, et Relandus in primis, Dissert. de Vet. Ling. Persica sect. 23. 24. 61.[g] Res est obscura, et in penuria priscæ Persarum dialecti inplicata. Advertit tamen animum meum Ἐρξίης S., cui facile primas tribuo ob hæc veteris poëtæ apud Hephæstion. Enchirid. p. 19. Ἐρξίῃ πῆ δῆτ' ἄνολβος ἀθροΐζεται στρατός. Quæ quidem Simonidis si sint, (Uptoni ea conjectura,) pondus addent explicationi, tangentque Darii hanc in Græcos expeditionem: sententia namque, *Dario sane infelices conparantur copiæ.* Hæc vir doctus ad Dionysium de Struct. Oration. sect. 3. p. 23. WESS. Adscribam verba Etymologici ms. Vossiani in bibliotheca Leidensi: Ἐρξίας ὄνομα· ἐρξίη πῆ δ' αὖτ' ἄνολβος ἀθροΐζεται στρατός. παρὰ τὸ ῥέζω ῥέξω ῥεξίας, καὶ ὑπερθέσει ἐρξίας, ὁ πρακτικός.

100 3. ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα] Indocti lectoris supplementum videtur, quod codices præbent Vallæ et S. ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν, καὶ ἐλθεῖν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης. Verbum enim Noster posuisset adcommodatius, qualia nonnunquam subjiciuntur phrasi ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν: vid. quæ Taylor adscripsit ad Lysiæ p. 48, 49. Herodoteum, quod vulgatur, satis ista commendarent etiam sola VIII. 50., αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον: alia præterea dedit Abresch. aptissima Diluc. Thuc. p. 493. Illuc *urbe derelicta fugere* voluerunt, ubi

[g] Adde Anquetil, Comment. Acad. Inscript. t. XXXI. p. 365. SCHW.

Persicæ classi non patebat accessus. Fuerunt ab antiquissimis temporibus infames Εὐβοίας ἄκραι. *Euboicæ cautes, ultorque Caphareus*, Virg. Æn. XI. 260. In Schol. ad Eurip. Orest. 432. Nauplius φρυκτωρίας ἧψε περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας: frequens hæret illic etiam menda: scribendum ἄκρας. Εὐβοίας ἄκραι Sophocli memorantur Trach. 801. Ut hîc Herod. meminit et τῶν ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν, VII. 192. Dion Chrys. in Euboica p. 99. D. ὅταν οὕτω πιεσθῇ τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας ὑπὸ τῶν νεφῶν: orationis initio, μόλις, ait, διεσώθημεν πρὸς τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας: sic proximum vocabant scopulosum mare. Ibid. p. 100. A. ἄγρια καὶ σκληρὰ τῆς νήσου τὰ πρὸς τὸ πέλαγος· καὶ ταῦτ' εἶπεν ἐστὶ τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας λεγόμενα: scil. Herodoto VIII. 13. aliisque. Philostr. in Heroicis p. 716., τὸ λεγόμενον πῦρ ὑπὸ Ναυπλίου περὶ κοίλην Εὔβοιαν ἐπὶ τοὺς Ἀχαιοὺς ἀρθῆναι. Livius XXXI. 47. *Est*, ait, *sinus Euboicus, quem Cœla vocant, suspectus nautis:* prostat ibi docta Dukeri nota. Sunt itaque eadem propemodum τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας et τὰ ἄκρα. Cur sic dicantur, ex his Polyæni p. 300., εἰ δὲ ἡ θάλασσα κοίλη γένοιτο, similibusque et hodiedum usitatis licet æstimare. VALCK.

4. τὰ πρῶτα] Ionicis Atticisque tritissima locutio. Euripid. Med. 917. Οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας Τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι: et Orest. 1252. τὰ πρῶτα κατὰ Πελασγὸν ἕδος Ἀργείων. Dio Cass. lib. XXXVI. p. 16. C. ὅτι τά τε πρῶτα τῆς βουλῆς ἦν. Synesius Dion. p. 35. B. Εὔδοξον ἄνδρα τὰ πρῶτα τῶν Ἀριστοτέλους ὁμιλητῶν. Non adcumulo plura. Vide Hemsterhusium ad Luciani Tim. c. 35. WESS.

101 1. κατὰ τέμενος] Articulus saltem requireretur κατὰ τὸ τέμενος: sic vicinum Apollinis templum fuisset designatum. Sed Herodotum scripsisse suspicor κατὰ Ταμύνας. Strabonem sequutus Harpocrat. in voc. Ταμύναι: πόλις ἐστιν ἐν Εὐβοίᾳ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἐρετριέων αἱ Ταμύναι. vid. Holsten. ad Steph. Byz. In urbis nomine scribendo Demosthenes et Æschines sibi constant: ἐν Ταμύναις et εἰς Ταμύνας legitur apud Dem. contr. Mid. p. 364, 301. contra Bœot. p. 578, 20. Æsch. contr. Ctes. pag. 66, 5, 14. qui in Or. de falsa legat. p. 50, 40. τὴν ἐν Ταμύναις μάχην memorat, laudemque sibi reportatam; quo spectat Philostr. p. 508. VALCK.

3. Εὔφορβος] Eretriæ proditores Euphorbus et Philagrus sunt in Plut. de Garrul. p. 510. B., et Pausania VII. 10., ubi in Græcis Φίλαβρος Κυνέου, in Latinis melius. Strabonem memoria fefellit, quando lib. X. p. 687=448. a. de Eretria, τὴν πόλιν, ait, κατέσκαψαν Πέρσαι, σαγηνεύσαντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς ἀνθρώπους τῷ πλήθει. Nihil hîc talis modi. Platonis in Menex. p. 240. verba in doctissimi scriptoris hærebant recordatione. Vide Valckenarium ad III. 149. WESS. Φίλαγρος Pausaniæ reddendum docuit etiam Valckenærius, ad Strabonis σαγηνευθῆναι addens, "*Nullam* Herodotum tamen *istius rei fecisse mentionem* monuerat jam "Petavius in Juliani p. 79. A."

102 1. κατέργοντές] Vallæ Latina, *magnam partem vastaverunt*, κατεργάζοντες trium codicum explicant, ad rem bene, modo isti formæ ea inesset notio. Taliter κατεργάζεσθαι in Musis atque apud alios frequens. Fieri fortasse potuit, idem ut significatus illi participio adhæserit: alioqui κατέργοντες valere oportebit, non, quæ Gronovii versio, *se coërcentes*, sed Athenienses *in angustias cogentes et concludentes*, veluti V. 63.[h] Vastitatem agrorum, a Persis tum effectam, Plutarch. Aristid. p. 321. A. indicat. WESS.

2. ὁ Μαραθὼν] Διγενὴς ἡ λέξις, ὁ καὶ ἡ Μαραθὼν, monitore Eustath. ad Odyss. p. 1568, 44.; Ionum ore ἡ Μαραθὼν, ni fallit Thom. Magister: fallere autem H. Stephanus App. de Dialect. p. 157. decernit, Grammatico Herodotum I. 62. et hoc ipsum aliaque ex c. 107. objiciens. Sed enim ἡ Μαραθὼν hic in schedis: neque latet, quantum sibi amanuenses in mutanda Scriptoris dialecto indulserint. Adde Porphyrium Q. Homer. VIII., τὴν Μαραθῶνα Ionibus vindicare, et eruditos Thomæ M. interpretes. WESS.

103 1. Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πάτερα etc.] Conf. cap. 39—41. hujus Musæ. SCHWEIG.

5. διὰ Κοίλης] Atticæ Κοίλη e Marcellino scriptisque marmoribus nota, haud longe Ceramico aberat. Unde Ælian. Nat. Anim. XII. 40. Μιλτιάδης δὲ τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλύμ-

[h] Sic quidem et Thucyd. VI. 6. κατεῖργον αὐτοὺς τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. SCHW.

πια ἀνελομένας ἔθαψεν ἐν Κεραμεικῷ· καὶ Εὐαγόρας ὁ Λάκων. Quæ cuncta hinc derivata cum sint, bene Perizonius ad Æliani Var. IX. 32. τρεῖς Ὀλυμπιάδας reposuit, alioqui τρὶς Ὀλύμπια, cum Gesnero, qui de equabus hujusmodi erudite in Columellam de Re Rust. III. 9. WESS.

Ib. Fuit sepulcrale Cimonis monumentum prope urbem ἐν Κοίλῃ, atque adeo ultra viam, quæ vocabatur ἡ διὰ Κοίλης ὁδός. Marcellin. in vita Thucyd. p. 3, 25. πρὸς ταῖς Μελιτίσι πύλαις καλουμέναις ἐστὶν ἐν Κοίλῃ τὰ καλούμενα Κιμώνεια μνήματα. Huic vitæ subjectus scriptor incertus, a præcedentium auctore diversissimus, (cujus incipiunt observata p. 7, 46. [ed. Dukeri] ab Ἰστέον) p. 9, 23., ἔστι δὲ αὐτοῦ τάφος πλησίον τῶν πυλῶν ἐν χωρίῳ τῆς Ἀττικῆς ὃ Κοίλη καλεῖται. conf. tertius vitæ Thuc. scriptor p. 12, 12. Præter Archinum, Meursio memoratum de Pop. Att. in Κοίλη, qui ἐκ Κοίλης censerentur cives innotuerunt Attici Chæredemus Εὐαγγέλου, Phidon, et Leptines ex Schol. in Aristoph. Av. 1128., Isocrate p. 375. D. Demosth. p. 397, 104. VALCK.

7. πρεσβύτερος τῶν παίδων τῷ Κίμωνι] Consimili structura εἷς μὲν δὴ τῶν ποταμῶν τοῖσι Σκύθῃσι IV. 51. et IX. 107. καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωυτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, *filii Darii uxorem.* Error Thomæ Mag., παρὰ τῷ πάτρῳ explicantis ἤγουν τῷ πάππῳ, reprehensus merito fuit a Leopardo Emend. VII. 20. et Rutgersio Var. Lect. I. p. 33. WESS. At sicut IX. 107. dativus Δαρείῳ non a substantivo γυναῖκα, sed a verbo ἠγάγετο regitur; sic IV. 51. dativus τοῖσι Σκύθῃσι pendet a sequente verbo ἐστὶ, et h. l. dativus τῷ Κίμωνι a verbo ἦν pendet: qua structura in Græco sermone nihil usitatius. SCHWEIG.

Ib. παρὰ τῷ πάτρῳ Μιλτ.] Recte Eustath. in Il. β'. pag. 239, 16., ὡς παρ' Ἡροδότῳ Πάτρως ὁ ἀπὸ πατρικοῦ ἀδελφοῦ θεῖος, οὕτω νῦν (Il. β'. 661.) ὁ ἀπὸ ματρικοῦ, Μήτρως. Hac etiam in voce sibi constat Herodotus II. 133. IV. 76. VII. 10. In his nostris errasse Thomam Magist. J. Rutgers. ostendit Var. Lect. p. 33. VALCK.

104 2. μιν οἱ ἐχθροὶ,] μιν in μὲν docti viri suspicione conversum memini, quoniam αὐτὸν ἀγαγόντες consequitur. Ejicerem ego posterius potius fide librorum, si quæ rei ne-

cessitas; qualis in Herodotea redundantia et aliorum nulla. Confer Diodoro adposita I. 97. IV. 39. WESS.

105 1. Φειδιππίδην] Corn. Nepos expressit, *Philippidemque cursorem ejus generis, qui hemerodromi vocantur;* ubi in cursoris, prorsus uti hic, nomine libri non conspirant, *Phidippidem* dantes. In Polluce III. 148. Φιλιππίδης ἡμεροδρόμος, hinc, opinor, acceptus: eadem Luciani scriptura t. I. 727., Plut. Malign. p. 862. A., Pausan. I. 28., Libanii t. I. p. 138., Plinii Hist. N. VII. 20., Solini Polyh. c. 1. Non me clam est, Salmasium Palmeriumque Φειδιππίδην ubique præferre ob Herodoti exemplum; at dubium illud est. Retinebo tamen, valde metuens de explorata scriptionis ejus veritate, Φειδιππίδην. Hemerodromos, οὐ χρωμένους ὑποδήμασι ἐν ταῖς ὁδοῖς, Musonius ἀνυποδησίαν collaudans in Stob. Serm. I. p. 18., testimonio esse voluit: plura de iisdem et elegantia vetus scriptor in Steph. Sched. VI. 2. WESS.

3. Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι] Eadem hinc de Pane narrat Pausan. I. p. 68., similia Suidas in Ἱππίας. Huic, a Miltiade forsan excogitatæ, fraudi similem commentus est Pericles, narratam Frontino Stratag. I. XI, 10. Et summi duces Archidamus, Agesilaus, Epaminondas, plebis superstitione scienter leguntur usi. Tegeatis non minus quam Atheniensibus istam Panis adparitionem visam fuisse veram ex Pausaniæ constat Arcad. p. 710. In Schol. msto ad Aristidis Panathen. Philippidæ, seu Phidippidæ, dixisse fertur Pan: ὅτι τῇ μάχῃ παρέσομαι· εἶπε δὲ Ἀθηναίοις τιμᾷν με. Huic quoque divino jussui libenter Athenienses rebus compositis obsecundasse docet Herod. ἱδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλι Πανὸς ἱρόν. Testis est et Pan ipse Lucianeus Dial. Deor. XXII. 3. Ἀθηναίοισι συμμαχήσας οὕτως ἠρίστευσα ἐν Μαραθῶνι, ὥστε καὶ ἀριστεῖον ᾑρέθη μοι τὸ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλαιον. Panis αὔλιον et τὸ τοῦ Πανὸς dixit Aristoph. Lys. 722. et 910. Alia dedit Meurs. Athen. Att. II. c. 8. In Schol. ed. ad Aristid. t. II. p. 172., Pani dicuntur βωμὸν ἱδρύσασθαι et θυσίας ἐπιτελέσαι. Herodotea, καὶ λαμπάδι ἱλάσκονται, Meursius attigit in Gr. Feriata voc. Λαμπάς. VALCK.

106 1. δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθ. ἄστεος] Obscura de Phidippide Plutarchi insectatio est, injusta tamen. Spatium ab illo

cursore, absolutum biduo, stadiis MCCXL finiit Solinus et magnus ejus interpres p. 33.; Plinius vero MCXL. Hist. Nat. VII. 20. ubi docte Harduinus. WESS.

Ib. δευτεραῖος—ἦν ἐν Σπάρτῃ] Plusquam mille ducenta stadia biduo confecisse Salmas. monuit ad Solin. p. 45. Miror quod scribit Plutarch. de Herod. Malign. p. 862., Phidippidem παρακαλοῦντα Λακεδαιμονίους ἐπὶ τὴν μάχην ἐκ τῆς μάχης γεγενημένον. Ante pugnam Marathoniam Spartam missus, victoriæ reportatæ nuncius Athenas venit, Luciano teste t. I. p. 727. Λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλλων τὴν νίκην εἰπεῖν πρὸς τοὺς ἄρχοντας,—Χαίρετε, νικῶμεν, καὶ τοῦτο εἰπὼν συναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν συνεκπνεῦσαι: ubi forte scribi præstiterit ἐναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ. In Scholiis ineditis ad Aristidis Panathen. vatis jussu Platæis missus ad ignem sacrum Delphis petendum ἀπῆλθεν εἰς Δελφοὺς, καὶ ἦλθεν αὐθημερὸν χιλίους σταδίους ποιήσας· καὶ ἐλθὼν ἐς Πλαταιὰς, καὶ ῥίψας ἐν μέσῳ τὸ πῦρ ἐτελεύτησε, μὴ ἐνεγκὼν τὸν κάματον. VALCK. Pertinet hæc historia ad Euchidam Plutarcho celebratum vit. Aristid. p. 331. D.

5. ἱσταμένου] Sermonis indolem hoc postulare Gronovius agnovit. Bene V. et Plutarchus, in cujus Glor. Athen. p. 349. E. ἕκτῃ μὲν ἱσταμένῃ Βοηδρομιῶνος simili peccato. Superius c. 57. καὶ ἑβδόμας ἱσταμένου τοῦ μηνός. Plutarch. Sympos. VIII. p. 717. B. τῇ ἕκτῃ τοῦ Θαργηλιῶνος ἱσταμένου. In talibus enimvero pauca abunde sunt. Hic criminosa Plutarchi accusatio Malign. p. 861. F. Herodotum asperrime stringens, examen meretur. Negat τῆς πανσελήνου religione Spartanos ab expeditionibus abstinuisse; audacter ea in re Pausaniæ, Luciano, si tamen is auctor Ἀστρολογίης, c. 25., scriptori περὶ Ποταμῶν, cui Plutarchi nomen inponitur, Hermogeni, et quos plures Meursius Miscell. Lacon. II. 9. adpellavit, obnixus. Ad hoc, partæ victoriæ Marathoniæ diem sextum fuisse Boëdromionis, in perpetuum ejus monumentum ad posteros sacratum: quod, ne vacillantem putes, ter insinuat, etiam in Camilli Vit. p. 138. A. Falsum propterea largitur Herodotum, alios turpiter circumscribere, cœlum ipsum, dierum rationem, omnes res confundere. Gravis profecto accusatio; sed in insectatoris reditura (sic-

uti prudenter Camerarius Procem. in Herodot. p. 715. ed. Gronov.) caput. Nam de lege, (verba eruditi ejus viri sunt) deque prælii die, sua fide adfirmante utroque, venia, opinor, dabitur ei, qui fidem Herodoti, proxime ad Marathonii certaminis ætatem pertinentis, atque ex illis, qui conflictui adfuerunt, haud pauca edocti, pluris sibi faciendam quam Plutarchi putaverit. At sextus tamen Boëdromionis dies solemnis illi victoriæ Athenis? Esto. Quid enim, si mense, cujus nomen Herodotus pressit, Metagitnione, quo Spartæ Carnia celebrabantur, pugna in campo Marathonio fuerit pugnata? Carnia sane, pariterque luna, nondum pleno orbe fulgens, ne abitum Lacedæmonii maturarent, inpedimento erant, uti VII. 206. Ita prælium festo illo die, quod accusator non diffitetur, fuit prius, relato deinde in sextum Boëdromionis. Hæc et plura pro Herodoto Freretus, Comment. Acad. Inscript. t. XVIII. p. 138. ed. Paris. Dici speciose poterit, Carniorum nullam hic mentionem. Servemus ergo mensem Boëdromionem, et pugnam in XVI. ejus diem conferamus. Nam Spartani nono mensis die ad belli consortionem invitati, post plenilunium confecto tridui itinere, Persis tantum quod profligatis, Athenas advolarunt. Sit, inquam, certamini dies XVI. Boëdromionis, potuit victoriæ memoria anteverti, et sexto die sacrari, quod Mysteriorum sollemnia extremo eodem mense sanctissima essent, aut alia de caussa. Neque insolens et præter usum, ut victoriæ sollemnis pompa alio celebraretur tempore, quam reportata ipsa fuerat. Persas Græci ad Platæas quarto Boëdromionis straverunt; Eleutheria tamen, recordationi ejus rei dicata, die XIV. Mæmacterionis peragebantur, Plut. Aristid. p. 332. A. Qua in opinatione de consensu Corsini Fastor. Attic. Diss. IV. p. 184. gaudeo. Alia Dodwellus de Cyclis Diss. VIII. p. 330. Utram autem cunque in re adeo remota adoptemus defensionem, Plutarchus caussa cadet. WESS.

107 1. ἐν τῷ ὕπνῳ] Quibus supervacuæ hæ voces, arbitrium illis relinquo. Adduntur infra c. 118. et 131. etiam III. 30. et 65., absunt VII. 12. De hujuscemodi *per quietem visis* Jocasta callide, Πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασι βροτῶν Μητρὶ ξυν-

ευνάσθησαν· ἀλλὰ ταῦθ' ὅτῳ Παρ' οὐδέν ἐστι, ῥᾷστα τὸν βίον φέρει, in Soph. Œd. Tyr. 1000., quo et Burmannus usus ad Suetonii Cæsar. c. 7. Eum Casaubonumque vide. WESS.

4. πταρεῖν τε καὶ βῆξαι μεζόνως] Non sane miror, si istud quoque sternutamentum adparuerit ominosum Herodoto, εἰπόντι ὡς Ἱππίας—ἔπταρε καὶ ἔβηξε μεῖζον τοῦ συνήθους, juxta Eustathium in Od. ρ'. p. 647. Ne Xenophon quidem πταρμὸν memorare dedignatus in historia, Κυρ. Ἀναβ. III. p. 178, 15., ne mali militibus videretur ominis sternutamentum, ut οἰωνὸν τοῦ Διὸς τοῦ σωτῆρος accipiendum persuasit. Insaniam popularem ridendo feliciter confutavit Timotheus apud Polyæn. III. 10, 2. vid. Davis. in Ciceron. de Div. II. 40. VALCK.

Ib. Hippiæ πταρμὸν et dentem excussum exscripsit in Suidæ Ἱππίας Ælianus aut Scriptorum alius quis. WESS.

108 3. Quæ dixisse narrantur Platæënsibus Lacedæmonii, Herodoti præsertim ea de re judicium, non miror invidiosa Spartanisque injuria visa Plutarcho, qui t. II. p. 861. D. E. Οὐκοῦν, inquit, εἰ μὴ κακοήθης Ἡρόδοτος, ἐπίβουλοι μὲν καὶ κακοήθεις Λακεδαιμόνιοι, ἀναίσθητοι δὲ Ἀθηναῖοι παρακρουσθέντες, Πλαταιεῖς δὲ οὐ κατ' εὔνοιαν οὐδὲ τιμὴν, ἀλλὰ πολέμου πρόφασις, εἰς μέσον ἐῤῥίφησαν. Quid mirum inter æmulos, et suis quemque commodis invigilantes? Herodotea Spartanorum ingenio atque institutis minime disconveniunt. VALCK.

Ib. ἑκαστέρω] Suum scriptori rediit. Ἑκατέρω alienum erat, corrigendumque ex Foesii (Œcon. Hippocr. p. 184.) doctrina. Herodoti sunt III. 101. οὗτοι μὲν τῶν Ἰνδῶν ἑκαστέρω τῶν Περσέων οἰκέουσι. Hesychius: Ἑκαστέρω, ποῤῥωτέρω. Sæpe Apollon. Rhod. IV. 90. etc. Mox ψυχρὴ ἐπικουρίη uti νίκη ψυχρὴ IX. 49., et ἐλπὶς ψυχρὰ Euripid. Iph. Aul. 1014., et Josephi Bel. Jud. I. 18, 3. WESS.

4. συμβουλεύομεν δὲ ὑμῖν δοῦναι ὑμέας etc.] Res testificatione Thucydidis III. 55. extra dubii periculum, non insectationis Plutarchi, malignitatis hîc manifesta cubilia detegentis. Spartani-ne Platæensibus οὐ κατὰ εὐνοίην, ut Atheniensibus se jungerent, suaserint; an hos bello Bœotico, Platæensium caussa, expositos voluerint; dictu quidem nunc difficile. Cognitissimi tamen Athenis totaque Græcia Σπάρ-

της ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια, Euripid. Andromach. 446. WESS.

6. ἠπίστησαν] Qui hic scribendum credidit οὐκ ἠπείστησαν, non recordabatur quod sæpe legerat apud Sophoclem, ἀπιστῆσαι positum pro ἀπειθῆσαι. Sæpius id ipsum legeremus apud veteres, si per correctores licuisset. Qui vulgo ἀπειθὴς, illis etiam ἄπιστος dicebatur: ἀπιστεῖν idem erat ac ἀπειθεῖν, vel εἶναι ἀπειθῆ. Zonaras in Lexico Ms. Ἄπιστος λέγεται καὶ ὁ μὴ πειθόμενος, ὥς φησὶ Πλάτων· καὶ Ξενοφῶν Κύρου παιδείας ά (p. 4, 14. p. 26, 11.) Εὐπιστοτάτους, (τοὺς) εὐπειθεστάτους ἢ μάλιστα πειθομένους. Luculentus testis est Harpocration, Ἀπιστεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀπειθεῖν, dixisse scribens Antiphontem et Isocratem: Ἀπιστίαν, τὴν ἀπείθειαν, Demosthenem (p. 70, 43. p. 71, 53.) aliosque plures. Antiphontis oratio citata periit: in Isocratis vulgatur ad Philippum Epist. p. 409. A. εἰ μὲν ἐπείσθης—εἰ δ' ἠπείθησας: reponendum ἠπίστησας ex Harpocr. Conf. Hesych. in Ἠπίστησεν. Inter Leunclavium et H. Steph. motam litem componere conatus Hutchinson ad Xenoph. Κυρ. Παιδ. p. 114. Sophoclis excitat loca, quibus nixus Stephano suffragatur: sed Sophoclea debet ille Æm. Porto, qui collegerat illa initio notarum in Xenoph. Ad Hesych. in Ἀπιστεῖ et in Ἄπιστος errat Kuster: recte judicat Abresch. conf. Porti Lex. Ion. in Ἄκριτος, et Hemsterhusius ad Lucian. p. 179. VALCK.

9. De Hysiis ante disputatum V. 74. WESS.

109 1. ὀλίγους γὰρ εἶναι, στρατιῇ—συμβαλέειν] Intellige ὡς vel ὥστε συμβαλέειν. SCHW. Conf. Matthiæ Gr. gr. 448. b.

2. ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθ. πολεμαρχέειν] Athenis κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσθαι legitimum facit Pythagoras in Luciani Vitar. Auct. c. 6., et plures a Davisio nominati ad Max. Tyr. Diss. XXII. p. 582. Meursius, autem primum omnium Polemarchum Callimachum hunc creans, Att. Lect. II. 14., in fraudem Simsonium induit Chron. A. M. 3514., deceptum Pausaniæ verbis I. 15., ubi Kuhnius melius. WESS.

Ib. ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμ.] Incogitanter Meursio Callimachus iste dicitur Athenis *primus* polemarchi munus obiisse, Att. Lect. II. c. 14. Meursium sequitur Kuhnius ad Poll. VIII. 92. Ut primus forte Polemarchorum Callima-

chus decem ducibus hoc tempore fuerit adjunctus undecimus, qui in acie honoratiorem ex lege locum teneret, (a qua suspicione non multum abfuit Perizon. ad Æliani Var. Hist. p. 421.) certo constat non primum fuisse Callimachum apud Athenienses polemarchum. Pausaniæ verba I. p. 37. quibus solis niti potuit Meursius, vel aliter accipienda sunt, vel ita leviter refingenda, ut de Callimacho scripserit, ὃς, Ἀθηναίοις πολεμαρχῶν, (vid. Herodiani Philetær. a Piersono vulgatus p. 441.) ἦρξατο nempe μάχεσθαι, vel τῆς μάχης. Apud Herod. c. 111. τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος: de eodem Polemo Soph. p. 3. ἐξῆρχε γὰρ, κἀν τοῖς πρώτοις ἔταττεν αὐτὸν ἡ πολεμαρχία. Nobile votum, quo Dianæ τῇ Ἀγροτέρᾳ ante pugnam Marathoniam se obstrinxerunt Athenienses, fecisse dicitur Callimachus polemarchus in Schol. ad Aristoph. Eq. 657. Recte Meurs. observat, Athen. Att. II. 5., eadem sacra postea quotannis fecisse Dianæ polemarchum, *quia primus olim Callimachus polemarchus ita instituit.* Nollem eadem pag. scripsisset vir egregius, *votum illud, Dianæ factum, ante Xenophontem Herodotum quoque retulisse lib. VI.; quem malignitatis accusat eo nomine Plutarchus.* Apud Plutarch. t. II. p. 862. B. pro φησὶ scribendum φασὶ, nam votum nusquam memorat neque sacri solennis originem Herodotus, atque idcirco Plutarcho accusatur negligentiæ l. c. ἐσπουδακὼς περὶ τὰς Ἀθήνας διαφερόντως, οὐδὲ τὴν πρὸς Ἄγρας πομπὴν ἱστόρηκας, ἣν πέμπουσιν ἔτι νῦν τῇ Ἑκάτῃ χαριστήρια τῆς νίκης ἑορτάζοντες: in var. lect. πρὸς Ἀργοτέραν legitur; nisi sit ex codicibus, alterum non mutarem, inprimis cum sequatur τῇ Ἑκάτῃ. Scripserat-ne forsan τῇ ἕκτῃ Θαργηλιῶνος? Isthoc die quotannis Athenienses τῇ Ἀγροτέρᾳ ἀποθύουσι τὰς χιμαίρας juxta Ælian. Var. Hist. II. 25. Qui hujus sacri meminerunt viri docti, caute abstinuerunt loco Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 302, 17. VALCK.

4. ἐς κίνδυνον ἥκουσι μέγιστον] Scribi potuit: νῦν γὰρ δὴ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κινδύνων ἥκουσι μέγιστον: ut forte legit Valla. Herodoteo, ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, idem significat hoc Demosth. p. 204. ἀφ' οὗ γέγονεν ἡ πόλις: et Lysiæ p. 115. ἐξ ὅσου Ἀθηναῖοι ἀείμνηστοι εἰσίν. Deinceps, ταῦτα ὦν πάντα, ait, ἐς σὲ νῦν τείνει: sicut Eurip. Phœn. 438. Ἀλλ' εἰς σὲ

τείνει τῶνδε διάλυσις κακῶν. Pæne ultima Miltiadis, ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβουλὴν ἕλῃ, satis adparet quid sibi velint: una tamen adjecta litera, una ablata, clariora evaderent: τὴν δὲ (nempe γνώμην) τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἢν ἕλῃ. Sed eleganter corrigit Reiskius, ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἔχῃ: vertitque *si vero iis adhæerescas qui student conflictum impedire*. τῆς αὐτοῦ γνώμης ἐχόμενος dicitur Thrasybulus Thucydidi VIII. 81. De Callimacho polemarcho Polemon p. 16. τῶν ἄλλων πολεμάρχων δειλίαν ἐντιθεμένων τῷ πλήθει, ἡ τούτου ψῆφος προσγενομένη τὴν ὅλην συμβολὴν ἐποίησε. Calida sæpe ducum consilia sua videtur auctoritate moderatus polemarchus; cujus tamen in bellis sequentibus Atheniensium rara fit mentio. VALCK.

4. δέδοκται] Quid ab Hippia Medisque in Athenienses *decretum* fuerit, significat. Tale δέδοκτο IX. 73. et δέδοκται sive δεδόκηται γίνεσθαι VII. 16. WESS.

6. κελευόντων συμβαλέειν] Jucundior additamento oratio, et consuetudini propior. Supra c. 106. ἦν—μηνὸς εἰνάτη· εἰνάτη δὲ etc. et IX. 11. στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον etc. Adde III. 12. WESS.

111 1. τὸν πολεμάρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν.] Rhetor Glaucias in Plutarchi Sympos. I. 10. Æantidis pugna Marathonia cornu dextrum Æschyli testimonio contribuit, atque ex illis Callimachum polemarchum fuisse, quippe Aphidnæum. Quod non quidem recusandum, modo præcipua ratio Callimachi, tanquam polemarchi, ducatur. Rex olim in cornu dextro imperabat, teste Euripide Supplic. 657. Mutata reipublicæ forma polemarcho honor iste cessit. De serie tribuum, et quo se ordine exceperint, ampla disquisitio Corsini Fast. Att. Diss. III. p. 119. et præcipue Diss. IV. WESS. Conf. Taylor. Lect. Lys. cap. 3. p. 235. seq. ed. Reisk. SCHWEIG.

112 1. διετέτακτο] Vid. Matthiæ Gr. gr. 296. fin.

Ib. ἦσαν δὲ] Vid. Matthiæ Gr. gr. 304.

2. Si narranti Pausaniæ veritas constat, diu ante Athenienses δρόμῳ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐχρῶντο Messenii, IV. 8. Prisci certe Græci non ita, Poëta Iliad. γ′. 8. indice. WESS.

4. πρῶτοί τε ἀνέσχοντο] Ubi Miltiades Aristides t. III. p. 283. ἰδιώτας ἐξαγαγὼν, ὡς εἰπεῖν, ἐπανήγαγε νικηφόρους: Schol. in codice Burm. Ἰδιώτας λέγει οὐ τῶν πολεμικῶν, ἀλλὰ νίκης—ἢ—οὐ μάχης ἀπείρους, ἀλλὰ τοιαύτης Μηδικῆς νίκης. καὶ Ἡρόδοτος ἐν τῇ ϛ' λέγει, ὅτι τὸ (an τότε?) πρῶτον Ἕλληνες ὑπέστησαν σχῆμα θεάσασθαι Μηδικόν. vid. Maxim. Tyr. xxx. 6. Aristoph. Nub. 958. et 981. VALCK.

113 3. πῦρ τε αἴτεον] Scribens ista Herodotus, ut multa sæpius alia Homerica, sic h. l. respexisse videtur illud Hectoris ex Iliad. ο'. 718. adclamantis Trojanis, Οἴσετε πῦρ. SCHW.

114 1. πόνῳ] Πόνον, Nostri studio, Procopius creberrime: veluti, ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ γενόμενος, Bel. Pers. II. 25. Ex Sosicratis Græcis Rutilius Lupus de Figur. Sent. p. 3. *Deinde in ipso belli labore ac periculo deseruit nos Philippus.* Callimachi nomen, quod codicibus nonnullis abest, delere non sustineo, quippe orationem colorans. Ipsum autem innumeris confixum sagittis et jaculis inmotum stetisse, nugantur Rhetores: ἔμενεν ἐν τῷ τῆς στάσεως σχήματι, καὶ ἐδόκει ἑστάναι, πεσεῖν μὴ δυνάμενος, Polemo Or. 1. p. 2. WESS.

Ib. Κυναίγειρος] Sic Æschyli fratrem plerique indigetant. At Κυνέγειρος est (quemadmodum et schedis Med. et Paris.) poëtis. Οὔ σε μάκαρ Κυνέγειρε, τὸν ὡς Κυνέγειρον ἔγραψε Φᾶσις, Anthol. lib. IV. p. 453. ubi Brodæus. Laudabilis Cynægiri audacia a Justino lib. II. 9. Polemone Or. 1. atque aliis ita pingitur, ut supra fidem longe sit. Fluxit ex frivola Atheniensium et Sophistarum jactantia, in certamine Marathonio inmanem in modum exsultante. WESS.—Conf. Jacobs ad Anal. Br. t. II. p. 200. SCHWEIG.

Ib. Κυναίγειρος ὁ Εὐφορίωνος] Cynægiri militis Atheniensis rabiem, Persicam navem manu retinentis, explicatius enarrat Justinus II. 9. Callimacho quid evenisse diceretur tacet Herodotus, obortam Epizelo cœcitatem tradens c. 117. Sophistarum ingeniis exercendis Callimachus præsertim et Cynægirus præbuere materiam: duæ nobis supersunt Polemonis orationes, utriusque laudes decantantis: de Callimacho non nominato vid. Aristid. Panathen. I. p. 216. Scholiastes ibi Ms. et Cynægiri facinus enarrat, et Callimacho quid evenerit. Tres istos patriæ defensores egregios memorant

Ælian. de Nat. An. VII. 38. Maximus Tyr. V. 9. τὴν Κυναιγείρου χεῖρα, καὶ τὴν Πολυζήλου συμφορὰν, καὶ τὰ Καλλιμάχου τραύματα: ubi docuit Davisius alibi quoque Herodoti Epizelum [c. 117.] dictum Πολύζηλον, et Plutarcho. Epizeli loco Stesilaum nominat cum Miltiade, Callimacho, et Cynegiro, Tzetzes Chil. I. 867. Unum de decem ducibus Stesilaum in prælio cecidisse novimus ex Herodoto; plerorumque nomina ignorantur, quorum gloriam Miltiades obscuravit, qui δέκατος αὐτὸς στρατηγήσας, μόνος, ὡς εἰπεῖν, ὀνομάζεται, καὶ ταῦτα 'Αριστείδου τοῦ Λυσιμάχου παρόντος, ut scribit Aristid. t. III. p. 286. Milites gregarios Cynægirum et Epizelum, sive Polyzelum, in duces transformavit qui Plutarchi nomen mentitus confinxit *Parallela* quæ vocant *minora*, t. II. p. 305. c. quique magnam mendacis libelli partem, ista quoque, descripsit Stobæus p. 91, 11. Propter tot egregia vetustatis monumenta credere maluissem, Stobæanis hic illic ex isto fuisse libello ab alia manu inculcata; sed in suo Florilegio eadem jam legisse Photium monstrant scriptores citati, quorum nomina et opera pleraque etiam omnia ficta sunt. VALCK.

115 1. ἐξανακρουσάμενοι] Interpretatus sum *in puppim remigantes*, tamquam esset ἐπὶ πρύμνην ἀνακρουσάμενοι, quo Noster VIII. 84. utitur: similiter Larcher, *ils se retirèrent sans revirer de bord*, coll. Schol. Thucyd. I. 50. Quæ interpretatio haud male conveniret huic loco, si *proris littori obversis* stetissent naves. Atque hoc ipsum quidem ita cogitari posset, si ἄφλαστα, (c. 114.) quæ *manu tenuisse Cynægirus* perhibetur, cum Grammaticis nonnullis (de quibus Heynius ad Iliad. ο'. 717. et ι'. 242.) eadem intelligere liceret quæ alias ἀκροστόλια. Sed hi quum a doctioribus manifesti erroris arguantur, *aplustre* in *puppi navis* fuisse præcise contendentibus; rectius ἐξανακρουσάμενοι intelligetur *citatis* (*valide pulsatis*) *remis sese recipientes*. Neque enim magis hujus loci est Gronovii interpretatio, quam Wesselingius etiam tenuit, *navibus cæteris inhibuerunt*, dictione ex Ciceron. ad Attic. XIII. 21. repetita. SCHWEIG.

Ib. τὰ ἐξ 'Ερετρίης ἀνδράποδα] Offenderunt Plutarchum τὰ ἀνδράποδα, de captivis Eretriensibus. Potuisset leniore vo-

cabulo *αἰχμαλώτους*, uti deinceps, eos scriptor describere: hîc ex Persarum judicio, quibus utique pro *mancipiis* capti illi, sive ἀνδραποδισμένοι post pauca. WESS.

2. αἰτίη δὲ ἔσχε 'Αθην.] Plutarchi editi lectio t. II. p. 862. c. αἰτίην δὲ ἔσχον, mihi, ut aliis, genuina videretur, nisi hîc sequeretur αὐτούς. Αἰτίαν ἔχειν, ut sæpe apud alios, apud Plutarchum etiam significat *dici, perhiberi*, ex gr. t. II. p. 803. c. 807. E. 850. B. 959. E. 1134. B. vid. Casaub. in Athen. IX. p. 639=368. b. Mos usitatus scribendi illic quoque substitui potuit Herodoteo. Quod aliis diceretur, αἰτίαν ἔχουσιν 'Αλκμαιωνίδαι φονεῦσαι αὐτοὺς, vel τοῦ φόνου αὐτῶν, (ut Æsch. Eum. 582.) id Herodoto dicitur, φονεῦσαι αὐτοὺς αἰτίη ἔχει 'Αλκμαιωνίδας, V. 71. ut cap. 70. τὸν Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾷν. Ad istam normam ordine suo hîc verba collocari potuerant: αἰτίη δὲ ἔσχε αὐτοὺς (ἐν) 'Αθηναίοισι ταῦτα ἐπινοηθῆναι, *istud excogitasse perhibebantur apud Athenienses* ἐξ 'Αλκμαιωνιδέων μηχανῆς. Plutarchi tamen lectionem, si codices præberent, reciperem. VALCK.

116 1. 'Αθηναῖοι δὲ, ὡς ποδῶν εἴχοντο, τάχιστα ἐβοήθεον] Dubito sit-ne τὸ τάχιστα natum ex interpretamento; sed minime cunctanter corrigo, ὡς ποδῶν εἶχον. Hoc in talibus semper invenietur: ὡς ἕκαστος τάχους εἶχε· ὡς εἶχον τάχους· ὡς ποδῶν, vel ᾗ ποδῶν εἶχον, apud Thucydid. VI. 97. VII. 2. Demosth. p. 740, 148. Xenoph. p. 309, 41. etc. Herodotus IX. 58. ἐδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον, *quantum quisque pedibus valebant.* VIII. 107. ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος restituetur ex codd. vid. Wessel. Diss. Herod. p. 129. et ad Diodori II. p. 628. De aquila eleganter Ælian. Nat. Anim. VII. 11. ὥσπερ οὖν ὁρμῆς τε ἅμα καὶ πτερῶν εἶχεν ἐμπηδᾷ, *quanto potuit maximo alarum volatu*, Gesner. Livius XXXV. 26. *cetera classis, prætoria nave amissa, quantum quæque remis valuit, fugerunt.* Aut ad hunc e campo Marathonio properantium reditum, aut ad illud tempus, quo primum obviam ibant Persis, pertinet quod scribit Clemens Alex. I. Strom. pag. 418. VALCK. Potuerat quidem abesse vox τάχιστα: potest vero etiam, pro copia præsertim quam amat Noster, percommode locum suum tueri. Et verba quidem commode sic distinguentur: 'Αθηναῖοι δὲ, ὡς ποδῶν εἶχον, τάχιστα

etc. Possis vero etiam τάχιστα tamquam ad ὡς pertinens accipere, quasi dixisset ὡς τάχιστα εἶχον ποδῶν. SCHWEIG. Vide Matthiæ Gr. gr. 315.

Ib. Ἡρακληΐου—ἐν ἄλλῳ Ἡρακλ.] Duo illa Herculis templa Harpocration etiam memorat in Ἡράκλεια, ubi Valesius attigit Herodotea. VALCK.

117 1. κατὰ ἑξακισχιλίους etc.] Plutarchi Malign. p. 862. D. judicio, ἀνατέτραπται τῆς νίκης τὸ μέγεθος, καὶ τὸ τέλος εἰς οὐδὲν ἥκει περιβοήτου κατορθώματος, ob exiguum adeo cæsorum numerum. Quod illi condonamus, nimium memori inscriptionis, Ἑλλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι Ἔκτειναν Μήδων ἐννέα μυριάδας. Herodotus veracis officium scriptoris functus est, Atheniensium laudibus nec detrahens, neque, quod exprobratum acerbius, blandiens. Ceterum Epizelus Cuphagoræ fil. recentioribus Πολύζηλος audit, Plutarcho, Suidæ, Stobæo et Maximo Tyr. Diss. V. ubi p. 513. Davisius. WESS.

3. λέγειν δὲ αὐτὸν ἤκουσα] Sic acceperunt ista nonnulli, ac si ipsum narrantem audisset Herodotus Epizelum; quæ *ab aliis accepisse se* duplici formula significat. Contra IX. 16., τάδε ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου: hinc utique longe diversum esset, λέγειν ἤκουσα (vel ἐπυθόμην) Θέρσανδρον. In his errantes recte corrigit eruditus Auctor *des Essais de Critique* p. 187. VALCK.

118 1. ζήτησιν] Corrigendum suspicor, ἐξέτασιν ἐποιέετο: neque enim quæ adessent *quærendæ* naves erant, sed *perscrutandæ;* λίαν ἀκριβῶς ἐξετάζων invenit Datis in Phœnissa nave signum Apollinis, a sacrilegis furtim atque inscio duce subreptum. Phrases sunt usitatissimæ, ἐξέτασιν ὅπλων ποιεῖσθαι, vel ἀνδρῶν, vel τοῦ ἱππικοῦ. In Attica lege, quam habet Petitus p. 209., pro Γενέσθαι ζήτησιν, emendari debet, γενέσθαι ἐξέτασιν πάντων τῶν ἐγγεγραμμένων τοῖς Ληξιαρχικοῖς γραμματείοις: ut legitur in Isæi fragmento apud Dionys. Halic. t. II. p. 175, 11. conf. Harpocr. in Διαψήφισις. VALCK. Vocem ζήτησιν non debuisse sollicitari, ut taceam librorum omnium et Suidæ (voc. Δᾶτις) consensum, vel frequens usus vocabuli ζητητής, *inquisitor*, poterat ducere, de quo consuli Harpocration potest. SCHWEIG.

3. ἐς Δήλιον τὸ Θηβαίων] Pausanias, repertam in navi Phœnissa Apollinis imaginem Nostri verbis describens, traditam ait X. 28. Ταναγραίοις ἐς Δήλιον, contractiore usus narratione. Namque in Tanagræorum agro, ipsisque Bœotiæ finibus maritimis Delium illud; de quo ad Diodori XII. 69. Multum autem conducunt ad Herodoti finiendam ætatem xx. isti, quibus evolutis in Tanagræorum Delium Apollinis signum rediit, anni. WESS.

119 2. Ἀρδέρικκα] In barbara voce nihil tento, ignarus quid præstet: certum est, discrepare, situm si spectes, abs similis tituli loco lib. I. 185. Philostratus collocat, ex Damidis monumentis, Eretrienses in Medorum regione, unius, sed citati cursus, diei itinere a Babylone, Vit. Apoll. lib. I. 24. Itaque, nisi a Damide decipimur, medii ferme Susa inter et Babylonem sedes a Dario acceperunt. WESS.

Ib. Fontem Philostratus bitumine, oleo et aqua, sale neglecto, scaturiisse, inprudenter perhibet. WESS.

5. De cultu, scribendi modo, et Eretriensium exsulum sepulturæ ritu Philostrati Damis plura, nonnullis intempestiva Olearii cura perversis. WESS.

120 2. ὕστερον] Venerunt Spartani τῇ ὑστεραίᾳ τῆς μάχης in Platon. Menex. p. 240. c. WESS.

121 1. οὐκ ἐνδέκομαι τὸν λόγον] Narratam sibi, vel ab aliis scripto mandatam, Atheniensium quorumdam suspicionem tot argumentis repellit Herodotus, ut in his etiam vexandis modum excessisse videatur Plutarchus de Herod. Malign. p. 862. E. et 863: contendens primum et solum Herodotum istam accusationem commemorasse: πρῶτος, inquit, ἀνθρώπων ἐπενήνοχας ἐγκλήματα.—σὺ κατηγορεῖς, εἶτα ἀπολογῇ· καὶ γράφεις κατ' ἐπιφανῶν ἀνδρῶν διαβολὰς, ἃς πάλιν ἀναιρεῖς. ἀπιστῶν δὲ, σεαυτῷ δηλονότι, σεαυτοῦ γὰρ ἀκήκοας λέγοντος, Ἀλκμαιωνίδας ἀνασχεῖν ἀσπίδα νενικημένοις καὶ φεύγουσι τοῖς βαρβάροις. VALCK.

Ib. Καλλίῃ—Ἱππονίκου δὲ πατρί etc.] Horum vellem historicus mentionem omisisset, haud sane necessariam. Quod prioribus subdit Plutarch. de Callia et Hipponico, habet illud multo majorem veri speciem; nam isthac certe via sibi videtur Herodotus occasionem parasse Calliam laudandi,

patrem Hipponici; *patri*, sic legitur apud Plutarchum, *προσάψας τὸν υἱὸν Ἱππόνικον, ὃς ἦν καθ' Ἡρόδοτον ἐν τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων.* Ista quidem acerbissima videbitur criminatio consideranti quæ Plutarchus alibi de Herodoto prodidit, suos etiam nonnunquam testes excitans, veluti Diyllum historicum Atticum p. 862. B. et 864. C. D. Aristophanem Bœotum, quæque Nostro minus honorifica narrat Dion Chrys. in Corinthiaca p. 456. C. Sed ista Plutarchi difficultate non carent: neque enim Herodoto fuisse dicitur Hipponicus unus ex Atheniensium ditissimis, nec primi istius Calliæ filius Hipponicus ætate floruit Herodoti. Suspicor verba quædam Plutarchi transposita sic in proximis olim fuisse lecta: Τοῖς δὲ Καλλίου τοῦ Φαινίππου χρησάμενος ἐπαίνοις, καὶ προσάψας αὐτῷ τὸν υἱὸν Ἱππόνικον, ὡμολόγησεν ὅτι μηδὲν τῶν πραγμάτων δεομένων, ἀλλὰ θεραπείᾳ καὶ χάριτι τοῦ Ἱππονίκου (ὃς ἦν καθ' Ἡρόδοτον ἐν τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων·) τὸν Καλλίαν παρενέβαλεν: ut Calliæ laudes filiique Hipponici nomen in hanc historiæ partem inculcasse dicatur, quo gratificaretur Hipponico, hujus nominis in ista familia secundo, *qui*, *καθ' Ἡρόδοτον*, *ætate Herodoti, unus erat ex Atheniensium ditissimis.* Primus quidem Callias Phænippi fil. fuit pecuniosus; sed secundus præsertim Callias, thesauro quodam ditatus[f], filium reliquit Hipponicum itidem secundum, qui (Plut. I. pag. 321. D.) Græcorum fuisse fertur ditissimus. Callias iste secundus, velut Princeps legationis ad Artaxerxem missæ, Herodoto quoque memoratus in transcursu VII. 151., Aristidi velut æquali dissimillimus sæpius opponitur: vid. Hemsterh. ad Luciani Timon. p. 137. Quod legitur apud Stobæum p. 521, 13. εἴγε μὴ τῶν ποτὲ Ἀθηναίων ὁ πλουσιώτατος ἀμείνων ἦν Ἀριστείδου καὶ Σωκράτους (Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους) ἐν πενίᾳ τῆς ἀρετῆς: id mea sententia ferri nequit: scioli videtur adsumentum Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους, et non nominatus Callias Hipponici fil. fuisse designatus: conf. Aristides Soph. t. I. p. 340. Lucian. t. II. p. 638. et 696. Themist. II. p. 36. D. Hujus familiæ historiam *non paucis adhuc difficultatibus* impeditam fatetur Hemsterhus. ad Lucian.

[f] Conf. Athen. lib. XII. cap. 52. SCHWEIG.

Qui de illa egerint, citantur ad Diodor. Sic. XII. 4. n. 23. VALCK.

122 1. Καλλίεω δὲ τούτου etc.] Memorabile Calliæ elogium cur trium codicum scriptores contemtui habitum præterierint, caussam non perspicio, nisi illi id ignorarint, adsutum aliunde. Gronovio cupide largior, rerum nexum, si omnia ista exsulent, non dissolvi: perhibere præterea honoris et magnificentiæ testimonium, quale vix aliud. Si Herodoto auferantur, id sane fatendum est, non indocti admodumque recentis esse hominis, sed adprime in Calliæ negotiis et familia callentis. Pertinet eo victoria Olympica, quam Olymp. LIV. indeptus est, νενικηκὼς ἵππῳ, ut scholia habent ad Comici Nub. 284. Meursius oblitus eorum, quæ in Herodoto, inprudenter ex Critici Olympiade LIV. fecit τετάρτην καὶ ἑβδομηκοστὴν, sive LXXIV., de Archont. II. 4. Pisistrati enim bonorum sector vitam tam longe haud extendit. De Phænippo Calliæque gente plura Palmerius Exercit. p. 754. et Perizon. ad Var. Æliani XIV. 16. WESS.

Ib. Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ etc.] Hîc sane miror codicis Medicei bonitatem, in quo nihil horum reperiri scribit Gronov. Quod viro clarissimo, idem mihi quoque verum videtur, quæcunque continentur hoc capite in laudem Calliæ, ab alia fuisse manu adjecta, hominis forte non longe recentioris in gratiam Calliæ cujusdam vel Hipponici: atque idem sensisse videntur antiquarii, qui in codicibus ista censuere prætermittenda: sed, si vel in omnibus legerentur, nihilominus indigna prorsus illa judicarem Herodoto. Quibus illa modis lecta sibi Plutarchus excepisset, turpi adulatione in laudem ditissimæ familiæ composita[k]! Horum conditor, imitator ille quidem Herodoti, sibi tamen nativam in scribendo faciem dissimulare non potuit. Prima illa, Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ μνήμην ἐστὶ πάντα τινὰ ἔχειν, Sophistam sapiunt, non Herodotum; quem, isto nusquam modo loquentem, ordine verborum perturbato voluit imitari. ἄξιόν ἐστι sequente infinitivo non est Herodoteum,

[k] At satis invidiose Nostrum incusavit Plutarchus, Calliæ laudes non nisi in Hipponici gratiam ab illo huic narrationi fuisse insertas. SCHW.

quantum memini[l]. *Sed cur tandem decet unumquemque istius Calliæ* πολλαχοῦ *meminisse*[m]*?* τοῦτο μὲν, inquit,—τοῦτο δὲ,—τοῦτο δὲ—, tria nobis enumerat, propter quæ memoratu videri deberet omnibus dignissimus: τοῦτο μὲν γὰρ, ait, τὰ προλελεγμένα ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα. Quænam illa tandem? virum præcellentem Pisistratum oderat invidus, et, ut erat pecuniosus, ejecti quæ publicata fuerant emit[n]. Τοῦτο δὲ, ait, τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ἐποίησε, ἵππῳ νικήσας etc. Sed quid ibi fecit adeo præ ceteris laudabile? an forte τἀπινίκια θύσας totam panegyrin excepit convivio? nam ἵππῳ νικῆσαι, et τεθρίππῳ δεύτερον γενέσθαι, quod cum multis habuit commune, nihil adeo erat cur præ aliis Nostro memoratis Olympionicis posterorum esset memoria dignus. Φανερωθῆναι ἐς τοὺς Ἕλληνας πάντας μεγίστῃσι δαπάνῃσι: ea, opinor, laus, si quid illa est, Calliis et Hipponicis congruit[o]. Quod addit denique de filiabus, in libro Œconomico patribus forsan in exemplum proponi potuerat; sed propterea nunquam in historia Herodoto Callias fuisset dignus visus seculorum memoria[p]. Tandem abjiciantur ista; et Herodotea male divulsa cohærebunt. VALCK.[q]

125 4. προσέφερε] Scribi malim una litera auctius προσεφεῦρε. Aviditas Alcmæonis, dono nondum contenta, πρὸς τὴν δωρεὴν ἐοῦσαν τοιαύτην τοιάδε ἐπιτηδεύσας προσεφεῦρε: *insuper talia commentus est.* Commentum hominis ridiculum indignatus bis enarrat Dion Chrys. primum paucis sub finem Or. XVII. pag. 253. deinceps explicatius et ad Nostri ductum, Or.

[l] At vide hoc ex lib. I. c. 14. τοῦ μάλιστα μνήμην ἄξιον ἔχειν ἐστί. SCHW.

[m] Quidni vero πολλαχοῦ, *qualibet oblata occasione*, laudetur ab omnibus vir laude præcipua dignus? SCHW.

[n] At de eodem viro ibidem memoraverat Herodotus, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἔχθιστα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμηχανᾶτο. SCHWEIG.

[o] Atqui est hoc illud ipsum, quod paullo ante requirebat vir doctissimus, quærens: *An forte* τἀπινίκια *θύσας totum panegyrin excepit convivio?* Sed et ipsæ per se victoriæ in illis certaminum solennitatibus reportatæ quanta fuerint apud Græcos laudis materia novimus omnes: earumque mentionem ab eodem Herodoto in virorum quorumque elogiis, quos Musæ ejus illustrant, frequentissime factam videmus. SCHWEIG.

[p] Immo vero ipsa illa admirabilis amabilisque æquitas et indulgentia, qua adversus filias suas usus erat Callias, quo magis aliena illa fuit a constanti Græcorum more, tanto majori laude et honorifica ad posteros commemoratione digna videri Scriptori nostro, optimo viro, debuit. SCHW.

[q] Ego vero mihi videor luculente satis ostendisse, immerito νοθείας adeo suspectam Herodotoque indignam visam esse viris doctissimis istam de Calliæ laudibus παρενθήκην. SCHW.

LXXVIII. p. 659., thesaurum scribit ingressum Alcmæona χιτῶνά τε ποδήρη καταζωσάμενον, καὶ τὸν κόλπον ἐμπλήσαντα γυναικεῖον καὶ βαθὺν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐξεπίτηδες μεγάλα καὶ κοῖλα ὑποδησάμενος· τέλος δὲ τὴν κόμην διασπάσαντα (leg. διαπάσαντα ex Herod.) καὶ τὰ γένεια τῷ ψήγματι, καὶ τὸ στόμα ἐμπλήσαντα καὶ τὰς γνάθους ἑκατέρας, μόλις ἔξω βαδίζειν,—γέλωτα καὶ θέαν Κροίσῳ παρέχοντα καὶ Λυδοῖς. In Herodoteis Diss. Wess. p. 116. obtulit κόλπον πολὺν, procul dubio genuinum: illinc parum distant *manus quantum extendi poterant*, πολλαὶ χεῖρες dictæ Callim. Hymn. Dianæ 27. Sophoclis, πολλὴν γλῶσσαν ἐκχέας μάτην in Stobæo pag. 163, 27. quæque dantur similia. VALCK.—Κόλπος πολλὸς, *sinus amplus.* Ut πλῆθος, I. 203. 204. IV. 123. (ubi vide Adn.) sic et πολὺς, de *amplitudine*, IV. 39. 109. VII. 14. Verbum vero προσέφερε sollicitatum nollem, peraptum huic loco: *ad donum illud* (scil. *capiendum*) *tale inventum adtulit Callias.* Ipsa illa notio, quam verbo προσεφεῦρε expressam Valckenarius voluerat, in verbo ἐπιτηδεύσας inest. SCHWEIG.

5. παρέσαξε παρὰ τὰς κνήμας] Harpocrationis Ἀποσάξαντα, ἀντὶ τοῦ φράξαντα τὸ τρῆμα, καὶ ἀποπληρώσαντα, Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, huc olim referri posse putabam, siquidem nulla huic verbo opportunior tota hac Musa statio. At vide, quæ supra c. 44. disputata fuerunt. WESS.

Ib. διαπάσας] Quid Tzetzæ oculos, ut Alcmæonem dentibus comam, auro gravem, dixerit retinentem, præstrinxerit, non adsequor. Falsum certe et nugatorium de Pindaro, quasi eadem ille de Alcmæone. Græcos ejus interpretes ad Pyth. Od. VII. justius nominasset. WESS.

7. οὕτω τεθριπποτροφήσας] In argumento secundo Nubium Aristoph. ἡ τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν οἰκία—ἐξ ἀρχῆς, ὥς φησὶν Ἡρόδοτος, τεθριπποτρόφος ἦν καὶ πολλὰς ἀνῃρημένη νίκας, τὰς μὲν Ὀλυμπιάσι, τὰς δὲ Πυθοῖ, etc. Bigis primus Atheniensium Alcmæon victoriam reportasse dicitur Olympiacam Isocrati Or. de Bigis p. 351. c. ζεύγει πρῶτος Ἀλκμαίων τῶν πολιτῶν Ὀλυμπιάσιν ἐνίκησε. VALCK.

Ib. Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται] In laudibus Alcmæonidarum apud Pindarum Pyth. Od. VII. 13. præter alias sacrorum certaminum victorias, μία δ' ἐκπρεπὴς Διὸς Ὀλυμπίας, a Criti-

cis Megacli, Alcmæonis patri, Olymp. XLVII. assignata: quorum quidem adfirmatio haud scio an poëtæ, unam duntaxat Olympicam Alcmæonidarum lauream celebrantis, bene consulat famæ, si Alcmæoni, Megaclis fil., altera debeatur ex Nostri testimonio. Malim opinari, idem Olympici ludi præmium a Pindaro et Herodoto prædicari. WESS.

126 2. τοῦ Μύρωνος, τοῦ Ἀνδρέω] Avus Clisthenis Pausaniæ II. 8. Πύῤῥων est, ubi Kuhnius Orthagoræ Sicyonii tyranni filium censuit, Andrei sive Andreæ non recordatus. Orthagoram, familiæ principem, agnovi V. 67., deditque eundem Plut. Ser. Num. Vind. p. 553. A., Σικυωνίοις μὲν Ὀρθαγόρας γενόμενος τύραννος, καὶ μετ' ἐκεῖνον οἱ περὶ Μύρωνα καὶ Κλεισθένην, τὴν ἀκολασίαν ἔπαυσαν, verum Myroni titulum egregie asserens, in Pausania vitiosum ac reformandum. WESS. Proavo Clisthenis nomen *Andreas* fuit, non *Andreus*. Ἀνδρέω in medio decurtatum ex Ἀνδρέεω, a nominativo Ἀνδρέας, Ionice Ἀνδρέης. Sic Πυθέω VII. 181. pro Πυθέεω, a nom. Πυθέας, Ion. Πυθέης. Conf. ad I. 180. SCHWEIG.

127 1. ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἷς ἀνὴρ ἀπίκετο] His quæ proxima subjiciuntur apud Athen. XII. pag. 541. C. εἵποντο γοῦν αὐτῷ χίλιοι μάγειροι καὶ ὀρνιθευταὶ, verba videntur Timæi. De Smindyridis luxurie egit Perizon. in Æliani Var. Hist. IX. 24. attigerat Vales. in Exc. ex Diodoro p. 40. Illud Herodoti, πλεῖστον—εἷς ἀνὴρ, adhibuit de Antiphonte oratore Thucyd. VIII. c. 68. τοὺς ἀγωνιζομένους—πλεῖστα εἷς ἀνὴρ—δυνάμενος ὠφελεῖν, *unus omnium maxime.* Cyrus Xenophontis Ἀναβ. I. p. 159, 16. δῶρα πλεῖστα μὲν, οἶμαι, εἷς γε ἀνὴρ ὢν ἐλάμβανε. Conf. Æsch. Pers. 327. Præter Smindyridem ex Italia Sicyona venit procus Agaristæ Δάμασος Ἀμύριος: sic enim pro Δάμας ὁ Σαμύριος optime restituit Galeus ex S. Ἄμυρις etiam Italiota proverbio fuit nobilitatus, de quo plura dedit ex Pausaniæ Lex. Eustathius in Il. β'. pag. 298=225., quam Diogenian. III. 26. Oraculum, quo respiciunt, servavit Athen. XII. p. 520. A. Hos ex Italia procos Agaristæ designari voluit Dion Chrys. XI. p. 163. D. ubi Plisthenis nomini nomen Clisthenis cum Casaubono substituendum est. VALCK.

2. ὑπερφύντος τε Ἕλληνας ἰσχύϊ] Nihil muto. Pausanias

VI. 3. οἱ πάντες ἄνθρωποι θεραπεύουσι τὰ ὑπερέχοντα τῇ ἰσχύϊ. Titormi robur corporis, Milonis viribus exsuperantius, describunt Ælian. XII. 22. et Athen. X. p. 412. f. Ambiguum autem καὶ φυγόντος ἀνθρώπους explicatur verbis similibus IV. 174. οἱ πάντα ἄνθρωπον φεύγουσι καὶ παντὸς ὁμιλίην, *qui fugiunt quemcunque hominem et cujuscunque conmercium.* WESS.

3. Φείδωνος τοῦ Ἀργείων τυράννου παῖς Λεωκήδης, Φείδωνος δὲ τοῦ τὰ μέτρα etc.] Sunt hæc turpiter interpolata, luxata certe et mutila. Phidon, qui pondera et mensuras Peloponnesiis invenit, et Olympiade VIII. Eleos certaminum præsidio privavit, multo prior Phidone est, cujus filius Leocedes inter procos Agaristæ nomen profitebatur. Non latuit ea loci insulsitas Palmerium Gronoviumque, quorum hic opitulaturus, Φείδωνος παῖς Λεωκήδης, ἀπὸ Φείδωνος δὲ τοῦ Ἀργείων τυράννου, τοῦ τὰ μέτρα etc. ille vero Φείδωνος τοῦ Ἀργείου παῖς Λεωκήδης, τυράννου δὲ Φείδωνος ἀπόγονος, τοῦ τὰ μέτρα etc. Quæ ego quidem laudare, certa præstare non possum. Prisci Phidonis τυράννων τῶν Ἕλλησι μάλιστα ὑβρίσαντος memoria in Pausaniæ VI. 22. WESS. De superiore illo Phidone, emendationem Gronovii probans Larcherus adcurate egit in Adnotatione ad hunc locum: et de ætate quidem illius ac de mensurarum ac ponderum usu, quem in Peloponnesum introduxisse perhibetur, ad Strab. VIII. p. 549=358. ad Plin. VII. 56. (57.) et ad Marmora Oxon. Epoch. 31. provocavit; de insolentia vero ejusdem in agonothetas Eleenses admissa, præter Pausaniam a Wess. laudatum, ad eumdem Strabonis locum modo citatum. De eodem homine consuli potest ejusdem Larcheri Commentatio in Actis Acad. Inscript. tom. XLVI. p. 43. seqq. SCHWEIG. Recte Gronovius judicat vocem ἀπογόνου excidisse. Vid. Musgravii dissert. p. 178. seqq. PORSON. *Tracts* p. 325.

Ib. Παίου] Conmode Ortelius et Palmerius Πάου κώμης ἐρείπια ex Pausaniæ Arcadicis c. 23. conpararunt, quibus contento esse licet. Nam Παλαιοπόλιος, ex suspicione Pauwii, de Arcadiæ Mantinea, locuplete caret teste, abitque longius. Multum quoque codicum quorundam Πάγου πόλιος versavi, sed irrita opera. Certum est, Phormionem, Casto-

res hospitio excipientem in Plutarch. t. II. p. 1103. A., diversum videri ab Euphorione, Laphanis patre: hic Arcas ex Azania, ille Spartiata, et dubiæ hospitalitatis apud Pausan. III. 16. WESS.

5. Σκοπαδέων] Scopadarum familiam hinc Perizon. ad Æliani Var. XII. 1. illustravit. WESS.

128 1. ἐν τῇ συνεστίῃ,] Quod ostentant libri ἐν τῇ συνεστοῖ, tale profecto adparet, ut progredientem injecta quasi manu moretur. Antea ἐν τῇ ὦν παρελθούσῃ εὐεστοῖ de præterlapsa felicitate admirati fuimus: de absentia vero, τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης IX. 84. Inde-ne ἐν τῇ συνεστοῖ, *in familiari usu ipsoque convictu*, deflectit? Equidem arbitrari id, Ionici moris gnarus, nequeo. Sed vide adscripta I. 85. WESS.—Ut εὐεστὼ et ἀπεστὼ a verbo εἰμὶ, *sum*, derivantur; sic et vocab. συνεστὼ, ab eodem verbo ductum, idem prorsus ac συνουσία, quod paullo ante positum, valebit. Atqui manifeste videtur Scriptor h. l. vocabulum ponere voluisse, quod paullo saltem diversum a superiore significatum haberet. Jam, ut συνεστία, sic et συνουσία quidem *convivium* subinde significat, veluti II. 78.; sed συνουσία latiorem habet significationem, quamlibet etiam *conversationem* et *familiarem usum* indicans; nunc igitur illa generalior notio vocabulo συνεστία, quod nihil aliud nisi *convivium* significat, restringitur. SCHW.

129 1. τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου] Est, cui placuit, τῆς τε κατακλήσιος τοῦ γάμου, *concludendarum nuptiarum*, dictione apud Græcos ignota, in Germaniæ finibus frequente. Loci sententiam Hippoclidæ verba explicant, ὅτι πάρεστιν ἢ μετὰ τῆς γυναικὸς ἢ μόνος κατακλιθησόμενος, *adesse se, ut aut cum Agarista aut solus accumbat*, in Diodori t. II. p. 550. WESS.—Germanicum vocab. *Beylager* id ipsum exprimit, quod κατάκλισιν τοῦ γάμου Herodotus dicit. SCHWEIG.

2. κατέχων πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ Ἱπποκλείδης] Valla, quasi προέχων τῶν ἄλλων legisset, *quum longe alios antecederet*: quam fere in sententiam etiam κατέχων τοὺς ἄλλους accipi posse Corayus (apud Larcherum) censuit: quo etiam tendit Schulzii (in Herodoti Bellis Persicis) ad hunc locum adnotatio. Vallæ interpretationem quum tenuisset Gronovius, illius loco Wesseling. hanc posuit, *quum longe detineret*;

perapte ad consuetum verbi usum, sed sensu haud satis perspicuo. Larcherus in hanc partem accepit, *animos omnium advertens, attentionem omnium in se præ ceteris convertens.* Equidem, quum *continendi, cohibendi* notione passim Herodotus verbum κατέχειν frequentet, in eam fere sententiam illud h. l. interpretatus sum, quam H. Steph. in Thes. Gr. Ling. t. I. col. 1345. ex Isocrate adnotavit, dicens: "Invenio autem κατέχειν et pro *Cohibeo* vel potius *Reprimo* loquentem, et quasi *Silentium ei impono.*" SCHWEIG.

Ib. αὐλῆσαι ἐμμέλειαν] Tragicus saltandi canendique modus ἡ Ἐμμέλεια plerumque intelligitur, honestusque censebatur. Vide Athen. I. p. 21. E. XIV. 631. C. et Hesych. hac voce. Monuit vero idem Hesychius, eodem nomine ab Æschylo satyricum etiam modum indigitari, qui alias *sicinnis:* atque ea notione forsan ἐμμέλεια h. l. fuerit accipienda. SCHWEIG.

3. ὑπόπτευε] Ὑπόπτευε Clisthenes, saltatorio illo Hippoclidæ orbe viso, de proco *suspicatus levissima quævis.* Potest alioqui ὑποπτεύειν, *limis* et *iratis oculis adspexisse* Clisthenem, ut ὑποβλέπειν, ὑπιδεῖν, innuere; de qua ejus vocabuli dote erudite Ernesti ad Callimachi Hymn. Del. 62. WESS.

4. σχημάτια] Σχήματα sive σχημάτια saltantium lucem accipiunt ex Casauboni Anim. ad Athen. XIV. p. 628. d.[r] Jam, τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν, sic Zenobius Cent. V. 31. eloquitur, ἐπὶ κρὰς κυβιστήσας, non ἐπὶ κρέας, quod Schottus vulgavit et male vertit, in adnotatis insuper delinquens varie. WESS.

Ib. τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε] Attigit ista sæpius et cum similibus comparavit Eustath. in Hom. Il. α'. p. 159=120, 44. ψ'. p. 1334=1460, 21. Od. ε'. p. 1531=219, 10. Contra τὸ χειρονομεῖν, *gesticulari,* ταῖς χερσὶν ὀρχεῖσθαι dixit Antiphanes apud Athen. IV. p. 134. B., qui nobis XI. p. 482. E. ex Andromeda Sophoclis hunc unicum servavit senarium: Ἵπποισιν ἢ κύμβαισι ναυστολεῖς χθόνα; interpretatur Eustath. ἱππότης ἥκεις, ἢ διὰ πλοίου, p. 1205=1281, 20. Sed hoc ad aliud etiam genus referri potest, D'Orvillio operose tractatum in Chariton. p. 395. et seqq. Alia quædam notata

[r] Conf. eumdem Athen. I. 21. c. SCHWEIG.

sunt ad Eurip. Phœn. 28., ubi omitti non debuerant Philostrati ἱπποκόμος τῶν καμήλων e lib. II. de Vit. Apoll. c. 1. et ex cap. 6. ἱππόται τῆς ἀγέλης ταύτης, *elephantis equorum loco vecti*, Hemsterh. in Lucian. p. 401. Conf. Meursii Orchestra in Χειρονομία. VALCK.

6. ἀπωρχήσαο γε μὴν τὸν γάμον] Clisthenis dictum merito videbatur Athenæo XIV. pag. 628. D. χάριεν καὶ σημεῖον διανοίας πεπαιδευμένης. Optime Budæum sequutus H. Steph. Thes. L. Gr. II. pag. 1485., interpretatur, τῇ ἀσχημοσύνῃ τῆς ὀρχήσεως τὸν γάμον ἀπέβαλες. Herodoti verbum Suidas adhibuit in Οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ. Ἐξωρχήσῃ τὸν γάμον scripsit Zenob. V. 31., monente Kustero: conf. Diogenian. VII. 21. Erasmus et H. Steph. Plutarchi verba jam compararunt, quæ leguntur in Herodotum acerbissima t. II. p. 867. B. Forte verbi memor in hac narratione Ælianus de Nat. An. XVI. 23. proprio significatu scripsit τὸν πόλεμον ἐξωρχήσαντο, de equis, qui in bello ad tibiam saltantes, excussis sessoribus cladem dominis attulissent. Ad ἐξορχεῖσθαι apta quædam dedit Normann. in Aristid. p. 590. VALCK.

130 1. πάντας ὑμᾶς ἐπαινέω etc.] Similis Jovis ad uxorem filiasque excusatio in Luciani Dial. Deor. XX. 1., forsan ad hanc Clisthenis efficta. WESS.

2. Μεγακλέϊ ἐγγυῶ παῖδα] Oblatam accipiens conditionem Megacles mox dicebat ἐγγυᾶσθαι. In talibus ὁ διδοὺς ἐγγυᾷ· ἐγγυᾶται ὁ λαμβάνων, apud Isæum p. 40, 37. 42. p. 41, 27. Pausan. IV. p. 302. f. Eadem significandi differentia multa distabant in Attico foro. VALCK.

131 1. ἐβώσθησαν] Oblitus horum H. Steph. in Recensu Vocum Herodoti, verba Scriptoris lib. VIII. 124. Θεμιστοκλέης ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη—ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα reformat ἐβώθη, facto ex ἐβοήθη, cui calculum non addo. Utrumque ex βόω, per syncopen ex βοάω, genito; quod Sylburgius ad Clenardum et Portus ostenderunt. WESS. Herodoteum ἐβώσθησαν vulgo diceretur διεβοήθησαν. In βωθῆναι inserta litera sequentis erat asperitas mollienda. VALCK.

2. Κλεισθένης ὁ τὰς φυλὰς etc.] Vide lib. V. c. 66. SCHW.

133 3. κατειλημένους] Herodotei moris esse κατειληθέντας ἐς τὸ τεῖχος et ἐντὸς τείχεος, nemo non novit. Itaque bene V., a

quo una littera alii differunt, uti sæpe erratur. Vid. IX. 30. et 69., atque D'Orvillium ad Charit. p. 601. WESS.

Ib. ἐγκατειλημμένους] Una de duabus litera prætermissa scripserat, opinor, ἐγκατειλημένους, ut sæpius in talibus κατειληθῆναι ἐς τὸ τεῖχος· ἐς τὴν ἀκρόπολιν· ἐς τὸ ἄστυ. Apud Nepot. c. 7. Miltiades *urbem operibus clausit, omnique commeatu privavit.* Ephorus, e quo suam sumsisse Cornelium narrationem vidit Lambinus, apud Steph. Byz. in Πάρος, de Miltiade, Πάρον, ait,—καθεζόμενος (προσκαθεζόμενος scribendum puto) ἐπολιόρκει πολὺν χρόνον τῆς θαλάττης εἴργων. Mirarer quomodo scribi posset ad Κατέκλεισαν in Scholiis ad Thucydid. V. 83. τουτέστι τῶν εἰσαγωγίμων ἢ τῆς θαλάττης αὐτοὺς ἀπέκλεισαν: nisi dederit Thucydides, ἐγκατέκλεισαν —Μακεδονίας Ἀθηναῖοι Περδίκκαν, ut Sophocles dixit in Aj. 1292. ἑρκέων ἐγκεκλεισμένους, pro ἐντὸς ἑρκέων κεκλεισμένους. VALCK.

4. Interpunctione mutata scribendum: καὶ, τῇ μάλιστα ἔσκε ἑκάστοτε ἐπίμαχον, τοῦ τείχεος τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήρετο (vel ἐξῆρτο) διπλήσιον τοῦ ἀρχαίου. Scribi quoque potuit, τὸ τοῦ τείχεος, sed alterum præfero. Thucyd. IV. 115., ᾗ—ἦν ἐπιμαχώτατον, nempe τὸ τείχισμα. Xenoph. pag. 360, 13. VALCK. Potest vero etiam, τοῦ τείχεος ad superiora relato, commode intelligi ἐπίμαχόν τι (vel μέρος, aut ἐπίμαχον χωρίον, ex I. 84.) τοῦ τείχεος. SCHWEIG.

Ib. καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε etc., contendi cum lib. I. 84. poterit. WESS.

134 4. τὸ ἕρκος] *Septum templi*, ἕρκος Nostro, περίβολον dixerunt Plato t. III. p. 116. c. et sæpe Pausan., qui, nulla quoque templi mentione facta, VIII. p. 664. περίβολον θεῶν ἱερὸν τῶν μεγάλων, *Cereris et Proserpinæ*, quarum sacerdos Herodotea fuit Timo: p. 675. ἐντεῦθεν ἐς τὸν ἱερὸν περίβολον τῆς Δεσποίνης (filiæ Neptuni Cererisque) ἐστὶν εἴσοδος. *Septum* si Miltiadi licuisset ingredi Cereris, viro certe fas non erat ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον. Sic eximie sanctius *penetrale* vocabant, *in quo mystica sacra* Cereris recondebantur. Attigit Hemsterh. in Aristoph. Plut. p. 275. et in Lucian. p. 136. vid. Hesych. in Ἀνάκτορον. In Plutarch. de Is. et Osir. p. 161. [p. 378. D. E.] ubi μέγαρα in μεγαλάρτια mutanda censebat Spanhem.

ad Callim. p. 673. legerem: Βοιωτοὶ, ὅτε τὰ τῆς Ἀχαιᾶς μέγαρα κινοῦσιν. Profano non licebat Miltiadi κινεῖν τι τῶν ἀκινήτων. De aliorum etiam templorum *interiori recessu* ἀνάκτορα frequenter Euripides, μέγαρον adhibet Herodotus. VALCK.

135 4. ἐκφήνασαν] Eleganter Liban. t. I. p. 486. ἀλλ' ἡ κρίνασα θεὸς μὴ εὖ τελευτῆσαι τὸν μέγαν Μιλτιάδην, αὐτὴ τοῦτο τὸ κακὸν ἔπεμψε, hæc Nostri æmulatus, addito accusatore Xanthippo. WESS.

136 1. τῆς Ἀθηναίων ἀπάτης εἵνεκα] Ephorum sequitur probabiliter Nepos. Scholion est ineditum in Aristid. t. III. p. 292. Ἕνα λέγει τὸν Μιλτιάδην· ὅτε γὰρ ἐκρίνετο ἐπὶ τῇ Πάρῳ, ἠθέλησαν αὐτὸν κατακρημνίσαι. ὁ δὲ Πρύτανις εἰσελθὼν ἔζη (ἐξῃτήσατο) αὐτόν. ἡ δὲ αἰτία τῆς Πάρου αὕτη ἦν, καταδουλοῦσθαι τὰς νήσους τοῖς Ἀθηναίοις· καὶ ἐξελθὼν εἰς Πάρον πρώτην, καὶ παρελθὼν τὸ (εἰς τὸ) ἱερὸν μεμολυσμένος αἵματι τῶν πολεμίων, οἱ μὲν φασὶν ὡς βέλει ἐβλήθη· οἱ δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ τείχους κατηνέχθη· κατεαγῆς οὖν τὸν μηρὸν ὑπέστρεψεν ἄπρακτοι ἀεὶ ἐκρίνετο. Postrema sic emendanda sunt, κατεαγὼς οὖν τὸν μ. ὑπ. ἄπρακτος, καὶ ἐκρίνετο. VALCK.

Ib. αὐτὸς μὲν παρεὼν οὐκ ἀπελογέετο] In fine suæ pro Miltiade apologiæ Aristides, οὐδὲν πλέον, inquit, τοῖς δικασταῖς δείξαντα τοῦ τραύματος, οὐ δακρύσαντα, οὐ παιδία ἀναβιβασάμενον· Postrema rectius omisisset Sophista. In his sua Nepos debet, opinor, Ephoro. Secundum Herodotum, verba pro eo fecerunt amici, τῆς μάχης τε τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης πολλὰ ἐπιμεμνημένοι, καὶ ὡς ἑλὼν Λῆμνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγοὺς παρέδωκε Ἀθηναίοισι. Si sic scripta codex præberet antiquus, voces τὴν Λήμνου αἵρεσιν ex nota marginali crederem adjectas. VALCK. Perinde vero suspicari licebat, post τὴν Λήμνου αἵρεσιν intercidisse fortasse verbum aliquod, veluti ἐπιλέγοντες, aut in eamdem sententiam aliud. Sed fortasse etiam neutra opus erat conjectura. Verbum ἐπιμεμνημένοι proinde et cum accusat. et cum genit. casu jungi potest. Itaque, sicut et alias variare multis modis constructionem orationis amat Noster, et ab alio structuræ genere ad aliud subito transire, sic fortasse et hoc ἀνακολουθίας genus, quod in vulgata hujus loci scriptura consentientibus libris inest, licitum sibi judicavit. SCHWEIG.

2. τῆς ἐν Μαραθῶνι] Quod schedæ adjungunt γενομένης, ne-

cessarium quidem non est, Herodoteum tamen VII. I. Tale etiam τὸ ἐν M. γενόμενον τρῶμα, supra c. 132. Continuo nexum aut debebat scribi καὶ τῆς Λήμνου αἱρέσιος, quæ Pavii doctrina, aut, quod et Valckenario Nostro in opinionem venit, ex parte tolli, legique καὶ ὡς ἑλὼν Λῆμνον etc. His jungo ex Gruteri Thes. p. CCCCXXXVIII. 6. epigramma priscum, ΠΑΝΤΕΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗ, ΤΑΛΑΡΗΙΑ ΕΡΓΑ ΙΣΑΣΙΝ ΠΕΡΣΑΙ, ΚΑΙ ΜΑΡΑΘΩΝ ΣΗΣ ΑΡΕΤΗΣ ΤΕΜΕΝΟΣ: cujus quidem ταλαρήϊα, si pingeretur, τὰ σ' ἀρήϊα, non morarentur lectores. Alia Burmannus Sec. ad Anthol. Lat. II. p. 195. WESS.

3. προσγενομένου δὲ τοῦ δήμου etc.] Venerat Miltiades in barathri periculum ex Platonis narratione in Gorg. p. 516. E.; cui adstipulatur Aristides t. II. p. 224. ed. Jeb. Alii id reticent, sollemni in talibus variatione. WESS.

137 2. μισθὸν τοῦ τείχεος etc.] Τεῖχος τὸ περὶ τὴν ἀκρόπολιν signatur V. 64. et Bouherio, Diss. Herod. c. 9. p. 100. WESS.

Ib. τὴν πρότερον εἶναι κακὴν] Quod paulo legitur ante, ἐοῦσαν, hic meo judicio aptius esset, quam εἶναι: illic ad ambiguum evitandum omitti potuit: ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώρην, τὴν σφίσι αὐτοῖσι (*ipsis*, Pelasgis nempe) ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν ἔδοσαν οἰκῆσαι μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ περὶ τὴν ἀκρόπολίν κοτε ἐληλαμένου. Ut Valla, cepit ista Meurs. Cecrop. cap. 5. Conf. Solan. ad Lucian. t. II. p. 22. Schol. in Eurip. Phœn. 24.[s] et in Schol. ad Aristoph. Av. 833. Τυρσηνῶν τείχισμα Πελασγικὸν, quod attigit Græviu in Procem. ad Callim. VALCK. — At ἐοῦσαν commode suum locum tuetur: hîc τὴν, Ionice pro ἣν positum, in oratione infinita recte cum εἶναι construitur, sicut ταύτην ὡς ἰδεῖν, et paullo ante ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν. SCHWEIG.

6. τοσοῦτο—ὅσῳ] v. Matthiæ Gr. gr. 479. Obs. 2.

7. καὶ δὴ καὶ Λῆμνον.] Sic solent istæ voculæ adhiberi: I. 29. *Sardes venerunt* ἄλλοι τε,—καὶ δὴ καὶ Σόλων. Cap. 129. καὶ ἄλλα λέγων—καὶ δὴ καὶ εἴρετό μιν. IV. 150. ex codd. scriptum, εἵποντο δέ οἱ καὶ ἄλλοι τῶν πολιητέων, καὶ δὴ καὶ Βάττος. VALCK.

138 1. κτησάμενοι] Opportunius στησάμενοι, *positis navibus*, vi-

[s] At ibi nihil huc spectans. SCHWEIG.

deri potest; nisi tum demum naves sibi Pelasgos *parasse* placeat, quæ vix credibilis de insulanis opinio. Rapuerunt autem insidiatores κανηφόρους παρθένους, πλεύσαντες εἰς Βραυρῶνα, teste Philochoro apud Scholiasten Venetum, a Bongiovanni publicatum, in Iliad. α΄. 465.[t] Vide ad IV. 145. WESS.

3. γλῶσσάν τε τὴν Ἀττικὴν, καὶ etc.] Herodotum sequutus Didymus apud Schol. in Eurip. Hec. 886. αἱ δὲ τοὺς παῖδας, inquit, τὴν πατρῴαν φωνὴν καὶ τὰ ἤθη ἐδίδαξαν. Quæ succedunt ibidem vitiosa, οἱ δὲ συνήρχοντο τότε ἀλλήλοις, sic videntur corrigenda: οἱ δὲ συνήρχοντό τε ἀλλήλοις, καὶ, εἴ τις τύπτοι ἀπ' αὐτῶν τινα, ἐβοήθουν ἅπαντες: expressa sunt ista ex Herodoteis, quæ respicit Eustath. in Il. α΄. p. 158=119, 41. Conf. Zenob. IV. 91. VALCK.

7. τοὺς ἅμα Θόαντι etc.] Thoantem Hypsipylæ pietate conservatum poëtæ perhibent. Alia omnia Herodotus, vitii suspectus propterea Barthio ad Papinii Stat. Theb. V. 328. *Nemo*, decernenti, *de Thoante hoc tradidit. Igitur duæ voces ἅμα Θόαντι, aut glossema sunt, aut corrupta est prior, et legendum*, παρὰ Θόαντος. Quid si vero Herodotus, ut sæpe, separatas ab aliis habuerit rationes? Habuisse autem, membranæ clamant omnes, et laudati ad Euripid. Hecub. interpretes, καὶ μετὰ ταῦτα αἱ Λήμνιαι γυναῖκες τοὺς σὺν Θόαντι πάντας ἀπέκτειναν. δι' ἀμφότερα οὖν ταῦτα ἡ παροιμία ἐδόθη, τὰ Λήμνια κακά. Errant fateor in tempore necis, alioqui Nostro conspirantes plenissime. De famoso Lemniis dicto multa Stanleius ad Choëph. Æschyli 631. WESS.—De Lemniorum virorum cæde a mulieribus patrata consuli Apollodorus potest I. 9, 17. et Apollon. Rhod. I. 608. seqq. Quod vero de Thoante Herodotum separatas ab aliis auctoribus rationes habuisse scribit vir doctissimus, pro ea sententia ad Euripidis Scholiasten frustra provocatur; quippe quem sua, loco citato, ex ipso Herodoto hausisse (partim quidem nonnihil mutata, partim vero memoriæ lapsu depravata) dubitari vix potest. Credibile est utique, legisse eum apud Herodotum, quod et libri nostri exhibent, τοὺς ἅμα Θόαντι, suo vero arbitratu σὺν pro ἅμα, non discrepante sententia, posu-

[t] Schol. Villois. ad Il. α΄. vs. 594. SCHWEIG.

isse. Sed illud h. l. quæri haud immerito posse videtur, recte-ne verba ista Scriptoris nostri acceperint Interpretes, quos et ego imprudens secutus in Latinis posui, *maritos suos simul cum Thoante occidentes.* Id si ille voluisset, non τοὺς ἅμα Θόαντι scripturus erat, sed nude ἅμα Θόαντι ἄνδρας σφετέρους. Adjectus articulus indicat τοὺς ἅμα Θόαντι γενομένους, *qui cum Thoante* (i. e. *Thoantis ætate*) *vixerunt:* quo indicatur tempus, quo ea res gesta est; non negatur, cæde exemtum per filiæ pietatem fuisse Thoantem. SCHWEIG.

140 1. κατανύσας] Utrum Valla, vertendo *solvens*, καταλύσας habuerit ante oculos, valde dubium: certe Scholion aut aberratio est, cujusmodi καταστήσας S. Præcessit ἐπεὰν—ἐξανύσῃ—ἐς τὴν ἡμετέρην: redibitque ἐξανύουσι VII. 183. Apud Diodorum XIV. 103. scripti libri πεμπταῖος δὲ κατανύσας ἐς τὴν Μεσσήνην: antea καταλύσας, quod hîc in Etonensi. WESS.

2. Ἡφαιστιέες] Lemnus δίπολις erat, quarum Hephæstia in parte insulæ versus orientem solem, Myrina ad ejus occasum; prodente, qui ad utramque invisit, Galeno lib. IX. Simpl. Medic. p. 118. WESS.

Ib. Ἡφαιστιέες μέν νυν ἐπείθοντο] In his quoque diversum ab Herodoto sequutus auctorem Nepos, tandem tamen, qui Lemnum incolebant, secunda fortuna adversariorum captos, narrat ex insula demigrasse. Herodoto tota dicitur insula sub Atheniensium redacta potestatem; nam primum, inquit, Ἡφαιστιέες ἐπείθοντο, tandem et coacti Μυριναῖοι παρέστησαν. Duæ tantum erant urbes in insula Lemno, Μύρινα, et Ἡφαιστία, quapropter dicta fuit δίπολις secundum alios et Etymologum p. 279, 5. conf. Harpocrat. in Ἡφαιστία, Schol. Hom. in Il. α'. 593. et Berkel. ad Steph. in Μύρινα. Sed ad Herodotum pertinet inprimis insigne fragmentum Chronicorum Characis, quod minus intellectum hactenus apud Steph. Byz. nobis fuit servatum in Ἡφαιστία. Priora istius fragm. verba sic reficienda videntur: Χάραξ—φησὶν, ὅτι οἱ Μυριναῖοι, τῶν Πελασγικῶν ὑποσχέσεων οὐ φροντίσαντες, ἀπέκλεισαν τῷ Μιλτιάδῃ τὰς πύλας, κἀκεῖνος πολιορκίᾳ παρεστήσατο αὐτούς. Sequentibus gravius vulnus fuit inflictum: Τῶν δ' Ἡφαιστιέων τύραννος ὢν φοβηθεὶς τὴν δύναμιν ἔφη χαριζόμενος τοῖς Ἀθηναίοις, φίλοις οὖσιν, ἐμπεδοῦν τὰ ὁμολογηθέντα ὑπὸ τῶν Πελα-

σγῶν, καὶ ἀμαχεὶ παρέδωκε τὴν πόλιν. Est qui voci τύραννος subjectum ὢν deleri voluerit, vestigium veri nominis olim a Charace positi, τύραννος Ἕρμων. His fac subjecta fuisse, (τῶν Περσῶν) φοβηθεὶς τὴν δύναμιν, omnia recte se habebunt. Hermonis nomen satis commendabit Zenob. III. 85. in Ἑρμώνειος χάρις: ubi in eadem historia, diversimode narrata, Ἕρμων βασιλεύων τῶν Πελασγῶν ἐξέστη τῆς χώρας, τῇ μὲν ἀληθείᾳ τοῦ Δαρείου τὴν δύναμιν φοβηθεὶς, προσποιησάμενος δὲ ἑκὼν διδόναι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν χάριν. In Characis verbis, quod properanti Salmasio exciderat, Berkelius non debuerat in contextum inferre, κἀκεῖνος τὴν πολιορκίαν παρεστήσατο αὐτοῖς: illa vix Græca; sincera sunt ante vulgata, κἀκεῖνος πολιορκίᾳ παρεστήσατο αὐτοὺς, *qui prius obsidione cinctos sub potestatem suam redegit.* De iisdem Myrinæis Herodotus, ἐπολιορκέοντο, ait, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν, *donec et hi in deditionem venerunt.* Conf. VI. 99. Demosth. c. Androt. p. 386, 28. Ejusdem est p. 6, 25. Ὄλυνθον παραστήσεται. In istum sensum præter ceteros bis terve παραστήσασθαι Thucydides adhibuit, docente Dukero in Add. ad pag. 73. pro ὑποχείριον ποιεῖσθαι Herodot. IV. 136. III. 45. Attigit hunc usum Schol. Soph. Œd. in Col. 910. VALCK.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SEPTIMUM.

1 1. ΚΕΧΑΡΑΓΜΕΝΟΝ] Hesychius: Κεχαραγμένος· ὠργισμένος. Euripides Med. 156. κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου. SCHWEIG.

3. Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα] Tueri sese πᾶσα potuisset, ni stetisset per schedas. Appianus Bell. Civ. IV. 52. τὰ ὑπερόρια πάντα πολέμοις—ἐδονεῖτο. Herodianus VII. 5. πᾶν δὴ τὸ Λιβύων ἔθνος εὐθέως ἐδεδόνητο. Non exscribo Gregor. Naz. Or. XXVIII. p. 483. D. neque Agathiam Schol. II. p. 30. Tzetzes Chil. I. 870. τρεῖς ὅλους ἐπὶ χρόνους turbatam Asiam, conductasque undique copias scribit; seculi more, quo de Hemsterh. ad Plut. Comici p. 407. WESS.

2 1. ἀποδέξαντα βασιλῆα—στρατεύεσθαι] Secundum *Persarum legem*, soli forte memoratam *Herodoto, ante expeditionem susceptam a rege designandus erat, qui*, si quid ipsi humanitus accidisset, *in regnum succederet.* Ex Herodoto non liquet, sic designatum successorem, si pater e bello salvus rediisset, cum illo velut collegam regnasse, quod viri docti tamen statuisse videntur: vid. Spanhem. ad Julian. p. 278. seq. Quam deinceps enarrat Darii filiorum litem ab ipso Dario secundum Xerxen pronunciatam, illam post patris obitum a patruo velut arbitro compositam, alium auctorem sequuti, tradiderunt Justinus II. 10. et Plutarch. t. II. p. 488. D. hinc Simson. Chron. A. M. 3520. conf. Julian. Or. I. p. 33. B. et Spanhem. p. 217. VALCK.

Ib. κατὰ τὸν Περσέων νόμον] Legem hanc Persarum, solius, quod quidem memini, Herodoti testimonio cognitam, Bris-

son. Regn. Pers. I. 9. tetigit. Lata prudenter fuit, ne, rege peregre fatis functo, de successione, damno civium, jure aut mage ferro disceptaretur. Eadem caussa Eurystheus, in Heraclidas profecturus, Μυκήνας τε καὶ τὴν ἀρχὴν, κατὰ τὸ οἰκεῖον, Atreo commisit apud Thucyd. I. 9. Quod Justinus autem de Dario, ab Artaxerxe patre in regni societatem adscito, *contra morem Persarum, apud quos rex non nisi morte mutatur*, X. 1. id hinc convellitur. Confer Ez. Spanhem. ad Juliani Or. I. pag. 279. WESS.

3. ἐπρέσβευε Ἀρτοβαζάνης] Hinc Hesychius: Ἐπρέσβευε, πρεσβύτατος ἦν. Thomas M. in Πρεσβεύονται: Πρεσβεύω, καὶ τὸ πρεσβύτερός εἰμι; quam in rem hæc adfert Herodoti et Thucydidis verba. Sophoclis Polynices Œd. in Col. 1418. [1422. ed. Br.] Αἰσχρὸν—τὸ πρεσβεύοντ' ἐμὲ Οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα: erat ille quidem secundum Euripiden natu minor; sed Soph. in eodem dixerat dramate 366. Ὁ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγὼς Τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πόλυνείκη θρόνων Ἀποστερίσκει. Herodoti Ἀρτοβαζάνης, (Plutarcho et Themistio p. 74. D. Ἀριαμένης, atque ita forsan etiam dictus Justino) *ætatis privilegio regnum sibi vindicabat*. VALCK.

Ib. Morem, quo natu major filiorum postgenitis in regni successione antefertur, juri gentium et naturæ acceptum Justinus fert, Eusebius Vit. Constant. I. 21. νόμῳ φύσεως. Videndus est H. Grotius Jur. Belli et Pac. II. 7. 13. et quæ ibi eruditi commentatores. WESS.

3 1. Δημάρητος] Vide lib. VI. c. 70. SCHWEIG.

2. ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει] *Sicuti rumor de eo fert*. Quæ quidem dictio tentanda non fuerat. Τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει scripsit VIII. 94. capite vero 5. post pauca, ἵνα λόγος τέ σε ἔχῃ. Nec multum Pindari abit Pyth. Od. I. sub fin. ἐχθρὰ Φάλαριν κατέχει παντᾷ φάτις. Alia, eaque jucunda figura, IX. 83. ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσιοφάνης: et Euripid. Helen. 257. τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα Μαψίδιον ἔχει φάτιν. Sed abstineo manum. WESS.

4 2. μετὰ ταῦτά τε καὶ Αἰγύπτου ἀπόστασιν] Requisiveram καὶ τὴν Αἰγ. ἀποστ. Sed ignorant articulum libri omnes. SCHWEIG.

Ib. τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ] Anno a pugna Marathonia quinto;

quandoquidem eam apparatus ad novum bellum triennalis excepit, et quarto anno Ægyptus defecit, Persarum excusso jugo, uti signatur clarissime c. 1. Supremum ergo diem Darius obiit sub annum Olymp. LXXIII. secundum. At hæc uberius Petavius Doctr. Temp. X. 23. et Dodwellus Ann. Thucydid. p. 44. WESS.

5 1. τὴν στρατιῆς ἄγερσιν] Dixit στρατοῦ ἐπάγερσιν cap. 20. et στρατοῦ ἄγερσιν c. 48.; unde στρατιῆς ἔγερσις, exercitus quædam ad prælium excitatio, longe differt: ut recte adeo, adprobantibus codicibus, Portus ἔγερσιν στρατιῆς proscripserit. Sæpe peccatur, ut Dissert. p. 117. ostendi, in στρατιὰν ἀγείρειν apud Libanium, Procopium atque alios: quæ quoque inter ἀγείρειν et ἐγείρειν adfinitas in Poëta turbas concivit, monitore ad eum Eustath. Il. p. 577, 17=p. 438, 38. WESS.

2. Ut hic Mardonius Gobryæ fil. dicitur δυνάμενος παρ' αὐτῷ μέγιστον Περσέων, in excerptis e Ctesia Ἀρτάπανος ὁ Ἀρτασύρα παῖς γίνεται δυνατὸς παρ' αὐτῷ, καὶ Μαρδόνιος ὁ παλαιός. Paulo post in istis ἀλλ' εἰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις, quam vim indit Gronov. voculæ εἰ, illa vereor ut idoneis exemplis possit firmari. εἰ γὰρ pro εἴθε γὰρ poëtis frequentatur, quos imitatur Noster I. 27. VALCK.

5. χώρη—ἀρετήν τε ἄκρη] Recte Valla dederat *regionem summæ bonitatis*, ut mirum sit alios hic interpretes aberrasse. Ἀρετὴν cujusvis rei vocabant τὴν ἀρίστην διάθεσιν, ἢ καθ' ἣν ἄριστα διάκειται τὸ ἔχον. Metopus Stobæi p. 7, 11. ἕκαστον τῶν ἐόντων τέληον καὶ ἄκρον γίνεται κατὰ τὰν οἰκήαν τᾶς φύσιος ἀρετάν, ut pro ἀρετᾶς φύσιν docte corrigebat Alb. Frisching Bernas. Phintidi apud Stob. p. 443, 46. memorantur ἀρετὰ ἵππω, ἁ τᾶς ἀκοᾶς, et ἁ τῶν ὀπτιλῶν, *oculorum*. (ὄπτυλλοι Hesychio restituendum pro Ὀπτοιαλοί.) Similia dantur Platonis. Archestratus Athen. III. p. 105. A. Ἀλλὰ παρεὶς λῆρον πολὺν, (lege λῆρον, πολυώνυμον) ἀστακὸν ὠνοῦ· Εἰσὶν μὲν πλεῖστοι πάντων ἀρετῇ τε κράτιστοι Ἐν Λιπάραις. VALCK.

6 3. παρὰ τῶν Ἀλευαδέων] Græciæ Thessaliæque hi proditores notantur IX. 57. et a Pausania VII. 10.[a] Luxus et opum ad sumtus tolerandos inmoderata cupido, ut semper,

[a] Conf. Nostrum VII. 130. sub fin. SCHWEIG.

Aleuadas ad perfidiam duxit, Critia teste apud Athen. XII. p. 527. B. WESS.

Ib. παρὰ τῶν Ἀλευαδέων] Larissæos fratres Aleuadas, Ἀλεύεω παῖδας, memorat IX. 57. Θώρηκα, Εὐρύπυλον, et Θρασυδήϊον. Hi Thessalos primum invitos (VII. 172.) Xerxi prodiderunt. Pausan. VII. p. 546. Ξέρξῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλαύνοντι Θεσσαλία δι' Ἀλευαδῶν προὐδόθη. Postea volentes etiam Thessali, a vicinis Phocensibus irritati, Persarum partes sunt sequuti: Philostr. Her. XIX. 15. In Epist. Socrat. 28. Alexander Græcis indicasse dicitur τὴν Ἀλέου καὶ Θετταλῶν προδοσίαν: ubi scribendum τὴν τῶν Ἀλεύου, vel τὴν Ἀλευαδῶν. Vetus et nobilissima familia Larissæ viguit Platonis etiam et Demosthenis ætate; habuit enim Larissæ Gorgias discipulos Ἀλευαδῶν τοὺς πρώτους, Platone teste initio Menonis t. II. p. 70. quo spectat in Lex. Timæus: vid. ibi p. 15=22. Ruhnkenius, et Vales. ad Harpocr. in Τετραρχία. Apud eundem Harp. ex Demosth. p. 142, 86. memoratus Σίμος, εἷς τῶν Ἀλευαδῶν fuisse dicitur τῶν δοκούντων συμπράξαι τῷ Μακεδόνι. Philippo, nec mirum, nobiles hi Thessali favebant, quorum majores in Thessalia regnaverant, tum temporis a tyrannis vexata. VALCK.

4. πρὸς τούτοισι ἔτι πλέον etc.] Perfrequens πρὸς ἔτι τούτοισι III. 65. IX. 110. invectum ὅτι excludit. Conf. Abreschium Dil. Thucyd. 112. WESS.

Ib. προσορέγοντο οἱ] Verbo προσορέγοντο haud dubie alia subjecta notio est, quam equidem in nostra versione ex Schneideri fere sententia (in Lexic. crit. proposita) expressi, *regi conciliabantur* scribens; rectius forsan scripturus, *ad regem se adplicabant, instabant regi, eumque urgebant.* Paullo minus est, sed eodem fere pertinet, quod infra ait προσεφέρετο, *accedebat ad regem, cum eo agebat.* Præterea suspicari licuerit, pro ἔτι πλέον fortasse ἐπὶ πλέον scripsisse auctorem: coll. Adnot. ad VI. 42. SCHWEIG.

Ib. Ὀνομάκριτον] Hinc Onomacriti constat ætas, quam justo priorem Tatianum statuisse et Clementem Alex. docuit Vossius Poët. Græc. c. 4. p. 23. et Bouherius Diss. Herod. c. 14. p. 154. Cur ille autem διαθέτης oraculorum Musæi? Thomæ Mag. διαθέτης est ὁ καθιστῶν καὶ οἰκονομῶν,

quidam quasi *dispensator ac interpres.* Διαθετὴς καὶ δημηγόρος jünguntur in Themistii Or. XXVI. p. 321. D. Vide Harpocrat. in Διάθεσις, et Ulpian. ad Demosth. Olynth. II. p. 14. WESS.

5. Onomacritus ad Hipparcho dicitur ejectus ἐξ Ἀθηνέων, a Laso Hermionensi deprehensus ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμόν. Ante Onomacritum Solon simillima fraude Homereis interserto versu effecerat, ut de Salamine contendentes Megarenses ab Atheniensibus vincerentur: præter Plutarch. rem narrant Diogen. Laërt. I. 48. Ulpian. ad Demosth. p. 254. et Eustath. in Il. β'. p. 215, 42. Quod his στίχον ἐγγράψαι εἰς τὸν κατάλογον, vel ἐμβαλεῖν, et παρενθεῖναι πεπλασμένον, id Herodoto dicitur ἐμποιῆσαι, et Pausaniæ II. p. 171. memoranti Ἡσίοδον ἢ τῶν τινα ἐμπεποιηκότων ἐς τὰ Ἡσιόδου τὰ ἔπη, συνθέντα ἐς τὴν Μεσσηνίων χάριν. Hinc distat quod idem scribit IX. p. 762. Ἡσίοδον ἢ τὸν Ἡσιόδῳ Θεογονίαν ἐσποιήσαντα de eo, qui ingenii filiolum Hesiodo contribuerat et velut in adoptionem emancipaverat. VALCK. De similibus Onomacriti fraudibus vide Fabric. ad Sext. Empir. p. 136. et Porsonum ad Eurip. Orest. 5. SCHW.

Ib. ἀφανιζοίατο κατὰ τῆς θαλ.] Geminum c. 235. κατὰ τῆς θαλάσσης καταδεδυκέναι. Plato Tim. p. 25. D. Ἀτλαντὶς νῆσος ὡσαύτως κατὰ τῆς θαλάσσης δῦσα ἠφανίσθη. WESS.

7 2. Achæmenem Ctesias Pers. c. 32. Ἀχαιμενίδην fratremque Artaxerxis perhibet, aberrans. Res certa ex III. 13. et Diodoro XI. 74. cladem Persicam et Achæmenis necem cum Olymp. LXXIX. 3. annoque Artaxerxis tertio conponente. WESS.

8 1. σύλλογον ἐπίκλητον] Posteriores una voce σύγκλητον dixisse, quod scribit Galeus, non opinor: concio populi extra ordinem Athenis coacta σύγκλητος ἐκκλησία Demostheni dicitur et Æschini: concionem Argivam σύλλογον πόλεως et ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον dixit Eurip. in Or. 728. et 611. ἀγορὴν Homerus: erat vero Homero βουλὴ τῶν ἐκκρίτων μόνων. Tale Herodotus intelligit *sanctius consilium,* quod ex delectis principibusque Persarum constabat. ἀποκλήτους vocabant Ætoli: Livius XXXV. 34., *Apocletos—vocant sanctius consilium: ex delectis constat viris.* Ἐσκλητὸν vel Ἐσκλητὺν Sy-

racusani: Hesych. Ἐσκλητὸς, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. Eustath. in Il. β'. p. 130, 30. Βουλὴν ἐποίει σύγκλητον·—ὅθεν Τραγικός τις, (Soph. Ant. 165.) σύγκλητον λέσχην γερόντων τὸ τοιοῦτον ὠνόμασεν, Ἡρόδοτος δὲ σύλλογον ἐπίκλητον λέγει Περσῶν. VALCK.

2. ἔλεξε Ξέρξης τάδε] Totam Xerxis orationem, μετακεκομισμένην εἰς τὴν Ἀτθίδα διάλεκτον, exhibet Dionys. Halic. t. II. p. 307, 308., velut insigne specimen, quo demonstret, Herodoti λέξιν τῆς τε αὐστηρᾶς καὶ τῆς ἡδείας ἁρμονίας μέσην εἶναι. In hac quoque μέση τῶν δυοῖν ἁρμονιῶν juxta Dionys. περὶ Συνθ. Ὀνομ. p. 51. princeps eminuit Homerus; quem, longo tamen intervallo, proximi quinam hac in parte sint sequuti ibidem docet. VALCK.

3. οὐδαμᾶ κω ἠτρεμ. ἐπεί τε etc.] Attico loquendi more, aut vulgo Græcis usitato, Dionys. οὐδένα χρόνον ἠτρεμήσαμεν, ἐξ οὗ παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίαν τήνδε παρὰ Μήδων. Vocem ἐπεὶ relinquere potuerat intactam, Atticis etiam usurpatam pro ἐξ οὗ, vel ἀφ' οὗ χρόνου. Ubi vulgatur in Aristoph. Equit. 5. ἐξ οὗ, Thomas Mag. legit ἐπεὶ in voc. Εἰσήῤῥησε: quod vidit monuitque Alberti ad Hesych. in Ἐπεί. Hoc a Grammaticis sæpe redditur ἀφ' οὗ, vel ἐξ οὗ, velut in Æsch. Choëph. 607. Eurip. Androm. 29. etc.[b] In sequentibus nonnulla paulo melius scripta præbet Dionys. quam nobis vulgata prostant. In proximis, ἀλλὰ θεός τε οὕτω ἄγει, pro ἄγει legisse videtur ἐνάγει, Herodoto præ ceteris frequentatum; nihil enim alias habuisset causæ, cur ἄγει altero mutasset. θεῶν ἀγόντων Sophoclis est Œd. in Col. 992. Xenoph. Κύρ. Ἀναβ. VI. p. 223, 3. ὁ θεὸς ἴσως ἄγει οὕτως. VALCK.—Potest vero etiam Dionysius interpretationis caussa ἐνάγει (i. e. *inducit, incitat, impellit*) pro ἄγει consulto posuisse. SCHWEIG.

7. ἵνα τὸ νοέω πρήσσειν ὑπερθέωμαι ὑμῖν] Legitur apud Dionys. ἵνα ἃ διανοοῦμαι πράττειν ὑποθῶ ὑμῖν. Galeus omnino scribendum hic in Herodoto censebat ὑποθέωμαι, atque id ipsum, alibi quoque reponendum alterius loco. Quanto rectius judicavit H. Steph., probante Wesselingio, pro ὑποθέμενος corrigendum I. 107. ὑπερθέμενος τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπό-

[b] At ἐπεί τε, pro communi ἐπεὶ vel ἀφ' οὗ, Ionibus propria formula est. SCHWEIG.

λοισι τὸ ἐνύπνιον. *Rem cum aliquo communicare*, vulgo Græcis ἀνακοινῶσαι et ἀνακοινώσασθαι, usitatissima Herodoto phrasi dicitur ὑπερτιθέναι et ὑπερτίθεσθαί τι τινί. Exemplorum affatim collegerunt H. Steph. in Prolegom. et Portus in voce. VALCK.

9. πυρώσω τὰς Ἀθήνας] Mardonius ad regem, σὺ δὲ—πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελᾷς lib. VIII. 102. Eustathius, παρὰ Ἡροδότῳ πυρῶσαι κεῖται τὸ ἐμπρῆσαι ἐν τῷ, πυρώσω τὰς Ἀθήνας· κεῖται καὶ ἡ λέξις παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ἀμφικίονας ναοὺς πυρώσων ἦλθεν, ἤγουν καύσων: quæ sunt Antig. 290. WESS.

10. ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν] Præcessit ἐλθόντες: et ἀπικόμενοι eadem verborum sequetur in periodo? Offensi repetitione Pavius ac Reiskius corrigunt, ille ἀδικόμενοι, sive, uti voluisse opinor, ἀδικεόμενοι: hic ἀπισταμένῳ, *deficiente*. Quibus de conjecturis tantum observo, utramque a Dionysio pessum dari: legit is Herodotea, ut sunt, ἀπικόμενοι prudenter omittens; quo quidem sublato suus sermoni habitus integer et dignitas. Sunt sane in Musis redundantiæ exempla similia, quibus lib. VI. 30. locus fuit. Mallem tamen, ut sedulo dicam, ne toties δὶς ταυτόν. WESS.

Ib. ὑμέας οἷα ἔρξαν, ἐς τὴν σφετ.] Dionys. ὑμᾶς[c] οἷα ἔδρασαν, εἰς τὴν γῆν τὴν σφετέραν ἀποβάντες,—ἐπίστασθέ που πάντες. Ad hoc exemplum Herodoteis duas voculas intersererem, unam ejicerem, ut legeretur, ἐς τὴν γῆν τὴν σφετέρην: deinde, οἷα ἔρξαν—ἐπίστασθέ κου πάντες. Ut supra ἰθύοντα στρατεύεσθαι, Dionys. προθυμούμενον στρατεύεσθαι, sic in vicinis, ἀνάρτημαι ἐπ' αὐτέους στρατεύεσθαι, interpretatur ἀνώρμημαι ἐπ' αὐτοὺς στρατ. VI. 88. Athenienses dixerat ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς: in istum sensum ἐπηρμένος interdum ab aliis adhibetur. VALCK.

12. ὁμοῦρον ἐοῦσαν] Xerxis jactantia plures incessit, numis inscribentes ex Poëta NON SUFFICIT ORBIS, uti Philippus II. Hispaniarum rex apud Luckium, Syllog. Num. p. 279. Eadem Alexandri vanitas, καὶ ὅρος τῆς ταύτης ἀρχῆς, οὕσπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ θεὸς ἐποίησε, in Arriani Ἀναβ. V. 26., non reminiscentis egregios versus, quos patri Philippo paucis

[c] At recte Sylburgii codex ἡμᾶς dabat. SCHWEIG.

ante necem horis Neoptolemus accinuit Biblioth. Diodori XVI. 92. WESS.

14. Quam Wesselingius cum Gronovio recepit scripturam ἐν ἡμετέρου, eamdem apud Nostrum jam I. 35. observavimus, ubi vide a Wess. notata. Similiter vero etiam auctor Homerici hymni in Mercur. vs. 370. ἦλθεν ἐς ἡμετέρου dixit. Quarum formularum mentionem in Additamentis ad Bosii Ellipses v. οἶκος faciens Schæferus, (idem Vir doctus, qui in Herodoti editione utroque loco scripturam ἐν ἡμετέρου intactam reliquit,) "quibus machinis, ait, permiræ huic locu-"tioni sensus eliciendus sit, Ilgenius docet ad Hymn. Ho-"mer. p. 443." Ipse vero Schæferus doctissimo Corayo se adsentiri profitetur, in Notis ad Heliodor. p. 199. seq. scripturam istam, ἐν aut ἐς ἡμετέρου, ubicumque reperiatur, vitiosam judicanti. Quibus ego viris doctissimis facile largior, in his talibus locutionibus haud adparere quodnam substantivum nomen ad adjectivum ἡμετέρου subintelligi commode possit. Simul vero et illud, primum, velim reputari, nihilo magis adparere aut intelligi posse, qua caussa quove casu factum sit, ut pro eo, quod in promtu fuerat, ἐν ἡμετέρῳ, scil. οἴκῳ, ἐν ἡμετέρῃ, scil. χώρῃ, ἐς ἡμέτερον, scil. δόμον, vel δόμα, non uno loco, sed pluribus in veterum auctorum locis, probati alioquin codices in miram istam scripturam ἐν ἡμετέρου, ἐς ἡμετέρου, consentiant. Deinde cogitari velim, quam multæ reperiantur in omnium populorum linguis loquendi formulæ, quibus, quantumvis cum justæ syntaxeos regulis pugnent, usus tamen, quam penes arbitrium est et jus et norma loquendi, auctoritatem conciliavit. Quo magis Wesselingium probavi, ad eadem verba ἐν ἡμετέρου hæc adnotantem: "Temeritatis foret, in scriptis Dionysii et Herodoteis "exstans respuere. Vide lib. I. c. 35." SCHWEIG.

15. ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω, etc.] Est hæc ultima Xerxis oratio verbis in speciem lenissimis concepta; arrogantissima, quam regi tribuit Valerius Max. IX. 5., ubi, Græciæ bellum indicturus, Asiæ principibus: *Ne viderer*, inquit, *meo tantummodo usus consilio*, (ἰδιοβουλεύων) *vos contraxi: ceterum mementote parendum magis vobis esse, quam suadendum*. VALCK. Xerxes hæc perorans, αὐθάδης καὶ

μονογνώμων, quales in Dionysii Ant. Rom. II. p. 86. reges plures, videri non vult; reapse *parendum magis quam suadendum*, ut verissime Valerius IX. 5., innuens. WESS.

9 1. καταγελάσαι ὑμῖν] Plures si ὑμῶν aut ὑμέων præ se ferrent, pro rejiculo non haberem. Supra V. 68. πλεῖστον κατεγέλασε τῶν Σικυωνίων. Plato pr. Lach. εἰσὶ γάρ τινες οἳ τῶν τοιούτων καταγελῶσι. Vulgatum in his libris crebrum. WESS. — Nolenti excidit doctissimo viro, ut ὑμῖν, ὑμῶν, ὑμέων in ista Adnot. scriberet: ἡμῖν, ἡμῶν, ἡμέων in animo habuerat. Nam et ἡμῖν recte in contextu cum aliis omnibus edidit, et ἡμῶν in Var. Lect. ex V. citavit. Cæterum verbum καταγελᾷν aliaque similia, quæ alias vi præpositionis κατὰ cum genitivo casu jungi solent, cum dativo construere Herodotus amat: vide III. 37. 38. 155. IV. 79. quo minus sollicitari debet scriptura h. l. vulgata. Conf. Var. Lect. VII. 10. SCHWEIG.

6. ἐπεὰν γὰρ ἀλλήλοισι etc.] Græcorum inscitiæ ac stupori acceptum fertur, quod summis Achæorum in laudibus apud Polybium XIII. 1. Magni sane animi et bellum humano more administrandi argumentum olim sollemnis erat clarigatio: immo ex justitiæ Tibarenorum studio geminum gentis ejus institutum Critici ad Apollon. Rh. II. 1012. arcessunt. Ut nunc vero seculum est, Mardonii valet sententia; qui in alia omnia eunt, exploduntur. Lege Bynkershœkii Quæst. Jur. Publ. I. 2. WESS.

7. κήρυξι—καταλαμβάνειν τὰς διαφορὰς] Optime additur, καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ μάχῃσι: *verbis* Græci *dirimere* deberent *controversias, et quovis potius modo quam ferro atque armis.* Ut hic καταλαμβάνειν *dirimere* controversias, sic III. 128. ἐρίζοντας Δαρεῖος κατελάμβανε. Sententiæ Herodoteæ congruit hoc Eurip. in Phœn. 518. χρῆν δ' αὐτὸν οὐχ ὅπλοισι τὰς διαλλαγὰς, Μῆτερ, ποιεῖσθαι· πᾶν γὰρ ἐξαιρεῖ λόγος, Ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν. Secundum Isocrat. Panathen. p. 267. c. veteres Athenienses aliarum civitatum πρεσβείαις καὶ λόγοις ἐξαιρεῖν ἐπειρῶντο τὰς διαφοράς: postea maluerunt πολέμῳ μᾶλλον ἢ λόγοις τὰ ἐγκλήματα διαλύεσθαι, quod de Lacedæmoniis dicitur apud Thucyd. I. 140. vere de Philippo apud Lucian. t. III. p. 516. Hinc in Epist. apud Demosth.

p. 94., *πότερον*, ait Philippus, *κάλλιόν ἐστιν ὅπλοις ἢ λόγοις διακρίνεσθαι.* VALCK.

8. *ἐς τούτου λόγον,*] Id voluit, *nunquam ad ejus rei rationem et caussam*, ut secum in certamen descenderent, venisse. Congruit III. 99. *ἐς δὲ τούτου λόγον οὐ πολλοί τινες αὐτέων ἀπικνέονται.* WESS. *ἐς τούτου λόγον* idem fere ac *ἐς τοῦτο* sonare monet Schweighæuser.

11. *ἀπὸ πείρης πάντα ἀνθρώποισι φιλέει γίνεσθαι*] Manilii nobilissimum, *Omnia conando docilis* etc., et Theocriti *πείρᾳ θὴν πάντα τελεῖται*, Idyl. XV. 62. simillima sunt. Statim *ἐπιλεήνας*, *leniens* et quasi *lævigans*; quale *λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον*, VIII. 142. et Clementis Alex. Strom. VII. p. 901. *τὴν τῶν λογίων ἀκριβῆ σαφήνειαν λεπτουργεῖν καὶ καταλεαίνειν*, sumta translatione a ruminantibus pecudibus, qua Philo de iisdem *τὴν τροφὴν ἐπιλεαίνειν*, et *ἐπιλέανσιν τροφῆς*, libri de Poster. Caini pag. 254. ed. Mang. Idem Judæus Epicuri *ἐπεντρώματα*, sive *gulæ scitamenta*, uti præclare Casaubonus in Athen. XII. 12. traducens, *ἅ φασιν οἱ φιλήδονοι ἐπιδύσεις*[d] *εἶναι τῶν προηγουμένων ἡδονῶν* lib. III. Alleg. p. 115. ejusd. ed., ubi ex Mstis, in quibus *ἐπιάνσεις*, *ἐπιλεάνσεις*, posterius si pristinam in possessionem migraverit, redibit sententiæ sanitas. Voluptatum priorum lenimenta quædam indicantur. Verum hæc non ago. WESS.

10 1. seqq. *Ἀρτάβανος* etc.] Artabanus gravi oratione fratris filio dissuadens expeditionem in Græciam, dicendi præbuit Sophistis materiam: ex Alexandri *μελέτῃ* specimen nobis exhibet Philostr. de Vit. Soph. II. p. 575. VALCK.

2. *ὥσπερ τὸν χρυσὸν* etc.] Ista quidem aptissima multis placuit comparatio. Isocrates in Panathen. p. 240. D. *ὥσπερ τὴν πορφύραν καὶ τὸν χρυσὸν θεωροῦμεν καὶ δοκιμάζομεν, ἕτερα παραδεικνύοντες*, etc. Dionys. Halic. II. p. 202, 24. *οὕτω καὶ χρυσὸς ἑτέρῳ χρυσῷ παρατεθεὶς κρείττων τε καὶ χείρων εὑρίσκεται.* Vetus fuit dictum: *Ἡ πορφύρα παρὰ πορφύραν διακριτέα.* Quinctilian. Inst. Or. XII. 10. *Ut lana tincta fuco citra purpuram placet; at si contuleris etiam lacernæ conspectu melioris obruatur, ut Ovidius ait.* VALCK.

[d] *ἐπιχύσεις* Toup.

Ib. ἐπεὰν δὲ παρατρίψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ] Valde metuo, ut παρατρίψωμεν bonæ sit valetudinis. Negant certe periti artifices mutuo auri frictu præstantiam ejus metalli internosci discernique posse. Lydius lapis τῇ παρατρίψει τὸν χρυσὸν δοκιμάζει, quæ Theophrasti de Lapid. p. 397. verba; cognitissimumque illud est examen. Accedit ad hæc dissensus S., unde, ἐπεὰν δὲ ἑτέρῳ συγκρίνηται, *ubi vero cum alio conparetur*, si adprobetur, cessabit difficultas. Vallæ Latina vergunt eodem, et similes priscorum sententiæ. Una ex Dionysii Epist. ad Pomp. p. 126. sufficiet: οὕτω γέ τοι καὶ χρυσὸς ἑτέρῳ χρυσῷ παρατεθεὶς, κρείττων τε καὶ χείρων εὑρίσκεται. Quid faciendum ergo τῷ παρατρίψωμεν ἑτέρῳ χρυσῷ? exterminandum-ne, revocata S. lectione? Habet, ut sum professus, suum ea decus et conmodum; nimium tamen ab aliis deflectit schedis. Equidem, si παραβλέπειν eadem esset potestate, qua παραθεωρεῖν et παραθεᾶσθαι in rei cum alia conparatione gaudent, παραβλέψωμεν refingerem, cujus nunc simile exemplum desidero. Scribi poterit παραθεωρήσωμεν ἄλλῳ χρυσῷ, *contenderimus et spectaverimus ad aliud aurum:* poterit παραθήσωμεν aut παραβάλωμεν. Utrumcunque sumatur, constabit conparationis figura. Sed me doctiores considerent. WESS.

3. Ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ etc.] Artabani de Scythis ad fratrem dictum IV. 83. proditum prostat. WESS.

7. οὔκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε] Et hîc hæreo. Gronovii enim explicatio haud scio Artabani mentem an recte exponat. Hoc voluisse videtur: nec terra nec mari expeditionem prosperam fore: de terrestri conjecturam capi ex eventu in agro Attico posse: consimiliter de maritima, si ad prælium res devenerit, suspicandum. Quæ Artabani si fuerit, uti ego arbitror, sententia, procedet melius nova periodo: Οὔκων ἀμφοτέροισι χωρήσει, ἀλλ' ἢν etc. *Ergo neutrubi succedet, sed si* etc. Præcesserat ἢ κατ' ἀμφότερα, ad quod reditum orator facit: sequetur cap. 11. οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ etc. simili ordine. Hæc mihi plausibilia: aliis alia, neque intercedam, blandientur. WESS.—Quod cap. XI. legitur, οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ etc. id, licet in verborum constructione cum his,

quæ hîc habemus, similitudinem aliquam præferat, tamen longe diversam habet rationem. Ibi omnia plana sunt, et particula ὦν, quæ in οὔκων (sive οὐκ ὦν malueris, quod perinde est) continetur, usitata maxime notione, *Itaque, ergo,* ponitur; hîc orationis tenor et sententia loquentis non patitur, ut eadem notione accipiatur illa particula. Non enim ex præcedenti oratione concluditur aliquid aut colligitur: sed ad aliud quidpiam pergit oratio, et ὦν particula nonnisi continuativam quamdam vim potest habere. Jam, sicut formula οὔκουν sive οὐκ οὖν sæpe interrogationi inservit, (quo de usu conf. Hermann. ad Viger. not. 261.) sic et h. l. accipi poterit; sed ita, ut interrogatio idem valeat ac sententia adfirmative expressa cum præcedente particula conditionali εἰ, prorsus ut IV. 118. ubi vide notata. Itaque h. l. perinde est ac si dixisset Artabanus, εἰ ὦν οὐκ ἀμφοτέρῃ (i. q. κατ' ἀμφότερα §. 5.) σφὶ ἐχώρησε, sive χωρήσει. Conf. Schæferi Notam ad Bosii Ellips. p. 758. SCHWEIG.

12. εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναί τι θέλει] Recte Eustath. in Il. β'. p. 131, 38., οὐκ, ait, ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἀεὶ κριτέον τὰ καλὰ εἴτε καὶ φαῦλα: suumque illud dictum ex sententia firmat Herodoti. Vulgo perverse judicamus ab eventu: πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβὰν ἕκαστον τῶν προϋπαρξάντων ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται Demosth. p. 5.; quum tamen, ut scribit Thucyd. I. 120., πολλὰ κακῶς γνωσθέντα, ἀβουλοτέρων τῶν ἐναντίων τυχόντα, κατωρθώθη· καὶ ἔτι πλείω, καλῶς δοκοῦντα βουλευθῆναι, ἐς τοὐναντίον αἰσχρῶς περιέστη: quia τὴν εὐβουλίαν sæpe fortuna destituit: τοῦ εὐτυχεῖν καὶ τοῦ καλῶς βουλεύεσθαι—οὐχ ἅμα ἡ κτῆσις παραγίνεται τοῖς ἀνθρώποις, Demosthen. contr. Aristocr. p. 421. VALCK.

13. Qui *superbos sequitur ultor*, φιλέει ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν, sive τοὺς μεγαληγορήσαντας, ὡς πλεῖον φρονοῦντας, ταπεινῶσαι, ut loquitur Xenoph. Κυρ. 'Αναβ. VI. pag. 223, 3. vid. Æschyli Pers. 829. VALCK.

Ib. οὐδέν μιν κνίζει] Considerarunt hæc docti viri, ac si οὐδὲ μὲν esset: inde, *nihil lædit, nec leviter lædit,* aliaque, ad Artabani mentem concinne. Ut nunc sunt et codices volunt, bene Reinesius Var. Lect. III. 5. *ipsum non,* sive *nihil* potius, *angunt:* sic cap. 12. καὶ Ξέρξεα ἔκνιζε ἡ 'Αρτα-

βάνου γνώμη: *Xerxemque angebat Artabani sententia.* Idem Reinesius οὐδὲ ἐᾷ φαντάζεσθαι bene explicuit, *non sinit ultra adparere, efferri, ostentare se*, quippe ἀφανισθέντα et in nihilum redacta, Var. Lect. II. 3.; cui jungi Valckenarius poterit ad Tragici Phœniss. 93. WESS. Φαντάζεσθαι nonnumquam simpliciter *conspici, adparere,* significat; ut apud Euripid. loco cit. et passim alibi; similiterque apud Nostrum IV. 124. ubi synonyma sunt ἀφανισθῆναι et οὐ φαντάζεσθαι. conf. VII. 15. Sed h. l. amplius aliquid dici facile intelligitur; quod haud incommode Valla expressit, *nec sinit insolescere.* Scilicet, quemadmodum φαντασία non modo *speciem, visum, adspectum,* sed subinde et sigillatim *majorem quamdam et insigniorem speciem* significat; (vide Lexicon Polyb. p. 645.) sic verbum φαντάζεσθαι h. l. denotat *insignem aliquam præ se speciem ferre atque ostentare.* Conf. H. Stephani Thes. IV. p. 37. a. Jam vero κνίζειν non tam *angere* significat, quam *pungere, mordere, irritare.* ἔκνιζε αὐτὸν τῆς γυναικὸς ἔρως, VI. 62. non *anxit*, sed *pupugit, ussit illum amor.* Xerxem VII. 12. ἔκνιζε, non *anxit*, sed *pupugit, momordit, irritavit* Artabani oratio. Hoc loco, quemadmodum mox Deus (φθονήσας) *invidere* dicitur *arrogantibus;* (qua de locutione vide ad I. 32. et ad III. 40. notata;) sic κνίζει μιν significat *invidiam illius movent,* i. e. *vindictam ejusdem in se vertunt.* SCHWEIG.

Ib. τὰ τοιαῦτα ἀποσκήπτει βέλεα] τὰ βέλεα ex M. nimium. Opportune Sophoclis Hercules Trach. 1103. ἐγκατάσκηψον βέλος πάτερ κεραυνοῦ. WESS. Immo vero percommode τὰ βέλεα dedere probati libri, *tela sua,* vel *tela illa,* quæ paulo ante verbo κεραυνοῖ indicata sunt. βέλος de *fulmine* dixerat idem Noster IV. 79. τὰ τοιαῦτα h. l. ad δένδρεα pertinet, significatque τὰ μέγιστα. SCHWEIG.

16. λόγους ματαίους dicit non modo *vanos* et *temere jactatos sermones,* sed et *injuriosos,* sicut cap. 15. et III. 120. VI. 68. SCHWEIG.

17. διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· etc.] Eadem Pindari mens Pyth. Od. II. fin. Βροτῶν ἄμαχον κακὸν ἀμφοτέροις διαβολιᾶν ὑποφάτιες, ubi Græci interpretes, ἀμφοτέροις καὶ τῷ διαβαλλομένῳ καὶ τῷ πρὸς ὃν διαβάλλουσι. Non addo Dion. Chrysost.

Or. XI. p. 185. c., nec Judæorum scite dicta apud Buxtorfium Lexic. Talm. p. 1160. Consequens οὐ παρεόντι κατηγορέων defendit Gronovius, neque caret patronis. Accommodatius mihi οὐ παρεόντος ex orationis justa serie. Licebit credo in ista codicum discordia hoc amplexari. WESS. Ex Flor. codicis lectione, quam Stobæus etiam exhibet, sensum eruit Gronov.; mihi videtur inter diversas sincera, quam præbent margo Steph. et Valla, οὐ παρεόντος κατηγορέων. Absentem dum accusat calumniator ἀδικέει: quia ὁ τῇ διαβολῇ λάθρα χρώμενος ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετερίζεται,—τὴν ἀπολογίαν τῷ λαθραίῳ τῆς κατηγορίας παραιρούμενος, juxta Lucian. de Calumnia non tem. cred. cap. 8. Paucis graviter Isocrat. de Permut. pag. 313. E. μέγιστον κακὸν διαβολὴ,—ἣ ποιεῖ τοὺς μὲν ψευδομένους εὐδοκιμεῖν, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας δοκεῖν ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικάζοντας ἐπιορκεῖν. Judices Athenis ex lege jurare cogebantur, ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. VALCK.

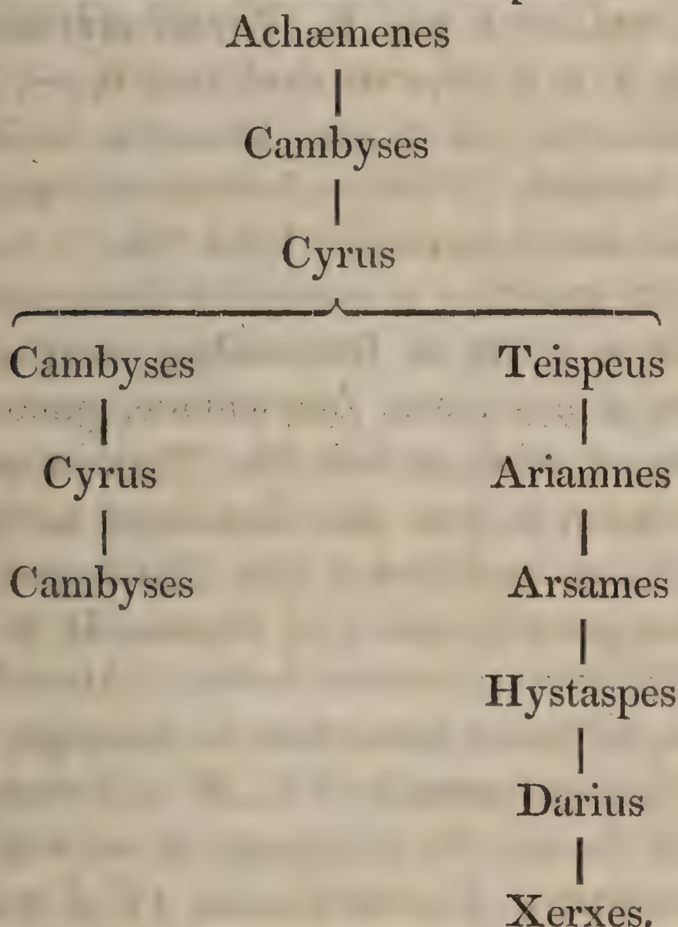
21. Formas κτεινέσθων et πασχόντων Grammatici tribuunt Atticis, Ionibus etiam et Doriensibus usurpatas. Prioris formæ, altera multo minus frequentatæ, præbent exempla Demosthenes, αἱρείσθων, p. 608, 88. Philostr. πιστούσθων, p. 229. ἀναβεβλήσθων, p. 302. alia illinc etiam attigit Hemsterhusius ad Luciani ἀπεῤῥίφθων p. 364. Paulo post ὑπὸ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεύμενον, dixit; ut Pausan. II. p. 192., νεκρὸν, διαφορηθέντα ὑπὸ τῶν ἐκ θαλάσσης ὀρνίθων. Ab avibus carnivoris *dilacerari* dicitur et διαφορηθῆναι in Aristoph. Av. 338. et 354. Ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ; [e] T. H. *Ut ab istis differar?* Horat. Epod. V. 99. *Post insepulta membra different lupi, Et Esquilinæ alites.* Plautus Curcul. IV. 4, 20. *Jam ego te faciam ut hic formicæ frustillatim differant.* VALCK.

22. διαφορεύμενον] Dirum omen. In lamentatione matris Euryali poëta: *Heu terra ignota, canibus data præda Latinis, Alitibusque jaces,* Æneid. IX. 485., ubi De la Cerda docte. Διαφθορεύμενον Aldi dispunxit H. Steph. in Prolegom. pag. 737. optimeque explanavit Horatiano, *Post insepulta membra different lupi.* WESS.

11 3. ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος etc.] Frustra Salmasius (ad

[e] i. e. Hemsterhusii versio Latina in edit. Kusteri.

Solin. p. 833.) stemmatis duplicem ordinem describi existimans, μηδὲ τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσεω, post pauca addebat; quo facto pœnas Gronovio dedit. Eumdem enim generis auctorem Cyrus et Darius agnoverunt Achæmenem. Avus Darii Arsames ex Achæmenidis designatur I. 209. liquido. Reliquam adscendentium descendentiumque seriem dabit Palmerius, Exercit. p. 30., omisso Teispeo, Achæmenis fil., quem familiæ ex schedis Gronovius inseruit primus. Eum consule et Galeum ad I. 209. WESS. — Galeus in Notis brevibus ad Herod. I. 209. stemma regum Persarum usque ad Xerxem in hunc modum descripserat:

Gronovius, e cod. Med. alium insuper Teispen inserens, monuit in Notis, utroque quidem loco in eodem codice vitiose τοῦ τε ἴσπεος scribi; cum quo posteriori loco nostræ membr. F. consentiunt, quæ priori loco recte τοῦ τεΐσπεος præferunt. Idem Gronov. adnotavit, in ora ejusdem codicis Med. genealogiam Xerxis hoc modo repeti: Ἀχαιμένης, Τεΐσπης, Καμβύσης, Κῦρος, Τεΐσπης, Ἄρμνης, Ἀρσαμένης, Ὑστάσπης, Δαρεῖος, Ξέρξης. SCHWEIG.

5. ἵνα καὶ τὸ δεινὸν, τὸ πείσομαι etc.] Per ironiam hæc dicta sunt: *ut cognoscam illud malum, quod tu, Artabane, mihi*

ominaris. Perspecte in hanc sententiam verba ista interpretatus est Larcher. SCHWEIG.

5. Πέλοψ ὁ Φρὺξ, ἐὼν πατέρων τῶν ἐμῶν δοῦλος] Jactantiæ ac Persici fastus specimen hæc dant. *Nam Pelopis tempore, Phrygia sub Medorum imperio non erat, neque unquam antea fuerat,* sic Palmerius in Exercitationibus. Vide tamen Platonem III. Legg. p. 685. D. WESS. Conf. ipsum Herodot. IX. 116. SCHWEIG.

12 1. νυκτὶ δὲ βουλὴν διδοὺς] Intellige ἑωυτῷ, nisi prorsus adjectum olim fuit hoc pronomen, quod hodie quidem ignorant libri. Sic vero, eadem sententia, frequenter λόγον ἑωυτῷ διδόναι usurpat Noster, I. 209. II. 162. III. 25. etc. SCHW.

Ib. εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι] Contra I. 19., Crœsus βουλευόμενος εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν ὡς τάχιστα ἐπὶ τὰς Σάρδις. vid. Wessel. ad IV. 11. Aristoph. Eccles. 656. Τί γὰρ αὐτῷ πρᾶγμα μάχεσθαι. Plebeia locutio hodiedum est usitatissima. VALCK.

Ib. στράτευμα μὴ ἄγειν] Jure negans vox accessit; frequens, ut docte Gronovius, post verba negandi mentemque mutandi. Notus ex Sophocle Antig. 449., Euripid. Orest. 1059. mos, doctorumque observationibus ad Æliani Var. III. 43.[f] Δολόμητιν ἀπάταν θεοῦ, qua somnio Xerxes inpulsus post fluctuationes in bellum ruit, explicat ad Æschyli Pers. 93. Stanleius. WESS.

13 1. ἀγχίστροφα] *Subitam et priori contrariam sententiam.* Tales ἀγχίστροφοι μεταβολαὶ Gregorii Naz. Or. XXVIII. p. 473. B. ad Thucydidis exemplum II. 57. WESS.

2. φρενῶν—ἐς τὰ πρῶτα] Idem esset ψυχῆς ἐς τὸ φρονιμώτατον. Xenoph. Symp. p. 522, 25., ἡ ψυχὴ, ὅσονπερ ἂν χρόνον ἴῃ ἐπὶ τὸ φρονιμώτερον, καὶ ἀξιεραστοτέρα γίνεται. Ἥβης ἐς τὸ σῶφρον dixit Sophocles in perditæ tragœdiæ fragm. apud Etymolog. in voc. Νεῖκος: nam pro vulgatis, ἡβήσει τῷ σώφρονι dubium nullum est quin corrigi debeat, ἥβης ἐς τὸ σῶφρον ἵκετο: vidit et illud Piersonus noster. VALCK.

Ib. ἐπέζεσε] Congruit ferme Euripid. Iph. Taur. 987. δεινή τις ὀργὴ δαιμόνων ἐπέζεσε. WESS.

15 1. πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτάβανον καλέοντα] Genuinum ar-

[f] Conf. ad Herod. II. 27. notata. SCHWEIG.

bitror quod præbuit M. ἐπὶ Ἀρτάβανον: sed omitti, ni fallor, tum debuerat καλέοντα: neque enim præpositio ἐπὶ in tali structura censeri posset a verbo avulsa. καλέοντα remanere potuit ex interpretamento olim adscripto καλέσοντα: *mittit qui Artabanum ad se vocaret.* πέμπειν ἐπί τινα significat *mittere ad aliquem arcessendum.* Xenoph. Κυρ. Παιδ. III. p. 43, 13. Τιγράνην ἐκέλευσε πέμπειν ἐπὶ τὸν πατέρα. Thucyd. VI. 61. πέμπουσι ναῦν ἐπὶ ἐκεῖνον. Cap. 53. dixerat ναῦν—ἥκουσαν ἐπὶ Ἀλκιβιάδην, non *adversus Alcibiadem;* sed navem, *quæ ad eum deportandum erat missa;* ut recte Corn. Nepos interpretatur in Alcib. cap. 4. In Isæo corrigerem p. 36, 39., Ποσείδιππον ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν ἀστυνόμον: id est ἔπεμψε τὸν ἀστυνόμον καλέσοντα. καλεῖν τὴν ἀρχὴν, [πέμπειν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν] et μεταπέμπεσθαι in eadem dixit Isæus oratione. VALCK. Familiaris Herodoto abundantia facile persuadere nobis possit, participium καλέοντα, qua utique non erat opus, ab ipso fuisse adjectum: intelligetur autem καλέοντα αὐτόν. SCHW.

16 1. οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματι] Sermonem adauxi: Casus ex verbali pendet substantivo, ut τῷ θεῷ ὑπηρεσία in Platon. Apolog. p. 30. A., τὰ Ἑλένης καὶ Μενέλεω Τηλεμάχῳ δῶρα Dion. Chryst. Or. VII. p. 117. C., ἐπίθεσις τῇ βασιλείᾳ τῶν Σύρων Strabon. XVI. p. 1092. A=752. C. His similia Dukerus ad Thucyd. V. 46. VII. 50. VIII. 21. De κελεύματι, quod in schedis, superius IV. 141. Cunctabatur fortasse *in regio solio sedere* Artabanus, quoniam Persis *in sella regis consedisse capitale foret*, Alexandro apud Curtium VIII. 4. auctore. WESS. Ad τῷ πρώτῳ οἱ lubens equidem γενομένῳ intelligam, ut ab hoc subintellecto verbo pendeat dativus οἱ. SCHWEIG.

2. Ἴσον ἐκεῖνο—παρ' ἐμοὶ κέκριται] Hæc Gatakerus comparavit cum nobilissimo Hesiodi dicto Ἐργ. κ. Ἡμ. vs. 291, 293., ad M. Antonin. IV. 12. conf. Grævius ad Ciceron. pro Pub. Sextio c. 40. Proxima, qualia legit Valla, Gronovius egregie restituit: τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα κακῶν ὁμιλίαι σφάλλουσι. Eadem alibi semel Herod. verbum περιήκειν adhibuit structura, VI. 86. τοῦτον τὸν ἄνδρα φαμὲν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ δὴ καὶ ἀκούειν ἄριστα δικαιοσύνης πέρι. Verbum σφάλλειν, Euripidi frequentatum, ve-

teribus semper adhibitum activa virtute, proprie notat id ipsum quod Latinum *fallere* in istis Livii XXI. c. 36. *lubrica glacie non recipiente vestigium, et in prono citius pedes fallente.* Sic emendarunt I. F. Gronov. et A. Drakenborch. VALCK. Hunc locum recte cepit Schweighæuserus in versione, *quorum quum utrumque tibi insit, pravorum hominum colloquia in errorem te inducunt*, perperam in adnott. statuens naturalem verborum ordinem esse, ὁμιλίαι ἀνθρώπων κακῶν σφάλλουσι σὲ περιήκοντα ταῦτα ἀμφότερα.

2. Κακῶν ἀνθρώπων ὁμιλίαι σφάλλουσι respondet Paullino Epist. ad Corinth. prior. c. xv. 33., ubi Wetstenius plena manu. WESS.

Ib. κατάπερ τὴν—θάλασσαν πνεύματα etc.] Ad multitudinem transtulerunt oratores, natura sua maris instar tranquillam, demagogorum flabellis tanquam ventis procellosis facile concitandam. Herodotea horumque similia I. F. Gronov. attulit ad ista Livii XXVIII. 27. *Multitudo omnis sicut natura maris per se immobilis est, venti et auræ cient; ita aut tranquillum aut procellæ in vobis sunt*[g]. Dioni Chrys. III. p. 44. c. imperium populare dicitur ποικίλη καὶ παντοδαπὴ φορὰ πλήθους οὐδὲν εἰδότος ἁπλῶς, ταραττομένου δὲ ἀεὶ καὶ ἀγριαίνοντος ὑπὸ ἀκολάστων δημαγωγῶν, ὥσπερ κλύδωνος ἀγρίου καὶ χαλεποῦ, ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν μεταβαλλομένου. VALCK.

3. τὴν σφαλερωτέρην σεωϋτῷ] Non minus adconmodate τὴν σφαλερωτάτην codicum priscorum. Potest utrumque blandiri, si vel posterius pro conparato habeatur. Casaubonus ad Athen. XIII. 1. hoc pro usu excitavit Thaliæ c. 119. ὃς καὶ ἀλλοτριώτατός τοι τῶν παίδων καὶ ἧσσον κεχαρισμένος τοῦ ἀνδρός ἐστι. Clarissime Euripid. Andr. 6. Νῦν δ' οὔτις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνὴ Ἐμοῦ πέφυκεν. Sed vide Abreschium Dil. Thucyd. p. 514. WESS.

5. τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα in Vallæ Latinis, *quæ adeuntia homines frustrantur*, latius porriguntur, et iterum deinceps. *Errantia* sunt et *vaga somnia* in Thebaid. X. 106. Papinii Statii. Illustres Homeri Odyss. τ'. 561. versus non exscribo. WESS.

[g] Conf. Polyb. XI. 29, 9. seqq. ibique notata. SCHWEIG.

6. τά τις ἡμέρης φροντίζει] *Quæ in vita usurpant homines, cogitant, curant, vident, Quæque aiunt vigilantes agitantque, ea si cui in somno accidant, Minus mirandum est:* Accius in Bruto apud Ciceron. de Div. I. 22. VALCK.

Ib. ταύτην τὴν στρατηλασίην καὶ τὸ κάρτα εἴχομεν μετὰ χεῖρας] Supra c. 5., τάπερ ἐν χερσὶν ἔχεις, et I. 35. *Quum tantum belli in manibus esset,* Liv. IV. 57. *Quamcunque rem habent in manibus,* Cic. Tusc. V. 7. Longe frequentius obvium ἔχειν τι μετὰ χεῖρας quo hîc sensu rarius occurrit, pro *rem animo agitare,* vel *re quadam occupatum esse,* de Themistocle Thucyd. I. 138., ἃ μετὰ χεῖρας ἔχοι καὶ ἐξηγήσασθαι οἷός τε. VALCK.

7. Οἷον ἐγὼ διαιρέω optime, *quale ego esse statuo,* interpretabatur Lamb. Bos, Observ. Critic. c. 6. WESS.

10. οὐδὲ ἐπιφοιτήσει] Quam præbet Galeus codicum lectionem, σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει, hanc postulant vicina: εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται,—σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει, (Valla necdum interpolatus, *sed te adibit;*) τοῦτο μαθητέον ἤδη ἐστι· εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσειε συνεχέως, φαίην ἂν καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι. In istis nihil præterea novandum puto. VALCK.

17 2. κοῖτον ἐποιέετο] Vit. Homeri c. 31. καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο. Quo in genere κοῖτον et κοίτην non differre ex V. 20. constat. In consequentibus Σὺ δὴ κεῖνος εἶς ὁ etc. irato bene congruit. WESS.

18 1. σιδηρίοισι] Sic optime S. Ὀβελοὶ σιδήρεοι II. 135. pristinum non adjuvant. Σιδήρια enim sunt *ferramenta* III. 29. IX. 36. Platoni Gorg. p. 300. etc. WESS.

Ib. Scribendum σιδηρίοισι. Nam ἡ σιδηρουργία, σιδηρεῖον dicebatur; *ferramentum,* σιδήριον. σιδήρια λιθουργικὰ habet Pollux VII. 125. et τοιχωρύχων σιδήριον. Suidas: Σιδήριον, τὸ μικρὸν, ὑποκοριστικῶς διὰ τοῦ ι. Herod. IX. 36. ἐσενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκράτησε. Quod sequitur Ionicum ἀμβώσας, restituendum arbitror in libello de Syria Dea inter Lucianeos t. III. p. 471, 88. pro θαμβώσας: illinc receptum fuit in Indicem Græcis inusitatum θαμβόω. VALCK.

3. μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων,] Vel potius ἑσσόνων. Ista proximum accedit hoc Thucyd. II. c. 89. πολλὰ δὲ καὶ στρατόπεδα ἤδη ἔπεσεν ὑπὸ ἐλασσόνων τῇ ἀπειρίᾳ, ἔστι δὲ ἃ καὶ τῇ ἀτολμίᾳ. In proximis, τῇ ἡλικίῃ εἴκειν longe aliter est

accipiendum ac V. 19. σὺ μὲν, ὦ πάτερ, εἶκε τῇ ἡλικίῃ: ubi de patre sene Macedo loquitur Alexander; hîc Artabanus fratris filium Regem τὰ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν, *prorsus morem gerere* nolebat *juvenilis ætatis cupiditati*, qua cœcatus amplificare desiderabat imperium: hoc obscurius indicatum voluisse sequentia monstrant, ὡς κακὸν εἴη τὸ πολλῶν ἐπιθυμέειν. Εἴκειν in talibus notat *animi concitati motibus* velut imperiosis dominis morigerum *cedere*. Achilles Homero pingitur ut leo, μεγάλῃ τε βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ Εἴξας, Iliad. ω'. 42. Eustathius, *Istis*, ait, εἴκειν δοκεῖ ὅσα καὶ δεσπόταις ἐγκελευομένοις αὐτῷ. Eurip. Helena 79. Ἥμαρτον· ὀργῇ δ' εἶξα μᾶλλον ἤ μ' ἐχρῆν. εἴκοντας κάκῃ Platoni restituit H. Steph. Schediasm. I. c. 23. VALCK.

4. ἀτρεμίζοντα] *Bellis supersedentem;* qua quidem mente principes ipsi se et cives beare solent. Κῦρον οὐκ ἀτρεμίζοντα, bella ex bellis cientem, I. 190. descripsit. Verissime Philo Jud. alia etsi in re, de Septen. p. 1186. A. ἐν μέρει δ' ἀτρεμίζοντες ἑτοιμότερα καὶ εὐκινητότερα τὰ τοῦ σώματος ἴσχωσι μέρη. WESS.

5. φθορή τις καταλαμβ. θεήλατος] Illa φθορὴ θεήλατος, sed Persas adflictura, tragica Æschyli dictione pingitur in Pers. 102. etc. WESS.

6. θεοῦ παραδιδόντος] Conf. V. 67.

20 1. ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεα] Testis Thucydides est I. 18. decimo a Marathonia pugna anno Xerxem expeditionem in Græcos suscepisse. Plato III. de Leg. p. 698. c. σχεδὸν δέκα ἔτεσι, *decem ferme annis*, ante Salaminium prælium Persas et Athenienses in Marathonio campo committit. Hinc dissidium de intervallo temporis, quo certamen disjungitur utrumque, his decem, illis undecim annos probantibus. Herodoti calculos nos subducemus. Apparatum Darii ad novum in Græcos bellum triennalem signavit c. 1.; adjungens, quarto post Marathoniam pugnam anno Ægyptios descivisse; tum proximo ab eorum defectione Darium diem obiisse supremum c. 4. qui quintus utique a prælio Marathonio. Sequuntur pleni quatuor anni, a Xerxe in conparandis ad Græcum bellum rebus absumti: πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ, *volvente* sive *procedente anno quinto*, rex Persa expeditionem ingreditur; delatusque Sardes post iter longum interqui-

escit, ac ibidem hiemem transigit c. 32., vere deinde ineunte Abydum proficiscitur c. 37. Unde consequens videtur, ut pro Herodoti rationibus rex undecimo post Marathoniam cladem anno in Europam moverit Græcosque. Certe Juliani Imp. Or. I. p. 42. c. χρόνος ἐτῶν οὐκ ἐλάσσων δέκα, a Xerxe in belli adparatu insumtus, nunquam procedet, nisi Darii quinque anni auxilio veniant, ex doctissimorum virorum Petavii et Spanhemii censura. Junge Duker. ad Thucydid. I. 18. et, quem ille merito laudavit, Alphenium in Conmentar. Chronolog. ad Danielis cap. IX. Part. III. c. 3. WESS.

Ib. πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ] S. ἀναισιμομένῳ laudibus Galeus et Wasse (Indicis Thucydidei voc. Χεὶρ) ferunt, restitutumque optant. Erit profecto Ionicæ speciei, modo ἀναισιμουμένῳ formetur; hic valere utrum queat, dubito valde. Ἀναισιμοῦσθαι locum sibi capessit in rebus temporeque *absolutis*, veluti II. 31. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνες εὑρίσκονται ἀναισιμούμενοι ἐξ Ἐλεφαντίνης πορευομένῳ ἐς τοὺς Αὐτομόλους; *hi enim quatuor menses conputanti reperiuntur absoluti, ex Elephantina ad Automolos profecto;* et sæpe alias apud Portum. Atqui annus quintus Xerxis *procedebat* duntaxat, ad finem nondum devolutus; τέσσερα ἔτεα πλήρεα, *pleni quatuor anni*, qui antecedunt, ita rem habere, clamant. Ἀνόμενον itaque ἔτος est *volvens*, cujus anni principio Xerxes expeditionem orsus fuit. Tale νέον ἤματος ἀνομένοιο, *inchoante die*, Apollon. Rh. II. 496. III. 1339. et ἤνετο τὸ ἔργον Nostri I. 189. et VIII. 71. in opere, quod continuo *procedit* et porrigitur. Homerus Iliad. κ'. 251. et Eustathius consimiliter. WESS.

Ib. ἀνομένῳ] Hinc Hesych. Ἀνομένῳ, ἀνυομένῳ: vetus ista verbi forma sic semper apud Hesych. redditur per alteram usu receptam, in Ἄνεται· Ἀνόντος· Ἄνων· Ἧνον etc. Suidas: Ἄνοις, ἀντὶ τοῦ ἀνύοις, Φρύνιχος. Vid. Eustath. in Hom. Od. β'. p. 1334=80, 2. et Miscell. Observ. V. p. 95, 96.; sed quod illic vir eruditissimus Xenophonti tribuit ex Suida, id ego velut minime Xenophonteum Suidæ libenter reliquerim: habet et Hesych. Callimacheum Ἄνην, et bis ἄνυσιν interpretatur. VALCK.

3. Teucrorum Mysorumque in Europam trajectum repetit VII. 75. WESS.

Ib. Ἰόνιον] Sic recte Aldus olim, uti VI. 127. IX. 91. Non nescio Marklandi observata ad Maxim. Tyr. Diss. XXXIX. p. 723.; certum tamen durat, veterum plerosque et soluta et ligata oratione Ἰόνιον πόντον sive πόρον et κόλπον maluisse[h]. Mox τοῦ πρὸς μεσαμβρίης, refingitur docti conjectura viri τοῦ πρὸς Σαλαμβρίης, et auctoritate quidem Tzetzæ Chil. IX. 707. Peneum, Onochoumque et Sperchium amnes Salambriæ titulo a barbaris ferri, prodentis. Mihi talis opinatio errans est et vaga. WESS.

21 1. Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδ' εἰ etc.] Scriberem literis quæ male videntur repetitæ deletis: Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδὲ ἕτεραι πρὸς ταύτῃσι γενόμεναι στρατηλασίαι, μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι. Delendum articulum [ante στρατηλασίαι] censuit et Reiskius. οὐδ' εἰ ἕτεραι prodierat ex Med. Reliquæ στρατηλασίαι πρὸς ταύτην μηδὲν ἐφαίνοντο, sive μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι, *indignæ sunt, quæ cum una ista comparentur.* Scribi quoque potuit ab Herodoto μιῇ τῇδε οὐκ ἄξιαι συμβληθῆναί εἰσι. Utriusque usus exempla collegit ex Herodoto Raphelius in Ep. ad Rom. VIII. vs. 18. VALCK.

22 1. τοῦτο μὲν] Orditur hic moliminum contra Græcos initia, clare docens, superbum regem contra Athon iram primo exseruisse, illique a continente avellendo jam ante triennium operam fuisse inpensam. Errant ergo, qui tres hos annos eosdem statuunt, ac quatuor adparatus ad bellum c. 20., uti Dodwellus Annal. Thucydid. p. 44.; illi enim pleni, et ad universum expeditionis paratum, hi intra eorum ambitum propter Athon erant. Neque extra usum, ut τοῦτο μὲν novam periodum, non excipiente τοῦτο δὲ, inchoët, uti VI. 125. WESS.—Familiarem Nostro formulam Τοῦτο μὲν utique non semper excipit τοῦτο δὲ, sed alia dictio similem huic vim habens: omninoque τοῦτο μὲν sæpe idem fere valet ac πρῶτον μὲν, *primum quidem*, vel, *ut ab hoc incipiam.* Itaque illi τοῦτο μὲν, quod VI. 125. legitur, respondet Μετὰ δὲ, initio capitis 126. Ad τοῦτο μὲν VII. 176. refertur ibid. ἡ δὲ αὖ

[h] Conf. ad Appiani Procem. cap. 3. olim a nobis notata. SCHWEIG.

etc.—III. 108. habes τοῦτο μὲν, ad quod paullo post refertur ἡ δὲ δὴ λέαινα. Hoc loco, in quo versamur, ad Τοῦτο μὲν, a quo incipit narratio rationis qua isthmus ad Athon montem perfossus est, peracta illa narratione, referuntur ista, initio capitis 25. Ταῦτα μέν νυν οὕτω ἐποίεε· παρεσκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα etc. SCHWEIG.

2. ὤρυσσον ὑπὸ μαστίγων] Atrocitatem, qua ὑπὸ μαστίγων fossores operi admovebantur, Plutarch. Anim. Tranq. pag. 470. E. jure taxavit; eadem infra cap. 56. WESS.—Infra cap. 56. dixit τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα. Hic significatur, fodisse *flagellis coactos:* explicat ipse Herod. cap. 103. ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἐόντες. In prælio Persarum duces secundum Herod. ἔχοντες μάστιγας ἐῤῥάπιζον πάντα ἄνδρα, ut *verberibus coacti*, ὑπὸ μαστίγων, pugnarent. Legitur illud ipsum in Xenoph. Κυρ. Ἀν. III. p. 184, 4. ἔβαλλον, ἐσφενδόνων, ἐτόξευον ὑπὸ μαστίγων: ubi quem sensum admittat non satis intelligo[i]. Herodotea comparat ibi Hutchins. p. 244. Illinc paululum distant, quæ plurima dantur similia: Xenoph. p. 270, 22. τὰ τείχη κατέσκαπτον ὑπ' αὐλητρίδων. Cicero de Lege Agr. c. 34. *hostiæ —ad præconem et tibicinem immolabantur.* Thucydid. V. 70. χωροῦντες — βραδέως καὶ ὑπὸ αὐλητῶν πολλῶν. Herod. I. 17. Alyattes ἐστρατεύετο ὑπὸ συρίγγων τε καὶ πηκτίδων. Πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος est in Aristoph. Acharn. vs. 1000. ᾄδων ὑπ' αὐλητῆρος Archilochi in Schol. ad Aristoph. Av. 1426. Alterius casus exempla dedit Hemsterh. ad Lucian. p. 355. VALCK.

3. Ἀρταχαίης, Tzetzæ Ἀρταχαῖος, erronee, patre-ne Artæo an Artachæa fuerit genitus, in codicum discordia dubium. Artæi redibit mentio c. 66., ubi in nomine alia variatio. Quæ mox de Atho, a Scholiaste ad Iliad. ξ'. 229. exscripta fuerunt. WESS.

6. αἱ δὲ ἐντὸς Σάνης] Unde Valla ἐκτὸς, *extra*, acceperit, ignoro. Sane, Andriorum colonia, in ipsa cervice isthmi erat, montem Athon ejusque oppida amplexi; itaque, quod Thucydides IV. 109. et ipsemet Herodotus indicat, eadem

[i] Quidni prorsus intelligeremus ut apud Nostrum? SCHWEIG.

fossa a continente fuit dissecta. De fossa, cujus nulla nunc vestigia, erudite Is. Vossius ad Melam lib. II. 2. fin. WESS. —Easdem urbes memorat Thucyd. IV. 109. Σάνην μὲν—παρ' αὐτὴν τὴν διώρυχα,—τὰς δὲ ἄλλας, Θύσσον, καὶ Κλεωνὰς, καὶ Ἀκροθώους, καὶ Ὀλόφυξον, καὶ Δῖον, αἳ οἰκοῦνται ξυμμίκτοις ἔθνεσι βαρβάρων διγλώσσων. Ibidem ἡ διώρυξ dicitur etiam τὸ τοῦ βασιλέως διώρυγμα. In Æliano de Nat. An. XIII. 20. scribendum arbitror: ἔνθά τοι καὶ ἡ τοῦ Πέρσου φαίνεται διατομὴ, ᾗ διέταμε τὸν Ἄθω. VALCK. Descriptionem isthmi a Dario perfossi, quo mons Athos continenti olim junctus erat, hodieque rursus jungitur, recenti ætate dedit Comes de Choiseil-Gouffier in *Voyage pittoresque de la Grèce*, t. II. Part. I. (Paris. 1809.) p. 145. seqq. qui satis clara priscæ illius fossæ vestigia hodieque reperiri testificatur p. 148. SCHWEIG.

23 4. ἀγορή τε ἐγίνετο καὶ πρητήριον] Attigit ista Casaub. in Polyb. p. 184. Ut vox ἀγορὴ quo hic esset sensu capienda intelligeretur, adjecit καὶ πρητήριον. Errorem Vallæ Leopard. jam correxit, Em. VIII. 1. Mœris: Πωλητήριον, Ἀττικῶς· πρατήριον, Ἑλληνικῶς. Non tamen Athenis *forum rerum venalium* πωλητήριον dicebatur. Miror quod scribit Herod. I. 153. οἱ Πέρσαι ἀγορῇσι οὐδὲν ἐώθασι χρῆσθαι, οὐδέ σφι ἐστὶ τοπαράπαν ἀγορή: et verius opinor quod Xenophon tradidit Κυρ. Παιδ. p. 2, 36. illic a foro artium liberalium locus secernitur, ubi essent τὰ ὤνια et οἱ ἀγοραῖοι. In illud autem πρητήριον secundum Herod. σῖτος πολλὸς ἐφοίτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀληλεσμένος: *comportabatur*, recte Valla. Xenoph. p. 253, 39. ὅθεν καὶ ὁ κατὰ θάλατταν σῖτος φοιτᾷ. Andoc. p. 22, 17. οὐ μέλλει ἐκ Κύπρου σῖτος ἥξειν ἐνταῦθα. VALCK. Ἀγορή τε καὶ πρητήριον dixit Herodotus per figuram ipsi familiarem, quam ἓν διὰ δυοῖν vocant Grammatici: adjecto vocab. καὶ πρητήριον declaratur qualis intelligatur ἀγορὴ, scil. τῶν ὠνίων, τῶν πιπρασκομένων, *forum rerum venalium*. SCHWEIG.

24 1. μεγαλοφροσύνης εἵνεκα] Ubi montem sua quidem opinione perfossum scribit Aristides πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως μᾶλλον ἐπιθυμίαν ἢ χρείαν, in Themist. t. III. p. 297. Scholiasta Mstus hunc designavit Herodoti locum: ἐπιθυμίαν μᾶλλον ἢ χρείαν εἶπεν, ὅτι ἠδύνατο ταῖς τριήρεσι τὸν Ἄθω περιπλεῦσαι, καὶ

οὕτως ἐλθεῖν· νῦν δὲ ὠρύξας (ὤρυξε) τὸν Ἄθῳ καθάπερ ἐπιθυμίαν πληρῶν· τοῦτο δὲ παρὰ Ἡροδότου ὠφέληται· λέγει γὰρ ὅτι διὰ μεγαλοφροσύνην τοῦτο ὁ Ξέρξης ἐποίησεν, οὐ διὰ χρείαν. VALCK.

2. μηδένα πόνον λαβόντας] Ita-ne *nullo negotio*, in tanta navium multitudine? Rei difficultate perpensa Pauwius μηδένα πόρον λαχόντας, *nullum transitum nactos*, fingebat; cui nihil rescribo. Verba conparate sunt accipienda. Labor erat tot naves per isthmi jugum trahere, multo major fossam tam laxam et altam deprimere. Si Dionysii Siculi milites uno die locum planum, luto cœnoque plenum, latitudine stadiorum viginti, egregie stiparunt, et triremes per eum octoginta traxerunt, apud Polyæn. V. 2, 6. quid ab inmani Persarum numero exspectari non potuit? Hesychius διειρύσαι explicat hoc ex loco διαστῆσαι, διελκύσαι: quod Gronovius perspexit. Tali in re διελκύσαι τὰ σκάφη Diodor. IV. 56. XV. 50. Polybius διϊσθμίζειν et ὑπερισθμίζειν IV. 19. Pertinet huc Suidæ observatio in Ἰσθμὸς, ad quam nonnihil Kusterus offendit in Comici Thesmophor. 654. WESS.

2. διειρύσαι] Herodoto præter εἰρύσαι, *trahere*, et διειρύσαι, adhibentur verba ἀνειρύσαι (τὰς νέας, IX. 96. et 97. vulgo ἀνελκύσαι τὰς ναῦς·) ἐξειρύσαι· ὑπεξειρύσαι· ἐπειρύσαι· κατειρύσαι· et παρειρύσαι. Res ipsa, cujus hic primum fit mentio, est illa aliunde nota, qua itineris minuendi causa remulco naves per Isthmorum juga transducebant: ut Herod. τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι: ναῦν διελκύσαι, Diodor. IV. 56. διαφέρειν τὸν ἰσθμὸν τὰς ἡμίσεας τῶν νεῶν dixit Thucyd. VIII. 8. ubi c. 7. legitur ὑπερενεγκόντες τὰς ναῦς τὸν ἰσθμὸν, ut alibi apud eumdem plus semel: vid. Duker. ad Thucyd. IV. 8. Berkel. ad Steph. Byz. p. 8. sed in primis Wess. Obs. lib. I. c. 28. Illud novum, quod Annibalem fecisse narrat Livius XXV. 11. *viâ, quæ in portum per mediam urbem ad mare erat transmissa, plaustris transvectæ sunt naves.* VALCK.

25 1. Ὅπλα sunt *rudentes*, τὰ κατὰ τὴν ναῦν σχοινία, Galeno in Hippocrat. de Art. p. 659. et Erotiano docentibus; et βύβλινα, non *sirpea*, uti Valla, nec *iuncea;* sed ex *byblo* sive *papyro*, quomodo c. 36. et Eustath. Perieg. 912. WESS.

2. πορθμηΐοισι] Non repudio πορθμηΐσι S. fortasse (etsi neg-

lectius in linguæ Thesauris) unice verum. Nostro πορθμήϊα, *trajectus*, aut proprium inde nomen IV. 12. 45. Callimacho, *naulum*, Fragm. CX. Πορθμεῖα tamen *pontones* in Diodori XIV. 74. Sicuti πορθμὶς autem, ita nihil præfert πορθμηῒς nisi legitimum. WESS.

26 3. καὶ ἑτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου] Apposite Abreschius, οὐκ ἐλάσσονες ἢ Μαιάνδρου nimirum πηγαί. Pausanias II. 10. τὰ δέ οἱ, pæderoti herbæ, φύλλα ἐλάσσονα ἢ φηγοῦ, μείζονα δέ ἐστι ἢ πρίνου. Longe gravius huic inflictum loco vulnus, si olim ex Salmasii conjectura ad Solin. p. 580. seqq. ἐὸν Μαρσύης, ὃς καταῤῥήκτης ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῶν Κελ. scriptum fuerit. Neque enim notum hîc nomen fluvii *Catarractæ:* Marsyæ præterea *fontem ex summo montis cacumine excurrentem magno strepitu aquarum cadere;* quæ Curtii initio lib. III. verba. Sic fere Gronovius, Salmasiana utroque pollice premens. Fateor ultro plausibilia videri, de veritate licebit dubitare. Marsyam novit Herodotus V. 118., qui cum Celænis præcipite cursu rueret, a civibus Καταῤῥήκτης justo titulo adpellari potuit: quo utique in negotio novi nihil, nihil insoliti, agnoscente Casaubono ad Strabon. XII. p. 865=577. De fontibus *in ipso foro*, ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορῆς, res difficilior. Xenophontem Ἀναβ. I. p. 10. si audimus, scaturiebant illi ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει, *sub arce*, propter magni regis regiam, immo ἐκ τῶν βασιλείων. Non hîc obliviscor decreti Salmasiani, τὰ βασίλεια, *regiam*, in montis vertice collocantis: cujusmodi nihil suavissimus scriptor, utrumque Xerxis opus, τὰ βασίλεια et ἀκρόπολιν, disertim secernens. Fluxa hinc et vaga ex Curtio περὶ τῆς ἄκρης τῶν Κελαινέων disputatio. Jam *ad fontes Marsyæ* regia cum fuerit, absonum-ne putabitur, *forum* ibidem aliquod admittere? Sed hinc abeo, magni Salmasii ingenium laudibus ferens. WESS. Nil opus esse ut cum Abreschio ἐλάσσονες pro ἐλάσσονος corrigatur, recte Schæferus ad Gregor. Dial. Attic. §. 39. observavit, ubi de pleonasmo voculæ ἢ post comparativum agitur. SCHWEIGH.

Ib. Μαρσύεω ἀσκὸς] Xenophonti δέρμα, Æliano Var. XIII. 21. δορὰ, ubi Perizonius omnes reprehendit, qui Vallam secuti Marsyæ pellem *utris forma* suspensam voluerunt: ἀσκὸν

ipsam esse *pellem*. Paria Hutchinson ad Xenophontem Ἀναβ. I. p. 11. Volens utrique eum τοῦ ἀσκοῦ usum largior: Vallam tuebitur Plato Euthyd. p. 285. D. εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσει, ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσύου, ἀλλ' εἰς ἀρετήν: *modo ne pellis mihi in utrem, sicuti Marsyæ, desinat, sed in virtutem*. WESS.

3. ἐν τῇ καὶ—Μαρσύεω ἀσκὸς ἐν τῇ πόλι ἀνακρέμαται] Qui vicina docte tractavit, Salmasium in Solin. dum sæpius ista describebat, his miror non fuisse offensum, ἐν τῇ—ἐν τῇ πόλι. Voculis ἐν τῇ omissis, sequentia sic Perizon. interpretatur, *etiam Sileni Marsyæ cutis in illa urbe suspensa est*, ad Æliani Var. Hist. XIII. 21. Reprehendit ibi vir celeb. Vallam, cui non sanequam absurde *Marsyæ pellis in utrem* dicitur *formata*: corpus quidem etiam hominis figurate vocatur θύλακος et ἀσκὸς, sed quod notum esse scribit Periz. vereor ut probari possit. Sequitur, ut sæpe, Perizonium Hutchins. ad Xenoph. Κυρ. Ἀν. p. 11. Quid vero facient his Platonis in Euthyd. p. 285. D. εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσει, ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσύου? Non Athenarum tantum acropolis, sed aliarum etiam urbium *arces* nonnunquam πόλεις vocantur: et hic nihil impediret, quo minus ἐν τῇ πόλι in hunc sensum acciperemus; nam Sileni pellis in arce fuit suspensa. Xenophonti Ἀναβ. I. p. 146, 6. aula Regis fuisse traditur Celænis ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσύου ποταμοῦ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει·—ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν νικήσας,—καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρῳ, ὅθεν αἱ πηγαί. Sed arcis apud Herod. mentio jam præcesserat; nam non dubito quin pro ἀγορῆς recte correxerit Salmas. ἄκρης: ut flumen Marsyas *magno* dicatur *aquarum strepitu* ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῆς Κελαινέων ἀνατέλλων. Tum scripsisse nostrum suspicor, ἐν τῇ (scil. ἄκρῃ, *in qua arce*) καὶ ὁ τοῦ Σειληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς ἀνακρέμαται. Voce ἄκρης in ἀγορῆς depravata, nihil mirum si quis adscripserit ad hunc locum, ἐν τῇ πόλει. VALCK.

27 1. Πύθιος] Stephano in Πυθόπολις et Plutarcho Virt. Mulier. p. 262. Πυθῆς audit, Plinio H. Nat. XXXIII. 10. *Pythius Bithynus*, non bene: fuit enim *Lydus* domo, ditissimus quidem, sed pariter miserrimus. Plura Holstenius et Harduinus, et de *aurea platano ac vite* Brisson. Regn. Pers.

I. 77. WESS. Herodotum sequuti *Pythium* vocant Seneca, Tzetzes, Eustathius, Suidas. [in v. Ἀπαρτίαν.] Πυθέας dicitur in Schol. mss. ad Aristidem; Πύθης Plutarcho de Virt. Mulier. p. 262, 263. et Polyæno VIII. 42. Non ille tantum ἐξείνισε τὴν βασιλέως στρατιὴν πᾶσαν ξεινίοισι μεγίστοισι: sicut Λυσιθείδης teste Diodoro XI. 56. κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ξέρξου τὴν δύναμιν τῶν Περσῶν ἅπασαν εἱστιακώς: sed Lydus etiam Pythius, secundum Nostrum, Xerxis patrem Darium ἐδωρήσατο τῇ πλατανίστῳ τῇ χρυσέῃ καὶ τῇ ἀμπέλῳ. De Xerxis loquens expeditione Aristid. in Panathen. p. 223. Εἰ δ', inquit, ἐπιθυμήσειε σκιᾶς, δένδρον ἦν αὐτῷ χρυσοῦν ἡ σκιά. Schol. ms. in Cod. Burmanni λέγεται ὅτι πλάτανον εἶχε χρυσῆν ἐπὶ τοῦ ὀχήματος συσκιάζουσαν αὐτὸν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ἣν παρέσχεν αὐτῷ Πυθέας ὁ Λυδός. Neutrum tradit Herod., quem sequitur Tzetzes Chil. I. 925. De *aurea vite et platano* vid. Wess. ad Diodor. XIX. 48. VALCK.

28 2. ἀργυρίου μὲν δύο χιλιάδας] Lineola vel prætermissa vel loco non suo posita peperit errorem in edd. Eustathii ad Hom. Iliad. β'. p. 366=277, 31. Pythius illic habuisse legitur ἀργυρίου μὲν τάλαντα δύο, χρυσοῦ δὲ στατήρων Δαρεικῶν μυριάδας τετρακοσίας ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιάδων: ex Herod. Tzetzes memorat Chil. I. 927. δισχίλια μὲν τάλαντα ἀργύρου ἀνεργάστου: scripserat Eustath. ἀργυρίου μὲν ταλάντων δύο χιλιάδας. Quæ quidem essent intra μυριάδα χιλιάδες literis vulgo designabantur infra notatis obliquo ductu: β'. sunt duo: β́. δύο χιλιάδες. Ex istis etiam scribendi compendiis plures hic illic remanserunt errores. *Stater aureus*, sive Δαρεικὸς, valebat ἀργυρᾶς δραχμὰς εἴκοσι, sex adeoque florenos: vid. Perizon. ad Æliani Var. I. 22. et IV. 27. Drachmæ 6000. talentum conficiebant Atticum. Athenis florente republica ducenta talenta pecunia censebatur maxima: ditissimus inter Athenienses Callias διακοσίων ταλάντων ἐτιμήσατο, teste Lysia Or. XIX. p. 349. [§. 50.] Pythius Herodoti talenta habuit argenti duo millia; nummorum aureorum immensam summam. Tantum auri fecerat ex aurifodinis; et metalla tanto studio coli voluit a servis, ut agrorum necessaria cultura negligeretur, testibus Plutarcho et Polyæno; prudentia tamen uxoris auri cupidissimum ab ista jam ante retraxerat

insania, quam evenirent hîc Herodoto narrata; ut adeo Xerxi dicere potuerit, αὐτῷ δέ μοι ἀπὸ ἀνδραπόδων τε καὶ γεωπέδων ἀρκέων ἐστὶ βίος. VALCK.

29 2. ἀπαρτιλογίη] Est ἀπηρτισμένος καὶ πλήρης ἀριθμὸς, sive λόγος: hinc enotarunt Grammatici: vid. Alberti ad Hesych. in voce. Sequentia, κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσαο, reddi debebant, *et solus possideto, quæ tutemet tibi parasti.* Notam verbi κτᾶσθαι vim exemplis adfirmarunt G. Raphel. ad Lucæ Ev. XII. 12. et Wetsten. ad Matth. X. 9. Euripidis ex Inone fragm. apud Stobæum p. 511. sic commode restitui poterit: Κέκτησο δ' ὀρθῶς ἃν ἔχῃς ἄνευ ψόγου, Καὶ σμικρὰ σώζων· (τοὔνδικον σέβειν πρέπει.) Μηδ' ὡς κακὸς ναύκληρος, εὖ πράξας ποτὲ, Ζητῶν τὰ πλεῖον' εἶτα πάντ' ἀπωλέσῃς. Versu secundo pro vulgatis, τοὔνεχ' ὃν σέβειν πρ. Grotius posuerat οὕνεκ' εὐσεβεῖ πρ. VALCK.

30 2. Κύδραρα] Eamdem videtur urbem dicere quæ Κούραρα apud Strabonem XII. p. 578. c. et XIV. 663. c. SCHW.

31 1. Δημιουργοὺς *mellificantes*, attigit etiam IV. 194. WESS.

2. εὗρε πλατάνιστον, τὴν κάλλεος εἵνεκα etc.] Velut ἐραστὴς, secundum Ælian. Var. II. 14. Xerxes ἐξῆψεν αὐτῆς κόσμον πολυτελῆ, στρεπτοῖς καὶ ψελλίοις τιμῶν τοὺς κλάδους, καὶ μελεδωνὸν αὐτῇ κατέλιπεν, ὥσπερ ἐρωμένῃ φύλακα καὶ φρουρόν: ubi notant Scheffer. et Kuhn. Platanum dicitur Herodoti Xerxes μελεδωνῷ ἀθανάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας. Ex Brissonio præsertim de Regn. Pers. I. p. 165. (conf. notata ad Diodor. I. p. 409. et ad Hesych. in Ἀθάνατοι:) notissima quidem illa cohors decem millium lectorum equitum: quos *immortales*, ἀθανάτους, cur vocaverint Persæ rationem pandit Herod. VII. 83. Sed ob eam ipsam rationem miror, unum ex istis, quem huic arbori servandæ custodem constituit Xerxes, hic ab Herodoto dici ἀθάνατον ἄνδρα. Scripserat-ne fortasse μελεδωνῷ τῶν ἀθανάτων ἀνδρὶ ἐπιτρέψας? sic custodiendam demandasset *uni ex Immortalium cohorte:* unus ex istis vereor ut usquam Græcis dicatur ἀθάνατος. Themistio dicitur τὶς ἀθάνατος ἀριθμὸς ἀποθνησκόντων στρατιωτῶν, II. p. 36. c. Juxta Pausan. VI. p. 464. Polydamas in Perside κατὰ πρόκλησιν Περσῶν ἄνδρας τῶν καλουμένων ἀθανάτων ἀριθμὸν τρεῖς, ἀθρόους οἱ μονομαχήσαντας ἀπέκτεινεν: non utique scripsisset Pausanias Polydamanta

Περσῶν τρεῖς ἀθανάτους ἄνδρας ἀποκτεῖναι. VALCK. Ἀθάνατον ἄνδρα hîc dicere videtur, cui etiam nunc vivo successor est designatus, qui in mortui aut ab officio discedentis locum illico succedat: ita ut dici hactenus possit numquam intermori, qui officio, de quo agitur, fungatur. SCHWEIGH.

2. δωρησάμενος κόσμῳ χρυσέῳ] Nimium Tzetzæ ad Lycophron. p. 142. καθ' Ἡρόδοτον ἐχρύσωσεν αὐτὴν διὰ τὸ κάλλος, decepti *aurea platano* c. 27. Idem Io. Chrysostomi peccatum Homil. VII. in Ep. ad Colossens. p. 377. B., ubi felix memoria Montfauconium destituit. Cautior et copiosior Ælian. Var. II. 14. Μελεδωνὸν ἀθάνατον platani explicabit Noster c. 83. inferius. WESS.

32 1. Cur Xerxes nullos Athenas et Spartam ad petendam aquam et terram ablegaverit, docetur c. 133. WESS.

33 1. ἀκτὴ τραχέα,] *ora salebrosa.* Memini ἄκρας λεπτὰς τῆς ἠπείρου VIII. 107.; neque infitiabor adeo, παχέην dici quoque posse. At tractui isti sollemne id cognomen ex Tzetze ad Lycophron. v. 1432. p. 143. γεφυροῦν ἐπέμφθησαν τὸν Ἑλλήσποντον περὶ τραχεῖαν ἀκτὴν λεγομένην, μεταξὺ Σηστοῦ καὶ Μαδύτου, non Ἀβύδου, ut vulgo. WESS.

2. ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιεπασσάλευσαν] Infra IX. 119. Artayctem σανίδα προσπασσαλεύσαντες ἀνεκρέμασαν: id est πρὸς σανίδα πασσαλεύσαντες. Nostro loco πρὸς σανίδα διεπασσάλευσαν legisse videtur Eustath. ad Od. χ'. p. 780, 28., ubi ex Lexico veteri Σανὶς esse dicitur, ἐν ᾗ τοὺς κακουργοὺς ἔδουν. Hesych. Σανὶς—τίθεται καὶ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ: spectant ista locum Aristoph. Thesm. 937. In ejusdem Pluto legitur 944. πρὸς τὸ μέτωπον—Ὥσπερ κοτίνῳ προσπατταλεύσω τουτωΐ: *ad frontem,* (calceos) *tanquam ad oleastrum, clavis affigam huic:* Berglerus. Hegesippus in Adelphis apud Athen. VII. p. 290. E. πρὸς τὴν θύραν, Ἑστήξετ' ἀχανὴς προσπεπατταλευμένος, Ἄφωνος ἄχρις ἂν etc. Ejecta voce Ἄφωνος, ex interpretamento voci ἀχανὴς olim adjecta, scribendum: Ἄχρις γ' ἂν αὐτὸν etc. sic suus versui constabit modulus. Herodoti Artayctes, præter cetera flagitia, *in Protesilai templo,* ἀθέμιτα ἔρδεσκε. (ἐν τῷ ἀδύτῳ quippe γυναιξὶ μισγόμενος, IX. c. 115.) Vocem istis olim interjectam ἔργα recte Gronov. omisit: ἀθέμιτα mutari non debuit: VIII. 143., μηδὲ ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε: ubi ex

S. enotatum, ἀθέμιτα ῥέζειν. Ad istam normam alibi scripsit ἀχάριτα παθήματα, et δῆμον συνοίκημα ἀχαριτώτατον: hoc enim mss. VII. 156. VALCK.

34 I. τὴν μὲν λευκολίνου etc.] τὴν μὲν—τὴν δ' ἑτέρην, scil. γέφυραν, nomen in verbo ἐγεφύρουν latens. Cæterum conf. c. 25. SCHWEIG.

35 I. τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἐπικέσθαι μάστιγι πληγάς] Persæ institutum et mens Scriptoris in propatulo; structura inplicatior. Gronovius ἐπικέεσθαι legisse videtur, opinione haud probabili[k]: tolerabilius ἐπιθέσθαι Pauw, cui, si per codd. staret, accedere possem. Alii majora audent. Vulgatæ si sanitas constat, dicendum est, ἐφικέσθαι et καθικέσθαι eundem præstare usum. Plato Hipp. Major. p. 292. A. ἂν τύχῃ βακτηρίαν ἔχων, ἂν μὴ ἐκφύγω φεύγων αὐτὸν, εὖ μάλα μοῦ ἐφικέσθαι (nempe αὐτῇ) πειράσεται. Sophocles Oed. Tyr. 819. διπλοῖς κέντροισι μοῦ καθίκετο. In quibus diversior ordo et junctura quidem, hic accommodanda verbo, sub dictione latenti, μαστιγῶσαι τὸν Ἑλλήσποντον, uti c. 54. et VIII. 109. Atque eum in modum Abreschius. Conmode, hæc dum meditor, in mentem redit Homericum Iliad. ε'. 748. Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους, quo utantur volentes. WESS. Suo sic more scripsit Herod. pro ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἱκέσθαι μάστιγι πληγάς. Hac opinor ratione collocata vir doctus non censuisset tentanda. Insanum utrumque facinus, quo fertur iratus Xerxes in mare sæviisse flagellis et compedes demisisse, quod Herodotum sequuti plurimi commemorant, Brissonio partim citati de Regn. Pers. lib. III. p. 420., illud equidem a Græcis confictum suspicor cum Stanleio ad Æschyli Pers. 752., cujus locum adhibuit Spanhem. ad Julian. p. 195. De mari pontibus strato Æschylus est intelligendus, ut ejus ætate fabula nondum vulgo fuisse videatur recepta: de filio Darius apud Æschyl. Ὅστις Ἑλλήσποντον ἱρὸν, δοῦλον ὥς, δεσμώμασιν Ἤλπισε σχήσειν·—καὶ, πέδαις σφυρηλάτοις Περιβαλὼν, πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῷ στρατῷ. Ira regis ob pontem vi tempestatis disjectum, atque isthæc Æschyli Athenis decantata, fa-

[k] At nihil ad h. l. notavit Gronov. in versione autem cum Valla posuit *infligi*, quod et ipse Wess. recte tenuit. SCHWEIG.

cilem fabulæ fingendæ ingeniis Atticis præbuerunt ansam: vid. Diogenis Laert. Procem. §. 9. Istius ævi Persica monumenta si ad nos usque pervenissent, forsan intelligeremus (quod, altera tantum audita parte, et quid nostra ætate eveniat cogitantibus nobis certe licet suspicari) mendaces multa de Persis falsa nobis Græcos tradidisse, suasque semper res amplificasse. Dion Chrys. Or. XI. pag. 191. D. Ἀνδρὸς, inquit, ἤκουσα Μήδου λέγοντος, ὅτι οὐδὲν ὁμολογοῦσιν οἱ Πέρσαι τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησι· κ. τ. λ. VALCK. Cæterum conf. cap. 54 sub fin. et VIII. 109. SCHWEIG.

2. ἤδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ στιγέας] Quod Noster auditione tantum accepisse se testatur, sanequam absurdissimum, illud vix aliis commemoratur. De Xerxe Juvenal. Sat. X. 182. *Ipsum compedibus qui vinxerat Ennosigæum: Mitius id sane, quod non et stigmate dignum Credidit:* ubi Herodotea dedit Grangæus. VALCK. Conf. Plutarch. de Ira p. 455. D. WESS.

3. Quæ in mare dicta voluit a flagellantibus Herodoti Xerxes, illa supra modum admiratur Hermogenes p. 403. Σχεδὸν δι' ὅλου τοῦ λόγου ἡδονὰς ἐργαζόμενος ἐν τοῖς εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ Ξέρξου πραχθεῖσιν, ὑπερεβάλετο τῇ ἡδονῇ καὶ τῇ γλυκύτητι: tum, descriptis Herodoteis, Ἐνταῦθα, ait, πρὸς τὸ ὕδωρ, ὡς αἴσθησίν τινα ἔχον καὶ προαίρεσιν, διαλεγόμενον ποιήσας τὸν Ξέρξην, ὑπερέβαλεν ἡδονῇ. Prostant illic Herodotea ut in editis: postrema tamen rectius hoc modo scripta: σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει, ὡς ἐόντι δολερῷ τε καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ: in his lectio firmatur M. et καὶ recte omittitur. VALCK.

36 2. τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν] Quando nihil adest, quo τὰς commode possit referri, voculam cum Reiskio suspicor excidisse: fortasse scribi poterit: τὰς δὲ (ἀκτὰς) ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν. Erat enim cap. 33. ἀκτὴ τραχέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα Ἀβύδῳ κατεναντίον: et cap. 34., ἐς ταύτην τὴν ἀκτὴν ἐξ Ἀβύδου ὁρμεώμενοι ἐγεφύρουν τοῖσι προσέκειτο. Hinc vocem γεφύρας plerique cum Valla forte censebunt subaudiendam. VALCK. Superius, cap. 34. ad τὴν μὲν, et τὴν δὲ ἑτέρην, ex præcedente verbo ἐγεφύρουν in promtu erat nomen substantivum γέφυραν intelligere. At hoc loco alia ratio est. Quamvis dictionem ζευγνύναι γέφυραν frequentet Herodotus,

ut IV. 85, 88, 97, 118, etc. non idcirco ad τάσδε omitti nomen γεφύρας commode admodum potuerat. Quo magis speciosa erat Reiskii sententia, intercidisse vocab. νέας, ἀκτὰς aut γεφύρας. Verum tamen, quemadmodum paullo ante, ubi τῇ ζεύξι dixit Herodotus, quilibet lector τῇ ζεύξι τῶν γεφυρέων intelligebat, sic et hic fortasse haud ita magno incommodo prætermitti nomen γεφύρας potuit, utpote legentium animis præsens, et a quolibet ultro subaudiendum. Aliam expediendi hujus loci rationem Schulz in Animadverss. ad Herodoti Hist. Bellor. Pers. iniit. Primora hujus capitis verba, οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον, ad ipsa illa quæ initio cap. 34. leguntur et ad priorum pontium architectos referens, interpretatur *Illos pontes isti fecerunt, hos alii architecti*; adjecta hac observatione: "Facilis esset mutatio τοῦ ταῦτα in ταύτας, at "non necessaria; neutrum in talibus usitatissimum pro ce-"teris generibus. Τὰς δὲ (γεφύρας, nam de *duplici ponte* "sermo) tamen respondet huic ταῦτα." Sic ille; cui Valla præiverat, eumdem locum ita reddens: *Et illos quidem pontes fecerunt ii quibus hæc ingrata merces proposita erat: at alii architecti, qui alios fecerunt, hoc modo junxerunt.* Latina Gronovii, quæ Wess. etiam tenuit, obscuriora sunt, Græcis nimis anxie insistentia: *Et quidem ista fecerunt ii quibus hic ingratus honor propositus erat. At alii architecti illos junxerunt.* Equidem cum Larchero, οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον etc. de his accepi *quorum munus* fuit *exsequi* sæva *regis mandata.* conf. c. 39. SCHWEIG. qui infra contendit cum οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίευν τοῖσι ἐπετέτακτο ποιεῖν cap. 238.

2. Πεντηκοντέρους καὶ τριηρ. etc.) Quæ sequuntur, non intellecta, descripserunt Brisson. de Regn. Pers. III. p. 434., et Stanlei. in Æsch. Pers. vs. 71. Latine vertit atque explicuit Petav. ad Themist. pag. 451 seq., partim attigerunt Casaub. aliique: supersunt et in his nonnulla lucis indiga. VALCK. Mihi quoque in pontium descriptione, quæ proxime subjicitur, multa obscura esse profiteor: quibus quum nihil certæ lucis valeam adfundere, ancipiti disputatione non multum detinebo lectores, satis habens aliorum maxime super hoc loco sententias virorum doctorum referre. SCHW.

Ib. ὑπὸ δὲ τὴν ἑτέρην τεσσαρεσκ. καὶ τριηκ.] Magna codicibus

gratia harum restitutione vocum: erat enim ἀναπόδοτος minimeque consequens narratio. Duo pinguntur pontes, quorum alteri, Euxino Ponto obverso, CCCLX. naves substratæ; alteri, qui Ægæum mare spectabat, CCCXIV. Quæ postrema si deficiant, luxa et manca oratio. Vidit defectum atque ex Vallæ Latinis prudenter sarsit Pavius; animadvertit eundem Petavius ad Themistii Or. X. p. 451., in instauratione nimius: sic namque, ὑπὸ δὲ τὴν πρὸς τοῦ Αἰγαίου ἑξήκοντα καὶ τριηκοσίας, vel uno verbo τοσαύτας: neque enim rationem esse cur tanto plures in altero ponte fuerint. Speciose profecto; quam tamen speciem schedæ respuunt, pontiumque ordo et series navium: namque prioris pontis naves stabant transversæ, hinc plures: posterioris directæ et propterea pauciores. Pet. Bertius de Aggerib. et Pontib. cap. 3. idem Xerxis opus adgressus fuit, sed levi brachio. WESS.

2. ἵνα ἀνακωχεύῃ τὸν τόνον [1]] Videlicet ὁ ῥόος. Valla dederat, ut *stabiliret funes armamentorum*, rectius veriusque *contentionem ac firmitatem rudentum*. Fluctus enim propellebat naves istas, quæ inpulsæ funium contentionem augebant. Ἀνακωχεύειν proprie est *inhibere*, ac *navem reprimere:* hinc μεταληπτικῶς Valla interpretatur *stabilire*, quod Petavius et Pavius perspexerunt. Statim ἀγκύρας κατῆκαν, indole sermonis postulante, reposui; mutato, quod tolerari potuisse miror, κατῆκον. Scripsissem quoque τῆς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου cum Petavio, eo quod subinde sequitur τῆς δὲ ἑτέρης: ex utroque enim ponte anchoras demiserunt. Sed mssti aliter. Gronovii Latina reliqui, etsi pro mea opinione minime bona. WESS.

Gronovii versio hæc erat: *Quinquaginta remorum naves triremesque trecentas sexaginta Euxinum versus Pontum composuere: item ab altero latere trecentas quatuordecim, Ponto quidem transversas, Hellesponto autem secundum fluxum, ut laxa esset fluitatio intentionis armamentorum. Quibus compositis, prægrandes ancoras demiserunt, partim ab latere contra Pontum, ventorum caussa qui intrinsecus exspirant:* etc. Reiskius ad hunc locum nihil adnotavit, nisi quod pro ἀνακωχεύῃ, ἀνακωχεύωσι maluerit. " ἀνακωχεύῃ si ferretur, in-

[1] τόνον] Vide Dobræi addend. ad Porsoni Aristoph. p. 112.

"quit, debet referri ad γέφυρα ἑκάστη." Larcheri Gallica versio a Latina Gronovii nihil fere discedit: *Ils attachèrent ensemble* CCCLX. *vaisseaux de cinquante rames, et des trirèmes; et de l'autre côté* CCCXIV. *Les premiers présentoient le flanc au Pont-Euxin; et les autres, du côté de l'Hellespont, répondoient au courant de l'eau, afin de tenir les cordages encore plus tendus.* etc. Tum vero in Notis, primum, miratur idem doctus Interpres, quo pacto Wesselingius in altero ponte idcirco plures fuisse naves dixerit, quoniam transversæ steterint. Sic enim multo paucioribus fuisse opus: statuendum potius, eo loci latiori spatio patuisse fretum, eoque longiore opus fuisse ponte. Deinde, postquam de obscuritate conquestus est, quæ Rennelli interpretationem hujus loci (in *Geographical System of Herodotus*, p. 31.) premit, proponit conjecturam, cui quidem ipse non magnopere confidit: constructos fortasse hos pontes esse ea anni tempestate, qua constanter a meridie flabant venti; inde necesse quidem fuisse, ut naves ab illa parte secundum aquæ cursum starent, istas autem ab altera parte, quæ Pontum spectabant, transversas locari potuisse. Quod si nostra de conjectura statuas, non Πόντου, sed πόρου h. l. scripsisse Herodotum; (conf. infra,) duo ista, quæ memorat, ἐπικαρσίας stetisse naves, et stetisse Ἑλλησπόντου κατὰ ῥόον, non ita fuerint intelligenda, ut prius ad unum ex pontibus, posterius ad alterum spectet; sed utrumque ad utrumque pontem pertinebit. *Utriusque pontis naves* ita locatæ erant, ut *respectu trajectus* (respectu lineæ rectæ ab una ora ad alteram ductæ) *transversæ* starent; sed *rectæ, secundum aquæ in Hellesponto cursum.* Superest, ut, quæ ad eumdem difficiliorem Nostri locum a Schulzio, viro docto, adnotata sunt, his subjiciam. SCHW.

Ib. ὑπὸ μὲν τὴν etc.] *Sub alterum pontem, Ponto Euxino obversum, trecentas et sexaginta*, scil. συνθέντες: *sub alterum, qui Ægæum mare spectabat, trecentas et quatuordecim.* Sequentia videmus ab aliis minus recte explicata, quorum omitti possunt interpretationes, his positis. Τοῦ μὲν Πόντου —κατὰ ῥόον, est quasi παρενθήκη, quæ directionem navium junctarum signare debet. Erant autem collocatæ, non tanquam transmittentes Hellespontum, sed tanquam invehen-

tes, *rectæ*, *secundum fluxum Hellesponti*, i. e. τοῦ Ἑλλησπόντου κατὰ ῥόον, et τοῦ Πόντου ἐπικαρσίας, [ἐπικάρσιαι puto scribere voluerat vir doctus.] *quoad Pontum transversæ* sive *obliquæ*. Ἵνα ἀνακωχεύῃ cet. non referas ad hanc parenthesin, sed ad superiora ὑπὸ μὲν τὴν etc. *ut stabiliret, fulciret funes* (τὸν τόνον) *armamentorum pontium*, quæ innitercntur navibus sive ipsis fluctibus; nam paulum refert, ῥόος subintellexeris post ἀνακωχεύῃ, an τοῦτο, *opus istud junctarum navium*. In condendis prioribus pontibus quum nihil simile factum esset, facile est intelligere, cur tam celeriter a fluctibus destructum sit opus. Nam per Hellespontum tam latum quo tandem pacto funes tantopere intendi potuissent, ne in medio saltem demissæ aquam attingerent? SCHULZ.—At hoc ipsum mirum quodammodo poterat videri, quod in iterata etiam pontium horum constructione funibus ab una ora in alteram tensis imponere transversas trabes, quæ transitum præbebant, maluerint, quam validis tignis ab unaquaque nave in proximam aut proximas porrectis, apteque inter se connexis firmatisque. Nempe amplius tribuerunt robustorum rudentium firmitati, qui simul ad cedendum, quod opus foret, impetui fluminis aptiores, quam tigna essent.—Hæc cum superioribus, ad istorum pontium structuram pertinentibus, ita a me perscripta, jamque prelo erant commissa; quum, cuncta denuo relegens, intellexisse mihi visus sum, nihil opus fuisse conjectura illa, qua pro τοῦ μὲν Πόντου ἐπικαρσίας, τοῦ μὲν πόρου ἐπικ. legendum suspicatus eram. Eodem enim res redit. Hellespontus veluti fluvius consideratur, cujus cursus cum australi ora Ponti Euxini angulum fere rectum format. Igitur, quæ naves *secundum Hellesponti cursum* rectæ stabant, eædem commode dici potuerunt *respectu Ponti oblique* sive *e transverso* locatæ fuisse: neque illæ, ut Larcherus fingebat, latera obversa Ponto habebant, sed proræ earundem Pontum spectabant. SCHW.

3. τῆς δὲ ἑτέρης] Fuit quum scribere vellem τὰς δὲ ἑτέρης: nam minus placebat Wesselingii mutatio præcedentis τὰς μὲν in τῆς μέν. Nunc intelligo, vulgatam lectionem negligentiæ cuidam Scriptoris tribuendam esse, atque retinendam; aut, si qua corrigere volueris, ponendum esse τὰς δὲ τῆς ἑτέρης:

articulus enim ante ἑτέρης abesse nequit. Τῆς δὲ si nobiscum admittas, τὰς δὲ tamen quasi subintelliges, quod respondeat priori τὰς μέν. De utroque ponte, unde anchoræ demittebantur, sermonem esse vides. SCHULZ.

4. ὑπόφαυσιν] Ὑπόφαυσις *fenestræ, lucem admittentis*, notionem habet apud Interpretes Ezech. XLI. 16. Hinc pro *hiatu* et *patente transitu:* par διαυγείας ratio, quæ ab lucis transitu, spiraculum et foramen, quo fumus ex casis evolvitur, in Diodori XVII. 82., et διαυγίου, in vasculorum aperturis et spiraminibus apud Heronem Spirit. p. 163. Itaque διέκπλοος ὑπόφαυσις, *transitus* idem; ἀραίωμα Luciano Ver. Hist. II. 2., sive *interceptum spatium* et *vacuum*, per quod ὑποφαίνεται, adparetque lux, ut Petavius. Reiskio, ὑπόφαυσιν probanti, διέκπλοος adjectivi loco est. Mox Petavius scite, καὶ τριηρέων τριχοῦ: namque series ipsæ tam πεντηκοντέρους quam τριήρεας habebant, et utrasque proinde interruptas esse oportuit. WESS.—Non ego διέκπλοον pro adjectivo nomine accipiam, sed pro substantivo, per adpositionem, quam Grammatici vocant, alteri junctum: *fenestram, aperturam reliquerunt, quæ esset* διέκπλους, id est, quæ inserviret διέκπλῳ, quæ minoribus navigiis transitum præberet. Inter καὶ et τριχοῦ in promtu erat suspicio intercidisse nomen τριήρεων: nec tamen illo adjecto opus utique fuisse intelligo. Alternis junctæ erant triremes et naves longæ sive penteconteri: *tribus in locis* inter duas triremes *aberat penteconterus;* et spatium, qua transirent minora navigia, vacuum relictum erat. Particula καὶ ante τριχοῦ similem quamdam vim habere potest, qualem passim alibi observavimus: scil. ut significet, non uno in loco, sed pluribus, et quidem tribus in locis. conf. Var. Lect. I. 99. SCHWEIG.

5. ὄνοισι] Ὄνοι sunt *axes;* ὄνισκοι *axiculi, suculæ*, sive *machinæ tractorii generis*. Galenus Gloss. Hippocrat. Ὀνεύεσθαι, ἤγουν δι' ὄνων ἐπιστροφῆς τείνειν. Ὄνοι γὰρ καὶ ὄνισκοι, οἱ ἄξονες: et pluribus ad Hippocrat. de Fractur. p. 551. Adde Eustachium in Erotianum p. 82. [pag. 275. ed. Franz.] et Gronovium. WESS.

6. τοῦ τάλαντον] τῶν τάλαντον editor Genev. inprudenter: transitus in distributivis numeri est. Unde vero Tzetzes

acceperit τριτάλαντον τῷ βάρει Chil. I. 599. ipse dixerit. WESS.

7. κατύπερθε τῶν ὅπλων τοῦ τόνου] Series naturalis verborum, κατύπερθε τοῦ τόνου τῶν ὅπλων: id est, κατύπερθε τῶν ὅπλων ἐντεταμένων. Quod sequitur αὖτις ἐπεζεύγνυον, obscure Valla reddidit, *rursus desuper innexerunt:* Gronov. *tum ibi rursus superjunxerunt*, quod tenuit Wess. Planius Larcher, sed dubito an ex mente Scriptoris, *on posa dessus des planches bien jointes les unes avec les autres.* SCHWEIG. qui reddidit, *atque ita continua serie dispositos denuo arcte inter se constrinxerunt.*

8. κατανάξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν] Hesychius Κατανάξαντες, ἀνάξαντες, εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσαντες: forte, quæ Abreschii suspicio, νάξαντες, εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσαντες, ut *conplanandi* significationem, quæ hujus est loci, et τοῦ κατανάγειν junxerit. H. Stephanus Thes. t. IV. p. 1157. horum inmemor, κατανάγω *Conporto. Affertur enim* κατανάξαντες γῆν *pro Conportantes injicientesque terram.* Est ex κατανάσσω. In Josepho Bell. Jud. I. 21, 7. νάγμα, *terra stipata:* πύργος ναστὸς ibid. V. 4, 3. *solida* et *bene conpacta*, sive νεναγμένος, quomodo mss. Antiq. XV. 9, 6. verissime. Porro φραγμὸν, *sepem hinc atque hinc prætensam*, Tzetzes χειραγωγοὺς καὶ κλείσματα, Arrianus Ἀναβ. V. 7. κλίμακας, ubi excellenter Gronovius, adpellant. Ὑπερορῶντα non muto, rarum quidem tali usu, sed proprio et vetere. WESS. παρείρυσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, *secundum utrumque latus duxerunt* septum. De verbo εἰρύσαι vide Wess. ad VII. 24. SCHWEIG.

37 1. οἵ τε χυτοὶ] Huc spectare videtur glossa apud Suidam: Χυτόν· χῶμα: et apud Hesych. Χυτόν· χωστὸν, καὶ τὸ χῶμα. Altera pars scholii, quod est apud utrumque, pertinet ad II. 69. Quod χυτὸν (non χυτὸς aut χυτοὶ) scribitur apud hos Lexicographos, id fortasse ex vetustioris cujuspiam Grammatici observatione ductum, quæ hujusmodi fuerit: Χυτὸν λέγει Ἡρόδοτος τὸ χωστὸν καὶ τὸ χῶμα. SCHWEIG.

2. οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων] Aristoteles Problem. XXIV. 17. juvat codicum scripturam, rogitans, Διὰ τί τῆς αἰθρίας μᾶλλον ψύχος γίνεται, ἢ ἐπινεφέλων ὄντων. Per autem mira solis hæc obscurati descriptio; talis profecto, ut veram eclipsis caus-

sam aut exploratam non habuerit Herodotus, aut tragice circumscripserit. Quid enim ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην? Sed verum hunc solis fuisse defectum negant plerique sideralis scientiæ professores, Calvisius Chronol. Ann. 3470., Petavius Doctr. Temp. lib. X. 25. Dodwellus Annal. Thucyd. p. 47. WESS.

2. ἀντὶ ἡμέρης τε νὺξ ἐγένετο] Supra, I. 103., νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετο. Cap. 74. συνήνεικε ὥστε—τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γενέσθαι. *Primus* istam *defectionem solis, quæ Astyage regnante facta est, prædixisse fertur* Milesius Thales, juxta Herod. et Ciceron. de Div. I. 49. Causam solis obscurati dudum ante naturalem Græcis jam tradiderat Palamedes, teste Philostr. p. 709. Hic apud Herod. ὁ ἥλιος—ἀφανὴς ἦν, οὔτε ἐπινεφέλων ἐόντων, αἰθρίης τε ταμάλιστα: sicut apud Livium XXXVIII. 4. *cœlo sereno interdiu obscurata lux est, quum Luna sub orbem solis subisset.* οὔτ᾽ ἐπινεφέλων ἐόντων correctum ex M. Τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ξυννέφελα ὄντα dixit Thucyd. VIII. 42. Xerxi solis obscuratio, ut vulgo imperitorum, videbatur esse portentum. Insigne Pindari carmen apud Dionys. Halicarn. II. p. 273. emendavit Scaliger in Propert. p. 239. Rei causas cognovisse sæpe profuit Imperatoribus, *ne velut prodigio divinitus facto militum animi terrerentur;* Quinctilian. Inst. Or. I. x. Græcis, non Persis, hoc ostento mala portendi cur crediderint, certe dixerint Magi, Noster enarrat; in quibus Ἑλλήνων προδέκτορα bene cepit Palmer. In Aristidis Themistoclem t. III. p. 297. Schol. ms.: ἐχομένου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ γενομένου περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἔκλειψις ἐγένετο ἡλίου καὶ ἀνατολῆς· (lege ἐξ ἀνατολῆς·) εἶτα ὡς ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς τοὺς μάντεις, τί σημεῖον τοῦτο, ἀπώλειαν εἰπεῖν τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων. τοὐναντίον δὲ ἦν· ἐσήμαινε γὰρ αὐτῷ τὴν ἧτταν, διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος· εἴγε καὶ ἀπὸ ἀνατολῶν ἤρχετο ὁ Ξέρξης. VALCK.

4. προδέκτορα] Ex προδείκνυμι venit προδέκτωρ, *præmonstrator* malorum, et *vates* quidam. Magi, φάσματος mirabilis interpretes, respondent, *solem*, si quid præter consuetum patiatur, *Græcis portendere et præsagire; lunam, suæ nationi.* WESS.

38 2. τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν,—ἐμοὶ δὲ μέγα] Initio poëmatis The-

ognis: Εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε· Σοὶ μὲν τοῦτο, θεὰ, σμικρὸν, ἐμοὶ δὲ μέγα. Propius ad Nostri structuram Andocides in exordio Orat. de Myster. δεήσομαι ὑμῶν δίκαια, καὶ ὑμῖν γε ῥᾴδια χαρίζεσθαι, καὶ ἐμοὶ ἄξια πολλοῦ τυχεῖν παρ' ὑμῶν. VALCK.

4. στρατίης] στρατηΐης mallem. Prave in Plutarch. Virt. Mul. pag. 263. A. Pythes seu Pythius χάριν ἠτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως—ἕνα παρεῖναι τῇ στρατιᾷ, καὶ καταλιπεῖν αὐτῷ γηροβοσκεῖν. Scripserat παριέναι τῆς στρατείας. *Unius vacationem petens*, de eodem Pythio, Seneca III. Ir. c. 17. Hoc, nisi erro, occupavit Solanus ad Plut. Alcibiad. WESS. Στρατηΐης et hic scribendum, ut in simillima narratione de Œobazo, a militia vacationem uni filiorum petente IV. 84. στρατηΐης ἀπολελύσθαι. Apud Plutarch. t. II. p. 263. B. Pythes χάριν ἠτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως, πλειόνων αὐτῷ παίδων ὄντων, ἕνα παρεῖναι τῇ στρατιᾷ, καὶ καταλιπεῖν αὐτῷ γηροβοσκεῖν. Interpres quod sensus potulabat expressit, *ut unus eorum immunitate militiæ donaretur:* scripserat, ut puto, Plutarch. ἕνα παρεῖναι (sive potius ἀφεῖναι vel ἀφιέναι) τῆς στρατείας. Sic passim loqui solebant. Ulpian. in Demosth. pag. 22, 15. νόμοι ἦσαν ἀφίεσθαί τινας τῆς στρατείας, ὥστε πομπεύειν εἰς τὰ Διονύσια. Leges istas respicit Diodor. Sic. IV. 5. fin. Lycurgo memorantur contr. Leocr. p. 152, 33. οἱ ἀφιέμενοι τοῦ στρατεύεσθαι ἕνεκα τοῦ βουλεύεσθαι ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως. Ἀφιέναι τῆς στρατείας, Herodoto dicitur παραλῦσαι τῆς στρατηΐης: ut VI. 94. Mardonium Darius παραλύει τῆς στρατηγίης. Quæ Porto Herodotea dicitur locutio, *aliquem prætura amovere*, est et Thucydidea et aliorum. Thucyd. VII. 16., τὸν μὲν Νικίαν οὐ παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς. vid. Duker. et Suid. in Παραλῦσαι. VALCK.

39 2. ἀνοιδέει,] Homerus Iliad. ι'. 550. ὅς τε καὶ ἄλλων Οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον. Dicti Herodotei interiorem sententiam Camerarius Problem. Cent. I. 9. vestigavit. WESS.

4. τὴν ψυχὴν ζημιώσεαι] Hoc ego codicum lectioni a Galeo et Steph. enotatæ non postponerem: in Matth. XVI. 36. nonnulla dedit Wetsten.; ad eamdem rationem ætate scribebant Herodoti. Thucydides III. 40. μεγάλα ζημιώσεται: ubi ζημιωθήσεται, natum ex interpretamento, præbent codi-

ces. οὔτε τι ζημιωθέντας dixit Xenoph. Œcon. p. 491, 35. Jussit Xerxes natu maximum filiorum Pythii μέσον διαταμεῖν· διαταμόντας δὲ etc. Plutarch. t. II. p. 263. B. ὁ Ξέρξης ὑπ' ὀργῆς τοῦτον μόνον, ὃν ἐξῃτήσατο, σφάξας καὶ διατεμὼν, ἐκέλευσε τὸν στρατὸν διελθεῖν· τοὺς δὲ ἄλλους ἐπηγάγετο, καὶ πάντες ἀπώλοντο κατὰ τὰς μάχας. Secundum Senecam de Ira III. 17. *quem* pater *elegerat*, Xerxes *in duas partes distractum ab utroque viæ latere posuit, et hac victima lustravit exercitum.* Senecæ locum adhibuerunt Wess. ad Herod. IV. 84. et Brisson. Regn. Pers. III. p. 357. VALCK.

5. καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν στρατόν.] De Peleo, qui Acasti uxorem dissecuerat, Apollodorus Bibl. III. 12, 7. καὶ διελὼν τὰ μέλη διήγαγε δι' αὐτῆς τὸν στρατόν. In fœderum sanctione multa hujusmodi apud Grotium in Matth. XXVI. 28. WESS.

40 1. Si abessent codicibus voces οὐ διακεκριμένοι, has ad ἀναμὶξ suspicarer olim adjectas. Ἀναμὶξ Hesychio redditur ἀναμεμιγμένως: vox Sophocli, Thucydidi, Xenophonti, ter adhibita Herodoto. VALCK.

41 1. ἐκ τοῦ ἅρματος ἐκ ἁρμάμαξαν] Clara utriusque vehiculi distinctio, etiam in Xenophonte Κύρ. Παιδ. VI. p. 162. B. et 168. B. tum Ἀναβ. I. p. 247. C. *Harmamaxa* carpenti genus et mollissimæ vectationis erat, mulieribus quam maribus accommodatius. *Essedum* Vallæ inprobat Schefferus, neque geminum plane fuit, Rei Vehic. II. 17. p. 217., quem adi et doctos Curtii interpretes III. 3, 23. WESS.

4. καὶ μῆλα, οἳ ἄγχιστα etc.] Mala Persica ex auro imis adfixa hastis gestabant, ἐπὶ τῶν στυράκων μῆλα χρυσᾶ ἔχοντες, Athenæus XII. p. 514. C. Hinc illi Μηλοφόροι, non alii ac αἰχμοφόροι, *hastati*, qui Persarum nobilissimi post regis vehiculum incedebant: nam quorum in hastis extimis mala punica aurea, ῥοιαὶ χρυσέαι, his locus erat ante decem Nisæos equos, spiculaque in humum versus inflexa; cum hastati Μηλοφόροι hastas κατὰ νόμον, uti mos ferebat, erectas ostenderent et vibrarent. Hæc plana. WESS.

43 1. τὸ ῥέεθρον intellige κατὰ τὸ ῥέεθρον, ut II. 19. SCHW.

2. τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔθυσε] Palladi Iliacæ Alexander

quoque Magnus, Ilium delatus, sacra fecit, Arriano I. 11. et Diodoro XVII. 18. testibus. WESS.

Ib. ἔθυσε βοῦς χιλίας· χοὰς δὲ etc.] Dum Xerxes Minervæ Iliadi *chiliombe* faciebat sacra, *heroibus libabant Magi*, χοὰς οἱ Μάγοι τοῖσι Ἥρωσι ἐχέαντο, id est, ἐνήγισαν. Sumptuosum Xerxis sacrificium, ἡ ἀπὸ χιλίων βοῶν θυσία, secundum Eustath. dicebatur Χιλιόμβη. VALCK.

44 1. αὐτῷ ταύτῃ] Suspicabatur Abresch. Diluc. Thucyd. p. 403., legi commode posse αὐτοῦ ταύτῃ: quomodo sæpe loquitur Noster; sed hîc vicina requirere videntur pronomen αὐτῷ, Stobæo quoque lectum p. 535. Προεξέδρη Xerxi ab Abydenis parata prima sedes fuisse videtur, quæ in exedra præ reliquis emineret: θρόνον ὑψηλὸν dixit Tzetz. Chil. I. 937. Ἐξέδρα quid fuerit, post Budæum docuit H. Steph. in Thes. Ling. Gr. I. p. 1084. Quæ velut incerti Scriptoris excitat is e Suida, verba sunt Diogenis Laërt. IV. 19. quibuscum conferri possunt Dio Chrys. p. 288. D. et Harpocrat. in voc. Λέσχαι. VALCK.

45 1. μετὰ δὲ τοῦτο ἐδάκρυσε] *Specie alienam, revera suam conditionem deplorasse videtur*, (Valerio Max. IX. cap. 13. ext. 1.) *opum magnitudine, quam altiori animi sensu felicior:* videri enim voluit Xerxes lacrymans, *quod* tanta hominum multitudo *intra centum annos esset obitura.* Hæc et seqq. paucis expressit Tzetzes Chil. I. 940. etc. Herodoteum autem Xerxis et Artabani colloquium ob sententiarum personis congruam magnitudinem miratur Hermogenes p. 509. Πλείονι τῷ μεγέθει πολλαχοῦ κέχρηται, ὡς ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῶν Ἱστοριῶν κατὰ τοὺς Ξέρξου πρὸς Ἀρτάβαζον, κἀκείνου πρὸς Ξέρξην περὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων λόγους. Facilis ipsi fuit Hermogeni lapsus in Persico nomine; qualis fuisse videtur et Philostrati de Vit. Soph. II. 5, 4. VALCK.

46 3. Ἐπῆλθε γάρ με λογ. κατοικτεῖραι] Scribendum, ut legit Stobæus, ἐσῆλθε γάρ με λ. κ.; alterum quidem in talibus etiam adhibetur, sed junctum dativo, quem casum exhibent optimi quoque codices in Herodot. I. 30. ἵμερος ἐπείρεσθαί μοι ἐπῆλθε. Pausan. VIII. p. 634., οὐκ ἐπῆλθεν ἐρέσθαί μοι. In Isocratis Panathen. scribendum p. 244. A. νῦν δ' οὐδὲν ἐπέρ-

χεταί μοι τοιοῦτο, ut p. 252. c. Demosth. p. 100, 39. etc. Sed eam in rem satis erit legisse Hemsterh. ad Luciani Prometh. pag. 26. Ἐσῆλθέ με dicatur, an μοὶ, nihil interest: prius tamen et apud alios frequentius occurrit et apud Herod. III. 42. τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε θεῖον εἶναι τὸ πρῆγμα. VI. 125. ἰδόντα τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλθε. I. 116. τὸν Ἀστυάγεα ἐσῆλθεν ἀνάγνωσις αὐτοῦ. VALCK. Addit Wesseling. Plutarch. II. p. 109. E. Valcken. ad Phœn. 1379.

5. προσπίπτουσαι] συμπίπτουσαι est apud Stobæum p. 536, 3. atque ita, ni fallor, scripserat etiam Herodotus: vid. I. 139. V. 35. etc. Thucyd. III. c. 60., κατανοοῦντες,—ὡς ἀστάθμητον τὸ τῆς ξυμφορᾶς ᾧ τινί ποτ' ἂν καὶ ἀναξίῳ ξυμπέσοι: et IV. 68. VALCK.

Ib. καὶ αἱ νοῦσοι συνταράσσουσαι] Pæne arripio Vind. et Stobæi συμφοραὶ προσπίπτουσαι, καὶ αἱ νοῦσοι, συνταράσσουσι, quod Valla expressit. WESS. Qui hoc probant, hi juncta intelligunt συνταράσσουσι, καὶ ποιεῦσι. At καὶ particula hîc non copulativam vim habet, sed intensivam, idemque fere ac καί τοι valet: καὶ βραχὺν ἐόντα, *quamvis* (*quamlibet*) *sit brevis.* SCHWEIG.

6. οὕτω ὁ μὲν θάνατος etc.] Ubi *in luctu atque miseriis mortem ærumnarum requiem* vocat Sallustius, Catil. c. 50. Herodotea quæ sequuntur et similia veterum dicta collegit Wasséus p. 160. VALCK. Laudavit hoc Artabani effatum, conpendio verborum usus, Choricius Or. in Procopium Gazæum c. 24. Vide vero Eustathii illud ad Poëtam p. 411 = 311. Εἰ δὲ τὰ Ἡροδότου ἀντίγραφα ἀσφαλῶς ἔχει κατὰ τὴν διὰ τοῦ ο΄ μικροῦ γραφὴν τῆς ζόης ἐν τῷ, ὁ θάνατος, μοχθηρᾶς οὔσης τῆς ζόης, αἱρετώτερος τῷ ἀνθρώπῳ γέγονεν: et mirare doctissimi hominis hæsitationem ob vocem tantopere Herodoto adamatam, et toties repetitam. Quæ mutavit, vitio memoriæ accepta fero. WESS.

Ib. γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα] Quo sit sensu capiendum verbo Wess. indicavit, Diss. Herod. p. 194. Prava interpretatio decepit eruditum scriptorem *des Essais de Crit.* p. 200. Plutarchus in fine libelli quo docet Ὅτι οὐδὲ ζῆν ἐστιν ἡδέως κατ' Ἐπίκουρον, p. 1106. F. sic adhibuit Herodotea, ut eorum sensum simul pandat: Σοφώτερος Ἡρόδοτος, εἰπὼν, ὡς ὁ θεὸς

γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα φθονερὸς ἐν αὐτῷ ὢν φαίνεται, καὶ μάλιστα τοῖς εὐδαιμονεῖν δοκοῦσιν, οἷς δέλεάρ ἐστι λύπης τὸ ἡδὺ γευομένοις ὧν στερήσονται. Hinc etiam manifesta constans est differentia Γεύειν inter et Γεύεσθαι: qui sibi videntur fortunati miseri mortales, γεύονται, *leviter gustant*, ὧν στερήσονται, *ea quibus mox privabuntur:* qui brevi jucunditatis sensu calamitates humanas temperat, sive *qui vitam jucundam* mortalibus miseris maligne *præbet* primis velut labris *gustandam*, Herodoto dicitur γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα. Γεῦσαι semper significat *gustum dare*, eximie rei vendendæ: vid. Eubuli fragm. apud Athen. I. p. 28. F. et Casaub. p. 66. Firmus Cæsariens. Epist. 27., γεύσας ἡμᾶς Ἀττικοῦ μέλιτος. Jamblich. Vit. Pyth. p. 16. γεῦσαι βουλόμενος τῆς καλλονῆς τοὺς πατριώτας. Polyæn. p. 10. in mss. οἴνου τοὺς πολεμίους γεύων. Venuste Silenus ad Ulyssen in Eurip. Cycl. 150. γεῦμα τὴν ὠνὴν καλεῖ, *gustus emptorem allicit*. Philostr. de Vit. Soph. pag. 557. F. ἱκανὰ ταῦτά που δηλῶσαι τὸν ἄνδρα, καθάπερ τὸν ἀνθοσμίαν τὸ γεῦμα. Idem de Vit. Apoll. VI. 12. μήτε γεῦμα παρέχειν μήτε δεῖγμα. Eubulus in Adelphis dixit βαδίζειν εἰς τὰ γεύματα, apud Athen. XI. pag. 499. VALCK.

49 2. φερέγγυος ἔσται διασῶσαι] Talia fere Æschyli VII. c. Theb. 402. προστατεῖν φερέγγυος, et 455. φερέγγυον φρούρημα, h. e. ἱκανὸν φρουρεῖν τὴν πατρίδα. Junge 476. et 803. Quæ tamen omnia de hominibus. Vide supra V. 30. et Criticos ad Sophoclis Elect. 948. WESS.

3. Ex οὔκων δὴ ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων, in Lexica receptum Ὑποδέξιος λιμὴν, pro *portu navium capace*. Intelliguntur hic certe λιμένες δυνάμενοι δέξασθαι τὸ ναυτικόν: quales forte dici possent ὑποδέξιμοι, id est εὔθετοι εἰς τὸ δέξασθαι. Talia sunt in usu plurima: ξύλα ναυπηγήσιμα· ναυκληρώσιμοι στέγαι· ἁλώσιμον τεῖχος: quodque propius accederet, καταλήψιμος Antiphontis p. 129, 4. Classis Atheniensium in Siciliam profectura, ut in portus facilius reciperetur, in tres partes fuit a tribus ducibus distracta, teste Thucyd. VI. 42. τρία μέρη νείμαντες ἓν ἑκάστῳ ἐκλήρωσαν, ἵνα μήτε ἅμα πλέοντες ἀπορῶσιν ὕδατος καὶ λιμένων: sic ista mihi videntur omnino restituenda, admissa Vallæ lectione Hudsono laudata. Cum iis

quæ sequuntur apud Herod. comparandus est Æsch. Pers. 794. Αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ ξύμμαχος κείνοις πέλει. VALCK.

5. εἰ ἐθέλει τοι μηδὲν etc.] Vallam redarguit Arnaldus, εἰ ἐθέλει *si vult* vertentem; debuisse enim, *si poterit*, Animadv. Critic. c. 30. Sed Herodoto Græcisque aliis θέλει et ἐθέλει sæpenumero redundat, poniturque de rebus inanimatis[m]. Nilus II. 11. εἰ ὦν ἐθελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον, *si alveum suum convertet;* tum I. 109. εἰ δὲ θελήσει—ἐς τὴν θυγατέρα ταύτην ἀναβῆναι ἡ τυραννίς. Negligo cetera, a Raphelio ad Act. Apost. c. XI. 12. conducta. WESS.

Ib. τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος] Stobæi βλεπόμενος displicet. Hesychio κλέπτεσθαι, præter alia, πορεύεσθαι, si nempe *furtim* fiat. Philo Jud. lib. I. Vit. Mos. p. 648. E. μήτε λανθάνειν τοὺς πολλοὺς πειρώμενον, μήθ' οἷα φιλεῖ, κλέπτοντα τὴν εἴσοδον. Contra ea Synesius II. Provid. p. 119. c. οἱ βάρβαροι δὲ, τήν τε ἔξοδον ἐκεκλόφεσαν. Conf. Perizon. ad Æliani Var. III. 47. Sequens sententia (εὐπρηξίης γὰρ—οὐδεμίη πληρώθη) plane Æschyleo respondet, τὸ μὲν εὖ πράττειν ἀκόρεστον ἔφυ πᾶσι βροτοῖς, Agam. 1340. WESS.

7. εἰ βουλευόμενος μὲν ἀῤῥωδέοι,—ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη.] Hæc Wasseo censetur æmulatus Thucydides in verissima quidem, sed, ut ego judico, ab hac Artabani diversa sententia, II. 40. ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει: quam tractavit Hemsterh. ad Lucian. p. 38. Herodoteum illud mea sententia Thucydidis expresserunt Archidamus et Hermocrates: ille II. 11. χρὴ αἰεὶ,—τῇ μὲν γνώμῃ θαρσαλέους στρατεύειν· τῷ δὲ ἔργῳ δεδιότας παρεσκευάσθαι: id est ἀῤῥωδέοντα βουλεύεσθαι, *priusquam incipias.* Civibus suis utilissimum fore censebat Syracusanus Hermocrates VI. 34. τὸ μὲν καταφρονεῖν τοὺς ἐπιόντας ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ δείκνυσθαι, τὸ δ' ἤδη τὰς μετὰ φόβου παρασκευὰς ἀσφαλεστάτας νομίσαντας ὡς ἐπικινδύνους πράσσειν. Similia dantur Demosthenis et Polybii. VALCK.

Ib. ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη] Multa veteres his gemina. Satis unum erit Sallustianum: *Priusquam incipias, consulto, ubi consulueris, mature facto opus est:* Catil. c. 1. ubi plena

m Et infinitivo verbi junctum, vim illi tribuit futuri temporis. SCHW.

manu Wasse et Cortius, illisque prior Camerarius ad Aristotelis Ethic. Nicom. VI. 9. WESS.

50 6. *γνώμῃσι ἐχρέοντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ*] Ex M. dedit hoc Gronov. pro *τῇσι καὶ σύ*. Insolentius illud, *ὁμοίῃσι καὶ σὺ*, novator[n] fortasse posuerat pro *ὁμοίῃσι τῇ σῇ*. Ad istam rationem scribi potuit IV. 109. *Βουδῖνοι οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοὶ*, *non eadem lingua utuntur atque Geloni;* ubi hujus scribendi moris non recordabar: vid. VII. 95. Structuræ rarioris sectator Pausanias IV. p. 302. *ἡ πεπρωμένη κατὰ ταὐτὰ ἐπικρύπτει, καὶ ἡ ἰλύς*: pro *τῇ ἰλύϊ*: I. p. 101, 12. *κατὰ ταὐτὰ οὗτος ἤχησε καὶ κιθάρα κρουσθεῖσα*, id est *ὁμοίως κιθάρᾳ κρουσθείσῃ*, *perinde atque cithara pulsata resonat*, ut interpretatur Budæus in Comm. Ling. Gr. p. 483. Pausan. præterea p. 52. *εὖ δ' ἐμοὶ φαίνεται ποιήσας Σκῦρον ὑπὸ Ἀχιλλέως ἁλοῦσαν, οὐδὲν ὁμοίως καὶ ὅσοι λέγουσιν*: quæ Kuhnio tentata, bene ceperat Sylburg. in Præf. ad Lect. p. 932. Budæi observatis quædam adjecit Duker. ad Thucyd. VII. 71. VALCK. Sic vero sæpius Noster: VI. 21. VII. 115. etc. Conf. Adn. ad VII. 100. SCHWEIG.

Ib. *κινδύνους ἀναῤῥιπτέοντες*] Ad hujus imitationem bis terve *κίνδυνον ἀναρριπτεῖν* dixit Thucydides; ab his recentiores illud transumserunt: *κίνδυνον μέγαν ῥίπτειν* Euripidis est in Inone 24. sæpius *ῥίπτειν* in istum usum adhibentis. Lucian. t. I. p. 768. *περὶ τῶν οὕτως μεγάλων οὐκ οἶμαι δεῖν παραβόλως ἀναῤῥιπτεῖν.* Idem erat *ἀποκυβεῦσαι περὶ τῶν ὅλων*, et *περὶ τῆς βασιλείας*: quorum hoc Diodori Sic. illud est Polyæni; *ἐκκυβεύειν καὶ παραβάλλεσθαι τοῖς ὅλοις*, Polybii. VALCK.

7. Quod ille apud Terent. *Non fit sine periclo facinus magnum et commemorabile*, Herodoti Xerxes, *μεγάλα*, inquit, *πρήγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι.* Male vulgatur in his apud Stobæum *καὶ αἱρέεσθαι*: bene cepit Portus. Eurip. Suppl. 759. *φόνῳ καθαιρεῖσθ', οὐ λόγῳ, τὰ πράγματα.* VALCK. Chariton lib. II. p. 37. *τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, ὦ γύναι, μεγάλαις ἐπινοίαις κατορθοῦται*, fortasse hæc imitans. Paullo enim diversius abit Heliodori, a D'Or-

[n] Sic Herodotum adpellare amat Valck. SCHWEIG.

villio haud neglectum, IX. p. 448. τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, μεγάλων δεῖται κατασκευῶν, hinc tamen propagatum. WESS. Similiter Budæus et Henr. Stephanus Thes. t. I. p. 198. A. B. Videtur utique Euripides, loco a Valck. citato, καταιρεῖσθαι τὰ πράγματα (nisi prorsus καθαιρεῖτ' ibi activa forma, non καθαιρεῖσθ' legendum) dixisse *conficere negotia, res peragere.* Tum apud Plutarchum in verbis ab H. Steph. citatis, καθαιρεῖν ἀγῶνα est *peragere, (feliciter) conficere certamen.* Idem Plutarch. de Cimone Atheniensi loquens (in ejus Vita p. 486. E.) ait, ἡμέρᾳ μιᾷ δύο καθῃρηκὼς ἀγωνίσματα, *qui uno die duo peregit (feliciter confecit) certamina.* Similiterque apud Herodotum, IX. 35. ἀγῶνας τοὺς μεγίστους σφὶ συγκαταιρέει, significat *operam suam eis contulit ad quinque certamina feliciter conficienda.* SCHWEIG.

51 1. πλεῦνα λόγον ἐκτεῖναι] Sic μῆκος ἐκτεῖναι λόγου scripsit Æschylus; μεῖζον' ἐκτεῖναι λόγον, Sophocles. VALCK.

3. ἐπὶ τοὺς πατέρας] Ex more, quo *parentes*, qui coloniam deduxerunt; *liberi*, in eam profecti. Justinus de Iliensibus et Romanis XXXI. 8. *Tantaque lætitia omnium fuit; quanta esse post longum tempus inter parentes et liberos solet.* Indidem Themistocles, Ἄνδρες Ἴωνες, οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι, VIII. 22. Vide Duker. ad Florum I. 3, 9. WESS.

5. ἐς θυμὸν ὧν βαλεῦ] Puto Vallam habuisse βαλεῦ, ὦ βασιλεῦ, quorsum Ald. et S. vergunt. Simile VIII. 68. ὦ βασιλεῦ, καὶ τόδε ἐς θυμὸν βαλεῦ. *Veteri dicto*, (cujus alia, verum culta figura, in Achabi regis responso 1 Reg. XX. 11.) veritas, sicuti proverbiis consuevit, constat. WESS.

52 1. γνῶμα] Γνῶμα *indicium documentum*que, exprimit. Sophocles Trachin. 599. ἔχοις ἂν γνῶμα μὴ πειρωμένη. Aretæus Cappadox Morb. Acut. I. 1. fin. τάδε μέντοι τῆς λύσιος τῆς νούσου γνώματα: *hæc morbi dissipati argumenta.* WESS.

3. σπεύδεται] Commodam H. Steph. adjecit interpretationem: sed quando σπεύδεσθαι vix alibi reperitur apud veteres, et nulla codicum est in talibus auctoritas, mihi quidem placet Gronovii σπεύδετε: *in hoc enim laboratis, quod sit omnibus commune bonum:* sic isthac ætate scribebant. Eurip. Hec. 119. Ἦν δὲ τὸ μὲν σὸν σπεύδων ἀγαθόν. Phœn. 585. δύο

κακῶ σπεύδεις. Troasin 955. Bacch. 911. Errat Barnes. in Suppl. 161. Herod. I. 206. παῦσαι σπεύδων τὰ σπεύδεις. Thucyd. VI. 39. μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες. Andocid. p. 20, 4. τὰ ἐναντία τῇ ἑαυτῶν ὠφελείᾳ σπεύδοντες. Soph. Elec. vs. 253. τὸ σὸν σπεύδουσ' ἅμα καὶ τοὐμὸν αὐτῆς. VALCK. Equidem non video quid incommodi habeat passivum σπεύδεται, scil. ἡμῖν, *studetur a nobis*, i. e. *studemus*, *quærimus*. Quin immo multo probabilius mihi videtur id dicentem Xerxen fecisse Herodotum, quam σπεύδετε, *studetis*. SCHWEIG.

53 5. τοὶ Περσίδα γῆν λελόγχασι] Hæc regis professio simillima miris veterum Theologorum opinionibus, angelos *regna Dei jussu sortitos* curare et tueri. Sic, præter Patrum alios, Michaël Glycas Ann. Part. I. p. 61. ed. Venet. ὁ προφήτης Δανιὴλ μέγα τι χρῆμα λέγει τοὺς ἀγγέλους εἶναι· προστάγματι δὲ θεοῦ πᾶσαν τὴν κτίσιν διαλαχεῖν, καὶ τῶν ἐθνῶν ἐπιστατεῖν, καὶ τούτων τὸν μὲν τοὺς Πέρσας ἐφορᾷν, etc. Cujus sententiæ fundus in Daniel. c. X. 13. minime tamen firmus ex disputatione Ode, Comment. de Angel. Sect. VIII. p. 785. WESS. Deterior est lectio marg. Steph. Apud Thucyd. II. c. 74. Θεοὶ ὅσοι γῆν τὴν Πλαταιΐδα ἔχετε: *Dii qui hanc terram colitis*: ut *colere* Latinis et *habere*, Græcis ἔχειν est in talibus usitatissimum: more loquitur Herodotus poëtarum. Theocrit. Eid. XVI. 83. Κούρη, ἃ σὺν ματρὶ πολυκλήρων Ἐφυραίων Εἴλαχας μέγα ἄστυ: ubi scribendum in Scholiis εἰληχέναι. Eid. VII. 103. Πὰν, Ὁμόλας ἐρατὸν πέδον ὅστε (ὅσγε) λέλογχας. Hinc Λόγχας, τὰς μερίδας, (sive τὰς λήξεις,) Ἴωνες λέγουσιν, Etymolog. p. 569, 34. Verbum illic legitur Λογχεῖν. Hesychio restituerunt viri docti: Εὐλογχεῖν, εὐμοιρεῖν. Μοιρολογχῆσαι scripsisse videtur Harpocrat. ex Antiphonte. VALCK. Suspicari licuerit, scripturam Περσίδα γῆν λελόγχ. ex scholio natam esse, pro ea quam margo Steph. cum aliis præfert, τοὶ Πέρσας λελογχ. SCHWEIG.

54 1. στορνῦντες] Adleverat margini Ald. viri docti manus στορεννῦντες, fortasse ob Strabonis τὰς ὁδοὺς στορεννῦντες XIV. p. 956. c.; quo quidem, et S. μυρσίνῃ, facile carebimus. Geminum VIII. 99. Isto autem de vias floribus odoratisque ramis consternendi more multa eruditi interpretes ad Matth. XXI. 8. Xerxes vero, phialam et aurea vasa in

mare projiciens, exemplum Alexandro M. præbuit apud Diodor. XVII. 104. et Arrian. Ἀναβ. VI. 19. WESS.

3. ἀκινάκην] Ex Herodoto excitat Suidas ὠκινάκην ista in voce, et Etymolog. p. 48, 31., incertum unde: nusquam enim nunc, ut ad Suidam verissime Kusterus, in Musis. Incidit olim suspicio, legisse Grammaticos hoc loco τὠκινάκην καλέουσι, uti τὤγαλμα, τὠληθὲς alibi, aut τούτῳ δὲ τὠκινάκεϊ IV. 62., quæ anceps et dubia. WESS.

56 2. Ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος etc.] Hausit hoc fonte Themistius, Or. XIX. p. 226. A. ἀλλὰ τὸν μὲν Ἑλλησπόντιον ἐξέπλησσεν—ὥστε θεὸν νομίσαι Ξέρξην τὸν Δαρείου. Indidem Declamationi XXI. Libanii p. 535. A. color, γῆν δὲ ποιεῖ τοῖς ὁπλίταις, καὶ τριήρεσι θάλατταν· καὶ δοκεῖ τοῖς ὁρῶσι θεῶν ὁ μέγιστος ἐν ἀνθρώπου τύπῳ πάντα κινεῖν: sed fuscus et parum ridens. Voluit opinor, γῆν δὲ ποιεῖ ταῖς τριήρεσι θάλατταν, καὶ θάλατταν τοῖς ὁπλίταις γῆν: certe illa Oratoris mens, perfossum Atho et stratum ponte Hellespontum innuentis. Quod si autem eo, quo vir ille Hellespontius, Libanius et Themistius modo, Gorgiæ Leontino Ξέρξης ὁ τῶν Περσῶν Ζεὺς audivisset, risum sibilumque Longini περὶ Ὕψ. cap. 3. vitasset profecto, uti non absurde Langbænius. Non nunc Plutarchum Anim. Tranq. p. 470. E. taxabo: adpositum est ex Epigramm. in Xerxem Anthol. Latin. lib. I. p. 192. *Quis novus hic hominum terramque diemque fretumque Permutat? Certe sub Jove mundus erat.* Sumsit hinc poëta, quod eruditos viros, multa inutiliter turbantes, fugit. Xerxes, talia conmutans, merito *novus hominum*, εἰδόμενος ἀνδρί: idem *Jupiter*, *sub* quo *mundus erat;* cum non hominis ea opera, sed dei viderentur: θεῶν τοῦ μεγίστου ἐν ἀνθρώπου τύπῳ, Libanius. WESS.

Ib. ἄγων πάντας ἀνθρώπους] Frigidum videri poterit Hellespontii dictum, quod respicit Themistius Or. XIX. p. 226. A. Duxit secum Xerxes Παντοδαπῶν ἀνδρῶν γενεὰς Ἀσίης ἀπὸ χώρης, ut est in Epigrammate apud Plutarch. Themist. p. 116. κενώσας πᾶσαν ἠπείρου πλάκα, Æsch. Pers. 720. Vere dicitur Herodoto VII. 157., ἐπάγων πάντα τὸν ἠῷον στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίης: totius enim Asiæ vires contraxit, et quarumvis

gentium subditarum auxilia. Notatur Demetrio περὶ Ἑρμην. §. 245. qui dixerat, ὅτι κατέβαινεν ὁ Ξέρξης μετὰ πάντων τῶν ἑαυτοῦ. μάλα γὰρ, inquit, ἐσμίκρυνε τὸ πρᾶγμα: scribi enim debuisse μετὰ τῆς Ἀσίας ἁπάσης. Contra Cœlius apud Livium, XXIX. 25., *ad immensum multitudinis speciem auget, tantam* scribens *multitudinem conscendisse naves, ut nemo mortalium aut in Italia aut in Sicilia relinqui videretur.* Audaciam hyperboles velut μειλίγματι repressit Aristides t. II. p. 318., συστάντων ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἁπάντων ὡς εἰπεῖν (*ut ita dicam*) ἀνθρώπων. Sed absque isthoc adminiculo παντοδαποὺς vel παντοίους sæpenumero Scriptores etiam optimi πάντας ἀνθρώπους dixerunt. Xenoph. Κυρ. Παιδ. VII. p. 115, 37., ἦλθεν ἡ δεινὴ ἀγγελία τὸ πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς συλλέγεσθαι: omnes propemodum Asiaticos. Ἑλλην. VI. p. 341, 10. πελταστικὸν ἱκανὸν πρὸς πάντας ἀνθρώπους ἀντιταχθῆναι. Adde VII. p. 378, 11. Isocrat. p. 176. E. Demosth. p. 54, 7. 412, 91. 630, 89. Ephorus apud Macrob. p. 505., τὸν Ἀχελῶον μόνον πάντας ἀνθρώπους συμβέβηκε τιμᾷν. Talia nonnunquam vitii fuere suspecta. VALCK.

57 2. εὐσύμβλητον] Æschylus Prometh. 774. Ἡ δ' οὐκ ἔτ' εὐξύμβλητος ἡ χρησμῳδία: pro quo in Choëph. 168. εὐξύμβολον τόδ' ἐστί. WESS.

Ib. ἵππος γὰρ ἔτεκε λαγὼν] Herodotea paulo si pensiculatius exegissent viri docti ad Valer. Max. mendam forsan sustulissent ex istis I. VI. p. 71. *In exercitu Xerxis—equæ partu leporem editum constat, eodem montem Athon vix tandem transgresso:* sic scripsit ex codd. Pighius; sentit vitium, tollere non potuit Glarean.; corrigendum ex Herodoto: *eodem pontem vix tandem transgresso: mons* ex *ponte* factus. *Athon,* ut puto, peperit scioli additamentum. Congruit et Herodoteis ostenti, quam dedit Valerius, interpretatio. VALCK.

2. ἀγαυρότατα] *Magno fastu superbiaque.* Ἀγαυρὸς Grammaticis αὐθάδης, ἔνδοξος, κομψὸς, ex Hesiodi Theog. 832. Ἀγαυρίαμα, ἔπαρμα, οἴησις. Ἀγαυριᾷν, τὸ μεγάλως γαυριᾷν καὶ ἐπαίρεσθαι Etymologo. Quod adnectitur περὶ ἑωϋτοῦ τρέχων, bene expedivit Portus, ἀγῶνα sive κίνδυνον adsciscens. Eunapius

Vit. Maximi Phil. p. 100. de Valente Imp., οὐ τὸν περὶ βασιλείας, ἀλλὰ τὸν περὶ σωτηρίας ἀγῶνα τρέχοντος. Adde Nostri VIII. 140. et cap. 74. WESS.

2. περὶ ἑωϋτοῦ τρέχων] Sicuti τὸν περὶ ψυχῆς θέειν vel τρέχειν, sic qui de vita certabant frequenter dicebantur περὶ ψυχῆς τρέχειν, vel ἀγωνίζεσθαι, vel κινδυνεύειν. τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς est in Herod. IX. 36. vid. Wess. Diss. Herod. p. 129., Portus in Τρέχειν περὶ ἑωϋτοῦ, Gataker. Diss. de Stylo N. T. cap. X. Quando Xerxes hîc dicitur in regnum rediturus ut lepus περὶ ἑωϋτοῦ τρέχειν, proverbium respicitur Suidæ, memoratum in Λαγὼς περὶ τῶν κρεῶν, dictum ἐπὶ τῶν διακινδυνευόντων ταῖς ψυχαῖς: conf. Zenob. IV. 85. Illuc spectabat et Aristoph. quod vidit Kuster. in Ran. 193., quando scripsit: Εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν. Aliud hic Nostro præterea potuit obversari proverbium, quod in adversarium detorquet Demosth. de Cor. p. 183., λαγὼ βίον ἔζης, δεδιὼς καὶ τρέμων καὶ ἀεὶ πληγήσεσθαι προσδοκῶν: habet et Dion Chrys. p. 611. D. vid. Hemsterh. ad Luciani Somn. p. 13. Hinc nonnemini τρέμων placuerat in Herod. Antiphon p. 118, 34. περὶ τῆς εὐδαιμονίας τρέμων μὴ ἀποστερηθῇ. VALCK.

58 3. ἐπὶ Σαρπηδονίης ἄκρης] Thraciæ erat, Melanem sinum finiens, teste Eudoxo in Schol. Apollon. Rh. I. 922. Doctissime hoc de promontorio Holsten. ad Stephani Σαρπηδών. Aliud, et Ciliciæ quidem, Σαρπηδόνιον χῶμα Æschyli Suppl. 876. Statim πρὸς ἡλίου ἀνατολὰς, recte Palmerius θερίνας, *æstivas*, explicat: suadet postulatque itineris continuatio. WESS.

59 1. Ὁ δὲ Δορίσκος] Steph. Byz. hinc sua in voc. mutua accepisse vidit Holstenius, optime Vallam, τεῖχος *murum* reddentem, deserens: *urbem* enim *castellum*que Herodoto esse, quo nihil verius: exemplorum copia in penu est Porti, collectaque aliunde stipaverat Holsten., ejus ex schedis publicata ad Hieroclis Synecdem. p. 681. WESS.

Ib. τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται] Τεῖχος istud, sive castellum, Doriscus dicebatur; neque tamen, quod sciam, oppidum illud Thraciæ munitum voce τεῖχος, nomini adjecta designari solet; ut sæpe commemorantur Σέῤῥειον τεῖχος· Ἡραῖον τεῖχος· Ἀβώνου τεῖχος· Γορδίου τεῖχος, *Gordiutichos,* Livio. *Pierum castella,* τείχεα τὰ Πιέρων dixit Herod. VII. 112., ubi *muros*

reliquerunt in Latinis. vid. Vales. in not. Mauss. ad Harp. p. 288. et Spanhem. ad Julian. p. 62. Dorisco castello vicina planities apta nata Xerxi videbatur ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐξαριθμῆσαι τὸν στρατόν: conf. Diodor. XI. 3. VALCK.

2. ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι] Qui corrigebat εὖ διατάξαι, non recordabatur χώρου ἐπιτηδεωτέρου ἐνστρατοπεδεύεσθαι lib. IX. 2. Equidem καὶ ἐναριθμῆσαι S. V. pro rejiculo non habeo: namque in actionibus, certo in loco peragendis, hujusmodi conposita adamare solent, ut pluribus patefiet IX. 7. *Salen* autem *Samothraciam*, justissime Gronov. vindicavit, et *Zonen* ad Ethnicographum Berkelius. WESS.

60 2. συνάξαντες] συνάξαι, *conducere*, notat *constipare*, vel *coarctare;* ut apud Longin. π. Ὕψ. p. 232., τὰ γλωττόκομα— οὐ μόνον κωλύει τῶν ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξήσεις, ἀλλὰ καὶ συνάγει διὰ τὸν περικείμενον τοῖς σώμασι δεσμόν: in quibus errat Pearce p. 267., jam emendatis Scaligero in Propert. p. 285. συνῆγον καὶ συνέσπων Xenoph. p. 152, 34. συνηγμένον apud Athen. XI. p. 474. E. *compressum* interpretatur Macrob. Præter ceteros indicatos Brissonio de Regn. Pers. III. p. 407. Herodotea respicit Aristid. in Themist. III. p. 297. ubi Schol. MS. καινότερον φησὶν ἐξεῦρεν ἀριθμὸν, κατὰ μυρίους, οὐ καθ' ἕνα μετρῶν· λέγει δὲ διὰ τὸ μυρίανδρον τεῖχος, οὗπερ ἐμνήσθη καὶ ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ, I. p. 224. VALCK.

61 1. πίλους ἀπαγέας] Salmasii ad Solin. pag. 392. *pileos incurvos,* non rectos, quales regum Persarum, attigit Gronovii sedulitas, cujus *pilea non densata* præfero. Ἀπαγὴς *minime conpactum* exponit: hinc οἱ ἁπλῆν καὶ ἀπαγῆ εἰς εὐσέβειαν παραλαβόντες ψυχὴν, quibus ad pietatem *parum firmus* animus Gregor. Naz. Or. Stelit. II. p. 119. A., et Juliani Imp. αὐχὴν ἀπαγὴς, *cervix minime firma,* ibid. p. 122. A. Zeno quoque παχύκνημός τε καὶ ἀπαγὴς καὶ ἀσθενὴς, quippe corpore *haud bene conpacto,* in Laërtii VII. 1. Alibi Noster de Persis, ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι V. 49., quæ utique κυρβασίαι non erant πεπηγυῖαι *conpactiles* admodum, quales Scytharum cap. 64. Quid Porto arriserit, Lexicon ejus docebit. WESS. Ἀπαγέας πίλους *impenetrabiles* reddiderat Valla; in eamdemque sententiam Portus intelligebat *ex solida materia firmaque*

compactos, qui adeo non facile frangi aut penetrari poterant; scil. ex ἀπὸ (privationem significante) et ἄγω, *frango*, derivato nomine ἀπαγὴς, sive a verbo πήγνυμι cum α intensivo, non privativo, ut idem valeat ἀπαγὴς atque εὐπαγής. Recte vero Wesselingium ἀπαγέας *non compactos* interpretatum esse, docet Scholiastes ad Aristoph. Av. 487. ubi, Πᾶσι Πέρσαις, ait, ἐξῆν τὴν τιάραν φορεῖν, ἀλλ' οὐκ ὀρθήν· μόνον δὲ οἱ Περσῶν βασιλεῖς ἐχρῶντο.—τοῖς μὲν ἄλλοις ἔθος καὶ ἐπτυγμένην καὶ προβάλλουσαν ἐς τὸ μέτωπον ἔχειν. Pro eo quod vulgo ἡ τιάρα Græci dicebant, Herodotum in masculina forma usum esse hoc nomine, adnotavit Hesych. in voce. Cæterum super his, quæ hoc cap. de Persarum cultu memorantur, consuli potest Commentatio eruditi Academici Parisiensis Mongez, T. IV. Actorum Instituti Literarum et Artium Gallofrancici p. 7 seqq. SCHWEIG.

1. κιθῶνας χειριδωτοὺς ποικίλους] *Tunicam manicatam* Persis Strabo et plures tribuunt. At nulla hic *lorica*, cum tamen χιτῶσι φοινικοῖς, θώραξι χαλκοῖς munirent corpus in Xenophont. VI. Παιδ. pr., et Masistius ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτόν· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κιθῶνα φοινίκεον inf. IX. 22. Cujus neglectæ fortasse caussa, quod *lorica* κιθῶνος in vocabulo lateat. Hesych. Στρεπτοῖο χιτῶνος, τοῦ ἁλυσιδωτοῦ θώρακος. Propterea Heliodorus Æth. IX. p. 431., absoluta elegante loricæ squammatæ pictura, χιτῶνά τινα φολιδωτὸν ἀπεργάζονται. Alioqui fatendum erit, *loricæ* excidisse mentionem, fuisseque primitus χειριδ. ποικίλους, καὶ θώρηκας λεπίδος σιδ. etc. quæ docta Bieli (Exercit. de Lign. Libani p. 29.) conjectura. Simile quid in Reiskii stilum venit. Ut ut illud est, mallem cum Pavio ἰχθυοειδέας, et ad κιθῶνας referre. WESS.

Ib. λεπίδος σιδηρέης ὄψιν ἰχθυοειδέος] Nisi quid interciderit, videri possunt non pectus tantum, sed totum corpus, habuisse *lorica* tectum, *ex ferreis laminis squammarum instar* sibi invicem impositis facta; ut erant armati equites *cataphracti*, de quibus egere Brisson. de Regn. Pers. III. p. 379. seqq. et Spanhem. ad Julian. p. 249., ut horum adeo κιθῶνες χειριδωτοὶ fuerint λεπιδωτοὶ vel φολιδωτοί. Herodotus tamen infra, de Masistio loquens interfecto, τὸν θώρηκα et τὸν κιθῶνα clarissime distinguit IX. 22., ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτὸν,

κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κιθῶνα φοινίκεον ἐνεδεδύκεε. In eundem sensum φολιδωτὸν dixit Posidippus Com. Athen. IX. p. 376. F. ὅστις ἂν θώρακ' ἔχῃ φολιδωτὸν, ἢ δράκοντα σεσιδηρωμένον. Ejusdem originis voces λεπὶς et φολὶς in usu distinguebantur: piscium squammæ λεπίδες, serpentium φολίδες dicebantur; quod vere monuit Brissonius. φολιδωτὰ δρακόντια dederat Ignat. Ep. ad Antioch. p. 106. VALCK.

3. 'Αρταῖοι] Vide Steph. Byz. voc. 'Αρταία: cujus ex observatione obiter firmatur id quod de corrupta scriptura Artoxerxes, Artobazus, et similibus, subinde in his Adnotationibus monui. De errore doctorum nonnullorum virorum, qui Arteatas etiam nominatos veteres Persas statuerunt, vide ad I. 125 notata. SCHWEIG.

4. ἐπεὶ δὲ Περσεὺς ὁ Δανάης τε etc.] Conf. c. 150. Græcanicam de Persicorum regum origine fabulam attigit etiam Xenophon Cyrop. I. 2, 1. et Apollodor. Biblioth. II. 4, 5. SCHWEIG.

62 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι] Viri docti ταύτην στολὴν probare nequeo: σκευὴν ex secuturis Scriptor intellectam voluit. A Medis autem cunctum illum armaturæ habitum Persas mutuum habere, Strabo XI. p. 797. C.=525. D. exponit WESS.

2. ἐκαλέοντο δὲ πάλαι—"Αριοι] Fuit deinde particulare nomen populi, Persarum imperio subjecti, "Αρειοι sive "Αριοι, apud Nostrum III. 93. et VII. 66. Intelliguntur autem h. l. *Arii*, interprete Anquetilio (Act. Acad. Inscr. T. XXXI. p. 376.) incolæ regionis cui nomen *Iran*. Quod vero adjecit Scriptor noster, Medos ipsos nominis sui originem a Colchica Medea derivare, (conf. Pausan. II. 3. p. 118.) id quidem ad credendum difficile est; nisi forte Medus aliquis, fabulatoribus Græcis per jocum gratificaturus, olim tale quidpiam alicubi jactavit. Conf. Vossium ad Melam, I. 2. p. 561. SCHWEIG.

3. μιτρηφόροι] Ex dialecto, qua ἀγγεληφόροι sæpius, σειρηφόρος III. 102. et μιτρηφορέειν Arrian. Ind. cap. 7. In Eustath. tamen pristina est scriptura, ad Odyss. κ'. p. 1659, 10=398, 9. Melius contra pravum S. ἐτετάχατο idem ad Iliad. β'. p. 234, 12=177, 26. καὶ παρ' 'Ηροδότῳ τὸ, ἐσεσά-

χατο, ἀντὶ τοῦ ὡπλισμένοι ἦσαν. vid. c. 70. WESS.—Perversa lectio est S. ἐτετάχατο: alterum aliquoties in hac recensione recurrit: c. 70. κατάπερ Ἰνδοὶ ἐσεσάχατο: c. 73. Ἀρμένιοι κατάπερ Φρύγες ἐσεσάχατο: et cap. 86. Hesychius: Σεσάχθαι, ἐσκευάσθαι, καθοπλίζεσθαι. Σάγη γὰρ ἡ καθόπλισις. Theocrit. Eid. XVII. 94. πολλοὶ δέ οἱ ἀσπιδιῶται, Χαλκῷ μαρμαίροντι σεσαγμένοι. VALCK.

63 2. οὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλέοντο Σύριοι etc.] Etiam Cappadocas Græci Σύρους et Συρίους adpellabant; vide I. 6. et 72. cum utrobique notatis: adde Strab. lib. XVI. p. 737. A. B. SCHWEIG.

64 2. ἀπιγμένας] Ubi habentur οὔρεα ἐς ὀξὺ τὰς κορυφὰς ἀπιγμένα, II. 28., in S. scribitur ἀπηγημένα: nostro loco si legeretur ἀπηγμένας, sive potius ἀνηγμένας, alterum nemo requireret. κορυφὴ οὐκ ἐς ἄγαν ὀξὺ ἀνηγμένη est in Pausan. IX. p. 786. εἰς ὀξὺ συνηγμένης τῆς κεφαλῆς, Diodori T. I. p. 148. εἰς στενὸν συνῆχθαι, Athenæi XI. p. 477. VALCK. Suidas: Κύρβασις· ἔνιοι μὲν τιάραν etc. Quam ad nominis formam, h. l. κυρβάσιας scriptum oportebat: sed κυρβασίας penacute apud Nostrum, ut hîc, sic et V. 49. præferunt edd. et mss. quemadmodum in sing. τὴν κυρβασίαν apud Aristoph. Av. 487. ubi Schol. ἔστι δὲ αὕτη, τιάρα. Unde et Hesychius idem capitis tegumentum perinde et Κυρβασίαν et Τιάραν dici, sub utraque voce monuit: quod etiam ex Herodot. VII. 61. coll. cum V. 49. intelligitur. Cæterum, ut Persarum tiaræ ἀπαγέες erant, *non bene compactæ firmæque, sed in frontem propendentes;* (c. 61. et ibi not.) sic contra hæ *Sacarum cyrbasiæ* πεπηγυῖαι erant et ὀρθαὶ, *bene compactæ* (*firmæ, rigidæ*, coll. c. 70.) et *erectæ;* quales apud Persas non nisi reges gestabant. SCHWEIG.

3. οἱ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας etc.) Quod a Persis Scythas omnes scribit Σάκας dictos, hinc attigit Eustath. ad Dionys. 749. Ctesiæ probabiliter debentur de Dario et Sacis Polyæno narrata VII. c. x. §. 6. et 8. conf. Demetrius περὶ Ἑρμ. §. 249. VALCK.

65 1. εἵματα ἀπὸ ξύλων] Indi veste utebantur linea, *lino ex arboribus facto*, sicuti hunc usque in diem. Arrianus Ind. cap. 16 ἐσθῆτι δὲ Ἰνδοὶ λινέῃ χρέονται,—λίνου τοῦ ἀπὸ τῶν δενδρέων.

Talis Nostro ad telas materia εἴριον ἀπὸ ξύλου III. 47. et uberius ibid. cap. 105. Latinorum ore aut *gossipion*, aut *xylon* Græca voce. Plinius Hist. Nat. XIX. 1. *Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon, et ideo lina inde facta xylina.* Id sequor. Σίδηρον ἦν ferri potest ob σίδηρα Aretæi Cappad. Morb. Diuturn. II. 13. p. 134., alioqui insolentius. WESS.

66 1. Ἄριοι] Iidem Ἄρειοι III. 93, 12. Cæterum conf. cap. 62. ibique not. SCHWEIG.

3. Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου] In barbaris his nominibus multiplex amanuensium dissensus, conpositu difficilis. Ἀρτύβιον Persam memoravit V. 108., Ἀρτάνην inf. cap. 224. Sunt ea cognomina Persica, sed quo jure edita recusabuntur? De Parthis, Chorasmiis, Sogdis vide III. 93. WESS.

67 1. σισύρνας] De σισύρνῃ et σισυρνοφόροις vide IV. 109. WESS.

2. εἵματα μ. βεβαμμ. ἔχοντες ἐνέπρεπον] Idem esset εἵμασι βεβαμμένοις ἦσαν ἐμπρεπεῖς, vel διαπρεπεῖς: sic c. 83., χρυσὸν πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέπρεπον. Rarissimum illud Æschyli Agam. 1231. σπλάγχν' ἐποίκτιστον γένος Πρέπουσ' ἔχοντες: et 30. ὡς ὁ φρυκτὸς ἀγγέλλων πρέπει, pro ἔχουσι, et ἀγγέλλει, sic optime Abresch. interpretatur. Ut splendida vestis ἐμπρέπειν: sic ornatus veste splendida, illa dicitur ἐμπρέπειν. Lucian. adv. Indoct. §. 9., ἡ πορφύρα ἐνέπρεπε τῆς ἐσθῆτος. Sophocles apud Clem. Alex. Pædag. III. p. 286, 2. Γυναικομίμοις ἐμπρέπεις ἐσθήμασιν: quibuscum Euripidis ex Antiope locum recte comparavit Pierson, Præf. Mœr. p. XLIII. VALCK.

68 2. Ἀρσαμένης ὁ Δαρείου] Mirum ni huic, ut reliquis Darii filiis, matris nomen historicus adjecerit. Idem Plutarcho dici videtur aliquoties Ἀριαμένης, T. I. p. 119. D. T. II. p. 488. D. Priori loco fratrum Xerxis audit πολὺ κράτιστός τε καὶ δικαιότατος: altero, filiorum Darii natu maximus, πρεσβύτατος τῆς γενεᾶς. Sed, cui cum Xerxe de regno fuit controversia, Herodoto vocatur Ἀρτοβαζάνης VII. 2. Hoc capite memoratus si Plutarchi est Ἀριαμένης, cur Nostro non dicebatur ὁ Δαρείου καὶ τῆς Γωβρύεω θυγατρός? ut Ἀριαβίγνης infra dicitur cap. 97. VALCK.

69 1. ζειρὰς] Ζειρὰ vel ζειρή, vestimenti aut indumenti genus:

quod quale fuerit explicaturi veteres Grammatici varias iverunt in partes, nec satis planum facere potuerunt. Illud unum h. l. monuisse juvabit, quod apud Suidam et alios nonnullos legitur, Σειραί· χιτῶνες ἀνακεκολαμμέναι: docente Ruhnkenio ad Tim. p. 129. ex Etymol. p. 410. ἀνακεκολπωμέναι corrigendum *tunicæ in sinum replicatæ.* SCHWEIG.

Ib. τόξα παλίντονα] Arcus omnes παλίντονοι quum sint, justa observatio Eustath. est, Arabum arcus forma fuisse singulari, atque *utramque in partem flexiles,* ἐπὶ θάτερα μέρη κλινόμενα, sive Attii voce *reciproca,* monente Scaligero in Varron. de Lingua Lat. VI. p. 78. Erant quoque προσδέξια, *habiles* in Latinis Vallæ, sive, quemadmodum Edd. et scripti, πρὸς δεξιά, *ad dextram adpensi:* equidem περιδέξια novi, non illud. WESS.

1. ἐναμμένοι] Sic optime Gronov. ex M. Λεοντῆν ἐνημμένον scripsit Aristoph. Ran. vs. 433. νεβρίδα ἐνῆφθαι, Cornutus de Nat. Deor. c. 27. et Harpocrat. in Νεβρίζων. παρδαλῆν ἐνῆφθαι Schol. Theocriti I. 3., non, ut vulgatur, πάρδαλιν εἰλῆφθαι: hoc ubi est in Pollucis VIII. 151. ἀνῆφθαι verius est. παρδαλέην ἐνῆφθαι dederat et Eustath. in Ἰλ. γ'. p. 283, 43. non ἐνεῖσθαι. VALCK.

Ib. ὀϊστοὺς μικροὺς] Collatis Agatharchidæ et Heliodori verbis ita reposuit Bochartus Phal. IV. 26. p. 266.; quam magni viri correctionem in examen operosa Palmerius disquisitione misit, Exercit. p. 33.; probabiliter ostendens, arcui prægrandi minorem sagittam non optime convenire; incurvationis enim spatio haud sufficere; Heliodori verba et Agatharchidæ controversa videri. Qua quidem in disputatione posterior mihi pars elumbis adparuit; sicuti quoque, sagittas μακρὰς et βραχεῖς recte dici, minus μεγάλας et μικράς. Verius Gronovius. [monens, nihil impedire quo minus sagittæ μικραὶ dicantur.] Δόρασι μικροτέροισι χρεώμενοι codices quidam VII. 211. Equidem, nisi mssti obstarent, in partes ire possem. *Lapis acutus, quo sigilla sculpebantur, smiris,* Hebræorum שמיר *Samir,* est; de quo eruditissime Bochartus Hierozoic. Part. II. VI. p. 842. WESS.

3. Ἀρσάνης] Fortasse hoc homini nomen fuit: liquido non adfirmaverim. In Persis plures *Arsames;* qualis Plutarchi,

Artox. pag. 1026. fin., Antigoni Carystii c. 128., Polyæni VII. 28., quem Maasvicus cum hoc male contendit. Immo ipsis Darii in majoribus *Arsames*, inf. cap. 224. WESS. Ἀρσάμης legitimum potius nomen videbitur: hujus proavus, pater Hystaspidis, Ἀρσάμης aliquoties vocatur Nostro: bis inter duces exercitus Ἀρσάμης memoratur Æschylo Pers. 37. et 308. Casaubono idem esse videbatur Polyæni Ἀρσάβης vel Ἀρσάμης, VIII. 28.; sed, qui Barcen fraude cepit, Persa Herodoto vocatur Ἄμασις, IV. 201. et 203. Arsamis germanus frater, Darii filius ex Artystone, Γωβρύης, infra VII. 72., Βρύης audit ex membrana Med. VALCK.

3. εἰκῶ] εἰκοῦν scriptum oportuisse censuit Larcher ob Gregor. canonem 35. de Ionica Dialecto. Jam ad illam quidem normam Ἰοῦν et Βουτοῦν dixit Noster, a rectis casibus Ἰὼ et Βουτώ: sed, ut in aliis multis, sic et hoc in genere, licitum fuit Ionibus, Herodoto certe, eis etiam uti formis, quæ aliis Græcis, et Atticis præsertim, usitatæ erant. Sic, licet αἰδοῦν, ut Ionicum, ibid. commendet Gregorius, nusquam apud Herodotum reperitur hæc nominis forma; sed αἰδῶ, sive rectius αἰδῶ, (ut nos cum probatis libris edidimus, nempe ex αἰδόα contractum, coll. Etymol. p. 30, 40.) præferunt codices I. 8. quemadmodum constanter apud Homerum scribitur. SCHWEIG.

70 1. διξοὶ γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο] Veterum persuasio de Æthiopibus Afris et Asiaticis cognitissima ex Strabonis erudita super Homereo Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, dissertatione est I. p. 58=30. et 33. Indi Æthiopes recta et promissa erant coma, ἰθύτριχες: Afri οὐλότριχες, crispo, ut nunc perseverant, capillitio. Consimilis de utrisque Strabonis XV. p. 1012. B. =690. D. et Arriani Ind. c. 6. observatio. WESS. Conf. Heeren *Ideen über die Politik* etc. t. II. p. 352. SCHW.

3. προμετωπίδια] Frequentantur in equorum ante frontem ornatu προμετωπίδια apud Xenophontem, Achillem Tat., Ælianum, Jamblichum, et plures: in muliebri mundo κόσμος προμετωπίδιος Basilio M. t. II. pag. 55. C. Hic προμετωπίδια sunt, *pelles, equorum capitibus detractæ, et humanis ad terrorem indutæ et speciem.* Nam, quod ante frontem, προμετωπίδιον, quale προμετωπίδιον κέντρον, quo natura pisces xi-

phias armavit, in Æliani Hist. An. XIV. 26. Atque hæc, qui προμετώπια præferunt, considerasse non videntur. WESS.

72 2. τὴν αὐτὴν] Toties in hoc recensu vocab. σκευὴ occurrit, ut nullo incommodo hic omitti potuisse videatur subintellectum. Conf. cap. 62. 71. 73. 77. et vide ad I. 109. notata. SCHWEIG.

73 1. Βρίγες] Conveniunt Βρίγες et Φρίγες Macedonum sono, quo Βίλιππος et Βάλακρος, qui Φίλιππος et Φάλακρος alibi. Nollem tamen M. et P. scripturam obtrudi. Βρίγες hinc clarissime Steph. Byz., et de Mida Conon Narr. I. ὑπὲρ Μυσίαν ᾤκισε, Φρύγας ἀντὶ Βρίγας, βραχύ τι παραλλαγείσης τῆς λέξεως, μετονομασθέντας. Plura Holstenius ad Stephanum. WESS. Qui in Thracia manserunt ejusdem originis, Βρύγοι nominantur VI. 45. et VII. 185. Apud Strabon. VII. p. 295. c. et XII. p. 550, 4. ubi Βρύγες et Βρίγες olim edebatur, utrobique Βρίγες ex msstis posuit nuperus Editor Lipsiensis, cujus vide notata in Var. Lect. ad posteriorem locum, T. V. p. 92. seq. SCHWEIG.

Ib. ἐόντες σύνοικοι ἦσαν] Hic est Nostro familiaris scribendi mos: IV. 47. ἡ γῆ, ἐοῦσα πεδιὰς,—εὔυδρός ἐστι. cap. 147. ἦν ὁ Θήρας οὗτος, γένος ἐὼν Καδμεῖος,—ἀδελφεός. VII. 129. τὸ μέσον δὲ τουτέων—ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ, ἐοῦσα κοίλη. VALCK.

74 1. οἱ δὲ Λυδοὶ, inquit, Μήονες ἐκαλεῦντο πάλαι, (sive τὸ πάλαι,) ἐπὶ δὲ Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην. In Codice, quem manu scriptum a Wetstenio habui utendum, hoc legebatur Scholion in Hom. Il. γ'. 401. Μηονίας] Λυδίας λέγει· Μήονες γὰρ τὸ παλαιὸν ἐκαλοῦντο οἱ Λυδοὶ, εἶτα Λυδοὶ, ἀπὸ Λυδοῦ τοῦ ἄστεος, (lege Ἄτυος,) ὡς φησὶν Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ. I. 7. VALCK. Eadem leguntur in Villoisoni Scholiis Venetis, et ibi quidem recte Ἄτυος scribitur, sed perperam Ἡρωδιανὸς, pro Ἡρόδοτος. SCHWEIG.

2. ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο ἐπικαύτοισι] Afris idem teli genus cap. 71. Mysii autem nobiles his jaculis, ἀκοντισταὶ Μυσοὶ Æschylo Pers. 52., et Ὀλυμπηνοὶ Eustathio in Perieges. 810. Stephanoque voc. Ὄλυμπος, unde Οὐλυμπηνοὶ et hic, si qua necessitas. WESS. Adde Eustath. Dionys. 322.

75 2. Transitum Thracum in Asiam, justumque ejus tempus, Scaliger vestigavit ad Euseb. Chron. MXLV. WESS.

76 1. ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας εἶχον etc.] Cuncta hæc de Thracibus Asiaticis sive Bithynis eruditi accipiunt; quorum tamen armaturam, originem, præfectumque Persam, quod Scriptoris mos fert, summa descripserat ante accuratione. Et talia de iisdem iterum? Immo vero ἀκέφαλα sunt, defectaque et gentis titulo et præfecti Persæ nomine. Hiatum sagax Pavii ingenium animadvertit, et agnoscent, opinor, in posterum omnes. Quo enim cunque verba versentur modo, ad Thraces Asiaticos non pertinebunt, nedum ad Europæos, quibus suus demum locus c. 185. Venerant in mentem mihi *Chalybes*, ob Martis oraculum, et quoniam memoratis gentibus adfines fuerunt I. 28. WESS.

Ib. λυκεργέας] Quando inter Milyas εἶχον τόξα μετεξέτεροι Λύκια, quidni Thraces Asiatici προβόλους habuerint Λυκιοεργέας? id est, Athenæo interprete XI. p. 486. D. F. ἀκόντια ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα: a quo commode comparantur Ναξιουργὴς κάνθαρος, κλίνη Μιλησιουργὴς, et τράπεζα Ῥηνιουργής. Athenæum tamen suspicor in suo quoque codice legisse Λυκεργέας, cujus loco scribi voluerit Λυκιοεργέας, ἵν' ἀκούηται τὰ ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα, prout corrigit H. Vales. ad Harpocr. in Λυκιουργεῖς. conf. Index Thesauri H. Steph. VALCK.

77 1. Καβηλέες δὲ οἱ Μηόνες] Alibi Καβάλιες, ex Lydis propagati, eaque propter Meones. Mox Λασόνιοί τε καλεύμενοι, *et qui Lasonii dicuntur*, Pavius, ut a Cabalensibus, quemadmodum III. 90., separentur. Prostat ibi alia Valckenarii nostri conjectura. WESS. Adde quæ a Larchero ad h. l. notata sunt; et consule, quos ille laudavit, Stephanum Byz. in Καβαλὶς, et Strabonem XIII. p. 630. C. D. et 631. A. SCHWEIG.

78 2. Χεράσμιος] ὁ Χεράσμιος, aut, si malueris, ὁ Χοράσμιος, patris nomen Artayctæ dat. Neque is enim gente Chorasmius; sed, quod Noster planissime, ἀνὴρ Πέρσης, origine et domo Persa, IX. 115. WESS.

79 1. Μάρες, ἔθνος προσεχὲς τοῖς Μοσσυνοίκοις· Ἑκαταῖος Ἀσίᾳ. Steph. Byz. ubi h. l. citant viri docti.

80 1. ἀνασπάστους] His gemina III. 93. Qui solos Cares, ob hæc Arriani Ἀναβ. III. 8. οἱ δ' ἀνάσπαστοι Κᾶρες, intelligit Brissonius, Regn. Pers. II. 223. admodum parcus est, præser-

tim cum eos in insulis Arrianus non locet. Barcæi ἀνάσπαστοι, Pæones, Eretrienses, supra memorantur, nec has tamen in insulas depositi. Ctesiæ verba, ad eruditissimo viro adscripta, ἀνάσπαστος γίνεται εἰς Ἐρυθρὰν, Persic. cap. 39. ipsos Persas, delicti adfines, huc relegatos nonnunquam fuisse ostendunt. Latius tamen vocis notio, ad IV. 204. exposita, semet extendit. WESS.

82 1. Ξέρξῃ δὲ ἐγίνοντο ἀνεψιοὶ, in positione dictionis concordat c. 5. ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀνεψιὸς, Δαρείου δὲ ἀδελφεῆς παῖς. Vide ad superioris libri c. 103. WESS.

83 3. χωρὶς δὲ χρυσόν τε πολλὸν etc.] Quia Curtius de his III. 3. *Proximi ibant, quos Persæ Immortales vocant, ad decem millia: cultus opulentiæ barbaræ non alios magis honestabat: illi aureos torques, illi vestem auro distinctam habebant;* Nostri χρυσὸν ad solas vestes referri Schefferus de Antiq. Torquib. c. 9. vetat; torques enim aureos suo continere ambitu: cui adsentior cupide. WESS.

84 1. καὶ ὁ πεζὸς αὐτέων] Puto fuisse τὴν καὶ ὁ etc. Idem requiri c. 86. ἐσεσάχατο τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ, nimirum τῇ καὶ ἐν τῷ, Reiskius agnovit. Fuerint-ne vero veterum Persarum in capitibus ex ære ferroque ducta ποιήματα prorsus eadem ac culte ab Heliodoro Æth. IX. p. 431. expicta, non habeo dicere. WESS. Potuerat utique τὴν καὶ scribere Herodotus, et τῇ καὶ c. 86. Sed invito nihil tale obtrudi Scriptori debebit. Sic sane et cap. 50. γνώμῃσι ἐχρέοντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ scribere ei placuit, non τῇσι καὶ σύ. Parique ratione Latine *idem atque* dicimus, et *similiter atque*. Conf. c. 86. SCHWEIG.

85 2. σειρῇσι] Galeus potius adposuit ζειρῇσι futurum ex c. 75., longe aberrans. Ζειραὶ in *amiculorum* genere, in consertis *funibus* σειραί. Σειραῖος ἱμὰς Polluci I. 148., σειραῖαι *funiculi*, Philoni Jud. Vit. Contempl. p. 897. A. Σειραῖς δὲ ἁμαρτιῶν ἑαυτοῦ ἕκαστος σφίγγεται, Græcus Proverbiorum Salomonis interpres translate, sed eleganter, V. 22., ubi Aquila ἐν σχοινίοις ἁμαρτίας. Adi Ivon. Villiomarum, Animadv. in Loc. Controv. Titii IV. p. 84. Hanc autem Sagartiorum in pugnando habilitatem cur Pausan. I. 21. Sauromatis contribuerit, non adsequor. Eamdem-ne illi seriore ætate,

ut retiarii, de quibus Lipsius Saturn. II. 8., probarunt? WESS.

3. ἕρκεσι ἐμπαλασσομένοι] Ἐμπαλασσέμενοι iidem ac συμπλεκόμενοι, Schol. Thucyd. VII. 84. Ceteris congruit ὀλόμενος δολίοις βρόχων ἕρκεσιν Agamemnon, Euripid. Elect. 155., et Æschyli ex Agamemn. 1620. ἰδόντα τοῦτον τῆς δίκης ἐν ἕρκεσιν. Non equidem obliviscor Euripidei Iphig. Taur. 77. ποῖ μ' αὖ τήνδε ἐς ἄκρυν ἤγαγες χρήσας, nec Æschyli Choëph. 1000. ἄρκυν δ' ἂν εἴποις καὶ ποδιστῆρας πέπλους, elegantis utriusque et haud longe abeuntis figuræ, neque potioris tamen. WESS.

Ib. ἕρκεσι ἐμπαλλασσόμενοι] Perparum interest utrum ἐν ἄρκυσι legatur, an ἐν ἕρκεσι: hoc tamen, altero rarius in talibus, dedisse videtur. Hesych. Ἕρκεσι, δικτύοις, Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι δευτέρῳ. Sæpe malis ponuntur αἱ τῆς Δίκης ἄρκυες. τῆς Δίκης ἐν ἕρκεσιν est in Agamemn. Æschyli 1620. Eximi participio debet ἐμπαλλ. litera superflua, scribique ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι, id est βρόχοις ἐμπλεκόμενοι. Sic scripta reperiuntur παλάσσεσθαι et ἐμπαλάσσεσθαι. Ælius Dionysius apud Eustath. ad Il. ε'. p. 527=399, 20. μέμνηται τοῦ Θουκυδίδου εἰπόντος τὸ Ἐμπαλασσόμενοι, ἀντὶ τοῦ ἐμπλεκόμενοι, περιπειρόμενοι (δόρατι,) φυρόμενοι. Thucydidæ verba, jam a Porto adhibita in Ἐμπαλάσσειν, reperiuntur VII. 84. H. Stephanus Ind. Thes. ceterique qui attigerunt Thucydidea, ad Hesych. etiam in Ἐμπαλάξαι, ἐμπλέξαι, hujus non meminerunt Herodotei loci. Duo nobis exhibet fragmenta Suidas in Ἐμπλασσόμενοι, in quibus mihi genuina scriptio fuisse videtur Ἐμπαλασσόμενοι, in his certe Æliani: τοῖς φίλοις καὶ οἰκείοις ἐμπαλασσόμενοι ἀπέσφαττον αὐτοὺς ὡς πολεμίους. VALCK.

86 3. ταχυτῆτα οὐ λειπομένας] III. 102., plenius κάμηλοι ἵππων οὐκ ἥσσονες ἐς ταχυτῆτα. Pollux de Bactrianis, καὶ εἰσὶν αὐτοῖς (κάμηλοι) ἵππων μὲν ὠκύτεραι τὸ τάχος, I. 140. WESS.

88 1. ἐπὶ συμφορὴν παριέπεσε] Malunt συμφορῇ περιέπεσε ex frequentiore usu. Demosth. in Mid. p. 345. καὶ τοιαύτῃ συμφορᾷ περιπέπτωκεν. In Diodoro XII. 60. Ἀμπρακιῶται δὲ ἐν μεγάλῃ συμφορᾷ περιπεπτωκότες: præpositio, ut ibi indicatum, redundat. Φαρνοῦχος, alius tamen, in Pers. Æschyli 313. occurrit. WESS.

1. ἐπὶ συμφ. περιέπεσε ἀνεθέλητον] Non spernerem, si darent codices, περὶ συμφορὴν περιέπεσε ἀνεθ. Sed Herodotea, ni fallor, ἐπὶ συμφορὴν vel ἐς συμφορὴν ἐνέπεσε ἀνεθ. commode reddi potuerunt συμφορῇ περιέπεσε δεινῇ, *in tristem incidit calamitatem.* Suspicor adeo, περιέπεσε, velut altero longe usitatius, his adscriptum, in codicem fluxisse Flor. Qua ceteris, eadem περιπεσεῖν Herodoto adhibetur structura. Est hic συμφορὴ ἀνεθέλητος *gravis* vel *tristis calamitas:* bene cepit H. Steph. Ind. Thes. Infra c. 133. ὅ τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοισι—συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι, οὐκ ἔχω εἶπαι. Supra I. 32., *multa nobis eveniunt in vita,* τὰ μή τις ἐθέλει, id est ἀνεθέλητα: intelliguntur *calamitates* et *infortunia,* συμφοραὶ συμπίπτουσαι καὶ νοῦσοι συνταράσσουσαι, quæ, καὶ βραχὺν ἐόντα, μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον, secundum Artabanum VII. 46. Infortunium Herodoto exprimitur formula οὐκ ὡς ἤθελε, οὐχ ὡς βούλεται: et similia leguntur alibi. Iones in primis *tristia* quævis verbis exprimunt in speciem lenissimis. VALCK.

3. ἐν τοῖσι γούνασι] Gronovii explicationem vide. Pristino σὺν τοῖσι γουν. hæc ex IV. 62. τοὺς δεξιοὺς ὤμους πάντας ἀποτάμνοντες σὺν τῇσι χερσὶ auxilio venire queunt. WESS.—*In commissura,* interpretatur Gronov. *qua femur cruribus committitur, quæ est genu.* Haud ita male, me judice. De camelo loquens Noster, III. 103. ait, in posterioribus cruribus, σκέλεσι, quatuor habere illum γούνατα, id est, puto, quatuor *articulos,* quatuor *commissuras.* SCHWEIG.

89 1. ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι] In Herodotum semper malevolus Plutarchus, in Themist. p. 119. B. ad eumdem navium numerum definiendum uti maluit testimonio tragici poëtæ, quam historici. De numero navium egerunt Stanlei. ad Æsch. Pers. 341. Spanhem. in Julian. p. 280. et Wesseling. ad Diodor. XI. c. 3. ubi eædem atque hîc enumerantur gentes, sed in navium numero, quas singulæ subministrarunt, a Nostro multum discrepat Diodorus. VALCK.

2. ἴτυς] In Glossis ἴτυς *umbo,* et inde Valla. *Clypei ambitus et labrum* est, *ex ferro;* Polybii σιδηροῦν σιάλωμα VI. 21., ab umbone discrepans et remotum. Phœnices pelta protegebantur: Πέλτη, ἀσπὶς ἴτυν οὐκ ἔχουσα apud Hesychium. WESS.

3. οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες etc.] Quod de Phœnicum primis ad mare rubens sedibus succedit, prorsus notabile, congruit lib. I. 1. et sacris Mosis Vatumque libris; mirumque accidit, a Bocharto, Vitringa, Relando, origines Philistæorum vestigantibus, insuper haberi. Nemo infitiabitur, Palæstinos Philistæosque eosdem censeri. Recensentur in posteris Mitzraimi, sive ex Ægypto orti, Casluchæi et Caphthoræi, hinc Philistæi, Genes. X. 14. Deuteronom. II. 22. et Amos IX. 7. Tractus, quem primitus habuerunt, mari erat adfinis, et forte insularis, ex Jerem. XLVII. 4. Talis autem ad sinum Arabicum, eumque extimum conmodissimus; unde ante Mosis ætatem progressi inferioris Ægypti partem inséderunt, Exodi XIII. 17. Quæ quidem, cum Philistæi origine fuerint Ægyptia et prope Ægyptum habitarint olim, testenturque ipsi, suos majores ad Rubrum accoluisse primitus mare, credibiliora videntur, quam insueto itinere in Colchidem et Cappadociam cum Bocharto eos ducere, et in Palæstinam reducere, aut, quæ Vitringæ Comment. ad Esaiæ XIV. p. 449. divinatio, ex regione Cyrenaica et Creta. Venit horum pars in Palmerii Exerc. p. 35. cogitationes. WESS.

4. κράνεα χηλευτὰ] Scholion P. πλεκτὰ χηλευτὰ revocat mihi ἀξίνας σαγάρεις c. 64. in memoriam, simili modo auctas: immo suspicionem movet, κράνεα πλεκτὰ c. 79. indidem, vetere obliterato, propagata. Hesychius hoc ex loco κράνεα χηλευτὰ, πλεκτὰ ἐκ σχοίνου, cui Pollux ferme conpar. *Nexiles* itaque et *sutiles* fuerunt; non, ut Vallæ Latina, *forcipiculatæ*. Bene Stephan. Thes. t. IV. p. 515. WESS.

5. ἐσταλάδατο] In antecedentibus sæpe reperiuntur ἐσεσάχατο, et ἐσκευάδατο, pro ἐσκευασμένοι ἔσαν, et ἐσταλμένοι ἔσαν. Quod hic editiones insidet crucem fixit grammaticis: ἐσκευάδατο Porto videbatur reponendum; ἐσταλάδατο Caninio et Reiskio: sed hoc nullo modo potuit a στέλλω formari: Ionicus iste flexus, δατο, præsertim obtinet in verbis in άζω et ίζω desinentibus. Si vel in omnibus legeretur codicibus ἐστελάδατο, codicibus antiquiorem mendam tollerem scribendo ἐστολίδατο, id est ἐστολισμένοι ἦσαν, vel ἔσαν ἐσταλμένοι. Forma tantum differunt Στέλλειν· Στολιδοῦν· et Στολίζειν· στολὴ,

στολὶς et στολισμός. VALCK. ἐσταλάδατο fortasse e duabus scripturis natum est. ἐστάλατο et ἐσκευάδατο, in unam coalitis. SCHWEIG. Nescias utrum malit ἐστάλατο (vide Porti Lexic. v. ἐστελάδατο) an cum Valcken. ἐστολίδατο Matthiæ Gr. gr. §. 198, 5.

90 1. εἰλίχατο μίτρῃσι οἱ βασιλῆες etc.] De regibus Cypriis bene: aptus-ne vero a capitis integumento ad *tunicas* transitus? Sic Pauw, rogitans præterea, an *tunicis* Cypriorum vulgus *capita* obtexerit? Hoc cum insulsum, οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιτάριας, *reliqui gestabant cidares*, maluit; eoque magis quoniam Pollux X. 162. κίταριν ex Herodoto produxit. Cui ego suspicioni, nisi *Cidaris* sive *citaris* Persarum esset, et codices officerent, accedere possem. *Tunicas* scriptor *vulgo Cypriorum* tribuit, *regibus* negat: capitis eorum tegmen, quod reticuit, abditum tenetur in sequentibus, τὰ δὲ ἄλλα κατάπερ Ἕλληνες. WESS. Suspicari fas est, memoria falsum Pollucem esse, quum Herodoto vocabulum κίταριν tribuit, quod apud Ctesiam legisset Grammaticus. SCHW.

91 1. λαισήϊα—ὠμοβοΐης πεποιημένα, καὶ κιθῶνας] Voculam καὶ, ut superfluam, tollendam censeo, scribendumque ὠμοβοέης. In hac forma cum edd. conspirant mss. IV. 65. Ionica sunt βοέη et ὠμοβοέη, nempe δορά: quibusvis usitata, ὠμοβόειος et ὠμοβόϊνος. Supra VII. 76. et 79. Thracibus Asiaticis dat ἀσπίδας ὠμοβοΐνας, et Colchis. Ubi in Xenoph. Κυρ. Ἀναβ. IV. p. 200, 17. γέῤῥα habentur δασέων βοῶν ὠμοβόεια, ms. præbet ὠμοβόϊνα et Suidas. Deterior est in Herodoteis lectio quam præbet Eustath. in Il. ε'. pag. 433, 16. φησὶ περί τινων καὶ Ἡρόδ. ὅτι λαισήϊα εἶχον ἀντὶ ἀσπίδων ὠμοβοείοις πεποιημένα. Fiebant autem λαισήϊα ex ἀκατεργάστων βυρσῶν, secundum eumdem ad Il. μ'. p. 874, 47. *ex pellibus nondum confectis* sive *mollitis*, atque adeo ἐξ ὠμοβοέης. Cretensis Hybrias καλὸν memorat λαισήϊον, πρόβλημα χρωτὸς, apud Athen. XV. p. 696. A. VALCK.

3. οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι etc.] Herodotea de Pamphyliorum origine attigerunt Strabo XIV. p. 984. A. et Eustath. ad Dionys. vs. 854., Ἡρόδοτος φησὶν, ὅτι Παμφύλιοί εἰσι τῶν ἐκ Τροίας ἀποσκεδασθέντων μετὰ Ἀμφιλόχου καὶ Κάλχαντος. VALCK. —De Amphilocho cf. III. 91. SCHWEIG.

92 3. Τερμίλαι] De Termilis non repeto ex I. 73.; neque ex Diodoro XI. 3. in navium numero discordiam. WESS.

93 2. ἐν τοῖσι πρώτοισι τῶν λόγων] Vide I. 171. SCHWEIG.

94 1. Πελασγοὶ Αἰγιαλέες] Omnis olim Peloponnesus, *Pelasgia;* sed quoniam hi maritimam sinus Corinthiaci oram tenuerant, propterea Αἰγιαλεῖς. Multa Spanhemius ad Callimachi H. Del. 73., et Buherius Diss. Herod. c. 9. p. 92., optime Hesychii errorem in Αἰγιαλεῖς detegens. Falsum namque, πρότερον eos Ἴωνες, post dein Αἰγιαλεῖς adpellatos. WESS.

95 1. Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνέων] Duabus primum literis repetitis scribendum arbitror, Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνέων: *Iones sunt quicunque Athenis originem trahunt.* Herod. I. 147. Εἰσὶ δὲ πάντες Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνῶν (Ἀθηνέων) γεγόνασι, καὶ Ἀπατούρια ἄγουσι ὁρτήν: hi paulo dicebantur ante, οἱ ἀπὸ τοῦ πρυτανηΐου τοῦ Ἀθηναίων ὁρμηθέντες καὶ νομίζοντες γενναιότατοι εἶναι Ἰώνων. Deinde voces istas, Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνέων, huc suspicor ex nota traductas, quam ex lib. I. petitam lector in ora codicis posuerat [o]. Non nescio in hac gentium recensione Nostrum alia quoque dixisse, quæ tradiderat explicatius alibi; verum voces istæ, quas dicebam, hac in sede satis alienæ cum vicinis nexum habent nullum. Herodotum itaque de his Insulanis tantum scripsisse censeo: καὶ τοῦτο Πελασγικὸν ἔθνος, ὕστερον δὲ Ἰωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ αἱ δυώδεκα πόλιες: *ista quoque gens Pelasgica; postea vero dicta fuit ob eamdem rationem Ionica, ob quam* XII. *civitates:* κατὰ τὸ αὐτὸ, καὶ, *æque ac*, similiter adhiberi, supra fuit observatum ad VII. c. 50.[p] *Insulani* hi *Iones* neque Chii erant, nec Samii; distinguuntur enim a XII. civitatibus, quæ in unum coaluerant reipublicæ corpus, in Panionium convenire solitæ; inter istas autem XII. duæ erant nobilissimæ et potentissimæ Chius et Samus. Quia memorabantur in hac recensione non Ἴωνες tantum, sed et Νησιῶται, quorum illi juxta Herodotum quoque centum naves regi subministrarint, ne quis erraret, Diodorus Sic. XI. 3., Ἴωνες, ait, μετὰ Χίων καὶ Σαμίων ἑκατὸν (*centum naves*) παρέσχοντο·—Νησιῶται δὲ πεντή-

[o] Fallacem illam fuisse viri doctissimi suspicionem, in Var. Lect. demonstravimus. SCHWEIG.

[p] Conf. VII. 84. et 86. SCHW.

κοντα. Quinam Insulani sint intelligendi, declarant hæc proxima Diodori: τὰς γὰρ νήσους τὰς ἐντὸς Κυανέων καὶ Τριοπίου καὶ Σουνίου προσηγμένος ἦν ὁ βασιλεύς: si nempe comparentur cum his Herodoti, insulanos designantis Ionas et colonos Atheniensium. Tales erant, secundum Nostrum, Céi, Naxii, Siphnii, Seriphii, VIII. 46. Κῖοι (Κεῖοι)—ἔθνος ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηναίων.—Νάξιοι δέ εἰσι Ἴωνες ἀπ' Ἀθηναίων γεγονότες: tum cap. 48., Σίφνιοι καὶ Σερίφιοι—Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηναίων. Thucydidi, præter ceteras gentes, in Siciliam Athenienses sequuti narrantur VII. 57. ex Ionia Milesii, Samii, Chii; ex insulis Κεῖοι καὶ Ἄνδριοι καὶ Τήϊοι,—Ἴωνες ὄντες καὶ ἀπ' Ἀθηναίων. Sed ex media erant Ionia Τήϊοι: (Τέων γὰρ μέσον εἶναι Ἰωνίης ait Herod. I. 170., et Steph. Byz.) apud Thucydiden itaque, me judice, non Τήϊοι, sed memorari debuerunt Τήνιοι. Tenus Andro erat insula vicina: Τήνῳ συνάπτουσ' Ἄνδρος ἀγχιγείτων, Æschylo Persis 888., utraque Atheniensium colonia. Tenios inter insulanos nostro quoque loco censendos liquet ex Herod. VIII. 82. Insulæ autem, Cea, Naxus, Siphnus, Seriphus, Andrus, Tenus, omnes erant intra promontoria Triopium et Sunium positæ: quas hîc intelligi monstrat Diodorus. Apud Pausan. lib. V. 23. ex Olympiaca tabula memorantur qui prælio ad Platæas interfuerint; præter ceteros νησιῶται Χῖοι καὶ Μιλήσιοι:—deinceps, ἐκ δὲ Αἰγίου (leg. Αἰγαίου, *ex Ægæo mari*,) καὶ τῶν Κυκλάδων, οὐ Τήνιοι μόνοι, ἀλλὰ καὶ Νάξιοι, καὶ Κύθνιοι. In his, pro Χῖοι καὶ Μιλήσιοι, corrigendum Κεῖοι καὶ Μήλιοι. De *Meliis* agentem, in *Milesios* transmutatis a librariis, Wesselingium Pausaniæ locus præterire non potuit, ad Diodor. Siculi t. I. p. 405. VALCK.

96 1. ἐπεβάτευον δὲ] Valla *epibatæ erant.* Insulæ civitatesque πληρώματα navium, ut Diodorus, sive *remiges*, ex suis suppeditarunt: in iisdem pugnaturi Persæ, Medi, Sacæ, callide profecto, stationem habebant. Hoc ἐπιβατεύειν inf. cap. 181.; tales ἐπιβάται Athenis atque in Ionia, Porphyrio Q. Homer. I. testificante. WESS.

4. ὥσπερ οἱ ἄλλοι στρατευόμενοι δοῦλοι] Vocem δοῦλοι si qui codices omitterent, ad ista suspicarer adjectam; e quibus lector satis intelligebat tanquam regis militasse *servos;* sicut

ipsius imperio velut δεσπότου subditi habebantur omnes δοῦλοι, dicebanturque[q]. Artemisia ad Xerxem, VIII. 102. σὸν τὸ ἔργον, ὦ δέσποτα, γίνεται· οἱ σοὶ γὰρ δοῦλοι κατεργάσαντο: c. 68, 3. σοὶ, ἐόντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοί εἰσι. VALCK. Quo minus suspectum h. l. id vocabulum videri debebat. *Servi* autem (δοῦλοι) *regis* non nisi ii adpellantur, qui e gentibus erant bello superatis, atque ita imperio Persarum subjectis. Qui natione *Persæ* erant, hi *liberi* esse censebantur. SCHWEIG.

98 1. Μάπην] Codicum copia huic primas dat: Medicei Μάρτην solivagum est. Possem ex Phœnicum sermone illi titulo speciem parare, et Εἰρώμου (quomodo Hiramus apud Joseph. lib. I. in Apion. cap. 18.) si [pro Σιρώμου] fingeretur, longe lateque excurrere. At cui bono? cum verior scriptura necdum definita, et cognominum barbaricorum originatio dubii sit plenissima. Placuit tamen Μέρβαλος, quod Phœnicum nomen apud Joseph. I. contr. Apion. c. 21. *Syennesis* apud Cilices titulus locum accepit I. 74. Sicuti *Gorgus*, sic adpellabatur Chersis filius V. 104. et VIII. 11. WESS.

99 1. Ἀρτεμισίης—θῶϋμα ποιεῦμαι] Hanc ab Halicarnassense sæpius elegantissimis verbis ornatam Plutarchus indignatur de Herod. Malign. p. 869. F. 873. E. Hinc explicandum, quod scribit p. 868. A. *Herodotum*, Ἁλικαρνασσέων περιεχόμενον, οἳ Δωριεῖς ὄντες μετὰ τῆς γυναικωνίτιδος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐστράτευσαν. Halicarnassenses, origine Dorienses, regina bellatrix ducebat Artemisia, θυγάτηρ Λυγδάμιος. Duarum, quæ hoc insignes nomine claruerunt, juxta Harpocrat. ἡ μὲν πρώτη (γέγονε) κατὰ τὰ Περσικὰ, θυγάτηρ Λυγδάμιδος: sic ex Herod. et aliunde patris ibi nomen restituit Vales. Quæ diversis in locis de Artemisia Noster, paucis enarrat Polyæn. VIII. 53. VALCK.

Ib. παιδὸς ὑπάρχοντος νεηνίεω] Fortasse Lygdamis, quem paucos post annos tyrannum Halicarnassus experta fuit in Suidæ Πανύασις, avo materno cognominis. Illud enim et Artemisiæ nomen in urbis ejus tyrannis haud insolens. WESS.

3. Καλυδνίων] Ex Galei explorata opinione Καλυνδέων

[q] Conf. VII. 11. ibique not. SCHWEIG.

oportuerat, uti VIII. 87.; nam Καλυμνίων, quo modo Dio Chrys. Or. XXXI. p. 326. A. etsi prope abeat, et eosdem insulares, Strabone indice X. p. 749. B=489. B. C. designet, non erit præstantior scriptura. WESS.—Videtur Galeum probare vir doctissimus, Καλυνδέων h. l. ex VIII. 87. corrigendum censentem. At Calynda oppidum fuit Cariæ in Lyciæ confinibus, cujus regulus ibi memoratur, idem qui paulo superius (c. 98.) in ducum numero nominatus est. *Calydnii*, qui sub Artemisiæ fuerunt ditione, sicuti hic cum Cois et Nisyriis junguntur; sic etiam Homerus Iliad. β΄. 676. seq. Νίσυρόν τε, καὶ Κῶν, νήσους τε Καλύδνας junxit. SCHWEIG.

3. πέντε νέας παρεχομένη] Naves illæ quinque, ab Artemisia præbitæ, augebunt catalogum MCCVII. cap. 89. et 184., nisi si inter illas LXX. naves censeantur, a Caribus classi Persicæ additas; quod quidem vero congruens opinor. Halicarnassus Cariæ metropolis erat; ex Carum ducibus Damasithymus c. 98. ille ipse, qui Calyndensium navi, et sociæ, φιλίῃ, Artemisiæ, præerat VIII. 87. Sic numero navium, finito ab Æschylo et Herodoto, constans ratio durabit. WESS.

100 3. ἀπογραφόμενος] Quæ Xerxes ἀπεγράφετο, *curabat adnotari;* illa ἀπέγραφον οἱ γραμματισταὶ, ut ait Herod. observato formarum discrimine. Frequenter in istum sensum adhibetur medium ἀπογράφεσθαι: rarius simplex γράφεσθαι, occurrens Herod. II. 82.[r] Xenoph. 'Απομν. IV. p. 469, 11. ἃ οἱ πολῖται ἐγράψαντο, sunt *quæ cives scribi curarunt.* Œcon. p. 493, 4. οὐκ ἀρκεῖν δοκεῖ τοῖς πολίταις ἢν νόμους καλοὺς γράψωνται. Quæ ibidem paulo ante leguntur p. 492, 32. ἀπαριθμήσαντες καὶ γραψάμενοι ἕκαστα, Cicero convertit apud Columellam de Re Rust. p. 781. *adnumerata ipsi exscripsimus:* malim interpretari, *adnumerata adnotari curavimus singula.* In Demosth. p. 50, 19. τριήρεις κατασκευάζεται καὶ νεωσοίκους οἰκοδομεῖται: recte Ulpian. Κατασκευάζεται, ἀντὶ τοῦ κατασκευασθῆναι ποιεῖ. Apud eumdem contr. Mid. p. 323, 30. τοὺς

[r] Ubi quidem rectius intelliges *notant sibi, suum in usum scripto consignant.* SCHWEIG.

στεφάνους, οὓς ἐποιησάμην ἐγώ: *aureas coronas, quas faciendas curaveram.* VALCK.

4. Post ἀνεκώχευον interpunxi monitu Porti. Μετωπηδὸν, in navium ordinibus, quando *obversis in hostem proris* procedunt, apud Schol. Thucyd. II. 90. aut *æquata serie* stant. De carris, hosti *æquatis frontibus* objectis, τὰς ἁμάξας μετωπηδὸν στήσας, Procop. Bel. Vand. II. 17. WESS.

101 1. Δημάρητον τὸν Ἀριστ.] Nihil horum, quæ Demarato tribuit Noster in seqq., sed illa duo præsertim Xerxi Demaratum facit dicentem Seneca de Benef. VI. 31., quæ regi secundum Herodotum VII. 49. objecerat Artabanus: contra, patruum regis Artabanum ubi tantum commemorant Plutarchus, Justinus, alii; in istam scenam Demaratum nobis introduxit Herod. VII. 3. qui propterea Suidæ dicitur (in Δημάρατος) συμπράξας εἰς τὴν βασιλείαν τῷ Ξέρξῃ. Quæ sequuntur νῦν μοί σε ἡδύ τι ἐστὶ ἐπείρεσθαι τὰ θέλω, aliquoties expressit Pausan. VIII. p. 679. IX. p. 768. Apud Plutarch. de Musica p. 1141. D. Pherecrates Comic. σοὶ κλύειν, Ἐμοί τε λέξαι, θυμὸς ἡδονὴν ἔχει. VALCK.

3. ἄρθμιοι] Ἄρθμιοι, *concordes.* Ἀθηναίων ἡμῖν μὴ ἐόντων ἀρθμίων IX. 9. Theognis, Οὔ ποτ' ἂν ἀλλήλοις ἄρθμιοι οὐδὲ φίλοι. Alia de hoc genere Nansius ad Nonni Paraph. Joan. XIII. 157. et Barnesius in Hymn. Homeri Mercur. 521. Bern. Martini imprudentiam castigans. WESS.

102 1. ταῦτα λέγοντα τὰ μὴ etc.] Sententia contracta sic videtur explenda, ac si scriberetur: ἐπειδή με ταῦτα λέγοντα κελεύεις ἀληθηΐῃ χρήσασθαι, (λέξω,) τὰ (λέξας) μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον ὑπὸ σεῦ ἁλώσεται: *quandoquidem his de rebus verba facientem me jubes ad veritatem loqui, ea dicam, quæ qui dixerit a te postea non arguetur mendacii.* Paulo ante rogaverat, κότερα ἀληθηΐῃ χρήσομαι πρὸς σὲ, ἢ ἡδονῇ; *utrum ad veritatem loquar, an ad voluntatem?* Cicero de Amicit. c. 25. *vitium* esse scribit *levium hominum atque fallacium, ad voluntatem loquentium omnia, nihil ad veritatem;* πρὸς χάριν, sive πρὸς ἡδονὴν λεγόντων. Euripidis est fragm. in Stobæi Tit. XIII. primum: Πότερα θέλεις σοι μαλθακὰ ψευδῆ λέγω, Ἢ σκλῆρ' ἀληθῆ, φράζε· σὴ γὰρ ἡ κρίσις. Grotius: *Rigidi-ne veri, mollis an mendacii Malis loquelas, ede; nam datur optio.*

Difficile, quod fecisse se scribit Apollon. Tyan. Epist. 45. VALCK.

1. πενίη μὲν αἰεί κοτε σύντροφός ἐστι] Conparatur Luciani Nigr. c. 12. οἷ φιλοσοφίᾳ καὶ πενίᾳ σύντροφοί εἰσι, neque inmerito. Talia in eodem, Polybio, Diodoro Sic. atque aliis plurima. Σύνεστι non displicet, artam familiaritatem exprimens. Notissima omnibus, συνεῖναι κόπῳ, οἰκουρίᾳ συνεῖναι, γεωργίᾳ, πράγμασι etc. Ceterum αἰεί κοτε vim deprecatur. WESS. Restituetur vox perperam ejecta αἰεί κοτε: σύντροφος σύνεστιν, quod est in Stobæi Florileg. neque hoc forte rejiciendum. Græcia, natura pauper, virtutis fuit et sapientiæ gymnasium: ἀρετὴ δὲ ἐπακτός ἐστι, id est διδακτόν. Opponuntur τὸ διδακτὸν, et τὸ ἐν τῇ φύσει. Epicharmi dictum est: Ἁ δὲ μελέτα φύσιος ἀγαθᾶς πλεῦνα δωρεῖται φίλοις. Democriti: Πλεῦνες ἐξ ἀσκήσιος ἀγαθοὶ γίνονται, ἢ ἀπὸ φύσιος. *Doctrina sed vim promovet insitam*, Horatii. De Græcia quoque artium magistra verissimum fuit illud Theocriti, XXI. 1. Ἁ πενία, Διόφαντε, μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει· Αὐτὰ τῶ μόχθοιο διδάσκαλος. *Paupertas omnes artes perdocet, ubi quem attigit:* Plautus Stichi I. 3, 24. Euripidis ex Polyido, Πενία δὲ σοφίαν ἔλαχε, habet Zenobius V. 72. VALCK. Σοφία apud Nostrum, ut fere constanter in Græcorum sermone, sunt *artes liberales, doctrina, ingenii cultura.* SCHWEIG.

3. ἤν τε γὰρ τύχωσι ἐξεστρατ. χίλιοι] Hæc personæ conveniebant Demarati, atque in hac arte magistrum Herodotum decent. Quæ dicentem facit Seneca de Benef. VI. 31. ferri quodam modo possunt ista: *In primo statim monte Lacones objecti dabunt tibi sui experimentum;* sed, quæ sequuntur, illa scripta sunt incogitanter atque absurde: *Tot ista gentium millia trecenti morabuntur;* nisi *paucos* posuerit Seneca, quibus ex margine *trecenti* male sint substituti. VALCK.

103 1. σὺ φῂς] Enotatum οὐ φῂς sectatus Valla est, Galeo plaudente; et dat profecto sententiam egregiam, quamquam vulgata, modo interrogatione animetur, haud meliorem. Σὺ εἷς Ἕλλην, c. 101., tum elegans hic repetitio, σὺ ὢν ἐθελήσαις. WESS.

2. τὸ πολιτικὸν] v. Matthiæ Gr. gr. 267. a.

3. σὲ δέ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον] Scribentis animo

obversabatur Iliad. θ'. 234. Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ, haud sane contra centum ducentosque singuli pugnaturi, ἀλλ' ὡς ἀντίσταθμοι καὶ ἰσοβαρεῖς ἑκατὸν καὶ διακοσίων, explicante Porphyrio Quæst. Hom. XXV. WESS.

5. πλεῦνες περὶ ἕνα ἕκαστον] Præfixum numeralibus περὶ tantundem valet ac ἐγγὺς et σχεδόν: in comparatione adhibentur πρὸς et παρά. Hîc itaque scribendum puto: πλεῦνες παρὰ ἕνα ἕκαστον γινόμεθα ἢ χίλιοι, ἐόντων ἐκείνων πέντε χιλιαδέων. In his etiam Herodotus Homeri sui meminerat, cujus Agamemnon in Il. β'. 126. (Εἴπερ) δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοὶ, Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν, Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο. Modestior Virgilii Juturna Æn. XII. 233. *Vix hostem alterni si congrediamur habemus.* VALCK. Quidni vero commodus particulæ περὶ hic locus sit? *mille erunt, qui unum circumstent.* SCHWEIG.

6. ἐλευθέριον] Intactum ἐς τὸ ἐλεύθερον potuerat relinqui; quoniam istud paullo plerumque diversius et *liberalitatem* spectans. Democritus in Stobæi XCII. p. 513. χρημάτων χρῆσις σὺν νόῳ χρήσιμον ἐς τὸ ἐλευθέριον εἶναι, *ad exercendum liberalitatem.* Maneat tamen in qua depositum est sede, ob Dion. Chrysost. XIV. p. 229. D. αὐτὸ δὲ τοῦτο ὅ τί ἐστι τὸ ἐλευθέριον εἶναι, ἢ ὅ τι τὸ δουλεύειν, οὐκ ἴσασι: et pag. seq. c. WESS.

104 3. δυοῖσι] Fluctuationes codicum non moror. Hesychius: Δυοῖς, δυσί: quomodo Manetho III. 217. Noster I. 32. ἀνόλβιος δὲ δυοῖσι προέχει. Sibylla apud Lactantium Divin. Instit. IV. 15. καὶ ἰχθύεσσι δυοῖσιν, certe in scriptis libris. WESS.

4. ἕκαστός φησι] φασὶ legendum puto cum Abreschio, Diluc. Thucyd. p. 240. Aliis usitata structura reperitur et apud Herod. VIII. 86. ἐγένοντο—μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ—πᾶς τις (id est ἕκαστος) προθυμεόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξεα. In his; οἳ φασὶ ἕκαστος Ἑλλήνων τριῶν εἶναι ἄξιος, postremum ponitur pro ἀντάξιος. Xerxis magniloquentiam postea temporis egregie Susis confutavit Polydamas Thessalus, de quo Pausan. VI. 5. VALCK. Quod si cum plurali οἳ jungi singularis ἕκαστος potest, haud satis video quid obstet quo minus dein cum eodem ἕκαστος verbum singularis numeri φησὶ jungi pos-

sit. Itaque in constanti librorum omnium scriptura adquiescendum. SCHWEIG.

5. δεσπότης, νόμος] Alibi νόμος πάντων βασιλεύς, III. 38. et νόμοι βασιλεῖς Platoni Conviv. p. 196. c. Demaretus δεσπότην, *dominum*, maluit, ob aspera legis imperia et sanctionem in τρέσαντας, sane acrem, inf. IX. 55. et 71. Conf. Cragium Rep. Lacedæm. III. p. 361. WESS.

6. οὐκ ἐῶν φεύγειν] In proximis, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι, quid supplendum lectori relinqueretur, intellexit Valla, interpretatus: *vetans semper eos ex acie fugere,—sed jubens ut* etc. Similia legere se meminerat apud Ciceron. de Legib. II. 27. *Plato vetat,—sed—ut compleatur;* nempe *jubet*, quod recte subjicit Manucius. Isæus p. 80, 44. νόμος οὐκ ἐᾷ τὸν τῆς ἐπικλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ τοὺς παῖδας—κρατεῖν τῶν χρημάτων, nempe κελεύει. Demosth. p. 143. F. τῶν νόμων οὐκ ἐώντων—, ἀλλ' ἀνειπεῖν. In Xenoph. Ἑλλ. V. p. 320, 35. καταδύειν μὲν οὐκ εἴα·—sed τριήρη—ἄπλουν ποιεῖν: subintelligi potest εἴα, ut in Euripid. Phœn. 1223. et in his Alexidis apud Stobæum p. 454, 40. Οὐκ ἠξίωσα καταλιπεῖν τὴν μητέρα· Πρώτην δὲ σώζειν: nempe ἠξίωσα. vid. Hemsterhusius et quos citat ad Luciani Contempl. c. 2. In Paulinis ex I. ad Timoth. Epist. IV, 3. Κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχέσθαι βρωμάτων, errorem Isidori Pelusiotæ recte corrigit Schol. in Var. Lect. Wetstenii: οὐκ ἔστι, ait, σφάλμα καλλιγραφικὸν,—ἀλλὰ ὀρθῶς εἰς τὴν Ἀτθίδα συνήθειαν διαπεφρασμένον. VALCK.

105 1. ἐς γέλωτά τε ἐτρέψατο) Pro agente verbi forma stat Gronovius, media damnata. Possem easdem concedere in partes, modo τὸ πρᾶγμα, aut quid ejuscemodi, adesset. In Thucydide VI. 35. Syracusiorum nonnulli ἐς γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα. Aristophanes, quem ibi antestatus est Abreschius, in Vesp. 1235. κᾆτ' ἐς γέλων τὸ πρᾶγμ' ἔτρεψας. Nihil hic simile: *versus in risum* rex *est*, sive, *semet vertit*, ἐτρέψατο. Ὀργὴν ποιεῖσθαι, Abreschii indicio, Thucydides I. 92. WESS.

2. ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ] Præstat τοῦτον. Nam τούτῳ ad c. 59. ubi de Dorisco, referre non ausim. Τοῦτον ait, quippe eum hominem distinctius descripturus. WESS. At prono-

men οὗτος adjicere eodem modo eis nominibus Herodotus adsuevit, quibus designantur res aut personæ, de quibus antea ex professo verba fecerat. Itaque hac ipsa formula, ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ, remittit lectorem ad eam narrationis partem, (c. 59.) unde digressus erat ad exponendam rationem, qua numerus initus est copiarum, et ad insignienda ducum nomina, qui vel universo exercitui, vel singulis populis agminibusque præfuerunt. SCHWEIG.

106 1. μούνῳ] Veretur ne nimium sit, in tanto Megistanum numero, Gronovius; eritque sine dubio, si huic *uni et soli ex Persis* munera a rege missa putaverimus: pluribus enim quotannis dona dividebat, I. 135. et III. 160. *Soli* tamen *Mascami ex omnibus præfectis, a se patreque Dario isthic* [in Thracia] *constitutis.* WESS.

2. τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῆ.] Præter alia plurima, οὐδαμόθι πάσης τῆς Εὐρώπης legitur VII. 126. μηδαμοῦ sic adhibetur Platoni Leg. XII. p. 958. D. Περὶ τελευτήσαντας—ὅσα προσήκει τελεῖσθαι, τοὺς ἐξηγητὰς γίγνεσθαι κυρίους φράζοντας· θήκας δ' εἶναι τῶν χωρίων, ὁπόσα μὲν ἐργάσιμα, μηδαμοῦ. Interserta litera Plato menda poterit liberari, si scribatur: γίγνεσθαι κυρίους φράζειν· τὰς θήκας δ' εἶναι etc. *vetat ex agro culto, eove qui coli possit, ullam partem sumi sepulcro*, Cicero de Leg. II. 27. VALCK.

3. ἐδυνάσθησαν] Verbi forma Herodotea est II. 19. et 43. Habet et Sophocles Œd. Tyr. 1235. σ' ἄλοχες φέρειν, τάλας, Σῖγ' ἐδυνάσθησαν ἐς τοσόνδε; WESS.

110 1. Βόγην] Palmerius ad h. l. "*Plutarchus*, ait, *in Cimone* " (p. 482. E.) Βούτην *vocat; Pausanias* (VIII. p. 614. extr.) " Βόη. *Polyænus* (p. 655.) Βόργην." Factum memorabile, quo Boges inclaruit, attigerunt Plutarch. et Polyæn. Illum Plutarch. scribit, ἀπογνόντα τὰ πράγματα, τῇ πόλει πῦρ ἐνεῖναι, καὶ συνδιαφθεῖραι μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν χρημάτων ἑαυτόν. Juxta Herod. fecit illud Boges, ὡς οὐδὲν ἔτι φορβῆς ἐνῆν ἐν τῷ τείχεϊ: et in epigramm. apud Plutarch. et Æschinem c. Ctesiph. p. 80., Persis dicuntur Athenienses ἐπ' Ἠϊόνι, Στρυμόνος ἀμφὶ ῥοὰς, Λιμόν τ' αἴθωνα κρυερόν τ' ἐπάγοντες Ἄρηα. Nostro de Boge narratis simillima exempla præbet vetus etiam historia

plurima; Diodorus Sic. XVI. 45. XVII. 28. XVIII. 22. Phocensium ex desperatione rabies narrata Pausaniæ X. 1. Plutarcho T. II. p. 244. c. Polyæno p. 821. Comparari poterit cum illa Abydenorum apud Livium XXXI. c. 17. Plura dabit Casaubon. in Athen. XII. 7. VALCK. Plutarchus, Pausanias, Polyænus, omnes corrupti, et hinc adjuvandi. Res ipsa anno Olymp. LXXVII, 3 apud Diodor. XI. 60. usu venit. WESS.

108 3. Μεσαμβρίη] Ejusdem nominis, sed alius situs Mesambria, Ponto in ultimis Thraciæ finibus contermina IV. 93. VI. 33. *Strymam*, ex Heraclide aut Philostephano, insulam Harpocratio perhibet, Thasiorum coloniam: quod non capio, si Lissus sive Lisus amnis Mesambriam et Strymam raserit et mediam utramque transierit: an insula contra urbem fuit posita ejusdem nominis[s]? Litis, qua de Harpocratio, Thasiorum et Maronitarum de Strymæ possessione, meminit Philippus Epist. ad Athenienses apud Demosthen. p. 94 =163. WESS.

4. οὐκ ἀντέσχε] Amnem Melanem οὐκ ἀντισχόντα—τὸ ῥέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα, memoravit c. 58. Sequetur Apidanus, οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε c. 196. De Scamandro Eustath. οὐκ ἀντέσχε τὸ ὕδωρ, ad Dionys. 538. Regio *Gallaica*, quæ postea *Briantica*, non alia, judicio Glareani et Ortelii, ac Livii XXXVIII. 41. *campus Priaticus* sive *Prianticus*: nam *Priantæ* sunt Plinio IV. 11. Hist. Nat. et Solino, ad quem Salmasius p. 112. WESS.

109 5. καὶ αὕτη Κικόνων. Conf. c. 59 et 110. SCHWEIG.

2. Βιστονίδα] Steph. Byz. de voce, τὸ θηλυκὸν, Βιστονίς· ἐκτέταται δὲ καὶ λέγεται Βιστωνίς: cujus observationem damnat Berkelius, Βιστονίδα ob Βίστονας seq. capitis præferens. Favent scripti libri, et Ptolemæus Geograph. III. 11. tum Schol. Apollon. Rh. II. 706. et Strabo VII. fin. quibus Βιστονὶς λίμνη. WESS. cf. c. 110. SCHWEIG.

4. Πίστυρος] Proxime adpropinquat ad Stephani Byz. Πίστιρον, ἐμπόριον Θρᾴκης, sive potius, ut in Βίστιρος scribit, Πίστιρος. Vocabulum idem, Macedonum ore et sono tantum

[s] Potuit fluvius in duos alveos esse divisus, quorum alter Strymam oppidum circumfluxerit. SCHWEIG.

discrepans. WESS. Corruptum esse nomen Πίστυρος, scritumque oportuisse Τόπιρις suspicatus erat Larcher, provocans ad Antonini Itinerar. p. 321. et Plin. Hist. Nat. IV. XI. 18. tum ad Ptolem. et Procop. qui partim ad Plin. partim ad Antonin. a viris doctis citantur. SCHWEIG.

III 1. νιφάσι] Scholion olet χιόνι. In Poeta νιφάδες χιόνος, ἐντελῶς dictæ, quæ νιφάδες aliis tantum, apud Eustath. ad Iliad. μ'. p. 904, 58=865, 6. *Oraculum Bacchi* in Thraciæ ora Euripides spectat Hecub. 1267. ὁ Θρῃξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε, ubi Critici illud circa Pangæum aut Hæmum locant, sibi in ceteris minime constantes. Aristoteles Θαυμ. p. 577. ed. Erasm. in Bisaltis templum Bacchi spectabile habet. WESS.

2. Βησσοὶ] Βεσσοὶ Straboni, Appiano, Ptolemæoque. Dioni Cassio Βησσοὶ XLVII. p. 508. cum Reimari observatis; Hippocrati Βησσιακῇ, nisi fallat Galenus in Glossis, τῇ ἀπὸ Βησσῶν ἐν Θράκῃ. Anceps itaque scriptio et electio. Non displicet ἡ χρέουσα antistes. Hesychius Χρέοντες, προφητεύοντες. WESS.

Ib. Βησσοὶ δὲ τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ] *E Satris Bessi* dicuntur. Satras, celsorum montium incolas, solos inter Thraces ad suam usque ætatem frui dixerat libertate. Meminit Thucyd. II. 96. τῶν ὀρεινῶν Θρακῶν τῶν αὐτονόμων οἱ Δῖοι καλεῦνται. Plinii *Diobessos*, gentem esse mixtam ex Diis et Bessis, Ortelius jam fuerat suspicatus. De Satris Herodotus, οὗτοι, ait, οἳ τοῦ Διονύσου τὸ μαντήϊον εἰσὶ ἐκτημένοι: in quibus e præcedenti vocem οἳ natam, atque ut inutilem delendam censeo. Ex Satris Bessi quomodo dicuntur οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, *templi prophetæ?* an ut *antistites sacrorum* sive *templi?* Mihi tamen, fateor, illud valde videtur insolens; sed insolita sectatur Herodotus; atque in illorum illud forte classem referre maluerint viri docti, quam corrigere, οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ, *Dei*, vel *divinæ mentis interpretes*. Nusquam memini me legere προφητεύοντας ἱεροῦ, vel μαντείου, vel simile quid; sæpenumero memorantur προφῆται τῶν θεῶν· τῶν Μουσῶν· τῆς ἀληθείας· etc. Paternæ mentis interpres, Διὸς προφήτης ἐστὶ Λοξίας πατρὸς, secundum Æschyl. Eumen. 19. namque Ζεὺς ἐγκαθίει Λοξίᾳ θεσπίσματα,

ut idem alibi scripsit. Prope Herodoteum accederet illud Xythi in Euripidis Ione 413. τίς προφητεύει θεοῦ; ad istam sic respondet quæstionem puer æditüus, ut Principes Delphorum, sorte lecti, Δελφῶν ἀριστεῖς, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος, fuisse videantur οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ, ut hic inter Satras præstantissimi Bessi dicerentur οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ, *qui Dei nempe responsa, per mulierem, ut Delphis, edita fatidicam, interpretarentur.* Οἱ τῶν Ἀμμωνίων προφῆται ubi habentur apud Lucian. Dial. Mort. XIII. 1. judice Hemsterhusio, *poterat forte non deterius scripsisse* ὁ τῶν Ἀμμωνίων προφήτης. conf. Wesselingius ad Diod. XVII. 51. Quin Delphis etiam *templi* fuit *antistes*, eximie sic dictus Livio XXIII. XI. ὁ προφήτης Herodoto VIII. 36. πάντες οἱ Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν πόλιν, πλὴν ἑξήκοντα ἀνδρῶν, καὶ τοῦ προφήτεω·—ᾧ οὔνομα ἦν Ἀκήρατος, c. 37. Talis etiam præter reliquos χαμαιεύνας insignis honore fuit in Dodonæo sacrario, quem Θεσπρωτὸν ἄνδρα ἐν Δωδώνῃ vocat Maximus Tyr. XIV. 1. Hunc designatum suspicor in oraculis, quæ Demosthenes nobis custodivit in Orat. c. Mid. p. 332. ista formula bis illic repetita, ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει. Quod si commentum illud non placet, doctis multo minus forsan adprobarem, quod mihi venit olim in mentem, scriptum hic primitus, οἱ προστατεύοντες τοῦ ἱροῦ: ut Satræ *oraculum tenere*, vel *possidere*, Bessi dicerentur *templum tueri*, sive rebus sacris administrandis esse præfecti. Elei προεστάναι τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου ἱεροῦ dicuntur Xenophonti Ἑλλ. III. p. 288, 32. cui in eundem sensum προστατεύειν frequentatur; illinc ortum προστατείᾳ ex mss. restitui debuerat Thucydidi II. 80. VALCK. Quidni vero τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, plane intelligerentur οἱ προφῆται ὄντες (scil. τοῦ θεοῦ, vel τῶν χρησμῶν) ἐν τῷ τῶν Σατρέων ἱερῷ? aut οἱ τῶν Σατρέων προφῆται ἐν τούτῳ τῷ ἱερῷ? SCHWEIG.

112 1. τείχεα τὰ Πιέρων, *castella* sunt Pierum, non *muri*. VALCK.

113 2. ἐς τὸν οἱ Μάγοι etc.] In Strymonem, ad amnem placandum: tale ἀποσφάζουσι τοὺς ἀνθρώπους ἐς τὸ ἄγγος IV. 62. Simili ex superstitione Tiridates *equum placando amni* Euphrati *adornavit* in Taciti Ann. VI. 37. cui egregiam lucem

hinc Casaubon. ad Strabon. XV. p. 1065=732. d. adspersit. WESS.

114 3. Περσικὸν δὲ τὸ ζώοντας κατορύσσειν] Fide Medic. cui paria alii faciunt, hæc expunguntur. Quid tum vero continuo nexis fiet? an et illa eradenda? Non puto. Firmatur barbara superstitio facto Amestris, a Plutarcho Superst. p. 171. D. advocato, ubi duodecim τῷ ᾅδῃ regina defodit. *Persicum* autem fuisse, exempla Cambysis III. 35. et aliorum apud Brisson. Regn. Pers. II. p. 218. testificantur, tum Aristides T. II. p. 414. ἢ ζῶντες ἂν κατορύττοισθε περσιστί; *an vivi more Persico defodiendi?* Morem ipsum admirabili consecutione *ab Abrahami exemplo filium primogenitum offerendi* arcessit Hyde Rel. Pers. c. 2.; processisse enim Persas *ad offerendum quemvis filium aut hominem: idque non semper filium aut filiam comburendo, sed et defodiendo in terra aut demergendo in aquis.* Haud vidi magis. WESS.

115 2. πόλιν] *Vicum* in Dionis Chrysost. Or. XLVII. p. 525. A. τὰ δὲ Στάγειρα κώμη τῆς Ὀλυνθίας ἦν, ex quodam contemtu. Στάγειρα numero multitudinis præfert Stephan., Στάγειρον agnoscens in Βίστιρος. Plura Nunnesius ad Aristotelis vitam, a se publicatam. WESS.

116 1. προεῖπε] Non Acanthiis ille præcepit, ut sibi ξένια præberent; sed, quos honore voluit dignari, ἐσθῆτι donavit Acanthios Μηδικῇ, atque *in amicorum* jussit *hospitumque numerum referri;* id hic dicitur, ξεινίην τοῖσι Ἀκανθίοισι προεῖπε: Abderitanis ξεινίην σύνθέμενος, VIII. 120. De utroque more regio egit Brisson. de Regn. Pers. I. p. 127. 139. VALCK. Formula ξεινίην προεῖπε, præsertim si cap. 119. et c. 120. contuleris, intelliges puto non id significari quod ex Valckenarii sententia Wesselingius in Latina versione posuit, *Acanthiis jus hospitii obtulit;* sed quod Valla posuerat, *præcepit Acanthiis ut hospitalitatem exhiberent.* Aliud est ξεινίην τινὶ συντίθεσθαι, VIII. 120. SCHWEIG.

117 1. μέγιστον ἐόντα Περσέων] Attigit Tzetzes Chil. I. 918. Ὧν ἐπιστάτης ἦν σφοδρὸς Βουβάρης ὁ Σατράπης, Καὶ Ἀρταχαῖος σὺν αὐτῷ πεντάπηχυς μεγέθει. vid. Herod. VII. 21. Quatuor cubitorum apud Græcos justa hominis censebatur statura.

Ad Aristoph. Ran. 1046. γενναίους καὶ τετραπήχεις, Casaubonum [Not. ad Sueton. III. 68.] citant Kuster et Spanhemius. Modum excedebant πενταπήχεις: Olearius vid. in Philostr. Vit. Apoll. II. 4. Gigantum cadavera δεκαπήχη dicuntur inventa Pausan. I. 35. qui de Scotussæo Polydamante, ut mortalium post heroas maximæ staturæ, agit VI. 5. VALCK.

3. τῷ 'Αρταχαίῃ θύουσι] *Tumulum Artachææ*, τὸν 'Αρταχαίου καλούμενον τάφον, ad Acanthiorum isthmum locat Ælian. Animal. Hist. XIII. 20. subdens, ἔνθα τοι καὶ ἡ τοῦ Παραίου φαίνεται διατομὴ, ἡ δίαιτα μὲν τὸν Ἄθω, valde vitiosa. Vossius ad Melam II. 2. manum illis medicam negare noluit, sed qua erroris reus Ælianus. Sana erunt ἔνθά τοι ἡ τοῦ Πέρσου, sic et Gronovius, φαιν. διατομὴ, ᾗ διέταμε τὸν Ἄθω. Valckenarii non discrepat opinatio ad c. 21. WESS.

118 1. Οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι etc.] Hæc ubi leguntur in Athen. IV. p. 146. A. in formas pleraque vulgares conversa, prostat ἐς πᾶν κακὸν ἀφίκοντο, pro ἐς πᾶν κακοῦ ἀπικέατο. Utrumque dicebatur; et, omissa voce κακὸν, vel κακοῦ, εἰς πᾶν ἐλθεῖν, aut ἀφικέσθαι. Xenoph. 'Ελλ. VI. pag. 340. 13. εἰς πᾶν ἀφίκετο βασιλεὺς, *in extremum rex fuit adductus discrimen.* Demosth. contr. Conon. p. 690, 22. οὐ—φαύλας λαβὼν πληγὰς, ἀλλ' εἰς πᾶν ἐλθὼν διὰ τὴν ὕβριν καὶ τὴν ἀσέλγειαν τὴν τούτων: aderat in scripto cod. supplementum, εἰς πᾶν κακὸν ἐλθών. Demosthenem imitatus Lacedæmonios ait Aristides εἰς πᾶν ἐλθεῖν in Cimone, T. III. p. 257. ubi Schol. ms. ἀντὶ τοῦ περὶ παντὸς κινδυνεῦσαι·—λείπει δὲ κινδύνου. Plene loquitur Pausanias VII. p. 552. ἀφικνεῖτο ἐς πᾶν ὁ Μεναλκίδας κινδύνου: et p. 16., Πτολεμαῖος ἐς πᾶν ἀφικόμενος κινδύνου: sic scribendum omisso articulo, quem non admittit ista Pausaniæ frequentata loquendi forma. VALCK. Athenæi mss. præbent ἐς πᾶν κακοῦ.

Ib. ὅκου γε Θασίοισι ὑπὲρ τῶν etc.] *ubi*[1] *pro Thasiis—Antipater, vir inter cives probatus, expendit.* Non suo Antipater, sed publico civitatis nomine illa erogavit talenta. Factitarunt idem aliis in urbibus ad eam rem designati, sive οἱ ἐπεστεῶτες ἀπεδείκνυσαν τὸν λόγον, *expensi tabulas exhibuerunt.* WESS.

[1] Vel, *quandoquidem.* SCHWEIG.

1. ἀραιρημένος τῶν ἀστῶν] Ex civibus ille quidem erat *delectus;* neque tamen ista, sed hæc jungenda sunt, τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μάλιστα, ut c. 141., τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δόκ. ὁ. τ. μ. quam Bossio non satis intellectam formulam explicuit Hemsterhusius[u]. A civibus erat Antipater ἡρημένος, *electus,* ad hujus rei *procurationem;* non enim hæc ἀρχὴ, sed erat ἐπιμέλειά τις καὶ διακονία: quæ distinguuntur ab Æschine contr. Ctesiph. p. 55, 34. Pro more itaque postea τὸν λόγον ἀπέδωκε τῶν δαπανημάτων, vel ἀπελογίσατο. Secundum Herod. in cœnam 400. talenta, prolato expensi codice, *demonstravit insumta,* ἀπέδεξε—τετελεσμένα, id est δεδαπανημένα: atque adeo tantum pecuniæ ex ærario ἐδαπάνησε, quod in his enarrandis usurpat Athenæus; qui recte alibi II. p. 40. E. τελεῖν, ait, τὸ δαπανᾷν· καὶ πολυτελεῖς, οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες· καὶ εὐτελεῖς, οἱ ὀλίγα. VALCK.

119 2. ἔν τε οἰκήμασι καὶ λάκκοισι, *in cratibus et in vivariis.* Oves *textis cratibus* claudebant; aves alebant in *aviariis* vel *caveis,* ἐν οἰκίσκοις: sic *caveæ* multo frequentius vocantur quam οἰκήματα. ἐν οἰκίσκῳ forte scripserant Diodorus Sic. t. I. p. 607, 73. (XIII. 82.) et Plutarch. t. II. p. 516. D. Ex marg. Steph. paulo post reciperem κρητῆρας ἐποιεῦντο. Athenæus IV. p. 146. B. ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ κρατῆρας παρετίθεντο: his proxima corrigenda sunt, ut conjecit Casaub. καὶ ταῦτα μὲν τὰ τοῦ δείπνου· εἰ δὲ Ξέρξης δὶς ἐσιτεύετο, μεταλαμβάνων καὶ ἄριστον, ἀνάστατοι ἂν ἐγεγόνεσαν αἱ πόλεις: quibus contraxit Herodoteum [cap. 120.] Abderitanis Megacreontis dictum. VALCK.

120 2. διατριβῆναι] Hesychii Διατριβῆναι, ἀπολέσθαι hoc fonte manavit. Alioqui blandiri ἐκτριβῆναι Fragm. Paris. posset. Sophocles Œd. Tyr. 435. σοῦ γὰρ οὐκ ἔστι βροτῶν κάκιον ὅστις ἐκτριβήσεταί ποτε. i. e. ἀπολεῖται, *perdetur,* ubi recte de verbi virtute scholiastes. Synesius I. Provid. p. 108. D. ὅλως γὰρ ἐκτριβήσεσθαι τὸ Σκυθικόν. WESS. Verbo ἐκτρίβειν notione τοῦ ἀπολλύειν et διαφθείρειν utitur Noster VI. 37. et 86. Διατρίβειν eadem notione, licet cæteroquin nil obstet quo minus illo sic usum esse Herodotum credamus, vix ul-

[u] Ad Lucian. Somn. 2.

libi, si unum hunc Nostri locum excipias, reperietur. Cæterum quantam apud Xerxem, splendide a se receptum, Abderitæ gratiam inierint, memorat Noster VIII. 120. SCHWEIG.

121 1. *συντομώτατον*] Xerxis exercitusque iter apud Diodorum XI. 5. prorsus idem. WESS.

2. *τρεῖς μοίρας—δασάμενοι*] Vulgatam jure præfert Gronovius lectioni quam Suidas præbet in voc. *Δάσασθαι· ἐς τρεῖς μοίρας—δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν.* In istiusmodi locutionibus eleganter omitti præpositionem Casaub. docuit ad hunc Alexidis versum, Τὸ δ' ἄλλο σῶμα κατατεμὼν πολλοὺς κύβους, apud Athen. VII. p. 324. c. quo Kuster. usus est in Aristoph. Eq. 765. Platonis e Timæo, p. 35. B. ὅλον ἓν τοῦτο μοίρας ὅσας προσῆκε διένειμεν, interpretatur Cicero: *id ipsum in ea, quæ decuit, membra partitus est:* Chalcidius convertit, *totum hoc unum divisit in partes competentes;* nam sic scripsisse videtur. Hic sane subit mirari in editionis suæ margine scribentem H. Stephanum: *Legendum videtur* εἰς μοίρας, *quamvis nec apud Proclum extet hæc præpositio:* in adnotationibus in Platonem ista: *Deesse videtur præpositio* εἰς, *—et tamen alios inveniri scio hujus scriptoris locos huic similes ubi non habetur.* Ex istis locis hic est, in Critia p. 113. E. τὴν νῆσον τὴν 'Ατλαντίδα πᾶσαν δέκα μέρη κατανείμας. Theocriteis eam in rem mallem abstinuissent viri docti. VALCK. Vide Nostrum II. 147. et IV. 148. et facile persuasus eris, præpositionem apud Suidam e scholio esse adjectam. SCHW.

122 1. *διώρυχα—διέχουσαν δὲ ἐς κόλπον*] Nostrum suo more scripsisse suspicor διώρυχα—ἐσέχουσαν etc. Semel alibi διέχουσαν posuerant librarii loco simillimo, IV. 42. διώρυχα—τὴν ἐκ τοῦ Νείλου διέχουσαν ἐς τὸν 'Αράβιον κόλπον: ubi nunc legitur ex Codicibus ἔχουσαν. Διώρυχα satis commendabunt usus Herodoti, et ad Thom. M. in Διώρυξ adnotatio Hemsterhusii. VALCK. In διέχουσαν hic nihil variant libri: et pro ἔχουσαν, quod lib. IV. c. 42. a Gronov. ex M. receptum tenuerat Wess. et post eum alii, equidem probis ex codicibus consulto διέχουσαν revocavi, probum verbum, et peraptum utrique loco. Verbum ἔχειν, ut I. 180. sic jam sæpius alibi apud Nostrum ita positum vidimus, ut denotet *dirigi, ten-*

dere versus aliquod extremum. Itaque compositum διέχειν (quamvis alias longe etiam diversa notione usurpatum) percommode significare potuerit *pervenire, pertingere, pertinere* usque ad illud ipsum extremum, quo *tendebatur.* SCHW.

1. ἀπιέμενος] ἀπιέμενος Gronovius, ad thema ἀφίημι (puto) referens, nauticum illud exprimere ait *velis immittere habenas.* Ego, sicut simplex ἴετο IX. 78. *ivit* significat, sic ἀπίετο *abiit, profectus est,* intellexi. SCHWEIG.

2. Σερμύλην] Temerarium Maussaci, Οἰσύμην substituentis, conjecturam præter Holstenium contudit H. Valesius ad Harpocrationem p. 125. Σερμυλία Ethnicographo; cives Σερμύλιοι Thucydid. I. 65. WESS.

123 1. Θεράμβω] Hæc Θράμβος Steph. Byz., unde Θράμβου Vossius ad Scylac. p. 62. ed. Gronov., plausibili suspicione. Quod si oppidi tamen nomen Θράμβος, Θεράμβης, Θραμβοῦς pictum fuerit olim, quæ Holstenii ad Ethnicographum doctrina, Θεράμβω ex Θεράμβεω descendet. Quæ sequitur *Sane,* alia est ac c. 22. WESS.

2. Σμίλα, Αἴνεια] Plerasque harum urbium Stephanus exscripsit; qui quoque Κρουσὶς, μοῖρα τῆς Μυγδονίας ex Strabonis VII. ἀπὸ Κρουσέως, τοῦ Μύγδονος υἱοῦ. Hinc ansa Pauwio suspicandi, Κρουσαίη in Herodoto fuisse. Addere potuisset Κρουσίδα γῆν καλουμένην Thucydid. II. 97., et hujus quidem tractus, tum maxime barbaros *Crusæos,* βαρβάρους, Κρουσαίους καλουμένους, qui Pallenen olim tenuerunt, apud Dionys. Antiq. Rom. I. p. 39. Utcunque conjectura, præsidio schedarum defecta, cesserit, regio *Crossæa* et *Crusæa* eadem, nec discrepat Theod. Ryckii (Diss. de Primis Ital. Colon. p. 443.) opinatio. WESS.

4. Χαλέστρην plures Χαλάστρην nuncupant: Suidæ tamen Χαλέστρα πόλις. Diodoro T. II. p. 578. Χάλεστρον, ubi alios excitavi. Ceterum regionem Βοττιαιΐδα, reversuram c. 127., Βοττικὴν Thucydides I. 65. et Diodorus XII. 47. scribunt. Herodoteum ex Βοττιαῖος, quod incolarum nomen, formatur: unde Antiochiæ βωμὸς τοῦ Βοττιαίου Διὸς, ab Alexandro Macedone constitutus, modo vera doceat Libanius Antiochici pag. 348. D.; Βοττίου Διὸς in Malalæ Chronogr. p. 255., corrupte. WESS.

125 2. θωϋμάζω δὲ τὸ αἴτιον] Frigide Nostrum Ælianus laudat, ὀλίγα δὲ Ἡρόδοτος ᾔδει ἐξετάζων τροφὴν τήνδε καὶ τήνδε κατὰ τὴν ἡδονὴν λεόντων Θρᾳκίων. Fuerint enim leones illi occulta quadam naturæ vi, φύσει τινὶ ἀποῤῥήτῳ, et fauce inproba in camelos, quos ante non viderant, incitati: mirum-ne accidet, in hos ruisse solos, nullo neque homine neque jumento læso? WESS.

126 2. ὅ, τε δι' Ἀβδήρων etc.] Aristotelem huc spectasse Hist. Anim. VIII. 28., p. 254. (ubi ἐν τῷ μεταξὺ τόπῳ τοῦ Ἀχελῴου καὶ τοῦ Νέσου) monuit Petavius ad Themist. Or. X. p. 140. A., insuper ex Dione Chrysost. Or. XXI. p. 269. C. adstruens, in Europa deinceps leonum genus defecisse. Certe de Acarnania locuples testis est Agathion, questus in Philostrati Vit. Herod. c. 7. magnum sibi fortunam negasse certamen, ἐπεὶ μηκέτι βόσκει λεόντας Ἀκαρνανία. Eidem rei Brodæus diligentem inpendit operam, Miscell. VIII. 13., lectu oppido dignam. WESS.

127 2. ἐκ Κρηστωναίης ῥέων] Inserto articulo scribendum: ὁ ἐκ Κρηστωναίης ῥέων Ἐχείδωρος μοῦνος οὐκ ἀντέχρησε τῇ στρατιῇ πινόμενος. Frequentius in talibus locutionibus usurpantur οὐκ ἀντέσχε, vel οὐκ ἀπέχρησε: quod utrumque legitur VII. 196., sed et οὐκ ἀντέχρησε Herodoteum est: vid. c. 187. VALCK. Articulum ante ἐκ Κρηστ. ignorant libri omnes: et haud magno incommodo abesse videtur, quum præsertim haud multo ante idem memoratus fuerit fluvius, c. 124. SCHWEIG.

128 3. εἴρετο] Quid spectans interrogaverit hoc Xerxes, cap. 130. declaratur. SCHWEIG.

129 1. Τὴν δὲ Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ etc.] Strabo IX. p. 658. A = 430. τὸ παλαιὸν καὶ ἐλιμνάζετο, ὡς λόγος, τὸ πεδίον·—ὑπὸ δὲ σεισμῶν ῥήγματος γενομένου, καὶ τὴν Ὄσσαν ἀποσχίζοντος ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου, διεξέπεσε ταύτῃ πρὸς θάλασσαν ὁ Πηνειός. Concinunt ista Herodoteis, de quibus pauca quædam excerpsit Eustath. in Iliad. β'. p. 337 = 255. Herodoto quoque ἔργον esse σεισμοῦ videbatur ἡ διάστασις τῶν οὐρέων: et Thessaliam σεισμοὶ dicuntur ἀναπτύξαντες Philostrato Icon. II. p. 835. f. qui picturam nobis exhibet p. 831. Neptuni ῥήξοντος τῇ τριαίνῃ τὰ ὄρη: nam, *quum Thessaliam scopulis inclusa teneret Peneo stagnante palus, et mersa negarent Arva coli, trifida Neptu-*

nus cuspide montes Impulit adversos: tum forti saucius ictu Dissiluit gelido vertex Ossæus Olympo: Claudian. de Raptu Pr. II. 179. Secundum alios *discessit Olympo Herculea gravis Ossa manu;* et Diod. Sic. IV. 18. Egisse hac de re videtur in libro nono Philippicorum Theopompus. VALCK.

3. πέντε] Pro quinque fluviis Scholiastes Apollonii quatuor annumerat, neglecto Onochono, tertium Πανισὸν adpellans. At idem in lib. IV. 132. de amnibus, in alios lapsis nomenque pristinum ponentibus, τὸ δὲ αὐτὸ γίνεται ἐπὶ Ὀνοχώνου, τοῦ κατὰ Θεσσαλίαν, καὶ Παρμισοῦ καὶ Σπερχειοῦ· ὅταν γὰρ εἰς ταυτὸ συῤῥεύσωσι πάντες, Σπερχειὸς καλοῦνται: insulse profecto, nisi tu corruptissima atque hinc refingenda decernas. WESS.

Ib. Ἀπιδανοῦ] Apidano forma reddi poterit Nostro consueta Ἠπιδανοῦ [v]. De istis quinque nobilioribus Thessaliæ fluviis minime protrita notantur in *Critique du Diction. de M. La Martiniere* p. 340. et seqq. VALCK.

5. Ποσειδέωνα τὴν γῆν σείειν] Neptuni Ἐννοσιγαίου, Σεισίχθονος, γαίης κινητῆρος cognomina nemo non recordatur. Terræ motus, hiatus, fluminum et fretorum ἐκρήγματα Neptuno apud Diodor. XV. 49. et Ammian. XVII. 8. credula superstitio contribuit: hinc δοκεῖ γάρ μοι τὸ ῥῆξαι τὸν Ἰσθμὸν Ποσειδῶνος δεῖσθαι, in Philostr. Vit. Herod. c. 6. Confer Icones Philostrati II. 14., ubi pictura Neptuni, montes Thessaliæ rumpentis. WESS.

130 1. ἀλλ' ἥδε αὕτη] Nisi viæ duces exitum digito monstrarint, verius videbitur ἥδε αὐτὴ, *nisi solus hic*, de correctione Abresch. Diluc. Thucyd. p. 605. Consequens, ex Homero propagatum, expressit Oppian. Halieut. II. 121. Οὔρεσί τ' ἀμφοτέρωθε περίδρομος ἐστεφάνωτο. WESS.

3. ὑπόβρυχα] Poëta Odyss. ε'. 319. Τόνδ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, i. e. ὑποβρύχιον. Veniat-ne id vocabuli ex ὑπόβρυξ, an ex ὑπόβρυχος, ab Eustath. disputatur Od. p. 1538, 54=228, 41. mihi prior placet derivatio. WESS.

131 2. κεινοὶ] Herodotea sunt ἰδόντες τὸν χῶρον κεινὸν, *vacuum*, IX. 56., et χώματα χῶσαι κεινὰ, *tumulos inanes*, mssti ibid.

[v] Nempe sic VII. 196. SCHWEIG.

c. 85. Hesychius: Κεινὸν, κενόν. Dictioni respondet quodammodo Beatæ Virginis, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενοὺς, Evang. Lucæ I. 53. WESS.

132 1. Ἐνιῆνες, Περαιβοὶ] Hujus utriusque populi sic mihi nomina scripsisse videtur Noster ad imitationem Homeri, cujus est in Il. β'. 749. τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί. Codicum in talibus aut nulla aut certe perexigua est auctoritas. Ἐνιῆνες non veniet, opinor, in controversiam, quod in Herodoto legitimum agnoverunt Wasse in Thucyd. p. 349. et Davis. ad Max. Tyr. p. 604. Qui juxta Herodotum petenti Xerxi terram et aquam dederunt novem Græciæ populi, iidem enumerantur Diodoro Siculo XI. 3.; nam ibi, pro Ἀχαιοί τε καὶ Φθιῶται, scribi facile posset, Ἀχαιοὶ οἱ καὶ Φθιῶται, vel Ἀχαιοὶ οἱ Φθιῶται, ut vocantur aliis et hîc Herodoto; nisi considerarentur alibi tanquam diversi: vid. Wess. loc. cit. et t. II. p. 65. Hæ novem de duodecim fuere gentibus, quæ Amphictyonum concilii fuerant ab antiquis temporibus participes: ex Ionico Doricoque genere præcipui stabant pro libertate Athenienses et Lacedæmonii. Inter XII. gentes, olim τῆς Ἀμφικτυονίας consortes, ex Theopompo memorantur Harpocrationi tanquam diversi Ἀχαιοὶ, Φθιῶται: nisi et illic scribendum Ἀχαιοί οἱ Φθιῶται[x], ut unius illinc gentis nomen exciderit; ut excidit nomen ex Æschine de Falsa Leg. p. 43, 22. ubi inter nomina Ἴωνας et Περραιβοὺς libenter ponerem Αἰνιᾶνας, pro Μαλεεῖς scribendum Μαλιεῖς: Μαλιέας dixit in harum quoque gentium recensione Pausan. X. p. 815. et Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 354, 34. hi plerisque sunt Μηλιεῖς. VALCK.

2. τὸ δὲ ὅρκιον ὧδε εἶχε] Jurisjurandi formula, quo se Græci in Persarum fautores et studiosos obligarunt, in Diodori XI. 3. leviter discrepat, ut ibi monitum. WESS.

Ib. τούτους δεκατεῦσαι τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ] Secundum Lycurgum p. 158. et Diodor. Sicul. XI. 29., in eam sententiam jurarunt qui libertatem contra Persas tuebantur Græci, antequam prœlium inirent ad Platæas; hoc autem temporis articulo eidem Diodoro XI. 3. decrevisse narrantur, τοὺς μὲν

[x] Aut nude Ἀχαιοὶ Φθιῶται. SCHWEIG.

ἐθελοντὶ τῶν Ἑλλήνων ἑλομένους τὰ Περσῶν δεκατεῦσαι τοῖς θεοῖς, ἐπὰν τῷ πολέμῳ κρατήσωσι[y]. Hic decretum illud jurejurando traduntur adfirmasse: alterum jusjurandum, quod jurasse perhibentur ad Platæas, Theopompo suspectum, illud non commemorat Herodotus. Huc pertinent incerti scriptoris verba apud Suidam in Δεκατεύειν, ubi scribendum, ἐφ' οὓς, pro ἐφ' οἷς[z]. Quandoquidem hic Herodoto et Diodoro recensiti Græciæ populi, præter Thebanos, plerique omnes coacti partes Persarum sunt sequuti, hoc jurando ceteri præsertim spectasse videntur Thebanos, ἑκοντὶ Μηδίσαντας. Xenophon Ἑλλ. VI. 3. οἱ μὲν Ἀθηναῖοι οὕτως εἶχον τὴν γνώμην, ὡς νῦν Θηβαίους, τὸ λεγόμενον, δεκατευθῆναι ἐλπὶς εἴη: quæ eadem pæne leguntur ibid. cap. 5. νῦν ἐλπὶς, τὸ πάλαι λεγόμενον, δεκατευθῆναι Θηβαίους. Atque id ipsum alteram illam formulam magis etiam reddit suspectam, quod in illa jurasse perhibentur apud Lycurg. p. 158, 5. τὰς τὰ τοῦ βαρβάρου προελομένας (πόλεις) ἁπάσας δεκατεύσω: quo spectat et Aristid. t. II. p. 82., et hujus Schol. in cod. ms. Burm. p. 131. et p. 299. ubi ἔδοξεν, inquit, τὰς πόλεις τὰς μηδιεσώσας (imo μηδισάσας) δεκατεῦσαι· ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι ἐπέσχον ὕστερον καὶ Θεμιστοκλῆς: priori loco Scholiastes Δεκατεῦσαι interpretatur τὸ δέκατον μέρος ἀνελεῖν. Budæum sic miror in Herodoto verbum accepisse pro *decimum quemque interficere*. Romanis, ut notum est, *decimari legiones* dicebantur, resque Romanas tradentibus Græcis δεκατευθῆναι[a]: sed ab hujus temporis Græcorum humanitate crudelitas ista prorsus abhorret. Recte τὰς πόλεις δεκατεῦσαι apud Lycurg. H. Steph. interpretatur Thes. Ling. Gr. I. p. 937. τὰς τῶν πολιτῶν οὐσίας: et hic, *ad solvendam Deo Delphico decimam adigere*. VALCK. In hujus loci Herodotei mentionem incidens Creuzerus, in Historicorum Græcorum antiquiss. Fragmentis p. 178. monuit, collatis Xanthi Lydii verbis apud Strabon. XII. p. 572. A. B. ed. Cas. cum alio Strabonis loco VI. p. 257. B. videri posse verbum δεκατεῦσαι in isto Græcorum decreto ita accipiendum, ut *ipsa hominum corpora Delphico deo fuerint desti-*

[y] Conf. Polyb. IX. 39. SCHW. SCHWEIG.

[z] At, quemadmodum h. l. apud Nostrum ἐπὶ τουτοῖσι, sic et ibi apud Suidam ferendum ἐφ' οἷς videtur.

[a] Sic Dioni Cassio, locis in Reimari Indice citatis. SCHWEIG.

nata; puta, qui servituti fuissent addicendi ad opus faciendum in agris deo sacris; aut (quod in meam venerat cogitationem) deo in eam conditionem tradendi, ut ille, quid his fieri vellet, ediceret. Neque tamen omnino urget hanc interpretationem vir eruditissimus; neque ego eam utique premendam censeo. SCHWEIG.

133 2. *οἱ μὲν αὐτέων—ἐς τὸ βάραθρον*] Quod vix definiri posse videtur scriptori *des Essais de Crit.* p. 63., quodque fecisse suspicatur Spartanos, id Atheniensibus attribuendum vel ex Herod. liquet, et Suida in Δᾶτις καὶ Ἀρτ. Conf. Brisson. Regn. Pers. III. p. 413. Apud Herod., qui dixerat Ἀθήνας καὶ Σπάρτην, οἱ μὲν αὐτέων sunt Athenienses, οἱ δὲ, Spartani: sic I. 56. et alibi: sed et in his sæpe fuit peccatum[b]. Atheniensium erat τὸ Βάραθρον: de quo Meurs. Att. Lect. I. 25. In barathrum morti damnatos sæpe præcipitabant: εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν dixerunt Alexis Athen. VII. p. 303. A. Plato Gorg. p. 516. E. Aristoph. Eq. 1359. ubi Schol. B. τόπος—βαθὺς ὅπου καὶ τοὺς Δαρείου πρέσβεις ἔβαλον: quos Herodoto dicuntur ἐς τὸ βαρ. ἐσβαλόντες. conf. Thucyd. II. 67. VALCK.

134 1. *μῆνις—Ταλθυβίου*] Pausanias III. 12. Ταλθυβίου δὲ τούτου μήνιμα ἐπὶ τῷ φόνῳ τῶν κηρύκων, οἳ παρὰ βασιλέως Δαρείου γῆν τε καὶ ὕδωρ αἰτήσοντες ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπέμφθησαν, Λακεδαιμονίοις μὲν ἐπεσήμαινεν ἐς τὸ δημόσιον, ἐν Ἀθήναις δὲ ἰδίᾳ τε καὶ ἐς ἑνὸς οἶκον ἀνδρὸς κατασκῆψαι Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος. ἐγεγόνει δὲ καὶ τῶν κηρύκων τοῖς ἐλθοῦσιν ἐς τὴν Ἀττικὴν ὁ Μιλτιάδης ἀποθανεῖν αἴτιος ὑπὸ Ἀθηναίων.

2. *τοῖσι αἱ κηρυκηΐαι* etc.] Conf. lib. VI. c. 60. SCHW.

3. *καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο*] Interpretatione molliendum judicabat Abresch. Diluc. Thucyd. p. 433. Ego corrigendum suspicor οὐκ ἐγίνετο. Hoc in ista sæpe recurrente formula frequentatur; οὐκ ἐδύνατο, pro οὐ δυνατὸν ἦν, nusquam, opinor, vir literatissimus legerat: semel tamen occurrit οὐ δύναται, sed valde diversa structura positum, apud Herod. IX. 44., Μαρδονίῳ τε καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύνα-

[b] Nec vero constanter, uti hoc quidem in loco, formula οἱ μὲν ad eos qui priores nominati sunt, et οἱ δὲ ad posteriores refertur: sed haud raro etiam optimi scriptores vice versa utuntur. SCHWEIG.

ται καταθύμια γενέσθαι: id est οὐκ ἐθέλει γενέσθαι, ut loquitur Xenoph. in fine lib. VI. K. 'Αναβ. ἐμοὶ μὲν οὐκ ἐθέλει γενέσθαι τὰ ἱερά: ubi paulo ante, θυομένῳ αὐτῷ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερὰ, ut p. 224, 35. et 'Ελλ. III. p. 283, 19. Quando hostiis cæsis læta erant exta, θύεσθαι καὶ καλλιερεῖν, θυομένοις καλὰ τὰ ἱερὰ γενέσθαι dicuntur, et simpliciter etiam τὰ ἱερὰ γενέσθαι, quod apud eumdem p. 234, 39. in msto cod. reddebatur τὰ ἱερὰ καλὰ εἶναι: apud Demosth. p. 775., γέγονε καλὰ—τὰ ἱερά: et ἐκαλλιεροῦμεν. vid. Taylor in Lys. p. 32, 33. quique plurima collegit Heraldus Advers. I. 5., Dukero citatus ad Thucyd. V. 54., ubi Lacedæmoniis τὰ διαβατήρια θυομένοις οὐ προὐχώρει: cap. 55. et 116. οὐκ ἐγένετο. Hoc Herodoto diceretur καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐγένετο, *litare non poterant*, sive *consulentibus Deos læta non erant exta; extis* enim *inspectis Deorum mentem scrutari*, sive τὸ μαντεύεσθαι διὰ σπλάγχνων, secundum Ammonium Θύεσθαι dicebant. VALCK. —Huc spectant quæ a Schæfero ad Bosii Ellips. Græc. v. Καλὸς adnotata sunt. "Istud καλλιερῆσαι θυομένοις οὐκ ἐδύ-"νατο non tentasset (inquit) vir summus si meminisset, καλ-"λιερεῖν sic absolute dictum in ipso Herodoto se passim le-"gisse. καλλιερεῖ θυομένῳ, *sacrificanti læta fiunt exta*. Sub-"audias tu τὰ ἱρά. Plene Herodotus IX. 19. καλλιερησάντων "τῶν ἱρῶν, *litato*: ubi pulcre Wesselingius, exempla locu-"tionis ellipticæ excitans."—Nempe καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο idem valet ac καλὰ γίνεσθαι τὰ ἱρὰ θυομένοις οὐκ ἐδυνάτο. conf. IX. 36. Eadem notione etiam passivum verbum usurpatur, IX. 19. ὥς σφι ἐκαλλιερέετο, i. e. ὡς καλά σφι τὰ ἱρὰ ἐγένετο. SCHWEIG.

4. Σπερθίης τε—καὶ Βοῦλις] Magna utriusque in nomine discordia. Suidæ in Βοῦλις dicitur legationis princeps Σπέρχις, et alibi illo in vocabulo, Plutarchoque Præc. Reipubl. Gerend. p. 815. E. Idem cod. Eton. edit cap. 137., indice Galeo, et Valla, uti videtur. At in Plut. Apophth. Lacon. p. 235. F. Βοῦρις καὶ Σπέρτις: Stob. Serm. VII. p. 93. Βούλης καὶ Σπέρχης. Quæ ad Herodotea facili auxilio revocari possunt et debent. WESS. Quod offertur ex Eton. codice, correctoris esse videtur, Σπέρχις: Nostro dicitur eorum alter aliquoties Σπερθίης. Σπέρχις et Βοῦλις vocantur isti Spartiatæ

Luciano in Demosth. Encom. p. 513., Plutarcho t. II. pag. 815. E. et bis apud Suidam; atque ad istam normam nomina redintegranda sunt apud eumdem Plutarch. t. II. p. 235. F. ubi Xerxi, virtutem Spartanorum miranti, eadem fere respondisse narrantur, quæ nobis ex Sereni scriptis Stobæus exhibet, historiam eamdem aliter enarrans p. 93. ex ignobili quodam Theseo. Hæc pleraque ad manum fuere Leopardo: vid. Em. XIV. 18. VALCK. In eumdem Sperchin (sive Herodoti Sperchiam) lugubre carmen a Spartanis cantari solitum intelligebat Toupius, memoratum Theocrito Idyll. XV. 98. (vide Wartoni Theocr. t. II. p. 338.) Cui sententiæ non ego quidem cum Valckenario (Adnot. in Adoniaz. p. 389.) illud opponam, quod de Sperthia ejusque collega, (ut qui salvi rediissent) *non nisi læta* dici potuerint. Confici enim id carmen eo tempore potuerat, quo legati isti Spartani, ad certissimum (uti videbatur) supplicium subeundum, cui se ipsi destinaverant, domo proficiscerentur. SCHWEIG.

135 2. ὁ δὲ Ὑδάρνης] Prave in Plutarch. t. II. p. 236. Ἰνδάρνης. Hydarnes cognomen Persicum est, atque in Musis crebrum. Mox a mss. oblatum ἱστία blanditur. Ionicæ sunt speciei, et Herodoti, ἱστίη, ἱστιητόριον, et quidni ἱστιᾷν; tamen οἴκατε πανδαισίῃ τελέῃ εἱστιῆσθαι lib. V. 20. Porro εἴρετο λέγων τάδε non abit a probato ἔφη λέγων, ἔφησε λέγων, I. 125. VI. 137. etc. WESS.

136 1. οὐκ ἔφασαν, ὠθεόμενοι] Quando voculas sæpe copulat negantes, neque hic spernerem interjectam, οὐκ ἔφασαν οὐδ' ὠθεόμενοι ὑπ' αὐτέων ἐπὶ κεφαλὴν ποιήσειν ταῦτα οὐδαμᾶ. Sed et vulgata sic accipi possunt, ut cepit H. Steph. pro ἔφασαν οὐδ' ὠθεόμενοι—ποιήσειν. Ὠθεῖν ἐπὶ κεφαλὴν, *præcipitem in caput dare*, Hemst. attigit in Lucian. p. 213., cui illud ἐπὶ κεφαλὴν valde frequentatur; rarius adhibetur ἐπὶ τράχηλον ὠθεῖν, et ἐπὶ στόμα: quorum illud t. I. p. 437. hoc, μὴ καὶ ἐπὶ στόμα ὤσῃ με, forte reponendum t. II. p. 490, 35. pro vulgatis μὴ καὶ ἐπιστομίσῃ με, idem significans ac ἐπὶ κεφαλήν. Homerea certe, ἐξεκυλίσθη Πρηνὴς—ἐπὶ στόμα, vertit Virgilius, *pronus volvitur in caput:* alibi Homero dicitur Κύμβαχος, unde Ἀνεκυμβαχίαζον olim lectum in Hom. Il. π'. 379. Hesychius

explicat ἀνετρέποντο ἐπὶ κεφαλήν. ἐπὶ κεφαλὴν ὠθεῖ est et Platonis de Rep. VIII. p. 553. B. Livius XXVII. 32. *equus quum prolapsum per caput regem effudisset.* Similiter forte scripserat XXII. 3., *consulem lapsum per caput effudit:* proclivis fuit error syllaba repetita *lapsu super caput* scribentis. VALCK.

2. ἀπεμαχέσαντο τοῦτο] Appian. Bell. Hispan. 89. καὶ οἱ μὲν αὐτοὺς ἀπεμάχοντο: Mithridat. 78. ἀπομαχομένων αὐτοὺς τῶν Ἀμισέων. Quo plura de genere Davisius ad Maximi Tyrii Dissert. I. pag. 499. Nec desero tamen vulgatum, siquidem ejus structura haud insolens: talis sane Polyæni lib. VII. 6. 13. ἡ δὲ στρατεία τοῦ Κροίσου ἀπομαχομένη [c]ταῖς τοῦ Κύρου προσβολαῖς: talis Herodiani VIII. 2. τοῖς προσιοῦσιν ἀπεμάχοντο. In προσκυνήσει, mortalibus neganda, paria Spartanis Callisthenes facit apud Arrian, Ἀναβ. IV. 11. et Conon in Cornel. Nepot. c. 3. WESS.

3. κείνους μὲν γὰρ συγχέαι τὰ etc.] Legatorum jus, divino humanoque vallatum præsidio, Xerxes inter τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα recte ponit, admirabili H. Grotii sollertia uberius firmatum lib. II. Jur. B. et Pac. cap. 18, 1. Persæ autem generosum et vere regium facinus merito Libanius miratur, Panegyr. in Julian. p. 246. D., ubi hæc, κήρυκες ἠδίκηντο παρ' ὅλης πόλεως, εὐκαταφρόνητοι τῷ Μήδῳ. καὶ ἅμα τὴν ἀνδρίαν τῶν αὐτοὺς διδόντων ᾐσχύνθη, ex scholio inserta, lenem orationis progressum conturbarunt, Morellumque in præcipitia egerunt. WESS. Non immerito Xerxi videbantur Lacedæmonii *jus gentium violasse,* συγχέαι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα, dum legatos suos contrucidassent: juxta Antiphontem pag. 125, 26. ὅστις—ἀνόμως τινὰ ἀποκτείνει, ἀσεβεῖ μὲν περὶ τοὺς θεοὺς, συγχεῖ δὲ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώπων. Qui cadavera matris nolebant operimento tegi, Ἄνδρας βιαίους dixit Eurip. Suppl. 311., Νόμιμά τε πάσης συγχέοντας Ἑλλάδος. VALCK.

137 2. ἐν τοῖς θειότατον] Vid. Matthiæ Gr. gr. 289.

3. ἐξῆλθε] Vide Valckenærium ad VI. 80.

[c] τὰς—προσβολὰς Markland. ad l. c. Maximi; et bene monet Schweighæuserus, "Herodianus norma, puto, non fuerit, ad quam Herodoteum exigemus sermonem." SCHW.

3. ἁλιέας] Referebam Diss. Herodoteæ c. XI. p. 195. ad *Halienses*, oram Peloponnesi maritimam prope Hermionem habitantes, τοὺς ὀνομαζομένους Ἁλιεῖς in Diodori XI. 78. et Thucyd. I. 105. cum adnotatione Wasse. Et hos quidem τοὺς ἐκ Τίρυνθος, quoniam ejus oppidi fuerunt coloni, auctoritate Ephori apud Stephanum in Ἁλιεῖς et Τίρυνς. Ad eosdem recta ducet S. Ἁλίκας, modo Ἁλικοὺς formes. Incoluerunt enim Ἁλίκην, desertam Pausaniæ ævo III. 36., dictique etiam Ἁλικοὶ, teste eodem Stephanoque. Ob ista vertebam, *qui Halienses ex Tirynthe—cepit.* Consideravi deinceps Halienses in ditione et solo fuisse Spartano, neque adeo Aneristum socios atque amicos voluisse intercipere: Thucydidem præterea II. 67. τοὺς ἐμπόρους τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων, qui Peloponnesi oram navibus onerariis, ὁλκάσι, legebant, captos interemptosque ab Aneristo et consociatis, perhibere: inde hæsitatio mihi. Habe ergo conjecturam, deinceps mihi cognitam, Pauwii, qua ὃς εἷλε—ὁλκάδι καταπλώσαντας πληρέϊ Ἀνδρίων, *qui piscatores Tirynthios cepit, navi* oneraria *Andriis plena vectos.* Andrios fuisse bello Peloponnesiaco, quod verissimum, Atheniensium socios, ξυμμάχους: eos autem a Thucydide Spartanorum atque Anеristi insidiis captos et contrucidatos tradi. Accedit, quod ille neglexit, Vallam habuisse καταπλώσαντας, *navigantes.* Hæc hactenus. Majorem distinctionem post vocem ἀνδρῶν ex præscriptis non inmerito fixisse mihi videor. WESS. Quos *piscatores* fuisse Herodotus scribit, eosdem fortasse *mercatores* fuisse contenderunt Athenienses. Forsan etiam primum quidem piscatores nonnullos, deinde vero etiam mercatores (ut quidem Athenienses prædicabant) interceptos homo ille occidit. SCHWEIG.

Ib. ἁλιέας] Halienses isti, Ἁλιεῖς, dicebantur et Ἁλικοί: oppidum ipsum etiam Ἁλίκη secundum Pausan. II. p. 196., citatum Wasseo ad Thuc. p. 67. Sed de Haliensibus interceptis ab Aneristo nihil aliunde constat. Thucydidi præterea II. 67. narrantur Athenienses, interfectis Lacedæmoniorum legatis, Aneristo, Nicolao, Stratodemo (sic nomen scribendum videtur, Στρατόδημος, non Πρατ.) vindictam sumsisse de injuria, quam, gentium violato jure, priores in-

tulerant Lacedæmonii, τοὺς ἐμπόρους, οὓς ἔλαβον, Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων ἐν ὁλκάσι περὶ Πελοπόννησον πλέοντας ἀποκτείναντες. Sed, huc si spectat Herodotus, quomodo quæso mors legatorum *divina* potius quam *humana* videri poterat *vindicta?* Negaverat-ne forsan, quod Nostris ex editis posuisse videtur? Parentum quidem et majorum delicta puniri credebantur in posteris; sed isthac in parte nihil fecerant illaudabile Sperthies et Bulis, cur filiorum mors homini superstitioso (nam talis fuit Herodotus:) videretur θεῖον πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος. Præter ceteros legatos, Corinthius etiam Aristeas idem fatum Athenis subierat. Tandem mirarer equidem cur sic ista scriberet Noster: τοῦτό μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι. Ἐν τοῖσι; *quibus* tandem? Fac scriptum antiquitus: τοῦτο μέντοι θεῖόν γε οὐ φαίνεται γενέσθαι: et paulo post, δῆλον ὦν μοι ὅτι θεῖον οὐκ ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος: sic si scriberentur alicubi, forent intellectu facillima. VALCK. Mirum vero doctissimi viri inventum: quod semel atque iterum disertissime adfirmat Herodotus, id eum præcise negantem fingere; et id quidem nulla prorsus cum specie veri. Quo magis Larcherum etiam mireris, inane commentum cupide amplectentem. Idem Larcherus illud etiam premit a Valckenario constanti librorum scripturæ oppositum, quærente "ἐν τοῖσι; *quibus* tandem?" Pulcre tamen noverat uterque vir doctissimus, ἐν τοῖσι θειότατον valere ἐν τοῖσι θειότατον (i. e. θειοτάτως) γενομένοις. Sed nimirum ita præcellentissimam etiam mentis aciem præstringere valet præjudicato opinio animo insidens. Herodoti sententia, quam rectissime Schulzius perspexit, hæc est: Talthybii ira ob violatos præcones merito incumbere in Spartanos, donec effectum sortita esset, debuit. Itaque, quum duo legati, qui illius criminis culpam luendam in se susceperant, salvi sospitesque domum redierint, hoc mihi, inquit, maxime divinitus accidisse videtur, quod tamen filii eorumdem, longo quidem post tempore, suo capite pœnas illius criminis Talthybio dederint. SCHWEIG.

4. προδοθέντες δὲ ὑπὸ Σιτάλκεω] *Proditos in Thracia legatos* scribit Herodotus *a Sitalce Teris filio et ab Abderitano Nymphodoro.* Secundum Thucyd. II. 29. initio belli Pelo-

ponnesiaci conciliaverant Athenienses sibi Nymphodorum τὸν Πύθεω, ἄνδρα Ἀβδηρίτην (οὗ εἶχε τὴν ἀδελφὴν Σιτάλκης) δυνάμενον παρ' αὐτῷ μέγα: opera Nymphodori filius Sitalcis Atheniensis factus juxta Thucyd. II. 67. legatos prodidit Atheniensibus. VALCK.

4. πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο] Anno Olymp. LXXXVII. tertio: itaque annis post Xerxis in Græcos expeditionem quinquaginta duobus. Temporis ratio ex Thucydide, miserabilem eorum hominum casum II. 67. describente, extra dubium. WESS.

139 1. Ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι] Qui imitari voluit Plutarchus, dictum non expressit bene, ἐνταῦθα κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐξείργομαι γνώμην εἰπεῖν, t. II. p. 1098. A. Tu vide superius c. 96. WESS.

Ib. τειχέων κιθῶνες] Hinc, opinor, ἔλαβεν ἀφορμὴν ἀστείου λόγου καὶ ὁ εἰπὼν τὸ τεῖχος Ἱμάτιον πόλεως, potius quam ex Homerico, Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, quo cum rectius contulisset Xenophonteum Ἐπιέσασθαι γῆν Eustathius in Il. γ'. p. 379=287, 16. Dixerat autem Demades τὸ τεῖχος Ἐσθῆτα τῆς πόλεως, Athenæo teste III. p. 99. D. Sequentia Plutarcho de Herod. Malign. p. 864. A. hæc, vere in laudem Atheniensium ab historico scripta, non adeo dixisse videtur Herod. εἰς τὸν Ἀθηναίων ἔπαινον, ἀλλ' Ἀθηναίους ἐπαινῶν ἵνα κακῶς εἴπῃ τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Ista si ratio valet, nullus est historicus, quin accusari possit malevolentiæ. VALCK.

6. σωτῆρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος] Lesbonax Protrept. p. 174., expositis Atheniensium ad Artemisium, Salaminem, Platæas egregiis facinoribus, ὥστε εἰς τόδε ἡμέρας σωτῆρας τῆς Ἑλλάδος ὀνομάζεσθαι, subdit, hæc aut spectans, aut popularium jactantiæ velificatus. WESS.

Ib. οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τἀληθές.] Omnino corrigendum puto τἀληθοῦς. Ut ψευσθῆναι τἀληθοῦς, sic dicitur ἁμαρτάνειν τἀληθοῦς. Lucian. de Hist. scrib. §. 9. ὁρᾷς ὅσον τἀληθοῦς ἡμαρτήκασι: atque istum casum constans poscit usus verbi etiam apud Herod. IX. 32. ἁμαρτὼν τοῦ χρηστηρίου: c. 78. γνώμης ἡμάρτηκας χρηστῆς. Antipho p. 138, 17. ἥμαρτε (vulgatur ἥμαρται) τῆς ὑμετέρας γνώμης: ejusdem est p. 134, 40. ἂν ψευ-

σθῆτε τἀληθοῦς. Incertus scriptor apud Suidam in Ἔῤῥει: πᾶσιν, οἷς ἐπέθετο, τούτων ἡμάρτανεν οὐδενός. VALCK. Reiskius οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τοῦ ἀληθοῦς scite fingebat. At quid si λέγων repetendum scriptor desideraverit? WESS. Potuerat etiam κατὰ τὸ ἀληθὲς intelligere. Quidquid sit, in consensione librorum nihil tale debuit ab editore mutari. SCHWEIG.

7. τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν] Scribi malim οὕτω τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν τὸ λοιπὸν, ὅσον μὴ ἐμήδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἔσαν οἱ ἐπεγείραντες, καὶ βασιλῆα μετά γε θεοὺς ἀνωσάμενοι. Postremum tuetur Taylor ad Lysiæ Or. II. p. 41. Sed istam laudationem Funebrem Lysiæ esse judico, ut Demosthenis, quæ hujus nomen præfert: utraque deflectit ab ista simplicitate nativa, et sophistæ debetur. VALCK. At in ejusmodi panegyrica quid aliud magnopere vel a consummatissimo exspectes oratore, nisi sophisticam aliquam orationem ad ostentationem comparatam? Quod οὕτω pro τοῦτο maluit vir doctus, et ego hoc malim. Sed vide ne idem τοῦτο valeat, scil. κατὰ τοῦτο intelligendum. SCHWEIG.

140 1. Ἀριστονίκη] Eadem ac Ἀριστονίκα videtur, quæ et Sibylla aliis διὰ μέτρων ἐθεμίστευσαν, *carminibus vaticinatæ fuerunt*, in Plut. De Pyth. Oracul. p. 406. B. Tzetzes tamen Chiliad. IX. 812. responsum illud Bacidi vati tribuit, errans longe. Initium Ὦ μέλεοι Ruhnkenius ad Timæi Lex. p. 198=279. illustrat. WESS.

4. Ἀσιηγενὲς legisse Vallam, ejus monstrant Latina, sic primum forte scripta: *Et Mars acer equis urgens Asiægena currum.* Mars quidem Asiagenes dici potuit, ut *L. Scipio Asiagenes*, de quo I. F. Gronovius egit: *Ismenias Thebagenes* Varronis apud Nonium p. 172. Θηβαγενής. Ἀσιαγενεῖς dixit Athen. XII. p. 550. E. et ὄνομα Ἀσιαγενὲς, XIV. p. 653. B. VALCK.

Ib. Συριηγενὲς ἅρμα] An tenebris vera Aristonice involvit, currumque Syrium maluit præ Asiatico? Haud scio; quamquam mihi Ἀσιηγενὲς arridet, notum vocabulum, *Asiaticos* indicans. *L. Scipio Asiagenes*, a Jo. Fr. Gronovio egregie Livio XXXIX. 44. assertus, Obs. lib. IV. 25. et ῥαβδοῦχοι Ἀσιαγενεῖς Diodori XVII. 77. erunt pro testimonio: adde

ejusdem scriptoris t. II. p. 604. De templis statuisque sudantibus, ac veteratorum hoc in genere fraudibus, ad Diodori XVII. 10. WESS.

5. κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν] Quamnam his verbis sententiam subjecerit Loxias deus, ipse dixerit. Mihi Græca ista æque obscura ac Vallæ Latina, *malis effundite mentem*, quæ quidem Schulzio video placuisse: nam et ille, postquam Larcheri Gallica, *armez-vous de courage contre tant de maux*, explosit, similiter convertit, *effundite animum his malis*. Nam "tristissima (inquit) iis pronunciat deus, omnem spem "salutis adimit." Henr. Stephanus Thes. t. III. p. 814. ait: "Fortasse iis verbis Pythia monet, ut *dispiciant quo* "*pacto possint occurrere malis imminentibus*." Equidem, quum ἐπικίδνημι proprie *inspergo* significet, de pulvere salutari cogitavi qui vulneribus solet inspergi, hariolatusque sum, hoc dixisse oraculum, *spargite animi robur super mala*, id est, prouti Larcherus interpretatus est, *his malis opponite animi robur*. SCHWEIG.

141 1. προβάλλουσι δέ σφεας αὐτοὺς etc.] Vallæ Latina, *quibus inter se agitantibus tam triste responsum*, injuria tolerabantur. Nil tale in προβάλλειν, quod Pavius et Abreschius perspexerunt, trito in periculis et *abjectione animi*. Euripides Rhes. 183. χρὴ δ' ἐπ' ἀξίοις πονεῖν, ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοισι δαίμονος. Mens consultorum et pæne ominoso oraculo desperantium nunc in aperto. WESS. Significare ista non potuerunt Græca: *quibus inter se agitantibus tam triste responsum*. Mihi sententia poscere videbatur, *anxiis*, vel *animum despondentibus*, vel simile quidpiam; qualis sensus phrasi καταβάλλειν ἑαυτὸν nonnunquam adaptari potest: alii nos forte docebunt προβάλλειν ἑαυτὸν vel in istum sensum usurpari, vel in alium, qui hic narratis congruat. VALCK. Perapta huic loco foret sententia, quam proposuit Wesselingius: modo iste verbi usus certa niteretur auctoritate. At apud Euripidem quidem l. c. ψυχὴν προβάλλειν non est *animum abjicere*, sed *vitam objicere aleæ fortunæ*, *vitæ periculo se objicere*; quod alias παραβάλλειν. Nescio an προβάλλουσι ἑαυτοὺς significare possit *humum sese prostraverunt*; quod nimirum desperabundi facere subinde adsueverunt. SCHW.

3. Οὐ δύναται Παλλὰς etc.] Ore liberrimo totum exagitat oraculum Œnomaus Eusebii, Præp. V. 24. Qui oraculi præter illum fecere mentionem, prioribus versibus aliquot omissis, controversos præsertim attigerunt: hos inter, singulas oraculi partes pensiculate pertractavit homo superstitiosus explicuitque Aristides, in Apolog. pro Themistocle t. III. p. 346. et seqq. illinc orsus ὃ πάντες θρυλλοῦσι, Τεῖχος Τριτογενεῖ etc. VALCK.

4. πελάσσας] Paulo quidem obscurius, quod *firmum* erat *instar adamantis* futurum, dicitur ἀδάμαντι πελάσσας. Sensum perspexit vir eruditus in Actis Lips. Ann. 1760. p. 222. VALCK.

Ib. πελάσσας] Masculinum genus ad Apollinem referetur, qui hoc oraculum edens fingitur. Verbo activa notione posito, sententia erit *adamanti adpropinquare faciens hoc verbum*, i. e. *adamanti simile reddens, adamantis in modum illud firmans.* SCHWEIG

142 2. Αἵδε συνεστηκυῖαι μάλιστα, *contrariæ et pugnantes;* vid. I. 208. WESS.

4. ῥηχῷ ἐπέφρακτο] Hujus non meminerat loci Meurs. in Cecrop. c. 4.; Herodoti namque nititur auctoritate, quod illic tradunt Syrianus et Sopater: ille, οἱ μὲν, ait, συμβουλεύουσιν ἔχεσθαι τῆς ἀκροπόλεως· ῥάχῳ γὰρ ἐπέφρακτο. Sopater arcem scribit κοτίνοις τότε πυκνοῖς καταπεφραγμένην: legerat, ita suspicor, in Glossario veteri, quod nobis tradit Pausan. II. 32. Ῥάχους καλοῦσι Τροιζήνιοι πᾶν ὅσον ἄκαρπον ἐλαίας, κότινον, καὶ φαυλίαν, καὶ ἀγριέλαιον. Ex Herod. sua quoque sumsit Aristid. in Themist. t. III. p. 307. οἱ μὲν πρεσβύται τῆς ἀκροπόλεως ἔχεσθαι παρῄνουν· (οὕτω παρελήρουν·) πεφράχθαι γὰρ αὐτὴν ῥάχῳ τὸ ἀρχαῖον, καὶ τὸν χρησμὸν εἰς τοῦτο φέρειν. Schol. ms. ἀντὶ τοῦ τετειχίσθαι· Ῥάχος δέ ἐστιν εἶδος ξύλου. Herodotea forma vocis Ῥῆχος in Gloss. Herod. Suidæ, Hesychio redditur φραγμός. VALCK. De interpretatione responsi in istam partem conf. VIII. 51. SCHWEIG.

6. Ὦ θείη Σαλαμὶς] Caliginosam horum ambiguitatem Œnomaus perstrinxit egregie apud Euseb. Pr. V. 24. Momusque Luciani Jov. Trag. c. 20. Dubia Pythiæ more sunt, Persis æque ac Græcis, si eventus respondisset, damnosa. WESS.

143 2. εἰρημένον ἐόν κως, ut Reiskio, mihi quoque videtur incommodum: ἐόντως, *revera*, non esset absurdum. εἰ ἐόντως, *si revera clades ista prædicta spectaret* Athenienses, οὐκ ἂν οὕτω οἱ (sic Koenius corrigit pro μοι) δοκέειν ἠπίως χρησθῆναι: Sed *Deum potius fuisse dicturum*, Ὦ σχετλίη Σαλαμὶς, ἀντὶ τοῦ θείη, sive Ὦ δειλή. Similia leguntur apud Plutarch. in Themist. p. 116. E. et Polyæn. I. 30. ubi eleganter Piersonus emendat, καὶ ἡ νίκη τὴν ἐξήγησιν ἐπιστώσατο. Themistocles enim, *responsa secutus, Obruit Eoas classes, urbemque carinis Vexit, et arsuras Medo subduxit Athenas:* Claudian. de Mallii Theodori Cons. 150. VALCK. Non juncta intelligi debent εὐρημένον ἐὸν, sed naturalis verborum structura in hunc modum concipienda: εἰ τὸ ἔπος εἰρημένον εἶχε ἐόν κως ἐς 'Αθηναίους: et εἶχε ἐὸν idem valebit ac εἶχε ἐόντως. Vocab. πάθος autem haud dubie e scholio invectum. SCHWEIG.

5. αἱρετώτερα εἶναι μᾶλλον] Neglectum in codicibus quibusdam μᾶλλον mordicus teneo: offendit librarios intendendi vox conparatis addita, uti Thom. Magistrum et alios isto de grege. Nostri sunt, μᾶλλον ὀλβιώτερος, I. 32. κερδαλεώτερον μᾶλλον, IX. 7. a Porto enotata: Æschyli, μᾶλλον ἐνδικώτερος, in VII. c. Theb. 679., ubi plura Abreschius. Mitto Budæum, Nansiumque in Paraphr. Nonni IV. 259., siquidem cumulatissime Wetstenius ad S. Paulli Epist. ad Philipp. I. 23. WESS.

144 2. ἐν τῷ κοινῷ] Series hoc requirit, ἐν τῷ κοινῷ, *in ærario;* neque Reiskium fugit. Tale Thucydidis I. 80. οὔτε ἐν τῷ κοινῷ ἔχομεν: ubi bene Schol. ταμείῳ δηλονότι. *Laurium* montem, in quo Atheniensium argenti fodinæ, Λαύρειον et Λαύριον scribi, ex aliis ad Thucyd. II. 55. Dukerus docuit, et Casaubonus in Strab. IX. p. 612=399. hanc rem illustrans. WESS.

Ib. τὰ ἐκ τῶν μετάλλων σφι προσῆλθε] *Quum pecunia publica, quæ ex metallis redibat, largitione magistratuum quotannis interiret; ille persuasit populo, ut ea pecunia classis centum navium ædificaretur:* Corn. Nepos Themist. c. 2. Plutarchus Themist. p. 113. C. eadem narrat ex Herodoto, τὴν Λαυριωτικὴν πρόσοδον vocans ἀπὸ τῶν ἀργυρείων μετάλλων. Quomodo hoc civibus persuaserit, paratæque fuerint triremes,

aliunde tradidit Polyæn. I. 30. De metallis Laurioticis Casaub. egit ad Strabon. IX. p. 613. VALCK.

2. ὀρχηδὸν] Valla ex Hesychii et Scholiastæ interpretamento ἡβηδὸν, *viritim in singulos puberes* Latine dedit: prius satis explicabat negotium, Porto recte judicante, ejusque ignaro Tan. Fabro Animadv. in Luciani Tim. cap. 2. Illi ὀρχηδὸν, quasi κατ' ὄρχεις, *qui mares virosque suo testimonio demonstrant;* huic κατ' ὄρχους, *una serie, uno et perpetuo ordine,* atque ita *viritim:* cultius opinor et origini congruentius [d]. Ridicule Morellus (quidni enim his accederet?) illa Libanii Or. de Saltator. p. 512. c. διόπερ καὶ τοὔνομα τοῖς ὀρχησταῖς, ἀπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ περὶ τοὺς ὄρχους σκιρτημάτων, *et ea propter nomen saltatoribus datum a tripudiis circa testiculos salientes in primordiis artis* Latina fecit. WESS.

Ib. λάξεσθαι ὀρχηδὸν] Hinc primum Hesychio, pro Λάξασθαι· κληρώσασθαι: restitui debet Λάξεσθαι: alterum, non fuit in usu; uti nec ἀπολάμψασθαι: cujus loco recte positum ex codd. III. 146., ἔμελλε ἀπολάμψεσθαι. Deinde soli forsan ex veteribus usurpatum Nostro 'Ορχηδὸν, a Grammaticis redditum per ἡβηδὸν, significat *viritim,* ἀνδρακὰς Homero, (vid. G. Canter. Nov. Lect. III. 25.) id est κατ' ἄνδρα: proprie, ut puto, κατ' ὄρχεις, *testiculatim;* huc enim in ista voce Nostrum potius opinor respexisse, quam quo putabat T. Faber in Luciani Timon. t. I. p. 148. seq., vocem ἡβηδὸν docte pertractans. Corruptus est in hac voce Schol. ineditus in Aristid. Them. in codice P. Burm. Sec. Postquam originem ille tradidit belli Æginetis illati, ἐπλεόνασεν, inquit, τότε 'Αθηναίοις τὰ μέταλλα τοῦ ἀργυρίου· ταῦτα ἐψηφίσαντο 'Αθηναῖοι ἀρχηδὸν μερίσασθαι, τουτέστι τοὺς ἄνδρας μόνον καὶ τοὺς παῖδας. Nemo his lectis dubitabit quin scribi debeat ὀρχηδόν: *in viros.* Plautus Aulul. II. 1. 30. *Nostræ qui est magister curiæ Dividere argenti dixit nummos in viros.* Athenienses libera republica semper fuerunt hirudines ærarii. VALCK.

Ib. λέγων] Themistocles Ægineticum bellum, τὸν πόλεμον, quod illud tum arderet maxime, dicendo innuebat. Huc, quæ continuo cohærent, tendunt planissime omnia. Nec

[d] Eamdem originem voci (merito, ut mihi videtur) tribuit Reisk. SCHW.

Plutarchus Themist. pag. 113. D. disconvenit; in triremium, quas centum constructas asseverat, Corn. Nepotis c. 2. consensu et Polyæni I. 30, 5. gaudens. WESS.

2. λέγων] Hoc sincerum arbitror; *bellum intelligens cum Æginetis*, quod instabat; hoc saltem intellectum voluit. Isocrates Panathen. p. 277. D. ἔλεγεν, ὅτι σὺ μὲν πεποίησαι τοὺς λόγους, ἐμὲ λέγων. Cicero de Finib. V. 3. *Hoc inquit non poterit sic abire, cum hic adsit, me autem dicebat.* VALCK.

145 1. seq. τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλλήνων] Aut in his, sed potius in proximis, τῶν τὰ ἀμείνω φρονεόντων, articulus τῶν videtur superfluus. Horum τὸ κοινὸν συνέδριον fuit in Isthmo, sive Corinthi, secundum Diodor. initio lib. XI. et Herod. VII. 172. ubi memorantur πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεουσέων περὶ τὴν Ἑλλάδα. VALCK. Immo recte utrobique suo loco stat articulus. Οἱ περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἕλληνες distinguuntur a Græcis Asiam et Thraciam incolentibus: οἱ τὰ ἀμείνω φρονέοντες opponuntur eis qui ad Medorum partes inclinabant. SCHWEIG.

Ib. Deliberantibus visum est, πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλλάσσεσθαι τάς τε ἔχθρας καὶ τοὺς κατ' ἀλλήλους ἐόντας πολέμους. Themistocli tribuit hoc Plutarchus, ut omnium quæ fecerit maximum, in Themist. pag. 114. F. In istis Herodoti scribi potuit olim πρῶτον μὲν χρῆμα πάντων: sed puto equidem scribendum πρῶτον μὲν πρηγμάτων πάντων. VALCK. Qui πρηγμάτων corrigunt, Leunclavii errorem errant, Xenophontea Κυρ. παιδ. I. p. 124. F. ἐκ πολλῶν δὲ καὶ πονηρῶν χρημάτων consimiliter mutantis. Prudentior Portus: χρήματα *res* sæpe *quascunque* signant. Theognis 461. μηδὲ μενοίνα χρήμασι, τῶν ἄνυσις γίγνεται οὐδεμία: neque *animum rebus intende, quarum effectio nulla*, vere Sylburgius. WESS. Eodem fere sensu χρημάτων οὐδὲν Archilochi fr. XVI. apud Stobæum p. 578.

2. ἐγκεχρημένοι] Altera mihi conjecturarum Reiskii venerat in mentem, ἐγκεχειρημένοι. Latine quoque dicitur *bellum in manibus esse*. VALCK. Portus ἐγκεχρημένοι ex ἐγχράομαι, *bella quæ in manibus habebant*, ἐν τῇ χρήσει ἦσαν. Reiskius, levi mutatione, ἐγκεκρημένοι, *quæ quasi in mixtura erant*,

ob V. 124. καὶ ἐγκερασάμενος πρήγματα μεγάλα: quod vereor ut geminum haberi queat. Mallem ἐγκεχειρημένοι. WESS. Vulgatum tenendum censens Larcher (cum Dammio, Lexic. Etymol. p. 2762.) interpretatur *bella conserta cum aliis populis*. Eadem Schulzii sententia, intelligentis *bella impacta*, i. e. *conserta*. Schneiderus quidem in Adpend. Lexic. crit. vitiosam judicat scripturam vulgatam. SCHWEIG.

2. κελεύσοντας βοηθέειν] Qui locus difficilis et luxatus videbatur, aliis opinor facilis erit intellectu. Synedri legatos mittere decreverunt ad Gelonem, ad Corcyræos, in Cretam, φρονήσαντες, *hoc consilio*, vel *hunc in finem*, ut, si fieri posset, inter omnes Græcos coalesceret concordia, mutuisque viribus Persam repellerent. Rarius illud συγκύψαντες supra III. 82. restituit explicuitque Wesseling. VALCK.

3. οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζω] *Nullis non Græcanicis rebus longe majores esse prædicabantur res Gelonis*: i. e. *Nullus erat Græciæ populus, cujus potentiam et opes non superare dicebatur Gelonis potentia*. Perspecte hunc locum cum eis contulit Hermannus, (Adnot. 29. ad Vigerum,) ubi οὐδεὶς ὅστις οὐ Græce dicitur, ut Latine *nemo non*; velut apud Nostrum III. 72. et V. 97. nec vero idoneam video caussam cur h. l. cum eodem doctissimo viro aut καὶ ante οὐδαμῶν adjiciendum, aut μεγάλα delendum censeamus. SCHWEIG.

146 4. Merito generosum hoc Xerxis facinus laudibus a Polyæno fertur VII. 15, 2. et Plutarcho Apophthegm. p. 173. c., cui magnum illud et memorabile P. Scipionis apud Polyb. XV. 5. Liviumque XXX. 29. concedit nihil. WESS.

Ib. θεεύμενοι] Hinc θεεύμενος a Porto receptum: sed more Nostri scribendum θηεύμενοι. A θάω, præter θαύω, θαῦμα etc. fluxerunt θεάομαι, θαέομαι, et θηέομαι: hoc Ionicum et Herodoteum. Speculatores Xerxes dimitti voluit incolumes, postquam ista *spectandi satietate cupiditatem explevissent*. Non illaudabile superbi regis factum Polyænus enarrat VII. 15, 2. et hujus simile viri vere magnanimi P. Cornelii Scipionis VIII. 16, 8. Livio narratum XXX. 29., qui speculatores *per castra qua vellent circumduci jussit; percunctatusque, sa-*

tin' per commodum omnia explorassent, datis qui prosequerentur retro ad Annibalem dimisit: illud neutrius, sed factum memorat Valerii Lævini Frontinus IV. 7, 7. VALCK.

147 1. παραδώσειν σφέας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην] Pronomen ex redundantia quadam collocatum videtur. Non esse insolitam utroque in sermone eam abundantiam viri eruditi ad Livium lib. XXV. 27. et ad Lucian. Dial. Marin. III. 1. pleno horreo ostenderunt. WESS. Scilicet, quoniam post ἀκούσαντας τοὺς Ἕλληνας pluscula nonnulla verba interjecta sunt, perspicuitatis caussa deinde adponitur pronomen σφέας, ad ista superiora spectans. SCHWEIG.

4. ἐξηρτυμένοι] Juvenes ὕδασί τε καὶ σιτίοισι εὖ ἐξηρτυμένοι II. 32. ad hujus tuitionem satis fuerant habiles. Accedet Athænei lib. XII. p. 511. D. ὁ δὲ πᾶσιν ἐξηρτυμένος πρὸς ῥαστώνην: et Menandri Eclog. Legat. p. 124. ed Hoesch., ἐπεὶ οὖν ἅπαντα αὐτῷ—ἐξηρτυμένα ἦν, ubi idem prius, quod in M. peccatum. D'Orvillium confer ad Chariton. VI. 4. [p. 535. ed. Lips.] Xerxis illam in Græcorum nautas et mercatores lenitatem Polyæn. VII. 15, 3. neglectam noluit. WESS.

148 4. εἴσω τὸν προβόλαιον] Latine, liberius tamen et licentius, oraculum Chalcidius dedit: *Vicinis offensa, Deo carissima plebes, Armorum cohibe munimina, corporis omne Discrimen sola capitis tutabitur umbra.* WESS. Duo priores oraculi versus ex Œnomao habet Eusebius Præp. Ev. VI. p. 255. Quid per τὸν vel τὸ προβόλαιον intellectum poeta voluerit, non exputo. Per κεφαλὴν arcem forte designavit, Argis Λάρισσαν dictam, testibus Strabone, Steph. Byz. aliisque. VALCK. Verissime, si quid video, CORAYUS in Larcheri ad hunc locum Notis monuit, προβόλαιον nihil aliud dici nisi *venabulum, hastam,* aut *verutum,* quod προβόλιον Xenophonti, Nostro VII. 76. πρόβολος vocatur. Itaque τὸν προβόλαιον εἴσω ἔχειν equidem intelligebam *hastam intus premere, non exserere, quietum sese tenere.* Idem vero vir doctissimus (collato Xenoph. Cyneget. c. x. §. 12. et 16.) eum intelligi censet statum venatoris aut militis, quo paratus est vel ad ictum feræ aut hosti inferendum, vel ad illius impetum sustinendum avertendumque. SCHWEIG.

6. καί τοι κατά γε τὸ δίκαιον etc.] Ob veterem Argivorum,

Agamemnonis ætate, eminentiam super cæteros omnes Græciæ populos, æquum esse censent, ut ipsis solis summum in consociatas cunctas Græcorum copias imperium deferatur. SCHWEIG.

6. *ὅμως σφι ἀποχρᾶν κατὰ τὸ ἥμισυ ἡγεομένοισι*] Secundum Diodorum XI. 3. ipsi Argivi, missis ad commune Græcorum concilium legatis, *ἐπηγγέλλοντο συμμαχήσειν, ἐὰν αὐτοῖς μέρος τὶ τῆς ἡγεμονίας συγχωρήσωσιν*: quibus responsum refert præter cetera, si barbarum habere mallent dominum, quam Græcum Imperatorem, *ὀρθῶς αὐτοὺς ἔχειν ἡσυχίαν*. VALCK.

149 1. *μηδὲ σπονδέων ἐουσέων ἐπιλέγεσθαι*] Structura verborum anomala est. Exspectabatur, *ἐπιλεγομένοισι σπονδέων μὴ ἐουσέων*, *considerantibus fœdere nullo percusso*. Mutata series est ex productiore, ut sæpe alias, et interciso sermone. Bona hic Porti sollertia, [in Lexic. Ion. voce Ἐπιλέγεσθαι,] nimis tamen sollicita. Ἀνακόλουθος oratio in Musis frequentatur, qua de Raphelius in Epist. ad Galat. cap. II. 6. WESS. Ἀνακολουθίαις utique quibusdam salebrosa quodammodo videri subinde potest mollissime alioqui fluens Scriptoris nostri oratio: at hoc quidem loco, lenissima vulgatæ scripturæ adlata medicina, quam et res ipsa clamabat, et veteres offerebant libri, vocula *μηδὲ* in duas *μὴ δὲ* divisa, recte atque ordine nunc omnia procedunt. Infinitivus *ἐπιλέγεσθαι*, sicuti præcedentes *ὑποκρίνασθαι* et *σπουδὴν ἔχειν*, a superiore verbo *λέγουσι* legitime pendet: satisque perspicua est naturalis verborum structura hujusmodi, *ἐπιλεγόμενοι δὲ, μὴ, σπονδέων μὴ ἐουσέων, τὸ λοιπὸν ἔωσι Λακεδαιμονίων ὑπήκοοι, ἣν ἄρα σφέας* etc. De verbo *ἐπιλέγεσθαι* (quod proprie *secum reputare, perpendere,* significat) commode Corayus apud Larcherum docuit, haud raro illud *metus* notionem includere, et idem fere ac *φοβεῖσθαι* sonare, provocans ad VII. 47. 49. 52. 236. Qui nimirum usus illius verbi hoc præsertim loco obtinet, ubi (quasi ipsum *φοβεόμενοι* hic esset positum) consequitur *μὴ τὸ λοιπὸν ἔωσι* etc. SCHWEIG.

2. *οὔκων δυνατὸν εἶναι τῶν ἐκ Σπάρτης οὐδέτερον παῦσαι τῆς ἡγεμονίης* etc.] Miror equidem quæ Lacedæmonii legati Argivorum senatui respondisse traduntur de rege Argivorum et duobus Spartanis. De duobus regibus Spartanis unus tan-

tum hoc tempore ducebat exercitum post legem ante aliquot annos latam, quam supra commemorat V. 75. Libertatis et æqualitatis studiosissimi si hac tempestate regem habuerunt Argivi, illius, in historia (quantum opinor) non memorati, vix ulla oportet fuerit auctoritas. Pausan. II. 19., Ἀργεῖοι, inquit, ἅτε ἰσηγορίαν καὶ τὸ αὐτόνομον ἀγαπῶντες ἐκ παλαιοτάτου τὰ τῆς ἐξουσίας τῶν βασιλέων ἐς ἐλάχιστον προσήγαγον. VALCK.

4. οὕτω δὴ οἱ Ἀργεῖοί φασι etc.] Hic ab Argivis traditam τῶν Σπαρτιητέων τὴν πλεονεξίην illam equidem veram fuisse causam arbitror, cur bello hoc Persico neutri parti addicti quieverint, quin Persis potius faverint quam Græcis, et de duobus malis ut levius præoptaverint ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι, ἢ ὑπεῖξαι Λακεδαιμονίοισι. His quia Mycenæi miserant auxiliares octuaginta ad Thermopylas cum Leonida profecturos, Argivi τὰς Μυκήνας κατέσκαψαν, Diodor. XI. 65. Pausan. II. 16. Oderant, nec immeritos profecto, superbos vicinos Lacedæmonios Argivi, a quibus semper vexati, et nuper adeo magna fuerant affecti clade, impia Cleomenis fraude decepti. Hinc, opinor, infra Noster c. 152. οὐκ Ἀργείοισι, ait, αἴσχιστα πεποίηται: et frustra Plutarchus excusare nititur Argivos tanquam οὐκ ἀπειπαμένους τοῖς Ἕλλησι τὴν συμμαχίαν, T. II. p. 863. B. Ob idem illud odium abstinuerunt postea bello Peloponnesiaco; quo Lacedæmoniorum socii fuerunt omnes Peloponnesii, teste Thucyd. II. 9. πλὴν Ἀργείων καὶ Ἀχαιῶν: solos Argivos excipit Diodor. XII. 42. Sed Achæi bello quoque Persico Argivorum sententiam sequuti videntur Pausaniæ VII. 6., ut ille suspicabatur, quia Λακεδαιμονίους Δωριεῖς ἀπηξίουν σφίσιν ἡγεῖσθαι. Quiescentes Peloponnesiaco bello Argivi longæ pacis primum commoda, postea perceperunt etiam mala; opibus enim ditati in sua sæpe viscera sævierunt, intestinis agitati seditionibus: de pacis commodis Thucyd. vid. II. 28. Diodor. XII. 75. de incommodis Casaub. in Æneæ Poliorcet. c. XI. et Wessel. ad Diodor. XII. 58. VALCK.

150 2. Πέρσην] Vide supra c. 61. et Apollodor. Biblioth. II. 4, 5. WESS.

3. οὔτε ὦν ἡμέας οἰκὸς] Hæc a Græcis ut suspicor conficta, comparari poterunt cum narratis VIII. 22. VALCK.

3. ἄξω] Fortasse aliis ἕξω, quibus paria non fecero, probabitur. Vetat Nostri II. 172. καὶ ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον, tritissimumque eidem et Pausaniæ ἐν τιμῇ ἄγειν. Synesius Dion. p. 47. A. ταύτῃ δὴ τὸν Ἕλληνα τοῦ βαρβάρου πρῶτον ἄγω. WESS. Οὐδαμοὺς μέζονας ὑμέων ἄξω, id est, οὐδαμοὺς τιμιωτέρους vel ἐν μείζονι τιμῇ ἄξω. Hoc ego quidem anteponerem lectioni codicum ἕξω, tanquam usitatius ista ætate. VALCK.

4. Ταῦτα ἀκούσαντας—πρῆγμα ποιήσασθαι] Sic VI. 63. τοῦτο ἤκουσαν μὲν οἱ ἔφοροι, πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο τοπαραυτίκα: id est *rem auditam* παρ' οὐδὲν ἦγον, vel ἔθεντο, *pro nihilo ducebant;* prout loquuntur Sophocl. Antig. 34. et Æschyl. Agam. 238.; hic contra περὶ πολλοῦ ἐποιήσαντο. VALCK.

Ib. μεταιτέειν] Non absurde Reiskius in μετίειν mutabat; mihi repetitum ex vicinia videbatur, atque idcirco delendum. Multa describit hinc Plutarchus, et malevolus accusat malevolentiæ, de Herod. Malign. p. 863. VALCK. Nihil nec mutandum, nec delendum. Οὐδὲν ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν idem valet ac οὐδὲν ἐπαγγέλλεσθαι καὶ οὐδὲν μεταιτέειν. Potuerat dicere Scriptor οὐδὲν ἐπαγγελλομένους οὐδὲ μεταιτέειν οὐδέν: sed vulgatæ scripturæ eadem inesse videtur sententia. Argivi primum, ut *nihil de societate professi* aut polliciti *erant;* (nec enim cum aliis Græciæ populis ad deliberandum convenerant: cap. 145. et cap. 148.) *ita nihil* (vel ab aliis Græcis vel a Lacedæmoniis) *vicissim postulaverant.* In verbo παραλαμβάνειν, quod consequitur, ponitur (ut persæpe apud Nostrum) actio, pro voluntate et conatu agendi; *adsumere,* pro *conari adsumere, invitare ad contrahendam societatem.* Sic idem ipsum verbum παραλαμβάνειν ponitur cap. 168. et 169. SCHWEIG.

Ib. ἐπὶ προφάσιος] Alibi προφάσιος δὲ τῆσδε IV. 135., ἐπὶ προφάσεως Aristænetus quoque I. 18., monitore Abreschio. In his taxandis, tanto recentior, malignitatem non excusabit Plutarchus. WESS.

151 2. ἀγγέλους Ἀθηναίων etc.] Hæc, quæ de Callia, Hipponici F., Atheniensium ad Persarum regem Artaxerxem legato, cum anno Olymp. LXXXII. quarto concurrunt in Diodori XII. 4. WESS.

3. εἴ σφι ἔτι ἐμμένει τὴν πρὸς Ξέρξεα φιλίην συνεκεράσαντο.] Græce doctis et Latine genus illud structuræ notissimum est; sed inter exempla, quæ sibi olim eam in rem collegerunt, ad hæc perpauca respondebunt accurate; discrepant nonnihil ex. gr. et hæc Lysiæ p. 348., τὴν οὐσίαν, ἣν κατέλιπε τῷ υἱεῖ, οὐ πλείονος ἀξία ἐστιν ἢ etc. et Sophocl. Trach. 687. ᾧ γὰρ ἔχριον—πόκῳ τοῦτ' ἠφάνισται. VALCK.

152 2. εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκήϊα etc.] Eximium Eusebii dictum, qualia multa sub hoc nomine solus nobis custodivit Stobæus, (p. 567.) ex hujus florilegio cum his comparavit Wesselingius in Diss. Herodot. p. 122. Illud eodem modo emendaveram, nisi quod vocem πολλῶν in πολλῷ mutatam pertinere suspicabar ad ista, ἑωϋτοὺς (πολλῷ) ἄμεινον πρήσσοντας. Totius dicti sic paucis expressit sensum Plutarch. T. II. p. 863, 29. ὅτι πᾶσιν ἀνθρώποις ἐστὶν ἐγκλήματα. Obscurius de industria loquens significatum voluit, opinor, quosvis alios Græciæ populos ea fecisse nonnunquam, quæ graviorem reprehensionem mererentur, nihilque hac in re admisisse Argivos, quod videri posset turpissimum. Non itaque debuerat Herodotus propter hæc de Argivis dicta in acerbam incurrere Plutarchi criminationem; qui Philosophus in isthoc libello ab æquitate philosopha, quam commendat, nimium quantum deflectit. Quam sibi præfixit Herodotus formulam, se quoque sequutum scribit Pausan. VI. 3. Ἐμοὶ μὲν οὖν λέγειν τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενα ἀνάγκη· πείθεσθαι δὲ πᾶσιν οὐκ ἔτι ἀνάγκη. VALCK.

Ib. Socratis simile effatum (videntur enim hæc amasse, unde πάνυ ὡραῖον in P. adpositum cernitur) dabit Plutarch. Consol. ad Apollon. p. 106. B. WESS. Suspicatus equidem eram, ex prisci alicujus Sapientis dicto sententiam hanc mutuatum esse Herodotum, et ita in suum usum convertisse, ut, quod ille de fortunæ casibus et calamitatibus dixisset, quibus obnoxii sunt mortales, ad mala moralia, ad prava atque turpia facta hominum transferret. Jam opportune video Larchero observatum, eam ipsam quam dico sententiam Soloni auctori adscribi a Valerio Max. VII. 2. ext. 2. sic scribente: *Aiebat* (Solon), *si in unum locum cuncti mala sua contulissent, futurum ut propria deportare domum, quam ex*

communi miseriarum acervo portionem suam ferre mallent. SCHWEIG.

3. Ἐγὼ δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα etc.] Nobilem et sinceram professionem cum Plutarchus haud ignorarit, cur iterum iterumque repetuntur criminationes? Idem recentioribus dictum esto, tanta, qua ille, eruditione plerumque defectis. Pausanias, quod Kuhnius et Berglerus viderunt, ad Nostri exemplum, Ἐμοὶ μὲν οὖν, ait, λέγειν μὲν τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενα ἀνάγκη· πείθεσθαι δὲ πᾶσιν οὐκ ἔτι ἀνάγκη: VI. 3. p. 458. WESS.

4. πᾶν δὴ βουλ. σφι εἶναι πρὸ τῆς] Apud Plutarch. de Herod. Malign. p. 863. vulgatur vs. 36. πᾶν δὴ βουλ. σφι προσεῖναι τῆς παρούσης λύπης. Dubium scripserit-ne sensor προεῖναι, an εἶναι πρὸ τῆς π. λ. Supra VI. 12. πρὸ τούτων τῶν κακῶν ἡμῖν γε κρέσσον καὶ ὁτιοῦν ἄλλο παθέειν ἐστί. Euripidis Praxithea in Erechtheo: Μισῶ γυναῖκας, αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ Ζῆν παῖδας εἷλον. Usitatius in talibus ἀντὶ verbo etiam προαιρεῖσθαι adjicitur. VALCK.

153 2. οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ] Οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ idem erit Γελῷος: articulus tamen, quæ et Reiskii opinio, minus adconmodatus. Ceterum interpretes Pindari Pyth. II. 27. Dinomenem ferunt, Gelonis patrem, τὰ ἱερὰ ἐκ Τριόπου τῆς Κύπρου in Siciliam deportasse, vehementer lapsi. Id bene, quod ταῖν θεαῖν ἱεροφάντην, sive Cereris et Proserpinæ, sistant. WESS. Ferendum fortasse fuerat οἰκήτωρ ἐν Γέλῃ: sed rectius cum genitivo construitur id nomen, sicut mox, et IV. 34. SCHW.

6. οὐ πρὸς τοῦ ἅπαντος ἀνδρὸς] Non mihi quis facile persuadebit, apud Herodotum similesque scriptores reperiri τὸν ἅπαντα ἄνδρα. Aut ejiciendus est articulus, aut in talibus etiam usitatum requiritur participium: dederat-ne forsan οὐ πρὸς τοῦ 'πιόντος ἀνδρός? Sophoclea Noster suaviloquus sapienter adamavit, et est illud Sophoclis Œd. Tyr. 401. Καί τοι τόγ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοὐπιόντος ἦν Ἀνδρὸς διειπεῖν: ubi Schol. οὐ τοῦ τυχόντος ἦν σαφηνίσαι. Hoc forsan argutum; sed si codicibus abest articulus, verum videbitur, οὐ πρὸς ἅπαντος ἀνδρός. Cratinus Athenæi II. p. 68. A. Οὐ πρός γε παντός ἐστιν ἀρτύσαι καλῶς: sic enim, vocula γε tantum interjecta, corrigi malim, quam cum Casaub. οὐ παντὸς ἀνδρός etc. Lucian. T. II. p. 506.

οὐ πρός γε σοῦ τὸ τοιοῦτον. Sed est tamen illud in nobili senario apud Zenob. V. 37. Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς: *Non cuivis homini* etc. Ælian. de Nat. An. XIII. 9. ἵππον Ἰνδὸν κατασχεῖν—οὐ παντὸς ἦν. Eleganter, ut Sophista scilicet, Philostr. Vit. Soph. lib. II. c. XXXI, 2. εἶναι δὴ, ait, τὸ μὲν ζῶντα τὸν τύραννον ἐπικόπτειν ἀνδρὸς, τὸ δὲ ἐπεμβαίνειν κειμένῳ, παντός. VALCK. Facile credo, alium auctorem οὐ πρὸς ἅπαντος ἀνδρὸς, absque articulo, scripturum fuisse: sed adjicere articulum non dedignatus videtur Herodotus. Sic quidem idem I. 91. τοῖσι ἅπασι scripsit, ubi alius satis habiturus erat nude ἅπασι scribere, quemadmodum idem ipse Noster I. 1. SCHWEIG.

154 1. Decessit Cleander de vita anno Olymp. LXX. 3. cujus successor Hippocrates Gelæ tyrannidem in VII. annos continuavit, nactus dominationis succedaneum Gelonem Olymp. LXXII. anno secundo, quod Dionysii Hal. VII. pr. et Pausaniæ VI. 9. constat testimoniis. Plura Dodwellus Ann. Thucyd. p. 42. WESS.

2. Αἰνησιδήμου] Hujus nomen h. l. insignivit Herodotus, quoniam filii ejusdem infra (c. 165.) mentionem erat injecturus. SCHWEIG.

Ib. ὃς ἦν δορυφόρος Ἱπποκράτεος] His si adesset μετέπρεψε, series verborum hians optime coiret. Ὁ Γέλων—πολλῶν μετ' ἄλλων—μετέπρεψε· μετὰ δὲ etc. *Gelon—cum aliis multis—excelluit; non multo vero post tempore* etc. Fieri certe potuit, ut ob consequens μετὰ similis initii verbum a librario transiliretur. Hæc mera suspicio: quam qui recusant, tractam longius Scriptoris contra morem orationem vocibus ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν τούτοισι terminare, sublatis majoribus punctis, debent; quæ Pauwii mens fuit. Ceterum præfecturam equitatus, ἁπάντων τῶν ἱππέων τὴν ἐπιμέλειαν, Geloni ab Hippocrate mandatam Timæus quoque prodiderat apud Criticos Pindari Nem. Od. IX. prope fin. WESS.

5. ἐπὶ τοῖσδε καταλλάξαντες] *Hac lege reconciliantes.* Conditio fuit, *ut* ob cladem ad Elorum (qua de in Schol. ad Pindari Nemeon. Od. IX. 96.) *Syracusani Camarinam,* nuper eversam, Hippocrati bona fide *restituerent,* Thucydid. VI. 5. WESS.

155 1. Κλεάνδρῳ] Cleander-ne, an Cassander, justo fuerit nomine, in msstorum dissensu non assevero. Gelo, modo ne fallant ex Timæo Schol. Pindari, utriusque tutorem egit: specie tutelæ, ut sæpe similis ambitionis alii, pupillorum caussæ studuit, reapse suæ: quæ quidem, ut alia in re Œdipus Sophocleus, λόγῳ μὲν ἐσθλὰ, τοῖσι δ' ἔργοισιν κακά, Œd. Col. 816. WESS.

2. Κυλλυρίων] Propius verum Καλλικυρίων aut Κιλλικυρίων. Hesychio certe et Eustathio, leviter erranti, Κιλλικύριοι: Suidæ Καλλικύριοι, ubi Kusterus et vir eruditus Miscell. Nov. T. I. p. 79. De Syracusanorum Γαμόροις sive Γεωμόροις Valesius ad Diodor. t. II. p. 549. erudite. WESS. Pro vulgato Κυλλυρίων, in Med. est Κιλλυρίων: ex his duabus tertia lectio formari poterit Κιλλικυρίων, meo judicio hic etiam sincera. Sic nomen et alibi scribitur, et apud Hesych. in sua serie: Κιλλικύριοι, οἱ ἐπεισελθόντες γεωμόροι· (γεωμόροις leg.) δοῦλοι δὲ ἦσαν οὗτοι, καὶ τοὺς κυρίους ἐξέβαλον. Præter hæc, ista quoque Zenobii IV. 54. syllabam firmant quæ excidit apud Herodotum: ἡ αἰτία τῆς κλήσεως αὐτῶν, διὰ τὸ παντοδαποὺς εἰς τοῦτο συνελθεῖν, ὥστε τοὺς κυρίους (τοῖς κυρίοις leg.) ἐγκεῖσθαι: sed apud Zenob. dicuntur Καλλικύριοι, ut in Plutarchi sub nomine divulgatis a Gronovio proverbiis §. x. et aliquoties apud Suidam, qui testes excitat Timæum et Aristotelem in Rep. Syracusanorum. De his notavit quædam vir doctus in Misc. Obs. Nov. I. p. 78. conf. H. Stephani schediasm. IV. 15. VALCK.

156 1. Γέλης μὲν ἐπικρατέων] Si participium ad superius redeat structura παρέλαβε τὰς Συρηκούσας ἐπικρατέων, Γέλης μὲν etc. nihil hic incommodi: sin, non male ἐπικρατέειν aut ἔτι κρατέειν cum Abreschio pingetur. Reiskii aliud, sed violentius, remedium in Miscell. Lips. Vol. VIII. p. 486. WESS. Γέλης ἐπικρατέων, id est, ἧς ἐπεκράτεε. *Gelam quidem, quam tenebat, minoris faciebat: hanc cum Hieroni fratri commisisset gubernandam,* ὁ δὲ τὰς Συρακούσας ἐκράτυνε. In his non egemus correctionis. VALCK.

Ib. ἔσαν ἅπαντα αἱ Συρήκουσαι] Reiskii et Pavii ἔσαν ἅπαντά οἱ αἱ Συρήκ. elegans, sed minime, cum pronomen tacitum intelligatur, necessarium. Multa docti viri ad III. 157. nomi-

nati. WESS. Lenissima Reiskii mutatio, legentis καὶ ἔσαν ἅπαντά οἱ αἱ Συρήκουσαι: ubi omitteretur forte rectius articulus: *et omnia erant ei Syracusæ:* sic recte vertit Berglerus ad Alciphr. p. 237. Præter illum multi hoc genus loquendi illustrarunt; locum huic simillimum protulit Raphelius Annot. in Pauli I. Ep. ad Cor. XV. 28. Atque hæc nostra etiam valde accommoda Dukerus admovit his Herodotum imitantis Thucydidæ VIII. 95. Εὔβοια γὰρ αὐτοῖς ἀποκεκλῃσμένης τῆς Ἀττικῆς πάντα ἦν. Eodem casu comitante Herodotus alibi [e], ἦν οἱ τὰ πάντα ἡ Κυνώ: et fortasse posuerat, omissa quæ nunc adest præpositione ἐν, III. 157. πάντα δὴ ἦν τοῖσι Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος. VALCK. Parum interest: sed, ut expeditissima, sic verissima hujus loci scriptura fuisse videtur, quæ Valckenario placuerat, ἔσαν ἅπαντά οἱ Συρήκουσαι. SCHW.

2. αἱ δὲ παραυτίκα ἀνά τε ἔδραμον καὶ ἔβλαστον] Sic de Lacedæmoniis, ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα καὶ εὐθηνήθησαν, I. 66. Damascius apud Suidam in Γέσιος: ἀνέδραμέ τε καὶ εὐθήνησεν. In Ἀναδραμεῖν, pro αὐξηθῆναι adhibito, Homerum imitantur. Herodoteam tmesin, Ionibus ferme solis et poëtis usitatam, sæpius usurpare non dubitavit Eunapius, in cujus Porphyrio p. 13. legitur: ἀνά τε ἔδραμε—καὶ ἐπέδωκε. VALCK.

Ib. τῶν ἀστῶν] Status his movetur, injuria tamen, controversia; siquidem ἀστῶν id vocabulum, ubi abesse alii juberent, in Musis sæpe locum capessit. Hoc vide ex c. 170. αὐτέων τε Ταραντίνων καὶ Ῥηγίνων, οἳ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν. Alia lib. III. 123. IV. 33. IX. 93. WESS.

4. συνοίκημα ἀχαριτώτατον] Spartani populum Atticum δῆμον ἀχάριστον, ob gratiam sibi, uti præ se ferebant, non relatam, traducunt V. 91. Diversiore paullo usu plebs συνοίκημα ἀχαριτώτατον, quia tyrannis *insuavis* illa et *minime jucunda;* quippe qua οὐδὲν ἀξυνετώτερον οὐδὲ ὑβριστότερον, de Megabyzi Persæ sententia, III. 81. WESS.

157 2. τὸν γὰρ ἐπιόντα etc.] Non nescio quomodo γὰρ isthac in sede possit defendi, neque adeo ista I. 163. πυθόμενος τὸν Μῆδον παρ' αὐτῶν ὡς αὔξοιτο: sed quia centenis, quæ horum dan-

[e] I. 122. de quo quidem loco vide Hermanni Adnot. 95. ad Viger. SCHW.

tur similia, nihil inesse puto, quod ad hæc respondeat, placet Koenii conjectura, voculam γὰρ transponentis hoc modo: Ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι—παραλαμψομένους σε πρὸς τὸν βάρβαρον τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· πάντως γάρ κου πυνθάνεαι, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ etc. VALCK. Τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα (ne qui adhærescant) repetit c. 177. Ceterum culte variegatam orationem sistunt, aliorum decursuram more, πάντως κου πυνθάνεαι ὅτι Πέρσης ἀνὴρ, ἐπιὼν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, μέλλει, ζεύξας etc. Non dissimiles figurandæ dictionis modos Abresch. Diluc. Thucyd. p. 104. et ad Aristæneti I. 5. conduxit. WESS.

3. δυνάμιός τε ἥκεις μεγάλης] Sentio aliquid hoc loco turbati. Semper tali in re δυνάμιός τε εὖ ἥκεις, aut etiam πόῤῥω. Edito geminum equidem haud reminiscor. Corrigitur a Reiskio ἥκεις μεγάλως, plaudente Abreschio Diluc. Thucyd. p. 121., sine exemplo tamen. WESS. Emendandum censeo, σὺ δὲ δυνάμιός τε εὖ ἥκεις, καὶ etc. ejecta voce μεγάλης, quæ forsan ex interpretamento, μεγάλην ἔχεις, nata contextum irrepsit. μεγάλως legenti Reiskio suffragatur Abreschius Diluc. Thucyd. p. 121., sed constans in hac formula repugnat usus: ἔχειν in talibus quævis adverbia sibi patitur adjungi; sed ἥκειν ferme tantum εὖ admisit. Ut Græce non dicitur χρημάτων εὖ ἥκεις μεγάλων, sic neque δυνάμιος εὖ ἥκεις μεγάλης. Obmoveri non debet illinc diversum quod legitur VIII. 111. Quinquies usurpatum Herodoto, εὖ ἥκειν, totidem vicibus Ælianus repræsentavit, cujus loca dedit Bos ad Luciani Imagg. 11. μορφῆς μὲν εὖ ἡκούσας. Apud Suid. in Εὐτόκιος legitur et γένους εὖ ἥκων. φύσεως εὖ ἥκοντα dixit Philostr. Vit. Apoll. VIII. 18. Hyperides, πιθανότητος εὖ ἥκει, juxta Demetrium Magnesium apud Dionys. Halic. t. II. p. 179, 40. Heinsii conjectura in Theocr. XIII. 15. magis videretur probabilis, si scripsisset: Αὑτῷ δ' (id est ἑαυτοῦ) εὖ ἥκων ἐς ἀλαθινὸν ἄνδρ' ἀποβαίη. Ἑωϋτῶν εὖ ἥκοντες Assyrii dicuntur Nostro I. 102. Thomas M. in Ἔχω locutionem, φρενῶν εὖ ἥκει, comparat cum Homerica τόξων εὖ εἰδὼς, quam similesque nobis explanavit Hemsterhus. ad Thom. in Γεγυμνασμένος ῥητορικῆς. VALCK. Rara utique et vix alibi reperiunda structura, quam h. l. communi consensu præferunt libri omnes:

nec tamen idcirco temere mutanda ab editore. Multa passim in veterum scriptis reperiuntur ἅπαξ λεγόμενα, multæ item formulæ insolentiores, quæ turbare quidem nos possunt, nec vero idcirco eliminari continuo debent. Immo vero, quum I. 149. χώρην dixerit Herodotus ὡρέων ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως, non adjecta, sed subintellecta εὖ particula; quumque VIII. 111. θεῶν χρηστῶν (non, nude θεῶν) ἥκοιεν εὖ scripserit; quidni idem h. l. δυνάμιος ἥκεις μεγάλης (quod aliquanto majorem vim habere videtur, quam δυνάμιος εὖ ἥκεις) scribere potuerit? SCHWEIG.

158 1. πολλὸς ἐνέκειτο λέγων] Convenit ex parte πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος IX. 90. et VIII. 59. πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι: plenissime Dionis hoc Cassii XLII. 24. καὶ ὅτι πολὺς ἐνέκειτο τό τε τοῦ Καίσαρος ὄνομα ἐπικαλούμενος M. Cæcilius. WESS.

Ib. λόγον ἔχοντες πλεονέκτην] Gronov. cum Valla: *Insolentem habetis orationem;* satis commode ad sententiam, cui quidem rite exprimendæ adconmodatius aliquod Latinum verbum desideres. Hoc enim Gelo dicit: *Vestris unice commodis intenti ab aliis ea postulatis officia, quæ vos illis petentibus præstare dedignamini.* SCHWEIG.

2. τὸν Δωριέος—πρὸς Ἐγεσταίων φόνον] De his, infeliceque Doriei interitu, V. 46. WESS.

Ib. ὑποτείνοντος] ἐλπίδα δηλονότι: prout recte supplet Schol. in Thucyd. VIII. 48. In Aristoph. Acharn. 657. ὑποτείνων μισθοὺς redditur ὑπισχνούμενος a Schol. et Suida; qui Philostrato tribuit, quæ sunt Synesii Ep. 105. p. 247. A. In istis infra, οὕτω δὴ Γέλωνος μνῆστις γέγονε, locum invenit observatio Demetrii περὶ Ἑρμ. §. 57. Vid. Taylor in Demosth. Midian. p. 299. seq. VALCK.

4. διηκοσίας τε τριήρεας] Armasse Gelonem διηκοσίας ναῦς καὶ δισχιλίους ἱππεῖς καὶ πεζοὺς μυρίους ex Ephoro Critici produnt ad Pindari Od. Pyth. I. longe infra catalogum, quem hic annumeravit. Si verum est, Dionysium lapsis aliquot annis ex una Syracusana civitate C. et XX. M. peditum, et XII. M. equitum, navesque longas CCCC. in aciem emisisse apud Diodorum II. 5., magnifica hæc promissa inani jactantiæ non erunt inputanda. WESS.

159 1. Ἦ κε μέγ' οἰμώξειεν] Homerici versus est parodia ex Il. η'. 125. Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππήλατα Πηλεύς. Sententiæ non illa multum dissimilis in Il. α'. 255. ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος. Ad Homerum Herodotea comparavit Eustath. in Il. η'. p. 540. καὶ παρ' Ἡροδότῳ εὕρηται σχῆμα ὅμοιον τῷ Ὁμηρικῷ etc. VALCK.

160 1. ἀπεστραμμένους] Ἐπεστραμμένους τοὺς λόγους, *dicta aspera*, fuisse autumo: quo sensu λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα Themistocles acerbius locutus VIII. 62. et Demosthenis σεμνότης ἐπεστραμμένη, *asperior*, discrepans ab Isocratea, quippe quæ ἁβροτέρα καὶ ἡδίων in Philostrati I. Vit. Soph. p. 504. ubi bene Olearius. WESS. At ἀπεστρ. communi consensu exhibent libri omnes, quod et ipse Wess. in contextu tenuit: merito; commodam enim offert sententiam, *sermonem aversantem, cum indignatione respuentem propositam conditionem.* SCHWEIG.

2. ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμὸν] Hæc et seqq. prostant et ap. Stobæum p. 171, 11. et p. 173, 32. Æschines de Falsa Leg. p. 48, 11. τὸ ψευδὲς, inquit, ὄνειδος οὐ περαιτέρω τῆς ἀκοῆς ἀφικνεῖται. Juxta Xerxen Herodoti VII. 39. ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός. Cum hoc Gelonis, dictum iratæ Tomyridis comparandum est ex I. 212. οὕτω μαίνεσθε, ὥστε, κατιόντος τοῦ οἴνου ἐς τὸ σῶμα, ἐπαναπλώειν ὑμῖν ἔπεα κακά. Nostro loco positum in medio pertinet ad utrumque, ni fallor, ἀνθρώπῳ: nam et ὀνείδεα dici possunt κατιόντα ἀνθρώπῳ, pro ἐς ἄνθρωπον: apud Thucyd. veram lectionem codex optimus servavit I. 78. Non mirabor, si cui placebit ἀνθρώπων, ut convitia per aures immissa dicantur κατιόντα *in pectus* sive ἐς τὸν θυμόν. *Iram in pectore* Plato, *cupiditatem subter præcordia locavit.* VALCK.

6. ἀρέσκεσθαι] *Hæc vobis oportet placeat conditio.* Ἀρκέεσθαι, quod, Vallæ lectum, dat S., plures si habent Codices, optio difficilis erit inter ista duo; ut et in his apud Stobæum (p. 4, 27.) Democriti, ἐπὶ τοῖς δυνατοῖς δεῖ ἔχειν τὴν γνώμην, καὶ τοῖς παρεοῦσιν ἀρκέεσθαι, scribendum-ne totidem sit literis ἀρέσκεσθαι, an, una detrita, ἀρκέεσθαι; utrumque recepit usus. *Contentum suis rebus esse* vulgo certe dicebatur ἀρκεῖσθαι τοῖς παροῦσιν, ut in Ep. ad Hebr. XIII. 5. et in locis adscriptis

a Wetstenio. Idem Isocrati sæpe στέργειν τοῖς παροῦσι: ἀγαπᾷν τοῖς ὑπάρχουσι, Lysiæ; si hujus est ὁ ἐπιτάφιος λόγος, quod non opinor: aliis ἀρέσκεσθαι τοῖς παροῦσι. Postremum hoc veteribus ista structura multo est usitatius, quam ἀρκεῖσθαι: Thucyd. II. 68. οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ ἐν Ἄργει καταστάσει: VIII. 84. Lucian. t. I. p. 648. II. p. 639. Longin. XXXIII. 5., ἥκιστα τοῖς πταίσμασιν ἀρεσκόμενος: quin ipsi Herodoto, IV. 78., διαίτῃ οὐδαμῶς ἠρέσκετο Σκυθικῇ: III. 34., οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ κρίσει[f]. At alterum illud apud Nostrum etiam invenitur lib. IX. cap. 32., οὐδ' οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι. VALCK. Animus in ἀρκέεσθαι magis, quam ἀρέσκεσθαι vergit, motus istis IX. 32. οὐδ' οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι. Accedunt ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσι in Teletis fragmento apud Stob. Serm. XCV. p. 523. et Epist. ad Hebræos c. XIII. 5. Nemini tamen præscribo. WESS.

161 1. προετείνετο] Non male cepit Valla, [sic reddens: *Hanc Gelon conditionem offerebat.*] Sic V. 24. τάδε τοι ἐγὼ προτείνομαι. Passivo significatu, δυοῖν πραγμάτων προτεινομένων, scripsit Isocrates in Panathen. p. 257, A. VALCK. Προτείνειν, activa verbi forma, significat *offerre,* (pacis conditiones) *proponere.* Vide Lexic. Polyb. p. 541. Προτείνεσθαι, verbo medio, est *pro opera alteri oblata vicissim certa jura aut mercedem postulare sibi.* Conf. IX. 34. SCHWEIG.

6. εἰ Συρηκουσίοισι ἐόντες Ἀθηναῖοι συγχωρήσωμεν] Superbum oratoris Attici dictum infregit, hinc meo quidem arbitratu alienissima, vocula εἰ, quæ, ex vicino οἱ facile nata, quo hic ponitur modo construi non solet. Quæ præcedunt, sic sunt jungenda: ἄλλῳ δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν· μάτην γὰρ ἂν— εἴημεν κεκτημένοι. Hic plena ponenda est distinctio. Novam periodum orator animosus sic orditur: Συρηκουσίοισι, ἐόντες Ἀθηναῖοι, συγχωρήσωμεν τῆς ἡγεμονίης; *Nos, qui sumus Athenienses, Syracusanis cederemus principatu!* Pendet modus subjunctivus, συγχωρήσωμεν, a suppressis, θέλεις, vel βούλει ἵνα. Vehementiam dicti sentient, qui vel ad similia, vel ad hæc attenderunt Demosthenis p. 49, 8. ἀξιῶν Ἀθηναίους ὄντας πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης ὁρμώμενον περὶ τῶν νήσων διαδικάζεσθαι. Pag. 126, 35. ὑμεῖς δὲ, ὄντες Ἀθηναῖοι, βάρβαρον ἄνθρωπον καὶ ταῦτα γυναῖκα

[f] Adde IX. 66. SCHWEIG.

φοβηθήσεσθε; Tale quid indicatum voluit Thucyd. VI. 59., ubi Hippias Æantidæ filiam suam Archedicen, Ἀθηναῖος ὢν Λαμψακηνῷ ἔδωκεν. Quantam hîc vim nomen haberet Ἀθηναίων, mox explicat Atheniensis: ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων: quæ tractavit Wessel. supra ad I. 56. Plutarchus de Exil. pag. 604. D. Τίς εἴρηκε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἐγκώμιον τοιοῦτον οἷον Εὐριπίδης; Ἧι πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν, Αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις, Πεσσῶν ὁμοίως διαφορηθεῖσαι βολαῖς, Ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν ἐξαγώγιμοι. Euripidis ista, nobis ex Erechtheo servata, minus sincera prostant in oratione Lycurgi p. 160. VALCK. Quod abjectam voculam εἰ maluit vir doctissimus, id commodissimum foret, si vera esset scriptura verbi συγχωρήσωμεν: sed terminatio subjunctivi modi temere primum in editionem H. Stephani posteriorem invecta est; et, ut voculam εἰ libri omnes agnoscunt, sic probatissimi codices cum ed. Ald. et Steph. pr. in συγχωρήσομεν consentiunt, quam scripturam non dubito in aliis etiam scriptis libris, si diligentius inspiciantur, iri repertum. Cæterum, quam vim inesse monuit Valck. in verbis ἐόντες Ἀθηναῖοι, ea etiam sic integra manet. SCHWEIG.

6. τῶν καὶ Ὅμηρος etc.] Menesthea indicari Galeus admonuit, Poëta consentiente, Iliad. β'. 554. WESS.

162 2. Ὑπιέντες reciperem. Vim verbi propriam et translatam Kuster. attigit in Aristoph. Ran. 1251. Ubi Aristides pro Cimone t. III. p. 251., ὥσπερ ἂν εἰ πλέων, καὶ παρὸν ἐξ οὐρίας κομίζεσθαι, εἶτα ὑφιέμην ὑπὸ δειλίας. Schol. MS. εἰπὼν τὸ ἐξ οὐρίας, ἐπήγαγε τὸ Ὑφιέμην ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν χαλώντων τὰ ἱστία. Ut ὑφίεσθαι τῶν ἱστίων, sic et dicebatur ὑφίεσθαι τοῦ τόνου, τῆς γλώττης, τῆς ὀργῆς: quorum primum est in Aristoph. Vesp. 336., secundum restituendum est Philostrato Vit. Apoll. III. 25., tertium, ὑπίεσθαι τῆς ὀργῆς, habet Herodot. II. 122, [conf. IV. 181.] Qui vocatur Phalaris, Epist. 72., non ὑφήρηκα, sed scripserat, ut puto, πάντως που θαυμάζεις, ὅτι ὑφῆκα τῆς ὀργῆς. VALCK. Sic vero etiam Noster activa verbi forma subinde utitur eadem notione *remittendi:* ὑπεὶς τῆς ὀργῆς I. 156, III. 52. ὑπήσειν τῆς ἀγνωμοσύνης IX. 4. Similiterque h. l. ὑπιέντες unice verum arbitror: neque me movet quod cum

accusativo casu (non cum genitivo) constructum h. l. id verbum videtur: potest enim verbum absolute positum intelligi, et οὐδὲν valere κατ' οὐδὲν, *nulla parte cedere, nihil prorsus remittere.* Quin immo suspicari licuerit, proprie cum accusativo casu construi verbum ὑφιέναι, gignendi vero casum nonnisi elliptica quadam ratione ei jungi, v. gr. ὑφιέναι τῆς ὀργῆς dici pro ὑφιέναι τὶ τῆς ὀργῆς, *aliquid de ira remittere:* quod si ita est, recte legitimeque dicetur οὐδὲν ὑφιέναι, *nihil remittere.* SCHWEIG.

2. οὐκ ἂν φθάνοιτε etc.] Familiarem istam Græcis formulam lata et ingeniosa disputatione tractans Hermannus in Adnot. 204. ad Vigerum, hunc quoque Herodoti locum citavit, tamquam talem in quo ista formula non possit interrogative accipi. Quod ut Viro doctissimo ultro largior, sic mihi videtur locutioni illi ubique primitiva et propria vis inesse hujusmodi, *non poteris nimis cito, nimis celeriter hoc facere;* id est, *ocyus et quam ocyssime hoc fac.* Et est hîc quidem plenior, quam alias, locutio, adjectis verbis τὴν ταχίστην: quasi diceret, *etiamsi quam citissime hinc abire properaretis, tamen non nimis cito abieritis.* SCHWEIG.

Ib. ἐξαραίρηται] Perversam videtur in suo Cod. scripturam invenisse Valla, ἐξαυαίνηται, et ἐξαυαινημένον: vertit enim, *ver ex anno illi exaruisse.* Hesychii Ἐξαυαίνεται est ex Aristophanis fragm. apud Suidam in Αὐαίνεται, qui descripsit istam notam ex Scholiis plenioribus in Arist. Ran. 196. Ἐξαραίρηται, per se satis tutum, magis etiam adfirmat Periclis [g] dictum, quod, Leopardo memoratum Emend. VIII. 1., cum his Gelonis compararunt Wasse ad Thucyd. II. 35., et Wessel. in Diss. Herod. p. 46. Si verum licet fateri, mihi Herodoteum non valde placet Gelonis dictum, eleganter a Pericle correctum: *ver enim tanquam adolescentiam significat,* Cicero de Senect. c. 19. Ipsa *pueritia* recte dicitur ἔαρ παντὸς βίου apud Stobæum p. 453, 37. neque absurde Demades ὁ ῥήτωρ ἔλεγε (Athenæo teste lib. III. pag. 99. D.) ἔαρ τοῦ δήμου τοὺς ἐφήβους. Juventutem ex civitate bello sublatam (Φιλεῖ γὰρ ἄνδρας πόλεμος ἀγρεύειν νέους, Sophocles in Scy-

[g] Apud Aristot. Rhet. I. 7, 34. III. 10, 7.

riis:) non inepte dixerit quis in funebri laudatione, ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαιρεθέν. VALCK.

3. οὗτος δὲ—στρατιήν.] Wesselingio suspectus iste locus erat, quod non credibile sit, Herodotum talia literis voluisse mandare, quæ maculam Græciæ adfricent. At non suo ista nomine scribit Herodotus; sed, quid Gelo dixerit, magnifice de suis copiis sentiens, refert et interpretatur. Valckenario ipsa hæc interpretatio tyronum in gratiam a nonnemine adjecta videtur, Herodotoque pariter et illius lectoribus indigna. Novimus tamen (nec ipse diffitetur vir doctus) alibi etiam subinde scriptorem nostrum acute et figurate dictorum aut proverbiorum nonnullorum vim et originem, unde ortum ceperint, aut a quo primum edita reperiantur, declarare; ut IV. 149. VI. 37. 84. et 138. Unum mihi in verbis, quæ h. l. leguntur, nonnihil incommodi habere videtur, nempe verbum ἐστὶ, quod verbum si abesset aut cum εἶναι permutaretur, (quæ passim inter se permutata observare memini a librariis) reliqua commodissime procederet oratio: δῆλα δὲ, ὡς (λέγει, vel ἐθέλει λέγειν) ἐν τῷ ἐνιαυτῷ (εἶναι) τὸ ἔαρ δοκιμώτατον, τῆς δὲ τῶν Ἑλλήνων στρατιῆς (δοκιμώτατον εἶναι) τὴν ἑωυτοῦ στρατιήν. SCHWEIG. Εἶναι sane poscit naturalis verborum constructio, quæ cum ab Herodoto sæpe violetur, in vulg. acquiescendum. Ceterum hæc verba, Valckenærium secutus, resecuit Larcherus.

163 2. Κάδμον τὸν Σκύθεω] Quem Delphos speculatorem misit, ut ob justitiam sibi habuit Gelo commendatum, Κάδμον τὸν Σκύθεω: similiter Scythen Zanclæorum regem, secundum Herod. VI. 24., Darius ἐνόμισε πάντων ἀνδρῶν δικαιότατον εἶναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἑωϋτὸν ἀνέβησαν. Hunc Cadmi Coï patrem esse censuit Perizon. dissentiente Wesselingio ad Herod. VI. 23. Quid si patris Cadmi fuerit ille patruus? ni enim ex eadem fuisset familia, mirum esset, Cadmum in Siciliam Zanclen habitatum concessisse, quam Scythes olim tenuerat imperio: cum Cadmo venisse traditur in Siciliam Epicharmus, Suidæ in Ἐπίχαρμος. VALCK.

Ib. φιλίους λόγους] *Quibus*, si ita res ferret, Persam *regem comiter alloqueretur*, Geloniquc conciliaret. Sic VIII. 106. ἔλεγε πρὸς αὐτὸν πολλοὺς καὶ φιλίους λόγους. Namque διφασίους

λόγους corrigi, necessum haud opinor, siquidem ad amicitiæ illam testificationem διδόναι γῆν τε καὶ ὕδωρ manifesto spectat. WESS.

164 1. Cadmus primum dicitur a patre traditam accepisse τὴν τυραννίδα Κώων εὖ βεβηκυῖαν, id est εὐσταθῆ: *bene stabilitam*, recte reddidit H. Steph. Monitore fidelissimo Hemsterhusio apud Lucian. Dial. Deor. XXV. 2. βεβηκέναι significat *firmo certoque gradu nixum consistere. Cautus* Imperator, ἀσφαλὴς Euripidi, Archilocho est ἀσφαλέως βεβηκὼς apud Dion. Chrys. p. 399. B. *Fortunati* Sophocli in Elect. 985., et eidem dicuntur Archilocho, εὖ βεβηκότες, sic ut primam verbi potestatem proxime respiciat, apud Stobæum p. 561, 53. *Sæpe Dii*, ait, μάλ' εὖ βεβηκότας Ὑπτίους κλίνουσ': ita scribendum est pro κινοῦσ'. Εὖ τὴν Ἑλλάδα ἔτι βεβηκυῖαν, *florentem adhuc Græciam* dixit Pausan. III. p. 222. De felici civitatis statu posuerat forte Philostratus Vit. Apol. IV. 8. εὖ βήσεται ἡ πόλις, μᾶλλον δὲ ἐστήξει: eidem p. 702, 8. restituisse dicitur Salmas. εὖ βεβηκότα, quod illinc forsan, ut e Philostrato plurima, Suidas enotatum reddidit εὐσταθῆ. VALCK. Contra ea ἐπισφαλῶς βεβηκότα, *infirmiter posita*, ut Hieronymus, Sapient. Solomon. IV. 4. Vide Valesium ad Eusebii Hist. Eccl. lib. X. 4. p. 192. WESS. qui et loca pleraque attulit a Valckenærio citata.

Ib. In Thoma Mag. v. Ἑκὼν εἶναι, quæ proxima succedunt Herodoteis, γράφεται δὲ καὶ ἑκόντες ὄντες duas habent syllabas male repetitas: scripserat Thomas ἑκόντες εἶναι: quod bis reperitur et apud Herod. VIII. c. 30. IX. 7, 4. His rarius dat exemplum Plato t. III. p. 252. A. VALCK.

165 1. ἐβοήθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι] Talia de Gelone Ephorus apud Interpretes Pindari Pyth. Od. I.; quem an Timæum in Punico contra Siciliam (uterque id descripserat) bello ducem sibi legerit Diodorus XI. 20. seqq., incertum manet. WESS.

Ib. ὑπὸ Θήρωνος τοῦ Αἰνησιδήμου] Hujus Theronis laudes celebratas esse a Pindaro Olymp. Ode II. et III. adnotavit Larcher. De Ænesidemo conf. c. 154. SCHWEIG.

Ib. Ἐλισύκων] Bene habet. Ἐλίσυκοι, ex Hecatæo, ἔθνος Λιγύων Stephan. Byz. Apud alios silentium de illis. Equi-

dem indicia Helviorum et Helvetiorum nominis agnosco; mirorque Lud. de Bochat Memor. Crit. de Helvet. t. I. p. 51., et quos ille laudavit, operam his tralaticiam negasse. WESS.

166 1. ὡς συνέβη τῆς αὐτῆς ἡμέρης etc.] Aristoteles περὶ Ποιητικ. c. 23. consentit; non Diodorus, qui eundem in diem hanc Gelonis et Leonidæ ad Thermopylas pugnam contulit; male, ex disputatione Barbeyracii ad Histor. Pactor. et Fœder. tom. I. p. 90. WESS. Quod dicitur in Sicilia victus Amilcar quo die Salaminiacam de Persis Græci victoriam reportarunt, accuratius traditur a Diodoro XI. 24. ubi vid. Wesseling., et Perizon. in Æliani Var. VI. 11. VALCK.

167 1. εἰκόνι χρεωμένων] Plausum abstulit meritissimum Galei εἰκότι χρεωμένων, pro quo paullo plenius III. 111. εἰκότι λόγῳ χρεώμενοι, *probabili ratione utentes:* nec differt supra c. 103. φέρε ἴδω παντὶ τῷ εἰκότι. In rebus obscuris quod signis certissimis, qualia Pœnis deerant, cognosci quitum non est, ad τὰ εἰκότα, *vero similia* et conjecturalia, venitur. Hyperides, ἃ δ' ἐστὶν ἀφανῆ, ἀνάγκη τοὺς διδάσκοντας τεκμηρίοις καὶ εἰκόσι ζητεῖν, in Clementis Alex. Strom. VI. p. 747. et Theodoreti Orat. ad Græc. VI. pag. 102. WESS.

2. εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Καρχηδόνιοι· τοῦτο μέν οἱ etc.] Valla legit ut est in marg. ed. Steph. ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκᾳ, τρόπῳ εἴτε τοιούτῳ ὡς Φοίνικες λέγουσι, εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Καρχηδόνιοί τε καὶ Συρηκούσιοι, τοῦτο μέν οἱ θύουσι. Per *Phœnices* ego *Carthaginienses* intelligerem; quorum adeoque nomen in marginem malim rejectum, ut legatur, εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Συρηκούσιοι: ut inventori stratagematis Geloni suo honorificam[h], narrationem de Amilcaris morte forte Syracusanorum nobis exhibet Polyænus I. c. 27, 2. VALCK.—Fieri non potest, quin aliquid turbatum hîc sit. Superius enim ὡς Φοίνικες Carthaginienses includit, quippe ejusdem originis et meros Φοίνικας, lib. II. 32. et IV. 197. Si, Carthaginiensibus expulsis, legeris ὡς Συρηκόσιοι, qui in schedis nonnullis, opera frustranea erit; siquidem Syracusanis de Amilcaris (namque Gelo de eo sollicite quærens nihil conpererat) interitu incerta atque inexplorata omnia. Sola præterea Pœnorum super ejus exitu

[h] An *parum honorificam* scribere vir doctissimus volucrat? SCHWEIG.

describitur narratio, alia nulla. Ista animum Pauwii adverterunt, opinati ὡς Φοίνικες aut alterum certe, ὡς Καρχηδόνιοι, ex scholio advenisse, negligentiaque scribarum sedem, quam non debebant, occupasse: qua quidem in suspicione quod vehementer offendat, nihil reperitur. Mihi, de his anxio, venerat in opinionem, neque eundem præteriit, primitus fuisse, ἀφανισθέντι δὲ,—εἴτε τοιούτῳ, εἴτε ἑτέρῳ, οἱ Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν etc., articulumque ob præcedentia in ὡς conversum. WESS.—Quam cum Schæfero adoptavi superioris loci emendationem, ὡς Συρηκούσιοι, Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν etc. ei Polyæni testimonium, narrantis strategemate Gelonis occisum Pœnum esse, (quem ille quidem Himilconem nominat) speciem videtur conciliare. Cæterum denuo expendenti mihi Herodoteum locum per quam fit probabilis Wesselingii sententia, Syracusios hîc non nominasse Herodotum, sed nude ita scripsisse, εἴτε ἑτέρῳ, οἱ Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν etc. SCHW.

2. τοῦτο μέν οἱ θύουσι] Regi Carthaginienses ἀφανισθέντι θύουσι, tamquam Deo. Præter cetera, hæc nobis de Juliano narrat Imperatore Gregorius Nazianz. Stelit. II. p. 117. B. πολλοὺς εἰδὼς τῶν πρὸ αὐτοῦ δόξης ἠξιωμένων, ὡς ἂν ὑπὲρ ἄνθρωπον νομισθεῖεν, τέχναις τισὶν ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθέντας, καὶ διὰ τοῦτο θεοὺς νομισθέντας, ἔρωτι τῆς αὐτῆς δόξης ἑαλωκὼς—ῥίψαι κατὰ τοῦ ποταμοῦ πειρᾶται τὸ σῶμα. Hujus rei sit penes oratorem Theologum fides: nostræ ætatis hominibus veraciora videbuntur de vanissimis philosophastris Heraclide Pontico et Empedocle narrata Diogeni quoque Laërtio V. 89. 91. VIII. 69. *Deus immortalis haberi Dum cupit Empedocles, ardentem frigidus Ætnam Insiliit.* VALCK.

168 3. Ὑπεκρίναντο—εὐπρόσωπα] *Sic illi quidem*, prolixe polliciti, *ad speciem pulcre responderunt;* ἄλλα νοέοντες. Sallust. Bell. Jug. cap. 75. *Ad ea rex, aliter atque animo gerebat, placide respondit.* Idem est εὐπρεπῶς: quod *honestum dictu* veritati prætenditur, τοῦ λόγου dicitur τὸ εὐπρεπές. αἰτίαν εὐπρεπῆ, *speciosam quæ prætexitur causam*, ἀφορμὴν εὐπρόσωπον vocat Pausan. IV. p. 288. VALCK.

Ib. καραδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον] Ista obversabantur Diodoro, scribenti de Corcyræorum hac simulatione, ὡς δέ τινες τῶν συγγραφέων ἱστοροῦσι, καραδοκοῦντες τὰς τοῦ πολέμου

ῥοπάς, XI. 15., sive καραδοκοῦντες τὸ τοῦ πολέμου τέλος, sicuti c. 3. Timæum auctius hinc Lexicon suum fecisse, Ruhnkenius patefecit p. 111=152. WESS. Excitat ista verba Suidas in Ἀνεκώχευον. In Καραδοκήσοντα descripsit ex c. 163. πέμπει ἐς Δελφοὺς Κάδμον—καραδοκήσοντα τὴν μάχην ᾗ πεσέεται: illic Gelo, hîc Corcyræi, V. 67. Parii ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον τῇ ἀποβήσεται: id est, περιεσκόπουν ὁποτέροις ἂν πρόσθωνται: *eventum exspectabant, ut fortunæ adplicarent sua consilia;* sive *utrius partis melior fortuna belli esset, ut ad ejus societatem inclinarent;* quomodo ferme Livius loquitur XXXII. 21. et XXXI. 32. conf. XXXV. 48. Hanc suam in ope Græciæ laboranti ferenda cunctationem, τὴν πρότερον ἀπραγμοσύνην, mitibus verbis excusare nituntur opem Atheniensium expetentes Corcyræi apud Thucyd. I. 32. VALCK.

3. ἀελπτέοντες] In Hesychio fluctuant incerti, Ἀελπτέοντες scribi debeat, an Ἀέλποντες, pro Ἀελπέοντες et Ἀελίσποντες. In his judices desidero, qui Linguam Græcam tractarunt in sua amplitudine; hi negabunt Græcum esse Ἀέλπειν: [aut ἀελπεῖν:] fatebuntur ἀελπτεῦντες scribendum apud Homerum in Il. η΄. 310. quia hanc solam formam analogia monstrat esse legitimam. Non ab ἔλπω formatur Ἀέλπω: sed ab ἄελπτος formatum fuit Ἀελπτεῖν: sicut ab ἄβλεπτος, Ἀβλεπτεῖν: ab ἄσεπτος, Ἀσεπτεῖν: hoc, omissum Lexicographis, habet Sophocl. Antig. 1350. Ἀβλεπτῶ restituendum est Etymologo in Λεύσσω, pro ἀποβλεπτῶ. Λοξοβλεπτοῦντες Thomæ M. in voce Διάστροφοι restitui debuerat ex msstis. VALCK.

169 2. Ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν etc.] *Conquerimini de omnibus illis quæ.* Ita ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι, *de his conquerentes,* sive, *hæc incusantes,* II. 161. WESS. Apollinem Cretenses interrogabant: εἴ σφι ἄμεινον γίνεται τιμωρέουσι τῇ Ἑλλάδι: *si res sibi publica fieret melior opem Græciæ ferentibus*[1]. Erat hæc Delphicum Deum adhibentibus consueta rogandi formula: εἰ πολεμοῦσιν ἄμεινον ἔσται· εἰ λῷον καὶ ἄμεινον εἴη: ad quam ille simpliciter nonnunquam respondebat, ἄμεινον εἶναι. Livius expressit XXIII. 11. *Si ita faxitis, Romani, vestræ res*

[1] *An ex usu ipsis esset futurum, si opem ferrent Græciæ.* SCHWEIG.

meliores faciliores que erunt, magisque ex sententia respublica vestra vobis procedet. Et XXV. 12. *Hæc si recte faxitis, —fiet res vestra melior.* Juxta Herod. Pythia respondit Cretensibus: *Mala conquerimini, o insipientes, quæ multa propter auxilium Menelao latum vobis Minos immisit, iratus quod* etc. atque adeo, οὐκ ἄμεινον ἔσεσθαι, isthoc vobis νηπίοις constet experimento: παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω. In hanc ego sententiam Herodotea capienda judico, quæ sic, opinor, scripta nobis prodibunt ex codicibus: Ὦ νήπιοι, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν Μενέλεῳ τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα. μηνίων ex S. enotatum est: Μενέλεῳ forma Nostro est usitata: de ultione loquitur in proximis; hic τιμώρημα est βοήθημα. Infra c. 171. bello Trojano non pessimos fuisse tradit Cretenses τιμωροὺς Μενέλεῳ. Idomeneo Merioneque ducibus *auxilia Menelao missa*, Herodoto dicuntur Μενέλεῳ τιμωρήματα: sicut *Herculi dono missa* Ἡρακλεῖ δωρήματα Sophocli Trach. 681. Deum heroumque *iræ* sæpius *immortales* proprie dicuntur μηνίματα: neque sane dedecent Minoa, dum esset in vivis, plus æquo cupidum vindictæ. Minos μηνίων dicitur Græcis, ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεξεπρήξαντο (vid. not. V. 94.) αὐτῷ τὸν ἐν Καμίκῳ θάνατον γενόμενον. Camicum cum venisset in Siciliam ad quærendum exposcendumque Dædalum, illic tyrannus periit inhonesta morte: λουσάμενος ὑπὸ τῶν Κωκάλου θυγατέρων ἀνηρέθη, ζέουσαν πίσσαν ἐπιχεαμένων αὐτῷ, Zenob. IV. 92. Hic sua, quæ de Minoë non trita tradit, Ephoro forsan debet, aut Philisto; quorum narrationes περὶ Δαιδάλου τῆς ἀφίξεως πρὸς Κώκαλον, ut exempla pueris legenda, commendat Theon Progymn. p. 16. Minois mortem, diverse narratam Diodoro IV. cap. 79. Pausaniæ VII. 4. et aliis, quos in Creta p. 133. Meursius citant et Cluver. Sicil. Ant. p. 31. et 221. quæque veterem præterea spectant historiam, probabiliter tractaverat Sophocles in perdito dramate Καμικίοις: bis quidem apud Athen. legitur Καμικοῖς, sed ante hos xv. annos dedit ad me literas A. Heringa, in quibus significabat scribendum Καμικίοις. Satyrico quippe dramati nomen inditum a Choro, sicut Trachiniis, Troasin, aliisque: placebit, sat scio, doctis viris amici mei emendatio. VALCK.

170 1. Λέγεται γὰρ Μίνεω] Cædem Minois, Cocali fraude patratam, exponit Diodorus IV. 79. et Conon Narr. xxv. WESS.

2. πλὴν Πολίχνιτέων τε καὶ Πραισίων] Cretæ *Polichnitanos* et *Præsios* illustrat Meursius Cretæ suæ lib. I. 14. A Præsiis discrepant Stephani Byz. Πριαίσιοι et Πριαισιεῖς ejusdem insulæ, quos ΠΡΙΑΝΣΙΟΥΣ Holstenius et Chishull Ant. Asiat. p. 127. ob priscas fœderum tabulas esse jubent; fortasse, quam decebat, confidentius. Memini bene numum ΠΡΙΑΙΣΙΕΩΝ inter Wildianos videre, habuitque similem Harduinus, Pop. et Urb. Num. p. 409. Verum obiter illud. WESS.

Ib. λιμῷ συνεστεῶτας] *Fame contractos* vox ista designat; λιμῷ πιεζομένους atque εἰς ἐλάχιστον veluti συναχθέντας. *Aridos*, et *fame contabefactos* dixisse quempiam veterum λιμῷ συνεσκλεῶτας non opinor; sed dixerunt certe λιμῷ ἀποσκλῆναι et κατασκλῆναι: vid. et Hemsterh. in Lucian. p. 442., et Pierson ad Mœr. p. 50. Alterum illud est Herodoti, qui IX. 88. dixit λιμῷ συστάντας καὶ καμάτῳ, *fame atque labore enectos*, Valla. Permutantur interdum καθεστηκὼς, κατεσκληκὼς et συνεστηκώς. Hesych. Συνεστηκὼς, συνηγμένος. Justitia Chrysippo pingitur σκυθρωπὴ, καὶ συνεστηκὸς ἔχουσα τὸ πρόσωπον, apud A. Gellium Noct. Att. XIV. 4. VALCK.—Ut συνιέναι dicuntur non modo qui *amice coëunt*, sed et qui *hostiliter congrediuntur:* sic συστῆναι aut συνεστάναι dicuntur *qui jam stant alter contra alterum, et inter se conflictantur pugnantque.* Vide I. 214. VI. 108. et Adnot. ad I. 208. Itaque, quemadmodum Latine dicimus *morbo, malis, doloribus conflictari,* sic Græci dicunt λιμῷ, καμάτῳ, πόνῳ συνεστάναι. conf. IX. 89. et VIII. 74. SCHWEIG.

4. Ὑρίην] Strabonis Οὐρίαν mendose scribi consentiunt Cluverius Antiq. Ital. IV. p. 1247. et Meursius lib. IV. Cret. cap. 5., tum maxime Alex. Symmach. Mazochius Comment. ad æneas Tab. Heracleenses p. 95.; verissime p. 537. adscribens, τὰς ἄλλας οἰκῆσαι, continuo succedens, notare, *alias condidisse*, quomodo Valla ex οἰκίσαι sui libri, et probe quidem: namque οἰκεῖν et οἰκίζειν, quod ille persuadere nititur, tantundem valere Græcis, id vero sermonis ha-

bitus respuit. Illud a veritate quoque, *Cretenses, qui postea Iapyges vocati, tribus generationibus, h. e. annis trecentis Trojæ excidium præcessisse*, abludit longissime. Et huc stupenda trahitur argumentatione, quod deinceps sequetur, τρίτῃ δὲ γενεῇ μετὰ Μίνεω τελευτήσαντα γενέσθαι τὰ Τρωϊκά. Taceo, neque enim occultum est, τρεῖς γενεὰς pro Nostri more centum duntaxat annos absolvere II. 142. At sunt in egregio commentario plura, festinatius deproperata. WESS.

5. οἱ ὑπὸ Μικύθου etc.] οἱ τῶν ἀστῶν [*qui ex civium numero*,] scriptoris more *Rhegini illi* sunt, *a Micytho auxiliatum missi*. ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω non aliud, ac ὁμοίως Hesychii, sive, τὸν αὐτὸν τρόπον, uti opportune vir doctus Miscell. Observ. t. III. p. 145. WESS. Οὕτω, *ita*; scil. dum a Micytho coacti opem ferebant Tarentinis; quod haud incommode *ea occasione* Latine reddi posse putavi. De illo, τῶν ἀστῶν, vide Adn. ad c. 156. SCHWEIG.

Ib. ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν] A Valla bene conversa miror, cur se vir doctus neget intelligere. τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς dixit c. 58. *Venire coacti*, ἀφικέσθαι ἀναγκαζόμενοι, more scribendi, quem valde Noster adamavit, hic dicuntur ἀναγκαζόμενοι καὶ ἀπικόμενοι. Tarentinis a Micytho coacti auxiliares, *tria tum civium millia ceciderunt*, ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω. Postrema vox, sæpe sic adhibita, tentari non debebat. Non definit numerum cæsorum, cladem tamen Tarentinorum Rheginorumque suo loco Diodorus enarrat XI. 52. VALCK.

6. ὁ δὲ Μίκυθος οἰκέτης ἐὼν Ἀναξίλεω, ἐπίτροπος Ῥηγίου] Donaria Olympica, quæ dedicavit ex voto, variis locis memorans, decies virum optimum Σμίκυθον vocat Pausanias, cui V. 26. ex Herodoto, fuisse dicitur δοῦλος καὶ ταμίας τῶν Ἀναξίλα χρημάτων: sic ἐπίτροπον accepit Herodoti, qui I. 108. Harpagum scribit πάντων ἐπίτροπον τῶν Ἀστυάγεος: apud recentiores isthoc usu sæpe vox usurpatur. De tutela filiorum herilium, quam fidelissime Micythus administravit, nihil Herodot. aut Pausan., memoria dignissima posteris tradidit Diodor. XI. 66. et 48. Ut apud Herodotum, sic Justino dicitur et Macrobio (p. 238.) Micythus, qui Σμίκυθος est Pausaniæ. vid. Wess. ad Diodor. l. c. et H. Vales. ad

Exc. ex Diod. p. 550. Eidem Diodoro dux quidam Μίκυθος memoratur ad Olymp. 117. XIX. 88. πρὸς Μίκυθον scribendum apud Dionys. Halic. II. p. 190, 20. vid. epigr. apud Kuster. ad Suid. t. III. p. 267. Σμικύθου meminit Demosth. p. 241. et Aristoph. Ἐκκλ. 293. Innotuerunt et Σμικυθίων· Σμικρίων· Σμικρίνης. A dialecto pendet in propriis etiam nominibus sæpenumero scribendi diversitas. VALCK.

171 1. ἐς δὲ τὴν Κρήτην ἐρημ. etc.] Nihil habent ἐσοικίζεσθαι, et cetera, a quo pendeant. Quæ τὴν παρενθήκην antecedunt, illa verbo nitebantur λέγεται: [c. 170.] post illam vocula requiritur in talibus usitata. Videbatur amico meo ὡς in ὧν mutandum; idem et ego requiri suspicor, suo sic forte loco collocandum: Ἐς ὧν τὴν Κρήτην ἐρημωθεῖσαν λέγουσι Πραίσιοι ἐσοικίζεσθαι ἄλλους τε ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα Ἕλληνας: neque displiceret Ἐς δὲ ὧν, quod aliquando minus considerate rejeci. Videtur mihi sic legisse Valla, dum vertebat: *In Cretam igitur desolatam Præsii aiunt* etc. Præsiorum erat ista narratio, qui Ἐτεοκρῆτες, non participes expeditionis in Sicaniam, domi manserant. VALCK. Suspecta habens ista verba vir doctissimus, ὡς λέγουσι Πραίσιοι etc. non recordatus erat familiaris Nostro usus loquendi, de quo vide Adnot. ad I. 58. et IV. 5. SCHWEIG.

2. μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους etc.] Hæc artissime, olim commate ante τρίτους divulsa, junxi. Οἱ ὑπόλοιποι, qui famem et pestem evaserant, cum tertiis Cretam advenis postea incoluerunt. Stant mecum Pauw et Abresch. Opinor autem in Herodoti oculis Homeri Odyss. τ'. vs. 175., ubi de insulæ habitatoribus et varia origine, fuisse. WESS.

172 1. ὡς διέδεξαν] Minime sollicitandum verbum διέδεξαν: amat enim scriptor pro simplici δεικνύειν compositum illud ponere, I. 31. 73. II. 134. 162. III. 72. 82. VIII. 3. IX. 58. Tum vero etiam bene recteque habet ὡς particula, quæ in plerisque locis modo citatis eadem ratione cum eodem verbo juncta legitur. Nec vero ὡς διέδεξε debebat cum Valla, et qui eum secuti sunt, *quum ostenderent* intelligi, nec *postquam ostenderunt*, ut nos reddidimus, nec *quoniam demonstravere*, ut Schulzio placuit: sed plane sicut in locis laudatis, *uti, sicuti, quemadmodum ostenderunt;* nempe *uti quidem* ea re,

quæ continuo deinde exponitur, (nempe legatis ad Græcorum concilium missis, cum eis mandatis quæ mox commemorantur) *satis et perspicue ostenderunt: satis*, inquam *et perspicue;* nam composito verbo διαδέξαι paullo major quædam vis, quam simplici, inesse videtur. *Ostenderunt* autem ea ratione, *non placere sibi Aleuadarum artificia*, (de quibus vide supra, c. 6. et 130.) *neque se partes amplexuros esse Persarum, nisi necessitate fuerint coacti.* conf. c. 174. SCHWEIG.

2. ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ etc.] Conf. c. 145. SCHWEIG.

6. οὐδεμίην οἷοί τέ ἐστε] *Nec debetis, neque æquum erit.* WESS.—Similiter Reiskius: *nullum vobis est jus et fas nos armis cogendi.* Satis, puto, fuerat, *non potestis nobis necessitatem imponere*, scil. ut nos soli Persarum exercitui nos opponamus. SCHWEIG.

173 2. Ἄλον] Urbis incolas Ἀλέας dixit Demosthenes, more istius ævi scriptoribus usitato: sic legit Harpocr. ubi nostris in edd. Demosth. vulgatur: διαλλάττειν τοὺς Ἁλεῖς πρὸς τοὺς Φαρσαλίους, p. 205, 64. infra οἱ Ἁλεῖς recte scriptum §. 68. sed τοὺς Ἀλέας dicebant: alterum apud eumdem recurrit p. 238, 316. recte scribitur p. 236. Ἄλου πολιορκουμένου: et p. 88, 1. Φαρσαλίοις Ἄλον παρέδωκεν: ad hunc locum notata ubi citat Ulpianus qui vocatur, pag. 205, 64., nomen Ἄλος in ὅλως fuit depravatum. Mendosa apud Suidam sic possunt quodammodo redintegrari, si legatur: Ἀλέας—[Ἄλος] πόλις Θεσσαλική· οἱ δὲ πολῖται Ἀλεῖς. VALCK.

3. συλλεγέντες] Eadem redibunt IX. 29. et c. 27. συλλεγῆναι. Alibi συλλεχθεὶς, συλλεχθῆναι, et similia, Nostro frequentantur: nihil quidem interest utrum scripserit, sed scripsisse tamen videbitur ista talia ad eamdem normam. Contra apud Demosthenem uno loco præbent editiones συλλεχθέντες, codices vero συλλεγέντες: hoc jure Piersonus alteri prætulit ad Mœr. Att. p. 208. Ætate Demosthenis suaviores istas formas probabant Attici; asperiores ætate Herodoti. VALCK.

4. Εὐαίνετος ὁ Καρήνου] Diodori Συνετὸς est XI. 2. perperam scriptus. Polemarchi, e quibus Euænetus, Spartanorum regum in castris atque expeditione primarii fuerunt ad-

ministri apud Thucydid. V. 66.; in civitate aliis, de quibus Cragius Reip. Spartan. II. 14. inpositi negotiis. Hinc vero, ab illo neglectum, cognoscimus, regio plerumque genere fuisse. WESS.

5. ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου] *Venientes ab Alexandro nuncii.* Istius Alexandri, tanquam Φιλέλληνος, sed hujus inprimis beneficii, sæpius Athenienses grati meminerunt. Hanc respicit Herodoti narrationem, ex Damaste diversa quædam admiscens, inter Socraticas Epistolæ 28. scriptor, adversus Isocratem ad Philippum datæ: Speusippum auctorem dat L. Allatii haud absurda conjectura; cui quidpiam obmovisse Pearsonum in Vind. Ignat. aut Bentleium in Diss. de Epist. Phalar. non opinor. De Isocrate, *Debuerat*, inquit malevolus ille, τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ σοῦ προγόνου, καὶ τῶν ἄλλων τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα γενομένας εὐεργεσίας ἐξαγγέλλειν. Quod primum ille ponit beneficium, legatos Alexander Darii (hunc dicere, non Xerxen debebat) contrucidari jussit, haud sanequam ut Græcis gratificaretur, sed ut ulcisceretur injuriam sibi suisque factam: ὕστερον δὲ, addit, στασιαζόντων (scribendum-ne πλησιαζόντων?) τῶν βαρβάρων οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ἡμέτερον (leg. ὑμέτερον) Ἡράκλειον ἀπήντησαν· Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν— Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς Ἕλλησι μηνύσαντος, ἀναζεύξαντες οἱ Ἕλληνες δι' Ἀλέξανδρον ἐσώθησαν: tandem subdit: καί τοι τούτων χρῆν μὴ μόνον Ἡρόδοτον καὶ Δαμάστην μεμνῆσθαι τῶν εὐεργεσιῶν, *sed et, secundum suam legem, Artis oratoriæ scriptorem;* postrema, in istum olim sensum scripta, nigræ sunt loliginis plena, neque Speusippo disconveniunt. De Heracleo Macedoniæ, deque Heraclea, in radicibus Œtæ montis sita, hic non est agendi locus. VALCK. Locum ex Epist. Socrat. laudat Wesselingius, similiter fere ac Valcken. emendans, quem vide supra c. 6.

174 2. οὕτω δὴ ἐμήδισαν προθύμως] Incerti verba Suidas habet in Ἐμήδισαν: μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην Θεσσαλοὶ ἐμήδισαν, δείσαντες τὴν ἀπόφραξιν τῶν Τεμπῶν. Sed quæ præbet in Ἀγχότερος, Kustero non designata, Herodoti verba sunt ex proximo cap. petita: στεινοτέρη ἐφαίνετο καὶ ἀγχοτέρη ἡ ἐσβολή. VALCK.

175 1. ὑπ' Ἀλεξάνδρου] Quod hîc margo dat Stephani, ἐξ Ἀλε-

ξάνδρου, illud, a correctoribus non exspectandum, si habent et alii codices, probarem ut Herodoteum. τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεος est III. 71. τὸ ποιηθὲν ἐξ Ψαμμιτίχου, II. 151. τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου, I. 114. Apud Quintilian. Inst. Orat. VI. 1, 41., *puer—ex pædagogo se vellicari respondit.* Passivis ἐκ frequenter sic adjungunt tragici: in tragœdiis, quæ supersunt, non puto reperiri dictum servatum M. Antonino VII. 41. Εἰ δ' ἠμελήθην ἐκ θεῶν. In Longino, castigatissimo scriptore, a Pearcio revocatum non feret, ut puto, Toupius, sect. IX. 30. ἐκ Κίρκης συοφορβουμένους. Faber bene correxit ἐν Κίρκης: prout Plutarch. etiam dederat t. II. p. 52. D. sed non illa socios Ulyssis fecit συοφορβοὺς, verum συῶν μὲν ἔχειν κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε: scribamus itaque totidem literis, συομορφουμένους. VALCK.

176 4. Τῶν δὲ Θερμοπυλέων etc.] Accuratissima hæc loci pictura, nulli, nec Livianæ XXXVI. 15. neque Strabonis IX. p. 655=428. concedens. Ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα θερμὰ λουτρὰ, καὶ πάγους Οἴτας περιναιετάοντες culte ad accolas chorus Trachin. Sophocl. 642. WESS.

Ib. ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον] ὑψηλὸν, quod additur, in marginem libenter rejicerem. Recte junguntur οὔρεα ὑψηλὰ καὶ ἄβατα, c. 198. sed ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον, esse ὑψηλὸν, Herodotus lectorem non monuisset, qui dederat III. 111. ἀποκρήμνοισι οὔρεσι, ἔνθα πρόσβασιν ἀνθρώπῳ οὐδεμίην εἶναι. Mox *viam, qua spectat Orientem,* θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεα. Secundum Appian. Syr. c. 17. τῇ μὲν θάλασσα τραχεῖα καὶ ἀλίμενος, τῇ δὲ ἕλος ἄβατόν τε καὶ βαραθρῶδες. *Loca usque ad mare invia palustri limo et voraginibus* dixit Livius XXXVI. 18. Idem c. 15., *quia,* inquit, *calidæ aquæ in ipsis faucibus sunt, Thermopylæ locus appellatur.* conf. Strabo IX. p. 655. B. et Casaub., Appian. Syr. p. 158., Harpocrat. in Θερμοπύλαι, et Schol. in Aristoph. Nub. 1047. VALCK.

5. χύτρους] Excitans ista, χύτρας præbet Eustath. in Dionys. 437., alterum Pausan. IV. 35. memorans τὴν κολυμβήθραν, ἥν τινα ὀνομάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι χύτρους γυναικείους. Præceptor Pausaniæ Herodes Atticus, ut erat ædificator pecuniosus, in gratiam Thessalorum et Meliensium, cellas ægro-

tantibus accommodas hic construi curavit, ut suspicor ex Philostr. in ejus vita p. 551. τὰς ἐν Θερμοπύλαις κολυμβήθρας memorante τῆς νοσοῦσι παιωνίους. Ex sacris nostris nota est Hierosolymitana κολυμβήθρα, πέντε στοὰς ἔχουσα. VALCK.

6. Αἰολίδα] Diodorus IV. 67. de Bœoto, καταντήσας εἰς τὴν τότε μὲν Αἰολίδα, νῦν δὲ Θετταλίαν καλουμένην. WESS.

177 1. ὅτι οὔτε πλήθεϊ—ταύτῃ] Koenius in literis ad me datis ad h. l. "Alii forte, scribit, dudum viderunt legi debere τῇ "—ταύτῃ. Hoc ipsum Vallæ codex habuit, qui vertit, *ubi* "—*ibi*. ᾗ—ταύτῃ, Polyænus p. 333. §. 12. et p. 232. §. 2." Reiskio ὅπῃ venit in mentem. Mihi jam olim etiam placuit nostratis illud: τῇ οὔτε πλήθει ἕξουσι χρέεσθαι οἱ βάρβαροι, οὔτε ἵππῳ, ταύτῃ. *Angustias quærebant ne multitudine circumirentur:* [Corn. Nep. II. 3.] et hoc Themistoclis fuisse videtur consilium. Apud Thucyd. III. 22. pro ὅ τι scriberem ὅπῃ: sed Herodoteum est τῇ, pro ᾗ χώρᾳ. Schol. in Sophocl. Aj. 826. τὸ ᾗ τὸ ἐπίῤῥημα (ἀποδίδοται) πρὸς τὸ ταύτῃ. VALCK. Nec apud Thucyd. l. c. nec hîc apud Nostrum ulla novatione opus est. SCHWEIG.

178 1. ἀνέμοισι εὔχεσθαι] Eruditione sua multiplici sæpe sapienter usus ad Gentiles confutandos, Clemens Alex. verba nobis oraculi Delphici servavit Strom. VI. p. 753. Δελφοὶ, Ξέρξου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύσαντος, ἀνειπούσης τῆς Πυθίας, Ὦ Δελφοὶ, λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λώϊον ἔσται, βωμὸν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις, ἀρωγοὺς αὐτοὺς ἔσχον. Oraculum ejusdem sententiæ acceperunt Athenienses: vid. c. 189. Quos facere voluit, et revera reddidit, indignante Platone, ναυτικοὺς Themistocles, his effata talia facile Delphis comparavit: Δεινὸς γὰρ ἕρπειν πλοῦτος ἔς τε τἄβατα. VALCK.

3. βωμόν τε ἀπέδεξαν ἐν Θυίης] *Aram Delphi ventis statuisse* dicuntur in loco, mihi aliunde incognito, ἐν Θυίης: forte, *prope Thyiæ fanum?* ἐν in talibus etiam *loca* nonnunquam designat *circa templa:* sunt autem usitatissima, ἐν Διονύσου, ἐν Ἀσκληπιοῦ, ἐν Θεσμοφόροιν, ἐν Ἀρτέμιδος: hoc forte poni poterit, ubi legitur apud Pausan. II. 32. extr. Σαρώνια κατὰ ἔτος ἓν Ἀρτέμιδι ἑορτὴν ἄγουσι. Græce non dicitur κατὰ ἔτος ἓν, *quotannis.* Pausaniæ sicut aliis est κατ' ἔτος et κατ' ἔτος ἕκαστον: aut hoc latet in ἓν, aut scribi poterit κατὰ ἔτος ἐν Ἀρ-

τέμιδος ἑορτὴν ἄγουσι, *circa ædem Dianæ quotannis festos dies, Saronia dictos, celebrant* Trœzenii. VALCK. *Thyia,* modo eadem tamen, Castalii filia, Apollinis pellex, materque Delphi, a Pausania lib. X. 6. non negligitur. WESS. Τὸ τῆς Θυίης τέμενος continuo deinde memoratur, unde *hic locus* (ὁ χῶρος οὗτος) nomen invenerit. Inde probabile fit, loci nomen fuisse ἡ Θυίη, adeoque ἐν Θυίῃ veram esse scripturam. SCHWEIG.

180 2. διαδέξιον ποιεύμενοι τὸν εἷλον] *Ex formæ præstantia illius, quem primum Græcorum ceperant, lætum omen captantes.* In hunc ferme sensum Herodotea recte mihi videtur Portus interpretatus in Διαδέξιος, vicina pertractans in Ἐπαύροιτο. Διαδέξιόν τι ποιέεσθαι (non mirabor si cui venerit in mentem Δία δεξιὸν) idem videtur, quod sæpius dicitur οἰωνόν τι θέσθαι vel ποιεῖσθαι. Euripides Iphig. Aul. 607. Ὄρνιθα μὲν τόνδ' (imo τόδ') αἴσιον ποιούμεθα, Τὸ σόν γε χρηστὸν, καὶ λόγων εὐφημίαν. VALCK.

Ib. τάχα δ' ἄν τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιτο] *Forsan autem et ex nomine* (Λέοντος, *Leonis*) *fructum quendam perceperit;* ut nempe pejus cum illo sit actum, atque idcirco hoc triste fatum subierit. Verbum ἐπαύρεσθαι, significans *fructum percipere,* de bonis et malis in utramque partem adhiberi docuit H. Steph. in Indice Thes. Ling. Græc. Idem in usu significans Ἀπολαύειν pertractavit Hemsterh. ad Lucian. Tim. cap. 2. Egregium Democriti dictum dat Stobæus in Eclogis Canteri p. 205., Ἀφ' ὧν ἡμῖν τἀγαθὰ γίγνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκοίμεθα. Qui sæpe Clementis Alex. libellum ingeniosissimum, *Quis dives salvandus sit,* interpolavit, vanissimus ille nostræ formulæ virorum clarorum censor Combefisius, p. 937, 5., posuit perperam, ὅπως ἂν—ἐπαύροιντο τὰ τῆς ἐλπίδος: ejiciendum est τὰ, ab illo inculcatum. τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπαύρασθαι, scripsit Clemens p. 957, 7. VALCK.

181 1. ἐς ὃ κατεκρεουργήθη] Verbum, Longini excusatione laudabile, Xanthus in Lydiacis suis haud aversatus Cambletem descripserat τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν, apud Athen. lib. X. 3. p. 415. D. Philo Jud., Josephus, Procopius, et incertus scriptor in Suidæ Αἰθεροβατεῖν, in hu-

jusmodi lancinata membrorum scissura κρεουργηθῆναι maluerunt. WESS. Rabiem Pythes æmulatus Cynægiri; quem Pythen sive Pytheam κατακοπέντα dixit VIII. 92. Usum hîc verbi laudans vicinorum tantum expressit sententiam, ut solet, Longinus περὶ Ὕψ. sect. XXXI., ὁ Πύθης ἕως τοῦδε ἐπὶ τῆς νεὼς ἐμάχετο, ἕως ἅπας κατεκρεουργήθη. Cambletem Lydorum regem πολυφάγον uxorem suam noctu κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν ex Lydiacis Xanthi scripsit Athen. X. p. 415. D. τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες est in Herodot. III. 13. Ἀρταμεῖν similiter adhibuisse suspicor Euripidem ob ista Hesychii: Ἀρταμεῖν, κατακόπτειν· Εὐριπίδης Πελειάσιν. Διηρτάμηκεν est Anaxandridæ apud Athen. X. p. 455. F. ὁ κρεουργὸς, sive *lanius*, olim dicebatur ἄρταμος: quod pro μάγειρος restituendum ex msto Xenophonti Κυρ. Παιδ. II. p. 27, 29. Senarius apud Etymol. p. 149, 55. Ἦ γὰρ βέβηκε χεῖρας ἀρτάμων φυγών; fragmentum videtur perditæ tragœdiæ. VALCK.

182 2. παρὰ πυρσῶν] Genuinum est παρὰ πυρσῶν, et Vallæ lectum: περὶ Περσῶν, et διὰ περσῶν, sunt a correctoribus. Eximie quidem usurpatur παρὰ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων: Homerus etiam scribit Πὰρ νηῶν ἀνιόντες, Il. ξ'. 28. Vulgo verbis μαθεῖν, πυνθέσθαι, ἀκούειν, similibusque succedit παρὰ, juncta tamen ἐμψύχοις. Ἐπὶ ἀψύχου posuit Antiphon p. 112, 12., αὐτῷ ἐξουσία ἦν σαφῶς εἰδέναι παρὰ τῆς βασάνου. Sicut Soph. habet πομποῖσι, pro διὰ πομπῶν, Antig. 170. sic Herod. IX. 3. πυρσοῖσι—ἐδόκεε βασιλέϊ δηλώσειν. In bello Græci quoque πυρσοῖς utebantur sive φιλίοις seu πολεμίοις: sæpe meminerunt Tactici. Περὶ πυρσῶν qui egerint ubi indicantur a Leopardo Emend. V. 11., eadem emendatur opera Suidas, in quo tum legebatur περὶ Περσῶν, quæ hic apud Herodot. est Aldina lectio. VALCK. Quod ad ipsam φρυκτωρίας attinet rationem, de ea post Vulcanii ad Auctor. Περὶ Κόσμου p. 207. et Stanleii in Æschyli Agam. vs. 1. diligentem curam nihil adjungo, nihil etiam de speculatoribus, ἡμεροδρόμοις, iterum iterumque memorandis c. 192. et 219., quippe dexterrime a Turnebo Advers. XXVII. 7. et Dukero ad Livii lib. XXXI. 24. illustratis. WESS.

183 3. κατηγήσατο] κατηγήσασθαι his in Musis idem nonnun-

quam ac *monstrare* aut *præeundo indicare*, sicuti II. 49. et 56. VI. 135. WESS.—Videtur (ut commode Larcherus observavit) saxum illud parum ac fere nihil super aquam eminuisse: quo magis necesse fuit, ut et indicaretur illud Persis ab homine locorum gnaro, et ut columna in illo erigeretur, qua de periculo monerentur navium gubernatores; quo spectat quod paullo ante dicebat scriptor ὥς σφι τὸ ἐμποδὼν ἐγεγόνεε καθαρόν. SCHWEIG.

184 1. τὸν μὲν ἀρχαῖον ἑκάστων etc.] Accusativi a verbo εὑρίσκω pendent, quod e superiori formula, ὡς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὑρίσκω, hîc veluti repetitum intelligitur, eadem fere ratione de qua in Adnot. ad I. 58. et passim alibi monui. SCHW.

2. ἐπεβάτευον] De *propugnatoribus* sive *militibus classiariis* sigillatim poni hoc verbum ad c. 96. recte a Wess. monitum est, atque eodem modo hîc intelligendum id verbum. Qui vero mox nominantur *ducenti* ἐπιχώριοι ἐπιβάται, non debebunt, puto, *propugnatores* et *armati milites* intelligi, sed *nautæ* et *remiges*. In quaque triremium Atticarum ad Salaminem, teste Plutarcho, (in Themist. p. 119. B.) nonnisi *octodecim propugnatores* erant, in quibus quatuor sagittarii, reliqui graviter armati. (Conf. Potter Archæol. Græc. III. 18.) In Persicis navibus soli illi *triginta*, quos modo dicebat Noster, *propugnatores* fuisse videntur; licet reliquos etiam *ducentos* deinde c. 185. et 186. in universo τῶν μαχίμων ἀνδρῶν numero comprehendat scriptor. SCHWEIG.

4. ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι, *ponens in earum singulis fuisse viros octoginta.* Ποιῆσαι, pro τιθέναι, *ponere, fingere,* similiter adhibetur Demostheni c. Leptin. p. 279, 36., εἰσὶ τῶν ξένων ἀτελεῖς, δέκα θήσω·—καὶ μὴν τῶν γε πολιτῶν οὐκ εἰσὶ πέντε ἢ ἕξ· οὐκοῦν ἀμφοτέρων ἑκκαίδεκα· ποιήσωμεν αὐτοὺς εἴκοσιν: *ponamus illos esse viginti. Faciamus*, quod est in scripto codice, dederat, opinor, Cicero, ubi vulgatur *facimus*, de Nat. Deor. I. c. 30. *Age et his vocabulis esse Deos faciamus, quibus a nobis nominantur;* id est *fingamus.* Cicero ad Fam. I. Ep. 12. *Eum te esse finge qui sum ego. Fac* occurrit frequentius. Tuscul. III. 18. *fac sane esse summum bonum non dolere.* καὶ δὴ Græcis adhibentur in eumdem usum: Eurip. Med. 386., Καὶ δὴ τεθνᾶσι· τίς με δέξεται πόλις; *sed sint*

sane mortui. Helenæ 465. Καὶ δὴ παρεῖκεν: *Fac sane eum concessisse.* In animosa Xenophontis Imperatoris oratione Ἀναβ. V. p. 214, 21. Ποιῶ δ' ὑμᾶς (scrib. ποιῶ δὴ ὑμᾶς) ἐξαπατηθέντας—ὑπ' ἐμοῦ ἥκειν εἰς Φᾶσιν· καὶ δὴ καὶ ἀποβαίνομεν εἰς τὴν χώραν. Herod. infra, c. 186., καὶ δή σφεας ποιέω ἴσους ἐκείνοις εἶναι. VALCK.

8. πλῆθος συντιθέμενον] Nihil hoc verius esse, præmissa declarant. Certissimum præterea καὶ δεκὰς ex conputatione, quam καὶ δεκάδες δύο manifesto violant, præcedente: ad calculos qui sederit, haud dubitabit. WESS. Colligitur sane universa ista summa 2,317,610 ex summis particularibus ante positis. Conficiunt enim

1207 × 200	241400
1207 × 30	36210
3000 × 80	240000
Unde prodit summa copiarum navalium .	517610
His accedunt pedites	1700000
equites	80000
camelis et curribus vecti	20000
Unde prodit copiarum ex Asia transductarum summa, quæ hîc subducitur	2317610
Jam his porro accedunt navales copiæ ex Thracia et vicinis insulis, 120 × 200	24000
et terrestres copiæ ex eisdem regionibus . .	300000
Unde *hominum armatorum* (in quorum quidem numero etiam remiges comprehenduntur) prodit summa	2641610
Qui numerus duplicatus dat hominum summam	5283220

cap. 186. memoratam. Conf. c. 103 ibique notata. SCHW.

185 2. δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν Prudenter Lichas Sophocleus, ταυτὸ δ' οὐχὶ γίνεται δόκησιν εἰπεῖν, κἀξακριβῶσαι λόγον, Trachin. 432. WESS.

3. Βρύγοι] Iidem VI. 45., ubi docte Valckenarius. Φρύγοι Strabon. VII. p. 502. de sententia Casauboni Βρύγοι fuerunt. Appianus Bel. Civ. II. 39. eosdem Φρύγας ἐκ Φρυγῶν ἐπανελθόν-

τας dicit. Vid. supra cap. 73. WESS Apud Appian. Βρίγας nobis dedere meliores libri. SCHWEIG.

187 2. ἐνίων] Varia lectio duplex est in marg. ed. Steph. ἔστι τῶν, et ἔστι ὧν. Ubi Thomas Magist. in Προέδωκεν, citans Herodotea, habet ἔστιν ὧν, hoc quin ab Herodoti manu sit vix dubitat Oudendorpius: doctissimo viro placuit, quod sæpe legerat apud scriptores Atticos, restituendum Æliano de Nat. An. XVII. 19. pro (ὀρνίθων) ἐστὶν ὡς. Hîc illud ut legitimum crederemus, primum monstrandum erat, hunc etiam Herodoteum fuisse scribendi morem; deinde, hac illud in sede convenire. Sed, nisi valde fallor, neutrum poterit ostendi: ex aliis multa sunt ad manum; nihil hujus generis ex Herodoto; sed fieri facile potest, ut hac in parte fallar. Verum illud contendo, neque ἐνίων, neque ἔστιν ὧν, hic congruere. Græce dicitur, ἔνιοι τῶν ποταμῶν, non item οἱ ποταμοὶ ἔνιοι. Herodotum ego scripsisse puto, προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν: effatum illud generale limitatum ab erudítulo lectore, adjecta voce ἐνίων vel ἔστιν ὧν. Recte Thomas Προδοῦναι hic interpretatur ἐνδοῦναι καταποθέντα τῷ στρατοπέδῳ. Significatur vel flumina *defecisse;* vel *destituisse*, si nempe repetas e vicinia τοσαύτας μυριάδας: hac potestate activa verbum usurparunt Aristophanes, Xenophon, Demosthenes, aliique. VALCK.

3. εἰ χοίνικα πυρῶν ἕκαστος etc.] Detegendus calculi error est, a Budæo et Laurenbergio Otii Sorani p. 5. perspectus. Si chœnices quadraginta octo medimnum, quod Pollux, Harpocration, atque hoc de grege alii asseverant, absolverint, patet medimnum tritici in milites XLVIII. erogari quot diebus solitum: ex quo, initis ex medimnorum hîc signatorum numero rationibus, colligere licet, militum, in exercitu Xerxis merentium, 5296320. fuisse capita; atqui recensentur duntaxat 5283220; superant ergo chœnices numerum hominum tredecim millibus et centum. Fac fuisse, quorsum schedæ S. nos trahunt, omnem militantium ad 5303220 turbam, deerit diurnum sex millibus et nongentis militibus dimensum: nam, quæ minime fallax Askewii adnotatio, tot chœnices ad eam summam desiderantur. Liquet calculi error; ubi commissus, non item. WESS. Videtur ipse Hero-

dotus in subducendis calculis leviter errasse. Quod si pro singulis hominibus in singulos dies chœnix requirebatur, qui est quadragesima octava pars medimni; requirebantur pro 5283220 hominibus quotidie medimni 110067 cum 4 chœnicibus; ut subjectum schema ostendit:

5283220 | 48
4 340 | 110067
(4

Jam quum loco numeri 67 numerum 340 ponat scriptor, manifestum fit, puto, oblitum illum esse postremum numerum 340, uti par erat, per 48 dividere. SCHWEIG.

188 1. πρόκροσσαι] Loci sententiam Portus bene vestigavit. Πρόκροσσαι *naves, quarum proræ ponto obversæ erant, cum reliquæ stationem ad littus haberent.* Homeri versus Iliad. ξ', 34 seq. habent simile quidpiam, nec prorsus tamen, naves certo ordine subductas describentes. Multa ibi Eustathius. Eleganter Agathocles Babylonius, καὶ οἱ Κυζικηνοὶ ἐξορμήσαντες ἐπ' αὐτὸν (Pytharchum tyrannum) ἐβοηδρόμουν, πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον: *summo inpetu*, sive, *obversis*, qualis arietum pugna, *frontibus*, in Athen. I. p. 30. A. WESS. De isto vocabulo, cujus propria vis minime in liquido est, jam supra ad IV. 152. disputavi. Illud quidem perspicuum videtur, non satis esse quod *naves* προκρόσσας Wess. cum Porto intelligit *quarum proræ ponto obversæ erant:* nam et, quæ proxime terram stabant, perinde ponto obversam proram habebant. (conf. ad VI. 115, notata.) Nec Suidæ interpretatio (Πρόκροσσαι· ἄλλη ἐπ' ἄλλῃ) satis facere videtur. Quod si enim nihil aliud significaret id vocabulum, satis fuerat quod paulo ante planissimis verbis scripsit Herodotus, ἄλλαι ἐπ' ἐκείνῃσι. Quare mihi probabilissima illa ratio visa est, qua προκρόσσας νῆας apud Homerum veteres Critici κλιμακηδὸν locatas interpretantur; quod Gallice *par échelons* diceres, Latine equidem *in quincuncem locatas* reddidi, sed id ita intelligens, ut de octo seriebus sive ordinibus, quos memorat scriptor, quilibet ordo anterior una navi minor sive brevior esset quam consequens ordo, utque adeo veluti trianguli æquilateri (nunc quidem truncati) formam referret universa classis. Videndumque ne simili qua-

dam ratione, qui apud Athen. I. p. 30. dicuntur πρόκροσσοι impetum fecisse in hostem, intelligendi sint *facto cuneo irrupisse.* His ita perscriptis, nunc demum animadverto, camdem in sententiam vocab. πρόκροσσαι a Reiskio esse expositum. "Πρόκροσσοι, ait, dicuntur res omnes *seriatim et per* "*gradus porrectæ et procedentes*, ita ut, quo magis proceda-"tur in altum eo res magis introrsum recedat, et quasi mi-"nuatur, ut sunt gradus scalarum ad plani inclinati modum "positarum." SCHWEIG.

2. τῆς θαλάσσης ζεσάσης] Longini κακόστομον elegantissimæ dictionis tantum modo in repetitis toties sibilantibus est literis, quas alii ad æstuantis stridorem maris aptissimas putarent: namque, uti Latinis *fervere mare, fervor maris*, ita κύματα Gregor. Naz. Stel. I. p. 55. B. ἐπὶ πολὺ μετεωρισθέντα καὶ ἀναζέσαντα: et Liban. t. II. p. 516. C. ἐν ζέοντι τῷ κλύδωνι, parili translationis figura. Ventus ex septemtrione et Hellesponto flans, propterea que *Hellespontias* dictus, Atticæ regioni marisque Ægæi insulis gravis et damnosus accidebat, Aristotele Problem. XXVI. 57. p. 198. ed. Sylb. docente. Jucunda sunt Aristidis in tempestatis ἐκφράσει ad Arginusas, ἄρτι μὲν—ὤδινεν ἡ θάλασσα, καὶ κατέβαινεν Ἑλλησποντίας λαμπρὸς, apud Hermogenem Form. Orat. I. 5. p. 280. WESS.

4. περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα] Ex codd. decernendum, αὐτὴν scripserit, an ἀκτὴν, an ἄκρην τὴν Σηπιάδα: in quibus permutandis sæpius errarunt librorum scriptores. Σηπιάδος ἀκτῆς meminit Noster c. 183. et 191. Aliis ἄκρα ἐν Μαγνησίᾳ dicitur Σηπίας: vid. Wess. ad Diod. XI. 12. et Cellar. Geogr. Ant. t. I. p. 870. Hîc narrata spectans Clemens Alex. Strom. VI. p. 753, 36. (οἱ ἄνεμοι) πνεύσαντες, inquit, ἐῤῥωμένως περὶ τὴν Σηπιάδα ἄκραν συνέτριψαν πᾶσαν τὴν παρασκευὴν τοῦ Περσικοῦ στόλου. Eadem obversabantur Straboni IX. p. 675. C. D. ubi Xerxis στόλος partim dicitur ventis εἰς Ἰπνοῦντα τόπον τραχὺν τῶν περὶ Πήλιον παρενεχθείς: sic vocasse locum videtur Strabo: Herodotus, quod Casaub. monuit, naves partim scribit delatas πρὸς Ἰπνοὺς καλεομένους τοὺς ἐν Πηλίῳ. Pelii montis Ἰπνοὶ apte dici potuerunt, instar similium Ἰπνόεις vel Ἰπνοῦς. VALCK.

4. ἤν τε τοῦ etc.] Dederat scriptor accuratissimus: ἤν τε τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα ἀφόρητον: duæ hic quoque literæ sunt a vicinis absorptæ, quas postulat sermonis genius. Contra χρῆμα πολλὸν νεῶν et similia recte scripta leguntur IV. 81. Sed III. 109. πολλόν τι χρῆμα τῶν τέκνων: ut Xenoph. p. 23, 25. σφενδονητῶν πάμπολύ τι χρῆμα. ἄπειρόν τι χρῆμα νοημάτων, Dionys. Halic. II. p. 249, 1. Hinc etiam diversum hoc in loco τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα, comparandum cum Aristophaneis: τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν· τὸ χρῆμα τῶν κόπων· τὸ χρ. τοῦ πλακοῦντος. Ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος. VALCK.

189 2. τὸν Γαμβρὸν ἐπίκουρον καλέσασθαι] Oraculo jussi, Boream intellexerunt Athenienses, qui κῆδος συνῆψε τοῖς Ἀθηναίοις, ἁρπάσας Ὠρείθυιαν Ἐρεχθέως, Schol. in Soph. Antig. 978. atque adeo generum Erechthei, Erechthidarumque affinem: Suidas videatur in Γαμβρὸς, qui in voc. Ἀφέται oraculo Deum jussisse scribit, ἀνέμῳ συγγενεῖ θύειν· εἶναι δὲ συγγενὴς λέγεται (ὁ Βορέας) διὰ τὴν Ὠρείθυιαν. Ubi dicitur Themistocles Aristidi t. III. p. 349. στησάμενος τὴν ναυμαχίαν κατιόντος τοῦ πνεύματος: Schol. ms. οὕτω φησὶν ἔστησαν τὰς ναῦς, ὥστ' ἔχειν Βορέαν ὄπισθεν, ἵνα προσβαλὼν τοῖς Πέρσαις ὀξέως ἐπέλθοι· τοῦτο δὲ φησὶν ἀπὸ τοῦ μύθου, ὅτι ὁ Βορέας ἐραστὴς ἐν (ὢν) Ὠρειθυίας—συνέπραξε τοῖς Ἀθηναίοις· τούτου δὲ ὁ Ἡρόδοτος οὐ μέμνηται. Ob opem sibi latam Boreæ sacellum ad Ilissum sacrarunt Athenienses juxta Herodotum: neque tamen illud valde frequentatum æstimes e Phædro Platonis p. 129. ubi ignoranti locum Phædro, e quo puellam rapuerit Boreas, digito demonstrans Socrates, καί που τὶς, ait, ἐστὶ βωμὸς αὐτόθι Βορέου. vid. Meurs. Att. II. 5. Secundum Pausan. II. p. 138. in monte Sicyoniæ βωμός ἐστιν ἀνέμων: et in foro Coroneæ, IX. p. 778. Megalopolitæ apud eumdem VIII. p. 673. θεῶν οὐδενὸς Βορέαν ὕστερον ἄγουσιν ἐς τιμήν. VALCK.

3. κατὰ δὴ τὸ κῆδος τοῦτο] Pausanias hinc, Boream Atheniensibus διὰ τὸ κῆδος ἀμύναντα τῶν τριήρων τῶν βαρβαρικῶν ἀπολέσαι τὰς πολλὰς, prodidit lib. I. 19. p. 45. Proximum ὡς φάτις ὥρμηται relinquo. Quod si multitudinis numero φάτις haberetur, alienum ὡρμέατο haud foret, nunc secus. Vid. V. 104. WESS.

4. οὐκ ἔχω εἶπαι] Caute satis. Βορεασμῶν Atticorum, de

quibus Alberti ad Hesychium in voce, et doctissimi viri in Ælian. Var. XII. 61., alii diversiorem perhibebant originem. Præterea Delphis ex responso Apollinis Persicæ classis damnum arcessebant in Clement. Alex. Strom. VI. p. 675. WESS.

190 1. τετρακοσιέων οὐκ ἐλάσσονας] De numero fractarum navium gemina Diodorus XI. 12. WESS.

2. παιδοκτόνος.] Hæc si sic Latine legantur, ut convertenda censeo, *nam angebatur ob liberos dira quadam calamitate necatos;* non ipse Aminocles haberi poterit παιδοκτόνος: qualem dum habuisse videtur, sumpsit hinc occasionem Plutarchus criminandi Herodotum, tanquam studiose quærentem locum, ἐν ᾧ θήσεται τὴν Ἀμεινοκλέους παιδοφονίαν: hanc indignatus immixtam narrationi p. 871. B. Lapsus in minutis Palmerius se objecit Plutarcho; cui defensor venit Reiskius Anim. ad Gr. Auctor. t. II. p. 523. VALCK.

Ib. Plutarchus malignitatis dum Herodotum proterve arcessit, ejusdem criminis culpam sustinet. Postulatne παιδοκτόνος ejus συμφορὴ, ut Aminocles παιδοφονίας, sive, *cædis liberorum*, in reatu sit? Equidem, etsi dictio ex ambiguo aliquid offert, non opiner. Ἄχαρις συμφορὴ παιδοφόνος, *ingratam calamitatem, liberos occidentem*, unice exprimit; quæ quidem Aminoclem, alioqui opum copia fortunatum, sed casu liberis orbum, contristabat. Confer vindicias Herodoto a Palmerio paratas, Exerc. in Gr. Auctor. p. 37. WESS. Reiskius "Ego quidem, ait, nullus dubito ex He-"rodoti verbis hoc efficere, *liberorum Aminoclis aliquem pa-"tris manibus*, quacunque demum caussa vel ratione, *peri-"isse.*" Quisquis citra præjudicatam opinionem Nostri verba I. 41. coll. cum I. 35. item III. 50. coll. cum c. 52. consideraverit, de veritate hujus interpretationis nullus, puto, dubitabit. SCHWEIG.

191 2. ἔντομά τε ποιεῦντες] De ista formula vide ad II. 119. notata. SCHWEIG.

2. καταειδόντες γόησι τῷ ἀνέμῳ] Dativus τῷ ἀνέμῳ est ex Herodoteo more scribendi, neque debet adeo sollicitari[k]. In-

[k] Vide ad VII. 9. notata. SCHWEIG.

geniose Reiskius tentabat χοῆσι: sic dicerentur *factis libaminibus incantantes ventum.* Euripidis Iphigenia in Tauris 1337. Ἀνωλόλυξε, καὶ κατῇδε βάρβαρα Μέλη, μαγεύουσ᾽: *ululatu barbarico magicos cantus* (Seneca Med. 684.) *occinebat:* ita corrigo vulgatum ματεύουσ᾽, illinc alienum. Κατᾴδειν, *occinere*, juxta Budæum, Herodotus posuit pro *incantare*. Filiam mactatam putabat ad ventum sedandum Æschyli Clytæmnestra in Agam. 1427. ἐπῳδὸν Θρῃκίων ἀημάτων, ut optime restituit Canterus. Apud Sicyonios sacerdos sacra faciebat, ἡμερούμενος τῶν πνευμάτων τὸ ἄγριον· καὶ δὴ καὶ Μηδείας, ὡς λέγουσιν, ἐπῳδὰς ἐπᾴδει, Pausan. II. 12. VALCK. Wesselingii conjecturam γόοισι probat Schneider in Lexic. crit. Verum fortasse fuerit γόησι, quod et Pavius probavit, et nos cum Schæf. edidimus: nec vero hoc ego *cum præstigiatoribus*, sed *per præstigiatores* Latine reddendum censeam. Fuerint autem forsan γόητες *classis quædam Magorum.* SCHWEIG.

2. ἐκόπασε] Abydenus, τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ ἐπεί τε ὦν ἐκόπασε *tempestas* eluvionis caussa, in Euseb. Pr. Evang. V. 12. Et Ælian. apud Suidam voc. Ἐστόρεσεν: οἱ δὲ ἄνεμοι παραχρῆμα ἐκόπασαν καὶ τὸ κῦμα ἐστορέθη: quo de genere alia Wetsten. ad Matth. XIV. 32. WESS.

Ib. ἢ αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε] *Aut sponte sua* velut lassus *conquievit ventus.* Tanquam ἄσεμνον τὸ Κοπιάσαι (ἐκοπίασε legisse videtur) καὶ ἰδιωτικὸν hîc notavit Longinus π. Ὑψ. XLII. 2. Legitur in Ev. Matth. XIV. 32. ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, et alibi, apud Albertum ad Hesych. in voc. et Wetstenium. Reprehendendus idcirco Longinus illis videri poterit, qui in libris nostris sacris, ad populi captum sapientissime scriptis, voces tamen notatas nolunt ut ἰδιωτικὰς, quique, bonum Thomam Mag. supra modum nuper criminati, incogitanter Atticam verborum etiam venantur elegantiam, ubi sola rerum erat quærenda puræque disciplinæ magnificentia. VALCK.

193 1. ὡς ἐπαύσατό ἔστρωτο] Eustath. in Od. γ΄. p. 119, 38., Ἡρόδοτος εὐδίαν φράζων φησὶν, ἐπαύσατο (sic Ἐκόπασεν reddidit Hesych.) ἄνεμος, καὶ κ. τ. ἔστρ. His usus est Schultens ad Jobi XXX. 27. vid. Bergler in Alciphr. p. 2. Docte A. Gellius Noct. Att. II. 30. *Fluctus,—simul ac ventus posuit,*

sternuntur et conflaccescunt, et mox fluctus esse desinunt. κύματα οὐκ ἔτι εἰσὶ κύματα, *æquore* nempe *pacato. Stratum æquor* attigit I. F. Gronov. Obs. III. c. 22. Tueri voluit Burm. in Ovidii Her. XV. 213. vulgata: *Solve ratem; Venus, orta mari, mare præstat amanti:* me judice recte diceretur, *mare præstet æquor;* ut Metam. XI. 749. *ventos arcet Æolus egressu, præstatque nepotibus æquor;* id est ἀκύμονα Πόντου τίθησι νῶτα, Eurip. Iph. in Taur. 1445. Sed in altero loco legendum, partim cum Slichtenhorstio: *Venus, orta mari, mare sternet amanti:* sic Epist. XIX. 16. *auso Venus ipsa favebit; Sternet et æquoreas æquore nata vias.* VALCK.

2. ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον ἐς Αἶαν] Dum *ad aureum vellus petendum Æam navigabant:* id enim semper notat in talibus ἐπί: ἐπὶ τὸ κῶας, ἐπὶ τὸ νάκος πλεῦσαι. Poëtis μετά: Theocrit. XIII. 16. Ἀλλ᾽, ὅτε τοι χρύσειον ἔπλει μετὰ κῶας Ἰήσων Αἰσονίδας, οἱ δ᾽ αὐτῷ ἀριστῆες συνέποντο. *Lecti juvenes, Argivæ robora pubis, Auratam optantes Colchis avertere pellem,* Catullo Carm. LXIII. 5. Theocrito præivit aliisque Homerus Od. α΄. 184. Πλέων—Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν: id est, ἐκεῖθεν ἀπάξων χαλκόν. In Theocriti Παιδικοῖς, βαίην—πέδα (id est μετὰ) Κέρβερον. Apud Xenoph. Ἀναβ. VI. p. 220, 31., ἔνθα λέγεται Ἡρακλῆς ἐπὶ τὸν Κέρβερον κύνα καταβῆναι. Aristoph. Βατρ. 111. ἡνίκ᾽ ἦλθες ἐπὶ τὸν Κέρβερον. Meminit peninsulæ Diodorus XIV. 31., ὅπου φασὶν Ἡρακλέα τὸν ἐξ ᾅδου Κέρβερον ἀναγαγεῖν. Corrigatur Herodoto nostro tributus libellus de Vita Hom. c. 17. ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίην τινὲς ἐπὶ ξύλον παρεσκευάζοντο πλεῖν: male vulgatum, nuper etiam Londini, ἐπὶ ξύλου. In his ἐπὶ cum ἐς ponuntur ut nostro loco, et semper apud accuratiores, solos ferme dignos, quorum phrasis cum Herodotea componatur: Thucyd. IV. c. 13. ἐπὶ ξύλα ἐς μηχανὰς (ut ἐς τειχισμὸν ἐργαλεῖα VI. 44.) παρέπεμψαν τῶν νεῶν τινας ἐς Ἀσίνην. Xenoph. Ἑλλ. V. p. 337, 2. πέμπουσιν — ἄνδρας ἐς Παγασὰς ἐπὶ σῖτον: p. 260, 19. πέμψας τριήρεις ἐς Λακεδαίμονα ἐπὶ χρήματα: paulo post legitur, ἔπεμψα χρήματα ἄξοντας. Aristoph. Ἐκκ. 814. Ἔπειτ᾽ ἐχώρουν εἰς ἀγορὰν ἐπ᾽ ἄλφιτα. VALCK. Sic statim ἐπ᾽ ὕδωρ πεμφθέντα, *aquatum missum.* SCHWEIG.

8. βασιληΐων δικαστέων] Vide supra, III. 14. WESS.

194 2. λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος πλέω ἀγαθὰ] Antiquæ videlicet Persarum legi Darius libenter obsecundavit; de qua, laudata I. 137., quædam notata sunt in VI. 30. sed præter Brissonium citari debebat Heraldus Advers. I. 9. VALCK.

196 3. Ὀνόχωνος] Tzetzæ in Lycophr. 1424. Ὀνώχων, commentanti de Ilisso et Mæandro, a Xerxis exercitu potando exsiccatis, et Herodoti quidem fide, quæ alios in amnes c. 42. et 109. dicta fuerunt. Οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ non turbo, quantumvis ἀντέχρησε tali in re cap. 127. et 187. Geminum ferme cap. 43., οὐδ' ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ—πινόμενος. Quod enim hîc accessit τὸ ῥέεθρον, ex tacito κατὰ pendere, doctrina Porti est. Adi Abreschium Dil. Thucydid. p. 127. WESS. Conf. ad VII. 43. notata. SCHWEIG.

197 1. Λαφυστίου Διὸς] Habet suum sibi cognomentum Jupiter, ab Holstenio[1] dudum laudatum. Λαφύστιον Jovem in Phrixi Hellesque fabula Critici Apoll. Rh. II. 655. et Pausanias Attic. cap. 24. (ubi Kuhnius bene) norunt; Bacchum Λαφύστιον Etymologus. WESS.

2. Ut locus detur istis, Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοὶ, Herodotei non immemor moris, puto tamen præcedere debere mentionem ληΐτου: hanc ego vocem in ista sede libenter collocarem, quam nunc occupat vox πρυτανηΐου, Herodotum hac ratione scripsisse jam olim suspicatus: ὃς ἂν ᾖ τοῦ γένεος τούτου πρεσβύτατος, τοῦτον ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ ληΐτου αὐτοὶ φυλακὰς ἔχουσι· Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοί. *Quod esset populi, populicum,* sive *publicum,* τὸ δημόσιον, pro diversa pronunciatione vocis λαὸς, λεὼς, ληὸς, dixerunt veteres, λάϊτον, λέϊτον, λεῖτον, λήϊτον, et λῆτον. Horum primum suis in libris sæpius invenisse Grammaticos, Hesychiana monstrant, quæ Kusterus et Ruhnken. Epist. Crit. I. p. 54., redintegrarunt: Λάϊτον, τὸ ἀρχεῖον: Λάϊτον, πρυτανεῖον: Λαΐτων, τῶν δημοσίων τόπων. Cetera Piersonus attigit ad Mœr. Att. p. 252 seq. De Græciæ civitatum prytaneis luculenta est Casauboni Dissertatio Animadv. in Athen. XV. c. 19. Inventis Casauboni quædam addiderunt alii. VALCK.

[1] Annot. in Ortelium p. 102.

2. τούτῳ ἐπιτάξαντες] Interpres Apollonii Rh. II. 655. in suam usque ætatem valuisse scribit, ἕνα τῶν Φρίξου ἀπογόνων εἰσιέναι εἰς τὸ πρυτανεῖον καὶ θύειν τῷ εἰρημένῳ Διῒ, h. e. Λαφυστίῳ, discrepans ab Herodoto, et de victima tacens, quam humanam fuisse viæ duces Xerxem condocefaciunt, adfirmatque Plato in Minoë p. 315. c. καὶ οἱ τοῦ Ἀθάμαντος ἔκγονοι, οἵας θυσίας θύουσιν Ἕλληνες ὄντες: namque victimas eum ejuscemodi indicare, quæ de crudelibus Carthaginiensium aris et inmolatis ibi Saturno liberis fuerunt præscripta, patefaciunt. WESS.

3. ὥστ' ἔτι πρὸς τούτοισι] Frequens πρὸς δ' ἔτι τούτοισι in talibus est, III. 65. IX. 110. Ὡς continuat narrationem τῶν κατηγεμόνων, cujus initium, ὡς Ἀθάμας, tum ὡς ἐκ θεοπροπίου, porro ὥς τ' ἔτι πρὸς τούτοισι, et in sequentibus similiter. WESS.

Ib. ὡς θύεταί τε ἐξηγέοντο στέμμασι πᾶς πυκασθείς: *totus infulis coopertus.* Στεφάνοις πυκασθεὶς Euripidis est in Alc. 796. et 832. κάρα στεφάνοις πυκασθείς. Κάρη στεφάνοις πυκάσαντας præbet oraculum in Demosthen. Mid. p. 332. Theocr. II. 153. καὶ φάτο οἱ στεφάνοισι τὰ δώματα τῆνα πυκάσδεν. Εἰκόνισμα κισσῷ καὶ στεφάνοισιν ἀμπυκασθὲν est in epigramm. Anthologiæ ineditæ Phalæci. Phrixi filio quale datur hic nomen, Κυτίσσωρος, dederat et Apollon. Rhod. II. 1159. Genuino Κυτίσωρος modulus reluctatur in versu. VALCK. Assentior fere Schweighæusero πᾶς pro πᾶς τις, sive ἕκαστος accipienti. Vertatur igitur non cum Valckenærio *totus infulis coopertus*, sed *unusquisque infulis coopertus*.

4. Κυτισσώρου] Criticis Apollon. Rhod. II. 1125., ipsique Apollonio 1159. Κυτίσωρος, Straboni XII. p. 820=544 extr. Κύτωρος, sine ulla mendi suspicione, qua male a Palmerio Nostri lectio ibi premitur. Κύτωρος quoque Apollodoro I. 9. 1., ad quem Galeus[m]. Ceterum Athamas, ut καθαρμὸς regionis, aræ fuit admotus, jam jam inmolandus, at conmodum liberatus a Cytissoro superveniente, uti Herodotus; sive, sicuti in Sophoclis Athamante, ab Hercule, apud Interpretes Aristophanis Nub. 256. WESS.

[m] At mssti quidem Apollodori Κυτιάσωρος præferunt. SCHWEIG.

198 4. λόγος ἐστι ἀναφανῆναι.] Sic loqui solet Noster: III. 5. ἐν τῇ λόγος τὸν Τυφῶ κεκρύφθαι: c. 115. ἀπό τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾷν λόγος ἐστί: VII. 129. τὴν Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην. In fabulosis, quæ perpauca duntaxat attigit, λέγεται ponere solet Thucydides; quo historicorum principe mihi quidem minus digna videntur, quæ prostant III. c. 88. νομίζουσι δὲ etc. quo libenter referrem Scholion e MS. ad finem cap. 83[n]. relatum: τὰ ὠβελισμένα οὐδενὶ τῶν ἐξηγητῶν ἔδοξε Θουκυδίδου εἶναι. Nostro loco Dyras fertur auxilio venisse Herculi καιομένῳ, in summo scilicet Œtæ montis cacumine, cujus illinc ducta nomina suo more tractavit Hemsterh. in Lucian. Tim. c. 7. Straboni IX. p. 655. c=428. memoratur Δύρας, ὃν φασὶν ἐπιχειρῆσαι τὴν Ἡρακλέους σβέσαι πυράν. VALCK.

199 2. τοῦ δὲ οὔρεος—ἐστὶ διασφὰξ] Hinc Strabo IX. p. 656. A =428. C. πρὸς μεσημβρίαν τῆς Τραχῖνος φησὶν Ἡρόδοτος εἶναι βαθεῖαν διασφάγα: hinc illum sequentia quoque sumsisse monuit Casaub. Fluminis Μέλανος ex c. 198. meminit Eustath. in Dionys. 414. Φοίνικος etiam Strabo ex cap. 200. VALCK.

200 2. δέδμηται] Ὁδὸν τὴν ἔδειμαν legimus lib. II. 124.; cui Lucani simile, *construxisse vias*, II. 673., et *instructio viæ publicæ et pontium stratarumque* Legis VI. Cod. Theod. de Itin. muniend. WESS.

3. κώμη τέ ἐστι τῇ οὔνομα Ἀνθήλη κεῖται] In his verbis aut τὸ ἔστι aut τὸ κεῖται tollendum scribit Berkel. ad Steph. Byz. in Ἀνθήλη: et τὸ κεῖται omisit hæc excitans Holsten. Prius e vicinis nasci potuit; si servant codices, neutrum loco moverem. Herodoteum est κέεται: lib. IV. 184. ἁλέσι γάρ σφι ἔστι Ἄτλαντες οὔνομα, ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ αὐτέων οὔνομα οὐδὲν κέεται. VALCK.

Ib. χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρὺς etc.] Concludit ex his Palmerius, Exercit. p. 36., nullam Herodoti ætate urbem hic Pylæam, cujus Plutarch. t. II. p. 409. A. meminerit, fuisse; non sine veri specie, modo Plutarchus talem huic tractui urbem dederit, super qua re dubito. Opinor Cererem *Amphictyonidem* non diversam a *Pylæa* esse. Δημητρὶ τῇ Πυλαίῃ τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἐδείματο, Callimachus

[n] Huic scholio obsecutus totum cap. 84. uncinis inclusit Bekkerus.

Epigr. XLI., templi ejus conditorem ostendens Acrisium. Eadem Ceres ab Erotiano in Πύλαι memoratur. WESS. Circa vicum Anthelen spatiosus erat campus, in quo templum fuisse traditur Cereris 'Αμφικτυονίδος. Δήμητρος etiam ἱερὸν commemorat Strabo p. 656. c=429. ἐν ᾧ κατὰ πᾶσαν Πυλαίαν θυσίαν ἐτέλουν οἱ 'Αμφικτυόνες. Ulpian. in Demosthen. pag. 43, 27. τὴν σύνοδον Πυλαίαν ἐκάλουν·—ἔθυον δὲ Δήμητρι οἱ Πυλαγόραι. Suspicor istius Cereris Πυλαίας templum intelligendum in Callim. Epigr. XLI. Δήμητρι τῇ Πυλαίῃ, τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν 'Ακρίσιος τὸν νηὸν ἐδείματο: nam sic dictam Cererem liquet ex Erotiano: Πύλας: Τόπος Θεσσαλίας, ἐν ᾧ καὶ τὸ τῆς Πυλαίας Δήμητρος ἱερὸν ἵδρυται: quibus usus est in eam rem solis Meursius Att. Lect. IV. 3. VALCK.

202 1. Ἔσαν δὲ οἵδε 'Ελλήνων etc.] Eosdem ubi Græciæ populos ex Herodoto recenset Pausan. X. 20., ex singulis totidem ad Thermopylas venisse scribit, quot hîc nostris in exemplaribus memorantur. Quod si tamen ad calculos sedeas, ex Herodoto summam tantum colligas hominum 5200.; ex Pausania vero 11200. Hic nempe suspicatur Locros Opuntios fuisse 6000. Λοκροὺς, ait, τοὺς ὑπὸ τῷ ὄρει τῇ Κνημῖδι 'Ηρόδοτος μὲν οὐχ ὑπήγαγεν εἰς ἀριθμὸν, ἀλλ' ἀφικέσθαι σφᾶς ἀπὸ πασῶν ἔφη τῶν πόλεων. Herodoteum est πανστρατιῇ. [cap. 203.] Sed in hac recensione nonnihil est adjuvandus Pausanias: ista, prout vulgantur, ab illo scribi non potuerunt, παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν ἑπτακόσιοι· ἐκ δὲ Θεσπείας καὶ Θηβῶν τετρακόσιοι: populares, sed hostes acerrimi, non bene junguntur Thespienses et Thebani; a Thebanis etiam perperam distinguuntur Bœoti. In plerasque civitates Bœotiæ Thebani exercebant imperium, cui potentiores semper reluctabantur: una voce ἐκ transposita, cum Nostro Pausanias, et secum ipse, redibit in gratiam: scripserat procul dubio: παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν, ἑπτακόσιοι ἐκ Θεσπείας, καὶ ἐκ Θηβῶν τετρακόσιοι. Herodotus: ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν (παρῆσαν) Θεσπιέων τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι. Reliquis stationem deserentibus, cum Lacedæmoniis (juxta Herod. cap. 222.) soli manserunt Thespienses et Thebani, hi quidem coacti, Θεσπιέες δὲ ἑκόντες μάλιστα. Secundum Diodor. XI. 9. Leo-

nidas Θεσπιεῖς μόνους παρακατέσχε. Ejusdem Diodori XI. 4., si rite exigatur, numerus Græcorum in universum, qui cum Leonida ad tutandum introitum Græciæ narrantur profecti, non multum discrepat ab Herodoteo; vicinos ille Locrenses illuc venisse statuit mille; totidemque Melienses; Μηλιέων enim nomen τῷ Μιλησίων substituendum cum Wess. Ceterum quæ laus ab aliis constanter tribuitur Thespiensibus, illam dat libertatis amantissimis Platæensibus Auctor orat. c. Neær. inter Demostheneas p. 740. Μόνοι τῶν ἄλλων Βοιωτῶν —μετὰ Λακεδαιμονίων καὶ Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι τῷ βαρβάρῳ ἐπιόντι συναπώλοντο. Mihi potius Athenienses videntur et Themistoclem sequuti Platæenses, quam Leonidam et Lacedæmonios. VALCK.

1. καὶ Μαντινέων χίλιοι etc.] Accedit Pausanias manifesto X. 20., eundem Græcorum numerum hinc repetens, inprudenter tamen e Thespiensibus et Thebanis CCCC. arcessens, cum illi Bœotis IↃCC. accesserint. Herodotum præterea ait, Locros Epicnemidios in catalogum nominatim non addidisse, sed ἀπὸ πασῶν πόλεων Locros venisse, Nostri πανστρατιῇ explicans: venisse vero, si quid suspicioni detur, ad sex capitum millia; cujus conjectionis caussam subdit, me judice, vagam et incertam; sequeretur sane, Locros ista ad Thermopylas excursione conglobatam Græcorum multitudinem longe exsuperasse. Diodorus non plus mille annumerat lib. XI. 4., Strabo μετ' ὀλίγων ait τῶν ὁμόρων τοῖς τόποις Leonidam has fauces defendisse, IX. pag. 656. B. WESS.

203 3. εἶναι δὲ θνητὸν οὐδένα] Frequenter a numero singulari transeunt ad pluralem; hic tamen cum Koenio legendum puto, θνητῶν οὐδένα, ob sequentia, τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐτέων μέγιστα. Euripides in Antiopa: τῶν πολλῶν βροτῶν Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς. Fortunatorum ullum aut esse aut futurum negat Herodot. τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινομένῳ οὐ συνεμίχθη. Euripidis ex Æolo sententia nobilis perplacuit philosophis et Platoni: Οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακά, 'Αλλ' ἔστι τις σύγκρασις, ὥστ' ἔχειν καλῶς. *Alterum enim ex altero, sicuti Plato ait, verticibus inter se contrariis deligatum est; sustuleris unum, abstuleris utrumque,* A. Gellius ex

Chrysippo, Noct. Att. VI. 1. quod ex Epitome Lactantii p. 57., suppleri poterit et corrigi. VALCK. Vide Matthiæ Gr. gr. 462.

3. τοῦ Δορύσσου] Pausanias, Plutarchus, et quos Meursius Regn. Lacedæm. c. 9. laudavit, regium nomen haud edunt aliter; præterque eos omnes, clypei, ad veteris Spartæ ruinas a Fourmontio eruti, hæc inscriptio:

ΤΑΛΕΚΛΟΣ ΤΟ ΑΡΧΕΛΑΟ
ΤΟ ΑΓΕΣΙΛΑΟ ΤΟ ΔΟΡΥΣΣΟ
ΤΟ ΛΑΒΟΤΑΣ ΤΟ ΕΧΕΣΤΡΑΤΟ
ΒΑΓΟΣ.

tum medio in clypeo:

ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ.

Provulgata ea est in Conment. Acad. Inscript. t. XVI. p. 103. per ad hunc locum utilis, cujus quidem ΛΑΒΟΤΑΣ una littera justo auctior scribitur. ΒΑΓΟΣ gentili dialecto, teste Hesychio, βασιλεύς. ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ, Ionum sermone τοῦ Ἥγιος. WESS.

205 2, Δωριέος—τελευτήσαντος ἐν Σικελίῃ] Vide lib. V. c. 42—46. SCHWEIG.

3. τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους] *Omnes militari ætate*, τοὺς ἐν ἡλικίᾳ Demosthen. Philipp. I. p. 31. τοὺς ἐν ταῖς ἡλικίαις Polyb. IV. 82., sive ἐν ἡλικίᾳ ὄντας μέσῃ τε καὶ καθεστηκυίᾳ, quomodo Plato Ep. III. p. 316. c. et Thucydides II. 36. ubi Abreschius. Tales Epicurus, laxius tamen pro sua doctrina, ἐν αἰσθήσει καθεστῶτας dixit apud Stob. Serm. XVII. pag. 159. WESS. Larcherus, in Notis tum ad hunc locum, tum ad VIII. 124. perquam probabile fecit, intelligendos esse *trecentos ex honestioribus civibus Spartanos*, qui (licet equis non uterentur teste Strab. X. 421 seq.) *Equites* nominabantur, regemque ad bellum proficiscentem comitabantur, et in acie ei præsto erant, coll. Thucyd. V. 72. Jam, quod ipsum verbum τοὺς κατεστεῶτας idem Larcherus interpretatur *le corps fixe et permanent*, quasi Latine diceres *stabile et perpetuum agmen;* id quidem minus convenire videtur cum eo quod hîc legimus, *selegisse regem hos trecentos;* nam si stabile et perpetuum agmen, constansque illa cohors fuisset, *delectui* non fuerat locus, et ἀναλαβὼν, non

ἐπιλεξάμενος, dicturus scriptor erat. Quare superest ut intelligamus, Equitum, qui nominabantur Spartæ, multo majorem fuisse numerum quam trecentorum; ex lege vero et instituto civitatis, regem ad bellum profecturum de illo numero *trecentos* sibi comites *selegisse*, et quidem (quod ex hoc loco discimus) *patresfamilias*, quibus domi liberi essent. Itaque τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους recte cum Schulzio simpliciter Latine reddemus *constitutos illos* (nempe *lege constitutos*) *trecentos viros*, sive *legitimum numerum trecentorum virorum*. SCHWEIG.

5. ἀλλοφρονέοντες] Auctore Diodoro XI. 4. scissi in factiones Thebani ἀπὸ τῆς ἑτέρας μερίδος quadringentos misere; quod an ex hac male sumta voce, an aliunde acceptum prodiderit, non novi. Acriter hîc Plutarchus insurgit, Malign. Herod. p. 867. A., Leontiaden Thebanorum ad Thermopylas ducem fuisse, testibus Aristophane et Nicandro negitans. Eos equidem scriptores revereri soleo, sed tanto ætate seriores an valide Herodotea dissipare potuerint, apud me dubium manet, atque hoc magis, quod Leontiadæ filiique ejus Eurymachi Herodotus ævum proxime attigerit, et utrumque probe, ut cap. 233. innuit, noverit. WESS.

206 2. Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμποδὼν] Maligne Nostrum, ut solet, criminatur Plutarch. t. II. p. 873. E. nam remorabantur illa sæpius expeditiones suscipiendas, et natura bellicosos Lacedæmonios ab incœpto tamen retardare solebant *Carnea* et *Hyacinthia*; quos dies festos libentius ante agebant domi, quam alibi tractarent bellica: vid. Thucydid. V. 75. 76. et cap. 54. ubi Schol. τοῦ Καρνείου, (ait, μηνὸς) πολλὰς ἔχοντος ἱερὰς ἡμέρας, οὐκ ἐστρατεύοντο: his ineptulus quis interjecerat ista: ἢ καὶ πάσας ἱερὰς μᾶλλον. Attigit in Κάρνεια Castellanus: plura de festo τῶν Καρνείων, (quod nomen pro Καρίων ponendum in Schol. ad Aristoph. Ὄρν. 11.) Lacedæmoniis horumque colonis cum aliis Doriensibus communi, dederunt Meursius, Spanhemius, et Duker. Athenis iterum occupatis a Mardonio, ab auxilio laborantibus ferendo Lacedæmonios Hyacinthia remorabantur, Herod. IX. 6., quod turpiter domi manentibus acerbe objiciunt Athenienses ibid. c. 11. ὑμεῖς μὲν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ὑακίνθιά τε ἄγετε

καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμάχους. In Messenicis Pausanias IV. 19., quadraginta dierum pactas narrat cum Messeniis inducias, hac addita ratione: ἐπῄει γὰρ τὰ Ὑακίνθια. Eadem forma loquendi Lacon Theocriti V. 83. ait, τὰ δὲ Κάρνεα καὶ δὴ ἐφέρπει: est enim ἕρπειν Dorice idem ac ἐλθεῖν. VALCK.

3. ἦν γὰρ κατὰ τωὐτὸ Ὀλυμπιὰς—συμπεσοῦσα] Anni æstas erat media, τῆς ὥρης μέσον θέρος VIII. 12., in quam et Spartanorum Carnia et Olympias LXXV. incurrebant. Carnia illos, ludi Olympici ceteros ex Peloponneso ac Græcia, hosti ne obviam cuncti irent, inpediebant. Res ad Thermopylas opinione citius fuit peracta, et sub ipsum quidem ludorum tempus: nam perfugæ ex ea clade Arcades, *Olympia cum maxime celebrari, gymnicaque a Græcis spectari certamina*, rogitantibus Persis respondent, VIII. 26. Quin Peloponnesii, audita Leonidæ nece, ubi Carnia et Olympia præterierant, frequentes ad Isthmum iter maturarunt, ibid. cap. 72. Atque hæc de tempore. Ceterum ἐνενῶντο et διενενῶντο pro diversa formandi ratione alium habere tonum possunt, pingique ἐνένωντο et διενένωντο, Sylburgio accurate docente ad Clenardi Grammat. p. 473. Supra lib. I. 77. ἐνένωτο. WESS.

207 2. περισπερχεόντων] Ut centies alibi, hic quoque literæ ΘΕ in ΕΟ fuerunt, ut puto, depravatæ. Corrigo, περισπερχθέντων: ceteris Peloponnesiis *ob istam sententiam cum vehementer indignabundi succensuissent Phocenses et Locri*; neque mirum; vid. Diodor. Sic. XI. 4. Περιθύμως ἔχοντα dixit Herod. II. 162. κάρτα θυμωθῆναι VII. 39. Σπερχθῆναι τῇ γνώμῃ accipi potest, ut ἀθυμεῖν τοῖς γεγενημένοις, ἀχθεσθῆναι τινὶ πράγματι, etc. Jam vero neque Herodoteum est, quantum intelligo, nec Ionicum, σπερχέειν, sed σπέρχεσθαι et σπερχθῆναι. Quædam leguntur adscripta ad Herod. V. 33. ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῃ, *Aristagoræ succensuit*. In Callim. Hymn. in Delum 60. Latonæ Juno dicitur Σπερχομένη μέγα δή τι καὶ οὐ φατόν: id est περισπερχομένη. Hesychius: Σπέρξομαι, ὀργισθήσομαι. Ἐσπερξάμην, ὠργίσθην. Phavorin. Σπερχθεὶς ἀντὶ τοῦ θυμωθεὶς καὶ ταραχθεὶς λέγουσιν Ἴωνες: imo vero Herodotus illud oportet utroque adhibuerit significatu. Suidas, Σπερ-

χθεὶς παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ταραχθεὶς, θυμωθείς. Horum prius, obvium et in gloss. Herodot., pertinet ad I. 32., ubi *conturbatus* Crœsus dicitur σπερχθείς: posterius, θυμωθεὶς, mea sententia hunc spectat locum. Excerpentes ex Herodoto aliisque verba, sæpe præfixas omisere præpositiones grammatici. Color quidam vulgato conciliari poterit Ionicus; sed ludibria librariorum ut Ionicæ formæ nobis non debent adnumerari. VALCK. Σπερχέειν nec Herodoteum nec Ionicum esse verbum ultro concedo. Sed, si probum vocabulum περισπερχὴς est, a verbo περισπέρχομαι derivatum, quidni ab eodem vocab. περισπερχὴς legitime formari potuerit verbum περισπερχέω idem valens ac περισπερχής εἰμι? ut λυσιτελέω, λυσιτελής εἰμι: ἀσεβέω, ἀσεβής εἰμι: ἀσελγέω, ἀσελγής εἰμι. Quare, in librorum consensu, nihil hic novari debuerat. SCHWEIG.

208 3. Placet πρὸς τὸ στρατόπεδον, præ vulgata ἐς τὸ στρατ. Contra apud Thucyd. V. 65. loco τῆς πρὸς reciperem ex mss. τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπεν ἐς τὴν Μαντινικὴν, ut apud Herod. ἐκτρέψαι τοῦ ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον ἐς etc. I. 186. II. 11. Quid ista duo distent vel hæc monstrant Thucyd. eadem p. πρὸς τὸ Ἡράκλειον πάλιν ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον ἰόντες. Xenoph. Ἑλλ. lib. V. p. 328, 6., ἐς τὸ προάστειον καὶ ἐς αὐτὰς τὰς πύλας ἤλαυνον: vs. 8. ἕως πρὸς αὐτὸ κατεδίωξε τὸ τεῖχος. VALCK.

Ib. πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον] Duo postrema si viderentur ex proximo versu male repetita, suspicarer venustum illud μὲν οὔ more Nostrum elegantioribus usitato hac ratione collocasse: ἐθηεῖτό τε καὶ κατώρα τὸ πᾶν μὲν οὔ· τοὺς γὰρ ἔσω—οὐκ οἷά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε. Præ reliquis adamavit hanc scribendi formam Xenophon: in Symp. p. 512, 12, ὠρχούμην μὲν οὔ· (οὐ γὰρ πώποτε τοῦτ' ἔμαθον·) ἐχειρονόμουν δέ. Scripserat in Κυρ. Ἀναβ. IV. p. 200, 36., δασὺς δένδρεσι, παχέσι μὲν οὔ· πυκνοῖς δέ: de fluvio p. 193, 10. οὗτος δ' ἦν μέγας μὲν οὔ· καλὸς δέ: prout recte suis in exemplaribus legisse Demetrium, qui dicitur Phalereus, judicabat Muretus; quem sequitur Hutchins. p. 298. Ad istam normam legi poterit in Ephesio Xenoph. III. p. 46., φάρμακον, θανάσιμον μὲν οὐχ, ὑπνωτικὸν δέ. Antiphon p. 139, 9. ἀπολομένους μὲν οὔ· κινδυνεύσαντας δέ. Videant harum rerum studiosi, recte-ne

correxerim Philostratum, sic legendo quæ prostant de Vit. Apoll. IV. 25. p. 165., ἐρῶσι δ᾽ αὗται, (αἱ Ἔμπουσαι) καὶ ἀφροδισίων μὲν οὔ. σαρκῶν δὲ, καὶ μάλιστα ἀνθρωπείων, ἐρῶσι: καὶ πιαίνουσι (vid. p. 333. F.) τοῖς Ἀφροδισίοις, οὓς ἂν ἐθέλωσι δαίσασθαι. VALCK.

4. τὰς κόμας κτενιζομένους] Ex vetere lege, de qua Demaratus, ad regem c. 209. et Cragius Reip. Lacedæm. III. 4. Hinc Strabo X. p. 716. A=467. καὶ τοὺς περὶ Λεωνίδαν κτενιζομένους. Dio Chrysost. in Orat. Synesii de Calvit. p. 65. B. ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας: olim quoque Libanius Orat. pro Saltat. p. 489. C., nam, quod nunc legitur, Λακεδαιμονίους ὁρᾷς ἐν Θερμοπύλαις ἠτενιζομένους, vertiturque *acriter intuentes*, absurdum est, et ex Herodoto refingendum. WESS. Vid. Dissert. Herodot. p. 48. Locis Wesselingio citatis addit Valckenærius Meursii Misc. I. 16.

5. ἐνεκύρησε] Hic conpositum sequitur conditionem simplicis κυρῆσαι, sicuti ἐντυχόντες lib. IV. 19. Verterat autem dictionem Portus in Suida suo, *magnamque sui contemtionem offendit*, invito Kustero substituenteque, *apud eos soluta omnia deprehendit:* quod equidem valde miror. Non videtur ordinem rerum vir doctus dextre considerasse, neque recordatus Herodoteorum, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν, ἐν ἀλογίῃ ποιεῖσθαι, quorum in *contemtu* perpetuus usus. WESS.

Ib. ἀλογίης τε ἐνεκύρησε] In his apud Suidam in Ἀλογία similiter scriptis graviter lapsus est Kusterus; sententia quid postularet vidit Portus ibid. et in Lex. Ion. voc. Ἀλογίη. Phrasin Herodoti per καταφρονηθῆναι interpretatur Strabo p. 716. A. Si sincerum est ἐνεκύρησε, cum amico meo scribendum ἀλογίῃ τε ἐνεκύρησε πολλῇ: qua passim verbum illud adhibetur structura Herodoto ceterisque. Vid. hujus Adnot. ad II. 82. et corrigatur in Epimenidis epistola apud Diog. Laërt. I. 113., αἰδέπῃ ἐπ᾽ ἀλατείᾳ (*huc illuc* in peregrinatione *vaganti*,) ἐγκύρσωντί τοι τοὶ τήνω φίλοι. Sed nec Græce dicitur καταφρονήσει ἐντυχεῖν, pro *contemni*, neque Ionice ἀλογίῃ ἐγκυρῆσαι. Emendandum censeo ἀλογίης τε ἐκύρησε πολλῆς: id est ἄγαν κατεφρονήθη. *Contemptus* Nostro dicitur ἀλογίη: *contemnere*, certe ὀλιγωρεῖν, et ἐν ὀλιγωρίᾳ τι ποιεῖσθαι, apud He-

rod. est ἐν ἀλογίῃ τι ἔχειν vel ποιέεσθαι. Jam vero, sicut τυχεῖν ἐπαίνου, *laudem consequi*, idem est ac *laudari; τυχεῖν κατηγορίας, *accusari*; ita τυχεῖν vel κυρεῖν ἀλογίης, *contemni*, vel *negligi*, ὀλιγωρεῖσθαι. *Sepeliri* Herodoto dicitur ταφῆς κυρῆσαι II. 136. *contumeliose tractari*, sive ἀτιμάζεσθαι, proprie *ignominiam consequi*, ἀτιμίης κυρῆσαι VII. 158., ubi ad Græcos Gelon, ἀτιμίης, ait, πρὸς ὑμέων κυρήσας οὐκ ὁμοιώσομαι ὑμῖν. Hinc paulum diversa sunt Sophoclea Elect. 855. Antig. 882. Philoct. 896. horumque similia. VALCK.

209 3. γέλωτά με ἔθευ] Tale irati Cambysis, ἀτάρ τοι ὑμεῖς γε οὐ χαίροντες γέλωτα ἐμὲ θήσεσθε, III. 29., et quiritantis Jobi XVII. 6. ἔθου δέ με θρύλλημα ἐν τοῖς ἔθνεσι καὶ ἀπέβην αὐτοῖς γέλως. Utrumque ex communi plerisque loquendi more; unde et, χλεύην με ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην, Æschrionis Philænis [apud Athen. VIII. p. 335. c.] WESS.

5. τὰς κεφαλὰς κοσμέονται] Mirum ni suum singuli hi Spartiatæ habuerint εἵλωτα, qui herilem tum comam *ornaret;* sed ne mulieres quidem Spartanæ, libenter ἀνδριζόμενοι, suas habebant, ut aliæ mulierculæ Græcæ, ornatrices et κομμωτρίας. Censeo equidem non sane muliebriter ornatam, sed bene pexam et viriliter nitidam Spartanos prælio paratos habuisse comam, tanquam palæstritas, λιπαρᾶς ἔκτοσθε παλαίστρας, Theocr. Eid. II. 51. Χρισαμένους ἀνδριστὶ παρ' Εὐρώταο λοέτροις, Eid. XVIII. 22. quo forte respiciens Ovid. Heroic. XVI. 148. *More tuæ gentis nitida dum nuda palæstra Ludis.* Huc ducunt Cragio et Spanhemio jam adhibita Plutarchi verba t. I. p. 53. D. de Lacedæmoniis: μάλιστα περὶ τοὺς κινδύνους ἐθεράπευον τὴν κόμην, λιπαράν τε φαίνεσθαι καὶ διακεκριμένην: bene interpres, *ut nitida appareret et discriminata.* Eadem dixisse censebitur Herod., si verum est quod suspicor, hic non κοσμέονται, sed ab auctore σμέονται scriptum, τότε τὰς κεφαλὰς σμέονται. Habet ad hanc meam conjecturam apta quædam Spanhem. ad Callim. H. in Pall. Lav. 32. λιπαρὸν σμασαμένα πλόκαμον: Herodotea quoque ex IX. 109. τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται. Vallæ *ornatur* indicat pravam lectionem κοσμέεται: genuinam esse σμέεται demonstrant Ionismus et Athen. IV. p. 146. c. Σμησάμενοι τὰς κε-

φαλὰς est in Herod. IV. 73. alterum quoque locum attigi supra ad III. 148. VALCK. Conferri possunt quæ ad Gregor. Dial. Ion. §. 15. Koenius adnotavit. SCHWEIG.

9. χρᾶσθαι] Id est χρῶ. H. Steph. *de me ut mendace, atque adeo pessimo, statue;* nam et Persis αἴσχιστον τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται, I. 138. VALCK.

Ib. ἢν μὴ ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ] *Ista nisi isthoc tibi modo eveniant quo dico.* οὐ ταῦτα ταύτῃ sic junguntur in Æsch. Prom. 510. Euripid. Med. 365. Aristoph. Eq. 839. *Nequaquam istuc istac ibit*, est incerti Tragici apud Ciceron. de Nat. Deor. III. 26. VALCK.

210 1. Τέσσερας μὲν δὴ παρεξῆκε ἡμέρας] Hoc significat, *quatriduum præterlabi passus est;* ut παρῆκεν est *intromisit*, vel *sivit ingredi.* Videatur Portus in Παριέναι. III. 146. *auxiliares, portis patefactis,* ἐξῆκε ἐπὶ τοὺς Πέρσας, *emisit in Persas:* verti non debebat *egreditur.* VALCK.

4. ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες] Quia proxima præcesserunt, δῆλον δ' ἐποίουν—οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλέϊ, scripsisse Nostrum suspicabatur Koen, ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποί οἱ εἶεν. Eleganti conjecturæ favet, præter Xerxis dictum VIII. 88., Frontinus IV. 2, 9. *Xerxes hoc se deceptum aiebat, quod multos quidem homines haberet;* (ὅτι—οἱ εἶεν·) *viros autem nullos:* nam, ut Wesselingio, mihi quoque scripsisse videtur Frontinus. Similibus quibusdam ista subjiciuntur apud Eustath. in Il. ε'. 668=537, 49. τὸ μέντοι, (ὅτι excidit) πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες, σεμνότερον τῶν προῤῥηθέντων. Qui Græcis ἄνδρες, in talibus *viri* dicuntur Latinis. Quintilian. Declam. p. 738. *Illi vere fortes et* viri *fuerunt.* Apud Livium XXVII. 13. *concio dimissa fatentium, jure ac merito sese increpitos; neque illo die* virum *quemquam in acie Romana fuisse præter unum ducem.* Arcades Lycomeden μόνον ἄνδρα ἡγοῦντο, Xenoph. 'Ελλ. VII. p. 361, 25. Apud philosophos quidem ἄνθρωπος et *homo* sæpe ponuntur in laude, velut in senario comici, 'Ως χάριέν ἐστ' ἄνθρωπος, ἐὰν ἄνθρωπος ᾖ, apud Clem. Alex. p. 916, 15. in his etiam, *si homo esset,* Ciceronis ad Att. II. 2. et, *demus huic aliquid æris tanquam homines, non tanquam homini,* Herodis Att. apud A. Gell. Noct. Att. IX. 2. Ut in hoc Xerxis dicto, ἄνθρω-

ποι et ἄνδρες sic opponuntur in diversos usus. De C. Mario Cicero Tusc. II. 21. *Tulit dolorem ut vir; et, ut homo majorem ferre sine causa necessaria noluit.* Apollonius dicebat Philostrati p. 20. οὐκ ἀνθρώπων ἑαυτῷ δεῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν. Xenophon in Hierone p. 533, 8. ἄνδρες καὶ οὐκ ἔτι ἄνθρωποι μόνον νομιζόμενοι. Apud eumdem 'Ελλ. VII. p. 363, 21. qui fuerat in Perside legatus, Antiochus Arcas retulit πρὸς τοὺς μυρίους, (*ad commune gentis concilium,*) ὅτι βασιλεὺς ἀρτοκόπους καὶ ὀψοποιοὺς καὶ οἰνοχόους καὶ θυρωροὺς παμπληθεῖς ἔχοι· (atque adeo πολλοὺς ἀνθρώπους·) ἄνδρας δὲ, οἳ μάχοιντ' ἂν Ἕλλησι, πάνυ ζητῶν οὐκ ἂν ἔφη δύνασθαι ἰδεῖν. VALCK.

4. δι' ἡμέρης] δι' ἡμέρης, *toto die dimicatum fuisse* indicat, uti I. 97. et δι' ἔτεος, *toto anno* II. 22. Δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ in Harpocratione. WESS.

211 2. βραχυτέροισι] Diodorus, prælium XI. 7. describens, Persarum *breviores hastas* negligit, non item eorundem clypeos breves et peltas. WESS.

3. βοῇ τε καὶ πατάγῳ] Persici hoc moris erat. βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώμενοι ex aula erumpunt magorum interfectores III. 79. quamquam hîc spectasse scriptor videtur Homereum Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν Iliad. γ'. princ. WESS.

212 3. ἐν μέρει] 'Εν μέρει et ἐν τῷ μέρει, *sua quisque vice*, sive *per vices.* Euripides Cyclop. 179. ἅπαντες αὐτὴν διεκροτήσατ' ἐν μέρει, *cuncti per vices* etc. Eleganter post Budæum dictionem Jac. Gronovius illustravit ad Arrian. 'Αναβ. III. 26. p. 142. WESS.

213 1. ἔφρασέ τε τὴν ἀτραπὸν] *Xerxi semitam indicavit* Persisque monstravit Ephialtes Meliensis sive Trachinius, de quo notavit Oudendorp. ad Frontin. II. 2, 13. In excerptis e Ctesia hoc facinus imputatur Trachiniis Calliadæ et Timapherni. Judice Pausania III. p. 214. ne Græciam quidem vidisset Xerxes, εἰ μὴ κατὰ τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τῆς Οἴτης τείνουσαν περιαγαγὼν τὴν μετὰ 'Υδάρνου στρατιὰν ὁ Τραχίνιος κυκλώσασθαί σφισι τοὺς Ἕλληνας παρέσχε. Ut Ephialtes Xerxi, sic Alexandro M. monstrata semita profuit proditor apud Diodor. XVII. 67. et Polyæn. IV. 3, 27. etc. Sed per eamdem semitam postea temporis Brenno Galatisque viam in Græciam Heracleotæ patefecerunt et Ænianes apud Pau-

san. X. p. 852.; ubi duplex esse dicitur ἀτραπὸς διὰ τῆς Οἴτης· μία μὲν ἡ ὑπὲρ Τραχῖνος,—ἑτέρα δὲ ἡ διὰ τῆς Αἰνειάνων, ὁδεῦσαι στρατῷ ῥάων, δι' ἧς καὶ Ὑδάρνης ποτὲ Μῆδος κατὰ νώτου τοῖς περὶ Λεωνίδην ἐπέθετο Ἕλλησι: eamdem memorat Appian. Syr. 18. VALCK.

2. ὑπὸ τῶν πυλαγόρων τῶν 'Αμφ. etc.] Voces τῶν 'Αμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων ex scholio Reiskius derivabat, aut duas saltem priores esse exterminandas. Fuit cum de interpretamento non dissentirem; unde, modo distinctio tollatur, vertaturque *a Pylagoris Amphictyonum*, nunc abeo. *Pylagoræ* legati erant Amphictyonici concilii, congregabanturque ad consessum Pylæam, consultaturi de conmuni ac templi Delphici salute. Æschines propterea in Ctesiph. p. 71. οἱ δ' ἄλλοι 'Αμφικτύονες συνελέγησαν εἰς τὰς Πύλας, πλὴν μιᾶς πόλεως. Nec dissimilia Libanius Orat. in Æschin. p. 692. c. Poterit, hoc si displiceat, etiam legi καὶ τῶν 'Αμφικτυόνων, siquidem in cœtum, quem 'Εκκλησίαν vocabant, præter Pylagoras Hieromnemonasque admittebantur plures sacrorum et concilii participes: hanc 'Αμφικτυόνων ἐκκλησίαν debemus Æschini dicto loco. Ego in priore ob conspirationem schedarum acquiesco. Ubi vero Herodotus ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι *de Epialtæ nece, ejusque auctore Athenada* verba fecit? Ut nunc libri isti sese dant, nusquam, si bene memini. Proinde aut oblitus eorum scriptor est, aut desunt multa. WESS.

Ib. τῶν Πυλαγόρων τῶν 'Αμφικτ.] Infra [c. 214.] memorantur οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόραι, et distinguuntur certe τῶν 'Αμφικτυόνων οἱ Πυλαγόραι: erant quidem οἱ Πυλαγόραι 'Αμφικτύονες, sed non sanequam omnes οἱ 'Αμφικτύονες Πυλαγόραι. Inter Amphictyonas, sive concilii Amphictyonici participes, quinam Πυλαγόραι dicerentur præ ceteris egregie nobis tradidit Auctor Etymolog. M. Πυλαγόραι, οἱ προεστῶτες Πυλαίας, (*conventus Amphictyonum principes*,) ἢ οἱ πεμπόμενοι ἀπὸ τῶν πόλεων εἰς 'Αμφικτυονίαν ῥήτορες, ὥστε ἐκεῖ ἀγορεῦσαι. De multis nunc satis sit Amphictyonum citasse decreta, servata Demostheni de Cor. pag. 165. Ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις, καὶ τοῖς συνέδροις τῶν 'Αμφικτυόνων: alterius Δόγματος hoc est initium: 'Επὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἐαρινῆς Πυλαίας· Ἔδοξε τοῖς

Πυλαγόραις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτυόνων: quæ mihi sic primitus scripta non videntur; sed in hac quoque parte Græcæ antiquitatis, præsertim ubi ventum est ad recentiora tempora, multa sunt tenebricosa. VALCK.

214 2. τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι] Sic III. 15. et inferius c. 237. Tale, tanquam ex Herodoto, cujus non est, in Stob. Serm. XXVIII. p. 197. ἄνδρα δὲ οὐκ ἔστι δεξιὸν γνώμῃ σταθμησάμενον ἀθρῆσαι. WESS.

Ib. Qui hîc Πυλαγόροι ex codicibus, extra dubii stant aleam: modo enim πυλαγόραι, modo πυλαγόροι hi legati. Æschines in Ctesiph. p. 71. iterat τοὺς πυλαγόρους τοὺς εἰσαεὶ πυλαγοροῦντας, jungitque τοὺς πυλαγόρους καὶ τοὺς ἱερομνήμονας. Libanius utramque vocis flexionem Or. in Æschin. p. 699. c. et p. 706. deposuit: sunt quoque Πυληγόροι ex Hesychio° noti. WESS.— Quod si altera terminatio placuisset Herodoto, paulo ante non Πυλαγόρων fuerat scripturus, sed Πυλαγορέων. SCHWEIG.

3. ἐὼν μὴ Μηλιεὺς] Alii potius usitato more scripsissent, καίπερ οὐκ ὢν Μηλιεύς: sed et rarius illud Herodoteum est, καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεύς. Sic scripsit VI. 66. et IV. 144. τοὺς μὴ μηδίζοντας. Philostrat. p. 186, 5. πῶς, εἶπεν, ὅγε μὴ μάντις ὤν: p. 494. οὐ παιδεύουσι τοὺς μὴ Πέρσας Πέρσαι μάγοι, ἢν μὴ ὁ βασιλεὺς ἔφη: scribendum φῇ, *nisi rex jusserit.* Tatian. ad Græc. p. 14. ὅτι μὴ θεὸς ὢν τοῦτ' ὅπερ ἔλεγεν εἶναι κατεψεύδετο. Non invenustum est quod sequitur: εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὡμιληκὼς εἴη. VII. 26. διαβάντες τὸν Ἅλυν ποταμὸν ὡμίλησαν τῇ Φρυγίῃ: neque illud protritum Ecphantæ apud Stobæum p. 333, 29. βασιλῇα—ὁμιλήσαντα: sic *regem* vocat: in editis legitur βασιλῆα—ὁμ. Spondanus interpretatur, *regem qui conversatur cum hominibus:* τῇ βασιλείᾳ ὁμιλεῖν similiter dictum ut apud Thucyd. ὡμιληκέναι τῇ ἀρχῇ. VALCK.

215 1. περὶ λύχνων ἁφὰς] Ἁφὰς λύχνων hinc Suidas excerpsit. *Noctis* designatur *initium.* Philostrat. de Vit. Apoll. VII. 15. χρὴ περὶ λύχνων ἁφὰς ἐς τὸν Ῥωμαίων λιμένα ἀφεῖναι. Diodor. XIX. 31. τῆς ὥρας οὔσης περὶ λύχνων ἁφάς: ubi notat

° Hac voce, et voc. Ἀμφικτύονες. SCHWEIG.

Wess. Pro *prima face* legitur et λύχνων ἡμμένων: vid. Jo. Brodæi Miscell. IV. c. 33. *Intempesta nocte* Sophoclis Ajax egressus tentorio, dicitur exiisse v. 285. ἄκρας νυκτὸς ἡνίχ' ἕσπεροι Λαμπτῆρες οὐκ ἔτ' ᾖθον: id est, ut legitur e Schol. apud Suidam, ὅτε ἐσβέσθησαν οἱ λύχνοι: altera enim interpretandi ratio alienior est, quam sequutus Spanhem. *stellas* intelligit ad Callim. Hymn. in Del. 303. Quales illic intelligi debeant λαμπτῆρες, æstimare licet ex observatis Casaub. in Athen. p. 995. VALCK. Uno vocabulo λυχναψίαν Cephisodorus dixit, teste Athenæo lib. XV. p. 702. b. SCHWEIG.

216 2. Ἀλπηνὸν] Vid. cap. 176. et 229. Holsten. Steph. Byz. in v.

Ib. Μελάμπυγον] Mallem cum Leopardo Emend. VIII. 1. Μελαμπύγου. *Herculis* enim Μελάμπυγος titulus, ex caussa doctissime ab Erasmo Chiliad. p. 207. Suidæ et Zenobii fide adfirmata, fuit, non *lapidis*. De Cercopibus iidem conplura, quæ missa facio. *Angustum tramitem* ad Diodor. XI. 8. explicare memini. WESS. De Cercopibus fraudulentis consuli posse Suidam in Ἀγορὰ Κεκρώπων et in voc. Ὅμηρος monuit Schulzius. SCHWEIG.

218 1. ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον] Idem accidit ævo recentiori, quando cum delectis suis Gallis Brennus ἐποιεῖτο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς ἀτραποῦ, apud Pausan. X. 22. Nam tum quoque temporis τῶν Φωκέων τοῖς ἔχουσιν ἐπὶ τῇ ἀτραπῷ τὴν φρουρὰν, οὐ πρότερον ἐπιόντες οἱ βάρβαροι παρέσχοντο αἴσθησιν, πρὶν ἢ πλησίον ἐγεγόνεσαν: ut apud Herod. c. 212. Phocenses ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν. VALCK.

Ib. ἀνά τε ἔδραμον] Ἀναδραμεῖν h. l. sicuti III. 78. est ἀναστῆναι καὶ δραμεῖν, (vel προσδραμεῖν,) *surgere et adcurrere, raptim surgere:* quam in sententiam ἀνά τε ἔδραμον III. 78. *prosiluerunt* interpretatus sum. SCHWEIG.

4. φεύγοντες ἐπὶ τοῦ οὔρεος τὸν κόρυμβον] Hæc hinc attigit Eustath. in Dionys. 566. ut ostendat, καὶ ἐπὶ ἐξοχῆς ὀρεινῆς Κόρυμβον adhiberi. Æsch. Pers. 660. ἔλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου. Schol. ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐξοχὴν καὶ περιωπὴν τοῦ τάφου. Vid. Perizon. in Ælian. Var. Hist. IV. 22. Horum montium cacuminibus quæ nomina fuerint Livius tradidit XXXVI. 16. VALCK. Græci πάντα τὰ μετέωρα καὶ εἰς ὕψος ἀνατείνοντα

κόρυμβους λέγουσι, Hesychius. Hic montis *cacumen;* in Æschyli Pers. 661. summa tumuli pars, ἐλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου. Ceterum ἐπιστάμενοι in Vallæ Latinis *gnari:* melius *credentes:* nam *gnaros* fuisse, non monstrant sequentia. WESS.

4. Φωκέων Persæ μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο: et postea, *spretis Phocensibus,* Brennus cum suis recta Delphos petiit. VALCK.

219 1. αὐτόμολοι] Quæ de transfugis, ad unum Tyrastiadam, domo Cumanum, Diodorus XI. 8. adstringit. WESS.

Ib. ἐπεὶ δὲ] Scribendum ἐπὶ δὲ, *deinde vero.* Vallæ *deinde,* non in *postquam* deformari, sed attendenti monstrare debebat veram scriptionem, ἐπὶ δὲ, quod commode succedit post πρῶτον μέν. Exempla quærenti dabunt Portus in 'Επὶ δὲ, et Bos Obs. Crit. p. 15. Eustath. in Il. α'. p. 123, 6. τὸ μετὰ δὲ, ἀντὶ τοῦ μετὰ ταῦτα δὲ, καὶ ἐπὶ δὲ, καὶ πρὸς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τούτοις καὶ πρὸς τούτοις. VALCK.

3. οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο] Ceteros Græcos, ut Herodotus, ἀπαλλαξείοντας nobis sistit Diodor. Siculus XI. 9. et duraturam sibi suisque Spartiatis laudem cupientis Leonidæ consilium, Nostro memoratum cap. seq. Apud Justin. II. 11., *hortatur socios, recedant, et se ad meliora patriæ tempora reservent; sibi cum Spartanis fortunam experiendam.* Forsan scripserat Orosius II. 9. *sibi vero cum Spartanis suis aleam* [ubi vulgo *aliam sortem*] *esse subeundam.* VALCK.

220 2. μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι] Scripsit I. 120. ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰμί: ubi Gronov. Hoc eodem ducit, casu ex defectu præpositionis discrepans. Congruit Sophocleum Œd. Tyr. 565. καὶ νῦν ἔτ' αὐτός εἰμι τῷ βουλεύματι. Itaque πιστός εἰμι in K., etsi κτύποις πιστὸς Æschyl. Prometh. 915., παραδιόρθωσις est. Quid autem ὄχλος S. sibi velit, profiteor me non nosse. WESS. Imperitus puto homo ad πλεῖστος supplendum vocab. ὄχλος existimaverat. SCHWEIG.

Ib. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ] Sensus claret; rarissima forma loquendi significatur, quod usitata magis diceretur, ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ προστίθεμαι, vel τίθεμαι. Neutiquam tamen tentari debebat sincerum πλεῖστος. Qua hic structura, Astyages I. 120. καὶ αὐτὸς, ὦ μάγοι, ταύτῃ πλεῖστος γνώμην

εἰμὶ,—ἐξήκειν τὸν ὄνειρον: illic pro τῇ γνώμῃ, vulgatum ex codicibus γνώμην: idem hîc etiam admitterem, aut, quod non postponerem, ταύτῃ καὶ μᾶλλον τὴν γνώμην πλεῖστός εἰμι, Λεωνίδην—κελεῦσαι. Lucian. in Demosth. Encom. t. III. p. 494., εἰ καὶ πλείων εἰμὶ τὴν γνώμην πρὸς Ὁμήρου τετάχθαι: *etsi magis fert animus ab Homero stare.* Quæ proxima sequuntur, in tractandis Herodoteis solita sibi malevolentia Plutarchus excerpsit t. II. p. 865. B. VALCK.

3. ἐκέχρηστο—τοῖσι Σπαρτιήτῃσι] Justinus II. 11, 8. *Initio hujus belli sciscitantibus Delphis oracula, responsum fuerat, aut regi Spartanorum, aut urbi cadendum.* Ipsi quidem Delphi circa hanc tempestatem oraculum adhibuerunt, quibus responsum fuerat, ἀνέμοισι εὔχεσθαι, Herod. VII. 178. At in istis Justini non sane *Delphi* sunt *sciscitantes*, verum *Lacedæmonii*, quorum præcesserat mentio: his *sciscitantibus, Delphis, oracula,* (vel *oraculum,*) *responsum fuerat, aut regi, aut urbi cadendum:* nomen *Spartanorum* illic a prima manu non videtur collocatum. Solet ita loqui Justin. II. 12, 13., *adventante Xerxe consulentibus,* (Atheniensibus nempe) *Delphis oraculum, responsum fuerat:* cf. III. 5, 4. XVI. c. 3, 4. VALCK.

5. εὐρυχόροιο] *Spatiosæ* et *choris aptæ;* neque enim, quæ Vigeri sententia ad Euseb., Spartanorum regio indicatur. Εὐρύχορος Κόρινθος in Epigr. 424., εὐρύχορος Τεγέα Epigr. 441. collection. Cephalæ, ad eundem modum. Plura Taylor in Demosthen. Midian. p. 105=591. WESS.

Ib. βασιλῆ] Tale poëtæ ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοὶ Iliad. δ'. 384., loco Τυδέα, de quo Etymolog. in Πηλεύς. Servare tamen βασιλῆα, modo postrema contraheretur, in promtu fuerat. WESS. Ut hîc ante Gronovii ed. βασιλῆα φθίμενον, sic vulgatur in Eusebianis ex Œnomao excerptis, Præp. Ev. V. p. 219. Πενθη|σει βασι|ληα φθιμε|: ubi pro dactylo pæon est primus; ut in oraculi versu secundo, Ἦ μεγα |αστυ ερι|. Vitium, ut illic occultari potest elisione vocalis ε, hîc tegit lectio M. βασιλῆ φθίμ. In Scymni Chii præfat. Perieg. 59. τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Διδυμῆ λέγω, corrigit Is. Voss. ad Melæ I. 17, 3. Talia nonnulla dedit Homerus. Iliad. δ'. 384. ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί: etc. In Euripidis

vulgatur Alcesti 24. Ἤδη δὲ τόνδε Θάνατον εἰσορῶ πέλας Ἱερῆ θανόντων. VALCK.

221 1. Μεγιστίην τὸν Ἀκαρνῆνα] Θεμιστίας Plutarcho Lacon. Apophthegm. p. 221. c. WESS. Egregii vatis, qui fati præscius, tamen Οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν, ut est in Simonidis epigr. cap. 228. nomen latebat apud Suidam in Ἄγαμαι et in Ἀκαρνᾶνα: verba sunt Philostr. Vit. Apoll. IV. 23., e quo τὸν δὲ Ἀκαρνᾶνα Μεγιστίαν Suidæ restituendum vidit Olearius; et Æliano, [Nat. Anim. VIII. 5.] quod ex Med. cod. Gronovius adfirmavit. De Acarnane Megistia, præter cetera, falsa quoque nobis narrat Tzetzes Chil. X. 685. etc. in hunc transferens et in Laconas, quæ de Tellia vate legerat et de Phocensibus apud Herod. VIII. 27. aliosve. Lectu non indigna sunt hæc ex ineditis Schol. in Aristidis Panathen.: Λέγουσιν ὅτι μάντις τις τῶν Λακεδαιμονίων εἶπεν ὅτι, ἐὰν μείνωμεν τελευτῶμεν· καὶ ὅμως ἠρήσαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν. Si legitur, ut puto, in ms. Burm. ἠρήσαντο, mihi ἡρήσαντο æque videtur inusitatum ac ἥρησα: corrigerem, καὶ ὅμως ἠρνήσαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν: nempe εἵλοντο, vel προείλοντο, *nihilominus fugere recusantes, honestam mortem præoptarunt.* Utrumque est ex optimorum scriptorum usu: pervulgatum quidem ἠρνήσαντο μὴ, alterum, *noluerunt*, sed, nempe *maluerunt;* ut Demosthen. p. 620, 84., similesque. vid. in VII. 104. notata: Schol. in Eurip. Phœn. p. 791, 4., ἀπέτρεπεν αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὸν Ἀπόλλωνα ὁδοῦ, τῇ δὲ Ἥρᾳ μᾶλλον τῇ γαμοστόλῳ θύειν: videlicet ἐπέτρεπεν. VALCK.

222 1. Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι] Hîc de Thebanis scripta Plutarchus ea ratione repellit t. II. p. 865., ut hæc quoque criminatio sua quadam specie non destituatur. Solos secum Leonidam retinuisse Thespienses narrat Diodor. Siculus XI. 9. ubi notat vir eximius. Herodoti Thebanis Mycenæos octuaginta substituit Pausanias X. 20. et II. 16., ubi, Μυκηναῖοι, inquit, πέμπουσιν ἐς Θερμοπύλας ὀγδοήκοντα ἄνδρας, οἳ Λακεδαιμονίοις μετέσχον τοῦ ἔργου. VALCK.

2. κατεῖχε γάρ σφεας Λεωνίδης] Cavillatorem audi Plutarchum: adeo insaniisse negat Leoniden, ὥστε κατέχειν ἐν ὁμήρων λόγῳ τοῖς τριακοσίοις τοὺς τετρακοσίους ὅπλα ἔχοντας, *ut tre-*

centis suis quadringentos Thebanos armis instructos obsidum loco retineret: immo vero vereri magis debuisse, ne ab his, quam ne a barbaris, circumveniretur. Quæ inanem futilemque habent criminationem. Neque enim non plures quam trecenti cum Leonida fuere, verissime in Prolegom. respondente Camerario. Nam præter septingentos Thespienses, Spartano regi addictissimos, aderant trecentis ipsorum ditionis plures, siquidem quodam suorum satellitio cincti in expeditionem ire solerent, et singuli interdum ad septenos secum Hilotas traherent, teste scriptore IX. 28. Stipasse vero illos trecentos hac pugna Hilotarum haud paucos, nitidissime ex c. 229. et VIII. 25. patescit. Quid ad hæc malignitatis accusator? WESS.

223 3. ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιεύμενοι] Leonidæ quod fertur decantatum dictum, aut minus congruum judicavit Herodotus hujus diei gloriæ personæ-ve, aut excogitatum demum fuit post ejus ætatem, sicut alia non pauca: nam alibi legerat Seneca, quod Suasor. II. p. 18. putabat *etiam apud Herodotum esse*, οὕτως ἀριστᾶτε, ὡς ἐν ᾅδου δειπνήσοντες[p]. Romana majestate condignum dictum tribuni militum, qui se quadringentis secum morituris ducem offerebat consuli, nobis custodivit A. Gellius Noct. Att. III. 7., *Ego hanc tibi et reipublicæ animam do*, etc. præterea M. Catonis verba memoratu dignissima, virum illum excellentem jure comparantis cum Leonida. Periit nobis et illa pars Livii, qua præclarum illud facinus Herodotea suavitate narraverat. VALCK.

5. τότε δὴ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν] Falsum itaque quod Plutarcho Noster scripsisse perhibetur t. II. p. 866. A. πεσεῖν πάντας εἰπὼν ἐν τοῖς στενοῖς περὶ τὸν κολωνόν. Huc enim postea demum superstites se receperunt Spartiatæ, quum jam Leonidas aliique multi cecidissent, postquam Persas quater in fugam verterant: tum demum c. 225. ἵζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες ἀλέες οἱ ἄλλοι, πλὴν Θηβαίων. Fatendum tamen foret Leonidæ ceterorumque laudem hic imminutam, si verum esset, quod alios sequutus auctores tradidit Plutarchus,

[p] Conf. Diodor. Sic. XI. 9. et ibi Wess. SCHWEIG.

captis armis *noctu* Spartiatas cum duce suo castra irrupisse hostilia, ipsumque regis petiisse prætorium, *aut cum illo, aut, si ipsi oppressi essent, in ipsius potissimum sede morituros*, ut loquitur Justinus; quem sequitur Orosius II. 9. Νύκτωρ, inquit Plutarchus, ἀναστάντες ἐβάδιζον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ τὴν σκηνὴν ὀλίγου δεῖν βασιλέως, ὡς ἐκεῖνον αὐτὸν ἀποκτενοῦντες, καὶ περὶ ἐκείνῳ τεθνηξόμενοι: conf. Diodor. XI. 10., et ibi Wess. Cur his potius crederemus, quam Herodoto? quum illa præsertim narratio fidem superet, multaque mentiantur in historia Græci. VALCK.

7. παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες] Vallæ *ingruentes et sese intrudentes* perstrinxit, tanquam aliena, Bos Obs. Critic. p. 157., eorumque in locum, *quos spernebant et pro nihilo habebant*, suffecit. Dubito de priore: belle memini IV. 159. Vallæ παραχρεωμένους fuisse *contemtores*, sed aptavit isthic, quæ erant disjuncta: namque καὶ παραχρεώμενοι διεφθάρησαν his consimiliter ponuntur de pugnantibus, *qui sibi corporibusque suis* nimio ardore *haud parcunt*, ac σὺν παραχρήσει ἑαυτῶν in hostes ingruunt, quæ et Porti doctrina. Posterius *ingruentes* ex ἀττέοντες S. fluxit; quo quidem, si tamen iidem Ionibus ac ἄττοντες, nihil acconmodatius. Ἄττοντες, ὁρμῶντες, πηδῶντες, Hesychio, Suidæ [voc. Ἄττει] et hac de familia aliis. Non diffiteor, mihi vehementer illud placuisse quondam: nunc vereri occepi, ut exempla Diss. Herod. p. 88. quæstioni faciant satis[q]. Nec sequar tamen H. Stephanum, ἀτίοντες sive ἀτίζοντες scribentem: nam quæ in Camerarium ille strinxit, ex Eustathio derivata, non feriunt admodum. Homeri enim ἀτέοντα Iliad. υ΄. 332. explicant interpretes ἀτιμάζοντα, Hesychius cum Adnot. Alberti, aut ὀλιγοφροντιστοῦντα, ἀφροντιστοῦντα, aut diversius. Illud si arripiatur, *valde desperantes et nullam suæ salutis rationem ducentes* sistet; tumque παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες aptissime nexi procedent. Diodorus simili in re, ἀφειδῶς ἐχρῶντο τοῖς ἰδίοις σώμασιν εἰς κοινὴν σωτηρίαν, XIII. 60. et ἀφειδεῖν τῆς ψυχῆς ἕνεκα νίκης, XII. 62. WESS. Notavit ad hunc locum Reiskius: " Cogitavi aliquando λυττέοντες, Ionice pro λυττῶντες:

[q] Et ista profecto rectius ᾄττοντες et ᾄττει scribentur: sunt enim ex ἀΐττοντες et ἀΐττει contracta. SCHWEIG.

"sed nunc placet vulgatæ adquiescere, atque interpretari "*furentes, rabiosi.*" Haud dubie a poëta mutuatus id verbum Herodotus est. Vide ad Iliad. υ'. 332. Heynium; qui hunc ipsum etiam Nostri locum expendens, istud καὶ ἀτέοντες verissime interpretatur *et tamquam attoniti, mente capti.* Quem ibi Valckenarium nominavit vir doctissimus, ejus loco Wesselingius erat nominandus; cujus quidem sententia haud multum discrepat ab Heynii interpretatione. SCHWEIG.

224 2. ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα] Nomina trecentorum Spartanorum sibi forsan enotaverat ex columna in illorum memoriam Spartæ erecta. Pausan. III. 14. Κεῖται καὶ στήλη πατρόθεν τὰ ὀνόματα ἔχουσα οἳ πρὸς Μήδους τὸν ἐν Θερμοπύλαις ἀγῶνα ὑπέμειναν: cui etiam c. 12. μνῆμα memoratur (τοῖς) λόγου μάλιστα ἀξίως μαχέσασθαι μετὰ δὴ αὐτὸν δοκοῦσι Λεωνίδην. VALCK.

3. Nomina filiorum Darii, Ἀβροκόμης et Ὑπεράνθης, ex gentili sermone ad Græcorum morem esse deflexa Palmerius Exercitat. p. 38. monuit. WESS.

4. τὸν οἶκον πάντα τὸν ἑωυτοῦ ἐπέδωκε] *Insuper dedit omnia bona sua.* Isthac ætate Vallam in scopulum incidisse non sane mirum est. Veteris usus, ab Homero ducti, in Attico foro vulgati, sæpius interpretes immemores Οἶκον *domum* interpretantur, ubi hac voce *totum patrimonium*, vel *universæ* significantur *facultates.* Ammonius: Οἶκος λέγεται ἡ πᾶσα οὐσία. Xenoph. in Œconom. p. 486, 3. ἡ οἰκονομία ἐπιστήμη ἐφαίνετο, ᾗ οἴκους δύνανται αὔξειν ἄνθρωποι. Οἶκος δ' ἡμῖν ἐφαίνετο, ὅπερ κτῆσις ἡ σύμπασα. Præivit Homerus, cui sæpe proci Penelopes dicuntur ἔδοντες et κατέδοντες οἶκον Ὀδυσσῆος, *bona comedentes Ulyssis;* qualia commodum admovit Wetsten. Ev. Matth. XXIII. 14. Nusquam, quantum recordor, in hunc sensum οἰκίαν veteres, sæpissime ponunt οἶκον, præ ceteris Xenophon, et Isæus; sed et Thucydides, Antiphon, Lysias, Isocrates, Demosthenes, quique ad horum se student normam componere Sophistæ. Dedit nonnulla Heraldus in Salm. Obs. ad Jus A. et R. p. 217. De multis ad Herodotea hæc accedunt proxima Gadatæ Xenophontis, Κυρ. Παιδ. V. p. 82, 5. *nemo est* ὅτῳ ἐγὼ ἀπ' ἐμοῦ φύντι καταλείψω τὸν ἐμὸν οἶκον. Isocratis de Pericle p. 184. D. τὸν μὲν οἶκον ἐλάττω τὸν ἑαυτοῦ κατέλιπεν, *minorem censum reliquit,*

quam a patre acceperat. Isæi pag. 80, 2., ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ ἐν (lege ἐπὶ) παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγένετο. Demosthen. c. Phæn. pag. 598, 34., δύ' οἴκων λειτουργούντων κεκληρονόμηκε: ante dixerat §. 31., δύ' οὐσίας καρπούμενον. VALCK. Notabilis utique vocabuli οἶκος usus: at nihil impedire videtur, quo minus Latinum *domus*, Græco οἶκος respondens, in hujusmodi orationis connexione eadem notione ponere liceat. SCHWEIG.

225 3. ὁ δὲ κολωνός] Prope eum collem Λεωνίδου σῆμα apud Philostratum Vit. Apoll. IV. 23.; verius Noster. Adde Simonidæ Epigramma Anthol. III. 5. p. 296. WESS.

4. στόμασι μάχεσθαι mera hyperbola Longino. Cicero Laconici in eo genere quidpiam observavit, *adolescentum greges*, inquiens Tuscul. Disput. V. 27., *Lacedæmone vidimus ipsi, incredibili contentione certantes pugnis, calcibus, unguibus, morsu denique.* Quod itaque his aptum hærebat, κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, barbaros *manibus oribusque defensantes sese Spartiatas* jaculis *obruisse* et quasi contumulasse, cultissime pingit. Grande oppido κατακεχῶσθαι βέλεσιν, eodem Longino monitore. Hinc Aristides t. II. p. 190. κατεχώσθησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων: Philostratus Vit. Apoll. IV. 23. ἐπὶ τὸν κολωνὸν, ἐφ' οὗ λέγονται Λακεδαιμόνιοι περιχωσθῆναι τοῖς τοξεύμασι: Libanius Or. XXXV. p. 690. A. ὡς δὲ πολλοῖς ὀλίγους καταχώσας τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Πύλαις, ubi Morellus nihil vidit. WESS.

Ib. τοῖσι αὐτῶν] Τοῖσι, dubio vacuum, sic adhibetur VIII. 89., ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νῆες διεφθείροντο,—ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. Sed hæc, τοῖσι αὐτέων ἐτύγχ. ἔτι περιεοῦσαι, nempe αἱ μάχαιραι, apte respondent ad ista c. 223., δόρατα μέν νυν τοῖσι πλέοσι αὐτέων τηνικαῦτα ἐτύγχανε κατεηγότα ἤδη, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο τοὺς Πέρσας: pro more videlicet istius ævi, quo, *hasta fracta, gladiis utebantur.* VALCK.

226 2. ὡς—τὸν ἥλιον—ἀποκρύπτουσι] *Sagittis Persarum solem obscurari solere:* sic optime Valerius Maxim. Herodoteum interpretatur ἀποκρύπτουσι III. 7. fin. Aliter Cicero Tusculan. I. 42. ubi de hoc egit Spartani dicto Davis. Pauca dederant viri docti ad Frontin. IV. 5, 13. Proxima τοσοῦτό τι πλῆθος (τὸ πλῆθος saltem scribendum,) αὐτέων εἶναι: illa, nec

miror, maluisset omissa Tollius ad Longin. p. 223[r]. Unicum hoc tantum Dienecis Spartani dictum Noster retulit, nullum Leonidæ vel aliorum de trecentis istis: feruntur tamen plura, et sane digna seculorum memoria; quorum omissionem non adeo negligentiæ Plutarchus imputat, quam malevolentiæ t. II. p. 866. c. d. et, ne quis minima diceret historicum intacta prætermisisse, ὁ δὲ, inquit, τὴν Ἀμάσιδος ἀποψόφησιν etc. qualia dum nequeunt negari, vellem equidem nec dici potuisse. VALCK.

2. τοσοῦτό τι πλῆθος αὐτέων εἶναι] Eustathium arbitreris hic aut superius νέφος invenisse: καὶ σημείωσαι, scribit, ὅτι τὸ παρ' Ἡροδότῳ νέφος βελῶν, ὑφ' ᾧ ὡς ὑπὸ σκιᾷ ἐχρῆν μάχεσθαι, συγγενῶς ἔχει τῇ Ὁμηρικῇ ταύτῃ λέξει Iliad. θ'. 159. Id si vere reperit, adconmodum utique fuisset. Ego vero ex scriptorum exemplarium taciturnitate addubito, vacillantique ejus memoriæ adscribo. Cicero, non Trachinium quendam, sed Persen hostem in colloquio hæc dixisse gloriantem Tusc. Disp. I. 42. adfirmans, notatur a Victorio Var. Lect. XXVII. 9., quem et Davisium adi. WESS. Ad vocab. πλῆθος quod adtinet, nisi consentirent (quoad quidem novimus) codices, facile crederes variandi caussa nunc h. l. νέφος scripsisse Herodotum, et sedem nominis, cui peropportunus hic locus erat, interpretamentum occupasse. Sic quidem Νέφος Hesychius cum Scholiastis Homeri et Euripidis πλῆθος interpretatur: conf. Wetsten. ad Epist. ad Ebræos XII. 1. SCHWEIG.

228 1. ἐπιγέγραπται γράμματα etc.] Ubi duo leguntur de his tribus epigrammata priora, Anthol. III. c. 5. plura sequuntur εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις θανόντας scripta: quod illic est 24. Εἰ τὸ καλῶς θνήσκειν etc. Simonidi tribuitur in Scholiis ineditis in Aristidis Panathen. Sed magnificum Simonidis ad lyram cantatum ἐγκώμιον τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων nobis custodivit Diodorus Siculus XI. 11., ipsemet exquisitis laudibus fortissimos viros dignatus. VALCK.

229 1. ἐς τὸ ἔσχατον] Alia in re superius c. 107. ἀλλὰ διεκαρτέρεε ἐς τὸ ἔσχατον. Diodorus, Polybius, Agatharchides etc.,

[r] Equidem nec invitus tueri illa suum locum passum sum: nec τὸ articulum pro τὶ requisivi. SCHWEIG.

invitis tamen Grammaticis, de morbosis ἐσχάτως ἔχειν et διακεῖσθαι. Vide Diodorum XVIII. 48. et Trillerum in Thom. M. Ἐσχάτως. WESS.

1. ὀφθαλμιῶντες ἐς τὸ μέγιστον] Ἐς τὸ ἔσχατον legendum decernit Wasse ad Thucyd. IV. 12., codices (quod alibi solet) non commemorans: præbet illud margo Steph. lectum quoque Vallæ, neque tamen non reperiuntur ἐς τὸ μέγιστον, et ἐς τὰ μέγιστα: permutanturque phrases, τὰ ἔσχατα ἀσεβεῖν, et τὰ μέγιστα ἀσεβεῖν. In malis tamen vitiisve ponere malunt εἰς τοὔσχατον· πρὸς τοὔσχατον· ἐπ᾽ ἔσχατον: ἠνίασε μὲν εἰς τὰ ἔσχατα Ἀρχίδαμον, est in Xenoph. Ἑλλ. V. p. 334, 29. *Extremam lippitudinem* intellexit Valla. Plato Gorgia p. 496. A. νοσεῖ που ἄνθρωπος ὀφθαλμοὺς, ᾧ ὄνομα ὀφθαλμία: de *cœcitate* posuit Aristoph. in prima ed. Pluti vs. 115. Ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας: cui versui hunc postea substituit, illic in Scholiis memoratum: Τῆς συμφορῆς ταύτης σε παύσειν, ἧς ἔχεις: sive, ἥ σ᾽ ἔχει. Timocles Athenæi VI. p. 223. c. Ὀφθαλμιᾷ τις; εἰσὶ Φινεῖδαι τυφλοί. VALCK.

2. λειποψυχέοντα] Si verum esset quod lexicographis traditur, *apud Thucydid.* λειποψυχεῖν *sumi etiam pro ignavum esse;* illuc potuissent referri quæ Wasseus alienissimo loco posuit ad IV. 13. Τῇ εὐψυχίᾳ opposita *ignavia* dicitur etiam ἀψυχία: *animi deliquium*, aliis λειποψυχία, Ionice vocabatur ἀψυχίη: forsan itaque *ignavus* sive *pusillanimis* novatori Herodoto est λειποψυχέων. Conjecisse se scribit aliquando Reiskius δειλοψυχέοντα. Poni saltem debuerat φιλοψυχέοντα: hoc si præberet scriptus codex, anteponerem vulgato, velut isthac etiam ætate usitatum. Tyrtæus apud Lycurg. c. Leocr. p. 163, 4. Ἀλλὰ μέγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμὸν, Μηδὲ φιλοψυχεῖτ᾽, ἀνδράσι μαρνάμενοι. Ex Homericis expressum insigne Theopompi dictum habet Clemens Alex. Strom. VI. p. 749, 10. Εἰ γὰρ ἦν τὸν κίνδυνον τὸν παρόντα διαφυγόντας ἀδεῶς διάγειν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, οὐκ ἂν ἦν θαυμαστὸν φιλοψυχεῖν: attigit Markland. in Lysiæ p. 44, 4. et Joannis Ev. XII. 25. ubi plurima collegit Wetsten. VALCK.

231 I 2. οὔτε οἱ πῦρ οὐδεὶς ἔναυε] Frequens inter Græcos olim abominandi flagitiosos et infames genus. Id Lycurgo in Aristogit. p. 106. μήτε πῦρ ἐναύειν, μήτε συσσιτεῖν μηδένα, μήτε θυ-

σιῶν τῶν γενομένων κοινωνεῖν. Et enucleatius atque amplius Demostheni Or. I. in Aristogit. p. 490., μὴ πυρὸς, μὴ λύχνου, μὴ ποτοῦ, μὴ βρωτοῦ, μηδένα μηδενὸς τούτῳ κοινωνεῖν, μηδὲ λαμβάνειν, μηδ' αὐτὸν τούτῳ διδόναι. Atque hac aversatione Athenienses ulti Socratis fuerunt accusatores, ὡς μήτε πῦρ ἐναύειν, μήτε, uti Spartani Aristodemum, ἀποκρίνεσθαι πυνθανομένοις in Plut. tom. II. pag. 538. A. Sed talia privo Attici judicio et odio; Spartæ lex ea infamiæ nota τοὺς τρέσαντας, sive *fugaces*, atque ἐν μάχῃ καταδειλιάσαντας, adspergebat apud eundem, Apophthegm. pag. 191. B. Estque hinc Aristodemus ὁ Τρέσας Æliano de Anim. IV. 1. et Suid. in Λυκοῦργος. Confer IX. 70. WESS. Cui publicitus inusta fuerat nota turpitudinis, (Ἀτιμοῦται μὲν γάρ τις ὑπὸ τῶν νόμων ὁλοσχερεῖ ἀτιμίᾳ: Ammon.) huic πῦρ οὐδεὶς ἔναυε Σπαρτιητέων, οὔτε διελέγετο. Veteres verbum adhibuerunt Ἐναύειν veluti proprium in hoc humanitatis officio, infamia notatis denegato: vid. apud Suidam in Ἐναύειν Polybii locus, et scriptoris incerti de Callixeno loquentis, ex historia Græca notissimo; sed in hujus loco scribendum: μήτε ὕδατος ἐκοινώνουν αὐτῷ, μήτε πῦρ ἐναύειν ἐβούλοντο. Atque id ipsum verbum in Attici Buzygis fuisse videtur execrationibus. Diphili parasitus apud Athen. VI. p. 239. A. Ἀγνοεῖς ἐν ταῖς ἀραῖς Ὅτι ἐστὶν, εἴ τις μὴ φράσει ὀρθῶς ὁδὸν, Ἢ πῦρ ἐναύσει, ἢ διαφθερεῖ ὕδωρ. Cicero de Off. III. 13. *Quid est aliud erranti viam non monstrare, quod Athenis execrationibus publicis sancitum est.* Sæpius ἀραὶ memorantur: ἀραὶ Βουζύγειοι, hujus legibus additæ, non video cur præ aliis *publicæ* dicerentur: in voce *publicis* nomen forte latet *Buzygis* antiquissimi legislatoris: velut in transcursu Petitus illius facit mentionem ultimo commentario in Leges Atticas. Buzygis leges, velut a natura præscriptas humanitati, omnium pæne primas collocassem. *Vetuit* etiam *alteri facere, quod sibi quis fieri nollet; vetuit* et περιορᾷν ἄταφον σῶμα. Schol. in Soph. Antig. 262. Βουζύγης Ἀθήνῃσι κατηράσατο τοῖς περιορῶσιν ἄταφον σῶμα. Aliam Βουζύγειον ἀρὰν, *Buzygis execrationem*, ubi laudaverat Clemens Alexand. Strom. II. p. 503, 17. latet nomen in βουζύγιον: quod non intellexit interpres. VALCK. Quem hîc ex reconditæ eruditionis suæ penu Buzygen nobis produxit vir longe doctissimus, de eo præter auctores ab ipso

citatos consuli Hesychius in Βουζύγης potest, et qui ibi alii a doctis interpretibus laudantur. Quod autem Ciceroni l. c. pro *publicis* restituendum *Buzygis* nomen suspicatus est idem admirabilis in indagandis sanandisque corruptis veterum scriptorum locis artifex, illi conjecturæ speciem præsertim conciliare videri poterant ea quæ in Proverbiorum e Vatic. Biblioth. Appendice Cent. I. num. 21. leguntur: ubi quod scribitur: Βουζύγης· ἐπὶ τῶν πολλὰ ἀρωμένων: id recte Latine redditum, *Buzyges* (scil. *dicitur*) *de multa imprecantibus.* Tum vero, quæ consequuntur Interpreti non intellecta: ὁ γὰρ Βουζύγης Ἀθήνησιν ὁ τὸ ἱερὸν ἄροτρον, ἄλλα τε πολλὰ ἀρῶται, καὶ τοῖς μὴ κοινωνοῦσι κατὰ τὸν βίον ὕδατος ἢ πυρὸς, ἢ μὴ ὑποφαίνουσιν ὁδὸν πλανωμένοις: hæc nonnihil partim defecta partim corrupta esse adparet. Supplendum ὁ τὸ ἱερὸν ἄροτρον ἄγων, aut ex Hesychio legendum ὁ τὸν ἱερὸν ἄροτον ἐπιτελῶν, et, pro ἀρῶται, ἀρᾶται scriptum oportuisse nemo dubitaverit. Sed hæc quidem nihil ad Herodotum. SCHWEIG. In collatione cod. ms. istorum proverbiorum penes me distincte legitur, ὁ τὸν ἱερὸν ἄροτρον ἐπιτελῶν—ἀρᾶται.

2. ὁ τρέσας Ἀριστόδημος] Hinc memoratur Æliano de Nat. An. IV. 1. fin. Τῶν τρεσάντων qui dicebantur Spartæ, Tyrtæus jam meminit in Stobæi Flor. Grotii p. 191., Τρεσσάντων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἀρετή. vid. Meurs. Misc. Lac. III. 7. Sed et his nonnunquam *redit in præcordia virtus;* ut huic etiam evenit Aristodemo; nam, cum apud Platæas strenue pugnasset, ὁ ἄτιμος factus est iterum, ut ante fuerat, ἐπίτιμος. Spartæ quoque οἱ ἄτιμοι liberabantur infamia: vid. Wesseling. ad Diodor. XIX. 70. Spartanorum ingenio congrua narrat Xenophon de Republ. Lacedæm. p. 398, 19. Qui nobis Aristodemum memorat, et Pantiten, si notos habuit, aliorum potius meminisse potuerat, quos laudat Plutarch. t. II. p. 866. c. Horum unus, epistolam Spartam deferre jussus, dixisse fertur Leonidæ: μαχατὰς τοὶ, οὐκ ἀγγελιαφόρος, εἰπόμαν: sive potius, οὐ κάρυξ, ἀλλὰ μαχατὰς, ἀκολούθηκα: ut ferme legitur p. 225. E. VALCK.

233 1. Οἱ δὲ Θηβαῖοι etc.] Quæ de Thebanis sequuntur, hinc excerpta, refutanda sibi sumit Plutarch. t. II. p. 866. D. E. et p. 867. A. ubi Leontiadem negat, Thebanorum ducem ait Anaxandrum fuisse, sequutus Aristophanem Bœotum et

Nicandrum Colophonium. Hujus Leontiadæ filium Eurymachum postea temporis scribit Herod. a Platæensibus interfectum; quod, quinquaginta circiter annis postquam hæc evenissent, accidit anno primo belli Peloponnesiaci: Thucyd. II. c. 2. et 5. VALCK.

2. λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων] Triumphat hic Plutarchus, Nostri malignitatem traducens, nonnulla consulto negligentis, alia absurde tradentis. *Tanto in tumultu qui potuit inaudiri Thebanorum inploratio?* rogat. *Quomodo Thessalorum pro illis intercessio?* Enimvero, si quæ scriptor dolo malo celavit, inprobo vehementer. At, unde explorata illi fuisse, quæ silentio pressa dicuntur, cognoscemus? De precibus quid mirum, quum Thebani a Græcis sese sejunxerint; neque abhorret, allegasse, dum ipsorum plures contrucidarentur, deprecatores Thessalos. Possunt profecto multis veterum traditionibus difficultates cieri, eæque expeditu operosæ, quibus veritas non exstinguitur. Nam, *inpudentissime mentiri Herodotum de stigmatibus et Leontiada*, cujus filio æqualis fuit, *ceterisque Thebanis*, cum Camerario non adducor ut credam. WESS.

4. ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων] Thucydides II. 2. trecentis paullo plures, ὀλίγῳ πλείους τριακοσίων, fuisse perhibet; Diodorus, numero rotundo, ccc. XII. 41. Necem Eurymachi, ἀνδρὸς Θηβαίων δυνατωτάτου, quæ principio belli Peloponnesiaci accidit, signat Thucydides c. 5. WESS.

234 4. Λακεδαίμονι] Sic optime ex membranis Gronovius. Nec male c. 235. ἐπὶ τὴν Λακεδαίμονα χώρην S. Omnem enim regionis tractum, in quo Sparta, Lacedæmonem esse et dici, notum nimis est. Æliani Var. XII. 43. ἐν Λακεδαιμονίᾳ Μόθακες ἐκαλοῦντο, bene scripti codices ἐν Λακεδαίμονι. WESS.

Ib. ἔστι ἐν τῇ Λακεδαίμονι Σπάρτη] Parum puto referre, utrum Λακεδαίμονι probetur, an Λακεδαιμονίῃ: dummodo regio Laconica intelligatur per Λακεδαίμονα. Λακεδαίμονα χώρην dixit cap. sequenti. Multo mihi majoris videtur momenti ex his Herodotei Demarati manifesta *Spartiatas* inter et *Lacedæmonios* differentia: veteribus illa nonnunquam, sed a recentioribus sæpenumero neglecta. *Lacedæmoniorum* in universum *magnum* ait Demaratus *esse numerum, multas-*

que civitates; sed inter has eminentem *Spartam cives ad summum numerare octo* duntaxat *hominum millia; ceteros* quidem *Lacedæmonios egregios* esse *bellatores, sed qui non possint ad Spartanos æquiparari.* Penes Spartanos erat imperium, quod exercebant in Laconicæ civitates ceteras, sive τοὺς ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων. Erant illi quidem dicebanturque Λακεδαιμόνιοι: sed non, contra, aliarum Laconicæ civitatum incolæ dicebantur olim *Spartani* vel *Spartiatæ;* his ubicunque opponuntur οἱ περίοικοι, sive οἱ Λακεδαιμόνιοι, quinam sint intelligendi, clarum est ex his Herodoti. Credi vix potest quoties hac in re fuerit ab eruditissimis hominibus erratum; quæ hic dici possent permulta, locus non admittit. VALCK.

235 3. Χίλων] Prudens Chilonis, πρόνοιαν περὶ τοῦ μέλλοντος λογισμῷ καταληπτὴν hac tenus arbitrati, de Cytheris effatum, hinc Diogenes Laertius I. 72. in hortos suos derivavit: nam quæ de Nicia, insulam bello Peloponnesiaco occupante atque oras Laconicæ ex ea infestante, Thucydidi debentur IV. 53. WESS.

236 4. In ἐπὶ τῇσι παρεούσῃσι τύχῃσι nisi ad sententiam ἡμέων adsumatur, ea profecto laborabit. WESS.

Ib. τῶν νέες νεναυηγήκασι] Tollendum puto litteram male repetitam, scribendumque, τῷ νέες: *Tu,* τῷ, *cui naves quadringentæ naufragio perierunt,* εἰ—ἄλλας τριηκοσίας ἀποπέμψεις. Quod præcessit, τρόποισι τούτοισι χρώμενοι οἱ Ἕλληνες χαίρουσι: *istiusmodi moribus,* vel *isthoc ingenio solent esse Græci:* me judice, non potuit illud inverti, scribique, χαίροντες χρῶνται: neque adeo ab Antiphane apud Athen. IV. p. 169. F. χαίροντες ὀνομάζουσιν: sed scribi debuit χαίρουσιν ὀνομάζοντες, ut recte vulgarunt viri docti in Poll. X. 106. Hoc constantissimus sibi postulat Atticorum usus, alterum non admittit; atque hic Græce doctissimum Casaubonum memoria fefellit. VALCK. His adde quæ de isto usu verbi χαίρειν Hermannus ad Viger. Adnot. 207. enucleatius disputavit. SCHWEIG.

7. ἀνιεῦνται] Singularis in miranda hac verbi forma exemplarium scriptorum consensus exstat. Sunt docti homines, qui repeti posse negant ab ἀνιᾶσθαι, illo scilicet, quod ex ἀνὰ

atque ἰᾶσθαι coaluit, reponuntque ἀκέσονται. Contra ea Portus, ἀνὰ nullam vim addere verbo adseverat, atque ἀνιᾶσθαι tantum valere, ac ἰᾶσθαι: cujus opinionis nullum, nisi fallax ancipiti in suspicione, fundamentum. Optime τρῶμα ἰᾶσθαι, βλάβην ἰᾶσθαι, et similia usurpari, in confesso est. Quid si ergo vocabulo disparato et secto τρῶμα ἂν ἰεῦνται scribatur? Sic Ionicum erit, loco futuri ἰήσονται, cujusmodi III. 53. δοκέων μιν μάλιστα ταύτῃ ἂν πείθεσθαι, pro πείσεσθαι, ac plura in Porti promtuario et Dawes Miscell. Critic. p. 80. Mihi, multum et varie versanti, lenissima hæc vocis visa medicina fuit, nescio an aliis. WESS. Equidem cum Schæf. et Schneid. (Lexic. crit. voc. Ἀνιάομαι) in vulgato adquiescendum putavi. Ut Latine non modo *sarcire*, sed et *resarcire* dicimus; utque nonnulli non solum *mederi*, sed et *remediare* et *remediari* dixerunt: sic Græce non modo ἰάομαι, sed et ἀνιάομαι (Ionice ἀνιέομαι) nec ita male dici potuisse videtur. SCHWEIG.

237 5. ἔχεσθαί τινα] Inmigravit in pleraque lexica Περιέχεσθαι, *abstinere*, ex vulgato; qua id tamen potestate in Musis Herodoti nusquam, sed *amplectendi* ac *retinendi*. Corrigit Abreschius Diluc. Thucyd. p. 373. addita negatione, οὐ περιέχεσθαι, quam res sane videbatur postulare. Placuit verbo caput, volentibus schedis, detruncare: κελεύω ἔχεσθαι, *jubeo abstinere*. οἱ Αἰγινῆται ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς, *ab illo abducendo abstinuerunt*, VI. 85. Homerus sæpe, cujus versus, a Gesnero ad Luciani Syr. D. cap. 22. memoratos, prætermitto. WESS.

238 1. διὰ τῶν νεκρῶν] Διὰ τῶν νεκρῶν, *præter* [vel, *inter*] *mortuos Leonidenque*. Ita I. 199. δι' ὧν οἱ ξεῖνοι διεξιόντες ἐκλέγονται, *præter quas* mulierculas *transeuntes eligunt*. Græci Interpretes Ezech. XVI. 8. καὶ διῆλθον διὰ σοῦ. Aristænetus I. Epist. 13. τῆς ποθούμενης ἐκ τ' αὐτομάτου παριούσης διὰ τοῦ μειρακίου. Talium in Græcis uberrima messis. WESS.

239 5. δελτίον δίπτυχον λαβὼν etc.] Ex hac narratiuncula voces aliquot excerpsit Suidas; primum in Ἐξέκνισεν, quod interpretatur ἐξέκοψεν, ista: τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνισεν: adpositis Herodoteis: ubi recte jam vidit Lud. Carrio Emend. lib. II. c. 6. veriorem esse scripturam ἐξέκνησεν, neque significari,

abscidit ceram, sed *abrasit.* Deinde Suidas in Ἐπέτηξε ista posuit: τὸν κηρὸν αὐτῷ ἐπέτηξεν: sed hoc etiam male reddidit per ἐλέαινεν, λεῖον ἐποίησε. Herodoti Demaratus, *sumptis tabellis biplicibus, earum ceram erasit,* (ἐξέκνησε) *cumque in ligno regis consilium scripsisset, ceram liquefactam literis superinduxit:* ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα, sive ἐπεκήρωσε, quod habet in eadem re Polyæn. II. 20. Herodoteum illud Æneæ restituendum arbitror in Poliorcet., inter veteribus excogitatos occultos scribendi modos hunc nonum enarranti, p. 1701=462. ἤδη δέ τις ἐν δέλτῳ ἐγξύλῳ γράψας κηρὸν ἐπέθηκε (scribendum ἐπέτηξε:) καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἐνέγραψεν: huc rectius Herodotea magnus interpres retulisset, quam ad modum decimum. Ut Æneas, simpliciter Orosius II. c. 9. *bellum, quod Xerxes per quinquennium instruxit, Demaratus —per tabellas primum scriptas, deinde ceratas, suis prodidit.* ἐπέτηξε legisse videtur apud Æneam, e cujus libro Poliorcetico multa transscripsit in suos Cestos Jul. Africanus c. 53., ἄλλοι πάλιν ἐν τῷ τῆς δέλτου ξύλῳ γράψαντες κηρὸν ἐπέτηξαν, καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἔγραψαν· εἶτα ὅτε ἦλθε παρὸν δὴ τὸν κηρὸν ἐκκινήσας, καὶ ἀναγνοὺς ὁμοιοτρόπως ἀντεπέστειλεν. Corrigendum, ὅτε ἦλθε παρ' ὃν δεῖ, τὸν κηρὸν ἐκκνήσας. His Africani inemendatis usus est Is. Voss. ad Justin. II. 10, 13. in quibus, doctam exhibens Justinum emendantis Eliæ Boherelli conjecturam, Tan. Faber scribendum vidit ἐκκνήσας. Hoc quoque verbum restituendum videtur in Epigramm. Crinagoræ Antholog. ined. Reiskio partim vulgatæ, Ep. 478., Αἰετοῦ ἀγκυλόχειλος ἀκρόπτερον ὀξὺ,—Ἦν τι λάθῃ μίμνον μεταδόρπιον ἐγγὺς ὀδόντων, Κινῆσαι πρηεῖ κέντρῳ ἐπιστάμενον: sed illud κινῆσαι parum juvaret: sententia poscit, quod reponendum censeo, Ἐκκνῆσαι, *eradere.* VALCK. Geminam occultæ scripturæ fraudem Æneas Poliorcet. c. 31. exponens, ἐκκνίσας τὸν κηρὸν nunc præfert, loco ἐκκνήσας. WESS.

6. Λεωνίδεω δὲ γυνὴ] Justinus, *hærentibus in conjectura viris, soror regis Leonidæ consilium scribentis invenit,* non sine gravi aberratione. *Soror* enim Leonidæ Gorgo non fuit, sed *uxor,* filia Cleomenis, V. 48. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM OCTAVUM.

I 1. Οἱ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες] Referuntur hæc ad ea quæ VII. 202. dicta sunt: Ἔσαν δὲ οἵδε Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσην ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ: nempe *ad Thermopylas.* Scilicet haud ita procul a Thermopylis aberat Artemisium: (VII. 175. extr.) ad Thermopylas copiæ Græcorum pedestres oppositæ sunt Xerxi; ad Artemisium, copiæ navales. Jam, postquam quæ ad Thermopylas acciderunt exposuit scriptor, nunc pergit ad exponendas res ad Artemisium gestas. SCHWEIG.

Ib. Πλαταιέες—συνεπλήρουν] Gronovius: *quas* (naves) *Platæenses propugnatoribus instruxerunt.* Debuerant hæc paulo tractari cogitatius, atque ista saltem interponi, *una cum Atheniensibus.* Milites nautæque, sive *propugnatores* et *socii navales,* efficiebant τὰ πληρώματα, quæ dicuntur. Platæenses, ἀθάλασσοι, inter Athenienses in navibus Atticis non *remiges* erant, sed *propugnatores.* De Platæensibus Demosthenes, sive auctor Or. c. Neær. p. 740. ἐμβάντες εἰς τὰς ἡμετέρας τριήρεις, ἐπειδὴ αὐτοῖς οἰκεῖα σκάφη οὐχ ὑπῆρχε, συνεναυμάχουν ἡμῖν ἐπί τε Ἀρτεμισίῳ καὶ ἐν Σαλαμῖνι. Pausan. IX. 1., ἐς τὰς ναῦς ἐτόλμησαν μετὰ Ἀθηναίων ἐσβῆναι. VALCK. Τὸ πλήρωμα, *socii navales,* sæpius quidem *remiges et nautæ* intelliguntur, diversi a τοῖς ἐπιβάταις, *propugnatoribus:* non numquam vero utrique simul πλήρωμα dicuntur, quemadmodum in Lexico Polybiano olim monuimus: quo etiam spectat quod ipsæ naves cum hominibus, quibus instructæ sunt, πλήρωμα apud Nostrum VIII. 43. et 45. dicuntur. Similiter h. l. συν-

επλήρουν non modo de *propugnatoribus*, sed et de *remigibus*, quos Platæenses contulerint Atheniensibus, intelligi fortasse debebat: licet enim mari non adsueti fuerint Platæenses, haud ægre tamen horum nonnulli, quaque in navi remigibus Atticis mixti, utilem hac etiam in parte operam præstare potuerunt. Sic mox ἐπλήρουν, de *remigibus* simul et de *propugnatoribus*. SCHWEIG.

2. Λακεδαιμόνιοι δὲ δέκα] Atheniensium moderationem, quæ fuit in hoc rerum discrimine, sive vera, seu ficta, omnibus utilissima, laudantes sophistæ decem istas naves sæpe Lacedæmoniis objecerunt. Vere Isocrat. in Panathen. p. 242. seq. Σπαρτιάται—εἰς τὴν ναυμαχίαν—δέκα μόνον συνεβάλοντο τριήρεις· οἱ δὲ πατέρες ἡμῶν—κρείττους ναῦς παρέσχον καὶ μείζω δύναμιν ἐχούσας, ἢ σύμπαντες οἱ κινδυνεύσαντες. Ducentas naves dedisse feruntur Athenienses. Epaminondas Diodori XV. 78. Ἀθηναίους, ait, ἐν τῷ πρὸς Ξέρξην πολέμῳ διακοσίας ναῦς ἰδίᾳ πληροῦντας Λακεδαιμονίοις δέκα ναῦς παρεχομένοις ὑποτετάχθαι: sic recte Reiskius emendat vulgata, διακοσίαις ναυσὶ διαπληρ. Si navium classis fuit trecentarum, ut Æschylo dicitur in Pers. 339., καὶ γὰρ Ἕλλησιν μὲν ἦν Ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα Νεῶν, ex vero propemodum Aristidæ dicuntur Athenienses τῶν συμπασῶν τριήρων τὼ δύω μέρη μόνοι πληροῦντες. Fuerunt enim horum naves juxta Herod. CLXXX.; hoc quidem loco memorantur tantum CXXVII.; sed ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν, cap. 44.; accesserant scilicet ad priores naves LIII.; vid. cap. 14. et Diodor. XI. 13. VALCK. Adde naves 20 Chalcidensibus suppeditatas, et prodibit numerus navium 200. cf. infra cap. 61. fin.

Ib. Κεῖοι] Sic insulæ Ceæ cives Thucydidi VII. 57. Lysiæ in Harpocrationis Κεῖοι, (unde Suidas Κίους, quomodo Κῖοι hic prius et cap. 46., mutata, quæ frequens corruptela, diphthongo) Diodoro IV. 82. etc. WESS.

Ib. ἐπεβώθεον] Ionicam præstant speciem βωθέοντες, vice βοηθοῦντες, Hesychii; ἄνεμοι θεοῖσι βωθέοντες Abydeni in Præp. Evang. Eusebii IX. 14. p. 416., Nostri βωθήσαντες VIII. 72., et ἅπας ἐβώθεε IX. 23., aliaque. Quis ergo receptum aversabitur, rediturum c. 14. et c. 45. scriptis ex exemplaribus? Quam Ionicam consuetudinem Eustath. ad Poet. p. 288, 16.

=218, 11. attigit, τὸ ἐπιβωτᾷν ex Herodoto in medium collocans; volens, quod censeo, ἐπιβωθέειν. Nusquam ἐπιβωτᾷν in Musis. WESS.

2 2. διηκόσιαι καὶ ἑβδ. καὶ μία] Ratio constat. Diodorus, diversiorem nactus auctorem, CCLXXX. annumerat, in pluribus (uti ad lib. XI. 12. adscriptum) dispar. WESS.

3 3. Στάσις γὰρ ἔμφυλος etc.] Ex tripode dictum. Adspice vero, quam facile bene posita mutentur. Excitat hinc Choricius Orat. in Summum Ducem cap. 11. Biblioth. Gr. Fabricii V. 31. [t. VIII.] p. 869. Ὅσῳ γὰρ εἰρήνη, φησὶν, Herodotus, πραοτέρα πολέμου, τοσούτῳ πόλεμος ἔφυ στάσεως ἱμερώτερος. *Quanto, inquit ille, pax bello sedatior, tanto bellum seditione amabilius.* Nonne mera sententiæ παραδιόρθωσις est? WESS.

4. περὶ τῆς ἐ.] περὶ γῆς ἐκείνου frustra legi malebat Galeus, qui sæpe repererat apud veteres etiam τὴν Ἰνδῶν, τὴν Ἀθηναίων, et similia. Asiæ pars maxima unius imperio Xerxis subjecta recte dicitur ἡ ἐκείνου. Satis erat dixisse, τὴν Παυσανίεω ὕβριν προϊσχόμενοι, ut *hoc illudve prætexere* dicitur προέχεσθαί τι: sed scribere Noster maluit πρόφασιν προσχέσθαι, ut IV. 165. VI. 137. VALCK.

Ib. περὶ τῆς ἐκείνου etc.] Alleverat docta manus Aldinæ meæ γῆς δηλονότι; satis est, ea vox si pro tacita habeatur. Infra c. 41. Ἀθηναῖοι δὲ (κατέσχον) ἐς τὴν ἑωϋτῶν: et cap. 106. φεύγων ἐς τὴν ἑωϋτοῦ. Egregia Casauboni disputatio περὶ τῆς ἡγεμονίης Spartanorum et Atheniensium ad Polyb. I. p. 96 (=734 Ern.) huc transferri potest. WESS.

Ib. ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους] Ad hanc normam supra scripserat, VI. 70. τοὺς θεράποντας αὐτὸν ἀπαιρέονται. Est ista verbi ἀφαιρεῖσθαι structura Atticis scriptoribus valde frequentata, ἀπαιτεῖν et ἀποστερεῖν similiter usurpantibus. Ista Thomæ Mag., nuper nobis ex Oxon. cod. vulgata, prostant in nota Oudendorp. p. 130., Ἀφαιροῦμαι οἱ δόκιμοι μετὰ αἰτιατικῆς (sic leg.) ἀμφοῖν καὶ τοῦ πράγματος καὶ τοῦ προσώπου μόνον. Rem ipsam quod attinet, evenit illa triennio post, Ol. LXXV, 4. Athenienses tum temporis dicuntur Thucydidi I. 96., παραλαβόντες τὴν ἡγεμονίαν ἑκόντων τῶν ξυμμάχων, διὰ τὸ Παυσανίου μῖσος. Spartani quidem Pausaniæ,

Περσίζοντος, superbia socios irritavit; sed ad imperium in Athenienses transferendum ceteros Græcos æquitas potissimum movit Aristidis: Corn. Nepos in Arist. c. 2. vid. et Diodor. XI. 44., qui cap. 46., utrumque memorat; et *Pausaniæ vitia, Aristidis autem virtutes fecisse* scribit, πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς ἀποκλῖναι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, atque adeo Athenienses χωρὶς κινδύνου παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν: rectius dixisset Diodorus τὴν ἡγεμονίαν, *ducatum;* nam περὶ ἀρχῆς, *de imperio*, necdum erat, aut esse poterat, concertatio: vid. Casaub. in Polyb. p. 96. Quam acceperunt oblatam, τὴν ἡγεμονίην Athenienses apud Herod. ἀπείλοντο τοὺς Λακεδαιμονίους: sua nimirum virtute virorumque principum artibus non illegitimis. VALCK.

4 1. Referuntur hæc, quæ hoc loco leguntur, ad ea quæ VII. 207. scripta sunt. Ut ibi ait Herodotus, Οἱ δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες,—καταῤῥωδέοντες, ἐβουλεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς: sic nunc, Τότε δὲ οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμίσιον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι,—καταῤῥωδήσαντες, δρησμὸν ἐβούλευον. SCHWEIG.

Ib. παρὰ δόξαν—ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον] Necesse non videtur ut duæ voces παρὰ δόξαν ob sequentia avellantur. Dictio est abundantior, Herodotea tamen I. 79. WESS.

Ib. καταῤῥωδήσαντες, δρησμὸν ἐβούλευον] Hæc et quæ sequuntur de xxx talentis, in ista turbatione rerum forsan excusanda, viris tamen Græcorum principibus non valde honorifica, minime miror displicuisse Plutarcho t. II. p. 867. B. Si vera sunt, ut esse videntur, veracis historici laudem meretur Herodotus: verisimillima reddit aliunde nota viri maximi Themistoclis avaritia, quæ summa sæpius ingenia dedecorat. Eadem enarrans in Themistocle Plutarch. t. I. p. 115., Πελάγοντα nobis commemorat, qui pecuniam ex Eubœa detulerit ad Themistoclem. Aristides in Themist. t. III. pag. 313., τὸν Εὐρυβιάδην, inquit, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, ἐπρίατο: in Scholio, quod Jebbius edidit t. II. p. 190. absurde vox τριάκοντα bis ponitur, secundo loco omittenda, ut recte deest in cod. Burmann. in quo plura prostant huc pertinentia. VALCK.

2. οἰκέτας] Verissima Thomæ Magistri observatio est, οἰκέτας non tantum *mancipia*, uti Gronov. maluit, sed omnes

domesticos, (sic Valla,) sive πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ, ipsamque adeo *uxorem et liberos* designare. Platæenses πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετέων, non servorum duntaxat, sed uxorum liberorumque, cap. 44. Hinc c. 106. τοὺς οἰκέτας scriptor τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα explicat ipse. Junge c. 142. et 144. WESS.

5 2. ἤσπαιρε μοῦνος] *Solus reluctabatur*, optime vertit Valla: aliis usitato more posuerat Noster ἤσπαιρον IX. 119. De usu, quo hic ponitur, rarissimo Grammatici plerique silent. Suidæ satis erat in Ἔσπαιρεν excitasse Herodotea: quum olim in excerpendo vocem φάμενος omisisset, absurdam nobis dedit Eustathius interpretationem in Iliad. γ'. pag. 316, 4., Ἡρόδοτος, ait, καὶ τὸ θερμότερον σπεύδειν καὶ οἷον ἀνασκιρτᾷν, καὶ πάνυ προθυμεῖσθαι Ἀσπαίρειν ἔφη· εἰπὼν, Ἀδείμαντος ἤσπαιρε μόνος ἀποπλεύσεσθαι. Cupiebat ille quidem Isthmum versus abire; sed et, dum ceterarum gentium duces parati erant morem gerere Themistocli et Eurybiadi, unus omnium Adimantus juxta Herodotum, adhuc *obluctabatur*, ἤσπαιρε μοῦνος. Nihil est in Hesychii interpretamentis, quod huc pertineat; in quo idcirco miror legi Ἤσκαιρεν, ἐσκίρτα, quod non videtur usu fuisse receptum Ἀσκαίρειν. In primis tamen Scaligeran. p. 11. Faber, σκαίρειν, ait, et ἀσκαίρειν *itidem dicuntur, ut* ἀσπαίρειν et σπαίρειν: sed verius Porphyrius in Hom. cod. MS. ad Il. ν'. 443. de verbis agens Σπαίρειν et Σκαίρειν, prius etiam scribi tradit μετὰ τοῦ α κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν· τὸ δὲ Σκαίρειν οὐκέτι μετὰ τοῦ α. Ut σπαρίζειν et ἀσπαρίζειν, sic usu viguerunt σκαρίζειν et ἀσκαρίζειν. Ad Herodoti locum aptiora videbuntur ista Plutarchi t. II. p. 327. C. ἐπὶ τοῖς Φιλιππικοῖς πολέμοις ἐπέσπαιρεν ἡ Ἑλλὰς, sic leviter emendata, ἔτι ἔσπαιρεν ἡ Ἑλλὰς, *moribunda velut Græciæ libertas pedes adhuc jactabat et obluctabatur morti.* Ἀσπαίρειν veteres, et Atticistæ scribebant recentiores; Σπαίρειν Plutarchus aliique istiusmodi scriptores. Egregie Diodorum correxit Rhodomann. III. 22. sed non ἀσπαιρόντων, at σπαιρόντων efformare debuerat ex ἐπαιρόντων, ut recte ἐφάλλωνται in σφάλλωνται mutavit pag. 192, 99. In Stobæo Gesneri p. 593, 28., Junco senex titubans non ἐφαλλόμενος, verum dici debuit σφαλλόμενος: apud eumdem p. 147, 33. pro ὡς τὸ μ. δ.

si leniter emendetur ᾤετο μὲν δεῖν, clara erit Themistii sententia: in Critonis apud eumdem fragmento p. 43, 52. ἐπῳδὰς καὶ παιδείας, attentus mecum corriget in σπουδὰς καὶ παιδιὰς, *seria et jocos.* In Stobæo hujus quoque generis plura supersunt; et vix ullus est scriptor antiquus, ne sacris quidem exceptis, in quo hoc vitium ab accuratis criticis non fuerit detectum, ortum ex similitudine literarum C et Є VALCK.

4. πληγέντες] Venerunt πάντες ex librariorum, quibus vulgatum durius visum, ingenio. Alia mens Victorio Var. Lect. III. 22.; illustraturus enim Catullianum, *Non si illam raræ labefactas munere vestis,* Herodoteis perconmode locum dedit. Addebam, quod propius est, ex Themistii Or. II. p. 26. A. ὁ μέν γε ἐπειδὴ τοῖς πεντήκοντα ἅμα ταλάντοις οὐκ ἔτρωσε οὐδ' ἔκαμψε τὸν Καλχηδόνιον Ξενοκράτην: *hic enim postquam quinquaginta simul talentis nec vulneravit neque inflexit Chalcedonium Xenocratem.* Erat enim similis, quamquam asperioris, translationis; nec factum muto. WESS.

6 1. Δείλην πρωΐαν esse *horam pomeridianam,* uno ore Hesychius, Suidas, Mœris, Grammatici omnes, profitentur. SCHWEIG.

2. μηδὲ πυρφόρον] Prima, quod quidem reminiscor, dictionis, in proverbii habitum deinceps conversæ, mentio [a]. Talem πυρφόρον in Spartanorum militia atque expeditionibus, et quæ ab eo agenda, accurate Xenophon de Rep. Lacedæm. p. 688. descripsit. Qui quidem πυρφόρος, etsi Græciæ more sacrosanctus, si belli furore una cum aliis occidione periret, ne cladis quidem nuncium (μηδὲ ἄγγελον διασωθῆναι Diodor. XI. 23.) superfuisse, fatebantur. Non male de eo Critici ad Euripid. Phœniss. 1386. ubi a Valckenario advocatis parœmiæ explanatoribus adjungi Scholiastes poterit ad Gregor. Naz. Stel. II. p. 92. WESS.

8 1. Σκυλλίης Σκιωναῖος] Valla *Scyllias quidam Sicyonius,* deceptus praviore libri sui scriptura, quæ in codd. obvia sæpe. Vide ad Diodor. XII. 72, et infra c. 128. WESS.

Ib. Σκυλλίης Σκιωναῖος, δύτης] Qui *urinantur, Corporaque*

[a] Vide Suid. in Οὐδὲ πυρφόρος, Zenob. Cent. V. 34. Diogenian. VII. 15. SCHWEIG.

immergunt undis,—Exportantque maris prædas, et rapta profundo Naufragia, Manilio V. 432., Atticis potius dicuntur juxta Poll. VII. 137. κολυμβηταὶ, δυόμενοι. ὁ γὰρ δύτης, ait, εὐτελές· εἴρηκε δ' αὐτὸ Ἡρόδοτος ἐπὶ τοῦ Σκυλλίου. Legitur ibi de Scyllia Scionæo docta Kuhnii nota: Pollucis verba bene jam tractaverat Salmas. in Solin. p. 1146. Artis ille suæ peritissimus Scyllias filiam Cyanen eamdem docuit: Pausan. X. 19., ὁ Σκιωναῖος Σκύλλις καταδῦναι καὶ ἐς τὰ βαθύτατα θαλάσσης πάσης ἔχει φήμην· ἐδιδάξατο δὲ Κυάναν τὴν θυγατέρα δύεσθαι: imo vero filiam pater οὐκ ἐδιδάξατο τὴν τέχνην, ἀλλ' ἐδίδαξεν αὐτός. Una tantum omissa litera turpiter deformatum puellæ nomen suo nitori restituetur, si pro ΥΔΝΗC scribatur ΚΥΑΝΗC in his Athenæi VII. p. 296. F. Αἰσχρίων ὁ Σάμιος ἔν τινι τῶν ἰάμβων Κυάνης φησὶ τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου κατακολυμβητοῦ θυγατρὸς τὸν θαλάττιον Γλαῦκον ἐρασθῆναι. Non sane mirum si puellam Deus amaverit vetulus in mare se demergentem, qui juvenis olim fuerat κολυμβητὴς, ἐν τούτῳ ὑπερφέρων πάντων κολυμβητῶν, ut scribit Palæph. π. Ἀπιστ. c. 28. In Anthol. I. 69. Ep. 1., Σκύλλις pro Σκύλλος scribendum putabat Brodæus; sequor ego Kuhnii judicium, in talibus etiam exercitati. VALCK. cf. Jacobs. Animadv. Anth. t. II. i. p. 363. SCHWEIG.

5. ἐσήμηνε—ναυηγίην] *Persicæ classis naufragium* Græcis quidem significaverant speculatores, secundum VII. 192.; sed, quantum hac Persæ tempestate perdidissent, unus omnium optime noverat Scyllias, quo tum urinatore fuerant usi ad pretiosa quædam recuperanda: Scyllias itaque, præter id quod instabat, Græcis etiam ἐσήμηνε τὴν ναυηγίην ὅση ἐγένετο, *quantum fuisset illud naufragium*. Sic libenter vulgata corrigerem. Sophocleum est: Ὁρᾷς Ὀδυσσεῦ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση. VALCK. At eamdem fere in sententiam bene habet vulgatum, ὡς γένοιτο, *quale fuerit naufragium*, quo modo acciderit, *quemque exitum habuerit*; nempe hæc ille Græcis omnia particulatim renunciavit. SCHWEIG.

9 3. ἀπόπειραν αὐτέων ποιήσασθαι] Nihil aliud ac ἀποπειρᾶσθαι αὐτέων, quod, cum *tentamenti gratia* quid *agitur*, Nostri more frequens Procopio Menandroque. Neque discrepat multum ἀνάπειραν et διάπειραν ποιεῖσθαι, quoties periculum fit peritiæ

nautarum militumque ante pugnam, apud Polybium et Diodorum, ad cujus XIII. 8. exemplorum est affatim. WESS.

10 2. *καταφρονήσαντες ταῦτα* innuere non adeo *contemtum*, sed *considerationem*, videtur: etsi enim *aspernatio* haud afuerit, consilium Persarum spectandum est. Καταφρονεῖν gemina potestate animadvertimus I. 66., gavisum vero laxiore apud Ionas usu, etiam citra contemtum, Hippocratis hæc Morb. Sacr. p. 309. de somniante declarabunt: *ὁκόταν δὲ ἐπέγρηται καὶ καταφρονήσῃ, καὶ τὸ αἷμα πάλιν ἀποσκεδασθῇ εἰς τὰς φλέβας τὰς προειρημένας, πέπαυται*: *ubi vero evigilaverit et mentis usum receperit:* a qua quidem notione ad *opinionem* et *considerationem* brevissimus est transitus. Plura ex Medicorum patre Foësius. WESS.—Conf. Adnot. ad I. 59. SCHWEIG.

Ib. *ἐκυκλοῦντο αὐτοὺς*] Αὐτοὺς, quod in marg. posuit Steph. merito probavit in Thes. Ling. Gr. t. II. pag. 504. D. Sed quia legitur infra c. 16., *ἐκυκλεύοντο ὡς περιλάβοιεν αὐτοὺς*, quod me judice defendi nequit, et hîc et illic scribi malim *ἐκυκλεῦντο*, quia hanc Noster adamavit scribendi formam in talibus etiam, quæ Iones aliter vulgo pronunciabant. *φείδου*, *parce*, scribitur et *φείδευ*: sed *parcum*, *τὸν φειδόμενον*, Eusebius Stobæi mihi dixisse videtur *φειδεύμενον*: sic vulgatur X. p. 130, 30., *οἱ πλεῦνες τῶν ἀνθρώπων παρὰ λόγον φιλεύμενοι*: corrige *φειδεύμενοι*: his enim *φειδωλοῖς* opponuntur *περὶ τὰ δεῖ ἀναλίσκοντες*. vid. Diogen. Laërt. V. 20. Bis terve legitur in Eusebianis istis Stobæi *ἀξιεῦσι*, ut apud Nostrum præter cetera *δικαιεῦν*. VALCK.

11 1. *ἔργου εἴχοντο, ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέντες, καὶ κατὰ στόμα. Ἐνταῦθα τριήκοντα νέας αἱρέουσι*] Sic scripta verba et sic distincta oratio in edd. omnibus; nec aliud quidquam e msstis adfertur. Vallæ Latinam versionem, *quamquam in exiguo spatio deprehensi et a fronte: mox triginta barbarorum naves capiunt*, cum Gronovio tenuit Wess. eamdemque in Animadv. repetit Schulzius. Qui quum *καὶ κατὰ στόμα* ad *ἀπολαμφθέντες* retulisse videantur, miror cur interposito commate tria ista verba ab hoc sejunxerint. Ego, in Græco exemplo eamdem cum his rationem secutus, suspicatus eram post *κατὰ στόμα* verbum aliquod aut nonnulla verba intercidisse in eam sententiam, quam in Latina versione expressi, nempe

a fronte impetum in hostes fecerunt; quam sententiam commode Larcherus his verbis expresserat: *Au second signal ils les attaquèrent de front, et prirent trente vaisseaux.* Jam, nunc demum animadvertens in F. post στόμα non distingui orationem, sed continuo tenore sic scribi, καὶ κατὰ στόμα ἐνταῦθα τριήκοντα νέας αἱρέουσι, eodem modo editum velim, videndumque puto ne sic satis commoda integraque haberi possit oratio in eamdem fere, quam dixi, sententiam: *et ibi tunc triginta a fronte naves ceperunt barbarorum.* Κατὰ στόμα, *ex adverso, a fronte.* Polyb. II. 27, 8. οὓς μὲν γὰρ ᾔδεσαν ἑπομένους αὐτοῖς, οὓς δὲ κατὰ τὸ στόμα προσεδόκων ἀπαντήσειν. Idem lib. XXXI. 26, 10. nostræ edit. (Excerpt. Legat. CXV.) αὐτὸς ἐβιάζετο κατὰ στόμα πρὸς τὴν ἀνάβασιν: cui opponitur κατὰ νώτου τοῖς πολεμίοις ἐπιφαίνεσθαι: sic enim ibidem, κατὰ νώτου, pro vitioso κατανοεῖν τοῦ legendum, in Adnotationibus docui. In pugnis navalibus plerumque a latere primum adgrediebantur naves hostiles, διέκπλουν facientes, et remos conantes detergere; tum frequenter puppin hostilis navis rostro petebant: nunc hi a fronte facto impetu, rostris suarum navium in hostiles juxta proram impactis, illas ceperunt. Si quis certius quidpiam obtulerit, lubens ego accipiam. SCHWEIG.

3. πρῶτος δὲ Ἑλλήνων—Λυκομήδης Αἰσχρέου] Lycomedi hunc etiam honorem contribuit Plutarch. in Themist. p. 119. F. qui aliunde hausit ista, quæque tradit de Atheniensibus Aminia et Sosicle, Xerxis fratrem Ariamenem, in suam navem insilientem, in mare præcipitantibus: eorum alterum Scholiasta quoque memorat Aristidis ined. ubi in Panathen. t. I. p. 244. navale prælium auspicati πρῶτοι dicuntur Athenienses; Σωκλῆς, inquit, πρῶτος, Ἀθηναῖος, ἐνέβαλε Περσικῇ νηΐ, καὶ ἐνεπάγη ὁ ἔμβολος: hic Socles; apud Plutarch. scribitur Σωσικλῆς. Corinthius contra Sosicles Herodoto V. 92. Socles dicitur, ut Plutarcho t. II. p. 860. F. sic in duobus Herodoti codicibus. Ceterum patri Lycomedis nomen datur in edd. Herodoti Αἰσχρέου: in Med. cod. Αἰσχραίου. Sic in omnibus si forte codd. scriberetur, omnibus codicibus usus esset Atticus anteponendus: Attica fuerunt nomina Χαιρέας, Δημέας, Ταυρέας, Αἰσχρέας. VALCK.

3. Λυκομήδης Αἰσχρ.] Plutarchum Themist. p. 119. F. si audimus, Lycomedes navali ad Salaminem prælio primus hostilem navem intercepit, et captæ παράσημα Apollini consecravit. Sed non audio. Patris-ne ejus nomen Αἰσχρέας fuerit, an Αἰσχραῖος, ex dialecto bene Valckenarius decernit. WESS.

4. ἑτεραλκέως ἀγωνιζομένους] Libro IX. c. 102. ἑτεραλκέα μάχην dixit, ut Homerus μάχης ἑτεραλκέα νίκην. Quando victis virtus redibat in præcordia, tum, qui se putabant victores, νίκην reportasse dicuntur ἑτεραλκέα. Veteres sequuntur in hac voce sophistæ; præter alios Ælianus apud Suidam in Ἀτιμώρητος. Æliani verba, quæ illic leguntur, ni fallor, in libro περὶ Προνοίας illa præcesserant proxima, quæ sine auctoris nomine prostant apud Suid. in voc. Ἀπωλεύτων. Ex eodem opere Æliani perdito, præter nota jam omnibus, fragmenta leguntur apud Suid. plurima; ex. gr. in Ἀλώμενος, ὁ δὲ Θεοσύλης etc. Porti turpis error corrigi debuerat a Kustero, scribique θεοσύλης, non *Theosylas*, sed *sacrilegus;* qui sic dicitur Æliano bis in Var. Hist. et apud Suidam in Ἀνόστους: ὁ δὲ τοὺς θεοσύλας ἀπέκτεινε. VALCK.

12 1. οἱ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια] Πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν dixit Homer. Od. μ'. 67. Homero recentiores *fractæ navis tabulas*, τὰς σανίδας vocant et ναυάγια. *Res naufragio demersas* minus cogitate H. Stephanus interpretatur Vallæ *naufragia;* in summis undis *natantes tabulas* et ejectas ἐς τὰς Ἀφέτας, sic vocantis more Latinorum poëtarum. Cum Herodoteis comparanda sunt Æschylea in Pers. 421., ubi θάλασσα dicitur Ναυαγίων πλήθουσα καὶ φόνου βροτῶν: in ejusdem Agamemn. 668. pingitur ἀνθοῦν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς Ἀνδρῶν Ἀχαιῶν, ναυτικῶν τ' ἐρειπίων, *et navium fragmentis*, ut recte Stanleius. Neutiquam absurdi sunt Chœrili versus apud Athen. XI. p. 464. B. (χερσὶν ὄλβον ἔχω) κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἐαγὸς, Ἀνδρῶν δαιτυμόνων ναυάγιον, (τὰ τῆς μέθης ναυάγια dixit Clem. Alex. Pæd. II. p. 179, 29.) οἷά τε πολλὰ Πνεῦμα Διωνύσσοιο πρὸς ὕβριος ἔκβαλεν ἀκτάς. Postrema sic restituit Canter. Nov. Lect. IV. 5. locum illustrat Martin. Var. Lect. III. c. 2. Neuter ulcus attigit primi versus; quod sic persanari putabam, si legeretur, Χερσὶν ἔχων κολοβοῦ κύλικος τρύ-

φος: apud eumdem legitur Athen. VII. p. 230. F. πίνειν ἐκ κεραμέων κολοβῶν: alibi, κύπελλον ὦτα συντεθλασμένον. Venustissimus est Virgilii versus: *Et gravis attrita pendebat cantharus ansa.* VALCK.

1. τὰς Ἀφετὰς, ad Stephani Byz., cui ὀξυτονεῖται, morem, hoc loco et deinceps S. non item antea. At levius istud, et sæpe arbitrarium. Ἐς οἷα κακὰ luce ex Valckenarii ad Phœniss. 1633. observatis adspergi possunt. WESS.

13 2. ἄχαρι] Lenissima voce quam *dira* possit ab Ionico more loquentibus *calamitas* designari, proxima declarant. ἄχαρι sic sæpius adhibetur Herodoto, I. 38. et 108. II. 141.; hinc Arriano, aliisque: vid. Diogen. Laërt. I. 54. Phalar. Epist. 89. Filiæ cum patre concubitus ἄχαρι καὶ ἄθεσμον ἔργον dicitur Antonin. Liber. cap. 34. ἄχαρις συμφορὴ παιδοκτόνος est in Herod. VII. 190. Miror adeo cur hoc in loco τὸ τέλος ἄχαρι, ut τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον notaverit Longinus π. Ὑψ. XLIII. p. 222. Non nescio, Longinum veterum vocabulis, quæ potissimum spectat, sua sæpe quædam addidisse ad explendam sententiam; sed illic scribere non potuit, τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον δρασσ. vel ἀρασσομένους ἐξεδέχετο τέλος ἄχαρι: cui satis erat notasse τὸ τέλος ἄχαρι. Longini observatis sæpe sunt interjecta hominum otiosorum emblemata. VALCK.

3. ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ θεοῦ, ὅκως etc.] Hinc Diodori XI. 13. ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων ἵνα τοῦ etc. Κοῖλα τῆς Εὐβοίης *Cœla* potius, quam *cava*, Livii exemplo dedi: *Est*, inquit XXXI. 41. *sinus Euboicus, quem Cœla vocant, suspectus nautis*, ubi Dukerus præclare, et Valckenarius VI. 100. WESS.

Ib. ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ] Oblatum a codd. reciperem ἐποιέετό τε τὸ πᾶν ὑπὸ θεοῦ: nam, qua sede posuit Gron. articulum, non magis requiro, quam in istis I. 34. ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖσον, similibusque. Herodoti hoc in loco sententiam expressit imitando Diodor. Siculus, tempestatem, quæ Persarum naves fregit, providæ quoque Dei, Græcis faventis, curæ contribuens, XI. 13. init. ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα, τοῦ πλήθους τῶν βαρβαρικῶν νεῶν ταπεινωθέντος, ἀντίπαλος ἡ τῶν Ἑλλήνων δύναμις γέν-

ηται, καὶ πρὸς τὰς ναυμαχίας ἀξιόχρεως. Fecit id omne Deus juxta Herod. ὅκως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν. Eleganter, ut solet, Isocr. ad Philipp. p. 90. B. πόλεις dixit ὡμαλισμένας ὑπὸ τῶν συμφορῶν: et collidendo ἐπανισοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους, Thucydid. VIII. 57. Quam hic dat Herod. rationem, noverat Atticis potius ingeniis placituram, quam si superbiam dixisset Persicam ab arrogantiæ humanæ vindice sic castigatam depressamque; alias sæpe memorans ultorem superborum Deum. Frequenter Noster ἀνθρώπινά μοι δοκεῖ ἁμαρτεῖν. VALCK.

14 3. τὴν αὐτὴν ὥρην] Vallæ *observata eadem hora* valde Allatio, ὥρης pro diei XII. parte usum priscis vindicanti, succurreret, si Latina sine inpedimento procederent. At quæ *eadem illa hora?* Utique illud tempus, quo Atticæ naves auxiliatum accesserunt, nunciusque perditarum Persicarum. Non negabo, Græcis Herodoti ævo diei in XII. partes descriptionem in notitia fuisse: liquidum illud ex II. 109. Τὴν tamen ὥρην et τὴν αὐτὴν ὥρην de *stato* aut *eodem tempore* usurpat II. 2. VII. 19. Vise et Casaubonum in Athen. I. 1. p. 3. WESS. Equidem cum Larchero φυλάξαντες τὴν αὐτὴν ὥρην de *eodem diei tempore, quo pridie*, accipiendum putavi, respici nempe cap. 9. ubi δείλην ὀψίην γινομένην τῆς ἡμέρης φυλάξαντες. SCHWEIG.

15 1. σφι] Nihil ad nexum proderit, hoc, an οὕτω σφέας, probetur. Λυμαίνεσθαι utroque strui modo, Gronov. ad III. 16. et Alberti in Act. Apost. VIII. 3. ostenderunt. WESS.

3. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν etc.] Studium Græcorum in Euripi et Thermopylarum angustiis defendendis, et contrariam Persarum contentionem hinc Diodorus XI. 13. mutuatus est. WESS.

16 3. αὐτὸς ὑπ' ἑωϋτοῦ ἔπιπτε etc.] *Angustias enim Themistocles (inter Eubœam continentemque terram) quæsiverat, ne multitudine navium circumiretur*, quæ neque illic explicari potuit: Corn. Nepos in Them. VALCK.

17 1. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ etc.] Ad hæc comparandus est Diodor. Siculus XI. 13., juxta quem ἀριστεῦσαι ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ναυμαχίαις φασὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν Ἀθηναίους, παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις Σιδωνίους. In carmine Pindarus deperdito ce-

lebraverat τὸ καλὸν Ἀρτεμίσιον, ὅθι παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεννὰν κρηπῖδ' ἐλευθερίας. Excitat ista Plutarch. t. II. p. 552. B. et alibi plus semel. Themistocles Aristidis t. III. pag. 310. ad Artemisium δυοῖν ναυμαχίαιν δύο ἵστησι τρόπαια, —ὥς φησι Πίνδαρος, κρηπῖδα τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἕλλησι βαλόμενος. VALCK.

2. Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω] Cliniam Plutarchus princ. Vitæ Alcibiad. ἰδιοστόλῳ τριήρει ad Artemisium magna laude depugnasse itidem prodidit, et patrem quidem nobilissimi Alcibiadis, professione non absurda. Congruit temporum ratio. Supremum diem Alcibiades obiit Olymp. XCIV. I. apud Diodorum XIV. 10., annos circiter quadraginta natus, teste Corn. Nepote in Alcib. c. 10. Vidit ergo primam lucem sub auspicia Olymp. LXXXIII., patre sexagenario majore. Fac eum, quando ad Artemisium rem optime gerebat Olymp. LXXV., annos habuisse triginta aut paullo pauciores; consequens erit, hunc ut filium post triginta et quinque annos genuerit. Clinias pugnando ad Coroneam occubuit haud multo post; relictusque adeo orbus est Alcibiades, κατελείφθη ὀρφανὸς, in Isocrat. Or. de Bigis p. 352. Quod ibidem autem paternus ejus proavus, πρόπαππος, Alcibiades perhibetur, Cliniæ pater, id veritati pugnat. Πάππος erat πρὸς πατρὸς, sicuti docte Valesius Emend. IV. 1., cui junge notata Tayloro ad Demosth. Midian. p. 191=623. WESS.

Ib. Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω] Alcibiadis, qui cum ceteris Pisistratidas ejecerat ex Attica, filius Clinias; pater Alcibiadis vitiis et virtutibus suis maxime nobilitati; hujus, inquam, pater, illius juxta Herodotum filius, Κλεινίας, ἰδιοστόλῳ τριήρει περὶ Ἀρτεμίσιον ἐνδόξως ἐναυμάχησεν: ut scribit Plutarch. initio Alcib. t. I. pag. 191. Concinunt ista Herodoteis. Alcibiades antiquior, ejectus ostracismo, (vid. Andoc. p. 33. et Markland. ad Lys. pag. 291, 3. Ἀλκιβιάδου τοῦ πάλαι scripserat, opinor, Plato in Euthyd. p. 275. A.) dum Meursio videbatur nobilissimi Alcibiadis non avus, sed proavus, in hoc etiam hæsit Herodoti loco, Att. Lect. VI. 12. Verum nimis sæpe vir literatissimus festinans, quæ ad genus ex utroque parente pertinebant Alcibiadis, omnia miscuit. Meursii correxit errores ea de re agens accuratius Valesius

Em. IV. 1. ubi quædam aliter scripta leguntur, quam ex ejus collectaneis erant publicata in Notas Mauss. ad Harp. p. 214, 215. Valesii sententiam Dukerus adprobat ad Thucyd. VIII. 6. Supersunt etiam in hac parte veteris historiæ difficultates non paucæ, quarum unam alteramve conabor e medio removere. Quæ supra posui de Clinia Herodoteo, hæc sequuntur apud Plutarchum proxima: ὕστερον δὲ Βοιωτοῖς μαχόμενος περὶ Κορώνειαν ἀπέθανε. Platonis Socrates (t. III. p. 112. c.) ad Alcibiadem, ἐν Κορωνείᾳ—καὶ ὁ σὸς πατὴρ Κλεινίας ἐτελεύτησεν. Hinc Isocratem feliciter emendavit Hemsterhusius; amico Wesselingius adstipulatur ad Hieroclis Synecd. p. 644. et ad Diodor. XII. 7. XV. 52. Sua in ordinem digerenti venit idem in mentem Valesio; qui, ad Harp. p. 215. Isocratem citans, eumdem illum tantum respicere potuit Isocratis locum. Hoc itaque certum est, in prælio ad Coroneam, quo Tolmides ipse cecidit imperator, mortuum Cliniam: vellem nunc alicunde constaret, mortuum illic Cliniam relicto filiolo Alcibiade, tres saltem quatuorve annos nato. Atheniensibus luctuosum accidit illud prælium *multis annis ante bellum Peloponnesiacum*, ut vere scribit Dukerus ad Thucydid. I. 113. Belli autem Peloponnesiaci anno demum XII. æqualem suum Alcibiadem in scenam historicam prima vice producit Thucyd. V. 43., cui tum fuisse dicitur vir juvenis Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, ἀνὴρ ἡλικίᾳ ἔτι τότε ὢν νέος. Edvardo Simsono, ad A. M. 3562., *hoc circiter anno* (Ol. 84, 2.) *natus* videtur Alcibiades. Jam ante Clinias illuc abierat; nam clades Atheniensium ad Coroneam evenerat Ol. 83, 2. Sed fallitur, ut puto, Simsonus; quodque retulit is in A. M. 3571., Alcibiadis ad Periclem dictum, id juveni potius congruit annos quindecim, quam puero novem annos nato. Sic triginta circiter annos natus prodiret in publicum apud Thucyd. V. 43., neque ante id ætatis licebat Athenis δημηγορεῖν. Sic potuit a patre Clinia relinqui vel triennis puer vel quadriennis; sed a patre mediam ætatem dudum prætergresso: nam hîc Herodoto narrata evenerunt duobus et triginta annis ante mortem Cliniæ. Puer autem, in tutoris sui Periclis domo educatus, pædagogum Thracem quemdam habuit Zo-

pyrum, antequam a Gorgia juvenis aliisque erudiretur. Præceptorem puer habuisse fertur Σώφιλον, patrem oratoris Antiphontis; quem inimicissimum Alcibiadi fuisse constat ex orationis fragm. apud Athen. XII. p. 525. A. De Sophilo præceptore vid. illius vitæ scriptor in Plutarchi t. II. p. 832. B. Philostratus in Antiph. p. 498. Σώφιλος καὶ τὸν τοῦ Κλεινίου ἐπαίδευσε: sic sæpius ad Artemisium præcipue nobilitati filius dicitur Alcibiades: materno non minus genere (de quo Palmer. egit in Exercit. p. 632, 33.) superbum sæpenumero ludit Socrates, et in Platonis t. II. p. 105. A. ἐγὼ, ait, δή σοί γε ἐρῶ, ὦ φίλε παῖ Κλεινίου καὶ Δεινομάχης. De hoc clarissimo isthac ætate juvene centena nobis antiqui scriptores commemorant, et ne illud quidem adnotare neglexerunt, infanti puero nutricem fuisse Lacænam. Ad hujus mentionem Thucydiden scripsisse recordor VIII. 6., Endii, Alcibiadæ Laconis filii, Atheniensem istius temporis Alcibiaden πατρικὸν ἐς τὰ μάλιστα fuisse ξένον· ὅθεν, addit, καὶ τοὔνομα Λακωνικὸν ἡ οἰκία αὐτῶν κατὰ τὴν ξενίαν ἔσχεν. Hoc quidem, more satis usitato, quo liberis hospitum vel amicorum indebant nomina: hinc Timonis adulator Lucianei p. 168., τὸν υἱὸν ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ὠνόμακα. Scholiasten Thucyd. ad l. c. erroris insimulant Meurs. Att. Lect. p. 335. et Duker. Hæc auferantur ex isto Scholio, ὃς ἦν πατὴρ τοῦ Ἐνδίου: pertinent enim ad vicina; nihil erit adeo in reliquis rite acceptis, quod reprehendi mereatur. Hoc tamen modo, me judice, rectius scripsisset interpres minime contemnendus: Ἀλκιβιάδης Λακωνικὸν ἦν ὄνομα· Κλεινίας δὲ Ἀθηναῖος, Λακεδαιμονίῳ Ἀλκιβιάδῃ ξένος γενόμενος, τὸ ὄνομα τῷ ἰδίῳ παιδὶ ἔθετο: sic in medio relinqueretur, quis Clinias primus amici Laconicum nomen filio indidisset; qui, forsan isto tempore jam ignotus, nunc certe designari nequit. In isthac Attica familia potuerunt ante Cliniam hîc Herodoto laudatum plures fuisse Cliniæ, plures etiam Alcibiadæ, fortasse ne in istius quidem ævi monumentis commemorati. Herodoti Cliniam primum filio Laconicum imposuisse nomen plerique crediderunt; sed quo tandem argumento moti? Privatim amici fuerunt et ξένοι Clinias Atheniensis et Spartiata quidam Alcibiadas; sed Alcibiadæ Attici majores publicitus Lacedæ-

moniorum jam fuisse videntur πρόξενοι: ista permisceri non debuerant, quæ sunt utique diversissima. Atheniensi Alcibiadi a majoribus tradita cum Alcibiadæ Spartani posteris colebatur amicitia, Thucyd. VIII. 6. sed Lacedæmoniorum non erat is πρόξενος: hunc honorem studuit ille recuperare, cujus onere illius se jam avus abdicaverat: Thucyd. V. 43., et 89. Alcibiades in oratione ad Lacedæmonios, τῶν ἡμῶν, inquit, προγόνων τὴν προξενίαν ὑμῶν—ἀπειπόντων, αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβάνων ἐθεράπευον ὑμᾶς. VALCK.

18 1. δρησμὸν δὴ ἐβούλευον] Vide superius c. 4. Accusat asperitatem vocabuli δρησμοῦ Plutarchus, quod de fuga consuluisse Græcos Noster dicat. At *nimis severus est Aristarchus. Atque etiam illud non tulerit, credo, quod rex regum censet aufugiendum de Troja: non enim, ut opinor, mollius est,* φεύγωμεν *Iliad.* β'. 140., *quam* δρησμὸν βουλεύεσθαι. Sic Camerarius ex vero. Aristides t. II. p. 191. τῶν ἐν ταῖς ναυσὶ κατὰ κράτος ἤδη φυγόντων εἰς τὸ εἴσω τῆς Ἑλλάδος, de his; neque Polyænus mollius. WESS.

20 1. seqq. Οἱ γὰρ Εὐβοέες παραχρησάμενοι etc.] Toti huic capiti commodior futurus fuisse locus videtur proxime post caput quartum. SCHWEIG.

Ib. τὸν Βάκιδος χρησμὸν] Vaticinus iste de Persica expeditione cecinerat, Pausan. X. 14.; ex illo carmine hæc durat portio. Idem c. 12. ἐκ Βοιωτίας Βάκιν adpellat, sicuti et Cicero Divinat. I. 18. Duos Bacides Clemens Alex. Strom. I. p. 398., Arcadem et Bœotium, memoravit; tertium Atheniensem alii addunt: super qua re sollicita exstat opera Loënsis Epiphyllid. IX. 11. interpretumque Æliani Var. XII. 35. WESS.

Ib. ἐξεκομίσαντο] Commode ad h. l. Reiskius adnotavit: "Ἐξεκομίσαντο, *deportarunt in locum tutum extra insulam;* "[quod alias est ὑπεκθέσθαι, ut cap. 4.] προεσάξαντο, *rure in* "*urbes compulerant.*" SCHWEIG.

2. ζυγὸν] Putes cum Stanleio, Bacidis versum in Pers. 72. Æschylum æmulari, quando πολύγομφον ὅδισμα ζυγὸν ἀμφιβαλὼν αὐχένι πόντου tragice de *ponte* in Hellesponti angustiis, intenso funibus ex byblo VII. 36. WESS.

3. συμφορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα] Insolentior dictio πρὸς

τὰ μέγιστα: quæ idem, puto, valet ac ἐς τὰ μέγιστα VIII. 144. SCHWEIG.

21 1. παλήσεις] Παλήσεις Hesychius exponit διαφθείρεις, quod de clade in belli certamine non illaudabile, et hinc, nisi erro, sumtum. Priscos sane παλαίειν ac παλέειν novisse, Ionesque in primis, vero mihi proximum. Hippocratis sunt ἀποπαλέειν atque ἐκπαλέειν in evibratione et concussu vehementiore. Ἀποπαλήσει Erotianus, σαλεύσει καὶ σφόδρα κινήσει. Foësius Œconom. p. 78. plura. Sive ergo εἰ παλήσεις de *conflictu*, seu *clade* secuta, *agitationeve classis majore* accipiatur, vocabulo scriptura locoque sententia constabit. WESS.

Ib. εἰ παλήσεις ὁ ναυτ. στρατ.] Varias attulit conjecturas Portus verisimilioribus facile locum daturas. Quod hic vulgatur, lexicographis, credo, prætermissum, παλήσεις legitur in sua serie apud Hesych. cum interpretamento διαφθείρεις. διαφθαρείη ab hujus loci sententia non esset valde alienum: παλήσεις quid sit, exspectabimus qui nos doceat. Licebit interea conjecturam proferre: εἴ τι πταίσεις ὁ ναυτ. στρατὸς literas prope accedit: id est, ἐάν τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γένηται πταῖσμα, ut scribit Diodor. XI. 15. ἐάν ποτε συμβῇ τι πταῖσμα, Demosth. p. 59, 71. εἰ δέ τι πταίσεις, idem p. 16, 28. Thucyd. V. 16. Forma quidem paulo est insolentior: minime tamen absurdum quod nonnemini venit in mentem: εἴ τι παθήσεις, *si quid eveniret classi:* certe talibus uti solebant εὐφημισμοῖς, ne belli tristem eventum memorarent. Eurip. Phœn. 251. εἴ τι πείσεται ἑπτάπυργος γᾶ. Xenoph. Κυρ. Παιδ. II. p. 24, 9., εἴ τι πείσονται Μῆδοι. Si *naufragio navis perierit*, Euripidi dicitur, ἤν τι ναῦς πάθῃ, Iph. in Taur. 755. Plenius legitur in syngrapha nautica apud Demosth. p. 547, 16., ἐὰν δέ τι ἡ ναῦς πάθῃ ἀνήκεστον. VALCK. Apud Hesychium, ubi Παλήσεις, διαφθείρεις legitur, videtur utique διαφθαρείη scriptum oportuisse. Similiter quidem apud eumdem: Ἐπάλλησεν· (rectius puto Ἐπάλησεν·) διεφθάρη: tum Πεπαληκέναι· ἐκπεσεῖν: et Πεπαλημέναι, βεβλαμμέναι. Quæ nescio an cuncta ad verbum Παλαίω (παλάω, Ion. παλέω, coll. Foes. Œcon. voce Ἐκπαλέω, et Schneider Lexic. crit. voc. Παλαίω) sint referenda. Ut autem id verbum generatim quidem *colluctari*, *conflictari*, significat, sic frequentius de

graviori lucta et *periculoso certamine* usurpatur: quemadmodum etiam sequens dictio ἤν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον in utramlibet quidem partem accipi potest, plerumque vero in tristiorem partem usurpatur. Nec vero diffiteor, videri mihi istud verbum παλήσεις certiorem etiam nunc lucem requirere. SCHWEIG.

22 1. νέας τὰς ἄριστα πλωούσας ἐπιλεξάμενος] Corrigitur ἀπολεξάμενος, forte ob c. 101. τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ, et ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον V. 110. Quæ quidem boni commatis, neque pravioris vulgatum. Ἐπιλεξάμενος ἄνδρας δέκα Αἰγινητέων VI. 73., ἐπιλεξάμενός τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις VII. 10. Adde Thom. M. in Ἀναλέγομαι. Quæ deinceps ex duobus codd. exsulant, non illa casu exciderunt, utpote nexa optime: præberent profecto, si pluribus abessent, glossatoris specimen. WESS. Verba τὰ Ἴωνες etc. quæ codicibus S. et V. desunt, agnoscit F. cum aliis omnibus: et quoniam in his recurrit verbum ἐπελέξαντο longe diversa notione, malles utique paulo ante ἀπολεξάμενος: sed non est hic unus locus apud Nostrum, ubi idem verbum, paucis interjectis repetitum, diverso significatu ponitur. Quid autem prætermittendis verbis nonnullis ansam h. l. dederit, satis adparet, nempe vocab. γράμματα nonnullis interjectis repetitum; quo factum, ut oculus librarii a priori γράμματα ad posterius aberraverit. SCHWEIG.

Ib. Θεμιστοκλέης ἐπορεύετο etc.] Callidum prudentis imperatoris factum memorant Plutarch. in Them. p. 116. B. Polyæn. I. 30, 6. aliique: eleganter Aristid. I. p. 314. ubi meliora sunt in Scholiis scriptis quam in edd. Sophistica mihi videntur atque absurda, quæ Themistocli tribuit ex Trogo Justinus II. 12.; neque enim, ut credidit Orosius II. c. 10., *apta* fuisset *increpatio;* sed in isthoc rerum discrimine prorsus importuna. Mendax scriptor Parallelorum in Plut. t. II. p. 305. D. fratrem nobis fingit Themistoclis Agesilaum, quem ad Artemisium Græci miserint speculatorem: eadem pæne præbet illinc descripta Stobæus Gesneri p. 91. Nollem viros eruditissimos his mendaciis locum in historia dedisse veteri. Ut illi fratrem, Agesilaum quoque patrem dat Pausaniæ, hujus narrans proditionem p. 308. B.

Stobæi p. 228. adeo puer in historia, ut ne Thucydiden quidem legerit, citat, qui nusquam extitit, Chrysermum ἐν δευτέρῳ ἱστορικῶν vel Περσικῶν. VALCK.

1. ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα] Linguæ non inutilis concinnari posset index verborum, quibus scriptor castigatissimus novam quamdam indidit vim significandi: locum illic inveniret etiam Ἐντάμνειν. Lapideis columnis Darius dicitur ἐντάμνων γράμματα, IV. 87. Proximum convenit Latinum *insecans.* Columellæ bis terve; sed alia usurpatum structura, verbum *insecandi* bis adhibuerat, ut puto, qui nuper cura Burmanni sec. prodiit ornatior, Auctor ad Herennium, III. c. 14., *ipsa pronuntiatione—res inserere atque insecare* (*inscribere* satis erat Ciceroni de Orat. II. 87.) *in animis auditorum:* hoc ex codd. reciperem pro *intersecare:* idem IV. 49., *tanquam jubatus draco—circumspectans huc et illuc, si quem reperiat, cui aliquid mali faucibus adflare,—dentibus insecare, lingua adspergere possit:* hoc Græcis est ἰὸν ἐγχρίειν et ἐγχρίπτειν: quorum prius Oleario aliisque non debuerat esse suspectum. Omisit, ut alia multa, Stanleius Æschyli fragm. ex Philoct. apud Plutarch. t. II. p. 1087. F. Οὐ γὰρ δράκων ἐνῆκεν, ἀλλ' ἐνῴκισεν etc. aptius alterum illud, *venenum dentibus insecat.* Scribi potuit a Tragico apud Ciceron. Tusc. II. 9. *Hos ille cuneos fabrica crudeli insecans Perrupit artus:* vulgatum *inserens* nec ad vicina neque respondet Æschyli grandiloquentiæ. Literas lapidibus *incidere,* vel *insecare,* hic ἐντάμνειν λίθοισι γράμματα, alibi dicitur et Herodoto ἐγκολάπτειν, I. 93, 187. Hoc quibusvis fuit usurpatum, et restitui debet III. Maccab. II. 27., στήλην ἀναστήσας ἐνεκόλαψε γραφήν: idem esset ἐς στήλην ἐκόλαψε γραφήν: qua ratione legitur in veteri tabella apud Gruter. Inscr. p. CCCCI. 22. τὸ δὲ δόγμα τόδε κολάψαντας ἐς χαλκώματα δύο, τὸ μὲν ἐν ἀναθεῖμεν ἐς τὸ βουλευτήριον: *tabulæ æreæ,* quibus incidendum erat plebiscitum, χαλκώματα vocantur. VALCK.

2. ἐπὶ τοὺς πατέρας] Redi ad VII. 51. Callidam Themistoclis inscriptionem iisdem verbis Polyænus I. 30, 6. recitat, parum, quod vir magnus attigit, aberrans; Plutarch. Themist. p. 116. B.; Aristides t. II. p. 191. etc. WESS.

3. ἕζεσθε] κατῆσθαι sive ἕζεσθαι ἐκ τοῦ μέσου de illis, *qui rei*

se non miscent, et ex ejus medio quasi otiosi sedent, Herodotea sunt. Inferius c. 73. αἱ λοιπαὶ πόλις ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο, et iterum ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι: quibus gemina III. 83. IV. 118. etc. WESS.

3. ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι] Hinc liquet quid supplendum sit aut lectori subaudiendum relinquatur apud Diodor. Sicul. XIX. 41., ubi jussu Antigenis, *cujus sub imperio phalanx erat Macedonum,* ut scribit Corn. Nepos in Eumene c. 7., in Eumenis exercitu eques Macedo, propius accedens phalanga Macedonicam Antigoni, proclamavit: ἐπὶ τοὺς πατέρας, ὦ κακαὶ κεφαλαὶ, τοὺς μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου τὰ ὅλα κατειργασμένους: nempe στρατεύεσθε. In Eumenis erant exercitu veterani milites, qui cum Philippo fregerant Græciæ libertatem, quique cum Alexandro Asiam pervaserant; sic itaque loquuntur velut annis et laboribus graves. Sed apud Herod. πατέρες sunt *conditores.* Justinus II. 12. *Quod facinus agitatis? bellum inferre olim conditoribus vestris, nuper etiam vindicibus cogitatis?* Eadem mente supra apud Herodot. VII. 150., Argivis fertur per legatum dixisse Persa: οὕτω ἂν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι· οὔτε ὦν ἡμέας οἰκὸς ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους στρατεύεσθαι, οὔτε ὑμέας etc. VALCK.

4. ὑπ' ἀναγκαίης μέζονος κατέζευχθε] Nihil differt, rem ubi spectes, Æschyli Prometh. 108. ἀνάγκαις ταῖσδ' ὑπέζευγμαι τάλας: Sophoclis Philoct. 1022. ἀνάγκῃ ζυγεὶς ἔπλεις ἅμ' αὐτοῖς: et Ajac. 123. Aliter paullo Libanius in Basilico p. 104. c. Mox ὥστε ἀπίστασθαι legitimum solum est. WESS.

23 2. ἅμ' ἡλίῳ σκιδναμένῳ] Homereum ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠὼς huic creditur originem, et Æschyli Pers. 502. πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ ἀκτῖνας, dedisse. Non infrequens talis figura. Σπείρειν ἀκτῖνας Philo Vit. Contempl. p. 899. F. *Spargere lumine terras* Latini poëtæ, Lucretius, Lucanus, aliique, in La Cerdæ Comment. ad Virgilii Æn. IX. 459. WESS.

4. τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἱστιαίων] Scribendum est Ἱστιαιέων: hinc Diodor. XI. c. 13. fin. κατῆρεν εἰς τὴν Εὔβοιαν μετὰ παντὸς τοῦ στόλου, καὶ τὴν τῶν Ἱστιαιέων πόλιν βίᾳ χειρωσάμενος etc. vid. ibi Wessel. Non nescio quid scribat Steph. Byz. in Ἱστίαια, Ephorum cives Ἑστιαίους dixisse;

sed Herodoto hujus capitis initio memoratur ἀνὴρ Ἱστιαιεὺς, quod pro Ἱστιεὺς recte posuit Gronov. ex M. a Galeo jam oblatum ex S. et a Valla, quin et a Plutarcho; cujus in edd. Herodotea describentis t. II. pag. 867. E. reperitur ἀνὴρ Ἑστιαιεύς: illic Ionica tantum pronuntiatio versa fuit in vulgarem. Hos ex Eubœa Histiæenses, τοὺς Ἱστιαιέας, istius ætatis Atticorum more talia contrahentium, Thucydides vocat Ἑστιαιᾶς I. 114. Ubi memorat Eubœam opera Periclis Atheniensibus subjectam Aristides in Pericle t. III. p. 226. hoc exstat Scholion in cod. ms. Ἕως καὶ ταύτην] Ὁ Θουκυδίδης, ἐξοικήσαντες Ἰστιαίας (leg. ἐξοικίσαντες Ἱστιαιᾶς,) αὐτοὶ τὴν γῆν ἔσχον· ἡ δὲ ἱστορία πόλεως Εὐβοΐας: miram in his corruptelam subiit Ἱστίαια, πόλις Εὐβοίας. In isthoc egregio Burm. codice ms. eadem pag. saltem octo nobis ex Androtione præbet ducum nomina, qui cum Pericle susceperant expeditiones Thucydidi narratas, pleraque aliunde ignota. VALCK.

4. Ἑλλοπίης] Valla sui codicis pravam, qualis et S., lectionem secutus, *Ellopiæ*, qua de uberius Strabo X. p. 683. A=445. mentionem præteriit. Vicinum τῆς Ἱστιαιήτιδος Ionum est formæ, optime hic in membranis custoditum. Non obliviscor γῆς τῆς Ἱστιαιώτιδος VII. 175., cui, si verum amamus, prorsus idem, quod paludi Mæoti, Μαιήτιδος titulo I. 104. et IV. 20. notæ, usu sæpe venit. Par periculum Ἀμπρακιήταις propulsandum IX. 28. WESS.

24 2. γῆν ἐπαμησάμενος] Ex Herodoteo Lexico petita Suidæ interpretatio, ἀνακινήσας, traxit Vallam. Ulysses Homeri Od. ε΄. vs. 482., εὐνὴν ἐπαμήσατο, *aggessit sibi cubile*, ex foliis nempe: Φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή, Ἐν δ' ἄρα μέσσῃ λέκτο, velut *in lecto* cubuit. Hinc sua apte transtulit Herodotus, φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν καὶ γῆν ἐπαμησάμενος: *et frondes injecit arboreas terræ superingestæ:* sic ista putem accipienda. Eustath. in Od. ε΄. p. 240, 49. suum citat in Iliada commentarium p. 321, 33., ubi legitur et κόνιν ἐπαμησάμενος. *Super cadaver terram congerere*, et *pulverem in cadaver accumulare* propria locutione dicebatur ἐπαμήσασθαι γῆν, et κόνιν ἐπαμήσασθαι. Pro ἐναμησαμ. scribendum usitato more ἐπαμησάμενοι κόνιν in Schol. ad Soph. Antig. 261. De testudine,

ova sua in litore tegente, posuit Plutarch. t. II. p. 982. B. τὸ λειότατον ἐπαμᾶται τῆς θινὸς αὐτοῖς καὶ μαλακώτατον. Rarissima forma activa scripsit Jamblich. de Vit. Pyth. p. 160., γῆς ἐπαμήσαντες τοῖς πεσοῦσι. Formæ vim quoque tribuit verbi medii Origenes c. Cels. VI. p. 285., cui veste indutus lugubri dicitur κόνιν ἐπαμώμενος, *pulvere sibi caput adspergens.* Vid. D'Orvill. in Charit. p. 366. sed in versu Theognid. 427., quem citat, vulgata displicebat Hemsterhusio lectio, melior altera videbatur, γαῖαν ἐφεσσάμενον, ad Hesych. t. I. p. 1352. sic dicitur jacere cadaver, *operimento matris obductum;* quibus verbis Cicero de Leg. II. 22., istum adludebat Xenophontis locum, quem tractat vir summus. Sed ad Herodotum forte satis fuisset monuisse, Xerxis factum ad Thermopylas (quod attigit et Polyæn. VII. c. 15, 4.) Spartiatam postea temporis imitatum Agesilaum, qui fidos sibi jussit Σπαρτιάτας νεκροὺς, ἐπαμησαμένους κόνιν, ἀποκρύψαι, ut scribit Polyæn. II. 1, 23. VALCK.

26 1. αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης] Quæ primo viderentur adspectu longe dissita, solerter sic comparavit Heringa, Obs. Crit. p. 156., ut Arcades hi fuisse videantur *Caryatæ.* Nostro dicuntur βίου τε δεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι: *victus egentes, et in agendo desiderantes occupari,* prout hic vocem ἐνεργὸς accipiendam puto. *Pecuniam numeratam, quam domi habebant,* τὸ ἀργύριον τὸ ἔνδον κείμενον, vocabant et ἀργὸν, id est οὐκ ὂν ἐν ἔργῳ: contra ἐνεργὰ χρήματα erant *quæstuosæ fœnusque pensitantes pecuniæ,* monente Budæo Comm. Ling. Gr. p. 271. vid. Salmas. de Trap. Fœn. p. 480. Rariori usu apud Demosth. p. 547, 7. ἐδέοντό μου δανεῖσαι χρήματα εἰς τὸν Πόντον Ἀρτέμωνι—καὶ Ἀπολλοδώρῳ, ὅπως ἐνεργοὶ ὦσιν, *ut negotiarentur,* sive ὅπως ἐργάσωνται ἐν αὐτοῖς, quæ phrasis est in Ev. Matth. XXV. 16. VALCK. Arcadas illos, qui hîc memorantur, *transfugas* ex Carya Arcadiæ oppido advenisse statuens Heringa, testimonio maxime Vitruvii usus erat; qui lib. I. cap. 1. originem *Caryatidum* quæ in architectura vocantur expositurus, *Carya,* ait, *civitas Peloponnesi, cum Persis hostibus contra Græciam consensit;* etc. Vitruvii verba jam olim Holstenius in Notis ad Steph. Byz. voc. Κάρυα adposuerat. Quod autem duo Peloponnesi oppida

fuisse statuunt docti viri, quorum utrique Κάρυα vel Κάρυαι nomen; rectius fortasse dicturi erant, unum idemque oppidum olim, quo tempore Græciam Xerxes invasit, Arcadiæ fuisse contributum, deinde vero Laconicæ factum ditionis. SCHWEIG.

4. Τριτανταίχμης ὁ 'Αρταβάνου Vallæ et S. idem, uti videtur, ac VII. 82. *Tigranes* haud quidem ignotus inter Persas est, Achæmenidarum gente proseminatus; sed nusquam Artabani filius, VII. 62. IX. 95. Quare Galeo [Τριταν-ταιχμ. unice probanti] videor adstipulari posse. WESS. Ad eumdem Τριτανταίχμην spectare videtur εἷς δέ τις πρὸ πάντων etc. SCHWEIG.

Ib. In istis quibus Arcades quale *præmium* esset *Olympiacum* Persis interrogantibus εἶπον, τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον, leve forsan vitium latet, quod una lineola loco mota facile tolli posset, si nempe scriberetur τῆς ἐλαίης τὸν ᾀδόμενον στέφανον, *ex oleastro coronam* ut simpliciter dixerint Arcades; quorum verbis Noster, Olympiacæ laudis admirator, interjecerit τὸν ᾀδόμενον, *illam* poëtarum, Pindari præsertim, carminibus *decantatam*. Quibus hoc forte videbitur non necessarium, fatebuntur tamen his Pausaniæ III. p. 278., ἄρχονται μὲν ἀπὸ Τηλέφου τῶν ὕμνων, προσδιδοῦσι δὲ οὐδὲν ἐς τὸν Εὐρύπυλον, omnino corrigendum, προσᾴδουσι δὲ οὐδέν. VALCK. Mihi quidem (ut dicam quod sentio) frigide præter morem dicturus fuisse Herodotus videtur, si ᾀδόμενον hîc scripsisset. SCHWEIG.

27 1. ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον] Odii Thessalorum in Phocenses exordia VII. 176. signata sunt. Hinc τὴν πρὸς Φωκέας ἔχθραν, ἣ προυπῆρχε Θετταλοῖς ἐκ παλαιῶν χρόνων, non tacuit Æschin. περὶ Παραπρ. p. 46. WESS.

3. κατειλήθησαν ἐς τὸν Παρνησσὸν οἱ Φωκέες] Mirum accidit, H. Stephanum ad hæc adhæsisse; sed comma, male punctum post Παρνησσὸν, illi tenebras offudit. Melior in his Pavius, atque diu ante eum Polyænus VI. 18. Nimirum Thessali subita incursione Phocenses in Parnassum concluserant. Unde deinceps ταῦτα μέν νυν τὸν πεζὸν εἰργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιορκέοντας ἑωϋτούς: ubi multitudinis numerus, πεζὸν spectans, nemini molestus esse debet. Verum au-

diamus Polyænum: Φωκεῖς εἰς τὸν Παρνασσὸν κατακλεισθέντες, γυψώσαντες αὑτοὺς καὶ τὰ ὅπλα νυκτὶ πανσελήνῳ. Sic scripserat. Vulgo illi γυψώσαντες deerant, damno sententiæ manifesto, sicuti Diodoro XI. 14. adscriptum. Animadvertit et illud Berglerus. Rem eandem, alio tamen ordine, operosius exsequitur Pausanias X. 1., ubi de Tellia et Telliadis (infra IX. 37. memoratis) Kuhnius et Leopardus Emendat. lib. IV. 18. WESS.

Eodem isthoc cum Thessalis bello quod evenit memorabile Phocensium facinus desperatione furentium et rabie, Pausaniæ narratum, explicatius etiam atque in laudem mulierum præsertim Phocensium Plutarcho de Virtut. Mulier. p. 244., causam non exputo, quam tamen habuisse certam suspicor, cur hoc in loco silentio presserit Herodotus. VALCK.

28 2. κατὰ Ὑάμπολιν] Ad hæc Polyænum VI. 18, 2. comparanti Koenio latere non poterat, in istis, τάφρον ὀρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν, corrigendum ex Herodoto κατὰ Ὑάμπολιν: in transcursu eadem facta fuit comparatio ad Schol. in Phœn. Eurip. p. 749. Fraudem, qua vicinos Thessalos irretitos tenuerunt, explicate tradit Pausan. X. p. 799., κατὰ τὴν Ὑάμπολιν—ὑδρίας κεράμου πεποιημένας κατορύξαντες, καὶ ἐπ' αὐτὰς γῆν ἐπιφορήσαντες (Herodot. χοῦν ἐπιφορήσαντες) ὑπέμενον τὴν ἵππον τῶν Θεσσαλῶν. In foveas equites fuere præcipitati, equi autem ἀπεχωλοῦντο: quod Pausanias sumsit e Thucyd. VII. 27. Herodoto οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεφθάρησαν. Hoc bello Phocensibus dux erat alter de duobus Ὑαμπολίτης Δαϊφάνης, juxta Pausan. p. 800. Δαΐφαντος ὁ Βαθυλλίου τρίτος αὐτὸς ἄρχων dicitur Plutarcho t. II. p. 244., ubi congressi cum Thessalis victoriam Phocenses reportasse narrantur περὶ Κλεωνὰς τῆς Ὑαμπόλιδος. De Hyampoli multis agens Palmer. in Gr. Antiq. p. 665. istas Phocidis Cleonas *vicum in Hyampolitarum vicinia* fuisse suspicatur. Jason Thessalus Ὑαμπολιτῶν τό τε προάστειον εἷλε, καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησε, apud Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 350, 28. VALCK.

29 1. ἔγκοτον] H. Stephanus vocabulum ἔγκοτος, quatenus quidem substantivi sedem obtinebat, e Græcæ linguæ finibus procul amandavit; dictionesque adeo, ἀτάρ τινα καὶ ἔγ-

κοτον εἶχε VI. 133. et 73., scriptas fuisse καὶ ἐν κότον εἶχε, vice καὶ ἐνεῖχε κότον. Inspice ejus Prolegom. p. 736. Cui animadversioni valide repugnat hic locus, talem τμῆσιν recusans, et IX. 109. τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ ἔχε ἔγκοτον. Plura alias. WESS.

30 1. οἱ γὰρ Φωκέες μοῦνοι etc.] Si vero nititur Pausaniæ X. 1. extr. narratio; Phocenses cum Persa, necessitate conpulsi, ὑπ' ἀνάγκης, primum fecerunt, postea ad Græcorum societatem reversi. Non ita Noster hic et superiore libro c. 203. et 218. WESS.

Ib. τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν] Consimile κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, quo Spartanos prosequebatur Hegesistratus, sive, ut ibidem, τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους, lib. IX. 36. 37. In Latinis talia sæpe. Vid. Cortium ad fragm. Sallustii p. 936. WESS.

Ib. οὐκ ἐμήδιζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν] Verisimillimam Herodoti conjecturam ingeniosa malevolentia nititur evertere Plutarch. t. II. p. 868. c. Sed Herodotea describens philosophus præbet ex suo codice lectionem unam alteramve vulgata apud Herodotum non deteriorem; velut in proximis, κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν, *nulla alia de causa, quam quia oderant Thessalos:* similiter scribit et in eumdem sensum Noster IX. 37., κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, *propter odium, quo Lacedæmonios oderat:* et Thucydides, κατ' ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων· κατ' ἔχθος τὸ Ῥηγίνων· κατ' ἔχθος τὸ Κορινθίων, I. 103. IV. 1. VII. 57. Aptissima dedit in eam rem Perizonius in Æliani Var. II. 25. et ex his suis observatis explicare debuerat apud eumdem XII. 53. τὸ Μεγαρέων πινάκιον: ubi commode Thucydideum τὸ Μεγαρέων ψήφισμα contulit Abr. Gronov. cujus avus I. F. Gr. vid. in Livii XXXIV. c. 26. VALCK.

2. ἑκόντες εἶναι] Vide Valck. ad VII. 164. et conf. IX. 7. SCHWEIG.

31 2. Μηλιάδος] Μηλίδος, usitatam alibi Nostro quoque formam, prætulit Wess. in Diss. Herod. p. 127. Ad Callim. Hymn. in Del. 287., ἱερὸν ἄστυ καὶ οὔρεα Μηλίδος αἴης, Ernesti aptissimum dedit Thucydidis locum, quo Melienses etiam Ἱερῆς nominantur. Exemplis aliquot ostendi posset, non

inutilem esse observationem Scholiastæ Aristid. in cod. MS. καλῶς εἶπε (t. I. p. 304.) Μηλίων, καὶ οὐ Μηλιέων. Μήλιοι μὲν γὰρ οἱ τὴν νῆσον οἰκοῦντες· Μηλιεῖς δὲ, οἱ ἐν τῷ Μηλιακῷ κόλπῳ. *Maliacum sinum* Livius XXVII. 30. et XXXV. 37. Μηλιέα κόλπον dixit Herodot. IV. 33. Attica contractione Μηλιᾶ κόλπον Æschyl. Pers. 486. et Aristoph. Lysist. 1171. ubi notat Palmer. in Exercit. p. 769. Μηλιᾶ κόλπον Atticistam scripsisse puto Philostratum p. 551., non, quod ferri nequit, Μηλίδα κολπ. In proximis, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι, vertendum, *neque Thessalis videbatur*, nempe *vastanda Doris;* horum enim ductu Persæ utebantur, et ex horum libidine plus minusve mali regionibus inferebant. VALCK.

32 2. τοῦ Παρνησσοῦ ἡ κορυφὴ etc.] Suo quoque nomine vocata dicitur Τιθορέα. Ista quidem clarent atque aliunde firmantur; sed his interjecta sic primum vulgabantur: τοῦ Παρνησοῦ ἡ κορυφὴ, κατὰ Νέωνα πόλιν, κειμένη ὑπ' ἑωϋτῆς· Τιθορέα οὔνομα αὐτῇ. Vallæ Latina: *qui vertex est juxta urbem Neonem illic sitam, nomine Tithorea:* facta videntur de Græcis hoc modo scriptis, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην ἐπ' αὐτῆς. Sed codicum lectionibus instructus de Laurentianis certius judicabit. Pro sua linguæ Græcæ peritia H. Steph. scripsit *seorsim sitam*, legens κειμένην ἐπ' ἑωϋτῆς: sed nec hujus sibi lectionis sensum satisfacere fatetur. Holstenii commentum ad Steph. Byz. in Τιθορέα vix memorari meretur: Latina Palmerii in Græcia Ant. p. 635. Græcis neutiquam respondent. Urbem Νέωνα hinc Steph. Byz. adnotavit. Occasione loci Demosthenis de falsa Legat. p. 232. Harpocration in Νέωσιν urbem hanc Phocidis Herodoto dictam scribit Νεῶνα, Νεῶνας Androtioni. Ex Herodoto Pausanias X. 32. ὄνομα Νεῶνα μὲν τῇ πόλει, Τιθορέαν δὲ εἶναι τοῦ Παρνασοῦ τὴν ἄκραν. VALCK. Plutarch. Syll. p. 461. Ὀρτήσιον δὲ Κάφις ἡμέτερος ὢν ἑτέραις ὁδοῖς, ψευσάμενος τοὺς βαρβάρους διὰ τοῦ Παρνασοῦ κατῆγεν ὑπ' αὐτὴν τὴν Τιθόραν, οὔπω τοσαύτην πόλιν οὖσαν ὅση νῦν ἐστιν, ἀλλὰ φρούριον ἀπορρῶγι κρημνῷ περικοπτόμενον (hoc est Herodoti κορυφὴ κειμένη ἐφ' ἑωυτῆς) εἰς ὃ καὶ πάλαι ποτὲ Φωκέων οἱ Ξέρξην ἐπιόντα φεύγοντες ἀνεσκευάσαντο καὶ διεσώθησαν. Hunc locum indicavit Wesselingius.

Ib. Phocenses in singularem et separatum aliquem Par-

nassi verticem confugerunt; et, quisnam ille fuerit vertex, declarat scriptor, non solum nomen ejus edens, sed et adjiciens, *fuisse verticem in ea Parnassi regione situm ubi Neon est oppidum*, hoc scil. nomine ea ætate notum, humiliori fortasse tumulo adstructum, ex adverso Tithoreæ. Id oppidum dein a Persis captum incensumque fuisse ex cap. 33. discimus: Phocenses autem in montis vertice tuti fuerunt ab hostium impetu. SCHWEIG.

33 1. καὶ κατὰ μὲν ἔκαυσαν etc.] Annumeravit has Phocidis urbes ex Herodoto, in quibusdam discrepans, Pausanias X. 3. Δρύμον adpellat Δρυμαίαν, dissentiente Eustathio ad Poetam: Τεθρώνιον cum Steph. Byz. Τιθρώνιον, Eustath. Θρόνιον, non bene: id oppidum enim Locridis, ad Thermopylarum angustias, teste Æschine περὶ Παραπρ. p. 45. et Diodoro XVI. 33. 'Αμφίκαιαν vocitat 'Αμφίκλειαν: immo vero Nostrum ait urbem 'Οφιτείαν nuncupasse X. 33. p. 883., nec ipse tamen, sed inprudentes librarii, uti optime Sylburgius. 'Αμφίκαιαν scripsisse Herodotum, Stephanus Byz., et quæ de tituli origine subdit ipse, testimonio sunt. Τριτέας adfirmat præter Thucydidem ethnicographus: hinc Hesychii Τριτῆες γενεὴν, οἱ ἀπὸ Τριτεῶν πόλεως κύνες, ἤ ἐστι πλησίον Φωκίδος. Reliquis non inmoror, expositis a Palmerio Gr. Antiq. lib. VI. 15. WESS.

Ib. κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον etc.] Secundum Plutarch. t. II. p. 868. B. narraverat Herodotus, τρισκαίδεκα πόλεις τῶν Φωκέων ὑπὸ τοῦ βαρβάρου κατακεκαῦσθαι: scribere saltem censor debuit πεντεκαίδεκα: hoc enim capite *duodecim* et paulo post *tres* memorantur urbes Phocidis, in quarum tecta incolis vacua igne Persæ sævierint. His quindecim duas si eximas, quas incolentium nomine, ni fallor, designatas, Πεδιέας dixit et Τριτέας, ceteras omnes, iisdem plerasque nominibus memoratas Pausaniæ, solo postea temporis æquari jussit Amphictyonum præsidio ferox Philippus Amyntæ fil., cum funesto Græcæ libertati bello sacro finem imposuisset. Præter istas autem, hîc et infra Herodoto memoratas, idem tum ceteræ Phocidis urbes, quæ præcipuæ erant duæ et viginti, triste fatum subierunt, unis Abis exceptis. Istas XXII. urbes tum deletas recenset Pausan. X. p. 803. et 804. Hero-

doto enumeratas singulatim pro doctrina sua geographica tractavit Palmer. Græc. Ant. VI. 15., sic tamen, ut sæpius vir egregius errare debuerit, nec critica sollertia neque instructus accurata linguæ Græcæ peritia. De multis, quæ hic dici possent, nunc satis erit semel Pausaniæ suo loco restituisse, quæ in alienum immigrarunt X. [c. 34.] p. 885., ἐν ταῖς Φωκέων πόλεσιν, ἃς ὁ Μῆδος ἐνέπρησεν, ἀριθμῆσαι καὶ τὴν Ἐλάτειάν ἐστιν ἐν ταύταις (κατὰ Ἡροδότου λόγους). Novissima huc retraho ex fine p. 884. [c. 33.] VALCK.

2. καὶ νῦν ἐστι χρηστήριον] Celebris ejus in Musis mentio I. 46., supra 27. et dein 134., itidem apud alios in Leopardi Emend. VI. 22. et Casaub. ad Strabon. IX. p. 647=423. WESS.

35 1. Αἰολιδέων] Palmer. Græc. Ant. p. 675. miratur *nullum alium de hac Æolide mentionem fecisse.* Iisdem pæne servatis literarum ductibus jam ante aliquot annos veram, ut opinor, lectionem detexi corrigendo Λιλαιέων. Quo quisque colore suum errorem incrustaverit nihil attinet dixisse, veritate monstrata. *Persæ* τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, καὶ Δαυλίων, καὶ Λιλαιέων: *Panopensium urbem incendio vastarunt, et Dauliorum, et Lilæensium;* atque adeo *Panopen, Daulida,* et *Lilæam,* Λίλαιαν: hinc, auctore Steph. Byz. fit Λιλαιεύς. Juxta Pausan. X. 8. οἱ Λιλαιεῖς—ἐς τοῦ Κηφισοῦ τὴν πηγὴν πέμματα ἐπιχώρια ἀφιᾶσιν, accolebant Cephisi fontem: ab interitu tutos præstitit Homerus, a quo præter ceteros Phocenses *Lilæenses* etiam intexuntur Bœotiæ, Il. β'. 523. seqq. Οἳ Κυπάρισσον ἔχον—καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα, Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον, Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῆς ἐπὶ Κηφισσοῖο. A Philippo solo æquatæ hæ primæ memorantur urbes Pausaniæ p. 803., Λίλαια, Ὑάμπολις, Ἀντίκυρα, Παραποτάμιοι, Πανοπεὺς, Δαῦλις: veteres omnes, partim Homeri carmine nobilitatæ, partim Xerxis furore: de Lilæa Palmerius egit Græc. Ant. VI. p. 681. et seqq. VALCK.

36 2. ὁ δὲ θεός σφεας οὐκ ἔα κινέειν] Colorem ex his Pausaniæ duxit commemoratio Delphensium metus et responsi Apollinei, sub Brenni adventum X. 23., uti bene Kuhnius. Illud τῶν ἑωϋτοῦ προκατῆσθαι simile habet, sed explicatius IX. 105. ἀδύνατον γὰρ—εἶναι ἑωϋτοὺς Ἰώνων προκατῆσθαι, φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον. Inde στρατηγοὶ προκαθεζόμενοι τῆς χώρας, *qui*

regionem tuentur, Artapani apud Euseb. Præp. Evang. IX. 27. WESS.

3. ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον] Cultissimam antri descriptionem Pausanias X. 32. instituit, et prior eo Æschylus, ut alias monui, Eumenid. 22. WESS.

4. Quod hic ait καὶ τοῦ προφήτεω, unicum nobis sistit: serior ætas plures prophetas (*oraculorum interpretes*) Delphis tribuit, Plutarch. t. II. p. 410. F. Ælianus Hist. Animal. X. 26. Vid. Ant. van Dale de Oracul. c. 5. p. 104. Nimirum aucta oraculi fama et superstitione, ut duabus προφήτισιν sive Pythiis et tertia vicaria, in crebra sciscitantium turba, opus fuit, ita et pluribus prophetis. Videsis ad Diodori XVI. 26. WESS.

37 1. ἔσωθεν] Hîc sane miror cur ἔξωθεν scribi maluerit H. Steph. quod, me judice, protinus altero deberet mutari, si hîc forte legeretur. ἔξω infra recte scriptum in istis, θώϋμα—καὶ τοῦτο κάρτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ. Arma, credo, sponte sua templi exierant penetrali, ut heroës Delphorum Phylacus et Autonous, scutis sacris velut amuletis muniti, pro aris et focis Delphorum suorum propugnarent; vid. c. 38. et 39. Paulo ante Leuctricam pugnam, *Thebis, ut ait Callisthenes, in templo Herculis valvæ clausæ repagulis subito se ipsæ aperuerunt*, (ὡς τοῦ Ἡρακλέους εἰς τὴν μάχην ἐξωρμημένου, Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 348, 11.) *armaque quæ fixa in parietibus fuerant, ea sunt humi inventa:* Cicero de Divin. I. 34. Plura, præter ceteros, narrat illic prodigia Xenophon, ipse neutiquam liber a superstitionis morbo: nonnullos tamen dixisse fatetur, ὡς ταῦτα πάντα τεχνάσματα ἦν τῶν προεστηκότων. Delphis hoc tempore nec locus erat fraudibus nec tempus. Delphorum propheta Aceratus, exsternatus præsentis periculi metu, facile sibi videri potuit duplices videre Delphos; quidni, sponte sua foribus patentibus, arma etiam αὐτόματα ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ? Neque est cur miremur ista talia elegantissimo Herodoti ingenio se probare potuisse tanquam vera. VALCK.

4. ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ] Hæc prodigia, si prodigia dicenda sunt quæ media æstate de cœlo fulmina jaciebantur,

memorat et Diodor. XI. 14. Quæ Persas, eadem postea temporis Galatas a spoliando templo traduntur abegisse. Horum ubi facinus attigit, Herodoteis usum Pausaniam non latuit Kuhnium I. 4., κεραυνοί τε ἐφέροντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἀποῤῥαγεῖσαι πέτραι τοῦ Παρνασοῦ, δείματά τε ἄνδρες ἐφίσταντο ὁπλῖται τοῖς βαρβάροις. Explicatius eadem enarrat suo loco in Phocicis p. 854., *Herodotum eleganter æmulatus*, judice Wessel. ad Diodorum. Pausaniæ narratis simillima tradit Justin. XXIV. 8. juxta quem II. 12. *miserat Xerxes quatuor millia armatorum Delphos ad templum Apollinis diripiendum;—quæ manus tota imbribus et fulminibus deleta est, ut intelligeret, quam nullæ essent hominum adversus Deos vires.* Tempestatis vehementia territos et superstitione, plerosque aufugisse, non totam manum deletam, ex Herodoto licet colligere. VALCK.

4. Diodorus et Pausanias ipsam Apollinis ædem direptam a Persis atque incendio fœdatam diffitentur: non ita Plutarchus Num. p. 66. C., τὸν ἱερὸν λύχνον, æternum illum ignem, cum templum a Medis inflammaretur, exstinctum adseverans, incertum quo auctore. Herodotus tacet, immo infitiatur II. 180. et V. 62. WESS.

38 2. μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔχοντας, ἕπεσθαί σφι] Sexcenties μείζων ἢ κατ' ἄνθρωπον, Plato Apol. p. 20. E. Isocrates Evagor. pag. 192. A. etc. Idem et hîc olim fuisse, optime D'Orvillius ad Charit. II. 4. p. 182. conjecit, μέζονας non tangens. Dederat Noster μέζονα ἢ κατὰ ἄνθρωπον φύσιν ἔχοντας, pro quo Josephus Antiq. lib. I. 19, 1. ὄψεις ex scalis κατιούσας, σεμνότερον ἢ κατ' ἀνθρώπου φύσιν ἐχούσας. WESS. Una tantum litera ex ἔχοντας detracta, (ἔχων autem et ἐὼν in Herodoteis codd. aliquoties inter se permutantur;) in literis ad me datis, feliciter, ut puto, corrigebat Koenius: ὁπλίτας μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἐόντας, *armatos hominum statura altiores.* τὴν ἡλικίαν, φύσιν dixit etiam Soph. Trach. 312., ubi est 1079. Γυνὴ δὲ, θῆλυς οὖσα, κοὐκ ἀνδρὸς φύσις: id est οὐκ ἀνήρ. Koenii conjecturam D'Orvillianæ (ad Charit. p. 182.) longe præferendam, et veram arbitror; nam, admissa D'Orvillii lectione, si μέζονα quis scribat, μέζονα φύσιν ἔχοντας vereor ut Græce doctis hîc adprobet. VALCK.

Equidem nihil hîc novandum censui. κατὰ ἀνθρώπων φύσιν idem valet ac κατὰ ἄνθρωπον, quod Wesselingio placuerat. Participium ἔχων, verbis finitis adjici subinde solitum, non prorsus abundat, sed *continuitatem* quamdam videtur indicare: quod perspecte etiam Hermannus intellexit, Adnot. 228. ad Viger. monens, ληρεῖς significare *nugaris nunc;* ληρεῖς ἔχων autem, *nugator es.* Cur vero id participium non nisi cum verbis *nugandi, jocandi* et similibus jungi statueremus, ut docti volunt viri, caussam satis prægnantem vidi nullam. SCHWEIG.

39 1. Φύλακόν τε καὶ Αὐτόνοον] Phylacum, ejusque τέμενος ad Minervæ Προνηΐης templum, habet Pausanias X. 8. pag. 817. præter quem Brenni expeditione tres templo subvenisse heroas, Laodocum, Hyperochum et Pyrrhum, c. 23. p. 854. WESS. Gallis etiam postea terribiles adparuisse feruntur ὁ Ὑπέροχος καὶ ὁ Λαοδόκος τε καὶ Πύῤῥος· οἱ δὲ καὶ τέταρτον Φύλακον ἐπιχώριον Δελφοῖς ἀπαριθμοῦσιν ἥρωα, Pausan. X. pag. 854. Hinc Λαοδόκου nomen ponerem [apud eumdem Pausan.] lib. I. [c. 4.] pag. 11., loco τοῦ Ἀμαδόκου. Ætate Brenni miror quid cessaverit Autonous, Xerxis ætate bellator, et cum Phylaco, Persarum propulsator. Sed Justinus XXIV. 8. juveni *supra humanum modum insignis pulcritudinis* comites dat *duas armatas virgines ex propinquis duabus Dianæ Minervæque ædibus* occurrentes. Apud Pausaniam Pyrrho comites duo dantur mares, Ὑπέροχος et Λαοδόκος. Ex his facili transformatione puellæ nobis enascentur Ὑπερόχη et Λαοδόκη: sic ferme vocabantur in Delo puellæ, quæ in Delum sacra primum ex Hyperboreis detulerant; illas enim, teste Herod. IV. 33., οὐνομάζουσι Δήλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην. VALCK.

Ib. ὑπὸ τῇ Ὑαμπείῃ κορυφῇ] Una litera minus Ionice scribendum Ὑαμπέῃ. Innotuit ἡ Ὑάμπεια πέτρα ex scelere esurientis Delphorum populi, innoxium philosophum de isthac rupe præcipitantis: vid. Perizon. in Æliani Var. Hist. XI. c. 5. et Wesseling. ad Diodori XVI. 28. Excitans Herodotea Palmerius, Græc. Ant. p. 633., scribit in vicinis τοῦ ἱροῦ τῆς Προνοίης, perperam: legitimum Delphis *anticæ Minervæ*

titulum Προναίης præter ceteros, quos citat, adfirmavit Wesseling. ad Diodori XI. 14. Ad ædem istam Minervæ, Persis divinitus fugatis, erexisse Delphos tropæum enarrat ibidem Diodor. Siculus, exhibens epigramma tropæo inscriptum, quod pertinet ad hanc Herodoti narrationem. In isto epigrammate duæ literæ tantum omissæ omni Jovem et Apollinem interceperunt honore, quo e fuga retracti Delphi Deos callide sunt dignati. Sic illud omnino videtur scribendum: *Μνᾶμά τ' ἀλεξάνδρου πολέμου καὶ μάρτυρα νίκας Δελφοὶ μὲ στᾶσαν, Ζανὶ χαριζόμενοι Σὺν Φοίβῳ, πτολίπορθον ἀπωσαμένοις στίχα Μήδων, Καὶ χαλκοστέφανον ῥυσαμένοις τέμενος.* Non utique Delphi, qui, Dei sui tutela non multum fidentes, præter aliquot sexaginta fanaticos, *πάντες ἐξέλιπον τὴν πόλιν*, ut ait Herodot. c. 36., non illi sane dici poterant Persas *ἀπωσάμενοι*, templumque *ῥυσάμενοι*: sed eleganter dicuntur *Ζανὶ χαριζόμενοι σὺν Φοίβῳ*, id est Jovi et Apollini, *ἀπωσαμένοις στίχα Μήδων*, et *ῥυσαμένοις τέμενος*: qua satis nota scribendi ratione nescio quis apud Suidam in *Δέρας*·—*ὅπερ ὁ Ἰάσων*—*σὺν τοῖς Ἀργοναύταις εἰς τὴν Κολχίδα παραγενόμενοι, ἔλαβον.* VALCK. Adpositum ex Diodoro Epigramma Analectis suis inseruit Brunckius III. p. 178. n. CXLIII. vulgatam tenens scripturam, quam et Jacobs Animadv. t. III. 1. p. 370. contra Valck. ex ipsius Herodoti verbis cap. 38. probabiliter defendit. Quod si quid incommodi haberent nominativi illi, *ἀπωσάμενοι* et *ῥυσάμενοι*, suspicari licuerat ex vetustissimo scribendi more, qui in inscriptionibus passim diutius etiam duravit, (conf. Koen. ad Gregor. Dial. Doric. §. 131.) terminationem *οι* idem ac *ωι* et *ῳ* valere, sententiamque esse *gratum facturi Jovi, qui cum Apolline Medorum catervas abegit*, etc. SCHWEIG.

40 4. *ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους*] Uberius ista Plutarch. Themist. p. 116. c. In Isthmi munitione varios se dant docti homines, ablataque [*ἐς*] præpositione, *τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου* etc. fingunt. Sed stare vulgatum posset, ac sumi de septo, in Peloponnesum versus spectante: malim tamen cum S. *καὶ τὴν Πελοπ.*; sic cessat difficultas. Conf. Diodorum XI. 16. WESS. Sic

sane planissima futura erat oratio. Sed codicum ferme omnium in difficiliorem scripturam consensio ipsam illam facilitatem suspectam reddere videtur. SCHWEIG.

41 2. ὄφιν μέγαν, φύλακα τῆς ἀκροπ. etc.] Io. Meurs. in Cecropiæ suæ c. xx. ad hunc arcis custodem illustrandum verba quidem attulit Plutarchi e t. I. p. 116. E. Philostr. Icon. II. p. 837.[b], Hesychii; sed, quo nitebatur Hesychii nota, locum omisit Aristophanis Lysist. 760., Ἀλλ' οὐ δύναμαι 'γωγ' οὐδὲ κοιμᾶσθαι 'ν πόλει, Ἐξ οὗ τὸν ὄφιν ἴδον τὸν οἰκουρόν ποτε. Schol. τὸν ἱερὸν δράκοντα, τὸν φύλακα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς (ἐν τῇ ἀκροπόλει). Huic draconi, juxta Herod. ὡς ἐόντι, ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια μελιτόεσσά ἐστι. Postremum adfirmat legitimam scripturam vocis Atticæ μελιτοῦττα[c], cujus vice sæpius obtinet perversa, qualis ter relinqui non debuerat apud Thom. M. in Μελίπηκτος. Eusebius c. Hierocl. p. 466. non dederat τὰ μελιττοῦτα, sed τὰς μελιτούττας καὶ τὸν λιβανωτόν. Talem *e melle placentam*, singulis noviluniis recentem, veluti *menstruam pensionem* arcis persolvebant custodi, ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι. Ex oratione Lycurgi Harpocrat. attigit Ἐπιμήνια, quorum rarissimam occurrere mentionem et ex Harpocr. licet æstimare, et e Valesii nota. Testamentum Doricum, e tabula marmorea vulgatum Grutero Inscr. p. CCXVII. col. 2. vs. 33. offert ἀμέρας τρεῖς ἐπιμηνίος, id est ἐπιμηνίους, quibus sacra fieri voluit testatrix; sæpius verbum ἐπιμηνιεύειν, et alia plura, quæ frustra quæras apud grammaticos etiam veteres. Sed placentam e melle apud Herod. dicuntur Athenienses draconi singulis mensibus προτιθέντες. Ut οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως, quos licebat φαγεῖν τοῖς ἱερεῦσι, sic panes nonnunquam memorantur apud veteres in mensis sacris Diis velut adpositi. Athen. III. p. 110. D. Ἐγκρυφίας, ὃν καὶ Ἀλεξανδρεῖς τῷ Κρόνῳ ἀφιεροῦντες προστιθ. (leg. προτιθέασιν) ἐσθίειν τῷ βουλομένῳ ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ: conf. IV. p. 137. E. VIII. p. 346. E. Hesych. in Θιαγόνες, et Pausan. VI. 20. IX. 19. VALCK.

4. καὶ προθυμότερον] Themistoclis conmento sacerdotes in

[b] Addit Wesseling. Eustath. Od. . 114. f. IV. 167. d. XIV. 645. c. p. 1423, 7=64, 11. SCHWEIG.

[c] Athenæo sæpius memoratæ, III.

vulgus sparserunt, ὡς ἀπολέλοιπε τὴν πόλιν ἡ θεὸς, ὑφηγουμένη πρὸς τὴν θάλασσαν, Plutarch. Themist. pag. 116. D. Inde tanta civibus discedendi alacritas. WESS.

4. Naturalis hæc erat verborum structura, καὶ μᾶλλόν τι προθυμότερον: voculam μᾶλλον Noster etiam addit comparativis; quem morem attigi supra ad II. 137. VALCK.

43 1. Λακεδ. ἑκκαίδεκα] Iidem ad Artemisium nonnisi decem habuerant, c. 1. SCHWEIG.

2. Μακεδνὸν] Multa Salmasius de Ling. Hellenist. p. 279. et seqq.; cujus sollicita disquisitio, an Dryopis, ex qua in Peloponnesum venerunt, ea fuerit, quæ ab urbe Dryope apud Stephan. Byz. dicta est circa Hermionensem sinum, Argolico proximum, faciliorem nacta exitum fuisset, modo in parato hæc Nostri adfuissent: finitur enim et describitur, ut de ejus situ dubia auferantur omnia. Hermionenses autem, cum Dryopes, ab Hercule superati, aliorsum deducerentur, sedes, quas deinceps tenuerunt, inpetrasse, Pausanias IV. 34. non negat; alibi eosdem Δωριεῖς τοὺς ἐξ Ἄργους adpellans, II. 34., quoniam Asinen Argolicæ regionis, uti ipsi jactabant, ab Eurystheo, Herculis inimico, concessam habitarant. Verum in talibus, ob civium diversa studia et gloriationes, multæ dissensiones. WESS.

44 1. πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους] πρὸς πάντας, *præ aliis omnibus*, conf. II. 35. III. 94. et ibi not. De numero CLXXX. vide ad cap. 1. notata. Mireris vero, quo pacto tot navibus ad Salaminem pugnare Athenienses potuerint, quandoquidem in pugna ad Artemisium *dimidiam partem Atticarum navium vulneratam* esse ait scriptor cap. 18. neque eis reficiendis suppetiise videatur tempus. SCHWEIG.

2. τὴν περαίην τῆς Βοιωτίας] Περαίη τῆς Βοιωτίας, quæ contra Chalcidem in Bœotiæ finibus; cujusmodi περαῖα τῆς Ἀσίας Diodoro XX. 97. Asiæ continentis regio, ex adversum insulam Rhodum, *Peræa* apud Livium XXXII. 13. WESS.

3. Πελασγοὶ, οὐνομαζόμενοι Κραναοὶ] Koenius in litteris ad me datis, *Multa*, scribit, *sunt in his quæ me offendunt. Primo Cranaos dictos fuisse sub Pelasgis; deinde vero Cecropidas; quum Cecrops Cranaum ætate præcesserit. Quid scripserit Herodotus, codices forte monstrabunt. Interim ve-*

lim consideres, num tibi displiceat: ἐπὶ μὲν Πελασγῶν—ἔσαν Πελασγοὶ ὀνομαζόμενοι· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλῆος ἐκλήθησαν Κεκροπίδαι· καὶ ἐπὶ Κραναοῦ Κραναοί. Dubium non est quin ista ratione vere scripsisset Herodotus; sed, quod in nostris est exemplaribus, in suo Scymnus Chius invenit, cujus ista sunt in Perieg. 558. Ἑξῆς Ἀθήνας φασὶν οἰκητὰς λαβεῖν Τὸ μὲν Πελασγοὺς πρῶτον, οὓς δὴ καὶ λόγος Κραναοὺς καλεῖσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα Κεκροπίδας, etc. tum 564., Ἡρόδοτος ἱστορεῖ δὲ ταῦτα συγγράφων. Scymni testimonio, quem tunc Marcianum vocabant, usus est Meursius in Regn. Att. p. 30. 68. 124. neque omisit huc spectantia Eustathii verba in Dionys. 423. VALCK. De Atheniensium origine Pelasgica conf. I. 56. SCHWEIG.

3. οὐνομαζόμενοι Κραναοὶ] Meursium, hæc loco non suo deposita arbitratum, in ordinem Gronovius coëgit justissime; addi potuerat, quod Bouherius Diss. Herodot. c. 9. p. 99. tacitum non habuit, valde dubium manere, utrum a rege Cranao Athenienses Cranai fuerint olim nuncupati; an potius, quod asperam et petrosam, κραναὴν, regionem haberent, quæ Salmasii doctrina, Ling. Hellenist. p. 359. Ad veritatem propior Berkelii accedit suspicio, ad Steph. Byz. Ἰωνία, in vicinis excidisse vocem Ἐρεχθεῖδαι: fuisse primitus, Ἀθηναῖοι Ἐρεχθεῖδαι [Ἐρεχθηΐδαι] μετωνομάσθησαν. Verborum enim et rei nexus conjectanti adprime favet. WESS.

46 3. Νάξιοι] Naxiorum naves male annumeravit Plutarchus, in carpendo scriptore malignitatis culpam haud excusaturus. WESS. In proximis frustra sibi Plutarchus visus est malevolentiam detexisse, t. II. pag. 869. A—C. Cum rerum facies multum esset mutata, illis abuti non debebat, quæ olim evenerant sub Dario, Herodoto narratis VI. 96. VALCK.

4. Κύθνιοι] De Cythniorum et Styreensium Dryopica origine, Steph. Byz. et Pausan. IV. 34. WESS.

47 2. νηῒ μιῇ, τῆς ἦρχε—Φάϋλλος] Unam navem ab opulentissima tum Italiæ civitate Græcis auxiliarem missam nemo sibi facile persuadebit: multo verisimilius, ter Pythonicam Phayllum suis navem sumptibus instruxisse, qua Græciæ veteri, in qua toties honorem fuerat adeptus, periclitanti

sponte sua venerit auxilio; hanc movet suspicionem Pausanias, cui X. 9. Phayllus Crotoniata ἐναυμάχησε καὶ ἐναντία τοῦ Μήδου, ναῦν τε παρασκευασάμενος οἰκείαν, καὶ Κροτωνιατῶν ὁπόσοι ἐπεδήμουν τῇ Ἑλλάδι ἀνεβίβασε: ubi scribendum potius ἐνεβίβασε. Sic Atheniensis Clinias ἐστρατεύετο—οἰκηΐῃ νηῒ, Herod. VIII. 17. Parum exacta scripsit in hunc de Phayllo Herodoti locum Palmerius: *Consentit*, ait, *cum Herodoto Pausanias in Phocicis: et videtur omnia, quæ de—illo narrat, ex hoc loco accepisse.* Præter alia monumenta vetera, habuit Pausanias catalogos, in quos hieronicarum nomina et facta fuerant relata; nec certe de Phayllo tradita discere potuit ex Herodoto; sed in id ambo consentiunt, ut ter dicant fuisse Πυθιονίκην: addit Pausan. Ὀλυμπιάσι μὲν οὐκ ἔστιν αὐτῷ νίκη. Ab hoc diversus Phayllus fuisse videtur Olympionica, de quo præter Schol. Aristoph. et Suidam, vid. Zenob. VI. 23. et Eustath. ad Od. θ'. p. 302. VALCK.

2. Φάϋλλος] Egregia viri laus, qui, magnæ Græciæ incolis auxilium negantibus, ἰδιόστολον ἔχων ναῦν ἔπλευσεν εἰς Σαλαμῖνα, post fata abs magno Alexandro ea propter cultus, in Plut. Alex. p. 685. D. Nimirum suis instruxit inpensis navem, inque eam Crotoniatas, tum in Græcia peregrinantes, inposuit, quemadmodum apud Pausan. X. 9.; Crotoniatas autem Achæorum colonos describit Strabo VI. p. 402. B= 262. WESS.

48 3. Ἀριθμὸς—ὁ πᾶς τῶν νεῶν—τριηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.] Nullam his numeris, tametsi in alia omnia abeant cum Valla scripti quidam, litem moveo. Repetuntur ita cap. 82., ut de auctis deminutisve suspicio cesset omnis. Error se tamen inplicuit catalogo, quem supra scriptor dedit, navium, non æquante hanc summam. Ubi vero et in cujus populi naves irrepserit, non divino. WESS. Græcorum classis ad Salamina hîc navium fuisse dicitur triremium trecentarum septuaginta et octo; sed si sedeas ad calculos, quidque singulæ dederint civitates juxta c. 43 seqq. in unam summam contrahas, conficies in universum duntaxat naves CCCLXVI. Jam vero ex S. nobis hic offeruntur non CCCLXXVIII, sed tantum CCCLVIII, ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσιαι: totidem-

que repertæ sunt in cod. Vallæ. Si vel eadem præbent alii codices, habent illa, me judice, speciem tantum, et sunt correctoris. Scripserat Herodotus, ut hic vulgatur, CCCLXXVIII. Venit enim ad ceteras, præter Lemniam, (VIII. cap. 11.) navis e Teno missa: hæ duæ numerum CCCLXXX. explesse Nostro dicuntur infra c. 82., ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἕλλησι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας: ut adeo is numerus suspectus esse nequeat. Ubinam itaque vitii sedes erit quærenda? nisi fallor, c. 46. in Æginetis: hi non XXX, sed dedisse naves videntur XLII. Athenienses dederunt naves CLXXX; Corinthii XL; plus quam XL. dederunt Æginetæ; nam post Athenienses maximum dedere navium numerum. En testem, qui legerat Herodotum accurate, Pausaniam, in Corinth. II. 29. scribentem, Æginetas ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ παρασχέσθαι πλοῖα μετά γε Ἀθηναίους πλεῖστα. Jam vero numeri postulant Herodotei, ut dederint *duas et quadraginta.* VALCK.

Ib. Si Herodotum ipse edidisset Valckenarius, non puto equidem ausurum fuisse virum, ut doctissimum, sic prudentissimum, suam istam conjecturam, quamvis certam sibi visam, contra codicum omnium consensum obtrudere scriptori; satis ille, puto, habiturus fuerat, sententiam suam in adnotatione contextui subjecta declarasse. Jam vero, si vel maxime pro certo sumamus, summam hîc ab Herodoto subductam CCCLXXVIII navium nulla alia ratione intelligi posse, nisi ita ut statuamus Æginetas ad hoc bellum naves XLII contulisse; ne sic quidem necesse esse equidem autumo, ut contendamus Herodotum cap. 46. non XXX, sed XLII. scripsisse aut scribere debuisse. Diserte enim ibidem monet scriptor, *præter XXX triremes, quæ pugnæ ad Salaminem interfuerunt, alias etiam eosdem habuisse instructas, quibus oram suæ insulæ tuerentur.* Atqui, quum haud procul a Salamine sita Ægina esset, in quam complures etiam Attici cives uxores suas et liberos deposuerant, jure meritoque naves eæ, quæ Æginam custodiebant, perinde atque reliquæ in censum hoc loco venire debuerunt, ubi summa Græcanicarum omnium navium adversus Persas instructarum subducitur.

Quod si igitur illas naves Æginam custodientes ponamus fuisse duodecim numero, universæ summæ CCCLXXVIII. constabit ratio, et nihilo minus justus fuerit numerus XXX navium, cap. 46. positus. SCHWEIG.

49 2. εἰ νικηθέωσι] Ferri nequit; revocabitur sincerum ἢν νικηθέωσι. Perizon. in Æliani Var. II. 36., ad εἰ δὲ ἀποθάνω, quod codices offerunt, ἐὰν δὲ ἀποθ. spernit ut *leve et inane;* et est sane levissimum: sed constans veterum usus sperneret τὸ εἰ ἀποθάνω ut solœcum, alterum ἐὰν ἀποθ. tantum admisit: in his sæpe fuit a viris doctis peccatum. VALCK. Diversa ratio erat II. 52. aliisque in locis in Adnot. citatis, ubi εἰ non *si*, sed *an, utrum*, significat. SCHWEIG.

Ib. ἐξοίσονται] Similiter ponitur idem illud verbum cap. 76. SCHWEIG.

50 2. αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον] Bene Diodorus de Thespiensibus et Platæensibus ἐπεφεύγεισαν εἰς Πελοπόννησον πανδημεὶ, hæc explicans, XI. 14. Simile superius VI. 100. Mox Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν more Homerico Iliad. β'. 498. et 504.; de prælio tamen ad Platæas ἐν τῇ Πλαταιῆσι μάχῃ VII. 231. et IX. 89. Adi Steph. Byz. et L. Holstenium. WESS.

51 1. ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην] Latina *unum mensem trivere in transeundo in Europam* lectores frustrantur, quippe veritati pugnantia: septem enim diebus totidemque noctibus cunctus Persarum exercitus Hellespontum transit VII. 56. Omnia illa si Herodoti fuerint, quod vehementer dubito, id tantummodo indicabunt, eodem mense, quem Persæ ad Hellesponti oram contriverunt, idem eos fretum tramisisse. Calliadæ, Archontis Attici, memoria apud Diodorum, Dionysium Halic., Diogenem Laertium et alios celebratissima est. WESS.

2. ταμίας] Videantur Pollux, Harpocratio, Suidas Petito citati Legg. Att. p. 338. ed. Wesseling.

Ib. θύρῃσι] θύραι, *tabulæ, asseres*, lib. II. 96. SCHWEIG.

Ib. ὑπ' ἀσθενίης βίου] Sic scribi quoque poterit II. 47., οἱ δὲ πένητες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενίης βίου etc. Ionice pronuntiabatur ἀσθενίη, εὐηθίη etc. veteribus Atticis poetis προμηθία· εὐσεβία· etc.

Pauperculos Noster vocat *χρήμασι ἀσθενεστέρους* II. 88. *τοῖς ἀσθενέσι τροφῆς* est apud Thucyd. I. 5. conf. Philinus apud Harpocr. in *Θεωρικὰ*, et Lysias p. 3. VALCK.

52 1. *τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον*, quem vocabant *Ἀρήϊον πάγον*, Meurs. hinc attigit in Areopag. c. 1., in ipsa rupe illustranda parce versatus. Illinc manarunt formæ loquendi, *ἀνιέναι*, vel *ἀναβαίνειν εἰς Ἄρειον πάγον: εἰς Ἄρειον ἀναχθῆναι πάγον*, Diogen. Laërt. II. 101. Cicero de Divin. I. 25. de Sophocle: *Adscendit in Areopagum; detulit rem:* imo *detulit reum*, somnianti divinitus indicatum; non *rem* Areopagitis notissimam, quam ex Hieronymo nobis narrat eruditus scriptor vitæ Sophoclis. VALCK.

53 2. *τῇ δὴ οὔκοτέ τις ἐφύλασσε*] His Meurs. usus est in Cecrop. c. 4. et 28. VALCK.

Ib. *τὸ ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου*] Instaurata arce, absolutisque a Pericle ejus Propylæis, prope ea in prærupta rupe Aglauri templum fuit, Ulpiano ad Demosthen. *περὶ Παραπρεσβ.* p. 264. testificante. Qua de æde Meursius Athen. Attic. I. 7. uberrime, et vestigia illius premens Petitus Leg. Attic. II. 4. p. 232. Insequens *καίτοιπερ* non nemini molestum accidit, *καίπερ*, sicuti in schedis quibusdam, formanti: quo minus adstipuler, fragmentum Eusebii in Stob. Serm. XLIV. p. 310. *καίτοιπερ χρὴ πάντα εἰδέναι τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾷν*, inpedit. At hoc momenti non magni. WESS.

4. *τοὺς ἱκέτας ἐφόνευον*] Si Corn. Nepos in Them. c. 4. hæc ob oculos habuerit, *protinus Xerxes accessit astu, idque nullis defendentibus, interfectis sacerdotibus quos in arce invenerat, incendio delevit,* suspicio, legisse suo in libro *τοὺς ἱρέας*, nasceretur; quæ incerta vagaque, quoniam in multis egregius scriptor dissentit. Librariorum autem solitus in vocibus *οἰκέτας* et *ἱκέτας* lapsus sæpe redit. WESS.

Ib. Quos in templo reperiunt supplices, crudeliter Persæ *ἐφόνευον· ἐπεὶ δέ σφι πάντες κατέστρωντο*, id est *ἀνήρηντο*, ut interpretatur Pollux IX. 153. hæc advocans Herodoti, quia non in acie cæsi, sive *strati*, sed senes inbelles hic *contrucidati sunt*, *ἀνήρηνται*: colligit enim verba Pollux *ἐπὶ τοῦ ἀναι-*

ρεῖν Atticis usurpata. Hoc cum non animadvertisset hujus forte loci Jungermannus immemor, alium attulit ex Nostro IX. 75. ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ βάρβαροι: ubi verbum ponitur more quibusvis satis usitato, de cadaveribus quæ per campos Plataïcos *strata* jacebant. VALCK.

54 2. ὄψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου] Memini fuisse, cui de conjectura vehementer ridebat ἰδὼν ἐν ὕπνῳ. Id enim scriptoris præcipuo usu teri: ὄψιν εἶδε ὁ Καμβύσης ἐν τῷ ὕπνῳ, III. 30. et 65. ὄψιν εἶδον ἐν τῷ ὕπνῳ: atque ad eum modum frequenter. Verum illud; pariterque, ὄψιν ἐνυπνίου ab eo non sperni. Adi VII. 18. et 47. WESS.

55 1. ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλι etc.] Ut fieri solet, eundo vires acquisivit narratio; oleam enim Persarum igne crematam postea dicebant Athenienses (ut scribit Pausan. I. p. 64.) αὐθημερὸν ὅσον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεις. Hoc adeo mirificum nihil erat ad miraculosam istam vitem, de qua suavissimum Sophoclis e Thyeste fragmentum conservavit Schol. in Eurip. Phœn. 235. De olea Minervæ, quæ semper eadem durare credebatur in arce, egerunt Turneb. ad Ciceron. de Legib. I. 1. Spanhem. ad Callim. Hymn. in Pall. Lav. 26. et Meurs. Cecrop. c. 19., qui Herodoti θάλασσαν non omisit: hæc æque ac olea erat ἐν νηῷ Erechthei τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι: de quo titulo vid. Wess. ad Diod. I. 29. *Oleam et aquam* in puteo *marinam* curiosis Attici monstrabant periegetæ, velut *testimonia litis, qua de solo Athenarum Neptunus et Minerva contenderant;* cujus præter alios meminerunt in Menexeno Plato p. 237. c. et Quintil. Declam. 323. conf. Plutarch. t. II. p. 489. B. VALCK.

Ib. ἐλαίη τε καὶ θάλασσα ἔνι] Vulgatissimam annalibus et Atheniensium gloratione narrationem Scaliger ad Eus. Chron. Ann. CCCCLXI. p. 27. obiter explicuit, operosius Meursius Cecrop. c. 19. et 20. In puteo, et *aqua* ejus *marina*, namque hæc illa θάλασσα, non prorsus fortasse, modo jactantia procul esset, aberratur: *stridorem fluctuum*, ἦχον κυμάτων, apud Pausan. I. 24. atque alibi, sicubi auster spiraret, edere perhibebant. Illum Libanius Lament. Nicomed. p. 203. c.

quando de Neptuno, καὶ ἐν ἀκροπόλει τοσοῦτον ἀπεχούσῃ θαλάσσης ῥόθιον δεῖξαι, innuebat: nullam profecto *procellam*, a Morello temere excitatam. WESS.

2. ὅσον τε πηχυαῖον] Auctius in Pausania I. 27. miraculum, neque Meursius reticuit, αὐθημερὸν ὅσον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεις, *eodem die in duum cubitorum proceritatem repullulasse.* Fidelior, ab illo præteritus, Liban. Antioch. p. 378. c. δευτέρᾳ δὲ ἡμέρᾳ βλαστὸς ἀνέδραμεν εἰς πῆχυν ἐκ τοῦ κεκαυμένου, vocibus hinc repetitis. WESS.

57 1. Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλῆα etc.] Hinc orsus Plutarch. t. II. p. 869. D. quæ succedunt hoc et seq. capite, paucis omissis, αὐταῖς λέξεσι transscripsit, ut hic narrata traduceret, velut in Themistoclem valde injuria; cui consilii saluberrimi gloriam ablatam (παραιρούμενος apud Plut. scribendum pro παραιτούμενος) in alium transtulerit auctorem Menesiphilum, cujus inventum Themistocles tamen apud Eurybiaden tanquam suum venditasse dicatur Herodoto. Sed cetera Græciæ utilissima consilia soli tribuit in seqq. Herodotus Themistocli; et hîc prudentia magni viri fuisset indignum, consilii, quod ipsemet secum dudum agitaverat, in hoc tanto periculo Mnesiphilum, obscurum Eurybiadi nomen, velut auctorem apud illum ambitiose celebrare. Sed hæc in eruditissimo philosopho, cui plurimum debemus, si ferenda sunt aliquo modo; illud, quod addit, vix ferendum: Θεμιστοκλέα μὲν οὔτε φησὶ φρονῆσαι τὸ συμφέρον, ἀλλὰ παριδεῖν,—Ἀρτεμισίαν δὲ κ. τ. λ. VALCK.

3. οὔτ' ἄρα—περὶ οὐδεμιῆς] Οὐδὲ περὶ μιῆς obtulit ex Plut. Wesseling. Diss. Herod. p. 127., et ex codicibus οὗτοι ἄρα ἢν, lectum Vallæ. Hujus inscius lectionis Koenius elegantem vulgatæ correctionem mecum communicavit, Σύ γ' ἄρα etc. Dederat-ne forsan utrumque Noster? Σύ γ' ἄρα, οὗτοι ἢν ἀπαίρωσι τὰς νῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις: aptum hac in sede esse negari nequit: quid si legerit utrumque Valla? ejus sunt Latina: *si isti* etc. *jam tu pro nulla amplius patria dimicabis.* VALCK.

4. διαχέαι τὰ βεβουλευμένα] Nihil, si dictionem spectes, differt Dionysii Halic. Ant. Rom. III. p. 141. νῦν δὲ ἡ διατριβὴ τοῦ πολέμου—διέχεεν αὐτῶν τὰ βουλεύματα. Unde, aut hinc,

τὰς ὑποθήκας διαχέαι, et τὴν εἰρήνην διαχέαι, quæ Theophylacti Simoc. loca II. 13. III. 9. Abreschius indicavit, fluxerunt. His proximum μεταβουλεύσασθαι non sollicito: fixum adhuc hæret, μετὰ δὴ βουλεύεαι, ὦ Πέρσα, VII. 12. WESS.

58 1. ἐκέλευε ἐσβ. λέγειν εἴτι θέλει] Est in his et in vicinis familiaris quædam et suavissima ἀφέλεια, qualem natura dictabat. Virgilii pastor Ecl. IX. 32., *Incipe si quid habes.* Ecl. III. 52. *Quin age si quid habes:* quibuscum conferre debuerat Ursinus hæc Theocriti Eid. V. 78. Εἶα λέγ' εἴ τι λέγεις. Luciani Mercurius εἰπὲ ὅ τι καὶ λέγεις, t. I. p. 747. Eurip. Iph. in Aul. 817. Δρᾶ γ' εἴ τι δράσεις. In proximis articulo voculam præfero, quam habet Plutarch. t. II. p. 869. E. ἐνθαῦτα δὲ Θεμιστοκλέης. VALCK.

59 2. Ὦ Θεμιστόκλεες etc.] Memoriæ peccato Plutarchus Themist. p. 117. E. Eurybiaden dicti auctorem prodidit. Rectius Apophthegm. p. 185. B. Adimantum Corinthium. Operam eidem, ex Plut. Themist. derivato, insumsit Faber lib. I. Agonist. c. 19., Cruserii Latina, ob ῥαπίζειν *alapis cædere,* jure redarguens. Vallæ culpa similis. In stadio citius, quam mos ferebat, προπηδῶντες, *in cursum emicantes,* sive προεξανιστάμενοι, sicuti hîc et Strattis in Polluce III. 146., *flagris admonebantur* a μαστιγονόμοις. Plutarchus Apophth. ex Adimanti ore, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανισταμένους μαστιγοῦσιν ἀεί: atque ea verbo virtus VII. 223. οἱ ἡγέμονες—ἔχοντες μάστιγας, ἐῤῥάπιζον πάντα ἄνδρα, *flagris percutiebant.* Hoc amplius, οἱ ἐγκαταλειπόμενοι, Plutarchique ἀπολειπόμενοι et λειπόμενοι, non illi profecto, *qui domi relinquuntur,* sed *longe in cursu post tergum relicti, victique* adeo, ex verbi notissimo usu. Hæc acute utrimque dicti sententia; quo magis miror eundem eruditissimum virum, damnatis prioribus, Themistoclis ἀπολειφθέντας ad agitatores sive aurigas (Agonist. lib. III. 19.) adplicuisse. WESS.

Ib. ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξανιστ.] In Themistocle Plutarchus t. I. p. 117. D. hæc dicentem facit Eurybiadem; sed errorem corrigit in Apophthegm. t. II. p. 185. A. ubi, Ἀδειμάντου, inquit, ναυμαχεῖν μὴ τολμῶντος, εἰπόντος (τε) πρὸς Θεμιστοκλέα,—Ὦ Θεμιστόκλεις, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσιν προεξανισταμένους μαστιγοῦσιν ἀεί· Ναὶ, εἶπεν, ὦ Ἀδείμαντε· τοὺς δὲ λειπο-

μένους οὐ στεφανοῦσιν. Quod [apud Plutarch.] additur, Æliano, Aristidi, aliisque memoratum, Eurybiadi convenit; cui baculum attollenti Themistocles, πάταξον μὲν οὖν, εἶπεν, ἄκουσον δέ. Primum ex hoc loco tollendum ἀεὶ, natum ex vicinis; deinde μαστιγοῦσιν illic rectius redditur, *flagris cædere moris est*, quam in Themist. ῥαπίζουσι, *cædunt alapis*. Turpis error Vallæ hærere tamdiu non debebat in edd. Herod. ῥαπίζονται vertentis *colaphis cæduntur:* hoc erat servile prorsus atque indignum candidatis certaminum Græcorum, in quæ servi non admittebantur. Ῥαπίζειν est ῥάβδῳ πατάξαι, vel παῖσαι: *colaphum impingere* vel *alapam ducere*, vulgo κολαφίζειν, Atticis erat κονδύλους ἐντρίψαι: vid. Hemsterhus. ad Luciani Prometh. c. 10. Dicitur et apud Plut. utrobique Eurybiades ἐπαράμενος τὴν βακτηρίαν ὡς πατάξων: nisi scripserit ἐπαναράμενος, ut Thucyd. VIII. p. 555, 1. ἐπανήρατο τὴν βακτηρίαν: illic ἐπανετείνατο legitur in Scholiis: apud Ælian. Var. XIII. c. 40. Eurybiades ἀνέτεινεν αὐτῷ τὴν βακτηρίαν. Sed est insignis et forsan unicus in suo genere locus Thucyd. ad hæc Herodoti aptus illuminanda V. 50. illic Lichas Arcesilæ Lacedæmonius Olympiæ ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὸ τῶν ῥαβδούχων πληγὰς ἔλαβεν, ὅτι—προελθὼν ἐς τὸν ἀγῶνα ἀνέδησε τὸν ἡνίοχον: et hæc præter ceteras postea caussa fuit Lacedæmoniis belli Eleis inferendi, quod Licham μαστιγοῦντες ἄνδρα γέροντα ἐξήλασαν, ut scribit Xenoph. Ἑλλ. III. p. 287, 28. Apud Pausan. VI. 2., Licham μαστιγοῦσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι: fecisse dicuntur augustissimi judices, quod per lictores suos, ἀλύτας dictos, fieri jusserunt, vel per his præfectum. Auctor Etymol. M. p. 72, 12. Ἀλυτάρχης, ὁ τῆς ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι εὐκοσμίας ἄρχων· Ἠλεῖοι γὰρ τοὺς ῥαβδοφόρους ἢ μαστιγοφόρους—Ἀλύτας καλοῦσιν. In modesto Themistoclis responso apud Herod. οἱ δέ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανεῦνται, hoc ut rarius etiam apud Ionas ex uno codice, ni fallor, recipietur, indicato in Diss. Herod. p. 127. Ἐγκαταλειπόμενοι ipsum Paulinum est in Ep. II. ad Cor. IV. 9., ubi, Polybianis omissis, unum hoc aptius attulisset Herodoti Raphelius: hîc sunt *in stadio relicti*, sive *cursu* superati: transtulit illinc, ut multa, felici metaphora Paulus, O. M. Jesum tanquam primum in stadio cursorem considerans, qui victor, factus

agonotheta, de cœlo coronam porrigeret ἀμάραντον τοῖς οὐκ ἐγκαταλειπομένοις, et sua vestigia animose legentibus. VALCK.

60 2. οὐδένα κατηγορέειν] Accusationi nullus erat hic locus; verum οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδένα κακηγορέειν: sic corrigendum arbitror: *dedecebat ipsum cuipiam sociorum male dicere.* Sæpius idem vitium hinc illinc fuit a viris doctis sublatum; nondum tamen, quod sciam, ex Attica lege apud Demosth. p. 710, 42., ἔνοχον εἶναι τῇ κατηγορίᾳ etc. transscripsit ista Petit. in Legib. Att. p. 522. Legendum τῇ κακηγορίᾳ, facile liquebit attendenti. VALCK. Apud Demosth. κακηγορίᾳ, recte jam Hier. Wolfius ediderat, ed. Basil. 1572. p. 539. sub fin. et sic dein Reiske t. II. p. 1308. Apud Herodotum nihil novandum, ubi οὐδένα cum κόσμον jungendum, κατηγορέειν vero ad συμμάχων refertur. Emendationi tamen a viro doctiss. propositæ videri potest speciem aliquam conciliare id quod infra c. 61. legitur. SCHWEIG.

4. ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ] Valla *in patenti pelago*, bene. Longus Pastoral. III. pag. 177. ἡνίκα μὲν οὖν ἀναπεπταμένῃ τῇ θαλάττῃ ταῦτα ἔπραττον, ἠφανίζετο ἡ βοή. Consequens ἐς ὃ immerito in abundantiæ suspicionem incidit; quid enim tritius, quam ἐς vice ἐν poni? ἱζόμενος ἐς τὸν βασιλήϊον θρόνον, III. 64. et mox ἐς τὴν ὑμῖν ὑπέκκειται τέκνα: ejusdemque structuræ cumulum congessit Portus. WESS. Ubi scribitur ἐς ὃ ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι, primum illud perspicuum est, ad ἐς ὃ intelligi verbum ναυμαχεῖν vel ναυμαχήσειν. Deinde, (de quo commode ad h. l. Schulzius monuit) ubi ἐς pro ἐν poni videtur, id ea fit ratione, ut non modo significetur τὸ *esse* aut *facere* aliquid *in* eo loco de quo agitur, sed ut simul significetur τὸ *moveri in locum,* quo fit *ut ibi sis.* Itaque h. l. ἐς ὃ ναυμαχεῖν vel ναυμαχήσειν idem valet ac si dixisset ἐς ὃ ἰέναι ναυμαχήσοντας, vel ἐς ὃ ἰέναι ὥστε ναυμαχεῖν, *quo abire ut ibi pugnemus.* SCHWEIG.

Ib. νῆας ἔχουσι βαρυτέρας] *Naves Græcorum* hîc *graviores;* in Plut. Themist. p. 119. C. ἀτενεῖς καὶ ταπεινότεραι, conparatæ ad Persarum naves molis majoris et celsioris; quarum tamen ἀτενεῖς in ἁλιτενεῖς correctione docti viri abierunt, forte injusta. Noti τόποι ἁλιτενεῖς, ἄκρα ἁλιτενὴς, θάλασσα ἁλιτενὴς, quorum humilis situs, aut quod profunditatem non habet

mare, docente præter alios Victorio ad Cicer. XIV. ad Att. Ep. 10. Ubi vero ἀλιτενὴς *navis*, et qua significatione? Ἀτενεῖς firmiter sunt conpactæ ac egregie cohærentes; sicuti κισσὸς ἀτενὴς in Sophoclis Antig. 842. WESS. Navis κάτωθεν ἀλιτενὴς καὶ πλατεῖα memoratur apud Athen. V. p. 204. e. *inferne depressa et lata.* SCHWEIG.

11. μὴ οἰκότα δὲ βουλευομένοισι] Cato in Sallustii Catil. c. 52. *Vigilando, agendo, bene consulendo, prospere omnia cedunt; ubi socordiæ tete atque ignaviæ tradideris, nequicquam deos inplores; irati infestique sunt:* ubi Wassius et Cortius, inque primis Gatakerus ad Anton. Imp. IX. 40. WESS.

61 1. οὐκ ἐῶν ἐπιψηφίζειν] i. e. *nolens* concilii principem *Eurybiadem duces in suffragia mittere,* sive *sententias rogare, in gratiam viri urbe patria carentis.* Sic Herodotea capienda docebunt Kusteri et Hemsterhusii observata in Luciani Timon. 44. Præter cetera Valesius adscripserat Harpocrationi locum Herodoti, quem alii, quantum memini, non attigerant, verbum tractantes ἐπιψηφίζειν. Abreschius tamen ad Thucyd. I. 87., *declarat,* inquit, (in loco Thucyd. VI. 14.) τὸ γνώμας προτιθέναι *prævium* ἐπιψηφίσαι: *sicuti, quod Herodotus* VIII. 59. προθεῖναι λόγον, id c. 61. ἐπιψηφίζειν. Moleste non feret vir humanissimus, si dixero mihi diversa videri, *sententias varias iterum populo proponere,* et *super illis populum in suffragia mittere.* Apud Herod. c. 59. verba facere cœpit ante Themistocles, quam convocatis ducibus proponeret Eurybiades cujus rei causa illos iterum convocasset: hoc significatur utique per πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα συνήγαγε τοὺς στρατηγούς. Athenis Prytanes comitia solebant indicere *fixa tabula, quæ, quid in deliberationem veniret, continebat:* Hemsterhus. ad Lucian. Necromant. 19. In unum coacto populo, qui tum erant inter Prytanes Proedri, vel e Proedris ὁ Ἐπιστάτης iterum proponebat, qua de re esset agendum; excitati voce præconis oratores in medium prodibant, rem propositam civibus suadentes vel dissuadentes; hi causam quisque suam ubi perorassent, tum populus causa cognita mittebatur in suffragia: Epistates, vel alius ex ordine Prytanum, sententias rogans, dicebatur ἐπι-

ψηφίζειν. Ut postremum cadere nequit in dubitationem, sic et priora certis nituntur testimoniis: de Proedris quod dicebam, loco Demosth. p. 445., §. 31. [Orat. in Timocr. p. 706. extr. ed. Reisk.] et his Ulpiani: οἱ μὲν Πρυτάνεις συνῆγον τὴν ἐκκλησίαν· οἱ δὲ Πρόεδροι ὑπέβαλλον περὶ τίνος συνῆλθον. Eximie tamen Prytanes dicuntur προτιθέναι: vid. Hemsterh. ubi supra, et initium præsertim Philip. I. Demosth. Hîc, cum causam suam perorasset Themistocles, jam ante iratus Adimantus nunc *noluit Eurybiadem* ἐπιψηφίζειν ἄπολι ἀνδρί. Intacta quoque, ni fallor, viri docti prætermiserunt hæc Xenophontis 'Αναβ. V. p. 204, 7. ἐπεψήφισε μὲν οὐδὲν, τὰς δὲ πόλεις ἑκούσας ἔπεισε ποιεῖν τὰς ὁδούς: *nihil sanxit*, Leunclavius; mirifice vertit ista Hutchinson p. 359. Xenophon de omnibus ante memoratis milites sententiam rogaverat; de hac una re noluit illos in suffragia mittere: unius ferme tantum literæ omissione vetusta restitui poterit scriptura legendo: ὁ δὲ ὡς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπεψήφισε μὲν οὔ· ἐνίας δὲ πόλεις ἑκούσας ἔπεισε. Xenophonteum illud μὲν οὔ· supra jam attigi ad VII. 208. Verbum 'Επιψηφίζειν. sic usurpant Xenophon p. 213, 31. p. 219, 36[d]. Antiphon p. 146, 37. Andocides p. 10, 34. Demosth. p. 418, 151. p. 452. 86. 470. §. 235. etc. Λόγον autem προτιθέναι, et 'Επιψηφίζειν liquido distinguit Æschines de Falsa leg. p. 36, 26. γεγραφὼς, τῇ μὲν προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν συμβουλεύειν τὸν βουλόμενον, τῇ δ' ὑστεραίᾳ τοὺς προέδρους ἐπιψηφίζειν τὰς γνώμας, λόγον δὲ μὴ προτιθέναι. Apud Suidam in 'Επίτακτοι loco alienissimo leguntur ista scriptoris incerti: Σωκράτης δὲ ἦν ἐπιστάτης, καὶ οὔτε ἐψήφιζε, οὔτε κατεχειροτόνει: hic libenter corrigerem οὔτ' ἐπεψήφιζε[e]: sicut in Æliani Var. Hist. III. 17. corrigit Hemsterhus. οὔτ' ἐπεψήφισεν 'Αθηναίοις τὸν τῶν δέκα στρατηγῶν θάνατον: illic rectissime *in gratiam Atheniensium* vertit Abr. Gronov. vid. Xenoph. 'Ελλ. I. p. 263, 41. et 'Απομν. IV. p. 468, 5. ἐν ταῖς ἐκκλησίαις Socrates ἐπιστάτης γενόμενος οὐκ ἐπέτρεψε παρὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθαι: quia scilicet οὐκ ἐπεψήφιζε, de re adeo indigna *populum mittere nolebat in suffragia*. Apud Herod. noluit

[d] Vide Memorab. Socr. I. 1, 18. ibi interpretes. SCHWEIG.

[e] Ex Xenoph. Memor. I. 1, 18. SCHWEIG.

Corinthius summum Imperatorem ἐπιψηφίζειν ἄπολι ἀνδρί: ut Socrates Æliani noluit ἐπιψηφίζειν Ἀθηναίοις. VALCK.

Ib. Jure Themistocles Adimanti inportunitatem castigat. Dixerat idem civibus, si Justino fides II. 12., *Patriam municipes esse, non mœnia; civitatemque non in ædificiis, sed in civibus positam*, et quidem verissime. Conf. H. Grotium de Jur. B. et Pac. II. 9, 7. Ceterum Plutarch. Themist. p. 117. E. Adimanti memoriæ pepercit, nescio quem Eretriensem, sed a Themistocle ex virtutibus ornatum, advocans. WESS.

2. Τότε δὴ] Scribendum, Τότε δὲ δὴ etc. Ad ista namque c. 60., Τότε μὲν ἠπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο, hæc respondent: Τότε δὲ δὴ ὁ Θεμ. κεῖνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε. Exacerbaverat inprimis Themistoclem Adimanti vox inconsiderata ἄπολιν ἄνδρα vocantis, qui *urbem*, ut canit Claudianus, *carinis Vexit, et arsuras Medo subduxit Athenas.* Apud Suidam in Ἀδείμαντος, Themistocles, τίς, εἶπεν, ἄπολις, ἔχων σ′ τριήρεις. Ex historico deperdito descripta quædam huc spectantia habet egregia Plut. in Themist. p. 117. E. VALCK. Potuerat commode adversativa δὲ particula ante δὴ adjici: sed ignorant eam libri, ne admodum quidem necessariam, quum præsertim istud Τότε μὲν cap. 60. nimis longe hinc absit, ibidemque etiam continuo δὲ particula subjiciatur. SCHWEIG.

62 1. Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ] Locum hîc invenit ellipsis de elegantioribus: Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγαθός· . . . . εἰ δὲ μή, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. *Tu si hic manseris, et manens rem bene gesseris*, sive *virum te præstiteris*; supplendum relinquitur σώσεις τὴν Ἑλλάδα, vel ὀρθώσεις, aut, si quis malit, quod plerisque locis veterum congruit, καλῶς, vel εὖ ἂν ἔχοι: prout hanc ellipsin supplet Tryphon in libello περὶ Τρόπων nondum edito. Ellipsin illam quamvis copiose tractaverint H. Steph. Anim. in Corinth. p. 23. seq. in Xenoph. p. 39. et Casaub. in Athen. p. 333.; librorum tamen veterum editores, minus attenti, lectoribus illam suis sæpe designare neglexerunt. Unum hic ponam exemplum ex Herodoto de vita Hom. c. 33. ubi velut Eiresiones Homereæ posuerunt hos enormes duo versus editores: (de

Barnesii nihil hic dico licentia:) Ἕστηκ' ἐν προθύροισι· καὶ εἰ μέν τοι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, Οὐχ ἑστήξομεν· οὐ γὰρ συνοικήσοντε ἐνθάδ' ἤλθομεν. Ad priora pertinent ista, Ἕστηκ' ἐν προθύροισι: tum sequitur aliud fragmen, cujus indicium præbet καὶ, constans duobus senariis legitimis, si sic redintegrentur: Εἰ μέν τι δώσεις, ... εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἑστήξομεν, Οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν. conf. Athen. VIII. p. 360. c. VALCK.

2. ἐς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ] Ne confunderetur cum ejusdem nominis urbe Pæoniæ, Σίρι τῆς Παιονίης c. 115., illa prudenter adjunguntur. Italiæ Sirin juris olim, et ante bellum Trojanum quidem, Ionici atque adeo Atheniensium fuisse, Lycophron Alexand. 986. seqq. canit; cujus Scholiastes, ex veterum haud dubie conmentis, super ea possessione plura. Dissidet tamen Strabo VI. p. 405. A=264. Ionasque, Lydorum dominatum vitantes, Sirin occupasse asseverat. Noster a Lycophrone proxime abest. Nuper vero, post Cluverii et Salmasii sollers studium, Mazochius priscorum pæne pugnantes sententias examinavit, Prodromi ad Heracleens. Psephism. pag. 75. Oraculum, quod Themistocles ostentat, labentibus annis Athenienses, ut colonos eam in Italiæ partem deducerent, ac Thurios conderent, Siritidi vicinos, inpulit apud Diodor. XII. 10. WESS.

Ib. κομιεύμεθα ἐς Σίριν] Urbe non nominata apud Plutarch. Themistocles t. I. p. 117. F. αὐτίκα πεύσεταί τις Ἑλλήνων, Ἀθηναίους καὶ πόλιν ἐλευθέραν καὶ χώραν οὐ χείρονα κεκτημένους, ἧς ἀπέβαλον: Siritin videlicet, si fertilitatem spectes, Attica multo meliorem. Ἀρχίλοχος ὁ ποιητὴς ὑπερτεθαύμακε τὴν χώραν τῶν Σιριτῶν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, cui dicitur ἐφίμερος et ἐρατὸς χῶρος ὁ ἀμφὶ Σίριος ῥοὰς, apud Athen. XII. p. 523. D. Illic Timæo regionem istam tenuisse dicuntur etiam Colophonii; aliis Iones in genere nominantur. Cluver. Ital. Ant. IV. p. 1274., de Italiæ Siri multis agens, non recordabatur Herodoti, cui Italiota quoque Σιρίτης Damasus inter Agaristæ procos memoratur VI. 127. Quæ Ionas habuerat incolas, de Siri dici poterat Themistocli: ἡμετέρη ἐστὶ ἐκ παλαιοῦ ἔτι. Vicina Sybaris, sive Thurium, Atheniensium fuit, ut notum est, nobilissima colonia: ex Hegesandri commentariis narrat Athen. XIV. p. 656. c. et ex Athenæo Eustath.

in Il. κ'. p. 704. ὅτι Σάμιοι πλεύσαντες εἰς Σύβαριν, καὶ κατασχόντες τὴν Σιρῖτιν χώραν, *a perdicibus* ἐκπλαγέντες—ἀπέπλευσαν. VALCK.

63 1. ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης] Metu præsertim Atheniensium μὴ σφέας ἀπολίπωσι. conf. Plutarch. in Themist. p. 117. F. Sæpius Eurybiadem rationibus suis movit Themistocles, ut sententiam priorem mutaret; et hîc ἀνεδιδάσκετο, non *edocebatur*, ut Valla, sed potius *dedocebatur*, sive *dedocendum se dabat* Themistocli; *dedoctus est*, Ciceroni restituit Bentleius Tusc. II. 24. ἀνεδιδάχθη. Significat Ἀναδιδάσκεσθαι *sic priora dedoceri*, vel *dedocendum se præbere, ut quis alia discat istis contraria:* hoc sensu cepit ἀναδιδάξοντας H. Steph. in Thucyd. VIII. 86. Ad hoc Herodoteum non Suidam in Ἀναδιδάξαι, sed eumdem comparare potius debuerant in Ἀναρᾶσθαι, ἀντὶ τοῦ διαλύειν τὴν γενομένην ἀράν· οὕτω Καλλισθένης: ubi commodum Kusterus memorat Cornelii Nepotis *resecrare*, ex Alcib. 6. Eumolpidæ et Ceryces ante coacti ἐπηράσαντο αὐτῷ, quod legitur apud Suidam in Ἐπηράσαντο. Pollux V. 130. τὸ ἐπαρασαμένους ἀναλύειν τὴν ἀρὰν Ἀναράσασθαι λέγουσι· βιαιότερον γὰρ τὸ Ἀνεύξασθαι: hoc bis minimum dabit Plato in II. Alcib. p. 148. B. παλινῳδεῖ—ἀνευχόμενος ἅττα (lege ἅττ' ἂν, ut p. 142. D.) τὸ πρῶτον εὔξηται. VALCK.

64 1. Suavissimum ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι sibi geminum ejusdemque figuræ habet λόγων ὠθισμὸν cap. 78. et IX. 26. WESS.

3. Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα] Schedarum Αἴαντα τὸν Τελαμῶνος fulcire videtur c. 121. ubi soli Aianti, nulla patris Telamonis habita ratione, victores triremem ex manubiis mittunt Salaminem et dedicant. Qui voluerint, earum sequi auctoritatem poterunt: mihi non nihil dubii superest. De Æaco Æacidisque inploratis atque opitulatum arcessitis quæsitum V. 80. WESS. De Æaco et Æacidis consuli insuper possunt Pausanias II. 29. et Apollodor. III. 11, 6. Larchero laudati. SCHWEIG.

65 1. Ἔφη δὲ Δικαῖος etc.] Sub uno hoc teste nobis narratæ fabellæ, præter Plutarch. t. I. p. 119. E. et Schol. Aristoph. Nub. 301. aliosque, quater mentionem fecit homo valde superstitiosus, sophista tamen Ἀττικώτατος, Aristides: primum

Orat. in Bacch. t. I. p. 55. Μόνος, ait, τῶν ἱερῶν φασμάτων ἐξεφοίτησεν ἐν τῷ κινδύνῳ τῷ Μηδικῷ· οὕτω, τοῖς ὅλοις φιλάνθρωπος ὢν, ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ῥέπει: tum in Eleusinia Orat. I. p. 451. συνιούσης τῆς ναυμαχίας, ἐξεφοίτα μὲν ὁ Ἴακχος συνναυμαχήσων: in Themistoclis Encom. t. III. p. 350., et in Panathen. t. I. p. 248. ubi multa memorans, quibus sola civitas Atheniensium inter Græcos laudem meruerit, μόνη, ait, φέρεται τὴν τοῦ παντὸς κρίσιν—καὶ—τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσμασι. Ad ista prostat in cod. ms. hæc adnotatio Scholiastæ, historiam non adhibito Herodoti volumine memoriter narrantis: τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσμασι] Ἄκατος καὶ Δημάλατος, (corrige Δικαῖος καὶ Δημάρατος: quæ nomina docta manus posuit in ora libri Burm.) φυγάδες ὄντες καὶ μένοντες παρὰ Ξέρξῃ, ἔφησαν τῷ βασιλεῖ (Herodoti Demaratus, aulæ mores edoctus in Perside, Dicæo prudenter dixerat, σίγα·) καθ' ὧν ἂν ἔλθῃ ὁ κονιορτὸς οὗτος, πάντως ἐκεῖνοι ἡττῶνται· ἦλθε κατὰ τῶν Περσικῶν τριήρων, καὶ διεσκεδάσθη ἐν αὐταῖς· καὶ τεκμήριον (ἦν) τὸ μέλλειν νικᾶσθαι τὸν βασιλέα· γέγονε τοῦτο· ἦσαν δὲ ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων μεμυημένοι ἀφανῶς καὶ ἀπροόπτως ἐκ δαίμονός τινος τὸ ἐπίφθεγμα τὸ λεγόμενον ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις. VALCK.

1. τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον] Olim mihi facile persuadebam vocem hinc excidisse, sic restituendam: τὴν φωνὴν εἶναι (ᾀδόντων, vel ἐξαγόντων) τὸν Μυστικὸν Ἴακχον. Nunc paratus sum vulgata tueri. Prior illa conjectura locis nitebatur præsertim a Meursio collectis in Eleusin. c. 27. Solebant initiati certo die mysteriorum Iacchum ex sacello suo, quod habebat in Ceramico, deducere Eleusina, magno clamore et strepitu, Iacchum cantantes, aut hymnum sacrum, qualem, neglectum Meursio, dabit Aristoph. Ran. 401. et seqq. Ἴακχε πολυτίμητε—Δεῦρο συνακολούθει Πρὸς τὴν θεὸν, καὶ δεῖξον ὡς Ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περαίνεις· Ἴακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με. Tot mystarum vocibus excantatus lætus per viam sacram cum illis procedebat Iacchus, quos ut is ἐξάγειν in Aristoph. Ran. 354. sic illum verius ἐξάγειν dicebantur: in Schol. ad Ran. 326. Boëdromionis memoratur ἡ εἰκὰς, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξάγουσι: ter quaterve, τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγειν, legitur apud Plutarch. Vid. Casaub. in Athen. V. 14. Nihil interest utrum dicatur dies, ᾗ τὸν μυστι-

κὸν Ἴακχον ἐξάγουσιν, an ἢ τὸν Ἴακχον ᾄδουσι. Schol. ad Ran. 324. οἱ μεμυημένοι ᾄδουσι τὸν Ἴακχον: Hesych. Ἰακχάζειν, in voc. Δι' ἀγορᾶς, interpretatur ᾄδειν τὸν Ἴακχον. Sed Ode sacra, quam cantabant, ipsa quoque dicebatur Ἴακχος. Hesychius in Ἴακχον: καὶ ἡ ᾠδή, ἣν οἱ μεμυημένοι ᾄδουσι. Apud Suidam in voc. ὁ Ἴακχος ἠκούσθη ἐκ τοῦ Θριασίου πεδίου, ὑμνούμενός τε καὶ ᾀδόμενος. Hoc sensu Herodoti dicebat Dicæus οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον, *clamorem [illum] esse mysticum Iacchum;* quo, ut ait paulo post, ἐν ταύτῃ τῇ ὁρτῇ ἰακχάζουσι, *isthoc utuntur die festo, Iacchum sæpius inclamantes.* VALCK.

5. τῇ Μητρὶ] His inhæreo. *Cererem,* Μητρὸς titulo IV. 53. nobilem, describi, dubitabit nemo. Adprime autem opportuna sunt ad annuum majorum mysteriorum tempus stabiliendum, cupideque propterea, neque inutiliter, oppugnando Scaligero, quinquennii spatium illis designanti, a Petavio ad Themistii Or. V. p. 411. et Bullialdo in Theonis Smyrn. Mathemat. p. 218. admota. Ceterum ἰακχάζουσι Scholiastes interpretatur, λέγουσι, φλυαροῦσι, ob inconditum opinor clamorem, Iacchum sæpius resonantem: neque enim pagana superstitione φλυαρίαν indicare solebat. In Suida Ἰακχάζουσι, λέγουσι, φυλάττουσι, Ἡρόδοτος: et in Lexic. Bibl. Coislinianæ p. 234.; pro quo olim φρυάττουσι malebam; nunc φλυαροῦσι ex glossis Herod., quas ambo descripserunt. Hesychio simile se insinuavit peccatum. WESS.

Ib. τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ] *Matri et Liberæ quotannis hos dies festos Athenienses celebrasse,* quod vir summus negaverat, hinc et aliunde Petavius ostendit ad Themist. p. 411. De minoribus æque ac majoribus Mysteriis eodem anno vertente actis vid. Wesseling. ad Diodor. XX. 110. Hîc Gronov. ex M. Ionicam Proserpinæ dare potuerat nominis formam Κούρῃ. Loci non recordor scriptoris antiqui, quo junctim αἱ μεγάλαι θεαὶ, sive ἡ πρεσβυτέρα θεὸς καὶ ἡ νεωτέρα, dicantur *Mater* et *Libera:* veterem esse opinionem scribit Cicero IV. in Verr. c. 48. *Siciliam totam esse Cereri et Liberæ consecratam,—et raptam esse Liberam—ex Ennensium nemore. Matrem Ennæam* attigit I. F. Gronov. in Observ. p. 126. Ceres μᾶ γᾶ dicitur Æschylo Suppl. 897. Ennæ

præsidii præfectus L. Pinarius apud Livium XXIV. 38. *Vos*, ait, *Ceres mater ac Proserpina, precor.* Harum Dearum, velut ab Eleusiniis ducta, mysteria coluerunt ab antiquissimis usque temporibus Meursio non memorati Messenii sub nomine τῶν μεγάλων θεῶν: alibi in Peloponneso αἱ μεγάλαι θεοὶ erant Δημήτηρ et Δέσποινα: hæc autem non Jove nata et Cerere, sed filia Neptuni: quia mater hujus quoque puellæ multo certior erat, sæpius illam Δηοῦς κόρην dixerunt; vid. Spanhem. in Callim. Hymn. Cerer. 133. Callimachus fragm. Bentl. 48. dixit illam non Δηϊώνην, sed procul dubio Δηωΐνην: forma usitata, qua innotuerunt Ὠκεανίνη, Εὐηνίνη, Ἀδρηστίνη, Θειαντίνη, Φαιακοσίνη: ultimum ex Inscript. Corcyr. in Diar. Ital. Montfauconii p. 422., qui multa reliquit in illis corrigenda, in vicinæ pag. Inscript. 7. versum etiam quartum: Ὀστέα δ' ἐν νάσῳ τᾷδ' ἕταροι κτέρισαν. VALCK.

7. ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων] Abesse non debent Aristidis t. I. p. 258. verba: νέφος δὲ ὁρμηθὲν ἀπ' Ἐλευσῖνος καὶ ὑψωθὲν ὑπὲρ τῶν νεῶν, ἐγκατέσκηψεν εἰς τὰς τῶν βαρβάρων ναῦς ἅμα τῷ μέλει τῷ μυστικῷ. Sic Jebbius ex schedis Baroccianis, me judice, inprudenter. Illa τῶν βαρβάρων adscisci non erat ex usu, quippe indocti litteratoris additamentum. Nostri Urania, ad quam amandamur, diligentius inspecta, turpe scholion jugulasset. WESS.

66 1. Οἱ δὲ ἐς τὸν Ξέρξεω ναυτικὸν etc.] Cohærent hæc cum superiori cap. 24. SCHWEIG.

2. Numerum Persicæ multitudinis ad Sepiadem dedit VII. 186. WESS.

3. πέντε πολίων] Insularum, Naxi, Meli, Siphni, Seriphi et Cythni c. 46.; quas πόλεις, *civitates*, eo more de quo Harpocration in Κεῖοι et Adnotat. ad Itiner. Antonini p. 523., adpellat. Supra III. 139. insula Samus πολίων πασέων πρώτη: et I. 144. WESS.

67 1. τῇ ἀποβήσεται] Gemino in negotio καραδοκέοντες τὸν πόλεμον, ᾗ πεσέεται VII. 163. et 169. At I. 32. σκοπέειν δὲ χρὴ —κῇ ἀποβήσεται, sicuti hîc scripti. Res momenti videbitur exigui, nec negligenda tamen, neque inprobanda. Κῇ sumi poterit ex Etymolog. p. 682. fin. at mox [c. 68.] iterum τῇ ἀποβήσεσθαι. Insequens ἐθέλων σφι συμμίξαι rediturum

c. 79., *colloquendi sermonesque miscendi* desiderium indicat. WESS.

68 1. Εἶπαί μοι] Nolo obluctari membranarum consensioni morique Herodoteo, qualis Ὦ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις, VII. 228. et passim alibi. Redundantia pronominis dictioque tota Homereum spirat Iliad. ξ'. 501. Εἰπέμεναί μοι Τρῶες: ubi Eustath. ἐν δὲ τῷ εἰπέμεναί μοι Τρῶες, ἀντὶ τοῦ εἴπατε, περιττὸν δοκεῖ τὸ μοι κεῖσθαι. Quo quidem pleonasmo nihil omni in lingua, recte Rittershusio ad Oppiani Cyneget. I. 89. docente, receptius. WESS. Pro Εἰπέ μοι scripsisse Herodotum suspicor cum Koenio Εἶπαί μοι, quia εἰπεῖν habet M. Sic autem Nostro adhiberi ἀπαρέμφατα Portus docebit. Supra II. 90. perperam κατειπεῖν ex M. posuerat Gron. pro Ionico κατεῖπαι. Ionica certe sunt quæ toties apud Herod. recurrunt, εἶπαι· εἶπα· εἶπαν· εἴπας. Alexandrinæ sunt dialecti, præter εἶπα et εἶπαν, ἦλθαν· ἔφυγαν· ἔλαβαν· ἔλιπαν· ἔπεσαν: quæ frequentata leguntur in Alexandrina versione V. T. et apud perpaucos illos, quos habemus superstites eadem dialecto pura usos: in aliis veterum monumentis quod hic illic tale legitur, corrigi debet. ἔπεσαν recte fuit ex Herodoto quoque sublatum VI. 21. ut ex versu Philemonis a Bentleio pag. 131. οὐ γὰρ ἐν χρήσει τὸ ἔπεσα, vere scribit Schol. in Aristoph. Av. 841. Sed in Orphei qui dicitur Argonaut. ab auctore positum puto 519. ἐν δ' ἔπεσαν, sicut 116. εἶδα: hic sorex suis se sæpe prodit indiciis. VALCK.

5. ἢν μὲν μὴ ἐπειχθῇς] Xerxen patruus ante susceptam expeditionem frustra jam monuerat VII. 10. ἐπειχθῆναι πᾶν πρῆγμα τίκτειν σφάλματα. Artemisiæ providentiam, probabilia dicentis, exagitat asperrime Plutarchus hoc mordaci dicto t. II. p. 870. A. ταῦτα μὲν οὖν μέτρων ἐνδεῖ τῷ Ἡροδότῳ, Σίβυλλαν ἀποφῆναι τὴν Ἀρτεμισίαν, τὰ μέλλοντα προθεσπίζουσαν οὕτως ἀκριβῶς. In rebus etiam humanis exercitati, *multa bene ac divinitus invenientes, Ex adyto tanquam cordis responsa dedere Sanctius, et multo certa ratione magis, quam Pythia, Deïphobeve.* VALCK.

6. οὐ γὰρ οἷοί τε] Quod sequitur εἰσί τοι rectius me judice scriptum legitur apud Plutarchum t. II. p. 869. ult. ἔσονταί τοι ἀντέχειν: a minus attento mutari potuit ob sequens δια-

σκεδᾷς: sed hoc idem tempus est ac ἔσονται, veteri more scriptum, de quo Piersonus egit ad Mœr. p. 124. Herodotea dedit rariora H. Steph. in App. Thes. p. 140. Illud autem, οὐ γὰρ οἷοί τε ἔσονται, usitatissima scribendi ratione, ponitur pro οὐ γὰρ δυνήσονται[f]. Distinguenda, Οἷος εἶ, et Οἷός τε εἶ, recte discrevit Harpocration, scribens τὸ σὺν τῷ τε significare δύνασαι. Pro ποῖοί τε restituit H. Steph. τί οἷοί τε ἔσεσθε ἡμῖν συμπρᾶξαι Xenophonti 'Αναβ. V. p. 207, 32. Judicent harum rerum periti recte-ne correxerim οἷόν τε ὄντα, pro οἷον λέοντα, in his Philostrati p. 812. de Achille loquentis, quem Chiron educator κολακεύει,—οἷόν τε ὄντα πτῶκας ἁρπάζειν, καὶ νεβροῖς συμπέτεσθαι, *blandis verbis laudat, tanquam qui posset* etc. nam et ille *blandus—Mitibus alloquiis teneros mulcebat alumnos:* Auson. Eid. IV. 20. VALCK.

6. ἀλλά σφεας διασκεδᾷς] Dedit fortasse Herodotus, Artemisiam ubique laudibus ferens, aliquid memoriæ civis suæ. An eandem, ut Plutarchus invidiose, Sibyllæ vaticinanti æquiparavit? Græcorum res eo si loco et statu, qualem describi vidimus, fuerint; non opus Sibyllæ ad conjectandum ingenio, perituras eas funditus, modo Persa ancipiti prælio supersederet, et bellum, missis ad Peloponnesum copiis, duceret. Id Themistoclem Aristidemque, in futuris conjiciendis sollertissimos, non fugiebat, neque ignotum reginæ Halicarnassi. Verum abstineo. WESS.

8. ἐς θυμὸν βαλεῦ] Sic VII. 51. ἐς θυμὸν ὦν βαλεῦ. Qui βάλεο maluerint, Homereum σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι Iliad. α'. 297. adhibebunt. Quod de heris ac servis regina, illi experientia non adversatur. Utile matronis præceptum Naumachii apud Stob. Serm. LXXI. p. 438. fin. Μήτε κακὴ δμώεσσι τεοῖς ἔσο· μήτε μάλ' ἐσθλὴ Φαίνεο· ῥηΐτεροι γὰρ ἀεί που πῆμα φέρονται. Θάρσεϊ δειδιότων μάλ' ἐπικρατέουσιν ἄνακτες. Sed in hac domesticæ disciplinæ procuratione fines pauci regunt prudenter. WESS.

9. Ubi ab Halicarnassensi regina tanquam imbelles enumerantur cum Xerxe militantes Αἰγύπτιοί τε, καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι, locum invenit observatio Demetrii

[f] At perinde etiam commodum præsens tempus. SCHWEIG.

περὶ Ἑρμ. §. 63. Quod addit bellatrix, τῶν ὄφελός ἐστι οὐδὲν, vehemens adparebit maledictum inversam spectanti locutionem. ὧν τι καὶ ὄφελός ἐστι, sunt *præstantissimi* poetarum apud Ælian. de Nat. An. XIII. c. 4. non *quorum usus est:* neque Canter. intellexit in Aristid. t. III. p. 686., διὰ πάντων ἐπιδέδεικται καὶ ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ στρατηγῶν καὶ ὧν τι ὄφελος ἐν Ἕλλησιν: vocula scribendum transposita, ὧν τι καὶ ὄφελος: *exemplis præstantissimorum apud Græcos poëtarum, oratorum, Imperatorumque fuit demonstratum.* Exquisitas formulas, ὅ τι περ ὄφελος ἦν, et ὅ τι περ ἄνθος ἦν, illustravit Hemsterhusius in Luciani Timon. c. 55. Paululum diversa miscuit Kuster. in Aristoph. Eccles. 53. VALCK.

69 1. ἀγαιόμενοι] Ἀγαιομένους hos Eustathius ad Iliad. ω'. p. 1363, 9=1501, 1. illustravit, multisque aliis commentariorum locis. Vide Valcken. supra ad VI. 61. WESS.

Ib. τετιμημένης] Recte monuerat Gronov. solere sic Herodotum absolute loqui, i. e. genitivum absolutum ponere, non observato casu præcedente, cui adaptandus videri poterat casus participii. Sic VIII. 90. διέβαλλον τοὺς Ἴωνας,—ὡς προδόντων. Rursus c. 108. παντὰ τὰ κατὰ Εὐρώπην—ἤτοι ἁλισκομένων γε, ἢ πρὸ τούτου ὁμολογούντων. Et sic frequenter admodum alibi. SCHWEIG.

Ib. κρίσι] Ἀνάκρισις nil aliud, quod sciam, significat, nisi *percunctationem, examen, explorationem;* ut apud Nostrum III. 53. si vera ibi scriptura. Cui vocabulo quum non vidissem quo pacto commodus hic esset locus; commodius istud recepi, quod codices nonnulli offerebant. Miror tamen quid sit quod in insolentius illud ἀνακρίσι major codicum numerus consentiat. SCHWEIG.

71 2. ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἵζοντο] *Sessum ibant in Isthmum:* huc cum venissent mox dicuntur usitata structura ἱζόμενοι ἐν τῷ Ἰσθμῷ. Est in talibus etiam Noster accuratissimus: I. 199., ἱζομένην ἐς ἱρὸν Ἀφροδίτης, non bene vertit Valla; nec III. 140., ἵζετο ἐς τὰ πρόθυρα τῶν βασιλῆος οἰκίων. Apud Thucyd. 75. καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκούρων ἱερὸν, et καθίζουσιν ἐς τὸ Ἡραῖον ἱκέται, *templum Castorum,* et *Junonis ingressi, illic sedent supplices.* Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 363, 33. οὐδὲ εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν, *in synedrium sessum ire nolebat.* La-

tissime patet loquendi genus, tractatum ad Schol. in Aristoph. Plut. pag. 456.[g] In Isthmo congregatis præfectus imperator Spartiata Cleombrotus, paulo post mortuus juxta Herod. IX. 10., raro veteribus commemoratur, patrem licet regem habuerit, fratremque nobilissimum Leonidam. VALCK.

3. τὴν Σκειρωνίδα ὁδὸν, quam obstruxerunt Græci, Pausanias Σκιρώνην dici, atque ex Megaride per Scironias rupes, ad Isthmum ducere, I. 44. et Strabo IX. p. 600. A=391. monuerunt. WESS.

73 1. Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτὰ etc.] De his septem Peloponnesi gentibus agens hoc capite Herod. nonnulla tradit, quæ vix, ut puto, reperientur apud alios, et ne apud Strabonem quidem vel Pausaniam. Galeus in nota ad septem istas gentes Peloponnesi, *videtur,* ait, *Homerus sex tantum agnoscere.* Totidem occurrent Bœotiam exigenti: sed τὰ Ὁμήρου σκέψεως δεῖται κριτικῆς ποιητικῶς λέγοντος, καὶ οὐ τὰ νῦν, ἀλλὰ τἀρχαῖα, ὧν ὁ χρόνος ἠμαύρωκε τὰ πολλὰ, judice Strabone VIII. pag. 513. A=332. cui isto libro sex præcipuæ regiones enarrantur Peloponnesi, Elis, Messenia, Laconice, Argolis, Achaia et Arcadia: septem alii constituunt et Scymnus Chius 515. et seqq.; quinque Thucydides I. 10. Πελοποννήσου τῶν πέντε τὰς δύο μοίρας νέμονται, (Lacedæmonii, Laconicam nempe et Messeniacam) τῆς τε ξυμπάσης ἡγοῦνται: quæ postrema non significant *totius Peloponnesi principatum obtinuisse* Lacedæmonios, sed bello communi ceteris fuisse duces, ἡγεμόνας, ut erant bello Persico ipsis etiam Atheniensibus: minus cogitata scripsit Wasseus ad Thucyd. VIII. 15. Verum hic *non regiones, sed diversas* enumerat Herodotus *Peloponnesi gentes.* Nam una de septem illis, *Dorienses,* quorum hîc tantum fuisse dicuntur πολλαί τε καὶ δόκιμοι πόλιες, tres tenebant Peloponnesi partes amplissimas, Argolida, Laconicam, et Messeniam, quarum veteres incolas ejecerunt victores: vid. Isocrat. p. 119, 120. 270. A. 286. A. Pausan. p. 140, 151. Meurs. de Regno Lac. c. 6. Misc. Lac. III. 9. *Arcadas* Dorienses et Heraclidæ suis expellere montibus aut non potuerunt, aut religione

[g] Conf. ad c. 60. notata. SCHWEIG.

quadam objecta non sunt ausi: callidum Cypseli regis consilium, Polyæno traditum I. 7., multis enarrat Scholiastes incd. in Aristid. nisi sola vera fuerit causa, quam attigit Wess. ad Diodor. t. II. p. 635. Velut αὐτόχθονας *Arcadas in avitis sedibus* ab ultima hominum memoria *permansisse*, tres testantur historici principes Herod. II. 171., Thucyd. in procemio, et Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 361, 16. ubi civibus suis animos indit Lycomedes λέγων, ὡς μόνοις μὲν αὐτοῖς Πελοπόννησος πατρὶς εἴη· μόνοι γὰρ αὐτόχθονες ἐν αὐτῇ οἰκοῖεν. Hanc tamen honoris prærogativam secundum Herodotum sibi quoque vindicare poterant *Cynurii*, et quodam modo *gens Achaica*, peninsula certe patria non ejecta; nam ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἑωϋτῶν· οἰκέει δὲ τὴν ἀλλοτρίην. Vid. Strabo VIII. p. 514. B. 588. B. Pausan. VII. p. 522, 523. Sed initio libri quinti Pausanias, Herodoti vestigia sequutus, Γένη, inquit, οἰκεῖ Πελοπόννησον, Ἀρκάδες μὲν αὐτόχθονες, καὶ Ἀχαιοί· καὶ οἱ μὲν ὑπὸ Δωριέων ἐκ τῆς σφετέρας ἀνέστησαν, οὐ μέντοι Πελοποννήσου γε ἐξεχώρησαν: tum de quatuor reliquis, quæ ἔθνεα dicuntur Herodoto ἐπήλυδα, Pausaniæ p. 375. memorantur *Dryopes*, *Dorienses*, et *Ætoli*: Δρύοπες, καὶ Δωριεῖς· οἱ μὲν ἐκ Παρνασσοῦ, Δωριεῖς δὲ ἐξ Οἴτης ἐς Πελοπόννησον εἰσὶν ἀφιγμένοι· τοὺς δὲ Ἠλείους ἴσμεν ἐκ Καλυδῶνος διαβεβηκότας καὶ Αἰτωλίας τῆς ἄλλης. *Dryopum* fuisse tradit Herod. quas jungit et Homerus Il. β'. 559., Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε. Ἑρμιὼν, an Ἑρμιόνη hîc primitus scriptum sit, si codices discrepant, decerni vix poterit: Δωδώνη sæpe dicitur Nostro, quæ Δωδὼν Sophocli aliisque: vid. Wesseling. ad Hierocl. Synecd. p. 647. et ad Diodor. t. I. p. 282. Nec *Lemnios* Pausanias neque memorat *Cynurios*. Παρεωρῆται πάντες quum origine fuisse dicantur *Lemnii*, comparari poterunt notata ad IV. 148. VALCK.

1. Ἀρκάδες] Habitasse Arcades easdem, quas primitus incoluerunt sedes, itemque Cynurios, et ante quidem Pelasgorum in Peloponnesum colonias, hinc Bouherius Diss. Herod. c. 9. jure conficit. Achæos autem, a Doriensibus expulsos sedibus, in Ionas irruisse, atque eorundem regionem ad sinum Corinthiacum insedisse, docuit Noster I. 145., et Pausanias fusius lib. VII. 1. WESS.

4. ἐκδεδωρίευνται] Ferri posset ἐκδεδωριᾶται, quomodo boni codd., modo contractum recte videretur, ἐκ τοῦ ἐκδεδωριέαται, quæ Porti doctrina. Ceterum Cynurii, quorum hic initia Ionica, ab Argivis, si fama apud Pausan. III. 2. non fallit, descenderunt: Λέγονται δὲ οἱ Κυνουρεῖς, sic scribit, Ἀργεῖοι τὸ ἀνέκαθεν εἶναι. At ea forte propagata late, quoniam a Spartanis pressi, et agro exuti, in Argivorum ditionem deinde una cum Orneatis, quibus ab inimicis divexati videntur se consociasse, venerunt. Ea quidem conjectura est, sed ex Herodoteis fluens. De Orneatis Pausan. II. 25. Ἀργεῖοι δὲ —Ὀρνεάτας ἀνέστησαν· ἀναστάντες δὲ, σύνοικοι γεγόνασι Ἀργείοις. Argivi præterea *agrum Cynurium*, Κυνουρίαν γῆν, in confiniis situm, tanquam suum a Spartanis repetunt in Thucydidis V. 41. Itaque Cynurii et Orneatæ ἐκδεδωρίευνται, sive *moribus, disciplina dialectoque Dores evaserunt, partim subditi Argivorum imperio*, ἀρχόμενοι ὑπ' Ἀργείων, *partim lapsu temporis*, καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου. Memini difficultates in his quæsitas et inventas; quas evanidas non attingo. Ὀρνεῆται Ionici commatis, ut Παρωρεῆται, Τεγεῆται etc., restituti in integrum sunt. WESS.

Ib. ἐκδεδωρίευνται δὲ] Monstrat illud δὲ, in vicinia fuisse μέν. Ab Herodoto tamen scribi non potuit, δοκέουσι μέν μοι εἶναι Ἴωνες, quæ viri docti [h] est conjectura; videbantur enim Nostro αὐτόχθονες Cynurii. Commode scribi poterit: οἱ δὲ Κυνούριοι, αὐτόχθονες ἐόντες, δοκέουσι μὲν ἐνίοις εἶναι Ἴωνες· ἐκδεδωρ. δὲ ὑπό τε Ἀργείων ἀρχόμενοι: quæ tum sequuntur, viris doctis emendanda relinquam vel explananda. Quum dixerat Strabo VIII. p. 514. B=333. C. λειφθῆναι—ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ δύο ἔθνη, τό τε Αἰολικὸν καὶ τὸ Δωρικὸν, causam tradit veram, cur Arcades et Elei purius Αἰολιστὶ διελέχθησαν, cum in reliquis civitatibus mixta quadam uterentur dialecto; δοκοῦσι δὲ, addit, Δωρίζειν ἅπαντες διὰ τὴν συμβᾶσαν ἐπικράτειαν. Verbo Herodoteo Ἐκδεδωρίευνται H. Steph. aliique caute abstinuerunt: diversam dat lectionem margo Steph. ἐκδεδωρίαται: quæ facile verti posset in flexum legitimum ἐκδεδωρίδαται: nam, quæ Portus fingit, sermonis analogiæ repugnant. Sed a verbo Δωρίζειν, me judice, neque ἐκδωρίζειν neque ἐκδεδωρίσθαι

[h] Reiskii, puto, in Misc. Lips. t. VIII. p. 496. SCHWEIG.

formari potuit. Adhiberi forte potuit Δωριεύεσθαι: dantur enim et hujus flexus imitativa, sed pro Δωρίζειν vel Δωριάζειν. Unicum restat, quod hic congruit apte, quodque, a Δώριος ductum, analogiæ respondet Ἐκδωριοῦσθαι: *in Doriensium naturam veluti degenerare; Lingua uti, moribus et institutis Doricis*. Hujus formæ verba plurima præbet præter ceteros Plato: unum de multis nobis sufficiet ad Ἐκδωριωθῆναι proximum accedens, ἐκβαρβαρωθῆναι. Plato Epist. VIII. p. 353. A. κίνδυνος ἐγένετο ἔσχατος Σικελίᾳ τῇ τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ Καρχηδονίων ἀνάστατον ὅλην ἐκβαρβαρωθεῖσαν γενέσθαι. Explicat illud paulo post: ἥξει σχεδὸν εἰς ἐρημίαν τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς Σικελία πᾶσα, Φοινίκων ἢ Ὀπικῶν μεταβαλοῦσα εἴς τινα δυναστείαν καὶ κράτος: quæ in hunc Herodoti locum conveniunt, quo scribendum arbitror ἐκδεδωρίωνται. Euripidis in Oreste versum 485., Βεβαρβάρωσαι χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις, sic invertit Apollonius Tyan. Epist. 34. ἐβαρβαρώθην—χρόνιος ὢν ἐν Ἑλλάδι. Jocosum hinc facile verbum intelligetur Alexidis Πεφιλιππίδωσαι, de quo Kuster. ad Suid. in Φιλιππίδης. VALCK.

74 3. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινῆται] Hoc sane rationi consentaneum, ut cum Themistocle senserint Æginetæ, maluerintque apud Salamina manere, quam in gratiam Peloponnesiorum versus Isthmum secedere: miror idcirco quod scribit Lycurgus c. Leocr. p. 156, 33. Ἐτεόνικος μὲν γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ Ἀδείμαντος ὁ Κορίνθιος, καὶ τὸ Αἰγινητῶν ναυτικὸν ὑπὸ νύκτα τὴν σωτηρίαν αὑτοῖς ἔμελλον πορίζεσθαι. Eteonicos etiam novi Lacedæmonios, sed hujus ætatis neminem. Quod addit Lycurgus, oratoris personæ congruit, quem semper populus probavit ut popularem: οἱ πρόγονοι—βίᾳ καὶ τοὺς ἄλλους ἠλευθέρωσαν, ἀναγκάσαντες ἐν Σαλαμῖνι μεθ' αὑτῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους ναυμαχεῖν. Unius Themistoclis laudem sibi libenter populus suisque majoribus audiebat attributam: hac mente Themistocles Libanii t. I. p. 539. A. πατὴρ οὐκ ἔστι μοι Νεοκλῆς·—ἀλλ' ὁ τὸ μέγα ἔργον ἐργασάμενος, ὁ δῆμος. Ejusdem Libanii Neocles Themistocli suo ipsius exemplo demonstrat eleganter, invitos utiliter sæpe servatos, p. 516. B. *Græcos invitos coegisti* ναυμαχεῖν, καὶ οἷς ἔδρων οὐχὶ βουληθέντες ἐνίκων. VALCK.

75 2. πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα] Quod Plutarch.

Them. p. 118. B. prodidit, ἦν δὲ τῷ γένει Πέρσης ὁ Σίκιννος αἰχμάλωτος, sibi credibile negat Dacerius; neque enim Themistoclem liberis suis vilem captivum, et Persam genere, pædagogum dedisse. Plutarchum in Herodoteis male legisse τῶν Μήδων ἄνδρα, ac Sicinnum ea de caussa Persis inseruisse. Æschylum sane si audimus, nuncius Græcus erat, Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ Ἐλθὼν, ἔλεξε etc. ea videlicet, quæ Themistoclis jussu Sicinnus, in Pers. 355. Personatus Themistocles Epistol. IX. p. 47. ed. Schoettg. τὸν παιδαγωγὸν οἶσθα τοῦ Κλεοφάντου, ὃς κἀμέ ποτε ἐθεράπευεν· Σίκιννος αὐτῷ τοὔνομα: ubi de Cleophanto non male. Scripsi Σίκιννος, uti editi c. 110., et hic scripti, inque Plutarcho, Polyæno I. 30, 2. Clemente Alex. Pædag. I. 7. p. 130., Etymologo atque aliis. WESS.

2. ἄνδρα] Sicinnum, qui οἰκέτης fuisse dicitur, et παιδαγωγὸς liberorum Themistoclis: ut antiquioris adponam Æschyli verba e Pers. 355. Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ Ἐλθὼν, ἔλεξε παιδὶ σῷ Ξέρξῃ τάδε, Ὡς, εἰ μελαίνης νυκτὸς ἵξεται κνέφας, Ἕλληνες οὐ μένοιεν. Nuncium Persam facit ita tragicus non absurde loquentem: sed Græcum a Themistocle missum censuisse quoque videtur Frontin. II. 2, 14. Ἔπεισε τινὰ scribit Diodor. XI. 17. Optime, *de servis suis, quem habuit fidelissimum, ad regem misisse*, tradit Nepos, Them. c. 4. ubi corrigit Vallam Longolius, in Herod. οἰκέτην vocantem *contubernalem*, qui *verna* fuerat dicendus. Infra VIII. 110. relictus in Latinis *Sicinnus contubernalis;* hîc *contubernali domesticus* substitutus [a Gronov.] est: alibi apud Herod. οἰκέται *uxor et liberi* dicuntur; sed hic οἰκέτης sine dubio *servum* notat, non domi natum et vernam, qualis esse nondum poterat Themistocli liberorum educator, sed quem captivum sibi emerat: vid. Ammon. in Οἰκότριψ. Ion Chius τὸν οἰκέτην ἐπὶ δούλου τέθεικεν apud Athen. VI. p. 267. D. Absque teste loquenti ne Clementi quidem Alex. fidem adhibuerim ista scribenti Pædagog. I. p. 130, 30. τῶν Θεμιστοκλέους παίδων ὁ παιδαγωγὸς οἰκέτης ῥάθυμος ἦν: ubi paulo post, quem Pericles puero dedit Alcibiadi custodem, Thrax Zopyrus ὠνητὸν fuisse dicitur ἀνδράποδον. τῶν οἰκετῶν τὸν ἀχρειότατον ὑπὸ γήρως dixit Plato t. II. p. 122. B. vid. et Dioto-

genes Stobæi p. 251, 35. Sed tardus Thrax fuerit Zopyrus senecta; Themistoclis, viri in rebus gerendis prompti, Sicinnum nihil minus fuisse quam ignavum monstrant hîc atque infra c. 110. narrata. Plutarcho fuisse dicitur εὔνους Θεμιστοκλεῖ. Polyæno I. 30, 2. εὐνοῦχος, παιδαγωγὸς τοῖν παίδοιν: ubi nescio qua fide dualis nitatur numerus filiorum. Filios habuit in universum quinque Themistocles, quorum unus puer mortuus est; Dioclem avus adoptavit maternus: ex tribus, quos moriens reliquit teste Plutarcho t. I. p. 128. B. nihil est causæ, cur unus eidem t. II. p. 1. B. dictus censeretur *Diophantus:* Διόφαντον mutemus in Κλεόφαντον: sic suo loco dicitur Plutarcho, et, quem citat, plus semel Platoni in Menone t. II. p. 93. D. E. VALCK.

76 1. τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας] Non celabo, olim mihi prominentem in mare contra Salaminem tractum Megaridis hæc ostendere, non classis Persicæ cornu. Κέρας in *promontoriis* frequens apud Salmasium ad Solin. p. 116.; et Strabo IX. p. 604=395. A. duo istiusmodi κέρατα in Megaridis et Atticæ finibus exadversum Salaminem memorat; Plutarchus præterea, Acestodori fide, (Themist. p. 118. E.) propter illa κέρατα Xerxem ex aurea sella navale hoc spectavisse prælium. Sic insulam circumvecti, et *promontorium*, κέρας, *occidentem spectans*, incingentes, omni ad Isthmum transitu Græcos exclusissent. Quia tamen suspicioni, quæ cap. 85. produntur, officere videntur, eam non urgeo. De Cynosura et Ceo res anceps. Pauwius insulas circa Salaminem elegit, et Cynosuram quidem Laconicam, Ceum vero defectu scriptorum ignorari: cui paria non facio. Laconica apud Hesychium Cynosura longissime hinc remota fuit, et situs pæne incerti. Ut paucis transigatur, Ceum insulam intelligo contra Sunium Atticæ, et Cynosuram, ἄκραν τοῦ Μαραθῶνος, promontorium Marathonis, Eubœam spectans, ejusdem Hesychii. Longius in tabulis id Cellarii et aliorum pictis a Sunio, quam Herodotea postulant, disjungitur; male, opinor; vix enim tum una nocte, eaque æstiva, id promontorium flectere, tantumque spatii absolvere quivissent navigando. Nunc, statione circa Ceum et Cynosuram relicta, provehuntur prope Munychiam, ac fretum, ut et hac parte fugæ occasio Græcis præcidatur, obsepiunt. WESS. Verba ista,

ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα, sic vulgo vertunt: *cornu quod ad occasum spectabat producunt Salaminem versus, eam circumituri;* quasi accusativus τὸ κέρας a verbo ἀνῆγον penderet, et ad κυκλούμενοι intelligeretur αὐτήν. Ego verbum ἀνῆγον absolute accepi, sicut mox ait scriptor, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον, nempe ἀνῆγον τὰς νῆας, ut ait paulo post. Itaque τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας fuerit *pars classis Græcorum* (non Persarum) *ad occidentem spectans*, quam circumituri et interclusuri Persæ erant. Sed ad sententiæ quidem summam parum interest. SCHWEIG.

3. ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι etc.] Putares in Nostri oculis hæc Æschyli fuisse, 'Ενθαῦτα πέμπει τούσδ', ὅκως ὅταν νεῶν Φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωζοίατο Κτείνοιεν,—φίλους δ' ὑπεκσώζοιεν, Pers. 540. Nam gemina planissime sunt. Scholiastes, Psyttaleam Salamine stadiis plus centum removens, in numeris ibi nimius et mendosus. WESS.

77 2. ὕβριος υἱὸν] Non *juvenem*, sed *satietatem*, κόρον κρατερὸν Bacidis, Portus et Stanleius explicant, injuria fortasse. Pindarus Olymp. Od. XIII. 12. dixit ὕβριν κόρου ματέρα, converse tamen, ut volunt. Nam Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, citantibus ibi ex Homero, sive Theognide potius, Criticis; estque adeo *mater contumeliæ* sive ὕβριος, non *proles*. Verissimum Pythagoræ, in civitates insinuare sese πρῶτον τρυφὴν, ἔπειτα κόρον, εἶτα ὕβριν, μετὰ δὲ ταῦτα ὄλεθρον, in Stobæi Serm. XLI. p. 247., et Ecphantæ eadem de schola, ἁ πολυτέλεια μάτηρ τᾶς ἀκρασίας· αὕτα δὲ τᾶς ὕβριος, ἐξ ἇς τῶν ἐν ἀνθρωπίνοις κακῶν τὰ πολλὰ, apud eundem Serm. XLVI. p. 335. Haud alius Bacidis κρατερὸς κόρος *juvenis* ac Xerxes, υἱὸς ὕβριος ob contumelias injuriasque, quarum ille toti Græciæ auctor, Raphelio ad Epist. Paulli Ephes. c. V. 6. monitore. Vide tamen Stanleium in Æschyli Agamemn. 768. WESS. Videri potest fatidicus, consulto ambigue loquens, optionem legentibus audientibusve voluisse relinquere, *juvenum* κόρον, an *satietatem*, i. e. *arrogantiam* intelligere malint. Sed, ut posteriori maxime notione h. l. vocab. istud accipiatur, suadet utique simillimum Pindari dictum. SCHWEIG.

Ib. δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα πυθέσθαι] Admodum tenebricosum. An *opinantem ubique se auditum iri*, ut in notissimo καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι? Valla legit ἀνὰ πάντα πιθέσθαι, quorsum

P. vergit. WESS. Non tenebricosum modo, sed prorsus mendosum esse istud olim vulgatum ἀνὰ πάντα πυθέσθαι, vix dubitari potest. Equidem unice verum putavi, quod F. nobis servavit, τίθεσθαι. Nempe ἀνὰ πάντα τίθεσθαι, pro ἀνατίθεσθαι πάντα, *omnia mutare*, scilicet omnia *evertere*, et *susque deque vertere;* quasi dixisset ἄνω κάτω τίθεσθαι: conf. III. 3. Nec obstat quod ibi activa verbi forma scribitur, τὰ μὲν ἄνω κάτω θήσω: nam medium verbum τίθεσθαι significat, *suum in commodum omnia evertere, et sibi omnia subjicere.* Fuerint autem viri docti, quibus non repugnem equidem, qui in hanc sententiam ἄνα retracto tono scriptum oportuisse censeant, aut absque accentu, ανα, quemadmodum in eodem nostro codice scriptum video. SCHWEIG. Credo equidem S., quem hæc scribens præ manibus non amplius habeo, cum F. consentire. Certe ab editione Schweighæuseriana, qua in conferendo usus sum, nullam varietatem enotatam reperio.

4. Βάκιδι ἀντιλογίης etc.] Scripta exemplaria consentiunt; quibus (etsi ἀντιλογίας in Dissert. Herodot. maluerim) non pugnabo. Defit oblitterata præpositio; reditura, modo Βάκιδι δι' ἀντιλογίης revocetur. An vero δι' ἀντιλογίης λέγειν, *contradicendo obloqui*, injustum sit, fateri, ob varium in isto genere sermonis usum, erubesco. Aliter qui sentiunt, ut Abreschius, οὔτε αὐτὸς ἐλθεῖν τολμέω refingunt. Quæ sane dictio et elegans et trita est, ab ipso Animadv. ad Æschyl. I. 3. p. 15. et Valcken. in Phœniss. Euripid. 482. doctissime illustrata. WESS.

Ib. οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι etc.] Quod sequitur ἀντιλογίης, commode corrigit Wesseling. in Diss. Herod. p. 201. Vel ob hoc unum dictum Herodotus, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς κἀγαθὸς, censeri deberet τὰ περὶ μαντείας καὶ χρησμολόγους πάνυ νοσῶν. Sed hinc simul æstimare licet, jam tum homines fuisse vulgo perspicaciores, quibus adparuerit, quod Bacidis esse ferebatur oraculum isthoc articulo temporis, ipsius forte suasu Themistoclis fuisse confictum. Quæ bello Peloponnesiaco ad plebem Atticam lactandam ab esurientibus fingebantur demagogis, velut Bacidis aut ipsius Apollinis oracula Athenis decantata, ridet illa magna cum libertate Aristophanes in Avib. 963. seqq. et Equit. 995. etc. Ad veritatis lu-

men Eusebius istius etiam officinæ fraudes retegens lib. IV. Præp. Evang. pleraque fuisse putat oracula γοήτων ἀνδρῶν τεχνάσματα, ut Œnomao certe videbantur Gadareno in libro quem inscripserat Φωρὰ γοήτων. Sed multa potius fuerunt virorum principum, ἀνδρῶν τε σοφῶν τεχνάσματα, ad opinionem imperitorum conficta. VALCK.

79 1. ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι] Æschyleum de Amphiarao fortasse spectavit. Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει, sive, uti Plutarch. Arist. p. 320. c. Οὐ γὰρ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ' εἶναι θέλει: quo omnis concio in orchestra pronunciato Aristidem præsentem, tanquam soli Athenis conveniente, nutu plausuque signavit. Errat Polyænus I. 31. Aristidem Themistoclemque τῆς πόλεως ἔξω προελθόντας posuisse contentionis studia, gestu adprime notabili, tradens. Redierunt in gratiam ad Salaminem in castris, non Athenis. WESS.

Ib. ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι] Timocreon Rhodius in Plutarch. Them. p. 122. D. εἰ τύγε—Ξάνθιππον αἰνεῖς·—Ἐγὼ δ' Ἀριστείδαν ἐπαινέω, Ἄνδρα ἱερᾶν ἀπ' Ἀθηνᾶν Ἐλθεῖν ἕνα λῷστον. Quæ hoc capite de Aristide scribit Herodotus, illa quoque Plutarchi confutant indignas philosopho criminationes: Aristiden dicit ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιότατον: et ille ipse tamen adeo propter æquitatem humanissimam collaudatus Aristides *cupide elaboraverat, ut præter ceteros justus adpellaretur*, Corn. Nep. in Arist. Δίκαιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης, ἄνθρωπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν, καὶ χολὴν εἶχε, καὶ ἠγάπα τινὰς, καὶ ἐμίσει, quæ leguntur apud Lucian. t. III. p. 158. Adversarii *Themistoclis consilium utile, quia non honestum erat*, (Cicero de Off. III. c. 11.) auctoritate sua fecit Aristides, ut a populo repudiaretur; sed idem tamen interdum injusta sciscere debuit, se ad reipublicæ statum accommodando, monente Casaub. ad Polyb. p. 140. Absque ulla exceptione Herodotus et Aristiden et quosvis alios virtute præstantes collaudat libentissime, τοῖς ἀγαθοῖς συνηδόμενος, qualis dicitur Dionysio Halic. Hic Herodoto tradita Plutarch. enarrat in Themist. p. 118. D. In Aristide idem Plutarch. p. 323. c. missis Herodoteis ex alio nobis historico similia quædam exhibet Aristidis ad Themistoclem hoc articulo temporis dicta. In Apophthegm. t. II. p. 186. B. cum Themistocle πρεσβευτὴς ἐκπεμφθεὶς, ipsi dixisse fertur Aristi-

des: βούλει, ὦ Θεμιστόκλεις, ἐπὶ τῶν ὅρων τὴν ἔχθραν ἀπολίπωμεν; ἂν γὰρ δοκῇ, πάλιν αὐτὴν ἐπανιόντες ληψόμεθα. Collega fuit Aristides Themistoclis in illa nobili legatione narrata Nepoti in Themist. c. 7., quod liquet ex Thucyd. I. 91. Sed huic tamen legationi dictum illud minus congruit; verisimillimum, quod scribit Polyæn. I. c. 31. διετέλεσαν παρὰ πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοοῦντες. VALCK.

80 4. ταῦτα δὴ τὰ] Si qui ταῦτα δῆτα præoptaverint cum doctissimo viro Miscell. Observ. Vol. III. p. 142., non valde obnitar. Loquendi genus, plenius hoc loco quam plerumque, ejusdem et Casauboni ad Athen. V. 2. sollertia, exemplorum cumulo manifestius, quam pridem, habetur. WESS.

81 1. Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ 'Αριστ.] Malunt ταῦτα ἔλεγε Θεμιστοκλέης· παρελθὼν δὲ ὁ 'Αριστείδης etc. Verum concisus sermo scriptoris est, respiciens illa, σήμηνον αὐτὸς παρελθὼν, ὡς ἔχει: neque enim opinor molestum videri, ἔλεγε—φάμενος, cui simillima in Musis conplura. WESS.

2. ταῦτα εἴπας μετεστήκεε] Hîc et in sequentibus narrata planissime demonstrant, nec ducem hoc bello cum Themistocle fuisse Aristidem, qui decem annis ante unus e decem ducibus cum Miltiade victoriam reportaverat Marathoniam; sed neque pugnæ navali prope Salamina interfuisse. Suum tamen forsan auctorem sequutus Nepos in Arist. *interfuisse* scribit *pugnæ navali apud Salamina, quæ facta est priusquam pœna liberaretur:* paulo ante dicitur *sexto fere anno postquam erat expulsus plebiscito in patriam restitutus.* Demosth. Or. II. c. Aristogit. p. 496, 8. 'Αριστείδην φασὶν ὑπὸ τῶν προγόνων μετασταθέντα (hoc e margine reciperem) ἐν Αἰγίνῃ διατρίβειν, ἕως αὐτὸν ὁ δῆμος κατεδέξατο. Secundum Plutarch. in Arist. p. 323. B. decennii anno tertio ἐψηφίσαντο τοῖς μεθεστῶσι κάθοδον, μάλιστα—φοβούμενοι τὸν 'Αριστείδην: quæ deinceps narrat nihil minus monstrant, quam ante revocatum huic interfuisse pugnæ: nam quod ad Nepot. Lambinus putat, idem ex Herodoto liquere, errat mea quidem sententia. Ad victoriam ille multum tamen attulit momenti, dum illi pugnabant e navibus, utiliter hærens in insula Psyttalia; vid. Herod. c. 95. Demetrius περὶ 'Ερμ. §. 248. "Ωσπερ τὶς 'Αριστείδου κατηγορῶν, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν,

ἀλλὰ αὐτόκλητος, ἔφη, ὅτι ἡ μὲν Δημήτηρ ἦλθε καὶ συνεναυμάχει, Ἀριστείδης δὲ οὔ: quæ, cujuscunque sint, sunt certe sophistæ satis inepta, per Cererem mysticum Iacchum intelligentis, et Herodoto narrata c. 65. VALCK.

82 1. τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων] In Themist. Plut. p. 118. E. ἐφάνη Τενεδία μία τριήρης αὐτόμολος: nescio unde. Hinc si sumsit, Τηνία fuit, quæ et Palmerii divinatio. *Tripodem Delphis dedicatum*, inscriptumque eorum nominibus qui Persas ad Salaminem et Platæas debellarunt, Thucyd. I. 132. et Auctor Or. in Neær. p. 740. describunt. WESS.

Ib. ἐν τοῖσι τὸν βαρβ. κατελοῦσι] *Inter nomina earum civitatum, quarum auxilio Persæ erant victi*, (Nepos in Pausan. c. 1.) Delphico tripodi nomen etiam insculptum fuit Τηνίων. Olympiæ quoque Jovis erat statua a Græcis dedicata, qui apud Platæas pro libertate pugnaverant, in cujus basi præter ceteros memorabantur etiam Τήνιοι, Pausan. V. 23. Hoc satis est ad Herodoti Τηνίους hîc adfirmandos. Quem hic memorat *aureum tripoda*, eum Delphis (teste Thucyd. I. 132.) ἀνέθεσαν οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκροθίνιον: quodque nimis superbe Pausanias inscribi curaverat, Lacedæmonii ἐξεκόλαψαν· καὶ ἐπέγραψαν ὀνομαστὶ τὰς πόλεις, ὅσαι ξυγκατελοῦσαι τὸν βάρβαρον ἐστήσαντο (cur non ex codd. receptum ἔστησαν τὸ) ἀνάθημα: mutatis Lacedæmoniis τὸν τρίποδα τὸν ἐν Δελφοῖς objiciunt miseri Platæenses apud eumdem III. 57. Secundum Auctorem Or. c. Neær. p. 740, 153. in Amphictyonum concilio causa dicta Platæenses coëgere Lacedæmonios, ἐκκόψαντας τὰ ἐλεγεῖα, ἐπιγράψαι τὰς πόλεις, τὰς κοινωνούσας τοῦ ἔργου: in quibus ἐκκόψαντας ego quoque retinuerim; vid. Wess. ad Diodor. II. p. 100. Eustath. in Il. ξ'. p. 990, 17. VALCK.

83 1. ἠώς τε διέφαινε etc.] Hæc et vicina, perperam conjecturis tentata, nominativi sunt soluti; quorum vice scribi poterat, ἠοῦς τε διαφαινούσης, καὶ τούτων σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησαμένων, paucis Themistocles populares suos ad pugnam inflammavit. Qualia tum probabiliter dicta sunt, dedit Æschyl. in Pers. 402., ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, Ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὴ Παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη, Θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών. Audiebantur ista, se-

cundum tragicum, ἐπεί γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα Πᾶσαν κατέσχε γαῖαν: juxta Herodotum, *prima luce;* simul atque ἠὼς διέφαινε. Frequentius legitur ὑπέφαινε: Herodoteum est, ἅμα ἡμέρῃ διαφαυσκούσῃ, vid. ad III. 86. ἅμα ἕῳ et ἅμα τῇ ἕῳ leguntur apud Thucydid. IV. 106. 125. VI. 30. Hæc ad manum si fuissent Dukero IV. 103., ne dubitasset quidem, quin C in Є mutato, πρόσω corrigi deberet in πρὸ ἕω: ut ἐξ ἕω, sic πρὸς ἕω, recte leguntur in Aristoph. Eccles. 85. et 312. et εἰς ἕω, apud Isæum Or. VI. p. 71, 28. Huc spectabat Harpocration in Εἰς ἕω, ἀντὶ τοῦ ἀρχομένην ἡμέραν: non alium Isæi locum, quo referens ista H. Vales. illic sincerum εἴσω sollicitabat. VALCK.

84 1. ὤκελον τὰς νῆας] Vallæ Latina *cessim irent*, rem si consideres, non absurda; non item, si dictionem. Puto *littus versus cursum flexisse;* nam naves in terram inpegisse, quod ὀκέλλειν τὰς ναῦς Philostrato Heroic. II. p. 688. 689. male ab Oleario sollicitatum, nulla suadet ratio. Eurip. Iph. Taur. 1379. δεινὸς γὰρ κλύδων ὤκειλε ναῦν πρὸς γῆν. Non dissimile Nicandri Ther. 295. Ceterum Aminias, Æschyli frater, hic Παλληνεὺς, in Plutarcho Themist. p. 119. D. Δεκελεὺς, qui populares in Attica civitate utique diversi. Æschyli fratrem fuisse, Diodorus XI. 27. non negat. Pertinet autem huc Æschyli Pers. 410., ubi quæ de Lycomede Critici, fortasse ex Plutarcho sumta. Vid. supra c. 11. WESS.

Ib. ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο etc.] In Lexico Herod. sic probabiliter scripta recepit Suidas: Ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς ναῦς] Κατὰ πρύμναν ὑπεχώρουν οὐχὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ἐξέκλιναν τῶν πολεμίων τὰς ἐπιούσας ναῦς. Græcam locutionem, πρύμναν κρούεσθαι vel ἀνακρούεσθαι, et Latinam *inhibere remis*, illuminarunt præsertim observata I. F. Gronovii [Observ. lib. IV.] quibuscum illa Bossii conf. et Hemsterh. ad Luciani Nigrin. c. 8. et Bentleii ad Horat. Epod. IX. 20. Hinc mutuari licebit verba Themistoclis ad Ionas ex Justini II. 12. *at vos commisso prœlio ite cessim, inhibete remis, et a bello discedite:* ὑποχωρεῖτε πρύμναν ἀνακρουόμενοι. Quando apud Herod. paulo legitur inferius, μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούεσθε; *quo usque tandem remis inhibendo retro cedetis?* priori quoque sede sic scribendum arbitror, non ἐπὶ, sed ἔτι

πρύμνην ἀνεκρούοντο, quia ἐπὶ non adhibetur apud veteres in phrasi πρύμναν ἀνακρούεσθαι. Hoc facere dicebantur eximie qui navale prælium detrectabant; sed et remiges, cum naves essent in portu statuendæ, *quo expeditius rectis proris e portu exirent*, docente Bentleio l. c. In Schol. ad Aristoph. Vesp. 397., pro ὅπως ἄνευ τροπῆς εἴη, una litera mutata scribendum, ὅπως ἂν εὐτρεπὴς εἴη εἰς ἔξοδον ἡ ναῦς. Primus-ne Pallenensis Aminias νηῒ ἐνέβαλε, an alius, cadere potest in dubitationem: Æschyli Persa fatente 409., ἦρξεν ἐμβολῆς Ἑλληνικὴ Ναῦς. Plutarcheis in Themist. p. 119. D. satis conveniunt narrata Diodoro XI. 18. ubi in fine cap. naves Persarum πρύμναν μὲν ἀνακρούεσθαι κατέπαυσαν, εἰς τοὐπίσω δὲ πλέουσαι προτροπάδην ἔφευγον. VALCK. Quod pro ἐπὶ, ἔτι corrigendum Valck. censuit, id mihi vir doctissimus non persuasit; posteriori loco opportuna est ἔτι particula, priori vero minime opportuna, et ἐπὶ ibi cum codicibus omnibus veteres glossæ et Suidas recte agnoscunt: et suis etiam verbis vetus Thucydidis Interpres ad I. 50. ἐπὶ τὴν πρύμνην κωπηλατεῖν dixit. Nempe vulgo quidem nude πρύμνην (vel τὴν πρύμνην) κρούεσθαι aut ἀνακρούεσθαι dicebant; sed est ea elliptica locutio, ex plena locutione ἐπὶ τὴν πρύμνην ἀνακρούεσθαι decurtata. SCHWEIG.

4. πρότερον] Necessitudo nulla, ut πικρότερον aut προθυμότερον[i] formetur. Species illa matronæ prius Græcis exprobravit segnitiem, qua remis inhibebant: tum, confidenter in hostes ruerent, fuit auctor. Atque hoc vult, neque latuit Abreschium. Aciei Persicæ Græcæque classis ordinem Diodorus diversiorem dedit XI. 18. WESS.

85 1. κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους] Atheniensibus Lacedæmonios jungit Diodor. XI. 18., et hos et illos navibus opponit Phœnicum; verius juxta Herod. dextrum cornu tenebant Lacedæmonii. Ionum nomina, qui veteris Græciæ ceperint naves, reliqua prudenter reticet Noster. VALCK.

4. Phylacus Samius εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη. Hæc propria Græcis erat hac in re locutio de Persarum Orosangis. Illinc transumtam eleganter adhibet Calliclem ludens Socrates in Platonis Gorgia p. 506. c.; a Platone mutuati sunt

[i] Ita conjecerat Reiskius.

sophistæ. Græcarum etiam civitatum εὐεργέται sæpe publicitus ἀνεκηρύττοντο: vid. Hemst. ad Lucian. Dial. Mort. X. 6. VALCK.

Ib. εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη] Congruunt de Mardochæo prodita Esther c. VI. ubi docte Grotius; operosior Brissonius Regn. Pers. I. 138. et Heraldus Advers. I. 9. quos Relandus ac Burtonus duces habuerunt. WESS.

86 2. οὐ τεταγμένων ἔτι] Koenio nostro scripsisse de barbaris videbatur: οὐ τεταγμένως τι οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδέν: de Græcis dixit, σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν. Suum illi regem aut fortitudinis aut ignaviæ spectatorem in litore habituri, καί τοι ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωϋτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ. Oratione more suo turbata duo dixit: primum, isthoc die ἀμείνονας fuisse ἢ πρὸς Εὐβοίῃ: sed non tantum isthoc die rem multo melius gessisse, quam ad Artemisium, verum præterea ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωϋτῶν: id est, interprete Nostro ἀμείνονες τῆς φύσιος, V. 118. *semet ipsis multo præstantiores, suam velut naturam superantes.* Herodotea quædam Portus dedit in Ἑωϋτοῦ: alii collegerunt hujus generis plura. VALCK.

87 1. κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην etc.] Callidum Artemisiæ commentum, indignante Plutarcho nimis verbose narratum, adnotavit etiam Polyæn. VIII. 53, 1. VALCK.

4. φέρουσα ἐνέβαλε νηῒ φιλίῃ] Adjuvat hic incitandi ac propellendi vim participium φέρουσα, alibi eleganter redundans. Egregie, his Herodoti non posthabitis, Hemsterhusius ad Luciani Dial. Mort. VI. p. 349. Diodorus, εἰς ἐμβολὴν φέρουσα, ναῦς ἐς ἐμβολὴν φερομένη, de tali inpetu, XX. 16. etc. Facinus autem hoc reginæ addidit Polyænus strategematibus VIII. 53, 2., aliunde, quod accessiones declarant, excerptum. WESS.

88 2. ἐπίσημον] Si Polyæno fides VIII. 53, 3. Artemisia, uti etiamnum mari belligerantium et piratarum mos fert, signa navis, ubi ad hostes circumscribendos opus erat, variavit, οὐ μόνον τὸ τῶν βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων σημεῖον εἶχεν. Quorsum tamen ἐπίσημον, sive *insigne navis*, haud refero. Fuit hoc in ejus prora, ut ab aliis discerni posset. Tale Chimæri, ἔπλει γὰρ πλοίῳ λέοντα μὲν ἔχοντι πρώραθεν ἐπί-

σημον, ἐκ δὲ πρύμνης δράκοντα apud Plut. t. II. p. 247. F. Vise et Scheffer. Mil. Nav. lib. III. 1. WESS.

4. οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες, etc.] Expressit celebre dictum Polyænus VIII. 53, 4. paullo aliter; melius Suidas in Ἀρτεμισία, et Eustathius. Ennianum, *Vos etenim juvenes animum geritis muliebrem, Illa virago viri,* hinc optime Gronovius derivat. WESS. Dicti Xerxis vehementiam Trogus infregit, Theopompum forte sequutus: hinc Justin. II. 12. et ex Justino Orosius p. 113. Quod fecisse Xerxes legitur apud Polyæn. VIII. 53, 2. vix fidem inveniet; classis enim præfectus, ipsius Xerxis frater, in hoc conflictu periit λαμπρῶς ἀγωνισάμενος: Diodor. XI. 18. Plut. in Them. p. 119. D. Quæ posui Herodotea ubi dedit Eustath. ad Il. η'. 96., protulit ad hoc regis dictum illustrandum ex Ajace (1201.) Sophoclea non tantum, sed Herodotea quæ quidem dari poterant, uno excepto, omnia: Sophoclea legerat et apud Herod. I. 155., γυναῖκας ἀντ' ἀνδρῶν ὄψεαι γεγονότας: memorat de Sesostri narratum II. 102., de Persis IX. 20. et 106. Xerxi præiverat Artemisia, dicere ausa coram rege, in navali pugna tanto præstare Græcos Persis, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. [supra, c. 68.] Conf. Diogenian. IV. 1. et Plato Leg. I. p. 639. B. Cicero pro Milon. cap. 21., *quamquam paratus in imparatos Clodius, tamen mulier inciderat in viros.* Livius in illa magnifica παρεκβολῇ IX. 19. *cum feminis sibi bellum fuisse dixisset, quod Epiri regem Alexandrum dixisse ferunt.* Præter alios, Alexandri Molossi dictum habet A. Gellius Noct. Att. XVII. 21., *se quidem ad Romanos ire, quasi in* ἀνδρωνῖτιν, *Macedonem isse ad Persas, quasi in* γυναικωνῖτιν. VALCK.

89 1. Ἀριαβίγνης] Qui hîc Ariabignes, Darii fil., Plutarcho in Themist. pag. 119. D. et tom. II. p. 488. F. est Ariamenes, neque alius ac Artobazanes Nostri VII. 2. confusione mira. WESS.

2. καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ] Memini Diodoro adscripta IV. 32. Mutavit dictionem auctor libri II. Maccab. 5, 14. quando *tribus,* ait, *diebus octoginta millia* διεφθάρησαν, τέσσαρες μὲν ἐν χειρῶν νομαῖς: et lib. III. cap. 1, 5. καὶ οὕτω συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειρονομίαις διαφθαρῆναι: ubi Grotius ἐν κρεωνομίαις,

frustillatim discerpi, quod nuperrime Houbigantio displicuit vehementer; neque enim pati id Græca posse: ipse, *quorum quadraginta præda militum fuere*. Ego vero edoceri gestio, ἐν χειρῶν νομαῖς διαφθαρῆναι prædam esse militum posse, quidque verbis οὐχ ἧττον τῶν ἐσφαγμένων ἐπρἀθησαν prioris loci, et posterioris πολλοὺς δὲ καὶ δορυαλώτους συλληφθῆναι tum faciendum? Illa demum *prædam* ponunt, cetera miserorum *necem*; Grotiique adeo, si quid mutandum, laudabilior opera. Ex Alex. cod. ἐν χειρῶν νόμοις utrobique, aut certe νόμῳ, recipi potius erit. WESS. Ἐν χειρῶν νόμῳ διαφθείρεσθαι, vel πίπτειν, Polybio præsertim frequentata dictio: de qua vide Lexicon Polybian. voce Χείρ. SCHWEIG.

90 1. τῶν τινες Φοινίκων] Quibus ex pluteis et quo codice H. Steph. hoc acceperit, dicere non habeo. Herodoteum est. Πέμπει τῶν τινας δορυφόρων VII. 146. Gronovium consule I. 85. WESS. Ad istud, τῶν τις Περσέων, I. 85. ingentem cumulum simillimarum dictionum Gronovius congessit ex I. 84. 109. 124. II. 179. VII. 143. etc. SCHWEIG.

Ib. τῶν τινες Φοίνικες] Φοινίκων corrigendum vidit Koenius; præbet hoc margo Steph., absque codicibus recipiendum: Τῶν τινα ἑταίρων, in Pausan. p. 594., Ionicam Sylburg. vocat ἀναστροφήν. Nostro frequens, apud alios hic illic observata fuit: vid. Hemsterh. in Lucian. p. 82. et Wessel. in Diss. Herod. p. 137. Qui loquendi sæpe figuras usurpat elegantes et rariores, amat Eustathius hanc etiam voculam Herodoteo sic more transponere: hujus immemor Casaub. in Athen. I. p. 22. B. pro τῶν Ὁμηριδῶν τις, p. 56., *verius* judicabat *et elegantius*, τῶν τις Ὁμηριδῶν: quod præbet Eustath. in Od. θ'. pag. 316, 47. Sed centenis forte locis sic scribit Eustathius, semel Athenæus. VALCK.

4. ἀπήῤῥαξαν] Verbum illud onerat hoc loco litera superflua: apud Suidam etiam Ἀπαράξειεν, et Ἀπήραξεν, ἀπέκοψεν, scribendum; non litera ρ duplicata. Recte scribuntur alibi apud Nostrum ἀρασσόμενοι, συναράσσονται, etc. Eustathius ad Il. ε'. 81. ἀπὸ δὲ ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν· τὸ Ἀπέξεσεν, ait, ἀντὶ τοῦ ῥᾷστα ἀπέκοψεν εἴληπται· τοῦτο δὲ καὶ Ἀπαράσσειν λέγεται Il. π'. 116. Optime: significat eximie Ἀπαράσσειν, *decutere*. Livii verbo Valer. Max. VII. 4, 2. *altissima papaverum capita ba-*

culo decussit; ἀπήραξε. Hesychius: Ῥάκτρια, τὰ ῥαβδία, ἐν οἷς τοὺς καρποὺς ἀπαράσσουσιν, *bacilli, quibus fructus decutiunt.* Qui eadem facilitate caput alterius vel manum pedesve ense *decutiebant*, hi quoque dicuntur ἀπαράξαι κρᾶτα, Sophocl. Trach. 1032. χεῖρα, Philostr. p. 827. f. Apud Herod. V. 112., ὁ Κὰρ δρεπάνῳ πλήξας ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς πόδας: *equi pedes falce decutit*, ut segetes *decutiuntur*, ἀπαράσσονται. VALCK.

5. καὶ πάντας αἰτιώμενος] Αἰτιώμενος πάντας, *omnes* Phœnices, quorum ἀρξάντων τῆς φυγῆς αἰτιωτάτους ἀπέκτεινε, Diodor. XI. 19. WESS. Equidem πάντας αἰτιώμενος (quod facere solent tristes et præsentem fortunam moleste ferentes) *quoslibet accusans* intellexeram: si quis tamen cum Wesselingio commodius *cunctos Phœnices* existimaverit intelligi, ne cum eo quidem magnopere contendam. SCHWEIG.

6. κατήμενος ὑπὸ τῷ οὔρεϊ] Athenis in arce sella fuit dedicata, δίφρον τὸν ἀργυρόποδα dixit Demosth. c. Timocr. p. 466. in qua ἐκαθέζετο ὁ Ξέρξης ἐν τῷ Αἰγαλέῳ ὄρει τῆς Ἀττικῆς, θεωρῶν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν. Ut ad ista Demosthenis scribit Ulpianus, montis nomen sic ibi scribendum monuerunt Vales. in Harp. p. 184. et Meurs. in Paralip. ad lib. de Pop. Att., valde dissita confundens *Ægiliam* pagum et montem *Ægaleon;* errore detecto situm utriusque determinavit Heringa in Miscell. Obs. Nov. tom. IX. p. 693. vid. Wasse in Add. Dukeri Thucydidi subjectis p. 667. [II. 19.] Legitur apud Suid. Ἀγαλέον, ὄνομα ὄρους: ubi codicum lectio Ἀγαλεὼν Suidæ debetur; veram, Αἰγάλεων, ex Thucyd. II. 19. grammaticus antiquior enotaret. VALCK.

Ib. τὸ καλέεται Αἰγάλεως] Veteres in loco, unde Xerxes spectaverit dimicantes, dissident. Phanodemus ὑπὲρ τὸ Ἡράκλειον, ubi fretum artissimum; Acestodorus in Megaridis confinio, superque colles, quibus Κεράτων nomen apud Plutarch. t. II. pag. 118. E.; qui quidem dissensus ex locorum colliumque Ægaleo vicinorum j situ, Wasse docente ad Thucydid. Add. p. 667. Sequuntur Herodoti finitionem Schol. Æschyli, Tzetzes in Lycophr. pag. 142., Ulpianus ad De-

j Excidisse videtur nonnihil in edit. Wess. præter illud *situ*, quod a Schweighæusero neglectum ex corrigendis inseruimus; neque enim prodit sententia.

mosth. Timocrat. p. 466., ubi ἐν τῷ Αὐγαλέῳ, voce leviter turpata, ὄρει τῆς Ἀττικῆς. Scholiorum, in quis Istri super Ægaleo monte et vicinis fragmentum, Wassius oblitus non fuit, sed situs hujus Ægalei Casaubon. ad Strabon. VIII. p. 550=359. c. WESS.

92 2. ἐπεκερτόμησε] Nisi egregie fallor, Polycritus Themistoclem dicto momordit, quod superioribus annis omnes Æginetæ et in his Crius, ipsius pater, sinistra Atheniensium criminatione studii erga Medos fuerant arcessiti. Si dubitas, redi ad VI. 49. In hunc ergo Æginetarum μηδισμὸν ipso in conflictus fervore ὀνειδίζει, seu non sine probro invehitur et objicit Atheniensium imperatori, quippe, quod res ostendebat, fictissimum, Polycritus. Mox, νηῒ ἐμβαλὼν Sidoniæ, de qua paullo superius. WESS.

93 1. ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται] Honoris amplissimi, velut ab Herodoto Æginetis attributi, ter meminit ineditus in Aristiden Scholiasta: in Panathen. t. I. p. 183. Ἀνταγωνιστὰς, inquit, φησὶ τοὺς τὴν ὁμοίαν ἐσχηκότας τέχνην, λέγοι δ' ἂν Αἰγινήτας· αὐτοὶ γὰρ μετ' αὐτοὺς ᾔδεσαν τὰ ναυτικά· ὁ γοῦν Ἡρόδοτος ἐν τοῖς Περσικοῖς καὶ τὰ πρωτεῖα αὐτοῖς δίδωσι. Quando scribit Sophista doctissimus p. 239. οἱ Ἕλληνες—τὰ ἀριστεῖα τῶν ναυμαχιῶν ἀπέδοσαν τῇ πόλει: Schol. τὰ ἀριστεῖα primum intelligit de spoliis eximiis, sella Xerxis, et acinace Mardonii: τινὲς δὲ, ait, λέγουσιν ὅτι νῦν πρὸς χάριν τῶν Ἀθηναίων λέγει, ὁ γὰρ Ἡρόδοτος λέγει τῆς ναυμαχίας ἐπεν. (ἀπενέγκασθαι) δόξαν τοὺς Αἰγινήτας. Hos ubi vocat Aristides p. 268. τὰ ναυτικὰ πρώτους: καὶ ὁ Ἡρόδοτος, inquit Schol. αὐτοῖς δίδωσι τὰ πρωτεῖα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, ὡς ναυτικοῖς· ἔπαινος οὖν Ἀθηναίων ἐστὶ, ὅτι τοὺς ναυτικοὺς ἐνίκησαν. Ut ex opere inedito, nec a quopiam absque alterius codicis adjumento facile edendo, paulo plura descripsi lectu digna, qualia codex iste Burmanni multa continet ad historiam Græcam illustrandam eximia. Plutarchus etiam in Them. cujus meminit Perizon. ad Ælian. Var. Hist. XII. 10., eamdem in rem citat Herodotum, quem (in lib. de Herod. Malign. p. 871. D.) ægerrime fert abuti persona Dei Delphici; hic enim Æginetas ἀπαίτεε τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης, teste Herodoto infra c. 122. ubi cap. seq. 123. Græcorum principes Corinthum ablegat, illic judicaturos quis unus præ ceteris hoc præ-

lio fuisset excellentissimus. In hoc concilio, publico ducum judicio Æginetas velut isthoc prælio præstantissimos fuisse declaratos, quod nusquam tradit Herodotus, testatur Diodor. Sicul. XI. 27. κρίσεως προτεθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι κατισχύσαντες (Lacedæmonii) ἐποίησαν κριθῆναι, πόλιν μὲν ἀριστεῦσαι τὴν Αἰγινητῶν, ἄνδρα δὲ Ἀμεινίαν Ἀθηναῖον: de invidia, qua erga Athenienses affecti fuerint οἱ κύριοι τῆς ψήφου, clarius etiam loquitur c. 55. Istam Græciæ principum invidiam verisimillimam posterorum forte memoriæ subtrahere studuit Herodotus; qui hîc ex vulgi judicio primas inter privatos propugnatores defert Æginetæ Polycrito, et Atheniensibus Eumeni atque Aminiæ; e quibus Aminiam hoc honore plures dignantur: vid. Perizon. in Æliani Var. Hist. V. 19. VALCK.

94 1. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορινθ. etc.] De Corinthiis et Adimanto hîc tantum narrat, quid Athenienses dixerint; atque huic rumori testimonium opponit universæ Græciæ; sed hoc ille testimonium velut in transcursu tribus verbis commemorat; famam Athenis sparsam eleganter enarrat atque explicate. Sæpius etiam alibi talia scribit de Corinthiis, quæ Atheniensibus multo quam illis lectu videri debuerint jucundiora. Huc adde Dionis Chrysostomi, qui Herodotum admirabatur, testimonium, in Corinth. p. 456. c. Corinthum Nostrum venisse narrantis, et pro laude Corinthiis jure contributa voluisse μισθὸν ἄρνυσθαι: mercede negata, μετεσκεύασεν, inquit, ἐκεῖνα, ἃ πάντες ἐπιστάμεθα τὰ περὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὸν Ἀδείμαντον. Dionis locum adhibuerunt Wess. etiam in Diss. Herod. p. 128. et Reiskius Animadv. II. p. 527. Hæc tandem exigantur Plutarchi t. II. p. 862. B. ὅτι μέντοι δέκα τάλαντα δωρεὰν ἔλαβεν ἐξ Ἀθηνῶν, Ἀνύτου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος οὐ τῶν παρημελημένων ἐν ἱστορίᾳ Δίϋλλος εἴρηκεν. Hæc si vera sunt, neque gratiæ nec simultatis historicus noster effugiet suspicionem: nota est, quam *primam esse historiæ legem* scribit Cicero de Orat. II. c. 15. Atheniensium rumori, sive ipsius potius Herodoti malevolentiæ, Plutarch. t. II. p. 870. et seq. opponit Thucydidæ silentium; donarium Delphicum; votum mulierum Corinthiarum; epigrammata Simonidis aliorumque; quæ omnem tollere videntur dubitationem, quæque Herodoto non ignota persua-

dere debuerant, rumorem, quem ab hostibus Corinthiorum Atheniensibus acceperat, involvendum silentio, non posterorum esse memoriæ tradendum. De quatuor epigrammatis, quæ præbet Plutarch. duo leguntur etiam in Anthol. ined.; duo habet Dion Chrys. p. 459. velut Simonidis, ex quo Νῦν δὲ μετ' Αἴαντος viri docti restituendum monuerunt apud Plutarch., pro Νῦν δὲ ἀνάματος. Illa Dionis non esset deterior lectio, Plutarcheam certe propior: Ὦ ξεῖν' εὔυδρόν ποτ' ἐναίομεν ἄστυ Κορίνθου· Νῦν δ' ἄμμ' Αἴαντος νᾶσος ἔχει Σαλαμίς. In Doriensium reliquiis τὸ ἡμᾶς scribitur ἄμμε, vel ἄμε: τὸ γῆρας ἄμμε μαραῖνον ταριχεύει, Sophronis est in Schol. ad Æschyl. Choëph. vs. 294. In Ocelli Doricis apud Stobæum in Ecl. pag. 45, 25. ποθ' ἄμε scribendum: πρὸς ἡμᾶς est in edito libello: ποθ' ἄμμε apud Diog. Laert. I. 113. ποθ' ἄμε in Aristoph. Lysist. vs. 95. VALCK.

1. ἐκπλαγέντα καὶ ὑπερδείσαντα] Non aliter legisse Plutarchus videtur, sed interpretis malevoli perfunctus officio. Quæ prætoriam accessit triremem, θείῃ πομπῇ, *divinitus missa*, remulis mota celox irridetur illa philosopho velut οὐρανοπετὴς, qui acerbe, τί γὰρ, ait, ἔδει τίθεσθαι (forte legendum τητᾶσθαι, *privari*:) μηχανῆς τραγικῆς, ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ὑπερπαίοντα τοὺς τραγῳδοὺς ἀλαζονείᾳ: illum talia dedecent, qui alium argueret malignitatis. VALCK.

2. ἱρὸν 'Αθηναίης Σκιράδος] Minervæ, cui similis Athenis titulus, id fanum in extima erat Salamine, περὶ τὰ λήγοντα τῆς Σαλαμῖνος in Plutarcho. WESS.

95 2. παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὁπλιτέων] Plutarch. Aristid. p. 323. F. τοὺς προθυμοτάτους καὶ μαχιμωτάτους τῶν πολιτῶν, ubi ex correctione Bryani speciosa τῶν ὁπλιτῶν, sed non necessaria: quos enim in insulam duxit Aristides, Athenienses et cives erant. Persarum in Psyttalea calamitatem tragice Æschylus Pers. 457. coloravit. Constat autem hinc, *interfuisse* Aristidem *pugnæ navali apud Salaminem, quæ facta est prius, quam pœna liberaretur*, in Corn. Nepotis Aristid. c. 2., adfuisse tamen αὐτόκλητον, *sponte sua*, nullo civitatis aut populi scito; unde nescio cui, ansa criminandi, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, et verbis quidem inficetis,

propterea que a Demetrio Phalereo, ut prave adpellatur, notatis περὶ Ἑρμην. c. 248. WESS. Conf. Valcken. ad cap. 81.

2. ἐς τὴν Ψυττάλειαν] In hanc insulam, inter terram continentem et Salamina interjectam, (de qua vid. Steph. Byz.) ante pugnam πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβίβασαν: sic supra scripsisse videtur c. 76. ut sæpius illic etiam verbo syllaba sequens perperam adhæsit. Persas in insula Psyttalia contrucidatos multis lamentatur Æschyli Persa 447—464., παίουσι, κρεωκοποῦσι δυστήνων μέλη, Ἕως ἁπάντων ἐξαπέφθειραν βίον. Quos de nobilissimis Persarum hic vivos cepit Aristides, ad Themistoclem misisse dicitur Plutarcho in Aristid. p. 323. F. ex inhumano autem vatis Euphrantidis suasu Themistocles immolasse ὠμηστῇ Διονύσῳ, *Baccho crudas carnes voranti.* ὁ τὰ δέρματα ἐσθίων, vel ἔδων, est Δερμηστής. Cujus alias nomen forsan ignorassemus, parvam insulam hæc una Persarum clades nobilitavit: vid. Pausan. IV. p. 373. De illa hic egisset Bergler. ut liquet ex Notis in Alciphr. p. 233. Schol. ined. in Aristid. Panathen. p. 345. Τὴν πρὸ τῆς Σαλαμ. νῆσον] τὴν Ψυττάλειαν λέγει· ἐκεῖ γάρ τινες τῶν Περσῶν ἀπέβησαν, ἵνα, ὅσοι τῶν Ἑλλήνων τὴν ναυμαχίαν ἐκφεύγουσι, περιτυγχάνοντες αὐτοῖς διαφθείρωνται. Ἐνταῦθα οὖν Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, συστρατηγὸς Θεμιστοκλέους, μετὰ τὴν νίκην τῆς ναυμαχίας ἀποβὰς μετὰ τῶν γερόντων τῶν Ἀθηναίων ἀνεῖλε τὸ Περσικόν: ut cetera taceam, Themistocli non fuit Aristides συστρατηγός. VALCK.

97 2. χῶμα ἐπειρᾶτο διαχοῦν] Fretum, ubi rex aggerem moliebatur, artum maxime erat, ὅσον διστάδιον, *duorum circiter stadiorum*, in Strabon. IX. p. 605. A=395. B. arbitrato, id consilii regem animo ante navale prælium agitasse, quæ et Ctesiæ Pers. c. 26. opinio. WESS.

98 1. θνητὸν ἐόν.] Siccine vero *nunciis* his *Persicis nihil mortale* celerius? an ne columbæ quidem velociores essent censendæ, quibus et olim ad domesticos deportandas litteras alligabant; qua de re Casaub. egit in Athen. IX. c. 11. Levissima mutatione pro θνητὸν libenter corrigerem ἀνήϊον, sive ἀνθρωπήϊον ἐόν. Unius ponam, aliis omissa, de iisdem loquentis Xenophontis verba Κυρ. Παιδ. VIII. p. 137, 35. ὅτι γε τῶν ἀνθρω-

πίνων πεζῇ πορειῶν αὕτη ταχίστη τοῦτο εὔδηλον. Aliorum de his loca dederunt Brisson. de Regn. Pers. p. 190. et Stanlei. ad Æschyli Pers. 247. Herodotus sæpius ἀνθρωπήϊον scripsit, quam ἀνθρώπινον. Cum his Persicis cursores in ludis Atticis, facem ardentem, sive lampada, sibi invicem tradentes, comparat Herod. cujus verba dedit Meurs. in Gr. Fer. voc. Λαμπάς. VALCK. Nil opus erat cur vocab. θνητὸν hîc sollicitaretur; quum præsertim dubitari merito possit, an Herodoti jam ætate columbis ad transportandas literas usi sint nonnulli. SCHWEIG.

2. ἵπποι τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος] Videndus Brisson. Regn. Pers. I. 238. et M. Paullus Venetus lib. II. Region. Orient. c. 23., non dissimilem vehicularem apud Tartaros cursum enarrans. Unde vero Cleomedes II. p. 169=73. mutuatus fuerit, Xerxem διαστῆσαι ἀνθρώπους ἀπὸ Σούσων μέχρις Ἀθηνῶν, qui clamore quid ageretur significarent, et sic διὰ δύο νυχθημέρων ex Græcia ad interiorem Persidem nuncios perlatos, dicere non valeo. Sequens τοὺς οὔτε haud moveo: in distributione, ut dicere amant, numeri solens sæpe mutatio. WESS. Scil. pro τοὺς Reiskius correxerat τὸν ob sequens ἑαυτῷ.

3. τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελέουσι] Themistium adumbrasse, Petavio observatur, Or. XIX. p. 230. c. Pertinent huc Æschyli versus cultissimi Agam. 320 seqq. Sed adi Erasmum Chiliad. pag. 574. ed. Francof. WESS.

99 1. ἔσαν ἐν θυσίῃσι] De Græcis si loqueretur, sola mihi forma loquendi nova videretur, εἶναι ἐν θυσίῃσι. In Græcia sæpe τὴν θυσίαν θάλεια sequebatur, *convivium sacrorum causa fieri solitum*, interprete Casaub. in Athen. p. 745. Θεῶν θυσίαι, θαλίαι τε, junguntur in Aristoph. Nub. 328., qui in Pacis 780. Ἀνδρῶν τε δαῖτας dixit, καὶ θαλίας μακάρων. Quando vero de Persis verba facit, Herodotum scripsisse suspicor: ἔσαν ἐν θαλίῃσι τε καὶ εὐπαθίῃσι: quorum prius juxta Nostrum notat χαρμόσυνα ἐποίεον, vel κεχαρηκότες ἑόρταζον, *læti velut festos dies agitabant*. θάλειαν ἑορτὴν ἄγειν et θάλειαν ἄγειν Græcis etiam dicebatur: Eustath. in Od. φ'. p. 759, 6. Epist. Socr. p. 43, 18. Jam vide Herod. III. 27. in Apidis natalibus Ægyptii ἔσαν ἐν θαλίῃσι. Festo die bonarum rerum afflu-

entes copia dicuntur ἐν εὐπαθίῃσι ὄντες. Herodot. I. 22. et 191. ubi χορεύειν καὶ ἐν εὐπαθίῃσι εἶναι, ut πίνειν καὶ εὐπαθέειν, II. 133. et 174. Nusquam juncta reperi θύειν καὶ εὐπαθέειν: sed cum istis bene conveniunt, quod læti Persæ τάς τε ὁδοὺς μυρσίνῃσι πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίων θυμιήματα. vid. Brisson. de Regn. Pers. p. 340. Mox ab illis mutati ad tristem nuncium Persæ vestes sibi discindebant, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ. Postrema Hemsterhus. adhibuit in Adnot. ad Callimachum Ernesti p. 103. VALCK. Cur pro ἐν θυσίῃσι contra librorum omnium fidem suspicaremur ἐν θαλίῃσι potius scripsisse Herodotum, nulla prorsus suberat ratio. Etenim θυσία et *sacrificium* intelligitur, et *universa festi diei solennitas*, et sigillatim *convivium quod peracto sacrificio instituitur.* Vide Athen. XIII. 573. e. ibique notata. SCHW.

2. τοὺς κιθῶνας κατερρήξαντο] Hoc illud est, πάντες τά τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον, ταῦτα κατηρείκοντό τε καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο Persæ III. 66.; hoc Æschyli de eorum matronis, πολλαὶ δ' ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας κατερεικόμεναι, Pers. 537. Vide Berglerum ad Alciphron. p. 130. WESS.

100 1. ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα] Nimium sese ac insolenter extulerat Mardonius, φυσώμενος καὶ μετέωρον ἠωρηκὼς ἑαυτὸν uti Philo Jud.; nam, quod nunc (de Insomn. p. 1110. E.) ἑωρακὼς, ferri non posse, Mangeius agnovit. Tali ingenio homines ἄνθρωποι κεναῖς αἰωρούμενοι δόξαις in ejusdem libro de Temul. p. 245. c. Proximum πλέον præstantius est. Hinc vero robur et auctoritas codicibus, quorum VI. 110. τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν haud inmerito laudatum fuit. WESS.

4. οὐ γάρ ἐστι Ἕλλησι οὐδ. ἔκδυσις] Id est ἀμήχανόν ἐστιν Ἕλλησι: vel ἔστιν οὐδεμία μηχανή. Eadem structura II. 181. ἐστί τοι οὐδεμίη μηχανὴ μὴ οὐκ ἀπολωλέναι: III. 51. et 209. II. 160. Lucian. II. p. 503., οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐχὶ καὶ αὐτὸν σὺν ἐμοὶ ἁλῶναι. VALCK.

6. ἐν Πέρσῃσι τοῖσι δεδήληται] Positura vocis τοῖσι multis molesta. Maluit σοῖσι, quamquam fluctuans, Pauwius, τοίσιδε Reiskius; inmutatam qui relinquit Abreschius, τοῖσι δεδήληται *ab illis* explicat *Græcis.* Mihi ordo ex S. enotatus placet. Negat Mardonius, *Persarum rebus damnum allatum.* Classe quidem victores Græcos abiisse: at ibi ξύλων

ἀγὼν, οὐκ ἀνδρῶν καὶ ἵππων. *Ægyptios, Cyprios, Cilices et Phœnices superatos esse; Persas minime.* Unde idem in epistola ad Græcos, νενικήκατε θαλασσίοις ξύλοις χερσαίους ἀνθρώπους in Plut. Arist. p. 324. c. WESS. Duarum literarum mutatione incommodum ex τοῖσι natum evitari poterit, et apta enascetur sententia: Οὐ μὲν γὰρ ἐν Πέρσῃσί τοί τι δεδήληται τῶν πρηγμάτων· εἰ δὲ Φοίνικες etc. *non enim Persarum culpa quidquam rebus tuis allatum est detrimenti.* Δηλήσασθαι significat βλάψαι: sed δεδηλῆσθαι notat βεβλάφθαι, *læsum esse.* Hinc fluxerunt omissa lexicographis, Κεντροδάλητος, πανδάλητος, et ξιφοδήλητος, Hipponactis et Æschyli vocabula. Δεδήληται in Eurip. Hippol. 175. ms. Paris. redditur βέβλαπται. Nihil vetat ἐν Πέρσῃσι hic interpretari διὰ Περσῶν: ut apud Thucyd. VII. 8. ἐν τῷ ἀγγέλῳ. VALCK. Equidem, si Valckenarii τοί τι reciperetur, istud ἐν Πέρσῃσι non intelligerem *Persarum culpa;* sed universam locutionem in eamdem sententiam interpretarer quam in Latina versione expressi: *nullum res tuæ in Persis* (in Persarum personis, ad Persas quod adtinet,) *detrimentum acceperunt:* neque huic interpretationi obstare puto, quod paulo post adjicit, ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἴτιοί εἰσι. SCHWEIG.

101 1. Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης etc.] Non aliter ab Herod. scripta, sic suo situ verba quoque potuerant collocari: ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, καὶ ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη: ut lib. III. c. 34. ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας Καμβύσης, καὶ etc. ubi ejectum rediit in suam sedem ἀκούσας. Illud ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη, *tanquam ex malis gavisus est,* non purum fuisse gaudium indicat, sed quantulumcunque post inopinatam adeo cladem a rege superbo sentiri poterat. VALCK.

3. De militibus Persis dixit Mardonius, ὡς βουλομένοισί σφι γένοιτ' ἂν ἀπόδεξις: *lubenter hujus rei se documentum esse daturos,* ut explicuit H. Steph. In his βουλομένοισι tentari non debebat. Notissimum Græcismum, præter aliis citatos, frequenter expressit Macrobius, *si volentibus vobis erit,* p. 214., etc. Sic sæpe loquuntur Thucydid. Plato, Xenophon, et oratores; raro poëtæ, ut Sophocl. Œd. Tyr. 1358. θέλοντι κἀμοὶ τοῦτ' ἂν ἦν: *hoc et ego voluissem.* Leopardus,

H. Steph. Wasseus, D'Orvillius, aliique eam in rem plura dederunt. VALCK.

102 1. συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα etc.] H. Stephani Latina, *me tibi consulenti optimum dare consilium*, veriora opinor: τυχεῖν εἴπασαν non discrepat ab εἶπαι. De se regina c. 67. τὰ τυγχάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά: quibus passim similia. WESS.

4. καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων] Ultimam harum vocum abrasam Reiskius cupit: ego ad ἐκείνων allidor, et εὖ κειμένων refingo. Lapsus ΕΚΕΙΝΩΝ et ΕΥ ΚΕΙΜΕΝΩΝ facilis; sententia probior: *te salvo, et bene habentibus domus tuæ rebus.* Par Philostrati (Vit. Apoll. VIII. 7. p. 352.) ὅδ' εὖ κείσεσθαι τὰ ἑαυτοῦ ἔφασκεν: *ille rem suam bene se habere dicebat.* Sequens ἤν τι πάθῃ valide, Isæo frequentatum, εἴ τι πάθοι, et Latinorum *si quid illi accidisset*, tuebuntur, ac Callini de forti viro τὸν δ' ὀλίγος στενάχει καὶ μέγας, ἤν τι πάθῃ, apud Stob. Serm. XLIX. p. 356. WESS.

104 1. Οἱ δὲ Πηδασέες etc.] Quæ sequuntur de Pedasensibus, hîc mihi videntur adulterina, atque a mala manu ex marginis scholio interjecta Herodoteis; quæ, rejectis istis, hoc modo coibunt: παρὰ βασιλέϊ, τῷ μεγίστη τίσις ἤδη etc. Hanc vellem conjecturam, supra jam memoratam, codices comprobarent, ut illam firmarunt VI. 122. Jam primum ponam Herodotea ex I. 175., paulo Ἰωνικώτερον, quod hîc licebit, scripta: Ἔσαν δὲ Πηδασέες οἰκέοντες ὑπὲρ Ἁλικαρνησοῦ μεσόγαιαν· τοῖσι ὅκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδειον ἔσεσθαι, αὐτοῖσί τε καὶ τοῖσι περιοίκοισι ἡ ἱρηΐη τῆς Ἀθηναίης πώγωνα μέγαν ἴσχει· τρὶς (δέ) σφι τοῦτο ἐγένετο. Sensum si spectes, hîc eadem pæne narrantur. His usus Dounæus in Demosth. p. 124. *Hoc,* ait, *videtur unum esse e splendidioribus Herodoti mendaciis.* Barbæ tamen muliebri patronus citatur Aristoteles: vid. Leopard. Em. VII. 11. et XV. 24. Hîc tradita spuria videntur: primum, quod insunt nonnulla ab Herodotea scribendi facie diversa; deinde, quia libro primo posita tantum legisse videtur Strabo; tandem, quia ex Herodoti consuetudine illic suo leguntur loco, ubi Pedasensium fit e Caria mentio: ista talia denique sic non solet Noster eadem repe-

tere. Si adeo erant digna quæ repeterentur, cur non illa reposuisset potius VI. 20., ubi Pedasenses e Caria iterum commemorantur. Quod primum dicebam, me judice rem conficit: interpolator suo fraudem prodit indicio. Herodotea, τοῖσι ὅκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι, sic lecta Straboni, Noster interpretatur: ἐπεὰν τοῖσι—μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπόν. Τὸ ἔσεσθαι videlicet! requirebat adjectum ἐντὸς χρονου. Velut grammaticus, Ἀνεπιτήδεον, χαλεπόν. Ἴσχει πώγωνα reddidit φύει. Priora missa facio, ἐν τοῖσι Πηδασέοισι: et τοιόνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι: *fertur*, Vallæ; quod mutari postea potuit in συμφέρεται πρῆγμα. Sed quibus tandem hoc ostento malum portendebatur? an non ipsis etiam Pedasensibus barba suæ sacerdotis portentum erat expiandum? hoc utique significatum voluit Herodotus. Et quid tandem interpolator? quum malum immineret τοῖσι ἀμφικτίοσι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος: quæ sane non eleganter sunt tornata; Vallæ reddita, *Amphictyensibus, qui circa eam urbem habitant:* Palmerius, *Amphictyonas*, ait, *a Pylæa sua in mediam Cariam sine navi transfretavit.* Suspicor primum, hujus notæ auctorem pro περιοίκοισι, I. 175., legisse in suo cod. περικτίοσι: noverat magister ex Hom. Od. β'. 65., περικτίονας ἀνθρώπους Οἳ περιναιετάουσι: jam vide quam docte scripserit, ad exemplar Homeri propemodum, ἀμφικτίοσι—τοῖσι ἀμφὶ—οἰκέουσι. Ubi meminit Thucyd. III. 104. Deli τῶν περικτιόνων νησιωτῶν: Schol. Περικτίονες, inquit, εἰσὶ καὶ ἀμφικτίονες, οἱ περιοικοῦντες. Usus rarioris vocis ἀμφικτίονες exemplum requirenti succurret Androtion apud Pausan. X. pag. 815., adjutus a Sylburgio. *Conterminos* ἀμφικτίονας vocans Tzetzes juxta Vales. in Harpocr. p. 276., Scaligerum in errorem induxit; qualis Grotium etiam decepit (Stobæi sui Florileg. p. 197.) in istis incerti poëtæ; κότ' ἄλκιμον ἕξετε θυμὸν, Ὦ νέοι, οὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφιπερικτίονας: *neque vicinos, juvenes, reveremini.* VALCK. Mihi totius hujus pericopæ color, sive ipsius rei prodigiosæ hoc loco factam mentionem, sive sermonis spectem habitum, haud dubie Herodoteus esse videtur: imprudenti autem accidisse arbitror scriptori, ut, parum recordatus alio loco jam a se narratam esse fabulam, eamdem hoc loco iterum commemo-

raret. SCHWEIGH. Cum Valckenaerio fere concordant Wesseling. et Larcher.

105 2. εἴδεος ἐπαμμένους] A natura *egregiam* totius corporis *formam adeptos*, neque adeo tantum εὐπροσώπους, sed εὐειδεῖς, sive κατὰ πᾶν τὸ ἐκτὸς εἴδους καὶ φυῆς εὖ ἔχοντας. Chius iste Panionius *exsectos* ἀγινέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον χρημάτων μεγάλων: in quibus ordinem nativum verborum invertit suo more; neque enim alibi vendebat Ephesum abducendos, sed Sardibus et Ephesi, mittendos in Persida, ubi πίστιος εἵνεκα secundum Herod. viris οὐκ ἄνδρες anteponebantur. Cur autem Persæ εὐνούχους ἐποίουν τοὺς καλοὺς, rationem reddit Dion Chrys. Or. XX. p. 270. B. vid. Herod. VI. 32. Brisson. de Regn. Pers. II. p. 295. In hac historia vera, propter crudelissimam, quam de Panionii liberis sumsit, vindictam lectoribus nulla dignus adparebit Hermotimus misericordia, quam in ficta Xenophontis Cyropædia facile movebit Gadatas. VALCK.

106 3. ἤδη μάλιστα] Cum ἤδη et δὴ in codd. alternentur, posterius eligebam. Verum Abreschius ἤδη rariore accipit notione pro μέχρι νῦν, *huc usque*, qua Pausan. Achaic. cap. 22., ipso observante, πυθέσθαι μὲν ἤδη τὰ ὀνόματα αὐτῶν οὐκ εἴχομεν [k]. WESS.

Ib. τὸ μηδὲν εἶναι] Culte τὸ μηδὲν ὄντες, *viles*, *ignavi* et *nulli rei homines*, Sophocli Ajac. 779., Dioni Chrys. Or. XXXVIII. p. 480. A. et LXVI. p. 611. D. Aliud Hermotimus, calamitatem suam, qua *nec vir nec femina* evaserat, exprobrans nequissimo Panionio. Adi Salvagnio observata ad Ovidii Ibim 457. WESS.

107 1. Ξέρξης—τοὺς παῖδας] Artemisiæ quia commisisse dicitur pueros Ephesum ducendos, frigide jocatur Plutarch. t. II. p. 870. A. Paulo post fugientes Persas terrebant, ac si naves essent hostiles, in mare prominentia Attices promontoria: admovit ista Casaubon. Theophrasti Ἠθ. Χαρ. c. 25. ubi ὁ δειλὸς τοιοῦτός τις οἷος πλέων τὰς ἄκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι. VALCK.

3. Ζωστῆρος] Zosterem, Atticæ nobilem locum ex Pausa-

[k] Itaque accipiendum illud ἤδη fuerit, quasi dixisset πάντων ἀνδρῶν οἳ ἤδη γεγόνασι. SCHWEIG.

nia I. 31. et Scholiaste Hermogenis p. 389. illuminarunt viri doctissimi ad Steph. Byz. WESS.

108 3. γνώμην ἀπεδείκνυτο] Hanc Themistocles opinionem, si credimus Plutarcho, cum Aristide communicavit, eam valde et iisdem fere de caussis, quibus Eurybiades, inprobante, Themist. p. 120. A. WESS.

4. τοῦτ'—σφεῖς—ἐργάσαιντο] Animum multiplex in schedis variatio percussit: quid ea intendatur, non adfirmavero. Ubi pronomine, vario in omnibus, ablato, ἐργάσαιτο, probaveris, res solvendi pontis in consideratione erit, universæ Græciæ ingens allatura damnum. Si σφέας malueris, addendum erit καὶ τὴν Ἑλλ., quorum equidem neutrum ausim, vulgato contentus, nec plane aversatus S. κακὸν, cui par cap. 75. et IX. 36. WESS.

109 1. ὁ Θεμιστοκλέης μεταβαλὼν etc.] Themistocles *mutatus* ab illo, qui in concilio ducum auctor fuerat πλώειν ἰθέως ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, nunc suos cives, istius etiam cupidine laudis inconsiderate flagrantes, retrahit ab incœpto; atque hic veram pandit animi sui sententiam, dignam magni imperatoris providentia. Nec vetus interpres, neque Latinorum correctores vim animadverterunt verbi μεταβάλλειν, *mutari*, similiter usurpati V. 75. Κορίνθιοι,—σφὶ αὐτοῖσι δόντες λόγον ὡς οὐ ποιοῖεν τὰ δίκαια, μετέβαλλόν τε καὶ ἀπαλλάσσοντο. Velut oculatus testis et auritus Atticis suis contestatur Themistocles, *sæpius* ἄνδρας, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα. Horum prioribus, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, nuper mirum in modum abusus est vir doctissimus. Herodoteum ἀπειλέειν, in istam classem referendum verborum, de quibus egit Hemsterhus. in nota Ruhnkenii ad Tim. Lex. p. 52=71. nihil utique commune habet cum ἀπειλεῖν, *minari*, præter fortuitam literarum συνέμπτωσιν. *In angustias detrusum, nesciumque quo se verteret*, ἐν ἀπορίῃσι ἐχόμενον, IV. 131., ἐς ἀπορίην ἀπιγμένον, I. 79., dixit etiam Herod. ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον, II. 141. et ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην, I. 24. hîc *necessitatis velut vinculis adstrictos*, ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένους, sive *necessitate coactos*, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας. Tales victos sæpe Themistocles ait ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα: hoc quid sit

docebunt Spanhem. ad Julian. p. 178. et Abresch. Diluc. Thucyd. p. 710. Apud Polyæn. I. 30, 3. Themistocles aliis ἀντιβουλεύεται λέγων, βασιλεὺς ἀποληφθεὶς ἀναμαχεῖται τάχα· πολλάκις δὲ ἀπόνοια δίδωσιν ὅσα μὴ ἔδωκεν ἀνδρεία. Frontini II. c. 6, 8., *Themistocles, victo Xerxe, volentes suos pontem rumpere prohibuit, quum docuisset, cautius esse eum expelli ex Europa, quam cogi ex desperatione pugnare.* Themistoclis consilium postea magni sæpe sunt imperatores sequuti: præbet isthoc capite quædam exempla Frontinus, et Africani Scipionis dictum, *viam hostibus qua fugiant esse muniendam;* cujus simile dat Agesilai Polyæn. II. 1, 6. qui factis illud suis sæpe comprobavit. Conferri poterunt idem Polyæn. III. 9, 14. Pausan. IV. p. 333. Diodor. Sicul. XIV. 27. et Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 376, 15. VALCK.

3. ἀνωσάμενοι] Sic ἀνωσάμενοι VII. 139., ὠσάμενοι τὸν Πέρσεα VIII. 3., et, Berglero indice, Plut. Mar. p. 414. c. ἀλλ' ὅπως νέφος τοσοῦτον πολέμου καὶ σκηπτὸν ὠσάμενοι, διασώσουσι τὴν Ἰταλίαν. Restat εὕρημα γὰρ εὑρήκαμεν, *nacti enim insperato sumus lucro nosmet ipsos et Græciam,* ita vertendum. Εὕρημα *lucrum præter spem oblatum* exposuerunt Budæus et H. Stephanus, estque in VII. 190. [et 155.] Εὕρεμα νομίζειν et λογίζεσθαι pariliter Siracides c. XXIX. 4. et 6. WESS.

4. ἐμπιπρὰς] Inflammata Græcorum a Persis templa, post Brissonii, Menagii ad Diogen. I. 9., et Davisii in Ciceron. II. Leg. cap. 11. sollertem operam, prætereo. WESS.

Ib. πέδας τε κατῆκε] Ob vicinas duæ forte literæ perierunt, ut scripserit ἐγκατῆκε, nempe τῇ θαλάσσῃ. Diogen. Laërt. Procem. §. 9. dixit εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι. κατεῖναι ἐς τὸ πέλαγος πεδέων ζεῦγος, Herodot. VII. 35. Paulo post probarem quæ margo dat Steph. καταμείναντας ἡμέων τε αὐτέων ἐπιμεληθῆναι: quam casuum ἀκαταλληλίαν amat Herod., adpellatione τῶν οἰκετέων *uxores* intelligens et *liberos;* ut c. 106. τοὺς οἰκέτας explicat τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα, hinc Thomas M. voc. Οἰκέται. VALCK. At verum erat καταμείναντες. Similiter nominativum casum cum infinitivo jungere amat Noster. Vide I. 56. IV. 15. I. 63. IV. 137. et sæpius alibi. SCHWEIG.

5. Ista, καί τις οἰκίην ἀναπλασάσθω καὶ σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω,

significant *et unusquisque reficiat ædes suas, curetque sementem fieri.* Est enim ἀνακῶς ἐχέτω idem ac ἐπιμελείτω: (Pierson. ad Mœr. Att. p. 43.) et Homeri more ponitur τις, pro πᾶς τις, vel εἷς ἕκαστος. Eustath. in Od. γ'. p. 123, 25. τὸ Τὶς πολλάκις—δηλοῖ—πάντας, ληφθὲν ἀντὶ τοῦ εἷς ἕκαστος· οὕτως παρὰ Σοφοκλεῖ λέγουσιν ὁ χορὸς οἱ Σαλαμίνιοι (in Aj. 245.) ὥς νῦν καιρός τινι Ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι. Sophoclea citat idem in eam rem bis terve alibi. Versus Alcæi apud Athen. X. p. 430. c. sic distingui debent: Νῦν χρὴ μεθύσκειν, καί τινα πρὸς βίαν Πίνειν, ἐπειδὴ κάτθανε Μυρσίλος. Poëtæ sententiam Alcaïco etiam versu Horat. expressit Carm. I. 37. sed Alcæi apud Athen. proxima duabus adjectis literis sic suo modulo restitui poterunt: Μηδέν γ' ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω. *Nullam, Vare, sacra vite prius severis arborem:* Horat. I. 18. Rarissimum arbitror illud Herodoti, οἰκίην ἀναπλασάσθω. *Nidum fingere,* πλάσαι δόμον dixit incertus poëta apud Lycurg. pag. 166, 35., Οὐδ' ἀγρία γὰρ ὄρνις, ἣν πλάσῃ δόμον, Ἄλλῃ νεοσσοὺς ἠξίωσεν ἐντεκεῖν. Qui Sophoclea cognoverunt, ista Sophoclis esse suspicabuntur, scripta prout illa vulgavit Taylor. VALCK.

6. ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι] Sequentia cum his arbitror jungenda, ἐς τὸν Πέρσεα, ἵνα (ἤν ἄρα τί μιν καταλαμβάνῃ πρὸς Ἀθηναίων πάθος) ἔχῃ ἀποστροφήν: ita tamen, ut partim etiam ad illa pertineant, τὸν Πέρσεα, *Persam enim facturus* erat ἀποθήκην, *ad illum ut haberet receptum,* vel *refugium,* si qua urgeret necessitas: amicum ad certum tempus velut sepositum, aliquando usui futurum, eleganter vocat ἀποθήκην. Ad ἀπόθετον φίλον in Lysiæ p. 158., vid. Markland. et, qui hic ἀποθήκην egregie tuetur, Abresch. Diluc. Thucyd. p. 654. Ad ἀποστροφὴν conf. Xenoph. Κυρ. Παιδ. p. 73, 18. Ἀναβ. VII. p. 244, 23. Isocr. Epist. II. p. 410. B. Wessel. ad Diodor. I. p. 207. et Toup. Em. in Suid. voc. Ἀποστροφή. Beneficiorum in regem regiamque familiam hac opera sua collatorum, ob quæ εὐεργεσίαν sibi scribit ὀφείλεσθαι, meminit Themistocles in illa nobili Epistola ad Artaxerxen data apud Thucyd. I. 138. VALCK. At non *Persam* (ut ait vir doctissimus) *facturus erat* ἀποθήκην: sed hoc ipsum quod nunc agebat, nempe quod Athenienses a consilio in Hel-

lespontum navigandi pontesque rumpendi deterruit, hoc, inquam, facturus erat ἀποθήκην ἐς τὸν Πέρσεα: ubi per metonymiam ἀποθήκη dicitur id quod est ἀπόθετον, *thesaurus repositus;* intelligiturque *beneficium in regem collatum* et in futuros usus apud eum collocatum, *gratia apud regem in futurum tempus inita.* Est enim, ut scite poëta ait, Καλόν γε θησαύρισμα, κείμενη χάρις. SCHWEIG.

110 3. ἄνδρας ἀπέπεμπε etc.] *Misit viros jussos tacere,* Valla: τοῖσι ἐπέτελλε σιγᾷν. Melior mihi lectio videtur marg. Steph. τοῖσι ἐπίστευε σιγᾷν ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοισι τὰ αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλέϊ φράσαι: *quos, utcunque tormentis excruciarentur, fideli credebat occultaturos silentio, quæ regi mandasset dicenda.* Hos inter, quos a longo tempore fideles fuerat expertus, fuisse quoque dicitur Sicinnus: hunc Polyæno p. 60. ante pugnam, post pugnam p. 61. dicitur misisse Ἀρσάκην: Ἀρνάκην vocat Plutarch. in Aristid. p. 324. B. Quando autem, ut res ipsa suadet, non scripta epistola, sed vel per amicum vel *per servum fidum,* ut Justin. II. 12., ista Xerxi Themistocles indicavit; non tam miror quod apud Nepot. Them. c. 9. *literis,* ait, *eum* (patrem tuum) *certiorem feci, id agi ut pons—dissolveretur;* sed in Thucydide miror I. 138., cur et quomodo Themistocles dicatur γράψας τήν τε ἐκ Σαλαμῖνος προάγγελσιν τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ τὴν τῶν γεφυρῶν—οὐ διάλυσιν. Scriptam a cauto imperatore epistolam negabit Herod. nec sane fit credibile. VALCK.

Ib. τοῖσι ἐπίστευσε σιγᾷν] *Credidisse* indicatur et confisum fuisse Themistoclem, *nuncios, etsi tormentis omnibus vexarentur, mandata tacita habituros;* plana utique sententia, et simillima Pausaniæ VII. p. 589. Si vero Nostri fidem laudamus, (et quidni?) αὖτις *iterum* ad Persam Sicinnus missus abiit. Plutarchus aliunde Arnacem, regium eunuchum et captivum accepit, ad Xerxem ablegatum, Themist. p. 120. C., deditque Polyæno, sed Arsacem adpellanti, I. 30, 3. WESS.

4. πρὸς τὴν Ἀττικὴν] Mittitur navis in Atticam, ubi hærebat adhuc Xerxes; neque enim hic cum classis aufugit reliquiis; sed cum exercitu suo secedens ex Attica, Græcia peragrata, rediit in Asiam cap. 119., ὁδῷ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ

στρατῷ ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην. conf. cap. 113. 126. 130. VALCK.

111 2. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην] Admovet Andriis τὴν καλουμένην ὑπὸ τῶν πολλῶν Πειθανάγκην Synesii (Or. de Regn. p. 26. A.) Themistocles; blandiorem quidem illam, quam Ἀνάγκη καὶ Βία, quibus Corinthi olim fanum in Pausan. II. 4., æque tamen liberis et sui juris hominibus acerbam et detestabilem. Muliebres autem deas μεγάλους utroque sermone recte dici, Elsnerus Sched. Crit. p. 39. commonstravit. WESS.

Ib. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην etc.] Duabus his Deabus, quas suæ habendi cupidini Themistocles προέτεινε, eleganti responso sapienter opposuerunt Andrii, quas insulam suam semper colere dicebant Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην: quarum etiam fideli præsidio feroces Themistoclem et Græcos re coëgerunt infecta illuc recedere unde venerant, c. 121. ἐπεί τε οὐκ οἷόν τε ἐγένοντο ἐξελεῖν τὴν Ἄνδρον—ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα. Quam Noster, hinc paucis rem narrat Plutarch. in Themist. p. 122. c. δύο καὶ ἥκειν ἔφη θεοὺς κομίζων Πειθὼ καὶ Βίαν· οἱ δ' ἔφασαν εἶναι καὶ παρ' αὐτοῖς θεοὺς μεγάλους δύο, Πενίαν καὶ Ἀπορίαν, ὑφ' ὧν κωλύεσθαι δοῦναι χρήματα ἐκείνῳ. Nomina Ἀναγκαίης et Ἀμηχανίης in magis usitata convertit Βίας et Ἀπορίας. Amor in ala Simmiæ: Οὔτι γὰρ ἔκρινα βίᾳφι, πραΰνω δὲ πειθοῖ: et ante: Τᾶμος ἐγὼ γὰρ γενόμαν ἀνίκ' ἔκριν' Ἀνάγκα. Hujus Necessitatis imperio lene suum Amor opponit blanda vi persuadentis: apud Xenoph. Ἀναβ. VII. p. 247. οἱ νῦν σοὶ ὑπήκοοι γενόμενοι οὐ φιλίᾳ τῇ σῇ ἐπείσθησαν ὑπὸ σοῦ ἄρχεσθαι, ἀλλ' ἀνάγκῃ. Hanc a veri nominis rege longe removet Ecphantus Stobæi p. 335., qui pro sectæ severitate τὸ πειθοῦς τινος δέεσθαι considerat (vs. 10.) veluti τᾶς ἐπιγήῳ φαυλότατος λείψανον, quia πειθὼ ἔργον τι ἐντὶ παροικέον ἀνάγκᾳ. Hinc sua quædam Plato derivavit in Politicum: conf. Dion Chrys. p. 79. F. et 366. B. Non solum τὴν Πειθώ, μειλίχιον ὅπλον, sed mitibus verbis minas addens pæne regaliter Themistocles Andriis ostentabat τὴν Πειθανάγκην· καί, ὡς οἷον εἰπεῖν, θατέρᾳ μὲν δόρυ, θατέρᾳ δὲ κηρύκειον προϊσχόμενος, ὃ δὴ παροιμία ἦν, ὥς φησὶ Παυσανίας, ἐπὶ τῶν ἅμα μὲν παρακαλούντων καὶ ἀπειλούντων, ut scribit Eustath. in Hom. Il. γ'. p. 309, 14. VALCK.

3. ἐπεὶ Ἀνδρίους] De accusativo post ἐπεὶ vid. H. Stephanus de Dialect. p. 138. Ceterum noti satis sunt γεωπεῖναι II. 6., et ἐπήβολοι, bonæ malæve rei *conpotes*, ex Æschyli Agam. 551., Porphyrioque Quæst. Homeric. prima. WESS. —De formula Nostro usitata εὖ ἥκειν vide ad I. 30. et VII. 157. notata. Cæterum mordaci ironia hæc dicta videntur: *magnæ et beatæ Athenæ* scilicet! nempe urbs eversa cremataque, et terra omnis vastata: *propitiis inprimis utuntur diis* scilicet, qui nec urbem, nec templa tutati sunt! Ad ἐς τὰ μέγιστα, ex præcedenti vocabulo γεωπεῖνας, intelligi par est genitivum γεωπεινίης. SCHWEIG.

112 1. οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονεκτέων] Ista de Themistocle dicta qui vituperat Plutarch. t. II. p. 871. c. ipse tamen in Them. t. I. p. 122. c. hæc posuerat tanquam indubia: ἦν δὲ περιπλέων τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἀπ' αὐτῶν, *et ex insulis sibi pecunias corradens.* Ibidem acerbissimum adversarii Themistoclis Timocreontis nobis carmen servavit, illum traducentis, ut ψεύσταν, ἄδικον, προδόταν, quippe qui amicum prodiderit ἀργυρίοισι σκυβαλικοῖσι πεισθείς· Λαβὼν δὲ τρί' ἀργυρίου τάλαντ' ἔβα πλέων εἰς ὄλεθρον: in his τρία forte videbuntur in τριάκοντα mutanda Herodotum comparanti VIII. 4. Illic narrata si quam admittunt excusationis veniam, hæc certe magni viri memoriam dedecorant; quem, gloria satiatum, auri fames videtur agitasse; neque tamen idcirco velut Atheniensium ditissimus Socrati potuit et Aristidi opponi: horum probe recordabar scribens quæ leguntur ad VI. 121. VALCK.

4. ὑπερβολὴ] Hoc etiam ut Herodoteum referri debuerat in Porti Lexicon, quum ἡ ἀναβολὴ vel ὑπέρθεσις [l] vix alibi dicatur ὑπερβολή. Ad eamdem pertinet classem in seq. cap. ἀνωρίῃ τοῦ ἔτεος, et χειμερίσαι: quorum prius quid sit docebunt Hemsterhusii observata ad Thomam M. in Ἀωρὶ νυκτός [m]. Alterum χειμερίσαι, pro vulgari χειμάσαι vel παρα-

[l] Verbo ὑπερβάλλεσθαι *differendi* notione usus est Noster VII. 206. IX. 51. Vocabulo ὑπερβολὴ eodem, quo Herodotus, significatu semel usum Polybium memini, XIV. 9, 8. SCHWEIG.

[m] Ubi tamen inobservatum hunc Herodoti locum Hemsterhusius prætermisit. Cæterum, quod ἀνωρίῃ cum subscripto iota hîc scripsit Valckenarius, id nusquam ita pictum reperi. ἀνωρίην, quod ex editis ante Med. re-

χειμάσαι positum VI. 31. infra recurrit c. 126. et 130., ubi classis reliqua Persarum ἐχειμέρισε ἐν Κύμῃ. Formatum illud, ut θερίζειν, *æstatem transigere;* et rarius ἐαρίζειν, *tempus vernum.* Ἐχειμέριζε forte dederat Noster etiam c. 133. pro ἐχείμαζε, quod in alium usum adhibet VII. 191., ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχείμαζε τρεῖς, *tertio demum die tempestas sedavit.* Loca tamen memorat II. 22., in quæ se conferunt grues ἐς χειμασίην: sic codd. exhibent pro χειμαδίην. Dixit Demosth. p. 35. ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι Λήμνῳ: sic legendum puto ejecta voce δυνάμει ex vicinis repetita, ut dederit χειμαδίῳ, nempe τόπῳ. Illuc refero quod habet Etymol. p. 810, 1. Χειμαδίῳ, τόπῳ ἐφ' οὗ ἄν τις δύναιτο χειμῶνος ἐγκαθορμίσασθαι: eadem dat Suidas, ex Rhetorico Lex. ut puto, descripta. VALCK.

3. κατ' ὀλίγους] Sic Thucyd. III. 111. ὑπαπῄεσαν κατ' ὀλίγους: et IV. 11. κατ' ὀλίγας ναῦς διελόμενοι. Vide supr. II. 93. et Duker. ad Thucyd. VI. 34. WESS. cf. infra IX. 102.

Ib. τοῖσι εἴδεά τε ὑπῆρχε] Sunt, ni fallor, εἴδεος εὖ ἔχοντες, sive σωμάτων ἔχοντες ἄριστα, atque adeo εὐεκτικοί. Hos dicitur Mardonius e ceterorum turba διαλέγων, *secernens,* καὶ εἰ τέοισι etc., ubi forte lectio non esset deterior, καὶ ὀτέοισί τι χρηστὸν συνῄδεε πεποιημένον. Est illud ὀτέοισι Homericum et Herodoteum; Sophocleum ὅτοισι. Ad Homeri Il. ο'. 491. Eustathio adnotantur Ὀτέοισι, ὅτου, ὅτῳ, ὅτων, ἀντὶ τοῦ ὥντινων, καὶ ὅτοισι: de quibus unum restitui poterit Æliano de Nat. An. V. 39., *ad prædam a leone relictam* τὰ ἄλλα ζῶα ἥκοντα καὶ αἰσθανόμενα, ὅπου (scribendum, ὅτου) λείψανόν ἐστι τὸ κείμενον, *cujus ista sint reliquiæ.* VALCK. Mireris vero sollicitari a viro doctiss. vulgatum εἰ τέοισι (Ion. pro εἴ τισι,) quum nihil solennius sit Græcis, quam εἴ τις, εἴ τινες dicere, ubi perinde ὅς τις, οἵ τινες dici potuerat. SCHWEIG.

114 1. τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι] *Accipere omen, et, quidquid rex diceret, sibi sumere,* bene Pavius. Itaque Laco, cum Xerxes Mardonium pœnas daturum ambigue respon-

vocaverat Wess. tenui cum Schæf. ἀνωρίη absque iota subscripto præferebat M. cum F. et aliis. Quin immo verum videtur ἀνωρίη in nominativo, certe haud deterius quam ἀνωρίην. Nominativum casum cum infinitivo libenter construere Nostrum, haud multo etiam ante observavimus, ad cap. 109. SCHWEIG.

disset, δεξάμενος τὸ ῥηθὲν abiit. Tale δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς inf. c. 137. δέκομαι τὸν οἰωνὸν, *accipio omen*, IX. 90. et comici Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ Plut. 63. WESS.

115 1. τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέρος] Innuit *exiguum militum numerum*, quem *salvum* ex inmani illa multitudine VII. 184. in Asiam reduxerit. Caussas fami pestilentiæque acceptas fert. Non ex falso nuncius ad Atossam, Ἥκουσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοί τινες Ἐφ' ἑστιοῦχον γαῖαν, Æschyl. Pers. 510., qui de regiis per Thessaliam properantibus copiis 490. ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον Δίψῃ τε λιμῷ τε, Nostro ferme consentiens. WESS.

4. λοιμός τε τὸν στρατὸν etc.] Nihil est in his quod fictum videatur aut rationi disconveniens: quæ habet Justin. II. 13., pleraque sophistam potius decent quam historicum. Verum esse potuit quod scribit Tzetzes Chil. I. 995., plerosque qui cum rege secesserant, mortuos κρυμῷ, λιμῷ, πορείᾳ. *Labore, fame, ac metu distabuerunt*, Orosius p. 114. Herodoto prior Æschylus, Pers. 482., Στρατὸς δ' ὁ λοιπὸς ἔν τε Βοιωτῶν χθονὶ Διώλλυθ', οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνος Δίψει πονοῦντες, οἱ δ' ὑπ' ἄσθματος κενοὶ Διεκπερῶμεν ἔς τε Φωκέων χθόνα, Καὶ Δωρίδ' αἶαν: tandem γῆς Ἀχαιΐδος πέδον Καὶ Θεσσαλῶν πόλισμ' ὑπεσπανισμένους Βορᾶς ἐδέξαντ', ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον Δίψῃ τε, Λιμῷ τ', ἀμφότερα γὰρ ἦν τάδε: absurde Schol. τόπος, ait, Βοιωτίας ἡ Κρήνη: hinc *aquas* nobis *Crenæas* vocant, quæ *fontanæ* fuerant dicendæ. In Atticæ pestis descriptione Lucret. VI. 1262. *Multa siti prostrata viam per, proque voluta Corpora silanos ad aquarum strata jacebant, Interclusa anima nimia ab dulcedine aquaï.* Thucydid. II. 52. ἐκαλινδοῦντο καὶ περὶ τὰς κρήνας ἁπάσας ἡμιθνῆτες τῇ τοῦ ὕδατος ἐπιθυμίᾳ. VALCK.

5. νεμομένας ἁρπαχθῆναι] Præcessit ἅρμα Jovis sacrum, cui juncti equi fuerunt, *pascentes*, ut Pæones ferebant, *furto abducti*. Supra VII. 55. οἵ τε ἵπποι οἱ ἱροὶ καὶ τὸ ἅρμα τὸ ἱρόν. WESS.

116 1. ἔργον ὑπερφυὲς] *Rem fecit atrocissimam* rex Bisaltarum. Ab humana natura patrisque nomine prorsus abhorrens facinus hinc enarrans Ælianus Var. Hist. V. 11., illum scribit fuisse φιλέλληνα: quod mihi quidem obsequium Xerxi ne-

gatum non manifestat; sed idem digna scribit mansueta Græcorum humanitate, quando Thrax ob tantillam rem sex filiis oculos crudeliter eruens dicitur μὴ ποιήσας Ἑλληνικά. VALCK.

3. ἐξώρυξε αὐτέων ὁ πατὴρ τοὺς ὀφθ.] Sumsit hinc Ælianus Var. V. 11. verbis paullum mutatis. Addit de patre, μὴ ποιήσας Ἑλληνικὰ, quod verum; sed regulus ille, quantumvis φιλέλλην, ut ait, origine Thrax erat; a cujus gentis atrocitate oculorum eruendorum supplicium haud fuisse alienum, damno visus experti infelices Phinei liberi et ipse tetri auctor sceleris feruntur in Scholiis ad Apollonii Rh. lib. II. 178. Alia Perizonius. WESS.

118 1. νηὸς Φοινίσσης ἐπιβὰς] Hæc ut possent ἐκτραγῳδῆσαι, rerumque humanarum lamentari vicissitudinem, Phœnissæ navi scapham substituerunt piscatoriam; ex Trogo Justinus II. 13. hinc Orosius II. 10. Ferebant, πλέοντά μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίην. Adfinis Atheniensium et fautor Boreas superbum regem illæsum dimittere non poterat: ventus Boreas a sua velut sede eximie Στρυμονίας dicebatur; Στρυμονίου Βορέαο meminit Callim. Hymn. in Del. 26. ubi notat Spanh. qui plura dederat ad Hymn. in Dian. 114. quo loco respicit Callim. Epigramma Simonidis ab Athen. servatum III. p. 125. c. ubi pro Ὠκὺς libenter corrigerem, Ὀξὺς ἀπὸ Θρήκης ὀρνύμενος Βορέης: sic *Boreæ penetrabile frigus* indicaretur. Quæ hic præterea traduntur, Græcorum illa videntur commenta, Herodoto minime probata; quod observare debuerat Brissonius hinc illa narrans, de Regn. Pers. I. p. 33. Vera videbantur Tzetzæ Chil. I. 996. Ἀπὸ Στρυμόνος δ' ἐπιβὰς νηὸς αὐτὸς Φοινίσσης, Σὺν τοῖς ἀρίστοις τῶν Περσῶν, κλύδωνος γεγονότος, Κέλευσε τούτους ἐκπηδᾶν εἰς θάλασσαν τοῦ πλοίου· Ὅπερ δὴ καὶ δεδράκασιν, ἐκεῖνον προσκυνοῦντες, Ὅπως τὸ πλοῖον κουφισθὲν σώσῃ τὸν βασιλέα. VALCK.

5. ἐκπηδᾶν] Perplacet ἐκπηδέειν, ut ἐνδιαιτέεσθαι, καταμαργέειν, et χρέεσθαι. Quæ præcedunt, obiter Dio Chrys. attigit Or. XIV. p. 231. B. In proximis χρυσέῃ στεφάνῃ, etsi mss. vulgatius præbeant, vim non facio. Homerum hic sequitur, στεφάνας præcipue (Eustathio ad Iliad. σ'. 597. docente) probantem: adde illi Casaubon. in Athen. V. 8. VALCK.

119 2. τῶν δὲ ἐρετέων etc.] Ad id quod famæ illi, de qua hîc agitur, opponit Herodotus, responderi poterat: At remigum, qui in navi erant, nautarumque cunctorum opera opus fuit gubernatori, qua per vim tempestatis ad optatum littus eluctaretur. SCHWEIG.

120 1. δωρησάμενος αὐτοὺς etc.] Donasse dicitur Abderitanos aureo acinace, καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ: quod ex codd. revocabitur. Tiaram tamen infrequens fuisse puto regium donum: Acanthios eodem quo Abderitanos honore rex dignatus VII. 116., ἐδωρήσατο ἐσθῆτι Μηδικῇ. Nusquam etiam *auro distinctam* χρυσόπαστον memoratam legi *tiaram;* de qua præter Brisson. multa Gataker Adv. Misc. posth. c. 24. sed alibi reperias χρυσόπαστον ἐσθῆτα, et τὰ χρυσόπαστα τῶν ἐνδυμάτων. Abderitanos splendido Xerxen ejusque exercitum excepisse convivio constat ex Herod. VII. 120. Nescio an alibi tradatur quod nobis narrat Philostr. de Vit. Soph. p. 494. de Protagoræ patre Mæandrio Abderitano: δεξάμενος τὸν Ξέρξην οἰκίᾳ τε καὶ δώροις, τὴν ξυνουσίαν τῶν Μάγων τῷ παιδὶ παρ' αὐτοῦ εὕρετο. De Protagoræ præceptore Democrito, hujusque patre, paria prodidit Diogen. Laërt. IX. 34. testem citans Herodotum, de cujus nomine in aliud convertendo alibi conjecturam proposui. VALCK.

121 2. τὴν μὲν ἐς Ἰσθμὸν ἀναθεῖναι] Priscæ pietatis istam partem ostendit magis Thomasinus, Donar. c. 19., quam explicuit. Ad rem significantissimæ fuissent dedicatæ hæ triremes, nec minus a Phormione et popularibus consecrata Neptuno ad Rhium Ætoliæ apud Thucydidem II. 84.; tum Jovi Casio in Corcyra insula, ex solidiore tamen materia, in Procopii Bel. Goth. IV. 22., ut alias ne tangam. WESS.

122 1. εἰ λελάβηκε] Hic quoque nunc scribi malim εἰ λελαβήκεε, *num accepisset:* quod supra codices dederunt III. 42. Vulgatam præfert, ubi hæc describit, Plutarch. de Herod. Mal. p. 871. c. ægerrime ferens, huic de Æginetis judicio Delphicum Deum hic auctorem inscribi; is enim juxta Herod. ἀπαίτεε αὐτοὺς τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Acerbe Plutarch. Οὐκ ἔτι Σκύθαις, ait, οὐδὲ Πέρσαις, οὐδ' Αἰγυπτίοις τοὺς ἑαυτοῦ λόγους ἀνατίθησι πλάττων· (ὥσπερ Αἴσωπος κόραξι καὶ πιθήκοις·) ἀλλὰ τῷ τοῦ Πυθίου προσώπῳ χρώμενος,

ἀπωθεῖ τῶν Σαλαμῖνι πρωτείων τὰς Ἀθήνας. Quem toties criminose traducit tanquam ad voluntatem Atheniensium loquutum, cur illis hîc sponte sua prætulisset Æginetas? Si de Æginetis scripta falsa fuissent, aut Athenis negata, jussus et illa potuisset μετασκευάσαι: adeo neque huic criminationi species adest probabilitatis. VALCK.

1. τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι etc.] Animadvertit Plutarchus liquida in his malignitatis indicia, sed iratior: posito animi æstu (Vit. Themist. p. 120. c.) Nostro, neque illaudato, accedit. Æginetis, sive astu id evenerit Spartanorum, seu reapse ad Salaminem ceteros gloria anteierint, palmam inter civitates fuisse contributam, priscorum consensus est, Diodori XI. 27., Æliani Variar. XII. 10. etc. WESS.

123 2. διένεμον] Ἔφερον, quod duobus in codicibus, adstipulatores Aristidem t. II. p. 218. et Plutarch. Them. p. 120. D. nanciscitur: hic enim ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί; plenius ille, καὶ φερόντων τὴν ψῆφον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος περὶ τῶν ἀριστείων: unde Canterus Chæronensis aræ Neptuni, Ποσειδῶνος, titulum instauratum voluit, Nostro præeunte. Ambo vero in latis sententiis ab Herodoto abeunt, et *sumtas ex ara tabellas*, sive ψήφους, significant; nec prave, pro diverso respectu. Insequens δεύτερα δὲ accipiendum pro δεύτερον δέ. Aristides, ἕκαστος γὰρ ἑαυτὸν πρῶτον φέρων, δεύτερον συνέξπιπτον ἅπαντες φέροντες Θεμιστοκλέα, Herodotea adumbrans; in quibus συνεξέπιπτον, sollemne in *tabellis et sortibus, urna cadentibus*, I. 206. V. 22. oppido venustum. WESS.

Ib. διένεμον] Revocarem rejectum διενέμοντο. Athenis, causa utrimque dicta, qui judicibus distribuebant singulis τὰς δύο ψήφους, hi dici poterant διανέμειν τὰς ψήφους. Sed apud Herod. Græci duces *inter se calculos dividentes*, quibus ferrent suffragia, διενέμοντο τὰς ψήφους: et quidem ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, *ad altare* Isthmii *Neptuni*; ut Dei majestate moti sancte judicarent, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες (sive κρινέοντες, *judicaturi*) ἐκ πάντων. Herodotea Plutarch. interpretatur in Them. p. 120. D. ἀναχωρήσαντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί. Hoc Athenis etiam nonnunquam factam liquet ex Demosth. de Cor. p. 162.,

ubi ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου dicitur ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρουσα τὴν ψῆφον. Or. c. Macart. p. 601., τὴν ψῆφον, καιομένων τῶν ἱερῶν, ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέροντες τοῦ Διὸς τοῦ φρατρίου,—ἐψηφίσαντο τὰ δίκαια. Mera iterum est cavillatio, quod scribit Plutarch. t. II. p. 871. D. qui ipsemet dixerat in Themist. p. 120. D. Θεμιστοκλεῖ δὲ (καίπερ ἄκοντες ὑπὸ φθόνου) τὸ πρωτεῖον ἀπέδοσαν ἅπαντες. VALCK.

124 2. ἐς Λακεδ. ἀπίκετο, θέλων τιμηθῆναι] Verisimilius mihi videtur quod Plutarch. narrat in Themist. p. 120. D. Spartam vocatum deductumque a Lacedæmoniis fuisse Themistoclem, sibi nempe metuentibus nunc tandem, μή ποτε Θεμιστοκλῆς, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι, κακὸν μέγα βουλεύσηται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ut scribit Diodor. XI. 27. idcirco tum ἐτίμησαν αὐτὸν διπλασίοις δωρεαῖς τῶν τὰ ἀριστεῖα εἰληφότων. Juxta Libanium t. I. p. 14. C. illum ἐστεφάνουν, τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας ἀφορμὴν ποιούμενοι τὴν ἐκείνου διάνοιαν. Multiplicem honorem ipsi tum tributum a Lacedæmoniis enarrat et Plutarch. In Herod. legerem ex marg. Stephani προέπεμψαν ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες: quo honore neminem alium dicuntur prosequuti. Hoc apud Thucydid. I. 74., Spartanis in memoriam revocat orator Atticus: Themistocles, ait, αἰτιώτατος ἐν τῷ στενῷ ναυμαχῆσαι ἐγένετο, ὅπερ σαφέστατα ἔσωσε τὰ πράγματα· καὶ αὐτοὶ διὰ τοῦτο δὴ μάλιστα ἐτιμήσατε ἄνδρα ξένον τῶν ὡς ὑμᾶς ἐλθόντων: sic scripta codices exhibent. VALCK.

4. ἀπιόντα] Non nescio patrocinium veteri ἀνιόντα paratum. Præstat ex scriptis exemplis depromtum, estque apud Aristidem t. II. p. 219. in memorabili hoc Atticum imperatorem deducentium et prosequentium comitatu: memorabili inquam; nihil sane ad honorem amplius et ad gloriam magnificentius publice a Spartanis laudato accedere potuit, quam a trecentis equitibus, primæ nobilitatis, et regum stipatoribus VI. 56.,[n] ad Laconicæ fines honorifice deduci. Prædicant hoc ejus decus Aristides, Plutarchus, Atheniensiumque legati, ad Spartanos perorantes in Thucydidis I. 74. WESS.

[n] Conf. Adn. ad VII. 205. SCHWEIG.

125 1. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος] Vallæ Ἀφιδναῖον haud agnoscenti, nedum Ἀθηναῖον, modo plures adforent suffragatores, adsensum cupide præberem. Timodemus *Belbinita* fuit. Memini pulcre, Meursium insulam Belbinam Atticæ populis sive pagis sine teste inseruisse, et Sponii meruisse censuram, errantis tamen longe ob negatos insulæ incolas. Alia omnia Strabo VIII. p. 576=375. c. et IX. p. 611=398. d. Jam Belbinita si Timodemus, quomodo *Aphidnæus?* Nam Ἀθηναῖος S. ex sequentibus, quoniam librarius, sicuti in Valla, aliquid deesse suspicabatur, huc venisse videtur. Fuisse vero *Belbinitanum*, acre Themistoclis responsum arguit. Simile Platonis de Rep. I. p. 330. A. et Plutarchi Them. p. 121. A., quo Seriphio obtrectatori Themistocles, ἀλλ' οὔτ' ἂν ἐγὼ Σερίφιος ὢν, ἐγενόμην ἔνδοξος, οὔτε σὺ Ἀθηναῖος. Qui quidem ex insula Seripho, hic ergo ex Belbina, insula ex adverso Atticæ obscuriore, cujus habitatores ob vilitatem adeo contemtibiles, ut Βελβινίτης Græcorum conviciis celebraretur. Testis est Teles philosophus apud Stob. Serm. XXXVIII. p. 233., ubi nunc Βελβινθείτης, sed ad Nostri præscriptum de Ortelii sententia reformandus. Si boni tamen commatis Ἀφιδναῖος, quod valde metuo, quippe dicto Themistocleo nervos incidens, solum superest, ut Timodemus, domo Belbinita, jus civitatis Athenis ob nescio quæ merita, qualis Pauwii divinatio, consecutus fuerit et Aphidnæis additus. WESS. Nihil profecto rationi magis consentaneum videtur, quam Pavii hæc interpretatio. SCHWEIG.

Ib. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος] Adversarium in administranda republica sæpius expertus Aristiden, habuit et Alcmæonem Themistocles, teste Plutarcho t. II. p. 805. Hîc memoratus virtutis Themistoclis ignobilis obtrectator Timodemus demo censebatur *Aphidnæus*, ut supra Callimachus fuisse dicitur Polemarchus VI. 109. H. Steph. ad h. l. *Valla*, inquit, *Ἀφιδναῖος omisit, aut potius non legit, quod certe suspectum etiam reddunt quæ sequuntur.* Vallæ potius suspectam fuisse puto codicis scriptionem Ἀθηναῖος, in S. etiam inventam, atque illum omittendum censuisse quod emendare non poterat. Kuhnius in Pausania, et van Staveren in Apollodoro, corrigunt Ἀφίδνας pro Ἀθήνας: vid. Miscell. Obs. X. p. 382.

Vereor ne correctiones istas labefactet epigramma Cypselidarum ad eamdem pertinens Castorum historiam apud Pausan. V. p. 425. Τυνδαρίδα Ἑλέναν φέρετον, Αἴθραν δ' Ἀθέναθεν Ἕλκετον: et quidni canere potuit de Therapnæis fratribus Alcman, ὡς Ἀθήνας ἕλοιεν. VALCK.

1. καταμαργέων] καταμαργᾷν, et more Ionico καταμαργέειν, protervi hominis et invidia rumpentis *insaniam* egregie declarat. Quo qui ingenio μεμαργωμένοι κυνοθρασεῖς Æschylo Suppl. 766. WESS.

2. οὔτ' ἂν ἐγὼ ἐὼν Βελβινίτης] Unius Herodoto Platonis opponi potest testimonium (nam a Platone sumserunt Cicero ceterique) lib. I. de Rep. p. 329. seq. Τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους εὖ ἔχει, ὃς τῷ Σεριφίῳ λοιδορουμένῳ καὶ λέγοντι, ὅτι οὐ δι' αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν, εὐδοκιμοῖ, ἀπεκρίνατο, ὅτι οὔτ' ἂν αὐτὸς Σερίφιος ὢν ὀνομαστὸς ἐγένετο, οὔτ' ἂν ἐκεῖνος Ἀθηναῖος. Velut Seriphio cuidam dictum habet et Plutarch. t. I. p. 121. A. et t. II. p. 185. c. qui dictum etiam Stratonici nobis servavit ad hospitem quemdam suum Seriphium, t. II. p. 602. A. Ciceronis de Senect. c. 3. verba compararunt ad illa Platonis, præter illius interpretes, Leopardus Em. XVIII. 23. et Dounæus in Demosth. p. 34. Herodotei Themistoclis Βελβινίτης, sive potius Βελβινήτης, obscuræ cujusdam insulæ Belbinæ civis fuit, quæ ab Attices promontorio Sunio non longe remota Scylaci p. 45. memoratur et Straboni: vid. Pinedo et Berkel. ad Steph. Byz. in Βέλβινα: hinc Βελβινήτης formatum præter Berkel. et Holsten. vidit Meurs. Misc. Lacon. IV. c. 4. qui, istius insulæ non recordatus, insulanum tamen sensit debuisse designari Teleti. apud Stobæum p. 233, 5. καὶ ὀνειδίζουσι μὲν, ὅτι Κύπριος, ὁ Μυκώνιος, ὁ Βελβινθείτης, corrigens Βελβινήτης: sed, qui tam multa de nobilissima insula Cypro collegerat, mirari certe debuit, hîc tanquam convitium poni si quis dicatur Cyprius: libenter ista sic corrigerem; καὶ ὀνειδίζουσι μὲν ὅτι Κύθνιος, ὅτι Μυκώνιος, ὅτι Βελβινήτης. VALCK.

126 1. στρατοῦ, τὸν Μαρδόνιος ἐξελέξατο] Nimiæ doctissimorum virorum in re, me judice, aperta fluctuationes. Mardonius legerat sibi, Xerxe largiente, ex inmanibus ejus copiis CCC. millia; quo de Mardonii exercitu Artabazus adscitis LX.

millibus abeuntem regem stipavit atque ad Hellespontum comitatus est, reductis iisdem Thessaliam versus. Ex copia itaque discrepantis scripturæ τὸν Μαρδ. ἐξελέξατο selegi. WESS.

127 2. Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν] Non ausim hinc quidquam auferre aut demutare: non ἐπιτροπεύειν, in *cura et administratione civitatis* frequens, III. 15. et 82.; non Τορωναίῳ, siquidem Toronæi is generis. De Valla sileo. Recte castigatur, ad unum Critobulum adplicans, quod toti Chalcidicæ genti concessum. Confer Casaubonum in Strabon. X. p. 685=447. WESS.

128 1. Τιμόξεινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγὸς etc.] Cum Artabazo dicitur egisse de urbe Potidæa prodenda, ὅντινα μὲν τρόπον ἀρχὴν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι,—τέλος μέντοι τοιάδε ἐγίνετο. Ista opinor recte Vallam cepisse, *incertum mihi quonam modo ab initio;—ad extremum ita actum est.* Opponi enim hic ἀρχὴν et τέλος recte Koenius animadvertit; mirorque cur non nominati Bossii ex Obs. Crit. p. 59. novam versionem veteri substituerit Gronov. Quod hic narrat Noster, velut Artabazi commentum retulit Polyæn. VII. 33, 1. ubi Timoxenus dicitur Σικυώνιος. Herodoti tum forte immemor, Σκιωναῖος tamen illic legendum sensit Heringa Observ. c. 15. p. 130. Varios modos enarrans epistolas occulte mittendi Æneas in Poliorcet. c. 31. velut modum quintum decimum hæc habet de Timoxeno et Artabazo Herodoti, quem pæne ad verbum descripsisse Æneam monuit Casaubon. VALCK.

Ib. Polyæno, iisdem (VII. 33, 1.) uso, proditor Timoxenus Σικυώνιος, in cod. Florentino Σκιωναῖος, cui primas Masvicius cur negavit, idem Berglerus miratur. WESS.

2. τοξεύματος παρὰ τὰς γλυφίδας] Hæc minus recte conversa egent levi correctione, τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας περιειλίξαντες: verbis adjectas sic solet Noster repetere præpositiones: ad eam rationem Æneæ suo Casaubonus restituit: οἱ δὲ τοῦ τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας ἑλίξαντες τὸ βιβλίον, *circa sagittæ crenas epistolam volventes.* Sequentia ferme describens Herodoti τὸ ἐπάϊστος interpretatur καταφανής. Ubi Nostro Persa duntaxat dicitur ἁμαρτὼν τοῦ χωρίου, ad ista hæc adduntur apud Æneam, διὰ πνεῦμα καὶ φαύλην πτέρωσιν, quæ

Casaubonus omisit in versione: istorum tandem loco, τὸν δὲ βληθέντα περιέδραμε ὅμιλος, Æneas dedit, πρὸς ὃν βληθέντα περιέδραμεν ὄχλος: ubi proxima totidem sunt verba Herodoti. In Timoxeni scelere tegendo collegarum providentiam illam in exemplum laudabile Noster lectori suo commendatam voluit. VALCK.

129 1. ἄμπωτις] Ad Longinum Tollio p. 70. hîc ἄμπωτις dici videtur, quam mox πλημμυρίδα vocat Herodotus: ubi paulo post nostris in exemplaribus mentio fit τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος, forte disputari posset idem-ne voces illic denotent an diversa; sed hoc dubium esse nequit, quin et hic opposita sint, ut apud alios, ἄμπωτις et πλημμυρίς· ἄμπωτις *maris* est *recessus*, ἀναποθέντος τοῦ ὕδατος, *quum aqua* velut *resorbetur;* πλημμυρὶς, *æstus*, vel æstuantis aquæ *accessus*. Homeri Charybdis τρίς τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναῤῥοιβδεῖ, Od. μ'. 105. Demosthenes Thrax in sua paraphrasi posuerat, Eustathio teste: ἡ ὀνομαζομένη μὲν Χάρυβδις, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἄμπωτις τοῦ πελάγους βιαιοτάτη, καὶ αὖθις πλημμύρα. Quæ aliis πλημμύρα, πλημμυρὶς, vel πλήμη, Ionibus et Herodoto dicta fuit ῥηχίη. Errantem Suidam in voc. Ῥαχίαν recte corrigit Kuster.; sed aptiora dare potuerat eam in rem istis paulo post hoc capite lectis; quæ sola dedit et in Indice suo Portus: conf. Wasse ad Thucyd. IV. 10. et H. Steph. Thes. Ling. Gr. III. p. 671. D. Herodotus VII. 198. *in Maliæo*, inquit, *sinu* ἄμπωτίς τε καὶ ῥηχίη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται, *quotidie maris sunt recessus et accessus.* De sinu Arabico Noster II. 11., ῥηχίη ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται: sed hujus sinus accolæ barbari, juxta Diodor. Sicul. III. 40., memoriam servabant μεγάλης τινὸς γενομένης ἀμπώτεως, qua sic mare refugerat, ut fieret τοῦ κόλπου ξηρὸς πᾶς ὁ τόπος: postea tamen aiebant πάλιν ἐπελθοῦσαν ἐξαίσιον πλήμην (ῥηχίην Herodoto) ἀποκαταστῆσαι τὸν πόρον εἰς τὴν προϋπάρξασαν τάξιν. In istis solito longe major *aquarum recessus accessusque* μεγάλη τις ἄμπωτις et ἐξαίσιος πλήμη dicuntur: nostro quoque loco Herodoti res narratur illic inexspectata et ad eum modum invisitata; ut adeo pœna videretur a Neptuno Persis immissa: nam fuisse dicitur ἄμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη, et ἐπελθεῖν πλημμυρὶς μεγάλη, ὅση οὐδαμᾶ κω. Jam rationem ex-

putare nequeo, cur voces idem significantes, quibus facile quis in errorem induceretur, jungi voluisset Herodotus: suspicor adeo, quam primum πλημμυρίδα dixerat, hic iterum suo more ῥηχίην dixisse, atque ista καὶ τῆς πλημμυρίδος ab alia manu invecta, ut Noster tantum dederit: αἴτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαιῆται τῆς τε ῥηχίης καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθεος γενέσθαι τόδε: *hanc vero causam fuisse tradunt Potidæatæ maris in tantam altitudinem exæstuantis istiusque Persarum cladis.* VALCK.

4. τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος] Merito Kusterus miratur Suidam in Ῥαχίαν scribere, Ionibus Ῥηχίην eandem esse ac τὴν ἄμπωτιν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῆς θαλάττης, h. e. *maris recessum;* siquidem *æstus* illis est maris, sive ejus accessus: certe Herodoto ἄμπωτις καὶ ῥηχίη semper de *recessu* et *æstu*, II. 11. VII. 198. et ῥηχίη eodem libro cap. 37. Quare et hîc, nisi cui de glossa suspicio veniat, ῥηχίη καὶ πλημμυρὶς rem eandem συνωνύμως ex Porti opinione indicant. Docte Nonnus, prudentior Suida, de utriusque vocabuli notione ad Gregor. Naz. Stelit. II. p. 163. WESS.

5. οὕτω ἔπρηξαν] Supra lib. 25. ὁ μὲν ἐπ' Αἰθίοπας στόλος οὕτω ἔπρηξε. IV. 77. οὗτος μέν νυν οὕτω δὴ ἔπρηξε. VI. 44. ὁ μὲν δὲ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἔπρηξε. WESS.

130 2. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος] Codices etiam præbent I. 190. ἔαρ ὑπέλαμπε: hîc si darent ἔαρος δὲ ὑπολάμψαντος, præferrem ut usitatius. Hoc ubi habet Chariton III. p. 51, 9. dedit Herodotea D'Orvillius, ex ἐπιλάμψαντος hoc in loco majus incrementum colligens; sed confutat illud vox adjecta πρώϊος: paulo etiam post memoratur τὸ ἔαρ γενόμενον, opposite ad ἔαρ ὑπολάμπον, vel ὑποφαῖνον. Nusquam apud Xenophontem invenietur, ut puto, ἔαρ ἐπέφαινε: sed ἔαρ ὑπέφαινε p. 292, 27. 300, 17. et alibi. Sic Livius orditur librum XXII. *Jam ver appetebat, et Hannibal ex hibernis movit:* ista codicum lectio ceteris videtur anteponenda. Hîc Herodoto scribi quoque potuerat, ut alibi solet, ἅμα τε ἔαρ ὑπέλαμπε, καὶ ὁ ναυτικὸς συνελέγετο ἐς Σάμον: eleganter nunc ponitur, πρώϊος συνελέγετο, *maturus*, pro πρωΐ. Pro ὀψὲ, *sero*, ut Latinis *serus*, non usurpatur (quod sciam) ὄψιμος, sed ὀψίζων: pro σκότους ὄντος, σκοτιαῖος adhibetur, ut *vespertinus*. VALCK.

131 Ib. Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος etc.] Leutychidæ pater et avus

memorantur etiam supra VI. 65. Proavus, abavus, ceterique majores, ad Theopompum usque, aliunde ferme sunt ignoti, quippe qui Spartæ non regnaverint. Sed, si septem isti, qui post Leutychidem primi memorantur, non fuere reges, scribi non potuit hoc capite, οὗτοι πάντες πλὴν τῶν δυῶν: corrigendum videtur, οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν ἑπτὰ τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι βασιλῆες ἐγένοντο Σπάρτης. Levissima correctio, quæ Palmerio debetur, fit unius literæ mutatione; reliqua Palmerii molimina probari nequeunt. Reges Proclidas enumerans Herod. forsan in generis auctore Procle substitit, aut in primo potius juxta Lacedæmonios rege Aristodemo; atque hunc etiam ultimum posuerat recensens Eurysthenidas VII. 204. Ab aliis dissentientes Lacedæmonii (VI. 52.) λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον τὸν Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὕλλου, βασιλεύοντα ἀγαγεῖν σφεας. Quantillum jam fuit exemplaria Herodotea corrigentibus illinc repetitos Aristomachum, Cleodæum, Herculem, ad utramque seriem adjicere, aut in margine memoratos in contextum recipere. Septem istis omissis, hîc (si vera suspicor) decem reges memorarentur Leutychidæ progenitores ex Heraclidis sati, Aristodemus, Procles, Sous (hunc recte, opinor, Meurs. interserit reliquis, Euryphontis patrem, de R. Lacon. cap. 15.) Euryphon, Prytanis, Eunomus, Polydectes, Charillus, Nicander, Theopompus: hic, Herodoto decimus, alias regum dicitur ex ista familia nonus, quia non Aristodemus, sed primus rex statuitur Procles. In his nostris, Ionice scriptis, mirari licet formam nominis Εὐρυφῶντος, illam quidem instar aliorum ex άων contractorum legitimam, sed in hoc nomine inauditam; in quo scribendo nota non nostrorum tantum exemplarium sed et veterum est inconstantia; quam exposuit Sylburg. ad Pausan. III. 2. Hinc incerti fluctuant recentiores Faber Agon. III. 18. Palmer. Exerc. p. 381. Cragius, Meursius, Spanhem. ad Julian. p. 129. Εὐρυφῶν, hoc loco positum, commendat, quam genuinam puto, scriptionem Εὐρυπῶν, Pausaniæ, me judice, tribuendam et Plutarcho, in cujus t. I. p. 662. E. pro Εὐρυτίωντι δὲ, scribendum Εὐρυπωντίδαι. Rarissimam formam patronymicam nobis servavit Etymol. p.

397, 12. Εὐρυπῴδης, quæ non sane censeri debet ex Εὐρυποντίδης κατὰ συγκοπὴν nata, sed potius ex οἴδης contracta, sicut Μινῴδης et similia. VALCK.

2. τοῦ Ἡγησίλεω etc.] Ex Eurysthenidarum familia Ἡγησίλεως VII. 204. leniore est spiritu: idem VI. 65. Ἆγις, non sine lite. Reliqua Proclidarum series, ubi scriptores priscos in consilium miseris, multis premetur difficultatibus. *Omnes,* ait, *reges* fuisse, *exceptis duobus primis post Leutychiden depositis.* Ubi vero Anaxandridæ regis, filii Theopompi, nepotisque ejusdem Archidami, pronepotis Anaxilai et abnepotis Leutychidæ, inter Spartanos reges mentio? Pausanias III. 7. Proclidarum successionem multo digessit aliter; habetque sibi suffragatores magnæ in talibus auctoritatis. Ista ad inconmoda cum Palmerius animum attenderet, nossetque, Aristodemum, Aristomachum, Cleodæum, Hyllum, in Spartanorum regibus haud censeri; scriptum fuisse decrevit, πλὴν τῶν δ' ὑστάτων καὶ τῶν ζ' μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, *exceptis quatuor ultimis, et iis septem, qui post Leutychiden recensiti sunt,* Exercit. in Gr. Auctor. pag. 39. Quæ optimi viri medicina modum excedit, nec pravis sanitatem reddit. Prava reliquit, quæ sic fingi debebant, Χαρίλλου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Εὐνόμου: nam *Charillus Polydectis* fuit *filius, Eunomi nepos,* sicuti Meursius Regn. Lacedæm. c. 16. et Simsonius Chr. An. M. 3107. docuerunt. Perperam præterea abest Sous, Euryphontis pater, Proclis filius, eodem Meursio c. 15. monstrante. Omnes hæ turbæ et errores injuriæ temporum et librariorum debentur; expeditu, silentibus codicibus, inextricabiles. Amplexus Χαρίλλου sum nomen, obtemperans Pausaniæ pluribusque aliis; inde Χαριλάου apud Plutarch. in Lycurg. frequentatur titulus. WESS.

132 3. τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν etc.] Formido urgebat ex Persarum maximo potentatu, tum etiam, quod Græcorum multi accurata ulteriorum locorum notitia deficerentur. De multis loquor: nam Atheniensibus ora Asiæ et Thraciæ ad Hellespontum navigationibus in Sigeum, Ephesum, Chersonesumque exploratissima erat; neque Spartanis ignotus Sami viciniæque situs III. 46. Haud districte ergo hæc sumenda, nec de omnibus omnino Græcis, sicuti accepisse vi-

detur Libanius Or. XIX. p. 480. ubi ὑπερενεχθῆναι Δήλου φοβερὸν fuisse olim τοῖς Ἕλλησι adseverat. Quam quidem sophistæ aberrationem D'Orvillius Miscell. Obs. Vol. VII. p. 11. redarguit. WESS.

133 1. ἄνδρα Εὐρωπέα γένος] Ex Cariæ Europo apud Steph. Byz. fuisse Myn istum, credibile fit. Habent in Syria, Euphrati proxima, aliam Europum plures, adscripti ad Hieroclis Synecdem. pag. 713.; quæ, Macedonicæ post Alexandrum originis, nihil ad hæc tempora. Tzetzes Myn, Samium domo, offert ad Lycophron. p. 141., Atheniensibus regis Persæ litteras interpretantem, haud scio unde acceptum. WESS.

Ib. ἄνδρα Εὐρωπέα γένος] Carem hunc bis c. 135. vocat Εὐρωπέα: juxta Palmerium, *ab Europo Idriade dicta.* Notæ sunt aliunde Macedoniæ Syriæque urbes dictæ Εὐρωπός: hujus nominis urbem fuisse Cariæ unus scribit Steph. Byz. illinc tamen gentile deducens Εὐρώπιος: ab Εὔρωμος eidem flectitur Εὐρωμεύς: et solius Cariæ fuit Εὔρωμος, variis memorata in nota Berkelii ad Steph.; sæpius etiam, ut Polybio, sic Livio XXXIII. 30. cui incolæ sunt *Euromenses* XXXII. c. 23. *Myn* tamen *Europensem*, ἄνδρα Εὐρωπέα Μῦν, ex his Herodoti habet in Phocicis Pausan. p. 755. Hominem e Caria, cur Persa miserit Mardonius ad oracula Græcorum, illi non erit obscurum, qui Cares fuisse noverit minimum διγλώσσους: Græce intelligentes non tantum, sed etiam Persis Græca interpretantes. Apud Thucydid. VIII. 85. Spartano Mindaro Tissaphernes ξυνέπεμψε πρεσβευτὴν τῶν παρ' ἑαυτοῦ, Γαυλείτην ὄνομα, Κᾶρα δίγλωσσον. Cum Græcis ducibus agens Cyrus minor Caribus utitur interpretibus in Xenophontis Κύρου Ἀναβάσει: quumque ventitabant in aulam Persicam Græci, tales et illic habuerunt interpretes. In Æliani Var. I. 21. legendum arbitror, ἔλεγε δὲ ταῦτα, φράζων δι' ἑρμηνέως, pro παίζων: ubi vir clar. aliena comminiscitur: illud aptum isthoc loco vel hoc declarat Xenophontis Ἀναβ. II. p. 168, 10. φράζουσιν ἃ λέγει. In proximis Herodoti minus accommodum σφὶ, scribique mallet Koenius τῶν οἷά τε ἦν οἱ ἀποπειρήσασθαι. VALCK.

134 1. Trophonium adgressus Europensis Car Lebadiæ dici-

tur καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον: quod rarius altero καταβαίνειν εἰς Τροφωνίου judicat Hemsterhus. ad Lucian. Dial. Mort. III. 2. VALCK.

2. κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι] Corrigens errorem Vallæ Portus in hunc ista sensum reddidit: *ut enim Olympiæ, sic etiam illic sacris* (ante factis, et immolatis victimis) *oraculum consulere licet.* Ad hujus mentem ἱρηΐοισι scribit vir doctus. [Reisk. in Miscell. Lips.] Isthoc modo si essent capienda, hîc forte locus fuisset χρηστηρίοις, quæ velut ex Herodoto memorantur Ammonio in ἱερεῖον. Sed, quæ leguntur illic, alterius esse suspicor; hoc autem Herodoti loco quid requiri peculiare, quod locum habuerit in oraculo Jovis Olympiæ, et Apollinis Ismenii Thebis; nam neque Delphis Deum adhibere licebat, nisi ante victimis immolatis, quibus esurientium fames sublevabatur: Δελφὸς ἀνὴρ στέφανον μὲν ἔχει, δίψει δ' ἀπόλωλε, Diogenian. IV. 26. vid. Lucian. Phalar. II. 8. Literas aliquot a vicinis absorptas suspicor, et pro κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι etc. restitui commode posse, κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἐμπύροισι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι, *ignem victimarum vaticinum illic* (in Ismenii Apollinis Thebis) *consulere licet, ut Olympiæ.* De multis pauca sufficient: Pindar. Ol. VIII. 3., Ὀλυμπία Δέσποιν' ἀλαθείας, ἵνα μάντιες ἄνδρες Ἐμπύροις τεκμαιρόμενοι παραπει-Ρῶνται Διὸς ἀργικεραύνου. Schol. in Ol. VI. 112. Μαντεῖον ἦν ἐν Ὀλυμπίᾳ, οὗ ἀρχηγὸς γέγονεν Ἴαμος τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντείᾳ, ᾗ καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ Ἰαμίδαι χρῶνται. De oraculo Apollinis Ismenii Thebis, Schol. ad Soph. Oed. Tyr. 21. Ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ] Ἀντὶ τοῦ βωμῷ, ὅτι διὰ τῶν ἐμπύρων ἐμαντεύοντο οἱ ἱερεῖς, ὡς φησὶ Φιλόχορος. VALCK. Vallæ Latina *in templis* dudum Portus proscripsit. Χρηστηριάζονται αἰξὶ μάλιστα, *capris mactatis responsa petunt* Delphis, in Diodor. lib. XVI. 26., ὑσὶ μαντεύεσθαι apud Pausan. VI. 2., de quibus alias, dicendi genus patefaciunt. Quid Olympiæ fieret, est in Pausan. V. 15. et criticis ad Pindari Olymp. VI. 112. WESS. Ἐμπύροισι utique cum Valck. malles: at, quum in vulgatum consentiant libri, non obtrudendum istud Herodoto erat. ἱροῖσι χρηστηριάζεσθαι est *oracula ex victimis petere.* conf. ad

II. 57. notata. Aliorum oraculorum responsa alio modo edebantur: *Thebis*, ait *Herodotus, quemadmodum Olympiæ, per victimas.* Nec vero hîc *extispicium* solum aut maxime intelligi par est, quippe quo quilibet vates ubique utebantur. Sed *Olympiæ ex flamma ardentium victimarum* (ἐμπύροις, id est, Hesychio interprete, καιομένοις ἱεροῖς) capta fuisse dei responsa, docent veterum testimonia a viris doctis citata: quod quoniam Herodoti ætate in vulgus notum esse debuit, consentaneum videtur, ut, quæ is h. l. ἱρὰ dicit, illa καιόμενα ἱερὰ vel ἔμπυρα intelligantur. SCHWEIG.

2. ξεῖνόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον] Ille ξεῖνος, qui pecunia victus in Amphiarai templo indormiit, genere Lydus, Plutarcho Arist. p. 330. c. teste, erat. Ergo vitiose in ejusdem t. II. pag. 412. A. ὁ δὲ πεμφθεὶς εἰς Ἀμφιάρεω δοῦλος ἔδοξε κατὰ τοὺς ὕπνους. Quale peccatum frequens, neque abs doctis hominibus, Rutgersio, Pavio, Bergleroque, sine virgula præteritum. WESS.

Ib. κατεκοίμισε] Scribi malim κατεκοίμησε ἐς Ἀμφιάρεω, sive casus censeatur secundus atque usitatior in talibus, seu potius quartus et rarior, quia legebatur ante εἰς Ἀμφιάραον: *cubitum ivit in ædem Amphiarai.* Triclin. ad Soph. Œd. Tyr. 114. ἀπῆλθεν—εἰς Ἀπόλλω. Apollod. III. p. 203. εἰς Πυθίαν ἦλθε. Lucaneum in Act. Ap. XVI. 40., εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν, est et illud ad Atticam normam, Aristoph. Plut. 237. Demosth. p. 733, 79. Lysiæ p. 339, 7. In fine capitis non rejicerem si plures darent codd. lectionem marg. Steph. ἐγκατακοιμηθῆναι. In Amphiarai templo ἐγκοιμησόμενοι qua solerent abstinentia præparari ad somnium fatidicum accipiendum, tradit Philostr. de Vit. Apoll. II. 37. Propria erant de his verba ἐγκοιμᾶσθαι, ἐγκαθεύδειν, *incubare:* vid. Wess. ad Diodor. I. 53. et Davis. ad Ciceron. de Div. I. c. 43. ubi vulgatum *excubabant* forte tuebitur Xenophontis ἐξεκάθευδον, p. 278, 37. In Æsculapii fanis, suo quisque ordine ἐγκοιμησόμενοι, interim circa templa excubabant ægroti: tales intelligendi sunt περὶ τὸν θεὸν θεραπευταὶ apud Aristiden t. I. p. 531. vid. Hemsterh. ad Schol. in Arist. Plut. p. 450. tales etiam latent in voce perverse scripta apud Pausan. II. p. 136. πε-

ριοικοῦσι μὲν δὴ καὶ ἄλλοι, καὶ τὸ πολὺ οἰκεῖται (lege ἱκέται) τοῦ θεοῦ. Cæterum a Mardonio missus εἰς Ἀμφιάρεω δοῦλος quid in somnio videretur expertus, Plutarchus nobis narrat de Orac. Def. p. 412. A. VALCK.

3. αὐτόθι ἐγκατακοιμηθῆναι] Amphiaraus τῆς δι' ὀνειράτων μαντικῆς censebatur auctor, Pausan. I. 34. Cujus in fano propterea sciscitaturi pellibus incumbebant stratis, somnosque petebant. Illud autem ἐγκοιμᾶσθαι dicere quum soleant, remque ipsam ἐγκοίμησιν ἐν τοῖς ἱεροῖς Diodor. I. 53., cur pro rejiculo ἐγκατακοιμηθῆναι præstantium schedarum censebimus? Superius μαντεύεσθαι recte Leopardus Emend. VIII. 1. explicuit. WESS.

135 1. ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλ.] Hunc etiam Apollinem Πτῷον (sive Πτῷον, Etymol. p. 413, 28.) ante pugnam Leuctricam adhibuisse dicuntur Pausaniæ Thebani IV. 32., in Asii veterrimi poëtæ carminibus jam laudatum, secundum eumdem IX. 23. ubi ex Herod. nobis enarrat quid evenerit Myi; hunc Deum interrogasse τῇ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ· καί οἱ χρῆσαι τὸν θεὸν, οὐχ ἑλληνίσαντα οὐδὲ αὐτὸν, διαλέκτῳ τῇ βαρβαρικῇ. Juxta Herod. aderant Cari ἀπογραψόμενοι τὰ θεσπιεῖν ἔμελλε Deus: tales ταχυγραφοῦντες καὶ τὰ μαντικὰ ἔπη μεταλαμβάνοντες Eustathio memorantur ad Od. θ'. p. 323, 35. Hi boni Thebani, solam intelligentes, ut istis temporibus plerique omnes, linguam patriam, mirabantur procul dubio lingua Carica respondentem: neque enim verisimile, Deorum in oraculis administros diversis linguis respondisse, prout quæque consulentibus esset patria; et figmentum arbitror grammaticorum, quod nobis narratur in Schol. ad Soph. Trach. 1184. Hic narrata respexisse Plutarchus videtur, de Orac. Def. p. 412. A. loco lacunoso; in Gryllo p. 990. E. narrans quid ἐν τῇ θόλῳ τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος suo etiam ævo inscriptum manserit. VALCK.

2. καλέεται μὲν Πτῷον] Reponunt Πτώου, scriptis non addicentibus. Fabulabantur veteres, Latonam conspecto apro ἀναπτοηθῆναι, *perterritam*: inde filio Πτώου cognomen, monti quoque, ad quem hoc fanum, Πτώου venisse titulum, in Plut. Pelopid. pag. 286. c., cujus in commentario de Orac. Defect. pag. 414. A. περὶ τὸ Πτῷον tam templum quam mon-

tem signare potest. Excidit autem ibid. p. 412. A. oraculi Πτώου mentio: quæ enim isthic, Amphiarai et Ptoi responsa, huc unice pertinentia, manifesto requirunt. Ulcus loci Bryanus ad Plut. Pelopid. p. 216. prudenter tractavit; neque medicam illi manum, operæ Bryani ignarus, Reiskius negavit; sed vel sic metuo, ut sanata sint cuncta. Ceterum in ædis collisque situ Strabo IX. p. 633=413. cum Casauboni observatione consentit. WESS.

4. τὴν πρόμαντιν] Proba hæc si sunt, habuit Ptous Apollo æque ac Delphicus suam πρόμαντιν, suum προφήτην, nullaque necessitas ὑπὸ τῆς προφήτιδος in vicinis ex Reiskii voluntate fingendi; quæ quidem, inproba ista si fuerint, nulla tamen aderit. Ostentant scripta exemplaria τὸν πρόμαντιν. Strabo solum προφήτην τοῦ μαντείου Ptoi IX. p. 633. novit, itidem Plutarch. t. II. p. 412. A., atque erronee aut corrupte φωνῇ Αἰολίδι respondentem, loco Καρικῇ, quam in Vit. Aristid., lapsus nonnihil, illi tribuit, h. e. βαρβαρικῇ διαλέκτῳ, qualis Carum, non Æolensium, I. 171., Pausaniæ, hæc excerpentis IX. 23., justo judicio. Hinc manare videtur, τὸν πρόμαντιν Ptoi Apollinis et προφήτην, quorsum insequentia vergunt, unum eumdemque fuisse. Talis Amphicææ πρόμαντις δὲ ὁ ἱερεύς ἐστι· χρᾷ δὲ ἐκ τοῦ θεοῦ κάτοχος, Pausan. X. 33. WESS.

136 1. προσκηδέες] Spretum male Pollucis interpretamentum est, cui προσκηδέες hujus loci *adfinitate conjuncti:* quales ob nuptias Gygææ et Bubaris Persæ [coll. V. 21.] Macedonum regum familiæ atque Alexandro fuerunt, optimo monitore Leopardo, Emend. VIII. 1. Ipse Alexander πρόξενος καὶ εὐεργέτης Atheniensium; adeoque utraque de caussa aptissimus ad legationis officium Mardonio ad Athenienses obeundum. Regi certe Athenienses c. 143. *Nolumus*, aiunt, *te quidpiam ingrati* παθέειν, ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον. De *Alabandis*, Amyntæ a Persiæ rege donatis, lis perseverabit. Stephanum Byz. Ἀλάβαστρα hic invenisse, negari non potest. Cariæ *Alabanda* nemo ignorat, Phrygiæ vero, quis tandem. At ubi *Alabastra* ejusdem Phrygiæ? Quis præter Stephanum Alabastra πόλιν μεγάλην Phrygiæ attigit? Bene memini virorum egregiorum Holstenii, Salmasii, Gronovii, Pavii, conjectationes; incertos, nisi Stephano schedæ

sese fideliores, quod optem, junxerint, relinquentes. WESS.

137 1. τούτου ἕβδομος γενέτωρ Περδίκκης] Seriem successionis, generisque priscam nobilitatem, hæc et cap. 139. ac Thucydides II. 99. egregie illuminant. Sumserunt sua hinc Marshamus, Canon. Chronol. p. 447., et Spanhemius de Usu et Pr. Numism. Diss. VII. p. 372. Urbs Λεβαίη, in quam Perdiccas cum fratribus devenit, non alia fortasse ac Hesychii Λέβα, πόλις ὑπὸ Θρακῶν. Equidem aliam non novi. WESS. Generis successionem si spectes, quæ mox cap. 139. inde a primo Perdicca usque ad Alexandrum hunc singulatim exponitur; ex nostro loquendi more non *septimum*, sed *sextum* diceres Alexandri progenitorem Perdiccam fuisse. Sed de ratione, qua in computando progenitorum numero et in similibus aliis computis uti consuevere Græci, vide ad I. 91. notata. SCHWEIG.

3. τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων] *Oves, caprasque;* Pausaniæ τὰ λεπτότερα τῶν προβάτων, IX. 3. Connexa de antiquissimorum regum ac tyrannorum tenui conditione observatio veritate nititur. *Intra suam cuique patriam regna finiebantur*, scribit Justinus. Reges regumque filii armenta pascere haud dedignabantur. Hectoris Andromaches querela super fratribus, dum armentis ovibusque pascentibus attenderent, trucidatis, ex Iliad. ζ'. 422. in luce versatur; notissima quoque regum Palæstinæ vetustissimorum in sacris Pandectis tenuitas. WESS.

Ib. seq. ἔσαν γὰρ καὶ αἱ τυραννίδες] Moris Herodotei non recordabatur H. Steph. ista scribens; *Hoc Herodotus subjungit, ne cui mirum videatur, quod rex ipse illos pascendis suis armentis et gregibus præfecerit.* Imo contra sequentium præbent rationem: *ipsa regis uxor mercenariis panes coquebat*, pro veteris ævi simplicitate; sive, ut Herod. *quod ipsi olim reges*, (οἱ τύραννοι hîc dicuntur τυραννίδες, ut legati, *legationes* etc.) ἔσαν ἀσθενέες χρήμασι. Ne narrationis simplicitate langueret oratio, structuris verborum elegantissimis lectorem excitat Herodotus, quæque in sermone quotidiano subjicienda erat, causam ceteris præponit: exempla II. 53. I. 85. 114. 155. V. 111. VI. 58. Paulo hinc diversa sunt et velut per parenthesin interjecta, cum vocula καὶ vel ἀλλὰ præ-

mittitur, ut VI. 57. IV. 96. 83. Hyperbata vocat Longinus, qualis ipse præbet exemplum [sect. 22.] in ed. Toll. p. 172. Vid. Dounæus in Demosth. p. 91. et seqq. Sæpius in talibus fuit erratum. VALCK. Conf. quæ ad I. 24. notavimus. SCHWEIG.

3. αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε] *Ipsa cibos illis coquebat*, sive *panem;* nam sequitur, ὅκως δὲ ὀπτῷτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ θητὸς τοῦ Περδίκκεω: in quibus primum miror tot superflua cur accumulet: satis erat dixisse ὁ ἄρτος τοῦ Περδίκκεω: hic fratrum natu majorum respectu παῖς etiam dicitur infra: sed magis etiam miror cur ὀπτῴη posuerit Gronov. pro ὀπτῷτο, sincero instar ἀνιῷτο, κοιμῷτο, similiumque apud Herodot. Ὅκως δὲ ὀπτῷτο ὁ ἄρτος, *dum coqueretur*[o] *panis*. ἄρτους ὀπτωμένους dixit Alexis Athenæi III. p. 114. D. In M. Antonin. III. 2. ἄρτου ὀπτωμένου, Latine dicendum *panis cum coquitur* docuit erudite Gataker. Est autem ὀπτᾷν eximie *torrere; coquere*, vulgo πέπτειν, Æolico more dicitur et Ionibus πέσσειν: hoc sæpius attigerunt ut Æolicum grammatici: ἡμιάρτια πέσσει Sophronis est apud Athen. III. p. 110. C. πέττειν ἄρτους frequentius occurrit. VALCK.

4. διπλήσιος ἐγίνετο] *Panis in furno duplo major factus Perdiccæ regnum Macedoniæ attulit:* I. F. Gronovius ad Livii XXI. 62. VALCK.

138 1. ὡς σὺν νόῳ] *Quam prudenter fratrum natu minimus accepisset quod rex illis dedisset.* Ita Schweighæuserus. Male acceperunt alii.

2. τῷ θύουσι οἱ τουτέων—ἀπόγονοι Σωτῆρι] Certum vocabulorum delectum habere sæpe difficile: τῷ θύουσι—σωτήρια videtur adpositum. Alexander ubi a vulnere convaluerat, θύσας θεοῖς σωτήρια, μεγάλας ἑστιάσεις τῶν φίλων ἐποιεῖτο, Diodor. XVII. 100. Crebro alii, beneficiorum et salutis inpetratæ memores; convocati ab Heraldo Advers. I. 5. Pejusne vero τῷ θύουσι—Σωτῆρι, *tanquam deo Sospitatori?* Negabunt, quibus notus vocabuli est usus, a Spanhemio Diss. VII. de Præst. Num. p. 416. clara in luce positus; eoque magis quod ΣΩΤΗΡΟΣ titulus latissime porrigitur, et fluvii deorum olim in numero, sua sibi templa, aras atque imagines

[o] Immo, *quando* (vel *quoties*) *coquebatur*. SCHWEIG.

habentes, Pausan. VIII. 24. Offert præterea τῷ θύουσι—Σωτῆρι, de Temenidarum posteris, amplius quid et signatius. Huc itaque inclino. WESS.

4. Μίδεω, τοῦ Γορδίεω] Midæ hujus, inter superstitionis auctores cum Orpheo et Eumolpo principis, fata, mores artesque in Vossii lib. I. de Idolol. c. 24. et Bouherii Diss. Herodot. c. 8. Fixerat sedes, ante Brigum coloniam in Asiam deductam, ad Thraciæ Macedoniæque montem Bermium, Conone Narrat. I. consentiente. Propter eum montem horti, notabiles *sexagenum foliorum rosis*, quæ Tertulliano de Coron. c. 14. *centenariæ rosæ de horto Midæ lectæ*, sed confundenti, si tamen primam vocem Beat. Rhenanus et Rigaltius recte formarint, *centifolias*, ῥόδα ἑκατοντάφυλλα Pangæi Thraciæ montis in Theophrasti Hist. Plant. VI. 6. Illis autem in hortis ἥλω, *captus*, non *exceptus*, uti Valla, Silenus, et coactus ad ea fuit explicanda, quæ Theopompi fide, ista in fabula, indicibus Dionysio Halic. t. II. p. 132. et Theone Progymn. c. 2., cui suum reddidit Valckenarius supra IV. 168., mire luxuriantis, Virgilius, Ovidius, Ælianus, nobis prodidere. WESS.

Ib. ῥόδα, ἓν ἕκαστον ἔχον ἑξήκοντα φύλλα] *Sexagenum foliorum rosas* in campis Emathiis nasci canit Nicander in Georgicis apud Athen. XV. p. 683. B. (ῥόδα vocans ἃ) κλήροισιν ἀνετρέφετ' Ἠμαθίοισιν, Αἰὲν ἐν ἑξήκοντα πέριξ κομάοντα πετήλοις: vicinis abstineo, quibus non sum corrigendis. Adde notata in Diss. Herod. Wess. p. 130. De Sileno in his Midæ hortis capto vid. Davis. in Max. Tyr. XI. 1. et Bouhier *Diss. sur l'Histoire d'Herod.* c. 8., de hoc Mida aliisque agens cognominibns. Hortis istis Midæ mons imminebat, οὖρος, Βέρμιον οὔνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος: ubi ὑπὸ χιόνος legendum suspicabatur Koenius. VALCK.

139 1. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος] Recte Harpocr. Ἀλέξανδρος —ὁ ἐπικαλούμενος Φιλέλλην, υἱὸς μὲν Ἀμύντου, πατὴρ δὲ Περδίκκου, ἐστρατεύετο ὑπὸ Μαρδονίῳ. In Herod. πατὴρ, quod est in marg. Steph. pro παῖς, sine ulla controversia rejiciendum; dubium forsan esse poterit, sit-ne natum ex errore librarii ad vicina aberrantis; an ex erudituli nota, qui in ora libri ad

παῖς posuerit καὶ πατὴρ, memor Alexandro filium quoque dari, præter Perdiccam successorem, Amyntam, qui privata sorte contentus filium reliquerit Aridæum: vid. quæ tanquam ex Eusebii Chron. vulgavit Scaliger p. 57, 26. Sed Amyntas Alexandri fuit nepos ex filio Philippo: docente Wess. ad Diod. XII. c. 50. n. 9. quem Philippum velut fratrem Perdiccæ, τοῦ Ἀλεξάνδρου, aliquoties Thucyd. commemorat I. 57. 59. II. c. 95. etc. conf. Scholia quæ Duker. edidit ex cod. Cass. p. 637. quæque præfationi subjecit ex Basil. p. 161, 76. Unus autem inter veteres Thucydides in hac Macedoniæ regum serie Herodoto consentit; nam Perdiccæ filio Archelao octo reges priores statuit II. 100. Perdiccæ patri Alexandro primus Perdiccas, et primus itidem regum Macedoniæ ex Heraclidis genitorum, juxta Herodoti seriem hoc c. 139. et cap. 137., fuit ἕβδομος γενέτωρ. Hunc in re controversa consensum historiæ principum agnoverunt Marsham. Can. Chron. p. 447., quique pro doctrinæ copia hanc materiem pertractavit Spanhem. de Usu et Præst. Num. t. I. p. 371. et seqq. Ex Justino Macedoniæ reges enumeranti septimus etiam occurret hic Herodoti Alexander; sed primus tamen, qui toti Macedoniæ imperaverit, ut aliis, illi statuitur Caranus; omittitur illic in Herodoti serie quintus, Alcetas, et aliis memoratus et Satyro apud Theophil. Antioch. II. p. 98. apud quem non fit mentio Argæi, cui nomen legitimum hic ex Herodoti codd. restituit Wess. Caranum prorsus ignorat Herodot. ceterosque qui huic subjungi solent; Caranum tamen etiam apud Nostrum quæsivit Spanhem. p. 374. conjecturam proponens, quæ nemini facile probabitur. VALCK.

1. Ἀργαῖος] Damnatur in Temenidarum successione Ἀραῖος. *Argæus*, Ἀργαῖος, Justino VII. 2. atque Eusebio in Chron. est. Alius eadem ex gente Ἀργαῖος Diodori XVI. 2. Si Goltzii tamen numus ΑΡΓΕΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ingenuus, qualis magno visus Scaligero ad Euseb. an. MDCXXIV. p. 122., Ἀργεῖος, *Argeus*, scribendus et adpellandus erit. WESS.

140 1. Ὡς δὲ ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας] Igitur tunc quidem in ur-

bem se rursus contulerant Athenienses: sed paulo post, quum versus urbem duceret Mardonius, denuo eam deseruere. conf. IX. 5. et 6. SCHWEIG.

2. τὴν γῆν σφι ἀπόδος] Regem scribit in Aristide Plutarch. p. 324. C. τήν τε πόλιν αὐτοῖς ἀναστήσειν ἐπαγγελλόμενον, καὶ χρήματα πολλὰ δώσειν, καὶ τῶν Ἑλλήνων κυρίους καταστήσειν. Quæ Noster, eadem pollicitum narrat Diodor. XI. 28. Atheniensium constantiam merito laudant oratores et sophistæ, repellentium Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα: præ ceteris Demosth. Phil. II. p. 45. VALCK.

3. ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον] Hîc lector attentus exspectabat κωλύσῃ, *impedimento fuerit*, vel simile quid: neque enim bene cohærent, *mihi necessitas incumbit istis vos beneficiis ornare*, ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον αἴτιον γένηται: una lineola adjecta scribamus ἀντίον γένηται, id est ἀντιωθῇ. Herodotea sunt ἀντίος et ἀντιοῦσθαι. Eleganter τὸ ὑμέτερον, *vestrum*, dixit, pro ὑμεῖς. Sic τὸ ἐμὸν, τὸ σὸν, et similia frequentantur Platoni præsertim; cujus sunt ista, τό γ' ἐμὸν ἕτοιμον, ἐὰν οὗτος ἐθέλῃ, t. I. p. 128. B. τό γ' ἐμὸν οὐδὲν κωλύει ἐπᾴδεσθαι ὑπὸ σοῦ ὅσαι ἡμέραι, *me quidem quod attinet nihil impedit quominus* etc. p. 176. B. τὰ μὲν ὑμέτερα ἀκούειν, ὡς ἔοικεν, ἕτοιμ' ἂν εἴη t. II. p. 643. A. etc. Plura dabit H. Steph. App. de Dial. Att. p. 115 seq. VALCK.

4. παρ' ἐμὲ] Solet plerumque παρὰ casui tertio adjungi ἐπὶ ἐμψύχου, h. e. quoties de re animata sermo. Homerus, Thucydides, Plato, Lucianus, quartum, et Poëtæ exemplo Noster, adstruxerunt. Vide Thom. M. in Παρά. WESS.

Ib. Paulo rarius illud παρ' ἐμέ: supra VI. 86. ex codd. recte receptum θέσθαι παρά σε, quæ lectio altera παρὰ σοὶ non debuerat dici deterior. Lexicon Coislin. p. 483., Παρ' ἡμᾶς οἰκεῖ, ἀντὶ τοῦ παρ' ἡμῖν· Ἄλεξις Φιλαθηναίῳ. Soph. Elect. 184. ὁ παρὰ τὸν Ἀχέροντα θεὸς ἀνάσσων: ubi vere Schol. καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἐν χρήσει αὕτη ἡ σύνταξις τῆς παρὰ προθέσεως. Isæus p. 70, 25. καθήμενοι παρ' αὐτόν. Thucyd. III. c. 3. τριήρεις—βοηθοὶ παρὰ σφᾶς παροῦσαι: ubi vid. Abresch. Quo apud Thucyd. significatu, Herodoto paulo post usurpatur καταλύσασθαι: ubi mihi quoque placet ἀλλὰ καταλύεσθε, ut ἀλλὰ

πείθεσθε: in quibus suam habet ἀλλὰ vim obsecrandi, qua sæpius usurpatur in talibus δὴ et ἀξιῶ. VALCK.

8. ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν] Potuisset τοῦτο ἐνὸν ἐν ὑμῖν, uti c. 60, 2. καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι. Noluisse membranæ docent. Χεὶρ ὑπερμήκης regis ab Ovidio expressa est, *An nescis longas regibus esse manus?* Heroid. XVII. 166. ubi Ciofanus. WESS.

10. ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων] Tales, quod Porto observatum, Dionysio Halic. Ant. VI. p. 368. et XI. p. 730. ἐν τρίβῳ τοῦ πολέμου κείμενοι. Qualium quidem *in belli via*, mediorumque inter inimicas gentes, regio ancipiti plerumque periculo premitur, uti tunc Attica. Sequens ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε codices egregii scriptum desiderant, fortasse haud inprobe. Certe si ἐξαίρετόν τε μεταίχμιον præbuissent, quis sperneret? Quid autem proprie μεταίχμιον, indicavit VII. 77. et Euripid. Phœniss. 1370. et Heraclid. 802. WESS.

142 3. περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο] Hæc Spartani, qui Græciæ ἡγεμονίην et principatum sibi vindicabant, ad Athenienses? Arbitror reliquisse scriptorem, περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆθεν ὁ ἀγὼν ἐγένετο, *de vestra regione primum decertatum fuit*; tum sequetur opportune νῦν δὲ φέρει κ. τ. λ. Simile Themistoclis c. 22. ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν βάρβαρον ἀπ' ὑμέων ἡμῖν γέγονε: et cap. 2. περὶ τῆς ἐκείνου ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο. Sed esto conjectura. In vicinis ἄλλως τε, τουτέων ἁπάντων, labat sententia, ad quam instaurandam variantur suspicionum tumultus. D'Orvillius, ut schedæ ejus testantur, ἐκτός τε τουτέων ἁπάντων, *præter ea omnia Athenienses* etc. Reiskius consimiliter ἄλλως τε, ἄνευ τουτέων ἁπάντων. Ambo ad dictionis principium, cui molestiam non crearem, adhæserunt. H. Stephanus ejusdem medio manum inplicuit, ἡγεῖσθαι δουλοσύνης, *primos ex Græcis jugum servitutis subire*, reparans; quod vereor, ut Græce doctis doctissimus ipse probaverit; ἡγεῖται ἡδονῶν, *illis imperans*, non earum auctor: pariliter ἡγεῖται δουλοσύνης, illi imperium inhibens. Vide IX. 1. Idem animadvertit Pauwius; cujus de opinione τουτέων ἁπάντων αἰτίους, αἰτίους γενέσθαι δουλοσ. aut addita copula γενέσθαι καὶ δουλοσύνης, oratio melius procedet. Et procederet profecto, si priori ex msstis auxilium nasceretur. Simillimam

certe iteratæ vocis omissionem lib. IX. 54. dabit. Sed desino, ne æstus augescant. WESS.

4. τουτέων ἁπάντων] In his vocula videtur deesse. Koenius legebat τουτέων ἁπάντων ἐκτὸς, αἰτίους γενέσθαι. Reiskio καὶ post γενέσθαι videbatur inserendum: dare quoque potuissent, duabus tantum literis repetitis, ἄλλως τε τουτέων ἁπάντων, αἰτίους τε γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἕλλησι Ἀθηναίους, οὐδαμῶς ἀνασχετόν. Quod mox Lacedæmonium Noster facit dicentem, erat Atheniensibus, quibus semper favet, ἥδιστον, ut arbitror, ἀκρόαμα: οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε (vel ἐφαίνεσθε: supra VIII. 73., νῦν τε καὶ τὸ πάλαι οἴκεον·) πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων. Eam in rem exempla quoque vetera, Herodoto nota, atque illo recentiora collegerunt in Panathenaicis suis Isocrates et Aristides; quorum ille mores suorum popularium moribus opponens Lacedæmoniorum a p. 240., tandem concludit p. 283. B. Athenienses veteres fuisse εἰρηνικοὺς, καὶ φιλέλληνας, καὶ τῆς ἰσότητος τῆς ἐν ταῖς πολιτείαις ἡγεμόνας· Σπαρτιάτας δὲ ὑπεροπτικοὺς, καὶ πολεμικοὺς, καὶ πλεονεκτικούς. VALCK.

5. πιεζευμένοισι] Formæ est Ionicæ. Πιεζεύμενοι δὲ οἱ ἐπίκουροι III. 146., πιεζεύμενοι ὑπὸ Θηβαίων VI. 108. Porro οἰκοφθόρησθε, *domos dirutas*, ipsum in primis *rei familiaris interitum*, (οἰκοφθορίαν Platonis Phædon. p. 82. C.) latiore ambitu comprehendit. Adi ad V. 29. et Uraniæ finem. WESS.

6. τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα] *Bello inutiles*, impuberes, puellæ, senes servique describuntur; ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα Nostri more οἱ ἄχρηστοι οἰκέται, *domestici*. Explicat Aristides t. II. p. 217. ὑπισχνουμένων *Spartanorum*, παῖδας καὶ γυναῖκας αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἔξω τῆς ἡλικίας θρέψειν, ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ. Vide I. 120. adposita. WESS.

143 1. πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο] Hoc Aristide justo dignum auctore hujusque ætatis Atheniensibus responsum merito miratur Aristides Soph. in Panathen. p. 251. Ταύτην, inquit, ἐγὼ τὴν ἀπόκρισιν τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ τῶν τροπαίων οὐχ ἧττον ἀξίαν ἡγοῦμαι θαυμάσαι. Responsi dignitatem oratione nimis protracta nonnihil imminuit Plutarch. Aristid. p. 324. D. In his ἐλευθερίην σκεπτόμενοι, *libertatis considerantes commoda*, vel *prærogativas* sincerum videtur. Quod

præbent alii codices, ἐλευθερίης (sive τῆς ἐλευθερίης) γλιχόμενοι, non interpretamentum adeo, sed nota videtur marginalis a studioso lectore repetita ex II. 102., ubi sic ille scriptum invenit in suo cod. δεινῶς γλιχομένοισι τῆς ἐλευθερίης, quod mihi nunc ob hanc lectionem msstorum illic probandum videtur. VALCK.

2. ἐλευθερίην σκεπτόμενοι] Si morbus his absit, quid aliud, quam *libertatis considerationem*, ostendent? Interpretis Latina ex σκεπόμενοι fluxerunt. Fallor autem, aut γλιχόμενοι ἐλευθερίης, *desiderio libertatis accensi*, præstant. Fundus est in bonæ notæ exemplaribus et Herodoto lib. II. 102. WESS.

3. ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος etc.] In concionem introductis, quos Mardonius miserat, Aristides ex plebiscito τὸν ἥλιον δείξας, ἄχρις ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύηται τὴν πορεῖαν, Ἀθηναῖοι πολεμήσουσι Πέρσαις ὑπὲρ τῆς δεδῃωμένης χώρας καὶ τῶν ἠσεβημένων καὶ κατακεκαυμένων ἱερῶν, apud Plutarch. I. p. 324. E. quorum priora vim habent majorem Herodoteis; sed rectius Noster dixisse scribit μήκοτε ὁμολογήσειν Ξέρξῃ, quam *semper* πολεμήσειν. Interposita mox litera scribi poterit in his: *Diis adjutoribus* πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνεόμενοι, καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίην ὄπιν ἔχων ἐνέπρησε τούς τε οἴκους etc. Hinc οἴκους et ex proximis Deorum οἰκήματα Herald. attigit Advers. II. 9. VALCK. Teneri debuit ἀμυνόμενοι, constans librorum scriptura: præsens notione futuri. SCHWEIG.

Ib. τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴῃ τῇπερ etc.] Animosæ responsionis auctor Aristides, τὸν ἥλιον δείξας, Ἄχρις ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύηται τὴν πορεῖαν, Ἀθηναῖοι πολεμήσουσι Πέρσαις, sic Plutarchus p. 324. E. Similes in fœderum sanctionibus formulæ frequentantur; cujusmodi Romanos inter et Latinos, μέχρις ἂν οὐρανός τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν στάσιν ἔχωσι, in Dionysii Halic. VI. p. 415. Negligo plures. WESS.

4. ἀθέμιστα ἔρδειν] Supra VII. 33. ἀθέμιστα ἔρδεσκε, ubi plura. Alexandrum διὰ τὸ σχῆμα τῆς προξενίας sine noxa dimissum sophista Aristides t. II. p. 217. fatetur; Lycurgus vero in Leocrat. p. 156., parum afuisse, quin lapidibus cooperiretur, μικροῦ δεῖν κατέλευσαν, nimis oratorie. WESS.

144 2. οὔτε χρυσός ἐστι] Pauca satis superbe Lacedæmoniis,

tanquam memores injuriæ, sed ista Persis respondisse feruntur apud Diodorum XI. 28., ὡς οὔτε χώρα τοῖς Πέρσαις ἐστὶ τοιαύτη, οὔτε χρυσὸς τοσοῦτος, ὃν Ἀθηναῖοι δεξάμενοι τοὺς Ἕλληνας ἐγκαταλείψουσι. Iratos Lacedæmoniis, tanquam qui Atheniensibus indigna metuerent, faciunt Plutarch. in Arist. p. 324. D. et Aristid. t. III. p. 357. Eleganter Herod. αἰσχρῶς γε οἴκατε, ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνημα, ἀῤῥωδῆσαι: *cum Atheniensium animi magnitudinem habeatis exploratam, turpiter sane vereri videmini.* VALCK.

6. ὡς οὕτω ἐχόντων, Sophocli fuit inprimis frequentatum. Sophoclea colligentes viri docti abstinuerunt Ai. 915., Ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα: turpis inde menda tolletur una litera mutata: Ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος: nihil interest, utrum ὡς ὧδ' ἐχόντων τῶνδ', an dicatur ὡς ὧδ' ἐχόντων: sed τοῦτο ferri nequit in talibus. Satis exemplorum dederunt H. Steph. in App. de Dial. Att. p. 166. Stolberg. in Ai. Soph. p. 151, 205. et Abresch. Anim. in Æsch. lib. I. c. 25. VALCK.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM NONUM.

1 1. ΘΩΡΗΞ ὁ Ληρισσαῖος] Gentis Aleuadarum fuit quæ Larissæ dominatum exercuit. *Larissæus Aleuas* propterea Ovidio in Ibin 325. Bene Aristoteles Polit. V. 6. ὥσπερ συνέβη ἐν Λαρίσσῃ ἐπὶ τῆς τῶν Ἀλευαδῶν ἀρχῆς καὶ τῶν περὶ Σάμον. Sic enim reliquisse videtur. Non nescio Conringianum, *quid vetat eosdem Aleuadas et alibi eminuisse?* Vetant profecto vetusti scriptores, de Aleuadarum in Samios imperio tacentes: vetat Philosophus, tyrannidem Polycratis, Mæandrii, Sylosontis signans. Ceterum Thorax una cum fratribus Eurypylo et Thrasydæo Xerxi et Mardonio vehementer studuit, c. 57. hujus libri. WESS.

2 2. κατελάμβανον] Mallem in Latinis *cohibuerunt*, pergendique in Atticam *inpetum represserunt;* uti III. 36. ἀλλ' ἴσχε καὶ καταλάμβανε σεωϋτόν: et ibid. c. 52. Περίανδρος μὲν τούτοισι αὐτὸν κατελάμβανε. Porro, οὐκ ἔων ἰέναι ἑκαστέρω idem sæpius esse, ac *dissuadebant ulterius progredi,* recte Abreschius admonuit, et ad II. 30. Valckenarius. In proximis κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας—χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι, ordo verborum insolentior. Succurrebat Reiskii sollertia Ἑλλήνων ὁμοφρονεόντων—περιγίνεσθαι, cui scripta exemplaria pugnant valide. Potius erit, Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, (siquidem vis abesse debet) accusativos arbitrari consequentiæ, quales Gronov. tuetur II. 66.; videlicet, quantum ad Græcos attinet, concordes si maneant, qua illi et ante sententia fuerant, subigi vix posse. Par opinio Abreschii. WESS.—Libro II. 66. aliisque locis ibi a Gronov. citatis

nominativi sunt absoluti. Hoc loco est accusativus absolute positus, qualis infra cap. 42. quem ad locum Schulzius provocavit, tum III. 99. V. 103. et II. 141. ubi vide notata. Similes cum ex Nostro, tum ex aliis auctoribus, locos collegit eidem Schulzio laudatus Fischer, Animadv. ad Welleri Gramm. Specim. III. Part. 1. p. 387. seq. qui quidem quod in eumdem censum Herod. V. 86. retulerit, non video quid spectarit. SCHWEIG.

2. οὐδὲ ἐῶν ἰέναι] Si vel codices præberent ὤν, quod hic ponendum censebat Reiskius, ego tamen vulgatum, οὐδὲ ἐῶν, omnino retinuerim. In proximis ἀλλ' αὐτοῦ etc. more satis usitato ἐκέλευον, vel simile quid, relinquitur lectori supplendum[a]: plene Sosicrates in Schol. ad Aristoph. Av. 521., λέγεται αὐτὸν πρῶτον οὐδένα ἐᾷν ὅρκους ποιεῖσθαι κατὰ τῶν θεῶν, ἀλλ' ὀμνύναι κελεῦσαι χῆνα, καὶ κύνα etc. Sicut hoc in loco, supra Herodot. VII. 104., οὐκ ἐῶν φεύγειν,—ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν, ἢ ἀπόλλυσθαι: ubi hujus generis alia quædam leguntur adscripta. VALCK.

3 1. ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο] A Mardonio missus itaque non est famosissimus apud oratores Atticos, Demosthenem, Æschinem, Dinarchum, Arthmius Zelites ad pecuniam Peloponnesiis, quo a popularium societate avellerentur, dividundam. Vide Demosth. Philipp. III. p. 70. WESS.

4 2. προέχων—γνώμας] Προέχων, usu rariore, non aliud, ac πρότερον ἔχων, *cum jam antea haberet*, nossetque adeo, *Atheniensium consulta, haud sane amica.* Φιλίους λόγους ad eum modum VII. 163. et VIII. 106. Confer Abreschii Animadv. in Æsch. II. 32. WESS.

5 3. Λυκίδεα κατέλυσαν] Idem si fatum ante decem menses subierat Cyrsilus, mirum est hujus exemplo non fuisse Lycidam deterritum. Ignotum Herodoto, plures Cyrsilum commemorant; cum Themistoclis suasu statuerent Athenienses, *ut urbe relicta—naves conscenderent,—Cyrsilum quemdam, suadentem ut in urbe manerent, Xerxenque reciperent, lapidibus obruerunt:* sic scribit Cicero de Off. III. XI. secutus Demosthenem de Cor. p. 174.; ex quo Cyrsilus inno-

[a] Plene Pausanias IX. 13, 3. συμβάλλειν μὲν οὐκ εἴων, ἐκέλευον δὲ—ὡς πολιορκησομένους αὐτοὺς παρασκευάζεσθαι.

tuit Harpocrationi, Hermogeni p. 448., aliis. Caute Aristides neque Cyrsilum nominat nec Lycidam, duo tamen diversos, ut puto, designans, qui non simillimo mortis genere perierint: de illo, qui Demostheni dicitur Cyrsilus, in Panathen. t. I. p. 243., ἐπειδή τις ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὡς χρὴ συγχωρεῖν, αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα ἐπελθοῦσαι διέφθειραν ἐκ χειρός: illic in Schol. ms. Cyrsilus vocatur. De Athenis agens Aristides secunda vice captis, missoque ad Athenienses in Salamina nuncio t. III. p. 356. ἐπειδή τις εἶπεν ἐν τῇ βουλῇ δέχεσθαι, συλλεγέντες πάντες κατέλευσαν αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Hoc ibi Scholion præbet cod. ms. ad Ἐπειδή τις εἶπε] Κυρσῖλος κατὰ Δημοσθένην· ὁ γὰρ Ἡρόδοτος Λυκίδην αὐτὸν καλεῖ. Demosthenes quidem et Herod. de diversis loquuntur temporum articulis; non tanta tamen apud me auctoritas est Aristidæ, ut Demosthenem in re tum notissima erroris ausim arguere, quod fecit G. Canter. Nov. Lect. VII. 4. VALCK.

4. αὐτοκελέες] Αὐτοκελέες, Sophocli Trachin. 395. αὐτόκλητοι. Adprime autem αὐτομολέες Fragm. Paris. notabiles. Nostro αὐτόμολοι, *transfugæ*, aliis subinde omnes, *qui sua sponte adveniunt;* Oppianus κλητοί τ', αὐτόμολοί τε, Halieut. III. 360. At schedis istis, contentus novæ in Græcia vocis indicio, non obtempero. Aristides atrox hoc marium et matronarum Atticarum facinus neglectui non habuit t. II. p. 217. WESS.

6 2. προεῖπαι in προεῖπαν mutandam suspicabatur Koenius: *præterea denuntiarunt, ni venirent Atheniensibus auxilio, hos sibi ipsos tutamen quoddam paraturos:* sic redderem Herodotea, ὡς καὶ αὐτοί τινα ἀλεωρὴν εὑρήσονται, id est ἀποστροφὴν ἑτοιμάσονται, vel ἐκπορίσονται. Hoc significatu *sibi parandi*, vel *adipiscendi*, veteribus frequentatum εὑρέσθαι adhibuit aliquoties Herod. infra bis c. 26. et c. 28. Ἄδειαν εὑρέσθαι, vel εἰρήνην, vel ἀγαθόν τι, locutiones sunt usitatissimæ: εὑρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν, dixit Isocrat. in Evag. p. 191. E. vid. Dawes in Misc. Crit. p. 258. VALCK.

7 1. καί σφι ἦν Ὑακίνθια] Hyacinthiorum apud Spartanos festivum tempus operose, oblitus tamen Euripidis Helen. 1485., Meursius ultimo Feriatæ Græc. libro exposuit. WESS.

2. περὶ πλείστου δ' ἦγον] Laudabiliter supra Lacedæmonii V. 63. τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν: sed hac tempestate Hyacinthia domi celebrantes jure displicebant Atheniensibus. Sic VII. 206. Κάρνειά σφι ἦν ἐμποδών. Attigit Plut. t. II. p. 873. E. VALCK.

4. Δία τε Ἑλλήνιον] *Jovem Græcis communem reveriti.* Ἑλλάνιος Ζεὺς ubi memoratur Aristophani in Eq. 1250., et Pindaro Nem. V. 19., adpellationis originem ab Æaco recte repetunt Scholiastæ. Æaci precibus malorum, quibus tota Græcia premebatur, levamen adepti, ἱερὸν ἐν Αἰγίνῃ κατεστήσαντο κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, οὗπερ ἐκεῖνος ἐποιήσατο τὴν εὐχήν, Isocrat. p. 191. E., Jovis scilicet Ἑλλανίου, vel Πανελλανίου. Huic Æacus sacra fecisse dicitur Pausaniæ I. p. 108. et II. p. 179., τῷ Πανελληνίῳ Διῒ θύσας καὶ εὐξάμενος, τὴν Ἑλλάδα γῆν ἐποίησεν ὕεσθαι. A templo Jovis Πανελληνίου mons, in quo statutum erat, Πανελλήνιον ὄρος dicebatur, eodem teste p. 181. Fortasse scripserat Clemens Alex. VI. p. 753, 14. Αἰακὸς, ἀνελθὼν ἐπ' ὄρος,—τὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινὸν ἐπικαλέσας θεὸν ηὔξατο. VALCK.

5. νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας *in Græcos inpenditur* sive *distribuitur*, bene Portus. WESS.

Ib. τεῖχος—ἐν τέλεΐ ἐστι] Litem non moveo membranis, quarum ἐν τέλει ἐστὶ haud aliud ac πρὸς τέλει c. 8. et Dionis Chryst. Or. LXI. p. 583. D. Platonis ἐπὶ τέλει Menex. pr., æquatque adeo vulgatum [b]. Mox τῷ Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι tritius, aut πρὸς τὸν Πέρσην, uti non male Reiskius voluit. Habet tamen illud, [τὸν Πέρσην ἀντιωσ.], quod alias significatum, suum in Musis locum. WESS. Verbum ἀντιοῦσθαι nusquam quidem alibi in Musis, quod meminerim aut adnotaverim, cum quarto casu, sed constanter cum tertio construitur: sed, sicut illud h. l. communi consensu veteres libri omnes cum quarto jungunt, sic cognatum verbum ἀντιάζειν, non solum cum dativo casu, sed sæpius etiam cum accusativo junctum reperitur, ut II. 141. IV. 80. 118. 121. Et hoc loco ratio suberat, cur ἀντιοῦσθαι eodem modo construeretur, scil. ne duo diversi dativi, ἡμῖν, et τῷ Πέρσῃ, in eadem phrasi concurrerent. SCHWEIG.

[b] De munitione illa vide VIII. 71. SCHWEIG.

1. ἐντελές ἐστι] Herodoteum videtur ἐν τέλεϊ ἐστι, quod est in marg. Steph. ut paulo legitur inferius ἦν πρὸς τέλεϊ, prope finem. Tum vicina scripserim partim cum Reiskio: *συνθέμενοί τε ἡμῖν τῷ Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην*. Sæpius in Musis obvium ἀντιοῦσθαι sollicitari non debet. In fine lib. VIII. pro ἡμέας legerem, ὑμέας καιρός ἐστι προβοηθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην. VALCK.

7. ἐπιτηδεώτατόν ἐστι] Etsi ἐπιτηδέστατον S. et V. optime ex ἐπιτηδὴς manet, et ἐπιτηδειέστατον Democriti apud Eustath. in Od. p. 1441, 16=89, 46. fere sit geminum, eo non utar. Mire vero adblanditur ἐμμαχέσασθαι, rarioris quidem formæ, sed legitimæ, qua ἐνστρατοπεδεύεσθαι, *castra in loco metari*, supra c. 2. et χῶρος ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐναριθμῆσαι, uti mss., τὸν στρατὸν, *aptus locus ad exercitum in eo ordinandum et numerandum*, VII. 59. Tale πεδίον ἐναγωνίσασθαι καλὸν Appiani Bell. Civil. IV. 106., rariusque Philonis Jud. lib. II. Vit. Mosis p. 659. B. ἐπιτηδειότατον εἶναι τὸν τόπον ἐνησυχάσαι καὶ ἐνημερῆσαι: et de Numer. Septen. p. 1187. A. πεδία ἐπιτηδειότατα ἐμβόσκεσθαι. Negligo alia. Constat verbo justa conpositio, et probanti ratio. WESS. Qui ἐπιτηδέστατον rejicit, ἐμμαχέσασθαι tuetur Valckenærius, citans Suidam in Εὐήλατον: πεδίον—ἐπιτήδειον ἵππῳ ἐμμάχεσθαι. Thucydid. II. 20. χῶρος ἐπιτήδειος ἐφαίνετο ἐνστρατοπεδεῦσαι: Herod. IX. 25., χῶρος ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι.

9 1. Χίλεος οὐνόματι, ἀνὴρ Τεγεήτης] In Plutarchi Them. p. 114. F. legere etiam licet Χίλεον τὸν Ἀρκάδα: sed rectius nomen apud eumdem scribitur t. II. p. 871. F. Χείλεως, et pag. 872. A. ubi acerbe, εἰ δέ τι, ait, κατέσχεν οἰκεῖον ἐν Τεγέᾳ πρᾶγμα τὸν Χείλεων ἐκεῖνον, οὐκ ἂν ἡ Ἑλλὰς περιεγένετο. Χίλιος est in Polyæn. V. 30. Arcadis sententiam paucis expressit Plutarch. τοῦ διατειχίσματος οὐδὲν ὄφελός ἐστι Πελοποννήσῳ, ἂν Ἀθηναῖοι Μαρδονίῳ προσγένωνται. Illud Polyæni, πολλὰς διαβάσεις ἕξουσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον οἱ βάρβαροι, propius accedit Herodotea, μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτέαται ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. VALCK.

2. μεγάλαι κλισιάδες] Polyæni πολλαὶ διαβάσεις εἰς τὴν Πελοπόννησον cultu et elegantia multo sunt inferiores. Nostri ad præscriptum Plutarch. t. II. p. 360. A. μεγάλας μὲν τῷ ἀθέῳ

λεῷ κλισιάδας ἀνοίγοντες: quæ Philosophi et conplura alia Wetstenium in Epist. S. Pauli prior. ad Cor. XVI. 9. occupasse conperio. WESS.

10 1. ἑπτὰ περὶ ἕκαστον etc.] Eosdem memorat Plutarch. in Aristide p. 325. A. et tom. II. p. 871. E. ubi ἐξῆλθον ἐς Πλαταιὰς πεντακισχίλιοι Σπαρτιάται περὶ αὐτὸν ἔχων ἀνὴρ ἕκαστος ἑπτὰ εἵλωτας: atque adeo legit hoc in loco, quæ nonnullis in codicibus perperam omittuntur. Tot numero Εἵλωτας ad Platæas cum Spartiatis stetisse certum est ex cap. 28. et bello Peloponnesiaco sæpe cum Lacedæmoniis militasse τοὺς Εἵλωτας novimus ex Thucydid. IV. 80. V. 57. et 64. VII. 19. VALCK.

4. θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ] Alibi θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα lib. V. 44. De Cleombroto, exercitus ad Isthmum imperatore, superius lib. VIII. 71.; de Solis vero eclipsi, qua rex territus copias domum reduxit, præclare Dionys. Petavius, Doctr. Temp. lib. X. c. 25. WESS.—De illo solis defectu videsis quæ Petavio apud Larcherum Parisiensis olim Academicus Pingré opposuit. Cæterum *territum* fuisse illo phænomeno Cleombrotum, non profitetur Herodotus: ac videndum, ne significare potius voluerit, fausto accepto omine illum copias ab Isthmo abduxisse. Eodem enim tempore, quo ad Salamina pugnatum est, cum exercitu ad Isthmum Cleombrotus erat, munitionem Isthmi urgens: videturque, accepto jam de felici pugnæ exitu nuncio, *sacra*, quæ hîc memorantur, *adversus Persas* fecisse; scilicet experturus, an a pedestri Xerxis exercitu, qui Peloponnesum versus progrediebatur, (VIII. 71.) revera timenda esset invasio Peloponnesi. Jam ex defectu solis debuit ille, puto, faustum Peloponneso capere omen, quippe exercitui regis portendente exitium. Itaque tanto fidentior Cleombrotus, quoniam paucis post pugnam diebus Thessaliam versus se recepit Barbarorum exercitus, reduxit suos ab Isthmo, utpote nullo amplius periculo imminente Peloponnesiis. Atque ita ad finem non perducta est Isthmi munitio, et intermissum opus; donec, adlato nuncio redire Mardonium cum exercitu, denuo Isthmum repetierunt Lacedæmonii cum aliis

Peloponnesiis, et summo studio manus perficiendo operi admoverunt, IX. 8. seqq. SCHWEIG.

11 4. ἐν Ὀρεστείῳ] Memorat Pausanias Orestæ tumulum, τάφον, Lacedæmone III. 11. qualem illi publice datum Argis et Mycenis Lucianus infitiatur, Toxar. c. 5. Nec eum tamen hîc innui statuo; sed τὸ Ὀρέστειον Μαιναλίας Thucyd. V. 64., vicinum Tegeatum finibus, quo de ibi Wasse et Dukerus. Ad sequentia Hesychii glossa, Ξένοι, οἱ πολέμιοι, οἱ δὲ τοὺς Πέρσας, recte refertur. Bene Servius ad Æneid. IV. 424. *Herodotus Persas, qui erant Græcorum hostes,* ξένους *a Lacedæmoniis appellatos refert.* Similia ex Idomeneo in Aristid. pag. 325. A. Plutarchus. Priscis ita Latinis *hostem* peregrinum indicasse, leges XII. Tab., Plautus, Varro, Cicero testificantur. Vide Scaligerum ad Festum in *Hostis.* WESS.

Ib. εἶναι ἐν Ὀρεστείῳ] Arcadiæ sic regio quædam ab Oreste fertur denominata. Apud Steph. Byz. in Ὀρέσται: Orestes θνήσκει εἰς χωρίον τῆς Ἀρκαδίας τὸ λεγόμενον Ὀρέστειον. Ὀρέστειον τῆς Μαιναλίας dixit Thucyd. V. 64. Ab Euripide scribi non potuit, quod Salmasium sequuti Berkel. et Holstenius velut Euripideum excitant ex hujus Oreste 1684. Tragicum scripsisse suspicor: Κεκλήσεται δὲ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον, Ἀζᾶσιν Ἀρκασίν τ' Ὀρέστειον πέδον. In ejusdem Electra Castores ad Oresten 1273., Σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς Οἰκεῖν, Λυκαίου πλησίον σηκώματος. Ἐπώνυμος δέ σου πόλις κεκλήσεται. VALCK.

5. τῶν περιοίκων Λακεδαιμ.] Quum in rebus Laconicis frequentissima fiat mentio τῶν περιοίκων, incertos fluctuare miror viros eruditissimos, quinam per illos sint intelligendi. Duker. ad Thucyd. p. 510. in Addendis, *Heinsius,* inquit, *scribit* (in Notis ad Max. Tyr. p. 65.) *eosdem esse* περιοίκους *Lacedæmoniorum et* Εἵλωτας: *sed nondum mihi persuadet.* Prorsus diversi generis fuisse vel ex hoc liquet Herodoti loco, ubi quinque millia τῶν περιοίκων distinguuntur a quinque millibus Σπαρτιητέων, qui circa se singuli haberent septem τῶν εἱλώτων. Infra c. 28. in acie stetisse dicuntur Λακεδαιμονίων μύριοι: quorum dimidiam partem, ἐόντας Σπαρτιήτας,

ἐφύλασσον ista quinque et triginta millia τῶν εἱλώτων, ut levis armaturæ milites. Erant itaque Lacedæmonii οἱ περίοικοι, non εἵλωτες: hi servitutem serviebant; liberi erant οἱ περίοικοι. Εἵλωτες, si bello heris operam suam adprobassent, libertate donati Νεοδαμώδεις dicebantur: ab his etiam distinguuntur οἱ περίοικοι. Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 256, 15., σὺν αὐτῷ τῶν περιοίκων τινὲς, καὶ τῶν νεοδαμωδῶν οὐ πολλοί. Ubicunque in historia Græca περίοικοι vel junguntur vel opponuntur Spartiatis, Lacedæmonii sunt intelligendi, cujuscunque fuerint urbis Laconicæ cives, excepta Sparta, Spartiatarum imperio parentes. Scholiastæ Aristidæ MS. οἱ περίοικοι esse dicuntur οἱ περιοικοῦντες Σπάρτην τὴν μητρόπολιν. Τοὺς ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων dixit Xenoph. Ἑλλ. III. p. 294, 43. τὰ ἐν κύκλῳ τῆς Σπάρτης πολίσματα Pausan. VII. p. 555. Hæ civitates, ut olim erant Spartiatarum ὑπήκοοι, sic ævo quoque fuerunt recentiori εἰς Σπάρτην συντελοῦσαι, nisi quod ex istis decem et octo Augustus jusserit esse αὐτονόμους, Pausan. III. p. 265. Qui περίοικοι, iidem dicebantur et Λακεδαιμόνιοι et Λακωνικοί. Thucyd. IV. 8. οἱ Σπαρτιᾶται αὐτοὶ μὲν καὶ οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων εὐθὺς ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν Πύλον· τῶν δὲ ἄλλων Λακεδαιμονίων βραδυτέρα ἐγίγνετο ἡ ἔφοδος: quo loco οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων sunt utique Lacedæmonii. Cecidisse scribit in pugna Leuctrica Xenophon Ἑλλ. VI. p. 349, 7. τῶν συμπάντων Λακεδαιμονίων ἐγγὺς χιλίους,—αὐτῶν Σπαρτιατῶν περὶ τετρακοσίους: ubi αὐτοὶ Σπαρτιᾶται *genuini* sunt *Spartiatæ*, τὸ καθαρῶς Σπαρτιατικὸν Maximo Tyrio p. 347. Thucydidi Lacedæmoniorum duces memorantur, VIII. 22., Εὐάλας Σπαρτιάτης et Δεινιάδας περίοικος: id est Λακεδαιμόνιος, ut eidem, præter alios, Theramenes dicitur Λακεδαιμόνιος, Dercyllas autem ἀνὴρ Σπαρτιάτης. Qui sæpe dicitur Ἀσιναῖος Xenophonti in Κύρου Ἀναβάσει, Neon est Λακωνικὸς, VII. p. 235, 31. conf. V. p. 204, 9. VALCK. De Periœcis Lacedæmoniorum nonnihil dictum ad VI. 58, 14. SCHWEIG.

12 2. Hîc Argis missus ad Mardonium nuncius adfirmat lib. VII. 150. conmemorata. WESS.

13 1. διὰ παντὸς τοῦ χρόνου] *Omni illo tempore*, quo in Attica armatus consederat. Necessum enim non puto, διὰ παντὸς cum Reiskio in διάγοντος aut προϊόντος converti. Immo, si S.

consentaneos nancisceretur, διὰ παντὸς sufficeret. Æschylus Prometh. 283. τοὺς σοὺς δὲ πόνους χρῄζω διὰ παντὸς ἀκοῦσαι, quod in scholiis δι' ὅλου, sed idem ac *omni modo*. WESS.

14 2. ἐβουλεύετο, θέλων,] θέλων, damnatum a Brit. et docto viro, geminum habere videtur S. Paulli Epist. ad Coloss. c. 2, 18. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων, i. e. *cupide*. Θέλων sane *cupiditatem* et *lubentiam* quandam in Æschyli fabulis ostentat sæpe numero. Θέλων δὲ τῶνδε πεύσεται λόγων, *cupide libenterque audiet*, Choëph. 791. Plura apud Abreschium Anim. in Tragicum illum lib. II. 14. Quare ἐβουλεύετο θέλων, *cupide consultabat*. WESS. " Θέλων suspectum: dixerat " Reiskius: Ego quidem quid sibi velit non intelligo." Et Schulzius, Wesselingii Notam respiciens; " Quid vero " est, inquit, ἐβουλεύετο θέλων? Num potest μὴ θέλων quis- " quam βουλεύεσθαι? Nemo unquam, opinor, ita dixit." Itaque ille, ut nos, Schæfero calculum adponens, verbum illud, quod uno codice excepto alii omnes constanti consensu exhibent, ejecit. Quod ego, denuo hunc locum expendens, factum nollem: et θέλων omnino restitutum auctori velim. Scilicet, non juncta debebant intelligi ἐβουλεύετο θέλων: quod perspecte videns H. Stephanus, verbo θέλων commatibus utrimque intercepto, sic ediderat: ἐβουλεύετο, θέλων, εἴ κως etc. quam distinctionem orationis ipse etiam Wesselingius cum aliis post Stephanum editoribus tenuit. Et nonnihil quidem impeditum videri poterat hoc dicendi genus, nec tamen incongruum Herodoti stylo: valetque idem ac si dixisset, θέλων τούτους πρῶτον ἑλεῖν, ἐβουλεύετο εἴ κως etc. *cupiens hos primum capere, deliberavit quo pacto id efficeret*. SCHW.

15 2. ἐν Σφενδαλέας] Hujus pagi, quem [monente Stephano Byz.] tribus fuisse novimus Hippothoontidis, nusquam alibi fit apud historicos veteres aut oratores mentio. In proximis nomen urbis Bœotiæ non tam diu hærere debuerat perverse scriptum: *Scolon* recte dederat Valla, cujus ductu pro ἐς Κῶλον scribendum ἐς Σκῶλον. Urbis aliunde notissimæ ubi meminit Polyænus II. 1, 11. ista primum dederat Casaub. Ἀγησίλαος δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας τὴν κατὰ Σκῶλον πάροδον—διῆλθε: absurdam nobis lectionem ex mss. vulgavit Maasvicius: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας ἡμέραις δύο: tribus duntaxat literis repetitis

prior lectio hunc in modum fuerat adjuvanda: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἐν ᾱ (id est ἐν μιᾷ) ἀνύσας: certam præstat emendationem in eadem historia Xenoph. Ἑλλ. V. p. 336, 13. δυοῖν ἡμέραιν ὁδὸν ἐν μιᾷ κατανύσας—ἔφθασεν ὑπερβὰς τὸ κατὰ Σκῶλον σταύρωμα. Paulo post apud Herod. scribendum suspicor, τῶν Θηβαίων —ἔκειρε τοὺς χώρους, οὐκὶ κατὰ ἔχθος αὐτέων. VALCK. Neutiquam sollicitari vulgatum consentientibus libris οὔ τι debuit, quod idem ac οὐ vel οὐχὶ aut οὐκὶ valet. Sic II. 46. III. 36. IV. 148. et sæpius alibi. SCHWEIG.

6. Illud τεῖχος τετράγωνον, inpedimentis rebusque pretiosioribus servandis munivisse Mardonium, Plutarchus adseverat. WESS.

7. Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος] Constituunt Græci libertatis vindices infra c. 86., a Thebanis exposcere τοὺς μηδίσαντας, in primis Τιμηγενίδην καὶ Ἀτταγῖνον: qui duo hinc in catalogo proditorum Græciæ locum invenerunt apud Pausan. VII. 10. ubi merito Sylburgius vulgato nomini Ἀτταγῖλος rectius judicat Ἀτταγῖνος: quod similis formæ nomina satis tuebuntur, Ἀνθρωπῖνος· Ἀγαθῖνος· Φιλῖνος· Ἀρχῖνος· Εὐπαλῖνος· Χαρωπῖνος: duo postrema præbet Herod. III. 60. V. 99. Attagini nomen Casaubonus Athenæo restituit huc spectanti IV. p. 148. F. Μαρδόνιον εἱστίασε μετὰ τῶν ἄλλων πεντήκοντα Περσῶν Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος, ὅν φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐννάτῃ μεγάλως πλούτῳ παρεσκευάσθαι: in quibus Athenæum memoria lapsum putat vir magnus, cum Nostro dicatur Attaginus παρεσκευασμένος μεγάλως, *se magnifice rebus instruxisse necessariis*, ut Persas posset δέξασθαι μεγαλωστί. VALCK.

16 7. ἀμήχανον ἀποτρέψαι] Repetit ex oratione Cambysis lib. III. 65. ἐν γὰρ τῇ ἀνθρωπηΐῃ φύσει οὐκ ἐνῆν ἄρα τὸ μέλλον γίνεσθαι ἀποτρέπειν. In quam sententiam Joseph. Bell. Jud. VI. 5, 4. Ἀλλὰ οὐ δυνατὸν ἀνθρώποις τὸ χρεὼν διαφυγεῖν, οὐδὲ προορωμένοις. Æschylus Suppl. vs. 1055., Euripides, Sophoclesque abs Rittershusio laudantur ob similia dicta ad Phædri Fabul. lib. II. finem. WESS.

Ib. ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπῳ] Hinc ista Stobæus retulit in tit. CV. p. 567. Homericam Persæ tribuit Herodotus sententiam, cujus auctor fertur Apollo Pythius Æliano περὶ Προνοίας apud Eustath. in Il. ζ'. pag. 522, 53. Hanc suo

quisque more sæpius expresserunt poëtæ. Velut vulgare dictum mulieribus ubi tribuit M. Antonin. VII. 46., ὅτι τὴν εἱμαρμένην οὐδεὶς ἂν ἐκφύγοι: multa notat Gataker. VALCK.

9. Miror quod legitur de Thersandro, ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγει ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους: cur enim obsecro πρὸς ἀνθρώπους? Frequens et hic suspicor hærere vitium, corrigendumque πρὸς ἄλλους, ut *aliis ista narrasse* dicatur ante Thersander, quam apud Platæas decertaretur. Inter voces ἄλλους et ἀνοῦς, sive ἀνθρώπους, perexigua fuit olim scribendi differentia: videtur Valla illud ipsum in suo quoque cod. reperisse; vertit enim: *ipsum hæc statim aliis enarrasse.* Quod in ed. Gronov. his fuit substitutum, *per homines sparsisse,* nunquam, ut equidem puto, dici potuit λέγειν πρὸς ἀνθρώπους. Hinc valde discrepant locutiones ἐκφέρειν εἰς τοὺς πολλοὺς, vel εἰπεῖν, vel λέγειν εἰς πάντας, similesque. Rarius illud Sophoclis apud Stob. pag. 579, 1. Μὴ σπεῖρε πολλοῖς τὸν παρόντα δαίμονα, pro εἰς πολλούς: ut ibidem vs. 11. legitur consueto more, Ἐκμαρτυρεῖν γὰρ ἄνδρα τὰς αὑτοῦ τύχας Εἰς πάντας ἀμαθές. VALCK. Quidni vero πρὸς ἀνθρώπους feramus, quod communi consensu libri præferunt omnes? SCHWEIG.

17 2. Consentiunt in σφόδρα et Wesselingii et Stephani codices, itemque nostri omnes: ut merito mireris, unde nam Aldus μεγάλως arripuerit. Sed, utrum istorum verborum præferas, parum refert. Equidem in re ipsa et in totius pericopæ sententia adhæsi. Nec enim video quo pacto hæc cohæreant, μοῦνοι δὲ Φωκέες οὐ συνεσέβαλον, ἐμήδισαν γὰρ δὴ σφόδρα (sive μεγάλως) καὶ οὗτοι, præsertim si post οὗτοι intercidatur oratio. Saltem ἐμήδιζον μὲν γὰρ exspectasses, et dein οὐκ ἑκόντες δὲ, quod in Vallæ Latinis est, *non tamen voluntarii.* Denique et illud omnino mirum accidit, quo pacto, quos ait scriptor *castra Mardonii, unos ex omnibus, non esse secutos, et invitos cum eo fecisse,* eosdem tamen dicat σφόδρα aut μεγάλως *Medis studuisse:* quod si abesset adverbium, nulla admodum difficultas superesset. SCHWEIG.

3. ἐπ' ἑωϋτῶν] Nostri Amazones IV. 114. οἰκέωμεν ἐπ' ἡμέων αὐτέων, *habitemus seorsum;* et IX. 37. εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἑωϋτῶν μάντιν. WESS.

18 1. ἀντίοι ἕστασαν] Ferre possum, non pugnaturus, si cui

ἀντίοι ἔστησαν blandientur. Euripides Orest. 1460. Ὡς κάπροι δ' ὀρέστεροι Γυναικὸς ἀντίοι σταθέντες. Ferre autem minime queo, πάντῃ συστρέψαντες mutari. *Conglobarunt se* Phocenses, inpetum irruentium excepturi. Tales fere συστραφέντες εἰς ἱκανὸν πλῆθος Diodor. III. 36., et infra c. 61. συστρεφόμενοι. Vide Valcken. ad I. 101. WESS. Intactum relinqui debuerat συστρέψαντες ἑωϋτούς: *quum se in unum conglobassent*, Livio VIII. 11. VALCK.

19 2. καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν] Frustra τῶν ἱρέων corrigitur. Latinis *victima cæsa litat*, ut Martiali X. 73. *Victima diti patri cæsa litavit*, recte Grævius in Suetonii Oth. c. 8. Vide Oudendorpium ad Lucan. VI. 524. Græcis itidem, quoties fausta exta ostentat, καλλιερεῖ. Noster c. 37. ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε—οὔτε αὐτοῖσι Πέρσῃσι, videlicet τὰ ἱρά: et c. 95. τοῖς δὲ Ἕλλησι ὡς οὐκ ἐκαλλιέρησε. Docte super verbo Scholiastes in Gregor. Nazianz. Stelit. II. p. 87. Sequens ἱρὰ ποιήσαντες consimile habet ἣν θυσίην τις δημοτελῆ ποιέηται VI. 57. et IV. 60. θυσίη ἐρδομένη. Alia hoc de genere Casaubon. Animadv. in Athen. XIV. 23. [ad p. 660. a.] WESS. Vide ad VII. 134. notata. SCHWEIG.

4. ὡς—ἀπίκοντο—ἐς Ἐρυθρὰς] Huc antequam cum ceteris Græcis venirent Athenienses, in Isthmo jusjurandum jurasse perhibentur libertatis defensores, cujus formulam exhibet Diodor. Sicul. XI. 29. Sed, ab Atheniensibus illam fuisse confictam, non immerito credidisse videtur Theopompus: vid. Wessel. ad Diodor. quæque ad Herod. notata sunt V. 102. VALCK.

20 1. Si Μακίστιον adpellarint, quomodo meliores schedæ, spectarunt fortasse suum μάκιστος, ad viri magnitudinem indicandam: verum arduum hoc definitu. Memorant hominem Pausanias, Plutarchus, alii, Μασίστιον adpellantes, Tzetzes quoque Chiliad. I. 993., turpiter tamen eundem ac Xerxis fratrem Masistam, quo de c. 110., arbitratus. WESS.

21 3. δέκεσθαι μοῦνοι, ἔχοντες etc.] Hæc ita nexuit Aldus et Valla, commodius, me judice, vulgata interpunctione post δέκεσθαι. *Soli Megarenses equitum impressionem sustinere haud valebant*, hinc nuncius ad Pausaniam. Atque hoc Diodorus XI. 30. et Plut. Aristid. p. 326. E. clarissime. Falsum

præterea, solos tum Megarenses stationem, sibi principio contributam, tutatos. WESS.

22 2. προέχων τῶν ἄλλων] *Præ aliis eminens* in Latinis: melius, quæ et Pavii observatio, *præ aliis longius provectus:* sequentia suadent; nam si in media suorum turma Masistius cecidisset, illud ignorare ipsius equites non potuissent: et ignorarunt tamen. Talem, ceteros præeuntem, equum Poëta Iliad. ψ'. vs. 453. ἵππον ἀριπρεπέα προὔχοντα dixit. Inspice Eustathium, προελαύνοντα explicantem, p. 1303, 37 = 1417, 32. WESS.

Ib. ἵσταται ὀρθὸς καὶ ἀποσείεται] Ut VII. 88. *equus* στὰς ὀρθὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεα. Proprium hac in re verbum adhibuerunt Xenoph. et Clemens Alex. loco quem eleganter H. Steph. emendavit Schediasm. V. 19. Talis equus Platoni obversabatur in Gorgia p. 484. A., cui φύσιν ἱκανὴν ἔχων ἀνὴρ dicitur πάντα ταῦτα ἀποσεισάμενος καὶ διαῤῥήξας, etc. respicit enim in istis Homerica ex Il. ζ'. 507. Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος—Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει πεδίοιο κροαίνων: ubi legebatur olim Δεσμὰ διαῤῥήξας, ut liquet ex Etymol. p. 51, 12. VALCK.

4. ὀφθαλμὸν] Plutarchus Aristid. p. 327. B. τοῦτον μὲν ἢ τὸ κράνος ὑπέφαινε τὸν ὀφθαλμὸν ἀκοντίου στύρακι παίων τις ἀνεῖλεν. WESS.

6. ἐπόθεσαν] Hanc verbi scripturam cuncti offerunt codices. Sermonis genius postulabat ἐπόθησαν: a quo deflecti posse, sicuti in similibus subinde, Porti doctrina fert. Macula si sese nulla adspersit, *absentis desiderio tacti* fuerunt. De Cambyse III. 36. ἐπόθησέ τε δὴ τὸν Κροῖσον οὐ πολλῷ μετέπειτα χρόνῳ. Estque istud sanequam præstantius invento Gronoviano ἐπύθεσαν, quod valde metuo ut Græcæ habeatur monetæ, et unquam *intra mare Ionium et Thessalium*, uti alia in re notatum memini, *auditum sit.* WESS.

23 1. ἀλλὰ πάντας] Elisam a vicina ἀλλὰ voculam ἅμα plures forte codices hîc dabunt, ἀλλὰ ἅμα πάντας, ut in Anglicanis invenit Wasse: vid. ad Thucyd. III. 24. Eandem hîc a Valla lectam vidit Koenius; requirit illam oppositum, οὐκ ἔτι κατὰ τέλεα προσελαύνοντας τοὺς ἱππέας *videbant Athenienses,* ἀλλὰ ἅμα πάντας, *omnes simul irruentes;* non, ut ante, κατὰ

τέλεα. Inter varios significatus vocis τέλος Eustathius ad Il. κ΄. 56. primum ponit τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα, *turmam militarem:* τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων ex Herod. IX. 41. excitat Thom. M. in Τέλη. Libro VII. 211. Persæ dicuntur καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες. Vid. Wasse ad Thucyd. II. 81. VALCK.

4. ἀποστήσαντες ὦν] Reiskius scribi jussit ἀποστάντες, aut ἀπονοστήσαντες: satis pro imperio. Adsciveris ἑωϋτοὺς, idem erit ac ἀποστάντες, quæ Abreschii quoque mens. Diodorus I. 56. ὁ δὲ Σεσόωσις ἀποστήσας τὰ πλήθη etc. WESS. De peditatu fortasse non dicturus fuerat ἀποστήσαντες. Equites, ut ἐλαύνοντες et προσελαύνοντες vulgo dicuntur, subintellecto nomine τοὺς ἵππους: sic etiam ἀποστήσοντες dici potuerunt. SCHWEIG.

24 1. πένθος ἐποιήσαντο Μασιστίου etc.] Luctum barbaricum super Masistio hinc et ex Plutarchi Arist. p. 327. descripsit Brisson. Regn. Pers. lib. II. 206. et Perizon. ad Æliani Var. VII. 8. WESS.

25 2. τῶνδε εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίεον] Lacunæ nulla supererit suspicio, neque supplementis egebimus, si, voce καὶ, quam ejecit Gronov. reposita suo loco, sic ista legantur: τῶνδε δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίεον, καὶ ἐκλείποντες τὰς τάξις, ἐφοίτεον θεησόμενοι Μασίστιον. Τῶνδε, id est μεγάθεος εἵνεκα καὶ κάλλεος: ταῦτα ἐποίεον, nempe τὸν νεκρὸν παρὰ τὰς τάξις ἐκόμιζον. In Homeri Il. χ΄. 369., Hectoris cadaver περίδραμον υἷες Ἀχαιῶν, Οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν Ἕκτορος: ubi quæ proxima succedunt, nec Græcis videntur neque Homero digna, lecta tamen et Dioni Chrys. p. 180. D. conf. p. 273. C. D. VALCK. Ut τοῦ δὲ VIII. 85. idem valet ac τούτου δὲ, sic h. l. τῶν δὲ idem ac τούτων δέ. Sententiam commode Valla his verbis expressit: *Quod ideo faciebant, quia cuncti relictis stationibus ad intuendum Masistium pergebant.* Nempe caussa, cur id fecerint, verbis illis ἐκλείποντες τὰς τάξις etc. continetur: ac potuerat, si explicatius loqui voluisset, dicere ὅτι ἐκλείποντες, quemadmodum VIII. 85. τοῦ δὲ μέμνημαι τουτέων μόνων, ὅτι etc. sed omissa, ut sæpius alibi, conjunctiva particula, major quædam vis ac vividior color accedit narrationi. SCHWEIG.

5. παρὰ Ὑσιὰς etc.] Ductus itineris *præter Hysias* in agrum Platæensem ferebat: recte proin scripti libri. Vide V. 74. VI. 108. et Thucydid. III. 24.; ubi Wasseus τῶν Νυσίων πλησίον in Plut. Aristid. p. 325. E. præclare integravit, heroëm Androcratem ejusque fanum docte illustrans. WESS.

26 2. αὐτέων ἑκατ.] Nihil interest, sic legatur, an ex cod. Steph. αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας. Scripserat, opinor, Plutarch. t. I. p. 326. A. Ἀθηναίοις δὲ Τεγεάται περὶ τάξεως ἐρίσαντες ἠξίουν, ὥσπερ ἀεὶ Λακεδαιμονίων τὸ δεξιὸν ἐχόντων κέρας, αὐτοὶ τὸ εὐώνυμον ἔχειν. *Sinistrum*, ut ἀριστερὸν et εὐώνυμον, sic per εὐφημισμὸν sæpius etiam ἕτερον dicebant. VALCK. At ἕτερον κέρας utrumlibet intelligitur, sive sinistrum, sive dextrum. Vide infra. SCHWEIG.

3. ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξιος.] Sic Tegeatæ postea ἀξιονικότεροί εἰμεν Ἀθην. ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν: et Athenienses, c. 27. ἆρ' οὐ δίκαιοί εἰμεν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν. Hinc in Plutarchi Aristide p. 326. A. Ἀθηναῖοι Τεγεάταις περὶ τάξεως ἐρίσαντες. Lis erat non adeo de loco, quem obtinerent, sed *utri cornu alterum in hostem ducerent*. WESS.

Ib. τὸ παλαιὸν] Anceps electio est. Scriptor τὸ πάλαι deposuit IV. 180. VII. 142. IX. 73.; τὸ παλαιὸν VII. 129. Similis discordia VII. 74. electurum frustratur. WESS.— Ubi alii codices nude πάλαι, alii τὸ πάλαι exhibent, ut VII. 74., ibi Herodoteum τὸ πάλαι censeri debet. Ubi vero, uti hoc loco, plures τὸ παλαιὸν, et alii τὸ πάλαι, ibi istud, utpote paulo rarius, scriptori videtur acceptum ferendum. SCHWEIG.

Ib. ἐπεί τε Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο] ἐπεί τε plenius, et plane Ἰακὸν, teste Eustathio ad Hom. p. 1158, 39. WESS. Utique Ionicum et Herodoteum est ἐπεί τε pro nudo ἐπεί: at de ea voce apud Eustath. loco citato (Iliad. p. 1215, 33.) non agitur, sed de Ionico εἶτεν et ἔπειτεν, pro communi εἶτα vel ἔπειτα. SCHWEIG.

4. τότε ὧν λόγος Ὕλλον ἀγορεύσασθαι etc.] Quæ de Hyllo narrantur Heraclida, certis sub conditionibus ad singulare certamen Peloponnesiorum præstantissimum provocante, comparari poterunt cum Diod. Sic. IV. 58. Sed juxta

Diodorum, Hyllo cadente, intra annos quinquaginta non reverterentur in Peloponnesum Heraclidæ: verius ille scripsisset cum Herodoto, ἐντὸς ἐτῶν ἑκατὸν, judice viro summo ad Diodor. Conf. Meurs. de Regno Laced. cap. 7. Hyllum occidisse dicitur apud Herodotum Tegeatarum rex Ἔχεμος ὁ Ἠερόπου τοῦ Φηγέος: ultimo nomini Κηφέος substituendum ex Pausania aliisque monuit Palmerius. VALCK.

5. ἑκατόν τε ἐτέων] Errat aut corruptus est Diodorus IV. 58., convenisse adfirmans, μὴ κατιέναι τοὺς Ἡρακλείδας εἰς Πελοπόννησον ἐντὸς ἐτῶν πεντήκοντα. In centum annis, uti ibi docui, aliorum congruit consensio, ipseque eventus. Ceterum Echemus, qui Hyllum ex provocatione dejecit, Aëropi filius, perperam Φηγέος Phegei nepos perhibetur. Avus erat Κηφεὺς apud Pausan. VIII. 4. Quod quidem librariorum delictum viri doctissimi, Palmerius, Th. Rykius, P. Burmannus et alii redarguerunt. WESS.

10. ἡμέας δίκαιον ἔχειν—ἤπερ Ἀθηναίους] Maluit δικαιότερον Pavius, ut ἀξιονικότεροι antea, et postea c. 28. ἀξιονικοτέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἤπερ Ἀρκάδας. Quæ sane frequentior in talibus norma. Contingit tamen, ut absolutum conparati et vicissim sedem teneat. Sic στιβαρώτερον loco στιβαροῦ in Apollon. Rh. III. 1056. Δικαιότερον ἀντὶ δικαιοτάτου Diodor. XIII. 30., ἀλλοτριώτατος Musa III. 119., nec fugit magnum Animadversorem in Athen. XIII. 1. WESS. Superlativum pro comparativo positum notavit Casaub. l. c. ad Athen. XIII. p. 558. A. quo genere enallages Noster, quum alibi, tum mox c. 27. utitur. Hîc est positivus loco comparativi, nempe subintellecto ante ἢ particulam (sicut frequenter in Græco sermone) adverbio comparativo μᾶλλον: sive, in eamdem quidem sententiam, ita intelligere malis, quasi dixissent ἡμέας δίκαιον ἔχειν, καὶ δικαιότερον ἢ Ἀθηναίους. SCHWEIG.

27 1. σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα—ἀλλ' οὐ λόγων] Apud Plutarch. t. I. p. 326. B. ἥκομεν, inquit Aristides, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάσοντες, ἀλλὰ μαχούμενοι τοῖς πολεμίοις. Hîc σύνοδον aiunt μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι, ἀλλ' οὐ λόγων. Livii XXXII. 34. *Phæneas, non in verbis rem verti, ait.* Cleonnis Diodori t. II. p. 638, 66. πρόκειται ἀγὼν οὐ λόγων, ἀλλ' ἔργων. Euri-

pidis Eteocles Phœn. 591. Μῆτερ, οὐ λόγων ἀγών ἐστ'. Quod illic monitum, in istis loquendi formulis promiscue propemodum usurpari voces ἀγὼν, καιρὸς et ἔργον, monstrat Agesilai laudator p. 78., cui dicitur ille καρτερίᾳ μὲν πρωτεύων, ἔνθα πονεῖν καιρὸς, ἀλκῇ δὲ, ὅπου ἀνδρείας ἀγὼν, γνώμῃ δὲ, ὅπου βουλῆς ἔργον: quæ sophistam multo magis decent quam Xenophontem, in cujus scriptis nihil invenietur simile. VALCK.

2. ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι etc.] Laudabilia, quæ multis hic enarrant Athenienses, majorum suorum facinora, hinc paucis commemorat Plutarch. de Herod. Malign. p. 872. A., illos scribens Ἡρακλειδῶν τε μεμνῆσθαι, καὶ τὰ πρὸς Ἀμαζόνας πραχθέντα προφέρειν, ταφάς τε Πελοποννησίων τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων. Eadem illa magna cum laude celebrantur ab oratoribus; ab Isocrate in Panegyr. p. 51. et seqq., in Aristidæ Panathen. p. 201. etc. in Ἐπιταφίοις etiam λόγοις, quibus nomina præfiguntur Demosthenis et Lysiæ. VALCK.

3. ἐξελαυνομένους ὑπὸ πάντων etc.] Demosthenem Λόγου Ἐπιταφ. p. 746. πολλοὺς τῶν συγγραφέων ὑποθέσεις τὰ ἐκείνων ἔργα τῆς αὐτῶν μουσικῆς πεποιῆσθαι, hæc Musæ Herodoteæ spectare, non injusta suspicio est. WESS.

4. ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκρούς φαμεν] ἀνελέσθαι τοὺς τετελευτηκότας sive τοὺς νεκροὺς sæpe hac ipsa in re Isocrati Panegyr. p. 52. A., Plataic. pag. 306. D.; hæc νεκρῶν ἀναίρεσις Panath. p. 269. A. Præclare Lysias in Ἐπιταφ. p. 33. τοὺς Ἀργείων νεκροὺς ἔθαψαν Athenienses ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι, ubi Taylor. WESS.

Ib. τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσῖνι] Auctor Orationis inter Lysiacas secundæ p. 33., τοὺς Ἀργείων, inquit, νεκροὺς ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι: et hîc et apud Herodot. non templum designatur Eleusiniæ Cereris, sed *ipsa Eleusis* est intelligenda, pagus Attices nobilissimus; in locis etiam reliquis, quæ Taylor in alium putat sensum accipienda ad Lys. p. 105. Lysiam illic, vocibus aliter collocatis, scripsisse suspicor partim cum Palmerio: *sacra faciet rex*, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ ἱερῷ, τὰ δὲ ἐν Ἐλευσῖνι· καὶ τῆς ἑορτῆς ἐπιμελήσεται μυστηρίοις. Lex fuit Solonis, teste Andocide de Myst. p. 15.

τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων ἕδραν ποιεῖν ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ, apud Petitum in Legib. Att. p. 37. Meurs. Eleusin. cap. 15. Utrobique templum intelligitur, quod Athenis erat, isthoc nomine sæpe designatum, de quo Meurs. egit in Ceram. Gem. c. 15. VALCK.

5. ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πόνοισι] Τρωϊκοῖσι non sollicito, tametsi Cicero Nat. Deor. III. 21. *Heroicis temporibus*, et ἐν τοῖς Ἡρωϊκοῖς χρόνοις Diodorus XV. 79. Tu vide VII. 20. WESS.

6. Ista, οὐ γάρ τι προύχει (τουτέων ἐπιμεμνῆσθαι) explanavit A. Dounæus in Demosth. p. 29. VALCK.—Respondet fere Latinorum *nihil promovet*. Οὔ τι προέχει, proprie *non præstat, non melius est*, i. e. *nil juvat, inutile est*. Similiter comparativo utuntur, οὐ γὰρ ἄμεινον, pro οὐκ ἀγαθόν: et πλέον τι ποιεῖν, *utile quidpiam facere, proficere*. Item οὐδὲν προὔργου (et προὐργιαίτερον) ἐστί. SCHWEIG.

7. ὥσπερ ἐστὶ] Corrigit Abreschius οἷσπέρ ἐστι, leni, sed parum necessaria, medicina. Mox Μαραθῶνι sine præpositione (ad Aristophanis Acharn. 697. ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι et εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν, exemplum) unæ schedæ, quas jubeo valere. WESS.

Ib. ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου] Campus Marathonius præcipua semper fuit Atheniensibus gloriandi materies, quia hanc de Persis victoriam soli reportaverant. Ea de re loquenti Lycurgo c. Leocr. p. 162, 13. dicuntur οὐκ ἐπὶ τῇ δόξῃ μέγα φρονοῦντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ταύτης ἄξια πράττειν. Aristoph. Equit. 1331. Τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις, καὶ τοῦ 'ν Μαραθῶνι τροπαίου. De Æschylo morti vicino vid. Pausan. I. p. 35. Apud Thucydidem I. 73. Athenienses, φαμὲν Μαραθῶνι μόνοι προκινδυνεῦσαι τῷ βαρβάρῳ: ubi notat Wasseus. Hoc titulo Critiæ designatur urbs Athenarum apud Athen. I. p. 28. c. Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τρόπαιον. Nomen itaque Μαραθωνομάχων Atticis erat auribus jucundissimum; sed depravatis suæ ætatis moribus sæpius istius temporis Μαραθωνομάχους opposuit Aristophanes, et in Nub. 982. Acerbe Athen. VI. p. 253. F. ταῦτ', inquit, ᾖδον οἱ Μαραθωνομάχοι. VALCK.

Ib. ἐνικήσαμεν ἔθνεα ἕξ τε καὶ τεσσεράκοντα] Satis gloriose. Annumerantur nobis nationes, Dario vectigales, III. 90 seqq.,

isto numero plures. Illæ-ne vero Marathonium in campum contra Athenienses, et navibus quidem sexcentis, (VI. 95.) venerunt? Justius adjungitur, non profecto decere τάξιος εἵνεκα στασιάζειν: adesse enim, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάσοντας, ἀλλὰ μαχουμένους τοῖς πολεμίοις, uti Plutarch. Aristid. pag. 326. B. WESS.

8. ἵνα δοκέῃ] Scribendum arbitror ἵν' ἂν δοκέῃ: vel ἵνα δοκέει: jungitur enim ἵνα, significans *ubi*, ut apud alios, sic apud Herodotum, indicativo modo. In eamdem sententiam Aristides loquitur Plutarchi t. I. pag. 326. B. Τὴν ἀρετὴν οὐκ ἀφαιρεῖται τόπος, οὐδὲ δίδωσιν· ἣν δ' ἂν ὑμεῖς ἡμῖν τάξιν ἀποδῶτε, πειρασόμεθα κοσμοῦντες καὶ φυλάττοντες μὴ καταισχύνειν τοὺς προηγωνισμένους ἀγῶνας. Apud eumdem t. II. p. 208. D. Agesilaus, δείξω, inquit, ὅτι οὐχ οἱ τόποι τοὺς ἄνδρας ἐντίμους, ἀλλ' οἱ ἄνδρες τοὺς τόπους ἐπιδεικνύουσι. VALCK.

28 2. In septenis Helotis, singulos Spartiatas stipantibus Plutarch. Malign. p. 871. E. et Aristid. p. 325. A. nihil discordat. Vide supra c. 10. WESS.

4. παρὰ δέ σφι εὕροντο—ἑστάναι Ποτιδαιητέων etc.] *Corinthii a Pausania impetrarunt, ut juxta ipsos starent Potidæenses.* Nempe Corinthiorum colonia Potidæa erat. Vide Thucyd. I. 56. SCHWEIG.

7. Παλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης] Justissime. Vallæ *Pallenenses* in Cephallenia nulli. Quarta urbium insulæ Πάλη, cives Thucydidi Παλῆς Attica dialecto I. 27., aliis Παλεῖς, Ionibus Παλέες. Lege Palmerii Græc. Ant. IV. p. 528. Pausanias catalogo Græcorum, contra Mardonium ad Platæas consistentium, Palenses non inseruit, sed alios, hic neglectos, V. 23. WESS.

29 1. σύμπαντες ἐόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες etc.] In hoc numero gravis armaturæ militum 38700. nihil inesse vitii liquet e sequentibus; primum enim præter illos ψιλοὶ memorantur cum Spartiatis missi Helotes 35000, tum ceterorum Græcorum ψιλοὶ 34500. hi universi conficiunt 108200., quibus adjuncti tandem 1800 Thespienses summam implebant 110000. Herodotus infra: [cap. 30.] σὺν Θεσπιέων τοῖσι παρεοῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἕνδεκα μυριάδες. De his Græciæ libertatis statoribus intelligo Diodor. Sic. XI. 30. ἦν δὲ ὁ σύμπας ἀρι-

θμὸς τῶν Ἑλλήνων εἰς δέκα μυριάδας: qui forsan etiam scripserat εἰς ἕνδεκα: sed, quod addit, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πεντήκοντα, longius etiam ab Herodoto recedit; juxta quem [c. 32.] illic βαρβάρων ἔσαν τριήκοντα μυριάδες, præter Græcos Persarum partes sequutos, quorum ad Platæas fuisse Noster suspicatur πέντε μυριάδας. Nostro loco memoratos ὁπλίτας 38700 ego quidem in capite superiori memoratis non reperio, verum duntaxat 29700. Utrum in Æginetarum numero, an et alibi vitium hæreat, si codices vulgatis congruunt, non facile definiri poterit. Ad ista Herodoti Pausaniæ catalogum V. 23. comparanti occurrent inter illos, qui Πλαταιᾶσιν ἐμαχέσαντο ἐναντία Μαρδονίου τε καὶ Μήδων, quorum nulla fit in hac Herodoti recensione mentio, Κεῖοι, καὶ Μήλιοι,—Τήνιοι,—καὶ Νάξιοι καὶ Κύθνιοι. VALCK. Quod in superiori capite se nonnisi 29700. ὁπλίτας memoratos reperisse vir doctissimus ait; si recte subduxisset calculos, eamdem summam 38700, quam præferunt Herodotei libri omnes, reperturus fuerat. SCHWEIG.

3. ὡς εἷς περὶ ἕκαστον ἐὼν ἄνδρα, πεντακόσιοι etc.] *Unus fere circa quemque virum, fuere* 34500. Si absolute et sine exceptione dixisset, *unus circa quemque virum*, numerus istorum leviter armatorum nonnisi 33700 fuisset. Nunc intelligi par est, (quod etiam alioquin credibile erat) nonnullis ex numero ὁπλιτῶν, de quibus hic agitur, duo aut plures leviter armatos, aliis vero nullum fortasse, præsto fuisse. SCHWEIG.

4. καὶ ἐννέα χιλιάδες] Utrum scribarum socordia, an alia culpa, hæc in codicibus paucis non adpareant, quærere nolo. Absunt male, si τῶν ψιλῶν præscriptus numerus labe caret. Potest disputari, cum Spartani (erant autem ad quinque millia) septenos, et Græci reliqui singulos juxta se ψιλοὺς viderint, amplior-ne levis armaturæ militum catalogus poni debuerit? Nihil tamen membranæ isthic innovant. WESS. Vide proxime ante a nobis notata. SCHWEIG.

30 3. ὅπλα δὲ οὐδ᾽ οὗτοι εἶχον] *Qui nec ipsi arma habebant* interpres; cui quidem *arma* si *clypei* fuerint, uti nonnunquam Latinis, monente Salmasio ad Fl. Vopisci Aurel. c. 7., insons erit. Revera hi Thespienses in *levi* erant *armatura*,

οὐκ ἐν ὅπλοις, quales in Heliodori Æth. IX. p. 428. Pausanias illos ὅσον τῶν ὅπλων τῇ σκευῇ κοῦφον lib. IV. 29., hos Polybius crebro τὰ βαρέα τῶν ὅπλων I. 76. adpellat. Conf. ad Diodor. XIV. 23. WESS.

31 1. ὡς ἀπεκήδευσαν Μασίστιον] *Cum Masistii mortem lugere desierant.* Publicum Persarum luctum supra narravit c. 24. Verbum Ἀπεκήδευσαν, Porto non intellectum, omissum in H. Stephan. Thes. recte Gronovius vertit *eluxerunt.* Istam multis verbis vim indit præpositio ἀπό. In Thucydid. II. 61. ἀπαλγήσαντας recte παυσαμένους ἀλγεῖν e scholiis interpretatur Suidas, qui conferri poterit in Ἀποπεπόνηκας· Ἀποκεκραιπαλισμένος· Ἀπομηνίσας· et in Ἀποσπουδάζειν: horum primum Ἀποπεπόνηκας ex Aristoph. est Thesmoph. 252. Luciani Lexiphanes §. 4. ἀπερυθριάσαι ποιήσει τοὺς ὀφθαλμούς. Menander, Ἀπερυθριᾷ πᾶς, ἐρυθριᾷ δ' οὐδεὶς ἔτι, apud Stobæum p. 212, 50., in cujus p. 585. sic scribendi videntur Alexidis senarii: Πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποζέσαι Πρώτιστον, ἀφυβρίσαι τ' · ἀπανθήσαντα δὲ Σκληρὸν γενέσθαι, καὶ καταστῆναι πάλιν. VALCK. De Alexidis versiculis conf. Athen. lib. II. p. 36. e. SCHWEIG.

3. τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον] Sermo de Persis; quorum *quod robustissimum* contra Lacedæmonios Mardonius opposuit, quod infirmius vero contra Tegeatas. Nonne ergo ὅ τι μὲν ἦν αὐτῶν etc. quæ elegans Pauwii conjectio? Alioqui τὸ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ VIII. 34. WESS.

6. Ἀμπρακιήτας] Recte hic et c. 28. ex Ionum ore, quo et Μαιῆται, Μαιῆτις, aliorum Μαιῶται ac Μαιῶτις, IV. 123. Scio Stephani Byz. decretum in Ἀμβρακία probari ab S. et V., quod in Ionia invalidum justius sprevissent. WESS.

8. περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημένοι] Solet montis nomen ita scribere; participium, postulante sermonis indole, itidem. Vertebant, *apud Parnassum deprehensi:* a quibus tandem? Κατειλημένοι, *conclusi conpulsique* erant. Supra VIII. 27. ἐπεί τε γὰρ κατειλήθησαν Phocenses ἐς τὸν Παρνησσὸν, et cap. 32. Error est librariorum, ἀπειλημμένους, κατειλημμένους, et ἀπειλημένους, κατειλημένους, confundentium. Vide lib. II. 141. IX. 69. etc. WESS.

32 2. οἵ τε Ἑρμοτύβιες etc.] De his II. 164. οἱ δὲ μάχιμοι αὐ-

τέων καλέονται μὲν Καλασίριες τε καὶ Ἑρμοτύβιες. Profecto non illi μαχαιροφόροι, quod vetus interpunctio volebat, nuncupabantur, sed armatura erant tali. Rem vidit G. Cuperus Epist. ad N. Heinsium, Syllog. Epist. Burmanni t. II. p. 690. WESS

4. ἐπεικάσαι] Dubitabam in Diss. Herodot., hoccine, an pristinum ἀπεικάσαι, amplecterer? Caussa ampliata, Gronovii in partes ivi. Inconcinnum huic certe loco ἀπεικάσαι, in assimilando et conparando solens: opportunius omnino videtur, ex melioribus advocatum membranis. Æschyl. Choëph. 976. φίλοι τε καὶ νῦν, ὡς ἐπεικάσαι πάθη: et Supplic. 252. καὶ τἄλλα πόλλ' ἐπεικάσαι δίκαιον ἦν. Sophocles Œd. Colon. 17. χῶρος δ' ὅδ' ἱερὸς, ὡς ἐπεικάσαι, βρύων Δάφνης: namque sic mss. H. Stephano notante. Eadem in fabula 147. δυσαίων, μακραίων τ' ἔθ', ὡς ἐπεικάσαι. In Trachin. tamen 144. Πεπυσμένη μὲν, ὡς ἀπεικάσαι, πάρει, nec citra codicum discordiam, qualis et in aliis. Illa vero Sophoclea absentiam τοῦ ἐστὶ ab S. legitimam declarant. Numerum autem exercitus Persici auctum qui cupit, Diodorum XI. 30. adeat. WESS.

33 2. καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων Κλυτιάδην] F. Ursinus, ad Ciceron. Divin. I. 41. τοῦ Ἰαμιδέων καὶ Κλυτιαδῶν citat, haud scio unde. Cicero ex P. Victorii, Ursini, P. Leopardi excellente auxilio: *Elis in Peloponneso familias duas certas habet, Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruspicinæ nobilitate præstantes.* Jam si Tisamenus fuerit Clytiades et τῶν Ἰαμιδῶν, quemadmodum apud Pausan. III. 11. oportet, adfinitate nexæ fuerint familiæ, paterque ejus ex Clytiadis. Vide sis Pet. Victorium Var. Lect. XIII. 15. et P. Leopardum Emend. IV. 18.; neque λεωσφέτερον prætervide, h. e. πολιήτην σφέτερον, uti deinceps. Reisk. disjuncta voce, λεῷ σφέτερον, alii conponunt Hesychii λεώλεθρος ἢ λεωκόρητος, παντελῶς ἐξωλοθρευμένος, quæ, modo λέως Ionibus et Hippocrati de Galeni et Erotiani opinione fuerit παντελῶς, aliorsum pertinebunt. WESS.

Ib. γένεος τοῦ Ἰαμιδέων etc.] Quum Elis in Peloponneso familias duas certas habuerit, Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruspicinæ nobilitate præstantes, ut scribit Cicero de Divin. I. 41., Tisamenum ἐόντα Ἠλεῖον, καὶ γένεος τοῦ Ἰα-

μιδέων, meo quidem arbitratu dicere non potuit Herodotus Κλυτιάδην: ut mirer de Clytidis et Iamidis agenti Leopardo Em. lib. IV. c. 18. hunc Herodoti locum mendæ non fuisse suspectum. Ad ista, γένεος τοῦ Ἰαμιδέων, adscribi potuit a lectore, οὐ Κλυτιάδην, sive ἢ Κλυτιάδην. Sed Iamidam fuisse Tisamenum liquet ex Pausan. III. p. 232.; qui, Herodotum in his sequutus, Τισαμενῷ, ait, ὄντι Ἠλείῳ τῶν Ἰαμιδῶν, λόγιον ἐγένετο: memorans item IV. p. 317. Εὔμαντιν ὄντα Ἠλεῖον τῶν Ἰαμιδῶν: VI. p. 454. Thrasybulum ex eadem familia, et p. 495. vatem Eperastum τοῦ Κλυτιδῶν γένους. Infra Herodoto, c. 37., Græcum vatem secum habuisse dicitur Mardonius Hegesistratum, ἄνδρα Ἠλεῖον τε καὶ τῶν Τελλιαδέων ἐόντα. Triplex hoc genus, οἱ Ἰαμίδαι, καὶ οἱ Τελλιάδαι, καὶ οἱ Κλυτιάδαι ubi memorantur Philostrato de Vit. Apoll. V. 25. infelix prostat Olearii conjectura, nescientis veram lectionem jam demonstrasse Kuhnium ad Pausan. p. 800. VALCK.

4. παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε etc.] Lucta victus abiit, ceteroqui quinquertio superaturus Hieronymum Andrium, Pausania testificante lib. III. 11. Vallæ in his lapsum indicavit Pavius, correxit Gronovius. παρὰ in talibus excludere, ex G. Budæi præcepto, Casaubonus ad Strabon. X. p. 700=456. docuit; quod Palmerium, nimium hic anxium, videtur (Exercit. ad Græc. Auctor. p. 40.) latuisse. Ecce tibi Demosth. in Aristocrat. p. 331. ed. Tayl. Κίμωνα—παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκαν ψήφους, τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι: *tribus exceptis calculis, ne capite lueret, Cimonem dimiserunt.* Accommodatissime, neque fugit Berglerum, Dio Chrysost. Or. IX. p. 141. D. ὥστε, ἔφη, παρ' ἓν μόνον βῆμα εὐδαίμων γέγονας: *uno gradu, quominus beatus censeare, vinceris.* WESS. Rariori hoc usu præpositionem παρὰ adhibuerunt Isæus et Demosthenes: ille p. 41, 36. παρὰ τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως, hic c. Aristocr. p. 436., Κίμωνα—παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκαν ψήφους τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι: hoc ante dixerat p. 430., τρεῖς δὲ μόνοι ψῆφοι διήνεγκαν τὸ μὴ θανάτου τιμῆσαι. Herodoti Tisamenus *Olympiacam quinquertii palmam* reportasset, nisi lucta fuisset ab Andrio Hieronymo superatus: παρ' ἓν πάλαισμα, *una lucta excepta.* Herodotea Pausanias explanavit p. 232., cujus

verba huc commode retulit Palmerius, frustra dubitans de loci integritate, quem non male Portus tractavit. VALCK. Eadem fere præpositionis παρὰ vis et ratio est in pervulgata formula παρ' ὀλίγον, *propemodum*, nempe *excepto minuto momento.* SCHWEIG.

6. ἀνετίμα] Verbum de mercatoribus eximie adhibitum *qui annonam incendebant*, Vallæ minus intellectum, recte jam ceperat Portus: ab Herodoto transsumsit Dion Cass. apud Suidam in Ἀνετίμων. Dionis enim esse locum monuit nuper Toupius Em. in Suid. p. 42. Apud eumdem Dionem XXXVIII. 5. Pompeius dicitur ἀνατιμῶν τε καὶ ἀποσεμνύνων ἑαυτόν. Idem illud frequentius dicebatur ἐπιτιμᾷν. vid. Ruhnken. ad Timæi Lex. p. 84. VALCK.

7. δεινὰ ἐποιεῦντο] Hoc multo tritius. Vid. c. 52. et 93. WESS. At vidimus tamen etiam III. 24. κλαιόντων καὶ δεινὰ ποιεύντων: et VII. 1. πολλῷ δεινότερα ἐποίεε. Quare videndum ne et h. l. ἐποίεε potuerit ferri, et hoc ipso, quod minus tritum est, debuerit etiam. SCHWEIG.

Ib. μετίεσαν τῆς χρησμοσύνης] Χρησμοσύνην interpretantur *oraculum*, quo jure, nescio. Spartani profecto Delphico vati longe erant addictiores, quam ejus ut responsa flocci facerent. Potius arbitror, usuram Tisameni, auxiliique ejus insuper habuisse, cum nimia sibi expeteret. Scito Heracliteæ philosophiæ quid κόρος καὶ χρησμοσύνη, *satias et indigentia*, fuerit, obiter Philo Jud. explicat lib. II. Allegor. p. 62. A., ubi Mangeius. WESS. Suffragatur Wesselingio Schneider in Lex. crit., citans etiam Plutarchi libellum de EI delphico c. 9. monensque *desiderium* etiam intelligi posse. Equidem hîc χρησμοσύνην, ut apud Poëtam μαντοσύνην, intelligendam putavi *vaticinandi artem.* Alteri tamen interpretationi patrocinari videtur quod ineunte cap. 35. legitur, Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ. SCHWEIG. Vide Matthiæ Gr. gr. 367. cum observ. editoris Britanni p. XLV.

Ib. μετιόντες] μετιέντες, *de sua pertinacia remittentes*, ex opinione Porti. Malui, codicibus monstrantibus, μετιόντες, *illum arcessentes*, sicuti III. 15., nec discrepat Abreschii conjectura. WESS.

8. οὐδ' οὕτω, ἔφη, ἔτι ἀρκέεσθαι] Hunc locum supra attigi ad lib. VII. c. 160. VALCK.

Ib. τὸν ἀδελφεὸν ἑωϋτοῦ Ἡγίην] Memorat Ἁγίαν, sive Ἀγίαν, μαντευσάμενον Λυσάνδρῳ in prælio ad Ægos flumen, nepotem Tisameni, Pausan. III. 11., unde usitatum familiæ id cognomen: hinccine vero Ἁγίαν τὸν ἡγούμενόν τινος Timæus Lexico suo p. 8. addiderit, in ambiguo Ruhnkenius jure reliquit. WESS.

34 1. ὡς εἰκάσαι βασιληΐην τε καὶ πολιτηΐην, αἰτεόμενος, *ut regnum et jus civitatis conparem, rogans.* Tisamenus jus Spartanæ civitatis quærebat, Melampus partem regni Argivorum: pares ambo cupiditate habendi, valde dispares in re desiderata. WESS.

4. τὸ τριτημόριον τῆς βασιλείας] Largiti sunt Melampodi, gratiam rependentes, Argivi τὰ δύο μέρη τῆς βασιλείας, Melampus vero cum fratre Biante portionem suam conmunicavit: hæc Diodorus IV. 68. Clarius Critici ad Pindari Nemeon. Od. IX. 30. purgasse Melampodem Prœtidas ceterasque furore agitatas μισθῷ τῶν δυοῖν μερῶν τῆς βασιλείας. Sibi servasse τὸ ἥμισυ, alterum dimidiatum Bianti ultro concessisse, ὥστε γενέσθαι τὴν ὅλην βασιλείαν τριμερῆ, Melampodidas, Biantidas, Prœtidas. Tot illic deinceps regiæ familiæ, sed legitimæ. Vid. Pausan. II. 18. WESS. Præter *dimidium regni,* quod sibi Melampus postulaverat, insuper fratri suo postulavit *tertiam regni partem,* nempe tertiam partem dimidiati regni quod Argivis superesset, adeoque sextam partem totius. Igitur, quandoquidem conditioni subscripserunt Argivi, accepit Melampus cum fratre quatuor sextas partes, id est duas de tribus partibus totius regni, ut Diodorus Sic. ait et Pindari Scholiastes. SCHWEIG.

35 1. μοῦνοι δὲ δὴ πάντων etc.] Neminem habuit Cragius, quem jure opponeret Herodoto, ut egregie Meurs. ostendit Misc. Lac. IV. x. Tisamenus et frater ejus Hegias sic in Laconicam fuere civitatem recepti, ut eodem uterentur jure, iisdemque gauderent privilegiis, quibus præ reliquis Lacedæmoniis fruebantur Spartiatæ. *Quibus Lacedæmonii victoriam reportarunt, quinque prælia* hinc eodem ordine recensuit Pau-

sanias III. p. 233. In ceteris nihil est difficultatis; quarto loco memoratum exercuit Kuhnium et Palmerium; hujus mihi in Herodoto verisimilis videtur conjectura, corrigentis Μεσσηνίων ὁ πρὸς τῇ Ἰθώμῃ: sed in Pausania neutrius placet tentamen. VALCK.

2. ὁ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ] Bellum Spartanis Messenii una cum Helotis, occupata Ithome, conflarant: isthîc res gesta in decem annos, longissime ab Isthmo. Thucydides I. 101. et Diodorus XI. 64. testes sunt. Ergo ὁ πρὸς τῇ Ἰθώμῃ, *ad Ithomen*, veritati, Palmerio Pavioque observantibus, congrueret. Pausanias, hæc Herodotea apertissime æmulatus, nonnihil inpedit, Laconic. c. 11. τέταρτον δὲ ἠγωνίσατο Tisamenus πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας ἀπὸ τῶν εἱλώτων. Isthmum enim Ithomenque pæne conjungit, nec sine suspicione reperti in Herodoto Ἰσθμοῦ, *Isthmi.* Sic maculæ origo Pausaniam anteverteret; namque mendam esse, nullus dubito. Illa vero Pausaniæ an extra labis culpam? Palmerius Exercit. ad Gr. Auct. p. 41. negat, scribendum opinatus, ἐξ Αἰθέου Ἰθώμην ἀποστησ. quoniam inter rebellantes, qui Ithomen occuparunt, apud Thucydidem Αἰθεεῖς, sive, uti Steph. Byz. citavit, Αἰθαιεῖς. At illorum Αἰθαία, *Æthæa*, oppidum, Ethnicographo auctore, non Αἴθεος. Pavius, cui Pausanias itidem vitio notabilis, fingebat πρὸς τοὺς ἐς Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας τῶν εἱλώτων. Ithomen Isthmi, quippe in Peloponneso atque intra Isthmum positam, discretamque tali notatione ab Ithome Thessaliæ. Bene ego memini, Ithomen montium (ὀρῶν ὁπόσα ἐντός ἐστιν Ἰσθμοῦ) nulli magnitudine concedere, ex Messeniac. c. 9.; Ithomen Isthmi non reminiscor. Si Pausaniæ voces ἐς Ἰσθμοῦ, ex corruptis Herodoteis fortasse additæ, abessent, in Pavii correctionem studio inclinarem. Alia Kuhnius. Quomodo autem cunque de Pausania statuetur, hic πρὸς τῇ Ἰθώμῃ, *ad Ithomen*, oportuerat. WESS. Quum articulum ignorent probati libri, paullo erat proclivior aberratio a πρὸς Ἰθώμῃ in πρὸς Ἰσθμῷ, quam a πρὸς τῇ Ἰθώμῃ in πρὸς τῷ Ἰσθμῷ. Quod si aliunde constaret, non solum Ἰθώμην, sed et Ἴθωμον nomen fuisse oppido, de quo agitur, aut saltem monti, cui illud adstructum erat; in promtu foret ut suspicaremur, ἐν Ἰθώμῳ scripsisse Herodo-

tum: quo posito, multo etiam proclivior futurus fuisset librariorum lapsus. SCHWEIG.

37 1. ἐχρέετο perperam mutabatur. Ἐχρέατο numeri multitudinis est, sicuti ἐκτέατο VIII. 113. παρηγορέατο V 104, bonis, uti arbitror, avibus instaurata. WESS.

Ib. Ἡγησίστρατον, ἄνδρα Ἠλεῖον] Mirum valde, Hegesistratum Ἀρκαδικὸν μάντιν Plutarcho dici t. II. p. 479. B., quem Elide ortum et Telliæ vaticini (lib. VIII. 27.) filium, aut nepotem certe, novimus. WESS.

3. πεισόμενος πολλὰ] Pristinum πησόμενος non abjiciebam in Diss. Herodot. ob Æschyli versum, πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε, μὴ πήσας μογῇς, Agamemn. 1633. et πήσασκε Etymologi p. 624, 50. Dicta non urgeo, quoniam πησόμενος ex πείσομενος scribarum sæpe peccato progignitur. Exempla in Heliodoro monstravi, nec repeto, hîc meliores codd. secutus. WESS.

4. ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ] Ξύλον σιδηρόδετον, cui vatis inserti innexique pedes, illustrat Petitus ad Leg. Attic. IV. 9. p. 461. et ad Act. Apostol. XVI. 24. Wetstenius aliique. WESS.

6. προσποιησάμενος ξύλινον πόδα] *Quum ligneum sibi pedem adscivisset.* Plutarch. de Frat. Amore p. 479. B. ὁ Ἀρκαδικὸς μάντις ἀναγκαίως πόδα ξύλινον προσεποιήσατο καθ' Ἡρόδοτον, τοῦ οἰκείου στερηθείς: sed Eleus fuit Hegesistratus vates, non Arcas. Hinc vero verbi medii potestas clarissime liquet: *alteri quid attribuere*, vel *acquirere*, Pausaniæ frequenter dicitur aliisque προσποιεῖν. VALCK.

7. συγκεκυρημένον] Portus ἔχθος συγκεκυρημένον idem esse, ac *odium casu fortuito susceptum*, patefecit. WESS. At nil opus est ut *fortuitum casum* urgeamus; quæ notio nec per se verbo huic inest, nec huic loco admodum congruit: satis fuerit intelligi *odium quod illi acciderat*, id est, *quod ille conceperat.* Possit tamen fortasse, nec incommode, cum Reiskio fere intelligi *odium quocumque demum casu ipsum inter et Lacedæmonios conflatum.* SCHWEIG.

8. κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων] Est idem ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους, de quo paulo ante: quo alia in re modo Diodorus Sic. XVII. 24. τὴν εὐεργεσίαν τῆς γυναικὸς, *benivolentiam erga mulierem*, ubi observata vide. WESS. Similiter

apud Nostrum III. 136. ἐκ ῥηστώνης τῆς Δημοκήδους, *indulgentia adversus Democedem.* Conf. Valck. ad VIII. 30. SCHWEIG.

39 2. αἳ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι] Aditum ex Cithærone Platæas versus Pausanias IX. 2. patefecit: Δρυὸς κεφαλὰς, *Capita quercus*, et fabulosam tituli originem Philostratus Icon. II. 19. fin. post Thucydid. III. 24. Τρεῖς κεφαλὰς non memini. Plura Bœotiæ loca sunt, raro apud alios obvia. Livii XXXV. 50. *Hermæum*, modo tamen bene habeat, ubi reperitur? Nam Ἕρμαιον ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας τόπος Eustratii, aut anonymi potius in Ethic. Aristotelis III. p. 46. a Liviano remotior. Ibidem ex Cephissodori lib. XII. περὶ τοῦ Ἱεροῦ πολέμου et Anaximenis IV. Rerum Philippi, Ephorique lib. XXX. dicuntur Coronenses cum Bœotiis ἐκ τοῦ μετὰ τοίχου in Phocenses pugnasse. Quale vero id oppidum? Μετάτοιχον nemo novit. Sit Μετάχοιον: quis illi testis, præter Steph. Byz. ex eodem Ephori lib. XXX.? Insunt illi narrationi historiam sacri belli et Onomarchum, qui semel ibi atque iterum mendosissime ὁ μόναρχος ὁ Φωκεὺς, spectanti, memorabilia conplura, sed aliena et nunc negligenda. WESS.

3. καὶ ἀνθρώπους] *Servos* qui intelligunt, fruantur arbitrio. Quem Galenus Præcognit. p. 458. suum dixerat οἰκέτην, de eodem μηδὲ ὁρῶντες τὸν ἐμὸν ἄνθρωπον ἐν Ῥώμῃ. Consimiliter alii, a doctis ad S. Lucæ Evang. c. XII. 36. advocati. Hîc nec excluduntur, neque soli in periculum veniunt. WESS.

5. ὡς δὲ ἄδην εἶχον] Excitat ista Suidas in Ἄδην, verbis subjecta Platonis e Charmide p. 153. c. ἐπειδὴ δὲ τῶν τοιούτων ἄδην εἴχομεν: cujus hæc sunt in fine lib. VII. de Rep. ἄδην ἤδη ἔχουσιν ἡμῖν οἱ λόγοι περί τε τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοῦ ὁμοίου ταύτῃ ἀνδρός. Frequenter obvia phrasis propria legitur potestate apud Athen. IV. p. 128. E. ὡς ἄδην εἴχομεν βρώσεως. Utitur Herodoteis Hemsterhusius ad Lucian. Nigrin. c. 13. VALCK.

41 1. οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν] Recte, ni fallor, corrigit in litteris ad me datis Koenius, οὐδὲν ἔτι πλεῦν ἐγίνετο τουτέων: quæ eadem infra leguntur c. 107; et c. 121.; nisi quod πλέον ibi sit pro

πλεῦν. VALCK. At Vide V. 120. et VI. 42. ibique notata. SCHWEIG.

1. ὡς δὲ ἑνδεκάτη ἐγεγόνεε ἡμέρη ἀντικατημένοισι ἀλλήλοισι] Duo forte postrema aliis etiam aberunt codicibus, Vallæ non lecta: jam ante dixerat c. 38., ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ. Paulo post Mardonius περιημέκτεε τῇ ἕδρῃ, *moram istam ferebat impatienter;* ut milites apud Thucyd. dicuntur ἀχθόμενοι τῇ ἕδρᾳ, V. 7. ubi notat Wasseus. VALCK.

2. Ἀναζεύξαντας—τὸν στρατὸν] Unicum talis structuræ exemplum in H. Stephani Thes. t. I. 1395. ex Musæ VIII. 60. μηδὲ—ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νῆας. Adstrui hoc potuerat, et cap. 57. ἀναζεύξαντας τὸ στρατόπεδον ἰέναι ἐς τὸ &c. Quem post paucissima videbimus χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοις, eundem parili forma τοῖς ἵπποις χόρτον Diodorus XVI. 41. χιλὸν κτήνεσι Philo Jud. Quod omnis Prob. Liber, p. 870. A. et Heliodorus Æth. VIII. p. 398. scripserunt. WESS.

4. καὶ Θηβαίων γνώμη] Adi ad cap. 2. Calliopes. Putes ex præcedente consultatione, et Artabazi (laudatissimi viri lib. VIII. 121.) sententia, uberem jam tum proditorum in Græciæ urbibus pullulasse proventum: qui quidem succrevit lætissime Philippi Macedonis ævo, quando Demosthenes Or. pro Coron. p. 145. παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, οὐ τισὶν, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως, φορὰν προδοτῶν, καὶ δωροδόκων, καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ἀνθρώπων, συνέβη γενέσθαι etc.; ubi Orator non diffitetur, superiore memoria haud paucos fuisse. Quin Herodoto horum aliquid suboluerit, haud negaverim. WESS.

5. ἐᾷν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι] Postremum, frustra forte tentatum, vir quidam doctus in φράζεσθαι censet mutandum. Sententiæ, fateor, satisfaceret, vulgatas literas prope accedens, μηδὲ φράζεσθαι: neque *considerare*, sive *neque ad illa animum advertere;* sic usitato παραλληλισμῷ duo propemodum ἰσοδυναμοῦντα hîc quoque conjunxisset: τὰ σφάγια—ἐᾷν χαίρειν, μηδὲ φράζεσθαι. Ut extispicinam Mardonius, sic Euripidis Theseus, in Hippol. vs. 1058., τοὺς ὑπὲρ κάρα Φοιτῶντας ὄρνις πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω. Incertus Poëta in Stobæi Supplem. (Missc. Obs. VII. p. 190.) τὰς θνητῶν δ' ἐγὼ Χαί-

ρειν κελεύω θεῶν ἄτερ προμηθίας: sic enim legendum est. Ipsum illud Herodoti χαίρειν ἐᾶν, legitur eodem sensu in Critone Platonis p. 45. A. Isocratis Trapez. p. 364. c. Xenoph. Ἀναβ. VII. p. 237, 40. et frequenter apud alios. Lucian. t. I. p. 727., τὸ μακρὰν χαίρειν φράσαι τὸ μηκέτι φροντιεῖν δηλοῖ. VALCK. Mardonii, *nolentis* τὰ σφάγια βιάζεσθαι, *ut invita litarent*, mentem intellexit interpres, Abreschio plausore. Alia in re Plutarchus Virt. Mulier. p. 244. c. εἰ δὲ μὴ, χαίρειν ἐᾶν, καὶ μὴ προσβιάζεσθαι. WESS. Commode Valla, *nec eis* (scil. *auspiciis*) *vim inferre:* atque hoc repositum malim pro eo quod a nobis positum, *nec instituta violanda Persarum.* SCHWEIG.

42 2. ὡς διαφθαρέονται] Oblatum ex scriptis διαφθορεῦνται forma commendatur Ionica, at locus illi in Musis nullus: quem enim occuparat I. 88. et VII. 10. extremo, inde codicum imperio decidit. Stephano præterea vix credibile fit, διαφθορέειν Herodoti seculo in usu fuisse, Prolegom. p. 737., fortasse nullo jure. Amplexus tamen sum, quod VIII. 108. integrabatur. WESS. Si quis cum Wess. διαφθαρέονται præoptaverit, neutiquam ei equidem obluctabor. Conf. Var. Lect. in lib. V. 51. SCHWEIG.

6. ὡς περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων] Quærit vir doctus, unde regantur hi accusandi casus? An participium vice περιέσεσθαι fungatur? quo citra caussam spreto, ὡς περιεσόμενοι ἡμέες Ἑλλήνων pro certo putat. Quas equidem fluctuationes demiror; sive enim quod ille aspernabatur eligas, sive absolutam malis structuram, qua de supra c. 2. et Gronovius ad II. 66., quæ hæsitandi ratio? Proximum εὐκρινέα ποιέεσθαι Eustathius ad Iliad. p. 961, 6=942, 49. illuminat. WESS.

43 3. καὶ Γλίσαντος] Homerus Catal. 11. Γλίσσαντα, itidemque Steph. Byz. Eustath. et Plinius scribunt. Ad Nostri scripturam Pausanias sese acconmodavit IX. 19. Papin. Statius Theb. VII. 306. *hi deseruisse feruntur Exilem Glisanta, Coroniamque, feracem Messe Coroniam, Baccho Glisanta colentes.* Variatur et in vocabuli tono; quem Sylburgius ad Pausan. p. 722. et Holstenius in Steph. Byz. non

negligunt. WESS. Nempe acute Γλισὰς aut Γλισσὰς, Γλισάντος aut Γλισσάντος scribunt alii. SCHWEIG.

44 2. ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο] Arrisit προσελήλατο cod. S. Pavio, vertenti, *ut prima pars noctis adventarat;* esse enim πρόσω aut τὸ πρόσω *primam partem* hoc loco. At istud lib. II. 121, 4. considera, ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός: et III. 56. ἐς τὸ πρόσω τε οὐδὲν προεκόπτετο: neutrubi *primam partem* indicabit. Notæ etiam admodum formulæ: ἡ νὺξ προέκοψεν S. Paul. Epist. ad Rom. c. 13, 12. Heliodori Æth. I. p. 26. τό τε γὰρ πολὺ τῆς νυκτὸς προέβη: Sallustii Jugurth. c. 21. *ubi plerumque noctis processit*, etc. WESS. Sincerum est προελήλατο: vitiosa scriptio cod. S. Supra II. 121, 4. ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός. Idem illud aliis dicitur πολλῆς νυκτὸς, et περὶ μέσας νύκτας, vel μεσούσης νυκτός: postremum in eadem hac habet historia pro Herodoteis Plutarch. t. I. p. 327. D. Plato t. III. p. 217. D. διελεγόμην πόῤῥω τῶν νυκτῶν. Xenophon. 'Ελλ. VII. p. 367, 15. ἐκάθευδον μέχρι πόῤῥω τῆς ἡμέρας. Deinceps narratum Macedonis Alexandri, Græcis faventis, beneficium respicit auctor Epist. 28. inter Socrat. p. 60., memorans τὴν ἐν Πλαταιαῖς ἐπὶ Μαρδονίου γεγενημένην εὐεργεσίαν. Similia quædam Herodoteis Aristidi dicentem facit Alexandrum Plutarchus in Arist. p. 327. E. VALCK.

45 1. ἀπόῤῥητα ποιεύμενος] Redibit c. 93. οἱ δὲ 'Απολλωνιῆται ἀπόῤῥητα ποιησάμενοι, videlicet τὰ χρηστήρια, occulta habentes oracula. Vult Alexander, sua ἔπεα, *dicta, occuli*, ne propalam divulgentur. Fufetius ad Albanos apud Dionysium Ant. Rom. III. p. 161. ἱκετεύω δὲ ὑμᾶς ἀπόῤῥητα ποιήσασθαι, *rogo vos, ut ea tacita habeatis;* quod priori propius. Aliis ἐν ἀποῤῥήτῳ aut ἐν ἀποῤῥήτοις ἐπισκῆψαι et γράψαι parili in negotio, uti Appiani Iberic. p. 433. WESS.

2. οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὁρᾷν] Codicis lectio ἕλοιμι, quam non malam judicat Galeus, in censum venire nequit: ἑλοίμην si scriberetur in aliis, hoc vulgato non esset deterius, ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἑλοίμην ὁρᾷν τὴν 'Ελλάδα: sic τὸ χεῖρον ἀντὶ τοῦ βελτίονος αἱρεῖσθαι, et similia reperiuntur plurima. VALCK.

3. πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε] Vir eruditus, quem Canterum ferunt, margini Aldinæ alleverat, *mendum videtur, forte* ἐμά-

χετο, *pugnasset;* quod libris invitis non obtrudendum. Pugnasset utique Mardonius, si sacra addixissent, nec minus ipsi Græci, ad quos Alexandri oratio. WESS.

6. Ad ista, ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργασμαι, quæ mihi quoque sic scripta placent, hæc respondent Plutarchi t. I. p. 327. E. ἥκω ἐκ κινδύνων τὸν μέγιστον εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ὑμᾶς αἱρούμενος. VALCK.

46 2. ὑμέας μὲν—τοὺς Ἀθηναίους etc.] Priora si certa fide nituntur, sequentibus tamen insunt nimis Atheniensibus honorifica, quæque cum Spartanorum superbia minime conveniant. Herodoti fide referens ista Plutarchus in Aristid. p. 328. A. quid de his sentiat aperit in lib. de Herod. Malign. p. 872. B., tanquam rem ridiculam traducens præter cetera, αὐτοῖς Παυσανίαν καὶ Σπαρτιάτας τῆς ἡγεμονίας ὑφίεσθαι,—ὡς ἀηθείᾳ τὴν πρὸς τοὺς βαρβάρους μάχην ἀπολογουμένους: quorum postremum in ἀπωθουμένους forsan erit mutandum. VALCK.

3. ἡμεῖς δὲ ἄπειροι etc.] Mira Pausaniæ mora et tergiversatio. Ad Thermopylas Spartanorum plures non inulti occubuerant: patriæ decus, quod Xerxi Demaratus VII. 102. ostentarat, nullo modo dedecorantes. Adeo-ne, quod eorum evaserint nulli, Medi terribiles? Haud præter veritatem Isocrates Panathen. p. 272. E. de bello adversus Xerxem, ἐν ᾧ πλέον διήνεγκαν Athenienses Λακεδαιμονίων ἐν ἅπασι τοῖς κινδύνοις, ἢ κεῖνοι τῶν ἄλλων. Magna certe Atheniensium gloria, cum Medorum nomen Græcis omnibus auditu esset formidolosum, eorum inpetum et arma repressisse, lib. VI. 112. Adde Plutarch. Aristid. p. 328. c. WESS.

48 4. μούνοισι Πέρσῃσι] Aptius mihi videtur ante vulgatum, βουλόμενοι μοῦνοι Πέρσῃσι μάχεσθαι: utrumque hic ab Herodoto positum Koenius suspicabatur, βουλόμενοι μοῦνοι μούνοισι Π. μ. excitans inscriptionem Iliadis Hom. η'. Ἧτα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ. Euripides Heraclid. 808. ἐμοὶ μόνος μόνῳ Μάχην συνάψας, ἢ κτανὼν ἄγου λαβὼν Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἢ θανὼν ἐμοὶ Τιμὰς πατρῴους καὶ δόμους ἔχειν ἄφες. VALCK.

49 2. ψυχρῇ νίκῃ, *frigida,* (i. e. *vana*) *victoria.* Vide VI. 108. et ibi notata. SCHWEIG.

3. προσφέρεσθαι ἄποροι] In equis erant, unde jaculis sagit-

tisque incessebant, ὡς ἱπποτοξόται, pariter ac Παρθυαίων et Μήδων ἱπποτοξόται Appiani Bell. Civil. IV. p. 1001. et 1024. mox cessim euntes apud Plutarch. in Crass. p. 558. B. WESS. Ἄποροι, Vallæ lectum et in S. recte restituit Gronovius. Lib. IV. 46. Scythæ dicuntur ἄμαχοί τε καὶ ἄποροι προσμίσγειν. VALCK.

3. τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην—συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν] Respicit hæc Pausan. IX. 4. ubi, τὴν κρήνην, ait, τὴν Γαργαφίην Μαρδόνιος καὶ ἡ ἵππος συνέχεεν ἡ Περσῶν. Apud eundem etiam alibi legitur συγχέαι κρήνην, X. p. 840. quod συγχῶσαι dicitur Herodoto IV. 120. τὰ φρέατα καὶ τὰς κρήνας συγχοῦν, *aggesta terra puteos et fontes obstruere*, ut hostes aqua destituantur. VALCK.

50 2. Habent ὀπέωνες quidpiam sibi singulare, a Porto ex dialecto derivatum, cui simile nihil. H. Stephano propterea Thes. t. II. p. 1360. ὀπάονες probantur, ad quem modum ὀπάων V. 111. et in Homero, Æschylo, Euripide atque aliis. Consentiet, modo leviter adjutetur, S., me nihil dissentiente. WESS. Iterum vero cap. 51. in eamdem vocabuli formam libri omnes consentiunt: neque profecto caussa idonea subest, cur Herodotum, qui (ut hoc uno utar) pro Homerico Ποσειδάων et Ποσειδαῶνος, Ποσειδέων et Ποσειδέωνος dicit, non item, pro communi ὀπάων, suo idiomate ὀπέων, ὀπέωνος, dicere potuisse credamus, quamvis idem alibi communem formam ὀπάων tenuerit. SCHWEIG.

51 2. οὔνομα δέ οἱ Ὠερόη] In duodecim filiabus Asopi nulla Oeroë apud Diodor. IV. 72.; eandem Apollodorus, qui viginti Asopo dat lib. III. 11, 5., nominatim negligit. Pausanias vero, θυγατέρα δὲ εἶναι τὴν Περόην τοῦ Ἀσώπου λέγουσι, IX. 4., quod ego nomen hinc corrigendum arbitror. WESS.

52 3. ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱροῦ τὰ ὅπλα] *Castra metati* fuerunt, sive, ut sequitur, ἐστρατοπεδεύοντο. Tale lib. I. 62. καὶ ἀντία ἔθεντο ὅπλα, *et castra ex adverso posuerunt.* Tale Dionysii Antiq. lib. III. p. 193. ἀγχοῦ Φιδήνης τίθενται τὰ ὅπλα, pluraque alia. Non repeto de usu dictionis vario adposita Diodoro XII. 66., quibus optima Vigeri adnotatio ad Eusebii Præp. Evang. lib. XIII. 68. accedere poterit. WESS. Ἔθεντο τὰ ὅπλα, id est ἐστρατοπεδεύσαντο. Hoc sensu phrasin θέσθαι τὰ

ὅπλα frequentat inprimis Xenophon: Ἑλλ. V. p. 329, 40. ἔθεντο πρὸς τῇ πόλει τῶν Ὀλυνθίων τὰ ὅπλα. VI. p. 349, 2. ἔθεντο τὰ ὅπλα κατὰ χώραν ἔνθεν ὥρμηντο. De vario hujus locutionis significatu egerunt P. Leopard. et H. Vales. vid. Wess. ad Diodor. XII. 66. et XX. 31. Est in his τὸ ἱρὸν, Junonis Cithæroniæ, Ἡραῖον sæpe dictum in sequentibus. Apud Plutarch. in Arist. p. 329. E. Pausanias, vultu ad τὸ Ἡραῖον converso, εὔξατο Κιθαιρωνίᾳ Ἥρᾳ καὶ θεοῖς ἄλλοις, οἳ Πλαταιΐδα γῆν ἔχουσιν. VALCK.

53 2. Ἀμομφάρετος] In Aristide Plutarchi p. 328. E. Amompharetus, ἀνὴρ θυμοειδὴς καὶ φιλοκίνδυνος, ἔκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶν, οὐκ ἔφη λείψειν τὴν τάξιν, ἀλλ' αὐτόθι μένων μετὰ τῶν ἑαυτοῦ λοχιτῶν ὑποστήσεσθαι Μαρδόνιον. VALCK.

Ib. λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου] Adstipulor Gronovio, et Herodoto λοχηγέειν c. 21. usurpanti. Nec decerno tamen λοχηγετέων, ut Aldus et pauci, Græciæ finibus expellendum. Λοχηγέτην (qui vitiose in Onati fragmento apud Stob. Eclog. Phys. p. 4. λοχαρχέτας) usus non spernit, nedum Sophoclis ἀρχηγετεῖν, Strabonis pluriumque κυνηγετεῖν, Philonis Jud. ποδηγετεῖν: quibus adprime λοχηγετεῖν convenire, quid diffitemur? Vellem subsidium λόχῳ Πιτανητέων in promtu adesset. De illo Hesychius, ὁ Πιτανάτης λόχος αὐτοσχεδιάζεται, οὐκ ὢν ταῖς ἀληθείαις, legens vestigia Thucydidis I. 20., diserte cohortem Pitanaten in Spartanorum militia unquam fuisse negantis. Quid Nostrum in errorem conjecerit, an tribus φυλὴ Πιτάνη, qua de Hesychius, an aliud, prorsus ignoro. Rem Meursius docte tractavit Lect. Att. I. 15. WESS. Dictus-ne Amompharetus fuerit Herodoto λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου, an τοῦ Πιτανήτεω λόχου, si variant codices, vix decerni poterit: Πιτανήτεω Koenio placebat, quia paulo post scribit τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην: atque ita Thucydides, Herodotea respiciens, τὸν Πιτανάτην λόχον fuisse negat Lacedæmoniis lib. I. c. 20. Hac de re notatis in Att. Lect. I. 16., quædam Meursius adjecit in Miscell. Lacon. p. 100. Μόρας et Λόχους non distinguentis Meursii errorem corrigit H. Vales., cui suffragatur Hemsterh. ad Lucian. Tim. c. 50. Ex Thucydid. V. 68. in Schol. ad Aristoph. Lys. 454. pro Νικηριτῶν scribi poterit nomen Σκιριτῶν: quod

favet vulgatæ apud Herodot. lectioni Πιτανητέων. VALCK. Πιτάνη, Laconiæ oppidum satis notum: quod cur silentio præterierit Stephanus Byz. nescio; sed de eo consuli possunt quæ memoravit Holstenius ad Stephanum, et Cellarius Geogr. Antiq. t. I. p. m. 1207. Hoc ex oppido, cujus incolas Πιτανήτας (sive dorico idiomate Πιτανάτας) dictos fuisse ex hoc Herodoti loco intelligi videtur, credibile est fuisse in Lacedæmoniorum exercitu manipulum, quem perinde et Πιτανητέων λόχον et Πιτανήτην λόχον Herodotus dixit, cui manipulo Amompharetus fuerit præfectus. Jam, quod Thucydides diserte negat fuisse unquam apud Lacedæmonios Πιτανάτην λόχον, non continuo inde conficitur errasse Herodotum. Potuerat etiam Thucydides aliquatenus in errorem induci: potuerat ille ex Spartano quodam quærere, sit-ne in exercitu Lacedæmoniorum λόχος aliquis, qui Πιτανάτης proprio nomine adpelletur; cui respondere potuerat Spartanus, nec sua ætate esse talem, nec, quoad ipsi compertum, umquam fuisse. Quod quidem non evincit, falsum Herodotum, quum scriberet Amompharetum ductorem fuisse manipuli Pitanatarum; quod ille sive e literarum monumento quodam, sive ex hominum illius ætatis fide haud indignorum testimonio potuerat accipere. SCHWEIG.

3. νενωμένου] Excellenter S. atque ex vetere dialecto. Hesychius: Νένωται, ἐν νῷ ἔχει, ex Sophocle, cui Etymologus in Νένωται adscribit; ubi et hoc Anacreontis, ὁ δ' ὑψηλὰ νενωμένος, *sublimia animo agitans.* Cognita et Nostri sunt ἁλίσας δὴ τούτους,—ἐνένωτο, τὸν χειμῶνα παρεὶς etc. I. 77. et ὁ δὲ ἐννώσας τὰ λεγόμενα ibid. c. 68. Sint-ne vero ex ἐννοήσας et ἐνενόητο contracta, an ex vetere νόω, unde νῶσαι ex Nostro Eustath. ad Od. p. 1424, 31 = 66, 1. anceps in Grammaticorum dissidio controversia. Contra insurgit Dawes Miscell. Critic. p. 102. Negat sibi posse persuaderi, Herodotum verborum illorum formam talem in modum conmutasse, cum ne Attici quidem in illis crasin adhibuerint. Quid ergo τῷ βώσας, ἀμβώσας, βωθήσας, προσβωθήσας, similibusque fiet? Νωσάμενος Callimachi est in Suida. Νώσασθαι redire reddique debet Perictionæ apud Stob. Serm. LXXXIII. p. 487. τὴν ἁρμονίην ΓΥΝΑ ΙΚΑΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ φρονήσιός τε καὶ σωφροσύ-

νης πλέην. Sunt enim, ut præscripta vides, incondita et sine sensu. Voluit doctissima matrona τὴν ἁρμονίην ΓΥΝΑΙΚΑ ΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ κ. λ. *Harmoniam nosse oportet mulierem, prudentia et modestia plenam ;* quæ elegantissima Valckenarii loci instauratio. Hæc olim in Dissert. Herodot. p. 156., quibus meritissimo Ernesti Excursus ad Callimachi Hymn. in Jov. 87. aptabitur. WESS.

3. ταῦτ' ἀναινομένου] Nusquam alibi Nostro usurpatum hinc etiam jure verbum auferetur ἀναίνομαι: atque unius auctoritate codicis optima lectio restituetur, ταῦτα νενωμένου, egregie firmata in Diss. Herodot. p. 156.; ubi meam quoque vir summus conjecturam memorat in fragmento Perictiones Ionico corrigentis, τὴν ἁρμονίην γυναῖκα νώσασθαι δεῖ φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλείην, apud Stobæum p. 487, 18. In eodem fragmento p. 488, 25. scribi poterit ἐννενωμένην: et vs. 31., ἀνδράσι μὲν γὰρ ἐπιχωρέεται ἁμαρτίη αὕτη, γυναιξὶ δὲ οὐκέτι, τιμωρίη δ' ἐφέστηκε· νώσασθαι οὖν τὸν νόμον δεῖ, καὶ μὴ ζηλοτυπέειν. In his postremis, pro ἐφέστηκεν· ὤσασθαι, sic legendum vidit etiam Koenius. Præter alia hujus generis dabit Hesychius: Νώσασθαι, αἰσθέσθαι, ἐνθυμηθῆναι, νοῆσαι. Rariora quædam servavit Etymol. in Νένωται, p. 601. conf. Bentlei. ad Callim. Hymn. in Jov. 87. VALCK.

54 1. τὰ Λακεδαιμονίων φρονήματα, ὡς ἄλλα φρονεόντων καὶ ἄλλα λεγόντων] Redi ad lib. VI. 108. atque adjunge Euripidea de Spartanis reliqua: ψευδῶν ἄνακτες, μηχανοῤῥάφοι κακῶν, Ἑλικτὰ, κοὐδὲν ὑγιὲς, ἀλλὰ πᾶν πέριξ Φρονοῦντες, Androm. 447., ubi Barnesius et Meursius Miscell. Lacon. III. 2. WESS. Athenis Lacedæmonii traducebantur ὡς ἄλλα φρονέοντες καὶ ἄλλα λέγοντες, *tanquam aliter atque animo gerebant loquentes.* Talem Achilles Homeri mortis instar oderat in Il. ι'. 313. Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει: sive qui Νοεῖ μὲν ἕτερα, ἕτερα δὲ τῇ γλώττῃ λέγει, ut loquitur Plato Comicus in Schol. ad Aristoph. Av. 168. De Spartiatis testimonium est Euripidis in Androm. 446., Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια, Ψευδῶν ἄνακτες, μηχανοῤῥάφοι κακῶν, Ἑλικτὰ κοὐδὲν ὑγιὲς, ἀλλὰ πᾶν πέριξ Φρονοῦντες: in quibus, præter βουλευτήρια, postrema quoque sic exhibet MS. Florent. prout illa legit Plutarch. t. II. p. 1073. c. et p. 1102. c. Sed Euripidis se-

quentia Herodoteis plane conveniunt: λέγοντες ἄλλα μὲν Γλώσσῃ, φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκεσθ' ἀεί. Fraudes et perfidiam Lacedæmoniis sæpius objicit Aristophanes, velut in Pace 1065. Συνθήκας πεποίησθ' ἄνδρες χαροποῖσι πιθήκοις·—ἀλωπεκίδεσσι πέπεισθε, Ὧν δόλιαι ψυχαὶ, δόλιαι φρένες. Omnium acerbissimum est, quod legitur in Acharn. 307. Οἷσιν οὔτε βωμὸς, οὔτε πίστις, οὔθ' ὅρκος μένει: quo pertinet Iphicratis de Lacedæmoniis dictum apud Demosth. c. Aristocr. p. 421., quod Laconi perperam tribuit Dion Chrys. pag. 639. c. VALCK.

55 3. λαμβάνει πέτρον etc.] Juxta Plutarch. in Aristide p. 328. E. ἀράμενος ταῖν χεροῖν πέτρον μέγαν ὁ Ἀμομφάρετος, καὶ καταβαλὼν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Παυσανίου, ταύτην, ἔφη, ψῆφον αὐτὸς περὶ τῆς μάχης τίθεσθαι: hic apud Herod. ταύτῃ τῇ ψήφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους: his proxima subjecerat, ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους: vocem ξείνους repetitam ex S. recuperabit Noster: vid. Diss. Herod. pag. 136. Non literæ tantum et syllabæ, sed integræ voces, quæ repeti debuerant, sæpe sunt a librariis, ut notum, semel tantum positæ: novum præbebit omissionis exemplum, qui ad manum est, Dion Chrys. in cujus Or. LVI. p. 565. c. scribendum Ἕλλην Ἑλλήνων: sed gravius ejusdem locus est affectus in Or. LXXIV. p. 642. A. τὸ αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ πρὸς ἀνθρώπους πεπόνθασιν οἱ πολλοί· τῷ μὲν ἐκ γυναικὸς etc. Voces οἱ πολλοί· τῷ absorpserunt nomen Ἱππολύτῳ: corrigendum sine controversia, οἱ πολλοί· Ἱππολύτῳ μὲν ἐκ γυναικὸς etc. nam quæ subjicit Dion, Euripidei sunt Hippolyti verba 616. VALCK.

4. ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους] Repetitam vocem ex schedis revocavi. Supra cap. 11. καὶ δὴ δοκέειν εἶναι—στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Suntque similium passim iterationes, III. 12. VI. 109. Amomphareti, ἀνδρὸς θυμοειδοῦς καὶ φιλοκινδύνου, ἔκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶντος, audax facinus Plutarchus Aristid. p. 328. F. haud contemsit. WESS.

57 1. ἰθείῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν αὐτὸν] In nuperis Reiskii, hæc intelligere negantis, conjecturis, εὐηθίῃ ἢ τέχνῃ ἀπολιπεῖν, *se deseri præ stultitia, aut callida fraudis dissimulatione.* Quale equidem consilium Amompharetum, tametsi animosissimum, de

suo imperatore mente agitasse, non dixero. Potius erit, ἰθείην τέχνην *industriam rectamque disciplinæ artem* accipere, sicuti ἰθείην δίκην in Suida et Etymologo. Non nego, pellexisse olim voluntatem S. θείῃ τέχνῃ, h. e. *excellente* et *divina*. Namque Spartani, ὅταν τινὰ μεγαλοπρεπῶς ἐπαινῶσι, θεῖον, sive suo sermone, σεῖον, testibus Platone et Æschine Dial. I. 13. prædicabant. Lege magnum Animadversorem ad Athen. VIII. 16. Neque his tamen blandimentis abripior. WESS. Commodius Hoogeveen ad Viger. II. IX. 2. *recta arte*, id est, *non dissimulanter, et palam*, interpretatur: *ratus se palam ab illis deseri*. Jamque olim Portus in Lexic. Ion. "'Ιθείην τέχνην, inquit, Herodotus hîc videtur appellare, "si verba spectes, *rectam artem, apertam, et qua quis sine* "*ambagibus utitur*." Est autem hoc loco plena locutio, pro qua alias ἐκ τῆς ἰθείης vel ἰθέης, subintellecto vocab. τέχνης, utitur scriptor, quum significare vult *non subdola arte* et *dissimulanter* factum esse quidpiam, sed *recta, aperte, manifesto, ex professo*. Vide supra, cap. 37. et III. 127. Parique ratione II. 161 extr. quod ait ἀπέστησαν ἐκ τῆς ἰθείης, pro eo quod nostra Latina habent, *e vestigio*, repositum Gronovianum velim, *palam desciverunt*: nec vero inscitum videri debuit, quod ibi Valla posuerat, *ingenue desciverunt*. SCHW.

2. Μολόεντα] Alibi hunc torrentem invenisse non recordor. Conparaverat Ortelius τὸ Μόλου ῥεῖθρον Plutarchi Vit. Sullæ p. 464., quod dubiæ sanitatis, quippe τὸ ῥεῦμα τοῦ Μωρίου ibid. p. 463. A., agrum radebat Chæronensem, hinc haud paullo seductiorem. Adverte vero *decem* ista *stadia*, quæ culpa librariorum ubi vacarint, Lacedæmonii oportet viarum conpendia, montium et clivorum anfractus ingressi, neglexerint: ad insulam enim Œroën, quorsum iter destinabatur, decem duntaxat stadia c. 50. WESS.

58 1. Θρασυδήϊον] Scriba cod. S. Θρασυδαῖον, quo nomine Theronis F., Himeræ inpositus, in Diodori XI. 49., et Philippi Macedonis legatus apud Plutarch. Demosth. pag. 854. B., in mente videtur habuisse. Facio cum Gronovio, opinorque hunc fratresque ejusdem, ac nominatim Thoracem, a Pindaro Pyth. Od. X. fin. laudibus ferri. WESS.

3. ὅτι οὐδένες ἄρα ἐόντες] Sophocli aliisque usitato more

scribi potuisset, ὅτι οὐδὲν ἄρα ἐόντες. Plurali numero quidem οὐδένες reperitur apud scriptores optimos, Euripidem, Xenophontem, Isæum, Demosthenem; sed nusquam apud illos, quantum memini, *homines nullius pretii* dicuntur οὐδένες. Semel Sophocles dixit in Ai. 1133., οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας, id est, τοὺς μηδὲν ὄντας, sive τοὺς οὐδαμινοὺς, ut interpretatur Schol. VALCK.

4. συνηδέαται] Ad Aleuadas Mardonius, *Vos*, inquit, *excuso, quod laudatis Lacedæmonios*, τοῖσί τι καὶ συνηδέαται. Postremum frustra, ni fallor, versavit Portus, in συνῄδέατε leviter mutandum; *quibus quid inesse* virtutis bellicæ *noveratis:* idem pæne Reiskio placuit. Thessalis, quos excusationis venia dignatur, opponit Artabazum, sine ulla ratione metuentem Lacedæmonios. VALCK.

59 3. βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ,] Frequentius βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώμενοι III. 79. Sentio hic *inconditum clamorem et turbam* Homereo more exprimi. Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν Trojani, inordinati atque inconpositi, in Ulyssem ruentes, Iliad. λ'. 460. WESS.

Ib. βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ] Hoc si sincerum est, positum videtur ὁμίλῳ pro ὁμιλαδόν. ὁμιλαδὸν ἐστιχόωντο est apud Apollon. Rhod. IV. 81. ex Hom. Il. β'. 93., ἐστιχόωντο ἰλαδόν. Sed, me judice, βοῇ τε καὶ κόμπῳ, aptius hac in sede convenirent; et videri posset aliam hic vocem legisse Plutarchus in Arist. p. 329. A. ubi Mardonius ἐπεφέρετο τοῖς Λακεδαιμονίοις βοῇ πολλῇ καὶ πατάγῳ τῶν βαρβάρων, ὡς οὐ μάχης ἐσομένης, ἀλλὰ φεύγοντας ἀναρπασομένων τοὺς Ἕλληνας: quæ certe sunt ex his expressa Herodoti; cui supra VIII. cap. 28. Thessali dicuntur, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι. Urbs uno velut impetu capta frequenter dicitur ἀναρπασθῆναι. VALCK.

60 2. δέδοκται τὸ ἐνθεῦτεν τὸ ποιητέον ἡμῖν] Videri poterat recte posterius τὸ S. abesse. Sed fallit illa species. τὸ ἐνθεῦτεν Herodoto idem ac nudum ἐνθεῦτεν valet: quare deinde iterum vocula τὸ requiritur, sive naturalem verborum seriem hanc intelligas, τὸ ποιητέον δέδοκται ἡμῖν, sive (quod scriptoris stylo convenientius) δέδοκται τὸ (Ionice pro ὃ) ποιητέον (ἐστὶ) ἡμῖν τὸ ἐνθεῦτεν. SCHWEIG

3. δίκαιοί ἐστε—ἰέναι] De H. Stephani sententia, quam-

quam male citantis Thes. t. I. p. 1014., probe interpres. Strabo VI. p. 407. A=265. C. δίκαιοι ἐσμὲν φυλάξαι τὴν αὐτὴν τάξιν: *par est eundem nos ordinem servare.* Sæpe Plato: cujus in Criton. p. 45. A. ἡμεῖς γάρ που δίκαιοι ἐσμὲν, σώσαντές σε, κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον. Euripides etiam Suppl. 186., ubi Barnesiana sane quam jejuna. WESS. Satis nota formula; qua jam supra usus est Noster VIII. 137. τὸν μισθὸν, ἔφασαν, δίκαιοι εἶναι λάβοντες οὕτω ἐξιέναι, *dicebant, justum esse ut ita abeant, si mercedem accepissent,* i. e. *par esse ut mercedem accipiant, priusquam abeant.* SCHWEIG.

61 2. Λακεδαιμόνιοι—ἐόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθμὸν—πεντακισμύριοι] Huic numero ita ratio constat, coll. c. 29. seq.

Spartani	5000
Hilotæ	35000
Reliqui Lacedæmonii	5000
Levis armatura his adtributa	5000
	50000 SCHW.

4. φράξαντες τὰ γέῤῥα] Persarum aliorumque γέῤῥα, *clypeos ex viminibus,* multa luce Brissonius Regn. Pers. III. 13. et Taylor ad Demosth. Or. in Neær. p. 596. adsperserunt. Hîc *scutorum* illa *congeriem,* et σκεπάσματα, Græcis ingruentibus objecta, requirunt. Quorsum enim, pugnatur πρὸς τὰ γέῤῥα· ὡς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε capitis sequentis nisi huc? et Plut. Aristid. p. 329. F. καὶ προθέμενοι πολλὰ τῶν γέῤῥων Persæ, et statim, καὶ προσπεσόντες Græci ἐξεώθουν τὰ γέῤῥα. Addo, Harpocrationem in Γέῤῥα Herodotea indicasse, et Suidam in Γέῤῥοιν posteriorem etiam excerpsisse. Sic enim, καὶ αὖθις Ἡρόδοτος· Κῦρος περιελὼν τὰ πολλὰ etc.; quæ quidem Xenophontis sunt Κύρ. Παιδ. lib. II. p. 42. C., Kustero non animadversa, et inde corrigenda. Herodoti verba desunt, exscriptorum stupiditate prætervisa. WESS. De illo Persarum more *vallum e clypeis congerendi* conf. omnino cap. 99. extr. et cap. 102. SCHWEIG.

62 2. ὡς δὲ χρόνῳ ποτὲ ἐγένετο] Χρόνῳ, nonnemini suspectum, *tandem* notat: vid. ad Euripid. Phœniss. 313. In Dionys. Halicarn. t. II. p. 33, 25., scribendum: τὸ χωρίον αἱρεῖ χρόνῳ· φερόμενος δ' ὑπ' ὀργῆς etc. Ut Herod. precantem Pausaniam sistit [c. 61. extr.], sic Plutarchus tom. I. pag. 329. E.

ubi ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἐφάνη τὰ ἱερὰ, καὶ νίκην οἱ μάντεις ἐμήνυον. VALCK.

4. Quod de Persis scribitur ἄνοπλοι δὲ ἐόντες, *inermes* reddiderat Valla, nec aliter Gronov. et Wess. Equidem, *leviter erant armati.* Commodius puto redderetur, *clypeis erant nudati.* conf. cap. 63. Ὅπλον enim sigillatim *clypeum* intelligi notum est: et, everso a Græcis vallo e clypeis congesto, otium Persis non suppetierat, quo clypeum quisque suum repeteret. Et erant quidem Persæ etiam lorica squammata, (VII. 61. et ibi Adnot.) quæ eos tutabatur, induti. Sed ea lorica utique non vulgo omnibus ejusdem generis intelligi debet fuisse, cujus fuerat illa Masistii ducis, supra c. 22. descripta, aut qualis cataphractorum equitum thorax apud Heliodor. IX. p. 431. verum ita debuit esse comparata, ut Lacedæmonii, pro sua gladium tractandi dexteritate, (quæ illorum σοφία paulo post laudatur,) haud ægre in opportunis corporis partibus ferire adversarios potuerint. Atque dubitare etiam licet, revera-ne scriptor noster VII. 61. *ferream loricam* dixerit. SCHWEIG.

63 2. κατέβαλλον πολλοὺς] Plutarch. Aristid. p. 329. F. τοῖς δόρασι τύπτοντες πρόσωπα καὶ στέρνα τῶν Περσῶν, πολλοὺς κατέβαλλον. WESS.

3. πλεῖστον γάρ σφεας ἐδηλέετο etc.] Qui criminari gestiunt, plerumque excedunt modum. Carpit Plutarchus, alioqui optime gnarus, γυμνοὺς καὶ ἀνόπλους, quos ipse habet t. II. p. 787. F., omnes perhiberi, gravi armatura defectos. Tales Persæ, quorum gerra dudum perierant, Græcorum clypeis, si salva fuissent, nunquam conparanda. Hoc amplius, tunicæ talares, quo minus expeditius pugnarent Persæ, inpedimento erant. Verum his ægrius inmoror. WESS.

64 1. κατὰ τὸ χρηστήριον] Vide VIII. c. 114. SCHWEIG.

2. τῶν δὲ κατύπερθε etc.] Redi ad lib. VII. c. 204. SCHW.

3. ὑπὸ Ἀειμνήστου] Justum nobilis viri nomen non extra certamen. Ἀριμνήστου titulum dant illi Valla et S., inque primis Plutarch. Aristid. p. 330. c., ceteris autem codd. receptum in laude versatur. His equidem conspirantibus accederem, eoque promtius, quoniam ex Plutarchi scripto exemplari ΔΙΑΜΝΗΣΤΟΝ H. Steph. enotavit, ab Ἀειμνήστῳ

leviter diversum: idem porro Plut. Maligu. p. 873. D., sive insulsi potius scribæ, ΔΕΙΠΝΙΣΤΟΝ pinxerunt, ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ utique adpellandum. Jam quæ in 'Αειμνήστου et 'Αϱιμνήστου scriptura librariorum hîc et c. 71. discordia, vitiosior alibi in monumentis sepulchralibus. M. Ant. Boldettus Observ. ad Cœmeter. p. 411. titulum exscripsit hunc, ΞΑΝΘΙΠΠΗΑΕ ΙΜΝΗΣΤΕ ΓΡΗΓΟΡΕΙ. et p. 416. ΠΤΟΛΜΑΙC. Α. Ι. ΜΝΗΓΑΙ ΕΝ ΘΕΩ ΠΑΡΘΕΝΟΣ, et Latine *Ptolmais A. I. hymnos personabat virgo.* Legisset ΑΕΙΜΝΗΣΤΗ, *perpetuæ memoriæ*, Latina utique adposuisset meliora. At in talibus crebri ejus lapsus. WESS.

3. 'Αειμνήστου] In hoc forte nomine placebit scriptio S. 'Αριμνήστου: quia firmat illam Plutarchus t. I. pag. 330. c. τὸν Μαρδόνιον ἀνὴρ Σπαϱτιάτης ὄνομα 'Αϱίμνηστος ἀποκτίννυσι, λίθῳ τὴν κεφαλὴν πατάξας. Spartiata, quantum recordor, Arimnestus nusquam Pausaniæ memoratur; sed Platæensium hoc etiam prælio imperator sic illi dicitur IX. p. 718. et Plutarcho in Arist. p. 325. c. quæ commendant lectionem Med. apud Herodot. infra c. 72. 'Αρίμνηστον ἄνδρα Πλαταιέα, ubi 'Αείμνηστον dabant editi. Platæensem Λάκωνα τὸν 'Αειμνήστου memorat Thucyd. III. c. 52. VALCK.

65 1. ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον] Conf. c. 15. et 70. SCHW.

3. τὸ ἱρὸν τὸ ἐν 'Ελευσῖνι ἀνάκτορον] *Templum primarium et præcipuum* Pauwio, ad cujus formam Δήμητϱος 'Ελευσινίης ἱϱὸν supra c. 56. Notum mihi adprime τὸ σεμνὸν ἀνάκτοϱον τοῖν θεοῖν Cereris et Proserpinæ apud Athen. lib. V. p. 213. D. [cf. IV. p. 168. F.] verum τὸ ἱϱὸν τὸ ἐν 'Ελ. ἀνάκτορον insolentius. Hesychii 'Ανακτόριον, ἱερὸν, congruebat codicum quorundam voluntati; ac sollemnem vocabuli glossam, Herodoto fortasse inculcatam, indicabat. Vide ibi Alberti, et Olearium ad Philostr. Vit. Sophist. II. p. 600. WESS. Herodotus aliique sæpe dixerunt ἱϱὸν vel ἱερὸν ἅγιον: et, monente Hemsterhusio ad Lucian. Timon. c. 23., proprie Cereris Eleusiniæ templum dicebatur τὸ σεμνὸν ἀνάκτοϱον ταῖν θεοῖν: sed causam non exputo cur Nostro scriberetur τὸ ἱρὸν τὸ ἐν 'Ελευσῖνι ἀνάκτορον. Mihi potius Cereris templum, quod fuit Eleusine, dixisse videtur τὸ ἐν 'Ελευσῖνι ἀνάκτοϱον: ut ad 'Ανάκτορον quis interpretamenti loco primum adjecerit τὸ ἱρόν. De quorum-

vis Deorum Dearumve templis vocem ἀνάκτορον præ aliis Euripides frequentavit in Androm. 43. et 1157. Iph. in Taur. 41. et 66. Troad. 15. Ione 55. Sed sacrarium illud a Persis igne violatum ignorasse videtur Aristides, cujus vid. tom. I. p. 451. VALCK.

66 1. Ἀρτάβαζος δὲ etc.] Vide supra, cap. 41. SCHWEIG.

2. ὅκως ἂν αὐτὸν ὁρέωσι σπουδῆς ἔχοντα] Sic Æschyl. Suppl. 844. Σοῦσθε — ὅπως ποδῶν. ὡς ποδῶν εἶχον Nostri lib. VI. 116. ὡς τάχεος εἶχε VIII. 107. et Dionysii Ant. Rom. XI. p. 626. ὡς εἶχον ὀργῆς τε καὶ τάχους: Heliodori Æth. I. p. 23. ὡς εἶχε δεσμῶν, *ut vinctus erat*, et ibid. p. 56. ἐλθὼν ὡς εἶχε δρόμου. Quorum quidem uberrima passim messis. WESS.

3. In his, ὡς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατὸν, *exercitum ducebat tanquam ad pugnam scilicet:* δῆθεν ponitur ut VI. 1. ὡς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρεόντων πρηγμάτων ἐπιστάμενος, et alibi sæpius. VALCK.

67 2. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων] Scilicet major quidem et potentior pars Thebanorum cum Medis sentiebant faciebantque, nec vero omnes. Conf. c. 86. et Wess. Adn. ad c. 87. SCHWEIG.

68 1. Δηλοῖ τε ἐμοὶ, intransitive et impersonaliter: *adparet, manifestum fit mihi.* Conf. II. 117. SCHWEIG.

69 1. ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ] Fuit, cum legerem ἐν δὲ τούτῳ—πόνῳ: arbitrarerque simillimum ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ VI. 114. et VII. 224. Quod quidem utrobique optimum, nec tamen edito probius. Sæpe nos blandimentis hujusmodi auferimur; quæ, etsi hoc in se naturale habeant, ut placeant etiam rejecta, haud raro futilia evadunt. Multis abhinc annis Ciceronem Tuscul. Disp. III. 27. scripsisse divinabam, *Postquam Cyprum venissent, tum adflictari lamentarique cœpisse,* non vero *postquam Tyrum.* Auctorem quippe Livium esse, Corneliam, Pompeii uxorem, et filium Sextum, post Magni necem, *Cyprum* refugisse, Epit. CXII.; pariterque Lucanum, Phars. IX. 117. *Prima ratem Cypros spumantibus accipit undis.* Atque hoc pæne probavi Davisio. Verum hæc Dionis vide Cassii lib. XLII. p. 234. D. de Cæsare Julio, τά τε ἀναθήματα τοῦ ἐν τῇ Τύρῳ Ἡρακλέους πάντα ἀνείλετο, ὅτι τήν τε γυναῖκα καὶ τὸν παῖδα τοῦ Πομπηΐου ὑπεδέξαν-

το, ὅτε ἔφυγον. Hinc inanem ipse suspicionem, ne et aliis fraudi sit, proscribo. Sed ad institutum. WESS.

2. Quemadmodum οἱ περὶ vel ἀμφὶ αὐτὸν interdum non alii intelliguntur nisi *ipse*, αὐτός: sic h. l. οἱ ἀμφὶ Κορινθίους, et οἱ ἀμφὶ Μεγαρέες καὶ Φλιασίους non alii sunt, nisi *ipsi* Κορίνθιοι, Μεγαρέες, et Φλιάσιοι. SCHWEIG.

4. κατήῤῥαξαν—ἐς τὸν Κιθαιρῶνα] Perparum arbitror interesse, κατήραξαν scribatur an κατέῤῥαξαν. Variabunt hîc etiam forte codices, ut apud Thucyd. VII. 6., τὸ ἄλλο στράτευμα, νικηθὲν ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, κατηράχθη ἐς τὰ τειχίσματα: ubi scribitur in aliis codicibus κατεῤῥάχθη. Ex Herodoto sumsit Appian. in Pun. cap. 15. extr. τοὺς δὲ λοιποὺς ἐς τὰς πέτρας κατήραξαν, Demosth. c. Aristocr. p. 430., κατέῤῥαξε δ᾽ εἰς τὴν θάλατταν ἅπαντας, *omnes in mare dedit præcipites:* illic ex cod. scripto κατήῤῥαξε prostat enotatum: una litera ablata κατήραξε potius scribendum. VALCK. Conf. ad VIII. 90. notata. SCHWEIG.

70 3. Λακεδαιμονίων—οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν] Consimilia Plut. Arist. p. 330. D.; alibi t. II. pag. 228. D. Lycurgum τὸ πυργομαχεῖν civibus prodens prohibuisse. Vicino τῇ δὴ ἐσεχέοντο Abreschius contulit Aristidis t. I. p. 241. ed. Cant. οἱ μὲν ὥσπερ πύλας τεῖχος ῥήξαντες εἰσεχέοντο: et t. III. 315. εἰσχεομένων ἀμφοτέρωθεν ἤδη τῶν βαρβάρων. Jungatur Suidæ Εἰσεχέοντο. VALCK.

7. οἷα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ etc.] Suum χώρῳ, adnotatum in Diss. Herod. p. 205., recipiet ex codicibus Noster; qui, poëtas imitatus ὀλίγον posuit ἐπὶ μεγέθους. In hoc angusto loco πολλαὶ μυριάδες dicuntur κατειλημμέναι ἀνθρώπων: ubi Herodoteum dant [c] codices κατειλημέναι. Qui sic *tenentur ut elabi nequeant*, sæpe tamen dicuntur ἀπειλημμένοι, et ἀποληφθέντες. Sic V. 101. ὅσοι—ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλι ἀπολαμφθέντες πάντοθεν: IX. 50. ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι. ἀπειλημμένοι Thucydidi II. cap. 4. et V. cap. 59. Ulysses ἀπειλημμένος dicitur ὑπὸ Καλυψοῦς Demostheni Thraci apud Eustath. in Od. α΄. p. 19, 27. Harpocrationi Ἀποτετειχισμένος redditur ἀπειλημμένος

[c] *Dabunt*, puto, scripserat aut scribere Valck. voluerat; nam hîc quidem non *dant*. SCHWEIG.

καὶ ἀποκεκλεισμένος τῷ τείχει. Vid. Hemsterh. in Aristoph. Πλ. 935. VALCK.

9. Λακεδαιμονίων δὲ etc.] Ægre fert Plutarch. de Herod. Malign. p. 872. c. solos Nostro memorari Lacedæmonios, Tegeatas, et Athenienses; quorum hi cum Thebanis pugnaverint, illi cum barbaris: atque ita ceteras omnes civitates hoc honore privari. Idem miratus in Aristide p. 330. F. opponit Herodoto numerum in prælio interfectorum et monumenta publica; atque in universum cecidisse docet Græcos libertatis defensores mille trecentos et sexaginta, e quibus unus et nonaginta fuerint Lacedæmonii; sexdecem Tegeatæ; Athenienses duo et quinquaginta; hi quidem omnes juxta Clidemum ἐκ τῆς Αἰαντίδος φυλῆς ἀγωνισαμένης ἄριστα. VALCK.

71 5. ὃς γένοιτο αὐτέων ἄριστος] ὃς pro τίς, ut VI. 124. et τὸ (quod Ionice alias ὃ valet) pro τί, VI. 37. SCHWEIG.

6. Aristodemi culpam lib. VII. 231. vidimus. WESS.

Ib. τῶν ἀποθανόντων] Censebat Koenius, verba τῶν ἀποθ. ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ, hac in sede minus accommodata, in suam facile posse restitui, si hunc in modum paulo collocarentur inferius: Οὗτοι μὲν τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἐν Πλαταιῇσι οὐνομαστότατοι ἐγένοντο. VALCK.

72 1. κατήμενος ἐν τῇ τάξι] Callicrates, sacris dum operabatur Pausanias, *ad arma suo in ordine considebat* more prisca militia non insueto. Euripides Suppl. vs. 357. παρ' ὅπλοις θ' ἥμενος πέμψω λόγους Κρέοντι, et vs. 664. et 674. Conmodum Plutarch. Aristid. p. 329. B., ὡς δὲ θυόμενος (Pausanias) οὐκ ἐκαλλιέρει, προσέταξε τοῖς Λακεδαιμονίοις, τὰς ἀσπίδας πρὸ ποδῶν θεμένους, ἀτρέμα καθέζεσθαι, continuo subdens, *Callicratem, dum ita ad arma sederetur, sagitta fuisse percussum.* Ceterum κάλλιστος, *formosior*, uti Stephanus voluit, in Latinis præstiterat. Poëta Iliad. β'. 673. Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε. WESS.

2. ἐδυσθανάτεε *ægre moriebatur.* ἐδυσθανάτει hinc adnotavit ut Herodoteum Pollux III. 106. Utrumque fuit in usu δυσθανατεῖν et δυσθανατᾷν. Mœris Att. Σφαδάζειν, Ἀττικῶς. Δυσθανατᾷν, Ἑλληνικῶς: ubi notat Pierson. Syllaba repetita scripsisse videtur Athenagoras, de Mort. Resurr. §. 4. πολ-

λὰ μὲν σώματα τῶν ἐν ναυαγίοις καὶ ποταμοῖς δυσθανατώντων ἰχθύσι γενέσθαι τροφήν. VALCK.

73 1. Σωφάνης] In Plut. Malign. p. 873. D. et Cimon. p. 483. B. Σωχάρης ὁ Δεκελεὺς, haud sine lapsu. Proxime a veritate Σωφόνης Δεκελεὺς Pausaniæ I. 29. (ubi Sylburgius bene) abiit. Insequens ἐκ δήμου Δεκελῆθεν Pinedo ad Steph. Byz. Δεκελειῆθεν pingebat. At urbs Ionibus Δεκελέη c. 15. et ipso hoc capite, unde Δεκελεῆθεν (præsertim si oppidi et nominis auctor Δεκέλεος) fide codicum S. et Vallæ optime procedet. WESS. Duorum nomina, qui hoc prælio rem optime gesserunt, mendose scripta leguntur apud Plutarch. de Herod. Malig. p. 873. D. Σωχάρης καὶ Δείπνιστος: quorum loco reponenda sunt nomina Σωφάνης καὶ Ἀείμνηστος. Sed hoc præcepit ὁ πάνυ in Diss. Herod. p. 61. Ubi Decelensis Sophanes dicitur ἐκ δήμου Δεκελῆθεν, primitus forte scriptum Δεκελεῆθεν, ab Ionico Δεκελέη. Steph. Byz. in Δεκέλεια: τὸ τοπικὸν Δεκελειᾶθεν· παρὰ δὲ Καλλιμάχῳ Δεκελειόθεν. Hinc apud Etymologum male distracta concinnavit Bentleius in Callim. Fragm. 234. VALCK.

3. Δεκελέης ἀπέχεσθαι] Referri solet ad annum Olymp. XCI. 3. quo Agis, Archidami F., Deceleam occupavit et in maximum Atheniensium detrimentum muniit, apud Thucydid. VII. 19. non sine quadam inprudentia. Aliud profecto, ἀπέχεσθαι Δεκελέης, *ab ea abstinere;* aliud, occupatam munimentis et præsidio instruere, belloque sedem legere. Contigisse res videtur, quæ et Bouherii opinio, belli Peloponnesiaci, quando Archidamus Atticam incursionibus infestam habuit, principio: Thucydid. II. 10. WESS.

74 2. οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος, μετακινῆσαι μὴ δυναίατο:] Ad μετακινῆσαι iterum quidem ἐκ τῆς τάξιος subintelligi poterat; sed cohærebant ista, ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος, idem valentia ac προεξαΐσσοντες c. 62. Est autem h. l. prægnans (ut aiunt Grammatici) verbum ἐκπίπτοντες, idem valens ac si adjectum esset καὶ ἐς τὸν αὐτὸν ἐσπίπτοντες, quod diserte adjectum c. 62.; aut intelligi h. l. debet ἐκπίπτοντες ἐπὶ αὐτὸν, *adversus ipsum.* SCHWEIG.

3. Laudo S. Vallamque, verissimum ἐφόρεε ἐπίσημον ἄγκυραν judicans. Convenit adprime narrationi et Græciæ con-

suetudini, qua Laco ἐπὶ τῆς ἀσπίδος μυῖαν ἔχων ἐπίσημον in Plutarchi t. II. p. 234. c. Neque obtrudo tamen; ne interpretamentum, si cui tale absque caussa videatur, inculcasse perhibear. WESS.

75 1. Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον] Qui dedit *Eurybiadem*, Valla reperit in suo codice quod Galeus obtulit ex S. Εὐρυβιάδην. Hic vulgatum nomen Εὐρυβάτην ipse satis tuebitur Herodot. VI. 92., ubi Argivus Εὐρυβάτης, ter victor certamine singulari, ὑπὸ τοῦ τετάρτου Σωφάνεος τοῦ Δεκελέος ἀποθνήσκει. Herodoto concinit Pausan. I. p. 71. Sequentia respexisse Stephanum Byz. in [h] Δάτον primus vidit monuitque Meursius, Att. Lect. VI. c. 31. Leagri filius, Γλαύκων ὁ Λεάγρου, memoratur Thucydidi I. 51. VALCK.

2. ἅμα Λεάγρῳ] Filius Glaucon Λεάγρου notus ex Thucydidis I. 51.; pater etiam ex Pausania I. 29., hanc ejus et Sophanis cladem non reticente. Interiit Sophanes Olymp. LXXXI. exeunte, Archonte Athenis Lysicrate, quando altera vice Athenienses colonos occupatum Eionem infelicissime amandarunt. Huc verba Scholiastæ in Æschinis Or. περὶ Παραπρ. adplicant Dodwellus et Corsinus, δεύτερον οἱ μετὰ Λεωγόρου κληροῦχοι ἐπὶ Λυσικράτους, in Leogora *Leagrum* invenientes; haud illi, nisi si *Leogoras* Andocidis pater fuerit, absurdi. WESS.

76 1. Γυνὴ αὐτόμολος etc.] *Mulier transfuga* ad Græcos victores venisse dicitur κοσμησαμένη χρυσῷ πολλῷ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι: articulum in his male omissum restituerunt Reiskius et Koenius. Persas illa dicebat οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὄπιν ἔχοντας, *nec dæmonum neque Deorum majestatem*, sive *vindictam, reveritos*; ut supra VIII. 143. Mardonius *Deorum heroumque* οὐδεμίην ὄπιν ἔχων, ἐνέπρησε τούς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. vid. Salmas. ad Inscript. Herodis Att. p. 20. et Grævius in Hesiodi Ἔ. καὶ Ἡ. 187. Tandem *Coa, Hegetoridæ filia*, βίῃ δέ με, inquit, λαβὼν ἐν Κῷ ἔχε ὁ Πέρσης, vel ἔσχε, *habuit me uxoris loco:* verba ἔγημε et ἔσχε permutat Herod. III. 31., estque is usus verbi ἔχειν, ut Latini *habere*, notissimus. Herodotea de hac muliere paucioribus enarrans Pau-

[h] De clade apud Datum Isocrates de Pace p. 176. B. ἐν Δάτῳ δὲ μυρίους ὁπλίτας αὐτῶν καὶ τῶν συμμάχων ἀπώλεσαν. Sic enim ms. Urbinas.

sanias III. 3. Παυσανίου, ait, τὸ ἔργον τὸ ἐς τὴν Κῴαν γυναῖκα ἐν ἐπαίνῳ τίθεμαι μάλιστα· ἥν τινα, ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου παρὰ Κῴοις θυγατέρα οὖσαν Ἡγητορίδου τοῦ Ἀνταγόρου, Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιδος ἀνὴρ Πέρσης παλλακὴν εἶχεν ἄκουσαν, κ. τ. λ. VALCK.

3. Ὦ βασιλεῦ Σπάρτης] Condonandum matronæ animo præ lætitia perturbato. Rex Pausanias Spartanorum non fuit, regis Plistarchi tantum tutor; cap. 10. et Thucydid. I. 132. WESS.

5. οἰκημένων] Sæpe contaminarunt librarii hoc vocabuli. Respice III. 96. IX. 31. Illud autem plenum benivolentiæ et humanitatis erga Coam mulierem officium merito Pausaniæ in laudibus Pausanias III. 4. deposuit. WESS.

77 1. ἐπ' ἐξεργασμένοισι, *re jam confecta.* Sic supra VIII. 95. post pugnam Salaminiam Adimantum et Corinthios venisse scribit ἐπ' ἐξεργασμένοισι. Attigit formulam Taylor ad Lysiam p. 489. explicat illam Noster in proximis, μαθόντες ὅτι ὕστεροι ἥκουσι τῆς συμβολῆς. Sic, post pugnam qui venere Marathoniam Lacedæmonii, VI. 120. ὕστεροι dicuntur ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς. VALCK.

Ib. ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιῶσαι] Non male ceperat Valla, vertens, *sed idoneos se esse ad sumendas de se pœnas dixere:* his qui substituit, *ad sumendas de ipsis pœnas*, alios in errorem induxit, quem corrigit eruditus scriptor *des Essais de Critique* p. 256. Herodoteis ista respondent, quæ dicentem facit Annibalem Livius XXX. 30., *forsitan non indigni simus, qui nobismet ipsi mulctam irrogemus*, quæ hinc sumta monuit I. Fr. Gronovius. VALCK. Mihi Herodotus, si voluisset dicere *digni qui sibimet ipsi pœnas irrogarent*, videbatur dicturus fuisse ἑωϋτοὺς ζημιῶσαι. Nunc illud ζημιῶσαί σφεας ita accipiendum ac si ζημιωθῆναι dixisset, nempe ἄξιος (τινὰ, sive Παυσανίην, sive τοὺς Ἕλληνας) ζημιῶσαί σφεας, quemadmodum v. gr. Græce dicitur ἄξιός ἐστι θαυμάσαι, pro θαυμασθῆναι, nempe intelligendo ἄξιός ἐστι τοῦ τοὺς ἀνθρώπους θαυμάσαι αὐτόν. Neque me admodum turbavit laudatus Livii locus: primum enim addubitare licebit, voluerit-ne ibi Romanus scriptor hæc ipsa Herodotea verba suum in sermonem transferre: deinde, Livio non minus, quam nobis hac ætate, accidere potuit, ut Græcorum scri-

ptorum mentem, quos ob oculos habuit, non satis recte perceperit; quod quidem subinde illi usu venisse memini me olim observare, quum Livii Latina cum Polybii Græcis, e quibus illa translata sunt, de professo exigerem. SCHW.

2. τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίης] Inter eos, qui Artabazum fugientem insecuti fuerunt, præcipui in Diodori XI. 32. Corinthii, Sicyonii, Phliasii. WESS. Diserte vero adjicit Diodorus καί τινες ἕτεροι: quorum in numero Mantinenses esse potuerunt. Larcherus tamen, et qui eum sequitur Schulzius, (puto ob ea quæ continuo subjicit Herodotus, Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν) verbum ἐδίωκον ita accipiunt, ut non ipsa actio significetur, sed consilium et conatus agendi, *persequi cupiebant:* coll. I. 68. ibique notatis. De dictione οὐκ ἐᾷν vide dicta ad IX. 2. SCHWEIG.

78 1. Αἰγινητέων τὰ πρῶτα] Saltem dictionis corruptores τὰ πρῶτα φερόμενος, ut postulat mos, elegissent. Dio Cassius XL. p. 136. de Suella Britanno sive Cassivelano, τὸν τῶν τὰ πρῶτα ἐν τῇ νήσῳ δυναστῶν φερόμενον. Ælianus Anim. XIII. 17. αὐλωπίας (ex thynnorum genere) ῥώμην τε καὶ ἀλκὴν τὰ πρῶτα φέροιτο ἄν. Resecui inportunum, et ab schedis Gronovioque proscriptum, φέρων. Conf. VI. 100. et præter ceteros Hemsterhusium in Luciani Timon. c. 35. et Xenophont. Ephesium in Miscell. Observ. vol. V. p. 30. WESS.

Ib. Αἰγινητέων τὰ πρῶτα φέρων] Pro φέρων si qui codices darent φερόμενος, Lampon censeri posset dictus Αἰγινητέων τὰ πρῶτα φερόμενος, ut Hermotimum scribit φερόμενον οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλέϊ, VIII. 104., quod commodum excitat Gronov. Dicitur quis τὰ πρῶτα et τὰ δεύτερα φέρεσθαι, non φέρειν. Lucian. Var. Hist. II. 18., Οἱ ἀμφ' Ἀρίστιππόν τε καὶ Ἐπίκουρον τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο. Dedisse videtur Eunapius in Jambl. p. 21. Ἀνατολίῳ τῷ μετὰ Πορφύριον τὰ δεύτερα φερομένῳ. Moschus Eid. III. 57. μὴ δεύτερα σεῖο φέρηται. Callimachus Hymn. in Del. 4. Δῆλος δ' ἐθέλει τὰ πρῶτα φέρεσθαι Ἐκ Μουσέων. VALCK.

3. μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποιέων] Vidi ad marginem Aldinæ docti viri manu, μὴ ὑπάρχων—ποιέειν, quorum ultimum in S., sed ejus opera supervacua. Noster VII. 8, 9. οἵ γε ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες: quibus con-

paria Valckenarius ad Euripid. Phœniss. p. 533. conduxit plurima. Æginetæ Lamponis consilium Pausanias jure sprevit, laudatus propterea a Pausania III. 4. WESS.

79 3. ὅσια μὲν ποιέειν] Dictum laudabiliter. At *quantum mutatus ab illo Hectore* in Thucydidis I. 132. Redi tamen ad Nostri lib. V. 32. WESS.

5. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε μήτε προσέλθῃς ἔμοι γε] Ore Ionico pronunciata, atque in speciem lenissima, gravem tamen continent comminationem; illis simillima, quæ Alexandro Macedoni dixisse feruntur Athenienses VIII. 143. σύ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο Ἀθηναίοισι, μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργέειν ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε. Juxta Lycurgum c. Leocr. p. 156, 42. Alexandrum Athenienses μικροῦ δεῖν κατέλευσαν: secundum Aristidem t. I. p. 250. illi dixerunt qualia Medeæ Creon Euripidis 352. *si te secundo lumine hic offendero, Moriere.* Lamponis istius consilium repellentis Spartani regis responsum respicit Pausanias III. 4. VALCK.

80 2. κλίνας τε ἐπιχρύσους] Non fuerunt ὁλόχρυσοι καὶ ὁλάργυροι, quales in Philon. Jud. de Somn. p. 1115. E., sed *inaurati* et *inargentati.* Ex solido auro et argento memorabuntur c. 80. In talibus et alibi peccatur. Vide I. 50. WESS.

3. ἅτε ἐόντα χαλκὸν δῆθεν] *Quasi vero æs foret.* Rudi simplicitate Helotarum, aurum atque æs vix internoscentium, abusi Æginetæ sunt. Quid victo ad Gransonium Carolo Audace, Burgundiæ duce, vasis ejus argenteis, stannum arbitrati, fecerint, quoque modo gemmas, multo rarissimas et pretii ingentis, tanquam vilissima scruta abjecerint Helvetii, durum ab stirpe genus, elegantissime Ph. Comineus Memor. lib. V. 2. exposuit. WESS.

81 1. ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφιος] Durabat in tempora Pausaniæ, aureo tripode dudum a Phocensibus interverso et conflato, lib. X. 13. Quam vero Gronovius ex Whelero adposuit tricipitis colubri figuram, eam hujus videri, a Cupero veritati respondere negatur, Epistol. lib. II. p. 177. Litem meam non facio. Si tamen verum amamus, *unus* hic *draco* et *triceps* describitur, δράκων χαλκοῦς Pausaniæ; monumentum

autem Constantinopolitanum tres exhibet serpentes, scitissime contortiplicatos: dubium præterea, Delphis-ne Byzantium venerit; sed, fieri hoc potuisse, nolo infitiari. Porro Jovis Olympii ex ære statuam copiosius Pausanias expingit V. 23. WESS.

82 1. ὡς Ξέρξης φεύγων etc.] Pro ἀρτοκόπους, ἀρτοποιοὺς præbet Athen., quæ duo sæpe permutantur in codd. Ut apud Herod., alibi quoque junguntur ἀρτοκόποι et ὀψοποιοί: multa notantur ad Thom. Mag. in Ἀρτοπόπος: dubium quid scripserit Plutarch. t. II. p. 401. E. VALCK.

3. ἦν πολλὸν τὸ μέσον] *Amplum discrimen.* Supra I. 126. οἱ δὲ ἔφασαν, πολλὸν εἶναι αὐτέων τὸ μέσον, in simili negotio. Euripides Alcest. 914. οἴμοι πολὺ γὰρ τὸ μέσον. Jo. Chrysostomus Or. de Evangelii Profectu, t. III. p. 302. C. πολὺ δὲ τὸ μέσον τούτων κἀκείνου. Alii, uti Heliodorus Æth. VII. p. 318. οὐ γὰρ μικρῷ τῷ μέσῳ. Adde Abreschii Lection. Aristænet. p. 249. WESS.

4. τοῦ Μήδων ἡγεμόνος] Mardonii delicias et superfluum adparatum Pausanias, non absentis Persarum regis, perstringit et taxat. Additum οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας δίαιταν, irruenti, ut ferocientis inpetum sisterent, Carolo Audaci testati de se suæque regionis habitu Helvetii fuerunt, eodem Comineo lib. V. c. 1. Memor. perhibente. WESS.

83 2. κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίην] Pollucis aut alius exemplo respexisse hæc Theophilum Protospatharium (de Fabrica Corpor. Hum. lib. IV. 4. in Fabricii Bibl. Gr. t. XII. p. 858.) puto, κεφαλὰς ἀῤῥάφους, *sine omni sutura*, inter ossa præliis dejectorum et conputrescentium ab scriptoribus reperta adfirmantem memorari. Ὀδόντας μουνοφυέας Pyrrho, Epirotarum regi, et Prusiæ, Bithyni regis filio cognomini, tribuit Valerius Maxim. lib. I. 8. Exter. 12. et Festus in *Monodos.* Illud autem paullo inpeditius et salebrosius, ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἐπὶ τουτέων τῶν νεκρῶν. Si esset ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἔτι τουτέων, τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας: tum, *postea demum, nudatis carne cadaveribus, adparuisse* τόδε, nempe id, quod de *cranio sine sutura* et de *maxilla* proditur, sententia declararet. Et sic Abreschius. VALCK.

85 1. τοὺς ἱρέας] Suum etiam in expeditionibus habebant μάντιν, qui per extispicinam Deorum mentem scrutaretur; sed nusquam alibi, opinor, in historia Græca Spartiatæ memorantur ἱρέες, *sacerdotes*, qui præliis interfuerint. Visus mihi semper est Herod. aliam hic primitus vocem posuisse; sed, quænam illa fuerit, mihi quidem non liquet. Memoratur in Glossis Herod. Εἰρήν. Quibus alibi nusquam locus est in Musis, hîc Grammaticum legisse suspicabar in suo codice ἰρένας et paulo post ἰρένες. Conjecturam memorare dignatus est Wesseling. in Diss. Herod. pag. 206. et removit difficultatem, quæ opponi posset. Neutrum fortasse, nec ἰρένας, neque ἱρέας, sed scripsisse potius alicui videbitur Herod. τοὺς ἱππέας, et οἱ ἱππέες: quia distinguuntur a ceteris Spartiatis; Nostro autem memorantur VIII. 124. τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες,—οἵπερ ἱππέες καλέονται. VALCK.

Ib. Ποσειδώνιος etc.] De his conf. c. 71. et de Amompharето sigillatim, c. 53. seq. SCHWEIG.

5. χῶσαι Κλεάδην] Eos non audio, qui Ἀλεάδην obtrudunt, vicinia litterarum A et K lapsos. Præter alios contra venit Plutarch. Malign. p. 873. A. ubi Κλεάδας ὁ Πλαταιεύς. Χῶσαι in tumulis terra congestis, tritum. Euripides Iphigen. Taur. 703. Τύμβον τε χῶσον: et Aulid. 1443. ἐπεί μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται etc. WESS.

86 1. ἐξαιτέειν αὐτέων τοὺς μηδίσαντας] Quia mox sequitur, ἐν πρώτοισι δὲ αὐτέων, vere mihi Koenius correxisse videtur, ἐξαιτέειν ἀστέων τοὺς μηδ. Ἀστέων Ionico flexu legitur infra c. 93. Idem vitium a viris doctis sæpe sublatum, velut a Leopardo Em. I. 16. Vossio ad Melam II. 3. Piersono Verisim. p. 38. hîc illic veterum scriptis etiam nunc inhæret. In fragm. Orat. Isæi apud Dionys. Halic. t. II. p. 176, 28. scribendum: ὅτι ἡ μήτηρ ἀστή τέ ἐστι, καὶ ὁ πατήρ: et vs. 39. ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἀστὴν εἶναι, pro vulgatis αὐτὴ et αὐτήν. In Epicharmi loco apud Diogenem Laërt. III. 16. procul omni dubio corrigendum: *nihil mirum*, ἁνδάνειν ἀστοῖσιν ἀστούς. Reliquit mendam Grotius in versu Moschionis, Excerpt. ex Stobæi Eclog. p. 147. Αὔτη δ' ἐπυργώσαντο: *urbes* postulare sententiam poëtæ unicuique patebit attendenti, atque adeo etiam reponendum, Ἄστη δ' ἐπυργώσαντο, καὶ περισκεπεῖς Ἐτευ-

ξὰν οἴκους. VALCK. Hoc quidem loco nil magnopere obstabat quin vulgatum teneretur. conf. c. 67. Potest autem genitivus αὐτέων duplici modo accipi, sive ut intelligas τοὺς μηδίζοντας αὐτέων, sive ut ἐξαιτέειν αὐτῶν idem valeat ac ἐξαιτέειν ἐξ αὐτῶν vel παρ' αὐτῶν. Ad sententiam quidem nil interest. SCHWEIG.

87 1. μὴ πρότερον ἀπαναστ. πολιορκέοντας ἢ ἐξέλωσι] Tale superius [c. 86.] μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι: et cap. 16. πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην. Aliter, et prius vulgato congruenter, VI. 45. οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη—πρὶν ἤ σφεας ὑποχειρίους ἐποιήσατο. Junge Gronovio observata V. 118.; cujus in vicinis μὴ ἀναπλήσῃ laudabilis opera. WESS. Πλέω μὴ ἀναπλήσῃ intellige πλέω κακὰ, et conf. V. 4. et VI. 12. SCHWEIG.

2. χρήματά σφι δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ] Æquissima postulatio, si professio veritate fulciretur. Qui citra fraudem et dolum reipublicæ consulunt, inpune illis esse debet, quando res secius cadit. Nam consilii datores ob eventum, quem præstare non possunt, plectere, quamquam tristes istiusmodi pœnæ in annalibus plures, a consilio dando, ne aliud adponam, merito omnes deterrebit. Egregiæ ad hanc rem Bynkershœkii Quæst. Jur. Publ. lib. II. 2. disquisitiones sunt. Sed horum oratio infucata, et caussa dispar est. Civitatem Thebanam paucorum oppresserant dominatu, invitamque in factionem conpulerant. Hæc fide Pausaniæ: τῆς δὲ αἰτίης ταύτης δημοσίᾳ σφίσιν οὐ μέτεστι, ὅτι ἐν ταῖς Θήβαις ὀλιγαρχία, καὶ οὐχὶ ἡ πάτριος πολιτεία, τηνικαῦτα ἴσχυεν, lib. IX. 6. WESS.

88 1. Φὰς τοῦ μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταιτίους.] Delicta scelerum auctores luunt; infantes consilii absolvit innocentia. Cicero verissime: *Ferret-ne civitas ulla latorem istiusmodi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, si pater aut avus deliquisset?* Nat. Deor. lib. III. 38. Multa Faber Semest. III. 8. WESS.

89 1. Ἀρτάβαζος—φεύγων etc.] Sua hinc sumsisse videtur Polyænus VII. 33, 3. Ἀρτάβαζος Φαρνάκου φεύγων ἐκ Πλαταιέων προῆλθεν εἰς Θετταλίαν, quæque sequuntur. Illic Thessalis dixisse fertur Artabazus: Μαρδόνιος δὲ νενικηκὼς ἕπεται,

καὶ τὰ ἔργα τῆς νίκης αὐτὸς ἀπαγγελεῖ: prout scribendum vidit Koenius, qui Herodotum infra dedisse suspicabatur: αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ εὐθὺς κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων προσδόκιμός ἐστι. VALCK.

3. ἐλῶν ἐς Θρηΐκην] Laudatore Gronovio recte hoc gloriatur. Ἐξ ὅτου βασιλεὺς Καμβύσης ἤλασε ἐς Αἴγυπτον III. 63. Artem, qua Artabazus suæ exercitusque saluti apud Thessalos consuluit, Polyænus hinc derivavit VII. 33, 3. Pæne autem illud K. ὠὗτός τε κινδυνεύσει sine dicto præterierat. Ionum, vice αὐτὸς, adfirmant esse Corinthus et Phavorinus: ὠὗτὸς ἀντὶ τοῦ αὐτὸς Ἴωνές φασι. Et tale judicant, συμφέρεται ὠὗτὸς εἶναι lib. II. 79., cujus loco ὡὗτὸς alibi. Nonnihil addubito. WESS. Equidem haud dubie errasse et Grammaticos istos, et librarios, si qui illorum rationi favent, censeo. Ἑωυτοῦ, ἑωυτῷ etc. Ionicæ sunt formæ, pro ἑαυτοῦ, ἑαυτῷ: item ὡὗτὸς, pro ὁ αὐτός: non ὠυτὸς aut ὠὗτὸς, pro simplici αὐτός. SCHWEIG.

6. λιμῷ συστάντας καὶ καμάτῳ] Persimiles Persici exercitus ærumnæ VIII. 115.; quales, neglecto adparatu, nulla congesta annona, frequentissimæ. Consequens διέβη πλοίοισι germanum agnoscit χρῆν πλοίῳ διαβαίνειν I. 186. Auctor vitæ Homeri c. 19. ἔχρῃζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χῖον διαβαίη. Nolo plura, uti nec Latina, de quibus Burmannus in Declam. VI. 21. Quinctiliani. WESS. Λιμῷ συστάντας vulgo *fame enectos* interpretantur: nos, ex propria vi verbi, *fame conflictatos*. Vide ad VII. 170. notata. SCHWEIG.

90 2. Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ etc.] Vide lib. VIII. cap. 130—132. SCHWEIG.

91 2. Δέκομαι τὸν οἰωνὸν τὸν Ἡγησιστράτου] Vide lib. VIII. 114., ubi Aristophaneum Δέχου τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ, stabilire τὸν Ἡγησίστρατον S. videtur. In hominis nomine, *exercitus ductore*, bonum omen erat; quale Augusto ad Actium ante aciem asellus cum asinario dedit: *Eutychus homini, bestiæ Nicon erat nomen*, inquit Sueton. in August. c. 96. Eadem ex superstitione, rem memorabilem adgressuri, eos potissimum adsciscebant, quibus *fausta nomina*;

uti Vespasianus, Capitolium dedicaturus, in Taciti Histor. IV. 53. cum Lipsii Nota. WESS.

2. δέκομαι τὸν οἰωνὸν] Non, quod vulgatur τὸν Ἡγησιστράτου, sed τὸν Ἡγησίστρατον Galeus exhibet ex S., neque aliter legit Valla. Hoc si Herodotus adjecit, scripsisset potius me judice, δέκομαι οἰωνὸν τὸν Ἡγησίστρατον, *velut omen accipio nomen Hegesistrati:* ut paulo post dicitur, οἰωνὸν τὸ οὔνομα ποιεύμενος. In Plauti Pseud. II. IV. 22. Χαρῖνον οἰωνὸν ποιῶ. Euripid. Phœn. vs. 865. Οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σὰ στέφη. Sed e vicinis notissimum forsan ab alia manu nomen fuit adjectum Hegesistrati, ab Herodoto autem scriptum Δέκομαι τὸν οἰωνὸν, ὦ ξεῖνε Σάμιε. Romanorum illud, *accipio omen*, sic solet Græcis simpliciter dici: δέχομαι τὸν οἰωνὸν, sive τὸν ὄρνιν, τὴν κληδόνα, τὸ μάντευμα, τὸ χρησθέν. VALCK.

92 1. Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε καὶ τὸ ἔργον προσῆγε] Est loquendi forma frequens Euripidi. Dederat forsan ad hanc normam Noster supra VIII. c. 5., ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ ἔπεμπε ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδειμάντου: ut c. 97., ταῦτά τε ἅμα—ἐποίεε καὶ ἔπεμπε. VALCK.

3. Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ] Ita Pausanias cum alibi, tum VI. 14. Meneptolemus ἐξ Ἀπολλωνίας τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ. De Orico, ad eundem Ionium sinum, Steph. Byz., πόλις ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ. Adjunge Cononis Narrat. XXX., cui Euenius est Πειθήνιος. Montem, unde amnis (fortasse *Aous*) labebatur, Strabo Λάκμον adpellat lib. VII. p. 486 = 316. Λάκμωνα tamen Steph. Byz. ex Hecatæo. Lege Casaubono observata. WESS.

93 1. κατέλαβε Εὐήνιον] Euenium hunc Apolloniatam aliquoties in Cononis Narrat. XXX. Πειθήνιον dici vidit Koenius. Istius erat is Apolloniæ civis, quæ Nostro ἡ ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ dicitur: τὰν ἐνὶ πόντῳ Ἰονίῳ Φοῖβος ᾤκισ' ἀκερσεκόμας, apud Pausan. V. 22. Situs urbis in Excerptis e Conone definitur, et ποταμὸς Ἀῶος διὰ μέσης αὐτῆς ῥέων dicitur ἐκβάλλειν εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος. Juxta Herodotum flumen ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρης ἐν θάλασσαν, παρ' Ὠρικὸν λιμένα. Portum Oricum hinc attigit Eustathius in Dionys. 398. conf. Strabo VII. p. 486. B. VALCK.

1. φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστοι] *Custodiunt per annum singuli*, eorum nempe, qui ad illud munus per vices obeundum essent electi, civium opibus et genere potentissimi. In Excerptis e Conone legitur: τῶν δ' ἐπιφανῶν ἦν ὁ Πειθήνιος, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐκ διαδοχῆς τῶν ἱερῶν εἶχον προβάτων τὴν ἐπιμέλειαν. VALCK.

3. Qui *somno sopitus ovium neglexerat custodiam*, eleganter dicitur κατακοιμίσας τὴν φυλακήν: nam pro κατακοιμήσαντος recte mihi rescripsisse Reiskius videtur καί κοτε αὐτοῦ κατακοιμίσαντος τὴν φυλακὴν, et deinceps, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμίσαντα. Idem illud, vel hinc sumtum, vel ex ipso Hecatæo, præbet Ælianus de Nat. Anim. XIII, 22. λέγει μὲν Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Οἰκλέους κατακοιμίσαι τὴν φυλακήν. Legitur apud Cononem: ἀμελήσαντος τούτου, αὐτῶν (τῶν ἱερῶν τοῦ ἡλίου προβάτων) ἑξήκοντα λύκοι διεσπάραξαν: ut apud Nostrum, λύκοι — διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἑξήκοντα. VALCK.

Ib. κατακοιμήσαντος τὴν φυλακὴν] Consentiunt scripta exemplaria, atque iterum proxime. Rectius tamen cum Reiskio κατακοιμίσαντος τὴν φυλακήν: id enim, ubi *vigiliæ dormiendo tramittuntur*, suum sibi locum capessit. Ælian. de Animal. III. 13. Grues ὑπὲρ τοῦ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακὴν, ἑστᾶσι μὲν ἀσκωλιάζουσαι, *ne vigiliæ tempus edormiant, alternis pedibus nituntur*; et lib. I. 15. προτιμότερον τροφῆς καὶ πρεσβύτερον τὸ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακήν: quod alibi τὴν φρουρὰν οὐ κατανυστάζειν scribit. WESS. Similiter Xenoph. Mem. Socr. II. 1, 30. τῆς ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσι. Nec vero ex his exemplis tuto colligitur, non potuisse Herodotum eamdem in sententiam altera verbi forma uti; quum præsertim alioquin etiam idem valeat κατακοιμᾷν atque κατακοιμίζειν. SCHWEIG.

5. ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον] Herodotei moris est. Alii aliter, de quibus Ruhnkenius ad Timæi Lexic. pag. 188=263. WESS. Aliis passim dicitur ὑπάγειν εἰς δίκην et εἰς δικαστήριον, ut hîc olim legebatur ἐς τὸ δικαστήριον: optimo tamen consilio Gronov. ex M. reposuit ὑπὸ δικαστήριον, quippe Herodoteum. ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθεὶς extat lib. VI. c. 72., et ὑπὸ reperitur in eadem locutione VI. 81. 105. et 136., ubi

Xanthippus Miltiadem θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον ἐδίωκε. Pro ἀπῆγον scribendum ὑπῆγον θανάτου in Xenophontis Ἑλλ. lib. V. p. 333, 27. VALCK.

7. πρόφαντα δέ σφι—ἐγίνετο] *Pecora* verterat Valla, expresso, quod scriptus illi liber ostendebat. Consimile in S. et V.; errorem docti hominis Leopardus Emend. VIII. 1. et Palmerius indicarunt. Ego vero dubito, an ἱρὰ ἡλίου πρόβατα *oves* fuerint an *boves?* Scio in Cononis Narrat. pro *ovibus* ab interprete haberi, sed et laxiorem vocis esse potestatem. Malui in re dubia *pecora*. Confer Schol. ad Iliad. ξ'. 124. et Eustachium in Erotian. p. 92. [p. 302. seq. ed. Franz.] WESS. Vallæ Latina Gronovius sic refinxit: *Erant autem illis prædicta et in Dodona et in Delphis. Interrogati mox prophetæ de causa mali præsentis responderunt* etc. quæ Wesselingius etiam tenuit, quamvis impedita. Nam πρόφαντα, quæ dicit scriptor, vix alia intelligi possunt, nisi *responsa* illa prophetarum, quæ mox adponuntur. conf. c. 94. Neque necessario πρόφαντον *prædictum* significat, verum etiam quodlibet *oraculi responsum*, *effatum*, λόγιον, θεοπρόπιον, ut ait Hesychius. Sic sane apud ipsum Herodot. V. 63. πρόφαντον non *prædictum* aliquod est, sed tale *effatum* quo nil aliud nisi *jussum* et *præceptum* quoddam continebatur. SCHWEIG.

8. αὐτοὶ γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς λύκους] Loquuntur prophetæ, sed uterque dei nomine, cujus propheta est. αὐτοὶ igitur intelliguntur Jupiter Dodonæus et Apollo Delphicus. SCHWEIG.

94 2. ἐν θώκῳ] Lib. VI. 63, 5. ἐν θώκῳ cum doctis interpretibus *in consessu* reddidimus: hîc satis fuit *in sella, in sedili.* conf. I. 181. SCHWEIG.

3. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες] Intellige *simulatum dolorem*, quo Euenium callide illexerunt et fefellerunt, sive, uti Conon, τέχνῃ ἱλασάμενοι. Notus in talibus verbi usus ex Euripid. Androm. 428. ᾧ σ' ὑπήγαγον, h. e. ἐδελέασα καὶ ἐξηπάτησα καὶ προετρεψάμην, ex Scholiastæ doctrina. Appianus Civil. III. 37. ᾧ δὴ μάλιστα ὑπαχθέντες, *qua re maxime deliniti.* Errorem Vallæ intactum Abreschius Diluc. Thucyd. p. 526. noluit. WESS. Plutarch. Solon. p. 82, 2. ὑπαχθέντες οἱ Μεγαρεῖς

τῇ ὄψει, *hac specie decepti Megarenses.* Confer Nostrum infra §. 6. SCHWEIG.

7. ἔμφυτον μαντικὴν εἶχεν] *Divinitus insitam*, ut ille Homeri gloriator, Θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας Παντοίας ἐνέφυσεν, Odyss. χ΄. 348. Alia Demosthenis ἔμφυτος αἰσχροκέρδεια καὶ πονηρία, *penitissime animo* ex toto vitæ genere *hærens*, juxta Dinarchi criminationem, Orat. in Demosth. p. 104. Alia Demetrii Phalerei ἔμφυτος ἀκρασία in fragmento Duridis apud Athen. XII. p. 542. c. WESS.

95 1. ἐπιβατεύων τοῦ Εὐηνίου οὐνόματος ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα] De usu isto verbi ἐπιβατεύειν dictum est III. 63. Loci justam sententiam nec Valla, nec Portus, assecutus est. Nulla Deiphono in Græcia molestia ex invaso Euenii nomine; *operas vaticinandi contra Græciam conduxerat:* hoc verba volunt, neque aut Reiskium aut Abreschium Diluc. Thucyd. III. p. 315. latuit. Prior insuper ἐπιὼν τὴν Ἑλλάδα, *Græciam obiens*, ex suspicione plausibili, si scripti codd. adstipularentur. Decepit Vallam rarior verbi potestas, qua Plutarch. t. II. p. 396. E. ἐκλαβὼν γὰρ ἵππον ἀλινδούμενον γράψαι, *cum pingere equum semet volutantem conduxisset:* et in Pelopida p. 291. B. ἐκλαβὼν παρὰ τῆς πόλεως πίνακα γράψαι μάχης ἑτέρας. WESS. Nempe, ut ἐκδιδόναι dicunt Græci, *opus faciendum elocare*, sic ἐκλαμβάνειν ἔργον dicitur *qui opus faciendum conducit;* sive, quod eodem redit, ἐκδιδοῖ is, qui *alterius operam conducit;* ἐκλαμβάνει, qui *suam operam alteri elocat.* SCHWEIG.

96 1. ὡς ἐς ναυμαχίην] Omissam in Med. voculam ὡς si præbent alii codices, sede non moverem, qua aptissime hæret: παρεσκευάζοντο ὡς ἐς ναυμαχίην: ut Xenoph. Ἑλλ. II. p. 267, 33. πάντα παρασκευασάμενος ὡς ἐς ναυμαχίαν: p. 269, 4. ὡς ἐς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν. Thucyd. VI. c. 67., παρεσκευάζοντο ὡς ἐς μάχην: idem sæpe dicitur, ὡς ἐπὶ ναυμαχίαν. VALCK.

97 1. ἐς Γαίσωνά τε καὶ Σκολοπόεντα] Γαίσων fluvius, ex Ephoro notus apud Athen. VI. p. 311. e. *Gessus* apud Plin. V. XXIX. 31. *Gæsus* Melæ I. 17. Σκολοπόεις, aliunde non cognitus, ex hoc Herodoti loco colligitur amnis fuisse, in Gæsonem haud procul ab ostio aquas suas exonerans. SCHWEIG.

1. Φίλιστος—Νείλεῳ τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος] De migratione Ionica et condita Mileto, sociisque expeditionis, nulla tamen Philisti mentione, Pausanias VII. 2. etc. Strabo XIV. p. 939=633. quorum huic Codri filius Νηλεὺς, illi Νειλεὺς, sicuti Nostro. Ista Strabonis aliorumque scribendi ratio Perizonio unice ad Ælian. Var. VIII. 5. ob Marmor Arundel. probatur; absque caussa tamen, siquidem in laceris ejus tabulis ΝΕ . . ΕΥΣΩΙΚΙΣ., unde Νειλεὺς ᾤκισε formatur tantum. Hoc leve, neque a Valesio ad Ammian. XXVIII. 1. contemtum. Ionicam vocem κτιστὺν, quam κτίσιν ad Dionys. explicuit Eustathius, optime docti viri illustrarunt. WESS.

Ib. ἐπὶ Μιλήτου κτιστὺν] Ἐπὶ τὴν Μιλήτου κτίσιν, velut Herodoteum, legitur apud Eustath. in Dionys. vs. 823., qui sinceram nobis formam κτιστὺν servavit ad Hom. Il. τ'. p. 1245, 40. quam illinc Herodoto jam restituit Portus: alia hujus moduli supra prostant ad I. 85. Ad κτιστὺν accedit Hesychii Δωμητύς· κατασκευή. Eidem Φραστὺς est σκέψις, ἔννοια: apud Suidam Ἀφραστύες sunt ἀσυνεσίαι. Ad Hesych. quædam notata sunt in Ἀποδαστύς. σωφρονιστύος miror apud Platonem reperiri t. II. p. 933. E. VALCK.

98 2. Ἀποβάθρας] *Scalæ* fuerunt ad descensum nauticæ. Thucydides IV. 12. Brasidas ἐχώρει ἐπὶ τὴν ἀποβάθραν· καὶ πειρώμενος ἀποβαίνειν, ἀνεκόπη: ubi docte Dukerus, sicuti Hemsterhusius in Luciani Dial. Mort. X. 10. WESS. Latinum nomen *scala* Græco adposuit Pollux I. 93. ἀποβάθρα καὶ διαβάθρα ἣν σκάλαν καλοῦσι: ubi commode Jungermanus: "Videtur autem, inquit, sic nominandus et *ponticulus* ille "qui a nautis in litus vel ripam ejicitur, inserviens tam con- "scendendæ navi quam exscendendæ." Potuerat adjicere, usos etiam esse similibus pontibus ad transscendendum suis e navibus in naves hostiles; quod quidem ex hoc Herodoti loco satis intelligitur. SCHWEIG.

3. πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηῒ etc.] Duas literas male repetitas legendumque suspicor, πρῶτον μὲν τῇ νηῒ παραπλέων, ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα Λευτυχ. VALCK.

Ib. κήρυκος] Præconis μεγαλοφωνοτάτου ἐν τῷ στρατοπέδῳ voce ad Ionas usum Leutychiden, auctor Diodorus est lib. XI. 34., nonnulla ejus ex ore memorans a vero alieniora. WESS.

3. Percultum ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε, *voce præconis.* Tale Theophrasti in Stobæi Serm. XLII. p. 280. οἱ μὲν ὑπὸ κήρυκος κελεύουσι πωλεῖν. Xenophontis Laced. Republ. p. 286. c. ὥσπερ ὑπὸ κήρυκος. In Æschyli Choëph. 838. audax videtur ὑπάγγελος, vice ὑπ' ἀγγέλου. WESS.

6. Per præconem Ionibus ista Leutychides eadem dicitur mente significasse, qua ad Artemisium Themistocles similia lapidibus incidi curaverat: ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι: in quibus scribi mallet Koenius ἐπεί τε ἀνενειχθῇ, prout supra legitur VIII. 22. VALCK. At, cur mutata h. l. malimus vulgata verba, ἔπειτα ἀνενειχθέντα, nullam prorsus caussam exputare equidem possum. SCHWEIG.

99 5. τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι] Cuncta Persas cum spectent, de sermonis adsuetudine exspectasses, τοὺς καὶ κατεδόκεον—ἐπιλαβομένους: quam etiam in sententiam Diodorus XI. 33. ac Polyænus VII. 35. abierunt. Valla ad Ionas, res novas animo agitantes, adplicuit, quasi τοῖσι καὶ κατεδόκεε, *quibus videbatur;* sequacemque Pavium inpetravit. Equidem Valckenario calculum adposuerim, mancam arbitrato structuram, ope quidem ingenii, sed ob msstorum taciturnitatem dubia, sanandam. WESS.

Ib. τοῖσι καὶ κατεδόκεον etc.] Aliud quid requiri videtur, a quo pendeant isti dativi: forsan excidit vox ob præcedentis similem terminationem. Dici, ni fallor, potuit, τοῖσι καὶ κατεδόκεον ἐνεὸν νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι: *quibus et inesse putabant, ut facultatem adepti nova molirentur.* De Samiis et Milesiis, quos sibi suspectos jusserint Persæ τὰ τῆς Μυκάλης ἄκρα φυλάττειν, Polyæn. VII. 45. VALCK. In Attico scriptore utique non ferendum id esset, quod hîc communi consensu libri omnes exhibent: sed hanc veniam sibi Herodotus postulat. Verbum καταδοκεῖν alibi apud Nostrum, vel absolute positum, vel cum accusativo et infinitivo, aut cum nudo accusativo constructum, non aliam fere vim, atque simplex δοκεῖν, habet, *existimare.* Hoc loco κατὰ præpositio propriam quamdam vim verbo addit, ut significet

contra aliquem existimare, i. e. vel *condemnare* vel saltem *suspectum habere*. Atque hac notione videri quidem poterat cum genitivo casu jungendum id verbum: sed, quemadmodum pro eo, quod καταγελᾷν τινὸς, et κατακρίνειν τινὸς vulgo dicitur, καταγελᾷν τινὶ usurpat Noster III. 37. 38. sæpiusque alibi, et κατακρίνειν τινὶ VII. 146. (conf. Adn. ad VII. 9.) et sic et καταδοκεῖν τινὶ usurpavit. SCHWEIG.

5. συνεφόρησαν τὰ γέῤῥα] Conf. supra, c. 61. 62. et infra c. 102. SCHWEIG.

100 1. ἐπὶ τῆς κυματώγης] Verissime Eustathius, ἐν ἀκτῇ, ἔνθα τὰ κύματα ἄγονται, sive *littoris crepidine, quam verberat unda maris*. Ex qua vocis notione egregie Luciano in Hermotim. c. 84. Græviu subvenit, injuria taxatus ab Elsnero, Schediasm. Critic. c. 1., *fluctus*, uti hic Valla, seu *maris fluctuationes* intelligente. Quid tum de Homero, quem Vitæ Auctor c. 19. καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς, et c. 34. ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνάτως ἔχων describit, censebimus? Nonne mortalium in stupidissimis, sedente, et, corpore ex valetudine adfecto, decumbente in *fluctuatione æstus marini?* cum citra maris adsperginem in sicco liceret. Vera atque elegans Democritea est observatio apud Sextum Empir. VII. contra Mathem. p. 395. non aves duntaxat, quales columbæ et graculi, aggregari, sed et res inanimatas, καθάπερ ὁρᾷν πάρεστι ἐπί τε τῶν κοσκινευομένων σπερμάτων καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ ταῖς κυματωγαῖς ψηφίδων: ubi *fluctuationes maris* si volueris, risum debebis, neque emendabere, nisi jucundissimo placidi maris et elegantissimo congestarum concharum et calculorum in littoris crepidine adspectu. Quid multa? Redi ad lib. IV. 196., nec dubitabis. WESS.

2. ἡ δὲ φήμη διῆλθέ σφι] *Famam de victoria ad Platæas* a Græcis reportata, quam divinitus ortam censuit Herodotus, a Leutychide rei ignaro prudenter confictam verius alii statuerunt. Diodorus Sic. XI. 35. οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην, οὔπω μὲν πεπυσμένοι περὶ τῆς νίκης, ἀφ' ἑαυτῶν δὲ πλάττοντες τὴν εὐημερίαν, ἐφάνησαν στρατηγήματος ἕνεκεν τοῦτο πεποιηκέναι. vid. Casaubon. ad Polyænum, Spartiatæ strategema commemorantem I. 33. VALCK.

3. τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι etc.]

Inconcinna et inpedita videntur. Quid quæso ἡμέρης συμπιπτούσης, et τῆς αὐτῆς inprimis? Non equidem obliviscor libri VIII. 15. συνέπιπτε δὲ ὥστε ταῖς αὐταῖς ἡμέραις τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας: sed disconvenit, uti adparet, sicuti quod sequetur mox c. 101. Portus, has verborum difficultates animadvertens, ex arbitratu accessiones adjunxit, quæ fastidium movent. Justior ejusdem admonitio, Vallam συμπίπτοντος aut συμπεσόντος legisse videri: vertisse quippe, *etsi tunc eodem die contigit utraque clades, ea, quæ ad Platæas* etc. Idem ego ambabus amplecterer. Belle distincta τῆς αὐτῆς ἡμέρης, συμπίπτοντος τοῦ τε—καὶ τοῦ ἐν Μυκ. μέλλοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι etc. decurrent, atque *ad Platæas acceptam et ad Mycalen futuram Persarum cladem, utramque eodem die*, jungent. Qua loci in medela, sive malis conjectura, suffragatores Pavium et Reiskium produco. Res autem ipsa suadet, neque Diodorus XI. 35., aut Polyænus lib. I. 33. infitiantur, Leotychidæ in sparso de parta ad Platæas victoria rumore imperatoriam eminuisse fraudem. WESS. Ferenda videtur consentiens librorum omnium scriptura. Quod si αὐτῆς abesset, neminem turbatura erat hæc locutio, *coincidente die utriusque cladis.* Ferenda vero etiam videtur vocis αὐτῆς abundantia: est enim, quasi dixisset *in eumdem diem utraque clades coincidit.* SCHWEIG.

101 3. μηνός τε τοῦ αὐτοῦ] Mensis Attici Boëdromionis die tertio, teste Plutarcho in Camillo p. 138. A. et de Glor. Ath. p. 348. F., nec sibi tamen constante in Aristid. pag. 330. F. Æliani in sexto Thargelionis die error Var. II. 25. dudum castigatus est. WESS.

5. ἡ κληδὼν αὕτη σφι ἐσέπτατο] In præcedentibus ἰοῦσι δέ σφι φήμη τε ἐσέπτατο. Eadem ergo φήμη ac κληδών, sive *omen*, sicuti III. 153. et V. 72. Pertinent huc, admotaque sunt a Berglero, ex Procopii Sophistæ Epist LII. οὐ γὰρ δὴ μόνον Ἡσίοδος θεὸν αὐτὴν ἀνυμνεῖ, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι, τὴν ἐν Μυκάλῃ μάχην αὐθημερὸν ἐγνωκότες, οὐκ ἀνεκτὸν ἔφασαν, εἰ μὴ θεὸν ἡγοῖντο τὴν Φήμην: valde tamen miraculum augent, cum Athenis victoriam, eadem die, qua ad Mycalen reportata fuit, cognitam produnt. Deam Attica superstitione habitam, Φήμῃ δη-

μοσίᾳ θύομεν ὡς θεῷ, testis Æschines περὶ Παράπρ. p. 47. WESS.

102 5. συνεισέπιπτον] Quod præbuit M. aliis etiam usitato more scribendi posuerat Herod. sive συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος: ut III. 78. οἱ συνεσπίπτουσι, nempe ἐς τὸν ἀνδρεῶνα. Plura dedit Abresch. in Dilucid. Thucyd. p. 656. Hîc ante vulgatum ter in eumdem sensum reperitur apud Polyænum: II. 35., οἱ δὲ κατόπιν ἑπόμενοι συμπεσόντες τῆς πόλεως ἐκράτησαν. III. 9, 45. συνηκολούθησεν αὐτοῖς καὶ συνέπεσεν εἰς τὴν πόλιν. VI. 1, 2. εἰσέδραμε πρὸς τὴν μητέρα, *et duo tresve* αὐτῷ συνέπεσον: hic συνεισέπεσον, Casaubonus; primo loco συνεισπεσόντες, corrigebat Koenius. VALCK. Sic Polyb. IV. 71, 12. συνέπεσον (sc. εἰς τὴν πόλιν) διὰ τῆς πύλης. Idem verbum frequentavit Appianus, cujus loca huc spectantia in Indice Græcitatis olim indicavi. SCHWEIG.

7. κατ' ὀλίγους γενόμενοι, i. q. ὀλίγοι γενόμενοι. Vide Wess. ad VIII. 113. SCHWEIG.

Ib. Ubi Persæ ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτουσι Ἑλλήνων, eleganter adhibetur αἰεὶ, ut sæpius apud veteres. Vid. not. ad IV. 162. VALCK.

103 3. ἑτεραλκέα τὴν μάχην] Nequidquam codices quidam innovant. Vertitur *pertinacior.* Præferrem, Stephano monitore, *in alteram partem inclinantem*, qualis Ἄρης ἑτεραλκὴς, sive νικοφόρος, uti scholia Æschyli Pers. 956. Sed relege observata Valckenarii ad lib. VIII. 11. WESS.

104 1. προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων] Superius c. 99. Persæ τὰς διόδους—προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν. Ergo πρὸς τῶν Περσέων, nisi ex conposito verbo pendere jubeas, præstiterit. Namque διόδους Περσέων quis junxerit? WESS. In istis, Μιλησίοισι δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρεῖν, a præpositione verbi προσετέτακτο genitivus pendere videtur τῶν Περσέων: nisi scripserit, quo modo sæpe solet, προσετέτακτο μὲν ἐκ τῶν Περσέων. *Milesiis injunctum fuerat a Persis.* Supra cap. 98. τὰς διόδους τὰς ἐς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν. VALCK. Genitivus τῶν Περσέων a verbo προσετέτακτο pendere, mea quidem sententia, nullo pacto potest. Nec vero opus vide-

tur, ut προσετετ. ἐκ (aut πρὸς) Περσέων corrigendum suspicemur. Proprie dicturus erat scriptor, τοῖς Πέρσῃσι τὰς διόδους τηρεῖν: sed, quoniam alius adest dativus Μιλησίοισι, variandi causa nunc genitivum posuit, et τῶν Περσέων τὰς διόδους, *exitus Persarum*, dixit *exitus viarum quibus se Persæ recipere possent*. SCHWEIG.

105 1. Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου] Licuit semper in ambiguis, a forte fortuna oblatum arripere. Εὐθύνου, sed obscuri hominis, meminit Aristoteles, Rhetor. II. 19. p. 92. Δεινὸν εἶναι, inquiebat Isocrates, εἰ ὁ μὲν Εὔθυνος ἔμαθεν, αὐτὸς δὲ μὴ δυνήσεται εὑρεῖν. Neque ignotus Εὐθύνοος ex vetere responso, Εὐθύνοος κεῖται μοιριδίῳ θανάτῳ i. e. Cicerone interpretante, *Euthynous potitur, fatorum numine, letho*, Disp. Tuscul. I. 49. Hermolycum παγκρατιαστὴν non Pausanias I. 23. ignorat. WESS.

106 4. τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι] Οἱ ἐν τέλει, *qui in magistratu sunt*. Sic III. 18. τιθέναι τὰ κρέα τοὺς ἐν τέλεϊ ἑκάστους ἐόντας, *singulos civium magistratus*. Ismene in Sophoclis Antig. 66. τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι: et Philoct. 384. Οὐκ αἰτιῶμαι κεῖνον ὡς τοὺς ἐν τέλει. Sed abstineo. Vide tamen Schol. ad Gregorii Nazianz. Stelit. I. p. 13. WESS. Magistratus et viri principes, οἱ ἐν ἀξιώματι, sæpius etiam dicuntur οἱ ἐν τέλει ὄντες. Meminit Thucyd. V. 27. τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων. Syracusanorum magistratus, οἱ ἐν τέλει ὄντες apud eumdem VII. 73. paulo post vocantur ἄρχοντες. Hinc Philoni Judæo inter Ægyptios et Persas viri principes sunt Αἰγυπτίων οἱ ἐν τέλει, et οἱ ἐν τέλει Περσῶν, pag. 363. B. et pag. 778. B. Ut Herodoto Πελοποννησίων τοῖσι ἐν τέλεϊ, sic Æschylus apud Stobæum p. 63, 31., Κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει. Sophocl. Phil. 922, τῶν ἐν τέλει κλύειν. VALCK.

107 3. δέννος μέγιστός ἐστι] Explicatur ab Eustathio et Criticis ad Sophoclis Ajac. vs. 243., Lycophronisque Alex. 774. Persarum illud convicium innuebatur cap. 20. hujus Musæ, et recentiorum eorundem abs Theophylacto Hist. Mauric. lib. III. 8. Non requiretur, credo, simile aliarum nationum opprobrii virus. Quis Virgiliani obliviscitur, *O vere Phrygiæ, neque enim Phryges*, Æneid. IX. 617. ubi de Persis la Cerda egregie. WESS.

4. ἁρπάζειν μέσον Livii respondet *arripit medium Servium*,

I. 48. et Dionysii in eadem historia, μετέωρον ἐξαρπάσας, *sublimem rapiens.* WESS.

4. φρασθεὶς] Φθὰς si qui dant codices, videri forte poterit utrumque posuisse Herodotus: καί μιν, ἐπιθέοντα φρασθεὶς, φθὰς Ξειναγόρης—ἁρπάζει μέσον, καὶ ἐξάρας παίει ἐς τὴν γῆν: *quem, cum accurrentem cerneret, prævertens Xenagoras—medium arripit, et sublatum in terram statuit:* ut apud Terentium, *sublimem medium arriperem, et capite pronum in terram statuerem.* συναρπάσας ἐξῆρε est in Xenoph. Κυρ. Παιδ. p. 35, 340. Ἄρας μετέωρον εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ, Aristoph. Eq. 1359. VALCK.

108 2. ὡς δέ οἱ προσπέμποντι] Quo sit sensu capiendum hoc verbum, erudite docuit vir clar. in Miscell. Obs. Nov. t. III. p. 7. Ut λόγους προσπέμπειν, sic προσενεγκεῖν λόγους περὶ συνουσίας dixit Xenophon Κυρ. Παιδ. VI. p. 91, 1. et Lucian. Dial. Deor. VI. 2., ubi τὸ πειρᾷν, in eundem sensum magis frequentatum, tractavit vir summus. Amorem Xerxis, fratris uxorem frustra sollicitantis, hinc attigit Tzetzes Chiliad. II. 6. Errat, ut sæpius in historia, Maximus Tyrius XXVI. 7. ubi Xerxes ἐπὶ Ἄμηστριν ἧξεν τὴν τοῦ παιδὸς γαμετήν: errorem correxerunt Heins. et Davis., quo vocat *Amestrin*, quæ *Artaynte* fuerat ex Herodoto dicenda. VALCK.

2. βίην προσεφέρετο] Præstabilius videtur προσέφερε, uti in duobus msstis; sic sane ἀναγκαίην προσφέρειν VII. 172. Tzetzes hæc ad Lycophron. excerpens p. 142. Xerxes, ait, εἰς ἔρωτα τῆς Μασίστιδος ἐμπέπτωκε γυναικὸς, confundens inperite Masistium et Masisten, regis fratrem, qui idem error Chiliad. II. 6. WESS. Ferendum fortasse προσεφέρετο erat: quod quum, utpote ex rariore verbi usu, suspectum fuisset docto cuidam librario, facile credas in προσέφερε ab eodem fuisse mutatum. SCHWEIG.

Ib. πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον etc.] Hæc salebrosa doctis viris. Reiskius addit distinguitque πρήσσει τὸν γάμον τούτων· τῷ παιδὶ—Δαρείῳ μνέεται θυγατέρα. Abreschius vero, πρήσσει τοῦτο, τὸν γάμον λαμβάνει τῷ παιδὶ—θυγατέρος τῆς γυναικὸς ταύτης. Quorum auxilium manu descripti libri aversantur. Sentio, θυγατέρα τῆς γυναικὸς per adpositionem, quam vocant, aptanda ad τὸν γάμον, neque adeo sollicitanda esse. Maximi

Tyrii (Orat. XXVI. pag. 317.) memoriæ in his lapsum D. Heinsius et Davisius fecerunt manifestum. WESS.

109 2. τῇ δὲ κακῶς γάρ ἔδεε etc.] Sic loqui amat Herodotus, cujus in sermone τῇ δὲ κακῶς γὰρ—πρὸς ταῦτα εἶπε, idem valet ac si dixisset, ἡ δὲ (τῇ γὰρ πανοικίῃ ἔδεε κακῶς γενέσθαι) πρὸς ταῦτα εἶπε. SCHWEIG.

110 2. ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεὺς] Intererit parum, sive præpositio [ἐν] accedat, seu tacita relinquatur. Vallæ Latina, *die quo rex creatus est,* me arbitro, perperam. Et hinc manavit tamen docta Relandi (Dissert. de Vet. Ling. Pers. p. 257.) originatio vocis TYKTA, quasi cœnæ ἐνθρονισμοῦ, inque memoriam regiæ inaugurationis celebratæ. Nisi errore, quod nolim, in devium exeo, *regis natalis* est *dies.* Viam monstrat Noster I. 133. quando de Persis, Ἡμέρην δὲ ἁπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾷν νομίζουσι, τῇ ἕκαστος ἐγένετο, *qua eorum quisque natus fuit:* tum Plato, Alcibiad. I. p. 121., exposito natali die, eoque festo, regii principis, εἶτα, adjungens, εἰς τὸν ἄλλον χρόνον ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ βασιλέως γενέθλια πᾶσα θύει καὶ ἑορτάζει ἡ Ἀσία: quibus adprime adconmodis nihil adstruo. TYKTA explicent, qui poterunt. WESS.

Ib. τὴν κεφαλὴν σμᾶται] Habet et σμᾶται Athenæus: noster forte scripserat σμέεται. Si in nullo codice legitur κοσμέεται, neque legisse videbitur illud Valla; cujus *ornatur* eam mihi moverat ad III. 148. memoratam conjecturam. Casaubonum σμᾶται hic explanantem sequitur Gronovius. VALCK.

Ib. σμᾶται] Omnes ita; nec Vallam suspicor, etsi laxius expresserit, aliud ob oculos habuisse. Magnum Athenæi Animadversorem laudo vehementer, de *smegmate,* nisi *fragrantius oleum* prætuleris, quo regium caput fuerit delibutum et deinde defrictum, conjectantem. Omnium aptissima sunt, a Gronovio itidem signata, hæc de IV. 73., ubi Scythæ, a funere recentes, σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνάμενοι, utique capita, sive fœdati antea, seu quomodocunque liti, defricantes atque abluentes. Huc referre mihi posse videor Strabonis verba, ὅταν δὲ βασιλεὺς, *Indorum rex,* λούῃ τὸν τρίχα, μεγάλην ἑορτὴν ἄγουσι, καὶ μεγάλα δῶρα πέμπουσι, XV. p. 1046. A=718. habent certe quidem adfine aliquid. WESS.

111 5. μεγάλα μὲν ποιεῦμαι] Hic certe placet lectio S. μέγα μὲν

ποιεῦμαι. In istiusmodi formulis μέγα ferme tantum reperitur; eadem qua hîc structura positum in Xenophontis Κυρ. Παιδ. V. p. 76., ἐγὼ μέγα ποιοῦμαι φίλον τοῦτο τὸ χωρίον τοῖς ἐνθάδε συμμάχοις καταλιπών, ut est in cod. MS., pro καταλιπεῖν. Ut μέγα ποιοῦμαι, frequentatur et μέγα ἡγοῦμαι, et μέγα τίθεμαι. Merito tamen dubitat Wesseling. probandum-ne sit apud Herod. III. c. 42., quod vulgatur μέγα ποιεύμενος ταῦτα, an, quod offerunt duo codices, μεγάλα ποιεύμενος ταῦτα. VALCK. Alia Nostri loca a Wess. ad III. 42. citata, perquam probabile mihi faciunt, μεγάλα hîc revera ab ipsius scriptoris manu esse. Haud immerito vero mireris, duo illos codices S. et V. qui hîc a cunctis aliis discedentes, μέγα pro illorum μεγάλα dant, eosdem lib. III. 42. μεγάλα dare, ubi reliqui omnes in μέγα consentiunt. Ac fieri quidem potest ut fallar, sed etiam atque etiam ego suspicor, eumdem eruditum illum sive lectorem sive librarium, cui multæ debentur lectiones, quæ commodiores videri poterant, quam hæ in quas reliqui omnes consentiunt codices, et hoc loco μεγάλα, quod ei insolentius visum esset, suo arbitratu in μέγα mutasse, et III. 42. quum μέγα ποιεύμενος scripsisset Herodotus, μεγάλα posuisse, quod sequenti ταῦτα aptius respondere videretur. SCHWEIG.

112 1. τούς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα] Dirum inpotentis matronæ facinus! Geminum aliud, ex inpia ejus religione susceptum, lib. VII. 114. Et illam tamen, adeo effrænata rabie inmanem, exsecrabilem, animo factisque consceleratam, doctorum haud pauci reginam Estheram esse, regis Ahasueri consortem tori (nominis quadam adfinitate, sicuti mihi videtur, delusi) censent. Istud illi viderint; eam enim in caussam nunc non descendo: tu τούς τε μαστοὺς ubi volueris, aderit e scriptis facultas, modo ne adscripta lib. IV. 202. flocci feceris. WESS.

113 3. τὴν στρατιὴν τὴν ἐκείνου] Suspicor vocem στρατιὴν, ex proximis inhærentem memoriæ scribentis, alterius vice male fuisse repetitam. Qui Susis abierat cum liberis, καὶ δή κου τισὶ καὶ ἄλλοισι, quique necdum pervenerat ad suam præfecturam, is minus commode dici poterat jam nunc secum habuisse *exercitum*. Multo mihi videretur accommodatius, si a

Xerxe missi in via dicerentur interfecisse αὐτόν τε ἐκεῖνον, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὴν θεραπηΐην τὴν ἐκείνου, si hoc alicunde firmamentum acciperet. VALCK.

114 1. περὶ Λεκτὸν] Idæ promontorium, contra insulam Lesbon, in Scholiis ad Nicandri Alexiph. 40. et elegantissima correctione Casauboni apud Athen. XIII. p. 598. c. Sæpe illic navigaturos adversi morabantur venti. *Eumenes rex—adversis deinde ventis quum aliquot diebus superare Lecton promontorium non potuisset* etc. apud Livium XXXVII. 37. In proximis, de abitu Spartanorum, et Atheniensium pertinace ad Persas insequendos perseverantia, nihil fere Thucydides I. 89. discordat. WESS. *Lectus* promontorium sæpe Straboni memoratum: et ibi quidem aliquoties acute scribitur Λεκτὸς, quemadmodum Λεκτὸν acute pingitur in Herodoti libris scriptis editisque: rectius vero, quo proprium nomen ab adjectivo verbali λεκτὸς distinguatur, penacute scribitur apud eumdem Strabonem XIII. p. 604. a. 606. c. etc. ed. Casaub. et sic etiam apud Athenæum l. c. correxit Casaubonus, ῥίον εἴσιδε Λέκτον, ubi mendose λέκτρον olim. SCHWEIG.

3. διαβάντες] Διαβαλόντες ex S. probarem ut aliquoties adhibitum Herodoto VI. 44. V. 33. et 34. In eumdem sensum διαβάλλειν posuit Thucydid. II. 83. VI. 30. Aristides t. III. p. 577., εἰς Φίλας διέβαλον. Eunapius in Proæres. p. 129., διέβαλεν ἐξ 'Ασίας εἰς τὴν Εὐρώπην. VALCK. Quum verbum διαβάλλειν *trajiciendi* notione alias frequentet Herodotus, scriptura S. διαβαλόντας h. l. ejusdem docti olim hominis industriæ deberi videtur, cui multa alia, quæ ille codex (et qui eum presse sequitur V.) propria habet, accepta ferenda esse et sæpius alias monui et proxime etiam ante observavi. SCHWEIG.

116 2. ἐξ 'Ελαιοῦντος ὑφελόμενος] Quum Xerxen circumvenit Artayctes, nondum dici poterat Protesilai τὰ χρήματα ὑφελόμενος: hoc itaque e sequentibus huc ab alia manu videtur illatum; ab Herodoto autem scriptum αἰτήσας, Vallæ lectum, dat S. Nomen urbis Chersonesi Thraciæ diverse scribitur 'Ελεοῦς et 'Ελαιοῦς, docente Wesseling. ad Diodor. XIII. c. 39. Mihi quoque legitima scriptio videtur 'Ελαιοῦντος.

Prope Elæunta, atque hujus templi Protesilai reliquias, scenam constituit suorum Heroicorum Philostratus, de Artaycte nostro narrata respiciens p. 672., ubi templum memorat, ἐν ᾧ κατὰ τοὺς πατέρας ὁ Μῆδος ὕβριζε: juxta Herod. spoliato templo quum Elæunta veniret Artayctes, ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ ἐμίσγετο. conf. VII. 33. VALCK.

6. καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος] Indicatum superius ad I. 4. Hinc audax fluxit et inportunum Artaxerxis, Persarum, victis Parthis, vindicis et regni instauratoris, cedere Imp. Alexandrum Romanosque omni Asia debere, ἐᾶσαι δὲ ἄρχειν Πέρσας μέχρις Ἰωνίας τε καὶ Καρίας·—εἶναι γὰρ αὐτὰ Περσῶν προγονικὰ κτήματα: *esse enim Persarum hereditarias atque a majoribus acceptas possessiones*, in Herodiani lib. VI. 3. Proximum καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε, *fanumque sevit*, obscurius versum; nisi fanum, *locum effatum templo et sacratum* Valla Livii more et hic intellexerit. τέμενος, *ager exemtus et consecratus* juxta Protesilai sepulchrum, sicuti Noster in præcedentibus. Inpendit et his operam Olearius ad Philostrati Heroic. c. 2. p. 672.; verum istiusmodi, ut noceat magis, quam prosit. WESS.

8. ἀφύκτως δέ κως αὐτῷ ἐπέπεσον] Litem primæ voci schedæ movent. Age, intueamur. Ἄφυκτον omne, *quod evitari quitum non est*. Ἄφυκτος θάνατος Simonidi, in Consol. ad Apollon. Plutarchi p. 107. B., ἄφυκτος ἀνάγκη Philosopho de Pythagoræ schola apud Stobæum Eclog. Phys. p. 8., τὸ πεπρωμένον ἄφυκτον Alciphroni lib. I. Epist. 25. Sed Artayctes, modo provide et consulto egisset, aut vitare obsidionem, aut adparatu ad eam tolerandam sese potuerat instruere. Neutrum observavit; unde *ex inproviso*, uti Valla, ἀφυλάκτῳ (non ἀφυλάκτως) S. et V. supervenerunt. Simile Polyæni VIII. 36. ἐπιθέσθαι τοῖς πολεμίοις—καθεύδουσι καὶ ἀφυλάκτοις. Plutarchi t. II. p. 262. C. καὶ τὸν Ἀριστόδημον ἄοπλον καὶ ἀφύλακτον παρεισπεσόντες διαφθείρουσι. Herodiani VI. 5. οὕτω γὰρ ᾤετο—ἀφυλάκτως καὶ ἀπροόπτως αὐτοῖς ἐπελεύσεσθαι. Quæ cuncta ut vetustis libris paria faciam, a me inpetrant: alia opinatis præscribitur nihil. WESS. Habet etiam ἀφυλάκτως διακεῖσθαι Polybius IV. 36, 4. Denique perapta utique huic loco scriptura ἀφυλάκτῳ videri poterat. Quod si tamen vul-

gatum olim ἀφύκτως posset defendi, in alteram scripturam eadem rursus suspicio caderet, qua alias codicum S. et V. quamlibet speciosas lectiones premi modo observavimus. Et quidni tueri locum suum ἀφύκτως possit? Non equidem ad Hesychii auctoritatem provocabo, ipsum hoc vocabulum in Lexico suo illustrantis: nam, quæ ibi adjecta est interpretatio ἀνεξαλείπτως, satis ostendit non ibi Herodoti hunc locum respexisse Lexicographum. Sed, quamvis alibi, si ab hoc Nostri loco discedas, vix usquam hodie adverbium ἀφύκτως reperiatur, tamen, ut ἄφυκτον dicitur *quod effugere nemo potest,* sic nihil impedit, quo minus ἀφύκτως αὐτῷ ἐπέπεσον dixisse Herodotum credamus, *ita de improviso eum adorti sunt Athenienses, ut effugi non potuerint*, id est, *ut ille et qui cum eo erant effugere non potuerint :* nempe, quod ex insequentibus intelligitur, et navibus urbem obsederunt, et exscensione facta eamdem a continente ita circumsederunt, ut effugere nemo posset. Atque hæc lectio etiam significantior est: nam, ἀφύλακτον fuisse eum ab hostibus invasum satis jam superioribus verbis, οὔτε παρεσκευασμένος ἐς τὸν πόλεμον, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας, declaratum est. Quare, uti nunc quidem stat sententia, vulgatam olim scripturam ἀφύκτως restituendam auctori censeo. SCHWEIG.

117 1. Istud ἔστεργον τὰ παρέοντα H. Stephanum in jucundissimo Isocratis ad Demonic. p. 8. Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω, offendere non debuerat. Cautior in omni hoc genere Th. Gatakerus ad Antonin. VI. 44. WESS. Quid sit quod H. Stephanum offendisse dicat vir doctissimus haud satis video, nisi hoc spectavit quod ille in Thesaur. Græc. Ling. t. III. p. 1014. E. postquam Isocratis dictum adposuit στέργε τὰ παρόντα, *præsentibus acquiesce*, statim adjicit, verbum στέργειν hac notione usurpatum frequentius cum dativo casu construi; quum quidem haud minus frequenter accusativo casui jungatur, ut ostendunt exempla a Gatakero l. c. cumulata. SCHWEIG.

118 1. τόνοι τῶν κλινέων *nervi, lectulis et sellis intendendis habiles*, quibus elixis et igne mollitis famem domare nitebantur miseri. Vide Pollucem X. 37. WESS.

2. οἱ Χερσονησῖται etc.] Vicem Stephano Byz., qui toties

auxilio nobis venit, reddemus. Excitaverat hæc in Χεῤῥόνησος, sed latuerunt eruditos ejus explanatores. Vulgatur, καὶ τὸν πολίτην (Hecatæus) Χεῤῥονήσιόν φησιν. Ἀψινθίοισι πρὸς μεσημβρίαν ὁμορέουσι Χεῤῥονησῖται, ἀπὸ τῶν πύργων ἐσημήναντο τοῖσιν Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός: quæ minime apta, sed luxata Holstenius cognovit. Ubi scripseris, Ἀψινθίοισι—ὁμορέουσι Χεῤῥονήσιοι. Χεῤῥονησῖται ἀπὸ τῶν πύργων etc.; redibit nexus et legitima verbis sententia. Deerit mentio Herodoti, quæ liberque ejus IX. adjicietur conmode. Ille quædam aliter exarata hîc animadvertit, Χερσονησῖται tamen Nostro VI. 39., et IX. 120. nam Χερσονησιωτέων vox exerrat. WESS.

119 1. ἔθυσαν Πλειστώρῳ ἐπιχωρίῳ θεῷ] Barbarum et crudele numen aliis relinquo, mihi manet ignotum. De ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμῶν, egregie prorsus Oudendorpius ad Frontin. II. 1, 18. WESS.

120 1. καὶ ἔσπαιρον] Pati possem Athenæi et Eustathii ἤσπαιρον, si quæ gravis urgeret causa. Simile Apollodori, Bibl. III. 13, 6. καὶ ἀσπαίροντα τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἐβόησε. Æschyli Pers. vs. 983., Euripidis Iph. Aul. 1587. Sed Apollon. Rhod. IV. 874. εἰσενόησε Παῖδα φίλον σπαίροντα διὰ φλογός. Junge Valckenario observata lib. VIII. 5. Ἰχθύες νεοάλωτοι rejecti ob vocabuli raritatem videntur. Opportunum adest Dionis Cassii lib. XLIX. p. 473. E. τῶν τε νεοαλώτων τινὲς καὶ Δαλμάται σὺν αὐτοῖς ἐπανέστησαν, de recens captis. WESS.

Ib. ἐπάλλοντό τε καὶ ἔσπαιρον] Quam verbo formam induit VIII. c. 5., ἤσπαιρον hinc excitat Eustath. in Odyss. μ'. pag. 497, 30. VALCK. Verba οἱ τάριχοι ἐπάλλοντο interpretatus Valla est *offa illa salsuræ resiliit*, scilicet ex Ionum idiomate ἐπάλλοντο pro ἐφήλλοντο accipiens: cujus rationem sequens Schulzius in Indicem Græcitatis Herodoteæ ex hoc ipso loco verbum Ἐπάλλεσθαι, *resilire*, retulit. At ἐφάλλομαι aut ἐπάλλομαι non tam *resilire*, quam *insilire* et *irruere in aliquem* significat. Jam olim autem Sylburgius in ora Herodoti Latine Francof. 1595. editi monuerat, esse a verbo πάλλεσθαι, *vibrare* et *concuti* significante: recte vero. Sic sane VII. 140. δείματι παλλόμενοι sunt *metu trementes* sive *concussi*. Sic apud Poetam στήθεσι πάλλεται ἦτορ, *in pectore saliens vibrat cor*, Iliad. χ'. 452. Sic Plutarch. in Vita Ci-

cer. jungit παλλόμενος καὶ τρέμων. Denique quid multa? ἰχθῦς παλλομένους perspicue memorat idem Noster I. 141. SCHWEIG.

3. Portento, quo censebatur τὸ τάριχος ἀναβιῶναι, ut loquitur Philostr. in Heroic. p. 672., sibi significasse Protesilaum Herodoti narrat Artayctes, ὅτι καὶ τεθνεὼς καὶ τάριχος ἐὼν δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. Pro τίνεσθαι S. præbet σίνεσθαι: quod lectum Eustathio hujus monstrat interpretatio, ὅτι Πρωτεσίλαος—δύναται βλάψαι τὸν ἀδικοῦντα. Suum hic τίννυσθαι, id est τιμωρεῖσθαι, probabiliter posuerat historicus. Huc spectans Pausan. III. 4. Πρωτεσίλαος, ait, ἐν Ἐλαιοῦντι, οὐδὲν ἥρως Ἄργου φανερώτερος, ἄνδρα Πέρσην ἐτιμωρήσατο Ἀρταΰκτην. VALCK. Hæreo, servem-ne τίνεσθαι, an σίνεσθαι præoptem: hoc Eustathium vidisse, ipsius βλάψαι testificatur. Enimvero conspectius inter variantes, quas dicunt, exstet. WESS. Hoc rursus loco vereor ne genuinam auctoris scripturam cum curiosi correctoris invento permutarim. Quemadmodum non modo τίννυσθαι, sed multo etiam frequentius τίσασθαί τινα, *ulcisci, pœnam de aliquo sumere*, dixit scriptor noster: sic constanti probatorum codicum testimonio credi poterat, etiam τίνεσθαι, præsentis temporis forma, nunc eumdem scripsisse: quin et percommoda videri debebat formula τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. Sed, quoniam nusquam alibi hoc verbum in præsenti tempore occurrit, suspectum fortasse idcirco fuit olim non nemini, et in σίνεσθαι aut σινέεσθαι temere mutatum. SCHWEIG.

4. ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι] Pauwius ἄποινά μοι τάδε etc. quoniam τίμημα ἐπιθεῖναι in *mulcta irroganda* teritur; qui mihi quidem oblitus inter conjectandum videtur, ἄποινα Nostro *præmia* esse, *quæ pro capite penduntur*, VI. 79. De Artayctæ scelere et condigna pœna Philostratus Heroic. cap. 2. p. 672. WESS. Sunt utique ἄποινα *præmium* vel *pretium pro capite pensum;* sed *pendere* aut *solvere pretium* Græce non ἐπιτιθέναι, puto, sonat, verum διδόναι, aut ἐκτίνειν, ut est apud Nostrum VI. 79. SCHWEIG.

6. σανίδα προσπασσαλεύοντες] Cl. Reiskius σανίδι. Frustra. Noster lib. VII. 33. ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιεπασσάλευσαν, quod geminum: considerandum enim, ἀνεκρέμασαν πρὸς σανίδα πασσαλεύσαντες. Vide ibi. WESS.

122 2. καὶ ταύτην τρηχέην] Paria de ingenio et habitu Persicæ regionis Plato de Legib. III. p. 695. A. et Herodoti assectator Arrianus Exped. Alex. lib. V. 4. καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πένητές τε ἦσαν καὶ χώρας τραχείας οἰκήτορες, nempe principio regis Cyri. WESS.

6. μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι] Observatio plerumque vera est, atque excellentissime ab Hippocrate illuminata, de Aër. Aq. et Loc. pag. 289.; in universum tamen fallax. *Fere imperia penes eos fuere populos, qui mitiore cœlo utuntur: in frigora septentrionemque vergentibus inmansueta ingenia sunt, ut ait poëta, suoque simillima cœlo*, dicto Senecæ lib. II. de Ira c. 16. Quid olim quæso suavius cultiusque Græcia? Quid Cæsaris et Taciti ætate asperius et situ magis fœdum Germania? At nunc utriusque faciem intuere. *Nemo adeo ferus est, ut non mitescere possit, Si modo culturæ patientem conmodet aurem*, more oraculi Horatius. WESS.

Ib. οὐ γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι] Eamdem Cyri sententiam verbis diversis Plutarchus tradidit in Apophthegm. p. 172. E. ubi Persas Cyrus cupientes ἀντὶ τῆς ἑαυτῶν, οὔσης ὀρεινῆς καὶ τραχείας, πεδιάδα καὶ μαλακὴν χώραν λαβεῖν, οὐκ εἴασεν, εἰπὼν ὅτι καὶ τῶν φυτῶν τὰ σπέρματα καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ βίοι ταῖς χώραις συνεξομοιοῦνται. Temporis itaque Cyri Persas velut τραχείας χώρας ἐκγόνους laudat Plato de Legib. p. 695. A. cui hac in parte convenit cum Xenophonte Κυρ. Παιδ. VII. p. 117, 5. Dantur Cyri dicto plurima veterum simillima, partim collecta Gatakero ad M. Antonin. IV. 39., quorum nonnulla dederat et Dounæus in Demosth. p. 131. Unius ponam verba Livii ex XXIX. c. 25. *Fertilissimus ager, eoque abundans omnium copia rerum est regio; et imbelles (quod plerumque in ubere agro evenit) barbari sunt.* Herodoti Cyrus, φιλέειν inquiebat, ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι. Herodotea non pauca Livius expressit imitando. VALCK.

ʽΗΡΟΔΟΤΟΥ ΛΕΞΕΙΣ[a].

ʽΙστορίας α΄.

ʼΑνέληι: χρήσῃ[b]. Lib. I. cap. 13.
ʼΕξ ἠθέων: ἐκ τόπων, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 15.

[a] Cum Herodoti Musæ alio sermone ac reliqui Græcorum fabulentur, non illi sollers Grammaticorum cura ad explanandum defuit. Suidas meminit ʽΥπομνημάτων εἰς ʽΗρόδοτον Sallustii Sophistæ et Heronis Attici Rhetoris, argumenti, uti suspicor, critici et historici. Philemonem Grammaticum in Συμμίκτοις non dissimilem instituisse operam, Porphyrio Quæst. Homer. VIII. haud temere credimus. Apollonii, itidem Grammatici, ʼΕξηγήσεις γλωσσῶν ʽΗροδότου indicavit et exscripsit Etymologus in Κωφὸς et Σοφιστής. Quæ quidem ad nostram si devenissent ætatem, flocci non facerem ʽΗροδότου Λέξεις, ob oculos hic positas; quippe jejunas, sæpissime alienas, et non nunquam insulsas et absurdas. Memorantur in indice legati Antonii Eparchi t. I. Var. Sacr. pag. 528. Steph. Monachii Λέξεις ʽΗροδότου ἱστορικαὶ, quas a nostris diversas dicere non audeo. Primus hoc Lexicon ex codice Goldasti vulgavit G. Jungermannus, digestum κατὰ στοιχεῖον sive litterarum ordinem, cujusmodi exempla ex locupletissima Francorum regis bibliotheca et monasterii S. Remigii inter manus sunt. At aliud vir egregius Montefalconius ostentavit Biblioth. Coislin. p. 484., descriptum nulla litterarum primorum serie, sed secundum Librorum, in quorum olim marginibus istæ glossæ, numerum. Ex oris enim codicum res clamat excerptas esse, et schedæ ostendunt Eminent. Cardinalis Passionei. Nactus illud ipsum sum Cl. Capperonerii humanissima opera ex Biblioth. S. Germani, in quam Coislinianam migrasse notum est; dignumque censui hoc loco, tum quod in priore, ex codice Goldasti, voces ab aliis inperite avulsæ cernantur, tum quoniam locupletius adparuerit, et Suidæ Hesychioque plerumque conveniat: nam uterque, ille præcipue, simile Λεξικὸν usurparunt; neque ejus usum recusavit Timæus in suo Platonico, nedum præter ceteros omnes G. Corinthus, sed sæpe turpis socordiæ reus. Non libet, nisi ubi quatuorviri in alia eunt, eos operose ad partes vocare. Sectiones librorum, ad quas scholia pertinere videntur, ut quærendi labor amputaretur, adscripsi. WESS. Adparet, per-

Πηκτίς: ὄργανον, ψαλτήριον[c], αὐλός. εἶδος ἀκολάστου σχήματος. 17.
Διθύραμβος: ὕμνος εἰς Διόνυσον. 23.
Σκευή: ὅπλισις καὶ στολή. 24.
Ἑδώλοισιν: ὑποστρώμασι νηὸς, ζυγαῖς[d], καθέδραις. 24.
Ὄρθιον νόμον Θαμύρα[e]: ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. ἦσαν δὲ ζ'. ὧν εἷς ὁ ὄρθιος. 24.
Ἀνακῶς: ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. 24.
Ξενίην συνεθήκατο: ἀντὶ τοῦ ὡς ξένιον[f] ἐδωρήσατο. 27.
Ἐπιστρεφέως: ἀπατητικῶς ἢ ἐπιμελῶς. 30.

suasum quidem fuisse Jungermanum, se primum omnium has glossas publici juris fecisse. At, verum si quæris, sunt eædem ipsæ, quas jam anno MDLXIV. Henr. Stephanus in Dictionario Medico post Erotiani et Galeni Expositiones dictionum Hippocratis, p. 105—109. eodem titulo inscriptas, Λεξικὸν τῶν Ἡροδοτείων λέξεων, ediderat; quas porro easdem Barth. Eustachius Erotiani et Galeni Glossariis, anno MDLXVI. a se editis, adjecerat Latina versione illustratas. SCHW.

[b] χρήσῃ] χρήσει apud Suidam aberrat. WESS. χρήσῃ recte H. Steph. dedit, quod et alii tenuere. Nihilo minus, quasi χρήσει esset, *Usui* interpretatus est Eustachius, idque et Mercurialis repetiit et Franzius nulla adjecta observatione. SCHW.

[c] ψαλτήριον, αὐλὸς etc.] Separatum sibi locum αὐλὸς et πηκτὶς in priore Lexico occupabant. In cod. S. German. ferme cohærent. Itaque omnia artissime aptavi, motus auctoritate Scholiastæ Aristophanis Thesmoph. 1321., ubi Πηκτίδας, εἶδος ὀργάνου κιθαρῳδικοῦ, ἢ ἀκολάστου σχήματος. Gemina Suidas in Πηκτίς. WESS.

[d] ζυγαῖς] Hæc disjuncta quoque in eodem collocantur. Explicant, quod Suidas et Etymologus indicant, τὰ ἑδώλια, quo illi modo et præstantiores Herodoti MSS. vocem pingunt. Alibi Suidas, Ζυγοί· παρ' Ἡροδότῳ αἱ καθέδραι. WESS.

[e] Ὄρθιον νόμον Θαμύρα] Suidas in voc. Νόμος et Ὄρθιος descripsit, verum de Thamyra nihil. Amplius scholion, unde hæ reliquiæ in schedis S. German., Thamyrin sive Thamyram, celebrem olim in Thracibus Musicum apud Diodor. lib. III. 66., nomi Ὀρθίου inventorem, non Terpandrum, ut ceteri solent, perhibuisse videtur. Legendus Plutarch. de Music. pag. 1132. B. D. et Pollux IV. 65. ubi septem illi modi. WESS.

[f] ὡς ξένιον] Sic et Suidas. Olim ξενίην, aut ξένον, ut MS. S. Remigii. Valde exorbitat Corinthus, cum ἀντὶ τοῦ ξενίην ἐδωρήσατο, ξενίην συνεθήκατο Ionum perhibet esse in sermone. WESS.

Ἡκούσης: ἐχούσης. 30.
Σπερχθείς: ταραχθεὶς, θυμωθείς. 32.
Χρήματος: πράγματος. 33.
Ἀνδρέων: μέγας οἶκος. 34.[g]
Ἐπίστιος: ἔποικος. 35. et 44.
Ἐξηρτυμένοι: κατεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι. 43.
Ἠμεκτέων[h]: δυσφορῶν. 44.
Ἑταιρεῖος: ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησίν. 44.
Συνηλίζοντο: συνηθροίζοντο. 62.
Μετεξέτεροι: ἔνιοι, τινές. 63.
Ἐνωμοτία[i]: τάξις τὶς παρὰ Ἀττικοῖς. 65.
Τριηκάδας: δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸς λ΄ ἀνδρῶν: ibidem.
Ἐλινύειν: ἡσυχάζειν. 67.
Ἐννώσας: διανοηθείς. 68.
Ἀναξυρίδας: τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ[k] τῶν ὑποδημάτων, ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα. 71.

[g] Paulo plenius F. μέγας οἶκος ἀνδρῶν. SCHW.

[h] Ἠμεκτέων] Conpositum περιημεκτέων ibi in Musa. Nec justa tamen ex scholio suspicio, aliter olim obtinuisse. Est in glossatorum more simplex deponere, ubi conpositum in ipsa oratione. Tale χορδεύων lib. VI. 75. et αἰωρηθέντες ibid. 116., pluraque alia. WESS.

[i] Ἐνωμοτία] In schedis S. Germ. Συνωμοτία, unde Suidas Συνωμοσία, τάξις παρὰ Ἀττικοῖς, ubi postrema Herodotum si explanant, sicuti debent, absurda. Et ita tamen tres Lexici codices. Verius Etymologus Ἐνωμοτὶς, immo Ἐνωμοτία, τάξις τὶς στρατιωτικὴ παρὰ Λακεδαιμονίοις. Priores ergo, nisi si παρὰ τοῖς Τακτικοῖς cum Clar. Ruhnkenio ad Timæum p. 77. malueris, in errore versantur. Mendosus etiam Suidas in proximo Τριηκάδας· παρ' Ἡροδότῳ, δεῖπνα, ἢ δήμους, ἢ ἀριθμὸν τριάκοντα ἡμερῶν: nihil enim, ut alia prætereaam, isthic apud Herodotum de triginta diebus. Mendosior multo, ne quid asperius excidat, G. Corinthus, λέγουσι δὲ Iones καὶ τοὺς κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἀνδρῶν Δεῖπνα. I nunc et fide istiusmodi λογοθήραις. WESS. Commode Steph. καὶ ἀριθμοὺς ἀνδρῶν λ΄. SCHW.

[k] καὶ βασιλικὰ] Eodem Hesychii explicatio tendit in Ἀναξυρίδες. Suidas autem et Etymologus καὶ ἄβατα ὑποδήματα: quæ hinc propagata facile instaurabuntur. Ἄβατα ὑποδήματα equidem non recordor. Confer

Ἀβρόν[1]: καλὸν, αὐθάδες, σεμνὸν, τρυφερόν. ibidem.
Ἀναισιμοῦν: δαπανᾷν, ἀναλίσκειν. 72.
Ἴλη: συστροφὴ, τάξις ὄχλου ἱππική[m]. 73.
Εὐεστώ: εὐημερία, εὐετηρία. ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει. 85.
Ἀνέγνωσεν: ἀνέπεισεν[n], ἀνεδίδαξεν. 86.
Ἐπίδοξα: ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα. 89.
Κνάφος: ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια. 92.
Οὖροι: ὁροθεσία. 93.
Πεσσοί: ψῆφοι, ἐν αἷς ἔπαιζον. 94.
Φαρμάκοισι: βαφαῖς. 98.
Ἐλόχισεν[o]: εἰς λόχους κατέταξεν. 103.
Κατὰ τέλεα: τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τάγμα. ibidem.
Εὔτυκτα: ἕτοιμα, ῥᾴδια, εἰργασμένα[p]. 119.
Ἐπιφορήματα: τραγήματα. 133.
Λευκή: [Λεύκη.] πάθος τὶ περὶ ὅλον τὸ σῶμα. 138.
Πρυτανεῖον: θεσμοθέσιον[q], θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη. 146.

Salmasium ad Lampridii Alex. Sever. c. 40. WESS. ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα om. F.

[1] Ἀβρόν] Recte Ἁβρόν F. Spiritum non adposuit Stephan. Mox αὐθάδες scribit etiam F. sed αὔθαδες Steph. SCHW.

[m] ὄχλου ἱππική] In Suida ὄχλου ἱππικοῦ: cui accedo. Vicina Εὐεστὼ, εὐετηρία etc. in MS. S. Germ. non leguntur. Quod nunc prostat, ex codice S. Remig. venit: antea εὐεστή· εὐημερία· εὐετερία. Diogenianus vocabulo operam occasione Antiphontis Ἀειεστὼ inpendisse videtur. Harpocrationem adi illa in voce et Favorini Εὐεστώ. Proximum Ἐπίδοξα liber S. Germ. non novit. WESS.

[n] ἀνέτεινεν F. pro ἀνέπεισεν: utrum vero habuerit ἐδίδαξεν an ἀνεδίδαξεν, in lacera folii parte haud apparet. SCHW.

[o] Ἐλόχισεν] Pauci Herodoti codd. et Suidas ἐλόχησε. Idem κατατέλεα junctim recenset et scholiastæ nostri verbis interpretatur. Agnoscit et Hesychius in Τέλεα, cujus καὶ τὸ συντέμνειν τάγμα ad nostri præscriptum reformandum. Explicatur λοχίζειν κατὰ τέλεα, cetera ab Herodoti mente et sententia longissime deflectunt. WESS.

[p] ῥᾴδια εἰργασμένα] ῥαδίως εἰργασμένα Steph. SCHW.

[q] θεσμοθέσιον] Eum in modum schedæ: in Suida θεσμοθέτιον, ubi L. Kusterus pronuntiat, *hoc nihil ad rem;* cui consentio. Scholiastes docere voluit, non-

Ἔπιπλα: ἡ μὴ ἐγγαία κτῆσις[r], ἀλλ' ἐπιπόλαιος. ἔπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν στρωμάτων. 150. 164.
Ἤθεα: τόποι, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 156.
Πρόχυσις: τὸ ἀποσπεῖσαι. 160.
Μύδρον: σίδηρον ἀργόν. 165.
Ἔμβολος: χάλκωμα περιτιθέμενον κατὰ πρώραν ταῖς ναυσίν. 166.
Ἐναγίζειν: τὰς χοὰς ἐπιφέρειν, ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις, ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾷν. 167.
Ἡβηδόν: μετὰ ἰσχύος[s], μετὰ ἀκολασίας. 172.
Ἀντίξοον: τὸ ἐναντιούμενον. 174.
Ταρσοὶ καλάμων: τρασιὰ[t] ἐν ᾗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον. 179.
Φάρσος: τρύφος, κλάσμα, ἀκρωτήριον. 180.
Αἱμασιά: τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, ὃ νῦν ἑρμακίας καλοῦσιν[u]. ibidem.
Λαῦραι: ῥῦμαι, ἄμφοδοι. 180.

nunquam in Prytaneo legum et plebiscitorum tabulas asservari solitas. Multa Spanhemius in Diatriba de Vesta et Prytan. p. 697. ed. Græv. Nihil tamen accommodatius verbis Plutarchi Sympos. VII. pag. 714. c. ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τὸ ἐνθάδε πρυτανεῖον καὶ θεσμοθέσιον. WESS.

[r] ἐγγαία κτῆσις] Vulgo erat ἡ μὴ βεβαία κτῆσις. Suidæ ἔγγειος, quod Kusterus rectissime explicuit, msto accedit. *Bona* sunt *mobilia.* Commode Isæus de Agn. Heredit. pag. 88. Κατέλιπεν ἔπιπλα, πρόβατα, κριθὰς, οἶνον, ὀπώρας. Ultima scholii ex Goldasti aliisque sunt libris. WESS.

[s] μετὰ ἰσχύος] Suidæ in Ἡβηδὸν, ἀντὶ τοῦ μετ' αἰσχύνης, hinc vitiose traductum. Utrumque nihil ad Herodotum. Meliora dabit Bos Observ. cap. 6. Quod apud Steph. et sequaces adhærebat ὀρχηδὸν, in cod. S. Germ. recte desideratur; alienum enim. Ὀρχηδόν· ἡβηδὸν alibi sese offeret. WESS.

[t] τρασιὰ] Optime sic ms. S. Remig. Ceteri, Suidas, Corinthus, πρασιά. Mendam et Scholiastæ errorem Salmasius detexit ad Solin. p. 869. Τρασιὰ *craticium textum* erat, super quo ficus et casei siccabantur, uti apud Hesychium in voc. WESS.

[u] ὃ νῦν ἑρμακίας καλοῦσι] Voluit ἕρμακας. Hesychius, Ἕρμακες, αἱ ὕφαλοι πέτραι, ἢ αἱμασιαί: quibus gemina, ut docti viri monuerunt, Critici in Nicandri Ther. vs. 150. WESS. Totam glossam ignorat Steph. Postrema verba ὃ νῦν etc. desunt F. SCHW.

Ἔλυτρον: σκέπη[y], θήκη, δέρμα. 185.
Συμψήσας: συντρίψας. 189.
Καταγωγή: πανδοκεῖον. 181.
Σχοινοτενές: μακρὸν, ὀρθόν. 189. 199.
Ψῆνες: κωνωπεῖα τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις[z] γινόμενα. 193.
Ἀλεξομένους: ἀμυνομένους. 211.
Σαγάρεις: πελέκεις, τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 215.
Ἄρδις: φαρέτρας, βέλη. ibidem.
Φάλαρα: τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα. 215.

Ἱστορ. β´.

Κνυζημάτων: τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων. II. 2.
Γεωπεῖναι: οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. 6.
Ἀπίσας: ἱκανώσας[a]. 7.
Μυχοί: αἱ καταδύσεις, τὰ ἔνδον, λιμένες[b], κοιλότητες, τὰ ἔσχατα, ἔσω. 11.
Ἐπιεικεστάτη: μετρία, εὐγνώμων, καλῶς ἔχουσα. 22.
Βυσσός: βυθός. 28.
Χοιράδες: πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ. 29.
Εὐμαρέη: ἀπόπατος. 35.

[y] Ἔλυτρον, σκέπη] Absurde Suidas: Σκέπη παρ' Ἡροδότῳ θήκη, δέρμα. Prætervidit τὸ Ἔλυτρον, cui explicando ista erant admota. Probior Hesychius in Ἔλυτρον. Confer Th. Gatakerum ad Antonin. lib. IX. 3. p. 266. WESS. Vocem θήκη non habet Steph. SCHW.

[z] ἐν τοῖς ὀλύνθοις] Addunt Λέξεις ab H. Steph. et aliis editæ τοῖς ἄρσεσι, quæ duo cod. S. Germ., Suidas et Hesychius non adjungunt. WESS.

[a] Ἀπίσας, ἱκανώσας] Mira in prioris scriptura adparet discordia. Ἀπήσας cod. S. Remig., ἀπόσας habet Montfauc., ἀπώσας in excerptis S. Germ. et Corintho. Propositum venit ex Goldasti Lexico. Videtur ad lib. II. 7., sicuti ibi monitum, referendum. WESS.

[b] τὰ ἔνδον, λιμένες] In schedis hæc disjungebantur ita, ac si et Μυχοὶ et Λιμένες exponerentur. Junxi artius, ut Hesychius et Grammaticorum alii nectunt. Juvandus Suidas est, cum Μυχαί· παρὰ Ἡροδότῳ, καταδύσεις· τὰ ἔνδον. WESS. Steph. nil aliud habet, nisi Μύχοι· καταδύσεις. SCHW.

Πεσσόμενα: ὀπτώμενα. 37.

Βάρις: ναῦς[c]. ἡ λέξις σημαίνει καὶ τείχη καὶ πύργον, καὶ μεγίστας οἰκίας, καὶ σφαίρας καὶ αὐλὰς, καὶ στοὰς μεγάλας. 41.

Ὄσιρις: ὁ Διόνυσος λέγεται. 42.

Ἐγχρίψαι: ἐμπεσεῖν[d], προσπελάσαι. 60.

Κορύνη: ξύλον ἐπικαμπές. 63.

Πρόπολος: νεωκόρος. μετὰ τοῦ σ[e] ὁ δοῦλος. 64.

Μελεδωνοί: φροντισταί. 65.

Ἀμφιδέας: ἁλύσεις. οἱ δὲ ψέλλια. 69.

Κρέξ: ὄρνεον δυσοιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. 76.

Συρμαΐζειν: καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος. 77.

Λίνον: ᾠδῆς ὄνομα ἢ λύρας χορδή. 79.

Θύσανοι: κόρυμβοι, κροσσοί. 81.

Ἐσηθήσαντες: ὑλίσαντες. 87.

Κάπτοντες[f]: ἀποδεχόμενοι. 93.

Ῥιπίς[g]: πλέγμα. 96.

Καινοῦν: χρήσασθαι καινῷ λόγῳ. 100.

Ἀποφορήν: τὴν τελουμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις. 109.

Ἤλυσιν: ἔφοδον, πορείαν. 123.

c ἡ λέξις σημαίνει etc.] Hæc ex P., in quo καὶ σφύρας. Etymologus in Βάρις edita adprobat. WESS.

d προσπελάσαι] Liber S. Germ. παραπελάσαι, unde inquinatum Suidæ παραπολαῦσαι in Ἐγχριμφθεῖσα. Idem ἐγχρίψαι, codex S. Germ. ἐγχρίμψαι, quæ et in Herodoto varietas. WESS.

e μετὰ τοῦ σ etc.] Absunt a Suida et codice scripto, neque vera perpetuo sunt. Eustathius ad Homer. p. 642, 36=502. consulendus est. WESS.

f Κάπτοντες] Corinthus Aldinus κάμπτοντες et liber S. Remig. Uberior Hesychii glossa: Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι, ἐσθίοντες: cujus præcedens Κάπτει, καταπέσῃ, fuisse olim καταπίνει videtur. Hemsterhusii Nostri eadem divinatio ad Comici Plut. p. 315. Hic autem iterum simplex verbum vice ἀνακάπτουσι, quomodo Euterpe. WESS.

g Ῥιπὶς] Haud Suidas aliter in Ῥιπῆς. Lexicon Goldasti, H. Steph. Reg. Paris. et S. Remig. Ῥηπίς. Omnes prave. Confer G. Arnaldi Animadv. c. 30. WESS.

Συρμαίην[h]: λάχανον σελίνῳ ἐοικὸς, ἢ βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος. 125.
Ἐνηβητήρια: ἐνευωχητήρια. 133.
Ποινή: ἀντέκτισις, τίσις. 134.
Βουπόρους: ὀβελοὺς μεγάλους[i]. 135.
Ἀμυρταίου: εἱμαρτοῦ[k]. 140.
Ὄχανα: ἀσπίδων πόρπακες καὶ οἱ δεσμοί. 141.
Τριφάσιοι: τριπλάσιοι καὶ τρίφωνοι. 156.
Ἀπεματάϊσεν: ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν. 162.
Ἀποτιμοτέρους: ἀτίμους. 167.
Ἀνδρόσφιγγας[l]: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός. 175.

Ἱστορ. γ΄.

Ἀπηλικέστερον[m]: πρεσβύτερον. III. 14.
Ἐπάϊστος: φανερός. 15.
Εὐλέων: σκωλήκων. 16.
Φρενήρης: σώφρων[n]. 25. 30.
Γνωσιμαχεῖν: τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν, τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. 25.

h Συρμαίην] Perperam Corinthus συρνέην, Hesychius Σύρμιον, λάχανόν τι σελίνῳ ἐοικός, antea in Συρμαίαν verum amplexus. WESS.

i Rectius sic scribetur: Βουπόρους ὀβελούς. μεγάλους. SCHW.

k εἱμαρτοῦ] Quid commune huic cum proprio Ἀμυρταίου regis nomine? Est-ne ejus veriloquium? An reconditum aliquid vetere fuit in scholio, quale Ἀμυρτὸν, ἱμάτιον· Κρῆτες Hesychii? WESS. Forsan nil aliud est Εἵμαρτοῦ, nisi depravatum ipsius Ἀμυρταίου nomen, in ora veteris alicujus codicis olim repertum. SCHW.

l Ἀνδρόσφιγγας] Sedabunt fortasse hæc fluctus, quos Hesychiana, Ἀνδροφῆτες· σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονὸς, cierunt: manarunt enim hoc fonte. In MS. S. Germ. γεγονότος legebatur. WESS.

m ἀπηλικέστερα F.

n σώφρων] Adstruit his Corinthus, λαμβάνουσι δὲ τοῦτο Iones ἐπὶ τοῦ ἐναντίου, ut videlicet παράφρων sit, sicuti præter Suidam voluit Etymologus. Si οὐ φρενήρης, uti in Herodoto, ponatur, probe: alioquin fallent isti Grammatici. WESS.

Οὐ καταπροΐξεσθαι: προῖκα ποιῆσαι, ἀτιμωρητὶ[o], οἷον καταφρονήσας. 36.

Παταΐκοισι: θεοὶ οἱ Παταΐκοι Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἱδρύμενοι. 37.

Ἐπίλαμπτος[p]: καταφανής. 69.

Αἰγυπιῶν: γυπῶν. 76.

Ἀμύσσειν: ταράσσειν[q]. ἑλκοῦν, ξέειν. ibidem.

Φριμάξασθαι: φρυάξασθαι, φυσῆσαι. 87.

Φορμός: πλέγμα ὡς κόφινος. 98.

Διασφάγες: αἱ διεστῶσαι πέτραι. 117.

Γαυλός: πλοῖον Φοινικικόν. 136.

Σκυτάλοις: ῥάβδοις. ibidem.

Γοργύρη[r]: δεσμωτήριον ὑπόγαιον. 145.

Διφροφορευμένους: φορείοις φερομένους. 146.

Βαλανάγρας: κλεῖς. 155.

Οὐ καταπροΐξεται: προΐκτης. ἡ πρὸ, ἀντὶ τῆς παρά. παρὰ τὸ προϊκνεῖσθαι. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἵξεσθαι, ὅ ἐστι[s] δωρεάν τι λαβεῖν. Ἀρχίλοχος·

Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται.

[o] ἀτιμωρητὶ] Suam sibi et distinctam sedem in Goldasti Lexico et aliis possidebat vocab. Ἀτιμωρητί: continuatur a S. Germ. schedis, quas duces optavi. Consentiunt Hesychius et Suidas. WESS. Uterque in voc. Καταπροΐξεται. Stephanus nonnisi hæc pauca habet: Οὐ καταπροΐζεσθαι· (rectius καταπροΐξεσθαι· Jungerm.) προῖκα ποιῆσαι. SCHW.

[p] Ἐπίλαμπτος] Ex discorde ἐπίλαμπος et ἐπίλαπτος in membranis scriptura hoc effinxi. Herodotus atque ad eum adposita excusabunt audaciam. WESS. Ἐπίλαμπος habet Steph. SCHW.

[q] ταράσσειν] Verum est Jungermanni σπαράσσειν. Hesychius Ἀμύσσειν, ξέειν, σπαράσσειν. Suidas tamen, corruptum secutus exemplar, Ἀμύσσειν, ταράσσειν. Loco proximi φυσῆσαι ille πεφυσῆσθαι in voc. Φριμάξασθαι. WESS.

[r] Γοργύρη] Cod. S. Germ. Γοργύνη. Hinc Suidæ Γοργύνη· δεσμωτήριον ὑπόγειον. Mox tamen veriorem scripturam amans. WESS.

[s] ὅ ἐστι δωρεάν τι λαβεῖν] In scripto ὥς ἐστι δωρεάν τι tantum: defectum ex Suida et Criticis ad Comici Equit. vs. 433., qui ambo eadem, explevi. Rectius hic in Archilochi fragmento Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος. Adi eruditam Valckenarii adnotationem in lib. III. Herodoti, c. 36. WESS.

ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἐπιμερισμοῖς παρὰ τὸ ἴσσω φησὶ, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος·

Προτείνω χεῖρα καὶ προΐσσομαι. 156.

Ἱστορ. δ΄.

Λάξιν: λῆξιν[t], μερισμὸν, κλῆρον. IV. 21.

Παλάθας: λέγεται καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα[u]. κυρίως δὲ ἡ τῶν συκῶν ἐπάλληλος θέσις. 23.

Ὀργίσας[x]: μαλάξας. 64.

Ἀνδρόγυνος: ἄνανδρος, ἑρμαφρόδιτος. 67.

Ἐνάριες[y]: οἱ ὁπλῖται. ibidem.

Τόρμον[z]: τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. 72.

Σῶστρα: σωτήρια, μήνυτρα, λύτρα[a]. 9.

Σώχουσι: τρίβουσι. 75.

Ἄρδιν: ἀκίδα βέλους, καὶ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 81.

Σισύρα: βαρβαρικὸς χιτών. 109.

Εὐμάρεια: ἡσυχία καὶ ἀπόπατος[b]. 113.

[t] Λάξιν, λῆξιν] Suidas, Λάξιν, μίξιν, μερισμὸν, Ἡρόδοτος, ex scripto glossarum vitioso exemplo, quale S. Germ. et Reg. Paris. Vulgatum bonum esse Ruhnkenius Epist. Crit. II. p. 14. commonefecit. Ceterum in msto S. Germ. hæc et proxima ad Musam tertiam referebantur, non sine lapsu. WESS.

[u] καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα] Kusterus ad Suidæ Παλάθαι conjicit τὰ ἐκ τυροῦ: cui valde obstant hæc scholia, a Suida descripta. Confer Turnebum ad Theophrastum de Odoribus p. 27. et L. Bos Animadvers. c. 44. WESS.

[x] Ὀργίσας] Sic omnes. At ὀργάσας, μαλάξας, Hesychius, Timæus et Suidas. Editum ex Ὀργήσας nasci potuit. WESS.

[y] Ἐνάριες] Corinthus exscripsit, quod ad Herodotum confert nihil. Scythicam vocem Grammatici ex Græcorum ἐνάροις et ἐναρίζειν frustra arcessiverunt. WESS.

[z] Τόρμον] Plerique τόρνιον. In S. Germ. schedis τόρνον, ad quarum similitudinem Suidas Τόρνος·—τὸ τρῆμα, καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. Præscriptum habet Herodotus, et τόρνον diversiore notione alibi cap. 36. WESS. Mendosum Τόρνιον habet Jungerm. cum Steph. ubi ille in ora notavit: ἴσως Τόρμον. IV. 72. SCHW.

[a] λύτρα] Membranæ S. Germ. μέτρα, absurde: verius aliæ cum Suida. Sequens σώχουσι frustra quæretur: Κατασώχουσι scriptor. WESS.

[b] Pro καὶ ἀπόπατος, quæ com-

Ὑβρίζοντες: σκιρτῶντες. 129.
Κομιδή: ἡ ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια. 134.
Ἀμβολάδην: καθ' ὑπερβολήν. 181.
Οἴσπη[c]: ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. 187.
Αἰγίς: ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν. 189.
Ἀνθερίκων: νῦν τοὺς καυλούς φησι τῶν ἀσφοδέλων. εἰσὶ δὲ εὔθραυστοι. 190.
Σχοίνου συμβολεῖς[d]: οἱ ψιαθοπλόκοι, καὶ σχοῖνος ἡ ψίαθος.
Περιφορητά: ἀκτά. 190.
Στρόφος[e]: τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὅ ἐστιν ἐρεοῦν. 60.
Κυματώγη: ὑπαγωγὴ, αἰγιαλός. 196.

Ἱστορ. ε΄.

Φυλάξαντες: ἐπιτηρήσαντες. V. 12.
Νεοχμῶσαι: νεωστὶ κινῆσαι[f]. 19.
Σπαδίξας: ἐκδείρας[g]. σπάδιξ γὰρ, φλοιὸς ῥίζης πρινίνης· οἱ

mode dedere Wesselingii codices, est εὐκολία in ed. Steph. SCHW.

[c] Οἴσπη] Ita cum Suida codex S. Germ.; in aliis Οἰσύπη, οἰσίπη, οἰστίπη. Corinthus de suo adjunxit, καὶ τὸ διαχώρημα τοῦ προβάτου. Adi et Hesychii Οἴσυπος et Suidam in Οἰσυπηρός. WESS. Οἰσύπη habet Steph. Dein idem ῥυπαρὰ, melius quam ῥυπαρῶν. SCHW.

[d] Σχοίνου συμβολεῖς] Eadem omnia Suidas et Corinthus. At frustrantur nos et circumscribunt; nihil enim istiusmodi apud Historiæ patrem. Eremitis et Ægypti monachis congruit, quibus tegetes sive ψιάθους per otium texere sollemne erat. Vide Du Cangium in Lexic. Med. ad Ψιάθιον et Σχοινοπλόκιον. Hoc credo in uberiore scholio, occasione σχοίνου c. 190. fuerat notatum: manserunt reliquiæ, Herodoto nihil lucis adferentes, ut sæpissime aliæ parum prosunt. WESS. In ed. Steph. nil aliud est, nisi σχοίνου συμβολεῖς· οἱ ψιαθοπλόκοι: ubi ψιαθοπλόκοι corrigendum monuit Eustachius, et sic edidit Jungerm. SCHW.

[e] Στρόφος] Et hoc alienum. In schedis S. Germ. huic præscribebatur vocabulo et sequentibus Ἱστορίας δ΄. quod re postulante inmutavi. WESS. Ex uberiore quodam scholio, quod ad IV. 60. spectabat, imperite excerptum. SCHW.

[f] νεωστὶ κινῆσαι] Voluisse primum glossæ auctorem νέον τι opinor. Suidas vulgatum descripsit: Corinthus, νεωστὶ κινῆσαί τι. WESS.

[g] Σπαδίξας. ἐκδείρας. etc.] Nihil horum in S. Germ. Egre-

δὲ, φοίνικος ῥάβδον. σπάδακες δὲ, καὶ οἱ κύνες. καὶ σπάδιξ, ὄργανόν τι κιθαριστικόν. 25.

Φερέγγυος: βεβαιωτής. 30.

Παχέων: τῶν πλουσίων. ibidem et 77.

Ἔφεδρον: ἐπίκληρον[h]. 41.

Σταθμός: στρατιωτικὴ κατάλυσις. ὁδοῦ μέτρον[i]. κατάλυμα. 52.

Ἐπίστιον: ἔποικον κατάλυμα. 72.

Ἀγηλατέειν: διώκειν, φυγαδεύειν[k], ἐπιτάττειν, ὑβρίζειν. 72.

Λῆμα: ἀξία καὶ ἀνδρεία. 72.

Κληρούχους: γεωργούς. 77.

Σινάμωρον: κακόσχολον. 92, 7.

Κρησφύγετον: καταφυγὴ, ὀχύρωμα. 124.

Ἱστορ. ϛ΄.

Ἰθαγενεῖς: οἱ γνήσιοι παῖδες. VI. 53.

Πρόξενοι: οἱ προστάται πόλεων καὶ φροντισταὶ καὶ ξένους ὑποδεχόμενοι. 57.

Ἀρχαιρεσίη[l]: τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι. 58.

gium scholium Cl. Salmasius illuminavit, Hesychiumque in mendoso Σπᾶ eadem voluisse bene docuit ad Solin. p. 291. Σπάδιξ Musicum instrumentum a Polluce IV. 59. non præteritur. WESS.

[h] ἐπίκληρον] Quid voluerit, intenderitque Scholiastes, ex Hesychio adparet: Ἔφεδρος, ταβλιστὴς, τρίτος ἐνεδρεύων, καὶ ὁ ὑφ' ἡμῶν ἐπίκληρος. Nimirum aléæ lusorem, victis succedaneum, aut gladiatorem, secutoremque, qui sorte victis sufficiebatur et cum victoribus comparabatur. Hoc vero quid ad Herodotum? WESS. Nempe V. 41. ἔφεδρος βασιλεὺς dicitur *designatus regni successor*. SCHW.

[i] ὁδοῦ μέτρον etc.] Venerunt ex Goldasti, et codd. aliis. Suidas et S. Germ. non adjungunt. Auctius etiam vicinum Ἀγηλατέειν, διώκειν est: siquidem accessoria Corinthus et S. Germ. reticent. WESS. Glossam Λῆμα. ignorat Steph. et sequaces. SCHW.

[k] φυγαδεύειν et ἐπιτάττειν om. F.

[l] Ἀρχαιρεσίη] Quæ subduntur, ἀρχαιρεσιάζειν ad Hesychii modum in Ἀρχαιρεσιάζειν explanant. Ambitiosorum artes, ut egregie ibi Kusterus, innuuntur, qui

Ψῶσαν: θάλπουσαν. 61.
Ἔκνιζεν: ἔδακεν, ἀπὸ τῆς πόας. 62.
Οὐχ ἱκνευμένως: οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως. 65.
Γυμνοπαιδία: ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ᾗ γυμνοὶ χοροὺς ἱστᾶσιν. 67.
Λάσθη: αἰσχύνη. 67.
Χορδεύων[m]: τέμνων. 75.
Καταγινέων: καταλύων. 75.
Ἄρθμια[n]: φίλια. 83.
Πολέμαρχος: ἄρχων, πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς ξένους[o]. 109.
Ἄφλαστον: τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. 114.
Αἰωρηθέντες: μετεωρισθέντες. 116.
Ἀναιρεόμενον: τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον. 69.
Ἀνακωχεύσαντες[p]: ἀναχωρήσαντες. 116.
Γαῦλος: φρέατος ἀντλητήρ. 119.
Ἐμμέλειαν: χορικὴν ὄρχησιν. 129.
Ζάκορος: νεωκόρος, ἱερεύς. 134.
Πρόκα: εὐθὺς καὶ παραχρῆμα. ibidem.

Ἱστορ. ζʹ.

Ἐπικάρσιον: πλάγιον, οὐκ εὐθύ. VII. 36.
Ἐλῶν: ἐλάσας. 33.
Δημιοεργοί: οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες. 31.

non vera via, sed donis et fallaciis ad honores contendunt. Suidas, quasi Herodotea hæc forent, digna suo Lexico censuit. Sequens Ψῶσαν Herodotus καταψῶσαν scripsit. SCHW.

[m] Χορδεύων] Καταχορδεύων Erato. Proximum Καταγινέων, καταλύων, Suidæ haud est ignotum. Ambo verius κατάγων explicuissent. Confer Hesychii κατάγειν. WESS.

[n] Ἀρθμία: φιλία F.

[o] Πρὸς ὃν κατηγγυῶντο etc.] Suidas eadem. At illa muneris Polemarchi exilis pars. Meliora in Lysiæ Or. adv. Pancleonem, et Harpocrationis Πολέμαρχος cum Valesii adnotatis. WESS.

[p] Ἀνακωχεύσαντες] Hesychius ἀνακωχήσαντες, nullo nisi levi in scriptura discrimine: hinc tamen illa ad id Lexicon accessio. WESS. Post h. gl. F. habet ἀκανθόπληξ. ὁ πλησσόμενος.

Ὄνος[q]: τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον. 36.

Χυτόν: χῶμα, καὶ ὁ ξεστὸς λίθος. 37.

Ῥηχίης[r]: φραγμὸς, ἢ δεσμοὶ τῶν φραγμάτων. ibidem.

Σαυρωτήρ: ξυστὸν[s], δόρυ, ἢ στύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον. 41.

Κυρβασίας: τιάρας. 64.

Ζειρά[t]: μίτρα, ταινία, διάδημα, ἱμάτιον, ζώνη, πορφυροῦν ἔνδυμα. 69. 75.

Κέρκουρος: νεὼς εἶδος. 97.

Ἱστία[u]: δεῖπνα. 135.

Ῥῆχος: φραγμός. 142.

Ὀρχηδόν: ἡβηδόν. 144.

Καλλιερεῖσθαι: ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα λέγεται. 134. 167.

Τέμπεα: τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν, καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι. 173.

Ναυλόχιον[x]: λιμένα ἢ εὐδίαν. 189.

[q] Ὄνος· τὸ περὶ etc.] Illis ipsis verbis Suidas et Hesychius, quanquam hic καὶ συστρεφόμενον ὡς κύαμος, sine ullo ad Herodotum emolumento. WESS.

[r] Ῥηχίης.] Apud Suidam Ῥαχίας, φραγμὸς ἢ δέσμαι τῶν φραγμάτων. Codices Goldast. Steph. S. Remig. et Reg. φραγμοῦ ἢ δέσμης τῶν φρ. Amplexus sum quod in S. Germ. Interpretamentum insulsum est, ῥῆχος, cui suus mox locus, illustrans. Ineptit et Scholiastes Passion., cui lib. II. 11. Ῥηχίη, αὐχμὸς, ξηρότης. WESS.

[s] ξυστὸν, δόρυ] Membranæ S. Germ. ξεστὸν δόρυ. Ceteri cum Suida ad editum belle conspirant. WESS.

[t] Ζειρὰ] Olim ex Gold. Εἶρα. Verissime libri alii; in eo plerique pravi, quod hæc tres in portiones divulserint, ac si Ζειρὰ, Ζώνη et Ταινία exponendæ forent. Recte S. Germ. connectit vocabula, τὴν ζειρὰν duntaxat explicantia. Liquida res est ex Etymologo in Ζειρὰ et Hesychio, ubi erudite Alberti. Suidas tamen Ζώνη. πορφυροῦν ἱμάτιον. Ἡρόδοτος. sed deceptus. WESS. Jungerm. cum Steph. Εἶρα· (non Εἶρα·) μίτρα, ζώνη: nil amplius: ubi perspecte Jungerm. monuit, Ζειρὰ scriptum oportuisse ex Herod. VII. 69. et 75. SCHW.

[u] Ἱστία. δεῖπνα] Omnes magno consensu. Herodoti mssti ὅς σφεας, ξείνια προθέμενος, ἱστία h. e. ἐδείπνιζε. Boni viri ex verbo nomen substantivum procuderunt. WESS.

[x] Ναυλόχιον] Hoc adscripserunt ad Herodoti ναυλοχοῦντες. Suidas invenit ναύλοχος, in quo παρὰ δὲ Ἡροδότῳ λιμὴν ἢ εὐδία fuit et esse debet. WESS.

Ἱστορ. ή.

Ταρσούς: ταρσὸς κυρίως τῶν ὀρνίθων ἡ πτέρωσις, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὅμοιος σχηματισμός. VIII. 12.

Ἐπαμησάμενος: ἀνακινήσας. 24.

Ἰακχάζουσιν: λέγουσι, φλυαροῦσι[y]. 65.

Ἱστορ. θ'.

Εἰρήν[z]: παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. Ἐφηβεύει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν ιδ' μέχρι καὶ κ'. Βαρυτόνως δὲ [τὸ] μελείρην, ὥσπερ πυθμὴν, ἀπύθμην· αὐχὴν, ὑψαύχην.

Ἀκανθοπλήξ: ὁ πλησσόμενος[a].

[y] Ἰακχάζουσιν] Quod additur φλυαροῦσι, est in Gold. Steph. Reg. Paris. et S. Remig. Suidas φυλάττουσι. Membrana S. Germ. φυλλολογοῦσι. Hinc Hesychianum Ἰακχάζει· φυλλολογεῖ, καταβοᾷ. Quæ omnia, ut Ἰακχάζειν cognoscatur, incertissimum dimittunt, sicuti suo loco admonitum, lectorem. WESS.

[z] Εἰρήν] Ex libro IX. nihil in S. Germ., ne ipsum quidem notabile hoc, quod in aliis obvium negligere non debui, scholium. Præposui Ἱστορίας θ', arbitratus ad lib. IX. 85. adplicandum videri. Infantem autem subrumum Ῥωβίδαν Spartanorum fuisse dialecto, et secundi anni προκομιζόμενον, an alibi reperiatur, dubito. Si liceret, προμικκιζόμενος et μικκιζόμενος ex Dorico μικκὸς, h.e. μικρὸς, mallem; quomodo πρόπαις et παῖς, quarti quintique anni puelli. Μελείρην, verius μελλείρην erit. Plutarchus Lycurg. pag. 50. d. Εἰρένας δὲ καλοῦσι, τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγονότας. Μελλείρενας δὲ, τῶν παίδων τοὺς πρεσβυτάτους. Quæ his longe meliora sentio. Kusteri ad Suidam eadem sententia. WESS.

[a] Ἀκανθοπλήξ. πλησσόμενος] His quoque et sequentibus S. German. codex caret; nec divino, ubi sedem habuerint. Γνάφος lib. I. 92. de Scholiastæ sententia ἄκανθα, ἕλκουσα ἱμάτια. An in uberiore supplicii ejus descriptione insertum ἀκανθοπλὴξ olim? an ad Ulyssem spectat, fabula Sophoclis Ἀκανθοπλῆγα celebratum? Ex Eustathii msto., citato a Wetstenio ad S. Lucæ Evang. cap. XIII. 9., Σοφοκλῆς ἐν Ἀγαθοπλῆγι prave: dederat Ἀκανθοπλῆγι: plenius Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ Ἀκανθοπλῆγι semel iterumque apud Hesychium. Hoc

Ἄβιος[b]: ὁ πολύβιος. ὡς ἄξυλος, ὁ πολύξυλος.
Ἑρμίς: ὁ κλινόπους.

certum, cetera in conjecturis. WESS.—Ἀκανθόπληξ penacute in F. scribitur. SCHW.

[b] Ἄβιος] Haud scio, adscriptum-ne fuerit libro IV. 46., ubi de Scytharum natione et moribus. Ad Scythas enim Homeri Iliad. ν΄. 6. Ἀβίους adplicabant et varie interpretabantur, uti Nicolaus Damascenus in Stobæi Serm. V. p. 70., cui Harpocrationem in Ἄβιος junge. WESS. Conf. Villoisoni Adnot. ad Apollonii Lexicon Homeric. Quæ vero Harpocration habet: ΆΒΙΟΣ. τὸν ἄβιον Ἀντιφῶν ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένου ἔταξεν. ὥσπερ Ὅμηρος ἄξυλον ὕλην λέγει τὴν πολύξυλον: eadem (ut supra vidimus) in membr. nostra F. verbotenus descripta leguntur, nisi quod ibi omissa est Auctorum mentio. Cæterum quod apud Hesychium scribitur, Ἄβιος· πλούσιος, ὡς Ἀντιφῶν ἐν Ἀληθείᾳ, immerito videtur Henr. Valesius suspectam vocem πλούσιος habuisse, πολύβιος legendum censens. Perapte sane vox πλούσιος exprimit notionem quam isti ἄβιος Antiphon subjecerat: nisi fortasse utrumque vocabulum adposuerat lexicographus, πολύβιος, πλούσιος: ut posterius explicaret quo sensu πολύβιος diceretur. Denique videndum, ne Glossa ista, quæ inter Herodoteas legitur, ducta sit ex uberiore quodam scholio, quod ad verba τοῦ βίου εὖ ἥκοντι I. 30, 22. olim spectarit. SCHW.

INDEX

INDEX

VOCUM ET DICTIONUM GRÆCARUM,

DE QUIBUS IN ADNOTATIONIBUS WESSELINGII ET VALCKENÆRII TRACTATUR.

A.

Γ.

Z.

H.

INDEX LATINUS

IN NOTAS.

M.

T.

V.

X.

Z.

INDEX VETERUM SCRIPTORUM,

QUI IN NOTIS CORRIGUNTUR ET ILLUSTRANTUR.

Lately published, and sold by J. Parker, Oxford.

	L.	*s.*	*d*
Poetæ Minores Græci. Lectionis Varietate et Indicibus instruxit T. Gaisford, A.M. Gr. Ling. Professor Regius. Accedunt Scholia ad Hesiodum et Theocritum e Codd. MSS. emendata et suppleta. Tomi IV. 8vo. - - - - -	2	7	0
Jo. Stobæi Florilegium. Ad Manuscriptorum Fidem emendavit et supplevit T. Gaisford, A.M. Gr. Ling. Prof. Reg. Tomi IV. 8vo. - -	2	8	0
——— *large paper* - - -	10	0	0
Lectiones Platonicæ. E Membranis Bodl. eruit T. Gaisford, A.M. Gr. Ling. Prof. Reg. Accedunt R. Porsoni Annotata ad Pausaniam. 8vo. -	0	6	6
Euripidis Supplices Mulieres, Iphigenia in Aulide et in Tauris, cum Notis J. Marklandi integris et aliorum selectis. Accedunt de Græcorum quinta Declinatione Imparisyllabica, et inde formata Latinorum tertia quæstio grammatica, explicationes veterum aliquot auctorum, Epistolæ quædam ad D'Orvillium datæ, cum Indicibus necessariis. 4to. - -	1	1	0
Euripidis Supplices Mulieres ex optimis exemplaribus expressæ. Cum variarum lectionum delectu, et notis J. Marklandi. 8vo. - -	0	7	6
——— Medea. In usum studiosæ Juventutis recensuit et illustravit P. Elmsley, A. M. 8vo.	0	8	0
——— Bacchæ. In usum studiosæ Juventutis recensuit et illustravit P. Elmsley, A. M. 8vo.	0	6	0
——— Tragœdiæ, nova editio accurata in usum Prælectionum Academicarum et Scholarum. Ex nova recognitione A. Matthiæ. 2 vols. 8vo. -	0	18	0
——— Œdipus Coloneus e recensione Petri Elmsley, A. M. Accedit Brunckii et aliorum Annotatio selecta, cui et suam addidit Editor. 8vo. -	0	10	0
Sophoclis Tragœdiæ Septem; et Deperditarum Fragmenta, ex editionibus et cum Annotatione integra Brunckii et Schæfferi, cui intertextæ sunt Glossæ ex Eustathio et Suida excerptæ. Accedunt Notæ C. G. A. Erfurdtii. 3 vols. 8vo. - -	1	11	6
Thucydidis de Bello Peloponnesiaco Libri Octo. Ex			

recensione Immanuelis Bekkeri. Accedunt Scholia Græca et Dukeri Wassiique Annotationes. Græce et Latine. 4 vols. 8vo. - -	2	12	0
Thucydides, Bekkeri, Græce. 8vo. -	0	14	0
Tabulæ Thucydideæ ex Gailio præcipue desumptæ. 8vo.	0	5	0
Tabulæ Herodoteæ ex Auctoribus variis desumptæ. 8vo.	0	2	6
Porti Dictionarium Ionicum Græco-Latinum, quod Indicem in omnes Herodoti libros continet, cum verborum et locutionum in his observatu dignarum accurata descriptione. 8vo. - -	0	12	0
Livii Historia ex recensione A. Drakenborchii. Accedunt Notæ integræ ex editionibus I. B. L. Crevierii, cum Indice Rerum locupletissimo. 4 vols. 8vo.	2	8	0
Taciti Opera ex recensione I. A. Ernesti. Denuo curavit I. I. Oberlinus. 4 vols. 8vo. -	1	10	0
Polybii Megalopolitani Historiarum quidquid superest. Recensuit, digessit, emendatiore interpretatione, varietate Lectionis, Indicibus illustravit, Johannes Schweighæuser. 4 vols. 8vo. - -	3	4	0
Lexicon Polybianum ab Is. et Merico Casaubonis olim adumbratum, inde ab Jo. Aug. Ernesti elaboratum, nunc ab Johanne Schweighæusero passim emendatum, plurimisque partibus auctum. 8vo. -	0	16	0
D. Junii Juvenalis Satiræ XVI. perpetuo commentario illustratæ atque præmio et argumentis instructæ a Georgio Alex. Ruperti. 8vo. - -	0	10	0
Dissertation on the Passage of Hannibal over the Alps. By a Member of the University of Oxford. With Maps and Plans. 8vo. - -	0	12	0
Description of the Antiquities and other Curiosities of Rome. By the Rev. Edward Burton, M. A. Student of Christ Church. 8vo. plates. - -	0	15	0

IN THE PRESS.

Sophoclis Œdipus Tyrannus ex recensione Petri Elmsley, A. M.

A Selection of Notes to Matthiæ's Euripides.

